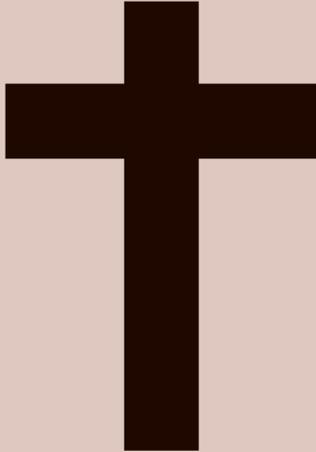

Tachi ak'õre
pedee

New Testament in Epena (CO:sja:Epena)

Tachi ak'õre pedee

New Testament in Epena (CO:sja:Epena)

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Epena

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Epena

sja

Colombia

Copyright Information

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Epena

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

1e08d4cb-71aa-5440-b08f-b522fabb6441

Contents

San Mateo	1
San Marcos	50
San Lucas	82
San Juan	133
Hechos	171
Romanos	214
1 Corintios	237
2 Corintios	259
Gálatas	274
Efesios	282
Filipenses	290
Colosenses	296
1 Tesalonicenses	302
2 Tesalonicenses	307
1 Timoteo	310
2 Timoteo	317
Tito	322
Filemón	325
Hebreos	327
Santiago	344
1 San Pedro	351
2 San Pedro	358
1 San Juan	362
2 San Juan	368
3 San Juan	369
San Judas	370
Apocalipsis	372

SAN MATEO San Mateopa Pedee Pia P'áda

San Mateopa na pedee pia p'áji. Ichiaba t'íjarapachida Leví. Judío paji. Jesucristo ome nipapachi. Na pedee pia p'ádade Mateopa jara bi Jesús Tachi Ak'órepa p'áda eperáarā o k'achiadeepa k'aripa atamerā Tachi Ak'órepa jaradak'a judiorā chonaarāmaa Antiguo Testamento apatade. Audú jara bi Jesupa jarateepatade. Irua eperáarāmaa ūraapachi; chi k'óp'áyoorāmaa jarateepachi; nepiripachi ne-inaa jarateeit'ee m'áik'aapa jarapachi sāga p'anapataadaipia bi Tachi Ak'óre jua ek'ari p'anapataarā.

Naapiara Mateopa jara bi Jesús chonaarāwedapema judiorā éreerādeepa uchiada; iru t'oda m'áik'aapa treinta años wāyaap'eda, Juan Bautistapa irude jarateeda (caps. 1.1-3.12). Jara bi Juanpa Jesús poro chooda; Jesús unuda netuara ome eujā pania wēe bide m'áik'aapa Jesús ewaa jaratee beek'ári (caps. 3.13-4.25). Jara bi Jesupa jarateepata Galilea eujāde: ūraa jarateeda ee bide nipak'ári (caps. 5-7); ne-inaa ooda eperáarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa (caps. 8-9); ichi k'óp'áyoorā doce jirit'erada (cap. 10); awaraa ūraa jarateeda Galileade (caps. 11-12); awaraa nepirida jarateeit'ee (cap. 13) m'áik'aapa Rey Herodepa ooda Jesupa jarateepatade ūrik'ári (cap. 14.1-12). Jara bi Jesús nipapata awaraa eujāde (caps. 14.13-17.20); ichia t'ēe ooda Galilea eujāde (caps. 17.21-18.35) m'áik'aapa wāda Jerusalendee (caps. 19-20); ichia mama ooda m'áik'aapa jarateeda (caps. 21.1-26.13). Jara bi iru jita atadap'eda, ateadap'edaa judiorā poroorā k'írapite m'áik'aapa iru peet'aadap'edaa (caps. 26.14-27.66). T'ēepai jara bi iru chok'ai p'irabaida m'áik'aapa pedee t'ēe jarada ijāapataarāpa iru ūraa jarateenadamerā na p'ek'au eujā jōmaade (cap. 28).

*Jesucristo éreerā t'í p'áda
(Lc 3.23-38)*

¹ Jesucristo uchijai chonaarāwedapema Rey Daviddeepa m'áik'aapa Abrahamdeepa. Chonaarāwedapemaarāpa iru éreerā t'í p'ájida ichi t'ēepemaarāpa k'awaadamērā k'airādeepa uchijai.

² Abraham Isaac ak'óre paji. Isaac Jacob ak'óre paji. Jacob Judá ak'óre paji m'áik'aapa Judá ípemaarāde ichiaba.

³ Judá Fares m'áik'aapa Zara ak'óre paji. Āchi nawe Tamar paji. Fares Hesrón ak'óre paji. Hesrón Aram ak'óre paji.

⁴ Aram Aminadab ak'óre paji. Aminadab Nahasón ak'óre paji. Nahasón Salmón ak'óre paji.

⁵ Salmón Booz ak'óre paji m'áik'aapa Rahab Booz nawe paji. Booz Obed ak'óre paji m'áik'aapa Rut Obed nawe paji. Obed Jesé ak'óre paji.

⁶ Jesé Rey David ak'óre paji. Rey David Salomón ak'óre paji m'áik'aapa Urías wēra pada Salomón nawe paji.

⁷ Salomón Roboam ak'óre paji. Roboam Abías ak'óre paji. Abías Asá ak'óre paji.

⁸ Asá Josafat ak'óre paji. Josafat Joram ak'óre paji. Joram Ozías ak'óre paji.

⁹ Ozías Jotam ak'óre paji. Jotam Acáz ak'óre paji. Acáz Ezequías ak'óre paji.

¹⁰ Ezequías Manasés ak'óre paji. Manasés Amón ak'óre paji. Amón Josías ak'óre paji.

¹¹ Josías Jeconías, chi ípemaarā ome ak'óre paji. Māirā p'anapachida Babilónia p'uurudepemaarāpa Israel pidaarā p'oyaadap'eda, presok'a ateadak'ári āchi eujādee.

¹² Ma Babilónia p'uurudee wādap'edaa, Jeconías Salatiel ak'óre paji. Salatiel Zorobabel ak'óre paji.

¹³ Zorobabel Abihud ak'óre paji. Abihud Eliaquim ak'óre paji. Eliaquim Azor ak'óre paji.

¹⁴ Azor Sadoc ak'óre paji. Sadoc Aquim ak'óre paji. Aquim Eliud ak'óre paji.

¹⁵ Eliud Eleazar ak'óre paji. Eleazar Matán ak'óre paji. Matán Jacob ak'óre paji.

¹⁶ Jacob José ak'óre paji. José María imik'íra paji. María Jesús nawe paji. Ma Jesús ichiaba t'íjarapachida Cristo; jara k'inia bi Tachi Ak'órepa p'áda eperáarā rey pamerā.

¹⁷ Abrahamdeepa uchiada catorce uchiadap'edaarā uchijaida Rey David parumaa. Daviddeepa ichiaba uchiada catorce uchiadap'edaarā uchijaida Israel pidaarā ateerutamaa Babilónia p'uurudee. Ichiaba madeepa uchiada catorce uchiadap'edaarā uchijaida Jesucristo t'orumaa.

*Jesucristo t'oda
(Lc 2.1-7)*

¹⁸ Jesucristo t'oda nāga paji. Iru nawe, María, pedeete baji José ome miak'áidait'ee. Mamída araa padai naaweda, Tachi Ak'óre jaurepa biak'oopiji.

¹⁹ Josepa biak'oo bi unuk'āri, miak'āi-e pait'ee paji iru ome. Mamīda José t'āri pia bada perā, María k'īra nejasiapiamaapa k'īup'ee amaataait'ee paji, awaraarāpa k'awaanaadamerā.

²⁰ Māga k'īsia bide, k'āimok'araaji it'aripema āngel ome. Māgipa māgaji:

—José, Rey Daviddeepa uchiada, waaweenāaji María ome miak'āiit'ee, Ak'ōre Jaurepata ma warra oopida perā.

²¹ Mariapa imik'īra warra t'oit'ee. T'ī biit'eeda aji, Jesús, irua eperāarā k'aripait'ee perā atunaadamerā āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

²² Māga paji Tachi Ak'ōrepa jarapidak'a chonaarāweda ichi pedee jarapari it'aideepa:

²³ 'Awēra imik'īra ome k'āi-ee bita biak'ooit'ee māik'aapa imik'īra warra t'oit'ee. Iru t'ījaradait'ee Emanuel.' (Is 7.14)

Māgī t'ī jara k'inia bi: "Tachi Ak'ōre tachi ome bapari."

²⁴ José īrimak'āri, ooji ma angelpa jaradak'a. María ataji ichi wēra pamerā.

²⁵ Mamīda miak'āida-e paji, chi warra t'oru misa. T'ok'āri, Josepa t'ī bijī Jesús.

2

K'īsia k'awaa beerā chedap'edaa Jesús ak'ide

¹ Jesús t'oji Belén p'uurude Māgī p'uuru Judea eujāde bi. T'ok'āri, Herodes Judea eujādepema rey paji. Maapai k'īsia k'awaa beerā ak'ōrejru uchiapari eereepa Jerusalén p'uurudee chejida. Āchia lucero ak'ipachida k'awaadait'ee ne-inaa p'asait'ee bi.

² Pachedak'āri, eperāarā iidijida:

—¿Sāma bima ajida, Judiorā Rey t'oda? Iru lucero uchiak'āri ak'ōrejru uchiapari eere, rey waibia t'oda k'awaajida. Mapa ma lucero t'ēe chejida parā rey jiride. Irumaa it'aa t'ide chejidada ajida.

³ Rey Herodepa māga ūrik'āri, p'era pik'a nībeeji, Jerusalén p'uuru pidaarā ichiaba.

⁴ Māpai Herodepa t'ī pēiji p'aareerā poroorā māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarā. Iidiji sāmata Tachi Ak'ōrepa pēiit'ee bada t'oit'ee paji.

⁵ Māpai p'anaujida:

—Belén p'uurude, Judea eujāde t'oit'ee. Chonaarāweda Ak'ōre pedee jaraparipa nāga p'āji:

⁶ 'Belén p'uuru apema Judea eujādepema p'uuru k'āyaara ek'ariara bi-e, ma p'uurude eperāarā poro waibia t'oit'ee perā. Irua Israel pidaarā ak'it'ee mi pari.' (Mi 5.2)

⁷ Herodepa māga ūrik'āri, ma k'īsia k'awaa beerā mera t'ī pēiji iidit'ee sāweda ma lucero unujida.

⁸ Maap'eda āchi Belendee pēiji. Mamīda māgaji:

—Wāti ma warra jiride. Pia iididapāde aji, ma warra pari, mimaa jara chedapāde aji, mi jida ichiaba irumaa it'aa t'ide wā k'inia bairā.

⁹ Māpai k'īsia k'awaa beerā wājida. Ma lucero āchi naa wāpachi. Mata ak'inī banaji ma warra badamāi.

¹⁰ Māga unudak'āri, o-īadachida.

¹¹ Teeda t'īudak'āri, unujida ma warra chi nawe María ome. Māpai bedabaidap'eda, it'aa t'ījida ma warra k'īrapite māik'aapa āchi net'aa aneedap'edaa ewat'idak'āri, teejida nēe, ne-inaa t'ūa bapari bajūbak'a māik'aapa k'era pia t'ījarapatap'edaa mirra.

¹² Maap'eda k'āimok'araade Tachi Ak'ōrepa jaraji waa wānaadamerā Herodemaa. Mapa awaraa ode wājida āchi eujādee.

María José ome Egipto eujādee mirudap'edaa

¹³ K'īsia k'awaa beerā wādap'edaa t'ēepai, k'āimok'araade it'aripema angelpa Josemaa māgaji:

—P'irabāiji māik'aapa wāji Egipto eujādee pichi wēra iru warra ome. Mama p'ananadapāde aji, mia jararumaa, Herodepa na warra jiripiit'ee perā peepiit'ee.

¹⁴ Aramāgā José p'irabāiji. María māik'aapa chi warra atap'eda, p'ārik'ua Egiptodee wājida.

¹⁵ Mama p'aneejida Herodes piurumaa. Māga paji Tachi Ak'ōrepa jaradak'a, ichi pedee jarapari it'aideepa:

'Egipto eujādeepa mi warra t'ī pēiji chemerā.'

(Os 11.1)

Herodepa imik'īra warrarā peepida

¹⁶ Herodepa k'awaak'āri ma k'īsia k'awaa beerāpa ichi k'ūrat'aadap'edaa, k'īraudachi. Āchia jaradade k'īsiap'eda, ichi soldaorā pēiji Belén p'uurudee māik'aapa p'uuru k'ait'a p'anadap'edaamaa, warrarā año omeedeeepa edaa peek'oodamerā.

¹⁷ Māgā Tachi Ak'ōre pedee jarapari Jeremiapa jaradak'a uchijai:

18 'Rama p'uurude jēepi ororoo ūrijida. Jēepi chupiria ūrijida. Raquel jēe nībaji ichi warrarā-it'ee. Apidaapa ichi t'āri o-ī-īapidak'aa paji, chi warrarā k'iniidaidap'edaa perā.' (*Jer 31.15*)

19 Herodes piuda t'ēepai, Egiptode at'āri p'anide k'āimok'araade angelpa jaraji Josemaa:

20 –Wāpāde aji, Israel eujādee pichi wēra, chi warra ome, warra pee k'inia p'anadap'edaarā piudap'edaa perā.

21 Māgā wājida Ak'ōrepa jara pēidak'a.

22 Mamīda Josepa k'awaak'āri Arquelao rey bi chi ak'ōre Herodes pari Judea eujāde, waawee baji mama banait'ee. Māga nide k'āimok'araade Tachi Ak'ōrepa jaraji Galilea eujādee wādamerā.

23 Mama panadak'āri, Nazaret p'uurude p'ananajida. Māga paji Ak'ōre pedee jarapataarāpa jaradap'edaak'a: "Eperāarāpa Jesús t'ijarapataadait'ee Nazaret pida."

3

Juan Bautistapa jarateeda

(*Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28*)

1 Ma t'ēepai eperā t'ijarapatap'edaa Juan Bautista Tachi Ak'ōrepa jara pēida jara cheji Judea eujāde, eujā pania wēe bimāi.

2 Māgaji:

—jP'ek'au k'achia oo amāati māik'aapa Tachi Ak'ōrede ijāapatāati! Taarā-e nide Tachi Ak'ōrepa eperāarā p'e biit'eeda aji, ichi jua ek'ari, ichideerā p'aneederā.

3 Chonaarāweda Tachi Ak'ōre pedee jarapari Isaiāpa jaraji:

'Eujā pania wēe bide eperā bia bi: "O pi-ia oopatak'a poro waibia chei naaweda, māga pik'a p'ek'au k'achia oo amāati Tachi Waibia chei naaweda." ' (*Is 40.3*)

4 Māgī eperā Juan paji. P'aru camello k'aradee k'ada jipachi. Chi k'irride jipari ne-ede ooda paji. K'opachi sisi māik'aapa topachi jirri miēle.

5 Eperāarā Jerusalén p'uurude p'anadap'edaarā awaraa Judea eujādepemaarā ome māik'aapa Jordán to k'ait'a p'anadap'edaarā ome chejida Juan pedee ūride.

6 Tachi Ak'ōremaa chupiria iidi chejida āchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa k'aurepa. Māpai Juanpa āchi poro choo wāpachi Jordán to jāde.

7 Fariseorā saduceorā ome chok'ara ichiaba chejida Juanmaa poro choopide. Mamīda Juanpa māgaji:

—jParā k'achia-idaa beerādeepa uchiadap'edaarā! jTaamāk'api p'ani! jPoro choopi chejida-ek'ā Tachi Ak'ōre juapa mia k'iniada-e p'anadairā?

8 Māga pirā, p'ek'au k'achia oo amāati māik'aapa p'anapatāati Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

9 K'Isianāati Tachi Ak'ōrepa parāta miapi-e pait'ee Abrahamdeepa uchiadap'edaa perā. Mia jara bi: Na māudeepa Tachi Ak'ōrepa Abrahamdeepa uchiadap'edaarā oo atai.

10 Ara chaarapa nejō biiri chauk'aa bi t'u peet'aapatak'a t'ipitaude bat'at'aadait'ee paa jōmerā, māga pik'a taarā-e Tachi Ak'ōrepa jōpiit'ee parā, chi oodaamaa p'anapataarā irua k'inia bik'a.

11 Mia parā poro choopari paniapa, ak'ipidamerā pāchia p'ek'au k'achia oopata oodaamaa p'ani māik'aapa wāra Tachi Ak'ōrede ijāa p'ani. Mamīda eperā mi t'ēe cheru mi k'āyaara waibiara bi. Mia iru chancla ateik'araa bi, mi iru k'āyaara ek'ariara bairā. Irua eperāarā nāgā poro chooit'ee. Tachi Ak'ōre Jaure ba chepiit'ee parā k'ap'iade. Mamīda ichide ijāadak'aa beerā t'ipitaude jōpiit'ee.

12 Ooit'ee trigo ewaparipa ooparik'a. Māgipa pala aneek'āri, trigo ewada it'aa jira bat'apari chi tau uchiamerā māik'aapa nāupa chi e āyaa ateemerā. Maap'eda ma trigo tau ia bipari chi iapatamāi. Mamīda chi e beeda t'ipitaude bat'at'aapari. Māgī t'ipitau k'ik'aada aji.

Jesús poro chooda

(*Mr 1.9-11; Lc 3.21-22*)

13 Maapai Jesús wāji Galilea eujādeepa Jordán todee, Juan badamaa poro choopide.

14 Ewaa weda Juanpa iru poro choo-e pait'ee paji. Mapa māgaji:

—Piata mi poro choopia bi. jSāap'eda mimaa cheruma aji, pi poro choopide?

15 Mamīda Jesupa p'anaui:

—Mi poro choopāde aji, Tachi Ak'ōrepa jara bik'a uchiamerā.

Māpai Juanpa poro chooji.

16 Poro choop'eda, Jesús toiduupa uchiak'āri, pajā ewadachi māik'aapa irua unuji Tachi Ak'ōre Jaure ichi iri palomak'a baai cheru.

17 Māpai ūriji it'ariipa nāga pedeeru:

—Nata mi Warra k'inia. Irua mi t'āri o-īapipari.

4

Netuara Poro Waibiapa Jesús k'achiade baapiit'ee pada

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Maap'eda Tachi Ak'õre Jaurepa Jesús wāpiji eujā pania wēe bimaa, Netuara Poro Waibiapa irumaa ne-inaa k'achia oopi k'inia bada perā.

² Mama k'āima cuarenta nek'o-ee baji. Mapa jarrapisia nībeeji.

³ Māga nide Netuara Poro Waibiapa ne-inaa k'achia oopide cheji māik'aapa māgaji:

—Wāara pi Tachi Ak'õre Warra pirā, na māu pan papit'aapāde aji.

⁴ Jesupa p'anauji:

—jOo-eda! aji. Tachi Ak'õre Ūraa p'ādade jara bi:

'Eperā chik'o k'o bipapai chok'ai bak'aa. Tachi Ak'õre pedee k'awa bipa ichita chok'ai bapari.' *(Dt 8.3)*

⁵ T'ēpai Netuara Poro Waibiapa iru ateeji Jerusalendee, Tachi Ak'õrepa jirit'erada p'uurudee. Mama Tachi Ak'õre te waibia ek'arra ĩri it'í ateeji

⁶ māik'aapa māgaji:

—Wāara pi Tachi Ak'õre Warra pirā, namāik'aapa jītidaipāde aji, Tachi Ak'õre Ūraa p'ādade jara bairā:

'Ak'õrepa ichi angeleerā pēiit'ee pi k'aripadamerā. Āchia pi jita atadait'ee māik'aapa pi t'idik'adait'ee, pichi bīiri pida māumaa p'u oopiamaa.' *(Sal 91.11-12)*

⁷ Jesupa p'anauji:

—jīti-eda! aji. Ichiaba Tachi Ak'õre Ūraa p'ādade jara bi:

'Ne-inaa pariatua oonāaji k'awaait'ee wāara Tachi Ak'õre Waibiapa tachi ak'ipari wa māga-e.' *(Dt 6.16)*

⁸ Maap'eda Netuara Poro Waibiapa iru ee it'iara bi nok'ode ateeji. Mama ak'ipiji jōmaweda na p'ek'au eujādepema p'uuru, net'aa pi-ia ome.

⁹ Māpai māgaji:

—Pita mi k'īrapite bedabaip'eda, mīmaa it'aa t'īrura, māgara na jōmaweda péré payada aji.

¹⁰ Jesupa p'anauji:

—jOo-eda! aji. Āyaa wāpāde aji, Satanás.

Tachi Ak'õre Ūraa p'ādade jara bi:

'Tachi Ak'õre Waibiamaa aupai it'aa t'īpatāati māik'aapa jīp'a oopatāati irua jara bik'a.' *(Dt 6.13)*

¹¹ Māpai Netuara Poro Waibia āyaa wāji. Māga nide angeleerā chejida Jesús k'aripade.

Jesupa naapiara jaratee beeda

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² Jesupa ūrik'āri Juan Bautista carcelde t'i nībidap'edaa, wāji Galilea eujādee.

¹³ Mamīda Nazaret p'uurude bana-e paji. Ma k'āyaa banaji Capernaum p'uurude, lago ik'aawa bi Zabolón, Neftalí ēreerā eujāde.

¹⁴ Māgā uchijaji Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaíapa p'ādak'a:

¹⁵ 'Zabolón ēreerā eujāde māik'aapa Neftalí ēreerā eujāde, Jordán to k'īraik'a eere p'usadee o wāparide, Galilea apata eujāde Israel pidaarā-eerā p'anapachida.

¹⁶ Māpemaarā p'āriu pik'a bide p'anapatap'edaa, idaa pi-ia unudait'ee. Tachi Ak'õrepa ma idaa pēiit'ee chi p'āriu pik'a bide p'anīrāmaa atuanaadamerā.' *(Is 9.1-2)*

¹⁷ Maadak'āriipa Jesupa jarateemaa beejji:

—P'ek'au k'achia oo amāati māik'aapa Tachi Ak'õrede ijāpatāati. Taarā-e nide Tachi Ak'õrepa eperārā bi k'inia bi ichi jua ek'ari, ichideerā p'aneedamerā.

Jesupa to-iapataarā k'īmari jirit'erada

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Ewari aba Jesús Galilea Lago ide nipak'āri, unuji ĩpemaarā omé: Simón; ichiaba t'ījarapatap'edaa Pedro māik'aapa Andrés. To-iapataarā paji. Mapa t'iri t'aamaa p'anajida.

¹⁹ Āra unuk'āri, Jesupa māgaji:

—Mi ome nipapatāati māik'aapa óoti mia ooparik'a. Idideepa eperārā jiridait'ee Tachi Ak'õre-it'ee, to-iapataarāpa chik'o jiripatak'a.

²⁰ Aramata āchi t'iri atabējijida māik'aapa wājida iru ome.

²¹ Ipu nok'ode Jesupa awaraa ĩpemaarā omé unuji: Santiago māik'aapa Juan. Zebedeo warrarā paji. Barcode t'iri pi-ia p'e bimaa p'anajida chi ak'õre ome. Māga oomaa p'anide Jesupa āchi t'iji ichi ome wādamerā.

²² Aramata chi ak'õre atabējijida barcode māik'aapa wājida Jesús ome.

Jesupa eperāarā chok'araarāmaa jarateeda
(Lc 6.17-19)

²³ Maapai Jesús Galilea eujā jōmaade nipaji. Tachi Ak'ōre pedee jaratee nipapachi judiorā Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata te bee chaa. Pedee pia jarateepachi k'awaadamerā taarā-e Tachi Ak'ōrepa eperāarā p'e biit'ee ichi jua ek'ari, ichideerā p'aneedamerā. Ma awara k'ayaa jōmaweda jipa nipapachi.

²⁴ Siria eujādepemaarāpa māga ūridak'āri, irumaa aneejida k'ayaa beerā k'ira t'ādo: k'ap'ia p'ira-idaa beerā; netuara k'ap'iade merātia beerā; wawa beerā; k'ap'ia chiwa beerā. Ma k'ayaa jōmaweda Jesupa jipapachi.

²⁵ Eperāarā chok'ara iru ome nipapachida: Galilea eujādepemaarā; Decápolis eujādepemaarā; Jerusalén p'uurudepemaarā, awaraa Judea eujādepemaarā ome māik'aapa Jordán to ak'ōrejiru uchiapari eerepemaarā.

5

Jesupa ūraada ee bide bak'āri
(Lc 6.20-23)

¹ Jesupa eperāarā chok'ara unuk'āri, su-ak'i banaji ee bide. Ichi ome nipapataarā wājida iru k'ait'a.

² Māpai ichia jarateemaa beejī:

³ —T'āri o-īa p'ani chi chupiria chedeerā. Tachi Ak'ōre k'awa k'inia p'anadairā, ichideerā p'aneedait'ee.

⁴ T'āri o-īa p'ani chi k'īsia p'ua p'anīrā, Tachi Ak'ōrepa chupiria k'awaait'ee perā.

⁵ T'āri o-īa p'ani chi audua-ee p'anīrā, atadait'ee perā jōmaweda Tachi Ak'ōrepa jarada ichideerāmaa teeit'ee.

⁶ T'āri o-īa p'ani chi Tachi Ak'ōrepa jara bik'a oo k'inia p'anīrā, irua k'aripait'ee perā māga oodamerā.

⁷ T'āri o-īa p'ani chi awaraarā chupiria k'awaa p'anīrā, Tachi Ak'ōrepa āchi jida chupiria k'awaait'ee perā.

⁸ T'āri o-īa p'ani chi t'āri jip'a oopataarā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a, iru unudait'ee perā.

⁹ T'āri o-īa p'ani chi t'āri auk'a bipataarā awaraarā ome māik'aapa Tachi Ak'ōre ome, māirā t'ijaradait'ee perā Tachi Ak'ōre warrarā.

¹⁰ T'āri o-īa p'ani eperāarā awaraarāpa āchi jiridak'āri miapidait'ee, Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a oopata perā. Ichia āchi biit'ee ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā.

¹¹ T'āri o-īa p'ani awaraarāpa parāmaa ik'achia jaradak'āri, maa-e pirā ne-inaa k'achia oodak'āri, maa-e pirā seewadak'āri parā imiateedait'ee, mide ijāapata perā.

¹² Māga oodak'āri, t'āri o-īa, k'āiwee p'anéeti, Tachi Ak'ōre truade panadak'āri, irua parāmaa ne-inaa pi-ia teeit'ee perā. Māgá chonaarāweda Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāmaa ne-inaa k'achia ichiaba oopachida.

Jesupa jarateeda Tachi Ak'ōredeerā t'āk'a p'ani māik'aapa idaa pik'a p'ani
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ —Na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerā-it'ee parā t'āk'api p'ani. K'awa p'ani chik'o warraa bi t'ā ome. Mamīda t'ā k'iyaa-edaik'āri, warraa-ee bi. ūSāga k'iyapii waya? T'ā k'iyaa-ee bak'āri, bat'at'aapata o jāde eperāarā ai iri t'iadamerā.

¹⁴ Ichiaba na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerā-it'ee parā idaa pik'a p'ani. P'uuru ee nok'ode bi p'oyaa meradak'aa, p'ārik'ua chi uchiterree t'imīpa unupata perā.

¹⁵ Ichiaba lāmpara k'oodak'aa ne-inaa ek'ari mera bidait'ee. Ma k'āyaara k'oodak'āri, ne-inaa iri it'ī ata bipata jōma te jāde p'anīrāpa idaa unudamerā.

¹⁶ Māga pik'a jirīti jōmaarāpa parā idaa pik'a unudamerā. Māgá unudak'āri parāpa t'āri pia ne-inaa pia oomaa p'ani, it'aa t'īdait'ee parā Ak'ōre Waibia it'ari bīmaa.

Jesupa Moisepa p'ādade jarateeda

¹⁷ —K'īsianāati mi cheji Moisepa p'āda maa-e pirā Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa p'ādap'edaa jōpide. Ma k'āyaara mi cheji k'awaapiit'ee māgī pedee p'āda k'āata jara k'inia bi.

¹⁸ Mia wāarata jararu. Pajā bi misa māik'aapa na p'ek'au eujā bi misa, apidaapa āyaa atada-e pai ma p'ādadepema letra būri chak'e apida, Tachi Ak'ōrepa ooiit'ee bi p'asarumaa.

¹⁹ Mapa eperāpa Moisepa p'ādade jara bik'a oo-e bi pirā, ūraa abapai oo-e pijida, maa-e pirā awaraarāmaa jarateeru pirā ma ūraade jara bik'a oonaadamerā, māgī apemaarā k'āyaara ek'ariara bait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite. Jōdee eperāpa ook'āri ma ūraade jara bik'a māik'aapa awaraarāmaa jarateek'āri māga oodamerā, ichi apemaarā k'āyaara waibiara bait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite.

²⁰ Mia wāarata jararu. Parāpa Tachi Ak'ōrepa jara bik'a pipiara ooda-e pirā Moisepa p'āda jarateepataarāpa oopataadai k'āyaara māik'aapa fariseorāpa oopataadai k'āyaara, Tachi Ak'ōredeerā p'anada-e pai.

Jesupa k'īrau p'anūrāde jarateeda
(Lc 12.57-59)

²¹ —Parāpa ūridooda pāchi chonaarāpa ūraapatap'edaa:
'Eperā peenaadapāde apachida, eperā peeru pirā, awaraarāpa charraarāmaa ateedait'ee perā.' (Ex 20.13)

²² Mamīda miata jara bi: Apida ichi auk'aa ome k'īraudaru pirā, ma k'īrau bi charraarāmaa ateedait'ee. Ichiaba apidaapa ichi auk'aamaa ik'achia jararu pirā, ma pedee jarada k'aurepa Junta Supremadee ateedait'ee. Ma awara apidaapa ichi auk'aamaa jararu pirā: "iNetuara!" ma pedee k'achia jaradapa atuait'ee tok'arradee.

²³ 'Maperā parādepemapa primisia Tachi Ak'ōre altarde atEEK'āri, k'īrāparu pirā pichi auk'aapa nepira iru bi pi ome,

²⁴ ma primisia altar k'īrapite atabēipia bi. Māpai wāipia bi t'āri auk'a bide pichi auk'aa ome. Maap'eda waya chei altarmaa ma primisia teede Tachi Ak'ōremaa.

²⁵ 'Eperā nepira iru bi pirā pi ome māik'aapa pi charramaa atee k'inia bi pirā, wāi naaweda t'āri pia pedeeipia bi iru ome t'āri auk'a bidait'ee. Maa-e pirā charra k'īrapite panadak'āri, māgipa pi ata bi iapataarā juade carcelde t'i nībinadamerā.

²⁶ Mia wāarata jararu. Mamāik'aapa uchua-e pai p'arat'a jōmaweda p'aa-emma.

Jesupa jarateeda miak'āi p'anūrā awaraarā ome k'āidaik'araa bi

²⁷ —Parāpa ūridooda naawedapemaarāpa ūraapatap'edaa:
'Miak'āi p'anūrā awaraarā ome k'āinaadapāde apachida.' (Ex 20.14)

²⁸ Mamīda miata jara bi: Eperāpa wēra wēra unuk'āri, k'īsiaru pirā ai ome k'āiit'ee, māgī p'ek'au ooji ma wēra ome, ichi t'āridepai ooji mīda.

²⁹ 'Maperā pi tau juaraarepema ne-inaa unuda k'aurepa pi k'achiade baairu pirā, piara bak'aji ma tau ēt'at'aamerā māik'aapa t'imī bat'at'aamerā, ma k'aurepa k'achiade baai k'āyaara.

³⁰ Ichiaba pi juaaraarepemapa ne-inaa ooda k'aurepa pi k'achiade baairu pirā, piara bak'aji ma jua t'iap'et'aamerā māik'aapa t'imī bat'at'aamerā, k'achiade baai k'āyaara ma k'aurepa. Piara bi pichi k'ap'iadepema ne-inaa atuamerā, k'ap'ia jōmaweda atuai k'āyaara tok'arradee.

Jesupa jarateeda wēra amaadait'ee k'īsia p'anūrāde
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ —Ichiaba naawedapemaarāpa ūraapachida:
'Wēra amaat'aak'āri, mia amaada k'art'a irumaa p'ā teeipia bi.' (Dt 24.1-4)

³² Mamīda miata jara bi: Eperāpa ichi wēra amaat'aaru pirā, chi wēra awaraa ome k'āi-ee badata, ma wēramaa p'ek'au oopii, k'āidarii perā awaraa imik'īra ome. Ma awara eperāpa wēra amaat'aada ataru pirā ichi wēra pamerā, ma eperāpa p'ek'au oomaa bi awaraa wēra ome Tachi Ak'ōre k'īrapite.

Jesupa ne-inaa k'īrapite juraapataarāde jarateeda

³³ —Ichiaba ūridooda parā chonaarāpa ūraapatap'edaa:
'Ichita oodapāde apachida, parāpa juraadap'edaak'a Tachi Ak'ōre k'īrapite.' (Nm 30.2)

³⁴ Mamīda miata jara bi: juraanāati ne-inaa apida k'īrapite awaraarāpa parā pedee ijāadamerā. Juraanāati Tachi Ak'ōre trua k'īrapite, iru mama su-ak'i bapari perā.

³⁵ Ichiaba juraanāati na p'ek'au eujā k'īrapite, Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujā ooda perā. Ichiaba juraanāati Jerusalén k'īrapite, Jerusalén Tachi Ak'ōre, Tachi Rey Waiba p'uuru perā.

³⁶ Ma awara juraanāati pāchi poro k'īrapite, parāpa puda k'āu apida p'āimaapida-e pai perā maa-e pirā t'orroopida-e pai perā.

³⁷ Māgā ne-inaa k'īrapite juraadak'āri awaraarāpa ma pedee ijāadamerā, ne-inaa k'achia oomaa p'ani. Parāpa ne-inaa oodait'ee pak'āri, jaradaipia bi: "Ooit'eeda" adaipia bi. Jōdee ne-inaa ooda-e pait'ee pak'āri, jaradaipia bi: "Oo-eda" adaipia bi.

Jesupa k'īra jō-ee p'anūrāde jarateeda
(Lc 6.29-30)

³⁸ —Parāpa ūridooda naawedapemaarāpa ūraapatap'edaa:
'Sīdapa eperā tau āri ru pirā, chi sīda tau auk'a jīat'aadapāde apachida; ichiaba sīdapa k'īda k'ōradaru pirā, chi sīda k'īda auk'a k'ōrat'aadapāde ajida.' (Ex 21.24)

³⁹ Mamída miata jara bi: Awaraapa pimaa ne-inaa k'achia ooru pirā, k'ŕa jō-ee banáaji māgí ome. Ma k'áyaara pichi k'ŕa tarramaa síru pirā, t'ári pia chi apema k'ŕa tarra ak'ipíji, auk'a símerā.

⁴⁰ Ichiaba nepirade bide awaraapa pichi camisa jāri ataru pirā, t'ári pia téjeji pichi ĩripema p'aru jida.

⁴¹ Ichiaba tachi poro waibiapa ne-inaa chik'ia uapiru pirā kilometro aba, t'ári pia atéjeji kilometro omé.

⁴² Ma awara apidaapa pimaa ne-inaa iidiruta pirā, téjeji māik'aapa wāak'anáaji ne-inaa presta k'inia p'anadak'ári.

Jesupa jarateeda k'ŕa unuamaa iru p'anapataarāde

(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ —Ichiaba ũridoada naawedapemaarāpa ũraapatap'edaa:

'Awaraarā k'inia iru baparíji

(Lv 19.18)

māik'aapa pi k'ŕa unuamaa iru p'anapataarā k'ŕa unuamaa iru baparíji.' *(Sal 139.21-22)*

⁴⁴ Mamída miata jara bi: Parā k'ŕa unuamaa iru p'anapataarā k'inia iru p'anapatáati māik'aapa eperāarāpa parā jiridak'ári ne-inaa k'achia oodait'ee, it'aa t'ĭpatáati āra pari.

⁴⁵ Māga ooruta pirā, pāchi it'aripema Ak'ōre Waibia warrarā p'anadait'ee. Irua ak'ōrejĭru jĕrapipari jōmaará ĩri; pia beerā ĩri, k'achia beerā ĩri paara. Ma awara irua k'oi chepipari ichi ũraade jara bik'a oopataarāmaa, ichi ũraade jara bik'a oomaa p'anapataarāmaa paara.

⁴⁶ Parāpa k'inia iru p'ani pirā pāchi k'inia iru p'anapataarā aupai, ĩk'āare-it'ee Tachi Ak'ōrepa parā pia ak'iima? Romadepemaarā rey-it'ee impuesto p'epataarāpa paara k'inia iru p'ani āchi k'inia iru p'anĭrā.

⁴⁷ Ma awara parāpa pāchi auk'aarā aupai auteebairuta pirā, ĩne-inaa pipiara oomaa p'anik'ā? Ijāadak'aa beerāpa paara āchi auk'aarā auteebaipata.

⁴⁸ Māgá eperāarā ĩp'aarāk'a p'anadai k'áyaara, t'ári pia p'anapatáati ne-inaa k'achia ooda-ee, pāchi it'aripema Ak'ōre Waibia baparik'a.

6

Jesupa jarateeda ne-inaa pia oo k'awaadamerā

¹ —K'ŕak'aupai awaraarā taide ne-inaa pia oodai Tachi Ak'ōre-it'ee, āchia t'o p'anadamerā. Māga ooruta pirā, parā it'aripema Ak'ōre Waibiapa parāmaa tee-e pait'ee ne-inaa pia ichia k'ĭsia iru bi teeit'ee ichideerāmaa.

² 'Maperā parādepemapa ne-inaa chupiria beerāmaa teek'ári, jōmaarāmaa pia ooda jaranáaji. Seewata Tachi Ak'ōrede ijāpatada apataarāpa māga oopata Tachi Ak'ōre ũraa jarateepata tede māik'aapa calle jāde, eperāarāpa āchi t'o p'anadamerā. Mia wāarata jararu. Ma t'o p'anĭrā pedee pia aupai iru p'anadait'ee, Tachi Ak'ōrepa āchima tee-e pait'ee perā ne-inaa pia irua k'ĭsia iru bidepema.

³ Āchia oopata k'áyaara pia net'aa teek'ári chupiria beerāmaa, jaranáaji, pichi k'ōp'āyo piara bimaa paara.

⁴ K'ŕup'ee óoji pi it'aripema Ak'ōre Waibiapa unu bairā. Ichiata ne-inaa pia teeit'ee pimaa ichia k'ĭsia iru bidepema.

Jesupa jarateeda it'aa t'ĭ k'awaadamerā

(Lc 11.2-4)

⁵ —Parāpa it'aa t'ĭdak'ári, oonáati Tachi Ak'ōrede ijāpatada apataarāpa oopatak'a. Tachi Ak'ōre ũraa jarateepata tede jōmaará taide āchi ak'inĭ p'aneepata it'aa t'ĭdait'ee. Ichiaba p'uuru jāde plaza bee k'idaa māga oopata eperāarāpa unudamerā. Mia wāarata jararu. Eperāarā pia pedeeepata aupai iru p'anadait'ee.

⁶ Maperā pi it'aa t'ĭk'ári, pichi cuartode t'ŭji māik'aapa chi puerta pia jĭaji. Māpai it'aa t'ĭji pichi Ak'ōre Waibiamaa, iru mama bairā pi ome. Irua pia oomaa bi unuk'ári, ne-inaa pia teeit'ee pimaa, ichia k'ĭsia iru bidepema ma ne-inaa ichideerāmaa teeit'ee.

⁷ It'aa t'ĭk'ári, pia-e bi ip'ĭi ichi ai pedeeta jara nĭbait'ee. Ijāadak'aa beerāpa māga oopata, k'ĭsiapata perā audú pedee jōnipa Tachi Ak'ōrepa audupiara ũriit'ee.

⁸ Māirāk'a p'anánáati, Tachi Ak'ōrepa k'awa bapari perā parāpa falta p'ani, iididai naaweda.

⁹ Nāga it'aa t'ĭdaipia bi:

'Tachi Ak'ōre it'ari bi,

pi t'ĭ awaraa t'ĭ k'áyaara pipiara bi.

¹⁰ Eperāarā bĭji pichi jua ek'ari pichideerā p'aneedamerā.

Óoji pichia k'inia bik'a na p'ek'au eujāde, it'ari ooparik'a.

¹¹ Tai-it'ee chik'o téjeji ewari chaa k'odait'ee.

12 Taipa p'ek'au k'achia oopata chupiria k'awáaji mǎik'aapa perdonáaji taipa perdonaapatak'a, awaraarāpa taimaa ne-inaa k'achia oodak'ári.

13 Tai k'achiade baaipinájaji.

Tai k'aripa atáji Netuara Poro Waibia juadeepa.'

14 Parāpa perdonaaruta pirā awaraarāpa ne-inaa k'achia oopata parāmaa, Tachi Ak'ōre it'ari bīpa ichiaba perdonaait'ee parāpa ne-inaa k'achia oopata.

15 Mamída parāpa perdonaada-e p'ani pirā awaraarāpa ne-inaa k'achia oopata parāmaa, māgara Tachi Ak'ōrepa ichiaba perdona-e parāpa ne-inaa k'achia oopata.

Jesupa jarateeda nek'oda-ee it'aa t'í k'awaadamerā

16 –Parā nek'oda-ee p'anadak'ári jīp'a k'Ísaiit'ee Ak'ōre net'aade, k'íra pia-ee p'anánáati Ak'ōrede ijāapatada apataarāpa oopatak'a. Māga nipapata awaraarāpa k'awaadamerā nek'oda-ee p'ani, mǎik'aapa āchi t'o p'anadamerā. Mia wāarata jararu. Māgapai iru p'anadait'ee.

17 Pi it'aa t'í bak'ári nek'o-ee, k'íra sǎiji mǎik'aapa t'í-irúji

18 apidaapa k'awanaadamerā pi nek'o-ee bi. Eperāarāpa pi it'aripema Ak'ōre Waibia p'oyaa unuda-e p'ani mīda, irua k'awa bi pia ne-inaa mera oo bi, pi ome bairā. Ma pari iruata ne-inaa pia teeit'ee pima ichia k'Ísia iru bidepema.

Jesupa it'aripema ne-inaa piade jarateeda

(Lc 12.33-34)

19 –P'arat'a, net'aa pia p'enáati na p'ek'au eujāde p'ani misa iru p'anadait'ee, polillapa ma net'aa ārit'aa perā, maa-e pirā mogosiadarii perā taarā ia iru bīpa, maa-e pirā nechiapataarāpa chia atadaridai perā.

20 Ma k'āyara jirítí it'aripema ne-inaa iru p'anadait'ee, māpema ne-inaa polillapa ārik'aa perā, mogosiak'aa perā mǎik'aapa nechiapataarā mama t'íudak'aa perā.

21 Na p'ek'au eujādepema ne-inaa pia audú ata k'inia bak'ári, pi t'ári araa bait'ee ma ne-inaa ome. Jōdee it'aripema ne-inaa pia audú ata k'inia bak'ári, pi t'ári araa bait'ee māgí ne-inaa ome.

Jesupa tachi taude jarateeda

(Lc 11.34-36)

22 –Tachi tau lamparak'a ídaa pik'a bi tachi k'ap'ia-it'ee. Pichi tau pia bak'ári, k'ap'ia jōmaweda ídaa pik'a bide bait'ee.

23 Mamída pichi tau k'achia bi pirā, k'ap'ia jōmaweda p'ārii pik'a bide bait'ee. Māgá pi k'ap'ia ídaa pik'a bi wāara p'ārii pik'a bi pirā, audupiara p'ārii pik'a bide bait'ee.

K'aita tachi chipari

(Lc 16.13)

24 –Eperā chipariirā omé jua ek'ari mimia baik'araa bi. Māga bi pirā, chipari aba k'íra unuamaa iru bai mǎik'aapa chi apema k'inia iru bai, maa-e pirā abaapa jara bik'a ooi mǎik'aapa chi apemapa jara bik'a oomaa bai. Māga pik'a apidaapa ooda-e pai Tachi Ak'ōrepa jara bik'a, p'arat'a, net'aa pia p'e bi misa.

Tachi Ak'ōrepa ichi warrarā pia ak'í bapari

(Lc 12.22-31)

25 –Maperā mia jara bi: K'Ísia jōnanáati k'āata k'odait'ee maa-e pirā todait'ee, māgá chok'ai p'anadait'ee. Ichiaba k'Ísianáati sāga p'aru atadait'ee. Tachi Ak'ōrepa parā k'ap'ia ooji mǎik'aapa parā chok'ai p'anapiji. Māga bita, ʔp'aru tee-e paik'ā mǎik'aapa chik'o, ne-inaa toparii tee-e paik'ā parāmaa?

26 Ak'íti, ipanaarā it'í wāabai p'ani. Āchia net'atau uudak'aa, ewadak'aa mǎik'aapa ia bidak'aa chi net'atau iapatamāi. Mamída parā it'aripema Ak'ōre Waibiapa ne-inaa teepari k'odamerā. ¡Iru-it'ee parā pipiara p'ani ipanaarā k'āyara!

27 Eperā audú k'Ísia nībīpa hora aba pida waa chok'ai ba-e pai.

28 Ma awara ʔk'āare-it'ee parā audú k'Ísiapata p'aru-it'ee? Ak'íti, sāga nep'ono p'ūajara t'āide nībi waripata. Mimiadak'aa mǎik'aapa p'aru k'adak'aa māgá pi-ia p'anadait'ee.

29 Mamída mia jara bi: Rey Salomonpa p'arat'ara, net'aa pia iru bapachi mīda, iru p'aru piara jī bak'ári, eperāarāpa iru pi-ia unuda-e paji nāgí nep'ono k'āyara.

30 Idi na p'ūajara wari wā. Mamída nu uratidaik'ári, t'ipitaude paa jōdariit'ee. Tachi Ak'ōrepa māgá pia ak'í bi pirā nep'ono p'ūajara t'āide nībi, audupiara parā ak'í bapariit'ee, at'ári irude mak'iaara ijāada-e p'ani mīda.

31 Tachi Ak'ōrepa māgá ichia ooda pia ak'í bapari perā, k'Ísia jōnanáati: “ʔK'āata k'odait'ee?” maa-e pirā “ʔK'āata todait'ee?” maa-e pirā “ʔK'āata jidait'ee?”

³² Māgā k'Īsiapata ijāadak'aa beerāpa. Mamīda parāpata it'aripema Ak'ōre Waibia iru p'ani. Irua k'awa bi ne-inaa parāpa falta p'ani.

³³ Maperāpi naapiara jirīti iru jua ek'ari p'anapataadait'ee māik'aapa oopataāti irua jara bik'a. Māga ooruta pirā, ma ne-inaa jōma iru p'anadait'ee.

³⁴ Audū k'Īsianāati nupema ne-inaade, nu ne-inaa paraait'ee perā aide k'Īsiadamerā. Ewari chaa ne-inaa audupai paraa aide k'Īsiadamerā.

7

Jesupa jarateeda awaraarāpa oopata ak'inaadamerā pedee k'achia jaradait'ee
(Lc 6.37-38, 41-42)

¹ —Awaraarāpa ne-inaa oopata ak'ināati jaradait'ee ne-inaa k'achia oomaa p'ani. Māga ooruta pirā, ma jaradap'edaa k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parā māgā ak'iit'ee.

² Parāpa awaraarāpa oo p'ani ak'ipatak'a, māgā Tachi Ak'ōrepa ak'ipariit'ee parāpa oo p'ani. Ne-inaa k'achia aupai jiriruta pirā pedee k'achia jaradait'ee āra āpite, Tachi Ak'ōrepa auk'a jiririt'ee parāpa ne-inaa k'achia oopata aupai jarait'ee iru k'īrapite p'anadak'āri.

³ Ķ'āare-it'ee ak'i bima nejarra pichi auk'aa tau jāde bi, mamīda unu-e bi pak'uru pichi tau jāde bi?

⁴ Pichi tau jāde pak'uru iru bi pirā, Ķsāga pichi auk'aamaa jaraima: “Mīmaa ēepiji jā nejarra pichi tau jāde bi”?

⁵ Ķsewata pia chīara k'aripa k'inia bi, irua oo bi ak'ik'āri! Pichi tau jāde bi pak'uruta naapiara ēt'at'āaji. Māpaipi unui nejarra pichi auk'aa tau jāde bi, māgā wāara iru k'aripait'ee.

⁶ 'Net'aa awara bidap'edaa Tachi Ak'ōre-it'ee teeruta pirā usa k'achia beemaa, orradaidap'eda k'aak'oodai. Ma awara ne-inaa Ķpia perlak'a atabēiruta pirā sinaarā p'anīmāi, yoorode jaut'aadai.

Jesupa jarateeda Tachi Ak'ōremaa iididamerā
(Lc 6.31; 11.9-13)

⁷ —Iidipataāti Tachi Ak'ōremaa. Irua teeit'eepi. Jiripataāti. Irua k'awapiit'eepi. Eperāpa t'īparik'a puerta t'aide, Ak'ōremaa t'īpataāti. Irua parā k'aripait'eepi.

⁸ Chi iidi bīmaa Tachi Ak'ōrepa teepari; chi jiri bīmaa Tachi Ak'ōrepa k'awapipari māik'aapa chi t'ī bīmaa ewapari.

⁹ ĶParādepemapa māu teeik'ā ichi warramaa, irua pan iidik'āri?

¹⁰ Maa-e pirā, Ķtaama teeik'ā irumaa, chik'o iidik'āri?

¹¹ ĶMāga-epi! Parā ne-inaa k'achia oopataarā mīda, pāchi warrarāmaa net'aa pia tee k'awa p'ani. Parāpa māga ooruta pirā, jaudupiaara pāchi it'aripema Ak'ōre Waibiapa ne-inaa pia teeit'ee chi iidirutaarāmaa!

¹² 'Maperā, ōoti apemaarāmaa parāpa k'inia p'anik'a āchia parāmaa oodamerā, māgata jara bairā Moisepa p'ādade māik'aapa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa p'ādap'edaade.

Tachi Ak'ōre truadee wāit'ee puerta p'īrup'ee pik'a bi
(Lc 13.24)

¹³ —Tachi Ak'ōre truadee wāit'ee puerta p'īrup'ee bide t'īupatāk'ata bi. Mapa t'īuti puerta p'īrup'ee bide, chi atua beerā puerta jet'ee bapari perā. Ichiaba āchi o k'achia ewaraa k'obi, chok'ara aide wāpata perā.

¹⁴ Wāit'ee eperāarā ichita p'anapatamāi Tachi Ak'ōre ome puerta p'īrup'ee bide t'īupatāk'ata bi māik'aapa Ak'ōre o p'īrup'ee bapari, māgide chok'ara-ee wāpata perā.

Pak'uru k'awaadai chi nejōdeepa
(Lc 6.43-44)

¹⁵ —K'īrak'aupai ijāadai jōmaweda Tachi Ak'ōre pedee jarapatada apataarāde, māirā ūk'uru seewa-idaa bee perā. Seewata eperā pia beerāk'a parāmaa chepata. Mamīda āchi t'āride k'īsia k'achia iru p'anapata.

¹⁶ Parāpa māirā k'awaadai āchia oopata pia ak'idak'āri. Pak'uru Ķiri-idaa bide uva chauk'aa; ichiaba māgeede higojō chauk'aa.

¹⁷ Ma awara nejō būri pia bīpa nejō pia chauvari. Mamīda nejō būri k'achia bīpa nejō k'achia chauvari.

¹⁸ Nejō k'achia chauk'aa pak'uru pia bide. Ichiaba nejō pia chauk'aa pak'uru k'achia bide.

¹⁹ Maperā pak'uru nejō pia chauk'aa bee t'u peepata t'īpitaude bat'at'aadait'ee.

²⁰ Māgā ma Ak'ōre pedee jarapatada apataarāpa ne-inaa oopata k'aurepa parāpa k'awaadai wāara Ak'ōrepa pēida wa māga-e.

Jesupa jarateeda jōmaarāta Tachi Ak'ōre truadee wāda-e pait'ee
(Lc 13.25-27)

²¹ —Eperāarā ūk'uruurāpa mīmaa: “Tachi Waibia, Tachi Waibia” a p'ani mīda, jōmaweda wāda-e pait'ee Tachi Ak'ōre truadee. Jīp'a chi oopataarāpa mi Ak'ōre it'ari bīpa oopi bik'a; māgiirāta it'aa wādait'ee.

²² Ak'ōre ewari waibia ewate chok'araarāpa mīmaa jaradait'ee: “Tachi Waibia, Tachi Waibia, tai pi ome p'anapīji. Taipa pi t'ide jarateejida māik'aapa pi t'ide netuaraarā uchi-apik'oojida. Ma awara pi t'ide oojida ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.”

²³ Mamīda mia p'anaut'ee: “iMia parā k'awa-e bi! iĀyaa wāti mi ik'aawaapa, ne-inaa k'achia oopataarā!”

Jesupa te oopataarāde jarateeda

(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ —Eperā k'īsia k'awaa bīpa mi ūraa ūripari māik'aapa oopari mia jara bik'a. Māgi eperā ichi te oo bik'ata bi māu īri.

²⁵ K'oi cheji; to chedachi māik'aapa nāu golpe p'uaji ichi temāi. Mamīda t'ee-e paji māu īri oo bada perā.

²⁶ Jōdee chi mi ūraa ūrip'eda, oo-e bīpa mia jara bik'a k'īsia k'awa-ee bi. Eperā ichi te ipude oodak'a bi.

²⁷ K'oi cheji; to chedachi; nāu golpe p'uaji māik'aapa ichi te tudū t'eedachi. Māgā ichi te jōdachi.

²⁸ Jesús pedee aupak'āri, eperāarā jōmaweda ak'itrua para beei irua jarateeda k'aurepa.

²⁹ Māga p'anajida irua jīp'a jarateeda perā Tachi Ak'ōrepa jarateepidak'a. Ak'ōre Ūraa pīpara jarateji Moisepa p'āda jarateepataarā k'āyara.

8

Jesupa leprapa k'ayaa bada jipada

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús eedeepa edaa chek'āri, eperāarā chok'ara iru t'ēe chejida.

² Māgā che wāde iru k'ait'a cheji eperā leprapa k'ayaa bi. Māgi iru k'īrapite bedabai nība cheji māik'aapa māgaji:

—Tachi Waibia, pia k'inia bi pirā, mi k'ayaa wēpapipāde aji, Ak'ōre k'īrapite mi pia beemerā.

³ Jesupa juapa t'ōbaip'eda, māgaji:

—iK'inia bida! aji. Jīpa beepāde aji.

Aramata jīpa beei.

⁴ Māpai Jesupa māgaji:

—iŪriji! Jaranāaji apidaamaa. Jīp'a p'aaremaa ak'ipināji māik'aapa Moisepa p'ādada jara bik'a ipana omé atēji teit'ee Tachi Ak'ōremaa. Māgā jōmaarāpa pi jīpa beeda k'awadayada aji.

Jesupa Romadepema soldaorā poro mimiapari jipada

(Lc 7.1-10; Jn 4.43-54)

⁵ T'ēepai Jesús Capernaum p'uurude panak'āri, Romadepema soldaorā poro waibiapa irumaa chupiria iidi cheji:

⁶ —Jesús, mi mimiapari k'ayaa bida aji. P'oyaa mimik'a-e bi māik'aapa chupiria nībida aji, p'uapa.

⁷ Jesupa p'anauji:

—Wāit'eeda aji, jipade.

⁸ Mamīda ma soldaorā poro waibiapa māgaji:

—Tachi Waibia, mi pi k'āyara ek'ariara bi. Pi mi temaa wā-e pijida, namāik'aapa pedeeru pirā, mi mimiapari jīpa beeit'ee.

⁹ Mi jīda waibiarā jua ek'ari bi. Ma awara mia soldaorā iru bi michi jua ek'ari. Mia abaa-maa wāpāde ak'āri, wāpari; awaraamaa chepāde ak'āri, chepari. Ichiaba mi mimiaparimaa ne-inaa oopāde ak'āri, oonaparida aji.

¹⁰ Jesupa māga ūrik'āri, p'era pik'a beei ma soldaorā poropa jara bada k'aurepa. Mapa ichi ome nipapataarāmaa māgaji:

—Mia wāarata jararu. Israel pidaarā t'āide na eperāk'a apida waide unu-e bi, iru wāara ijāapari perā.

¹¹ Eperāarā chok'ara chedait'ee ak'ōrejīru uchiapari eereepa māik'aapa ak'ōrejīru baaipari eereepa. Māirāta Tachi Ak'ōre truade su-ak'i p'ana chedait'ee nek'ode Abraham ome, Isaac ome māik'aapa Jacob ome.

¹² Mamīda chi it'ari p'anadaipia bīrā Ak'ōrepa jērek'ooit'eeda aji, taawaa p'āriudee, atua beerā ome jēedamerā māik'aapa k'ida kierrkierree para bamerā p'uapa.

¹³ Māga jarap'eda, Jesupa ma soldaorā poromaa māgaji:

—Wāpáde aji, pichi temaa pia ijáadak'a uchiada perā.
Aramata chi k'ayaa bada jipadachi.

Jesupa Pedro p'āk'ōre jipada
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Māpai Jesús wāji Pedro temaa. Mama ununaji Pedro p'āk'ōre k'ayaa bi k'iamiapa. P'arude baji k'ayaa bada perā.

¹⁵ Jesupa iru jua t'ōbaik'āri, ma k'iamia tuudachi. Māpai ma wēra p'irabaidaip'eda, nek'opiji Jesumaa.

Jesupa k'ayaa beerā chok'ara jipada
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ K'eudaik'āri, netuara k'ap'iade merātia beerā chok'ara aneejida Jesumaa. Pedee jarada abaapa netuaraarā jōmaweda uchiapik'ooji. Ichiaba k'ayaa beerā jōmaweda jipak'ooji.

¹⁷ Māga ooji p'asamerā Tachi Ak'ōre pedee jarapari Isaiapa chonaarāweda jaradak'a: 'Irua k'ayaa tachimaa baridap'edaa awara āyaa ataji māk'aapa tachi k'ayaa beerā jipaji.' (Is 53.4)

Jesús ome nipa k'inia p'anadap'edaarā
(Lc 9.57-62)

¹⁸ Awaraa ewaride Jesupa unuk'āri eperāarā chok'ara ichi wap'ira iru p'ani, chi k'ōp'āyoorāmaa jaraji siadait'ee lago k'īraik'a eeree.

¹⁹ Mamīda wā dai naaweda, Moisepa p'āda jarateepari k'ait'a cheji māk'aapa mājaji:

—Tachi Jarateepari, pi ome wā k'inia bida aji, chi wārumaa.

²⁰ Jesupa p'anauji:

—Usap'ā yooro te uria iru bee māk'aapa ipanaarā te iru bee. Mamīda mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema arajāgaa ni, k'āipari wēe. Made k'īsīaji jarai naaweda wāara mi ome nipa k'inia bi wa māga-e.

²¹ Awaraa Jesús ome nipadapa mājaji:

—Tachi Waibia, mi jida pi ome nipapari k'inia bi. Mamīda ai naaweda, mi ak'ōre iapipáde aji, iru piuk'āri.

²² Jesupa p'anauji:

—Chépáde aji, mi ome māk'aapa ichiak'au bipáde aji, atuadait'eerāpa āchi piudap'edaarā iadamerā.

Jesupa nāu p'usa ome t'umātipida
(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Ma t'ēepai Jesús wāji barcode chi k'ōp'āyoorā ome.

²⁴ Māga nide p'usara t'o nibeeki. P'usapa barco pirubaa wā nipaji. Māimisa Jesús k'āi baji.

²⁵ Mapa chi k'ōp'āyoorāpa īrimat'ajida māk'aapa mājajida:

—Tachi Waibia, ¡tai k'aripáji! ¡Tachi pirubaa wādapi!

²⁶ Jesupa p'anauji:

—¿Sāap'eda p'era jōnima? aji. ¡Parā pia ijāada-e p'anida! aji.

Māga jarap'eda, p'irabaidachi māk'aapa pedeeji nāumaa māk'aapa p'usamaa. Aweda jōma ip'ū ūu beeki.

²⁷ Māga unudak'āri, chi k'ōp'āyoorā ak'itrua para beeki māk'aapa āchi pitapai iidi para beeki:

—¿K'aima ajida, nāgí? Nāu, p'usa paara iru pedee ūripatada ajida.

Eperāarā k'ap'iade netuara merātia bada
(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Jesús chi k'ōp'āyoorā ome panadak'āri lago k'īraik'a eere Gadara eujāde, jāira māu te uriade badadeepa uchiajida eperāarā omé netuara āchi k'ap'iade merātia bee. Ma eperāarā Jesús k'ait'a chejida. Āchi audú t'āri k'achia-idaa p'anadap'edaa perā, eperāarā ma ode p'oyaa wāyaadak'aa paji.

²⁹ Jesumaa bia chejida:

—¡Jesús, Ak'ōre Waibia Warra, tai ome t'īunáaji! ¿At'āri-e weda tai miapide cheji-ek'ā? ajida.

³⁰ Ma k'ait'a sinaarā chok'ara nek'omaa p'anajida.

³¹ Mapa netuaraarāpa Jesumaa chupiria iidijida ma sinaarā k'ap'iade t'īupimerā.

³² Aramāgá Jesupa jaraji mamaa wādamerā. Māpai ma netuaraarā ma eperāarā k'ap'iadeepa uchiak'oodachida māk'aapa sinaarā k'ap'iade t'ūdachida. Aramata sinaarā jōmaweda p'irak'oodachida ee k'ōot'ari jira bidee. Mata lagode baainajida māk'aapa iyapa jīak'oodachida.

³³ Ma sinaarā jīa p'anadap'edaarāpa māga unudak'āri, p'irak'oodachida p'uurudee. Nepirinajida āchia unudap'edaa ma netuara merātia p'anadap'edaarā ome.

³⁴ Māpai p'uuru pidaarā jōmaweda chejida māik'aapa Jesumaa chupiria iidijida āchi eujādeepa wāmerā.

9

Jesupa chiwa bada jipada

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Ma t'ēepai, Jesús barcode bataup'eda, wāji lago k'irak'a eeree. Māgá ichi p'uurude pacheji.

² Mama bide eperāarāpa jira aneejida eperā chiwa bi p'arude. Jesupa k'awaak'āri āchia wāraa ichide ijāa p'ani, ma chiwa bimaa mājaji:

—Warra, t'āri o-īa bāji pia p'ek'au k'achia oopata jōmaweda wēpada perā.

³ Ūk'uru arii p'anadap'edaa Moisepa p'āda jarateepataarāpa māga ūridak'āri, k'īsiajida: “Jāgipa ik'achia pedeemaa bi Tachi Ak'ōre āpīte. Tachi Ak'ōrepapai p'ek'au k'achia wēpapiyada” ajida.

⁴ Mamīda Jesupa k'awaji āchia k'īsia p'ani. Mapa iidiji:

—¿Sāap'eda parāpa k'īsia k'achia k'īsia p'anima? aji.

⁵ Mia irumaa jarai: “Pia p'ek'au k'achia oopata wēpajipi” maa-e pirā jarai: “P'irabāiji māik'aapa wāji”. Mamīda irua maarepida oo-e pai, Tachi Ak'ōrepa oopi-e pirā.

⁶ Mia ak'ipiit'ee na p'ek'au eujāde mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema k'ap'ia pari, Tachi Ak'ōre Waibiapa wēpapiari eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata.

Māpai mājaji ma eperā chiwa bimaa:

—¡P'irabāiji! Pichi p'aru atāji māik'aapa wāji pichi temaa.

⁷ Aramāgá ma chiwa bada p'irabaidachi māik'aapa wāji ichi temaa.

⁸ Māga unudak'āri, eperāarā p'era pik'a para beejī māik'aapa Tachi Ak'ōremaa o-īa it'aa t'ijida, irua ma eperāmaa māga ooda perā.

Jesupa Mateo jirit'erada ichi ome nipapariimerā

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Mamāik'aapa Jesús wāji. Ma wārude eperā t'ijarapatap'edaa Mateo unuji. Su-ak'i baji Cesar-it'ee impuesto p'aapatamāi. Jesupa mājaji irumaa:

—Mi ome nipaparīji.

Aramāgá bainī beep'eda, Jesús ome wāji.

¹⁰ T'ēepai Jesús chi k'ōp'āyoorā ome teeda nek'omaa bak'āri, impuesto p'epataarā Roma pidaarā rey-it'ee pachejida awaraa eperāarā k'achia-idaa beerā apatap'edaarā ome. Māirā ai mesade su-ak'i p'anejida Jesús ome.

¹¹ Fariseorāpa māga unudak'āri, Jesús k'ōp'āyoorāmaa iidijida:

—¿Sāap'eda parā jarateepari nek'omaa bima ajida, impuesto p'epataarā ome māik'aapa awaraa p'ek'au k'achia oopataarā ome?

¹² Māirāpa iididap'edaa ūrik'āri, Jesupa mājaji:

—Médico pēidak'aa k'ap'ia pia beerāmaa. Jīp'a pēipata k'ayaa beerāmaa.

¹³ Parā wādak'āri, k'īsiadapāde aji, nāgí Ak'ōre Ūraa jara k'inia bi:

‘Mia k'iniara bi awaraa chupiria k'awaadamerā, ne-animalaarā peedap'eda, paadai k'āyaara mi-it'ee.’

(Os 6.6)

Māpai Jesupa mājaji:

—Tachi Ak'ōrepa mi pēi-e paji t'āri pia beerā jiride. Ma k'āyaara p'ek'au k'achia oopataarā jirideta pēji.

Sāapai nek'oda-ee p'anadaipia bi

(Mr 2.18-20; Lc 5.33-35)

¹⁴ Māpai Juan Bautista k'ōp'āyoorā Jesumaa chejida māik'aapa iidijida:

—Edaare tai, fariseorā ome nek'oda-ee p'aneepata jīp'a Tachi Ak'ōre net'aade k'īsiadait'ee. ¿Sāap'eda pi k'ōp'āyoorāpa māga oodak'aama? ajida.

¹⁵ Jesupa p'anauji:

—Miak'āipata fiestade t'ī pēidap'edaarā k'Tra pia-ee p'anadak'aa chi miak'āiit'ee bi āchi ome bi misa. Mamīda ewari cherude iru ata chedak'āripi, t'āri p'uapa nek'oda-ee p'aneedait'eeda aji.

Ūraa chiwidi māik'aapa chonaarāweda p'ādap'edaa

(Mr 2.21-22; Lc 5.36-39)

¹⁶ —Eperā apidaapa p'aru chiwididepema pite aba t'nik'araa bida aji, p'aru sorede parchaait'ee. Māga ooru pirā, chi p'aru chiwidi aridariit'ee māik'aapa ma pite auk'a bee-e pait'ee chi p'aru sore ome.

¹⁷ Ichiaba vino ewaa juda t'idak'aa ne-e sorede, ma vino baak'ak'ari, ma ne-e sore jādarii perā māik'aapa chi vino atuadarii perā. Maperā vino ewaa juda t'idaipia bi ne-e chiwidide, ma ne-e chi vino ome atuapiamaapa.

Jairo k'au māik'aapa wērapa Jesús p'aru ide t'ōbaida
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Jesús at'ari pedeemaa bide, judiorā poro waibia t'ijaratap'edaa Jairo Jesús k'īrapite bedabai nība cheji māik'aapa māgaji:

—Et'ewapai mi k'au jai-idaajida aji. Mamīda mia k'awa bi pi cheru pirā mi ome māik'aapa pi jua biru pirā iru iri, waya chok'ai beeyada aji.

¹⁹ Māpai Jesús wāji chi k'ōp'āyoorā ome ma eperā temaa.

²⁰ Ma wādade wēra doce años bi k'ayaa bi waamiapa Jesús āpiteik'aapa k'ait'a wāp'eda, iru iripema p'aru i t'ōbait'aaaji.

²¹ Māga ooji k'īsia bada perā iru p'aru i t'ōbairupapai jipa beei.

²² Mamīda māgā t'ōbaik'ari, Jesupa āpītee ak'iji māik'aapa māgaji ma wēramaa:

—Wēra, t'ari o-īa béjei. Pia mide ijāa bairā, jipa beejida aji.

Aramata ma wēra jipa beejī.

²³ Maap'eda Jesús ma judiorā poro waibia temaa panak'ari, unuji siru chaapataarā māik'aapa eperāarā jēepi ororoo nībi.

²⁴ Māpai Jesupa māgaji:

—Taawaa uchiāti. Na wēra k'au jai-idaa-e bi. Jīp'a k'āita bida aji.

Māga ūridak'ari, arii p'anadap'edaarā ēik'oodachida, Jesús k'īra k'awa-ee bi jīak'aapa.

²⁵ Mamīda Jesupa eperāarā uchiapik'ooji māik'aapa jai-idaada badamāi t'īup'eda, iru jua jita atanaji. Māpai ma wēra k'au p'irabaidachi.

²⁶ Maap'eda ma eu jādepemaarā jōmarāpa k'awaa wājida Jesupa māga ooda.

Jesupa tau p'āriu beerā omé jipada

²⁷ Mamāik'aapa uchia wādade, Jesús t'ēe tau p'āriu bee omé bia che wāpachida:

—jRey David Warra, tai chupiria k'awaapáde! ajida.

²⁸ Jesús teeda t'īnak'ari, ma tau p'āriu beerā auk'a t'īujida. Māpai Jesupa iidiji:

—¿Parāpa ijāa p'anik'ā aji, mia jipai?

P'anaujida:

—Tachi Waibia, ijāa p'anida ajida.

²⁹ Māpai Jesupa taumāi t'ōbaip'eda, māgaji:

—Parāpa ijāa p'anik'a, māgā p'anedapáde aji.

³⁰ Aweda tau eratik'oodachida. Māpai Jesupa jīp'a māgaji:

—Mia ooda chíaramaa nepirinaadapáde aji.

³¹ Māga jaraji mida, mamāik'aapa uchiarutata Jesupa ooda nepiri wāpachida ma eu jādepemaarāmaa.

Jesupa pedee atua bada jipada

³² Ma tau p'āriu p'anadap'edaarā uchiarutade, eperāarāpa aneejida eperā pedee atua bi Jesumaa. Māga bajī netuara ichi k'ap'iade merātia bada perā.

³³ Jesupa ma netuara uchiapit'aak'ari, ma eperā pedee beejī. Māga unudak'ari, arii p'anadap'edaarāpa ak'itrua para beejī māik'aapa māgajida:

—jIsraelde waide nāga unudak'aada! ajida.

³⁴ Mamīda fariseorāpa māgajida:

—Netuara Poro Waibia juapata jāgā netuaraarā uchiapiparida ajida.

Jesupa eperāarā chupiria k'awaada

³⁵ Jesús nipapachi p'uuru beede māik'aapa ai ik'awa p'uuru k'aipēe beede. Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata te chaa pedee pia jarateepachi k'awaadamerā taarā-e Tachi Ak'ōrepa eperāarā p'e biit'ee ichi jua ek'ari, ichideerā p'anedamerā. Ma awara k'ayaa k'īra t'ādo jipapachi.

³⁶ Eperāarā chok'ara see nībi unuk'ari, chupiria k'awaaji, āra chupiria, k'īra pia-ee para bada perā, oveja chak'eerā ak'ipari wēe chitoonik'a.

³⁷ Māpai chi k'ōp'āyoorāmaa māgaji:

—Eperāarā chok'ara mide waide ijāada-e p'ani. Ne-uu audú chau bīk'api p'ani. Mamīda mimiapataarā chok'ara-ee p'ani.

³⁸ Mapa it'aa iididapáde aji, ma ne-uu chiparimaa, irua awaraa mimiapataarā pēimerā chi chau bi p'ede.

10

Jesupa k'ōp'āyoorā jirit'erada mimiadamerā ichi ome
(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupa chi k'ōp'āyoorā doce t'í p'ejí mǎik'aapa āchi ichi jua ek'ari bijí netuaraarā uchiapi-damerā mǎik'aapa k'ayaa k'īra t'ādoō jipadamerā.

² Nāgí imik'īraarā doce jirit'eraji pēiiti'ee ichi ūraa jarateede. Naapiara jirit'eraji Simón, ichiaba t'ījarapatap'edaa Pedro, chi ipema Andrés ome. Ma t'ēpai jirit'eraji Santiago chi ipema Juan ome. Mǎirā Zebedeo warrarā paji.

³ Ichiaba jirit'eraji Felipe; Bartolomé; Tomás; mi, Mateo, chi impuesto p'epari bada Roma pidaarā-it'ee; Alfeo warra, Santiago; Tadeo;

⁴ Simón Celote apatap'edaa mǎik'aapa Judas Iscariote, ma t'ēpai Jesús traicionaada.

Jesupa chi k'ōp'āyoorā pēida Ak'ōre Ūraa jarateenadamerā
(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ Jesupa ma k'ōp'āyoorā doce pēiji eperāarā paraamaa. Pēi naaweda jaraji:

—Wānāati judio-eerā p'anapatamaa. Ichiaba wānāati Samaria eujādepema p'uurudee.

⁶ Ma k'āyara wāti Israel eujādepema ovejaarā atua pik'a beerāmaa.

⁷ Jaratēeti taarā-e Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari biit'ee ichideerā p'aneedamerā.

⁸ K'ayaa beerā jipāti; piudap'edaarā chok'ai p'irabaipíti; leprapa k'ayaa beerā jipāti mǎik'aapa netuara k'ap'iade merātia bee jipāti. Mia parā michi jua ek'ari bik'āri māga oodamerā, p'arat'a maarepida iidi-e paji. Mapa p'arat'a iidināati ma pari.

⁹ Ateenāati nēe, p'arat'a, cobre, pāchi k'irride jipata.

¹⁰ Ichiaba ateenāati muchila, awaraa chancla mǎik'aapa p'aru jīdait'ee, pak'uru jida t'idik'adait'ee, parā mimia pari ma ne-inaa teedaipia p'anadairā.

¹¹ P'uurude maa-e pirā te chok'ara-ee beemāi panadak'āri, eperā t'āri piata jiríti arii p'aneedait'ee mamǎik'aapa wāruta misa.

¹² Teeda t'īudak'āri, arii p'anīirāmaa pedee pia jarāti.

¹³ Ai tede p'anīirāpa parā auteebairuta pirā, ma pedee pia jaradak'a āramaa uchiat'ee. Mamīda auteebaida-e pirā, ma pedee pia jaradak'a āramaa uchiae-pait'ee.

¹⁴ Parā auteebaida-e pirā mǎik'aapa parāpa jarateepata ūridaamaa p'ani pirā, uchiat' ma teedepa maa-e pirā ma p'uurudeepa mǎik'aapa būridepema yooro p'ora nēep'ēti ak'ipidait'ee Tachi Ak'ōrepa āra k'aripa-e pait'ee.

¹⁵ Mia wāarata jararu. Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate irua ma p'uurudepemaarā audupiara k'achia ooit'eeda aji, Sodoma p'uurudepemaarā, Gomorra p'uurudepemaarā k'achia ooda k'āyara.

Jesupa jarada ichi k'aurepa ijāapataarā miadait'ee
(Lc 12.11-12; 21.12-17)

¹⁶ —¡Ūrítí! Mia parā pēiru eperāarāmaa jarateede. Pēiru ovejaarā pēik'ajik'a ne-animalaarā k'achia beerā t'āide. Mapa k'īra k'awaa nipapatāati, taama k'īra k'awaa nipaparik'a. Ichiaba k'āiwee nipapatāati paloma nipaparik'a.

¹⁷ Tauk'a nipapatāati eperāarāpa parā ateedait'ee perā āchi charraarāmaa miapidamerā, maa-e pirā parā p'ua oodait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede.

¹⁸ Ma awara mide ijāapata k'aurepa ateedait'ee āchi poro waibiarāmaa mǎik'aapa āchi reyrāmaa. Māgā parāpa mi ūraa jaradai mǎirā k'īrapite mǎik'aapa awaraa ijāadak'aa beerā k'īrapite.

¹⁹ Mamīda mǎirā k'īrapite p'anadak'āri, k'īsanāati sāga pedeedait'ee, maa-e pirā k'āata jaradait'ee, pedeedait'ee pak'āri, Tachi Ak'ōrepa pedeeipiit'ee perā.

²⁰ Parā pedeeda-e pait'ee pāchi k'īradoopa. Tachi Ak'ōre Jaurepata pedeeit'ee parā k'ap'ia.

²¹ Maapai eperāarāpa āchi ipemaarā paara teedait'ee miapidamerā piurutamaa. Ma awara chi ak'ōreerāpa āchi warrarā paara māgā peepidait'ee; maa-e pirā warrarāpa āchi ak'ōreerā peepidait'ee.

²² Jōmaarāpa parā k'īra unuamaa iru p'anapataadait'ee mide ijāapata k'aurepa. Mamīda t'āridepai chooruta pirā, Tachi Ak'ōrepa parā k'aripait'ee atuanaadamerā na p'ek'au eujā jōrumaa.

²³ P'uuru abaade parā jiri p'aneedak'āri, mirúti awaraa p'uurude. Mia wāarata jararu. Parā Israel p'uuru jōmaade jaratee nipadai naaweda, mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, cheit'ee.

²⁴ K'īrāpāti eperā apida ichi jarateepari k'āyara waibiara bi-e. Ichiaba mimiapari apida chipari k'āyara waibiara bi-e.

²⁵ Chi ne-inaa k'awaa k'inia bi o-ña baipia bi chi jarateepari jġak'a pait'ee. Ichiaba mimiapari o-ña baipia bi chipari jġak'a pait'ee. Chi te chipari t'ġjarapata pirā Beelzebú, Netuara Poro Waibia, audupiara irudeerāmaa māġi t'ġ bidait'ee.

Jesupa jarateeda k'aita waaweedaipia bi
(Lc 12.2-7)

²⁶ —Māga jara p'ani mīda, eperāarā waaweenāati. Irā Tachi Ak'ōre net'aa mera pik'a bi mīda, t'ġepai parāpa jōmaarāmaa jaradait'ee.

²⁷ Mia ūraa jarada p'āriu pik'a baji. Mamīda jōmaarāmaa māga jġp'a jaradaipia bi. Ma awara mia ūraa mera pik'a jarada, golpe jaradaipia bi terraza ġriipa biaruk'a.

²⁸ Waaweenāati parā jiri p'anġrā peedait'ee, ārapa parā p'oyaa atuapida-e perā tok'arradee. Ma k'āyaara Tachi Ak'ōre waawēeti. Iruata tachi piupii māik'aapa atuapii.

²⁹ ġNetopata-ek'ā ipana chak'e omé p'arat'a tau abaa pari? Eperāarāpa māga oopata, ipana chak'e mak'ġara vale-e bi jġak'aapa. Mamīda ipana chak'e apida eujāde baaidak'aa, parā Ak'ōre Waibiapa māga jara-emāi.

³⁰⁻³¹ Parā puda paara irua juasia iru bi. Mapa waaweenāati, Tachi Ak'ōrepa parā k'iniara iru bapari perā ipanaarā k'āyaara.

Jesucristode ijāapatada apataarā awaraarā k'ġrapite
(Lc 12.8-9)

³² —Eperāpa tau taawa jararu pirā ichi Jesucristode ijāapari, mia pida jarai: “Māġi mērē” mi Ak'ōre k'ġrapite it'ari.

³³ Mamīda eperāpa meraru pirā mīde ijāapari, māgara mia pida merait'ee. “Māġi mēre-eda” ait'ee mi Ak'ōre k'ġrapite it'ari.

Jesús k'aurepa ġreerā t'āri auk'a p'anada-e
(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ —K'ġsianāati mi cheji na p'ek'au eujādee eperāarā k'āiwee p'anapide. Jġp'a cheji chōopide.

³⁵ Mi cheji

'warra t'āri auk'a banaamerā chi ak'ōre ome, wēra k'au t'āri auk'a banaamerā chi nawe ome māik'aapa āġu t'āri auk'a banaamerā chi p'āk'ōre ome.

³⁶ Ma k'aurepa eperāarā t'āri auk'a para ba-e pait'ee āchi ġreerā ome.' (Mi 7.6)

³⁷ Eperāpa ichi ak'ōre wa chi nawe k'iniara iru bi pirā mi k'inia iru bai k'āyaara, mērē pa-e pai. Ichiaba eperāpa chi warra wa chi k'au k'iniara iru bi pirā mi k'inia iru bai k'āyaara, māġi mērē pa-e pai.

³⁸ Ma awara mīde ijāapari k'aurepa eperā piuamaa bi pirā kurusode piu wāk'a, māġi mērē pa-e pait'ee.

³⁹ Eperā piuamaa bi pirā mīde ijāapari k'aurepa, māġi piuk'āri, atuait'ee. Mamīda eperā piuru pirā mīde ijāapari k'aurepa, māġi eperā piuk'āri it'aa wāit'ee.

Jesupa jarada ijāapataarāpa ne-inaa pia atadait'ee
(Mr 9.41)

⁴⁰ —Eperāpa parā auteebaik'āri, mi jida auteebai bi māik'aapa mi Ak'ōre, mi pēida, auk'a auteebai bi.

⁴¹ Ma awara eperāpa auteebaik'āri Tachi Ak'ōre pedee jarapari, Tachi Ak'ōrepa pēida perā, ne-inaa pia atait'ee Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa atapatak'a. Ichiaba auteebaik'āri eperā t'āri pia, māġi t'āri pia bairā, ne-inaa pia atait'ee eperā t'āri pia beerāpa atapatak'a.

⁴² Ma awara eperāpa teek'āri pania vaso aba mi ome nipaparimaa māġi mērē perā, Tachi Ak'ōrepa ne-inaa pia ichiaba teeit'ee ma pania teedamaa.

11

Juan Bautistapa eperāarā pēida
(Lc 7.18-23)

¹ Jesupa chi k'ōp'āyoorā doce ūraap'eda, mamāik'aapa wāji Ak'ōrepa jara pēida jarateede ma eujādepema p'uuru bee chaa.

² Juan carcelde bi misa, ūriji Cristopa oomaa bi. Aramata ichi ome nipapatap'edaarā ūk'uru pēiji Jesumaa. Iidinajida:

³ —ġPik'ā ajida, tai k'aripapari chonaarāpa cheit'ee bida adap'edaa? Maa-e pirā, ġtaipa awaraa nīdaipia bik'ā? ajida.

⁴ Jesupa p'anauji:

—Wāti Juanmaa māik'aapa nepirīti parāpa nama unu p'ani māik'aapa ūri p'ani.

⁵ Jarátí tau p'áriu beeda írã unu p'ani; bñri nik'anik'aa beeda t'ia nñutee; leprapa k'ayaa beeda jipa p'ani; k'ñri k'í beeda írã ùri p'ani; piudap'edaarã waya chok'ai p'ani mãik'aapa chupiria chedeerãmaa Tachi Ak'õrepa pedee pia jara pëida jarateemaa bi.

⁶ T'ári o-ia bida aji, chi mide ijãa bi, k'awa-e bi mïda mia ne-inaa jõma oo bi!

Jesupa Juande pedee pia jarada

(Lc 7.24-35)

⁷ Juanpa eperãarã pëida wãdap'edaa t'ëepai, eperãarãmaa Jesupa pedee pia jaramaa beejí Juande:

—¿K'ãata parãpa ak'inajidama aji, eujã pania wëe bïmaa wãdak'ãri? ¿K'ísiajida-ek'ã ak'inadait'ee eperã pariatua k'ísia bi, p'ũajara nãupa pariatua nëunëuwaa p'uaparik'a?

⁸ Maa-e pirã, ¿k'ísiajida-ek'ã ak'inadait'ee eperã p'aru pi-ia jì bi? Parãpa pia k'awa p'ani eperã p'aru pi-ia jì beerã rey tede p'anapata.

⁹ Mãga-e pirã ¿k'ísiajida-ek'ã ak'inadait'ee Ak'õre pedee jarapari? Wãara, iru Ak'õre pedee jarapari k'ãyaara waibiara bi.

¹⁰ Na Juandeta Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bi:

'Mia eperã chok'a pëiit'ee pi naa o pia oonamerã pi, eperãarã poro waibia, chei naaweda.'

(Mal 3.1)

¹¹ Mia wãarata jararu. Juan Bautista k'ãyaara eperã apida waibiara bi-e. Mamïda chi ek'ariara bita iru k'ãyaara waibiara pait'ee Tachi Ak'õrepa ma eperã ichi jua ek'ari bik'ãri, ichideerã ome beemerã.

¹² Juan Bautista chedak'ãriipa, eperãarã chõo pik'a p'ani t'ũadait'ee Tachi Ak'õre jua ek'ari, ichideerã p'anedait'ee mãik'aapa k'achia beerã auk'a chõo pik'a p'ani apida mãga p'ananaadamerã.

¹³ Juan jaratee chei naaweda, Tachi Ak'õre pedee jarapataarãpa jarapachida Tachi Ak'õrepa mãgã eperãarã biit'ee ichi jua ek'ari, ichideerã p'anedamerã. Moisepa p'ãdade ichiaba mãga jara bi.

¹⁴ Parãpa k'awaa k'inia p'ani pirã Juanta Elías chi cheit'ee bada jara p'anadap'edaa; ichipi.

¹⁵ Pia k'ísiati parãpa et'ewa ùridap'edaade k'awaadamerã k'ãata jara k'inia bi.

¹⁶ 'Mia jarait'ee sãga p'ani parã, mide ijãadak'aa beerã. Warrarã su-ak'i p'anedap'eda, jemenemaa p'aník'ata p'ani p'uuru jãde. Áchi k'õp'ãyoorãmaa biapata:

¹⁷ "Taipa siru chaajida. Mamïda parã pëirada-e paji. K'ari k'ísia paraa k'arijida. Mamïda parã jëeda-e paji."

¹⁸ Mãga pik'a baji Juan ome. Iru cheji mãik'aapa nek'ok'aa paji, ne-inaa tok'aa paji, eperã jìp'arãpa oopatak'a. Maperã eperãarãpa: "Netuara iru k'ap'iade merãtia bida" ajida.

¹⁹ T'ëepai mi, chi Eperã Ak'õre Truadepema cheji mãik'aapa nek'oji, ne-inaa toji eperã jìp'aak'a. Maperã jara p'ani mi nek'oyaa, ne-inaa toyaa bapari. Ma awara mi k'õp'ãyo meraaparida a p'ani, k'achia-idaa beerã ome mãik'aapa Cesar-it'ee impuesto p'epataarã ome. Mamïda Tachi Ak'õrepa wãarata ak'ipimaa bida aji, mia oo bi k'aurepa parã jõmaarã pari.

Tachi Ak'õrepa oo bi unuamaa iru p'anapataarã

(Lc 10.13-15)

²⁰ Mãpai Jesús ijãti pedeemaa beejí awara-awaraa p'uurudepemaarãmaa, áchia p'ek'au k'achia oopata oodaamaa p'anadap'edaa perã. Mãga p'anajida unupachida mïda irua ooda ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa áchi juadoopa. Jesupa áchimaa mãgaji:

²¹ —jAai, Corazín p'uurudepemaarã! jAai, Betsaida p'uurudepemaarã! jTachi Ak'õrepa parã k'achiadee pëiit'ee! Tiro p'uurude, Sidón p'uurude eperãpa ooda paara ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa áchi juadoopa mia parã p'uurude oodak'a, taarã-e weda ijãak'ajida. Árapa p'ek'au k'achia oopata oo amaa k'inia jõnipa chupiria iidik'ajida Tachi Ak'õremaa. Ma p'ek'au k'achia oopata k'aurepa t'ari p'uapa p'aru p'ãimaa jik'ajida mãik'aapa it'abarre p'ora it'aa p'ok'ajida áchi poro ñri.

²² Maperã mia jara bi: Tachi Ak'õre ewari waibia ewate irua parã k'achiarã ooit'ee ma Tiro p'uurudepemaarã k'ãyaara mãik'aapa Sidón p'uurudepemaarã k'ãyaara.

²³ Ichiaba parã Capernaum p'uurudepemaarã, ¿k'ísia p'anik'ã parã p'uuruta awaraa p'uuru k'ãyaara waibiara pait'ee Ak'õre k'írapite? jMãga-e! jMa k'ãyaara irua parã p'uuruta jõt'aait'ee! Sodoma p'uurude eperãpa ooda paara ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa áchi juadoopa, mia parã t'ãide oodak'a, ma p'uuru at'ãri bak'aji.

²⁴ Mamïda mia jara bi: Tachi Ak'õre ewari waibia ewate irua parã k'achiarã ooit'eeda aji, Sodoma p'uurudepemaarã k'achia ooi k'ãyaara.

Jesupa eperãarã jìpipari

(Lc 10.21-22)

²⁵Maapai Jesupa mägaji:

—Ak'öre Waibia, pi jōmaarā k'āyaara waibiara bi. Ne-inaa jōmaweda it'ari nībi, na p'ek'au eujāde nībi paara pi jua ek'ari bi. Mi t'āri o-īa bi pia eperāarā jīp'aarāmaa k'awapiru perā ne-inaa pia waide k'awapi-e pada k'Īsia k'awaa beerāmaa māik'aapa poro wēsaa beerāmaa.

²⁶Pia māga ooji māga oo k'inia bada perā.

²⁷Mi Ak'ōrepa ne-inaa jōma bijī mi jua ek'ari mia ak'ipariimerā. Tachi Ak'ōrepapai wāara mi, ichi Warra k'awa bi. Māgā ichiaba mi, chi Warrapapai wāara iru k'awa bi. Mamīda mia iru k'awapii mia k'awapi k'inia bi eperāarāmaa.

²⁸Maperā mimaa chēti parā jōmaweda sē p'aniirā mimia p'anipa māik'aapa k'Īsia jōnipa. Mia parā t'āri a-tu beepiit'ee.

²⁹K'ōp'āyo merāati mi ome. Ūrīti mia jaratee bi māik'aapa óoti mia jara bik'a. Mi t'āri pia, chupirīa k'awaaya bapari. Mide ijāadak'āri, k'āiwee p'anapataadait'ee.

³⁰Mia jara bik'a oodayada aji, mia k'aripak'āri.

12

Īpata ewate trigo k'imi chak'eerā p'edap'edaa

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹Maapai judiorā Īpata ewate Jesús nipaji trigo k'āide. Chi k'ōp'āyoorā jarrapisia p'anadap'edaa perā, trigo k'imi chak'eerā oro atadap'eda, chi tau jonamaa p'aneejida k'odait'ee.

²Arii p'anadap'edaa fariseorāpa māga unudak'āri, Jesumaa mägajida:

—jPichā ak'ĭji! Pichi k'ōp'āyoorāpa ne-inaa oomaa p'anida ajida, Īpata ewate oodaik'araa bita.

³Jesupa p'anauji:

—ĵParāba Ak'ōre Ūraa p'ādade leeda-e p'anik'ā aji, Rey Davidpa ooda chonaarāweda jar-rapisiaidak'āri chi k'ōp'āyoorā ome?

⁴Iru t'ūji Tachi Ak'ōre te ne-edeo oodade māik'aapa ma tedepema pan awara bidap'edaa Tachi Ak'ōre-it'ee atap'eda, k'oji chi k'ōp'āyoorā ome. Māga oojida p'aareerāpapai māgī pan k'odaipia bajī mīda.

⁵Ichiaba Moisepa p'ādade parāpa leedooda p'aareerāpa ne-inaa k'achia ooda-e paji Īpata ewate, Tachi Ak'ōre te waibiade ĩda-ee mimiadak'āri.

⁶Mia jara bi: Nama ne-inaa pipiara paraa Tachi Ak'ōre te waibia k'āyaara.

⁷Wāara parāpa k'awada-e na p'ādade jara k'inia bi:

'Mia k'inia bi awaraarā chupirīa k'awaadamerā, mi-it'ee ne-animalaarā peedap'eda, paadaī k'āyaara.'

(Os 6.6)

Parāpa k'awadap'edaa paara ma pedee jara k'inia bi, ne-inaa k'achia ooda-e p'aniirā peepida-e pak'aji.

⁸Īpata ewate mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema jua ek'ari bida aji.

Eperā jua chiwa bada

(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹Mamāik'aapa Jesús wāji Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tedee.

¹⁰Mama bajī eperā jua chiwa bi. Jesús imiatee k'inia p'anadap'edaarāpa iidijida irumaa:

—ĵEperā k'ayaa bi pīrā, Īpata ewate jipai pia bik'ā? ajida.

¹¹Jesupa p'anauji:

—Īpata ewate pichi oveja toidú padarida paara, ĵtaawaa uchīa ata-e pak'ajik'ā?

¹²ĵEperā pipiara bi-ek'ā oveja k'āyaara? Mapa Īpata ewate ne-inaa pia oopīa bida aji.

¹³Māpai Jesupa ma jua chiwa bimaa mägaji:

—Pichi jua jīrupāde aji.

Māpai jua jīruji. Aramata jipa beejī chi apema juak'a.

¹⁴Māpai fariseorā taawaa uchiadak'āri, pedee teemaa p'aneejida Jesús peepit'aadait'ee.

Jesupa ooda Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a

¹⁵Jesupa māirā k'Īsia k'awaak'āri, mamāik'aapa wāji. Eperāarā chok'ara iru t'ēe wājida. Jesupa madepema k'ayaa beerā jōmaweda jipaji.

¹⁶Mamīda jarapachī ichia ooda jōmaarāmaa nepirīnaadamerā.

¹⁷Māga jaraji Tachi Ak'ōre pedee jarapari, Isaīapa p'ādade jara bik'a uchiamerā:

¹⁸'Nama bi mi mimiapari, mia jirit'erada. Mia iru k'inia iru bi; mi t'āri o-īapipari. Mi Jaure iru ome bapariit'ee. Mi k'ap'ia pari irua eperāarā jōmaarāpa oopata ak'īit'ee māik'aapa jarait'ee pia wa k'achia.

¹⁹Aupedee-e pait'ee; ichiaba bia-e pait'ee. Apidaapa iru biapi ūrida-e pait'ee calle jāde.

²⁰ Irua yiaraa iru ba-e pait'ee chupiria chitooniirā wa k'ira pia-ee jōniirā. Māga bait'ee Tachi Ak'ōrepa jōmaaraamaa wāarata jara pēida k'awaapirumaa.

²¹ Māga pak'āri, jōmaaraapa irude ijāadait'ee. (Is 42.1-4)

Jesús Netuara Poro Waibia jua ek'ari bida apatap'edaa
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesumaa aneejida eperā tau p'āriu bi māik'aapa pedee atua bi, netuara iru k'ap'iade merātia bada perā. Jesupa iru tau pia unupiji māik'aapa pedeejiji.

²³ Māga unudak'āri, arii p'anadap'edaarāpa ak'itrua para beejī māik'aapa āchi pitapai iidi para beejī:

—ζNāgi chonaarāwedapema Rey David Warra-ek'ā? ajida.

²⁴ Mamīda māga ūridak'āri, fariseorāpa māgajida:

—Beelzebū, Netuara Poro Waibia juapata jāgā netuaraarā uchiapiparida ajida.

²⁵ Jesupa k'awaji āchia k'isia p'ani. Mapa māgaji:

—P'uuru pidaarāpa maa-e pirā ēreerāpa maa-e pirā te pidaarāpa āchi auk'aarā jēreruta pirā, waa araa p'anapataada-e pai māik'aapa āchi p'uuru jōdaridai.

²⁶ Māga pik'a Netuara Poro Waibia para ichi auk'aarā jēreru pirā, waa araa p'anada-e pai māik'aapa āchi itu jōdaridai.

²⁷ Parāpa jara p'ani mia netuaraarā uchiapipari Beelzebū juapa. Māgara, ζ'ai juapa uchiapipatama parā eere p'anirāpa? Āchia ak'ipipata parā pia k'isiada-e p'ani.

²⁸ Mia netuaraarā uchiapipari pirā Tachi Ak'ōre Jaurepa, jara k'inia bi irā Tachi Ak'ōredeerā poro waibia nama bi.

²⁹ ζK'aita t'uyama aji, eperā juataura bi tede iru net'aa chiade? Naapiara jī nībi-e pirā, iru net'aa jāri p'e ata-e pai.

³⁰ Eperā mi eere bi-e pirā, mi k'ira unuamaa iru bi. Ichiaba mi k'aripa-e bi pirā awaraarā Tachi Ak'ōre jua ek'ari p'anapataadamerā, eperāarā āyaa pēipari mi ik'aawaapa.

³¹ Maperā mia jara bi: Tachi Ak'ōrepa wēpapii eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata jōmaata māik'aapa iru āpite ik'achia jarapata paara. Mamīda iru Jaure āpite ik'achia jarapata wēpapi-e pait'ee.

³² Ichiaba wēpapii ik'achia jarapata mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema āpite. Mamīda wēpapi-e pait'ee ik'achia jararuta pirā iru Jaure āpite. Māgee p'ek'au k'achia oopata wēpapi-e pait'ee chi ma pedee jarapataarā na p'ek'au eujāde p'anide maa-e pirā it'ari iru k'irapite p'anide paara, iru ewari waibia ewate.

Jesupa jarateeda pak'uru k'awapata chi nejōdeepa
(Lc 6.43-45)

³³ —Nejō būri pia iru bi pirā, chauk'āri, nejō pia iru bait'ee. Jōdee nejō būri k'achia iru bi pirā, chauk'āri, nejō k'achia iru p'anadait'ee. Nejō būri k'awapata chi nejōdeepa.

³⁴ Parā k'achia-idaa beerādeepa uchiadap'edaarā! ꞑTaamāk'api p'ani! ζSāga pedee pia jaradai, parā t'āri k'achia p'anita? Pāchi t'āride k'isia p'anita jarapata pāchi it'aideepa.

³⁵ Eperā t'āri pia bipa pedee pia jarapari k'isia k'achia iru bairā ichi t'āride. Jōdee eperā t'āri k'achia bipa pedee k'achia jarapari k'isia k'achia iru bairā ichi t'āride.

³⁶ Mia jara bi: Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate ichia eperā chaachaa k'awapiit'ee āchia pedee k'achia pariatua jaradap'edaa.

³⁷ Ma ewate Tachi Ak'ōrepa ak'it'ee eperāarāpa pedee jaradap'edaa māik'aapa ichiata jarait'eeda aji, k'achia-idaa bi, maa-e pirā t'āri pia bi.

Ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa unu k'inia p'anadap'edaarā
(Mr 8.11-12; Lc 11.29-32)

³⁸ Māpai ūk'uru fariseorāpa māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarāpa Jesumaa māgajida:
—Tachi Jarateepari, taipā unu k'inia p'anida ajida, pia oo bi ne-inaa Tachi Ak'ōrepapai oopari.

³⁹ Jesupa p'anauji:

—Irapemaarā t'āri k'achia-idaa p'ani, Tachi Ak'ōrede ijāadak'aa perā. Unu k'inia p'anida a p'ani ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Mamīda mia māga oo-e pait'ee. Jīp'a Tachi Ak'ōrepa ooit'ee ichi pedee jarapari Jonás ome oodak'a.

⁴⁰ Jonás k'āima ōpee bajī chik'o choma bi bide. Māga pik'a mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema k'āima ōpee eujā ek'ari bait'ee.

⁴¹ Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate Nīnive p'uuru pidaarāpa irapemaarā imiateedait'ee, Tachi Ak'ōrepa parā k'achiadee pēimerā. Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa Jonás pēik'āri ma Nīnive pidaarāmaa, ārapa p'ek'au k'achia oopatap'edaa oo amaajida. Mamīda irapemaarāpa p'ek'au k'achia oopata oo amaada-e p'ani, aba Jonás k'āyāara waibiara bipa jara cheji mīda māga oodamerā.

⁴² Ichiaba ma ewate Reina Sur Eerepemapa auk'a ĩrapemaarā imiateeit'ee Tachi Ak'õrepa parā k'achiadee pēimerā. Chonaarāweda ma reina t'imīpa cheji Rey Salomón k'ĭsia k'awaa bi pedee ũride. Mamīda ĩrapemaarāpa ũridaamaa p'ani, aba Salomón k'āyaara k'ĭsia k'awaara bi pedee bi mīda parā t'āide.

Jesupa jarateeda netuara waya eperā k'ap'iade merātia badade
(Lc 11.24-26)

⁴³ —Eperā k'ap'iadeepa netuara uchiapidak'āri, māgipa jiri nipapari eujā p'ūasaa sāma ĩit'ee. Mamīda unu-e pak'āri, k'ĭsiapari:

⁴⁴ “Waya merātianait'ee ma eperā k'ap'iade; mi naaweda badamāi.” Chek'āri, unu chepari ma eperā k'ap'ia pi-ia bi; te barrep'eda, siip'eda, pi-ia bik'a.

⁴⁵ Māga unuk'āri, jirinapari awaraa netuara siete k'achiara ichi k'āyaara māik'aapa ma eperā k'ap'iade merātia chepata. Māgā ma eperā audupiarā k'achiade beei'ee naaweda bada k'āyaara. Māga p'asait'eeda aji, ĩrapemaarā t'āri k'achia-idaa beerā ome; audupiarā k'achiade p'aneedait'ee.

María Jesús ĩpemaarā ome pachedap'edaa
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús at'āri pedeemaa bide pachejida chi nawe chi ĩpemaarā ome. Pedee k'inia p'anajida iru ome. Mamīda taawa p'aneedap'edaa perā,

⁴⁷ eperāpa Jesumaa jaranaji:

—Pi nawe, pi ĩpemaarā ome taawa nimaa p'ani. Pedee k'inia p'anida aji, pi ome.

⁴⁸ Māpai Jesupa p'anauji:

—ĶK'aima mi nawe? ĶK'āirāma, mi ĩpemaarā?

⁴⁹ Māpai juapa iaji chi k'õp'āyoorāmaa māik'aapa māgaji:

—Nāgīrāta mi nawek'a māik'aapa mi ĩpemaarāk'a.

⁵⁰ Chi mi it'aripema Ak'õre Waibiapa jara bik'a oo bi, mata mi ĩpemak'a, mi ĩpewērak'a māik'aapa mi nawek'a.

13

Net'atau p'oparide nepirīda
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ma ewate Jesús uchiaji temāiipa māik'aapa lago ide su-ak'i banaji.

² Eperāarā chedap'edaa irumāi see nībada perā. Jesús barcode bataudachi māik'aapa su-ak'i beejī. Jōdee eperāarā ipude para beejī.

³ Māpai Jesupa eperāarāmaa nepirīmaa beejī Ak'õre Ūraa jarateeit'ee:

—Eperā wāji net'atau p'ode.

⁴ Ma p'o wāk'āri, ũk'uru baaijida o jāde. Māpai ipanaarāpa k'ok'oo chejida.

⁵ ũk'uru baaijida māu-idaade, mak'iara yooro wēe badamāi. Māgī isapai t'onojida, mak'iara yooro wēe bada perā.

⁶ Mamīda ak'õrejīru jērak'āri, piidachi chi k'arra ĩrii bada perā.

⁷ ũk'uru baaijida ne-ĩri-idaade. Mamīda ne-ĩri k'ap'ip'iara waripari perā, māgī net'atau t'ono wādap'edaa piuk'oodachida.

⁸ Jōdee awaraa net'atau baaijida eujā piade. Māgī t'onop'eda, chau nībeejī. ũk'uru net'atau abaadeepa uchijida cien, sesenta maa-e pirā treinta.

⁹ Pia k'ĭsiati parāpa et'ewa ũridap'edaade k'awaadamerā k'āata jara k'inia bi.

Sāap'eda Jesupa nepirīpachi jarateeit'ee
(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Maap'eda chi k'õp'āyoorā k'ait'aara chejida māik'aapa iidijida:

—ĶK'āare-it'ee nepirīparima ajida, jarateeit'ee?

¹¹ Jesupa p'anauji:

—Tachi Ak'õrepa parāmaa k'awapimaa bida aji, ne-inaa naaweda k'awapik'aa pada awaraarāmaa; sāga ichideerā p'aneedai.

¹² Parā Ak'õre ũraa pia k'awa beerāmaa waapiara k'awapiit'ee; awaraarā k'āyaara ne-inaa chok'araara k'awarutamaa. Mamīda chi ne-inaa mak'iara k'awa-ee beerāmaa, āchia k'awa p'ani paara irua wēpapiit'ee, waa k'awa k'iniada-e p'anadairā.

¹³ Maperāpi mia nepirīpari. Āchia ak'i p'ani mīda, wāara unuda-e. Ūri p'ani mīda, k'awada-e.

¹⁴ Ārapa oomaa p'ani Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaiapa jaradak'a: Ūri p'ani mīda, k'awada-e. Ak'i p'ani mīda, unuda-e.

¹⁵ Na eperāarā k'iri k'isua p'anadairā, mia jara bi ūridaamaa p'ani; mia oo bi unudaamaa p'ani māik'aapa k'awadaamaa p'ani. Māga p'anada-e pada paara, mide ijāak'ajida māik'aapa mia āchia p'ek'au k'achia oopata wēpapak'aji.
(Is 6.9-10)

¹⁶ Parā t'āri o-ia p'ani mia oo bi unu p'anadairā māik'aapa mia jara bi ūri p'anadairā.

¹⁷ Mia wāarata jararu. Chonaarāweda Ak'ōre pedee jarapataarāpa māik'aapa Tachi Ak'ōrede ijāapataarāpa unu k'inia p'anajida parāpa unu p'ani. Mamīda unuda-e paji. Ichiaba ūri k'inia p'anajida parāpa nama ūri p'ani. Mamīda ūrida-e paji.

Jesupa k'awapida net'atau p'oparide

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ —Ūriti k'awaadamerā mia nepirida net'atau p'oparide k'āata jara k'inia bi.

¹⁹ Net'atau ode baaida jara k'inia bi chi ūri p'anirā Tachi Ak'ōrepa eperāarā bi k'inia bi ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā. Mamīda māgīrāpa k'awada-e k'āata jara k'inia bi. Ipanaarā chedap'edaak'a ma net'atau k'ok'oodait'ee, māga pik'a Netuara Poro Waibia chepari ne-inaa ooit'ee, t'āripa ma pedee ijāanaadamerā.

²⁰ Jōdee chi net'atau māu-idaade baaidap'edaa jara k'inia bi eperāarāpa ma jara pēida o-ia ūri p'ani.

²¹ Mamīda chi māu-idaade t'onoda taarā-e weda piidaiparik'a, māga pik'a māgīrāpa ma jara pēida taarā-epai ijāapata. Ma ūraade ijāadap'edaa k'aurepa nepirade baairuta pirā maa-e pirā awaraarāpa āchi jiriruta pirā miapidait'ee, ijāa amaapata.

²² Jōdee chi net'atau ne-iri-idaade baaidap'edaa jara k'inia bi eperāarāpa ma jara pēida pia ūri p'ani. Mamīda audupāra k'isiapata ne-inaa netodait'ee maa-e pirā p'arat'a waibia atadait'ee, āchia ūridap'edaa k'ira atuadarutamaa. Māgā p'aneepata ne-uu warip'eda, chauk'aa bik'a.

²³ Mamīda chi net'atau eujā piade baaidap'edaa jara k'inia bi eperāarāpa ma jara pēida ūridap'eda, k'awaa wāpata ma ūraa jara k'inia bi māik'aapa t'āride wāara ijāapata. Net'atau aba p'oda eujā piade pia t'onop'eda, chauparik'a net'atau cien, sesenta wa treinta; māga pik'a ma eperāarāpa oo k'awaa wāpata ma ūraade jara bik'a.

Jesupa nepirida p'ūajara t'onoda trigo p'odade

²⁴ Māpai Jesupa awaraa nepiriji jarateeit'ee:

—Nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. Eperāpa trigo tau pia p'oji ichi eujāde.

²⁵ Mamīda p'ārik'ua, eperāarā k'āi p'ani misa, ichi k'ira unuamaa iru bipa cheji māik'aapa ma trigo p'odade mera p'oji p'ūajara tau chak'eerā, aidee neera k'achia oopata. Māpai jirabodoji.

²⁶ Maap'eda ma eperāpa trigo p'oda t'onop'eda, wari wāji ma p'ūajara ome.

²⁷ Māga unudak'āri, ma eujā chipari mimiapataarāpa irumaa jaranajida: “Señor, pia trigo tau p'oda pia badata, ¿sāmāik'aapa uchijima ajida, jāgee p'ūajara?”

²⁸ Chiparipa p'anauji: “¿Tachi k'ira unuamaa iru bipata jāga ooji-ek'ā?” aji. Māpai chi mimiapataarāpa iidiijida: “¿Pia k'inia bik'ā ajida, taipa jā p'ūajara ēt'anadamerā?”

²⁹ Mamīda chiparipa māgaji: “Nāgaweda ichiak'au bidapāde aji. fraweda parāpa jā p'ūajara ēt'at'arutara, auk'a ēt'adariit'ee chi trigo k'arra, ai ik'aawa nībi.

³⁰ Piara bi ichiak'au bidamerā trigo ewarutamaa. Mamāik'aapata mia ewapataarā naapiara pēit'ee jā p'ūajara ēt'ak'oodamerā māik'aapa p'edamerā k'ōrajimade paat'aadait'ee. T'ēpai trigo ewadak'āri, iadait'ee mi ne-inaa iaparide.”

Mostaza taude nepirida

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Jesupa ichiaba awaraa nepiriji jarateeit'ee:

—Nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. Eperāpa mostaza tau uuji ichi eujāde.

³² Chi tau ma-āriara bi awaraa net'atau tachia uupata k'āyaara. Mamīda warik'āri, waibiara waripari awaraa ne-uu k'āyaara pak'uruk'a nībeerumaa. Māgā waibiara waripari perā, chi jua t'aide ipanaarā chepata iudait'ee.

Levadurade nepirida

(Lc 13.20-21)

³³ Ichiaba Jesupa nāga nepiriji jarateeit'ee:

—Nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. Wērapa levadura p'oiraparik'a bi harina waibia ome, pan masa pia warimerā.

Jesupa nepirida chonaarāweda eperāarāpa jaradap'edaak'a

(Mr 4.33-34)

³⁴ Jesús jarateek'āri, audú nepiripachi. Nepiri-ee jarateek'aa paji.

³⁵ Māga ooji uchiamerā Tachi Ak'ōre chonaarāwedapema pedee jaraparipa irude jaradak'a:

'Jarateek'āri, mia nepiriit'ee māik'aapa jarait'ee ne-inaa Tachi Ak'ōrepa waide k'awapi-e pada na p'ek'au eujā ooru wedapema.' (Sal 78.2)

Jesupa k'awapida p'ūajara tau p'oda trigo k'āide

³⁶ Ma jōma nepirip'eda, Jesupa eperāarā bëiji māik'aapa t'ūji chi k'ōp'āyoorā p'anadap'edaamāi. Māpai āchi iru k'ait'a chedak'āri, iidijida k'āata jara k'inia bi ma nepirida p'ūajara tau p'oda trigo k'āide.

³⁷ Jesupa p'anauji:

—Chi eperā net'atau pia p'oda jara k'inia bi Eperā Ak'ōre Truadepema.

³⁸ Ma net'atau p'oda eujā jara k'inia bi na p'ek'au eujā. Ma trigo tau pia jara k'inia bi Tachi Ak'ōrede ijāpataarā. Jōdee p'ūajara k'achia jara k'inia bi Netuara Poro Waibia jua ek'ari p'anirā.

³⁹ Ma k'īra unuamaa iru bada, chi ma p'ūajara k'achia p'oda jara k'inia bi Netuara Poro Waibia. Ma ne-inaa p'oda ewadap'edaa ewate jara k'inia bi Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate, ichi angeleerāpa eperāarā p'e ateedak'āri iru k'īrapite.

⁴⁰ Mia nepiridade ma p'ūajara k'achia p'edap'edaak'a paat'aadait'ee, māga pik'a oodait'ee na p'ek'au eujā jōt'aak'āri.

⁴¹ Mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepemapa angeleerā pëiit'ee mi jua ek'ari p'anirā t'āide k'achia beerā jōmaweda p'ede; chi awaraarāmaa p'ek'au k'achia oopidap'edaarā, awaraa ne-inaa k'achia ooi awaa p'anapatap'edaarā ome.

⁴² Ma k'achia beerā jōmaweda bat'ak'oodait'ee t'ipitau jërajëraa jira bide. Mama jëe para bait'ee māik'aapa k'ida kierrkierree para bait'ee p'uapa.

⁴³ Jōdee Tachi Ak'ōrepa jara bik'a oopataarā urua pik'a para beeiit'ee ak'ōrejiruk'a, it'ari p'ani perā āchi ak'ōre waibia ome. Pia k'īsīati parāpa et'ewa ūridap'edaade k'awaadamerā k'āata jara k'inia bi.

Jesupa nēe waibia unu atadade nepirida

⁴⁴ —Nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. Chok'o unuji jau bi nēe ome. Eperāpa māgī unu atak'āri, waya mera nibip'eda chi badamāi, t'āri o-īa wāji jōmaweda ichi net'aa iru bada netok'oodo. Māpai āpītee cheji ma nēe mera bada eujā neto atade.

Jesupa perla unudade nepirida

⁴⁵ —Ichiaba nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. Net'aa netoparipa perla jiri nipaji.

⁴⁶ Perla ipia unu atanak'āri, wāji ichi net'aa jōmaweda netok'oodo māik'aapa ma perla pi-ia neto ata cheji.

Jesupa t'iride nepirida

⁴⁷ —Ichiaba nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. To-īapataarāpa t'iri t'aadak'āri, chik'o k'īra t'ādoō peejiida.

⁴⁸ Ma t'iride chik'oradaik'āri, chipariirāpa jidiu atajida ipudee māik'aapa jirit'eramaa p'aneejida chik'o piara bee awara p'edait'ee k'oraade. Jōdee chik'o k'achia bee bat'ak'oojida toidaa.

⁴⁹ Māga pik'a pait'ee na p'ek'au eujā jōk'āri. Angeleerā chedak'āri, jirit'era chedait'ee eperā pia beerā awara p'edait'ee.

⁵⁰ Jōdee chi k'achia beerā t'ipitau jërajëraa jira bide bat'ak'oodait'ee, mama jëe para bamerā māik'aapa k'ida kierrkierree para bamerā p'uapa.

Ne-inaa chiwidi māik'aapa ne-inaa sorede nepirida

⁵¹ Māpai Jesupa chi k'ōp'āyoorāmaa iidiji:

—¿Parāpa ma nepirida jōmaweda k'awajidak'ā? aji.

Māpai p'anaujida:

—K'awajidapi.

⁵² Māpai Jesupa māgaji:

—Moisepa p'āda jarateeparipa k'awaa wāk'āri Tachi Ak'ōrepa eperāarā biit'ee ichi jua ek'ari, ichideerā p'aneedamerā, nāga pik'a bi. Eperā te chiparipa ichi net'aa ia p'e iru bidepema net'aa atak'āri, k'awa bi chisāgī net'aa chiwidi, chisāgī net'aa sore.

Jesús Nazaret p'uurudee wāda

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

- ⁵³ Jesupa ma nepirida jaratee aupak'āri, mamāik'aapa wāji
- ⁵⁴ ichi warida p'uurudee. Mama jarateemaa beeji māpema Ak'ōre Ūraa jarateepata tede. Irua jaratee bi ūridak'āri, eperāarā ak'itrua para beeji māik'aapa māgapachida:
—¿Sāma k'awaajima ajida, na jōma irua jarateemaa bi? ¿Sāga ooparima ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa?
- ⁵⁵ ¿Jāgi eperā ne-inaa pak'urudee oopari warra-ek'ā? ¿Chi nawe Maria-ek'ā? ¿Santiago, José, Simón, Judas chi ipemaarā-ek'ā?
- ⁵⁶ ¿Chi ipewēraarā nama p'anapata-ek'ā? ¿Sāga k'awaajima ajida, na jōma ichia oo bi?
- ⁵⁷ Ma eperāarāpa Jesús ichi te pidaarā ome māgā k'awadap'edaa perā, iru pedee ūri k'iniada-e paji.
Mapa Jesupa māgaji:
—Jōmaarā t'āide ūri k'inia p'anapata Tachi Ak'ōre pedee jaraparipa jara bi. Mamīda ichi p'uurudepemaarā ichi tedepemaarā ome iru pedee ūridamaa p'anapata.
⁵⁸ Māgā māpemaarāpa irude ijāada-e p'anadap'edaa perā, mama Jesupa mak'iaara oo-e paji ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

14

Juan Bautista piuda

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

- ¹ Maapai Galilea eujādepema poro waibia t'ijarapachida Herodes. Ichia ūrik'āri Jesupa oo bi,
- ² ichi ek'ariirāmaa māgaji:
—¿Māgi Juan Bautista-epaa, piup'eda p'irabaida? Maperāpi oopari ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.
- ³ Ai naaweda Herodepa Juan jī atapiji māik'aapa carcelde t'ipit'aaji. Māga ooji chi ipema Filipino wēra Herodías k'aurepa.
- ⁴ Ai naaweda Juanpa Herodemaa māgaji: “Pia p'ek'au k'achia oomaa bida aji, pi ipema wēra iru bairā pichi wērak'a.”
- ⁵ Māga ūrik'āri, Herodepa Juan pee k'inia bapachi. Mamīda māga oo-e paji eperāarā waawee bada perā. Jōmaarāpa ijāajida Juan Tachi Ak'ōre pedee jarapari paji.
- ⁶ Mamīda ewari aba Herodepa jara pēji eperāarā chedamerā ichi t'oda fiesta oode. Ma fiesta o-īa oo jōni misa, Herodías k'au pēirade cheji see nibadaarā taide. Māga unuk'āri, Herodes audupiarā o-īadachi.
- ⁷ Maperā jaraji ma awēramaa:
—Tachi Ak'ōre k'īrapite mia juraa bi teeit'ee pichia iidiruta.
- ⁸ Māpai chi nawepa jaradak'a jaraji:
—Īraweda Juan Bautista poro mi-it'ee p'arat'ude teepāde aji.
- ⁹ Māga ūrik'āri, Rey Herodes k'īra pia-eedachi. Mamīda Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa jōmaweda arii p'anadap'edaarā k'īrapite jurada perā,
- ¹⁰ jaraji chi ek'ariirāmaa Juan poro t'iap'e atanadamerā carcelde.
- ¹¹ Māga oojida. Ma awēra nawepa jaradak'a aneejida p'arat'ude māik'aapa teejida ma awēramaa. Māpai ichia teenaji chi nawemaa.
- ¹² Juan k'ōp'āyoorāpa ūri atadak'āri iru peedap'edaa, chejida iru k'ap'ia ianadait'ee. Maap'eda jaranajida Jesumaa.

Jesupa eperāarā cinco mil nek'opida

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

- ¹³ Jesupa Juan piuda ūrik'āri, barcode t'imí wāji eperāarā mak'iaara wēemaa. Mamīda eperāarāpa k'awaadak'āri, t'ēe wājida ode.
- ¹⁴ Jesús barcodeepa batauk'āri, eperāarā chok'ara unuji. Mapa āra chupiria k'awaajii māik'aapa ode wādap'edaarāpa k'ayaa beerā ateedap'edaa jipak'ooji.
- ¹⁵ K'eu wāda perā chi k'ōp'āyoorā ichi k'ait'a chedap'eda, māgajida:
—K'eu wāpi; nama te wē-epi. Mapa eperāarā pēipāde ajida, p'uuru beemaa chik'o netonadamerā.
- ¹⁶ Jesupa p'anauji:
—Āra āyaa wādaik'araa bi. Parāpa chik'o téeti k'odamerā.
- ¹⁷ Māpai māgajida:
—Mamīda taipa iru p'anida ajida, pan joisomaa māik'aapa chik'o omé; māgi aupai.
- ¹⁸ Jesupa p'anauji:

—Mimaa aneedapáde aji.

¹⁹ Māpai Jesupa jaraji eperāarā su-ak'i p'aneedamerā eujāde p'ūajara ři. Maap'eda jita ataji ma pan joisomaa chik'o omee ome māk'aapa it'aa ak'ip'eda, gracias jaraji Tachi Ak'ōremaa. Ma pan k'ōrak'ook'āri, chok'ara eepadachi. Māpai chi k'ōp'āyoorāpa eperāarāmaa jedenajida.

²⁰ Jōmaweda nek'ojida bi jāwaa p'aneerutamaa. Ma pan pite chik'o ome nībeeda p'ejida k'oraa docena aba.

²¹ Chi nek'odap'edaarā imik'īraarā cinco mil paji, wēraarā, warrarā juasiada-ee.

Jesús pania ři t'ia nipada

(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ma t'ēpai Jesupa chi k'ōp'āyoorā barcode bataupiji ichi naa lago śiadamerā. Māga ooji āra k'īraik'a eere panadamerā, ichia eperāarā pēiru misa āchi temaa.

²³ Eperāarā erreuk'oodaidak'āri, Jesús ituaba wāji ee nok'odee it'aa t'īde. Mama bide k'eudachi.

²⁴ Māimisa chi barcode wādap'edaarā tok'esá panadak'āri, p'usara nībeeji, āchimaa nāu p'ua nibada perā.

²⁵ Tajuaweda Jesús chi k'ōp'āyoorāmaa t'ia wā nipaji pania ři.

²⁶ Chi k'ōp'āyoorāpa māga unudak'āri, p'eradachida māk'aapa āchobeepa biajida:

—jNetuarada! ajida.

²⁷ Māpai Jesupa mājaji:

—jP'eranāati! jMida! aji.

²⁸ Māpai Pedropa mājaji:

—Tachi Waibia, wāara pi pirā, pīmaa mi wāpipáde aji, pania ři.

²⁹ Jesupa:

—Chepáde, aji.

Māpai Pedro toida bataup'eda, t'ia wāji pania ři Jesumaa.

³⁰ Mamīda nāu audú p'ua nībi unuk'āri, āchobeedachi māk'aapa pirubaa wāji. Māpai biaji:

—Tachi Waibia, jmi k'aripáji!

³¹ Aramata Jesupa juade jita ataji māk'aapa mājaji:

—¿At'āri pia ijāa-e bik'ā? aji. ¿Sāap'eda pia ijāa-e bīma? aji.

³² Barcode bataudak'āri, nāu p'ua-edachi māk'aapa p'usa t'umātīdachi.

³³ Māpai ma barcode nipadap'edaarā Jesús k'īrapite bedabaik'oodachida māk'aapa mājajida:

—jWāarada ajida, pi Tachi Ak'ōre Warra!

Jesupa k'ayaa beerā chok'ara jipada Genesaret eujāde

(Mr 6.53-56)

³⁴ Mata panajida lago k'īraik'a eere māk'aapa wiibainajida Genesaret eujāde.

³⁵ Ariipemaarāpa Jesús pacheru k'awaadak'āri, ma eujādepema jōmaarāmaa jara pēijida. Mapa k'ayaa beerā atepachida irumaa

³⁶ māk'aapa chupīria iidipachida ichi p'aru ide pijida t'ōbaipimerā. Māgá chi t'ōbaidap'edaarā jīpa p'aneejida.

15

Judiorāpa āchi k'īsiadoopa jarateedap'edaa

(Mr 7.1-13)

¹ Maapai ūk'uru fariseorā māk'aapa Moisepa p'āda jarateepataarā pachejida Jerusalen-deepa. Jesumaa iidijida:

² —¿Sāap'eda pi k'ōp'āyoorāpa ooda-e p'anīma ajida, tachi chonaarāpa chonaarāweda oopatap'edaak'a? ¿Sāap'eda nek'odai naaweda, āchi jua śidak'aama ajida, tachi chonaarāpa jarateedap'edaak'a?

³ P'anau k'āyaara, Jesupa iidiji:

—¿Sāap'eda parāpa oodak'aama aji, Tachi Ak'ōrepa jara bik'a? Ma k'āyaara chonaarāweda oopatap'edaak'a oo k'īnia p'anapata.

⁴ Tachi Ak'ōrepa jaraji:

'Pichi ak'ōre māk'aapa pichi nawe k'īnia iru baparīji māk'aapa āra pedee ūriparīji.' (Ex 20.12)

Ma awara jaraji:

'Warrapa ik'achia jararu pirā ichi ak'ōremaa wa ichi nawemaa, peet'aadaipia bi.' (Ex 21.17)

⁵ Mamīda parāpa jarateepata eperāpa jarai chi ak'ōremaa wa chi nawemaa: "Pi p'oyaa k'aripa-epi, jōma mia iru bi primisiak'a teeda perā Tachi Ak'ōremaa."

⁶ Eperāpa māga jarak'āri, pia bida apata, chi ak'ōreerā k'aripanaamerā. Mamīda parāpa māga jarateedak'āri, jarateemaa p'ani piara bi oodait'ee pāchia jarapatak'a, Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a oodai k'āyaara. ¡Tachi Ak'ōre Ūraa yiarāa iru p'ani!

⁷ ¡Seewata Tachi Ak'ōrede ijāpataarāda apata! Chonaarāweda Ak'ōre pedee jarapari Isaiāpa parā āpīte wāara pedee bajī jarak'āri:

⁸ Na eperāarāpa mi k'inia iru p'anida apata it'aipa. Mamīda āchi t'āripa wāara mi k'iniada-e p'ani.

⁹ Pāripī mi k'īrapite it'aa t'īpata, oo k'inia p'anapata perā eperāarāpa jara p'anik'a, mia jara bik'a oodai k'āyaara.' (Is 29.13)

Ne-inaa tachi k'achia beepipari Ak'ōre k'īrapite

(Mr 7.14-23)

¹⁰ Maap'eda, Jesupa eperāarā t'ī p'e ataji māik'aapa māgaji:

—Ūrīti k'awaadamerā mia jararu.

¹¹ Chik'o k'odak'āri, tachi k'ap'iade edú banapari. Ma chik'o k'odap'edaa k'aurepa tachi k'achia p'anedak'aa Tachi Ak'ōre k'īrapite. Ma k'āyaara, ne-inaa eperā t'ārideepa uchiarūpata, k'achia beepiparida aji.

¹² Māpai chi k'ōp'āyoorā Jesús k'ait'a chedap'eda, iidijida:

—¿K'awa-e bik'ā ajida, fariseorāpa ma pedee ūridak'āri, k'īrau p'anedap'edaa?

¹³ Jesupa p'anauji:

—Mi Ak'ōre it'ari bipa pak'uru uu-e pada ēt'ak'oodait'eeda aji, chi k'arra paara.

¹⁴ Ichia k'au bitī ma tau p'āriu pik'a beerāpa awaraa tau p'āriu pik'a beerā jarateedamerā. Tau p'āriu bipa awaraa tau p'āriu bimaa o jarateeru pirā, omeeweda uriade baainadait'eeda aji.

¹⁵ Māpai Pedropa Jesumaa māgaji:

—Pia nepirida eperāarāmaa taimaa jarateepāde aji.

¹⁶ Jesupa p'anauji:

—¿Parāpa pida k'awada-ek'ā aji, k'āata jara k'inia bi?

¹⁷ Ne-inaa jōmaweda t'īuru eperā it'aide bide banapari, maap'eda uchiapari.

¹⁸ Mamīda pedee k'achia it'aideepa uchiaru iru t'ārideepa uchiada. Mapata eperā k'achia beepipari Tachi Ak'ōre k'īrapite.

¹⁹ Eperā t'ārideepa nāgee k'īsia k'achia uchiaparida aji: chīara peeit'ee; miak'āi bi awaraarā ome k'āiit'ee; p'ek'au ooit'ee awaraarā ome; nechiait'ee; seewa jarait'ee; ik'achia jarait'ee; jāgee k'īsia.

²⁰ Māgee k'īsia k'aurepata eperā k'achia beepipari Tachi Ak'ōre k'īrapite. Mamīda nek'oit'ee jua sii-ee chonaarāweda tachi chonaarāpa oopatap'edaak'a apidaamaa k'achia beepik'aa.

Wēra judio-ee bipa Jesude ijāada

(Mr 7.24-30)

²¹ Mamāik'aapa Jesús wāji Tiro p'uuru māik'aapa Sidón p'uuru k'ait'a bimaa.

²² Canaán eujādepema wēra bapachi ma eujāde. Māgipa Jesús unuk'āri, irumaa chupiria iidi cheji:

—Tachi Waibia, Rey David Warra, ¡mi chupiria k'awāaji! ¡Mi k'au k'ap'iade netuara merātia bida! aji.

²³ Mamīda Jesupa p'anau-e paji. Māpai chi k'ōp'āyoorā k'ait'aara chedap'eda, Jesumaa māgajida:

—Jarapāde ajida, jā wēramaa āyaa wāmerā, tachi t'ēe bia cheru perā.

²⁴ Māpai Jesupa māgaji:

—Tachi Ak'ōrepa mi pēijida aji, k'aripamerā Israel pidaarā, ovejaarā atua p'anik'a p'anadairā.

²⁵ Mamīda ma wēra bedabai nībanaji Jesús k'īrapite māik'aapa māgaji:

—Tachi Waibia, ¡mi k'aripáji!

²⁶ Māpai Jesupa p'anauji:

—Pia-e bi warrarā chik'o jāri atait'ee māik'aapa usaarāmaa teebaiiit'ee. Naapiara ju-diorāmaa ita-aria chupiria iidipipāde aji.

²⁷ Ma wērapa māgaji:

—Wāarapi, Tachi Waibia. Mamīda usaarāpa paara k'opata chipari mesadeepa baaida juajāra. Mapa, mi judio-e mīda, pīmaa chupiria iidi bida aji.

²⁸ Māpai Jesupa māgaji:

—Wēra, ¡pia wāara ijāa bida! aji. Oojida aji, pichia k'inia badak'a. Aramata ma wērapa k'au iru bada jipa beejī.

Jesupa k'ayaa beerā chok'ara jipada

²⁹ Jesús mamāik'aapa uchiak'āri, wāji Galilea Lago idee. Mama bide ee nok'odee wāji māik'aapa su-ak'i beeji.

³⁰ Eperāarā seedachida irumāi. Aneepachida bīiri chiwa beerā; tau p'āriu beerā; jua k'achia beerā; pedee atua beerā; awaraa k'ayaa beerā ome. Ma jōmaweda Jesús bīirimāi bi chepachida. Māpai ichia jipak'ooji.

³¹ Eperāarā ak'itrua para beeji unudak'āri pedee atua p'anadap'edaarā pedee jīwaa para bee; jua k'achia beeda jipa bee; bīiri chiwa beeda āchi bīiripa nīutee; tau p'āriu p'anadap'edaarā unu bee. Ma jōma unudak'āri, o-ia it'aa t'ī p'aneejida Israel pidaarā Ak'ōre Waibiamaa.

Jesupa eperāarā cuatro mil nek'opida

(Mr 8.1-10)

³² Jesupa chi k'ōp'āyoorā t'ī p'ēji māik'aapa māgaji:
—Mia na eperāarā chupiria k'awaa bida aji, k'āima ōpee p'anadairā nama mi ome nek'oda-ee. Āyaa pēi k'inia-e bida aji, ewaa ode wādade k'ap'ia t'ūmaadaridai jīak'aapa.

³³ Māpai chi k'ōp'āyoorāpa māgajida:
—Mamīda ḡsāma taipa unudayama ajida, chik'o na eperāarā chok'ara-it'ee, nama eperāarā wē-e perā taimaa chik'o neto pēidamerā?

³⁴ Jesupa āchimaa iidiji:
—ḡPan jōmasaa iru p'anīma? aji.

P'anaujida:

—Iru p'anida ajida, pan siete, chik'o chok'ara-ee.

³⁵ Māpai Jesupa eperāarāmaa jaraji eujāde su-ak'i p'aneedamerā.

³⁶ Maap'eda ma pan siete chik'o ome juade ataji māik'aapa it'aa t'īji gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa. Ma pan k'ōrak'ook'āri, chok'ara eepadachi. Māpai chi k'ōp'āyoorāpa eperāarāmaa jedenajida.

³⁷ Jōmaarāpa k'ojida bi jāwaadarutamaa. Ma pan pite chik'o ome nībeeda p'ejida k'oraa siete.

³⁸ Chi nek'odap'edaarā imik'īraarā cuatro mil paji; wēraarā, warrarā juasiada-ee.

³⁹ Maap'eda Jesupa eperāarā pēji āchi temaa māik'aapa barcode bataup'eda, wāji Magadán eujādee.

16

Ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa unu k'inia p'anadap'edaa

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Mama p'anide fariseorā saduceorā ome chejida Jesumaa. Iru imiatee k'inia p'anadap'edaa perā, iidijida ne-inaa oomerā Tachi Ak'ōrepapai oopari ak'ipimerā wāara ichi Tachi Ak'ōrepa pēida.

² Māpai Jesupa p'anauji:

—K'ewaraa parāpa jarapata: “Eu pia wāit'ee, pajā p'oree wā perā.”

³ Ichiaba tap'eweda jarapata: “Idi eu k'achia bait'ee pajā p'oree nībairā māik'aapa jīrarara nībairā.” Parāpa māgá pajā ak'i p'anīpa eu k'achia wa eu pia k'awa p'ani pirā, ḡsāap'eda ne-inaa nāgaweda p'asamaa bi k'awada-e p'ani?

⁴ Irapemaarā t'āri k'achia-idaa p'ani Tachi Ak'ōrede ijāadak'aa perā. Iidi p'ani mia oomerā ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Mamīda mia māga oo-e pait'ee. Jīp'a Tachi Ak'ōrepa ooit'eeda aji, ichia oodak'a Jonás ome.

Māga jarap'eda, āchi atabēiji.

Jesupa jarada fariseorāpa oopatak'a oonaadamerā

(Mr 8.14-21)

⁵ Lago k'īraik'a eere panadak'āri, k'īrāpajida pan aneeda-e padap'edaa.

⁶ Ma t'ēepai Jesupa māgaji āchimaa:

—jŪrīti! K'īra k'awaa nipapatāati fariseorā pan, saduceorā pan k'onaadamerā, āchi levadura k'achia bairā.

⁷ Māga ūridak'āri, chi k'ōp'āyoorā āchi pitapai pedee para beeji:

—jPan aneeda-e paji! Māga jarajida irua jara k'inia bada k'awada-e p'anadap'edaa perā.

⁸ Jesupa k'awaji ārapa k'īsiadap'edaa. Mapa māgaji:

—ḡSāap'eda pan wēe p'anida a p'anīma? ḡAt'āri ijāada-e p'anik'ā? aji.

⁹ ḡAt'āri k'awada-e p'anik'ā mia jaratee k'inia bi? ḡK'īrāpada-e p'anik'ā pan joisomaadeepa imik'īraarā cinco milmaa k'opida māik'aapa parāpa chi beeda k'oraa sietede p'e atadap'edaa?

¹⁰ Maa-e pirā ḡk'īrāpada-e p'anik'ā pan sietedeepa jedepida imik'īraarā cuatro milmaa māik'aapa parāpa chi beeda k'oraa sietede p'e atadap'edaa?

¹¹ ¿Sāap'eda mia jarada k'awada-e p'anima? aji. Mia pande pedee-e paji jarak'āri k'onaadamerā fariseorā pan saduceorā pan ome, āchi levadura k'achia bairā.

¹² Māpai k'awaajida Jesupa jara-e bajī levadura jīp'aade, pan jīp'aa k'onaadamerā. Jara bajī ijānaadamerā fariseorāpa jarateepata saduceorāpa jarateepata ome.

Pedropa jarada Jesús Tachi Ak'ōre Warra

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Cesarea de Filipo p'uuru k'ait'a panak'āri, Jesupa iidiji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—¿K'aita chi Eperā Ak'ōre Truadepema a p'anima aji, eperāarāpa?

¹⁴ P'anaujida:

—Ūk'uruurāpa jara p'ani pi Juan Bautista, piup'eda p'irabaida. Awaraarāpa jara p'ani pi Elías maa-e pirā Jeremías maa-e pirā awaraa Ak'ōre pedee jarapari.

¹⁵ Māpai Jesupa iidiji:

—Parāpārama, ¿mī k'aima adaima? aji.

¹⁶ Simón Pedropa p'anauji:

—Pi Cristoda aji; Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā. Pi Tachi Ak'ōre Waibia ichita chok'ai bapari Warra.

¹⁷ Māpai Jesupa māgaji:

—¿Simón, Juan warra, pi t'āri o-īa bida aji, eperā apidaapa pimaa māga k'awapi-e pada perā! Jīp'a mi Ak'ōre it'ari bipata māga k'awapiji.

¹⁸ Mia jara bi: Pi t'ijaradait'ee Pedro; jara k'inia bi “māu”. Māu ūri te oopatak'a pia beemerā, māga pik'a pia et'ewa jarada eperāarāpa jaradak'āri, michideerā p'anedait'ee. Māga p'anedak'āri, ichita chok'ai p'anapataadait'ee, piuruta pijida.

¹⁹ Llave teepatak'a puerta ewadamerā, māga pik'a mia pi k'aripait'ee eperāarā p'anapimerā Tachi Ak'ōre jua ek'ari, māgā ichideerā p'anedamerā māik'aapa ichi truadee wādamerā. Na p'ek'au eujāde bi misa, pia ne-inaa oopi-e bi pirā ichideerāmaa, Tachi Ak'ōrepa auk'a oopi-e pait'ee. Jōdee ne-inaa oopi bi ichideerāmaa, irua auk'a oopiit'ee.

²⁰ Maap'eda Jesupa jaraji chi k'ōp'āyoorāmaa awaraarāmaa nepirinaadamerā ichi Cristo, Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā.

Jesupa ichi peedait'eeda ada

(Mr 8.31-33; Lc 9.21-22)

²¹ Maadamāiipa Jesupa jaramaa beejī chi k'ōp'āyoorāmaa ichi wāit'ee Jerusalendee. Mama judiorā poro waibiarāpa, p'aareerā poroorāpa māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarāpa iru miapidaait'ee māik'aapa peepit'aadait'ee. Mamīda ewari ōpeemaa chok'ai p'irabait'ee.

²² Māga ūrik'āri, Pedropa Jesús awara āyaa ateeji māik'aapa itriamaa beejī:

—¿Tachi Ak'ōrepa māga k'inia-e! ¡Pimaa māga oopi-eda! aji.

²³ Māpai Jesús p'irrabaiji māik'aapa Pedromaa māgaji:

—¿Mī ik'aawaapa āyaa wāji, Satanapa māga jarapida perā! ¿Pia mi wāpīamaata bik'ā? Māgara k'īsia-e bi Tachi Ak'ōrepa k'īsia bik'a. Jīp'a k'īsiamaa bida aji, eperāarāpa k'īsiapatak'a.

Sāga nipapataadai Jesús ome

(Mr 8.34-9.1; Lc 9.23-27)

²⁴ Maap'eda, Jesupa māgaji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—Eperā mi ome nipa k'inia bi pirā, k'īsiaik'araa bi ichia ne-inaa oo k'inia bidepai. Ichi kuruso āp'aipia bi eperā peenadait'ee k'a. Pia jarait'eera, oopia bi mia oopi bik'a, ma k'aurepa miapiruta pijida piurumaa.

²⁵ Eperā piuamaa bi pirā mide ijāapari k'aurepa, māgī piuk'āri, atuait'ee. Mamīda eperā mide ijāapari k'aurepa piuru pirā, it'aa wāit'ee ichi piuk'āri.

²⁶ ¿K'āare piata baima eperāpa na p'ek'au eujāde nībi jōmaweda ataru pirā, mamīda piup'eda chok'ai p'irabai-e pirā Ak'ōre eujāde? Maa-e pirā, ¿k'āata teeima Tachi Ak'ōremaa it'aa wāpimerā?

²⁷ Mī, chi Eperā Ak'ōre Truadepemapa mi Ak'ōre k'īra wāree unupiit'ee, it'ariipa chek'āri iru angeleerā ome. Maapaita ak'iit'ee na p'ek'au eujādepemaarāpa oopata māik'aapa jarait'ee pia wa k'achia. Ne-inaa pia ooiit'ee chi ne-inaa pia oodap'edaarāmaa. Jōdee k'achiadee pēiit'ee chi ne-inaa k'achia oopatap'edaarā.

²⁸ Mia wāarata jararu. Nama p'anūrā ūk'uru piudai naaweda, unudait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, rey k'a pacheru.

¹ K'āima seismaa Jesús wāji ee it'ia bi nok'ode. Ichi ome ateeji Pedro, Santiago māik'aapa chi ipema Juan.

² Mama āra taide Jesús k'īra awaradachi. Ichi k'īra urua nībeeji ak'ōrejīruk'a māik'aapa chi p'aru t'o-t'oo uchiterreedachi.

³ Māga nide chi k'ōp'āyoorāpa unujida chonaarāweda p'anapatap'edaarā Moisés jaure māik'aapa Elías jaure pedeemaa p'ani Jesús ome.

⁴ Māpai Pedropa māgaji Jesumaa:

—¡Tachi Waibia, pia bi nama p'anadait'ee pi ome! Pia k'inia bi pirā, mia ooyada aji, te chak'eerā ōpee; aba pi-it'ee, aba Moise-it'ee, chi apema Elia-it'ee.

⁵ Pedro at'āri māgā pedeemaa bide, jīarara t'o-t'oo īdaa bipa āchi aneu cheji. Madeepa Tachi Ak'ōrepa pedeeji:

—Nāgida aji, mi Warra k'inia; mia jirit'erada. Irua mi t'āri o-īapipari. Ūrīti iru pedee.

⁶ Māga ūridak'āri, āchobeepa Jesús k'ōp'āyoorā bedabaik'oodachida tau būri eujāde t'ōbairutamaa.

⁷ Mamīda Jesús āra k'ait'a chep'eda, t'ōbaik'ooji māik'aapa māgaji:

—P'irabāiti. Āchobeenaadapāde aji.

⁸ Ak'idak'āri, āchi ik'aawa apida unuda-e paji; Jesús aupaita āchi ome baji.

⁹ Eedeepa cherutade Jesupa māgaji:

—Parāpa unudap'edaa nepirinaadapāde aji, apidaama mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema piup'eda, chok'ai p'irabai naaweda.

¹⁰ Māpai chi k'ōp'āyoorāpa Jesumaa iidijida:

—¿Sāap'eda Moisepa p'āda jarateepataarāpa jarapatama ajida, chonaarāwedapema Elías naapiara cheit'ee, Tachi Ak'ōrepa pēit'ee bi chei k'āyaara?

¹¹ Jesupa p'anauji:

—Wāarata jara p'ani Elías naapiara cheit'eeda adak'āri māik'aapa ne-inaa jōmaweda pia ooit'eeda adak'āri, eperāarāpa auteebaidamerā iru t'ēe cheru.

¹² Mia jara bi: Elías jīak'aa cheji. Mamīda āchia iru k'awada-e paji. Mapa āchia oo k'iniata oojida iru ome. Ma awara auk'a oodait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema ome.

¹³ Māpai chi k'ōp'āyoorāpa k'awaajida Jesús pedee baji Juan Bautistade.

Jesupa netuara merātia bada uchiapit'aada

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jesús, Pedro, Santiago māik'aapa Juan pachedak'āri eperāarā see nībadamāi, eperā bedabai nība cheji Jesús k'īrapite māik'aapa māgaji:

¹⁵ —Tachi Waibia, mi warra chupiria k'awāaji. Audú chupiria nībi. Wawadaipari māik'aapa at'apai t'ipitaude maa-e pirā toida baainapari.

¹⁶ Nama aneejida aji, pi k'ōp'āyoorāmaa. Mamīda ārapa p'oyaa jipada-e pajida aji.

¹⁷ Māpai Jesupa p'anauji:

—Aai, eperāarā, ¿at'ārita mide ijāada-e p'anik'ā? ¡jījadak'aarāk'api p'ani! ¿jōmasaa taarāit'ee parā ome ijāarutamaa? Anēeti ma warra.

¹⁸ Māpai Jesupa ma netuara itriat'aap'eda, uchiapit'aaji ma warra k'ap'ideepa. Aweda jipadachi.

¹⁹ Maap'eda awaraarā wē-e pak'āri, chi k'ōp'āyoorāpa Jesumaa iidijida:

—¿Sāap'eda taipa ma netuara p'oyaa uchiapida-e pajima? ajida.

²⁰ Jesupa māgaji:

—Parāpa ijāada-e p'anadairā p'oyaa uchiapida-e paji. Mia wāarata jararu. Mostaza tau ma-āri bīk'a, māga pik'a parāpa ma-āri pida ijāarutara, jaradai ara bi eemaa: “Jāmāik'aapa uchiap'eda, awara āyaa wāji” māik'aapa parāpa jaradak'a ma ee āyaa wāi. Mia parā k'aripak'āri, parāpa ne-inaa jōma oodai.

²¹ [Nek'o-ee it'aa t'ī bipapai māgee netuara uchiapiparida aji.]

Jesupa waya jarada ichi peedait'ee

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² At'āri āchi jōmaweda Galilea eujāde nidade, Jesupa māgaji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—Eperāpa mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, k'achia beerā juade baapiit'ee māik'aapa

²³ āchia mi peepit'aadait'ee. Mamīda ewari ōpeemaa chok'ai p'irabaiit'eeda aji.

Māga ūridak'āri, k'īra pia-ee para beejī.

Tachi Ak'ōre te waibia-it'ee impuesto p'aadap'edaa

²⁴ Jesús chi k'ōp'āyoorā ome panadak'āri Capernaum p'uuruude, Tachi Ak'ōre te waibia-it'ee impuesto p'epataarāpa Pedromaa iidi chejida:

—¿Pī poro waibiapa impuesto p'aaparik'ā ajida, Tachi Ak'ōre te waibia-it'ee?

²⁵ Pedropa p'anauji:

—P'aaparida aji.

Maap'eda Pedro t'uk'ari Jesús badamāi, Jesús naapiara pedeeji:

—Simón, ¿k'āata k'isia bima? aji. ¿K'airāmaa impuesto p'aapipatama aji, na p'ek'au eujādepema reyrāpa; āchi jua ek'ari p'anūrāmaa wa k'īra tewaraarāmaa?

²⁶ Pedropa p'anauji:

—K'īra tewaraarāmaa.

Māpai Jesupa maaji:

—Māgara āchi jua ek'ari p'anūrāpa impuesto p'aadaik'araa bi.

²⁷ Mamīda tachi āpite ik'achia jaranaadamerā, wāji lagodee to-iade. Naapiara chik'o peeru it'aide unuit'ee p'arat'a tau aba. Ma p'arat'apa impuesto p'aanapāde aji, mi pari māik'aapa pichi k'ap'ia pari.

18

Chisāgí eperāta waibiara bi Tachi Ak'ōre k'īrapite
(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Mama p'anide chi k'ōp'āyoorā Jesumaa chedap'eda, iidijida:

—¿Chisāgí Ak'ōredeerā waibiara bima ajida, iru jua ek'ari?

² Māpai Jesupa warra chai t'ī ataji māik'aapa āchi esājāk'a ak'inī biji.

³ Maap'eda māgaji:

—Mia wāarata jararu. Parāpa awaraa k'īsia atada-e pirā māik'aapa na warra chak'ek'a t'āripa ijāada-e pirā, p'oyaa p'aneeda-e pai Tachi Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome.

⁴ Chi ijāapari chok'ek'ee bi na warra chak'ek'a; māgí waibiara bi apema Tachi Ak'ōre jua ek'ari p'anūrā k'āyaara.

⁵ Mide ijāa bi k'aurepa nāgí warra chaik'a auteebairu pirā, mi jida auteebaiit'ee.

Jesupa jarada p'ek'au k'achia oonaadamerā
(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ —Apidaapa p'ek'au k'achia oopiru pirā nāgee warra chaik'a mide t'āripa ijāa bimaa, piara bak'aji k'ūruma iru otaude jī atadap'eda, to t'ai nāpia bimāi toidú bat'at'aadait'ee, iyapa jīa piumerā.

⁷ Na p'ek'au eujādepemaarā k'achiade p'anapata p'ek'au k'achia oopipataarā nama p'anapata perā. Ichita māgeerā paraait'ee. Mamīda jaai, chi eperāpa chīaramaa ne-inaa k'achia oopiru, Tachi Ak'ōrepa miapiit'ee perā!

⁸ Mapa pichi juapa maa-e pirā pichi bīripa ne-inaa ooda k'aurepa pi k'achiade baairu pirā, ma k'achia oo amāaji, pichi jua maa-e pirā bīri t'iap'et'aak'ajik'a. Piara bi it'aa wāit'ee jua mosaa maa-e pirā bīri mosaa, k'ap'ia jōmaweda atuai k'āyaara t'ipitau ichita jērajēraa jira bide.

⁹ Ichiaba pichi taupa ne-inaa unuda k'aurepa pi k'achiade baairu pirā, ma k'achia oo amāaji pichi tau ēt'ak'ajik'a māik'aapa t'imí bat'at'aak'ajik'a. Piara bi it'aa wāit'ee tau apai ome, k'ap'ia pia tau omeepa atuai k'āyaara t'ipitau ichita jērajēraa jira bide tok'arradee.

¹⁰ Nāgee warrarā apida unumaa iru p'ananāati. Mia jara bi: It'aripema angeleerā Tachi Ak'ōre k'īrapite p'anūrāpa āra chaachaa ak'ipata.

¹¹ [Mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema cheji atua beerā o k'achiadeepa k'aripa atade.]

Jesupa oveja atua badade nepirida
(Lc 15.3-7)

¹² —K'īsiati nāgí nepirirude. Eperāpa cien oveja p'e iru bidepema aba atuadaru pirā, ¿atabēi-e paik'ā chi apemaarā noventa y nueve āchi p'anapatamāi, chi atuadaida jirinait'ee?

¹³ Unu ataru pirā, o-īara bait'ee ma oveja k'aurepa, chi apemaarā atuada-e p'ani k'āyaara.

¹⁴ Māga bi ichiaba parā it'aripema Ak'ōre Waibia ome. Apida atuapiamaa bi, ma-āriara bi pijida.

Jesupa jarateeda perdonaa k'awaadamerā
(Lc 17.3-4)

¹⁵ —Awaraa ijāaparipa pimaa ne-inaa k'achia ooru pirā, iru k'īrapite pedeeji k'awaapiit'ee irua k'achia ooda. Irua pi pedee ūiru pirā, t'āri auk'a bidai.

¹⁶ Mamīda irua pi pedee ūri k'inia-e bi pirā, t'ī atāji eperā omé maa-e pirā ōpee, māirā wādamerā pi ome māik'aapa auk'a ūridamerā pia imiateeru.

¹⁷ At'āri ūri k'inia-e bi pirā, jarāji ijāapataarā jōmaarāmaa; pi ome chip'epataarā it'aa t'ipataadait'ee. Māgūrā pedee paara ūri k'inia-e bi pirā, māgara ichi beeit'ee Ak'ōrede ijāak'aa bik'a, maa-e pirā impuesto p'eparik'a Roma pidaarā pari.

¹⁸ Mia wāarata jararu. Na p'ek'au eujāde p'ani misa, parāpa ne-inaa oopida-e p'ani pirā, Tachi Ak'ōrepa auk'a oopi-e pait'ee. Jōdee ne-inaa oopiruta pirā, irua auk'a oopiit'ee.

¹⁹ Waya mia jara bi: Parādepema omé pedeedak'āri, t'āri a-ba ne-inaa it'aa iidiruta pirā, mi Ak'ōre it'ari bipa teei.

²⁰ Eperāarā omé maa-e pirā ōpee chip'edaidak'āri mide ijāapata k'aurepa, mi auk'a bait'ee āchi ome.

²¹ Māpai Pedropa Jesumaa iidiji:

—Tachi Waibia, ijāapari awaraapa mīmaa ne-inaa k'achia ook'āri, ma ooda ¿jōmasaa perdonaaipia bima? aji. ¿Siete k'achia ooda aupai perdonaaipia bik'ā? aji.

²² Jesupa p'anauji:

—Mia pīmaa sietepai jara-e bi. Pīmaa setenta ne-inaa k'achia ooda juasiada siete perdonaaipia bida aji.

Jesupa nepirida rey ek'ari bipa tewe perdonaa k'inia-e badae

²³ —Maperā nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. Reyra ichi ek'ariirāpa p'arat'a p'aa p'anadap'edaa ak'i k'inia baji k'awaait'ee tewe paraa p'ani wa wēe p'ani ichi ome.

²⁴ Māga nide eperā aneejida. Māgí eperāpa millón chok'ara paraa baji ma reymaa.

²⁵ Ma mimiaparipa p'oyaa p'aai wēe bada perā, reyra jaraji netot'aadamerā esclavok'a; chi wēra, chi warrarā ome, jōma ichi net'aa iru bi paara. Māgá chi tewe paraa bada p'aayada aji, reyra.

²⁶ Mamīda ma mimiapari rey k'īrapite bedabaidachi māik'aapa chupiria iidiji: “Mi chupiria k'awaapāde aji. Choopāde aji, mi ome mia jōma p'aait'ee perā.”

²⁷ Māga ūrik'āri, reyra chupiria k'awaaji. Ma eperā tewe paraa bada perdonaaji māik'aapa pēji ichi temaa.

²⁸ Mamīda ma eperā taawaa uchiarude unuji ichi k'ōp'āyo ome. Māgipa ichimaa mak'iaara p'arat'a paraa-e baji. Mamīda ichia chi k'ōp'āyo otaude jita ataji māik'aapa iyapa jia wāk'āri, māgaji: “iP'aapāde aji, mīmaa paraa bi!”

²⁹ Māpai chi k'ōp'āyo bedabaidachi ichi k'īrapite māik'aapa chupiria iidiji: “Choopāde aji, mi ome. Mia jōma p'aait'ee pi.”

³⁰ Mamīda chi apemapa ūri k'inia-e paji. Ma k'āyaara carcelde t'ipit'aaji p'aa jōrumaa chi tewe paraa bada.

³¹ Māga unudak'āri, apema rey ek'ari p'anadap'edaarā k'īra pia-ee p'aneejida māik'aapa reymaa ma jōma jaranajida.

³² Māga ūrik'āri, ma reyra chi tewe paraa bada t'ī pēji. Pachek'āri, reyra māgaji: “T'āri k'achia-idaa bida! aji. iPia chupiria iidi chek'āri mīmaa, mia chupiria k'awaaji māik'aapa pia tewe paraa bada perdonaaji!”

³³ ¿Sāap'eda pia auk'a oo-e pajima aji, pichi k'ōp'āyo ome?”

³⁴ Ma rey audú k'īrau bada perā ma mimiapari ome, carcelde t'ipit'aaji chi tewe p'aa jōrumaa.

³⁵ Māpai Jesupa māgaji:

—Māga pik'a ooit'ee mi Ak'ōre it'ari bipa ichiaba parā ome, parāpa awaraarā chupiria k'awaada-e pirā māik'aapa t'āriapa perdonaada-e pirā ārapa parāmaa ne-inaa k'achia ooda.

19

Jesupa jarateeda miak'āi p'anūirā mia amaanaadamerā

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Ma pedee jarap'eda, Jesús wāji Galilea eujādeepa. Panaji Judea eujāde, Jordán to k'īraik'a eere.

² Eperāarā chok'ara wājida Jesús t'ēe. Māgá irua āchi k'yaa jipak'ooji.

³ Mama fariseorā ūk'uru irumaa chejida. Moisepa p'āda merapii jīak'aapa, iidijida:

—¿imik'īrapa ichi wēra ichi k'inia amaaipia bik'ā? ajida.

⁴ Jesupa p'anauji:

—¿Tachi Ak'ōre Ūraa p'ā bide parāpa nāga leeda-e p'anik'ā? aji. Na eujā ook'āri, 'Ooji imik'īra māik'aapa wēra'. (Gn 1.27)

⁵ Mapa imik'īrapa atabēiit'ee chi ak'ōre chi nawe ome, araa p'anapataadait'ee chi wēra ome.

Māgá eperā omee weda eperā apai pik'a p'aneedait'ee.' (Gn 2.24)

⁶ Eperā omé p'ani mīda, jip'a eperā apai pik'a p'aneepata. Mapa Tachi Ak'ōrepa eperāarā omé araa papik'āri, apidaapa amaapidaik'araa bida aji.

⁷ Māpai ma fariseorāpa iidijida:

—Māgara, ¿sāap'eda Moisepa jarajima ajida, wēra amaaru pirā, mia amaada k'art'a p'ā teepia bi jēret'aadai naaweda?

⁸ Jesupa p'anauji:

—Māga jaraji parā k'iri k'isua p'anadairā. Moisepa pāchi wēra amaapiji. Mamīda Tachi Ak'ōrepa na eujā ewaa ook'āri, māga-e paji.

⁹ Mia jara bi: Eperāpa amaat'aaru pirā chi wēra awaraa imik'ira ome bi-eeta, maap'eda awaraa wēra ome miak'airu pirā, p'ek'au oomaa bida aji, ma t'ēepema wēra ome.

¹⁰ Māpai chi k'ōp'āyoorāpa māgajida:

—Māga pirā, imik'ira miak'āik'araa bida ajida, wēra ome.

¹¹ Māpai Jesupa māgaji:

—Jōmaarāpa k'awada-e mia et'ewa jarada. Jip'a k'awadait'ee Tachi Ak'ōrepa k'awapi k'inia biirāmaa.

¹² Edaare imik'iraarā wēra ata k'iniadak'aa. Imik'iraarā ūk'uru āchi t'oruta weda p'oyaa warra oodak'aa. Ūk'uru k'ap'adap'edaa perā p'oyaa warra oodak'aa. Awaraarā miak'āi k'iniadak'aa jip'a it'aa t'īdait'ee Tachi Ak'ōremaa māik'aapa oodait'ee irua oopi bik'a, wērade k'isia-ee. Māga p'oyaa ooruta pirā, oodapāde aji.

Jesupa warrarā bendiciada

(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Maap'eda eperāarāpa āchi warrarā aneejida Jesumaa iru jua bimerā āra ĩri māik'aapa it'aa t'imerā āra pari. Mamīda Jesús k'ōp'āyoorāpa māga unudak'āri, ma warrarā aneedap'edaarā itriajida.

¹⁴ Māpai Jesupa māgaji:

—ĭtrianāati! Ichiak'au mimaa warrarā chepiti, Tachi Ak'ōrepa āra jīak'aarā biit'ee perā ichi jua ek'ari, ichideerā p'aneedamerā.

¹⁵ Māga jarap'eda, ichi jua āra ĩri bi wāpachi māik'aapa it'aa t'iji āra pari. Maap'eda ichi ode wāji.

K'ūtrāa p'arat'ara bi pedeeda Jesús ome

(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Maapai k'ūtrāapa Jesumaa iidi cheji:

—Tachi Jaratepari, ĭk'āare ne-inaa piata oopia bima aji, it'aa wāit'ee?

¹⁷ Jesupa p'anauji:

—ĭSāap'eda mimaa māga iidi bima? aji. Tachi Ak'ōre aupaita pia bi. Pi it'aa wā k'inia bi pirā, oopāde aji, Tachi Ak'ōrepa Moisemaa p'āpidade jara bik'a.

¹⁸ Ma k'ūtrāapa iidiiji:

—ĭChisāgi ūraade jara bik'a oopia bima? aji.

Jesupa p'anauji:

—Eperā peenāaji; miak'āi bi pirā, awaraarā ome k'āināaji; nechianāaji; seewa jaranāaji chīara k'achiade baapiit'ee.

¹⁹ Pichi ak'ōre māik'aapa pichi nawe k'inia iru baparīji māik'aapa āra pedee ūriparīji. (Ex 20.12-16)

Awaraarā k'inia iru baparīji pichi k'ap'ia k'inia iru baparik'a.'

(Lv 19.18)

²⁰ Māpai ma k'ūtrāapa māgaji:

—Ma jōma ooparida aji. ĭk'āata waa ooyama? aji.

²¹ Jesupa p'anauji:

—Ne-inaa jōma oo k'inia bi pirā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a, pichi net'aa netok'oonāji māik'aapa chupiria beerāmaa ma p'arat'a tējeji. Māga ooru pirā, ne-inaa pipiara iru bait'ee Tachi Ak'ōre eujāde. Māga oop'eda, mi ome nipa chéji.

²² Ma k'ūtrāapa māga ūrik'āri, k'ira pia-ee wāji, p'arat'a audū k'inia bada perā.

²³ Maap'eda Jesupa māgaji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—Mia wāarata jararu. Chaaree bait'ee p'arat'ara bi beeit'ee Tachi Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome.

²⁴ Waya jarait'ee. Chaareera bida aji, p'arat'ara bi beeit'ee Tachi Ak'ōre jua ek'ari, camello aguja taude wāyaa k'āyaa.

²⁵ Chi k'ōp'āyoorāpa māga ūridak'āri, waapiara p'era pik'a para beejī. Māpai iidiijida:

—Māgara, ĭk'aita p'oyaa it'aa wāyama? ajida.

²⁶ Jesupa āchima ak'iji māik'aapa p'anauji:

—Eperāarāpa p'oyaa ooda-e, audū chaaree bairā. Mamīda Tachi Ak'ōre-it'ee ne-inaa chaaree wē-eda aji.

²⁷ Māpai Pedropa māgaji:

—Tai net'aa jōmaweda atabēijida pi ome nipapataadait'ee. ĭk'āata atadait'eema aji, ma pari?

²⁸ Jesupa p'anauji:

—Mia wāarata jararu. Tachi Ak'ōrepa k'inia bak'āri, mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, su-ak'i beepit'ee ichi rey su-ak'i beeparide it'ari ichi k'īra wāreede. Maapai parā mi ome nipapatap'edaarā auk'a mama su-ak'i p'aneedait'ee rey su-ak'i beepari docede. Mama parāpa Israeldeepa ēreerā doce uchiadap'edaarā iru p'anadait'ee parā jua ek'ari māik'aapa jaradait'ee māirāpa oopatap'edaa pia wa k'achia.

²⁹ Eperā mide ijāa bi k'aurepa atabēiru pirā ichi te, ipemaarā, ipewēraarā, ak'ōre, nawe, warrarā maa-e pirā eujā, ma k'āyara māgee ne-inaa pia atada cien atait'ee na p'ek'au eujāde bi misa. Ma awara piuk'āri, it'aa wāit'ee.

³⁰ Mamīda irapema waibiara p'anirā eperāarā k'īrapite, ek'ariara p'anadait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite. Jōdee ek'ariara p'anirā eperāarā k'īrapite waibiara p'anadait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite.

20

Jesupa mimiapataarāde nepirida

¹ —Nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. Tap'eda eujā chipari uchijai mimiapataarā jiride ichi uva k'āide mimiadamerā.

² Mimiapataarāmaa jaraji ewari aba mimiada pari denario aba p'aait'ee ma mimiapataarā chaachaa. Māpai pēiji mimiade.

³ Āstaawa ma eujā chipari waya uchijai mimiapataarā jiride. P'uuru jāde net'aa nepotamāi unu cheji mimiapataarā mimia wēe para bi.

⁴ Māga unuk'āri, māgaji: “Parā ichiaba wādapāde aji, mimiade mi uva k'āide. Mia pia p'aayada aji, parā mimia pari.” Māpai wājida mimiade.

⁵ Imat'ipa ma eujā chipari waya uchijai mimiapataarā jiride, ai naaweda oodak'a. Ichiaba k'ewara auk'a ooji.

⁶ Mata waya k'ewaraa uchijai māik'aapa waya unu cheji awaraa mimiapataarā p'uuru jāde p'ani, mimia wēe para bi. Mapa māgaji: “¿Sāap'eda parā nama mimiada-ee k'eu wādama?” aji.

⁷ P'anaujida: “Apidaapa taimaa mimia teeda-e perā, mimiada-e p'anida” ajida. Māpai ma eujā chiparipa māgaji: “Mimianadapāde aji, mi uva k'āide.”

⁸ P'āriupodopa ma eujā chiparipa māgaji chi mimiapataarā poro waibiamaa: “T'ipāde aji, mimiapataarā jōmaweda. Naapiara p'aapāde aji, chi t'ēe t'ūdap'edaarāmaa māik'aapa jōmaarā k'āyara t'ēe p'aapāde aji, chi naapiara t'ūdap'edaarāmaa.”

⁹ Māga ooji. K'ewara t'ūdap'edaarāmaa p'aaji denario aba, eperā chaachaa.

¹⁰ Apemaarāmaa p'aa aupak'āri, pachejida chi naa mimiadap'edaarā. Māgāirāpa k'īsajida p'arat'a audupiarā jitadait'ee apemaarā k'āyara. Mamīda māga-e paji. Āchimaā ichiaba denario abapai p'aaji āchi mimiadap'edaa pari.

¹¹ Āchi p'arat'a jitadak'āri, ik'achia pedee p'aneejida ma eujā chipari ome:

¹² “Ma t'ēe hora apai mimiadap'edaarāmaa pia denario aba p'aajida ajida. Jōdee tai tap'eda weda ak'ōrejūrumaa mimia k'eudap'edaa pārita āchi ome auk'a p'aaji. ¡Taimaa audupiarā teeipia bida!” ajida.

¹³ Mamīda ma eujā chiparipa āchidepema abaamaa p'anauji: “Mia parā k'ūra-eda aji. ¿Parāpa jarajida-ek'ā aji, ewari aba mimiada pari denario abapai iididait'ee?”

¹⁴ Pichi p'arat'a jitapāde aji, māik'aapa k'āiwee wāpāde aji. Mia auk'a p'aa k'inia bi pirā chi t'ēe t'ūdap'edaarāmaa, māga ooit'eeda aji.

¹⁵ ¿Mi na eujā chipari-ek'ā? aji. Michi p'arat'a ome ooi michia oo k'inia bik'a, mērē perā. ¿Parā t'āri k'achia jōnik'ā aji, mi t'āri pia bairā?”

¹⁶ Māga nepirip'eda, Jesupa māgaji:

—Māga bi Tachi Ak'ōre ome. irapema t'ēe chedap'edaarā Tachi Ak'ōrepa āchi bimerā ichi jua ek'ari, naapiara ichideerā p'aneedait'ee ichi k'īrapite. Mamīda chi naapiara chedap'edaarā Tachi Ak'ōrepa āchi bimerā ichi jua ek'ari, māga p'aneeda-e payada aji, t'ēe p'aneedait'ee perā ichi k'īrapite.

Jesupa jarada ōpee jarada ichi peedait'ee

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jesús wārude Jerusalén p'uurudee, chi k'ōp'āyoorā doce awara āi t'ī p'e ataji māik'aapa māgaji:

¹⁸ —Tachi wāruta Jerusalendee. Mama mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, jita atadait'ee māik'aapa ateedait'ee p'aareerā poroorāmaa māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarāmaa peepit'aadamerā.

¹⁹ Māirāpa mi teedait'ee k'īra tewaraarāmaa mi oo iru p'anadamerā, widamerā, māik'aapa kususode peet'aadamerā. Mamīda ewari ōpeemaa waya chok'ai p'irabaiit'eeda aji.

Zebedeo wērapa Jesumaa chupiria iidida
(Mr 10.35-45)

²⁰ Zebedeo wēra chi warrarā Santiago, Juan ome Jesús k'ait'a chejida. Ma wēra iru k'īrapite bedabai nība cheji chupiria iidii't'ee.

²¹ Māga unuk'āri, Jesupa iidiji:

—¿K'āata k'inia bima? aji.

Ma wērapa p'anauji:

—Jarapáde aji, pi eperāarā rey beek'āri, mi warrarā su-ak'i p'aneedamerā pi ik'aawa, aba juaraare, aba juabi eere.

²² Māpai Jesupa māgaji ma warrarāmaa:

—Parāpa wāara k'awada-e p'ani k'āata iidii p'ani. ¿Parāpa ne-inaa k'achia choodaik'ā aji, mia chooit'ee bik'a?

P'anaujida:

—¡P'oyaadaipi!

²³ Māpai Jesupa māgaji:

—Parāpa ne-inaa k'achia choodait'eeda aji, mia chooit'ee bik'a. Mamīda mia p'oyaa jara-e k'airāta mi juaraare wa juabi eere su-ak'i p'aneedait'ee. Mi Ak'ōrepapai jarayada aji.

²⁴ Apemaarā diez k'ōp'āyoorāpa ūridak'āri Santiago Juan ome iididap'edaa, k'īraudachida āchi ome.

²⁵ Mapa Jesupa chi k'ōp'āyoorā jōmaweda t'ī p'e atap'eda, māgaji:

—Parāpa k'awa p'ani ijāadak'aa beerā poro waibiarāpa āchia oo k'iniata oopipata eperāarāmaa. Waaweepa āchi jua ek'ari p'anīrāpa oopata āchia jara p'anik'a.

²⁶ Mamīda parāpa oodaik'araa bi ma poro waibiarāpa oopatak'a. Ma k'āyaa ijāpataarā t'āide chi waibiara pa k'inia bīpa apemaarā chupiria k'awaaipia bi māik'aapa k'aripaipia bi.

²⁷ Pia jarait'eera, parādepema aba poro waibia pa k'inia bi pirā, awaraarā k'aripaipia bi esclavopa chipari k'aripaparik'a.

²⁸ Mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema mīda, na p'ek'au eujāde che-e paji eperāarāpa mi jīia iadamerā. Jip'a cheji eperāarā k'aripa atait'ee o k'achiadeepa. Piut'ee eperāarā chok'ara uchiadamerā p'ek'au k'achia jua ek'ariipa.

Jesupa tau p'āriu bee omé jipada
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jesús chi k'ōp'āyoorā ome Jericó p'uurudeepa uchia wādak'āri, eperāarā chok'ara t'ēe nipajida.

³⁰ Mama tau p'āriu bee omé o bi ik'aawa su-ak'i p'anajida. Ūridak'āri Jesuta wāyaa wā, biajida:

—¡Tachi Waibia, Rey David Warra, tai chupiria k'awaapáde! ajida.

³¹ Eperāarā auk'a wā nipadap'edaarāpa itriat'aapachida k'īup'ee p'aneedamerā. Mamīda waapiara biapachida:

—¡Tachi Waibia, Rey David Warra, tai chupiria k'awaapáde! ajida.

³² Māpai Jesús ak'inī beep'eda, t'ī ataji māik'aapa iidiji:

—¿K'āata k'inia p'anima aji, mia oomerā parā ome?

³³ P'anaujida:

—Tachi Waibia, tachi taupa pia unu k'inia p'anida ajida.

³⁴ Māga ūrik'āri, Jesupa chupiria k'awaaji māik'aapa taumāi t'ōbajji. Aweda tau pia unujida. Māpai wājida Jesús t'ēe.

21

Jesús Jerusalén p'uurudee wāda
(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalendee wādak'āri, panajida Betfagé p'uuru k'idaa. Ma p'uuru Olivo Eede baji, Jerusalén k'ait'a. Mama p'anide Jesupa chi k'ōp'āyoorā omé naa pējji p'uurudee.

² Māgaji:

—Wāti ara bi p'uuru tachi k'īrapite bimaa. Jāma ununadait'ee burro wēra jī bainī bi chi warra ome. Ēra atāti māik'aapa anéeti.

³ Apidaapa ateeipi-e pirā, jarāti: “Tachi Waibiapa arak'atia atee k'inia bi. Waya tee chedait'eepi.”

⁴ Māga paji chonaarāweda Ak'ōre pedee jaraparipa jaradak'a:

⁵ Jarāti Sión p'uurudepemaarāmaa: “¡Ak'iti! Pāchi Rey cheru, chupiria beerā chepatak'a burro īri. Cheru ne-animal ne-inaa uapata warra, burro chak'e īri.” Zac 9.9

⁶ Jesús k'ōp'āyoorā wājida māik'aapa oojida irua jaradak'a.

⁷ Aneejida ma burro wēra chi warra chai ome. Maap'eda ma ĩri ata bijida āchi ĩripema p'aru jĭpatap'edaa, Jesús bataup'eda aide su-ak'i beemerā.

⁸ Eperāarā ode see nĭbaji. Ūk'uruurāpa āchi p'aru t'ō jēra bijida o jāde, Jesús aide wāmerā. Awaraarāpa k'ĭru t'iap'edap'eda, bipachida ma o jāde, āchi rey pai jĭak'aapa.

⁹ Jesús naa wādap'edaarāpa māk'aapa t'ēe che wādap'edaarāpa o-ĭa biapachida:

—*jHosana!* ĩTachi K'arĭpapari, Rey David Warra cheru! ĩTachi Ak'ōrepa ichita pia ak'ĭ bapariit'ee ichia rey pēida! ĩK'ĭra wāree Ak'ōre eujāde, Tachi K'arĭpapari cheru perā!
jHosana! (Sal 118.25-26)

¹⁰ Jesús Jerusalén p'uurude panak'āri, p'uuru pidaarā jōma biuk'a nĭbeeki. Chok'araarāpa iidipachida:

—*ĶK'aima ajida, jāgĭ?*

¹¹ Māpai awaraarāpa p'anaujida:

—Nāgĭ Jesús, Tachi Ak'ōre pedee jaraparipi, Nazaret p'uurudepema. Māgĭ p'uuru Galilea eujāde bi.

Jesupa ne-inaa netopataarā jērek'ooda Ak'ōre te waibiadeepa

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Maap'eda Jesús Tachi Ak'ōre te waibiade t'ĭuji māk'aapa net'aa netopataarā taawaa jērek'ooji. P'arat'a tau t'erabaipataarā mesa sĭa bat'ak'oo wāji, paloma netopataarā banco paara.

¹³ Māpai māgaji:

—Tachi Ak'ōre Ūraa p'ā jēra bide jara bi:

'Mi te it'aa t'ĭpata teda apataadait'ee.' (Is 56.7)

'Mamĭda parāpa nechĭapataarā tēk'ata oo iru p'ani.'

(Jer 7.11)

¹⁴ Jesús at'āri Ak'ōre te waibiade bide, irumaa chejida tau p'āriu beerā māk'aapa chiwa beerā. Māpai Jesupa jōma jĭpak'ooji.

¹⁵ Mamĭda p'aareerā poroorā Moisepa p'āda jarateepataarā ome k'ĭraudachida unudak'āri Jesupa ma ne-inaa pia oo bi māk'aapa ūridak'āri warrarā nāga bia para bi Tachi Ak'ōre te waibiade: "*jHosana!* ĩTachi K'arĭpapari, Rey David Warra!"

¹⁶ Māpai Jesumaa māgajida:

—K'ĭup'ee beepĭpāde ajida. *ĶŪri-e bik'ā ajida, āchia jara jōni?*

Jesupa p'anauji:

—Ūri bida aji. *ĶParāpa nāgĭ leeda-e p'anĭk'ā?*

'Ak'ōre, pia warra chak'eerāmaa k'arĭpipari māk'aapa jude beerāmaa t'āri o-ĭa it'aa t'ĭ k'awapipari.'

(Sal 8.2)

¹⁷ Māpai Jesupa māirā atabēiji māk'aapa wāji Betania p'uurudee k'āide.

Jesupa higuera bĭrimaa ĭĭati pedeeda

(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Tap'eda Jesús waya chek'āri p'uurudee, jarrapisia nĭbeeki.

¹⁹ Ma che wāde higuera bĭiri unuji o bi ik'aawa bainĭ bi, k'ĭru paraa. Māpai araa ak'inaji, chau bi jĭak'aapa. Mamĭda chau-ee baji. Chi k'ĭru aupaita unuji. Māpai ma higuera bĭrimaa māgaji:

—*ĶPi waa chauk'aa pait'eeda! aji.*

Aweda ma higuera bĭiri pĭidachi.

²⁰ Māga unudak'āri, chi k'ōp'āyoorā ak'ĭtrua para beeki māk'aapa māgajida:

—*ĶSāap'eda aweda jā higuera bĭiri jāgā pĭidachĭma? ajida.*

²¹ Jesupa p'anauji:

—Mĭa wāarata jararu. Parāpa Tachi Ak'ōrede wāara ijāaruta pĭrā, iididaipia bi irua ne-inaa oomerā; pāchi t'āridepai k'ĭsiada-ee: "*ĶTachi Ak'ōrepa ooiĭk'ā?*" Māgara mĭa oodak'a jā higuera bĭiri ome, parāpa oodai. Ma awara ara bi eemaa jararutara "Jāmāk'aapa āyaa wāji māk'aapa p'usa jāde baaināji", māga oopidaipi.

²² Parāpa ne-inaa jōma iidiruta it'aa t'ĭ p'anide t'āripa ijāa p'anadairā, ma ne-inaa iru p'anadait'ee.

Tachi Ak'ōrepa Jesús pēida

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ma t'ēepai Jesús t'ĭunaji Tachi Ak'ōre te waibiade. Mama jarateemaa bi misa, p'aareerā poroorāpa judiorā poro waibiarā ome Jesumaa iidijida:

—*ĶTachi Ak'ōrepa tai biji-ek'ā ajida, ichi te waibia ak'ĭdamerā? ĶK'aipa pĭmaa nāga oopi bĭma? ajida.*

²⁴⁻²⁵ Jesupa p'anauji:

—Mia pida parāmaa iidiit'ee: ¿K'aipa pëjijima aji, Juan Bautista poro choo chemerā; Tachi Ak'õrepa maa-e pirā eperāarāpa? Parāpa p'anaurutara, mia pida jarayada aji, k'aipa mimaa nāga oopi bi.

Māpai āchi pitapai pedee para beejii:

—Tachi Ak'õrepa pëidada aruta pirā, irua iidiit'ee: “Māgara ¿sāap'eda Juan ūraa ijāada-e pajima?”

²⁶ Jōdee jararuta pirā “eperāarāpa Juan pëjijida”, jōmaweda k'Traudaridait'ee tachi ome, āchia ijāapata perā Juan Tachi Ak'õre pedee jarapari paji.

²⁷ Mapa p'anaujida:

—K'awada-e p'anida ajida, k'aipa Juan pëiji.

Māpai Jesupa māgaji:

—Māgara mia pida jara-eda aji, k'aipa mimaa nāga oopi bi.

Jesupa warrarā omeede nepirida

²⁸ Māpai Jesupa iidiiji:

—¿K'āata k'isia p'anima aji, parāpa? Eperāpa warrarā omé iru baji. Abaamaa jaraji: “Warra, wāpáde aji, mimiade mi uva k'āide.”

²⁹ Chi warrapa p'anauji: “¡Mi wā k'inia-eda!” aji. Mamīda t'ēepai, k'isia awara ataji māik'aapa wāji mimiade.

³⁰ Maap'eda ma eperāpa chi apema warramaa auk'a jaranaji. Ma warrapa p'anauji: “Ak'õre, mi wāit'eeda aji, mimiade.” Mamīda mimiana-e paji.

³¹ Māpai Jesupa iidiiji:

—¿Chisāgí warrapa oojima aji, chi ak'õrepa k'inia badak'a?

P'anaujida:

—Chi naa chok'ada warrapa.

Māpai Jesupa māgaji:

—Mia wāarata jararu. Cesar-it'ee impuesto p'epataarā māik'aapa prostitutaarā Tachi Ak'õredeerā p'aneedait'ee parā naa.

¿Sāap'eda? Juan Bautista chek'āri jarateede eperāarāpa p'ek'au k'achia oo amaadamerā māik'aapa t'āri pia p'anapataadamerā, parāpa ijāada-e paji. Jōdee ma Cesar-it'ee impuesto p'epataarā māik'aapa ma prostitutaarāpa ijāajida Juan pedee māik'aapa oojida irua jaradak'a. Mamīda parāpa māga unujida mīda, k'isia awara atada-e paji iru pedee ijāadait'ee.

Jesupa mimiapataarā k'achia beerāde nepirida

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ —Ūriti mia nepiriru jarateit'ee: Eujā chiparipa uva eujā uuji māik'aapa t'iak'auk'ooji. Ichiaba bōgo māudee ooji uva aide piart'idait'ee. Māpai te it'ia ooji it'iipa uva eujā jōma ak'i p'anadamerā. Maap'eda ne-uu eujā ak'ipataarā jiriji aide mimiadamerā māik'aapa awara āyaa wāji.

³⁴ T'ēepai uva oropata ewari pak'āri, pëiji chi mimiapataarā iidinadamerā ichi eere bee bi chauda tee pëidamerā.

³⁵ Mamīda chi eujā ak'ipataarāpa ma mimiapataarā jita atadak'āri, aba sīk'oojida, awaraa jip'ā peejida māik'aapa awaraamaa māupa bat'ajida.

³⁶ Maap'eda ma eujā chiparipa awaraa mimiapataarā pëiji. Mamīda ma ne-uu ak'ipataarāpa naaweda oodap'edaak'a oojida māirā ome.

³⁷ Maap'eda, chi warra pëiji. K'isiaji: “Mi warra perā iru waaweedait'ee.”

³⁸ Mamīda māgí unudak'āri, māgajida: “Jāgipa ichi ak'õre net'aa jōmaweda atait'ee chi ak'õre piuk'āri. Peet'aadāma ajida. Māgā na eujā jōmaweda tachide payada” ajida.

³⁹ Māga k'isidap'edaa perā, chi warra atadachida māik'aapa ma uva eujādeepa uchua atadap'eda, peet'aaajida.

⁴⁰ Māpai Jesupa māgaji arii p'anadap'edaarāmaa:

—Chipari wāk'āri ma eujā ak'ipataarāmaa, ¿k'āata k'isia p'anima aji, irua ooit'ee ma ak'ipataarā ome?

⁴¹ P'anaujida:

—Ma eujā ak'ipataarā jōmaweda peek'ooit'ee, chupiria k'awa-ee. Māpai ma uva eujā biyada ajida, awaraarā jua ek'ari, chaujara pak'āri āchia teedamerā ichi eerepema.

⁴² Māpai Jesupa māgaji:

—¿Parāpa waide nāga leeda-e p'anik'ā aji, Tachi Ak'õre Ūraa p'ā jēra bide?

‘Te oopataarāpa māu k'inia-eda padap'edaa pipiara padachi. Tachi Ak'õrepa māga ooji, tuchia unudamerā māik'aapa ak'itrua para beemerā.’ (Sal 118.22-23)

43 Maperã mia jara bi: Tachi Ak'õrepa parã bi-e pait'ee ichi jua ek'ari, ichideerã p'anedamerã. Ma k'ãyaara awaraarãta ichideerã p'anedait'ee, áchia teepata perã ichi eerepema chauru, parãpa teedai k'ãyaara.

44 Eperã ma mãu pipiara bi ìri t'üturu pirã, mãgí p'u oodaipari, p'arat'u mãu ìri baaik'ãri áridaiparik'a. Jõdee ma mãu eperã ìri baairu pirã, mãgí jõt'aait'ee mãu choma p'arat'u ìri baaik'ãri jõdaiparik'a; chi p'ora aupai beeparik'a.' (Is 8.14)

45 P'aareerã poroorãpa fariseorã ome Jesupa nepirida ùri aupadak'ãri, k'awaajida irua áchideta jara baji.

46 Mapa iru jita atapi k'iniadachida. Mamída waawee p'anajida eperãarãpa ijãa p'anadap'edaa perã Jesús Tachi Ak'õre pedee jarapari.

22

Miak'ãipata fiestade nepirida

(Lc 14.15-24)

1 Jesupa waya jarateemaa beek'ãri, nepiriji:

2 —Nãga pik'a pait'ee Tachi Ak'õrepa eperãarã ichi jua ek'ari bik'ãri, ichideerã p'anedamerã. Reyra k'isia iru baji miak'ãipata fiesta ooit'ee ichi warra-it'ee.

3 Chi mimiapataarã pëiji ichia eperãarã t'í pëida p'e atanadamerã. Mamída che k'iniada-e paji.

4 Waya awaraa mimiapataarã chok'ak'ãri, mãgaji: “Jaranadapãde aji, mia t'í pëida eperãarã chedamerã chik'o ìipa nìbairã. Peepiji p'ak'a, awaraa ne-animal poreera iru bada ome. Mãgí jõma ìipa ak'inì bairã, chedapãde aji, miak'ãipata fiesta oode.”

5 Mamída ma eperãarãpa ùri k'iniada-e paji irua jara pëida. Fiesta oode chedai k'ãyaara, aba wãji ichi eujãdee. Jõdee awaraa wãji net'aa netode.

6 Apemaarãpa eperãarã reypa pëida jita atadak'ãri, p'ua oojida peet'aarutamaa.

7 Reyra mãga k'awaa atak'ãri, k'íraudachi. Mapa pëiji ichi soldaorã ma eperãarã penadamerã mãik'aapa áchi p'uuru paat'aadamerã.

8 Maap'eda mãgaji chi mimiapataarãmaa: “Miak'ãipata fiesta at'ãri oodait'ee. Mamída ooda-e ma t'í pëida eperãarã ome, chedaamaa p'anadap'edaa perã.

9 Mapa wãdapãde aji, calle jãdee mãik'aapa chi unurutaarãmaa jaradapãde aji, mi ome fiesta oode chedamerã.”

10 Aramãgã chi mimiapataarã wãjida calle jãdee. Chok'ara p'e aneejida; eperãarã pia beerã, k'áchia beerã paara. Mãgã ma rey te p'íu nìbeeki eperãarãpa.

11 Mamída rey t'íuk'ãri ma p'e aneadap'edaarã ak'ide, unuji eperã miak'ãipata fiestade jipata p'aru jì-ee bi.

12 Mapa mãgaji: “K'õp'ãyo, ¿sãga t'íujima aji, nama, fiestade p'aru jipata jì-ee?” Mamída ma eperã k'íup'ee beeki.

13 Maperã reypa jaraji chi mesa ak'ipataarãmaa: “Jã eperã buri, jua ome jì nìbidapãde aji, mãik'aapa taawaa p'ãriudee ateadapãde aji, mama jëemerã, k'ida kierrkierree para bamerã p'uapa.”

14 Tachi Ak'õrepa chok'ara t'í pëipari. Mamída chok'ara-ee jirit'erapari wãpiit'ee ichi truudee.

Impuesto-it'ee reymaa p'arat'a p'aapatap'edaa

(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

15 Ma t'ëepai fariseorã chip'edaidap'eda, pedeteetjida Jesús k'üradait'ee. P'anauru pirã, imiateedai mãik'aapa peepit'aada.

16 Ma-it'ee pëjjida áchi eere p'anadap'edaarã, Rey Herodes eere p'anadap'edaarã ome Jesumaa. Mãirãpa mãgajida:

—Tachi Jarateepari, taipã k'awa p'ani pia wãarata jarapari mãik'aapa jarateepari p'anapataadamerã Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a, eperãarãpa áchia k'iniata oopata mída. K'awa p'ani pia eperãarã ìripai ak'ik'aa; ma k'ãyaara tachi t'ãride iru bi ak'ipari.

17 Maperã k'awa k'inia p'ani pia k'ãata k'isia bi. ¿Pia bik'ã ajida, impuesto p'aadait'ee Cesarmaa, wa mãga-e?

18 Jesupa k'awa bada perã mãirãpa k'isia k'áchia iru p'ani, mãgaji:

—jSeewata parãpa Tachi Ak'õrede ijãapatada apata! ¿Sãap'eda mi k'úra k'inia p'anima?

19 Ak'ipidapãde aji, p'arat'a tau impuesto p'aapata.

Aramãgã denario aneejida.

20 Mãpai Jesupa iidiji:

—¿K'ai k'ítrata nade bi mãik'aapa k'ai t'íta p'ã bima? aji.

21 P'anaujida:

—César k'Īra māik'aapa ichi t'ĭta p'ā bida ajida.

Māpai Jesupa māgaji:

—Māgara tēeti Cesarmaa irua net'aa iidipari, māik'aapa auk'a tēeti Tachi Ak'ōremaa irua iidipari.

²² Māga ūridak'āri, ak'itrua para beeji māik'aapa erreujida.

Chok'ai p'irabaidait'eerāde iididap'edaa

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Ma ewate weda saduceorā ūk'uru Jesumaa chejida. Māgiirāpa ijāadak'aa tachi piup'eda chok'ai p'irabai. Maperā māgajida:

²⁴ —Tachi Jarateepari, Moisepa jaraji eperā miak'āi bi warra wēe piuru pirā, chi ĩpemapa iru wēra atapia bi māik'aapa ai ome warra oopia bi chi ĩpema piuda k'ap'ia pari.

²⁵ Tai t'āide p'anapachida ĩpemaarā siete. Chi naapema miak'āiji. Mamīda warra wēe piuji. Māgā chi wēra beeji chi araarepema ĩpema ome.

²⁶ Mamīda māgī ichiaba warra wēe piuji. Chi araarepema māik'aapa araarepema miak'āijida ma p'ētrāa ome. Mamīda auk'a warra wēe piujida. Ma t'ēpai chi apemaarā jida miak'āijida ma p'ētrāa ome. Mamīda āchi jōmaweda warra wēe piujida.

²⁷ Maap'eda, ma wēra ichiaba piuji.

²⁸ ¿K'āata k'Īsia bima? ajida. Eperāarā piudap'eda chok'ai p'irabaidak'āri, ¿chisāgī ĩpemata ma wēra imik'Īra pait'eema ajida, āchi jōmaweda iru ome miak'āi p'anadap'edaa perā?

²⁹ Jesupa p'anauji:

—Parāpa pia k'awada-e p'ani Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda māik'aapa k'awada-e p'ani ne-inaa jōmaweda iru juapa oopari. Mapa parāpa pia k'Īsiada-e p'ani.

³⁰ Eperāarā piudap'eda chok'ai p'irabaidak'āri, imik'Īraarā wēraarā ome waa miak'āida-e pait'ee. Angeleerā ichi truede p'anirāk'api p'anadait'ee.

³¹ Ma awara parāpa k'achia k'Īsia p'anapata jaradak'āri piudap'edaarā chok'ai p'irabaidak'aa. ¿Parāpa leeda-e p'anik'ā Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi?

³² 'Mi pi chonaarā Ak'ōre Waibia; Abraham, Isaac, Jacob ijāadap'edaa Ak'ōre Waibia.' *(Ex 3.6)* ĩTachi Ak'ōre piudap'edaarā Ak'ōre Waibia-epi. Chok'ai p'anirā Ak'ōre Waibia!

³³ Māga ūridak'āri, eperāarā ak'itrua para beeji, Jesupa māgā k'Īsia k'awaa jarateeda perā.

Tachi Ak'ōre Ūraa waibiara bi

(Mr 12.28-34)

³⁴ Fariseorāpa k'awaa atadak'āri Jesupa ma saduceorā k'Īup'eeepik'ooda, chip'ejida.

³⁵ Maap'eda Jesús k'ūra k'iniapa Moisepa p'āda jarateeparipa iidiji:

³⁶ —Tachi Jarateepari, ¿chisāgī ūraata waibiara bima aji, apema Ak'ōre Ūraa p'ādadepema k'āyaara?

³⁷ Jesupa p'anauji:

—Tachi Ak'ōre Waibia k'inia iru baparīji pichi t'āripa māik'aapa ne-inaa jōmaa k'āyaara iru k'inia iru baparīji. Ewari chaa k'Īslaji irude pichi t'āripa.' *(Dt 6.5)*

³⁸ Māgita chi ūraa naapiara; awaraa ūraa k'āyaara pipiara bi.

³⁹ Araarepema māgik'a bi:

'Awaraarā k'inia iru baparīji pichi k'ap'ia k'inia iru baparik'a.' *(Lv 19.18)*

⁴⁰ Ma ūraa omeeweda waibiara p'ani, madeepa uchiadap'edaa perā awaraa ūraa jōmaweda Moisepa p'āda māik'aapa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa p'ādap'edaa.

K'aideepa uchiada Tachi Ak'ōrepa pēida

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Fariseorā at'āri see nībide,

⁴² Jesupa iidiji:

—¿K'āata k'Īsia p'anima aji, parāpa? ¿K'aideepa uchiayama aji, Tachi Ak'ōrepa pēit'ee bi, Mesías apata?

P'anaujida:

—Rey Daviddeepa uchiait'eeda ajida.

⁴³ Māpai Jesupa māgaji:

—Māgara, ¿sāap'eda Rey Davidpa irumaa: “Tachi Waibia” aji, Tachi Ak'ōre Jaurepa nāga jarapik'āri?

⁴⁴ Tachi Ak'ōrepa jaraji Tachi Waibimaa: “Pi mi ome auk'a waibia bairā, su-ak'i beepāde aji, mi juaraare, mia pi k'Īra unuamaa iru p'anapataarā p'oyaa misa.”’ *(Sal 110.1)*

⁴⁵ Davidpa ichi ēreerādeepa uchiait'ee bimaa t'ĭjaraji “Tachi Waibia”. ¿Mapa k'awada-ek'ā aji, Mesías waibiara bi chonaarāwedapema Rey David k'āyaara?

⁴⁶ Ma fariseorāpa maarepida p'oyaa p'anauda-e paji. Maadamāiipa waawee p'aneejida waa iididait'ee.

23

Jesupa jarada fariseorāde māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarāde
(Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

¹ Ma t'ēepai Jesupa mājaji eperēarāmaa māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa:

² —Moisepa p'āda jarateepataarāpa fariseorā ome jarateepata k'āata jara k'inia bi Moisepa p'āda.

³ Maperā ūriti āchia jarateepata māik'aapa ōoti āchia jara p'anik'a. Mamīda p'ananāati āchi p'anapatak'a, ne-inaa jaradap'eda, ne-inaa awaraata oopata perā.

⁴ Eperēarāmaa ne-inaa audú chok'ara oopipata. Mamīda chupiria k'awaadak'aa ārapa p'oyaa ooda-e pak'āri.

⁵ Āchia ne-inaa jōma oopata awaraarāpa āchi t'o p'anadamerā. Porode māik'aapa juade p'ārajipata ne-e jobiadee ooda Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda ome. Ma awara p'aru teesoo sidibai i jichoo jipata awaraarāpa pia unudamerā.

⁶ Nek'onadak'āri awaraarā ome, su-ak'i p'aneepata jōmaarā taide, poro waibiarā su-ak'i p'aneepatamāi. Ichiaba Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede p'anadak'āri, su-ak'i beepari pipiara bide su-ak'i p'aneepata.

⁷ Ma awara calle jāde nipadak'āri, k'inia p'anapata jōmaarāpa āchima saludaadamerā māik'aapa “Tachi Jarateepari” adamerā.

⁸ Parāpa jōdee māga oodaik'araa bi, parā auk'a p'anadairā ipemaarāk'a māik'aapa Jarateepari Waibia apai iru p'anadairā.

⁹ Ichiaba na p'ek'au eujādepema apidaamaa “Tachi Ak'ōre” adaik'araa bi, parāpa Ak'ōre apai iru p'anadairā Ak'ōre truade.

¹⁰ Ichiaba jiridaik'araa bi awaraarāpa parā “tachi waibiarā” adamerā mi, Cristo aupaita, parā Poro Waibia perā.

¹¹ Parādepema waibiara bita apemaarā jua ek'ari baipia bi āchi mimiaparik'a.

¹² Chi waibiara pa k'inia bi ek'ariara beeit'ee. Jōdee chi ek'ariara bi mīda t'āri o-īa bapari pirā, waibiara pait'ee.

Jesupa jarada judiorā waibiarāde
(Mr 12.40; Lc 11.39-52)

¹³ —jAai, Tachi Ak'ōrepa parā Moisepa p'āda jarateepataarā fariseorā ome k'achiadee pēiit'ee! jSeewata Tachi Ak'ōrede ijāapatada apata! Parā k'aurepa eperēarā p'anadak'aa Tachi Ak'ōre jua ek'ari. Parā jida ichideerā p'aneeda-e pait'ee, eperēarāmaa ijāapi k'iniada-e p'anadairā irua pēidade.

¹⁴ [jAai, Tachi Ak'ōrepa parā Moisepa p'āda jarateepataarā fariseorā ome k'achiadee pēiit'ee! jSeewata Tachi Ak'ōrede ijāapatada apata! Parāpa p'ētrāarā te jāri atapata māik'aapa taarā it'aa t'ipata eperēarāpa parā pia ak'idamerā. jMaperāpi Tachi Ak'ōrepa parā k'achiara ooit'ee awaraarā k'achia ooi k'āyaara!]

¹⁵ jAai, Tachi Ak'ōrepa parā Moisepa p'āda jarateepataarā fariseorā ome k'achiadee pēiit'ee! jSeewata Tachi Ak'ōrede ijāapatada apata! T'imī wāpata parāpa ijāapata jarateede, māgā eperēarā pāchi eere t'ūdamerā. Māpai aba pāchi eere pa atadak'āri, parāpa jaratee jōnipa māgī papipata pāchi k'āyaara audupiara atuamerā.

¹⁶ jAai, Tachi Ak'ōrepa parā k'achiadee pēiit'ee! jParā tau p'āriu beerāk'api p'ani, pariatua o ak'ipimaa p'anadairā awaraarāmaa! Parāpa jarapata pipiara bi eperēarāpa juraadamerā Tachi Ak'ōre tede nībi nēe k'īrapite, ichi te waibia k'īrapite juraadai k'āyaara.

¹⁷ jK'īra k'awa-ee pik'a p'ani māik'aapa tau p'āriu pik'a p'ani! jTachi Ak'ōre te waibia piara bi-ek'ā nēe iru tede awara bida k'āyaara?

¹⁸ Parāpa ichiaba jarapata pipiara bi juraadamerā ne-inaa altar īri bidap'edaa paadait'ee k'īrapite, Tachi Ak'ōre tedepema altar k'īrapite juraadai k'āyaara.

¹⁹ jTau p'āriu pik'a p'anīrāl! jAltar awara bida Tachi Ak'ōre-it'ee piara bi-ek'ā ne-inaa ma altar īri bida k'āyaara?

²⁰ Eperāpa ne-inaa ooit'eeda ak'āri Tachi Ak'ōre altar k'īrapite, ma altar k'īrapitepai juraa-e bi. Auk'a juraa bi ne-inaa ma altar īri bi k'īrapite.

²¹ Ma awara eperāpa ne-inaa ooit'eeda ak'āri Tachi Ak'ōre te waibia k'īrapite, ma te k'īrapitepai juraa-e bi. Auk'a juraa bi Tachi Ak'ōre k'īrapite, iru ma tede bapari perā.

²² Ichiaba eperāpa ne-inaa ooit'eeda aru pirā ne-inaa it'ari nībi k'īrapite, ma pedee auk'a jara bi Tachi Ak'ōre su-ak'i beepari k'īrapite māik'aapa Tachi Ak'ōre k'īrapite, iru ma su-ak'i beeparide su-ak'i bapari perā.

²³ jAai, Tachi Ak'ōrepa parā Moisepa p'āda jarateepataarā fariseorā ome k'achiadee pēiit'ee! jSeewata Tachi Ak'ōrede ijāapatada apata! Tachi Ak'ōre-it'ee awara bipata nāgee aliño: menta, anís, comino; māgī diezdepema chaa, aba. Mamīda oodak'aa nāgī Tachi Ak'ōre

Ūraa p'ādadepema ūraa waibiara jara bik'a: "Awaraarā k'ūradaik'araa bi; awaraarā chupiria k'awaadaipia bi; oodaipia bi parāpa oodait'eeda apatak'a." Māgí ūraa jara bik'ata oodaipia bi, auk'a ne-aliño ome oopatak'a.

²⁴ ¡Parā tau p'āriu beerāk'api p'ani; pariatua o ak'ipimaa p'anadairā awaraarāma! ¡Pania nēesipata ne-animal chak'eerā t'ūnaadamerā pania toparide! Mamīda parāpa k'awada-ee, camello k'ap'ia jōma mit'aak'ajik'api p'ani.

²⁵ ¡Aai, Tachi Ak'ōrepa parā Moisepa p'āda jarateepataarā fariseorā ome k'achiadee pēiit'ee! ¡Seewata Tachi Ak'ōrede ijāapatada apata! Parāpa vaso māik'aapa p'arat'u taawaik'a eere pi-ia siipata. Mamīda māgí edajāde ipuru bi ne-inaa k'achiapa, parā t'āri k'achia p'anadairā. Chīara net'aa chiapata māik'aapa chīara k'ūrapata.

²⁶ ¡Fariseo, pi tau p'āriu pik'a bi! Naapiara chi vaso edajāde sūiji. ¡Māgá chi taawaik'a eere ichiaba sii beepi!

²⁷ ¡Aai, Tachi Ak'ōrepa parā Moisepa p'āda jarateepataarā fariseorā ome k'achiadee pēiit'ee! ¡Seewata Tachi Ak'ōrede ijāapatada apata! Parā nāga pik'a p'ani. Jāiradepema māu te t'o-t'oo p'urupata taawaik'a eere, pi-ia unudamerā. Mamīda ma māu te edajāde paraa piudap'edaarā k'ap'ia mik'ia biiri ome.

²⁸ Māga pik'a parāpa ne-inaa k'īra t'ādoo oopata taawaik'a eere pi-ia unudamerā. Mamīda parā edajāde k'ūrāyaa, t'āri k'achia-idaa p'ani.

²⁹ ¡Aai, Tachi Ak'ōrepa parā Moisepa p'āda jarateepataarā fariseorā ome k'achiadee pēiit'ee! ¡Seewata Tachi Ak'ōrede ijāapatada apata! Parāpa te chak'e pi-ia māudee oopipata chonaarāwedapema Ak'ōre pedee jarapataarā iadap'edaa īri. Ma awara chonaarāwedapema t'āri pia p'anadap'edaarā iadap'edaamāi parāpa pi-ia nep'ono p'irrabai uuk'oopata. Ma jōma oopatada apata ma chonaarā k'īrāpadamerā.

³⁰ Maap'eda māgāpata: "Tai p'anadap'edaa paara tai chonaarāpa Ak'ōre pedee jarapataarā peedak'āri, tāipata k'aripada-e pak'ajida" apata.

³¹ Māga jaradak'āri, ak'ipipata parāpa k'awa p'ani pāchi chonaarāpa Ak'ōre pedee jarapataarā peedap'edaa.

³² Parā māgá uchiadap'edaa perā Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā peedap'edaarādeepa, ¿parāpa auk'a oodai-ek'ā irapema Ak'ōre pedee jarapari ome?

³³ ¡Parā k'achia-idaa beerādeepa uchiadap'edaarā! ¡Taamāk'api p'ani! ¿Sāga uchiadai Tachi Ak'ōre juadeepa? ¡Irua parā atuapiit'eeipi!

³⁴ Maperā mia pēiit'ee Ak'ōre pedee jarapataarā, k'īsia k'awaa beerā, mi ūraa jarateepataarā ome. Mamīda parāpa mairā ūk'uru jip'a peedait'ee kurusode baijira bidak'āri piurutamaa. Ichiaba ūk'uru p'ua oodait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede māik'aapa ūk'uru p'uuru bee chaa jiri nipapataadait'ee miapi k'inia p'anadairā.

³⁵ Parāpa māga oodait'ee perā, Tachi Ak'ōrepa parā k'achia ooit'ee jōmaweda irude wāara ijāapataarā peedap'edaa k'aurepa, Abeldeepa Berequias warra Zacarias parumaa. Pāchi auk'arāpa iru peejida Tachi Ak'ōre tede, te t'ūpata, altarmāi esajiak'a.

³⁶ Mia wāarata jararu. Ma peedap'edaa k'aurepa Tachi Ak'ōrepa irapemaarā k'achia ooit'ee.

Jesús jēda Jerusalén p'uurudepemaarā pari

(Lc 13.34-35)

³⁷ —¡Jerusalén, Jerusalén, pīdepemaarāpa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā peepata māik'aapa irua pēida eperāarā māupa bat'a peepata! At'apai mia pīdepemaarā araa p'e k'inia bapachi, et'erre wērapa chi chak'eerā p'e ataparik'a ichi isia ek'ari. ¡Mamīda parāpa k'iniada-e paji!

³⁸ ¡Ūriti! ¡Pāchi te ituaba beeit'ee, Tachi Ak'ōrepa parā waa ak'i-e pait'ee perā!

³⁹ Mia jara bi: Parāpa mi waa unuda-e pait'ee nāga jararutamaa:

¡Tachi Ak'ōrepa ichia pēida ichita pia ak'i bapariit'ee!

(Sal 118.26)

24

Jesupa jarada Tachi Ak'ōre te waibia t'et'aa chedait'ee

(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Jesús uchiak'āri Tachi Ak'ōre te waibiadeepa, chi k'ōp'āyoorāpa jara chejida Ak'ōre te waibia pi-ia oo k'obi.

² Māpai Jesupa māgaji:

—¿Parāpa na te jōma pia unu p'ani-ek'ā? aji. Mia wāarata jararu. Ewari cherude nama māu apida bee-e pait'ee awaraa māu īri. Na jōmaweda t'ee'oo chedait'eeda aji.

Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate pai naaweda

(Mr 13.3-23; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³Maap'eda wājida Olivo Eedee. Jesús ituaba su-ak'i beek'āri, chi k'ōp'āyoorāpa iidi chejida: —Jarāji sāapai Ak'ōre te waibia t'ee't'aa chedait'ee. ¿Sāga nibeeyama ajida, pi chei naaweda māik'aapa Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate pai naaweda?

⁴Jesupa p'anauji:

—Tauk'a nipapataāti apidaamaa k'ūrapiamapa.

⁵Mi jīak'a chok'ara chedait'ee. Seewata jaradait'ee: “Mi Cristopi, Tachi Ak'ōrepa pēida.” Māga jara p'anipa eperāarā chok'ara k'ūradait'ee.

⁶Mi chei naaweda parāpa ūridait'ee nama māik'aapa awara āi jura chōo jōni. Mamīda p'eranaāti. Ichita māga p'asait'ee. Mamīda at'āri na p'ek'au eujā jō-e pait'ee.

⁷Ai naaweda eperāarā awaraarā ome chōodait'ee. Jarra oodait'ee māik'aapa awērachai wāyaapariit'ee, eujā awara-awaraade.

⁸Mamīda māga p'asak'āri, ewaapi na p'ek'au eujādepemaarā miamaa p'aneedit'ee.

⁹'Maapai parā jita atadak'āri, p'ua oodait'ee māik'aapa peedit'ee. Jōmaarāpa parā k'īra unuamaa iru p'anapataadait'ee mide ijāpata k'aurepa.

¹⁰Māga oo p'anadak'āri, eperāarā chok'ara mide ijāa amaadait'ee māik'aapa chik'īra unuamaa jōnadait'ee, āchi k'ōp'āyoorā traicionaarutamaa.

¹¹Seewa-idaa beerā chok'ara uchiadait'ee Ak'ōre pedee jarapataarā jīak'a. Māirāpa eperāarā chok'ara k'ūradait'ee.

¹²Māgā na p'ek'au eujādepemaarāpa audú ne-inaa k'achia oodait'ee perā, eperāarā chok'araarāpa awaraarā waa k'īnia iru p'anada-e pait'ee.

¹³Mamīda Tachi Ak'ōrepa k'aripait'ee atuanaadamerā k'īra jīp'a nipapataarā Ak'ōre ode jai-idaarutamaa.

¹⁴Mia pēiit'ee eperāarāpa māga jaradait'ee na p'ek'au eujā jōmaade, p'uuru pidaarā jōmaarāpa k'awaadamerā. Māpaipi na p'ek'au eujā jōit'ee.

¹⁵Tachi Ak'ōre pedee jarapari Danielpa p'ādade jara bi abaapa ne-inaa audú k'achia ooit'ee Tachi Ak'ōre te waibia edajāde. Chi nāgī leerupa pia k'īsajji k'awaait'ee k'āata jara k'īnia bi.

¹⁶Mapa Judea eujāde p'anirāpa māga unudak'āri, p'īra mirudaipia bi eera jēra bima.

¹⁷Ichiba eperā terrazade bi pirā, teedaa t'īuk'araa bi ichi net'aa p'e atade.

¹⁸Ma awara eperā ichi ne-uu k'āide ni pirā, teedaa cheik'araa bi p'aru p'ede pida. Aramata wāipia bi.

¹⁹¡Aai, maapai chupiria jōneedait'ee wēraarā biak'oo bee maa-e pirā warra chak'eerā jude iru bee!

²⁰Chupiria iiditi Tachi Ak'ōremaa ma ewari p'asapinaamerā k'ojjara nībide maa-e pirā iipata ewate.

²¹Maapai eperāarā audupiarā chupiria mia jōnadait'ee, na p'ek'au eujā ooru weda chupiria para bada k'āyaara māik'aapa ma t'ēepai waa māgā chupiriara p'anada-e pait'ee.

²²Tachi Ak'ōrepa ma ewari isapai wāyaapi-e pirā, apida chok'ai p'aneeda-e pai. Mamīda isapai wāyaapiit'ee ichia jirit'eraaarā k'aurepa, āra chupiria k'awaa bapari perā.

²³'Maapai apidaapa parāmaa jararuta pirā: “¡Pichā, ak'īti! ¡Nama bi Cristo, Tachi Ak'ōrepa pēida!” maa-e pirā jararuta pirā: “¡Ara bita Cristo!” ijāanaāti.

²⁴Mi jīak'arā māik'aapa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā jīak'arā chok'ara chedait'ee. Mamīda māirāpa jara p'ani ijāanaāti, seewa-idaa bee perā. Ne-inaa k'īra t'ādoo eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa oo p'anipa eperāarā k'ūradait'ee, perā Tachi Ak'ōrepa jirit'eraaarā k'ūrarutamaa.

²⁵Mia parāmaa ūraapari k'awaadamerā māga p'asai naaweda.

²⁶Mapa parāmaa jararuta pirā: “¡Ak'īti! Achú bi Tachi K'aripapari, eujā pania wēe bide,” maaaa wānaāti mi jiride. Maa-e pirā jararuta pirā: “¡Ak'īti! Ichi nama miru bi,” ijāanaāti.

²⁷Atu p'anide pa tau jēra t'īuparik'a ak'ōrejīru uchiapari eereepa baaiparimaa, māga pik'a eperāarā atu p'anide mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema waya cheit'ee.

²⁸Piuda k'ap'ia bimāi ākoso seedaipatada aji.

Jesupa jarateeda Eperā Ak'ōre Truadepema waya cheit'ee
(Mr 13.24-27; Lc 21.25-28)

²⁹—Ma chupiria jōnadap'edaa t'ēepai, nāga pait'ee:

'Tachi Ak'ōrepa pajā wērepiit'ee. Ak'ōrejīru p'āriudariit'ee; atane waa īdaa-e pait'ee māik'aapa lucero baak'oodaridait'ee pajādeepa.' (Is 13.10)

³⁰Māpai pajāde eperāarāpa ne-inaa unudait'ee. Ma k'aurepa k'awaadait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, cheru. Māpai na p'ek'au eujādepemaarā jēe para beeit'ee āchobeepa. Unudait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, jōmaarā k'āyaara waibiara bi k'īra wāree cheru jjararade.

³¹ Māpai mia trompeta golpe chaapiit'ee angeleerāmaa, p'e chedamerā eperāarā mia jirit'era iru biirā na p'ek'au euajā jōmaade, t'imí bee pijida.

Jesupa higuera biiride jarada

(Mr 13.28-31; Lc 21.29-33)

³² —K'ĩsiati higuera biiride. Higuera k'iru t'u-k'ua uchía nibeek'āri māik'aapa ewaa t'ono nibeek'āri, k'awaapata euajā wāsia wā.

³³ Māga pik'a mia et'ewa jaradak'a unudak'āri, k'awa p'ani taarā-e mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema cheru.

³⁴ Mia wāarata jararu. frapemaarā piudai naaweda, ma ne-inaa jōmaweda p'asait'ee.

³⁵ Ewari cherude pajā na p'ek'au euajā ome jōdait'ee. Mamīda ichita p'asait'ee mia pedee jaradak'a.

K'awada-e p'ani sāapai cheit'ee Eperā Ak'ōre Truadepema

(Mr 13.32-37; Lc 17.26-30)

³⁶ —Eperā apidaapa k'awada-e p'ani Eperā Ak'ōre Truadepema cheit'ee ewate; chi hora jida. It'aripema angeleerāpa pida k'awada-e p'ani; mia pida ichiaba. Mi Ak'ōrepapai k'awa bi.

³⁷ Noé bada ewaride p'asadak'a māga pik'a p'asait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema waya chek'āri.

³⁸ Maapai na p'ek'au euajā ūui naaweda, eperāarā nek'opachida, ne-inaa topachida māik'aapa miak'āipachida Noé ichi barcode bataurumaa.

³⁹ Mamīda atu p'anide k'oi chedachi, euajā ūudachi māik'aapa jōmaweda k'iniidachida. Māga pik'a p'asait'ee ichiaba mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema waya chek'āri. Atu p'anide cheit'ee.

⁴⁰ Ma ewate eperāarā omé mimiamaa p'anadait'ee āchi euajāde. Angeleerāpa aba it'aa ateedait'ee; chi apema atabēidait'ee.

⁴¹ Ichiaba wēraarā omé trigo bamaa p'anadait'ee k'ūrumade. Aba it'aa ateedait'ee; chi apema atabēidait'ee.

⁴² Maperā tauk'a p'anapatāati k'awada-e p'anadairā sāapaita cheit'ee Pāchi Waibia.

⁴³ Nāgí pedee pia k'awāati. Te chiparipa k'awa bada paara nechipari cheit'ee hora p'arik'ua ichi net'aa chia atait'ee, chok'ai bak'aji ma nechipari ichi tede t'ŭpiamaapa.

⁴⁴ Māgá parā jida chok'ai pik'a p'anadaipia bi, atu p'anide mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, cheit'ee perā.

Mimiapari pia mimiapari k'achia ome

(Mr 13.34-37; Lc 12.41-48)

⁴⁵ —;Sāgá baparima aji, mimiapataarā poro waibia pia? Māgipa k'ĩsia k'awaa oopari chiparipa oopi bik'a. Pia ak'ipari chipari net'aa atabēida ichi juade māik'aapa chiparimaa nek'opip'eda, mimiapataarāmaa chik'o tawapari.

⁴⁶ O-īa bapari chipari pachek'āri, ichi mimiamaa unu chepari perā.

⁴⁷ Mia wāarata jararu. Chiparipa māga unu chek'āri, jōma ichia net'aa iru bi biit'ee ma mimiapari jua ek'ari ak'i bamerā.

⁴⁸ Mamīda ma mimiapari t'āri k'achia bi pirā, nāga k'ĩsiai: “Taarāit'ee mi chipari.”

⁴⁹ Mapa apemaarā mimiapataarā wimaa beei māik'aapa tomaa beei, nek'omaa beei toyaa beerā ome.

⁵⁰ Mamīda ma mimiapari k'achia atu bide chi te chipari pacheit'ee.

⁵¹ Māpai irua ooda k'awaa atak'āri, iru miapiit'ee māik'aapa āyaa pēit'aait'ee mimiapataarā seewata mimiapatada apataarā ome bade. Mama jēe nibait'ee māik'aapa k'ida kierrkierree nibait'ee puapa.

25

Jesupa awēraarā diezde nepirida

¹ —Nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā. Diez wēraarā imik'ira ome waide k'āida-ee beerā wājida miak'āipata fiestadee. Āchi lámpara atadap'eda, nijida k'ĩrachuidait'ee chi imik'ira miak'āiit'ee bi ome, iru k'ōp'āyaadait'ee pada perā fiesta oo p'animāi.

² Ma wēraarā diezdepema joisomaa pia k'ĩsiada-e paji, ne-inaa oodai naaweda. Jōdee chi apema joisomaa pia k'ĩsiapachida, ne-inaa oodai naaweda.

³ Chi pia k'ĩsiada-e p'anadap'edaarāpa āchi lámpara atadak'āri, k'ĩsiada-e paji aceite waapiara ateedait'ee āchi ome. Mapa āchi lamparade bada aupai anipajida.

⁴ Jōdee chi pia k'ĩsia p'anadap'edaarāpa āchi lamparade bi awara ateejida aceite botella aba-abaa.

⁵ Mamīda chi miak'āiit'ee bi taarā nībada perā cheit'ee, ma wēraarā jōmaweda k'āidachida āchia ni p'anadap'edaamāi.

⁶ Esapite pa wāk'āri, ūrijida bia cheruta: “iMiak'āiit'ee bi pacheruda! ajida. iUchiadapāde ajida, iru k'īrachuude!”

⁷ Ma wēraarā k'āi jōnadap'edaa aramata p'irabaik'oodachida māik'aapa āchi lamparadepema mecha t'īik'oojida pia unudait'ee.

⁸ Māpai chi pia k'īsiada-ee p'anadap'edaarāpa māgajida apemaarāmaa: “Taimaa aceite mā-āri teedapāde ajida, tai lāmpara k'īk'oodaruta perā.”

⁹ Mamīda apemaarāpa p'anaujida: “Taipa teeda-eda ajida, jōmaarā-it'ee araa-e perā. Wādapāde ajida, aceite netopatamaa pāchi-it'ee netode.”

¹⁰ Mamīda ma wēraarāpa aceite netonaruta misa, pacheji chi imik'īra miak'āiit'ee bada. Māgā ma awēraarā pia k'īsiadap'edaarā auk'a t'ūjida iru ome fiesta oodait'eemāi. T'ūdak'āri, irua ma te t'ūpata jā nībiji.

¹¹ Taarā-e nide pachejida chi aceite netonadap'edaarā. Te taawaik'a eereepa māgajida: “iTachi Waibia, Tachi Waibia, ewapāde ajida, tai t'ūdait'ee!”

¹² Mamīda irua p'anauji: “Mia wāarata jararu. Parā k'awa-e bida” aji.

¹³ Māga nepirip'eda, Jesupa māgaji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—Māga pait'ee perā, tauk'a p'anapatāati parāpa k'awada-e p'anadairā sāapai mi cheit'ee.

Jesupa p'arat'a teedade nepirida

(Lc 19.11-27)

¹⁴ —Ichiaba nāga pik'a pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'anedamerā. Eperā awara āyaa wāi naaweda, ichi mimiapataarā t'ī p'ēji māik'aapa p'arat'a teji āchi chaachaa ak'i p'anadamerā, ichi cheru misa.

¹⁵ Mimiapari abaamaa teji p'arat'a tau cinco mil; awaraamaa teji p'arat'a tau dos mil; apemamaa p'arat'a tau mil. Māgā p'arat'a tau awara-awaraa teji, k'awa bada perā āchi auk'a mimiadak'aa. Maap'eda āyaa wāji.

¹⁶ Ma t'ēpai ma mimiapari cinco mil jitadapa ne-inaa netomaa beji ma p'arat'apa. Māgā ne-inaa neto bipa awaraa cinco mil eepa ataji.

¹⁷ Māgā ichiaba ma p'arat'a tau dos mil jitadapa awaraa dos mil eepa ataji.

¹⁸ Mamīda ma p'arat'a tau mil jitadapa chi poro waibia p'arat'a eujāde jau nībinaji, atuadarii jīak'aapa.

¹⁹ Taarāpai pacheji chi p'arat'a chipari. Juasia k'inia baji ma p'arat'a atabēida chi mimiapataarā ome. Mapa āchi t'ī pēji.

²⁰ Naapiara pacheji chi mimiapari p'arat'a tau cinco mil jitada. Māgipa chi p'arat'a chiparimaa māgaji: “Señor, pia mīmaa teejida aji, p'arat'a tau cinco mil. Nama bida aji, waa awaraa cinco mil uchiada ne-inaa neto bipa.”

²¹ Chi p'arat'a chiparipa māgaji: “iPi pia bida aji, pia mimiapari perā! Mia atabēida pia ak'iji māik'aapa ai īri waapiara uchiapiji. Māga ooda perā irā pi jua ek'ari biit'eeda aji, ne-inaa audupiara ak'imerā. Teedaa t'ūpāde aji, o-īa bapariimerā mi ome.”

²² Māgī t'ēe pacheji chi mimiapari p'arat'a tau dos mil jitada. Ichia māgaji: “Señor, pia mīmaa teejida aji, p'arat'a tau dos mil. Nama bida aji, waa awaraa dos mil, uchiada ne-inaa neto bipa.”

²³ Chi p'arat'a chiparipa māgaji: “iPi pia bida aji, pia mimiapari perā! Mia atabēida pia ak'iji māik'aapa ai īri waapiara uchiapiji. Māga ooda perā irā pi jua ek'ari biit'eeda aji, ne-inaa audupiara ak'imerā. Teedaa t'ūpāde aji, o-īa bapariimerā mi ome.”

²⁴ Mamīda chi mimiapari p'arat'a tau mil jitada pachek'āri, māgaji chiparimaa: “Señor, mia k'awa bida aji, pia eperāarā pia chupiria k'awak'aa. K'awa bi pichia ne-inaa jōma p'e atapari awaraarā mimiadap'edaa pari.

²⁵ Mia waawee baji pichi p'arat'a atuadarii jīak'aapa. Mapa ma p'arat'a jau iru baji eujāde. Nama bida aji, pichi p'arat'a.”

²⁶ Māpai chi p'arat'a chiparipa māgaji: “iPi k'achia bida aji, pia mimiak'aa perā māik'aapa k'oo-idaa bapari perā! Wāara k'awa baji pirā mia michi-it'ee ne-inaa jōma p'e atapari awaraarā mimiadap'edaa pari,

²⁷ māgara ṡsāap'eda mi p'arat'a iana-e pajima aji, p'arat'a iapata tede, māpemaarāpa ai īri p'aadamerā, mi p'arat'a taarā iru p'anadap'edaa pari?”

²⁸ Māpai ma p'arat'a chiparipa māgaji arii p'anadap'edaarāmaa: “Ma p'arat'a tau mil jāri atadapāde aji, māik'aapa teedapāde aji, chi diez mil iru bīmaa.

²⁹ Eperāpa iru bīmaa waapiara teeit'ee, audupiara iru bamerā. Mamīda chi mak'īara wēe bipa mā-āri iru bi paara jāri atait'eeda aji.

³⁰ Na mimiapari k'achia taawaa ateedapāde aji, p'āriudee jēenamerā māik'aapa k'ida kierrkierree nībamerā p'uapa.”

Tachi Ak'õre ewari waibia ewatede jarateeda

³¹—Mi, chi Eperã Ak'õre Truadepema, chek'ãri mi angeleerã ome, su-ak'i beeit'ee rey su-ak'i beepari k'Tra wãreede.

³²Na p'ek'au eujãdepemaarã k'Tra t'ãdoo cheepurudait'ee iru k'Irapite. Mãpai irua eperãarã awara-awaraa biit'ee, ne-animalaarã chiparipa ichi oveja, cabra awara-awaraa bïparik'a.

³³Ovejaarãk'a bee peiit'ee ichi juaraare; jõdee cabrak'a bee chi juabi eere.

³⁴Maap'eda Reyra mägait'ee ichi juaraare p'anirãmaa: “¡Chétí, mi Ak'õrepa parã pia ak'ida perã! Wãti Tachi Ak'õre truadee, na p'ek'au eujã ewaa oodak'ãriipa irua parã jirit'erada perã.

³⁵Mi jarrapisia nibak'ãri, parãpa mimaa nek'opijida mãik'aapa opisia nibak'ãri, ne-inaa topijida. Ma awara mi chãra eujãde nipak'ãri, mi auteebaijida pãchi tede.

³⁶P'aru wëe chidi pak'ãri, parãpa p'aru teejida. K'ayaa bak'ãri, parã wãjida mi ak'ide. Carcelde bak'ãri, ichiaba mi ak'inajida.”

³⁷Mãpai ichi juaraare k'achia wëe p'anirãpa iididait'ee: “Tachi Waibia, ¿sãaweda unujidama ajida, pi jarrapisia nibi mãik'aapa nek'opijida? Maa-e pirã ¿sãaweda unujidama opisia nibi mãik'aapa ne-inaa topijida?

³⁸¿Sãaweda unujidama pi chãra eujãde ni mãik'aapa auteebaijida tai tede maa-e pirã p'aru wëe ni mãik'aapa p'aru teejida pïmaa?

³⁹¿Sãaweda pi ak'inajidama ajida, k'ayaa bak'ãri maa-e pirã carcelde bak'ãri?”

⁴⁰Mãpai Reyra p'anaut'ee: “Mia wãarata jararu. Parãpa mãgee ne-inaa oodap'edaa mi ipemaarã, na chupiria beerãmaa, auk'a mimaa oojida.”

⁴¹Maap'eda Reyra ichi juabi eere p'anirãmaa mägait'ee: “¡Parã, chi k'achia-idaa beerã, ãyaa wãti mi ik'aawaapa! Wãti t'ipitau ichita jërãjëraa jira bidee, oda Netuara Poro Waibia-it'ee; ichideerã-it'ee.

⁴²Mi jarrapisia nibak'ãri, parãpa mimaa nek'opida-e paji mãik'aapa opisia nibak'ãri, ne-inaa topida-e paji.

⁴³Ma awara chãra eujãde t'imí nipak'ãri, mi auteebaida-e paji pãchi tede. P'aru wëe nipak'ãri, parãpa p'aru teeda-e paji. Mi k'ayaa bak'ãri mãik'aapa carcelde bak'ãri, mi ak'inada-e paji.”

⁴⁴Mãpai mãirãpa iididait'ee: “Tachi Waibia, ¿sãaweda pi unujidama ajida, jarrapisia nibi maa-e pirã opisia nibi; chãra eujãde t'imí ni maa-e pirã p'aru wëe ni; k'ayaa bi maa-e pirã carcelde bi, taipa pi k'aripada-eeta?”

⁴⁵Mãpai Reyra p'anaut'ee: “Mia wãarata jararu. Parãpa mãgee ne-inaa ooda-e p'anadap'edaa eperãarã chupiria beerãmaa, auk'a mimaa ooda-e paji.”

⁴⁶Mãpai ma k'achia beerã peiit'ee t'ipitau ichita jërãjëraa jira bidee. Jõdee chi pia beerã Tachi Ak'õre ome ichita p'anapataadait'ee.

26*Judiorã poroorãpa pedeetedap'edaa Jesús jita atapidait'ee*

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹Ma jõma jara aupak'ãri, Jesupa mägaji chi k'õp'ãyoorãmaa:

²—Parãpa k'awa p'ani k'ãima omeemaa Pascua fiesta pait'ee. Maapaita mi, chi Eperã Ak'õre Truadepema, jita atapidait'ee mãik'aapa kurusode baijira bïpidait'ee piumerã.

³Jesupa mãga jaradadeepa p'aareerã poroorã judiorã poro waibiaarã ome chip'ejida p'aareerã poro waibiaara bi, Caifás palaciode.

⁴Mama p'anide pedeeteejida Jesús mera jita atapidait'ee mãik'aapa peepit'adait'ee.

⁵Mamãda mägajida:

—Fiestade ooda-eda ajida, eperãarã k'Trau para beepiamaapa tachi ome.

Mariapa k'era weeda Jesús poro ñri

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶Jesús Betania p'uurude bak'ãri, Simón, chi leprapa k'ayaa bada apatap'edaa tede baji.

⁷Mãga nide wëra Jesús k'ait'a cheji chok'o chak'ek'a mãu pi-ia alabastrodee ooda ome. Ma chok'o chak'e ipuru baji k'era ipiapa. Jesús mesade su-ak'i bide mãgí wërapa ma k'era weet'aaji iru poro ñri.

⁸Chi k'õp'ãyoorãpa mãga unudak'ãri, k'Iraudachida mãik'aapa pedee para beejí:

—¿Sãap'eda jã k'era ichi k'inia weemaa bima? ajida.

⁹¿Ïpia netot'aak'aji-ek'ã ajida, mãik'aapa ma p'arat'a chupiria beerãmaa teek'aji-ek'ã? ajida.

¹⁰Jesupa ma pedee ñrik'ãri, mägaji:

—Ita-aria bíti. Irua mimaa oo bi pia bida aji.

¹¹Chupiria beerã ichita paraait'ee parã t'ãide. Mamãda mi parã ome ichita ba-e pait'ee.

¹² Na wērapa mi ĩri k'era weeji, mak'iaara taarā-e mi peedap'eda, iadait'ee perā.

¹³ Mia wāarata jararu. Na p'ek'au eujāde jarateepata chaa mia ooda eperāarā k'aripait'ee, ichiaba nepiripataadait'ee na wērapa ooda mi-it'ee. Māgá iru ichita k'irāpadait'eeda aji.

Judapa Jesús traicionaada
(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Maap'eda Jesús k'ōp'āyoorā docedepema aba, Judas Iscariote, wāji p'aareerā poroorāmaa.

¹⁵ ĩdiji:

—Parāpa, ʒjōmasaa mīmaa p'aadayama aji, Jesús jita teeru pari?

—Teedayada ajida, p'arat'a tau treinta.

¹⁶ Maadak'āriipa Judapa jiri bapachi sāga Jesús āchimaā jitapiit'ee.

Jesús chi k'ōp'āyoorā ome nek'oda
(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.1-2, 21-30)

¹⁷ Naapema ewaride fiesta pan levadura wēe k'opatade Jesús k'ōp'āyoorāpa irumaa iidi chejida:

—ʒSāma k'inia bīma ajida, k'odait'ee Pascua fiesta ewatepema chik'o?

¹⁸ Jesupa p'anauji:

—Wāti p'uurudee parāpa k'awa p'ani tede māik'aapa jaranāti chi te chiparimaa: “Tachi Jarateeparipa jara pēiji: ‘Mi ewari k'ait'a bi. Wāit'ee pi temaa Pascua fiesta ewatepema chik'o k'ode michi k'ōp'āyoorā ome.’ ”

¹⁹ Chi k'ōp'āyoorāpa oojida Jesupa jaradak'a māik'aapa mama ne-inaa jōma oojida Pascua chik'o k'odait'ee.

²⁰ P'āriupodopa Jesús mesade nek'omaa baji chi k'ōp'āyoorā ome.

²¹ Nek'omaa p'anide Jesupa māgaji:

—Mia wāarata jararu. Parādepema abaaapa mi traicionaait'eeda aji.

²² Māga ũridak'āri, chi k'ōp'āyoorā k'ira pia-ee para beeji māik'aapa aba-abaa iidijida:

—Tachi Waibia, ʒmik'ā? apachida.

²³ Jesupa p'anauji:

—Mi ome auk'a p'arat'ude pan sā atarupata mi traicionaait'ee.

²⁴ Mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, ichita piut'ee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a. Mamīda jaai, Tachi Ak'ōrepa k'achiadee pēit'ee chi mi traicionaait'ee bi! Piara bak'ajida aji, māgí t'o-e pada paara.

²⁵ Māpai Judas, chi traicionaait'ee badapa, iidiji:

—Tachi Jarateepari, ʒmik'ā? aji.

Jesupa māgaji:

—Pichia jara bik'ada aji.

Pan k'opata vino ome Jesús piuda k'irāpadait'ee
(Mr 14.22-26; Lc 22.19-20; 1 Co 11.23-26)

²⁶ Nek'omaa p'anide Jesupa pan ataji māik'aapa it'aa t'ĩji gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa. Ma pan k'ōrat'aaji māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa teeji. Māpai māgaji:

—Jitāti māik'aapa k'óti. Nāgí pan mi k'ap'ia.

²⁷ Nek'odap'edaa t'ēepai ichiaba māgá ooji ma vino ome. It'aa t'ip'eda, gracias jaraji Tachi Ak'ōremaa māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa teeji. Māpai māgaji:

—Nāgí vino mi waa. Todapáde aji, pāchi jōmaarāpa.

²⁸ Tachi Ak'ōrepa nāgí ũraa chiwidi jara bi. Mi piuk'āri, michi waa bat'ait'ee k'aurepa irua wēpapiit'ee eperāarā chok'araarāpa p'ek'au k'achia oopata māik'aapa michideerā papiit'ee.

²⁹ Mamīda mia jara bi: Parā ome vino waa to-e pait'eeda aji, it'aripema vino torumaa mi Ak'ōre truade.

³⁰ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādadepema k'ari k'aridap'eda, Olivo Eedee wājida.

Jesupa jarada Pedropa iru k'awa-e bida ait'ee
(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³¹ Mama Jesupa māgaji:

—Idi p'ārik'ua parā jōmaweda ijāadaamaa p'anedait'ee māik'aapa mi ituaba atabēidait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ā jēra bide jara bik'a:

‘Mia oveja ak'ipari peepiit'ee māik'aapa chi ovejaarā jīchoodaridait'ee.’

(Zac 13.7)

³² Mamīda mi chok'ai p'irabaik'āri, Galilea eujādee wāit'ee parā naa.

³³ Māpai Pedropa māgaji:

—Apemaarāpa pi atabēiruta pijida, mia pi atabēi-eda aji.

³⁴ Jesupa p'anauji:

—Mia wāarata jararu. Idi p'arik'ua et'erre k'arii naaweda, jarada ōpee pia mi k'awa-e bida ait'ee.

³⁵ Waapiara Pedropa māgaji:

—Pi ome auk'a piuru pijida, mia jara-eda aji.

Apemaarā k'ōp'āyoorāpa ichiaba auk'a jarapachida.

Jesús it'aa t'ida Getsemanide

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Maap'eda Jesús wāji chi k'ōp'āyoorā ome Getsemaní ne-uu eujā apatap'edaamaa. Mama panadak'āri, māgaji:

—Nama su-ak'i p'anéeti mi it'aa t'inaru misa.

³⁷ Ichi ome ateeji Pedro māik'aapa Zebedeo warrarā omé. Māga nide Jesús k'īsia paraa nībeeji t'āri p'uapa.

³⁸ Mapa māgaji āchima:

—Mi piut'ee pik'a nībi t'āri p'uapa. Nama p'anéeti, k'āida-ee. Chok'ai p'anadapāde aji, mi ome auk'a.

³⁹ Māpai Jesús waawipai wāp'eda, bedabaiji tau būri eujāde t'ōbairumaa māik'aapa it'aa iidiji:

—Ak'ōre, k'inia bi pirā, mi k'aripāji na miat'ee bideepa. Mamīda oonaapāde aji, mia k'inia bik'a. Jīp'a pia k'inia bik'ata oopāde aji.

⁴⁰ Maap'eda, ak'i chek'āri, chi k'ōp'āyoorā k'āi jōnita unu cheji. Māpai Pedromaa māgaji:

—¿Hora apida p'oyaa chok'ai p'anada-ek'ā aji, k'āida-ee?

⁴¹ Chok'ai p'anāti māik'aapa it'aa t'iti p'ek'au k'achiade baaipimaapa. Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bik'a t'āriapa oo k'inia p'ani. Mamīda pāchi k'ap'iaapa chooda-e p'ani.

⁴² Waya wāji nāga it'aa iidide:

—Ak'ōre, mi na miat'ee bita uchīa ata-e pirā, māgara pia bida aji. Pia oo k'inia bik'ata oopāde aji.

⁴³ Waya chek'āri, naa unu chedak'a unu cheji; k'āi jōni tap'ok'eeapa.

⁴⁴ Māpai ichiak'au bijī māik'aapa wāda ōpee it'aa t'ināji. Wāru chaa ichi ai pedeeta jarapachi.

⁴⁵ Maap'eda waya chek'āri chi k'ōp'āyoorā p'anadap'edaamaa, māgaji:

—¿At'āri parā k'āi jōnik'ā? aji. Mi peepidait'ee hora pajipi. Eperā Ak'ōre Truadepema teedait'ee p'ek'au k'achia oopataarā juade.

⁴⁶ Eperā mi traicionaait'ee bi k'ait'a cheru. ¡P'irabāiti māik'aapa wādāma apemaarāmaa!

Jesús jita atapidap'edaa

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús at'āri pedeemaa bide, ichi k'ōp'āyo Judas pacheji eperāarā chok'ara ome. Espada pak'uru ome anipajida. P'aareerā poroorāpa māik'aapa judiorā poro waibiarāpa ma eperāarā pēijida āchi pari.

⁴⁸ Panadai naaweda, Judapa māirāmaa jaraji:

—Chi mia k'īra īruta saludaak'āri, māgita jita atadapāde aji.

⁴⁹ Mapa pachedak'āri Jesumāi, Judas pedee cheji:

—Tachi Jarateepari, ¿k'ap'ia pia bik'ā? aji.

Māga jarap'eda, k'īra it'aaaji.

⁵⁰ Jesupa p'anauji:

—K'ōp'āyo, oopāde aji, pia ne-inaa oode cheda.

Māpai Judas ome che p'anadap'edaarāpa Jesús jita atadap'eda, mamāik'aapa ateejida.

⁵¹ Māga nide Jesús ik'aawa badapa ichi espada ēt'a atap'eda, p'aareerā poro waibia mimiapari k'īri orp'et'aaji.

⁵² Māpai Jesupa māgaji:

—¡P'ichi espada ata bijī ichi badamāi! Chi espadapa chōopataarā piupata espadapa.

⁵³ ¿K'awa-e bik'ā aji, mi Ak'ōremaa k'aripa iidiru pirā, irua angeleerā setenta y dos mil īraweda pēik'aji?

⁵⁴ Mamīda māga oorū pirā, uchīa-e pai Tachi Ak'ōre Ūraa p'ā jēra bide nāga p'asait'ee jara bik'a.

⁵⁵ Māpai Jesupa iidiji ichi jita ata chedap'edaarāmaa:

—¿Sāap'eda parā chejidama aji, espada ome māik'aapa pak'uru ome mi jita atade, eperā nechīayaa bi jita atapatak'a? Ewari chaa mi Tachi Ak'ōre te waibiade bapari iru pedee jarateemaa. Mamīda mi jītada-e paji.

⁵⁶ Na jōma p'asaruda aji, Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa jaradap'edaak'a iru Ūraa p'ādade.

Jesupa māga jaramaa bide jōmaweda chi k'ōp'āyoorāpa atabaibēijida māik'aapa miruk'oodachida.

Jesús Junta Suprema k'īrapite

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesús jita atadap'edaarāpa ateejida Caifás temaa. Caifás p'aareerā poro waibia paji. Mama Junta Supremadepemaarā see nībaji.

⁵⁸ Pedro t'imāipapai t'ēe wāk'āti wāji. Māgá wāpa panaji Caifás temāi. Ma te t'iak'au badamāi edú t'īup'eda, Tachi Ak'ōre te waibia jīapataarā ome su-ak'i banaji ak'it'ee sāga oodai Jesús ome.

⁵⁹ P'aareerā poroorāpa jōmaweda Junta Supremadepemaarā ome testigo jiri p'anapachida. Māgá Jesús peepit'aadait'ee.

⁶⁰ Eperāarā chok'ara seewa jarade chejida mīda, maarepida unuda-e paji imiateedait'ee. Mamīda seewa-idaa beerā omé pachejida.

⁶¹ Māirāpa māgajida:

—Na eperāpa jaraji: “Mia Tachi Ak'ōre te waibia t'eet'aap'eda, k'āima ōpeemaa waya oo atai.”

⁶² Māga ūrik'āri, p'aareerā poro waibia bainī beejī māik'aapa iidiji Jesumaa:

—¿Wāarak'ā aji, pi k'īrapite jara p'ani pedee? ¿Maarepida p'anau-ek'ā? aji.

⁶³ Mamīda Jesupa maarepida p'anau-e paji; k'īup'ee beejī. Māpai p'aareerā poro waibiapa māgaji:

—i Tachi Ak'ōre ichita chok'ai bi k'īrapite wāarata jarāji! ¿Pik'ā Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā? ¿Pik'ā aji, Tachi Ak'ōre Waibia Warra?

⁶⁴ Jesupa p'anauji:

—Mida aji, pia jara bik'a. Mia jara bi: Parāpa Eperā Ak'ōre Truadepema unudait'ee su-ak'i bi Tachi Ak'ōre Waibia juaraare māik'aapa jīararade cheru.

⁶⁵ Māpai Caifapa ichi p'aru jēt'aaji t'āri k'achiapa māik'aapa māgaji:

—iNa eperāpa pedee k'achia jaramaa bida aji, Tachi Ak'ōre āpite! ¿K'āare-it'ee waa jiridayama aji, eperāarāpa ichia ooda jaradamerā? ¿Parāpa ūrijida-ek'ā ichia ma pedee k'achia jarada?

⁶⁶ ¿K'āata k'īsia p'anima? aji.

P'anaujida:

—Piupia bida ajida, ichia jarada k'aurepa.

⁶⁷ Māpai Jesús k'īramaa idujida māik'aapa p'ua oo wājida. Awaraarāpa k'īramaa sījida.

⁶⁸ Māga oo jōnide māgajida:

—iPi wāara Tachi Ak'ōre Warra pirā, jarapáde ajida, k'aipata pi siji!

Pedropa Jesús k'awa-e bida ada

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Māimisa Pedro taawa su-ak'i baji te āuk'idaa. Māga nide awēra mama mimiapari cheji māik'aapa māgaji Pedromaa:

—Pi auk'a nipajida aji, jā eperā Jesús Galileadepema ome.

⁷⁰ Mamīda Pedropa meraji jōmaarā taide:

—Mia k'awa-e bida aji, k'āaredeta pia jara bi.

⁷¹ Maap'eda Pedro wāji puerta edú t'īupatamāi. Mama awaraa awēra mimiaparipa iru unuk'āri, arii p'anadap'edaarāma māgaji:

—Pichá, na eperā nipajida aji, Jesús Nazaretdepema ome.

⁷² Waya Pedropa meraji:

—Tachi Ak'ōre k'īrapite mia juraaru: jīā eperā k'awa-e bida! aji.

⁷³ Taarā-e nide arii see nībadaarā Pedro k'ait'a chejida māik'aapa māgajida:

—Wāara pi āchi k'ōp'āyo. Pedeedeepa p'oyaa mera-eda aji, pi Galilea eujādepema.

⁷⁴ Māpai Pedropa juraaji Tachi Ak'ōre k'īrapite:

—iMia jā eperā k'awa-e bida! aji. iSeewa jaramaa bi pirā, Tachi Ak'ōrepa mi miapiipia bida! aji.

Aramata et'erre k'ariji.

⁷⁵ Māpai Pedropa k'īrāpaji Jesupa jarada: “Et'erre k'ariii naaweda, pia jarada ōpee jarait'ee mi k'awa-e bi.” Māpai Pedro taawaa uchiap'eda, jēe nībeejī audú k'īsia p'ua bada perā.

27

Jesús Romadepemaarā poro waibiamaa ateedap'edaa

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Tap'eda weda p'aareerā poroorā judiorā poro waibirā ome pedeetejida Jesús peet'aadait'ee.

² Jídap'eda, ateejida Romadepemaarã poro waibia Poncio Pilatoma. Mãgí Romadepema paji. Judea eujã ak'ipari paji.

Judas Iscariote piuda

³ Judas, Jesús traicionaadapa unuk'ãri Jesús peet'aadait'ee p'ani, t'ãri p'uadachi ichia traicionaada perã. Mapa ma p'arat'a tau treinta ichimaa p'aadap'edaa teenaji p'aareerã poroorãmaa mãik'aapa judiorã poro waibiarãmaa.

⁴ Mãgaji:

—Mia p'ek'au k'achia oojida aji, ma eperãpa k'achia ook'aata peepit'aada perã.

Mãpai ãchia p'anaujida:

—jTai-it'ee p'ua-e bida ajida, piata ooda perã!

⁵ Mãpai Judapa ma p'arat'a tau Ak'õre te waibiade bat'ak'oop'eda, mamãik'aapa uchijai. Maap'eda ichi juadoopa otau jĩ atap'eda, it'í baijira beejí piurumaa.

⁶ Ai naaweda Judas Ak'õre te waibiadeepa uchiak'ãri, p'aareerã poroorãpa ma p'arat'a tau p'e atajida mãik'aapa mãgajida:

—Na p'arat'a tau bidaik'araa bi p'arat'a ia bipatade Tachi Ak'õre-it'ee, tachi ùraade jara bairã p'arat'a p'aada eperã peeda pari teenaadamerã Tachi Ak'õrema.

⁷ Maperã ma p'arat'apa eujã neto atajida aide iadamerã ãchi eujãde k'ira tewaraarã piurutaarã. Ai naaweda ma eujã t'ijarapachida Chok'o K'apataarã Eujã.

⁸ Mamãda mãgã netodap'eda eperã peeda pari p'arat'apa, eperãarãpa t'í bijida “Waa Eujã.”

⁹ Mãga paji Ak'õre pedee jarapari, Jeremiapa chonaarãweda jaradak'a:

'P'arat'a tau treinta jítajida; Israel pidaarãpa bidap'edaak'a.

¹⁰ Ma p'arat'apa neto atajida Chok'o K'apataarã apata eujã Tachi Ak'õrepa mimaa jaradak'a.' (Zac 11.12-13; Jer 18.1-7; 32.6)

Jesús Pilato k'rapite

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesús Pilato k'rapite ateedak'ãri, Pilatopa iidiji:

—¿Pik'ã aji, Judiorã Rey?

Jesupa p'anauji:

—Mida aji, pia jara bik'a.

¹² Mãpai p'aareerã poroorãpa judiorã poro waibiarã ome Jesús imiatee jõnapachida. Mamãda irua maarepida p'anauk'aa paji.

¹³ Mapa Pilatopa iidiji:

—¿Ûri-e bik'ã aji, pi k'rapite jara p'ani?

¹⁴ Mamãda Jesupa pedee apida p'anauk'aa paji. Mapa Pilatopa k'awa-e paji k'ãata ooit'ee.

Pilatopa Jesús peepida

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Ma fiestade Pilatopa preso aba k'ena pëipachi, eperãarãpa iidirutata.

¹⁶ Maapai eperã t'ijarapatap'edaa Jesús Barrabás carcelde baji. Eperãarãpa ma eperã t'o p'anajida, irua ne-inaa k'achia ooda k'aurepa.

¹⁷ Jesús at'ãri Pilato k'rapite bide, Pilatopa see nĩbadaarãmaa iidiji:

—¿K'aita k'inia p'anima aji, mia k'ena pëimerã, Jesús Barrabás maa-e pirã Jesús, Mesías apata?

¹⁸ Pilatopa mãga iidiji ãchi k'Traupit'ee, k'awa bada perã Jesús aneedap'edaarãpa iru k'ira unuamaa iru p'anadap'edaa.

¹⁹ Pilato at'ãri su-ak'i bide poro waibia su-ak'i beeparimãi, chi wërapa jara pëiji:

—K'Trak'aupai ne-inaa k'achia ooi jã eperã ome, irua k'achia ook'aa perã. P'arik'ua mi k'ãimok'araa k'achia nĩbajida aji, iru ome.

²⁰ Mamãda p'aareerã poroorãpa judiorã poro waibiarã ome eperãarãmaa jarajida iidi-damerã Pilatopa Barrabata k'ena pëimerã; jõdee Jesús peepit'aamerã.

²¹ Mãpai waya Pilatopa iidiji:

—¿Chisãgita k'inia p'anima aji, mia k'ena pëimerã?

Eperãarãpa p'anaujida:

—jBarrabata k'ena pëipáde! ajida.

²² Mãpai Pilatopa iidiji:

—Mãgara mia ¿k'ãata ooyama aji, Jesús, Mesías apata ome?

Jõmaarãpa p'anaujida:

—jKurusode peepit'aapáde! ajida.

²³ Mãpai Pilatopa mãgaji:

—¿K'ãare k'achiata oojima? aji.

Mamãda waya eperãarãpa biajida:

—jKurusode peepit'aapáde! ajida.

²⁴ Pilatopa unuk'ári eperáarā mágá audup'ara biuk'a nibeeruta, k'awaji áchi ome p'oyaa-e pai. Maperā pania atapiji māk'aapa jōmaarā taide jua siiji. Māpai mǎgaji:

—Mia ne-inaa k'achia oo-e na eperā ome. jPáchia oo k'iniata oodapáde! aji.

²⁵ Māpai jōma see nibadaarāpa p'anaujida:

—ichi tai k'aurepa piuru pirā, auk' a tai warrarā k'aurepa adaipia bida! ajida.

²⁶ Māpai Pilatopa Barrabás k'ena pēiji. Maap'eda Jesús soopa wipiji ichi soldaorāmaa māk'aapa pēiji kurusode baijira bidamerā piurumaa.

Romadepema soldaorāpa Jesús oo iru p'anadap'edaa

(Mr 15.16-20; Jn 19.2-3)

²⁷ Pilato soldaorāpa Jesús ateejida ichi palaciode. Mama soldaorā chok'araara seedachida Jesús ik'aawa.

²⁸ Iru p'aru érat'aadap'eda, p'aru teesoo, p'oree jī bijida.

²⁹ Māpai poro jira pak'uru jua ne-iri-idaa bidee ooda jī bijida. Ichiaba pak'uru jitapijida reypa jita iru baparik'a. Maap'eda iru oo iru p'aneejida. Iru k'trapite bedabaidap'eda, mǎgapachida:

—jAk'iti Judiorā Rey!

³⁰ Ichiaba irumaa idupachida māk'aapa juade iru bada pak'urupa wipachida poromaa.

³¹ Mágá oo iru p'anadap'eda, ma p'aru p'oree érat'aajida māk'aapa ichi p'aru waya jī bijida. Māpai ateejida kurusode baijira bidait'ee.

Jesús kurusode baijira bidap'edaa

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² P'uurudeepa uchia wādade unujida eperā, t'ijaratap'edaa Simón. Māgi eperā Cirene p'uurudepema paji. Māgimaa Jesús kuruso ateejijida.

³³ Panajida Gólgota apatap'edaamāi. (Gólgota jara k'inia bi “Tachi Poro Būiri.”)

³⁴ Mama Jesumaa topijida vino hiel ome p'oiradap'edaa. Mamīda Jesupa ma-āri to chaap'eda, to-e paji.

³⁵ Soldaorāpa Jesús jua māk'aapa chi būiri kurusode merap'ejida māk'aapa baijira bijida piumerā. Māgiirāpa suerte jemenejida k'awaadait'ee k'aipata iru p'aru atait'ee.

³⁶ Maap'eda, su-ak' p'aneejida ak'idait'ee.

³⁷ Soldaopa iru poro it'aik'a eere kurusode letrero merap'ejijarait'ee k'āare-it'ee kurusode baijira bijida piumerā. P'ā baji: NĀGI JESÚS; JUDIORĀ REY.

³⁸ Ichiaba Jesús ik'aawa nechiapataarā omé kurusode baijira bijida, aba ichi juaraare, chi apema juabi eere.

³⁹ Chi arii wāyaa wā nipadap'edaarāpa irumaa ik'achia jarapachida. Áchi poro p'irap'iraa

⁴⁰ mǎgapachida:

—jPi-ek'ā ajida, Tachi Ak'ōre te waibia t'eet'aap'eda ewari ōpeemaa waya oo atayada ada? jMāgara pichi itu jāmāk'aapa uchiadarji! jPi Tachi Ak'ōre Warra pirā, kurusodeepa irabaidaipáde! ajida.

⁴¹ Ichiaba mágá oo iru p'anapachida p'aareerā poroorāpa Moisepa p'āda jarateepataarā ome, judiorā poro waibiarāpa paara. Mǎgapachida:

⁴² —Awaraarā k'aripajida ajida. Mamīda ichi itu p'oyaa uchiae nadeepa. Israel pidaarā Rey pirā, jirabaidarji! jMāgara taipa ijādaipi!

⁴³ jTachi Ak'ōrede ijāa bida apariperā, mǎgara Tachi Ak'ōrepa iru k'aripaipia bi, wāara k'inia iru bi pirā! jJaraji-ek'ā ajida, ichi Tachi Ak'ōre Warra?

⁴⁴ Iru ik'aawa baijira p'anadap'edaarāpa ichiaba irumaa ik'achia jarapachida.

Jesús jai-idaada

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Imat'ipa ak'ōrejū k'iat'idachi. Na eujā jōma p'ariudachi las tres parumaa.

⁴⁶ Ma hora Jesupa golpe biaji:

—*Elí, Elí, ¿lemá sabactani?* (Ma pedee jara k'inia bi: ‘Mi Ak'ōre, Mi Ak'ōre, ¿k'āare-it'ee mi atabaibēijima?’) (Sal 22.1)

⁴⁷ Ūk'uru arii p'anadap'edaarāpa ūridak'āri, mǎgajida:

—Eliás, chonaarāwedapema Ak'ōre pedee jarapari, t'ima bida ajida.

⁴⁸ Aramata eperā p'ira wāji māk'aapa esponjak'a p'éesap'eesaa bi topa ataji vino achuchuaade. Sia k'ide jōi bip'eda, sāji māk'aapa Jesús it'aimāi t'i atanaji sōmerā, opisia bi jīak'aapa.

⁴⁹ Mamīda apemaarāpa mǎgajida:

—Ichiak'au bīji. Unu k'inia p'anida aji, Eliapa iru k'aripa chei wa māga-e.

⁵⁰ Māga nide Jesús waya golpe biaji māk'aapa jai-idaaji.

⁵¹ Māimisa Jerusalende Tachi Ak'ōre te waibiade chi edupiara bi cuarto t'ŭpatamāi p'aru teesoo eebai jira bada esajiak'a jēdachi it'iipa edaa. Eujā wēre nībeeji māik'aapa māu tapia t'oop'ek'oodachida.

⁵² Māu te piudap'edaarā ia jēra bada ewat'ik'oodachida māik'aapa chonaarāwedapema Ak'ōrede ijāapatap'edaarā chok'ara chok'ai p'irabaijida.

⁵³ Āchi ia jēra badamāiipa uchijaida māik'aapa Jesús chok'ai p'irabaip'eda, wājida Tachi Ak'ōrepa jirit'erada p'uuru Jerusalende. Mama eperāarā chok'araarāpa mārā unujida.

⁵⁴ Jesús ik'aawa bada soldaorā poro ichi jua ek'ari p'anadap'edaarā ome unudak'āri eujā wēre nībi māik'aapa awaraa ne-inaa p'asa nībi, audū p'eradachida. Māpai māgajida:

—jWāara, na eperā Tachi Ak'ōre Warra paji!

⁵⁵ Mama t'imūipapai ak'i p'anajida wēraarā chok'ara, Galilea eujādeepa che p'anadap'edaa Jesús ome. Āchia Jesús k'aripapachida.

⁵⁶ Āra ome baji María Magdalena. Ichiaba baji Santiago māik'aapa José nawe t'jarapatap'edaa María. Ichiaba baji Zebedeo wēra.

Jesús iadap'edaa

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ P'ariupodopa pacheji eperā p'arat'ara bi, t'jarapatap'edaa José. Māgī eperā Arimatea p'uurudepema paji. Ichiaba Jesude ijāapachi.

⁵⁸ José wāji Pilatoma Jesús k'ap'ia piuda iidide iait'ee. Pilatopa teepiji.

⁵⁹ Māpai Josepa Jesús k'ap'ia lienzo chiwidide piraji

⁶⁰ māik'aapa baji māu te uria k'oropida ichi-it'ee iru badade. Made piuda apida waide iadae p'anajida. Maap'eda ma māu te uria t'ai jīa bēji māu choma bīpa māik'aapa wāji.

⁶¹ Mamīda María Magdalena apema María ome su-ak'i p'aneejida ma māu te uria t'ai k'īrapite.

Jesús iadap'edaamāi jīapataarā pēidap'edaa

⁶² Ai norema jīpata ewate paji. Ma ewate p'aareerā poroorā fariseorā ome wājida Pilatoma.

⁶³ Māganajida:

—Señor, taipa k'irāpa p'ani jā seewa-idaa bada chok'ai bak'āri, jaraji ichi piup'eda ewari ōpee parumaa chok'ai p'irabaiit'eeda ajida.

⁶⁴ Mapa soldaorā pēiji jāgī iadap'edaamāi jīade k'āima ōpee paru misa, maa-e pirā chi k'ōp'āyoorā p'ārik'ua chedap'eda, atadaridai iru k'ap'ia piuda māik'aapa eperāarāmaa jaradai iru waya chok'ai bi. Māga ooruta pirā, eperāarāpa ma seewa audupiara ijāadayada ajida, naawedapema k'āyaara.

⁶⁵ Pilatopa p'anauji:

—Acha p'ani soldaorā atēeti māik'aapa chi iadap'edaamāi jīa paraa binadapāde aji.

⁶⁶ Aramāgā mamaa wādap'eda, ma māu te uria t'aide māu choma bīpa t'ap'a bijida. Pi-ia sellaa ata bijida. Maap'eda soldaorā jīa paraa atabēijida mama.

28

Jesús chok'ai p'irabaida

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ jīpata ewate wāyaap'eda, tomia ewate ta-p'eda weda María Magdalena awaraa María ome wājida Jesús k'ap'ia iadap'edaamaa iru ak'ide.

² Māga nīde eujā wēre nībeeji, it'ariipa ángel ma eujādee cheda perā. Māgipa Jesús ia bada māu te uria t'aidepema māu choma jīa bada āyaa atap'eda, ai īri su-ak'i beeji.

³ Ma ángel idaa ak'i baji, pa tau ēe-ēeparik'a. Chi p'aru audū t'o-t'oo baji nievek'a.

⁴ Soldaorāpa māgī unudak'āri, k'ap'ia wēree para beeji p'era jōnīpa māik'aapa piudak'a bai p'aneejida eujāde.

⁵ Māga nīde angelpa māgaji ma wēraarāmaa:

—Waaweenāati. Mīa k'awa bi parāpa jirīmaa p'ani Jesús, chi kurasode baijira bīdap'edaa.

⁶ Iru nama wē-e. Chok'ai p'irabaiji ichia jaradak'a. Pichā, ak'i chēti iru iadap'edaamāi.

⁷ Maap'eda, isapai wāti māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa jaranāti: “jChok'ai p'irabaijipi! Parā naa iru wāit'ee Galilea eujādee. Mama iru unudait'ee.” Mata mia parāmaa jara chejida aji.

⁸ Aramata Jesús k'ap'ia iadap'edaamāiipa ma wēraarā isapai wājida chi k'ōp'āyoorāmaa jarade. Mamāik'aapa āchobee, ma awara t'āri o-ia p'ira wājida.

⁹ Māgā wādade Jesús āchi k'īrapite uchijai māik'aapa āchīmaa saludaaji. Aramata ma wēraarāpa Jesumaa orradachida. Maap'eda iru būri wēre atajida māik'aapa irumaa it'aa t'ijida.

¹⁰ Māpai Jesupa māgaji:

—Waaweenáati. Wáti jarade mi k'õp'ãyoorãmaa Galileadee wãdamerã. Mama mi unu-dayada aji.

Soldaorãpa nepiridap'edaa

¹¹ Ma wëraarã wãruta misa, ma jãamaa p'anadap'edaarã ùk'uru wãjida p'uurudee áchi ome p'asada nepiride p'aareerã poroorãmaa.

¹² Mãirã wãjida pedeeteede judiorã poro waibiarã ome. Maap'eda soldaorãmaa p'arat'a waibia p'aajida mãik'aapa

¹³ mägajida:

—Jarátì parã k'ãi jõni misa, Jesús k'õp'ãyoorã chedap'eda, iru k'ap'ia chia atadachida.

¹⁴ Pilatopa ma p'asada k'awaa ataru pirã, taipa pedeedait'ee parã k'ap'ia. Mägá parã k'aripa atadayada ajida.

¹⁵ Soldaorãpa ma p'arat'a jitadap'eda, oojida mãirãpa jaradap'edaak'a. Ma seewa at'ãri jarapata judiorã t'ãide.

Jesupa chi k'õp'ãyoorãmaa jarada

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ T'ëepai Jesús k'õp'ãyoorã once wãjida Galileadee. Panajida irua jarada eemã.

¹⁷ Jesús unudak'ãri, irumaa t'ãri o-ã it'aa t'ijida. Mamída ùk'uruurãpa at'ãri pia ijãada-e p'anajida iru wãara chok'ai p'irabaida.

¹⁸ Mãga nide Jesús ãra k'ait'a cheji mãik'aapa mägaji:

—Tachi Ak'õrepa jõmaweda ne-inaa it'ari nibi, na p'ek'au eujãde nibi biji mi jua ek'ari.

¹⁹ Maperã wáti na p'ek'au eujã eperãarã paraamaa, michi k'õp'ãyoorã papide. Ára poro chóoti Tachi Ak'õre t'ide, ichi Warra t'ide mãik'aapa ichi Jaure t'ide.

²⁰ Jaratëeti oodamerã mia parãmaa jaradak'a. Mi parã ome bapariit'ee ewari chaa, na p'ek'au eujã jõrumaa.

SAN MARCOS

San Marcopa Pedee Pia P'áda

Marcos, ichiaba t'ijarapatap'edaa Juan Marcos. Mägipa na pedee pia p'áji. Ichiaba judío paji. Tachi Ak'óre Ūraa p'áda k'awaa beerāpa jara p'ani Marcopa Jesús bapata k'awaañi Jesupa jirit'erada, Simón Pedro ama.

Na pedee pia p'ádade Marcopa audú jara bi Jesupa ne-inaa ooda na p'ek'au eujāde bi misa. K'awapi k'inia baji Jesús jōmaarā k'āyaara waibiara bi. Māga ak'ipiji, jarak'āri Jesupa Tachi Ak'óre Ūraa p'áda iru bada ichi jua ek'ari; netuaraarā p'oyaada māk'aapa eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapida. Ichiaba na p'ádade Marcopa Jesús audú t'ijara bi “Eperā Ak'óre Truadepema” māk'aapa “Tachi Ak'óre Warra”.

Naapiara Marcopa jara bi Juan Bautistapa jarateeda eujā pania wēe bide (cap. 1.1-8); irua Jesús poro chooda (cap. 1.9-11) māk'aapa Jesús unuda netuara ome eujā pania wēe bide (cap. 1.12-13).

Mateopa oodak'a ma eere ichiaba jara bi Jesús nipapata Galilea eujāde jarateede; chi k'ōp'āyoorā jirit'erada māk'aapa Capernaum p'uurude ne-inaa ooda maap'eda jarateeda, Galilea eujāde bi misa (caps. 1.14–6.29).

Ma eere jara bi Jesús jaratee nipapata awaraa eujāde (caps. 6.30–9.50); irua ooda māk'aapa jarateeda Judea eujāde māk'aapa Perea eujāde (cap. 10.1-52); iru wāda Jerusalende māk'aapa irua mama ooda (caps. 11.1–12.44); irua jarateeda Tachi Ak'óre ewari waibia ewatede (cap. 13) māk'aapa k'era weeda iru bīri iri (cap. 14.1-11).

Ma eere jara bi Jesupa ūraa t'ēe jarada, iru peet'aadap'edaa māk'aapa chok'ai p'irabaida (caps. 14.12–16.20).

*Juan Bautistapa jarateeda eujā pania wēe bide
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)*

¹ Mi, Marcopa p'āru Jesucristode; iru Tachi Ak'óre Warra; Tachi Ak'ōrepa eperāarāma pedee pia Jesucristode k'awapida.

² Chonaarāweda Tachi Ak'óre pedee jarapari Isaiaapa p'āji:
‘Tachi Ak'ōrepa mägaji ichi Warramaa: “Mia eperā chok'a pēit'ee pi naa o pia oonamerā pi, eperāarā poro waibia, chei naaweda.”’
(Mal 3.1)

³ Eujā pania wēe bide eperā bia bi: “O pi-ia oopatak'a poro waibia chei naaweda, māga pik'a p'ek'au k'achia oo amāati Tachi Waibia chei naaweda.”’
(Is 40.3)

⁴⁻⁶ Ewari aba Isaiaapa p'ādak'a p'asaji. Eperā t'ijarapatap'edaa Juan Bautista cheji eujā pania wēe bimaa. P'aru camello k'aradee k'ada jipachi. Chi k'irride jipari ne-ede ooda paji. K'opachi sisi māk'aapa topachi jirri miéle. Judea eujādepemaarā māk'aapa Jerusalendepemaarā chok'ara wāpachida iru ūraa ūride. Irua jarateepachi Tachi Ak'ōrede ijāadamerā māk'aapa poro choopidamerā ak'ipidait'ee āchia p'ek'au k'achia oopata oodaamaa p'ani. Māgā Tachi Ak'ōrepa āchia p'ek'au k'achia oopata wēpapii.

Māga ūridak'āri, eperāarāpa Tachi Ak'ōremaa chupiria iidi chejida āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Māpai Juanpa poro chooji Jordán to jāde.

⁷ Ichiaba jarateepachi:

—Eperā mi t'ēe cheru. Māgi waibiara bi mi k'āyaara p'ek'au k'achia wēe bairā. Mapa ijaabaip'eda, iru chancla jida ēraik'araa bi.

⁸ Mia parā poro choopari paniapa, mamūda irua parā nāgā poro chooit'ee. Ak'óre Jaure ba chepiit'eeda aji, parā k'ap'iade.

*Jesús poro chooda
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)*

⁹ Maapai Jesús cheji Nazaret p'uurudepa. Ma p'uuru Galilea eujāde bi. Cheji Juanpa jaratee badamaa. Māpai Juanpa Jesús poro chooji Jordán tode.

¹⁰ Jesús toiduupa uchiak'āri, unuji pajā ewadaru māk'aapa Tachi Ak'óre Jaure ichi iri palomak'a baai cheru.

¹¹ Māpai it'ariipa Tachi Ak'ōrepa jaraji:

—Pida aji, mi Warra k'inia, mia jirit'erada. Pia mi t'āri o-īapipari.

*Netuara Poro Waibiapa Jesús k'achiade baaipiit'ee pada
(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)*

¹² Māga bap'eda, Ak'óre Jaurepa Jesús wāpiji eujā pania wēe bimaa.

¹³ Mama ne-animal k'achia paraamāi ituaba baji k'āima cuarenta. Netuara Poro Waihiapa ne-inaa k'achia oopi k'inia baji, mamīda p'oyaa-e paji. Jesupa oo-e pak'āri, angeleerā chejida iru k'aripade.

*Jesupa jarateemaa beeda
(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)*

¹⁴ Juan Bautista carcelde t'i nībidap'eda, Jesús wāji Galilea eujādee Tachi Ak'ōre pedee pia jarateede.

¹⁵ Jarapachi:

—Idi weda eperāarāpa k'awaadait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā bi k'inia bi ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā. Mapa k'isia p'ua bap'eda, p'ek'au k'achia oo amaadapāde aji, māik'aapa ijāadapāde aji, iru pedee pia jara pēidade.

*Jesupa to-iapataarā k'īmari jir'it'erada ichi ome nipapataadamerā
(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)*

¹⁶ Maap'eda Jesús Galilea Lago ide nide unuji Simón māik'aapa chi ipema Andrés. To-iapataarā paji. Mapa t'iri t'aamaa p'anajida.

¹⁷ Jesupa māgaji:

—Mi ome nipapataāti māik'aapa óoti mia ooparik'a. Idideepa eperāarā jiridait'ee Tachi Ak'ōre-it'ee, to-iapataarāpa chik'o jiripatak'a.

¹⁸ Aramata āchi t'iri atabēijida māik'aapa wājida iru ome.

¹⁹ Ipu nok'ode unuji Santiago māik'aapa chi ipema Juan. Zebedeo warrarā paji. T'iri pi-pia p'e bimaa p'anajida barcode.

²⁰ Jesupa āra unuk'āri, t'iji ichi ome auk'a nipapataadamerā. Aramata atabēijida āchi mimia barcode āchi ak'ōre chi k'aripapataarā ome māik'aapa wājida Jesús ome.

*Eperā k'ap'iade netuara merātia bada
(Lc 4.31-37)*

²¹ Panajida Capernaum p'uurude. Māgī p'uuru Galilea eujāde bi. Judiorā ipata ewate pada perā, Jesús wāji Ak'ōre Ūraa jarateepata tedee. Mama jarateemaa beejī.

²² Jōmaarā taide jip'a jarateejī Tachi Ak'ōrepa jarateepidak'a. Moisepa p'āda jarateep-ataarā k'āyaa pipiara jarateejī. Mapa eperāarā ak'itrua para beejī.

²³ Mama t'uju eperā k'achia bi Tachi Ak'ōre k'īrapite, netuara iru k'ap'iade merātia bada perā. Ma netuarapa bajī:

²⁴ —Jesús Nazaret p'uurudepema, ¿k'āata oo chejima aji, taimaa? ¡Tai ichiak'au bījī! ¿Tai k'enat'aadeta cheruk'ā? aji. Mia pi k'awa bi. Tachi Ak'ōrepa pi pēiji. Mapa pīde p'ek'au k'achia wēe bida aji.

²⁵ Māpai Jesupa ma netuara itriat'aaji:

—¡K'īup'ee beepāde aji, māik'aapa uchiapāde aji, na eperā k'ap'iadeepa!

²⁶ Māpai ma netuarapa eperā wawat'aaji māik'aapa golpe biap'eda, k'ap'iadeepa uchi-adachi.

²⁷ Māga unudak'āri, jōmaweda ak'itrua para beejī māik'aapa pedee para beejī āchi pitapai: —¿K'āima na eperā? ¡Eperā poro waihiak'a jaratee bi! Irua jarateeda waide ūridak'aa nama.

¡Ma awara netuaramaa pedee k'āri, irua jararuk'a auk'a oo p'anida! aji.

²⁸ Mapa taarā-e weda Galilea eujādepemaarāpa Jesús k'awaajida.

*Jesupa Simón Pedro p'āk'ōre jipada
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)*

²⁹ Jesús, Santiago Juan ome uchiadak'āri Ak'ōre Ūraa jarateepata tedee, wājida Simón māik'aapa Andrés temaa.

³⁰ Simón p'āk'ōre k'iamiaapa p'arude baji. Mapa jaranajida Jesumaa.

³¹ Jesús irumaa wāji māik'aapa juade jita atap'eda, p'irabai ataji. Aramata k'iamia tuudachi. Māpai chi k'āyaa badapa nek'opiji Jesumaa māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa.

*Jesupa k'āyaa beerā chok'ara jipada
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)*

³² K'eudaik'āri, eperāarāpa k'āyaa beerā chok'ara aneejida Jesumaa. Ichiaba aneejida netuara k'ap'iade merātia beerā.

³³ P'uuru pidaarā chok'ara see nībeejī te t'īupatamāi.

³⁴ Jesupa k'āyaa k'īra t'ādo iru p'anadap'edaarā jipaji. Ichiaba netuaraarā eperā k'ap'iade merātia beeda uchiapik'ooji. Ma awara ma netuaraarāmaa pedee-pi paji, āchia k'awa p'anadap'eda perā iru Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā k'aripamerā.

*Jesús Galilea eujāde jaratee nipada
(Lc 4.42-44)*

³⁵ Tap'edapodopa Jesús p'irabaiji m̄aik'aapa uchijai p'uurudeepa it'aa t'ĩnait'ee eper̄ar̄a p'anadak'aamaa.

³⁶ Simón p'irabaik'āri, iru unu-e paji. Mapa apemaar̄a k'ōp'āyoor̄a ome wāji Jesús jiride.

³⁷ Unu atadak'āri, m̄agajida:

—Jōmaar̄apa pi jiri nidada ajida.

³⁸ Mam̄ida Jesupa m̄agaji:

—Tachi Ak'ōrepa mi p̄eji ichi ūraa jōmaar̄amaa jarateemer̄a. Mapa wādāma aji, awaraa p'uuru k'ait'a beemaa.

³⁹ Jesús m̄agā jaratee nipapachi jōma Galilea eujāde chi k'ōp'āyoor̄a ome. Jarateepachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede p'uuru bee chaa m̄aik'aapa eper̄a k'ap'iade netuara mer̄atia bee uchiapipachi.

Jesupa leprapa k'ayaa bada jipada

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Ewari aba eper̄a leprapa k'ayaa bi cheji Jesumaa m̄aik'aapa bedabaip'eda, m̄agaji:

—K'inia bi pir̄a, mi k'ayaa w̄epapipāde aji, Ak'ōre k'ĩrapite mi pia beemer̄a.

⁴¹ Jesupa iru chupiria k'awaaji. Juapa t'ōbajji m̄aik'aapa m̄agaji:

—¡K'inia bida! aji. Jipa beepāde aji.

⁴² Aramata ichi k'ap'iadeepa lepra k'ayaa w̄epadachi m̄aik'aapa jipa beeji.

⁴³ Jesupa āyaa p̄eik'āri, ūraaji:

⁴⁴ —¡Ūrijil! Jaranāaji apidaamaa. Jip'a p'aaremaa ak'ipināji. Moisepa p'ādade jara bik'a ipana omé atēeji, teeit'ee Tachi Ak'ōremaa. M̄agā jōmaar̄apa pi jipa beeda k'awadayada aji.

⁴⁵ Mam̄ida wāk'āri, ma eper̄apa pariatua jara wāpachi. Maper̄a Jesús p'oyaa wāk'aa paji p'uurudee. Eper̄ar̄a p'anadak'aamāi nipapachi. Mam̄ida at'āri p'uuru pidaar̄a irumaa wāpachida.

2

Jesupa chiwa bada jipada

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Ma t'ēepai Jesús waya wāji ichi bapatamaa Capernaum p'uurudee. Mam̄ida eper̄ar̄ar̄apa k'awaadak'āri iru mama bi,

² taar̄a-ee eper̄ar̄ar̄a chok'ara teeda see n̄iba cheji. T'ĩtupatamāi pida araa-ee n̄ibeeji. Irua Ak'ōre Ūraa jaratee bi misa,

³ eper̄ar̄ar̄a k'ĩmariir̄apa irumaa aneejida eper̄a chiwa bi.

⁴ Mam̄ida Jesumāi p'oyaa t'ĩuda-e paji, chok'ara see n̄ibada per̄a ma tede. Maper̄a terrazade wājida m̄aik'aapa uria ewa atajida. M̄agī uriadeepa chi chiwa bi irabai atajida ichi p'arude.

⁵ Jesupa m̄aga unuk'āri, k'awaji wāra ichide ijāa p'ani. Mapa m̄agaji ma chiwa bimaa:

—Warra, pia p'ek'au k'achia oopata jōmaweda w̄epajipi.

⁶ Moisepa p'āda jarateepataar̄a ūk'uru mama su-ak'i p'anajida. M̄aga ūridak'āri, k'ĩsijida:

⁷ “Jā eper̄a ik'achia pedeemaa bi Tachi Ak'ōre āp̄ite. Na eujādepemaar̄apa p'ek'au k'achia w̄epapidak'aa; Tachi Ak'ōrepapaita m̄aga ooi.”

⁸ Mam̄ida Jesupa ichi t'āride k'awaji āchia k'achia k'ĩsia p'ani. Mapa m̄agaji:

—¿Sāap'eda par̄apa k'ĩsia k'achia k'ĩsia p'anima? aji.

⁹ Mia irumaa jarai: “Pia p'ek'au k'achia oopata w̄epajipi” maa-e pir̄a jarai: “P'irabāiji m̄aik'aapa wāji”.

¹⁰ Mi chi Eper̄a Ak'ōre Truadepema. Mapa Tachi Ak'ōre jua ek'ari mia p'ek'au k'achia w̄epapipari na p'ek'au eujāde. Par̄apa m̄agī k'awaadamer̄a mia jarait'ee:

¹¹ ¡P'irabāiji! Pichi p'aru atāji m̄aik'aapa wāji pichi temaa.

¹² M̄apai ma chiwa bada p'irabaidachi m̄aik'aapa ichi p'aru atap'eda, uchiadachi jōmaar̄a taide. M̄apai jōmaar̄ata ak'ĩtrua para beeji. O-ĩapa jarapachida Tachi Ak'ōre jōmaar̄a k'āyara waibiara bi:

—Waide nāga unudak'aada apachida.

Jesupa Leví jirida ichi ome nipapar̄imer̄a

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Maap'eda Jesús waya wāji Galilea Lago idee. Eper̄ar̄ar̄a irumaa chepachida. M̄apai Ak'ōre Ūraa jarateepachi.

¹⁴ Wāyaa wāde, unuji Leví. M̄agī Alfeo warra paji. Su-ak'i baji Cesar-it'ee impuesto p'aapatamāi. Jesupa m̄agaji irumaa:

—Mi ome nipapar̄itiji.

Aramata p'irabaip'eda wāji Jesús ome.

¹⁵ Maap'eda chok'ara impuesto p'epataarā Roma pidaarā rey-it'ee māk'aapa awaraa eperāarā k'achia-idaa beerā apatap'edaa Jesús ome nipapachida. Maapai Jesús nek'onaji Leví tede. Jesús māk'aapa ichi ome nipapataarā su-ak'i p'aneejida mesade. Auk'a mǎgí eperāarā su-ak'i p'aneejida mama Jesús ome.

¹⁶ Moisepa p'āda jarateepataarā, fariseorā eere p'anapatap'edaarāpa mǎga unudak'āri, iidijida Jesús k'ōp'āyoorāma:

—¿Sāap'eda parā jarateepari nek'omaa bima ajida, impuesto p'epataarā ome māk'aapa awaraa p'ek'au k'achia oopataarā ome? Jǎga ooiik'araa bida ajida.

¹⁷ Jesupa āchia jaradap'edaa ūrik'āri, mǎgaji:

—Médico pēidak'aa k'ap'ia pia beerāmaa. Jīp'a pēipata k'ayaa beerāmaa. Mǎga pik'a Tachi Ak'ōrepa mi pēi-e paji t'āri pia beerā jiride; ma k'āyaara p'ek'au k'achia oopataarā jirideta pēiji.

*Sāapai nek'oda-ee p'anadaipia bi
(Mt 9.14-15; Lc 5.33-35)*

¹⁸ Ewari aba Juan Bautista k'ōp'āyoorā māk'aapa fariseorā it'aa t'īmaa p'anajida nek'oda-ee Tachi Ak'ōre waaweepa. Eperāarā ūk'uruurāpa mǎga unudak'āri, Jesumaa iidinajida:

—Juan ome nipapataarā māk'aapa fariseorā ome nipapataarā edaare nek'odak'aa. ¿Sāap'eda pi k'ōp'āyoorāpa auk'a oodak'aama? ajida.

¹⁹ Jesupa p'anauji:

—Eperāarā miak'āipata fiesta oodak'āri, o-īa p'anapata. Mapa k'ōp'āyoorā miak'āidait'ee p'anīirā ome p'ani mīsa, nek'opata o-īa p'anadairā.

²⁰ Mamida ewari aba miak'āiit'ee bada imik'īra ata chedait'ee chi k'ōp'āyoorā ik'aawaapa. Wāara, ma ewate chi k'ōp'āyoorā nek'oda-e pait'ee t'āri puapa.

*Ūraa chiwidi māk'aapa ūraa chonaarāwedapema
(Mt 9.16-17; Lc 5.36-39)*

²¹ —Eperā apidaapa p'aru chiwididepema pite aba t'īik'araa bida aji, p'aru sorede parchaait'ee. Mǎga ooru pirā, chi p'aru chiwidi āridariit'ee māk'aapa ma pite auk'a bee-e pait'ee chi p'aru sore ome.

²² Ichiaba vino ewaa juda t'idak'aa ne-e sorede. Mǎga ooruta pirā, baak'adaipari māk'aapa ne-e jīadaipari. Vino jida ichiaba atuadaipari. ¡Maperā vino ewaa juda t'idaipia bi ne-e chiwidi bide!

*Trigo k'imī chak'eerā jonadap'edaa īipata ewate
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)*

²³ Judiorā īipata ewate Jesús nipaji trigo k'āide māk'aapa chi k'ōp'āyoorā wāyaa wādak'āri, trigo k'imī chak'eerā oro ata wājida chi tau k'odait'ee.

²⁴ Arii p'anadap'edaa fariseorāpa mǎga unudak'āri, Jesumaa mǎgajida:

—¡Pichá ak'īji! ¿Sāap'eda pi k'ōp'āyoorāpa jǎga oomaa p'anīma? ajida. Chonaarāweda Moisepa jaraji mimiadaik'araa bi īipata ewate.

²⁵ Jesupa mǎgaji:

—Parāpa Tachi Ak'ōre Ūraa p'ā jēra bide pia k'īsiada-e p'ani. Chonaarāweda Rey David chi k'ōp'āyoorā ome audú jarrapisia p'anadak'āri,

²⁶ ichi t'īuji Tachi Ak'ōre te ne-edeo oodade. Abiatar, p'aareerā poro waibiapa, pan k'opiji Davidmaa, ai naaweda Tachi Ak'ōrepa jaraji mīda p'aareerāpa aupai mǎgee pan k'odamerā. Davidpa ma pan k'op'eda, ichi ome nipapataarāmaa teeji. Tachi Ak'ōrepa āra miapi-e paji mǎga oodap'edaa k'aurepa.

²⁷ Tachi Ak'ōrepa eperāarā oo-e paji īipata ewari iadamerā. Naapiara Tachi Ak'ōrepa eperā ooji. T'ēepai ooji īipata ewari eperāarā īidamerā mimiada-ee.

²⁸ īipata ewate paara mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema jua ek'ari bida aji.

3

*Eperā jua chiwa bada
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)*

¹ Waya Jesús wājī Ak'ōre Ūraa jarateepata tede. Mama baji eperā jua chiwa bi.

² Ūk'uru arii p'anadap'edaarāpa Jesumaa ak'i para baji, īipata ewate jīpai jīak'aapa. Mǎgá āchi charraarāmaa jaranadait'ee.

³ Māpai Jesupa jua chiwa bimaa maaji:

—P'irabáji māk'aapa jōmaarā esajīak'a ak'inī bēeji.

⁴ Māpai apemaarāmaa iidiji:

—¿K'ãare p'ãdata iru p'ani Ak'õre Ûraade ïipata ewate oodamerã? ¿Pia ooipia bi wa k'achia? ¿ÿipaipia bi piupiamaaapa wa piupiiipia bi, k'aripada-ee?

Mamïda ãchi k'ïup'ee para beejì k'awa p'anadap'edaa perã piata ooipia bi.

⁵ Jesupa k'ïrau ak'ïji ãchìmaa. Ma eperã chupirìa k'awaa k'iniada-e p'anadap'edaa perã, Jesús k'ïra pia-ee beejì. Mãpai ma eperãmaa mägaji:

—Pichi jua ÿirupãde aji.

Mãpai jua ÿiruji. Aramata ÿipa beejì.

⁶ Mapa fariseorã mamãik'aapa uchiadap'eda, Rey Herodes eere p'anadap'edaarã ome pedeeteemaa p'aneejida Jesús peepit'aadait'ee.

Jesupa eperãarã chok'araarãmaa jarateeda lago ide

⁷ Galilea eujãdepemaarã chok'ara Jesús t'ëe chejida. Mapa iru wãji chi k'õp'ãyoorã ome Galilea Lago idee.

⁸ Jesupa ne-inaa pia oopari k'awaadak'ãri, eperãarã chok'araara cheepurujida irumaa: Judea eujãdepemaarã, Jerusalén p'uurudepemaarã, Idumea eujãdepemaarã. Ichiaba chejida Jordán to k'ïraik'a eerepemaarã, Tiro p'uuru k'ait'a p'anapatap'edaarã mãik'aapa Sidón p'uuru k'ait'a p'anapatap'edaarã.

⁹⁻¹⁰ Chok'ara ÿipada perã, k'ayaa beerãpa iru p'ïsua ata chejida, t'õbairupa ÿipa p'aneedai ÿiak'aapa. Eperãarã audú chok'ara nïbada perã, ichi ome nìpapataarã pëjì barco ÿiride, eperãarã ichìmaa chenaadamerã. Mãpai jarateejì barcodeepa.

¹¹ Netuara merãtia beerãpa Jesús unudak'ãri, iru k'ïrapite bedabaik'oodachida mãik'aapa biapachida:

—ÿiPi Tachi Ak'õre Warrapi!

¹² Mamïda Jesupa netuaraarã itriapachi ichia ooda nepirinaadamerã eperãarã k'ïrapite.

Jesupa k'õp'ãyoorã jirit'erada

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Maap'eda Jesús ee nok'odee wãji chi k'õp'ãyoorã ome mãik'aapa jirit'eraji ichi k'ïsiade iru bada.

¹⁴ Doce jirit'eraji ichi ome nìpapataadamerã mãik'aapa Ak'õre Ûraa jarateepataadamerã awara ãi. [Mägïrã t'ï bijì apóstoles.]

¹⁵ Mägïrã ichiaba pëjì netuara merãtia bee uchiapidamerã eperãarã k'ap'ãadeepa.

¹⁶ Nägïrã paji chi doce jirit'erada: Simón, (Jesupa t'ï bida Pedro);

¹⁷ Zebedeo warrarã, Santiago Juan ome; Jesupa ichiaba ãra t'ï bida *Boanerges*;

¹⁸ Andrés; Felipe; Bartolomé; Mateo; Tomás; Santiago (Alfeo warra); Tadeo; Simón Celote apatap'edaa;

¹⁹ mãik'aapa Judas Iscariote; mägìpa t'ëepai Jesús traicionaada.

Jesús Netuara Poro Waibia ome

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Ma t'ëepai Jesús teeda t'ïuji chi k'õp'ãyoorã ome mãik'aapa waya eperãarã chok'ara irumaa chejida. Mapa p'oyaa nek'odak'aa paji.

²¹ Jesús èreerãpa mägã k'awaadak'ãri, iru ata chejida jaradap'edaa perã k'ïra k'awa-ee bi.

²² Moisepa p'ãda jarateepataarã che p'anajida Jerusalendee. ãchia jarapachida:

—Beelzebú, Netuara Poro Waibia juapata jägã netuaraarã uchiapiparida apachida.

²³ Jesupa ãchi t'ï p'e atap'eda, nepiriji:

—¿Sãga Satanapa uchiapiima ichi auk'arã?

²⁴ P'uuru pidaarã chik'ïra unuamaa p'aneeruta pirã, taarãda-e ãchi itu jõdaridait'ee.

²⁵ Auk'a te pidaarã awara-awaraadaidak'ãri, waa araa p'anapataada-e pait'ee mãik'aapa jõdaridait'ee.

²⁶ Mägã pik'a Netuara Poro Waibia ichi auk'arã jëreru pirã, ãchi itu jõdaridai.

²⁷ Ma awara, apida t'ïudak'aa eperã juataura bimãi iru net'aa jãri atade. Naapiara ÿi nïbi-e pirã, iru net'aa jãri p'e ata-e pai. Mì waibiara bi Netuara Poro Waibia k'ãyaara. Mapa netuaraarã mi jua choodak'aa.

²⁸ Mia wãarata jararu. Tachi Ak'õrepa p'ek'au k'achia jõmaata wëpapii, pedee k'achia jaradap'edaa paara iru ãpite.

²⁹ Mamïda ik'achia jararuta pirã iru Jaure ãpite, Tachi Ak'õrepa perdonaak'aa. Mãgee p'ek'au k'achia wëpapii-eda aji.

³⁰ Moisepa p'ãda jarateepataarãpa jarapachida Jesupa ne-inaa oopachi netuara juapa mãik'aapa merapachida Tachi Ak'õre Jaure. Mapa mägã jaraji Jesupa.

María Jesús ÿpemaarã ome pachedap'edaa

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Māpai pachejida Jesús nawe chi ipemaarā ome. Mamīda taawa p'aneejida māik'aapa t'ī pēijida Jesús āchima uchiamerā.

³² Jesús ik'aawa su-ak'i p'anadap'edaarāpa jarajida:

—Pi nawe pi ipemaarā ome taawa nīmaa p'anīda ajida. Ārapa pi jiri nidada ajida.

³³ Irua p'anauji:

—Parāpa k'awa p'ani mi nawe māik'aapa mi ipemaarā. Mamīda ¿k'airāta mia k'inia iru bima mi nawek'a māik'aapa mi ipemaarāk'a?

³⁴ Ak'ip'eda ichi ik'aawa su-ak'i p'anadap'edaarāmaa, māgaji:

—Acha p'anīrāta mia k'inia iru bi mi nawek'a māik'aapa mi ipemaarāk'a.

³⁵ Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a oopataarāta mi ipemak'a, mi ipewērak'a p'ani māik'aapa mi nawek'a.

4

Net'atau p'opari nepirida

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Waya Jesús jarateemaa beek'āri lago ide, eperāarā chok'ara chejida. Audú chok'ara chedap'edaa perā, Jesús batauji barco lago jāde badaade māik'aapa su-ak'i beejī. Jōdee eperāarā jōmaweda p'aneejida lago ide.

² Mamāik'aapa Jesupa eperāarāmaa nepirīmaa beejī Ak'ōre Ūraa jarateeit'ee:

³ —Mia nepirīru pia k'īsiati. Eperā wāji net'atau p'ode.

⁴ Ma p'o wāk'āri, ūk'uru baaijida o jāde. Māpai ipanaarāpa k'ok'oo chejida.

⁵ Ūk'uru baaijida māu-idaade mak'īara yooro wēe badamāi. Māgī isapai t'onojida, mak'īara yooro wēe bada perā.

⁶ Mamīda ak'ōrejīru jērak'āri, chi k'īru piidachi, chi k'arra īrii bada perā.

⁷ Ūk'uru baaijida ne-īri-idaade. Mamīda ne-īri k'ap'ip'īara waripari perā, māgī net'atau t'onō wādap'edaa piuk'oodachida. Maperā chauda-e paji.

⁸ Jōdee awaraa net'atau baaijida eujā piade. Māgī t'onojida, warijida māik'aapa pia chaujida. Ūk'uru net'atau abaadeepa uchijida treinta, sesenta maa-e pirā cien.

⁹ Māpai Jesupa māgaji:

—iPia k'īsiati parāpa et'ewa ūridap'edaade k'awaadamerā k'āata jara k'inia bi!

Sāap'eda Jesupa nepiripachi jarateeit'ee

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ T'ēepai Jesús ituaba beejī chi k'ōp'āyoorā doce ome, awaraa ichi ome nipapatap'edaarā paara. Māpai āchia iidijida:

—¿K'āata jara k'inia bima ajida, pia nepirī bada?

¹¹ Jesupa p'anauji:

—Tachi Ak'ōrepa parāmaa k'awapimaa bi ne-inaa naaweda k'awapik'aa pada; sāga ichideerā p'aneedai. Mamīda awaraarāmaa mia nepiripari jarateeit'ee, k'awada-ee p'aneedamerā.

¹² 'Mia oo bi ak'i p'ani mīda, wāara unuda-e māik'aapa mia jara bi ūri p'ani mīda, k'awada-e. Mia jarateepari pia k'awadap'edaa paara, Tachi Ak'ōrede ijāak'ajida māik'aapa irua āchia p'ek'au k'achia oopata wēpapik'aji. Mamīda wāara māga k'iniadak'aa.' (Is 6.9-10)

Jesupa k'awapida net'atau p'oparide

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Māpai Jesupa iidiji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—¿Parāpa k'awada-e p'anik'ā mia jaratee k'inia bi ma nepiridade? ¿Sāga k'awaadait'ee awaraa nepirik'āri jarateeit'ee? Nāga jara k'inia bi:

¹⁴ 'Ma net'atau p'opari Ak'ōre Ūraa jarateeparik'a bi māik'aapa ma net'atau Ak'ōre ūrāak'ata bi.

¹⁵ Net'atau baairutamāi eperāarā Ak'ōre Ūraa ūripataarāk'ata bi. Mamīda ūridap'eda, Netuara Poro Waibia chepari ne-inaa ooi't'ee, t'āripa ma pedee ijāanaadamerā.

¹⁶ Awaraa eperāarā chi net'atau māu-idaade baaidap'edāak'api p'ani. Tachi Ak'ōre Ūraa o-īa ūripata.

¹⁷ Mamīda ma net'atau t'onoda taarā-e weda piidaiparik'a, māga pik'a māgiirāpa ma jara pēida taarā ijāada-e. Maperā ma ūraade ijāadap'edaa k'aurepa awaraarāpa nepira jiri cheruta pirā āchi ome, maa-e pirā awaraarāpa āchi jiriruta pirā miapidait'ee, ijāa amaapata.

¹⁸ Awaraa eperāarā chi net'atau ne-īri-idaade baaidap'edāak'api p'ani. Ak'ōre Ūraa ūri p'ani.

¹⁹ Mamída áchia na p'ek'au eujádepema net'aa k'ísia p'aneepata áchi-it'ee atadait'ee. Tachi Ak'óre Ūraa úridai k'áyaara, p'arat'a máik'aapa awaraa ne-inaa waapiara k'inia p'anapata. Maperá Tachi Ak'órepa oopi k'inia bik'a oodak'aa.

²⁰ Jódee awaraa eperáarā chi net'atau eujā piade baaidap'edaak'api p'ani. Net'atau aba eujā piade uuda chauparik'a tau treinta maa-e pirā sesenta maa-e pirā cien, māga pik'a ma eperáarāpa Ak'óre Ūraa úridak'ári, t'áride ijāa p'aneepata. Māgá Tachi Ak'óre Ūraa waapiara k'awaa wāpata máik'aapa oopata irua k'inia bik'a.

*K'áata oodaipia bi Jesupa jarateeda úridak'ári
(Lc 8.16-18)*

²¹ Ichiaba jarateeji:

—Tachia lámpara k'oodak'aa cajón ek'ari ata bidait'ee maa-e pirā cama ek'ari. Ma k'áyaara lámpara k'oodak'ári, it'í ata bípata pia ídaamerā.

²² Māga pik'a, írá Tachi Ak'óre net'aa mera pik'a bi mīda, t'ēpai parāpa jōmaarāmaa jaradait'ee.

²³ ¡Pia k'ísíati parāpa et'ewa úridap'edaade k'awaadamerā k'áata jara k'inia bi!

²⁴ Ichiaba jaraji:

—Pia k'ísíati mia jararude. Eperāpa ne-inaa pia ook'ári mia jarateeda pia k'ísia bairā, pia oo bi. Tachi Ak'órepa ichi ūraa audú k'awaapii írumaa, máik'aapa ne-inaa pipiara ooyada aji, iru ome.

²⁵ Tachi Ak'órepa eperā k'ísia k'awaa bimaa k'ísia k'awaara bapiit'ee, Ak'óre Ūraa Pia ijāapari perā. Jódee mia jarateeda pia k'ísia k'inia-e bak'ári, ichia naaweda k'awa bada k'íra atuapiit'ee.

Net'atau t'onoda nepirida

²⁶ Ichiaba Jesupa nepiriji:

—Tachi Ak'óre jua ek'ari p'anirā íwapata net'atau eujāde p'odak'a.

²⁷ Tachia net'atau p'odap'eda, k'euru chaa k'áiruta pijida máik'aapa ewari chaa p'irabairuta pijida, ma net'atau t'onopari máik'aapa wari wāpari. Tachia k'awada-e sāga māgá waripari.

²⁸ Yoorode net'atau ichi itu t'onopari. Naapiara uchiapari chi t'uk'u; mamáik'aapa chi k'iru. Maap'eda uchiapari chi k'imi chak'e; t'ēpai net'atau chok'ara chaupari.

²⁹ P'oo bak'ári, ewapata. Māga bi Tachi Ak'óre jua ek'ari p'anirā ome.

Mostaza tau nepirida

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Jesupa ichiaba awaraa nepiriji jarateeit'ee:

—¿K'áarek'a bima aji, Tachi Ak'órepa eperáarā ichi jua ek'ari bik'ári, ichideerā p'aneedamerā? ¿K'áata nepiríit'eema pia k'awaadamerā?

³¹ Mostaza tau uudák'api bi. Māgí net'atau apemaarā net'atau k'áyaara ma-áriara bi.

³² Mamída uup'eda, apemaarā ne-uu k'áyaara waibiara waripari. Māgá waibia warik'ári, ipanaarāpa áchi te oopata chi juade.

Jesupa ooda nepirik'ári

(Mt 13.34-35)

³³ Jesupa māga nepiri wāpachi Tachi Ak'órede k'ísia p'aneedamerā. Ichia nepirida pia úridak'ári, waa nepiripachi.

³⁴ Jarateek'ári, ichita māgá nepiripachi. Nepiri-ee jarateek'aa paji. Mamída chi k'óp'áyoorā ituaba p'aneedak'ári, ma nepirida jōma jara k'inia bi jarateepachi.

Jesupa nāu p'usa ome t'umātípida

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Ma ewate k'eu wāk'ári, Jesupa maaji ichi ome nipapataarāmaa:

—Wādāma aji, lago k'íraik'a eeree.

³⁶ Eperáarā atabéijida máik'aapa bataujida Jesús su-ak'í bada barcode. Awaraarā jida auk'a wājida awaraa barcode.

³⁷ Māgá lago sía wādade nāu golpe p'ua níbeeji máik'aapa p'usara t'o níbeeji. Mapa barco pirubaai wā nipaji.

³⁸ Māimisa Jesús k'ái baji barco trumaa. Su-ak'í beepata íri porok'au baji. Aramata írimat'aajida máik'aapa māgajida:

—¡Tachi Waibia! ¡P'irabáiji! ¡Tachi pirubaai wādapi! ¿Pi-it'ee p'ua-ek'á ajida, tachi pirubaaidaruta pijida?

³⁹ Māpai Jesús p'irabaip'eda, māgaji nāumaa:

—Waa p'uanaapáde aji.

Māpai nāu waa p'ua-e paji. Ichiaba p'usamaa maaji:

—T'umāti beepáde aji.

Aramata jōmaweda ip'ii ũu beejj.

⁴⁰ Māpai Jesupa maaji ichi ome nipapataarāmaa:

—¿Sāap'eda p'era jōnima? ¿At'āri ijāada-eeta p'anik'ā? aji.

⁴¹ Mamīda āchi p'era para beejj, waide māga unudak'aa pada perā. Āchi pitapai iidi para beejj:

—¿K'aima nāgí? Tachi Ak'ōrepara padeepari nāumaa, p'usamaa ip'ii beemerā.

5

Eperā k'ap'iade netuara merātia bada

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Lago k'raik'a eere panajida Gerasa eujāde.

² Jesús barcodeepa batauk'āri, irumaa cheji jāiradeepa eperā k'ap'iade netuara merātia bi.

³ Ma eperā āk'adaa bapachi jāira māu te uriade. Ichi ome p'oyaadak'aa paji; cadenapa pida.

⁴ Edaare cadenapa biiride māik'aapa juade jī nībipachida. Mamīda t'it'aapachi. Mapa p'oyaadak'aa paji.

⁵ Āstaawa, p'arik'ua pida bia nipapachi ee beede māik'aapa jāira bee chaa. Ichi itu p'u oo nipapachi māupa.

⁶ Mamīda t'imí weda māgí eperāpa Jesús unuk'āri, p'iradachi irumaa māik'aapa bed-abaidachi.

⁷⁻⁸ Māpai Jesupa māgaji:

—jNetuara, uchiapáde aji, na eperā k'ap'iadeepa!

Biaji:

—Jesús, pi Ak'ōre Waibia Warrapi. ¿K'āata ooit'eema aji, mi ome? Tachi Ak'ōre k'rapite jarāji mi k'achia oo-e pait'ee. Mi ichiak'au bipáde aji.

⁹ Māpai Jesupa iidiji:

—¿Pi, k'asaa t'ijarapatama? aji.

—Mi t'ijarapatada aji, Legión, chok'ara nipapata perā.

¹⁰ Māpai Jesumaa chupiria iidipachi awara āyaa pēinaamerā.

¹¹ Ma ee k'arraya sinaarā chok'ara nek'omaa p'anajida.

¹² Mapa netuaraarāpa chupiria iidijida:

—Awara āyaa pēii k'āyara, ara p'ani sina k'ap'iade t'ūpipáde ajida.

¹³ Māpai Jesupa netuaraarā mamaa pēiji. Uchiapiji ma eperā k'ap'iadeepa māik'aapa t'ūpiji sinaarā k'ap'iade. Māirā p'irak'oodachida ee k'ot'ari jira bidee māik'aapa lago jāde baainajida. Mama jōmaweda iyapa jīak'oodachida. Sinaarā perā dos mīl paji.

¹⁴ Ma sina jīa p'anadap'edaarāpa māga unudak'āri, p'era p'irak'oodachida. Āchia unudap'edaa nepir'inajida p'uuru pidaarāmaa māik'aapa p'uuru k'ait'a beerāmaa. Eperāarāpa Jesupa ooda k'awaa k'inia p'anadap'edaa perā, chejida ak'ide.

¹⁵ Jesumāi pachedak'āri, ma eperā netuaraarā merātia p'anadap'edaa unujida, p'aru jīp'eda, su-ak'i bi Jesús ik'aawa māik'aapa k'ra pia ak'i bajj. Māga unudak'āri, p'era para beejj.

¹⁶ Chi unudap'edaarāpa nepirijida apemaarāmaa netuaraarā merātia p'anadap'edaa māik'aapa sinaarā k'ap'iade pēik'ooda.

¹⁷ Māpai waaweeepa Jesumaa chupiria iidijida āchi eujādeepa wāmerā.

¹⁸ Jesús barcode batauk'āri, ma eperā naaweda netuaraarā merātia badapa chupiria iidiji Jesupa ichi ome auk'a wāpimerā.

¹⁹ Mamīda Jesupa oo-e paji; jīp'a jaraji:

—Wāji pichi temaa. Nepir'napáde aji, jōmaweda Ak'ōrepara ooda māik'aapa pi chupiria k'awaada.

²⁰ Māpai nepir'i wāpachi Jesupa ooda ichi ome Decápolis eujāde, p'uuru bee chaa. Māga ūridak'āri, eperāarā jōmaweda o-īa ak'itrua para beejj.

Jairo k'au jipada māik'aapa wēra abaapa Jesús p'aru i t'ōbaida

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Waya Jesús chek'āri k'raik'a eereepa barcode, eperāarā chok'ara chejida irumaa lago ide.

²² Māga nide Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tedepema poro pacheji. Ichi t'ijarapachida jairo. Jesús unu atak'āri, biirimāi bedabaidachi

²³ māik'aapa chupiria iidiji:
—Mi k'au juak'aya nībi. Chupiria k'awáaji. Pi jua binapáde aji iru ĩri, mágá jipa beemerā māik'aapa chok'ai beemerā.

²⁴ Māpai Jesús ichi ome wāji. Ichiaba eperāarā chok'ara wājida Jesús ome. Maperā p'ĭsua wājida.

²⁵ Ma eperāarā see nībide baji wēra bi k'ayaa bi waamiapa. Doce años mágá baji.

²⁶ At'apai mia baji. Jōma chi p'arat'a jōdai baji jipapataarā juade nipa, jipa-ee. Waapiara k'ayaa k'erapachi.

²⁷ Jesupa ooda ũri bada perā awaraarā it'aideepa, k'ait'a wāji āpiteik'a eereepa iru p'aru t'ōbait'aade.

²⁸ Māga ooji k'ĭsia bada perā iru p'aru i t'ōbairupapai jipa beei.

²⁹ T'ōbaik'āri, aramata waamia t'ibaidachi, māik'aapa ichia k'awaaji Jesupa ichi jipada.

³⁰ Aweda Jesupa k'awaaji jiparu ichia jara-eeta. Mapa āpitee ak'ip'eda, iidiji:

—¿K'aipa mi p'aru t'ōbajjima? aji.

³¹ Ichi ome nipapataarāpa mágajida:

—¿Pia unu-e bik'ā ajida, eperāarā p'ĭsua nībi? Māga bita iidi bi: “¿K'aipa mi t'ōbajjima?”

³² Mamīda Jesupa tau k'it'aa ak'ĭ nībeeji unui jĭak'aapa k'aipa paji.

³³ Ma wēra k'ap'ia wēre nībapachi p'era nībipa, k'awa bada perā ichita jipa bi. Mapa bedabaidachi Jesús k'ĭrapite māik'aapa jōmaweda jaraji.

³⁴ Māpai Jesupa mágaji irumaa:

—Wēra, pia mīde ijāa bairā, jipa beejida aji. K'āiwee wāpáde aji, pi k'ayaa wēpada perā.

³⁵ Jesús pedeemaa bide Jairo tedeepe eperāarā chejida māik'aapa mágajida Jairomaa:

—Pi k'au jai-idaaji. Mapa ¿k'āare-it'ee Jesús ateedayama ajida, pichi temaa?

³⁶ Mamīda Jesupa māga ũrik'āri, mágaji Jairomaa:

—Waaweenāaji; jĭp'a mīde ijāpáde aji.

³⁷ Mamāik'aapa k'ōp'āyapi-e paji apemaarāmaa; aba ateeji Pedro, Santiago māik'aapa chi ĩpema, Juan.

³⁸ Jairo temāi panadak'āri, biuk'a nībaji. Ununajida eperāarā jarajēe para nībi.

³⁹ T'ĭujida teedaa māik'aapa Jesupa mágaji:

—¿Sāap'eda audupai jēe para bima? aji. Na wēra k'au jai-idaa-e bi. Jĭp'a k'āita bida aji.

⁴⁰ Māga ũridak'āri, ēik'oodachida. Māpai Jesupa jōmaweda taawaa uchiapik'ooji. Aba t'ĭupiji ma wēra k'au jai-idaada k'ap'ia badamaa, chi ak'ōre, chi nawe māik'aapa Jesús ome wādap'edaarā.

⁴¹ Juade jita atap'eda mágaji:

—*Talita, cum;* (jara k'ĭnia bi: “Wēra k'au, p'irabáiji”).

⁴² Aramata p'irabaidachi māik'aapa p'irriā beejī. (Ma wēra k'au doce años iru baji.) Māga unudak'āri, eperāarā ak'ĭtrua para beejī.

⁴³ Mamīda Jesupa ũraaji apidaamaa nepirinaadamerā. Maap'eda jaraji nek'opidamerā ma wēra k'aumaa.

6

Jesús Nazaret p'uurudee wāda

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Mamāik'aapa Jesús wāji ichi warida p'uurudee chi k'ōp'āyoorā ome.

² ĩpata ewate Ak'ōre Ūraa jarateemaa beejī māpema Ak'ōre Ūraa jarateepata tede. Eperāarāpa Jesupa jarateeda ũridak'āri, p'era pik'a iidi para beejī:

—¿Sāmapi k'awaajima ajida, ichia jarateemaa bi? ¿Sāgapi k'ĭsia k'awaa beejima? Ma awara, ¿Sāga ooparima ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa?

³ ¿Jāgipa ne-inaa pak'urudee oopari-ek'ā? ¿Ichi María warra-ek'ā? ¿Santiago, José, Judas māik'aapa Simón chi ĩpemaarā-ek'ā? Ichiaba, ¿ichi ĩpewēraarā nama p'anapata-ek'ā ajida, tachi t'āide?

Mapa iru pedee ijāa k'ĭniadak'aa paji.

⁴ Māpai Jesupa maaji:

—Jōmaarā t'āide ũri k'ĭnia p'anapata Tachi Ak'ōre pedee jaraparipa jara bi. Mamīda ichi p'uurudepemaarāmaa jaratee chek'āri, ijāadak'aa. Auk'a ijāadak'aa jarateek'āri ichi ēererāmaa māik'aapa ichi tedepemaarāmaa.

⁵ Mama irua ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa oo-e paji, ichide ijāada-e p'anadap'eda perā. K'ayaa beerā chok'ara-eepai jipaji ichi juapa t'ōbaik'āri.

⁶ P'era pik'a beejī ichi p'uurudepemaarāpa ichide pia ijāada-e pada perā.

Jesupa chi k'ōp'āyoorā pēida Ak'ōre Ūraa jarateenadamerā

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

Jesús p'uuru bee chaa nipaji jarateede.

⁷ Māgá nidade chi k'öp'äyoorā doce t'í p'eji māk'aapa ome-omee pēji netuara uchiapi-damerā ichi t'ide, ichi jōmaarā k'āyaara waibiara bairā.

⁸ Jaraji ne-inaa ateenadamerā; jīp'a ateedamerā pak'uru t'idik'adait'ee ode wādak'āri. Wādaipia bi muchila wēe, chik'o wēe māk'aapa p'arat'a wēe.

⁹ Āchi chancla māk'aapa p'aru jīdaipia bi, mamīda awaraa p'aru ateedaik'araa bi jīdait'ee.

¹⁰ Māpai māgaji:

—Parā teedaa wādak'āri, ai tede p'anēeti, mamāk'aapa wāruta misa.

¹¹ Mamīda eperāarāpa parā auteebaida-e pirā, ichiaba parāpa jarateeruta ūri k'iniada-e pirā, mamāk'aapa uchiāti. Uchiadak'āri, biiridepema yooro p'ora nēep'edapāde aji, ak'ipidait'ee Ak'ōrepa māga k'inia-e bi. [Āra k'achiara uchiadait'ee Sodoma pidaarā māk'aapa Gomorra pidaarā k'āyaara Tachi Ak'ōre k'īrapite panadak'āri, iru ewari waibia ewate.]

¹² Māpai chi k'öp'äyoorā wājida jarateede. Eperāarāpa ma jarateeda ūridak'āri, āchia p'ek'au k'achia oopata oo amaajida māk'aapa Tachi Ak'ōrede ijāajida.

¹³ Ichiaba netuara chok'ara uchiapipachida eperāarā k'ap'iadeepa māk'aapa aceitepa p'urudak'āri, k'ayaa beerā chok'ara jipapachida.

Juan Bautista piuda

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Awaraarā ideepa Rey Herodepa ūriji Jesupa ooda, iru t'o p'anadap'edaa perā. Jara-pachida:

—Māgí eperā Juan Bautistada apachida, chi piuda chok'ai p'irabaida. Mapa ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa oopari.

¹⁵ Ūk'uruurāpa jarapachida:

—Jāgí Elías, chonaarāwedapema Ak'ōre pedee jarapari.

Jōdee awaraarāpa jarapachida:

—Ak'ōre pedee jarateeparipi, chonaarāwedapema Ak'ōre pedee jarapataarā jīak'a.

¹⁶ Herodepa eperāarāpa jaradap'edaa ūrik'āri, maaji:

—Māgí Juanpi, mia otau t'iap'epit'aada; māk'aapa irā chok'ai p'irabaida.

¹⁷ Ai naaweda Herodepa Juan cadenapa jī atapiji māk'aapa carcelde t'ipit'aaji chi ipema Filipino wēra Herodías k'aurepa. Herodepa ma wēra ataji ichi ome beemerā.

¹⁸ Juanpa māga k'awaa atak'āri, māgapachi Herodema: “Pia pichi ipema wēra iru baik'araa bi pichi wērak'a.”

¹⁹ Maperā Herodiapa Juan k'ira unuamaa iru beejī māk'aapa peepit'aa k'inia baji Herode-maa. Mamīda p'oyaa oo-e paji.

²⁰ Herodepa Juan waawee baji, irua Ak'ōrepa oopi bik'a oopachi perā māk'aapa Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'i bapachi perā. Maperā Juan jia paraa iru bapachi. Ma awara Juanpa jaratee bi ūri k'inia bapachi, k'awak'aa paji mīda irua k'āata jara k'inia bi.

²¹ Mamīda Herodiapa k'isia ataji Herodepa ichi t'oda fiesta ook'āri. Ichi ek'ariirā poroorā, soldaorā poroorā, māk'aapa eperāarā waibiarā Galilea eujādepemaarā pachejida ma nek'opari fiesta oode.

²² Ma fiesta oomaa p'anide Herodías k'au t'īuji nek'odap'edaamāi māk'aapa pēiramaa beejī. Rey Herodepa māk'aapa ichi ome p'anadap'edaarāpa ma pēira bada audú k'inia p'anajida. Mapa reypa māgaji ma awēramaa:

—Mimaa iidíji, pichia iidí k'iniata. Mia teeit'ee.

²³ Wāarapi; Tachi Ak'ōre k'īrapite mia juraa bi, mia teeit'ee pichia iidiruta. Mia eujā ak'i bi esajīak'a teeit'ee, k'inia bi pirā.

²⁴ Ma awēra taawaa uchiap'eda, iidinaji chi nawemaa:

—¿K'āata iidiyama? aji.

Chi nawepa p'anauji:

—Iidipāde aji, Juan Bautista poro.

²⁵ Ma awēra isapai waya t'īuji rey badamāi māk'aapa maaji:

—K'inia bida aji, iraweda teemerā Juan Bautista poro p'arat'ude.

²⁶ Rey Herodes k'ira pia-ee beejī, Juan peepi k'inia-e bada perā. Mamīda chi che p'anadap'edaarā k'īrapite juraa k'aurepa mera k'inia-e paji.

²⁷ Aramata pēji soldao Juan poro aneemerā. Soldao wāp'eda carcelde, Juan otau t'iap'et'aaji

²⁸ māk'aapa ma awēra nawepa jaradak'a aneeji iru poro p'arat'ude. Ma awēramaa tee cheji. Maap'eda ichia teenaji ichi nawemaa.

²⁹ Juan k'öp'äyoorāpa ūri atadak'āri iru peedap'edaa, chi piuda k'ap'ia iidinajida iadait'ee.

Māga paji Juan Bautista peepidap'edaa.

Jesupa eperāarā cinco mil nek'opida

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-15)

³⁰ Jesús k'öp'äyoorā waya araa p'anadak'āri iru ome, irumaa nepirijida jōma āchia oodap'edaa māik'aapa jarateedap'edaa.

³¹ Eperāarā chok'ara wāpachida māik'aapa chepachida. Maperā chi k'öp'äyoorā ome p'oyaa nek'odak'aa paji. Mapa Jesupa mājaji āchimaa:

–K'öp'äyoorā, chéti. T'imí ñinadāma eperāarā wādak'aamaa.

³² Māpai barcode bataujida awara āyaa wādait'ee.

³³ Mamīda chok'araarāpa unujida āra wā nidá māik'aapa k'awaajida Jesús aide wā. Maperā eperāarā jōmaweda p'irajida, naapiara nide.

³⁴ Jesús barcodeepa batauk'āri, eperāarā chok'ara unuji. Āra chupiria k'awaaji ovejaarāk'a para bada perā, ak'ipari wēe. Māpai Jesupa Ak'ōre Ūraa jarateemaa beejī.

³⁵ K'eupodopa chi k'öp'äyoorā ik'aawa chejida māik'aapa mājajida:

–K'eu wāpi; nama eperāarā p'anadak'aa.

³⁶ Pēipāde ajida, eperāarā wādamerā te chaa māik'aapa p'uuru bee chaa ne-inaa k'oparii netonadamerā.

³⁷ Mamīda Jesupa p'anauji:

–Parāpa chik'o téeti k'odamerā.

Māpai mājajida:

–¿Pia k'inia bik'ā taipa pan netonadamerā k'opidait'ee āramaa? ¿K'āare p'arat'apa netodayama ajida? ¿Atane ocho mimiada valorta pande netonadaik'ā? ajida.

³⁸ Māpai Jesupa iidiji:

–¿Pan jōmasaa iru p'anima? aji. Ak'ināti.

K'awaadak'āri, jara chejida:

–Pan joisomaa māik'aapa chik'o omé iru p'anida ajida.

³⁹ Māpai jaraji eperāarā su-ak'í p'aneepidamerā awara-awaraa chok'ara, eujāde p'ūjajara ĩri.

⁴⁰ Su-ak'í p'aneejida awara-awaraa cien māik'aapa cincuenta.

⁴¹ Māpai Jesupa pan chik'o ome jitaji ichi juade, maap'eda it'aa ak'iji. It'aa t'ip'eda gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa, ma pan k'ōrak'ooji. Māga oop'eda, pan chok'ara teeji chi k'öp'äyoorāpa eperāarāmaa jedenadamerā. Ichiaba chik'o jedejida jōmaarāmaa mājí chik'o omé iru p'anadap'edaadepema.

⁴² Jōmaweda nek'ojida bi jāwaa p'aneerutamaa.

⁴³ Jesús k'öp'äyoorāpa k'ōraa docena aba p'ejida pan pite māik'aapa chik'o nibeeda.

⁴⁴ Chi mājí pan k'odap'edaarā imik'īraarā cinco mil paji.

Jesús lago ĩri t'ia nipada

(Mt 14.22-33; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ma t'ēepai Jesupa chi k'öp'äyoorā barcode bataupiji ichi naa lago siadamerā Betsaida p'uurudee ichi eperāarā ome despēdiiru misa.

⁴⁶ Eperāarā erreuk'oodaidak'āri, iru wāji ee nok'odee it'aa t'ide.

⁴⁷ K'eudaik'āri, chi k'öp'äyoorā barcode lago esa-auk'a ewaa wā nipajida. Māimisa Jesús truwá bee baji.

⁴⁸ Jesupa unu baji chupiria jōni, āchimaa nāu p'ua nībada perā. Māpai taujaaweda wāji āramaa lago ĩri.

⁴⁹ Barco k'ait'a wā nipak'āri, unujida māik'aapa k'īsiajida netuara. Mapa biajida.

⁵⁰ Jōmaweda audú p'eradachida. Mamīda irua mājaji:

–¡P'eranáati! ¡Mida! aji.

⁵¹ Māpai batauji āra ome māik'aapa nāu p'ua nībada t'umātídachi. Ak'itrua para beejī

⁵² āra waide ijāada-e p'anadap'edaa perā Tachi Ak'ōrepa ne-inaa mājá chaaree bee oopipari Jesumaa. Mājá p'anajida, unujida mīda irua pan k'opida eperāarāmaa, pan wēe p'anadak'āri.

Jesupa k'ayaa beerā chok'ara jipada Genesaret eujāde

(Mt 14.34-36)

⁵³ Panadak'āri lago k'īraik'a eere, wiibainajida Genesaret eujāde. Mama barco jī bijida to ide.

⁵⁴ Barcodeepa bataurutate, eperāarā mama p'anapataarāpa Jesús k'awa atajida.

⁵⁵ Isapai jōmaarāmaa jara wājida. Mapa k'ayaa beerā chok'ara aneejida Jesús wāyaa'it'ee ūridap'edaamāi.

⁵⁶ Iru wārūmaa p'uuru beede m̄aik'aapa p'uuru awara āi te beede, ichiaba k'ayaa beerā atepachida āchi p'arude. Ata bipachida eperāarā ode wāyaapatamāi m̄aik'aapa Jesús wāyaa wāk'āri, chupiria iidipachida ichi p'aru ide pijida t'ōbaipimerā. K'ayaa beerāpa t'ōbaidak'āri, jōmaweda jipa p'aneepachida.

7

Judiorāpa āchi k'īsiadoopa jarateedap'edaa
(Mt 15.1-9)

¹ Moisepa p'āda jarateepataarā Jerusaleendeepa chejida Jesús badamaa fariseorā ome.

² Māirāpa unudak'āri Jesús k'ōp'āyoorā ūk'uru jua siida-ee nek'o p'ani, pedee k'achia jarapachida āra āpīte.

³ (Fariseorāpa m̄aik'aapa awaraa judiorā pia bee k'inia p'anirāpa jua pi-ia siipata. Māga jarateepachida chonaarāweda m̄aik'aapa at'āri māga oopata āchi naawedapemaarāpa oopatap'edaak'a. Āchi k'īsiade judiorā pia beerā nek'odaik'araa bi, m̄agā āchi jua siida-ee.)

⁴ Ne-inaa k'oparii netodap'eda p'uurude, nek'odak'aa pia siidai naaweda. Ichiaba oopata nāgee ne-inaa awaraa āchi naawedapemaarāpa oopatap'edaak'a: nek'odai naaweda ne-inaa mesade siipata; vaso, k'uuru metaldee, chok'o m̄aik'aapa āchi sīu-ak'i p'aneepatamāi.)

⁵ Māga oopata perā iidijida k'ūradaīt'ee:

—¿Sāap'eda pi ome nipapataarāpa ooda-e p'anima ajida, tachi chonaarāpa chonaarāweda oopatap'edaak'a? Ma k'āyaara jua pia siida-e p'ani nek'odai naaweda.

⁶ Jesupa p'anauji:

—Chonaarāweda Ak'ōre pedee jarapari Isaiāpa parā āpīte wāara pedeeji. ¡Seewata Tachi Ak'ōrede ijāapataarāda apata! Isaiāpa m̄agaji:

'Na eperāarāpa mi k'inia iru p'anida apata it'aipa. Mamīda āchi t'āri pa wāara mi k'iniadak'aa. ⁷ Pāripi mi k'īrapite it'aa t'īpata, oo k'inia p'anapata perā eperāarāpa jara p'anik'a, mia jara bik'a oodai k'āyaara.' (Is 29.13)

⁸ Māpai Jesupa m̄agaji:

—Parāpa audupiarā ijāapata eperāarāpa āchi k'īsiadeepa jarateepata. Jōdee Ak'ōre Ūraade p'ā jera bik'a oodait'ee k'īsiadak'aa.

⁹ Ichiaba m̄agaji:

—Ak'ōre Ūraa yiarāa iru p'ani. Jōdee chonaarāweda oopatap'edaak'a oo k'inia p'anapata. ¿Māga-ek'ā? aji.

¹⁰ Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa jaraji Moisés it'aideepa:

'Pichi ak'ōre m̄aik'aapa pichi nawe k'inia iru baparīji m̄aik'aapa āra pedee ūriparīji.' (Ex 20.12)

Ma awara jaraji:

'Warrapa ik'achia jararu pirā ichi ak'ōremaa wa ichi nawemaa, peet'aadaipia bi.' (Ex 21.17)

¹¹ Mamīda parāpa jarateepata eperāpa jarai chi ak'ōremaa wa chi nawemaa: "Pi p'oyaa k'aripa-epi, jōma mia iru bi *Corbán* perā."

¹² Eperāpa māga jarak'āri, pia bida apata chi ak'ōreerā k'aripanaamerā.

¹³ Māgī ūraa uchiapari eperāarā k'īsiadeepa. Māgide ijāadak'āri, Tachi Ak'ōre Ūraa yiarāa iru p'aneepata. Ichiaba awaraa ūraa jarateepata m̄aik'aapa ma k'aurepa eperāarāpa oodak'aa Tachi Ak'ōre Ūraade jara bik'a.

Ne-inaa tachi k'achia beepipari Tachi Ak'ōre k'īrapite
(Mt 15.10-20)

¹⁴ T'ēpai Jesupa eperāarā t'ī p'e atap'eda, maaji:

—Jōmaarāpa mi pedee ūriti, m̄aik'aapa k'awāati mia jararu.

¹⁵ Chik'o k'odak'āri, tachi k'ap'iade edū banapari. Ma chik'o k'odap'edaa k'aurepa tachi k'achia p'aneedak'aa Tachi Ak'ōre k'īrapite. Ma k'āyaara, ne-inaa eperā t'ārideepa uchiarūpata k'achia beepipari.

¹⁶ [Pia k'īsiadapāde aji, mia jaradade.]

¹⁷ Jesupa eperāarā atabēip'eda, t'ūji teedaa. Mama chi k'ōp'āyoorāpa iidijida:

—¿K'āata jara k'inia bīma ajida, pia eperāarāmaa jarateeda?

¹⁸ Irua jaraji:

—¿Māgara, parāpa ichiaba k'awada-e p'anik'ā? Chik'o k'odak'āri, tachi k'achia beepik'aa Tachi Ak'ōre k'īrapite,

¹⁹ t'āride banak'aa perā. Jip'a bide banapari, maap'eda uchiapari. (Māga jarak'āri, Jesupa jara k'inia baji Tachi Ak'ōrede ijāapataarāpa chik'o k'īra t'ādoo k'odaipia bi.)

²⁰ Ichiaba jaraji:

—Mamīda ne-inaa k'achia eperā t'ārideepa uchiadapa tachi k'achia beepipari Tachi Ak'ōre k'īrapite.

²¹ Eperā t'ārideepa nāgee k'īsia k'achia uchiaparida aji: p'ek'au ooit'ee awaraarā ome; nechiait'ee; chāra peeit'ee;

²² miak'āi bi awaraarā ome k'āiit'ee; chāra net'aa k'īait'ee; chāramaa ne-inaa k'achia ooit'ee; chāra k'ūrait'ee; ne-inaa k'achia ooi awaa bapariit'ee; chāra k'īra unuamaa iru bapariit'ee irua ne-inaa iru bi k'aurepa; chāra āpīte seewa jara nipait'ee; audua bapariit'ee māik'aapa ne-inaa pariatua oopariit'ee.

²³ Jōmaweda ma ne-inaa k'achia uchiapari eperā t'ārideepa. Ma ne-inaa oodak'āri, k'achia p'aneepata Tachi Ak'ōre k'īrapite.

*Wēra judio-ee bipa Jesude ijāada
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Mamāik'aapa Jesús Tiro p'uuru k'ait'a wāji chi k'ōp'āyoorā ome. Wāji teedaa ichi unupi k'inia-e bada perā. Mamīda p'oyaa miru-e paji.

²⁵⁻²⁶ Māga nide wēra k'au netuara merātia bada nawepa ūriji Jesús mama bi. Ma wēra judio-e paji; Sirofenicia eujādepema paji. Teedaa wāp'eda, bedabai nībanaji Jesús k'īrapite māik'aapa irumaa chupīria iidiji:

—Mi k'au k'ap'iade netuara merātia bi. Chupīria k'awāaji māik'aapa uchiapit'aapāde aji, iru k'ap'iadeepa.

²⁷ Mamīda Jesupa māgaji:

—Judiorāmaa ita-aria naa mīmaa chupīria iidipiji. Pia-e bida aji, warrarā chik'o jāri atait'ee māik'aapa usaarāmaa tee baibit'ee.

²⁸ Ma wērapa p'anauji:

—Māgada aji, Tachi Waibia. Mamīda usaarāpa paara k'opata warrarā juadeepa baaida mesa ek'ari. Mapa, mi judio-e mīda, pīmaa chupīria iidi bida aji.

²⁹ Māpai Jesupa maaji:

—Pia p'anauji. Wāpāde aji, pi k'au k'ap'iadeepa netuara uchiada perā.

³⁰ Ma wēra teedaa panak'āri, chi k'au p'arude k'āiwee ununaji. Netuara uchiadai baji chi k'au k'ap'iadeepa.

Jesupa eperā k'īri k'ī bi māik'aapa pedee atua bi jipada

³¹ Jesús uchiaji Tiro p'uuru k'ait'a bi eujādeepa chi k'ōp'āyoorā ome. Wāyaa Sidon p'uurude panait'ee Decápolis eujāde, Galilea Lago k'ait'a.

³² Mama Jesumaa eperā ateejida. Ma eperā k'īri k'ī baji māik'aapa pedee atua baji. Chupīria iidijida Jesumaa iru jua bīmerā ma eperā īri, jipa beemerā.

³³ Jesupa awara āyaa ateeji see nībadamāiipa māik'aapa ichi jua chak'epa t'it'aaji ma eperā k'īri chaa. Ichiaba idubapa t'ōbait'aaji iru k'īrame.

³⁴ Maap'eda it'aa ak'iji, golpe īyapaaji māik'aapa māgaji ma eperāmaa:

—*¡Efatá!* (Jara k'inia bi: “¡K'īri ēesaajil!”)

³⁵ Aramata pedee atua bada pia pedeeji māik'aapa k'īri ēesaadachi.

³⁶ Māpai Jesupa jaraji apidaamaa jaranaadamerā. Māga jarapachi mīda, waapiara jara wāpachida.

³⁷ Chi ūridap'edaarā o-īa ak'itrua para beeji māik'aapa pedee para beeji:

—Jesupa jōma pia oopariipi. ¡K'īri k'ī bi ūripipari māik'aapa pedee atua bi paara pedeeipi-pari!

8

Jesupa eperāarā cuatro mil nek'opida

(Mt 15.32-39)

¹ Ewari aba eperāarā chok'ara waya see nībaji Jesús badamāi. Mamīda nek'odait'ee wēe p'anadap'edaa perā, chi k'ōp'āyoorā t'ī p'ejī māik'aapa māgaji:

² —Mia na eperāarā chupīria k'awaa bi, mi ome k'āima ōpee p'anadairā māik'aapa īrā āchi nek'odait'ee wēe p'ani.

³ Māgá pēiru pirā āchi te chaa, ode k'ap'ia t'ūmaak'oodaridait'ee jarrapa, ūk'uru t'imīpa che p'anadairā.

⁴ Chi k'ōp'āyoorāpa iidijida:

—Mamīda ¿sāga nek'opidayama ajida, nama eperāarā wē-e perā chik'o netodait'ee taimaa?

⁵ —¿Pan jōmasaa iru p'anima? aji.

Maajida:

—Siete.

⁶ Eperāarā su-ak'i beepiji māik'aapa ma pan atap'eda, it'aa t'iji gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa. K'ōrak'oop'eda teeji chi k'ōp'āyoorāpa eperāarāmaa jedenadamerā.

⁷ Ichiaba chik'o chak'eerā chok'ara-ee iru p'anajida. Jesupa it'aa iidik'āri, chok'araara eepadachi māik'aapa jedepiji.

⁸ Jōmaarāpa k'ojida bi jāwaadarutamaa. K'oraa siete ipuru p'ejida pan chik'o ome beeda.

⁹ Chi nek'odap'edaarā perā cuatro mil paji. Maap'eda Jesupa āchi temaa pēiji.

¹⁰ Māpai Jesús chi k'ōp'āyoorā ome barcode bataup'eda, wāji Dalmanuta eujādee.

Ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa unu k'inia p'anadap'edaa

(Mt 16.1-4)

¹¹ Mama bide fariseorā pachejida māik'aapa aupedeemaa p'aneejida Jesús ome. Imiatee k'inia p'anadap'edaa perā, iidijida ne-inaa oomerā Tachi Ak'ōrepapai oopari, māik'aapa ak'ipimerā wāara Tachi Ak'ōrepa iru pēida.

¹² Jesús golpe iyapaaji māik'aapa māgaji:

—¿K'asaa parā pedeeta? ¿Awaraa ne-inaa unu k'inia p'anik'ā Tachi Ak'ōre juapa ooda? Mia wāarata jararu. Mia oo-e pait'ee parāpa iidi p'anik'a.

¹³ Maap'eda mama atabēiji. Barcode bataup'eda, uchiaji lago k'īrak'a eere chi k'ōp'āyoorā ome.

Jesupa ūraada fariseorāpa oopatak'a oonaadamerā

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Ma wā nidade chi k'ōp'āyoorāpa k'īra atuadai p'anajida ateedait'ee ne-inaa k'oparii. Pan apai iru p'anajida barcode.

¹⁵ Jesupa āra ūraaji:

—K'īra k'awaa nipapatāati fariseorā pan, Herodes pan k'onadamerā, āchi levadura k'achia bairā.

¹⁶ Jesús k'ōp'āyoorā pedee para baji āchi pitapai, irua jara k'inia bada k'awada-e p'anadap'edaa perā. Maajida:

—Māga jara bi, tachi pan wēe p'anadairā.

¹⁷ Jesupa k'awaji ārapa k'īsiadap'edaa. Mapa māgaji:

—¿Sāap'eda pan wēe p'anida a p'anima? aji. ¿At'āri k'awada-e p'anik'ā mia jaratee k'inia bi? ¿Pandepai k'īsia p'ani-ek'ā? aji. Mapa k'awada-e p'ani.

¹⁸ Parā tau iru p'ani mīda, unudak'aa mia oo bi. K'īri iru p'ani mīda, mia jaratee bi ūridak'aa. ¿Maarepidata k'īrāpada-ek'ā?

¹⁹ Mia pan joisomaa jedek'āri imik'īraarā cinco milmaa, ¿chi pite beedapa k'oraa jōmasaa ipurujidama? aji.

P'anaujida:

—K'oraa docena aba.

²⁰ —Ichiaba pan siete jededak'āri imik'īraarā cuatro milmaa, nek'odap'eda, ¿k'oraa jōmasaa ipurujidama? aji.

Maajida:

—K'oraa siete.

²¹ Māpai maaji:

—¿Parāpa at'āri k'awada-ek'ā? aji. K'īra k'aupai ijāadai fariseorā pedee māik'aapa Herodes pedee.

Jesupa Betsaida p'uurude tau p'āriu bada jipada

²² Betsaida p'uurude panadak'āri, tau p'āriu bi ateejida Jesumaa chupiria iidide irua t'ōbaimerā.

²³ Jesupa ma tau p'āriu bi juade jitap'eda, p'uuru k'idaa ateeji. Māpai ma eperā tau jāde idut'aaji māik'aapa ichi tau wāk'a atap'eda juapa, Jesupa maaji:

—¿Īrā pia unuruk'ā? aji.

²⁴ Ak'ip'eda, maaji:

—Unu bipi eperāarā pak'uruk'a nūtee.

²⁵ Jesupa jua waya tau ĩri biji māik'aapa āyaa atak'āri, ma eperāpa pia unu beeji. Māgá jipa beeji.

²⁶ Māpai Jesupa ichi temaa pēiji māik'aapa maaji:

—P'uurudee wānaapāde aji, māik'aapa p'uuru pidaarāmaa maarepida jaranaapāde aji.

Pedropa Jesús Tachi K'aripaparida ada

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-20)

²⁷ Ma t'ēepai, Jesús chi k'ōp'āyoorā ome wāji p'uuru k'aipee beedee, Cesarea de Filipino p'uuru k'ait'a bi eujāde. Ode wādade, Jesupa iidiji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—¿Mi k'aima a p'anima aji, eperāarāpa?

²⁸ P'anaujida:

– Ūk'uruurāpa jara p'ani pi Juan Bautista, piup'eda p'irabaida. Awaraarāpa jara p'ani Elías. Ichiaba ūk'uruurāpa jara p'ani pi awaraa Ak'ōre pedee jarapari.

²⁹ – Parāpārama, ¿mi k'aima adaima? aji.

Pedropa p'anauji:

– Pi Cristo; Tachi Ak'ōrepa pēida tachi k'aripamerā.

³⁰ Mamīda Jesupa jaraji:

– Awaraarāmaa māga nepirinaadapāde aji.

Jesupa jarada ichi peedait'ee

(Mt 16.21-23; Lc 9.21-22)

³¹ Jesupa jarateemaa beej:

– Mide ijāadak'aa p'anadairā, tachi judiorā poro waibiarāpa, p'aareerā poroorāpa, māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarāpa mi miapidait'ee māik'aapa yīaraa iru p'anadait'ee. Maap'eda mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, peepit'aadait'ee. Mamīda ewari ōpeemaa mi chok'ai p'irabaiit'ee.

³² Māgī pedee jaraji jōmaarā k'īrapite. Māpai Pedropa Jesús awara āyaa ateeji māik'aapa itriamaa beej, māgā pedee bada perā.

³³ Mamīda Jesús p'irrabaiji māik'aapa chi k'ōp'āyoorā k'īra ak'ip'eda, māgaji Pedromaa:

– ¡Mi ik'aawaapa āyaa wāji, Satanapa māga jarapida perā! Pia k'īsia-e Ak'ōrepa k'īsia bik'a. Jīp'a k'īsiamaa bida aji, eperāarāpa k'īsiapatak'a.

Sāga nipadai Jesús ome

(Mt 16.24-28; Lc 9.23-27)

³⁴ Māga bap'eda, Jesupa chi k'ōp'āyoorā t'ī p'e ataji awaraarā ome māik'aapa maaji:

– Eperā mi ome nipa k'inia bi pirā, k'īsiaik'araa bi ichia ne-inaa oo k'inia bidepai. Ichi kuroso āp'aipia bi eperā peenadait'ee k'a. Ooipia bi mia ooparik'a, ma k'aurepa miapiruta pijida piurumaa.

³⁵ Eperā piuamaa bi pirā mide ijāapari k'aurepa, māgī piuk'āri atuait'ee. Mamīda eperā piuru pirā mide ijāapari k'aurepa, māgī it'aa wāit'ee ichi piuk'āri.

³⁶ Ma awara k'āare piata baima eperāpa ne-inaa pia na p'ek'au eujāde nībi jōmaweda ataru pirā, mamīda piup'eda chok'ai p'irabai-e pirā Ak'ōre eujāde?

³⁷ Ichiaba, k'āata teeima Tachi Ak'ōremaa, tachi piudap'eda chok'ai p'irabaipimerā? Māga p'oyaa ooda-e.

³⁸ Jrapema eperāarā audú p'ek'au oo k'inia p'anapata mide ijāadak'aa perā. Māirā taide eperā k'īra nejasia bi pirā jarait'ee mide ijāa bi maa-e pirā mi ūraa jarait'ee awaraarāmaa, māgara mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema jida k'īra nejasia bait'ee mēreda ait'ee, mi Ak'ōre Waibia k'īra wāreede chek'āri iru angeleerā ome.

9

¹ Jesupa ichiaba māgaji:

– Mia wāarata jararu. Nama p'anūrā ūk'uru piudai naaweda unudait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā biru ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā.

Jesús k'īra awaradaida

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² K'āima seismaa Jesús wāji ee it'ia bi nok'ode. Ichi ome ateeji Pedro, Santiago māik'aapa Juan. Mama āra taide Jesús k'īra awaradachi.

³ Ichi p'aru t'o-t'oo idaadachi pi-ia t'ōdak'a.

⁴ Māga nide chi k'ōp'āyoorāpa unujida chonaarāweda p'anapatap'edaarā Elías māik'aapa Moisés pedeemaa p'ani Jesús ome.

⁵ Māpai Pedropa māgaji Jesumaa:

– Tachi Jarateepari, ipia bi nama p'anadait'ee pi ome! Oodait'ee te chak'eerā ōpee; aba pi-it'ee, aba Moise-it'ee, chi apema Elia-it'ee.

⁶ Pedropa k'īsia-ee māga jaraji, p'era ak'i nībada perā apemaarā ome.

⁷ Māga nide jīrarapa āra aneu cheji. Madeepa Tachi Ak'ōrepa pedeeji:

– Nāgida aji, mi Warra k'inia. Ūriti iru pedee.

⁸ Aramata ak'idak'āri, āchi ik'aawa apida unuda-e paji; Jesús aupaita āchi ome baji.

⁹ Eedeepa cherutade Jesupa jaraji āchia unudap'edaa nepirinaadamerā, ichi jai-idaap'eda waya chok'ai p'irabai naaweda.

¹⁰ Maperā nepirida-e paji āchia unudap'edaa. Mamīda āchi pitapai pedee p'anapachida k'asaa jara k'inia bi “jai-idaap'eda waya chok'ai p'irabaiit'ee”.

¹¹ Maap'eda Jesumaa iidijida:

—¿Sāap'eda Moisepa p'āda jarateepataarāpa jarapatama ajida, chonaarāwedapema Elías naapiara cheit'ee Tachi K'aripapari k'āyaara?

¹² Irua p'anauji:

—Wāarata jara p'ani. Elías naapiara cheit'ee māik'aapa ne-inaa jōmaweda pia ooit'ee, eperāarāpa auteebaidamerā iru t'ēe cheru. Mamīda mia jara bi: Ak'ōre Ūraa p'ādade ichiaba jara bi mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, miapidait'ee māik'aapa k'īra unuamaa iru p'anadait'ee. Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade p'ā jēra bik'a ichiaba oopiit'ee.

¹³ Mamīda eperā Elías jīak'aa chejipi. Māgí t'ijarapachida Juan Bautista. Āchia oo k'iniata oojida iru ome Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

Jesupa k'ūtrāa k'ap'iaadeepa netuara uchiapida
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jesús, Pedro, Santiago māik'aapa Juan pachedak'āri apemaarā k'ōp'āyoorā p'anadap'edaamāi, unu chejida eperāarā chok'araarāpa wap'ira iru p'ani māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarā ūk'uru aupedee jōni ma k'ōp'āyoorā ome.

¹⁵ Jesús unudak'āri, ak'itrua para beeji māik'aapa p'ira wājida irumaa auteebaide.

¹⁶ Māpai Jesupa iidiji āchima:

—¿K'āaredeta aupedee p'anima mi k'ōp'āyoorā ome?

¹⁷ Eperāpa p'anauji:

—Tachi Jarateepari, mi warra aneeji pīmaa netuarapa ichiwa iru bairā.

¹⁸ Ma netuarapa wawat'ibat'at'aapari eujāde. Maap'eda it'aidee k'ōp'ep'ee che nībeepari, k'ida kierrkierree nībeepari, ichiaba k'ap'ia ibiaba nībeepari. Mia chupiria iidiji pi k'ōp'āyoorāmaa ma netuara uchiapit'aadamerā. Mamīda p'oyada-e paji.

¹⁹ Māpai Jesupa māgaji arii p'anadap'edaarāmaa:

—Aai, eperāarā, ¿at'ārita mide ijāada-e p'anik'ā? ijījadak'arāk'api p'ani! ¿jōmasaa taarāit'ee parā ome ijāarutamaa? Anēeti ma warra.

²⁰ Māpai aneejida Jesumaa. Mamīda netuarapa Jesús unuk'āri, warra wawat'aaji māik'aapa bat'at'aaji eujāde. It'aideepa k'ōp'ep'ee eujāde pīrabai nībeeji.

²¹ Jesupa iidiji ma warra ak'ōrema:

—¿Sāaweda māgā nībima? aji.

Chi ak'ōrepa p'anauji:

—Ma-āri weda.

²² At'apai netuarapa bat'at'aapari t'ipitau urua nībide maa-e pīrā toida peet'aait'ee. Mapa p'oyaa oota bi pīrā, tai chupiria k'awāaji māik'aapa k'aripapāde aji.

²³ Jesupa p'anauji:

—¿K'asaa pi pedee? ¿P'oyaa ooi'ā a bik'ā? ¡Eperāpa mide ijāa bi pīrā, mia ne-inaa jōma oopari!

²⁴ Māpai chi warra ak'ōrepa golpe pedeeji:

—Ijāa bida aji. ¡Mi k'aripāji waapiara ijāait'ee!

²⁵ Jesupa unuk'āri eperāarā seedaruta, māgaji netuaramaa:

—Netuara, ichiwapipari māik'aapa k'īri k'īpipari, uchiāji jā warra k'ap'iaadeepa māik'aapa waa iru k'ap'iaide t'īnaapāde aji.

²⁶ Māpai netuara biadachi māik'aapa warra golpe wawat'aaji. Maap'eda uchiadachi warra k'ap'iaadeepa. Ma warra piudak'a atabaibeeji. Māpai arii see nībadaarāpa māgajida:

—Piudachida, ajida.

²⁷ Mamīda Jesupa juade jita atap'eda, p'irabai ataji. Māpai ma warra k'ap'ia pia beeji.

²⁸ Maap'eda Jesús wāji teedaa chi k'ōp'āyoorā ome. Ituaba bak'āri, chi k'ōp'āyoorāpa iidijida Jesumaa:

—¿Sāap'eda taipa ma netuara p'oyaa uchiapida-e pajima? ajida.

²⁹ Jesupa p'anauji:

—It'aa t'ī bipapai māgee netuara uchiapiparida aji.

Jesupa waya jarada ichi peedait'ee
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Mamāik'aapa wādak'āri, Galilea eujāde wāyaajida. Mamīda eperāarāmaa k'awapi k'inia-e bada perā,

³¹ Jesupa ne-inaa oo-e paji mama, chi k'ōp'āyoorāmaa jarateemaa bada perā. Māgāpachi:

—Eperāpa mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, baaiipit'ee k'achia beerā juade māik'aapa āchia mi peepit'aadait'ee. Mamīda ewari ōpeemaa mi waya chok'ai p'irabaiit'ee.

³² Chi k'ōp'āyoorāpa k'awada-e paji sāap'eda irua māga jaraji. Mamīda waawee p'anajida iididait'ee.

Eperā waibiara bi Tachi Ak'ōre k'īrapite
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Pachejida Capernaum p'uurude. Teeda p'anide, Jesupa iidiji:
—¿Parā k'āata pedee che wājidama aji, ode?

³⁴ Mamīda k'īra nejasiaapa k'īp'ee para beeji, ode aupedee che wādap'edaa perā, āchidepema k'aita waibiara bi.

³⁵ Jesús su-ak'i beeji māk'aapa chi k'ōp'āyoorā doce t'ī p'e atap'eda, maaji:
—Eperā apemaarā k'āyaara waibiara pa k'inia bi pirā, ek'ariara bai pia bi māk'aapa t'āri o-īa apemaarā k'aripaipa bi.

³⁶ Māpai Jesupa warra chai jua jita atap'eda, ak'i nībiji āchi esajīak'a. Jira atap'eda, wēre ataji jarateeit'ee māk'aapa jaraji:

³⁷ —Eperāpa mide ijāa bi k'aurepa nāgī warra chaik'a auteebairu pirā, mi jida auk'a auteebaipari. Ma awara mi aupai auteebai-e; ichiaba Tachi Ak'ōre auteebai bi, iruata mi pēida perā.

AK'ōrede ijāak'āri, ne-inaa pia oopari
(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Māpai Juanpa maaji:

—Tachi Jarateepari, taipa unujida eperāpa pi t'ī jarap'eda, netuara uchiapi bi eperāarā k'ap'iadeepa. Māga unudak'āri, taipa waa oonaapāde ajida, tachi ome nipak'aa perā.

³⁹ Jesupa p'anauji:

—Ichiak'au oopiti. Eperāpa ne-inaa pia ooru pirā mi t'īde eperāarāpa p'oyaa oodak'aa, māga oop'eda, pedee k'achia jara-e pai mi āpite.

⁴⁰ Tachi ome nipak'aa pijida, tachi eere bida aji.

⁴¹ Mia wāarata jararu. Eperāpa parāmaa pania vaso aba pida teeru pirā todamerā, parāpa mi, Cristode ijāapata perā, Tachi Ak'ōrepa ma eperāmaa ne-inaa pi-ia teeit'eeda aji.

K'īrak'aupai p'ek'au k'achia oodai
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² —Mamīda eperāpa mide ewaa ijāa p'anūrāmaa acha bi warra chaik'a, ijāapiamaa bi pirā, piara bak'aji k'ūrūma iru otaude jī atadap'eda, p'usa jāde bat'at'aadait'ee.

⁴³⁻⁴⁴ Pichi juapa ne-inaa ooda k'aurepa pi k'achiade baairu pirā, ma k'achia oo amāaji, pichi jua t'iap'et'aak'ajik'a. Piara bi it'aa wāit'ee jua mosaa, k'ap'ia jōmaweda atuai k'āyaara t'ipitau ichita jērājēraa jira bide.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ichiaba pichi bīriipa ne-inaa ooda k'aurepa k'achiade baairu pirā, ma k'achia oo amāaji, pichi bīri t'iap'et'aak'ajik'a. Piara bi Ak'ōre ode nik'anik'aa nipait'ee bīri abapai bik'a, k'ap'ia pia tok'arradee bat'a atapēi k'āyaara.

⁴⁷ Ichiaba pichi taupa ne-inaa unuda k'aurepa pi k'achiade baairu pirā, ma k'achia oo amāaji pichi tau ēt'ak'ajik'a. Piara bi Tachi Ak'ōre ode nipait'ee tau abapai bik'a, tau omeeweda nipai k'āyaara netuara ode tok'arradee.

⁴⁸ 'Mama ichita miapiit'ee tachi chiara k'opari k'īpa piuk'aa māk'aapa tachi k'ap'ia paapari t'ipitau k'īk'aa bide.' (Is 66.24)

⁴⁹ —T'ā p'urupata chik'ode mik'īapiamaapa. Auk'a Tachi Ak'ōrepa ichideerā pia ak'ī bapari atuapiamaapa netuara o k'achiade.

⁵⁰ Ma awara chik'o warraara bi t'ā ome. Mamīda t'ā k'iyaa-edaik'āri, ma chik'o warraa-ee bi. ¿Sāga ma t'ā waya k'iyaaipiima? Ichiaba tachi t'āri pia p'anada-e pak'āri, Tachi Ak'ōre k'īrapite servi-e p'ani. Mapa ooti Ak'ōre Ūraade jara bik'a. Māgā k'āiwee p'anadait'ee apemaarā ome.

10

Jesupa jarateeda miak'āi p'anūrā mia amaanaadamerā
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesús uchiap'eda chi k'ōp'āyoorā ome Capernaumdeepa, wājida Jordán to k'īraik'a eeree, Judea eujāde panarutamaa. Mama p'anide waya Jesús badamāi eperāarā cheepurupachida, eperāarāpa oopatap'edaak'a iru wārūmaa. Waya Jesupa jarateemaa beeji naaweda oopatak'a.

² Māga nide fariseorā ūk'uru irumaa chejida. Moisepa p'āda merapii jīak'aapa, iidijida:

—¿Imik'īrapa ichi wēra amaai pia bik'ā? ajida.

³ Irua p'anauji:

—¿K'āata ūraaji Moisepa?

⁴ Jarajida:

—Moisepa ūraajida ajida, wēra amaaru pirā, mia amaada k'art'a p'ā teeipia bi.

⁵ Māpai Jesupa maaji:

—Moisepa māga jaraji parā judiorā k'iri k'isua p'anadairā.

⁶ Mamīda Tachi Ak'ōrepa na eujā ook'ari,

'Ooji imik'ira māik'aapa wēra.'

(Gn 1.27)

⁷ Mapa imik'irapa atabēit'ee chi ak'ōre chi nawe ome, araa p'anapataadait'ee chi wēra ome.

⁸ Māgá eperā omee weda eperā apai pik'a p'aneedait'ee.'

(Gn 2.24)

Eperā omé p'ani mīda, jip'a eperā apai pik'a p'aneepata Tachi Ak'ōre k'irapite.

⁹ Tachi Ak'ōrepa māgá eperāarā omé araa papik'ari, apidaapa amaapidaik'araa bida aji.

¹⁰ Ai t'ēpai teeda p'anadak'ari, Jesús ome nipapataarāpa pedee p'aneejida fariseorāpa iididap'edaade.

¹¹ Jesupa jaraji:

—Eperāpa chi wēra amaata'aru pirā, awaraa wēra ataik'araa bi. Māga ooru pirā, p'ek'au oomaa bi Tachi Ak'ōre k'irapite māik'aapa chi wēra k'irapite, Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bairā wēra iru bak'ari, awaraa ome k'āik'araa bi.

¹² Ichiaba wērapa chi imik'ira amaata'aru pirā, awaraa imik'ira ataik'araa bi. Māga ooru pirā, auk'a p'ek'au oomaa bi Tachi Ak'ōre k'irapite.

Jesupa warrarā bendiciada

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Warrarā aneejida Jesumaa iru jua bimerā āra ĩri. Mamīda Jesús k'ōp'āyoorāpa ma warrarā aneedap'edaarā itriajida.

¹⁴ Jesupa māga unuk'ari, t'āri āriidachi chi k'ōp'āyoorā ome. Māpai māgaji:

—jitrinanāati! Ichiak'au mīmaa warrarā chepiti, Tachi Ak'ōrepa āra jĭak'aarā biit'ee perā ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā.

¹⁵ Mia wāarata jararu. Warra chak'eerāpa waawee-ee ijāapata t'āri o-ĭa Tachi Ak'ōrede. Auk'a tachi chonaarāpa pida ijāadaipia bi p'aneedait'ee Tachi Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome.

¹⁶ Warra chak'eerā jira atap'eda, ichi jua āra ĩri bi wāpachi māik'aapa bendicia wāpachi.

Eperā p'arat'ara bi Jesús ome pedeeda

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Jesús wāit'ee arude, eperā p'ira chep'eda, iru k'irapite bedabaidachi māik'aapa māgaji:

—Tachi Jarateepari t'āri pia, ĩk'āata mia oopia bima aji, it'aa wāit'ee?

¹⁸ Jesupa p'anauji:

—ĩSāap'eda mīmaa t'āri pia bida a bima? aji. T'āri pia apaita bi; māgí Tachi Ak'ōre.

¹⁹ Pia k'awa bi Tachi Ak'ōrepa Moisemaa ūraa p'āpida:

'Eperā peenāaji; miak'āi bi pirā, awaraarā ome k'āināaji; nechianāaji; seewa jaranāaji chĭara k'achiade baaipiit'ee; ichiaba chĭara k'ūranāaji; pichi ak'ōre māik'aapa pichi nawe k'inia iru bapariji māik'aapa āra pedee ūripariiji.'

(Ex 20.12-16)

²⁰ Māpai ma eperāpa maaji:

—Tachi Jarateepari, mia ma jōma ooparida aji, k'ūtrāa weda.

²¹ Jesupa irumaa k'inia ak'iji māik'aapa māgaji:

—Ne-inaa aba waide oo-e bi. Pichi net'aa jōmaweda netok'oonāji māik'aapa chupiria beerāmaa ma p'arat'a tēji. Māga ooru pirā, ne-inaa pipiara iru bait'ee Tachi Ak'ōre eujāde. Māga oop'eda, mi ome nipa chēji.

²² Ma eperāpa māga ūrik'ari, k'ĭsia paraadachi māik'aapa k'ira pia-ee wāji, p'arat'a audú k'inia bada perā.

²³ Jesupa ichi ik'aawa p'anadap'edaarāmaa ak'ip'eda, māgaji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—jChaaree bait'ee p'arat'ara beerā p'aneedait'ee Tachi Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome!

²⁴ Jesús k'ōp'āyoorā ak'itrua para beejī māga ūridak'ari. Māpai waya Jesupa maaji:

—Aai, warrarā, jchaaree bi p'arat'ara bi beeit'ee Tachi Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome!

²⁵ Chaareera bida aji, p'arat'ara bi beeit'ee Tachi Ak'ōre jua ek'ari, camello aguja taude wāyaai k'āyaara.

²⁶ Chi k'ōp'āyoorāpa māga ūridak'ari, waapiara p'era pik'a para beejī māik'aapa āchi pitapai iidi para beejī:

—Māgara, ĩk'aita p'oyaa it'aa wāyama? ajida.

²⁷ Jesupa āchīmaa ak'iji māik'aapa p'anauji:

—Eperāarāpa p'oyaa ooda-e, audú chaaree bairā. Mamīda Tachi Ak'ōre-it'ee ne-inaa chaaree wē-eda aji.

²⁸ Māpai Pedropa māgaji:

—Tai net'aa jōmaweda atabēijida pi ome nipapataadait'ee.

²⁹ Jesupa maaji:

—Mia wāarata jararu. Parāpa atabēijida pāchi te, ĩpema, ĩpewēra, nawe, ak'ōre, warrarā māik'aapa eujā, mi k'aurepa māik'aapa mia pedee pia jaratee bi k'aurepa.

³⁰ Mamīda net'aa atabēidap'edaarāpa ma k'āyaara na p'ek'au eujāde p'ani misa, na ne-inaa atada cien audú atadait'ee: te, ĩpemaarā, ĩpewēraarā, naweerā, warrarā māik'aapa eujā, chīarapa āra miapi iru p'ani jida mi k'aurepa. Ma awara piuk'āri, ichita chok'ai bapariit'ee Tachi Ak'ōre ome.

³¹ Mamīda ĩrapema waibiara p'anīrā eperāarā k'ĩrapite, ek'ariara p'anadait'ee Tachi Ak'ōre k'ĩrapite. Jōdee ek'ariara p'anīrā eperāarā k'ĩrapite waibiara p'anadait'ee Tachi Ak'ōre k'ĩrapite.

Jesupa jarada ōpee jarada ichi peedait'ee

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Ai t'ēpai Jesús apemaarā naa wāji Jerusalendee. Chi k'ōp'āyoorā p'era pik'a iru t'ēe wājida. Awaraarā ichiaba iru t'ēe waaweede wājida. Māpai Jesupa waya chi k'ōp'āyoorā doce awara āi t'ī p'e ataji māik'aapa nepiriji ichi p'asait'ee bi:

³³ —Tachi wāruta Jerusalendee. Mama mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, jita atadait'ee māik'aapa ateedait'ee p'aareerā poroorāmaa māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarāmaa. Āchia iididait'ee k'ĩra tewaraarāmaa mi peet'aadamerā.

³⁴ Mi oo iru p'anadait'ee; k'ĩramaa idudait'ee; soopa widait'ee māik'aapa peet'aadait'ee. Mamīda ewari ōpeemaa mi waya chok'ai p'irabaiit'eeda aji.

Santiago Juan ome chupiria iididap'edaa

(Mt 20.20-28)

³⁵ Zebedeo warrarā, Santiago māik'aapa Juan, Jesús k'ait'a chejida māik'aapa māgajida: —Tachi Jarateepari, taipa ne-inaa audú k'inia p'ani. Mapa chupiria iidi p'ani māga oomerā.

³⁶ Irua iidiji:

—¿K'āata k'inia p'anima aji, mia oomerā parā ome?

³⁷ Māgajida:

—Pi truade jōmaarā poro waibia pak'āri, tai auk'a poro waibiarā pi ek'ari p'anee k'inia p'ani; aba su-ak'i beei pi juaraare, apema pi juabi eere.

³⁸ Māpai Jesupa p'anauji:

—Parāpa wāara k'awada-e p'ani k'āata iidi p'ani. ¿Parāpa ne-inaa k'achia choodaik'ā aji, mia chooit'ee bik'a? Maap'eda ¿parā piu k'iniadaik'ā aji, mi piut'ee bik'a?

³⁹ Āchia p'anaujida:

—¡P'oyadaaip!

Jesupa maaji:

—Parāpa ne-inaa k'achia choodait'eeda aji, mia chooit'ee bik'a. Ma awara piudait'ee mi piut'ee bik'a.

⁴⁰ Mamīda mia p'oyaa jara-e k'airāta mi juaraare wa juabi eere su-ak'i p'anadait'ee. Tachi Ak'ōrepapai māga jarai.

⁴¹ Apemaarā diez k'ōp'āyoorāpa ūridak'āri Santiago Juan ome iididap'edaa, k'ĩraudachida āchi ome.

⁴² Mapa Jesupa t'ī p'e ataji māik'aapa maaji:

—Parāpa k'awa p'ani ijāadak'aa beerā poro waibiarāpa āchia oo k'iniata oopipata eperāarāmaa. Waaweepa āchi jua ek'ari p'anīrāpa oopata āchia jara p'anik'a.

⁴³ Mamīda parāpa oodaik'araa bi ma poro waibiarāpa oopatak'a. Ma k'āyaara ijāpataarā t'āide chi waibiara pa k'inia bīpa apemaarā chupiria k'awaaipia bi māik'aapa k'aripaipia bi.

⁴⁴ Pia jarait'eera, parādepema aba poro waibia pa k'inia bi pirā, awaraarā k'aripaipia bi, esclavopa chipari k'aripaparik'a.

⁴⁵ Mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema mīda, na p'ek'au eujāde che-e paji eperāarāpa mi jīia iadamerā. Jip'a cheji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. Piut'ee eperāarā chok'ara uchiadamerā p'ek'au k'achia jua ek'ariipa.

Jesupa tau p'āriu bada Bartimeo jipada

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jesús wāyaa wāk'āri Jericó p'uurude chi k'ōp'āyoorā ome, eperāarā chok'ara auk'a chejida āra ome. Ma p'uurudeepa uchia wādade, o bi ik'aawa eperā tau p'āriu bi su-ak'i baji p'arat'a iidimaa. Ma eperā t'ĩjarapachida Bartimeo. Māgí Timeo warra paji.

⁴⁷ Ūrik'āri Jesús Nazaretdepema ichi ik'aawa wāyaa wā, ma tau p'āriu bīpa golpe biamaa beej:

—¡Jesús! ¡Rey David Warra, mi chupiria k'awáaji!

⁴⁸ Ma ode p'anadap'edaarāpa itriat'aapachida k'īup'ee beemerā. Mamīda waapiara biapachi:

—iRey David Warra, mi chupiria k'awáajil!

⁴⁹ Māpai Jesús ak'inī beejī māik'aapa māgaji:

—T'ī atanáti.

Māpai t'ī atanaajida tau p'āriu bi:

—Isapai, p'irabáji. Pi t'ī bipi. iWaaweenáajil!

⁵⁰ Māpai chi poroba áyaa bat'at'aap'eda, p'inajiti bainī beejī māik'aapa Jesumaa cheji.

⁵¹ Māpai Jesupa iidiji:

—iK'āata k'inia bima aji, mia oomerā pi ome?

Tau p'āriu bipa p'anauji:

—Jesús, Tachi Waibia, michi taupa pia unu k'inia bida aji.

⁵² Jesupa māgaji:

—iipajipi mide ijāada perā. Wāipia bida aji.

Aweda tau p'āriu badapa pia unuji māik'aapa Jesús t'ēe wāji ode.

11

Jesús Jerusalén p'uurude

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jesús Jerusalén p'uuru k'ait'a wāk'āri, Olivo Ee k'īrapite panaji chi k'ōp'āyoorā ome. Mama p'ani Betfage māik'aapa Betania p'uuru. Jesupa chi k'ōp'āyoorā omé naa pēik'āri, māgaji:

² —Wāti ara bi p'uuru tachi k'īrapite bīmaa. Ará panadak'āri, ununadait'ee burro jī bainī bi, waide apida batauda-e p'ani iru īri. Ēra atāti māik'aapa anéeti.

³ Apidaapa iidiruta pirā, k'āare-it'ee ēramaa p'ani, jarāti: “Tachi Waibiaapa arak'atia atee k'inia bi. Waya tee chedait'eepi.”

⁴ Chi k'ōp'āyoorā wādak'āri, ununajida burro jī bainī bi o bi ik'aawa te āuk'idaa. Māpai ēra atajida.

⁵ Mamīda arii p'anadap'edaarāpa iidijida:

—iK'āata oomaa p'anima parāpa? iK'āare-it'ee ēra ataruta jā burro?

⁶ Māpai Jesupa jaradak'a p'anaujak'āri, ichiak'au pēijida.

⁷ Burro ateadap'eda Jesumaa, āchi īripema p'aru jīpatap'edaa ata bijida ai īri māik'aapa Jesús batauji.

⁸ Jesús māgā wāyaa wāk'āri, chok'araarāpa āchi p'aru t'ō jēra bijida o jāde Jesús k'īrapite; ichiaba ūk'uruurāpa t'ō jēra bijida k'iru t'iap'edap'edaa, āchi rey pai jīak'aapa.

⁹ Jesús naa wādap'edaarāpa māik'aapa t'ēe che wādap'edaarāpa o-ia biapachida:

—iHosana! iK'īra wāree! iTachi Ak'ōrepa pia ak'i bapari ichia pēida ichi pari nipamerā na eujāde! iK'īra wāree Ak'ōre eujāde, Tachi K'aripapari cheru perā! (Sal 118.25-26)

¹⁰ iTachi Ak'ōrepa pia ak'i bapariit'ee ichia rey pēida! iDavid tachi rey padak'a waya rey iru p'anadait'ee! Tachi Ak'ōrepa nāgí auk'a pia ak'i bapariit'ee. iHosana! iK'īra wāree Ak'ōre eujāde, Tachi K'aripapari cheru perā!

¹¹ Jesús Jerusalende pachek'āri, wāji Ak'ōre te waibiadee. Aide eperāarāpa oo para bi unup'eda, waya wāji Betania p'uurudee chi k'ōp'āyoorā ome, k'ewara bada perā.

Jesupa higuera bīrimaa ijāti pēdeeda

(Mt 21.18-19)

¹² Ai norema, Betania p'uurudeepa uchiadak'āri, Jesús jarrapisia nībeejī.

¹³ T'imūpa unuji higuera bīiri bainī bi k'iru paraa. Māpai araa ak'inaji chau bi jīak'aapa. Mamīda chau-ee baji. Chi k'iru aupaita unuji, chaujara-e pada perā.

¹⁴ Māpai ma higuera bīrimaa māgaji:

—iPi waa chauk'aa pait'eeda! aji.

Chi k'ōp'āyoorāpa irua jarada ūrijida.

Jesupa ne-inaa netopataarā jērek'ooda Ak'ōre te waibiadeepa

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ai norema waya Jerusalende pachedak'āri, Jesús Ak'ōre te waibiade t'ūji māik'aapa net'aa netopataarā taawaa jērek'ooji. P'arat'a tau t'erabaipataarā mesa sīa bat'ak'oo wāji, paloma netopataarā banco paara.

¹⁶ Ak'ōre te waibiadee wāyaapik'aa paji net'aa ateerutaarā.

¹⁷ Māpai jarateemaa beejī:

—Tachi Ak'ōre Ūraa p'ā jēra bide jara bi:

'Mi te it'aa t'ipata teda apataadait'ee, jōma na eujādepemaarā-it'ee.'

(Is 56.7)

'Mamīda parāpa nechiapataarā ték'ata oo iru p'ani.'

(Jer 7.11)

¹⁸ Māga ūridak'āri, p'aareerā poroorā Moisepa p'āda jarateepataarā ome k'isia p'aneējida Jesús peepit'aadait'ee. Iru waawee p'anajida, eperāarāpa ak'itrua para bada perā irua jaratee bi k'aurepa.

¹⁹ K'ewaraa Jesús chi k'ōp'āyoorā ome uchijida p'uurudeepa.

Higuera būri p'oodarida

(Mt 21.20-22)

²⁰ Ai norema tap'eda waya Jesús chi k'ōp'āyoorā ome wāyaajida higuera būri badamāi. Unujida chi k'arra jōmaweda p'oo ak'inī bi.

²¹ Māpai Pedropa k'irāpaji Jesupa jarada māik'aapa jaraji Jesumaa:

—jTachi Jarateepari, ak'iji! Pia higuera būrimaa ijīati pedeeda p'oodachida aji.

²² Jesupa p'anauji:

—Ijāapatāati Tachi Ak'ōrede.

²³ Mia wāarata jararu. Eperā wāara Tachi Ak'ōrede ijāa bi pirā, iidiipia bi ne-inaa oomerā, ichi t'āridepai k'isia-ee: “¿Ooik'ā wa oo-e pai?” Māgā Tachi Ak'ōrepa irua jaradak'a ooit'ee. Jararu pirā eemaa: “Jāmāik'aapa āyaa wāji māik'aapa p'usa jāde baaināji,” Tachi Ak'ōrepa māga ooit'ee.

²⁴ Māgā it'aa iididak'āri, naapiara ijāati Tachi Ak'ōrepa ooru parāpa k'iniata, pāchi t'āri auk'a p'ani perā iru ome. Māgā p'anadairā irua ooit'ee parāpa it'aa iididap'edaa.

²⁵ Parā it'aa t'īdak'āri, k'isianāati apemapa k'achia ooda parāmaa. It'aa t'īdai naaweda, iru chupiria k'awāati māik'aapa perdonāati irua k'achia ooda. Māga ooruta pirā, Tachi Ak'ōre it'ari bīpa perdonāait'ee parāpa p'ek'au k'achia oopata.

²⁶ [Mamīda awaraarāpa k'achia oodap'edaa parāmaa perdonāada-e pirā, māgara Tachi Ak'ōrepa ichiaba perdonā-e parāpa ne-inaa k'achia oopata.]

Tachi Ak'ōrepa Jesús pēida

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ma t'ēepai waya chejida Jerusalendee. Jesús Tachi Ak'ōre te waibiade ni misa, irumaa chejida p'aareerā poroorā, Moisepa p'āda jarateepataarā māik'aapa judiorā poro waibiarā.

²⁸ Iidijida:

—¿Tachi Ak'ōrepa tai biji-ek'ā ichi te waibia ak'idamerā? ¿K'aipa pīmaa nāga oopi bima? ajida.

²⁹⁻³⁰ Jesupa p'anauji:

—Mia pida parāmaa iidiit'ee: ¿K'aipa pēijima aji, Juan Bautistapa poro choo chemerā; Tachi Ak'ōrepa maa-e pirā eperāarāpa? P'anauruta pirā, mia pida ichiaba jarait'ee k'ai juapa mia nāgī ne-inaa oo bi. P'anaudapāde aji.

³¹ Māpai āchi pitapai pedee para beejī:

—Tachi Ak'ōrepa pēidada aruta pirā, irua iidiit'ee: “Māgara, ¿sāap'eda Juan ūraa ijāada-e pajima?” Mapa māga p'oyaa jarada-e.

³² Ma awara ¿tuchia sāga jaradaima eperāarāpa Juan pēidap'edaa? Māga jararuta pirā eperāarā k'īraudaridait'ee tachi ome.

Āchia waawee p'anapachida k'awa p'anadap'edaa perā jōmaarāpa ijāa p'anapachida Juan Tachi Ak'ōre pedee jarapari paji.

³³ Mapa p'anaujida:

—K'awada-e p'anida ajida, k'aipa Juan pēiji.

Māpai Jesupa māgaji:

—Māgara mia pida jara-eda aji, k'aipa mimaa nāga oopi bi.

12

Mimiapataarā k'achia beerāde nepirida

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Jesupa nepirimaa beejī āchimaa:

—Eperāpa uva euajā uuji māik'aapa t'iak'auk'ooji. Ichiaba bōgo māudee ooji uva pi-art'idait'ee. Ma awara te it'ia ooji ma irūpa ak'idait'ee. Māga oop'eda, ne-uu euajā ak'ipataarā jiriji mimiadamerā ichi-it'ee. Maap'eda awara āyaa wāji.

² T'ēepai uva oropata ewari pak'āri, ma euajā chiparipa ichi mimiapari pēiji mimiap-ataarāmaa iidinamerā ichi eere bee bi chauda tee pēidamerā.

³ Mamīda āchia iru jita atadak'āri, sik'oojida maap'eda jua arajāa pēit'aaajida chiparimaa.

⁴ Māpai chi euajā chiparipa waya awaraa mimiapari pēiji. Mamīda māgī poro k'ōp'et'aajida māik'aapa waajarak'oojida.

⁵ Pëiji awaraa mimiapari; mǎǎǎi peet'aajida. Mǎpai awaraarǎ chok'ara pëiji. Mǎǎǎrǎdepema ũk'uru wik'oojida, apemaarǎ peek'oojida.

⁶ Mamǎda at'ǎri ichi ome iru bajǎ ichi warra k'inia iru bada. K'ǎsiaji: "Mǎ mimiapataarǎ ome k'achia oojida. Mamǎda acha bi mǎ warra perǎ, waaweedait'ee. Mapa mia iru pëiit'ee."

⁷ T'imǎ weda iru warra unudak'ǎri, ma mimiapataarǎ pedee para beejǎ: "Jǎǎǎpa ichi ak'õre net'aa jõmaweda atait'ee chi ak'õre piuk'ǎri. Peet'aadǎma ajida, tachi eujǎ chiparik'a p'anedait'ee."

⁸ Mǎpai iru pachek'ǎri, jita atajida mǎik'aapa peet'aajida. Maap'eda chi k'ap'ia ma uva eujǎdeepa bat'at'aanajida. Mǎǎapai paji.

⁹ Mamǎda, ma nepiri aupak'ǎri, iidiji:

—jK'ǎsiati! jK'ǎata ooi'ee chiparipa? Mia jarait'ee. Wǎk'ǎri, ma eujǎ ak'ipataarǎ peek'oonait'ee mǎik'aapa awaraa mimiapataarǎ jǎrinait'ee chi ne-uu eujǎ ak'ipataadamerǎ.

¹⁰ jParǎpa Ak'õre Ũraa p'ǎda leeda-e p'anik'ǎ?

"Te oopataarǎpa mǎu k'iniada-e padap'edaa pipiara padachi.

¹¹ Tachi Ak'õrepa mǎǎga ooji, tachia unudamerǎ mǎik'aapa ak'itrua para beemerǎ." (Sal 118.22-23)

Mǎǎǎra k'ǎsiadapǎde aji, pia k'awaadait'ee mia jarateeda.

¹² Mǎpai judiorǎ poroorǎpa Jesús jita atapidait'ee paji, k'awadap'edaa perǎ irua āchideta pedee bajǎ. Mamǎda eperǎarǎ chok'ara paraaji Jesús eere. Ma k'aurepa waawee p'anajida jitapidait'ee. Mapa ichiak'au atabëjjida; maap'eda wǎjida.

P'arat'a p'aapatap'edaa reymaa impuesto-it'ee
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ T'ëepai waya judiorǎ poroorǎpa pëjjida fariseorǎ mǎik'aapa Rey Herodes eere p'anadap'edaarǎ Jesús imiateedamerǎ mǎik'aapa peepit'aadamerǎ.

¹⁴ Wǎjida mǎik'aapa iidijida:

—Tachi Jarateepari, taipa k'awa p'ani pia wǎarata jarapari. Ma awara pariatua ijǎak'aa awaraarǎ k'ǎsiadeepa jara p'ani. Ichiaba pia auk'a jarateepari eperǎarǎ waibiarǎmaa mǎik'aapa chi chupiria beerǎmaa. Pia jarateepari tachi p'anapataadamerǎ Ak'õrepa k'inia bik'a. Maperǎ taipa iidi k'inia p'ani: jPia bik'ǎ tachia impuesto p'aadait'ee Cesarmaa? jP'aadaipia bik'ǎ irua jara bik'a wa p'aadaik'araa bi?

¹⁵ Mamǎda Jesupa k'awaji āchia Tachi Ak'õrede ijǎapatada apata mǎda, wǎara ijǎadadak'aa. Maperǎ mǎǎǎaji:

—jSǎap'eda mǎ k'ũra k'inia p'anima? aji. Denario p'arat'a tau anëeti mia ak'iit'ee.

¹⁶ Jesupa p'arat'a tau ak'ik'ǎri, iidiji:

—jK'ai k'ǎrata nade bi, mǎik'aapa k'ai t'ǎta p'ǎ bima? aji.

P'anaujida:

—César k'ǎra mǎik'aapa ichi t'ǎta p'ǎ bida ajida.

¹⁷ Mǎpai Jesupa mǎǎǎaji:

—Mǎǎǎra tëeti Cesarmaa irua net'aa iidipari, mǎik'aapa tëeti Tachi Ak'õremaa irua iidipari. Iru pedee ũridak'ǎri, ak'itrua para beejǎ.

Iididap'edaa piudap'edaarǎ chok'ai p'irabaipatade
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Mǎpai saduceorǎ ũk'uru wǎjida Jesumaa ne-inaa iidide iru k'ũradait'ee. Mǎirǎpa jarateepata piudap'edaarǎ chok'ai p'irabaidak'aa. Maperǎ iidijida:

¹⁹ —Tachi Jarateepari, Moisepa nǎǎga p'ǎ bëjji tachi-it'ee: Eperǎ miak'ǎi bi warra wëe piuru pirǎ, chi ipemapa iru wëra ataipia bi mǎik'aapa ai ome warra ooiipia bi chi ipema piuda k'ap'ia pari.

²⁰ Mapa jPia k'ǎata k'ǎsia bi nǎǎǎide? Ipemaarǎ siete p'anajida. Chi naapema miak'ǎiji. Mamǎda warra wëe piuji.

²¹ Mǎpai araarepema ipema miak'ǎiji ma p'ëtrǎa ome. Mamǎda ichiaba warra wëe piuji. Ichiaba mǎǎga p'asaji chi araarepema ipemaarǎ ome.

²² Jõmaweda miak'ǎijida mǎda ma wëra ome, warra ooda-e paji. Maap'eda ichiaba ma wëra piuji.

²³ Mǎpai wǎara pirǎ piudap'edaarǎ chok'ai p'irabaipata, waya chok'ai p'aneeruta ewate, jk'ai wëra pait'eema ajida, jõmaweda iru ome miak'ǎi p'anadap'edaa perǎ?

²⁴ Jesupa p'anauji:

—Ak'õre Ũraa pia k'awada-e p'anadairǎ, parǎpa awara k'ǎsia iru p'ani. Ichiaba k'awada-e Tachi Ak'õrepa ne-inaa jõmaweda oopari.

²⁵ Eperǎarǎ piudap'eda chok'ai p'irabaidak'ǎri, imik'ǎraarǎ wëraarǎ ome waa miak'ǎida-e pait'ee. Angeleerǎ ichi truade p'anirǎk'api p'anadait'ee.

²⁶ Ma awara parāpa k'achia k'isia p'anapata jaradak'āri piudap'edaarā chok'ai p'irabaidak'aa. ¿Waide parāpa Ak'ōre Ūraade pia k'īsiada-e p'anik'ā? Abraham, Isaac māik'aapa Jacob jai-idaajida mīda, Tachi Ak'ōrepa maaji Moisemaa pak'uru jep'eda urua jira bideepa t'ipitauk'a:

'Mi pi chonaarā Ak'ōre Waibia; Abraham, Isaac, Jacob ijāadap'edaa Ak'ōre Waibia.' (Ex 3.6)

²⁷ Jara-e paji: "Mi āra Ak'ōre paji." Mapa Tachi Ak'ōredearē jai-idaajida mīda, at'āri chok'ai p'ani. jiru piu beerā Ak'ōre-epi! Ma k'āyaara iru chok'ai beerā Ak'ōrepi. Maperā parāpa ne-inaa awaraata k'isia p'ani, Tachi Ak'ōrepa jarada k'āyaara.

Tachi Ak'ōre Ūraa waibiara bi
(Mt 22.34-40)

²⁸ Māgā pedee jōni misa, cheji Moisepa p'āda jarateepari. Āchi pedee ūrii beeji. Jesupa apemaarāpa iididap'edaa pia p'anauk'āri, māgī jarateeparipa iidiji:

—Tachi Ak'ōre Ūraa jōmaweda p'ādadepema, ¿chisāgita waibiara bima aji, apemaarā k'āyaara?

²⁹ Jesupa p'anauji:

—Tachi Ak'ōre Ūraa waibiara bide jara bi:

'Ūriti Israel pidaarā. Tachi Ak'ōre Waibia apaita bi. Tachi Ak'ōre awara wē-e.

³⁰ Tachi Ak'ōre Waibia wāara k'inia iru baparīji pichi t'āriipa māik'aapa ne-inaa jōmaa k'āyaara iru k'inia iru baparīji. Ewari chaa k'īsiāji t'āriipa irude. T'āri o-īa ooparīji irua jara bik'a.' (Dt 6.4-5)

³¹ Araare jara bi:

'Awaraarā k'inia iru baparīji pichi k'ap'ia k'inia iru baparik'a.' (Lv 19.18)

Ak'ōre Ūraa waibiara wē-eda aji, māgī omé jara aupada k'āyaara.

³² Māpai Moisepa p'āda jarateeparipa māgaji:

—Pia bi, Jesús. Wāarapi pia jara bi:

'Tachi Ak'ōre Waibia abapai bi. Awaraa wē-e iruk'a.

³³ Tachi Ak'ōre wāara k'inia iru baipia bi t'āriipa. Iru k'inia iru baipia bi ne-inaa jōma iru bi k'āyaara. Ewari chaa k'īsiaipia bi t'āriipa irude māik'aapa irua jara bik'a oopia bi t'āri o-īa.' (Dt 6.4-5)

'Ichiaba awaraarā k'inia iru baparīji pichi k'ap'ia k'inia iru baparik'a.' (Lv 19.18)

Māgata oodaipia bi awaraa ne-inaa oodai k'āyaara; net'atau bida altarde wa ne-animal peeda altarde paadai k'āyaara Ak'ōre-it'ee.

³⁴ Māgā Moisepa p'āda jarateeparipa pia p'anauru ūrik'āri, Jesupa maaji:

—Pia Ak'ōre Ūraade ewaa ijāa wāda aji, Ak'ōrepa k'inia bik'a ichi jua ek'ari o-īa nipamerā iru ode.

Maadamāiipa waawee p'aneejida waa iididait'ee.

Tachi K'aripapari waibiara bi Rey David k'āyaara
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Jesupa jarateemaa bide Ak'ōre te waibia āuk'idaa, iidiji:

—¿K'āata jara k'inia p'ani Moisepa p'āda jarateepataarāpa jaradak'āri Mesias David ēreerādeepa uchiat'ee? ¿David poro waibiara bi-ek'ā, iru ēreerādeepa uchiat'ee bi k'āyaara?

³⁶ jPia k'īsiāti! Tachi Ak'ōre Jaurepa p'āpiji Rey David ēreerādeepa uchiat'ee badade:

'Tachi Ak'ōrepa jaraji Tachi Waibiamaa: "Pi mi ome auk'a waibia bairā, su-ak'i beepāde aji, mi juaraare, mia pi k'īra unuamaa iru p'anapataarā p'oyaaru misa.'" (Sal 110.1)

³⁷ Davidpa ichi ēreerādeepa uchiat'ee bimaa t'ijaraji "Tachi Waibia". ¿Mapa k'awada-ek'ā aji, Mesias waibiara bi chonaarāwedapema Rey David k'āyaara?

Eperāarā chok'ara mama p'anadap'edaarāpa Jesús pedee ūridak'āri, o-īadachida.

Jesupa jarada k'īrak'aupai Moisepa p'āda jarateepataarā ome
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupa jaratee bi misa, māgaji:

—K'īrak'aupai p'anapataadai Moisepa p'āda jarateepataarāk'a. Āchi audua p'anadairā, p'aru teesoo jīl awaa p'anapata māik'aapa k'inia p'anapata jōmaarāpa āchima saludaadamerā plaza bee chaa, tachi poro waibiarā ome oopatak'a.

³⁹ Ichiaba su-ak'i p'aneepata su-ak'i beepari pipiara bide Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede māik'aapa nek'odak'āri, chi su-ak'i beepari pipiara bide su-ak'i p'aneepata.

⁴⁰ Ma awara, p'ētrāa chupiria beerā te jāri atapata māik'aapa seewata taarā it'aa t'ipata eperāarā k'īrapite. Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate ichia āchi audupiara miapiit'ee.

P'ētrāa chupiria k'īriipa p'arat'a tau teeda Tachi Ak'ōremaa
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Ewari aba Jesús su-ak'i baji primisia p'arat'a p'epata k'ait'a, ak'ima eperëaräpa eda ata bidak'äri. P'arat'ara beeräpa waibia ata bi chepachida.

⁴² Mäga nide p'ëträa chupiria k'iri pacheji. Ata bi cheji p'arat'a tau omé cobrede. Mägi p'arat'a tau mak'iara ipia-e paji.

⁴³ Mäga unuk'äri, Jesupa chi k'öp'äyoorämaa maaji:
—Mia wäarata jararu. Tachi Ak'öre k'irapite na p'ëträapa primisia waibiara teejida aji, apemaarä k'äyaara.

⁴⁴ Jömaaräpa tee p'ani ächi p'arat'a waibia iru p'anadap'edaadepema beeda. Jödee na p'ëträa, chupiria k'iri mīda, ichia iru k'erada jömaweda teeji Tachi Ak'öremaa. Teejida aji, chi p'arat'a iru bada paara chik'o netoit'ee.

13

Jesupa jarada Tachi Ak'öre te waibia t'eedariit'ee

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Jesús uchiak'äri Tachi Ak'öre te waibiadeepa chi k'öp'äyoorä ome, abaapa maaji:

—i Tachi Jarateepari, ak'iji, acha bi mäu ta-pia p'ani mäik'aapa Tachi Ak'öre te waibia pi-ia oo k'obi!

² Jesupa maaji:

—Wäara, acha p'ani te pi-ia p'ani. Mamīda ewari cherude mäu apida bee-e pait'ee awaraa mäu iiri. Na jömaweda t'ee k'oo chedait'ee.

Na p'ek'au eujä jöi naaweda, eperäarä miadait'ee

(Mt 24.3-14; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ T'ëpai wājida Olivo Eedee; Ak'öre te waibia k'irapite beepari. Jesús ituaba su-ak'i beek'äri, Pedro, Santiago, Juan mäik'aapa Andrés iru k'ait'a wājida mäik'aapa iidijida:

⁴ —¿Säapai p'asait'ee pia jarada Ak'öre te waibiade? ¿Säga taipa k'awadayama ajida, ma ewari k'ait'a pak'äri p'asait'ee pia jaradak'a?

⁵ Jesupa p'anauji:

—Tauk'a nipapataāti apidaamaa k'ürapiamaapa.

⁶ Mi jīak'a chok'ara chedait'ee. Seewata jaradait'ee: “Mita Ak'öre Warra, Tachi Ak'örepa pēida.” Mäga jara p'anipa eperäarä chok'ara k'üradait'ee.

⁷ Paräpa üridak'äri nama mäik'aapa awara äi jura chōo jōni, p'eranaāti. Ichita mäga p'asait'ee. Mamīda at'äri na p'ek'au eujä jō-e pait'ee.

⁸ Ai naaweda eperäarä awaraarä ome chōodait'ee. Jarra oodait'ee mäik'aapa awērachai wāyaapariit'ee eujä awara-awaraade. Mamīda mäga p'asak'äri, ewaapi na p'ek'au eujädepemaarä miamaa p'aneedait'ee.

⁹ 'i Tauk'a nipapataāti! Mi k'ira unuamaa iru p'anapataaräpa parä atapidait'ee judiorä poroorämaa, mide ijäapata k'aurepa. P'ua oodait'ee Ak'öre Üraa jarateepata tede. Ateedait'ee ächi poro waibiarämaa mäik'aapa ächi reyrämaa. Mäirä k'irapite paräpa jaradai Tachi Ak'örepa ooda parä-it'ee mi k'ap'ia pari.

¹⁰ Mamīda na eujä jöi naaweda, Ak'örepa ooda eperäarä k'aripait'ee ichita nepiridait'ee eperäarämaa awara äi t'imī na eujäde.

¹¹ Mi k'ira unuamaa iru p'anapataaräpa parä charraarä k'irapite ateedak'äri, k'Isianāti k'äata jaradai. Maapai jarapatāāti Ak'örepa jarapi bik'a. Ak'öre Jaurepata k'awapipariit'ee k'äata jaradai.

¹² Maapai ipemaaräpa peepidait'ee ächi ipemaarä. Ak'öreeräpa peepidait'ee ächi warrarä. Ichiaa warrarä k'Iraudaridait'ee ächi ak'öreerä ome peepirutamaa.

¹³ Jömaaräpa parä k'ira unuamaa iru p'anapataadait'ee mide ijäapata k'aurepa. Mamīda Tachi Ak'örepa k'aripait'ee atuanaadamerä k'ira jip'a nipapataarä Ak'öre ode jai-idaarutamaa.

Ak'öre ewari waibia ewate jarada

(Mt 24.15-28; Lc 21.20-24)

¹⁴ —Ewari cherude abaapa ne-inaa audū k'achia ooit'ee Tachi Ak'öre te waibia edupiarä bi cuartode ichi baik'araa bimāi. Mägi Tachi Ak'örepa yiarä iru bapari, k'ira unuamaa iru bairä. Mäga unudak'äri, Judea eujäde p'anirä p'ira mirudaipia bi ee nok'odee. (Acha bi pedee p'äda leerupa pia k'awaipia bi, miapiamaapa.)

¹⁵ Maapai eperä ichi terrazade bi pirä, teedaa t'ük'araa bi ichi ne-inaa p'e atade.

¹⁶ Eperä ne-uu k'äide ni pirä, teedaa cheik'araa bi ichi p'aru atade pida. Aramata wāipia bi.

¹⁷ i Aai, maapai chupiria jōneedait'ee wēraarä biak'oo bee maa-e pirä warra chak'eerä jude iru bee!

¹⁸ Māga wāyaai naaweda, chupiria iiditi Tachi Ak'ōremaa ma ewari p'asapinaamerā k'oijara nībide.

¹⁹ Māgi ewate jōmaarāta chupiria mia jōnadait'ee. Ak'ōrepa na eujā oodak'āriipa māga ook'aa paji, ma awara t'ēpai waa māga oo-e pait'ee.

²⁰ Mamida Tachi Ak'ōrepa k'isiat'ee: “Mia eperāarā taarā miapi-e pait'ee.” Māga pada paara, eperā apida bee-e pak'aji. Ak'ōrepa audū chaaree miapi-e pait'ee ichia jirit'eradaarā k'inia p'e iru bapari parā.

²¹ Maapai apidaapa parāmaa jararuta pirā: “¡Pichá, ak'íti! ¡Nama bi Cristo, Tachi Ak'ōrepa pēidal!” maa-e pirā jararuta pirā: “¡Ara bita Cristo!” ijāanāati.

²² Mi jīak'arā māik'aapa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā jīak'arā chok'ara chedait'ee. Mamida māirāpa jara p'ani ijāanāati, jīp'a seewa-idaa bee parā. Ne-inaa k'īra t'ādo eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa oo p'anīpa eperāarā k'ūradaid'ee, perā Tachi Ak'ōrepa jirit'eradaarā k'ūrutamaa.

²³ Jesupa ichi ome nipapataarāmaa waya maaji:

—¡Tauk'a p'anapatāati! Mia māga jaraji parāpa k'awaadamerā māga p'asai naaweda.

Eperā Ak'ōre Truadepema waya chek'āri

(Mt 24.29-31; Lc 21.25-28)

²⁴ —Ichiaba maapai mia p'anadap'eda,

'Ak'ōrejīru p'āriudariit'ee; atane waa idaa-e pait'ee

²⁵ māik'aapa lucero baaik'oodaridait'ee pajādeepa. Tachi Ak'ōrepa pajā wērepiit'ee' (Is 13.10)

²⁶ Māpai eperāarāpa unudait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema jōmaarā k'āyaara waibiara bi, k'īra wāree cheru jīararade.

²⁷ Pēiit'ee mi angeleerā Ak'ōre truadeepa mia jirit'eradaarā chip'e atadamerā, jōmaweda āchi p'anapatamāiipa. T'imí bee jida na p'ek'au eujāde, p'e atanadait'ee.

Higuerade jarateeda

(Mt 24.32-35; Lc 21.29-33)

²⁸ —K'īsíati higuera biiride. Higuera k'īru t'u-k'ua uchía nībēek'āri māik'aapa ewaa t'ono nībēek'āri, k'awaapata eujā wāsia wā.

²⁹ Māga pik'a mia et'ewa jaradak'a unudak'āri, k'awa p'ani taarā-e mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema cheru.

³⁰ Mia wāarata jararu. frapemaarā piudai naaweda, ma ne-inaa jōmaweda p'asait'ee.

³¹ Ewari cherude pajā na p'ek'au eujā ome jōdait'ee. Mamida ichita p'asait'ee mia pedee jaradak'a.

K'awada-e sāapai pait'ee Ak'ōre ewari waibia ewate

(Mt 24.36-44; Lc 17.26-30)

³² —Eperā apidaapa k'awada-e p'ani Eperā Ak'ōre Truadepema cheit'ee ewate, chi hora jida. It'aripema angeleerāpa pida k'awada-e p'ani; mia ichiaba k'awa-e, Tachi Ak'ōre Warra mīda. Mi Ak'ōrepapaita k'awa bi.

³³ Maperā tauk'a p'anapatāati, parāpa k'awada-e p'anadairā sāapai mi waya na eujādee cheit'ee.

Mimiapari pia

(Mt 24.45-51; Lc 12.41-48)

³⁴ —Oopatāati te chiparipa oodak'a. Māgi tedeepa awara āyaa wāi naaweda, ichi mimia-pataarāmaa jara bēiji te pia ak'idamerā. Āchi chaachaa mimia teeji māik'aapa chi te t'ūpata ak'iparimaa ūraaji tauk'a bamerā.

³⁵ Chi mimiapataarāpa k'awada-e sāapaita chi te chipari waya cheit'ee ichi temaa. Māga pik'a bi parā ome. Tauk'a p'anapatāati k'awada-e p'anadairā sāapai pāchi Chipari Waibia waya cheit'ee. Chei p'āriupodopa, esapite, et'erre k'arik'āri, maa-e pirā tap'edapodopa. ¡Parāpa k'awada-epi!

³⁶ Tachi Ak'ōre mimiapataarā, k'īrak'aupai k'awada-e p'anadairā pariatua mimia p'ani pirā, k'īra nejasia p'anadait'ee Tachi Chipari Waibia chek'āri.

³⁷ Mia parāmaa ūraada, auk'a jōmaarāmaa jararu: ¡Tauk'a p'anapatāati!

14

Jesús jita atadait'ee pedeeteedap'edaa

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ K'āima omé falta baji Pascua fiesta pait'ee. Māgi fiestade pan levadura wēe k'opata. Paareerā poroorāpa Moisepa p'āda jarateepataarā ome jiripachida sāga Jesús k'ūrat'aadait'ee. Māgá jita atadait'ee paji māik'aapa peepit'aadait'ee paji.

² Mamīda ūk'uru arii p'anadap'edaarāpa maapachida:

—Fiestade ooda-eda ajida, eperāarā k'īrau para beepiamaapa tachi ome.

Mariapa Jesús poro iri k'era weeda
(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania p'uuruude bak'āri, Simón, chi leprapa k'ayaa bada apatap'edaa tede baji. Jesús su-ak'i beep'eda, nek'omaa baji. Māga nide wēra pacheji. Ateeji chok'o chak'ek'a māu pi-ia alabastrodee ooda. Māgí ipuru baji k'era ipia nardodee oodapa. Chok'o t'ap'ewa ataji māik'aapa weeji Jesús poro iri.

⁴ Ūk'uru arii p'anadap'edaarā k'īraudachida māik'aapa pedee para beeji āchi pitapai:

—¿Sāap'eda jā k'era ichi k'inia weejima? ajida.

⁵ Jā wērapa netot'aada paara, trescientos denarios iru bak'aji chupiría beerā k'aripait'ee. Mapa ma wēra itriapachida.

⁶ Mamīda Jesupa māgaji āchimaa:

—Ita-aria bití; ¿K'āare-it'ee ik'achia jara jōnima? Irua ooda pia bipi.

⁷ Chupiría beerā nama p'anapata parā t'āide ewari chaa. Āchi k'aripa k'inia p'ani pirā, chupiría k'awaadai māik'aapa āchimaa ne-inaa pia oodai. Mamīda mi parā ome ichita ba-e pait'ee. Na ewari parāpa waa mi unuda-e pait'ee.

⁸ Na wērapa ooji ichia p'oyaarutapai mi-it'ee; mi p'urut'aaji k'erapa mi k'ap'ia iadai naaweda.

⁹ Mia wāarata jararu. Mia ooda eperāarā k'aripait'ee, māga jarateepata chaa na p'ek'au eujāde, ichiaba nepiripataadait'ee na wērapa ooda mi-it'ee. Māgá iru ichita k'irāpadait'eeda aji.

Judapa Jesús traicionaada
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariote, Jesús k'ōp'āyoorā docedepema aba, wāji p'aareerā poroorāmaa. Jaraji ichia āchi k'aripait'ee Jesús jitadamerā.

¹¹ Māga ūridak'āri, o-īadachida māik'aapa pedeejida p'arat'a teedait'ee Judamaa. Māpai Judapa jirīmaa beeji sāga Jesús āchimaa jitapiit'ee.

Pascua fiestadepema chik'o k'odap'edaa
(Mt 26.17-30; Lc 22.7-18; Jn 13.1-2, 21-30)

¹² Perú Pascua fiesta ewari pait'ee baji. Ma fiestade oveja chak'e peepata māik'aapa pan levadura wēe k'opata. Fiesta pai naaweda Jesús k'ōp'āyoorāpa iidijida irumaa:

—¿Sāma k'oit'ee Pascua fiesta ewatepema chik'o tai ome? Mama taipā ne-inaa oodait'ee nek'odai naaweda.

¹³ Māpai Jesupa pēiji chi k'ōp'āyoorā omé:

—Wāti p'uuruudee. Mama ununadait'ee eperā pania chok'ode ateeru. T'ēe wāti.

¹⁴ Teedaa wāk'āri, chi te chiparimaa jarāti: “Tachi Jarateeparipa iidi pēiji: ‘¿Chisāgí cuartode Pascua chik'o k'oit'ee michi k'ōp'āyoorā ome?’”

¹⁵ Irua ak'ipiit'ee it'ipema pisode cuarto waibia pia oo bi. Mama ne-inaa jōma ooti tachi nek'odait'ee.

¹⁶ Chi k'ōp'āyoorā wājida p'uuruudee. Jōmaweda ununajida Jesupa jaradak'a māik'aapa mama ne-inaa jōma oojida Pascua chik'o k'odait'ee.

¹⁷ P'āriupodopa Jesús pacheji chi k'ōp'āyoorā doce ome.

¹⁸ Mesade nek'omaa p'anide, Jesupa māgaji:

—Mia wāarata jararu. Mia k'awa bi parādepema abaapa mi traicionaait'ee. Iru mi ome nama nek'omaa bi.

¹⁹ Māpai chi k'ōp'āyoorā k'īra pia-ee para beeji māik'aapa aba-aba iidijida Jesumaa:

—¿Mik'ā? apachida.

²⁰ Māpai Jesupa p'anauji:

—Parā docedepema aba mi ome auk'a p'arat'ude pan sā atarupata mi traicionaait'ee.

²¹ Mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, ichita piut'ee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a. Mamīda, jaai, Tachi Ak'ōrepa k'achiadee pēiit'ee chi mi traicionaait'ee bi! Piara bak'aji māgí t'o-e pada paara.

Pan k'opata vino ome Jesús k'irāpadait'ee
(Mt 26.26-30; Lc 22.19-20; 1 Co 11.23-26)

²² Nek'omaa p'anide Jesupa pan ataji māik'aapa it'aa t'iji gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa. Ma pan k'ōrat'aaji māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa teeji. Māpai māgaji:

—Jitāti māik'aapa k'ōti. Nāgí pan mi k'ap'ia.

²³ Maap'eda mǎgá ooji ma vino ome. It'aa t'íp'eda, gracias jaraji Tachi Ak'õremaa mǎik'aapa chi k'õp'ãyoorãmaa teeji. Jõmaarãpa aïdepema vino tojida.

²⁴ Mǎpai mǎgaji:

—Nǎgí vino mi waa, michi waa bat'ait'ee perǎ mi piuk'ári chok'araarǎ pari. Tachi Ak'õrepa nǎgí ũraa chiwidi jara bi. Michi waa bat'ada k'aurepa irua wẽpapiit'ee eperǎarǎ chok'araarǎpa p'ek'au k'achia oopata mǎik'aapa michideerǎ papiit'ee.

²⁵ Mia wǎarata jararu. Vino waa to-e pait'eeda aji, parǎ ome it'aripema vino torumaa Tachi Ak'õre truade.

²⁶ Tachi Ak'õre ũraa p'ãdãdepema k'ari k'aridap'eda, Olivo Eedee wǎjida.

Jesupa jarada Pedropa iru k'awa-e bida ait'ee

(Mt 26.31-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁷ Mama Jesupa mǎgaji:

—Parǎ jõmaweda ijãadaamaa p'anedait'ee mǎik'aapa mi ituaba atabẽidait'ee Tachi Ak'õre ũraa p'ã jẽra bide jara bik'a:

'Mia oveja ak'ipari peepiit'ee mǎik'aapa chi ovejaarǎ jichoodaridait'ee.' (Zac 13.7)

²⁸ Mamĩda mi chok'ai p'irabaik'ári, Galilea eujãdee wǎit'ee parǎ naa.

²⁹ Mǎpai Pedropa mǎgaji:

—Apemaarǎpa pi atabẽiruta pijida, mia pi atabẽi-eda aji.

³⁰ Jesupa p'anauji:

—Mia wǎarata jararu. Idi p'arik'ua et'erre k'arida omé k'arii naaweda, jarada õpee pia mi k'awa-e bida ait'ee.

³¹ Mamĩda Pedropa waapiara mǎgapachi:

—Pi ome auk'a piuru pijida, mia jara-eda aji.

Apemaarǎpa ichiaba mǎga jarapachida.

Jesús it'aa t'ida Getsemanide

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Maap'eda wǎjida Getsemani ne-uu eujã apatap'edaamaa. Mama panadak'ári, Jesupa mǎgaji chi k'õp'ãyoorãmaa:

—Nama su-ak'i p'anéeti mi it'aa t'inaru misa.

³³ Ichi ome ateeji Pedro, Santiago mǎik'aapa Juan. Jesús k'õsia paraa nĩbeeji t'ári p'uapa.

³⁴ Mapa mǎgaji ãchima:

—Mi piut'ee pik'a nĩbi t'ári p'uapa. Nama p'anéeti, k'ãida-ee.

³⁵ Mǎpai Jesús waawipai wǎp'eda, bedabaiji tau biiri eujãde t'õbairumaa mǎik'aapa Ak'õremaa chupiria iidiji k'inia bi pirǎ, iru mǎgí miapi p'asapinaamerǎ.

³⁶ It'aa t'iji:

—*Abbá*, Mi Ak'õre, pia jõma p'oyaapari. K'aripáji na miarit'ee bideepa. Mamĩda oonáaji mia k'inia bik'a. Jip'a pia k'inia bik'ata óoji.

³⁷ Maap'eda, ak'i chek'ári, chi k'õp'ãyoorǎ k'ái jõnita unu cheji. Mǎpai mǎgaji Simón Pedromaa:

—Simón, ¿k'ái nĩbik'á? aji. ¿Hora apida p'oyaa chok'ai p'anada-ek'á k'ãida-ee?

³⁸ Chok'ai p'anáti mǎik'aapa it'aa t'iti p'ek'au k'achiade baaipiamaa. Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bik'a t'ãripa oo k'inia p'ani. Mamĩda pãchi k'ap'iaa chooda-e p'ani.

³⁹ Waya wǎji it'aa t'ide naaweda oodak'a:

—K'aripáji na miarit'ee bideepa. Mamĩda oonáaji mia k'inia bik'a; jip'a pia oo k'inia bik'ata oopáde aji.

⁴⁰ Waya chek'ári, naa unu chedak'a unu cheji; k'ái jõni tap'ok'eepe. frimadap'eda, k'õup'ee p'anapachida, k'awada-e pada perǎ k'ãata jaradai.

⁴¹ It'aa t'ida õpeemaa waya chek'ári, Jesupa mǎgaji:

—¿At'ári k'ái jõnik'á? Jãgapaipi. Mi peepidait'ee hora pajipi. Eperǎ Ak'õre Truadepema teedait'ee p'ek'au k'achia oopataarǎ juade.

⁴² Eperǎ mi traiconait'ee bi k'ait'a cheru. ¡P'irabáiti mǎik'aapa wádama apemaarãmaa!

Jesús jita atadap'edaa

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Jesús at'ári pedeemaa bide ichi k'õp'ãyo Judas pacheji eperǎarǎ chok'ara ome. Espada pak'uru ome anipajida. P'aareerǎ poroorãpa, Moisepa p'ãda jarateepataarǎpa mǎik'aapa judiorǎ poro waibiarãpa ma eperǎarǎ pejjida ãchi pari.

⁴⁴ K'awaadamerǎ chisãgita Jesús, panadai naaweda, Judapa jaraji mǎirãmaa:

—Chi mia k'ãra íruta saludaak'ári, mǎgita pia jita atadapáde aji, mǎik'aapa atadaridapáde aji.

⁴⁵ Mapa pachedak'āri Jesumāi, Judas pedee cheji:

—¡Tachi Jarateepari!

Māga jarap'eda, k'ŕa ũt'aaji.

⁴⁶ Māpai Jesús jita atajida māik'aapa ateejida.

⁴⁷ Mamīda eperā Jesús k'ait'a badapa ichi espada ēt'a atap'eda, p'aareerā poro waibia mimiapari k'ūri orp'et'aaji.

⁴⁸ Māpai Jesupa iidiji ichi jita ata chedap'edaarāmaa:

—¿Sāap'eda parā chejidama aji, espada ome māik'aapa pak'uru ome mi jita atade eperā nechiayaa bi jita atapatak'a?

⁴⁹ Ewari chaa mi Tachi Ak'ōre te waibiade bapari iru pedee jarateemaa. Maapai mi jitada-e paji. Mamīda nāga p'asaru Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

⁵⁰ Jesupa māga jaramaa bide, jōmaweda chi k'ōp'āyoorāpa atabēijida māik'aapa miruk'oodachida.

⁵¹ Mamīda k'ūtrāa aba Jesús t'ēe nipaji. Chi k'ap'ia pira baji sabanapa, āk'adaa nipada perā. Judas ome nipadap'edaarāpa ma k'ūtrāa jita atajida.

⁵² Mamīda, waaweepe sabana k'emat'aaji māik'aapa āk'adaa p'ira uchiadachi.

Jesús Junta Suprema k'ŕapite bada

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Māpai āchia Jesús ateejida Caifās temaa. Ichi p'aareerā poro waibia paji. Mama ichiaba see nibaji p'aareerā poroorā, judiorā poro waibiarā māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarā.

⁵⁴ Pedro t'imipapai t'ēe wāk'āti wāji. Māgā wāpa Caifās te t'iak'au badamāi edú t'ūji. Mama t'ipitau ik'aawa su-ak'ī beejī k'ara p'aiit'ee Ak'ōre te jīapataarā ome.

⁵⁵ P'aareerā poroorāpa jōmaweda Junta Supremadepemaa ome testigo jiri p'anapachida. Māgā Jesús peepit'aadait'ee. Mamīda maarepida unuda-e paji imiateedait'ee,

⁵⁶ ma eperāarā chok'araarāpa wāara jaradak'aa pada perā māik'aapa auk'a pedeedak'aa pada perā.

⁵⁷ Ūk'uru chi poroorā k'ŕapite p'irabajida māik'aapa seewa jarajida:

⁵⁸ —Taipa ūrijida irua jararu: “Chonaarāweda eperāarāpa Tachi Ak'ōre te waibia oojida. Mia māgī te t'et'aap'eda, k'āima ōpeemaa waya oo atai. Mamīda eperāarāpa oopatak'a oo-e pait'eeda” aji.

⁵⁹ Māga jarajida mīda, at'āri auk'a pia pedeeda-e paji tachi judiorā ūraade jara bik'a.

⁶⁰ Māga ūrik'āri, p'aareerā poro waibia Caifās bainī beejī jōmaarā k'ŕapite māik'aapa iidiji Jesumaa:

—¿Wāarak'ā aji, pi k'ŕapite jara p'ani pedee? ¿Maarepida p'anau-ek'ā? aji.

⁶¹ Mamīda Jesupa maarepida p'anau-e paji; k'ŕup'ee beejī.

Waya māgaji:

¿Pik'ā Mesías, Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā? ¿Pik'ā aji, Tachi Ak'ōre Waibia Warra?

⁶² Jesupa p'anauji:

—Mida aji. Parāpa mi unudait'ee Ak'ōre Waibia juaraare su-ak'ī bi. Ichiaba mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema waya chek'āri, unudait'ee jīararade cheru.

⁶³ Māpai Caifapa ichi p'aru jēt'aaji t'āri k'achiapa māik'aapa māgaji:

—¿K'āare-it'ee waa jiridaima eperāarāpa jaradamerā ichia ooda?

⁶⁴ ¿Parāpa ūrijida-ek'ā ichia pedee k'achia jarada Tachi Ak'ōre āpīte? ¿K'āata k'isia p'anima? aji.

Jōma auk'a bia para beejī:

—Ichia jarada k'aurepa piupia bida ajida.

⁶⁵ Ūk'uru arii p'anadap'edaarāpa Jesumaa idujida māik'aapa tau p'ārajī atadap'eda, sījida. Māga oo jōnide māgajida:

—¡Pi wāara Tachi Ak'ōre Warra pirā, jarapāde aji, k'aipata pi sīji!

Ichiaba Ak'ōre te jīapataarāpa k'ŕamaa sīpachida.

Pedropa Jesús k'awa-e bida ada

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Māmisā Pedro tuda baji te āuk'idaa. Māga nide Caifās mimiapari awēra irumaa cheji.

⁶⁷ Ma wērapa Pedro unuk'āri k'ara p'aimaa bi t'ipitau ik'aawa, pi-ia ak'iji māik'aapa māgaji: —Pi auk'a nipajida aji, jā eperā Jesús Nazaretdepema ome.

⁶⁸ Mamīda Pedropa meraji:

—¡Seewa! Mia iru k'awa-e bi. Ichiaba k'awa-e bida aji, pia k'āaredeta pedee bi.

Maap'eda mamāik'aapa uchiaji chi cercao edú t'ŭpatamaa. Māga nide et'erre k'ariji.

⁶⁹ Ma wērapa waya unu atak'āri, māgaji arii p'anadap'edaarāmaa:

—Pichá, jāgí Jesús k'ōp'āyo.

⁷⁰ Mamīda Pedropa waya meraji. Taarā-e nide chi arii p'anadap'edaarāpa waya māgajida:

—Wāara, pi āchi k'ōp'āyo. Ma awara, pi Galilea eujādepemak'a pedee bida ajida.

⁷¹ Māpai Pedropa jurajaji:

—¡Seewa! ¡K'awa-e bi parāpa jara p'ani eperā! Mia seewa jaramaa bi pirā, Tachi Ak'ōrepa mi miapiipia bida aji.

⁷² Aramata et'erre waya k'ariji. Māpai Pedropa k'irāpaji Jesupa jarada: “Et'erre k'arida omé k'ari naaweda, pia jarada ōpee jarait'ee mi k'awa-e bi.” Māga k'īsiap'eda, Pedro jēedachi t'āri p'uapa.

15

Jesús Pilato k'ŕapite

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Tap'eda weda p'aareerā poroorā, judiorā poro waibiarā māik'aapa Moisepa p'āda jara-teepataarā, māgí Junta Supremadepemaarā chip'edaidap'eda, pedetezejida k'awaadait'ee k'āata oodait'ee Jesús ome. Jesús jua jī atapidap'eda, teenajida Pilato temaa. Ichi Romadepemaarā poro waibia paji.

² Pilatopa iidiji Jesumaa:

—¿Pik'ā aji, Judiorā Rey?

Jesupa p'anauji:

—Mida aji, pia jara bik'a.

³ P'aareerā poroorāpa audupai imiatee jōnadap'edaa perā,

⁴ Pilatopa waya iidiji:

—¿Maarepida p'anau-ek'ā aji, imiatee jōnita?

⁵ Mamīda Jesupa maarepida p'anauk'aa paji. Mapa Pilatopa k'awa-e paji k'āata ooit'ee.

Pilatopa Jesús peepida

(Mt 27.15-26; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Ma fiestade Pilatopa preso aba k'ena pēipachi, eperāarāpa iidirutata.

⁷ Eperā t'ijarapatap'edaa Barrabás carcelde baji awaraa k'ōp'āyoorā ome, Roma pidaarā juadeepa uchua k'iniapa chíara pee p'anadap'edaa perā.

⁸ Eperāarāpa iidinadak'āri Pilatoma preso k'ena pēimerā ichia ooparik'a,

⁹ irua p'anauji:

—¿K'inia p'anik'ā aji, mia Judiorā Rey apata k'ena pēimerā?

¹⁰ Māga iidiji k'awa bada perā judiorā p'aareerā poroorāpa Jesús k'īra unuamaa iru p'anadap'edaa.

¹¹ Mamīda p'aareerā poroorāpa eperāarāmaa jarajida iididamerā Pilatopa Barrabata k'ena pēipimerā.

¹² Mapa Pilatopa iidiji:

—¿Sāga oopi k'inia p'anima aji, parāpa Judiorā Reyda a p'ani ome?

¹³ Māpai biajida:

—¡Kurusode peepit'āaji!

¹⁴ Pilatopa māgaji:

—¿K'āare k'achiata oojima? aji.

Mamīda waya eperāarāpa biajida:

—¡Kurusode peepit'āaji!

¹⁵ Pilato pia bee k'inia bada perā eperāarā ome, Barrabata k'ena pēiji. Jesús soopa wipip'eda, pēiji kurusode baijira bidamerā piurumaa.

Soldaorāpa Jesús oo iru p'anadap'edaa

(Mt 27.27-31; Jn 19.2-3)

¹⁶ Soldaorāpa Jesús ateejida Pilato palaciode, t'ijarapatap'edaa *pretorio*. Mama tuda soldaorā chok'araara seedachida.

¹⁷ Oo iru p'anapachida. Rey p'aruk'a p'oree k'īra p'āimap'āimaa jī bidap'eda, poro jīra pak'uru jua ne-iri-idaa bidee ojida māik'aapa jī bijida.

¹⁸ Maap'eda bia ēipachida:

—¡Ak'iti Judiorā Rey!

¹⁹ Poromaa wipachida pak'urupa. Idupachida māik'aapa bedabaidaipachida iru k'ŕapite it'aa t'ī pik'adait'ee.

²⁰ Māgá oo iru p'anadap'eda, ma p'aru p'oree ērat'aajida māik'aapa ichi p'aru waya jī bijida. Maap'eda ateejida kursosode baijira bidait'ee.

Cirene p'uurudepemamaa Jesús kursosode ateejidap'edaa
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Uchia wādak'āri Jerusalendeepa, unujida eperā Cirene p'uurudepema t'jarapatap'edaa Simón. Ewaa p'uurude panaji. Māgí eperā Alejandro māik'aapa Rufo ak'ōre paji. Simón ik'aawa wāyaa wādak'āri, soldaorāpa kursosode ateepijida Jesús pari.

Jesús kursosode baijira bidap'edaa

²² Jesús ateejida Gólgota apatap'edaamaa. (Gólgota jara k'inia bi: "Tachi Poro Būri".)

²³ Maap'eda teejida vino mirra ome p'oirada, mamida Jesupa to-e paji.

²⁴ Māpai soldaorāpa Jesús jua māik'aapa chi būri merap'ejida māik'aapa kursosode baijira bijida piumerā. Māgīrāpa suerte jemenejida k'awaadait'ee k'aipata iru p'aru atait'ee.

²⁵ Māga oojida tap'eweda, las nueve.

²⁶ Soldaopa iru poro it'aik'a eere kursosode letrero merap'ejī, jarait'ee k'āare-it'ee kursosode baijira bijida piumerā. P'ā baji: JUDIORĀ REY.

²⁷ Mama ichiaba nechiapataarā omé kursosode baijira bijida, aba Jesús juaraare, chi apema juabi eere.

²⁸ [Māga p'asaji Tachi Ak'ōre Ũraa jaraparipa p'ādak'a chonaarāweda: 'Iru p'ek'au k'achia oopataarā ome auk'a ata bijida.']

(Is 53.12)

²⁹ Chi arii wāyaa wā nipadap'edaarāpa irumaa ik'achia jarajida. Āchi poro p'irap'iraa māgapachida:

—jAai, pia Tachi Ak'ōre te waibia jōmaweda t'et'aait'ee paji māik'aapa waya oo atait'ee paji ewari ōpeemaa!

³⁰ Pia jarada wāara pirā, jāmāik'aapa irabāiji piunaamerā!

³¹ Ichiaba māgá oo iru p'anapachida p'aareerā poroorāpa Moisepa p'āda jarateepataarā ome:

—jAwaraarā k'aripajida ajida. Mamida ichi itu nadeepa p'oyaa uchiae!

³² jAk'iti! jĴāgí Tachi Ak'ōrepa pēida tachi k'aripamerā, Israel pidaarā Rey poro waibia k'ā? jāmāik'aapa irabāiji iraweda tai k'Trapite! Māga ooru pirā, taipa ichiaba pide ijāadait'ee pi.

Kursosode iru ik'aawa baijira p'anadap'edaarāpa ichiaba irumaa ik'achia jarapachida.

Jesús jai-idaada

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Imat'ipa ak'ōrejīru k'iat'idachi. Na eujā jōma p'āriudachi las tres parumaa.

³⁴ Ma hora Jesupa golpe biaji:

—'Eloí, Eloí, ¿lemá sabactani?' (Ma pedee jara k'inia bi: 'Mi Ak'ōre, Mi Ak'ōre, ¿k'āare-it'ee mi atabēijima?')

(Sal 22.1)

³⁵ Ũk'uru arii p'anadap'edaarāpa ūridak'āri, maajida:

—jŪriti! Elías, chonaarāwedapema Ak'ōre pedee jarapari t'īmaa bida ajida.

³⁶ Eperā p'ira wāji māik'aapa esponjak'a p'ēesap'ēesaa bi topa ataji vino achuchuede. Sia k'ide jōi bip'eda, Jesús it'aimāi t'ī atanaji sōmerā, opisia bi jīak'aapa māik'aapa maaji:

—frā, ichiak'au bidait'ee. Unu k'inia p'ani Elías cheru pirā ichi irabai atade.

³⁷ Mamida Jesús golpe biaji māik'aapa jai-idaaji.

³⁸ Māimisa Jerusalende Tachi Ak'ōre te waibiade chi edupiara bi cuarto t'īupatamāi p'aru teesoo eebai jira bada esajīak'a jēdachi it'īpa edaa.

³⁹ Jesús k'Trapite ak'ī nibada soldaorā poropa iru māgá piuwā wā nuk'āri, māgaji:

—jWāara, na eperā Tachi Ak'ōre Warra paji!

⁴⁰ T'imūpapai ũk'uru wēraarā p'anadap'edaarāpa ak'ī p'anajida: María Magdalena; María, Santiago (chi t'ēepema) māik'aapa José nawe; ichiaba Salomé.

⁴¹ Jesús Galilea eujade nipak'āri, ma wēraarāpa iru chi k'ōp'āyoorā ome k'aripa nipa-pachida. Mama ichiaba wēraarā chok'ara p'anajida iru ome Jerusalende chedap'edaarā.

Jesús iadap'edaa

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ma ewate p'āriupodopa jōmaweda ne-inaa aupa jēra bait'ee paji īipata ewate pai naaweda.

⁴³ José Arimatea p'uurudepema waawee-ee wāji Pilatoma Jesús k'ap'ia piuda iidide iaait'ee. Māgí Junta Supremadepema paji māik'aapa apemaarā judiorāpa iru pia ak'ipachida. Ma awara irua unu k'inia baji Tachi K'aripaparipa ichita eperāarā pia ak'ipari.

⁴⁴ Pilatopa Jesús piuda k'awaak'āri, p'eraji isapai piuda perā. Mapa soldaorā poro t'ī ataji māik'aapa iidiji:

—¿Wāara piujik'ā? aji.

⁴⁵ Māpai Jesús piu bida ak'āri, Pilatopa teeji iru k'ap'ia Josemaa.

⁴⁶ Māpai Josepa neto ataji p'aru lienzodee māk'aapa Jesús k'ap'ia kurusodeepa irabai atap'eda, aide pira biji. Maap'eda binaji māu te uria k'oro iru p'anadap'edaade māk'aapa chi t'ai t'ap'a bēiji māu choma bīpa.

⁴⁷ María (José nawe), María Magdalena ome ak'i p'anajida sāma iaruta.

16

Jesús chok'ai p'irabaida

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Iipata ewate wāyaap'eda, p'ārik'ua María Magdalena, María (Santiago nawe) māk'aapa Salomepa neto atajida k'era Jesús k'ap'iade p'urudait'ee.

² Tomia ewate, tap'eda weda ak'ōrejīru uchiaruta wājida iru k'ap'ia iadap'edaamaa.

³ Pedee wājida:

—¿K'aipa āyaa ata biyama ajida, māu choma chi t'aide jīa bi?

⁴ Mamīda t'imī weda ak'inadak'āri, unujida māu piradai bi awara āi.

⁵ Māu te uriaede edú t'ūdak'āri, ununajida k'ūtrāa su-ak'i bi āchi juaraare. Chi p'aru jī bada t'o-t'oo teesoo bajī. Māgī āngel Tachi Ak'ōre truadepema paji. Ma wēraarāpa māga unudak'āri, p'eradachida.

⁶ Mamīda māgipa māgaji:

—P'eranaāti. Parāpa jiri p'ani Jesús Nazaretdepema kurusode baijira bidap'edaa. ĩru nama wē-el ĩChok'ai p'irabajipi! Pichá, ak'i chéti iru iadap'edaamāi.

⁷ Wāti jarade Pedromaa ichiaba chi apemaarā k'ōp'āyoorāmaa: “Iru wāit'ee Galilea eujādee parā naa. Mama iru unudait'ee irua jaradak'a.”

⁸ Māpai wēraarā k'Īra k'awa-ee pik'adachida p'era jōnadap'edaa perā. P'ira uchijida Jesús k'ap'ia iadap'edaamāiipa. K'ap'ia wēree jōnajida waaweepa. Mapa maarepida p'oyaa jarada-e paji.

Jesupa María Magdalenamaa chok'ai unupida

(Jn 20.11-18)

⁹ [Tomia ewate Jesús chok'ai p'irabajī. Naapiara unupijī María Magdalenamaa. Ma wēra naaweda netuara siete merētia bajī ichi k'ap'iade. Mamīda Jesupa jōmaweda āyaa uchiapik'ooji.

¹⁰ Jesús unup'eda, María Magdalenapa jaranaji iru ome nipapatap'edaarāmaa. Āra k'Īsia paraa jarajēe p'anajida Jesús k'ap'ia-it'ee.

¹¹ Māga nide Mariapa jara cheji:

—ĩMia Jesús chok'ai unujida! aji.

Mamīda ārapa māga ūridak'āri, ijāada-e paji.

Jesupa awaraa k'ōp'āyoorā omeemaa chok'ai unupida

(Lc 24.13-35)

¹² T'ēpai, Jesupa k'Īra awara unupijī chi k'ōp'āyoorā omeemaa ode nidade.

¹³ Āchia iru k'awa atadak'āri, aramata āpītee nepiride wājida apemaarāmaa. Mamīda ārapa pida ijāada-e paji.

Jesupa chi k'ōp'āyoorāmaa chok'ai unupida

(Mt 18.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ T'ēpai, Jesupa chok'ai unupijī chi k'ōp'āyoorā oncemaa, nek'omaa p'anide. Iru chok'ai bi pia ijāadak'aa paji k'Īri k'Īsua p'anadap'edaa perā. Ma awara apemaarāpa māga nepiridap'edaa jida ijāada-e paji. Mapa irua ik'iati pedeeji.

¹⁵ Ichiaba jarajī āramaa:

—Wāti na p'ek'au eujā eperāarā paraamaa māk'aapa jaratēeti Tachi Ak'ōre pedee pia mia k'awapida parāmaa.

¹⁶ Apidaapa ma ūraa chiwidide ijāa bi pirā, poro choopiipa bi k'awapiit'ee mi ome araa bi. Māgā it'aa wāit'ee ichi piuk'āri. Jōdee mide ijāa-e pirā, tok'arradee mianait'ee ichia p'ek'au k'achia ooda k'aurepa.

¹⁷ Mide ijāa p'anīrāpa oodak'āri ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa, awaraarāpa k'awaadait'ee Tachi Ak'ōre āchi ome bi. Mi t'ide netuara uchiapidait'ee; awaraa pedee k'awada-e p'ani mīda, Ak'ōre Jaurepa pedeepiit'ee;

¹⁸ taama k'achia jitadait'ee āchi juapa; māk'aapa neera k'achia todait'ee. Mamīda māgee ne-inaapa āchi maarepida k'achia ooda-e pait'ee. Jōdee āchi juapa k'ayaa beerā t'ōbaidak'āri, k'ayaa jipadait'ee.

Jesús Tachi Ak'õre eujãdee wãda
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Tachi Waibia Jesús pedee'eda chi k'õp'ãyoorã ome, Tachi Ak'õrepa iru it'aa ateeji ichi eujãdee. Mama su-ak'i beeji Ak'õre juaraare, ijãapataarã poro waibia perã.

²⁰ Mãpai chi k'õp'ãyoorãpa Ak'õre Ūraa chiwidi o-ia jarateenajida awara ãi eperãarã paraamaa. Jesupa ne-inaa pia oopachi ãchi k'ap'ia pari. Mãgá ãchia ne-inaa eperãarãpa oodak'aa oodak'ãri, awaraarãpa k'awaajida Jesús ūraa wãara.]

SAN LUCAS San Lucapa Pedee Pia P'áda

San Lucapa na pedee pia p'áji. Lucas judio-e paji. Macedonia eujádepema médico paji. Jesucristopa jirit'erada Pablo k'öp'áyo paji. Na pedee pia p'á péiji chi k'öp'áyo Teofilomaa, auk'a Jesucristode ijáamerá. K'awapi k'inia baji Jesupa judio-eerá o k'achiadeepa ichiaba k'aripa atapari. Na pedee p'ái naaweda, Lucapa pi-ia ak'iji ne-inaa jómaweda p'á bada Jesude. Pedeechi Jesús bapata k'awadap'edaará ome, Jesús nipapata pia nepiri k'inia bada perá. Na p'ádade audú jara bi chupiria beeráde; it'aa t'ípatade; Tachi Ak'óre Jaurede; Cristo piuda k'aurepa Ak'órepa eperáaräpa p'ek'au k'achia oopata wëpapiparide mäik'aapa wëraarä mimiade Tachi Ak'óre-it'ee.

Naapiara Lucapa jara bi ichia k'awaada na pedee pia p'ái naaweda (cap. 1.1-4). Mateopa p'áda k'áyaara pedee chok'araara jara bi Jesús t'odade (caps. 1.5-2.52) mäik'aapa Juan Bautistapa jarateedade (cap. 3.1-20). Awaraaräk'a Lucapa jara bi Jesús poro choodee mäik'aapa iru netuara ome unuda (caps. 3.21-4.13); irua jaratee nipada Galilea eujáde (caps. 4.14-9.9) mäik'aapa awaraa eujáde (cap. 9.10-50); iru Judea eujádee wáda (caps. 9.51-13.21) mäik'aapa irua jarateeda Perea eujáde (caps. 13.22-19.27). Ma jömaade Lucapa pedee chok'araara jara bi, awaraa pedee pia p'ádap'edaarä k'áyaara. T'ëepai jara bi Jesús peedap'edaa (caps. 19.28-23.56); iru chok'ai p'irabaida; chi k'öp'áyooraamaa unupida mäik'aapa ära taide it'aa wáda (cap. 24).

Teofilomaa naapiara p'áda

- ¹ Eperáarä poro waibia Teófilo, mi naa awaraaräpa p'ájida ne-inaa p'asada tachi t'áide.
- ² P'ájida Jesús áchi taupa unudap'edaa mäik'aapa tachimaa irude nepiridap'edaa. Tachi Ak'órepa ära jirit'eraji mágá irua ooda jarateepataadamerá.
- ³ Mia ma p'ádap'edaa pia ak'iji. Ma awara äramaa mäik'aapa Jesús unudap'edaarä awaraarämaa iidi wáji. Mágá Jesús t'odadeepa p'asada pia k'awaaji. Eperáarä poro waibia Teófilo,
- ⁴ ma jömaade k'ísiap'eda, mia näga p'á bi, pia ma wára pedee jarateedap'edaa pipiara k'awaamerá.

Tachi Ak'órepa jara pëida Juan Bautista t'oit'ee

- ⁵ Jesús t'oi naaweda Herodes rey paji Judea eujáde. Mama bapachi p'aare t'íjarapatap'edaa Zacarías. Iru p'aare Abías eere p'anadap'edaarädepema paji. Chi wëra, Isabel, ichiaba chonaaräwedapema p'aareerä poro waibia Aarondeepa uchiada paji.
- ⁶ Zacarías chi wëra ome k'achia wëe p'anapachida Tachi Ak'óre k'írapite, iru úraade jara bik'a oopachida perá. Maperá apidaapa ära p'oyaa imiateedak'aa paji.
- ⁷ Mamída ära warra wëe p'anajida, Isabel warra t'ok'aa pada perá. Ma awara áchi omee weda audú chonaa p'anajida warra oodait'ee.
- ⁸ Ewari aba p'aareerä porooräpa jarajida Abías eerepema p'aareerä mimia p'aneedamerá Tachi Ak'óre te waibiade.
- ⁹ P'aareeräpa oopatak'a suerte jemenejida k'awaadait'ee k'aita t'üt'ee Tachi Ak'óre te waibia edupema cuartode ne-inaa t'úa bapari paade. Mágá Zacariata uchijai.
- ¹⁰ T'úji ma ne-inaa t'úa bapari paade. Mága oomaa bi misa, eperáarä jómaweda taawa it'aa t'í para baji.
- ¹¹ Zacarías mama te jáde bide it'aripema angelpa ichi unupiji. Bainí baji ma ne-inaa t'úa bapari paapata altar juaraare.
- ¹² Zacariapa mága unuk'ári, p'eradachi.
- ¹³ Mamída ma angelpa mágaji:
—Zacarías, waaweenapáde aji. Tachi Ak'órepa pia it'aa iidida úrijipi. Pi wëra Isabelpa warra t'oit'ee. T'í biit'eeda aji, Juan.
- ¹⁴ Pará o-í-ia p'anadait'ee iru ome. Ichiaba eperáarä chok'ara o-í-ia p'anadait'ee iru t'oda k'awaadak'ári.
- ¹⁵ Pi warra waibia pait'ee Tachi Ak'óre k'írapite. Maarepida it'ua, vino jida tok'aa pait'ee. Iru t'oi naaweda, Tachi Ak'óre Jaure bapariit'ee iru ome.
- ¹⁶ Irua Israel pidaarä chok'araarämaa waya ijáapiit'ee Tachi Ak'órede.
- ¹⁷ Na Juanpa Ak'óre pedee janait'ee, Tachi Waibia chei naaweda. Audú Ak'órede ijáapariit'ee. Ne-inaa ooiit'ee Tachi Ak'óre juapa mäik'aapa söcharra bait'ee Ak'óre pedee jarapari Elías chonaaräweda bapatak'a. Ak'óreerämaa k'ísiapiit'ee áchi t'ári auk'a bidamerá áchi warrarä ome. T'ári k'achia beerämaa jarateeit'ee oo k'awaa wädamerá Ak'órepa oopi

bik'a. Māga oo bipa Israel pidaarā k'aripait'ee Tachi Waibia k'awaadamerā māik'aapa irude ijāapataadamerā.

¹⁸ Māga ūrik'āri, Zacariapa ma angelmaa iidiji:

—¿Sāga mia pi pedee ijāyama? aji. Mi audú chonaa bida aji, warra ooit'ee; mi wēra jida.

¹⁹ Māpai angelpa māgaji:

—Mi Gabrielda aji. Tachi Ak'ōrepa jararuk'a mia ooparida aji. Irua mi pēiji pi ome pedeede māik'aapa pīmaa ma pedee pia jarade.

²⁰ Mamīda pia mi pedee ijāa-e pada perā, īraweda pi p'oyaa pedee-ee beei'teeda aji, mia jaradak'a parumaa.

²¹ Zacariás māgá edú bi misa, eperāarā taawa it'aa t'í para badaarāpa k'īsia p'aneejida: “¿Sāgap'edapi taarāruma?” apachida.

²² Zacariás uchiak'āri, p'oyaa pedee'aa paji. Jīp'a juapa jarapachi. Mapa ma eperāarāpa k'awaajida irua k'āimok'araa pik'a bide ne-inaa unuda Ak'ōre te waibiade.

²³ Zacariapa ichi mimia Ak'ōre te waibiade aupak'āri, ichi temaa wāji.

²⁴ T'ēepai chi wēra Isabel biak'oo beejī. Atane joisomaa wāyaaru misa, uchīa-e paji ichi tedeepa.

²⁵ K'īsiaji: “Tachi Ak'ōrepa mīmaa ne-inaa pia ooji. Mi k'īra nejasia bapachi, biak'ook'aa pada perā. Mamīda irua mi chupīria k'awaada perā, īrā mi biak'oo bida” aji.

Tachi Ak'ōrepa jara pēida Jesús t'oit'ee

²⁶ Atane seismaa Isabel biak'ooda, Tachi Ak'ōrepa ichi ángel Gabriel pēiji Galilea eujādepema p'uuru Nazaretdee.

²⁷ Mama bapachi awēra waide imik'īra ome k'āi-ee. T'ījarapachida María. Mama ichiaba bapachi imik'īra t'ījarapatap'edaa José. Ichi chonaarāwedapema Rey Daviddepa uchiada paji. María José ome pedeete p'aneejida miak'āidait'ee.

²⁸ Gabriel cheji Mariamaa māik'aapa māgaji:

—¡Pia bapariji! Tachi Ak'ōrepa pi piara ak'ipari awaraarā k'āyaara. Iru pi ome bida aji.

²⁹ Māga ūrik'āri, María p'era pik'a beejī māik'aapa k'īsiaji: “¿Sāap'edata mīmaa māga jara cheruma?” aji.

³⁰ Māpai Gabrielpa māgaji:

—María, waaweenapáde aji. Tachi Ak'ōrepa pi jirit'eraji k'īnia iru bairā.

³¹ Pi biak'oo beei't'ee māik'aapa imik'īra warra t'oit'ee. T'í biit'ee Jesús.

³² Iru Tachi Waibia pait'ee. Tachi Ak'ōre Warrada adait'ee. Tachi Ak'ōre Waibiapa iru rey papiit'ee, iru chonaarāwedapema Rey Davidk'a.

³³ Iru ichita Jacobdepa uchiadap'edaarā rey pait'ee, na p'ek'au eujā jōru pijida.

³⁴ Māpai Mariapa iidiji ma angelmaa:

—Mamīda, ¿sāga biak'ooyama aji, mi imik'īra ome k'āi-ee bita?

³⁵ Gabrielpa p'anauji:

—Pi biak'oo-e pait'ee awaraa wēraarāk'a. Ak'ōre Jaure pi ome bait'ee. Tachi Ak'ōrepa ne-inaa jōmaata oopari. Iru Jaurepa pi aneu pik'a cheit'ee jīrararak'a. Māgá imik'īra wēe bi mīda, biak'oo beei't'ee. Ak'ōrepa māga ooit'ee perā, pi warra k'achia wēe bapariit'ee. Iru Tachi Ak'ōre Warrada apataadait'ee.

³⁶ Ma awara pichi ēreerā Isabel, chōtrāa k'iri mīda, atane seis iru bi biak'ooda. Iru warra t'ok'aada apachida mīda, imik'īra warrata t'oit'eeda aji.

³⁷ Tachi Ak'ōrepa māga ooi, wē-e perā ne-inaa irua p'oyaa oo-e pai.

³⁸ Māpai Mariapa māgaji:

—Mi Tachi Ak'ōre jua ek'ari bapari. Irua jara bik'a oopīa bida aji, mi ome.

Maap'eda Gabriel wāji.

María Isabelmaa wāda

³⁹ Ma t'ēpai María wāji Isabel bada p'uurudee ee jēra bimāi Judea eujāde.

⁴⁰ Zacariás temāi panak'āri, Mariapa Isabelmaa saludaaji.

⁴¹ Isabelpa María pedee ūrik'āri, chi chai o-īapa jīti jira beejī iru bide. Māpai Tachi Ak'ōre Jaure ba cheji Isabel ome.

⁴² Mapa golpe pedeeji:

—Tachi Ak'ōrepa pita pipiara ak'i bida aji, awaraa wēraarā k'āyaara. Irua pi warra bide bi pia ak'i bapariit'eeda aji.

⁴³ Mi ek'ariara bi mīda Tachi Ak'ōre k'īrapite, mi o-īa bi, pi, Michi Waibia nawepa mi ak'i cheda perā.

⁴⁴ Pi salude ūriruta mi warra o-īapa jīti jira beejī mi bide.

⁴⁵ ¡Pi o-īa bi ijāada perā Tachi Ak'ōrepa ooit'ee ichia jara pēidak'a!

Mariapa pedee pia jarada Tachi Ak'ōrede

- 46 Māpai Mariapa māgaji:
 –T'āripa mia jara bi: Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bi.
 47 Michi t'āride o-ā nībi, Tachi Ak'ōrepa mi o k'achiadeepa k'aripa atapari perā.
 48 Mi chupiria k'iri mīda iru esclavak'a, irua mi jirit'eraji māik'aapa t'āri o-īapiji. Mapa iruweda jōmaarāpa mi t'ijaradait'ee chi Tachi Ak'ōrepa t'āri o-īapida.
 49 ꞑTachi Ak'ōre Waibia t'ijarapata Chi K'achia Wēe Bapari! Iruata ne-inaa pi-ia ooji mi ome.
 50 Tachi Ak'ōrepa chupiria k'awaapari ichide ijāpataarā; āchi warrarā; āchak'eerā paara.
 51 Ne-inaa pi-ia oodoo ichi juapa. T'āride audua beerā jērek'ooji.
 52 Reyrā uchiapiji āchi mimiadeepa māik'aapa āra k'āyaara audua-ee beerā poro waibiara papiji.
 53 Jarrapisia beerā irumaa chedak'āri, ne-inaa pia teeji k'āiwee nipadamerā ichi ode. Jōdee net'aa piara iru p'anadat'edaarā arajāgaa wāpiji āchi ode.
 54 Tachi Israel pidaarā, ichi eperāarā k'aripapachi ichia oopi bik'a oopat'edaa perā. Āra ichita chupiria k'awaaji
 55 māga ooit'eeda ada perā tachi chonaarāmaa; Abrahammaa māik'aapa irudeepa uchiadait'eerāmaa.
 56 María Isabelmāi atane ōpee beeji. Maap'eda cheji ichi temaa.

Juan Bautista t'oda

- 57 Isabel warra t'ok'āri, imik'ira warrata t'o ataji.
 58 Āchi te k'ait'a p'anapatap'edaarāpa māik'aapa āchideerāpa k'awaadak'āri Tachi Ak'ōrepa māgā āchi k'aripada, āramaa chejida pedee pia jarade.
 59 Warra t'op'eda, k'āima ocho pak'āri, iru k'ap'iade tauchaa bipijida. Arii p'anadat'edaarāpa t'ī bidait'ee paji Zacarías, chi ak'ōrek'a.
 60 Mamīda chi nawepa māgaji:
 –Māga-e. Iru t'ī bidait'ee Juan.
 61 Māpai māgajida:
 –Parādeerā apidaamaa ma t'ī bida-e paji.
 62 Māpai juapa jarajida chi ak'ōremaa, chi warra t'ī k'awaadait'ee.
 63 Māpai Zacariapa juapa jaraji ichi-it'ee tabla pite aneedamerā māik'aapa aide p'āji: *Iru t'ī bit'ee Juan*. Māga unudak'āri, eperāarā jōmaweda ak'itrua para beeji.
 64 Aramata Zacarías pedee uchijai māik'aapa Tachi Ak'ōrede pia pedeeji.
 65 Jōmaweda iru k'ait'a p'anapatap'edaarā ak'itrua para beeji māik'aapa māgī p'asada pia t'opachida jōmaweda eperāarā eede p'anapataarāmāi Judea eujāde.
 66 Māga ūridak'āri, jōmaarāpa k'īsia p'anapachida āchi t'āridepai: “ꞑK'āata ooit'eeapaama ajida, ma warrapa?” ꞑChonaa pak'āri, eperā waibia pait'ee-epaa? ꞑWāara Tachi Ak'ōre iru ome bapariit'ee-epaa?

Zacariapa Tachi Ak'ōremaa jarada

- 67 Māpai Tachi Ak'ōre Jaure ba cheji Zacarías ome. Mapa māgaji:
 68 –ꞑTachi Ak'ōre, tachi Israel pidaarā Ak'ōre Waibia t'āri pia bapari, ichi p'uuru pidaarā k'aripa cheda perā!
 69 Ichi mimiapari Daviddeepa uchiada pēiji Tachi K'aripa Atapari bamerā. Māgī jōmaarā k'āyaara waibiara bi.
 70 Chonaarāweda māgide pedeeepachi ichi pedee jarapataarā k'ap'ia pari.
 71 Jaraji māgipa tachi k'aripa atait'ee tachi k'ira unuamaa iru p'anapataarā juadeepa.
 72 Ichiaba jaraji māgipa tachi chonaarā chupiria k'awaait'ee māik'aapa ooit'ee irua jaradak'a āra poro waibiaraamaa.
 73 K'irāpaji ichi pedee jarada ichi t'ī waibiade tachi ak'ōchona Abrahammaa:
 74 K'aripait'ee tachi k'ira unuamaa iru p'anapataarā juadeepa, waawee-ee oopataadamerā irua oopi bik'a iru jua ek'ari p'anide.
 75 K'aripait'ee chok'ai p'anide k'achia wēe p'anapataadamerā iru k'irapite.
 76 Mamīda warra, pi t'ijaradait'eeda aji, Ak'ōre Waibia pedee jarapari. Tachi Waibia naa jarateenait'ee, eperāarāpa iru pedee ūri k'inia p'anapataadamerā.
 77 Jarait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapipari māik'aapa āra o k'achiadeepa k'aripa atapari atuanaadamerā.
 78 Tachi Ak'ōrepa tachi chupiria k'awaapari perā, aba ak'ōrejiruk'a urua bi it'ariipa pēiit'ee.
 79 Māgī idaa pik'a bait'ee na p'ek'au eujādepema p'āriu pik'a p'anūrā atudait'eerā t'āide. Tachi Ak'ōre o ak'ipiit'ee, aide tachi nipapataadamerā māik'aapa k'āiwee p'anapataadamerā.

⁸⁰ Zacarías warra wari wāji māk'aapa audú ijāa beeji Tachi Ak'ōrede. K'ūtrāa pak'āri, banaji eujā pania wēe bide Israel pidaarāmaa jarateemaa beerumaa.

2

Jesús t'oda

(Mt 1.18-25)

¹⁻² Juan at'āri ma-āri bak'āri, César Augusto Romadepema reyrā poro waibia paji Romadepemaarā eujāde, ichiaba awaraa eujā iru jua ek'ari badade. Cirenio ichi jua ek'ari baji. Māgipa Siria eujā ak'ipachi. Maapai eperāarā ichi truadepema jōmaweda t'ī p'āpiji k'awaait'ee jōmasaa p'ani. Māgi chi naapema t'ī p'āpida paji.

³ Māgá eperāarā juasiadak'āri, jōmaweda wāpījida āchi chonaarā p'uurudee t'ī p'āpide. ⁴ Maperā José uchiāji Galilea eujādepema Nazaret p'uurudeepa wāit'ee Judea eujādee. Ichi chonaarāwedapema Rey Daviddeepa uchiada perā, wāji David t'oda p'uuru Belendee.

⁵ Mamaa wāji ichi t'ī p'āpide María ome, ichi wēra pait'ee bada perā. Uchiadak'āri, María warra t'oyama baji.

⁶ Belende panadak'āri, María bi p'ira nībeeji chi warra t'oit'ee.

⁷ Mamīda te unuda-e paji, araada-e pada perā jōmaweda t'ī p'āpi chedap'edaarā-it'ee. Mapa mama Belende chi warra naapema t'oji, ne-animalaarā nek'opata tede. Chi warra p'arude pira atap'eda, biji ne-animalaarā nek'opatade k'āimerā.

Angelpa oveja ak'ipataarāmaa unupida

⁸ Ma p'ārik'ua Belén k'ait'a p'ūajara paraamāi eperāarāpa āchi ovejaarā ak'imaā p'anajida.

⁹ Māga nide angelpa ichi unupiji māk'aapa Tachi Ak'ōre k'īra wāree idaadachi āchi ik'aawa. Mapa p'eradachida.

¹⁰ Mamīda ma angelpa māgaji:

—P'eranaadapāde aji, mia pedee pia jara cheru perā. Mia nepiriru k'aurepa eperāarā jōmaweda audú o-īa p'aneedait'ee.

¹¹ Idi p'ārik'ua Rey David t'oda p'uurude t'oji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atapari. Iru Tachi Waibia, Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā.

¹² Jirinadapāde aji. Ununadak'āri imik'īra warra p'arude pira bi ne-animalaarā nek'opatade, k'awadayada aji, mia wāarata jarada.

¹³ Aramata unujida it'aripema angeleerā cho-k'ara chi apema ik'aawa para bi. Jōmaarāpa o-īa it'aa t'ī para beeji. Māgapachida:

¹⁴ —jTachi Ak'ōre it'ari bita jōmaarā k'āyaara waibiara bi! jIrua pia ak'i biirā t'āri o-īa p'anapata māk'aapa k'āiwee p'anapata!

¹⁵ Ma angeleerā jōmaweda wādak'āri Ak'ōre eujādee, ma oveja ak'ipataarāpa māga jōnapachida:

—Wādāma apachida Belendee, Ak'ōrepa jara pēida ak'ide.

¹⁶ Māpai isapai wājida. Wāara ununajida María José ome māk'aapa María warra k'āi bi ne-animalaarā nek'opatade.

¹⁷ Māga unudap'eda, nepirinajida ma angelpa jarada ma warrade.

¹⁸ Jōmaweda āra pedee ūridap'edaarā ak'itrua para beeji.

¹⁹ Mamīda ma jōmaade Mariapa ichi t'āridepai k'īsajaji. K'īra atuak'aa paji ārapa jaradap'edaa.

²⁰ Jōdee ma oveja ak'ipataarā o-īa wājida āchi p'anadap'edaamaa. Wāk'āti wādapa māgapachida:

—Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bi. Iru t'āri pia bi. Jōma unujida irua jara pēidak'a.

Jesús ak'ōreerāpa iru ateedap'edaa Tachi Ak'ōre te waibiade

²¹ Ma warra t'op'eda, ewari ochomaa iru k'ap'iade tauchaa bijida māk'aapa t'ī bijida Jesús, María biak'oo beei naaweda, angelpa jaradak'a.

²²⁻²⁴ Ewari cuarenta wāyaak'āri, wājida Jerusalendee oodait'ee Moisepa p'ādade jara bik'a, t'ū pia p'aneedait'ee Ak'ōre te waibiade. María k'ap'ia pari oojida Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a wēraarāpa oodamerā warra t'op'eda:

'Peepidap'eda, paapidaipia bi tortola omé maa-e pirā paloma chak'eerā omé.' (Lv 12.6-8) Ichiaba chi warra awara bijida Tachi Ak'ōre-it'ee Moisepa p'ādade jara bik'a:

'Israel pidaarāpa āchi warrarā naapemaarā awara bidaipia bi Tachi Ak'ōre-it'ee.' (Ex 13.2, 12)

²⁵ Maapai Jerusalende bapachi chonaa aba t'ījarapatap'edaa Simeón. Iru Tachi Ak'ōrede ijāapachi māk'aapa oopachi irua oopi bik'a. Ijāapachi Tachi Ak'ōrepa Israel pidaarā k'aripait'ee āchi k'īra unuamaa iru p'anapatap'edaarā juadeepa. Tachi Ak'ōre Jaure bapachi Simeón ome.

²⁶ Iruata k'awapiji Simeón piu-e pait'ee unui naaweda Cristo, Tachi Ak'õrepa pëida eperãarã rey pamerã.

²⁷ Ma ewate Ak'õre Jaurepa iru wãpiji Tachi Ak'õre te waibiadee. Mãga nide Jesús ak'õreerã wãjida mamaa. Oomaa p'anajida Moisepa p'ãdade jara bik'a oodamerã ächi warra ewaa t'oda ome.

²⁸ Simeónpa ära unuk'ãri, ma warra chai jira ataji mãik'aapa t'ãri o-ïa mägaji Tachi Ak'õremaa:

²⁹ —Ak'õre, jõmaarã Ak'õre Waibia, ïrá mi, pi mimiapari, k'ãiwee piut'ee, pia eperã jaradak'a unuru perã.

³⁰ Michi taupa unuru Tachi K'aripapari.

³¹ Pia na imik'ïra warra pëiji pi o ak'ipimerã na p'ek'au eujãdepemaarãmaa.

³² Iru ïdaa pik'a bi k'aurepa judio-eerãpa paara pi o k'awaadait'ee mãik'aapa iru k'aurepa eperãarãpa Israel pidaarã t'o p'anadait'ee.

³³ Simeón pedee ïridak'ãri, Jesús ak'õreerã p'era pik'a p'aneejida.

³⁴ Mãpai Simeónpa iidiji Ak'õrepa ära pia ak'ï bapariimerã mãik'aapa Mariamaa mägaji: —Pi warra k'aurepa Israel eujãdepemaarã chok'ara it'aa wãdait'ee mãik'aapa chok'ara atuadait'ee. Ichiaba chok'araarãpa jaradait'ee Tachi Ak'õrepa iru pëi-e paji.

³⁵ Mägã Tachi Ak'õrepa k'awaapiit'ee eperãarãpa k'ïsiapata ächi t'ãridepai; wãara irude ijãa p'ani maa-e pirã ijãada-e p'ani. Mamïda ma jõmaade pi t'ãri p'ua nïbait'ee, espadapa pi t'ãride su atarutak'a.

³⁶ P'ëtrãa t'ïjarapatap'edaa Ana ichiaba mama baji. Tachi Ak'õre pedee jarapari paji. Chi ak'õre Aser ëreerãdepema paji. T'ïjarapachida Penuel. Awëra weda Ana miak'ãiji. Mamïda siete añopai baji chi imik'ïra ome.

³⁷ Mamãik'aapa p'ëtrãa beejì ochenta y cuatro años parumaa. Ak'õre te waibiade bapachi. Ewari chaa it'aa t'ipachi. Edaare nek'ok'aa paji it'aa t'ï k'iniapa.

³⁸ Simeón pedee auparude Ana uchijaji. José mãik'aapa María unuk'ãri ma warra ome, Tachi Ak'õremaa gracias jaraji iru pari. Mãpai arii p'anadap'edaarãmaa jarapachi:

—Na warrata tachi Jerusalén pidaarãpa ni p'ani tachi k'aripait'ee.

Waya chedap'edaa Nazaret p'uurudee

³⁹ José María ome ne-inaa jõma oo aupadak'ãri Moisepa p'ãdade jara bik'a, waya chejida Galilea eujãdee ächi p'uuru Nazaretde.

⁴⁰ Ächi warra juatau chaareera wari wãpachi mãik'aapa k'ïsia k'awaara wãpachi. Ichiaba Tachi Ak'õre o-ïa baji iru ome.

Jesús warra weda Ak'õre te waibiade

⁴¹ Año chaa Jesús ak'õreerã wãpachida Jerusalén p'uurudee Pascua fiesta oode.

⁴² Jesús doce años iru bak'ãri, mägã oojida mãik'aapa iru auk'a wãji ära ome.

⁴³ Ma fiesta jõdaik'ãri, eperãarã erreujida ächi te chaa. Mamïda Jesús Jerusalende beejì, chi ak'õreerãpa k'awada-ee.

⁴⁴ Ode wãdade chi ak'õreerãpa k'awada-e paji, chok'ara cheepuru wãdap'edaa perã. K'ïsia p'anajida Jesús cheru apemaarã ome. Mapa k'ewara iidipachida ächi ëreerãmaa mãik'aapa k'ïra k'awaarãmaa.

⁴⁵ Mamïda unuda-e pak'ãri, äpítee jirinajida Jerusalende.

⁴⁶ K'ãima õpeemaa ächi warra unu atajida Ak'õre te waibiade. Su-ak'ï baji Moisepa p'ãda jarateepataarã esajãk'a. Mãirãpa jaratee p'ani ïrii bap'eda, iidipachi.

⁴⁷ Arii p'anadap'edaarã jõmaarãpa iru pedee ïridak'ãri, ak'itrua para beepachi, poro wëssaa bada perã mãik'aapa pia p'anaupata perã.

⁴⁸ Mamïda chi ak'õreerãpa iru mägã unudak'ãri, p'era pik'a p'aneejida. Mãpai chi nawepa mägaji:

—Warra, ¿sãap'eda nãga oojima? aji. Taipa pi unuda-e pak'ãri, k'ïsia p'ua jõnajida.

⁴⁹ Mãpai Jesupa mägaji:

—¿Sãap'eda mi jiri p'anima? aji. ¿K'awada-eta p'anik'ã aji, mi Ak'õre tede ichita bait'ee?

⁵⁰ Mamïda ärapa k'awada-e paji ma pedee k'ãata jara k'inia baji.

⁵¹ Mãpai iru wãji ära ome Nazaret p'uurudee. Mama ära ome chok'ek'ee bapachi. Mamïda Mariapa irua ooda k'ïra atuak'aa paji. Ichi t'ãridepai ma ne-inaa jõmaweda audú k'ïsiapachi.

⁵² Mägã Jesús wari wãpachi. Ichiaba k'ïsia k'awaapiara wãpachi, Tachi Ak'õrepa iru pia ak'ï bada perã, eperãarãpa pida ichiaba.

3

Juan Bautistapa jarateeda

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ César Tiberio quince años rey bide, ichi ek'ari bada Poncio Pilato Judea eujā ak'ipari paji. Jōdee judiorā Tiberio ek'ari reyrāk'a p'anadap'edaarāpa eujā awara-awaraa ak'ipachida. Herodepa Galilea eujā ak'ipachi. Chi ipema Filipopa Iturea māik'aapa Traconite eujā ak'ipachi. Jōdee Lisaniapa Abilene eujā ak'ipachi.

² Anás māik'aapa Caifás p'aareerā poro waibiarā paji. Maapai Tachi Ak'ōrepa ichi pedee jara cheji Zacarias warra Juanmaa eujā pania wēe bide.

³ Maap'eda Juanpa Tachi Ak'ōre pedee jaratee nipapachi jōma Jordán tode. Jarateepachi eperāarāpa ichimaa poro choopidamerā ak'ipidait'ee āchia p'ek'au k'achia oopata oodaa-maa p'ani māik'aapa wāra Tachi Ak'ōrede ijāa p'ani. Māgā ijāadak'āri, Tachi Ak'ōrepa āchia p'ek'au k'achia oopata wēepaii.

⁴ Māga p'asaji Ak'ōre pedee jarapari Isaiāpa chonaarāweda jaradak'a: 'Eujā pania wēe bide eperā bia bi: "O pi-ia oopatak'a poro waibia chei naaweda, māga pik'a p'ek'au k'achia oo amāati Tachi Waibia chei naaweda.

⁵ Iru k'aurepa eujā joobai beeda jewedaa beei't'ee māik'aapa ee nok'o jida jewedaa k'oodariit'ee. O jōmaweda jip'a beei't'ee māik'aapa eujā māu-idaa bi k'ak'ayaa beei't'ee.

⁶ Maapai jōmaarāpa k'awaadait'ee iru k'aurepa Ak'ōrepa eperāarā k'aripait'ee atuanaadamerā." ' (Is 40.3-5)

⁷ Juanpa māgā jaratee bide eperāarā chok'ara chejida irua poro choomerā. Mamīda Juanpa āramaa māgaji:

—jParā k'achia-idaa beerādeepa uchiadap'edaarā! jTaamāk'api p'ani! jPoro choopi chejida-ek'ā, Tachi Ak'ōre juapa mia k'iniada-e p'anadairā?

⁸ Māga pirā, p'ek'au k'achia oo amāati māik'aapa p'anapatāati Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a. K'īsanāati Tachi Ak'ōrepa parāta miapi-e pait'ee Abrahamdeepa uchiadap'edaa perā. Mia jara bi: Na māudeepa Tachi Ak'ōrepa Abrahamdeepa uchiadap'edaarā oo atai.

⁹ Ara charapa nejō birī chaulk'aa bi t'u peet'aapatāk'a t'ipitaude bat'at'aadait'ee paa jōmerā, māga pik'a taarā-e Tachi Ak'ōrepa jōpiit'ee parā, chi oodaamaa p'anapataarā irua k'inia bik'a.

¹⁰ Māga ūridak'āri, eperāarāpa Juanmaa iidipachida:

—Māgara, jk'āata oodaipia bima apachida, ak'ipidait'ee tai Ak'ōre ode nipapata?

¹¹ Juanpa p'anauji:

—Chi p'aru omé iru bipa aba chi wēe bima teeipia bida aji. Auk'a chik'o jede k'odaipia bida aji, chi wēe beerā ome.

¹² Cesar-it'ee impuesto p'epataarā ichiaba chejida poro choopide. Māgaji:

—Tachi Jarateepari, jk'āata oodaipia bima ajida, ak'ipidait'ee taipa p'ek'au k'achia oopata oo amaa k'inia p'ani?

¹³ Juanpa p'anauji:

—P'aapināati Romadepemaarāpa jarapata impuesto iri.

¹⁴ Soldaorāpa ichiaba iidijida:

—jMāgara taipārama? ajida. jk'āata oodaipia bima taipa ak'ipidait'ee p'ek'au k'achia oopata oo amaa k'inia p'ani?

Juanpa p'anauji:

—Ichi k'inia chīara p'arat'a jāri atanāati māik'aapa seewa jaranāati chīara k'achiade baaipidait'ee. K'āiwee p'anapatāati parāmaa p'arat'a p'aapata ome pāchi mimlapata pari.

¹⁵ Eperāarāpa Juanpa jarateeda ūridak'āri, āchi t'āridepai k'īsia p'aneejida: "jJuan Cristopaa ajida, Tachi Ak'ōrepa pēida tachi rey pamerā?"

¹⁶ Mamīda Juanpa jōmaarāmaa māgaji:

—Mia wāra parā poro chooparida aji, paniapa. Mamīda eperā mi t'ēe cheru mi k'āyaara waibiarā bi. Mia iru chancla jida ēraik'araa bi, iru k'āyaara ek'ariara bairā. Irua eperāarā nāgā poro chooit'ee. Tachi Ak'ōre Jaure ba chepiit'ee parā k'ap'iade. Mamīda ichide ijāadak'aa beerā jōpiit'ee t'ipitaupa.

¹⁷ Ooit'ee trigo ewaparipa ooparik'a. Māgipa pala aneek'āri, trigo ewada it'aa jira bat'apari, chi tau uchiamerā māik'aapa nāupa chi ē āyaa ateemerā. Maap'eda ma trigo tau ia bipari chi iapatamāi. Mamīda chi e beeda t'ipitaude bat'at'aapari. Māgī t'ipitau k'īik'aada aji.

¹⁸ Māgā awaraa ūraa chok'ara ome, Juanpa jarateepachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida.

¹⁹ Mamīda māga jaratee ni misa, itriaji Romadepemaarāpa rey bidap'edaa, Herodes. Māga ooji Herodepa chi ipema wēra Herodias iru bada perā ichi wērak'a māik'aapa awaraa ne-inaa k'achia k'īra t'ādoo oopachi perā.

²⁰ Ma t'ēepai Herodepa awaraa ne-inaa k'achia ooji. Juan carcelde t'i nībipiji.

*Jesús poro chooda**(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)*

²¹ Mamída ai naaweda, Juanpa at'ári eperāarā poro choomaa bide ichiaba Jesús poro chooji. Poro choopip'eda, Jesús it'aa t'ík'ári, pajā ewadachi

²² māik'aapa Tachi Ak'ōre Jaure iru ĩri palomak'a baai cheji. Māga nide it'ariipa Tachi Ak'ōrepa jaraji:

—Pida aji, mi Warra k'inia, mia jirit'erada. Pia mi t'ári o-ĭapipari.

*Jesucristo ěreerā t'ĭ p'āda**(Mt 1.1-17)*

²³ Jesupa māgā ne-inaa oo beek'ári eperāarā taide, treinta años iru baji. Eperāarāpa jĭp'a k'isia p'anapachida iru José warra.

José ak'ōre paji Elí.

²⁴ Elí ak'ōre paji Matat. Matat ak'ōre paji Leví. Leví ak'ōre paji Melquí. Melquí ak'ōre paji Janai. Janai ak'ōre paji José.

²⁵ José ak'ōre paji Matatías. Matatías ak'ōre paji Amós. Amós ak'ōre paji Nahúm. Nahúm ak'ōre paji Eslí. Eslí ak'ōre paji Nagai.

²⁶ Nagai ak'ōre paji Máhat. Máhat ak'ōre paji Matatías. Matatías ak'ōre paji Semeí. Semeí ak'ōre paji Josec. Josec ak'ōre paji Joiadá.

²⁷ Joiadá ak'ōre paji Johanán. Johanán ak'ōre paji Resá. Resá ak'ōre paji Zorobabel. Zorobabel ak'ōre paji Salatiel. Salatiel ak'ōre paji Nerí.

²⁸ Nerí ak'ōre paji Melquí. Melquí ak'ōre paji Adí. Adí ak'ōre paji Cosam. Cosam ak'ōre paji Elmadam. Elmadam ak'ōre paji Er.

²⁹ Er ak'ōre paji Jesús. Jesús ak'ōre paji Eliézer. Eliézer ak'ōre paji Jorim. Jorim ak'ōre paji Matat.

³⁰ Matat ak'ōre paji Leví. Leví ak'ōre paji Simeón. Simeón ak'ōre paji Judá. Judá ak'ōre paji José. José ak'ōre paji Jonam. Jonam ak'ōre paji Eliaquim.

³¹ Eliaquim ak'ōre paji Meleá. Meleá ak'ōre paji Mená. Mená ak'ōre paji Matatá. Matatá ak'ōre paji Natán.

³² Natán ak'ōre paji David. David ak'ōre paji Jesé. Jesé ak'ōre paji Obed. Obed ak'ōre paji Booz. Booz ak'ōre paji Salmón. Salmón ak'ōre paji Nahasón.

³³ Nahasón ak'ōre paji Aminadab. Aminadab ak'ōre paji Admín. Admín ak'ōre paji Arní. Arní ak'ōre paji Hesrón. Hesrón ak'ōre paji Fares. Fares ak'ōre paji Judá.

³⁴ Judá ak'ōre paji Jacob. Jacob ak'ōre paji Isaac. Isaac ak'ōre paji Abraham. Abraham ak'ōre paji Térah. Térah ak'ōre paji Nahor.

³⁵ Nahor ak'ōre paji Serug. Serug ak'ōre paji Ragau. Ragau ak'ōre paji Péleg. Péleg ak'ōre paji Éber. Éber ak'ōre paji Sélah.

³⁶ Sélah ak'ōre paji Cainán. Cainán ak'ōre paji Arfaxad. Arfaxad ak'ōre paji Sem. Sem ak'ōre paji Noé. Noé ak'ōre paji Lámec.

³⁷ Lámec ak'ōre paji Matusalén. Matusalén ak'ōre paji Enoc. Enoc ak'ōre paji Jared. Jared ak'ōre paji Mahalaleel. Mahalaleel ak'ōre paji Cainán.

³⁸ Cainán ak'ōre paji Enós. Enós ak'ōre paji Set. Set ak'ōre paji Adán māik'aapa Adán ak'ōre paji Tachi Ak'ōre.

4*Netuara Poro Waibiapa Jesús k'achiade baapiit'ee pada**(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)*

¹ Ak'ōre Jaure Jesús ome bapachi māik'aapa irua Jesús wāpiji Jordán todeepa eujā pania wēe bimaa.

² Mama baji k'āima cuarenta. Māga nide Netuara Poro Waibiapa ne-inaa k'achia oopi k'inia baji Jesumaa. Mama bide Jesús nek'o-ee bada perā, jarrapisia nibeeji.

³ Māpai Netuara Poro Waibiapa māgaji:

—Wāara pi Tachi Ak'ōre Warra pirā, na māu pan papit'aapáde aji.

⁴ Jesupa p'anauji:

—ĭOo-eda! aji. Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Eperā chik'o k'o bipapai chok'ai bak'aa. Tachi Ak'ōre pedee k'awa bipa ichita chok'ai bapari.'

(Dt 8.3)

⁵ Maap'eda Netuara Poro Waibiapa iru ee it'iara bi nok'ode ateeji. Jōmaweda na p'ek'au eujādepema p'uuru ak'ipiji māik'aapa māgaji:

⁶ —Mia pi jā p'uurudepemaarā poro waibia papiyada aji. Āchi net'aa pia jōmaweda péré papii. Méré perā chi tee k'inia bimaa teei.

⁷ Mi k'irapite bedabaip'eda, mimaa it'aa t'ĭrura, jōmaweda péré payada aji.

⁸ Jesupa p'anauji:

—jOo-eda! aji. Tachi Ak'öre Ūraa p'ādade jara bi:

'Tachi Ak'öre Waibiamaa aupai it'aa t'ipataāti māik'aapa jīp'a oopataāti irua jara bik'a.' (Dt 6.13)

⁹ T'ēpai Netuara Poro Waibiapa iru ateeji Jerusalén p'uurudee. Mama Tachi Ak'öre te waibia ek'arra ĩri it'í ateeji māik'aapa mǎgaji:

—Wāara pi Tachi Ak'öre Warra pirā, namāik'aapa jītidaipáde aji,

¹⁰ Tachi Ak'öre Ūraa p'ādade jara bairā:

'Ak'ōrepa ichi angeleerā pēiit'ee pi k'aripadamerā.

¹¹ Āchia pi jita atadait'ee māik'aapa pi t'idik'adait'ee, pichi būri pida māumaa p'u oopiamaa.' (Sal 91.11-12)

¹² Jesupa p'anauji:

—jīti-eda! aji. Ichiaba Tachi Ak'öre Ūraa p'ādade jara bi:

'Ne-inaa pariatua oonáaji k'awaait'ee wāara Tachi Ak'öre Waibiapa tachi ak'ipari wa mǎga-e.' (Dt 6.16)

¹³ Netuara Poro Waibiapa p'oyaa-e pak'āri Jesús ome, atabēiji awaraa ewaride cheit'ee.

Jesupa naapiara jarateeda Galilea eujāde

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jesús wāji Galilea eujādee. Ne-inaa jōmaweda oopachi Ak'öre Jaurepa oopi bik'a. Maperā iru t'opachida ma eujā jōmaade.

¹⁵ Irua jarateepachi Ak'öre Ūraa jarateepata tede p'uuru bee chaa. Maapai jōmaarāpa iru pia ak'ipachida.

Jesús Nazaret p'uurudee wāda

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Maapai Jesús wāji ichi warida p'uuru Nazaretdee. Ichia oopatak'a ĩpata ewate pak'āri, t'ūji Ak'öre Ūraa jarateepata tede. Ma ewate bainī beejī Ak'öre Ūraa p'āda leeit'ee.

¹⁷ Irumaa teejida Ak'öre pedee jarapari Isaiapa p'āda. Ewat'ī atap'eda unuji na pedee māik'aapa leejī:

¹⁸ —'Tachi Ak'öre Jaure mi ome bapari, Ak'ōrepa mi jirit'erada perā pedee pia jarateemerā chupiria beerāmaa. Mi pēiji jaramerā carcelde pik'a beerā uchiapiit'ee māik'aapa tau p'āriu beerāmaa unupiit'ee; ma awara chupiria beerā k'aripait'ee māik'aapa ichi eperāarā pia ak'ī bapariit'ee.

¹⁹ Māga mīmaa jarapiji irua eperāarā pia oo k'inia bairā na año irua jirit'eradade.' (Is 61.1-2)

²⁰ Māga pedee'eda, Jesupa ma p'āda pirat'ī ataji māik'aapa teejī Ak'öre Ūraa jarateepata te ak'iparīmaa. Māpai su-ak'ī beejī jarateeit'ee. Jōma arii p'anadap'edaarāpa irumaa ak'ī para beejī.

²¹ Māpai irua mǎgaji:

—Idi weda parā t'āide p'asamaa bi ma ūraa p'ādade jara bik'a.

²² Māga ūridak'āri, arii p'anadap'edaarāpa iru t'o p'anajida māik'aapa ak'itrua para beejī, irua pedee pia jarapachi perā. Āchi pitapai iidi para beejī:

—¿Sāga jarayama ajida, ma p'ādade jara bik'a idi p'asaru? ¿Na José warra-ek'ā? ajida.

²³ Māpai Jesupa mǎgaji:

—¿Parāpa na pedee jarapata jara k'inia p'ani-ek'ā? aji. Eperāpa mi medicoda ak'āri, k'awa p'ani wāara pedee jara bi ichi k'ayaadaip'eda, jipa beeru pirā ichi juadoopa. Mapa pi wāara Tachi Ak'ōrepa pēida pirā pia jara bik'a, mǎgara nama pichi warida p'uurude ne-inaa pia ōji pia oodak'a Capernaum p'uurude.

²⁴ Māpai Jesupa mǎgaji:

—Mia wāarata jararu. Tachi Ak'öre pedee jarapari p'uurudepemaarāpa iru pedee ūridaamaa p'anapata. Mapa parāpa mi pedee ijāa k'iniada-e p'ani.

²⁵ Ichiaba māga paji chonaarāweda Tachi Ak'öre pedee jarapari Elías ome. K'oi che-e bide año ōpee ap'eda esa-auk'a, jarra oojida Israel eujā jōmaade.

²⁶ Mamīda parā chonaarāpa Tachi Ak'ōrede ijāada-e p'anadap'edaa perā, irua Elías pēi-e paji Israel eujādepema p'ētrāarā k'aripade. Ma k'āyaara pēji Sarepta p'uurudee, Sidón p'uuru k'ait'a, mǎpema p'ētrāa k'aripamerā.

²⁷ Ichiaba Ak'öre pedee jarapari Eliseo chok'ai bak'āri, Israel eujāde leprapa k'ayaa beerā chok'ara paraaji. Mamīda irua apida jipa-e paji. Aba Siria eujādepema k'ayaa bada t'ijaratatap'edaa Naamán jipa beejī iru juapa.

²⁸ Māga ūridak'āri, ma Ak'ōre Ūraa jarateepata tede p'anadap'edaarā jōmaweda k'īraudachida Jesús ome.

²⁹ Jita atajida māik'aapa jidi babataa atadachida p'uurudeepa. Ateejida ee nok'ode ira bada eere māik'aapa sīa bat'at'aanadait'ee paji piudaimērā.

³⁰ Mamīda Jesús āchi juadeepa uchiadaip'eda, wāyaaji āchi esajīak'a.

Netuara eperā k'ap'iade merātia bada

(Mr 1.21-28)

³¹ Maap'eda Jesús wāji Capernaum p'uurudee. Māgī p'uuru Galilea eujāde bi. fipata ewate Tachi Ak'ōre Ūraa jarateemaa beeji Ak'ōre Ūraa jarateepata tede.

³² Māpemaarāpa iru pedee ūridak'āri, ak'itrua para beeji irua jīp'a jarateeda perā Tachi Ak'ōrepa jarateepidak'a.

³³ Mama baji imik'īra netuara merātia bada iru k'ap'iade. Jesús jarateeda ūrik'āri, netuarapa golpe biapiji:

³⁴ —Aai, Jesús Nazaretdepema, ĸ'āata oo chejima aji, taimaa? ĳTai ichiak'au bīji! ĸTai k'enat'aadeta cheruk'ā? ajida. Mia pi k'awa bida aji. Pita chi k'achia wēe bapari, Ak'ōre Waibiapa pēida.

³⁵ Māpai Jesupa ma netuara itriat'aaji:

—ĳK'īup'ee beepāde aji māik'aapa uchiapāde aji, na eperā k'ap'iadeepa!

Māpai ma netuarapa ma eperā te jāde baaipiji jōmaarā k'īrapite māik'aapa uchiadachi, iru p'ua oo-ee.

³⁶ Māga unudak'āri, jōmaweda ak'itrua para beeji māik'aapa āchi pitapai pedee para beeji: —Aai, irua jarateeda waide nama ūridak'aada! ajida. ĳEperā poro waibiak'a jaratee bi! Netuaraarāpa pida iru pedee ūri p'ani māik'aapa uchiapata, iru Tachi Ak'ōre k'ap'ia pari pedeeperi perā.

³⁷ Jesupa māga ooda perā, irude nepiripachida p'uuru bee chaa Galilea eujāde.

Jesupa Simón Pedro p'āk'ōre jipada

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Jesús uchiak'āri Ak'ōre Ūraa jarateepata tedeepa, wāji Simón Pedro temaa. Simón p'āk'ōre k'ayaa baji k'iamiapa. Mapa chupiria iidijida Jesumaa iru jīpamerā.

³⁹ Iru ik'aawa ak'inī banaji māik'aapa ma k'iamia itriat'aaji. Aramata tuudachi. Māpai chi k'ayaa bada p'irabaip'eda, nek'opiji Jesumaa māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa.

Jesupa k'ayaa beerā chok'ara jipada

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ K'eudaik'āri, k'ayaa k'īra t'ādoō iru beerā aneejida Jesumaa. Iru jua bik'āri māirā ĳri, jīpak'oodachida.

⁴¹ Ichiaba eperāarā chok'ara k'ap'iadeepa netuara merātia beeda bia uchiak'oodachida:

—Pita Tachi Ak'ōre Warrada ajida.

Mamīda Jesupa itriak'ooji pedeepiamaapa, āchia k'awa p'anadap'edaa perā iru Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā k'aripamerā.

Jesupa Judea eujāde jaratee nipada

(Mr 1.35-39)

⁴² Taujaaweda Jesús uchiaji ma p'uurudeepa wāit'ee eperāarā p'anadak'aamaa. Mamīda p'uuru pidaarāpa jir'inajida māik'aapa chupiria iidijida wānaamerā awara āyaa.

⁴³ Mamīda Jesupa māgaji:

—Awaraa p'uurudee ichita wāit'ee pedee pia jarateede, ichiaba k'awaadamerā Tachi Ak'ōrepa āra bi k'inia bi ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā. Ma-it'eepi irua mi pēiji.

⁴⁴ Māgā Jesupa jaratee nipapachi Ak'ōre Ūraa jarateepata te bee chaa judiorā p'anapata eujāde.

5

Jesupa chik'ora peepida

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Ewari aba Jesús Genesaret Lago ide bainī bak'āri, eperāarā chok'ara p'īsua seedachida irumāi, Tachi Ak'ōre Ūraa ūri k'iniapa.

² Māga nīde Jesupa barco omé unuji to ide. Chipariirāpa āchi t'iri siimaa p'anajida ipu ide.

³ Jesús Simón Pedro barcode bataup'eda, iidiji tok'esaapai ateemerā. Māpai ma barcode su-ak'i beeji jarateeit'ee.

⁴ Jaratee aupak'āri, Simonmaa māgaji:

—Nāpiadee wādāma māik'aapa jāma pāchi t'iri t'aadapāde aji.

⁵ Simonpa p'anauji:

–Tachi Jarateepari, t'iri t'aamaa ewarijidada aji, maarepida peeda-ee. Mamīda pia jara bairā, t'iri t'aanaiteeda aji.

⁶ Māgá t'aadap'eda, jira atadak'āri, chik'ora nībaji t'iri jāde. Perá jēdachi.

⁷ Māga unurutata juapa t'ijida apema barco pidaarāmaa k'aripa chedamerā. Chejida māik'aapa ma chik'ora pee aupadak'āri, barco omee weda perá pirubaidachida.

⁸ Māga unuk'āri, Simón Pedro Jesús k'īrapite bedabaidachi māik'aapa māgaji:

–Tachi Waibia, mi ik'aawaapa āyaa beepāde aji, mi p'ek'au ooyaa bairā. Pia-e bi pi mi k'ait'a bamerā.

⁹ Simón awaraa arii p'anadap'edaarā ome ak'itrua para beeji māgá chik'o cho-k'ara peedap'edaa perā.

¹⁰ Auk'a p'anajida Simón k'ōp'āyoorā, Zebedeo warrarā Santiago Juan ome. Māpai Jesupa māgaji Simonmaa:

–Waaweenaapāde aji. Idideepa pia eperāarā jiriit'ee Tachi Ak'ōre-it'ee, to-iapataarāpa chik'o jiripatak'a.

¹¹ Māpai barco ipu ide binadap'eda, jōmaweda āchi net'aa atabējida āchi ak'ōreerā ome māik'aapa wājida Jesús ome.

Jesupa leprapa k'ayaa bada jipada

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Ewari aba Jesús p'uurude nide eperā leprapa k'ayaa bipa ununaji. Jesumaa chep'eda, bedabaidachi tau biiri eujāde t'ōbairumaa māik'aapa chupiria iidiji:

–Tachi Waibia, pia k'inia bi pirā, mi k'ayaa wēpapipāde aji, Ak'ōre k'īrapite pia beemerā.

¹³ Jesupa juapa t'ōbajiji māik'aapa māgaji:

–K'inia bida aji. Jipa beepāde aji.

Aramata chi lepra k'ayaa wēpajiji.

¹⁴ Māpai Jesupa māgaji:

–Jaranāaji apidaamaa. Jip'a p'aaremaa ak'ipināji. Moisepa p'ādade jara bik'a ipana omé atējei teeit'ee Tachi Ak'ōremaa. Māgá jōmaarāpa pi jipa beeda k'awadayada aji.

¹⁵ Jesupa māga jarapachi mīda, audupiara pedeechida irua oodade. Ma awara eperāarā chok'araara cheepurujida iru pedee ūridait'ee māik'aapa āchi k'ayaa jipapidait'ee.

¹⁶ Ma k'aurepa Jesús wāpachi eperāarā p'anadak'aamaa it'aa t'ide.

Jesupa chiwa bada jipada

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Ewari aba Jesupa jarateemaa bi misa, iru k'ait'a su-ak'i p'anajida fariseorā māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarā. Che p'anajida jōmaweda Galilea eujādepema p'uurudeepa, ichiaba Judea eujādeepa māik'aapa Jerusalén p'uurudeepa. Tachi Ak'ōre baji Jesús ome, k'ayaa beerā jipamerā.

¹⁸ Māga nide pachejida eperāarā eperā chiwa bi ome. Jira aneejida ichi p'arude. T'īu ata k'inia p'anajida teedaa, Jesús k'īrapite bidait'ee.

¹⁹ Mamīda unudak'aa paji sāmāik'aapa t'īudai, eperāarā chok'ara see nībada perā. Maperā it'ī ateejida terraza īri māik'aapa uria ewa atajida. Māpai ma chiwa bi ichi p'arude irabai atajida jōmaarā taide Jesús k'īrapite.

²⁰ Jesupa k'awaak'āri āchia wāara ichide ijāa p'ani, ma chiwa bimaa māgaji:

–K'ōp'āyo, pia p'ek'au k'achia oopata jōmaweda wēpajiji.

²¹ Māga ūridak'āri, Moisepa p'āda jarateepataarāpa māik'aapa fariseorāpa k'īsia p'aneejida: “Jā eperā nāga pedeeik'araa bi. Tachi Ak'ōrepapaita p'ek'au k'achia wēpapipari. Jā eperā Tachi Ak'ōre āpīte ik'achia pedeemaa bi jarak'āri ichiata māgee ne-inaa oopari.”

²² Mamīda Jesupa k'awāji āchia k'īsia p'ani. Mapa iidiji:

–¿Sāap'eda parāpa k'īsia k'achia k'īsia p'anima? aji.

²³ Mīa irumaa jarai: “Pia p'ek'au k'achia oopata wēpajiji” maa-e pirā jarai: “P'irabāiji māik'aapa wāji”. Mamīda irua maarepida oo-e pai Tachi Ak'ōrepa oopi-e pirā.

²⁴ Mīa ak'ipit'ee na p'ek'au eujāde mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema k'ap'ia pari, Tachi Ak'ōre Waibia pa wēpapipari eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata.

Māpai māgaji ma eperā chiwa bimaa:

–Mīa jara bi: ¡P'irabāiji! Pichi p'aru atāji māik'aapa wāji pichi temaa.

²⁵ Aramata chiwa bada p'irabaidachi jōmaarā taide māik'aapa ichi p'aru jēra bada atap'eda, Ak'ōre ome o-īa wāji ichi temaa.

²⁶ Māga unudak'āri, jōmaweda ak'itrua para beeji māik'aapa o-īapa jarapachida Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyara waibia bi. Māgá p'era pik'a jōnīpa māgajida:

–Idi ne-inaa pia unujidada ajida, Tachi Ak'ōre juapa ooda.

Jesupa Leví jirit'erada ichi ome nipapariimerã

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ T'ëepai, Jesús mamãik'aapa uchiap'eda, ununaji eperã t'ijarapatap'edaa Leví. Mãgí Cesar-it'ee impuesto p'epari paji. Su-ak'i baji ma impuesto p'epataarã su-ak'i p'anapatamã. Jesupa irumaa mägaji:

—Mi ome nipaparíji.

²⁸ Mãpai Leví p'irabaip'eda, ichi net'aa p'e atabëiji mãik'aapa wãji Jesús ome.

²⁹ Ma t'ëepai, Levipa fiesta ooji ichi tede Jesu-it'ee. Impuesto p'epataarã Roma pidaarã rey-it'ee t'í pëiji awaraa k'öp'ãyoorã ome. Ma fiesta oo p'anide Jesús chi k'öp'ãyoorã ome su-ak'i p'anajida mesade, nek'omaa apemaarã ome.

³⁰ Mamída fariseorãpa mãik'aapa Moisepa p'ãda jarateepataarãpa k'isia p'anadap'edaa perã ãchi chonaarãpa oopatap'edaade, aupedeemaa p'aneejida Jesús k'öp'ãyoorã ome. Iidijida:

—¿Sãap'eda nek'omaa p'anima mãik'aapa ne-inaa tomaa p'anima jãgee impuesto p'epataarã ome mãik'aapa awaraa p'ek'au k'achia oopataarã ome? Parãpa jãga oodaik'araa bida ajida.

³¹ Jesupa p'anauji:

—Médico pëidak'aa k'ap'ia pia beerãmaa. Jip'a pëipata k'ayaa beerãmaa.

³² Tachi Ak'õrepa mi pëi-e paji t'ãri pia beerã jiride. Ma k'ãyaara p'ek'au k'achia oopataarã jirideta pëiji, p'ek'au k'achia oo amaadamerã mãik'aapa irude ijãpataadamerã.

Sãapai it'aa t'idaipia bi nek'oda-ee

(Mt 9.14-15; Mr 2.18-22)

³³ Jesumaa mägajida:

—Juan Bautista k'öp'ãyoorã mãik'aapa fariseorã audú it'aa t'ípata nek'oda-ee. ¿Sãap'eda pi k'öp'ãyoorã ichita nek'opata mãik'aapa ne-inaa topatama? ajida.

³⁴ Jesupa p'anauji:

—Miak'ãipata fiestade t'í pëidap'edaarã pachedak'ãri, ma fiesta o-ãa oopata chi miak'ãiit'ee bi ome. Mama p'anide ¿parãpa nek'opida-e paik'ã aji, ãramaa?

³⁵ Ewari cherude chi miak'ãiit'ee bi wë-e pak'ãri ãra ome, fiesta ooda-e pait'ee t'ãri p'uapa. Ma ewatepi nek'oda-e pait'ee.

Moisepa p'ãda mãik'aapa Jesucristopa jarateeda auk'a ak'idaik'araa bi

³⁶ Ichiaba Jesupa nãga nepiríji jarateeit'ee ichi ùraa p'oiradaik'araa bi Moisepa p'ãda ome: —Eperã apidaapa p'aru chiwididepema pite aba t'iiik'araa bida aji, p'aru sorede par-chaait'ee. Mãga ooru pirã, chi p'aru chiwidi ãridariit'ee mãik'aapa ma pite auk'a bee-e pait'ee chi p'aru sore ome.

³⁷ Ichiaba vino ewaa juda t'idak'aa ne-e sorede. Mãga oodak'aa ma vino baak'ak'ãri, ma ne-e sore jïadarii perã mãik'aapa chi vino atuadarii perã.

³⁸ Maperã vino ewaa juda t'idaipia bi ne-e chiwidide.

³⁹ Eperãpa vino chona bi tok'ãri, to k'inia-e chi ewaa juda jarapata perã: “Chi chonata warraara bida” apata. Mãga pik'a parãpa chonaarãwedapema ùraa k'iniara iru p'anida aji, mia ùraa jaratee bi k'ãyaara.

6

Ípata ewate trigo k'imi chak'eerã p'edap'edaa

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Judiorã ípata ewate Jesús nipaji trigo k'ãide. Ma wãyaa wãde chi k'öp'ãyoorãpa trigo k'imi chak'eerã oromaa p'aneejida. Jua jãde sirat'idap'eda, chi trigo tau chak'eerã k'opachida.

² Mãga unudak'ãri, ùk'uru arii p'anadap'edaa fariseorãpa iidijida:

—¿Sãap'eda parãpa oo p'anima ajida, tachi ùraade jara bi oonaadamerã? Ípata ewate mimiadaik'araa bida a bi.

³ Jesupa k'awaji chi k'öp'ãyoorãpa ne-inaa k'achia ooda-e paji ma trigo tau k'odak'ãri. Mapa p'anauji:

—¿Parãpa Ak'õre ùraa p'ãdade leeda-e p'anik'ã aji, Rey Davidpa ooda chonaarãweda jar-rapisiadaidak'ãri chi k'öp'ãyoorã ome?

⁴ T'íuji Tachi Ak'õre te ne-edeede oodade mãik'aapa ataji pan awara bidap'edaa Tachi Ak'õre-it'ee. Mãgí pan ùk'uru k'oji mãik'aapa teeji chi k'öp'ãyoorãmaa auk'a k'odamerã. Mãga oojida, p'aareerãpapai mãgí pan k'odaipia baji mïda. Tachi Ak'õrepa ãra miapi-e paji mãga oodap'edaa k'aurepa.

⁵ Jesupa ichiaba mägaji:

—Ípata ewate mi, chi Eperã Ak'õre Truadepema jua ek'ari bida aji.

*Eperā jua chiwa bada**(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)*

⁶ Awaraa ĩpata ewate Jesús t'ĭuji Tachi Ak'ōre Ũraa jarateepata tede māik'aapa jarateemaa beejī. Mama bajī eperā jua juaraarepema chiwa bi.

⁷ Moisepa p'āda jarateepataarā fariseorā ome Jesús imiatee k'inia p'anajida. Mapa ak'i p'anajida Jesupa ma k'ayaa bi jipai maa-e pirā jipa-e pai ma ewate.

⁸ Mamīda Jesupa k'awajī ārapa k'ĭsiadap'edaa. Mapa ma jua chiwa bīmaa jarajī:

—P'irabāijī māik'aapa jōmaarā esajīak'a ak'inī bēejī.

Aramāgā ma eperā it'a ak'inī beejī.

⁹ Māpai Jesupa māgajī apemaarāmaa:

—Mia parāmaa ne-inaa ĩidiit'ee. ĩK'āata oodaipia bima aji, ĩpata ewate; ne-inaa pia maa-e pirā ne-inaa k'achia? ĩEperā k'aripadaipia bik'ā piunaamerā maa-e pirā piupidaipia bik'ā? aji.

¹⁰ T'ēepai māirāmaa ak'ijī. Maap'eda ma eperā jua chiwa bīmaa māgajī:

—Pichi jua jīrupāde aji.

Māpai jua jīruji. Aramata jipa beejī.

¹¹ Mamīda māirāpa māga unudak'āri, audú k'ĭraudachida māik'aapa pedeteemaa p'aneejida Jesús peepit'aadait'ee.

*Jesupa k'ōp'āyoorā doce jirit'erada ichi ome nipapataadamerā**(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)*

¹² Maapai Jesús ee nok'odee wāji it'aa t'ĭde. Mama ewarijī it'aa t'ĭmaa.

¹³ Āstaawa pak'āri, ichi ome nipapataarā t'ĭjī. Māirādepema jirit'erajī doce māik'aapa āra t'ĭ biji apōstoles.

¹⁴ Nāgīrā paji: Simón, Jesupa ichiaba t'ĭ bida Pedro; chi ĩpema Andrés; Santiago; Juan; Felipe; Bartolomé;

¹⁵ Mateo; Tomás; Alfeo warra Santiago; Simón Celote apatap'edaa;

¹⁶ Santiago warra Judas māik'aapa Judas Iscariote; ma t'ēpai Jesús traicionaada.

*Jesupa eperāarā chok'araarāmaa jarateeda**(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Ma k'ōp'āyoorā jirit'erap'eda, Jesús edaa cheji ma ee it'ia bideepa āra ome māik'aapa pachejida eujā jewedaade. Mama chip'e p'anajida iru ome nipapatap'edaarā māik'aapa awaraa eperāarā chok'ara: Judea eujādepemaarā, Jerusalén p'uurudepemaarā, p'usa ide p'ani Tiro p'uurudepemaarā Sidón p'uurudepemaarā ome.

¹⁸ Che p'anajida Jesús pedee ũridait'ee māik'aapa irua āchi k'ayaa jipamerā. Mama bide Jesupa netuara merātia iru beerā ichiaba jipak'oojī.

¹⁹ Eperāarā jōmaarāpa Jesús k'ap'ia t'ōbai k'inia p'anapachida, iru juapa āchi jōmaweda jipak'ooda perā.

*Jesupa jarateeda t'āri o-ĭa p'anapataadamerā**(Mt 5.1-12)*

²⁰ Maap'eda Jesupa ichi ome nipapataarāmaa ak'ijī māik'aapa māgajī:

—T'āri o-ĭa p'ani, parā chi chupiria chedeerā. Tachi Ak'ōre k'awa k'inia p'anadairā, irudeerā p'anadait'ee.

²¹ T'āri o-ĭa p'ani, parā chi jarrapisia jōnīrā, parāmaa Tachi Ak'ōrepa nek'opiit'ee perā. Ichiaba t'āri o-ĭa p'ani, parā chi ĩraweda jēe jōnīrā t'āri p'uapa, t'ēpai Tachi Ak'ōrepa parā ĩpiit'ee perā.

²² T'āri o-ĭa p'ani eperāarāpa parā k'ĭra unuamaa iru p'aneedak'āri; yiaara iru p'aneedak'āri; parāmaa ik'achia pedeedak'āri, maa-e pirā parā āpite pedee k'achia jaradak'āri mī, chi Eperā Ak'ōre Truadepemede ĩjāpata perā.

²³ Māga oodak'āri, t'āri o-ĭa, k'āiwee p'anéeti, Tachi Ak'ōrepa ne-inaa pi-ia teeit'ee perā, parā iru truade panadak'āri. Chonaarāweda ichiaba māgā ne-inaa k'achia oopachida Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāmaa.

²⁴ Mamīda jaai, Tachi Ak'ōrepa k'achiadee pēiit'eeipi parā, chi p'arat'ara beerā, na p'ek'au eujādepai o-ĭa p'anadait'ee perā!

²⁵ ĩAai, Tachi Ak'ōrepa k'achiadee pēiit'eeipi parā, chi ĩraweda bi jāwaa p'anīrā, t'ēpai jarrapisia p'aneedait'ee perā!

ĩAai, Tachi Ak'ōrepa k'achiadee pēiit'eeipi parā, chi ĩraweda ĩi jōnīrā, t'ēpai jēe jōnadait'ee perā t'āri p'uapa!

²⁶ ĩAai, Tachi Ak'ōrepa k'achiadee pēiit'eeipi parā, chi jōmaarāpa t'o p'anapataarā! ĩMāga oopachida Judea eujādepemaarā chonaarāpa, seewata Tachi Ak'ōre pedee jarapatada apatap'edaarā ome!

*Jesupa jarateeda k'ira unuamaa iru p'anapataarāde**(Mt 5.38-48; 7.12)*

²⁷ —Mamīda parā, mi pedee ūri p'anīrāmaa mia jara bi: Parā k'ira unuamaa iru p'anapataarā k'inia iru p'anapatāati māik'aapa āramaa ne-inaa pia ōti.

²⁸ Pia ōti ārapa parā k'achia oopata pari. It'aa t'īpatāati pāchīmaa ik'achia jarapataarā pari.

²⁹ Eperāpa pi k'ira tarramaa sīru pirā, auk'a oonāaji irumaa. Ma k'āyaara chi apema k'ira tarra ak'ipīji, auk'a sīmerā. Ichiaba eperāpa pichi īripema p'aru jī bi jāri ataru pirā, ichiaba pichi camisa t'āri pia tēji.

³⁰ Apidaapa pīmaa ne-inaa iidiruta pirā, tēji. Ichiaba pi net'aa jāri ataruta pirā, iidināaji waya pīmaa teemerā.

³¹ Ōoti apemaarāmaa parāpa k'inia p'anik'a āchia parāmaa oodamerā.

³² Parāpa k'inia iru p'anī pirā pāchi k'inia iru p'anapataarā aupai, ζne-inaa pipiara oomaa p'anik'ā? P'ek'au k'achia ooyaa beerāpa paara māga oopata.

³³ Parāpa ne-inaa pia oo p'anī pirā pāchi pia oopataarāmaa aupai, ζne-inaa pipiara oomaa p'anik'ā? P'ek'au k'achia oopataarāpa paara māga oopata.

³⁴ Ichiaba pāchi net'aa presta pēiruta pirā, ma pari awaraa net'aa jitait'ee aupai, ζne-inaa pipiara oomaa p'anik'ā? P'ek'au k'achia oopataarāpa pida prestapata āchi pitapai, ma pari ne-inaa jitadait'ee.

³⁵ Parāpa pāchi k'ira unuamaa iru p'anapataarā k'inia iru p'anapataadaipia bi māik'aapa āra pia oopataadaipia bi. Āramaa net'aa prestadaipia bi, nida-ee ne-inaa jitadait'ee ma pari. Māga ooruta pirā, Tachi Ak'ōrepa ne-inaa pia teeit'ee parāmaa māik'aapa parā Ak'ōre Waibia warrarā p'anadait'ee. Iruata ne-inaa pia oopari gracias jaradak'arāmaa māik'aapa t'āri k'achia-idaa beerāmaa paara.

³⁶ Maperā awaraarā chupīria k'awāati pāchi Ak'ōre Waibiapa ooparik'.

*Awaraarāpa oopata āpīte ik'achia jaradaik'araa bi**(Mt 7.1-5)*

³⁷ —Awaraarāpa ne-inaa oopata ak'ināati jaradait'ee ne-inaa k'achia oomaa p'ani. Māgā Tachi Ak'ōrepa auk'a oo-e pait'ee parā ome. Ne-inaa k'achia aupai jirināati pedee k'achia jaradait'ee awaraarā āpīte, maa-e pirā Tachi Ak'ōrepa auk'a jiriit'ee parāpa ne-inaa k'achia oopata aupai jarait'ee, p'anadak'āri iru k'īrapīte. Chīarapa parāmaa ne-inaa k'achia ook'āri, perdonāati. Māgā Tachi Ak'ōrepa parāpa ne-inaa k'achia oopata perdonāit'ee.

³⁸ Awaraarāmaa tēti. Māgā Tachi Ak'ōrepa parāmaa teeit'ee. T'āri pia teedak'āri awaraarāmaa, ma pari irua audupiarā teeit'ee parāmaa. Irua parāmaa ooit'ee parāpa oopatak'a awaraarāmaa.

³⁹ Ichiaba Jesupa nāga nepiriji jarateeit'ee, chi k'ōp'āyoorāpa k'awaa wādamerā oodait'ee irua jara bik'a.

—P'anānāati chi wāara k'awada-e p'anīrāk'a. Māgīrā tau p'āriu beerāk'api p'ani awaraa tau p'āriu beerā atee k'inia p'anadak'āri awara āyaa. ζĀchi omee weda uriade baainada-e paik'ā?

⁴⁰ Mi ūraa k'awaa wādak'āri, pia p'anapataadait'ee. Estudiante apida ichi jarateepari k'āyaara k'awaraa bi-e. Mamīda jōmaweda estudia aupak'āri, ichi jarateepari jīak'a uchiai.

⁴¹ ζK'āare-it'ee ak'i bima nejarra pichi auk'aa tau jāde bi, mamīda unu-e bi pak'uru pichi tau jāde bi?

⁴² Pichi tau jāde pak'uru iru bi pirā, ζsāga pichi auk'aamaa jaraima: “Īpema, mīmaa ēepīji jā nejarra pichi tau jāde bi”? ζSeewata pia chīara k'aripa k'inia bi, irua oo bi ak'ik'āri! Naapiara ēt'aipia bi ma pak'uru pichi tau jāde bi. Māpaipi pia unui ma nejarra pichi auk'aa tau jāde bi māik'aapa māgā iru k'aripai.

*Pak'uru k'awaapata chi nejōdeepa**(Mt 7.17-20; 12.34-35)*

⁴³ —Nejō būri pia bipa nejō k'achia chauk'aa. Jōdee nejō būri k'achia bipa nejō pia chauk'aa.

⁴⁴ Nejō būri chaa k'awapata chi nejōdeepa. Eperāarāpa higojō orodak'aa pak'uru būri-idaa bideepa. Ichiaba uva orodak'aa māgee pak'urudeepa.

⁴⁵ Māga pik'a eperā t'āri pia bipa pedee pia jarapari, k'īsia pia iru bairā ichi t'āride. Jōdee eperā t'āri k'achia bipa pedee k'achia jarapari, ichi t'āride k'īsia k'achia iru bairā. Ma k'īsia jōma uchiaru ichi t'ārideepa ichi it'aipa jarapari.

*Jesupa te oopataarāde nepirida**(Mt 7.24-27)*

⁴⁶ —ζK'āare-it'ee parāpa mi t'ījarapatama: “Tachi Waibia, Tachi Waibia”, mamīda ooda-e p'ani mia jara bik'a?

⁴⁷ Mia jarait'ee k'aik'a bi chi mimaa cheru ūriit'ee mi pedee māk'aapa oopariit'ee mia jara bik'a.

⁴⁸ Māgí eperā te oo bik'ata bi. Naapiara irua edú k'orop'eda, chi te bīri māu ĩri bipari. Maap'eda to chek'āri, wee jira beepari ma te bīri sudamāi. Mamīda p'oyaa mimik'api-e, basa māu ĩri bida perā. Māgí eperāpa ichi te māgá basa māu ĩri pia oopari perā, jō-e pait'ee.

⁴⁹ Jōdee chi mi ūraa ūrip'eda, oo-e bipa mia jara bik'a nāga pik'a bi. Ichi te ook'āri, te bīri pariatua supari ipu nāusaade, basa wēe. Maap'eda to chek'āri māk'aapa wee jira beek'āri ma te bīri sudamāi, ma te t'eedaipari māk'aapa jōmaweda jōdaipari, chi te chipari paara.

7

Jesupa Romadepema soldaorā poro waibia esclavo jipada

(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)

¹ Jesupa ma eperāarāmaa māga jara aupap'eda, wāji Capernaum p'uurudee.

² Mama bapachi Romadepema soldaorā poro waibia. Ichi esclavo k'inia iru bapachi. Mamīda māgí juak'aya nībaji.

³ Ma soldaorā poro waibiapa ūrik'āri Jesús mama ni, pēiji judiorā poro waibiarā Jesumaa chupiria iidide, ichi esclavo jipa chemerā.

⁴ Āra Jesumaa wājida māk'aapa chupiria iidijida:

—Na capitán t'āri pia baparida ajida, tachi ome. Mapa pia k'aripaipia bida ajida.

⁵ Irua tachi judiorā k'inia iru bapari. Oopijida ajida, namapema Ak'ōre Ūraa jarateepata te.

⁶ Māpai Jesús wāji āra ome. Mamīda ma soldaorā poro waibia te k'ait'a panadak'āri, irua jara pēiji chi k'ōp'āyoorā ome:

—Tachi Waibia, mi temaa chenaapáde aji, mi pi k'āyaara ek'ariara bairā.

⁷ Maperā michi itu wā-e paji pi jiride. Mamīda k'awa bi ne-inaa jōmaweda pi jua ek'ari nībi. Jip'a jarapáde aji, mi esclavo jipa beemerā.

⁸ Mi jida waibiarā jua ek'ari bi. Ma awara mia soldaorā iru bi michi jua ek'ari. Mia abaa-maa wāpáde ak'āri, wāpari; awaraamaa chepáde ak'āri, chepari. Ichiaba mi esclavomaa ne-inaa oopáde ak'āri, oonapari. Mi jua ek'ari p'aniirāpa māga oopata perā, mia k'awa bi pia jararupapai mi esclavo jipait'ee.

⁹ Māga jaranadak'āri, Jesús p'era pik'a beejī. Mapa ichi ome nipapataarāmaa ak'iji māk'aapa māgaji:

—Māgara mi wā-eda aji. Mia wāarata jararu. Tachi Israel pidaarā t'āide mia apida unu-e bida aji, ma eperāk'a; Tachi Ak'ōrede wāara ijāa bi.

¹⁰ Ma pēidap'edaarā capitán temaa pachedak'āri, chi esclavo jipa bita unu chejida.

Jesupa p'ētrāa warra piuda chok'ai p'irabapida

¹¹ Ma t'ēepai, Jesús wāji Naín p'uurudee. Chi k'ōp'āyoorā māk'aapa awaraa eperāarā chok'ara wājida iru ome.

¹² P'uuru k'ait'a panadak'āri, unujida eperāarāpa jai-idaada atee wāruta iade. Māgí p'ētrāa warra apai iru bada paji. Ai ome chi p'uurudepemaarā chok'ara wā nipajida.

¹³ Jesupa māgí p'ētrāa unuk'āri, chupiria k'awaaji māk'aapa māgaji:

—Jēnaapáde aji.

¹⁴ Aramata araa wāp'eda, Jesupa t'ōbait'aaji ma k'ap'ia atee wādap'edaa p'aru. Chi atee wā nipadap'edaarā ak'inī p'anedak'āri, Jesupa māgaji ma jai-idaa badamaa:

—K'ūtrāa, p'irabáiji.

¹⁵ Māpai chi jai-idaa bada su-ak'i beejī māk'aapa pedeemaa beejī. Maap'eda, Jesupa chi nawemaa māgaji:

—Acha bida aji, pi warra.

¹⁶ Māga unudak'āri, arii p'anadap'edaarā jōmaweda p'era pik'adachida māk'aapa Tachi Ak'ōrede pia pedee para beejī:

—Ak'ōre pedee jarapari waibia tachi t'āide uchijida ajida.

Ichiaba māgaji:

—Tachi Ak'ōre che bi tachi p'uuru pidaarā k'aripade.

¹⁷ Māgá Jesupa ooda k'awaajida Judea eujādepemaarāpa māk'aapa ma ik'aawapemaarāpa.

Juan Bautistapa chi k'ōp'āyoorā pēida

(Mt 11.2-19)

¹⁸ Juan Bautista ome nipapatap'edaarā wājida iru badamāi carcelde ma jōma nepiride. Māga ūrik'āri, omé t'ī pēiji wādamerā Jesumaa.

¹⁹ Māirā pēiji Jesumaa iididamerā iru chi cheit'ee bada eperāarā k'aripait'ee maa-e pirā awaraa nidaipia bi.

²⁰ Jesús k'ait'a panadap'eda, mǎgajida:

—Juan Bautistapa tai pǎijida ajida, iidide: “ǎPik'ā tai k'aripapari chonaarāpa cheit'ee bida adap'edaa? Maa-e pirā, ǎawaraa nidaipia bik'ā?” ajida.

²¹ Mǎga iidi p'anadak'āri, Jesupa eperāarā chok'ara jipaji: k'ayaa beerā; k'ap'ia p'ira beerā; netuara k'ap'iade merātia beerā mǎik'aapa tau p'āriu beerā.

²² Maap'eda ma Juanpa eperāarā pǎidamaa p'anauji:

—Wāti Juanmaa mǎik'aapa nepirīti parāpa nama unu p'ani mǎik'aapa ūri p'ani. Jarāti tau p'āriu beeda irā unu p'ani; nik'anik'aa beeda t'ia nūtee; leprapa k'ayaa beeda jipa p'ani āchi k'ayaadeepa; k'āiri k'ī beeda irā ūri p'ani; piudap'edaarā waya chok'ai p'ani mǎik'aapa chupirā chedeerāmaa Ak'ōrepa pedee pia jara pǎida jarateemaa bi.

²³ T'āri o-īa bida aji, chi mide ijāa bi, k'awa-e bi mīda mia ne-inaa jōma oo bi!

²⁴ Juanpa eperāarā pǎida wādap'edaa t'ēpai, eperāarāmaa Jesupa pedee pia jaramaa beeji Juande:

—ǎK'āata parāpa ak'inajidama aji, eujā pania wēe bimaa wādak'āri? ǎK'īsiajida-ek'ā ak'inadait'ee eperā pariatua k'īsia bi, p'ūajara nāupa pariatua nēunēuwa p'uaparik'ā?

²⁵ Maa-e pirā, ǎK'īsiajida-ek'ā ak'inadait'ee eperā p'aru pi-ia jī bi? Parāpa pia k'awa p'ani eperā p'aru pi-ia jī beerā rey tede p'anapata.

²⁶ Mǎga-e pirā ǎK'īsiajida-ek'ā ak'inadait'ee Ak'ōre pedee jarapari? Wāara, iru Ak'ōre pedee jarapari k'āyaara waibiara bi.

²⁷ Na Juandeta Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Mia eperā chok'a pǎit'ee pi naa o pia oonamerā pi, eperāarā poro waibia, chei naaweda.'

(Mal 3.1)

²⁸ Mia jara bi: Eperā apida Juan k'āyaara waibiara bi-e. Mamīda chi ek'ariara bita iru k'āyaara waibiara pait'ee, Tachi Ak'ōrepa ma eperā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā ome beemerā.

²⁹ Jōmaweda Juan pedee ūridap'edaarā, Cesar-it'ee impueste p'epataarā paara, irumaa poro choopijida. Mǎga oodak'āri, ak'ipijida Tachi Ak'ōre wāarata jara baji Juan k'ap'ia pari.

³⁰ Mamīda fariseorā Moisepa p'āda jarateepataarā ome Juanmaa poro choopida-e pak'āri, ak'ipijida āchia k'iniada-e p'ani Tachi Ak'ōrepa āchimaapa pia oo k'inia bada.

³¹ 'Mia jarait'ee sāga p'ani parā, mide ijāadak'aa beerā.

³² Warrarā su-ak'i p'anedap'eda, jemenemaa p'anik'ata p'ani p'uuru jāde. Āchi k'ōp'āyooraamaa biapata:

“Taipa siru chaajida. Mamīda parā pǎirada-e paji. K'ari k'īsia paraa k'arijida. Mamīda parā jēeda-e paji.”

³³ Juan Bautista cek'āri, pan k'o-e paji eperāarā jīp'aarāk'a mǎik'aapa vino tok'aa paji. Maperā parāpa jarajida: “Netuara iru k'ap'iade merātia bida” ajida.

³⁴ T'ēpai mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema cheji mǎik'aapa nek'oji, ne-inaa toji eperā jīp'aak'a. Maperā jara p'ani mi nek'oyaa, ne-inaa toyaa bapari. Ma awara mi k'ōp'āyo meraaparida a p'ani k'achia-idaa beerā ome mǎik'aapa Cesar-it'ee impuesto p'epataarā ome.

³⁵ Mamīda Tachi Ak'ōrepa wāarata ak'ipimaa bida aji, mia oo bi k'aurepa parā jōmaarā pari.

Jesús Simón tede

³⁶ Fariseo t'ijarapatap'edaa Simonpa Jesús t'ī pǎiji nek'o chemerā ichi ome. Mǎgā Jesús wāji iru temaa. Su-ak'i beeji mesade.

³⁷ Ma p'uurude wēra p'ek'au k'achia ooyaa bapachi. Mǎgipa k'awaak'āri Jesús wāda nek'ode ma fariseo tede, ataji chok'o chak'ek'a māu pi-ia alabastrodee ooda ipuru bi k'erapa mǎik'aapa wāji irumaa.

³⁸ Jēe wāpa su-ak'i banaji Jesús būrimāi mǎik'aapa iru būri sūmaa beeji ichi taubapa. Maap'eda ichi pudapa p'ooji. Māpai Jesús būri wēre atap'eda, it'aaji mǎik'aapa ma k'era weet'aaji ai iri ak'ipiit'ee Jesús k'inia iru bi.

³⁹ Simonpa mǎga unuk'āri, k'īsiaji: “Na eperā wāara Ak'ōre pedee jarapari pada paara, k'awak'ajida aji, k'āare eperāpa ichi t'ōbaimaa bi mǎik'aapa mǎga oopi-e pak'aji, ma wēra p'ek'au k'achia ooyaa bairā.”

⁴⁰ Māpai Jesupa Simonmaa mǎgaji:

—Simón, mia pīmaa ne-inaa jara k'inia bida aji.

Simonpa p'anauji:

—Tachi Jarateepari, jarāji.

⁴¹ Jesupa nepirīji:

—Eperāarā omé p'arat'a paraa p'anajida p'arat'a prestapatamāi. Abaapa paraa baji quinientos denarios; chi apemapa cincuenta denarios.

⁴² P'oyaa p'aada-e pak'ári, chi p'arat'a presta pëidapa ãra chupiria k'awaaji mãik'aapa omeerãmaa p'aapi-e paji. Írã mĩmaa jaráji: ¿chisãgipa ma p'arat'a prestapari audú k'iniara iru bait'eema? aji.

⁴³ Simonpa p'anauji:

—¿Chi p'arat'a waibiara paraa bada-ek'ã? aji.

Jesupa mágaji:

—Wãarada aji.

⁴⁴ Mãpai Jesupa ma wërãmaa ak'iji mãik'aapa Simonmaa mágaji:

—¿Na wëra unu bik'ã? aji. Mi t'úk'ári pi tede, pia mi pia auteebai-e paji. Pania tee-e paji mi biiri siimerã. Jõdee na wërãpa mi biiri siiji ichi taubapa mãik'aapa p'ooji ichi pudapa.

⁴⁵ Mi t'úk'ári, pia mi k'íra i-e paji. Mamĩda mi nama t'úru weda na wërãpa mi biiri imaa bi.

⁴⁶ Pia mi poro íri aceitepa p'uru-e paji. Mamĩda irua k'era weeji mi biiri íri.

⁴⁷ Mapa mia jara bi: Irua p'ek'au k'achia chok'ara oopata wëpapiji, mi audú k'inia iru bairã. Mamĩda eperãpa k'ísia bi pirã ichia mak'iara p'ek'au k'achia oo-e bi, mágara ma eperãpa mi mak'iara k'inia-e bi.

⁴⁸ T'ëepai Jesupa mágaji ma wërãmaa:

—Pia p'ek'au k'achia oopata wëpajida aji.

⁴⁹ Mãpai apemaarã arii p'anadap'edaarãpa iidi para beejí:

—¿K'aima ajida, jãgí? ¿Eperãarãpa p'ek'au k'achia oopata paara wëpapi bik'ã? ajida.

⁵⁰ Mãpai Jesupa waya jaraji ma wërãmaa:

—Pi wãara Ak'õrede ijãa bairã, irua pi o k'achiideepa k'aripa ataji atuanaamerã. K'ãiwee wãpãde aji.

8

Wëraarãpa Jesús k'aripapatap'edaa

¹ Ma t'ëepai Jesús nipapachi p'uuru beede mãik'aapa ai ik'aawa p'uuru k'aípee beede. Jaratee nipapachi Ak'õrepa pedee pia jara pëida; irua eperãarã bi k'inia bi ichi jua ek'ari, ichideerã p'anedamerã. Chi k'õp'ãyoorã doce auk'a nipapachida iru ome.

² Ichiaba wëraarã nipapachida iru ome. Ai naaweda ma wëraarã ùk'uru netuara k'ap'iade merãtia p'anajida mãik'aapa ùk'uru k'ayaa p'anajida. Mamĩda Jesupa ma jõmaweda jipaji. Mãirãdepema paji María, ichiaba t'íjarapatap'edaa Magdalena. Iru k'ap'iadeepa Jesupa netuara siete uchiapiji.

³ Ichiaba baji Cuza wëra t'íjarapatap'edaa Juana. Ma Cuza Rey Herodes tedepema mimiapataarã poro waibia paji. Ichiaba baji Susana, awaraa wëraarã chok'ara ome. Ma wëraarãpa Jesús chi k'õp'ãyoorã ome k'aripapachida; teepachida net'aa mãik'aapa p'arat'a.

Net'atau p'oparide nepirida

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Maapai eperãarã chok'ara uchijida p'uurudeepa Jesús ak'ide. Mágã eperãarã chok'ara chip'edachida. Mágã nide Jesupa na pedee nepiriji Ak'õre Ùraa jarateit'ee:

⁵ —Eperã wãji net'atau p'ode. Ma p'o wãk'ári, ùk'uru baaijida o jãde. T'ëepai mama eperãarã biiripa t'iak'oojida mãik'aapa ipanaarãpa k'ok'oo chejida.

⁶ Ùk'uru baaijida mãu-idaade mãik'aapa t'onojida mĩda, taarã-e weda piik'oodachi, pania wëede baaidap'edaa perã.

⁷ Ùk'uru baaijida ne-íri-idaade mãik'aapa auk'a t'onojida. Mamĩda ne-íri k'ap'ip'iaara waripari perã, mágí net'atau t'ono wãdap'edaa piuk'oodachida.

⁸ Jõdee awaraa net'atau baaijida eujã piade. Mágí t'onojida, warijida mãik'aapa pia chaujida. Ùk'uru net'atau abaadeepa tau cien uchijida.

Nepirip'eda, Jesupa golpe pedeeji:

—Pia k'ísiaati parãpa et'ewa úridap'edaade k'awaadamerã k'ãata jara k'inia bi!

Sãap'eda Jesupa nepiripachi jarateit'ee

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ma t'ëepai Jesús k'õp'ãyoorãpa iidijida:

—¿K'ãata jara k'inia bĩma ajida, pia nepiri bada?

¹⁰ Jesupa p'anauji:

—Tachi Ak'õrepa parãmaa k'awapimaa bida aji, ne-inaa naaweda k'awapik'aa pada awaraarãmaa: sãga ichideerã p'anedai. Mamĩda awaraarãmaa mia nepiripari jarateit'ee: 'Árapa mia oo bi ak'i p'ani mĩda, wãara unuda-e mãik'aapa mia jara bi úri p'ani mĩda, k'awada-e p'anedamerã.'

(Is

6.9)

Jesupa k'awapida net'atau p'oparide
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Māpai Jesupa māgaji:

—Mia nepirida net'atau p'oparide nāga jara k'inia bi. Ma net'atau p'oda jara k'inia bi Tachi Ak'ōre Ūraa jara pēida.

¹² Chi o jāde baaidap'edaa jara k'inia bi eperāarāpa ma jara pēida ūripata. Mamīda Netuara Poro Waibīa chepari ne-inaa ooit'ee, t'āripa ma pedee ijāanaadamerā māik'aapa wānaadamerā Ak'ōre eujādee.

¹³ Jōdee chi net'atau māu-idaade baaidap'edaa jara k'inia bi eperāarāpa ma jara pēida o-īa ūri p'ani. Mamīda chi māu-idaade t'onoda taarā-e weda piidauparik'a, māga pik'a māgīrāpa ma jara pēida taarā-epai ijāapata. Ma ūraade ijāadap'edaa k'auarepa nepirade baairuta pirā, maa-e pirā awaraarāpa āchi jiriruta pirā miapidait'ee, ijāa amaapata.

¹⁴ Jōdee chi net'atau ne-īiri-idaade baaidap'edaa jara k'inia bi eperāarāpa ma jara pēida pia ūri p'ani. Mamīda t'ēpai k'īsia p'aneeruta piara bi p'arat'a atadait'ee maa-e pirā āchia ne-inaa audū oo k'inia p'ani oodait'ee, Ak'ōrepa k'inia bik'a oodai k'āyaara. Māgā p'aneepata ne-uu warip'eda chauk'aa bik'a.

¹⁵ Mamīda chi net'atau eujā piade baaidap'edaa jara k'inia bi eperāarāpa ma jara pēida wāra ijāapata āchi t'āride. Māpai p'anapata ma ūraade jara bik'a māik'aapa choopata āchi ijāa p'anide. Māgā p'aneepata ne-uu pia chauparik'a.

Jesupa lamparade nepirida
(Mr 4.21-25)

¹⁶ Maap'eda Jesupa awaraa nepiriji:

—Tachia lāmpara k'oodak'aa ata bidait'ee ne-inaa edajāde maa-e pirā cama ek'ari. Ma k'āyaara lāmpara k'oodap'eda, it'ī ata bipata pia idaamerā te jāde p'aniirā-it'ee.

¹⁷ Māga pik'a Tachi Ak'ōrepa oo bi mera pik'a bi eperāarāpa k'awanaadamerā. Mamīda t'ēpai irua jōmaarāmaa k'awaapiit'ee k'āata jara k'inia bi. Ichiaba irā irua oo bi jōmaarāmaa k'awapi-e. Mamīda t'ēpai k'awaapiit'ee.

¹⁸ Maperā pia ūriti. Chi k'awa bīmaa Tachi Ak'ōrepa audupiarā k'awaapiit'ee. Mamīda chi ne-inaa k'awaara k'īsia bīpa k'awa bi paara wēpapiit'ee.

María Jesús ipemaarā ome
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Jesús nawe chi ipemaarā ome wājida irumaa. Mamīda iru k'ait'a p'oyaa wāda-e paji eperāarā see nībada perā.

²⁰ Māpai eperāpa jaranaji Jesumaa:

—Pi nawe pi ipemaarā ome taawa nīmaa p'anida aji, pi ak'idait'ee.

²¹ Māga ūrik'āri, ichia māgaji:

—Ak'ōre Ūraa ūripataarā māik'aapa oopataarā Ak'ōrepa jara bik'a, mārāta mi nawek'a bi māik'aapa mi ipemaarāk'a.

Jesupa nāu p'usa ome t'umātīpida
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Ewari aba Jesupa māgaji chi k'ōp'āyoorāmaa:

—Wādāma aji, lago k'īraik'a eeree.

Māpai barcode bataujida māik'aapa wājida.

²³ Sīa wādade Jesús k'āidachi. Māimisa p'usara t'o nībeeji. Mapa barco pirubaai wā nipaji.

²⁴ Mapa Jesús irimat'aajida māik'aapa māgajida:

—Tachi Jarateepari, pirubaai wādapi!

Jesús p'irabaidachi māik'aapa pedeeji nāumaa māik'aapa p'usamaa. Jōmaweda t'umātīdachi māik'aapa ip'īi ūu beeji.

²⁵ Māpai Jesupa chi k'ōp'āyoorāmaa iidiji:

—Sāap'eda parāpa ijāada-e p'anima aji, mia parā ak'īit'ee?

Mamīda āchi jōmaweda p'era jōnīpa ak'ītrua para beeji māik'aapa āchi pitapai iidi para beeji:

—K'aima ajida, nāgī? Iru pedee pa nāu, p'usa paara t'umātīpiparida ajida.

Eperā k'ap'īade netuara merātia bada
(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ T'ēpai panajida Gerasa eujāde lago k'īraik'a eere, Galilea eujā k'īrapite.

²⁷ Jesús batauk'āri, eperā netuara merātia bi iru k'ait'a cheji. P'uurudepema paji mīda, taarā p'aru jī-e baji; ichiaba teeda bak'aa paji. Bapachi jāira māu te uriade.

²⁸ Māgī eperāpa Jesús unuk'āri, iru k'īrapite sinapotepa bia baainaji:

—Jesús, Ak'õre Waibia Warra, mi ome t'Ûnájai. ¡Mi chupiría k'awáaji! ¡Ichiak'au bíji!

²⁹ Māga jaraji Jesupa jara bada perā uchiamerā ma eperā k'ap'iadeepa. Taarā baji ma netuara merātia bi iru k'ap'iade. At'apai ma netuarapa irumaa ne-inaa pariatua oopiji. Māmisa eperāarāpa iru jua biiri ome cadenapa jīnībijida āyaa wānaamerā. Mamīda ma netuara juapa irua ma cadena t'it'aapachi māik'aapa jirabodoji t'imí eperāarā p'anadak'aamaa.

³⁰ Māpai Jesupa iidiji:

—¿Pi, k'asaa t'ijarapatama? aji.

Ichia p'anauji:

—Mi t'ijarapatada aji, Legión.

Māga jaraji netuara chok'ara ichi k'ap'iade t'Ûdap'edaa perā.

³¹ Māpai ma netuaraarāpa Jesumaa chupiría iidipachida āchi pēinaamerā uria audú nāpia bidee.

³² Ma k'ait'a ee k'arraya sinaarā chok'ara nek'omaa p'anajida. Mapa netuaraarāpa chupiría iidijida ma sinaarā k'ap'iade t'Ûpimerā. Māpai Jesupa māga ooji.

³³ Aramāgā netuaraarā uchijida eperā k'ap'iadeepa māik'aapa t'Ûjida ma sinaarā k'ap'iade. Aramata sinaarā p'irak'oodachida ee k'õot'ari jira bidee. Toida bainadap'eda, iyapa jīak'oodachida.

³⁴ Ma sinaarā jīa p'anadap'edaarāpa māga unudak'āri, p'irak'oodachida p'uurudee nepiridait'ee p'uuru pidaarāmaa māik'aapa ma p'uuru k'ait'a beerāmaa.

³⁵ Mapa eperāarā uchijida ak'ide. Jesumāi pachedak'āri, unujida ma eperā netuara k'ap'iade merātia bada su-ak'i bi Jesús biiri k'ait'a. P'aru jip'eda, k'āiwee su-ak'i baji. Māga unudak'āri, ma eperāarā p'era para beejī.

³⁶ Māpai chi unudap'edaarāpa nepirijida sāgapi Jesupa jipaji ma eperā netuara k'ap'iade merātia bada.

³⁷ Maap'eda ma Gerasa eujādepemaarāpa Jesumaa chupiría iidijida āyaa wāmerā mamāik'aapa, audú nejasia p'anadap'edaa perā. Māpai Jesús barcode bataup'eda, wāji.

³⁸ Wāi naaweda, ma eperā netuara k'ap'iade merātia badapa chupiría iidiji Jesupa ichi ome auk'a wāpimerā. Mamīda Jesupa jaraji beemerā. Māgaji:

³⁹ —Wāpāde aji, pichi temaa māik'aapa nepiripāde aji, Tachi Ak'õrepa pi ome ooda.

Aramāgā ma eperā wāji ma p'uurudepema jōmaarāmaa nepiride Jesupa ichi ome ooda.

Jairo k'au māik'aapa wērapa Jesús p'aru i t'õbaida

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jesús lago k'Traik'a eere pachek'āri, eperāarāpa iru o-ia auteebaijida, jōmaarāpa iru ni p'anadap'edaa perā.

⁴¹ Māga nide pacheji eperā t'ijarapatap'edaa Jairo. Ichi Ak'õre Ûraa jarateepata tedepema poro paji. Jesús biirimāi bedabaidachi māik'aapa chupiría iidiji wāmerā ichi temaa

⁴² chi k'au jipade, juak'aya nībada perā. K'au apai iru baji; māgí doce años iru baji.

Jesús wārude Jairo temaa, iru ome nipapataarā see nībada k'aurepa p'Ûsua baji.

⁴³ Ma eperāarā ome baji wēra bi k'ayaa bi. Doce años waamiapa k'ayaa baji. Ichi p'arat'a jōdai baji jipapataarā juade nīpa. Mamīda apidaapa p'oyaa jipadak'aa paji.

⁴⁴ Ma wēra Jesús āpíteik'aapa k'ait'a wāji māik'aapa iru ñripema p'aru i t'õbait'aaji. Aramata ma waamia t'ibaidachi.

⁴⁵ Māpai Jesupa iidiji:

—¿K'aipa mi t'õbaijima? aji.

Chi k'õp'āyoorā jōmaarāpa āchia-e pajida apachida.

Māpai Pedropa māgaji:

—Tachi Jarateepari, eperāarāpa pi t'isīa wārutada aji.

⁴⁶ Mamīda Jesupa māgaji:

—Eperā k'ayaa bīpa mi t'õbaijida aji. Mideepa uchijida aji, Ak'õre juapa ma eperā jipait'ee.

⁴⁷ Māpai ma wērapa unuk'āri p'oyaa miru-e paji, biiri wērewēree wāji māik'aapa bedabaidachi Jesús biirimāi. Jōmaarā taide jaraji k'āare-it'ee t'õbait'aaji māik'aapa sāgá jīpa beejī.

⁴⁸ Māpai Jesupa māgaji irumaa:

—Wēra, pia mide ijāa bairā, jīpa beejida aji. K'āiwee wāji.

⁴⁹ At'āri Jesús pedeemaa bide Jairo tedee pa pēida pacheji māik'aapa māgaji ma Ak'õre Ûraa jarateepata tedepema poromaa:

—Pi k'au jai-idaajipi. Tachi Jarateepari ichiak'au bīpāde aji.

⁵⁰ Mamīda Jesupa māga ñrik'āri, māgaji Jairomaa:

—Waaweenapāde aji. Jīp'a ijāapāde aji. Pi k'au jīpa beeit'ee.

⁵¹ Temāi panadak'āri, Jesupa chi k'õp'āyoorā jōmaweda t'Ûpi-e paji. Aba t'Ûpiji Pedro, Santiago, Juan māik'aapa chi k'ayaa nawe chi ak'õre ome.

⁵² Eperäärä taawa p'anadap'edaarä jômaweda jêe para baji t'äri p'uapa. Mamïda Jesupa mägaji:

—Jëenáati. Na wëra k'au jai-idaa-e bi. Jip'a k'äita bida aji.

⁵³ Mäga üridak'äri, jömaaräta ëidachida iru-it'ee, k'awa p'anadap'edaa perä jai-idaa bi.

⁵⁴ Mamïda Jesupa ma wëra k'au juade jita atap'eda, golpe pedeeji:

—Wëra chai, ip'irabáiji!

⁵⁵ Aweda chok'ai beejï mäik'aapa aramata p'irabaidachi. Mäpai Jesupa jaraji nek'opidamerä.

⁵⁶ Chi ak'öreerä p'era pik'a jöneejida. Mamïda Jesupa jaraji ma p'asada awaraarämaa nepirinaadamerä.

9

Jesupa chi k'öp'äyoorä pëida jarateenadamerä

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupa chi k'öp'äyoorä doce t'ï p'e atap'eda, jaraji Tachi Ak'öre juapa netuara uchiapi-damerä mäik'aapa k'ayaa k'ïra t'ädo jipadamerä.

² Mäpai ära pëiji k'ayaa beerä jipadamerä mäik'aapa jarateedamerä Tachi Ak'örepä eperäärä biit'ee ichi jua ek'ari, ichideerä p'aneedamerä.

³ Mägá pëirude Jesupa mägaji:

—Ode wärutade ateenáati pak'uru t'idik'a wädait'ee, muchila, pan, p'arat'a, maa-e pirä awaraa p'aru jidait'ee.

⁴ K'eudaik'äri, paräpa unuruta tede p'anéeti, mamäik'aapa wäruta misa.

⁵ P'uuru abaade parä auteebaida-e pirä mäik'aapa paräpa jarateepata üridaamaa p'ani pirä, uchiati ma p'uurudeepa mäik'aapa biiridepema yooro p'ora nëep'ëti ak'ipidait'ee Tachi Ak'örepä ära k'aripa-e pait'ee.

⁶ Mäpai chi k'öp'äyoorä wäjida p'uuru bee cha. Tachi Ak'öre pedee pia jara pëida jaratee wäpachida mäik'aapa k'ayaa beerä jipapachida.

Rey Herodepa k'ïsia bada

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Rey Herodepa ürik'äri Jesupa mägee ne-inaa jômaweda oo bi, k'awa-e paji k'äata k'ïsiat'ee. Eperäärä ük'uruuräpa jarapachida Juan Bautista, chi piuda chok'ai p'irabaijida apachida.

⁸ Ük'uruuräpa jarapachida iru chonaaräwedapema Ak'öre pedee jarapari Elías. Jödee awaraaräpa jarapachida awaraa chonaaräwedapema Ak'öre pedee jarapari, chok'ai p'irabaida.

⁹ Mamïda Herodepa mägaji:

—Taaräru mia jara pëida Juan Bautista otaw t'iap'et'aadamerä. ¿K'aipaa mägi eperä? Mia üridoo irua oopari ne-inaa eperääräpa p'oyaa oodak'aa ächi juadoopa.

Mapa Herodepa Jesús k'ïra unu k'inia baji.

Jesupa eperäärä cinco mil nek'opida

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ Jesús k'öp'äyoorä pachedak'äri ächia jaratee nipadap'edaamaapa, irumaa nepirijida jöma ächia oodap'edaa. Mäpai irua ära äyaa ateeji Betsaida p'uurudee.

¹¹ Mamïda eperääräpa k'awaadak'äri, t'ëe wäjida. Mäirä pacheruta unuk'äri, Jesupa ära auteebaiji mäik'aapa jarateegi Ak'örepä eperäärä bi k'inia bi ichi jua ek'ari ichideerä p'aneedamerä. Ma awara ära k'ayaa beerä jipaji.

¹² K'eupodopa chi k'öp'äyoorä Jesumaa chejida mäik'aapa mägajida:

—Eperäärä pëipáde ajida, inadamerä mäik'aapa chik'o jirinadamerä p'uuru beemaa maa-e pirä ai ik'aawa eperäärä beemaa, nama wë-e perä nek'odait'ee.

¹³ Mäpai Jesupa mägaji:

—Paräpa chik'o tëeti k'odamerä.

Ächia p'anaujida:

—Taipa iru p'anida ajida, pan joisomaa mäik'aapa chik'o omé. Mägi araa-e pait'ee wäda-e pirä chik'o netode na eperäärä chok'ara para biirä-it'ee.

¹⁴ Imik'ïraarä cinco mil paji. Mamïda Jesupa mägaji chi k'öp'äyoorämaa:

—Su-ak'i p'aneepidapáde aji, cincuentacincuentaa.

¹⁵ Aramägá jömaaräta su-ak'i p'aneepijida.

¹⁶ T'ëepai, Jesupa jitaji ma pan joisomaa chik'o ome ome mäik'aapa it'aa ak'ip'eda, gracias jaraji Tachi Ak'öremaa ma chik'o pari. Mäpai k'örak'oop'eda, teeji chi k'öp'äyooräpa eperäärämaa jedenadamerä.

¹⁷ Eperāarā nek'ojida bi jāwaa p'aneerutamaa. Maap'eda Jesús k'ōp'āyoorāpa p'ejida k'oraa docena aba, ma chik'o pan pite ome nibeeda.

Pedropa jarada Jesús Tachi Ak'ōrepa pēida
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Ewari aba Jesús it'aa t'īmaa bak'āri chi k'ōp'āyoorā ome, āramaa iidiji:

—¿Mi k'aima a p'anima aji, eperāarāpa?

¹⁹ P'anaujida:

—Ūk'uruurāpa jara p'ani pi Juan Bautista, piup'eda p'irabaida. Awaraarāpa jara p'ani pi chonaarāwedapema Elías. Jōdee awaraarāpa jara p'ani pi chonaarāwedapema Ak'ōre pedee jarapari, chok'ai p'irabaida.

²⁰ Māpai Jesupa iidiji:

—Parāpārama, ¿mi k'aima adaima? aji.

Māpai Pedropa p'anauji:

—Pi Cristo, Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā.

Jesupa jarada ijāadak'aa beerāpa ichi peedait'ee
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Mamīda Jesupa jīp'a jaraji māga nepirinaadamerā awaraarāmaa.

²² Māpai māgaji:

—Mī, chi Eperā Ak'ōre Truadepema ichita chupiria nībait'ee. Judiorā poro waibiarāpa, p'aareerā poroorāpa, māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarāpa mi k'īra unuamaa iru p'anadait'ee māik'aapa mi peepit'aadait'ee. Mamīda ewari ōpeemaa mi chok'ai p'irabait'eeda aji.

Sāga eperāarā nipadaipia bi Jesús ome

²³ T'ēepai Jesupa māgaji jōmaweda ichi ome nipapataarāmaa:

—Eperā mi ome nipa k'īnia bi pirā, k'īsiaik'arāa bi ichia ne-inaa oo k'īnia bidepai. Ichi kuruso āp'aipia bi eperā peenadait'eek'a. Pia jarait'eera, ewari chaa ooipia bi mia oopi bik'a, ma k'aurepa miapiruta pijida piurumaa.

²⁴ Eperā piuamaa bi pirā mide ijāapari k'aurepa, māgī piuk'āri, atuait'ee. Mamīda eperā piuru pirā mide ijāapari k'aurepa, māgī it'aa wāit'ee ichi piuk'āri.

²⁵ Ma awara ¿k'āare piata baima eperāpa ne-inaa pia na p'ek'au eujāde nībi jōmaweda ataru pirā, mamīda piup'eda chok'ai p'irabai-e pirā Ak'ōre eujāde? Ichia net'aa iru bi atuait'ee māik'aapa banait'ee tok'arradee.

²⁶ Eperā k'īra nejasia bi pirā jarait'ee mide ijāa bi maa-e pirā mi ūraa jarait'ee awaraarāmaa, māgara mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema jida k'īra nejasia bait'ee mēreda ait'ee, mi Ak'ōre Waibia k'īra wāreede chek'āri iru angeleerā ome.

²⁷ Mia wāarata jararu. Nama p'anūrā ūk'uru piudai naaweda, unudait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā biru ichi jua ek'ari, ichideerā p'aneedamerā.

Jesús k'īra awaradaida
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Tomiamaa māga jarada t'ēepai, Jesús wāji ee nok'odee. Ichi ome ateeji Pedro, Santiago māik'aapa Juan. Mama iru it'aa t'īmaa beejī.

²⁹ Māgā it'aa t'īmaa bide ichi k'īra awaradachi māik'aapa chi p'aru t'o-t'oo uchiterreedachi.

³⁰ Māga nide eperāarā jaure omé chejida māik'aapa pedee p'aneejida iru ome. Chonaarāwedapemaarā Moisés Elías ome paji.

³¹ Āchi ik'aawa idaa pia urua nībaji. Chejida Jesumaa jarade taarā-e nide chupiria nībait'ee māik'aapa piut'ee Jerusalende.

³² Mama ee nok'ode Pedro chi k'ōp'āyoorā ome tap'ok'ee jōnajida mīda, k'āida-ee p'anajida. Maperā unujida Jesús māgā k'īra wāree māik'aapa ma eperāarā omé.

³³ Ma eperāarā Jesús ik'aawaapa uchiarutade Pedropa māgaji:

—Tachi Jarateepari, ipia bi nama p'anadait'ee pi ome! Oodait'eeda aji, te chak'eerā ōpee, aba pi-it'ee, aba Moise-it'ee, chi apema Elia-it'ee.

Mamīda Pedropa k'īsia-ee māga jaraji.

³⁴ Iru pedee nībide jīrarapa āchi jōmaweda aneu ata cheji. Māgā jīarara esajīak'a āchi unudak'āri, nejasiadachida.

³⁵ Māpai ma jīraradeepa Tachi Ak'ōrepa pedeeji:

—Nāgida aji, mi Warra k'īnia, mia jirit'erada. ¡Ūriti iru pedee!

³⁶ Ma pedee ūridap'eda, Jesús ituaba beejī āra ome. Māpai k'īup'ee p'aneejida. Ma t'ēepai āchia unuda ma ewate apidaamaa nepirida-e paji.

Jesupa netuara uchiapida warra k'ap'iadeepa

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Ai norema Jesús, Pedro, Santiago mäik'aapa Juan ee nok'odeepa edaa chedak'ari, eperäarä chok'ara chejida Jesús ome unudait'ee.

³⁸ Mäirädepema eperä abaapa golpe pedeeji:

—Tachi Jarateepari, mi chupiria k'awaapáde aji. Mi warra apai iru bi ak'inaapéde aji.

³⁹ Netuarapa iru jita atak'ari, biapipari, wawapipari mäik'aapa iduba k'öp'ep'ee uchiapipari iru it'aideepa. Iru ichiak'au bik'aa. Maperä piupiiit'eeda aji.

⁴⁰ Mia pi k'öp'äyoorämaa chupiria iidiji ma netuara uchiapit'aadamerä. Mamīda p'oyaada-e paji.

⁴¹ Jesupa p'anauji:

—Aai, eperäarä, ¿at'ārita mide ijāada-e p'anik'ā? ¡Ijāadak'arāk'api p'ani! ¿Jōmasaa taarāit'ee parā ome ijāarutamaa? Anéeti ma warra.

⁴² Ma warra Jesús k'ait'a chek'ari, netuarapa eujāde bat'at'aaji mäik'aapa waya wawat'aaji. Mamīda Jesupa ma netuara itriat'aaji mäik'aapa uchiapit'aaji. Ma warra mägá jipap'eda, teeji chi ak'ōremaa.

⁴³ Arii p'anadap'edaarä jōmaweda p'era pik'a para beeji, Ak'ōrepa ne-inaa pia ooda unudap'edaa perä.

Jesupa waya jarada ichi peedait'ee

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Eperäarä ak'itrua para beeru misa Jesupa ooda k'aurepa, irua mägaji chi k'öp'äyoorämaa:

⁴⁴ —Na pedee pia ūriti mäik'aapa k'ira atuanaati: eperäpa mi, chi Eperä Ak'ōre Truadepema baapiit'ee k'achia beerä juade.

⁴⁵ Mamīda āchia k'awada-e paji irua jara k'inia bada. Tachi Ak'ōrepa āramaa at'ari mägá k'awapi k'inia-e baji. Ma awara āchia waawee p'anajida iididait'ee k'āata jara k'inia baji.

Eperä waibiara bi Ak'ōre k'īrapite

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Maapai Jesús k'öp'äyoorä aupedee p'aneejida k'awaadait'ee āchidepema k'aita waibiara bi.

⁴⁷ Jesupa k'awaak'ari ārapa k'īsia p'ani, warra chai ataji mäik'aapa ak'inī biji ichi ik'aawa

⁴⁸ mäik'aapa mägaji:

—Eperäpa mide ijāa bi k'aurepa nāgí warra chaik'a auteebairu pirä, mi jida auteebaipari. Ma awara chi mi auteebairupa mi pēida auk'a auteebaipari. Mapa chi parādepema ek'ariara pik'a bi audua-ee bairä, mägita waibiara pait'ee Ak'ōre k'īrapite.

Jesús ome nipak'aa bipa netuara uchiapida

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Māpai Juanpa mägaji:

—Tachi Jarateepari, taipa unujida eperäpa pi t'ī jarap'eda, netuara uchiapi bi eperäarä k'ap'iadeepa. Mäga unudak'ari, taipa oonaapáde ajida, tachi ome nipak'aa perä.

⁵⁰ Jesupa p'anauji:

—Ichiak'au oopiti. Tachi ome nipak'aa pijida, tachi eere bida aji.

Samaria eujādepemaarāpa Jesús yiaraa iru p'anadap'edaa

⁵¹ Ewari k'ait'pa pa wāk'ari Jesús it'aa wāit'ee, sōcharra wāji Jerusalén ode.

⁵² Ichi naa eperäarä chok'a pēiji Samaria eujādepema p'uuru k'aippee bimaa, te jiridamerä aide k'āidait'ee.

⁵³ Mamīda ma Samaria eujādepemaarāpa iru auteebai k'iniada-e paji, k'awa p'anadap'edaa perä judiorä p'uuru Jerusalendee wāru.

⁵⁴ Chi k'öp'äyoorä Santiago Juan ome mägá k'awaa atadak'ari, Jesumaa mägajida:

—Tachi Waibia, ¿k'inia bik'ā ajida, taipa pa it'īpa baaipidamerä mäirä īri, jōdaidamerä?

⁵⁵ Mamīda Jesupa āra itriak'ooji, mägá k'achia k'īsiadap'edaa perä.

⁵⁶ Māpai wājida awaraa p'uuru k'aippedee.

Jesús ome nipa k'inia p'anadap'edaarä

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ode wādade eperäpa Jesumaa mägaji:

—Tachi Waibia, pi ome wā k'inia bida aji, chi wārumaa.

⁵⁸ Jesupa p'anauji:

—Usap'ā yooro te uria iru bee mäik'aapa ipanaarä te iru bee. Mamīda mi, chi Eperä Ak'ōre Truadepema arajāgaa ni, k'āipari wēe. Made k'īsīaji, jarai naaweda wāara mi ome nipa k'inia bi wa mägá-e.

⁵⁹ Māpai Jesupa māgaji awaraa eperāmaa:

—Mi ome nipa chéji.

Irua p'anauji:

—Tachi Waibia, mi jida pi ome nipaparii k'inia bi. Mamīda ai naaweda mi ak'ōre iapipáde aji, iru piuk'āri.

⁶⁰ Jesupa p'anauji:

—Ichiak'au bipáde aji, atuadait'eerāpa āchi piudap'edaarā iadamerā. Pi, jōdee, nipa chéji mi ome māik'aapa jaratēji Tachi Ak'ōrepa eperāarā biit'ee ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā.

⁶¹ Māpai awaraa eperāpa māgaji:

—Tachi Waibia, pi ome nipa k'inia bida aji. Mamīda ai naaweda wāpīji mi tedepemaarā ak'ide.

⁶² Jesupa p'anauji:

—Eperāpa eujā p'ēirat'imaā bi pirā aradopa, jīp'a nok'ooree ak'iipia bi. Āpītee ak'iru pirā, pia ba-e pait'ee Tachi Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome.

10

Jesupa eperāarā setenta y dos pēida jarateenadamerā

¹ Maap'eda Jesupa chi k'ōp'āyoorā awara setenta y dos jirit'eraji ichi ome nipapataarādepema. Āra ome-omee pēiji ichi naa wādamerā p'uuru bee chaa ichi wāit'ee badamaa.

² Āra pēik'āri, māgaji:

—Eperāarā chok'ara mide waide ijāada-e p'ani. Ne-uu audú chau bīk'api p'ani. Mamīda mimiapataarā chok'ara-ee p'ani. Mapa iidipatāati Tachi Ak'ōre, ma ne-uu chiparimaa awaraa mimiapataarā pēimerā chi chau bi p'ede.

³ Wāti eperāarāmaa jarateede. Mia parā pēiru oveja chak'eerā pēik'ajik'a ne-animalaarā k'achia beerā t'āide.

⁴ Na wārutade ateenāati muchila, p'arat'a ma-e pirā awaraa chancla. Ichiaba taarā ak'inī p'aneenāati pedeedait'ee chi unurutaarā ome.

⁵ Eperā tede t'itudak'āri, naapiara jarapatāati: “Na te pidaarā pia p'anapatāati.”

⁶ Māgá eperā t'āri pia paraa pirā ma tede, iru k'āiwee beeit'ee. Mamīda iru t'āri pia-e bi pirā parā ome, Tachi Ak'ōrepa iru k'āiwee bapi-e pait'ee.

⁷ Ma tede p'anēeti. Ārapa teeruta k'óti māik'aapa tóti, parā, mi mimiapataarāpa māga atadaipia bairā pāchi mimia pari. Te awara-awaraa nipanāati; te abaadepai p'anēeti.

⁸ P'uurude panadak'āri, ma p'uurudepemaarāpa parā auteebairuta pirā, k'óti ārapa teeruta.

⁹ Ma p'uurudepema k'ayaa beerā jīpak'óoti māik'aapa māirāmaa jarāti: “Tachi Ak'ōrepa parā bi k'inia bi ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā.”

¹⁰ Mamīda awaraa p'uurude panadak'āri, ma p'uurudepemaarāpa parā auteebaida-e pirā, calle jāde wāyaurutade nāga jarāti:

¹¹ “iPāchi p'uurudepema yooro p'ora tai biiride beeda paara nēep'eruta, parā t'āri k'achia p'anadairā tai ome! K'awāati Tachi Ak'ōrepa parā bi k'inia bi ichi jua ek'ari ichideerā p'aneedamerā. Mamīda parāpa māga k'iniada-e.”

¹² Mia jara bi: Ak'ōre ewari waibia ewate irua ma p'uurudepemaarā audupia k'achia ooit'ee, chonaarāweda Sodoma pidaarā k'achia ooda k'āyara.

P'uuru pidaarāpa Ak'ōre Ūraa ūridamaa p'anadap'edaa

(Mt 11.20-24)

¹³ —jAai, Corazín p'uurudepemaarā! jAai, Betsaida p'uurudepemaarā! jTachi Ak'ōrepa parā k'achiadee pēiit'ee! Tiro p'uurude, Sidón p'uurude eperāpa ooda paara ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa, mia parā p'uurude oodak'a, taarā-e weda ijāk'ajida. Ārapa p'ek'au k'achia oopata oo amaa k'inia jōnīpa chupīria iidik'ajida Tachi Ak'ōremaa. Ma p'ek'au k'achia oopata k'aurepa t'āri p'uapa p'aru p'āimaa jīk'ajida māik'aapa it'abarre p'ora it'aa p'ok'ajida āchi poro īri.

¹⁴ Maperā mia jara bi: Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate irua parā k'achiara ooit'ee ma Tiro p'uurudepemaarā k'āyara māik'aapa Sidón p'uurudepemaarā k'āyara.

¹⁵ Ichiaba parā Capernaum p'uurudepemaarā, k'Isia p'anik'ā parā p'uuruta awaraa p'uuru k'āyara waibiara pait'ee Ak'ōre k'īrapite? jMa k'āyara irua parā p'uuruta jōt'aait'ee!

¹⁶ K'ōp'āyoorā, eperāpa parā pedee ūrik'āri, mi pedeeek'a ūriit'ee. Jōdee chi parā yiarāa iru bīpa mi jida yiarāa iru bi. Ma awara mi yiarāa iru bi pirā, ichiaba mi Ak'ōre, mi pēida, yiarāa iru bi.

Setenta y dos āpītee chedap'edaa

17 Ma setenta y dos peida eperāarā āpítee chedak'āri, t'āri o-ī-īa p'anajida. Māgapachida:
 –Tachi Waibia, ¡taipa pi k'ap'ia pari pedeedak'āri, netuaraarāpa paara oopachida taipa jaradap'edaak'a!

18 Jesupa p'anauji:

–Wāara. Mía Satanás unuji it'ariipa baaik'āri pa baaiparik'a.

19 Mía parā k'aripaji t'iadamerā taamaarā īri māik'aapa tusōre īri, parāmaa maarepida k'aada-ee. K'aripaji chōopataadamerā Netuara Poro Waibia ome; irua parā p'ua oo-ee.

20 Maperā parā t'āri o-īa p'anadaipia bi. Mamīda ma k'āyara o-īara p'anadaipia bi Tachi Ak'ōrepa parā t'ī p'ā iru bairā it'ari ichideerā t'ī p'ā jēra bi librode.

Jesús t'āri o-īa bada

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

21 Māgá pedee bide Tachi Ak'ōre Jaurepa iru audú t'āri o-īapiji. Māpai irua māgaji:

–Ak'ōre Waibia, pi jōmaarā k'āyara waibiaara bi. Ne-inaa jōmaweda it'ari nībi, na p'ek'au eujāde nībi paara pi jua ek'ari bi. Mi t'āri o-īa bi pia eperāarā jīp'arāmaa k'awapiru perā ne-inaa pia waide k'awapi-e pada k'īsia k'awaa beerāmaa māik'aapa poro wēsaa beerāmaa. Māga ooji māga oo k'inia bada perā.

22 'Mī Ak'ōrepa ne-inaa jōma biji mi jua ek'ari mia ak'ipariimerā. Tachi Ak'ōrepapai wāara mi, ichi Warra k'awa bi. Māgá ichiaba mi, chi Warrapapai wāara iru k'awa bi. Mamīda mia iru k'awapii mia k'awapi k'inia bi eperāarāmaa.

23 Māpai Jesupa ak'iji chi k'ōp'āyoorāmaa māik'aapa māgaji:

–Parā, chi na ne-inaa unu p'anīirā, wāara t'āri o-īa p'ani.

24 Mía jara bi: Chonaarāweda Ak'ōre pedee jarapataarāpa māik'aapa reyrāpa unu k'inia p'anajida parāpa unu p'ani. Mamīda unuda-e paji. Ichiaba ūri k'inia p'anajida parāpa nama ūri p'ani. Mamīda ūrida-e paji, ewari ma-it'ee waide pa-e bada perā.

Jesupa nepirīda Samariadepema t'āri pia badade

25 Ewari aba Moisepa p'āda jarateepari pedeenaji Jesús ome. K'awaait'ee Jesupa wāara Ak'ōre Ūraa k'awa bi wa māga-e, māgāpa iidiji:

–Tachi Jarateepari, ¿k'āata ooyama aji, mi it'aa wāit'ee?

26 Jesupa p'anauji:

–¿K'āata jara bi Moisepa p'ādade? ¿K'āata unu bima aji, aide?

27 Ma Moisepa p'āda jarateeparipa p'anauji:

–Tachi Ak'ōre Waibia k'inia iru baparīji pichi t'āriipa māik'aapa ne-inaa jōmaa k'āyara iru k'inia iru baparīji. Ewari chaa k'īsiaji irude pichi t'āriipa,' *(Dt 6.5)*
 'ma awara awaraarā k'inia iru baparīji, pichi k'ap'ia k'inia iru baparik'a.' *(Lv 19.18)*

28 Māpai Jesupa māgaji:

–Pia p'anaujipi. Māga ooru pirā, ichita bapariit'ee Ak'ōre eujāde.

29 Mamīda ma Moisepa p'āda jarateeparipa waapiara k'awaa k'inia baji. Mapa iidiji:

–Pia awaraarāda ak'āri, ¿k'aita jara k'inia bima? aji.

30 Māpai Jesupa nāga nepirīji jarateeit'ee:

–Eperā Jerusalén ode wāji Jericó p'uurudee. Māgá ode wāde nechiapataarā uchijajida. Ma eperā p'ua oojida māik'aapa iru p'aru paara chia atajida. Perā peet'ajajida.

31 Bi-ap'eda, p'aare cheji ma ode. Mamīda ma eperā eujāde bi unuk'āri, jīp'a wāyaaji ichi ode.

32 T'ēepai Leví ēreerādepema uchiada ichiaba ma ode che wāji. Mamīda ma eperā māgá unuk'āri, ichiaba jīp'a ichi ode wāyaaji.

33 Ma t'ēepai Samariadepema ichiaba ma ode cheji. Māgāpa ma eperā unuk'āri, iru chupiria k'awaaji.

34 Iru k'ait'a wāp'eda, aceite vino ome p'uruji iru k'ap'ia p'ua bimāi māik'aapa p'aru sorede beda ataji. Māpai ma eperā su-ak'i binaji ichi burrode māik'aapa ateeji eperāarā temaa ak'i p'anadamerā.

35 Ai norema ma Samariadepemapa p'arat'a tau omé ēt'a atap'eda, teeji ma te chiparimaa māik'aapa māgaji: “Jā eperā ak'i baparīji mi cheru misa. Na p'arat'a awara faltaru pirā, mia p'aait'eeda” aji.

36 Māga nepirip'eda, Jesupa iidiji ma Moisepa p'āda jarateeparimaa:

–¿K'āata k'īsia bima? aji. ¿Ma ōpepedema chisāgipa ma eperā ak'ijima ichi k'ap'ia ak'iparik'a?

37 Ma Moisepa p'āda jarateeparipa p'anauji:

–Chi chupiria k'awaadapa pajida aji.

Māpai Jesupa māgaji:

–Pia auk'a oopāde aji, chupiria chedeerāmaa.

Jesús Marta tede p'asianada

³⁸Maap'eda ma ode Jesús waya wā nipaji Jerusalendee. Panaji p'uuru k'aipeede. Mama wēra t'ijarapatap'edaa Martapa iru auteebaiji ichi tede.

³⁹Marta ipewēra María mama baji. Ichi Jesús biiri ik'aawa su-ak'i beejii ūriit'ee irua jararu.

⁴⁰Mamīda Marta ne-inaa audū oomaa beejii nek'opiit'ee Jesumaa māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa. Mapa Jesús k'ait'a cheji māik'aapa māgaji:

—Tachi Waibia, ¿pi-it'ee p'ua-e bik'ā aji, mi ipewērapa mi k'aripa-e bi? Mia ne-inaa chok'ara iru bi ooit'ee. Mapa jaráji irua k'aripamerā.

⁴¹Mamīda Jesupa p'anauji:

—Marta, Marta, pi audū k'Isia nībida aji, ne-inaa pi-ia oo k'iniapa.

⁴²Mamīda Mariapa ne-inaa piara jiríji ooit'ee, mi nama bi misa. Apidaapa jarada-e pait'ee irua māga oonaamerā.

11*Jesupa jarateeda it'aa t'í k'awaadamerā*

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹Ewari aba Jesús it'aa t'í aupak'āri, k'ōp'āyo abaapa māgaji:

—Tachi Waibia, jaratéjeji taipa it'aa t'í k'awaadamerā, Juan Bautistapa chi k'ōp'āyoorāmaa jarateedak'a.

²Māpai Jesupa māgaji:

—Parā it'aa t'í dak'āri, nāga jaráti:

Tachi Ak'ōre it'ari bi,

pi t'í awaraa t'í k'āyaara pipiara bi.

Eperāarā bīji pichi jua ek'ari pichideerā p'aneedamerā.

[Ōoji pichia k'inia bik'a na p'ek'au eujāde, it'ari ooparik'a.]

³Tai-it'ee chik'o téjeji ewari chaa k'odait'ee.

⁴Taipa p'ek'au k'achia oopata chupiria k'awāaji māik'aapa perdonāaji

taipa perdonaapatak'a, awaraarāpa taimaa ne-inaa k'achia oodak'āri.

Tai k'achiade baaipināaji.

Tai k'aripa atáji Netuara Poro Waibia juadeepa.

⁵Ichiaba Jesupa māgaji:

—K'Isiadāma nāgide. Parādepemapa k'ōp'āyo iru bai. Esapite pi wāi iru temaa māik'aapa jarai: “K'ōp'āyo, mi-it'ee pan ōpee téjeji,

⁶k'ōp'āyo aba et'ewapai t'imūpa pacheda perā mi temāi. Maarepida wēe bi teeit'ee k'omerā.”

⁷Māga p'asada paara, irua jara-e pai: “Mi ichiak'au bīji. Puerta jāa iru bi. Mi warrarā mi ome nama k'āi p'anipi. Mapa p'irabai-eda a-e pai, pimaa ne-inaa teede.”

⁸Mia jara bi: Māgi k'ōp'āyo p'irabai-e pirā ne-inaa teeit'ee pi ichi k'ōp'āyo perā, māgara p'irabaiit'ee waa iidi nībanaamerā. Teeit'ee ne-inaa jōma pia falta bi.

⁹Maperā mia nāga jara bi. Iidipatāati Tachi Ak'ōremaa. Irua teeit'eepi. Jiripatāati. Irua k'awapiit'eepi. Eperāpa puerta t'aide t'īparik'a, Ak'ōremaa t'īpatāati. Irua parā k'aripait'eepi.

¹⁰Chi iidi bimaa Tachi Ak'ōrepa teepari; chi jiri bimaa Tachi Ak'ōrepa k'awapipari māik'aapa chi t'í bimaa ewapari.

¹¹¿Parādepema ak'ōrepa taama teetik'ā ichi warramaa, irua chik'o iidik'āri?

¹²Maa-e pirā, ¿tusōre teetik'ā irumaa, ne-imi iidik'āri?

¹³¡Māga-epi! Parā, ne-inaa k'achia oopataarā mīda, pāchi warrarāmaa net'aa pia tee k'awa p'ani. Parāpa māga ooruta pirā, ¡audupiara pāchi it'aripema Ak'ōre Waibia ichi Jaure teeit'ee chi iidirutaarāmaa!

Jesús Netuara Poro Waibia jua ek'ari bida adap'edaa

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴Ewari aba Jesupa netuara uchiapimaa baji eperā pedee atua bi k'ap'iadeepa. Ma netuara uchiak'āri, ma eperā pedee beejii. Māga unudak'āri, arii p'anadap'edaarā ak'itrua para beejii.

¹⁵Mamīda ūk'uruurāpa māgajida:

—Beelzebū, Netuara Poro Waibia juapata jāgā netuaraarā uchiapiparida ajida.

¹⁶Māpai awaraarāpa Jesús imiatee k'inia p'anadap'edaa perā, iidijida ne-inaa oomerā Tachi Ak'ōrepapai oopari. Māga oorū pirā, k'awadayada ajida, Tachi Ak'ōre juapa ooda.

¹⁷Mamīda Jesupa k'awaji āchia k'Isia p'ani. Mapa māgaji:

—P'uuru pidaarāpa āchi auk'arā jēreruta pirā, waa araa p'anapataada-e pai. Āchi itu jōdaridait'ee māik'aapa āchi te āri baibeeit'ee.

¹⁸ Māga pik'a Netuara Poro Waibiapa ichi auk'arā jēreru pirā, āchi itu jōdaridai. Parāpa jara p'anik'a mi Beelzebú eere bada paara, ichideerā jēre-e pak'aji.

¹⁹ Ma awara māga pada paara k'ai juapa parā eere p'anirāpa netuaraarā uchiapi-patama? ¡Netuara juapa-epi! Āchiata ak'ipipata parā pia k'isiada-e p'ani.

²⁰ Jōdee mia netuaraarā uchiapipari pirā Tachi Ak'ōre Waibia juapa, jara k'inia bi ĩrā Tachi Ak'ōrederā poro waibia nama bi.

²¹ Eperā juataura bipa ichi te jāk'āri espada ome, k'isia bi apida t'uda-e pai ichi net'aa chiade.

²² Mamīda eperā iru k'āyaara juataura bi cheru pirā māik'aapa iru p'oyaaru pirā, iru espada jāri atai māik'aapa iru net'aa p'e atadari. Mi waibiara bi Netuara Poro Waibia k'āyaara. Mapa netuaraarā mi jua choodak'aa.

²³ Eperā mi eere bi-e pirā, mi k'īra unuamaa iru bi. Ichiaba mi k'aripa-e bi pirā awaraarā Tachi Ak'ōre jua ek'ari p'anapataadamerā, eperāarā āyaa pēipari mi ik'aawaapa.

Netuara eperā k'ap'iade waya merātia bada

(Mt 12.43-45)

²⁴ —Eperā k'ap'iadeepa netuara uchiapidak'āri, māgipa jiri nipapari eujā p'ūasaa sāma ĩit'ee. Mamīda unu-e pak'āri, k'isiapari: “Waya merātianait'ee ma eperā k'ap'iade, mi naaweda badamāi.”

²⁵ Chek'āri, unu chepari ma eperā k'ap'ia pi-ia bi; te barrep'eda, siip'eda pi-ia bik'a.

²⁶ Māga unuk'āri, jirinapari awaraa netuara siete k'achiara ichi k'āyaara māik'aapa ma eperā k'ap'iade merātia chepata. Māgā ma eperā audupiarā k'achiade beeit'ee naaweda bada k'āyaara.

Wāara t'āri o-īa p'anirā

²⁷ Jesupa māgā pedeemaa bide arii p'anadap'edaarādepema wērapa māgaji:

—¡T'āri o-īa bapari pi nawe, chi pi t'oda māik'aapa warida!

²⁸ Jesupa p'anauji:

—¡Ma k'āyaara t'āri o-īara bapari chi Tachi Ak'ōre pedee ūrip'eda, ooparipa ma jara bik'a!

Ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa unu k'inia p'anadap'edaa

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Māgā pedee bide eperāarā cho-k'ara chepachida iru ik'aawa seedarutamaa. Māpai ichia jaramaa beejī āramaa:

—Parā ĩrapemaarā t'āri k'achia-idaa p'anida aji. Iidipata mia oomerā ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ooit'ee chonaarāweda Jonás ome oodak'a.

³⁰ Tachi Ak'ōrepa Jonás pēidak'a Nínive p'uurudepemaarāmaa ichi pedee jaramerā, māga pik'a mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema pēiji ichi pedee jaramerā parā ĩrapemaarāmaa.

³¹ Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate irua parā ĩrapemaarāpa oopatap'edaa ak'ik'āri jarait'ee pia wa k'achia, Reina Sur Eerepema parā imiateeit'ee Tachi Ak'ōrepa k'achiadee pēimerā. Chonaarāweda ma reina t'imīpa cheji Rey Salomón k'isia k'awaa bi pedee ūride. Mamīda nama bi aba waibiara bi Salomón k'āyaara.

³² Ma ewate ichiaba Nínive p'uuru pidaarāpa parā ĩrapemaarā imiateedait'ee, Tachi Ak'ōrepa parā k'achiadee pēimerā. Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa Jonás pēik'āri Nínive pidaarāmaa, ārapa p'ek'au k'achia oopatap'edaa oo amaa wājida. Mamīda parā ĩrapemaarāpa p'ek'au k'achia oopata oo amaada-e, aba Jonás k'āyaara waibiara bipa jara cheji mīda māga oodamerā.

Jesupa tachi taude jarateeda

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ —Lāmpara k'oodak'aa mera bidait'ee ne-inaa ek'ari. Ma k'āyaara k'oodak'āri, ne-inaa ĩri it'í ata bipata, jōma te jāde p'anirāpa ĩdaa unudamerā.

³⁴ Tachi tau lamparak'a ĩdaa pik'a bi tachi k'ap'ia-it'ee. Pichi tau pia bak'āri, k'ap'ia jōmaweda ĩdaa pik'a bide bait'ee. Mamīda pichi tau k'achia bi pirā, k'ap'ia jōmaweda p'āriu pik'a bide bait'ee.

³⁵ K'īrak'aupai pi ĩdaa pik'a bi p'āriu pik'a padarii. Pia jarait'eera, k'īrak'aupai k'īsiapi Tachi Ak'ōre wāara k'awa bi, mi ūraade ijā-e bi mīda.

³⁶ Mi ūraade ijā bi k'aurepa pi k'ap'ia jōmaweda ĩdaa pik'a bide bi pirā, Tachi Ak'ōre wāara k'await'ee, lāmpara uruade ne-inaa pia unupatak'a.

Jesupa jarada fariseorāmaa māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarāmaa

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús pedee aupak'ári, fariseo abaapa jaraji ichi ome wãmerã ichi temaa nek'ode. Ma tede t'úp'eda, Jesús mesade su-ak'i beeji.

³⁸ Ma fariseo p'era pik'a baji Jesupa ichi jua sii-e pada perã nek'oi naaweda, fariseorãpa oopatak'a.

³⁹ Mamïda Jesupa mägaji:

—Parã fariseorãpa vaso mäik'aapa p'arat'u taawaik'a eere pi-ia siipatada aji. Mamïda mägi edajãde ipuru bi ne-inaa k'achiapa, parã t'ári k'achia p'anadairã. Chïara net'aa chiapata mäik'aapa chïara k'urapata.

⁴⁰ ¡Parã k'ïsia k'awada-ee p'ani! ¿K'awada-e p'anik'ã chi parã k'ap'ia oodapa parã t'ári ichiaba ooda?

⁴¹ Eperãarã chupiria k'awáati mäik'aapa t'ãriipa áchimaa ne-inaa téeti. Mãpaipi Tachi Ak'õrepa parã pia ak'ipariit'ee.

⁴² ¡Aai, Tachi Ak'õrepa parã fariseorã k'achiadee peiit'ee! Tachi Ak'õre-it'ee nãgee aliño awara bipata: menta, ruda, awaraa ne-inaa k'arra ome; mägi diezdepema chaa, aba. Mamïda parã-it'ee p'u-e bi ne-inaa oodait'ee Ak'õrepa oopi bik'a, iru k'inia iru p'anadairã. Mägata oodaipia bi parãpa ne-inaa oopata ome.

⁴³ ¡Aai, Tachi Ak'õrepa parã fariseorã k'achiadee peiit'ee! Tachi Ak'õre Ûraa jarateepata tede p'anadak'ári, su-ak'i beepari pipiara bide su-ak'i p'aneepata, k'inia p'anapata perã eperãarãpa parã ak'idamerã áchi waibiarãk'a. Ma awara calle jãde nipadak'ári, k'inia p'anapata jõmaarãpa parãmaa saludaadamerã, áchi poro waibiarã ome oopatak'a.

⁴⁴ ¡Aai, Tachi Ak'õrepa parã k'achiadee peiit'ee! Eperãarã pariatua jãra ïri t'iapata, k'awada-ee aide eperã piuda bi. Parã ma jãirák'ata p'ani, pãchi t'ãride k'ïsia k'achia iru p'anadairã.

⁴⁵ Mãpai Moisepa p'ãda jarateeparipa mägaji:

—Tachi Jarateepari, pia ma pedee jarak'ári, ichiaba taimaa ik'achia jara bida aji.

⁴⁶ Mamïda Jesupa mägaji:

—¡Aai, Tachi Ak'õrepa parã Moisepa p'ãda jarateepataarã ichiaba k'achiadee peiit'ee! Eperãarãmaa audú ne-inaa chok'ara oopipata tachi chonaarãpa chonaarãweda oopatap'edaak'a. Mamïda ãrapa ma jõma p'oyaa ooda-e pak'ári parãpa jarapatak'a, maarepida k'aripada-e.

⁴⁷ ¡Aai, Tachi Ak'õrepa parã k'achiadee peiit'ee! Pi-ia oopata chonaarãwedapema Ak'õre pedee jarapataarã iadap'edaamã, eperãarãpa ãra k'irãpadamerã. ¡Mamïda parã chonaarãpata ãra peek'oojida!

⁴⁸ Parãpa mãga oodak'ári, ak'ipipata auk'a ook'ajida pãchi chonaarãpa oodap'edaak'a, parã ïrapemaarãpa auk'a ùridamaa p'anapata perã Ak'õre pedee jarapataarãpa jara p'ani. Áchia ma Ak'õre pedee jarapataarã peek'oojida mäik'aapa parãpa mägiirã iadap'edaamã pi-ia oopata.

⁴⁹ Mapa Tachi Ak'õrepa na k'ïsia k'awaa pedee jaraji: “Mi pedee jarapataarã peiit'eeda aji, mi ùraa jarateepataarã ome. Mamïda ùk'uru peedait'ee; jõdee awaraarã jiridait'ee miapidait'ee.”

⁵⁰ Parã chonaarãpa mãga oopachida. Ak'õre pedee jarapataarã peepachida. Maperã ïrã Tachi Ak'õrepa parã k'achia ooiit'ee.

⁵¹ Na eujã oodak'ãriipa iru pedee jarapataarã peepata; Abeldeepa Zacariás parumaa. Ma Zacariás peejida Tachi Ak'õre tede, te t'úpata altarmã esajãak'a. Maperãpi mia jara bi: Tachi Ak'õrepa ïrapemaarã k'achia ooiit'ee ma oopatap'edaa pari.

⁵² ¡Aai, Tachi Ak'õrepa parã Moisepa p'ãda jarateepataarã k'achiadee peiit'ee! Eperãarãpa llave iru p'anapatak'a puerta ewadait'ee, mãga pik'a parãpa Tachi Ak'õre Ûraa iru p'anapata. Mamïda ma ùraade jara bi awaraarãmaa k'awapidaamaa p'ani. K'iniadak'aa awaraarãpa ma pedee ùridamerã mäik'aapa oodamerã irua jara bik'a.

⁵³⁻⁵⁴ Jesupa ma jõma jarap'eda, ma Moisepa p'ãda jarateepataarã mäik'aapa fariseorã k'ïraudachida. Iidida chok'ara iidi p'aneejida iru k'achiade baapidai jãak'aapa irua p'anauada k'aurepa. Mamïda p'oyaa imiateeda-e paji.

12

Jesupa ùraada fariseorãk'a p'ananaadamerã

¹ Jesús at'ári mama bide eperãarã audupiarã see nïba cheji iru badamã. Audú cho-k'ara nïbada perã, awaraarã biiri ïri paara t'iak'oo wãpachida. Mãpai Jesupa jarateemaa beeji chi k'õp'ãyoorãmaa:

—K'ïrak'aupai fariseorã levadura ome; pia jarait'eera, áchia jarateepata ome. Jarateepatada apata Tachi Ak'õrepa k'inia bi eperãarãpa oodamerã. Mamïda áchia mãga oodak'aa, t'ári k'achia p'anadairã.

² Tachi Ak'õrepa āchi k'Īsia t'āridepai k'awaapiit'ee māik'aapa āchia ne-inaa mera oopata unupiit'ee.

³ Wāara ne-inaa jōmaweda parāpa mera jarapata irua tau taawa k'awaapiit'ee. Pāchi puerta jīadap'eda pedee mera jaradap'edaa paara tau taawa k'awaapiit'ee terraza ĩrīpa biaruk'a.

K'aita waaweedaipia bi
(Mt 10.26-31)

⁴ —Michi k'õp'āyoorā, mia nāga jara bi. Waaweenāati parā jiri p'aniirā peedait'ee, ārapa parā p'oyaa atuapida-e perā tok'arradee.

⁵ Jarait'ee k'aita waaweedaipia bi. Tachi Ak'õre waawēeti iruata tachi piupii perā māik'aapa atuapii perā. Wāara iruta waaweedaipia bi.

⁶ '¿Netopata-ek'ā ipana chak'e joisomaa p'arat'a tau omeē pari? Eperāarāpa māga oopata ipana chak'e mak'āra vale-e bi jīak'aapa. Mamīda Tachi Ak'õrepa ma ipana chak'eerā pia ak'ipari.

⁷ Parā jida māgā ak'ipari. Parā puda paara irua juasia iru bi. Mapa waaweenāati, Tachi Ak'õrepa parā k'iniara iru bapari perā ipanaarā k'āyaara.

Jesucristode ijāapatada apataarā awaraarā k'Īrapite
(Mt 10.32-33; 10.19-20; 12.32)

⁸ —Mia nāga jara bi. Eperāpa tau taawa jararu pirā ichi Jesucristode ijāapari, mi, chi Eperā Ak'õre Truadepemapa pida jarait'ee: “Māgī mērē” Tachi Ak'õre angeleerā k'Īrapite.

⁹ Mamīda eperāpa meraru pirā mide ijāapari, māgara mia pida merait'ee. “Māgī mēre-eda” ait'ee Tachi Ak'õre angeleerā k'Īrapite.

¹⁰ Tachi Ak'õrepa eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapak'āri, wēpapii āchia ik'achia jarapata paara Eperā Ak'õre Truadepema āpīte. Mamīda ik'achia jararuta pirā iru Jaure āpīte, māgeē p'ek'au k'achia wēpapi-e pait'ee.

¹¹ Parā mide ijāapata k'aurepa eperāarāpa parā ateedak'āri Ak'õre Ūraa jarateepata tede maa-e pirā charraarāmaa māik'aapa poro waibiarāmaa imiateedait'ee, k'Īsianāati sāga p'anadait'ee maa-e pirā k'āata jaradait'ee.

¹² Māirā k'Īrapite panadak'āri māik'aapa pedeedait'ee pak'āri, Tachi Ak'õre Jaurepa jarateit'ee, p'anau k'awaadamerā.

Jesupa nepirida p'arat'a paraa bi, k'Īsia k'awa-ee bide

¹³ See nībadadepema abaapa Jesumaa māgaji:

—Tachi Jarateepari, jarāji mi ĩpemamaa tai ak'õrepa net'aa bēida t'oomerā mi ome.

¹⁴ Jesupa p'anauji:

—K'õp'āyo, ¿k'aipa mi bijīma aji, parā charrak'a māga jaramerā?

¹⁵ Ichiaba māgaji:

—K'Īrak'auapai net'aa k'īadai. Eperāarā t'āri o-īa p'anadak'aa net'aara p'e iru p'anadairā.

¹⁶ Māpai Jesupa nāga nepiriji jarateit'ee ma et'ewa jaradade:

Eperā p'arat'ara bi bapachi. Ne-uu waibia iru bada perā, net'atau waibia ewapachi.

¹⁷ Mapa k'Īsia beejī: “¿K'āata ooyama? aji. Te wēe bi michi net'atau jōmaweda iait'ee.”

¹⁸ Māpai ma p'arat'ara bīpa k'Īsia ataji. “K'awa bida aji, k'āata ooiit'ee. Mi net'atau ĩpata te wārait'ee māik'aapa awaraa te waibiara oo atait'ee. Māgā michi net'atau net'aa iru bi ome, jōmaweda ĩayada aji, ma tede.

¹⁹ Maapai mia jarai michi t'āridepai: ‘Mia net'aara iru bi. Nāgī ome año chok'ara pia bapariit'ee. ĩrā ĩiit'ee, nek'oiit'ee, ne-inaa toiit'ee māik'aapa o-īa bapariit'eeda' aji.”

²⁰ Mamīda ma p'arat'ara bīpa māga k'Īsia bide Tachi Ak'õrepa ĩrumaa māgaji: “ĩpī k'Īsia k'awa-ee bi! Idi weda p'ārik'ua pi piut'ee. Maap'eda, ¿k'aipa atait'eema aji, pia net'aara ĩa iru bi?”

²¹ Ma nepirī aupak'āri, Jesupa māgaji:

—Māgā uchiāit'eeda aji, eperāpa net'aara p'e atak'āri ichi-it'ee, Tachi Ak'õrede ijāa-ee.

Tachi Ak'õrepa chi warrarā pia ak'ipari
(Mt 6.25-34)

²² Maap'eda Jesupa māgaji chi k'õp'āyoorāmaa:

—Mia jara bi: K'Īsia jōnanāati k'āata k'odait'ee māgā chok'ai p'anadait'ee. Ichiaba k'Īsianāati sāga p'aru atadait'ee.

²³ Tachi Ak'õrepa tachi chok'ai p'anapipari. Iruata tachimaa chik'o teit'ee. Ma awara irua tachi k'ap'ia ooda perā, tachimaa p'aru teit'ee.

²⁴ Pichá, ak'íti jã ipanaarã. Ìchia net'atau uudak'aa, ewadak'aa mãik'aapa ia bidak'aa chi net'atau iapatamã. Mamïda Tachi Ak'õrepa ne-inaa teepari k'odamerã. jiru-it'ee parã pipiara p'ani ipanaarã k'ãyaara!

²⁵ Eperã audú k'Ìsia nibipa hora aba pida waa chok'ai ba-e pai.

²⁶ Ma ne-inaa ma-ãri p'oyaa oodak'aa pirã, ¿sãap'eda k'Ìsia jõnima awaraa ne-inaa p'oyaa ooda-e p'anadak'ãri?

²⁷ 'Ak'íti sãga nep'ono waripata. Mimiadak'aa mãik'aapa p'aru k'adak'aa mägã pi-ia p'anadait'ee. Mamïda mia jara bi: Rey Salomonpa p'arat'ara, net'aa pia iru bapachi mïda, iru p'aru piara jã bak'ãri, eperãarãpa iru pi-ia unuda-e paji nãgi nep'ono k'ãyaara.

²⁸ Tachi Ak'õrepa na p'ũajara pia t'onopipari. Idi wari wã. Mamïda nu uratidaik'ãri, t'ipitaude paa jõdariit'ee. Tachi Ak'õrepa mägã pia ak'i bi pirã nep'ono p'ũajara t'ãide nibi, audupiara parã ak'i bapariit'ee, at'ãri irude mak'iaara ijãada-e p'ani mïda.

²⁹ Tachi Ak'õrepa mägã ichia ooda pia ak'i bapari perã, k'Ìsia jõnanãati jiridait'ee ne-inaa k'odait'ee maa-e pirã ne-inaa todait'ee.

³⁰ Mägã k'Ìsiapata na p'ek'au eujãdepema ijãadak'aa beerãpa. Mamïda parãpata it'aripema Ak'õre Waibia iru p'ani. Irua k'awa bi ne-inaa parãpa falta p'ani.

³¹ Maperãpi jir'iti p'anapataadait'ee iru jua ek'ari. Mägã ooruta pirã, ma ne-inaa jõma iru p'anadait'ee.

It'aripema ne-inaa pia

(Mt 6.19-21)

³² —K'õp'ãyoorã, parã michi ovejaarãk'a p'ani. Mapa waaweenãati. Parã chok'ara-ee p'ani. Mamïda Tachi Ak'õrepa parã k'inia iru bi. Mapa parã biji ichi jua ek'ari, ichideerã p'aneedamerã.

³³ Maperã parãpa net'aa iru p'ani netok'óoti mãik'aapa chupiria beerãmaa téeti. Na p'ek'au eujãdepema muchila atadai k'ãyaara, óoti Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a. Mägã atadai it'aripema ne-inaa, sore pak'aa. Ma ne-inaa pi-ia bimãi nechiapataarã p'oyaa t'ũdak'aa mãik'aapa polillapa p'oyaa ãridak'aa.

³⁴ Na p'ek'au eujãdepema ne-inaa pia audú ata k'inia bak'ãri, pi t'ãri araa bait'ee ma ne-inaa ome. Jõdee it'aripema ne-inaa pia audú ata k'inia bak'ãri, pi t'ãri araa bait'ee mägã ne-inaa ome.

Jesupa jarateeda ijãapataarã poro waibia waya cheit'ee ewatete

³⁵ —Mï parã poro waibia perã, mï waya cheit'ee nidaipia bi, mimiapataarãpa p'aru jãdap'eda lãmpara k'oopatak'a ãchi chipari cheru misa.

³⁶ Mimiapataarãpa nipatak'a chipari teedaa cheru misa miak'ãipata fiesta oop'eda, puerta ewadait'ee iru t'ik'ãri, mägã pik'a parã nidaipia bi parã poro waibia cheit'ee ewate.

³⁷ Ma mimiapataarã chiparipa ãra pia ak'ipariit'ee, chok'ai p'anaruta pirã iru pachek'ãri. Mia jara bi: Irua ãra mägã unuk'ãri, jarait'ee su-ak'i p'aneedamerã mesade, ichia ãchimaa chik'o teeru misa.

³⁸ Ichia ma mimiapataarã pia ak'ipariit'ee mägã chok'ai p'anadak'ãri, ichi esapite maa-e pirã ìdatipodopa cheru pijida.

³⁹ Mamïda nãga k'awãati parãpa. Te chiparipa k'awa bada paara nechiapari cheit'ee hora ichi net'aa chia atait'ee, chok'ai bak'aji ma nechiapari ichi tede t'ũpimaapa.

⁴⁰ Mägã parã jida chok'ai pik'a p'anadaipia bi, atu p'anide mï, chi Eperã Ak'õre Truadepema, cheit'ee perã.

Mimiapari pia mimiapari k'achia ome

(Mt 24.45-51; Mr 13.34-37)

⁴¹ Pedropa Jesumaa iidiji:

—Tachi Waibia, ¿ma pedee nepirijik'ã aji, tai-it'ee aupai, wa jõmaarã-it'ee?

⁴² Jesupa nãga nepiriji: ¿sãgã baparima aji, mimiapataarã poro waibia pia? Mãgipa k'Ìsia k'awaa oopari chiparipa oopi bik'a. Pia ak'ipari chipari net'aa atabëida ichi juade mãik'aapa chiparimaa nek'opip'eda, mimiapataarãmaa chik'o tawapari.

⁴³ O-ia bapari chipari pachek'ãri, ichi mimiamaa unu chepari perã.

⁴⁴ Mia wãarata jararu. Chiparipa mägã unu chek'ãri, jõma ichia net'aa iru bi biit'ee ma mimiapari jua ek'ari ak'i bamerã.

⁴⁵ Mamïda ma mimiapari t'ãri k'achia bi pirã, nãga k'Ìsiai: “Taarãit'ee mï chipari.” Mapa apemaarã mimiapataarã wimaa beei mãik'aapa tomaa beei, nek'omaa beei toyaa beerã ome.

⁴⁶ Mamïda ma mimiapari k'achia atu bide, chi te chipari pachait'ee. Mãpai irua ooda k'awaa atak'ãri, iru miapiit'ee mãik'aapa ãyaa pëit'aait'ee awaraa ijãadak'aa beerã chupiria chitoonimaa.

⁴⁷ Mimiaparipa k'awaak'ari chiparipa oopi bi, mamida chipari ni-e maik'aapa oo-e irua k'inia bik'a, chiparipa ma mimiapari wima chok'ara wipiit'ee.

⁴⁸ Mamida mimiaparipa magee ne-inaa k'achia ooru pirā k'awa-eeta, mak'ara wipi-e pait'ee. Tachi Ak'orepa eperāmaa k'isia k'awaapik'ari ne-inaa oo k'awaamerā, k'inia bi ma eperāpa māga oomerā, ma ne-inaa chaaree bi mīda. Ma awara eperāarā bik'ari ma eperā jua ek'ari, k'inia bi irua āra pia ak'i bapariimerā, chaaree bi mīda.

Jesús k'aurepa tachi ēreerā ome t'ari auk'a p'anada-e pait'ee

(Mt 10.34-36)

⁴⁹ —Mi cheji na p'ek'au eujādee t'ipitauk'a k'oodo, aide ijāadak'aa beerā miapiit'ee. ĩMāga oo aupada paara, mi o-ia bak'aji!

⁵⁰ Mamida ai naaweda mīmaa ne-inaa k'achia p'asait'ee. Chupirā nībait'ee māga paru-maa.

⁵¹ ĩParāpa k'isia p'anik'ā mi cheji eperāarā k'āiwee p'anapide? Māga-e. K'isia awara-awaraa papideta cheji.

⁵² Idideepa te pidaarā joisomaadepema opeerāpa mide ijāadait'ee; jōdee omeerāpa ijāada-e pait'ee. Maa-e pirā omeerāpa ijāadait'ee; jōdee opeerāpa ijāada-e pait'ee. Mi k'aurepa t'ari auk'a p'anada-e pait'ee.

⁵³ Ak'ore t'ari auk'a ba-e pait'ee chi warra ome maa-e pirā chi warra t'ari auk'a ba-e pait'ee chi ak'ore ome. Nawe t'ari auk'a ba-e pait'ee chi k'au ome maa-e pirā chi k'au t'ari auk'a ba-e pait'ee chi nawe ome. P'āk'ore t'ari auk'a ba-e pait'ee chi āigu ome maa-e pirā chi āigu t'ari auk'a ba-e pait'ee chi p'āk'ore ome.

Ewari k'awa p'anirā

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupa ichiaba māgaji eperāarā arii p'anadap'edaarāmaa:

—Parāpa unudak'ari jiarara uchiaruta ak'orejiru baaipari eere, jarapata k'oi cheit'ee. Māga p'asapari parāpa jarapatak'a.

⁵⁵ Ichiaba nāu p'uak'ari sur eereepa, jarapata wāsia nībait'ee. Māga p'asapari.

⁵⁶ ĩK'isia atua p'anirā! Parāpa māgā pajā maik'aapa eujā ak'i p'anipa eu k'achia wa eu pia k'awa p'ani pirā, ĩsāap'eda ne-inaa mīa oomaa bi k'awada-e p'anima? aji.

T'ari auk'a p'anapataadaipia bi

(Mt 5.25-26)

⁵⁷ Mīa oo bi maik'aapa jaratee bi ak'iti k'awaadait'ee Tachi Ak'orepa oopi bi wa māga-e. Māpai parā t'ari auk'a bīti iru ome.

⁵⁸ Eperāarā ne-pira iru bi pirā pi ome maik'aapa pi charramaa atee k'inia bi pirā, wāi naaweda t'ari pia pedeeipia bi iru ome t'ari auk'a bidait'ee. Maa-e pirā charra k'irapite panadak'ari, māgipa pi ata bii ĩjapataarā juade carcelde t'i nībinadamerā.

⁵⁹ Mīa wāarata jararu. Mamāik'aapa uchua-e pai p'arat'a jōmaweda p'aa-ema.

13

P'ek'au k'achia oo amaadaipia bi

¹ Maapai eperāarā ūk'uru wājida Jesús ak'ide. Nepirijida Pilatopa Galilea eujādepema imik'iraarā peepida, ārapa p'aareerāmaa ne-animalaarā peepidap'eda, paapidak'ari. Māgā ma eperāarā waa p'aira beji ma ne-animalaarā waa ome.

² Māga ūrip'eda, Jesupa māgaji:

—ĩParāpa k'isia p'anik'ā aji, Tachi Ak'orepa māga p'asapiji ma Galilea eujādepemaarāpa p'ek'au k'achia oodap'eda perā ma eujādepemaarā awaraarā k'āyāara?

³ Māga-e. Mamida pāchia p'ek'au k'achia oopata oo amaada-e pirā, ichiaba piudait'ee.

⁴ Māga-e pirā ĩk'isia p'anik'ā dieciocho piudap'edaarā Siloé torre t'ee'k'ari, māgā piujida ne-inaa k'achia oopachida perā awaraa Jerusalendepemaarā k'āyāara?

⁵ Māga-e. Mamida pāchia p'ek'au k'achia oopata oo amaada-e pirā, ichiaba piudait'ee.

Jesupa nepirida higuera bīride

⁶ Māpai Jesupa nāga nepiriji jarateit'ee:

—Eperāpa higuera bīrii uu iru baji ichi uva k'āide. Ewari aba ak'inaji, higojō chau bi ĩak'aapa. Mamida chau-ee baji.

⁷ Mapa jaraji eperā chi ne-uu ak'i baparimaa: “Año opee iru bida aji, higojō ĩiri che bi nama. Mamida unuk'aada aji. T'iap'et'aapāde aji. ĩK'āare-it'ee ichi k'inia jāma baini bayama aji, eujā ĩjamaa?”

⁸ Mamida ma eujā ak'iparipa p'anauji: “Señor, ichiak'au bīpāde aji, na año aupai. Yooro p'oirait'ee ujāra ome maik'aapa arii p'e binait'eeda aji.

⁹ Māga ook'ari, ĩchau-e paik'ā? aji. Mata chau-e pirā, t'iap'et'aait'eeda” aji.

Jesupa wēra eburuk'uk'ua bada jipada

¹⁰ Ewari aba ñipata ewate Jesupa jarateemaa baji Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede.

¹¹ Mama baji wēra dieciocho años k'ayaa bi. Netuarapa ma wēra eburuk'uk'uapiji. Mapa jip'a p'oyaa bainĩ beek'aa paji.

¹² Jesupa ma wēra unu atak'āri, t'ĩ ataji māk'aapa māgaji:

—Wēra, pi jipa bida aji.

¹³ Māpai ichi jua biji ma wēra ek'arra ĩri. Aramata jip'a bainĩ beeji māk'aapa Ak'ōremaa it'aa t'ĩmaa beeji o-ĭapa.

¹⁴ Mamĩda ma Ak'ōre Ūraa jarateepata tedepema poro waibia k'ĭraudachi, ñipata ewate Jesupa jipat'aada perā. Mapa eperāarāmaa māgaji:

—Ewari seis paraada aji, mimiadait'ee. Chedapáde aji, māgĩ ewate jipapide. fipata ewate chenaadapáde aji.

¹⁵ Māpai Tachi Waibiapa p'anauji:

—jMamĩda parāpa paara oodak'aa pāchia jarateepatak'a! jñipata ewate ichiaba mimiapata! jñipata ewate pāchi p'ak'a maa-e pirā burro ĩrapata-ek'ā aji, ateedait'ee pania topide?

¹⁶ Na wēra Abrahamdeepa uchiada Satanapa dieciocho años k'ayaa iru baji. jñipata ewate p'oyaa jipaik'araa baji-ek'ā? aji.

¹⁷ Jesupa māga jarak'āri, ichi k'ĭra unuamaa iru p'anadap'edaarā k'ĭra nejasia p'aneejida eperāarā k'ĭrapite. Mamĩda arii p'anadap'edaarā o-ĭa para baji Jesupa ne-inaa pia ooda k'aurepa.

Mostaza taude nepirida

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Jesupa ichiaba awaraa nepiriji jarateeit'ee:

—jK'āarek'a bima aji, Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā? jK'āare ome auk'a bima? aji.

¹⁹ Mostaza tau p'isi k'edéek'ata bida aji, eperāpa uuda ichi te āuk'idaa. Wari wāpachi pak'uruk'a nibeerumaa. Waibia nibeek'āri, chi jua t'aide ipanaarā chepata ĩdait'ee.

Levadurade nepirida

(Mt 13.33)

²⁰ Ichiaba Jesupa nāga nepiriji jarateeit'ee:

—jK'āarek'a bima aji, Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi jua ek'ari bik'āri, ichideerā p'aneedamerā?

²¹ Wērapa levadura p'oiraparik'a bi harina waibia ome, pan masa pia warimerā.

Tachi Ak'ōre truadee wāit'ee puerta p'ĭrup'ee pik'a bi

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalén ode wādade Jesupa jarateejji p'uuru bee chaa māk'aapa ai ik'aawa eperāarā p'anapatamāi.

²³ Maapai eperāpa iidiji:

—Tachi Waibia, jēperāarā chok'ara-ee Ak'ōre eujādee wādait'ee'ā? aji.

Jesupa p'anauji:

²⁴ —Tachi Ak'ōre truadee wāit'ee puerta p'ĭrup'ee bide t'ĭpaták'ata bi. Mia jara bi: Eperāarā chok'ara wā k'inia p'anadait'ee Tachi Ak'ōre truadee. Mamĩda p'oyaa wāda-e pait'ee.

²⁵ Te chipari p'irabaip'eda, ichi puerta jĭa nĭbiparik'a, māga pik'a ewari cherude mi, parā poro waibiapa Ak'ōre truadepema puertak'a bi jĭait'ee. Māpai parā taawa p'anĭrāpa māgadait'ee: “Tachi Waibia, ewapáde adait'ee tai t'ĭudait'ee.” Mamĩda mia p'anaut'ee: “Mia parā k'awa-e bi. Mapa parā t'ĭupi-e pait'ee. Parā michideerā-eda ait'ee.”

²⁶ Māpai parāpa jara p'aneedait'ee: “Tai pi ome nek'opachida māk'aapa ne-inaa topachida. Tai p'uuru jāde pia jaratee nĭpapachida” adait'ee.

²⁷ Mamĩda mia p'anaut'ee: “jMia jara-e pajik'ā parā michideerā-e? jĀyaa wāti mi ik'aawaapa, ne-inaa k'achia oopataarā!”

²⁸ Parāpa unudak'āri Abraham, Isaac, Jacob, jōmaweda Ak'ōre pedee jarapataarā ome Tachi Ak'ōre truade, k'awaadait'ee parā taawa p'ani. Māpai jēdait'ee māk'aapa pāchi k'ida kierrkierree para bait'ee p'uapa.

²⁹ Eperāarā chedait'ee norte eereepa, sur eereepa, ak'ōrejru uchiapari eereepa māk'aapa ak'ōrejru baaipari eereepa. Māirāta su-ak'i p'ana chedait'ee nek'ode Tachi Ak'ōre ome ichi truade.

³⁰ Maapai chi ĩrapema ek'ariara beerā Tachi Ak'ōrepa waibiara papiit'ee. Jōdee ĩrapema waibiara beerā irua ek'ariara papiit'ee.

Jesús jēeda Jerusalén p'uru pidaarā pari
(Mt 23.37-39)

³¹ Māpai fariseorā ūk'uru chejida māik'aapa māgajida Jesumaa:

—Wāji namāik'aapa, Herodepa pi peet'aa k'inia bairā.

³² Irua p'anauji:

—Wāti jarade jā ik'awaa bima: “Idi māik'aapa nu uchiapik'ooit'ee netuara merātia bee eperāarā k'ap'ideepa māik'aapa k'ayaa beerā jipak'ooit'ee. Maap'eda nunorema parumaa aupait'ee.”

³³ Mamīda idi, nu māik'aapa nunorema ichita wāit'ee mīchi ode, pia-e bairā Ak'ōre pedee jarapari Jerusalén p'uurudeepa taawa piumerā.

³⁴ Jerusalén, Jerusalén, pidepemaarāpa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā peepata māik'aapa irua pēida eperāarā māupa bat'a peepata! At'apai mia pidepemaarā araa p'e k'inia bapachi, et'erre wērapa chi chak'eerā p'e ataparik'a ichi isia ek'ari. Mamīda parāpa k'iniada-e paji.

³⁵ Ūriti! jPāchi te ituaba beei'tee, Tachi Ak'ōrepa parā waa ak'i-e pait'ee perā! Mia jara bi: Parāpa mi waa unuda-e pait'ee ewari cherude nāga jararutamaa:

‘jTachi Ak'ōrepa ichia pēida ichita pia ak'i bapariit'ee!’

(Sal 118.26)

14

Jesupa eperā k'ap'ia ooro bada jipada

¹ Ewari aba iipata ewate Jesús wāji nek'ode fariseorā poro waibia temaa. Mama bide awaraa fariseorāpa iru ak'i p'anajida, imiatee k'inia p'anadap'edaa perā.

² Mama ichiaba baji eperā aba k'ap'ia ooro bi k'ayaapa. Māgi Jesús k'irapite bainī ba cheji.

³ Māpai Jesupa iidiji Moisepa p'āda jarateepataarāmaa māik'aapa fariseorāmaa:

—jIipata ewate k'ayaa bi jipaipia bik'ā aji, maa-e pirā jipaik'araa bi?

⁴ Mamīda āchi k'īup'ee para beejī. Māpai irua chi k'ayaa bi jita atap'eda, jipat'aaji māik'aapa jaraji wāmerā.

⁵ Māpai fariseorāmaa māgaji:

—Pīchi warra maa-e pirā p'ak'a toidū padarida paara, jīsapai jitana-e pak'ajik'ā aji, iipata ewate mīda?

⁶ Mamīda maarepida p'anauda-e paji.

Eperāarā miak'āipata fiesta oode t'ī pēida

⁷ Jesupa unuk'āri ma fariseopa pimaa awaraarā t'ī pēida su-ak'i p'aneeruta su-ak'i beepari piara bide, nāga nepiriji jarateei'tee:

⁸ —Eperāpa pi t'ī pēik'āri miak'āipata fiesta oode, su-ak'i beenāaji su-ak'i beepari piara bide, eperā pi k'āyaara waibiara bi t'ēe chei perā.

⁹ Māgara chi t'īdapa pimaa māgai: “Tēejī pi su-ak'i beepari na eperāmaa.” Māpai pi k'īra nejasia bai māik'aapa su-ak'i banai su-ak'i beepari t'imipiara bide.

¹⁰ Ma k'āyaara pi t'ī pēidak'āri, su-ak'i banāji su-ak'i beepari t'imiaara bide, pi t'īdapa māga chemerā: “K'ōp'āyo, su-ak'i ba chéji su-ak'i beepari piara bide.” Māgara pi o-īa su-ak'i banai apemaarā waawī mesade.

¹¹ Tachi Ak'ōrepa chi waibiara pa k'inia bi ek'ariara papiit'ee. Jōdee chi audua-ee bi waibiara papiit'ee.

¹² Ichiaba Jesupa māgaji ma fariseorā poro waibiamaa:

—Eperāarā t'ī pēik'āri nek'o chedamerā pichi temaa, t'ī pēināaji pichi k'ōp'āyoorā, ipemaarā, ēreerā, wa pi te k'ait'a p'ani p'arat'ara beerā, ma pari ārapa ichiaba pi t'īdai perā nek'ode āchi temaa.

¹³ Ma k'āyaara fiesta ook'āri, t'ī pēipia bi chupiria chedeerā, p'oyaa t'ia-ee beerā, biiri nik'anik'aa beerā māik'aapa tau p'āriu beerā.

¹⁴ Māgā o-īa bait'ee, ma pari ārapa ne-īnaa oodait'ee wēe p'anadairā. Ma awara ma pari Tachi Ak'ōrepa pimaa ne-īnaa pia ooi'tee, ichia pia ak'i biirā jai-idaadap'eda p'irabairuta ewate.

Nek'opata fiesta waibiade nepirida
(Mt 22.1-10)

¹⁵ Māga ūrik'āri, ma mesade su-ak'i p'anadap'edaadepema abaapa māgaji Jesumaa:

—jO-īa bait'eepi chi nek'oru nek'opata waibiade Ak'ōre truede!

¹⁶ Māpai Jesupa nāga nepiriji jarateei'tee:

—Eperāpa chik'o waibia joopiji māik'aapa eperāarā chok'ara t'ī pēiji.

¹⁷ Chik'o aupa nībak'āri, pēiji chi chok'apari jarade ma t'ī pēida eperāarāmaa: “Chéti, jōma aupa jera bairā.”

¹⁸ Mamīda jōmaarāpa: “P’oyaa wāda-eda” ajida. Chi naapemapa māgaji: “Et’ewapai mia eujā neto ataji. Ichita wāit’ee ak’ide. Mi chupiria k’awaapāde aji, p’oyaa wā-e perā.”

¹⁹ Awaraapa māgaji: “Et’ewapai p’ak’a diez neto atajida aji, mimiapinait’ee michi eujāde. Mi chupiria k’awaapāde aji, p’oyaa wā-e perā.”

²⁰ Jōdee awaraapa māgaji: “Ewaa miak’āiji. Mapa p’oyaa wā-eda” aji.

²¹ Chi chok’a pēida āpītee cheji chiparimaa jarade. Māpai ma te chipari k’Traudachi māik’aapa māgaji chi chok’aparimaa: “Wāji p’uuru jādee māik’aapa p’e anējei chupiria chedeerā, p’oyaa t’iak’aa beerā, tau p’āriu beerā māik’aapa būri nik’anik’aa beerā.”

²² Bū-ap’eda, māgaji chi chok’a pēidapa: “Señor, mia ooji pia jaradak’a. Mamīda su-ak’i beepari at’āri pari jēra bida” aji.

²³ Māpai ma te chiparipa māgaji chi chok’aparimaa: “Māgara wāji o bee chaa eperāarā jiride, mi te p’Tu nība chemerā.

²⁴ Mia jara bi: Chi eperāarā naa t’ī pēida apidaapa k’oda-e pait’ee mi chik’o.”

Cristo ome nipapataarā nāga p’asadait’ee

(Mt 10.37-38)

²⁵ Eperāarā chok’ara nipajida Jesús t’ēe. Mapa irua āpītee ak’iji māik’aapa māgaji:

²⁶ —Mi ome nīparupa mi k’iniara iru ba-e pirā chi ak’ōre, chi nawe, chi wēra, chi warrarā, chi ipemaarā, chi ipewēraarā, ichi paara k’inia bai k’āyaara, māgī p’oyaa mērē pa-e pai.

²⁷ Ichiaba eperā piuamaa bi pirā mide ijāa bi k’aurepa, māgī mērē pa-e pai.

²⁸ Parādepema abaapa te it’ia oo k’inia bi pirā, naapiara juasia-e paik’ā k’awaait’ee jōmasaa p’arat’a falta bi ma te oo aupait’ee.

²⁹ Māga oo-e pirā, ma te basa oop’eda, p’oyaa oo aupa-e pak’āri, chi unurutaarāpa pi oomaa iru p’aneedai.

³⁰ Jarapataadai: “Na eperāpa te oomaa beeji. Mamīda p’oyaa oo aupa-e paji.”

³¹ Maa-e pirā, rey wā k’inia bak’āri jura chōode awaraa rey ome, naapiara chi soldaorā juasiapari k’awaait’ee diez mil soldaorāpa p’oyaadai wa p’oyaada-e pai soldaorā veinte mil āra iri chōo cherutaarā.

³² P’oyaa-e paita bi pirā, ḡchi apema rey t’imí cheru weda jara pēiit’ee-ek’ā k’Tra jīp’a p’aneedait’ee chōoda-ee?

³³ Māga pik’a parādepemapa k’Tsiap’eda mide ijāait’ee, ma k’aurepa ichia ne-inaa jōmaweda iru bi atuamaa beeru pirā, māgara p’oyaa mērē pa-e pai.

Jesupa jarateeda t’ā k’iyaa-ee pik’a p’anirāde

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ —T’ā pia bi. Mamīda k’iyaa-edaru pirā, ḡsāga waya k’iyaaipiima? aji.

³⁵ Pia-e bi eujā-it’ee pijida. Ichiaba ne-uu k’arra ik’aawa p’eit’ee pida pia-e bi. Jīp’a bat’at’aapia bida aji. Pia k’Tsiati parāpa et’ewa ūridap’edaade k’awaadamerā k’āata jara k’inia bi.

15

Oveja atua badade nepirīda

(Mt 18.10-14)

¹ Ma t’ēepai Cesar-it’ee impuesto p’epataarā māik’aapa awaraa k’achia oopataarāda apat’edaa k’ait’a chejida Jesús pedee ūride.

² Mapa fariseorā Moisepa p’āda jarateepataarā ome iru āpīte ik’achia pedeejida:

—Jāgīpa p’ek’au k’achia oopataarā auteebaipari māik’aapa nek’opari āra ome.

³ Māpai Jesupa nāga nepirīji jarateeit’ee:

⁴ —Parādepema abaapa cien oveja iru bi pirā māik’aapa madepema aba atuadaru pirā, ḡatabēi-e paik’ā aji, chi apemaarā noventa y nueve āchi p’anapatamāi chi atuadaida jirinaait’ee unu atarumaa?

⁵ Unu atak’āri, o-īapa pi ik’ia iri jira atap’eda,

⁶ aneeit’ee māik’aapa pachek’āri teeda, pīchi k’ōp’āyoorā t’ī p’e atait’ee. Māpai māgait’ee: “O-īa p’anadāma mi oveja atua bada unu atada perā.”

⁷ Mia jara bi: Ak’ōre truede māgā ichiaba audū o-īadapata p’ek’au k’achia ooparipa ichia p’ek’au k’achia oopata oo amaak’āri māik’aapa Tachi Ak’ōrede ijāa beek’āri. O-īara p’anapata ma k’ap’ia, o-īa p’anadai k’āyaara noventa y nueve t’āri pia beerā k’ap’ia.

P’arat’a tau atua badade nepirīda

⁸ —Wērapa p’arat’a tau diez iru bīpa madepema aba atuadaru pirā, ḡlāmpara k’oo atap’eda, piak’āa te jā barremaa bee-e paik’ā unu atarumaa?

⁹ Unu atak’āri, chi k’ōp’āyoorā t’ī p’e atait’ee māik’aapa māgait’ee: “O-īa p’anadāma mia unu atada perā p’arat’a tau atuadaida.”

¹⁰ Mia jara bi: Angeleerāpa ichiaba māgá o-īadaipata p'ek'au k'achia ooparipa ichia p'ek'au k'achia oopata oo amaa'āri māik'aapa Tachi Ak'ōrede ijāa beek'āri.

Eperāpa chi warrapa k'achia ooda perdonaada

¹¹ Jesupa ichiaba nāga nepiriji jarateeit'ee:

—Eperāpa warrarā omé iru bají.

¹² Ewari aba chi k'ūtrāara badapa māgaji chi ak'ōremaa: “Ak'ōre, teepáde aji, mi eerepema net'aa pi piuk'āri atabēit'ee bidepema.” Māga ooji chi ak'ōrepa. Ma k'ūtrāa eerepema net'aa teeji irumaa.

¹³ Maap'eda ma warra t'ēepemapa ichi eerepema net'aa p'e atap'eda, netok'ooji māik'aapa ma p'arat'apa t'imí wāji awaraa todee. Mama p'arat'a pariatua gasta wāpachi māik'aapa jōt'aaji ichia oo k'iniata oo bipa.

¹⁴ Ma awara p'arat'a jōma jōdaik'āri, at'apai jarra oojida ma eujāde. Maperā jarra choomaa beeji.

¹⁵ Mapa wāji mimia jiride ma eujādepema eperāmaa. Ma eperāpa pēiji sinaarā jīade.

¹⁶ Audú jarrapa bi jāwaa k'inia bapachi sinaarā chik'opa. Mamīda apidaapa nek'opidak'aa paji.

¹⁷ Māpai k'īsia beeji: “Mí ak'ōre tede mimiapataarā chok'araarāpa nek'odait'ee iru p'anida aji. jōdee mí nama jarrapa piú wā!

¹⁸ Mí ak'ōremaa wāit'eeda aji. Panak'āri, nāga jarait'eeda aji: Ak'ōre, mia p'ek'au k'achiaata ooji Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa pi āpíte.

¹⁹ Waa pichi warrak'a mí iru banāaji. Jīp'a pichi mimiaparik'a iru bāji anait'ee.”

²⁰ Maap'eda cheji chi ak'ōre temaa.

'At'āri t'imí cheru weda, chi ak'ōrepa unu ataji māik'aapa chupiria k'awaaji. P'iraji chi warramaa māik'aapa wēre atap'eda, k'īra it'aaji.

²¹ Māpai chi warrapa māgaji: “Ak'ōre, mia p'ek'au k'achiaata oojida aji, Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa pi āpíte. Waa pichi warrak'a iru banāaji. Jīp'a pichi mimiaparik'ata iru bāji.”

²² Mamīda chi ak'ōre audú o-īa bada perā, māgaji chi mimiapataarāmaa: “P'aru pipiara bita atanāti māik'aapa jī bítí. Ichiaba ichi juade sortija jī bítí māik'aapa ichi būride chancla jī bítí.

²³ Anéeti p'ak'a poreera bita māik'aapa peet'áati. ¡K'odait'ee māik'aapa pēiradait'ee!

²⁴ ¡Mí warra piú pik'a bada waya chok'ai bi! ¡Chi atua pik'a bada unu atajidapi!” Māpai fiesta oojida.

²⁵ Māmisa chi warra naapema ne-uu k'āide bají. Teedaa chek'āri, ūri cheji o-īa pēira para bi.

²⁶ Mapa mimiapari aba t'í ataji māik'aapa iidiji: “¿Sāga jōnima?” aji.

²⁷ Māpai ma mimiapariapa māgaji: “Pi ipema pachejida aji. Pi ak'ōrepa p'ak'a poreera bita peepiji, iru k'ap'ia k'ayaa wēe pacheda perā.”

²⁸ Māga ūrik'āri, chi ipema ne-uu k'āideepa cheda k'īraudachi māik'aapa teedaa t'īumaa beeji. Maperā chi ak'ōre taawaa uchijai enenee pedeede t'īumerā.

²⁹ Mamīda chi warrapa māgaji chi ak'ōremaa: “Pia k'awa bida aji, mí taarā mimiadoo. Ichita k'īra jīp'a oodoo pia jaradak'a. Mamīda mimaa tee-e paji cabra chak'e pida, o-īa nek'omerā míchi k'ōp'āyoorā ome.

³⁰ Jōdee pi warra pacheda-it'eeta peepiji p'ak'a poreera bi, jōma pichi p'arat'a teeda jōt'aaji mīda prostitutaarā ome.”

³¹ Māpai chi ak'ōrepa p'anauji: “Warra, pi ichita mí ome bapari. Net'aa jōmaweda mia iru bi péré.

³² Mamīda írá o-īa p'anadaipia bi pi ipema piú pik'a bada chok'ai bairā; chi atua bada unu atadap'edaa perā.”

16

Mimiapataarā poro waibiade nepirida

¹ Jesupa ichiaba nāga nepiriji chi k'ōp'āyoorāmaa jarateeit'ee:

—Eperā p'arat'ara bi bapachi. Ichia iru bají mimiapataarā poro waibia ichi jua ek'ari. Ewari aba māgí imiateejida irua net'aa pariatua atuapi bada perā.

² Mapa chi mimia chiparipa t'í atap'eda, māgaji: “¿Wāarak'ā aji, pi āpíte jara chedap'edaa? fraweda p'ā teeji jōmaweda mí net'aa iru bi, pi waa mí mimiapataarā poro waibia pa-e paif'ee perā.”

³ Māga ūrik'āri, ma mimiapataarā poro waibiapa k'īsijai: “Írá ¿sāgapi ooit'eema mí mimia chiparipa mí mimia wēe bik'āri? Juatau wēe bi mimia chaaree ooit'ee māik'aapa k'īra nejasia bi ne-iidipariit'ee.

⁴ K'awa bida aji, sãga ooit'ee eperãarãpa mi auteebaidamerã mimia wêe beek'ãri."

⁵ Mãpai t'ĩpiji aba-abaa chedamerã chi paraa p'anadap'edaarã chi mimia chiparimaa. Chi naa chedamaa iidiji: "Pia çjõmasaa paraa bima aji, michi poro waibiamaa?"

⁶ P'anauji: "Aceite olivodee ooda ochocientos galones paraa bida" aji. Mãpai ma mimiapataarã poro waibiapa mågaji: "Acha bida aji, pia paraa bada p'ãda. Nãgí jêt'ãaji mãik'aapa awaraata oo atapãde aji, cuatrocientos pari."

⁷ Maap'eda iidiji awaraamaa: "¿Pia jõmasaa paraa bima?" aji. Ma eperãpa p'anauji: "Trigo bulto cien paraa bida" aji. Mãpai mimiapataarã poro waibiapa mågaji: "Acha bida aji, pia paraa bada p'ãda. Nãgí jêt'aap'eda, awaraata oo atapãde aji, ochenta bulto pari."

⁸ Chi mimia chiparipa k'awaji ma mimiapataarã poro waibia k'achia bada ik'awaa bi. Mapa it'ria-e paji. Ichiaba mãga pik'a p'ani na p'ek'au eujãdepema ijãadak'aa beerã. Ik'awaraa p'anapata Tachi Ak'õredeerã k'ãyaara.

⁹ Maperã mia parãmaa ùraait'ee. Na p'ek'au eujãdepema net'aa iru p'ani tãeti k'õp'ãyoorã atadait'ee mi-it'ee. Mãga ooruta pirã, ma net'aa jõdaik'ãri, Tachi Ak'õrepa parã auteebaiit'ee ichi truede.

Chisãgita tachi chipari; Tachi Ak'õre wa p'arat'a

¹⁰ —Chi t'ãri jĩp'a bipa net'aa chok'ara-ee iru bi pijida, awaraarãmaa teeru pirã, auk'a teepariit'ee net'aa chok'ara iru bak'ãri. Jõdee chi k'ũrayaa bipa teemaa bi pirã net'aa chok'ara-ee iru bidepema, auk'a teemaa bapariit'ee net'aara iru bak'ãri.

¹¹ Mapa parã t'ãri jĩp'a p'anada-e pirã na p'ek'au eujãdepema net'aa, p'arat'a ome, çk'aipa it'aripema net'aa parã jua ek'ari biima?

¹² Ichiaba na p'ek'au eujãde p'anide chiãra net'aa t'ãri jĩp'a ak'ida-e pirã, çk'aipa parãmaa it'aripema net'aa pia teima?

¹³ Eperã chipariirã omé jua ek'ari mimia baik'araa bi. Mãga bi pirã, chipari aba k'ãra unuamaa iru bai mãik'aapa chi apema k'inia iru bai, maa-e pirã abaapa jara bik'a ooi mãik'aapa chi apemapa jara bik'a ooamaa bai. Mãga pik'a apidaapa ooda-e pai Tachi Ak'õrepa jara bik'a; p'arat'a, net'aa pia p'e bi misa.

Jesupa fariseorãmaa jarada

¹⁴ Fariseorãpa ma ùraa ùridak'ãri, Jesús oo iru p'aneejida, p'arat'a k'inia p'anadap'edaa perã.

¹⁵ Mapa Jesupa mågaji:

—Parã t'ãri pia beerãk'a p'anapata eperãarã k'ĩrapite. Mamãda Tachi Ak'õrepa k'awa bi k'isãia k'achia parã t'ãride iru p'ani. Ne-inaa parãpa audupãra k'inia iru p'ani; ma ne-inaa Tachi Ak'õrepa unuamaa iru bapari.

Jesupa jarada Moisepa p'ãdade

¹⁶ —Moisepa ùraa p'ãdak'ãriipa mãik'aapa Tachi Ak'õre pedee jarapataarãpa ùraa p'ãdak'ãriipa Juan Bautistapa ùraa jarada parumaa, eperãarãpa jiripachida Tachi Ak'õredeerã p'aneedait'ee ma ùraade jara bik'a oo p'anipa. Mamãda ma ùraa jõru. Juan badak'ãriipa mia pedee pia jarateepari, eperãarãpa k'awaadamerã mi k'aurepa Tachi Ak'õrepa eperãarã biit'ee ichi jua ek'ari, ichideerã p'aneedamerã.

¹⁷ Pajã mãik'aapa na p'ek'au eujã jõdaridai, jõma Tachi Ak'õrepa ùraa p'ãpidade jara bik'a p'asai naaweda.

Jesupa jarateeda miak'ãi p'anirã mia amaanaadamerã

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ —Eperãpa ichi wãra amaat'aaru pirã mãik'aapa miak'ãiru pirã awaraa ome, p'ek'au oomaa bi Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Ichiaba eperã miak'ãiru pirã wãra amaat'aada ome, p'ek'au oomaa bi Tachi Ak'õre k'ĩrapite.

P'arat'ara bada mãik'aapa Lázaro, chupiria chada

¹⁹ —Eperã p'arat'ara bi bapachi. Mãgí p'aru pi-ia jĩpachi mãik'aapa ewari chaa fiesta waibia oopachi.

²⁰ Ichiaba mama bapachi eperã chupiria chi t'ĩjarapatap'edaa Lázaro. Mãgí k'ap'ia jõma aida-idaa bajì. Eujãde su-ak'ì beepachi ma p'arat'ara bi te t'ũpatamãi.

²¹ Mãga oopachi ma p'arat'ara bi mesadeepa chik'o baaida k'o k'inia bada perã. Mama bide usaarãpa iru aida senepachida.

²² Ewari aba ma chupiria chi jai-idaaji mãik'aapa angeleerãpa iru jaure it'aa ateejida Abraham ome bade. Ichiaba ma p'arat'ara bada piuji mãik'aapa iajida.

²³ Ma p'arat'ara bada jaure chupiria nĩbaji piudap'edaarãmãi. Mamãik'aapa it'aa ak'ik'ãri, t'imãpa unuji Abraham Lázaro ome.

²⁴ Māpai biaji: “Michi chonaarā ak’ōchona Abraham, jmi chupiria k’awáaji! Lázaro jua k’í paniade beepiji māik’aapa pēiji mi k’irame k’urātipide, na t’ipitaude chupiria nībairā.”

²⁵ Mamīda Abrahampa p’anauji: “Warra, k’irāpāji pi pia bapachi chok’ai bak’āri; jōdee Lázaro chupiria bapachi. Irā iru iūmaa bi nama; jōdee pi chupiria nībi.

²⁶ Ma awara tachi p’ani esajīak’a waibia k’ōot’ari jira bi. Mapa chi nāik’aapa wā k’inia p’anirā p’oyaa wāda-e jāmaa. Ichiaba chi jāik’aapa che k’inia p’anirā p’oyaa cheda-e namaa.”

²⁷ Māpai ma p’arat’ara badapa māgaji: “Māgara ak’ōchona Abraham, mi chupiria k’awáaji. Pēiji Lázaro michi ak’ōre temaa.

²⁸ Mama michi ipemaarā joisooma p’anapata. Jara pēiji chenaadamerā namaa, mi mia nībimaa.”

²⁹ Mamīda Abrahampa p’anauji: “Ārapa iru p’anida aji, Moisepa p’āda māik’aapa Tachi Ak’ōre pedee jarapataarāpa p’ādap’edaa. Māgí ūraa ūridaipia bi māik’aapa Ak’ōrede ijādaipia bi.”

³⁰ Mamīda ma p’arat’ara badapa p’anauji: “Wāarada aji, ak’ōchona Abraham. Mamīda piuda chok’ai p’irabaip’eda, wāru pirā āramaa, māgara wāara āchia p’ek’au k’achia oopata oo amaadait’ee māik’aapa Ak’ōrede ijāadait’ee.”

³¹ Mamīda Abrahampa māgaji ma p’arat’ara badamaa: “Moisepa p’āda māik’aapa Ak’ōre pedee jarapataarāpa p’ādap’edaa ūri k’iniada-e p’ani pirā, ichiaba ijāada-e pait’ee eperā piuda p’irabaip’eda, wāru pijida āramaa jarade.”

17

Jesupa jarateeda p’ek’au k’achiade baainaadamerā
(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupa māgaji chi k’ōp’āyoorāmaa:

—Na p’ek’au eujāde ichita p’ek’au k’achia paraait’ee. jMamīda Tachi Ak’ōrepa k’achiadee pēiit’ee pi chi eperāpa p’ek’au k’achia oopi bi awaraarāmaa!

² Piara bak’aji k’ūruma iru otaude jī atadap’eda, p’usa jāde bat’at’aadait’ee, ichia na warrarāmaa p’ek’au k’achia oopii k’āyaara.

³ jK’īrak’aupai parāpa māga oodai!

‘Awaraa ijāaparipa p’ek’au k’achia ooru pirā, itriati. Mamīda irua p’ek’au k’achia oo amaa bi pirā, chupiria k’awāati māik’aapa ma k’achia ooda perdonāati.

⁴ Ewari abaade pimaa ne-inaa k’achia ooda siete ooru pijida, jarada siete irua jara cheru pirā māga waa oo-e, ichita chupiria k’awāaji māik’aapa ma k’achia ooda perdonāaji.

Ijāapataarāpa wāara ijāadak’āri

⁵ Māpai chi k’ōp’āyoorāpa Jesumaa iidijida:

—Taimaa waapiara ijāapāji Tachi Ak’ōrede.

⁶ Jesupa p’anauji:

—Mostaza tau p’isi k’edee mīda, waibiadaipari pak’uruk’a. Māga pik’a irā parāpa wāara ijāaruta pirā, ma-āri pida, ne-inaa oodai Ak’ōrepa k’inia bik’a. Waapiara ijāadak’āri, ne-inaa waibiara oodai iru-it’ee. Māga p’anadak’āri, na nejō biirima jaradai: “Jāmāik’aapa āyaa wāji māik’aapa p’usa jāde baaināji.” Māga wāara ijāarutara, ma nejō biiripa ooi parāpa jararutak’a.

Ichita oodaipia bi Ak’ōrepa oopi bik’a

⁷ —Parādepemapa chok’apari aba iru bi ne-uu k’āide mimia bap’eda maa-e pirā oveja ak’ideepa cheru pirā, znāga jarak’ajik’ā? “Su-ak’i bēeji māik’aapa nek’ōji.”

⁸ Māga-e. Ma k’āyaara nāga jarai: “Mi-it’ee nejōoji māik’aapa mia iidiruta anēeji, mi nek’omaa, ne-inaa tomaa bi misa. T’ēepai pi nek’oi māik’aapa ne-inaa toi.”

⁹ Ma awara pia gracias jara-e pait’ee ma chok’aparipa ooda pari pia jaradak’a.

¹⁰ Māga pik’a parāpa oodap’eda jōmaweda Ak’ōrepa jaradak’a, irumaa nāga jaradaipia bi: “Piata tai chok’apari. Jīp’a oojida pia jaradak’a.”

Jesupa leprapa k’ayaa beerā diez jipada

¹¹ Jesús ode wāde Jerusalende, wāyaaji Samaria eujāde māik’aapa Galilea eujāde.

¹² Panaji p’uuru chak’ende. Mama irumaa chejida diez imik’īraarā leprapa k’ayaa p’ani. Mamīda t’imí p’aneejida māgā k’ayaa p’anadap’edaa perā.

¹³ Māga nide biajida:

—Jesús, Tachi Jarateepari, jtai chupiria k’awāaji!

¹⁴ Jesupa āchi unuk’āri, māgaji:

—P’aareerāmaa wāti jarade Tachi Ak’ōre juapa pāchi k’ap’ia jipak’ooda.

Māgā wārutade, jipa p’aneejida.

¹⁵ Ma diezdepema abaapa unuk’āri ichi k’ap’ia jipada, āpítee o-īa cheji. Tachi Ak’ōremaa golpe pedee pia jara cheji.

¹⁶ Māpai Jesús k'ṭrapite bedabaidachi ichi tau biiri eujāde t'ōbairumaa. Māga ooji gracias jarait'ee ichi jipada perā. Ma eperā judio-e paji. Samaria eujādepema paji.

¹⁷ Māpai Jesupa māgaji:

—¿Diez paji-ek'ā aji, jipa p'anedap'edaarā āchi k'ayaadeepa? ¿Sāma p'anima apemaarā nueve?

¹⁸ ¿Na k'ṭra tewaraa aupaita chejik'ā aji, gracias jarade Tachi Ak'ōremaa?

¹⁹ Māpai Jesupa māgaji ma eperāmaa:

—P'irabāiji māik'aapa wāji. Pia wāara ijāada perā, jipa beejida aji.

*Sāga pait'ee Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichideerā papik'āri
(Mt 24.23-28, 36-41)*

²⁰ Fariseorāpa Jesumaa iidijida:

—¿Sāapaita Tachi Ak'ōrepa ichia pēida rey papiit'ee na eujāde?

Jesupa p'anauji:

—Tachi Ak'ōrepa pēida rey papi-e pait'ee eperāarā taide.

²¹ Eperāarāpa jarada-e pait'ee: “Iru nama bi” maa-e pirā “iru jāma bi”. Māga p'oyaa jarada-e iru parā ome bapari perā, unuda-e p'ani mīda.

²² Māpai Jesupa chi k'ōp'āyoorāmaa māgaji:

—Ewari cherude parāpa mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, audú unu k'inia jōnadait'ee. Mamīda unuda-e pait'ee.

²³ Eperāarā ūk'uruurāpa jaradait'ee: “Iru nama bi” maa-e pirā “iru jāma bi”. Mamīda wānāati āchia jara p'animaa māik'aapa ijāanāati āchi pedee.

²⁴ Atu p'anide pa tau p'orep'orek'āri pajā jōmaweda ídaa ataparik'a, māga pik'a atu p'anide mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, waya cheit'ee.

²⁵ Mamīda māga pai naaweda írapemaarāpa mi chupiria papidait'ee māik'aapa yiarāa iru p'anadait'ee.

²⁶ Noé bada ewaride p'asadak'a, māga pik'a p'asait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema waya chek'āri.

²⁷ Maapai eperāarā nek'opachida, ne-inaa topachida māik'aapa miak'āipachida Noé ichi barcode bataurumaa. Māpai k'oi che nībeeji, na p'ek'au eujā ūudachi māik'aapa eperāarā jōmaweda k'iniidachida.

²⁸ Māga paji ichiaba Lot bapariik'āri. Eperāarā nek'o para bapachi, to para bapachi, ne-inaa neto para bapachi, ne-uu para bapachi māik'aapa te oo para bapachi.

²⁹ Mamīda Lot Sodoma p'uurudeepa uchiak'āri, ma ewate it'ariipa k'oi tau baaiparik'a, azufre māuk'a baaiji t'ipitau ome ma p'uuru íri. Mapa ma p'uurudepemaarā jōmaweda k'iniidachida.

³⁰ Māga pik'a pait'ee Eperā Ak'ōre Truadepema waya chek'āri. Eperāarāpa Tachi Ak'ōrede k'ṭsiada-e p'anadait'ee.

³¹ Ma ewate eperā terrazade bi pirā, mamāik'aapa irabaik'āri, teedaa t'īuk'araa bi ichi net'aa p'e atade. Ma awara eperā ichi ne-uu k'āide ni pirā, teedaa cheik'araa bi ichi net'aa atade.

³² K'irāpāti Lot wēra p'asada.

³³ Eperā piuumaa bi pirā mide ijāapari k'aurepa, māgí piuk'āri atuait'ee. Mamīda eperā piuru pirā mide ijāapari k'aurepa, māgí eperā piuk'āri, it'aa wāit'ee.

³⁴ “Mia jara bi: Ma ewate p'ārik'ua mi waya cheit'ee. Omé araa p'aru abaade k'āi p'anide angeleerāpa aba it'aa ateedait'ee; chi apema atabēidait'ee.

³⁵ Ichiaba wēraarā omé trigo bamaa p'anadait'ee k'ūrumade. Aba it'aa ateedait'ee; chi apema atabēidait'ee.

³⁶ [Ichiaba imik'ṭraarā omé ne-uu k'āide mimimaa p'anadait'ee. Aba it'aa ateedait'ee; chi apema atabēidait'ee.]

³⁷ Māpai Jesús k'ōp'āyoorāpa iidijida:

—Tachi Waibia, ¿sāma māga p'asait'eema? ajida.

P'anauji:

—Piuda k'ap'ia bimāi, ākoso seedaipatada aji.

18

Jesupa p'ētrāade māik'aapa charrade nepirida

¹ Jesupa chi k'ōp'āyoorāmaa nāga nepiriji jarateit'ee ichita sēda-ee it'aa t'ipataadamerā.

² Māgaji:

—P'uuru abaade charra bapachi. Māgipa Tachi Ak'ōre, eperāarā paara waaweek'aa paji.

³ Ma p'uurude ichiaba bapachi p'êtrāa. Māgí nepira iru baji awaraa eperā ome. Mapa wāpachi ma charramaa irua ma nepira ak'imerā.

⁴ Ewari chaa ma charrapa iru pedee ūripachi mīda, k'aripa k'iniak'aa paji. Mamīda t'ēpai k'īsiaji: "Mia Tachi Ak'ōre waaweek'aa, eperāarā jida.

⁵ Mamīda na p'êtrāapa mi itu bi-e bairā, mi t'āri k'achiadai naaweda, k'aripait'ee waa chenaamerā."

⁶ Māpai Jesupa ichiaba māgaji:

—Ma charra k'achia bipa māga ooji pirā ma p'êtrāa ome,

⁷ audupīara Tachi Ak'ōrepa ichia jirit'eradaarā k'aripait'eeda aji, ārapa it'aa iidipata perā āstaawa, p'ārik'ua pida. ĴĀramaa taarā nīpiik'ā?

⁸ Mia jara bi: Taarā-e weda āra k'aripait'ee. Mamīda mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema waya chek'āri, Ĵunu cheik'ā aji, na p'ek'au eujāde p'ani ijāapataarā at'āri mīde wāara ijāapata?

Jesupa nepirida fariseode māik'aapa impuesto p'eparide

⁹ Jesupa awaraa nepiriji jarateeit'ee chi awaraarā ek'ariara ak'i p'anīrāmaa, āchi t'āri piara p'ani jīak'aapa:

¹⁰ —Īmik'īraarā omé wājida Tachi Ak'ōre te waibiadee it'aa t'īde. Aba fariseo paji. Jōdee chi apemapa Cesar-it'ee impuesto p'epachi.

¹¹ Ma fariseo ak'inī beep'eda, nāga it'aa t'īpachi: "Aai, Ak'ōre, pīmaa gracias jarapari, mi apemaarāk'a bak'aa perā. Mi nechīayaa bak'aa; k'achia ooyaa bak'aa; chīara wēra ome k'āik'aa māik'aapa ook'aa jā impuesto Cesar-it'ee p'eparipa ooparik'a.

¹² Tomia chaa k'āima omé nek'ok'aa it'aa t'īt'ee māik'aapa mia jitaru ne-inaa diezdepema chaa aba pīmaa teepari."

¹³ Mamīda ma Cesar-it'ee impuesto p'epari t'imí bainī baji, audū p'ek'au k'achia ooyaa bi jīak'aapa. Mapa it'aa pida ak'ik'aa paji. Jīp'a t'ūa t'aap'e nībapachi māik'aapa it'aa t'īpachi: "Aai, Ak'ōre, mi chupiria k'awāaji p'ek'au k'achia ooyaa bairā."

¹⁴ Mia jara bi: Ma impuesto p'epari k'āiwee wāji ichi temaa, Tachi Ak'ōrepa irua p'ek'au k'achia oopata wēpapida perā. Jōdee māga-e paji ma fariseo ome. Tachi Ak'ōrepa irua p'ek'au k'achia oopata wēpapi-e paji. Chi awaraarā k'āyaara waibiara pa k'inia bi ek'ariara bait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite. Jōdee chi audua-ee bi awaraarā k'āyaara waibiara pait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite.

Jesupa warrarā bendiciada

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Ichiaba eperāarāpa warra chak'eerā aneejida Jesumaa iru jua bimerā āra ĩri māik'aapa bendiciamerā. Mamīda chi k'ōp'āyoorāpa māga unudak'āri, ma warrarā aneedap'edaarā itriajida.

¹⁶ Māpai Jesupa chi k'ōp'āyoorā t'ī p'ejī māik'aapa māgaji:

—Ichiak'au mīmaa warrarā chepīti, Tachi Ak'ōrepa āra jīak'arā biit'ee perā ichi jua ek'ari, ichideerā p'aneedamerā.

¹⁷ Mia wāarata jararu. Warra chaipa t'āripa wāara ijāapari. Eperāpa māgá Tachi Ak'ōrede ijāa-e pirā, p'oyaa ba-e pai iru jua ek'ari ichideerā ome.

Eperā p'arat'ara bada Jesús ome pedeeda

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Eperāarā poro waibiapa iidiji Jesumaa:

—Tachi Jarateepari t'āri pia, Ĵk'āata mia oopīa bīma aji, it'aa wāit'ee?

¹⁹ Jesupa p'anauji:

—Ĵsāap'eda mīmaa t'āri pia bida a bīma? aji. T'āri pia apaita bi: māgí Tachi Ak'ōre.

²⁰ Pia k'awa bi Tachi Ak'ōrepa Moisemaa ūraa p'āpida:

•Eperā peenāaji; miak'āi bi pirā, awaraarā ome k'āināaji; nechianāaji; sewa jaranāaji chīara k'achiade baaipiit'ee; pichi ak'ōre māik'aapa pichi nawe k'inia iru baparīji māik'aapa āra pedee ūriparīji.' *(Ēx 20.12-16)*

²¹ Māpai ma eperāpa māgaji:

—Mia ma jōma ooparida aji, k'ūtrāa weda.

²² Māga ūrik'āri, Jesupa p'anauji:

—Ne-inaa aba waide oo-e bi. Pichi net'aa jōmaweda netok'oonāji māik'aapa chupiria beerāmaa ma p'arat'a tēji. Māga ooru pirā, ne-inaa pipiara iru bait'ee Tachi Ak'ōre eujāde. Māga oop'eda, mi ome nīpa chēji.

²³ Mamīda māga ūrik'āri, ma eperā k'īra pia-ee wāji, p'arat'a audū k'inia bada perā.

²⁴ Māga unuk'āri, Jesupa māgaji:

—Ĵchaaree bi p'arat'ara beerā p'aneedait'ee Tachi Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome!

²⁵ Chaareera bida aji, p'arat'ara bi beeit'ee Tachi Ak'õre jua ek'ari, camello aguja taude wāyaa k'āyara.

²⁶ Māpai chi ūri p'anadap'edaarāpa iidijida:

—Māgara, ¿k'aita p'oyaa it'aa wāyama? ajida.

²⁷ Jesupa p'anauji:

—Eperāarā p'oyaa it'aa wāda-eda aji, āchi k'īradoopa, audú chaaree bairā. Mamīda Tachi Ak'õre-it'ee ne-inaa chaaree wē-eda aji.

²⁸ Māpai Pedropa māgaji:

—Tachi Waibia, tai net'aa jōmaweda atabēijida pi ome nipapataadait'ee.

²⁹ Jesupa p'anauji:

—Mia wāarata jararu. Eperā mide ijāa bi k'aurepa atabēiru pirā ichi te, wēra, ipemaarā, ak'õreerā maa-e pirā warrarā,

³⁰ māgí eperāpa waapiara atait'ee na p'ek'au eujāde bi misa, māik'aapa piuk'āri, ichita chok'ai bapariit'ee Tachi Ak'õre ome.

Jesupa jarada õpee jarada k'achia beerāpa ichi peedait'ee

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ T'ēepai Jesupa chi k'õp'āyoorā doce awara āi t'ī p'e ataji māik'aapa māgaji:

—frā tachi Jerusalendee wādait'ee. Mama jōmaweda chonaarāwedapema Ak'õre pedee jarapataarāpa p'ādap'edaak'la p'asait'ee mi, chi Eperā Ak'õre Truadepema ome.

³² K'achia beerāpa mi k'īra tewaraarāmaa teedait'ee. Māgīrāpa mi oo iru p'anadait'ee, ik'achia jaradait'ee mimaa māik'aapa k'īramaa idudait'ee.

³³ Maap'eda mi widait'ee māik'aapa peet'aadait'ee. Mamīda ewari õpeemaa mi waya chok'ai p'irabaiit'eeda aji.

³⁴ Jesús k'õp'āyoorāpa maarepida k'awada-e paji irua jarada. Ichiaba k'awada-e paji k'āaredeta pedee baji. Irua jara k'inia bada p'oyaa k'awadak'aa paji.

Jesupa tau p'āriu bi jipada Jericó p'uurude

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesús Jericó p'uuru k'ait'a pak'āri, unuji tau p'āriu bi o bi ik'aawa su-ak'i bi. Māgí chupiria chipa chi wāyarutaarāmaa p'arat'a iidimaa baji.

³⁶ Ūrik'āri eperāarā chok'ara wāyaa wāruta ichi ik'aawa, iidiji:

—¿K'aita nama wāyaa wādama? aji.

³⁷ P'anaujida:

—Jesús Nazaret p'uurudepemata wāyaa wāda ajida.

³⁸ Māga ūrik'āri, ma tau p'āriu bipa bijaji:

—Jesús, Rey David Warra, mi chupiria k'awáaji!

³⁹ Chi naa wādap'edaarāpa itriat'aapachida k'īup'ee beemerā. Mamīda waapiara biapachi:

—Rey David Warra, mi chupiria k'awáaji.

⁴⁰ Māpai Jesús ak'inī beejī māik'aapa jarajī aneedamerā. K'ait'a pachek'āri, Jesupa iidiji:

⁴¹ —¿K'āata k'inia bima aji, mia pi ome oomerā?

Tau p'āriu bipa p'anauji:

—Tachi Waibia, michi taupa pia unu k'inia bida aji.

⁴² Māpai Jesupa māgaji:

—¡Unúji! Pia ijāada perā, jipa beejida aji.

⁴³ Aramāgá ma tau p'āriu badapa pia unu beejī māik'aapa Jesús t'ēe wāji. O-īapa pia pedeeji Tachi Ak'õremaa. Ichiaba Jesupa ooda unudap'edaarāpa o-īapa pia pedee p'aneejida Tachi Ak'õremaa.

19

Jesús Zaqueo ome

¹ Jesús Jericó p'uurude panak'āri, nipaji calle jāde.

² Mama bapachi eperā p'arat'ara bi, t'ījarapatap'edaa Zaqueo. Māgí Cesar-it'ee impuesto p'epataarā poro waibia paji.

³ Ma eperāpa Jesús k'awa k'inia baji. Mamīda p'oyaa unuk'aa paji, eperāarā audú chok'ara nipadap'edaa perā iru ome. Ma awara ichi audú jep'eda baji.

⁴ Mapa Jesús naa p'irajī māik'aapa it'ī padachi pak'uru o bi ik'aawa badade Jesús wāyaaait'eemāi.

⁵ Māpai Jesús Zaqueo badamāi wāyaa wāk'āri, it'aa ak'iji māik'aapa māgaji:

—Zaqueo, isapai irabāiji jāmāik'aapa, idi mi pi tede beeit'ee perā.

⁶ Aramāgá Zaqueo irabaidachi māik'aapa t'āri o-īa Jesús ateeji ichi temaa.

⁷ Māga unudak'āri, arii p'anadap'edaarā jōmaarāpa ik'achia pedee p'aneējida Jesús āpite, iru wāda perā p'ek'au k'achia ooyaa bida apata tede.

⁸ T'ēepai teeda p'anadak'āri, Zaqueo bainī beejī māik'aapa māgaji:

—Tachi Waibia, mia net'aa p'e iru bidepema esa- auk'a chupiria beerāmaa teeit'eeda aji. Ichiaba chāra p'arat'a chiadoo pirā, ma chiada aba chaachaa pari k'imari teeit'eeda aji.

⁹ Māpai Jesupa māgaji:

—Idi Tachi Ak'ōrepa na te chipari k'aripa ataji iru o k'achiade wādadeepa, auk'a Tachi Ak'ōrede ijāapari perā, ichi chonaarāwedapema ak'ōchona Abrahampa ijāadak'a.

¹⁰ Ma-it'eepi mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema cheji; atua beerā jiriit'ee māik'aapa o k'achiadeepa k'aripa atait'ee.

Jesupa p'arat'ade nepirida
(Mt 25.14-30)

¹¹ Eperāarāpa ūrimaa p'anajida Jesupa māga jarak'āri. Jerusalén k'ait'a bada perā, āchia k'Isiajida taarā-ee Tachi Ak'ōrepa iru rey papiit'ee. Mapa Jesupa nāga nepiriji jarateit'ee.

¹² —P'arat'ara beerādepema aba bapachi. Māgi t'imī wāji awaraa eujādee, Cesarpa ichi rey bimerā māik'aapa t'ēepai ichi āpitee chemerā ichi eujā ak'ide.

¹³ Mamīda wāi naaweda, t'i p'ejī ichi mimiapataarā diez māik'aapa p'arat'a waibia teeji āchi chaachaa. Māpai māgaji: “Na p'arat'apa net'aa neto p'e atāti māik'aapa netōti awaraarāmaa waapiara eepadamerā, mi cheru misa.”

¹⁴ Mamīda ichi eujādepemaarāpa iru k'ira unuamaa iru p'anapachida. Mapa iru t'ēe eperāarā p'ējida jaradamerā: “K'iniada-e jā eperā tai rey pamerā.”

¹⁵ Māga jara p'ējida mīda, Cesarpa iru rey biji. Ma t'ēepai waya cheji ichi eujādee. Pachek'āri, t'i p'ējī ichi mimiapataarā, māgi p'arat'a teedarāmaa, k'awaa k'inia bada perā jōmasaa eepa iru p'ani āchi chaachaa.

¹⁶ Chi naa chedapa māgaji: “Señor, pia p'arat'a teeda mimaa, ma p'arat'a tau chaa waa diez eepa wājida” aji.

¹⁷ Reyra māgaji: “iPi pia bida aji, pia mimiapari perā! Mia atabēida pia ak'iji māik'aapa ai īri waapiara uchiapiji. Māga ooda perā irā mia pi eperāarā poro waibia papiit'ee p'uuru diez ak'ipariimerā.”

¹⁸ Araarepema mimiaparipa ichiaba jara cheji: “Señor, pia p'arat'a teeda mimaa, ma p'arat'a tau chaa waa joisomaa eepa wājida” aji.

¹⁹ Ichiaba māgimaa reypa māgaji: “Māgara pia p'uuru joisomaa ak'ipariit'eeda” aji.

²⁰ Mamīda awaraa mimiapari chedapa māgaji: “Señor, acha bida aji, pia p'arat'a mimaa teeda. P'arude pia jī bīp'eda, ia iru bajida aji.

²¹ Mia pi waawee bapari, k'awa bairā pia eperāarā pia chupiria k'awak'aa. K'awa bīpichia ne-inaa jōma p'e atapari awaraarā mimiadap'edaa pari.”

²² Māpai ma reypa māgaji: “iMimiapari k'achia! Pia jaradak'a ooit'eeda aji, pi ome. K'awa bida a bi, mia pia chupiria k'awak'aa māik'aapa mia ne-inaa jōma p'e atapari awaraarā mimiadap'edaa pari.

²³ Māgara ṣsāap'eda pia mi p'arat'a iana-e pajima aji, p'arat'a iapata tede, mi chek'āri, māpemaarāpa mimaa waya teedamerā ai īri eepadap'edaa ome?”

²⁴ Māpai ma reypa māgaji arii p'anadap'edaarāmaa: “Jāri atāti mia p'arat'a teeda irumaa māik'aapa tēeti ma p'arat'a tau chaa waa diez eepadamaa.”

²⁵ Māpai āchia māgajida: “Mamīda tachi poro waibia, jirua ma tau chaa waa diez eepada iru bida!” ajida.

²⁶ Māpai ma reypa māgaji: “Mia jara bi: Chi iru bimaa waapiara teeit'ee. Mamīda chi mak'iaara wēe bīpa ma-āri iru bi paara jāri atait'eeda aji.

²⁷ Ma awara jirināti mi k'iniada-ee p'anadap'edaarā āchi rey pamerā. Anēeti mi k'irapite māik'aapa peek'ōti.”

Jesús Jerusalén p'uurudee wāda
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Ma pedee jara aupap'eda, Jesús wāji Jerusalén ode.

²⁹ Olivo Eede, Betfagé māik'aapa Betania p'uuru k'ait'a panadak'āri, chi k'ōp'āyoorā omé naa p'ējī.

³⁰ Āramaa māgaji:

—Wāti ara bi p'uuru tachi k'irapite bimaa. Panadak'āri, ununadait'ee burro jī bainī bi, waide apida batauda-e p'ani iru īri. Ēra atāti māik'aapa anēeti.

³¹ Apidaapa iidiruta pirā k'āare-it'ee ēramaa p'ani, jarāti: “Tachi Waibiapa arak'atia atee k'inia bi.”

³² Māpai Jesús k'ōp'āyoorā wājida māik'aapa ununajida jōma irua jaradak'a.

³³ Ma burro ēramaa p'ani misa, chipariirāpa iidijida:

—¿K'āare-it'ee ēramaa p'anima? ajida.

³⁴ P'anaujida:

—Tachi Waibiapa arak'atia atee k'inia bida ajida.

³⁵ Māpai ma burro Jesumaa ateedap'eda, āchi iripema p'aru jīpatap'edaa ata bijida ai īri māik'aapa bataupijida.

³⁶ Wāruta misa, eperāarāpa āchi iripema p'aru t'ō jēra bijida o jāde, āchi rey pai jīak'aapa.

³⁷ Māpai Olivo Eedeepa irabapata o k'ait'a pa wādak'āri, jōmaweda iru ome nīpapataarā o-īapa biuk'a para beeji, taarā-ee āchi rey pai jīak'aapa. O-īapa Tachi Ak'ōremaa pedee pia pedee pachida, āchia unudap'edaa perā Jesupa oo bi; ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

³⁸ Māgapachida:

—j'k'īra wāree Ak'ōre eujāde, Tachi K'aripapari reyk'a cheru perā! jīrā Tachi Ak'ōre k'āiwee bapariit'ee ichi eperāarā ome! jīru jōmaarā k'āyara waibiara bi!' (Sal 118.26)

³⁹ Māpai ūk'uru fariseorā ma eperāarā t'āide p'anadap'edaarāpa Jesumaa māgajida:

—Tachi Jarateepari, pi ome nīpapataarā itriapāde ajida, māga jaranaadamerā.

⁴⁰ Mamīda Jesupa p'anauji:

—Na eperāarā k'ūp'ee p'aneeruta pirā, māu paara māga biadait'eeda aji.

Jesús Jerusalem-it'ee jēda

⁴¹ Jerusalén p'uuru k'ait'a parutade Jesupa araa ak'ik'āri, jēedachi.

⁴² Māpai māgaji:

—jīdepemaarāpa mide ijāadap'edaa paara, idi weda mia parā k'āiwee p'aneepik'aji! Mamīda māga k'awada-e p'anadairā, parā-it'ee mera pik'a bi. Mapa p'oyaa unuda-e Tachi Ak'ōrepa oo bi.

⁴³ Jerusalén, ewari cherude pīmaa ne-inaa k'achia p'asait'ee. Pi k'īra unuamaa iru p'anapataarāpa muralla yoorodee oodait'ee pi ik'aawa. Pi wap'ira atadait'ee māik'aapa ma muralladeepa pi k'īdaa chaa wawadait'ee.

⁴⁴ Pi muralla jōma t'ee't'adait'ee, edajādepema te jēra bi paara. Aide p'anīrā chok'ara peedait'ee. Māu apida bee-e pait'ee awaraa māu īri, pīdepemaarāpa ūridaamaa p'anadap'edaa perā mia parā k'arīpa chek'āri.

Jesupa ne-inaa netopataarā jērek'ooda Ak'ōre te waibiadeepa

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Jerusalén p'uuru de panadak'āri, Jesús Tachi Ak'ōre te waibiade t'ūji māik'aapa jēremaa beeji aide ne-inaa netomaa p'anadap'edaarā.

⁴⁶ Māgaji:

—Tachi Ak'ōre Ūraa p'ā jēra bide jara bi:

'Mī te it'aa t'īpata teda apatadait'ee.'

(Is 56.7)

'Mamīda parāpa nechiapataarā ték'ata oo iru p'ani.'

(Jer 7.11)

⁴⁷ Ewari chaa Jesupa jarateepachi Tachi Ak'ōre te waibiade. Maapai p'aareerā poroorā, Moisepa p'āda jarateepataarā māik'aapa Jerusalén p'uuru pidaarā poro waibiārāpa jīripachida Jesús peepit'adait'ee.

⁴⁸ Mamīda p'oyaadak'aa paji, eperāarāpa iru pedee audū ūri k'inia p'anadap'edaa perā.

20

Tachi Ak'ōrepa Jesús pēida

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Ewari aba Tachi Ak'ōre te waibiade Jesupa jarateemaa baji pedee pia Ak'ōrepa jara pēida. Māga nīde pachejida p'aareerā poroorā, Moisepa p'āda jarateepataarā māik'aapa judiorā poro waibiārā.

² Māirāpa Jesumaa iidijida:

—¿Tachi Ak'ōrepa tai biji-ek'ā ichi te waibia ak'idamerā? ¿K'aipa pīmaa nāga oopi bima? ajida.

³ Jesupa p'anauji:

—Mīa pida parāmaa iidiit'eeda aji. P'anāuti p'oyaa p'anaudai pirā.

⁴ ¿K'aipa pēijima aji, Juan Bautistapa poro choo chemerā; Tachi Ak'ōrepa maa-e pirā eperāarāpa?

⁵ Māpai āchi pitapai pedee para beeji:

—Tachi Ak'ōrepa pēidada aruta pirā, irua iidiit'ee: “Māgara, ¿sāap'eda Juan ūraa ijāada-e pajima?” ait'ee.

⁶ Ichiaba jaradaik'araa bi: “eperāarāpa Juan pēijida”. Māga jararuta pirā, na eperāarā k'īraudaridait'ee tachi ome māik'aapa tachi māupa bat'a peedai. Jōmaarāpa ijāa p'ani Juan Tachi Ak'ōre pedee jarapari paji.

⁷ Mapa āchia p'anaujida:

—K'awada-e p'anida ajida, k'aipa Juan pēiji poro choo chemerā.

⁸ Māpai Jesupa māgaji:

—Māgara mia pida jara-eda aji, k'aipa mimaa nāga oopi bi.

Mimiapataarā k'achia beerāde nepirida

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Maap'eda Jesupa nāga nepirimaa beejī jarateit'ee eperāarāmaa:

—Eperāpa uva eujā uuji. Maap'eda ne-uu eujā ak'ipataarā jiriji aide mimiadamerā. Māpai awara āyaa t'imí wāji.

¹⁰ T'ēpai uva oropata ewari pak'āri, ma eujā chiparipa ichi mimiapari pēiji ma ne-uu ak'ipataarāmaa, ichi eere bee bi chauda tee pēidamerā. Mamīda āchia ma mimiapari sīk'oojida māik'aapa pēit'aajida waya chiparimaa, maarepida net'aa wēe.

¹¹ Māpai ma ne-uu chiparipa awaraa mimiapari pēiji. Mamīda māgimaa ichiaba ik'achia jaradap'eda, p'ua oot'aaajida māik'aapa jua arajāgaa pēit'aajida.

¹² Ma t'ēpai awaraa mimiapari pēiji. Mamīda ma ne-uu ak'ipataarāpa iru auk'a p'ua oojida māik'aapa taawaa pēijida.

¹³ Māpai ma ne-uu chiparipa māgaji: “Irá, ħk'āata ooyama? aji. Pēiit'eeda aji, mi warra k'inia iru bi. Taawa iru waaweedayada” aji.

¹⁴ Mamīda ma ne-uu ak'ipataarāpa iru warra t'imí cheru unu atadak'āri, āchi pitapai māgapachida: “Jāgipa ichi ak'ōre net'aa jōmaweda atait'ee chi ak'ōre piuk'āri. Peet'aadāma ajida, tachi-it'ee na ne-uu eujā beemerā.”

¹⁵ Mapa ma uva eujādeepa uchua atajida māik'aapa peet'aajida.

Māpai Jesupa māgaji:

—Parāpa, ħk'āata k'īsia p'anima aji, ma uva eujā chiparipa ooit'ee ma eujā ak'ipataarā ome?

¹⁶ Mia jarait'ee. Wāk'āri, ma eujā ak'ipataarā peek'ooit'eeda aji, māik'aapa chi eujā teit'eeda aji, awaraarāmaa āchia ak'ipataadamerā.

Māga ūridak'āri, eperāarāpa māgajida:

—jMāga p'asa-e pait'eeda! ajida.

¹⁷ Mamīda Jesupa āramaa ak'iji māik'aapa māgaji:

—Māgara, ħk'āata jara k'inia bima aji, na pedee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādadepema?

'Te opataarāpa māu k'iniada-e padap'edaa pipiara padachi.' (Sal 118.22)

¹⁸ Eperā ma māu pipiara bi iri t'ūturu pirā, chupiria nibeit'ee. Jōdee ma māu eperā iri baairu pirā, iru peet'aait'ee.

¹⁹ P'aareerā poroorāpa Moisepa p'āda jarateepataarā ome ma nepirida ūri aupadak'āri, k'awaajida Jesupa āchideta pedee baji. Mapa aramata jita atapi k'inia p'anajida. Mamīda māga ooda-e paji eperāarā waawee p'anadap'edaa perā.

Judiorāpa Cesar-it'ee impuesto p'aapatap'edaa

(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

²⁰ Maperā t'ēpai ma judiorā poroorāpa pēijida t'āri jīp'a pik'a beerā Jesús ome pedeede. K'inia p'anapachida ma eperāarāpa iidi p'anipa Jesupa pedee k'achia jarapida Romadepemaarā poro waibiara āpīte. Māgā ma eujā ak'ipari, Romadepemaarā poro waibiapa iru atapii.

²¹ Ma-it'ee ma pēida eperāarāpa Jesumaa iidiijida:

—Tachi Jarateepari, taipa k'awa p'anida ajida, pia pedee wāra jarapari māik'aapa jarateepari eperāarāpa ne-inaa pia oo k'awaadamerā. Eperāarā maarepida k'ūrak'aa. Ichita jara bi eperāarā k'īra jīp'a p'anapataadamerā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

²² Māga bita, nāga iidi k'inia p'ani: ħPia bik'ā ajida, taipa Cesarmaa impuesto p'aadait'ee wa māga-e?

²³ Jesupa k'awa bada perā mairāpa k'īsia k'achia iru p'ani, māgaji:

²⁴ —Ak'ipiti denario p'arat'a tau. ħK'ai k'īrata nade bi māik'aapa k'ai t'īta p'ā bima? aji.

P'anaujida:

—César k'īra māik'aapa ichi t'īta p'ā bida ajida.

²⁵ Māpai Jesupa māgaji:

—Māgara tēeti Cesarmaa irua net'aa iidiipari, māik'aapa auk'a tēeti Tachi Ak'ōremaa irua iidiipari.

²⁶ Māga ūridak'āri, k'awaajida Jesumaa pedee k'achia p'oyaa jarapida-e pai eperāarā taide. Mapa ak'itrua para beeji māik'aapa k'ŭp'ee'k'oodachida.

Piudap'edaarā chok'ai p'irabaipatade iididap'edaa
(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Maap'eda saduceorā ūk'uru wājida Jesumaa. Saduceorāpa ijāadak'aa eperā piup'eda waya chok'ai p'irabaii. Maperā iidijida:

²⁸ —Tachi Jarateepari, Moisepa nāga p'ā bēijida ajida. Eperā miak'āi bi warra wēe piuru pirā, chi ipemapa iru wēra ataipia bi māik'aapa ai ome warra oopia bi chi ipema piuda k'ap'ia pari.

²⁹ Māga jaradap'eda, ma saduceorāpa nāga nepirijida. P'anajida ipemaarā siete. Chi naapema miak'āiji. Mamīda warra wēe piuji.

³⁰ Chi araarepema

³¹ māik'aapa araarepema miak'āijida ma p'ētrāa ome. Mamīda auk'a warra wēe piujida. Ma t'ēpai chi apemaarā jida miak'āijida ma p'ētrāa ome. Mamīda āchi jōmaweda warra wēe piujida.

³² Maap'eda ma wēra ichiaba piuji.

³³ Irā taipa nāga k'awa k'inia p'ani. Piudap'edaarā waya chok'ai p'irabaidak'āri, ŷchisāgī ipemata ma wēra imik'ira pait'eema ajida, āchi jōmaweda iru ome miak'āi p'anadap'edaa perā?

³⁴ Jesupa p'anauji:

—Na p'ek'au eujāde imik'iraarā māik'aapa wēraarā miak'āipata.

³⁵ Mamīda Ak'ōrepa jirit'eradaarā ichi eujāde p'anadak'āri, imik'iraarā wēraarā paara waa miak'āida-e pait'ee,

³⁶ waa piuda-e pait'ee perā. Angeleerāk'a p'anadait'ee māik'aapa Tachi Ak'ōre warrarā padait'ee, chok'ai p'irabaidap'edaa perā.

³⁷ Moisepa paara tachimaa k'awapipari piudap'edaarā chok'ai p'irabaidait'ee. Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa irumaa pedee'āri pak'uru jep'eda urua jira bideepa t'ipitauk'a, jaraji ichi Abraham, Isaac, Jacob ijādap'edaa Ak'ōre Waibia.

³⁸ ¡Tachi Ak'ōre piudap'edaarā Ak'ōre Waibia-e! ¡Chok'ai p'anauirā Ak'ōre Waibia, iru-it'ee eperāarā jaureerā jōma chok'ai p'anadairā!

³⁹ Māpai ūk'uru Moisepa p'āda jarateepataarāpa māgajida:

—Tachi Jarateepari, pia p'anaujida ajida.

⁴⁰ Maadamāiipa waawee p'aneejida waa iididait'ee.

Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Māpai Jesupa iidiji:

—ŷSāap'eda jara p'anima aji, Mesías chonaarāwedapema Rey Daviddeepa uchiat'ee?

⁴² Salmos p'ādade Rey Davidpa paara jara bi:

“Tachi Ak'ōrepa jaraji Tachi Waibia: “Pi mi ome auk'a waibia bairā, su-ak'i beepāde aji, mi juaraare,

⁴³ mia pi k'ira unuamaa iru p'anapataarā p'oyaaru misa.”’ (Sal 110.1)

⁴⁴ Davidpa ichi ēreerādeepa uchiat'ee bimaa t'ijaraji “Tachi Waibia”. ŷMapa k'awada-ek'ā aji, Mesias waibiara bi chonaarāwedapema Rey David k'āyaara?

Jesupa Moisepa p'āda jarateepataarā imiateeda
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Eperāarā jōmaarāpa ūrimaa p'anajida, Jesupa chi k'ōp'āyoorāmaa māgak'āri:

⁴⁶ —K'irak'auapai p'anapataadai Moisepa p'āda jarateepataarāk'a. Āchi audua p'anadairā p'aru teeso jī awaa p'anapata māik'aapa k'inia p'anapata jōmaarāpa āchimaa saludaadamerā plaza bee chaa, tachi poro waibiarā ome oopatak'a. Ichiaba su-ak'i p'aneepata su-ak'i beepari pipiara bide Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede māik'aapa nek'odak'āri, chi su-ak'i beepari pipiara bide su-ak'i p'aneepata.

⁴⁷ Ma awara p'ētrāarā k'aripadai k'āyaara, āra te jāri atapata māik'aapa taarā it'aa t'ipata, eperāarāpa āchi t'o p'anadamerā. Māga p'anapata perā, Tachi Ak'ōrepa āra audupiara miapiit'ee, k'achia beerā miapik'āri ichi ewari waibia ewate.

21

P'ētrāa chupiria k'iripa primisia teeda
(Mr 12.41-44)

¹ Jesupa ak'imaaji, p'arat'ara beerāpa primisia ata bi p'ani misa p'arat'a p'epatade Tachi Ak'ōre te waibiade.

² Māpai ichia unuji p'ētrāa chupiria k'iripa ata bi cheru p'arat'a tau omé cobredee.

³ Māga unuk'āri, Jesupa māgaji:

—Mia wāarata jararu. Na p'ētrāa chupiria k'iripa primisia waibiara teejida aji, apemaarā k'āyaara.

⁴ Jōmaarāpa tee p'ani āchi p'arat'a waibia iru p'anadap'edaadepema beeda. Jōdee na p'ētrāa, chupiria k'iri mīda, ichia iru k'erada jōmaweda teeji Tachi Ak'ōremaa. Teejida aji, chi p'arat'a iru bada paara chik'oo netoit'ee.

Jesupa jarada Tachi Ak'ōre te waibia t'ee't'aait'ee

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Eperāarā ūk'uru pedeemaa p'anajida Tachi Ak'ōre te waibiade. Jarapachida māu piadee oo k'obi māik'aapa k'ira wāree baini bi eperāarāpa net'aa tee p'anadap'edaa k'aurepa. Māga ūrik'āri, Jesupa māgaji:

⁶ —Ewari cherude parāpa na jōma unu p'ani unuda-e pait'ee. Māu apida bee-e pait'ee awaraa māu ūri, na jōmaweda t'ee'oo chedait'ee perā.

Ne-inaa p'asait'ee na p'ek'au eujā jōi naaweda

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Māpai Jesumaa iidijida:

—Tachi Jarateepari, ḡsāapaita māga p'asait'eema? ajida. ḡsāga k'awadayama ajida, ma ewari k'ait'a pak'āri p'asait'ee pia jaradak'a?

⁸ Jesupa p'anauji:

—Tauk'a nipapatāati apidaamaa k'ūrapamaapa. Mi jīak'a chok'ara chedait'ee. Seewata jaradait'ee: “Mita Ak'ōre Warra; ūrapi paji chi cheit'ee bada.” Mamīda āchia jara p'ani ijānāati.

⁹ Ūridak'āri eperāarāpa jura chōo jōni māik'aapa oodaamaa p'ani āchi poro waibiarāpa jara p'anik'a, p'eranaati. Ichita māga p'asait'ee naapiara. Mamīda Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate at'āri pa-e pait'ee.

¹⁰ Ichiaba Jesupa māgaji:

—Eperāarā awaraarā ome chōodait'ee.

¹¹ Awērachai wēre nībeeit'ee; jarra oodait'ee māik'aapa k'ayaara paraait'ee eujā awara-awaraade. Ma awara pajāde ne-inaa waide unudak'aa unupataadait'ee; ne-inaa tachi p'erapipari.

¹² Mamīda māga p'asai naaweda, ijāadak'aa beerāpa parā jiripataadait'ee miapidait'ee māik'aapa jita atadap'eda, ateedait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede. Mama parā ak'idait'ee jaradait'ee eperāarā pia wa k'achia. Ichiaba carcelde t'i nībinadait'ee māik'aapa ateedait'ee reyrā k'īrapite maa-e pirā eperāarā poro waibiarā k'īrapite. Ma jōma parāmaa oopataadait'ee, mide ijāapata k'aurepa.

¹³ Māga oodak'āri, āchi k'īrapite parāpa jarapataadai Tachi Ak'ōrepa ooda parā-it'ee mi k'ap'ia pari.

¹⁴ Maapai k'īsanāati k'āare pedeeta jaradai.

¹⁵ Mia k'īsia k'awaa pedee jarapiit'ee, parā k'ira unuamaa iru p'anapataarāpa p'anaupiamapa māik'aapa jarapiamapa parāpa seewa jara jōni.

¹⁶ Mamīda pāchi ak'ōreerāpa, ipemaarāpa, ēreerāpa māik'aapa k'ōp'āyoorāpa paara parā traicionaadait'ee. Maapai parā ūk'uru peepidait'ee.

¹⁷ Jōmaarāpa parā k'ira unuamaa iru p'anapataadait'ee mide ijāapata k'aurepa.

¹⁸ Mamīda parā puda k'āu apida atuada-e, mia parā ak'i bapariit'ee perā.

¹⁹ Mapa jt'āripa choopataati! Māgá parā it'aa wādait'ee.

Jerusalén p'uuru jōdariit'ee

²⁰ —Unudak'āri soldaarāpa Jerusalén p'uuru wap'ira iru p'ani, k'awāati taarā-e jōdariit'ee.

²¹ Maapai Judea eujāde p'anīrā mirudaipia bi eera jera bidee. Jōdee Jerusalén p'uurude p'anīrā mamāik'aapa uchiadaipia bi. Ichiaba chi taawa p'anīrā chedaik'araa bi p'uurudee.

²² Māga oodaipia bi ma ewate Tachi Ak'ōrepa mide ijāadak'aa beerā k'achia ooit'ee perā. Eperāarā chupiria chitoonadait'ee, Tachi Ak'ōrepa āra k'achia ooit'ee perā ichi ūraa p'ādade jara bik'a.

²³ ¡Aai, ma ewate chupiria jōneedait'ee wēraarā biak'oo bee maa-e pirā warra chak'eerā jude iru bee, isapai p'oyaa wāda-e pait'ee perā! Ma eujāde audú chupiria jōnadait'ee māik'aapa Tachi Ak'ōrepa ne-inaa k'achia ooit'ee na p'uurudepemaarāmaa.

²⁴ Ūk'uru piudait'ee espadapa; awaraarā ateedait'ee awaraa eujādee esclavorāk'a p'aneedamerā. Maapai Tachi Ak'ōrede ijāadak'aa beerāpa Jerusalén p'uuru iru p'anadait'ee āchi jua ek'āri, Tachi Ak'ōrepa ewari awara bida parumaa āra k'achia ooit'ee.

*Eperā Ak'ōre Truadepema waya chek'āri
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)*

²⁵ —Maapai ne-inaa eperāarāpa waide unudak'aa unudait'ee ak'ōrejirude, atanede māik'aapa lucerode. Na p'ek'au eujādepemaarāpa māga unudak'āri, k'awada-e pait'ee k'āata k'īsiadai māik'aapa p'eradait'ee, audū p'usa t'o jīwaa nībait'ee perā.

²⁶ Eperāarā k'īra k'īdaipataadait'ee p'era jōnīpa, k'īsiadak'āri na p'ek'au eujā p'asarude, pajā wēre nībait'ee perā.

²⁷ Māpai eperāarāpa unudait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema jōmaarā k'āyaara waibiara bi, k'īra wāree cheru jīararade.

²⁸ Māga p'asak'āri, sōcharra p'anapatāati māik'aapa t'āri o-īa para bāti, taarā-e nide mi cheit'ee perā parā k'aripade atuanaadamerā.

Jesupa higuera būride jarateeda

²⁹ Ichiaba Jesupa nāga nepirīji jarateeit'ee ichi waya cheit'ee pak'āri:

—K'īsiati higuera būride maa-e pirā awaraa nejō būride.

³⁰ Unudak'āri k'īru t'uk'ua uchīa nībeeru, parāpa k'awaapata eujā wāsia wā.

³¹ Māga pik'a unudak'āri māgī ne-inaa p'asaruta, k'awaadait'ee Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate k'ait'a bi.

³² Mia wāarata jararu. frapemaarā piudai naaweda, ma ne-inaa jōmaweda p'asait'ee.

³³ Ewari cherude pajā na p'ek'au eujā ome jōdait'ee. Mamīda ichita p'asait'ee mia pedee jaradak'a.

³⁴ K'īrak'aupai k'īiri k'īsua p'aneedai pāchi k'īnia ne-inaa oo k'īniapa; it'ua to k'īniapa maa-e pirā audū k'īsia jōnīpa na p'ek'au eujādepema ne-inaade. Maa-e pirā atu bide

³⁵ ne-animal trampade baaiparik'a, māga pik'a parā atu p'anide mi waya cheit'ee. Ma ewate ne-inaa k'āchia p'asait'ee jōmaweda na p'ek'au eujādepemaarāmaa.

³⁶ Mapa tauk'a nipapatāati māik'aapa ichita it'aa t'īpatāati. Māgā baaida-e pait'ee ma ne-inaa k'āchia p'asait'ee bi juade māik'aapa panadait'ee mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema k'īrapite.

³⁷ Ewari chaa āstaawa Jesupa jarateepachi Tachi Ak'ōre te waibiade. Jōdee p'ārik'ua beepachi Olivo Eede.

³⁸ Maperā tap'eda weda eperāarā wāpachida Tachi Ak'ōre te waibiadee iru pedee ūride.

22

Jesús jita atapidait'ee pedeetedap'edaa

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ K'ait'a baji fiesta pan levadura wēe k'opata t'ījarapatap'edaa Pascua.

² P'aareerā poroorāpa Moisepa p'āda jarateepataarā ome eperāarā waawee p'anadap'edaa perā, āra taide Jesús jita atapida-e paji. Mamīda ichita jirīpachida sāga iru peepit'aadait'ee.

Judapa Jesús traicionaada

³ Māpai Satanās Judas k'ap'īade t'īuji. Māgī Judas Jesús k'ōp'āyoorā docedepema paji. Ichiaba t'ījarapachida Iscariote.

⁴ Māgī wāji p'aareerā poroorāmaa māik'aapa Tachi Ak'ōre te waibia jīapataarāmaa. Mama pedeeji āchi ome sāga Jesús atapii.

⁵ Māpai āchi o-īadachida māik'aapa pedeejida p'arat'a teedait'ee Judamaa.

⁶ Ichia ma p'arat'a jitap'eda, jirīmaa beji sāga Jesús āchima atapii, eperāarā wē-e misa.

Pascua fiestadepema chik'o k'odap'edaa

(Mt 26.17-30; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Fiesta pan levadura wēe k'opata ewate pak'āri, oveja chak'e peepata Pascua fiesta-it'ee.

⁸ Mapa Jesupa jaraji Pedro Juan ome Pascua fiestadepema chik'o jirīdamerā māik'aapa awaraa ne-inaa oodamerā, nek'odai naaweda.

⁹ Māpai āchia iidijida:

—¿Sāma māga oodaipia bima? ajida.

¹⁰ Jesupa p'anauji:

—Parā p'uurude panadak'āri, unudait'ee eperāpa pania chok'ode ateeru. Iru t'ēe wāti ichi temāi t'īrumaa.

¹¹ Māpai chi te chiparimaa jarāti: “Tachi Jarateeparipa iidi pēiji: ‘¿Chisāgī cuartode Pascua chik'o k'oit'ee michi k'ōp'āyoorā ome?’”

¹² It'ipema pisode irua ak'īpiit'eeda aji, cuarto waibia ne-inaa jōmaa ome. Mama ne-inaa jōma ōoti tachi nek'odait'ee.

¹³ Āchi wādak'āri, jōmaweda ununajida Jesupa jaradak'a māik'aapa mama ne-inaa jōma oojida Pascua chik'o k'odait'ee.

¹⁴ Nek'odait'ee pak'āri, Jesús chi k'ōp'āyoorā ome mesade su-ak'i p'anejida.

¹⁵ Māpai ichia māgaji:

—jWāara mi piu naaweda, parā ome na Pascua fiestadepema chik'o audú k'o k'inia baji!

¹⁶ Mia jara bi: Parā waa nāgá nek'oda-e pait'ee mi ome, Tachi Ak'ōre truade p'anadai naaweda.

¹⁷ Māpai copa jitap'eda, gracias jaraji Tachi Ak'ōremaa māik'aapa māgaji:

—Jitāti na copa māik'aapa jedéti pāchi pitapai.

¹⁸ Mia jara bi: Mia vino waa to-e pait'eeda aji, Tachi Ak'ōre truade pai naaweda.

Pan vino ome k'odap'edaa

¹⁹ Maap'eda Jesupa pan ataji māik'aapa it'aa t'iji gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa. Ma pan k'ōrat'aaji māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa teeji. Māpai māgaji:

—Nāgí pan mi k'ap'ia, mi peepiit'ee parā k'aripait'ee. Nāgá pan k'odak'āri, k'opatāti k'irāpadaait'ee mi piuda parā pari.

²⁰ Nek'odap'edaa t'ēpai, ichiaba māgá ooji ma vino ome. Māgaji:

—Nāgí vino mi waa, michi waa bat'ait'ee perā mi piuk'āri eperāarā pari. Tachi Ak'ōrepa nāgí ūraa chiwidi jara bi. Michi waa bat'ada k'aurepa irua wēpapiit'ee parāpa p'ek'au k'achia oopata māik'aapa michideerā papiit'ee.

²¹ Mamída chi mi traicionaait'ee bi jua na mesa ĩri bi michi jua ome.

²² Mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema ichita piut'ee Ak'ōrepa oopi bik'a. Mamída, jaai, Tachi Ak'ōrepa k'achiadee peiit'ee chi mi traicionaait'ee bi!

²³ Māpai āchi pitapai iidi para beejí k'aipata traicionaait'ee.

K'aita Jesús k'ōp'āyo pipiara bi

²⁴ Māpai chi k'ōp'āyoorā aupedee para beejí k'awaadait'ee k'aita pipiara bi apemaarā k'āyaara.

²⁵ Mapa Jesupa māgaji:

—Ijāadak'aa beerā t'āide reyrāpa āchia oo k'iniata oopipata eperāarāmaa māik'aapa māirā poro waibiarāpa āchi jua ek'ari p'anirā pia ak'i p'anida apata.

²⁶ Mamída parā māgá p'anadaik'araa bi. Ma k'āyaara parā t'āidepema waibiara bi warra chok'ek'ee baparik'a baipia bi. Ma awara parā t'āidepema poro waibiara bi mimiapari jip'aak'a beepia bi parā k'aripait'ee.

²⁷ ¿Chisāgí eperā waibiara bi; chi mesade su-ak'i bi nek'oit'ee maa-e pirā chi chik'o jedepari? ¿Chi mesade su-ak'i bi-ek'ā? Jodee mi nama bi parā t'āide chi chik'o jedeparik'a.

²⁸ Parā ichita mi ome p'aní, nepirade wa ne-inaa k'achiade p'anajida mīda.

²⁹ Mapa mia parā reyrā papiit'ee mi Ak'ōrepa mi rey papidak'a.

³⁰ Parā nek'odait'ee Ak'ōre truade māik'aapa ne-inaa todait'ee mi ome mi it'aripema mesade. Ma awara su-ak'i p'aneadait'ee rey su-ak'i beeparide. Israeldeepa ēreerā doce uchiadap'edaarā iru p'anadait'ee parā jua ek'ari māik'aapa jaradait'ee māirāpa oopatap'edaa pia wa k'achia.

Jesupa jarada Simón Pedropa ichi k'awa-e bida ait'ee

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Ichiaba Jesupa māgaji:

—Simón, Simón, Satanapa parā iididoo oo k'inia bairā trigo ome oopatak'a nēesidak'āri chi tau āyaa atadait'ee.

³² Mamída mi it'aa t'īpari pi pari mide ijāa bapariimerā. Waya mi ome nipak'āri, k'aripáji pichi ipemaarā mi k'ap'ia, ichita ijāapataadamerā.

³³ Māpai Simonpa māgaji:

—Tachi Waibia, mi pi ome nipa k'inia bida aji, mi carceldé t'i nībiruta pijida maa-e pirā piuru pijida.

³⁴ Jesupa p'anauji:

—Pedro, mia jara bi: Idi p'ārik'ua et'erre k'arii naaweda, jarada ōpee pia mi k'awa-e bida ait'ee.

Jesús chupiria nībait'ee hora k'ait'a pak'āri

³⁵ Maap'eda Jesupa iidiji:

—Mia parā pēik'āri muchila wēe, p'arat'a te wēe, chancla wēe, ¿net'aa apida faltajidak'ā? aji.

P'anaujida:

—Maarepida faltada-e pajida ajida.

³⁶ Māpai irua māgaji:

—Ūrā, jōdee, chi muchila iru bīpa ateeipia bi ichi p'arat'a te ome; chi espada wēe bīpa ichi ĩripema p'aru ĩi bi netoipia bi māik'aapa espada aba neto ataipia bi.

³⁷ Mia māga jara bi ichita uchiat'ee perā mide jara bik'a Ak'ōre Ūraa p'ādade: 'Eperā t'āri k'achia-idaak'a iru p'anajida.'

(Is 53.12)

Jōma ma p'ādade jara bi mide ichita p'asait'eeda aji.

³⁸ Māpai āchia māgajida:

—Tachi Waibia, nama espada omé iru p'anida ajida.

Māpai irua p'anauji:

—Jāgapaipi.

Jesús Getsemaní ne-uu k'āide it'aa t'ida

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Maap'eda Jesús wāji Olivo Eedee ichi wāpatak'a māik'aapa chi k'ōp'āyoorā t'ēe wājida.

⁴⁰ Mama panadak'āri, ichia āramaa māgaji:

—It'aa t'īti p'ek'au k'achiade baaipiamaa.

⁴¹ Maap'eda Jesús waawipai wāji chi k'ōp'āyoorā p'anadap'edaamāiipa. Mama bedabaiji it'aa t'īit'ee.

⁴² Māgaji:

—Ak'ōre, pichia k'inia bi pirā, k'aripāji na miait'ee bideepa. Mamīda oonaapāde aji, mia k'inia bik'a. ĩip'a pia k'inia bik'ata oopāde aji.

⁴³ [Māga nide it'aripema āngel iru ik'aawa bainī ba cheji iru k'aripait'ee.

⁴⁴ Jesús audú t'āri p'ua nibada perā, audupīara it'aa t'īpachi, ichi jia eujāde baairumaa waa t'eut'ewaak'a.]

⁴⁵ It'aa t'ī aupak'āri, chi k'ōp'āyoorā atabēidamaa wāji. Mamīda ununaji k'āi para bi, audú t'āri p'ua jōnīpa.

⁴⁶ Māpai irua māgaji āramaa:

—ĶSāap'eda k'āi jōnīma? aji. P'irabāiti māik'aapa it'aa t'īti p'ek'au k'achiade baaipiamaa.

Jesús jita atadap'edaa

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús at'āri pedeemaa bide, eperāarā chok'ara pachejida. Ma eperāarā chok'ara chedap'edaa naa che wāji Judas, Jesús k'ōp'āyoorā docedepema. Māgī Jesús k'ait'a chek'āri k'īra it'aait'ee,

⁴⁸ Jesupa māgaji:

—Judas, Ķmi k'īra ĩrupa mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema traicionaaruk'ā? aji.

⁴⁹ Jesús ome p'anadap'edaarāpa māga unudak'āri, iidijida:

—Tachi Waibia, Ķespapapa chōodaipia bik'ā? ajida.

⁵⁰ Aramata āradepema abaapa p'aareerā poro waibia mimiapari juaraarepema k'īiri orp'et'aaji espapapa.

⁵¹ Māpai Jesupa māgaji:

—Ichiak'au bīti; jāgapaipi.

Māpai Jesupa ma eperā k'īiri orp'et'aadamāi t'ōbait'aaruta, anidachi.

⁵² Māpai māgaji ichi ata chedap'edaa p'aareerā poroorāmaa, Tachi Ak'ōre te waibia jāpataarāmaa māik'aapa judiorā poro waibiarāmaa:

—ĶSāap'eda parā espada ome māik'aapa pak'uru ome chejidama aji, mi jita atade, nechīayaa bi jita atapatak'a?

⁵³ Ewari chaa mi Tachi Ak'ōre te waibiade bapari parā ome. Maapai parāpa mi jita atada-e pajī. Mamīda hora pajipi parāpa ne-inaa k'achia oodamerā mimaa, Netuara Poro Waibiapa k'inia bik'a.

Pedropa Jesús k'awa-e bida ada

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Jesús māgā jita atadap'eda, ateejida p'aareerā poro waibia temaa. Māimisa Pedro t'imīpapai t'ēe wāk'āti wāji.

⁵⁵ Mama te taawaiak'a eere t'iak'au bīmāi t'īpi oro iru p'anajida māik'aapa ai ik'aawa eperāarā su-ak'i p'anajida. Pedro jida ichiaba su-ak'i beejī āra ome.

⁵⁶ Māga nide ariipema mimiapari awērapa Pedro unuji, t'īpītau ik'aawa su-ak'i bi. Ma mimiaparipa pi-ia ak'īji māik'aapa māgaji:

—Nāgī jida auk'a jā eperā ome bajida aji.

⁵⁷ Mamīda Pedropa meraji:

—Mia iru k'awa-e bida aji.

- ⁵⁸ Taarã-e nide awaraapa Pedro unu atak'ári, ichiaba mägaji:
 —Pi auk'a já eperã k'öp'äyoorãdepemada aji.
 Pedropa p'anauji:
 —iMi iru k'öp'äyo-edal aji.
⁵⁹ Hora abaamaa awaraapa ichiaba mägaji:
 —Wãara na eperã ichiaba bajida aji, jãgí ome. Ma awara ichi Galilea eujãdepemada aji.
⁶⁰ Pedropa p'anauji:
 —Mia k'awa-e bida aji, k'ãaredeta pedee bi.
 Aramata Pedro at'ári pedeemaa bide, et'erre k'ariji.
⁶¹ Mãpai Jesupa äpítee ak'iji Pedromaa mãik'aapa Pedropa k'irãpaji irua jarada: “Et'erre k'arii naaweda, pia jarada õpee jarait'ee mi k'awa-e bi.”
⁶² Mãpai Pedro taawaa uchiap'eda, jêe nibeeki audú t'ári p'ua nãbada perã.

Jesús oo iru p'anadap'edaa
 (Mt 26.67-68; Mr 14.65)

- ⁶³ Jesús jáa p'anadap'edaarãpa iru oo iru p'aneepachida mãik'aapa sãpachida.
⁶⁴ Iru tau p'ãrají atadap'eda, mägapachida:
 —iPi wãara Tachi Ak'õre Warra pirã, jarapáde aji, k'aipata pi sji!
⁶⁵ Ichiaba awaraa ik'achia pedee jarapachida.

Jesús Junta Suprema k'ãrapite
 (Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

- ⁶⁶ Tap'eda weda judiorã poro waibiarã, p'aareerã poroorã mãik'aapa Moisepa p'ãda jarateepataarã, pia jarait'eera, chi Junta Supremadepemaarã chip'ejida. Mãpai Jesús aneejida ãra k'ãrapite. Irumaa iidijida:
⁶⁷ —¿Pik'ã ajida, Mesías, Tachi Ak'õrepa pëida eperãarã rey pamerã?
 Ichia p'anauji:
 —Mia mägada aru pirã, parãpa ijãada-eda aji.
⁶⁸ Jõdee mia parãmaa ne-inaa iidiru pirã, p'anauda-e.
⁶⁹ Mamãda mia jara bi: Irweda mi, chi Eperã Ak'õre Truadepema Tachi Ak'õre Waibia juaraare su-ak'i banait'ee.
⁷⁰ Mãpai jõmaarãpa iidijida:
 —¿Mãgara pi Tachi Ak'õre Warrak'ã? ajida.
 Jesupa p'anauji:
 —Pãchia jara p'anik'a, mägada aji.
⁷¹ Mãpai ãchia mägajida:
 —¿K'ãare-it'ee eperãarã waa jiridayama ajida, irua ooda jaradamerã? Tachi k'iripa ùrijidada ajida, ma pedee k'achia ichi it'aideepa jarada Ak'õre Waibia äpíte.

23

Jesús Pilato k'ãrapite
 (Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

- ¹ Ma judiorã poro waibiarã p'irabaik'oodaidap'eda, Jesús ateejida Pilato k'ãrapite.
² Mama iru k'ãrapite imiateemaadachida:
 —Taipa na eperã unujidada ajida, tai p'uuru pidaarãmaa k'ãsia awara-awaraa papimaa bi. Jara bi taipa Cesarmaa impuesto p'aadaik'araa bi. Ma awara jara bi ichi Mesías, Tachi Ak'õrepa pëida rey pamerã.
³ Mãpai Pilatopa iidiji:
 —¿Pik'ã aji, Judiorã Rey?
 Jesupa p'anauji:
 —Mida aji, pia jara bik'a.
⁴ Mãpai Pilatopa mägaji ma p'aareerã poroorãmaa mãik'aapa arii p'anadap'edaarãmaa:
 —Mia unu-e bida aji, na eperãpa ne-inaa k'achia ooda.
⁵ Mamãda audupiarã golpe pedeejida:
 —Ichia jaratee bi k'aurepa tai p'uuru pidaarã jõmaweda chõo pik'a para bi. Naa Galilea eujãde jaratee nipa beeki. Írá nama Judea eujãde auk'a oomaa bi.

Jesús Herodes k'ãrapite

- ⁶ Mãga ùrik'ári, Pilatopa iidiji:
 —¿Na eperã Galilea eujãdepemak'ã? aji.
⁷ Ichida adak'ári, Pilatopa pëiji Herodemaa. Mãgí Galilea eujã ak'ipari paji. Auk'a bassi Jerusalende.

⁸ Herodepa Jesús unuk'ári, o-íadachi ai naaweda iru k'íra unu k'inia bada perã mãik'aapa úrida perã nepiri p'ani irua oopari ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa áchi juadoopa. Mapa unu k'inia baji ichi taide irua mãgee ne-inaa oomerã.

⁹ Ma-it'ee iidida chok'ara iidiji Jesumaa. Mamída Jesupa maarepida p'anauk'aa paji.

¹⁰ Mama ichiaba p'aareerã poroorã mãik'aapa Moisepa p'áda jarateepataarã p'anajida. Áchiata audú Jesús imiateepachida.

¹¹ Mapa Herodes ichi soldaorã ome Jesumaa ik'achia pedee jarajida mãik'aapa reypa jipari p'aru pi-iara bita jí bijida iru oo iru p'anadait'ee. Maap'eda Herodepa waya ápitee pëit'aaji Pilatoma.

¹² Ma ewate Pilato k'öp'áyo meraaji Herodes ome, ai naaweda chik'íra unuamaa p'anapachida mída.

Pilatopa Jesús peepida

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Pilatomã panadak'ári, irua waya t'í p'aji p'aareerã poroorã, judiorã poro waibiarã mãik'aapa p'uuru pidaarã.

¹⁴ Maap'eda mágaji:

—Parãpa mimaa jara chejida na eperãpa p'uuru pidaarã k'isia awara-awaraa papik'ooma bi. Mamída parã k'irapite irumaa mia iidida chok'ara iidiji mãik'aapa unu-e ne-inaa k'achia apida ichia oo bida a p'ani.

¹⁵ ¿Ichiaba Herodepa iru mãga unu bi-ek'ã? aji. Maa-e pirã waya namaa pëi-e pak'aji. Parãpa k'awa p'ani irua ne-inaa k'achia oo-e bi ma k'aurepa iru peepimerã.

¹⁶ Mapa wipip'eda, ichiak'au wãpiit'eeda aji.

¹⁷ [Mági fiestade Pilatopa k'ena pëipachi carceldepema preso; chi iidirutata p'uuru pidaarãpa.]

¹⁸ Mamída arii p'anadap'edaarã jómaweda biuk'adachida:

—jãgí áyaa atáji! jBarrabata k'ena pëiji!

¹⁹ Ma Barrabás carcelde baji oomaa bada perã Romadepemaarãpa oopipatak'a ma p'uurude; ma awara chíara pee'taada perã.

²⁰ Mãpai Pilatopa Jesús uchía pëi k'inia bada perã, waya pedeeji.

²¹ Mamída áchi waapiara biuk'a nibeji:

—jKurusode peepit'áaji! jKurusode peepit'áaji!

²² Mãpai waya jarada õpee Pilatopa mágaji:

—¿K'áare k'achiaata oojima aji, irua? Mia unu-e bi ne-inaa k'achia ooda ma k'aurepa peepiit'ee. Wipip'eda, ichiak'au k'ena pëiit'eeda aji.

²³ Mamída audupiara biapachida Jesús kurusode baijira bipimerã. Mágá bia jónipa áchia k'inia p'anadap'edaak'a oopijida.

²⁴ Pilatopa ooji áchia iidi p'anadap'edaak'a.

²⁵ K'ena pëiji Barrabás, áchia k'inia p'anadap'eda, ma oomaa bada Romadepemaarãpa oopidap'edaak'a mãik'aapa chíara peeda. Jõdee Jesús ateeji kurusode baijira binadamerã, áchia k'inia p'anadap'edaak'a.

Jesús kurusode baijira bidap'edaa

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Jesús ateedak'ári kurusode baijira bidait'ee, jita atajida eperã aba p'uurudee che wã nipada, Cirene p'uurudepema t'ijarapatap'edaa Simón. Mágimaa kuruso ateejiida Jesús t'ëe.

²⁷ Ma wãdade eperãarã chok'ara ichi t'ëe wã nipapachida. Mãirã ome wãdap'edaarã wëraarã chok'ara jëe wãpachida mãik'aapa biuk'a wãpachida t'ári p'uapa, Jesús mágá atee wãdap'edaa perã.

²⁸ Mamída Jesupa áchimaa ak'iji mãik'aapa mágaji:

—Jerusalendepema wëraarã, jëenáati mi pari. Jëeti páchi pari mãik'aapa páchi warrarã pari, ewari cherude audú chupiria chitoonadait'ee perã.

²⁹ Tachi Ak'õrepa na eujãdepemaarã k'achia ook'ári, mágadait'ee: “O-ía p'ani chi ju tawadak'aa beerã warra t'odak'aa perã.”

³⁰ Ma ewate eperãarãpa eema jaradait'ee:

‘jTai íri irak'oodarítí!’ mãik'aapa: ‘jTai t'ap'a atátí!’

(Os 10.8)

³¹ Eperãarãpa pak'uru õdoo bi t'ipitaude bat'at'aapata pirã, ¿audupiara pak'uru p'úsaa bi bat'at'aada-e paik'ã, taarã-ee paa jõdaipari perã?

Eperãarã Jesús ik'aawa kurusode baijira bidap'edaa

³² Ichiaba Jesús ome atee wã nipajida k'achia beerã omé auk'a kurusode baijira bidait'ee.

³³ Panadak'āri eujā “Tachi Poro Būiri” apatap'edaamāi, Jesús ma k'achia beerā ome kurusode baijira bijida; aba juaraare, chi apema juabi eere.

³⁴ [Māpai Jesupa māgaji:

—Ak'ōre, mi nāgā oo p'anīrā perdonāaji, k'awada-e p'anadairā ne-inaa k'achiata oomaa p'ani.]

Māpai soldaorāpa suerte jemenejida k'awaadait'ee k'aipata iru p'aru atait'ee.

³⁵ Māimisa arii p'anadap'edaarāpa Jesumaa ak'i para bapachi māik'aapa judiorā poroorāpa iru nāga oo iru p'anapachida:

—Awaraarā k'aripadak'a, pichi k'ap'ia jida k'aripa atāji, wāara Tachi Ak'ōrepa pi pēida pirā, maa-e pirā irua jirit'erada pirā.

³⁶ Soldaorāpa ichiaba Jesús oo iru p'anapachida. Iru k'ait'a wādap'eda, vino achuchua teepachida

³⁷ māik'aapa māgapachida:

—Pi wāara Judiorā Rey pirā, jāmāik'aapa uchiadarji!

³⁸ Ichiaba Jesús poro it'aik'a eere letrero bijida: NĀgī JUDIORĀ REY.

³⁹ Ma awara iru ik'aawa baijira badapa ik'achia jarapachi:

—Pi wāara Tachi Ak'ōrepa pēida pirā, jāmāik'aapa uchiadaipāde apachi, māik'aapa tai jida auk'a k'aripapāde! apachi.

⁴⁰ Mamīda chi apemapa māgī pedee bada itriat'aaji:

—Pia Tachi Ak'ōre waawee-e bik'ā aji, nama auk'a baijira bita?

⁴¹ Tachi nama chupiria chitooni ne-inaa k'achia oodap'edaa perā. Mamīda na eperāpa ne-inaa k'achia ook'aa pajida aji.

⁴² Maap'eda, māgaji:

—Jesús, pi Ak'ōre Waibia truade rey beek'āri, mi k'irāpāji.

⁴³ Jesupa p'anauji:

—Mia wāarata jararu. Idi pi mi ome bapariit'eeda aji, Ak'ōre Waibia eujāde.

Jesús jai-idaada

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Imat'ipa ak'ōrejīru k'iat'idachi. Na eujā jōma p'āriudachi las tres parumaa.

⁴⁵ Ak'ōrejīru k'iat'idachi māik'aapa Tachi Ak'ōre te waibidapema cuarto edupiara t'ūpatamāi p'aru eebai jira bada esajīak'a jēdachi.

⁴⁶ Māpai Jesús golpe biaji:

—'Ak'ōre, michi jaure pi juade biru!

(Sal 31.5)

Māga jarap'eda, jai-idaaji.

⁴⁷ Romadepema soldaorā poropa ma jōma unuk'āri, pedee pia jaraji Tachi Ak'ōremaa māik'aapa māgaji:

—Wāara na eperāpa ne-inaa k'achia ook'aa pajida aji.

⁴⁸ Eperāarā jōmaweda mama see nibadaarāpa māga unudak'āri, āchi t'ūa t'aap'e er-reudachida t'āri p'uapa.

⁴⁹ Mamīda Jesús ome nipapatap'edaarā, imik'īraarā māik'aapa wēraarā iru ome chedap'edaa Galilea eujādeepa, ma ne-inaa p'asada t'imūpa ak'ima p'aneejida.

Jesús iadap'edaa

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Ma eujāde eperā t'āri pia bapachi. Ne-inaa k'achia ook'aa paji. Māgī t'ijarapachida José. Iru Arimatea p'uurudepema paji. Māgī p'uuru Judea eujāde bi.

⁵¹ Ni baji Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā. Junta Supremadepema paji. Mamīda ijāa-e paji māirāpa oodap'edaade Jesús ome.

⁵² Mapa wāji Pilatoma Jesús k'ap'ia piuda iidide iait'ee.

⁵³ T'ēpai Jesús k'ap'ia kurusodeepa irabai atap'eda, pirat'aaji lienzone māik'aapa binaji māu te uria k'oro iru p'anadap'edaade. Made piuda apida waide iada-e p'anajida.

⁵⁴ Ma ewate judiorā iipata noreweda paji. P'āriupodopa pada perā, ne-inaa waa ook'araa baji, iipata ewate wāyaaru misa.

⁵⁵ Ma wēraarā Jesús ome Galilea eujādeepa chedap'edaa ichiaba wājida ma māu te uridade iru bidap'edaamaa māik'aapa ak'ijida sāga Jesús k'ap'ia ata bijida.

⁵⁶ Maap'eda teedaa chedak'āri, k'era oojida ne-inaa awaraa t'ūa bee ome Jesús k'ap'ia īri bidait'ee, judiorāpa oopatak'a āchi auk'arā piudak'āri. Iipata ewate ma wēraarā iijida Tachi Ak'ōre Ūra p'ādade jara bik'a.

24

*Jesús chok'ai p'irabaida**(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)*

¹ Tomia ewate tap'eweda ma wëraarã wãjida Jesús k'ap'ia iadap'edaamaa. Ateejida k'era ne-inaa t'üa ome áchia oodap'edaa.

² Panadak'ári, unujida chí mǎu te uria t'ai mǎupa t'ap'a bada awara ãi bi.

³ T'üdak'ári, Tachi Waibia Jesús k'ap'ia unuda-e paji.

⁴ K'awadak'aa paji k'áata oodait'ee. Mǎga nide unujida imik'íraarã omé p'aru t'o-t'oo uchiterree jí bainí p'ani áchi ik'aawa.

⁵ Mǎpai áchobeepa bedabaidachida tau bíiri eujáde t'óbairutamaa. Mamída mǎirǎpa mǎgajida:

—¿Sǎap'eda jáiramái jiri p'anima ajida, iru chok'ai bita?

⁶ Iru nama wë-e. ¡Chok'ai p'irabajil! K'irápáti iru at'ári Galilea eujáde bak'ári,

⁷ jaraji ichi, chí Eperǎ Ak'óre Truadepema, k'achia beerǎ juade bídait'ee; árapa kurusode bajira bídait'ee píumerǎ mǎik'aapa ewari ópeemaa ichi chok'ai p'irabaiit'ee.

⁸ Mǎga úridak'ári, ma wëraarǎpa Jesupa jarada k'irǎpajida.

⁹ Mǎpai iru k'ap'ia iadap'edaamáiipa wǎdak'ári, ma jómweda nepirinajida Jesús k'óp'áyoorǎ oncemaa mǎik'aapa awaraarǎmaa.

¹⁰ Chí mǎga nepirinaadap'edaarǎ paji María Magdalena, Juana, Santiago nawe María mǎik'aapa awaraa wëraarǎ.

¹¹ Mamída árapa nepiridap'edaa úridak'ári, Jesús k'óp'áyoorǎpa k'ísiajida pariatua pedemaa p'ani. Mapa ijǎa k'iniada-e paji.

¹² Mǎga jarajida mída, Pedro p'iradachi Jesús k'ap'ia iadap'edaamaa mǎik'aapa edajáde ak'ik'ári, chí k'ap'ia lienzone beda bada unu-e paji. Jip'a chí p'aru aupai unuji. Mǎpai p'era pik'a teedaa cheji. K'awa-e paji k'áata ooit'ee.

*Jesús unudap'edaa ode wǎdade Emaús p'uurudee**(Mr 16.12-13)*

¹³ Ma ewate weda Jesús ome nipapatap'edaarǎ omé wǎ nipajida Emaús p'uurudee. Ma p'uuru Jerusalendeepa perǎ once kilometros bi.

¹⁴ Ma ode wǎdade áchi pedee wǎ nipajida ma jóma Jesús ome p'asadade.

¹⁵ Mǎgǎ pedee wǎdade, Jesús cheji áchi ik'aawa mǎik'aapa auk'a t'ia wǎji.

¹⁶ Unu p'anajida mída auk'a wǎru awaraa eperǎ áchi ome, k'awada-e paji k'aita mǎga bi.

¹⁷ Mǎpai Jesupa iidiji áramaa:

—¿K'áaredeta parǎ pedee wǎdama? aji.

Mǎpai áchi k'íra pia-ee bainí p'aneejida

¹⁸ mǎik'aapa áchidepema Cleofás apatap'edaapa p'anauji:

—¿Pí Jerusalende badata k'awa-e bik'ǎ aji, mama p'asada?

¹⁹ Mǎpai ichia iidiji:

—¿K'áata p'asajima? aji.

Áchia mǎgajida:

—Jesús Nazaretdepema Ak'óre pedee jarapari paji. Ne-inaa pi-ia oopachi mǎik'aapa pedee pia jarateepachi Tachi Ak'óre k'írapite mǎik'aapa p'uuru pidaarǎ k'írapite.

²⁰ P'aareerǎ poroorǎpa mǎik'aapa tachi poro waibiarǎpa iru ateejida Romadepema poro waibia Pilatoma kurusode peepit'aamerǎ.

²¹ Taipa ijǎa p'anajida ma Jesupata tachi Israel pidaarǎ uchiapiit'ee Romadepemaarǎ juadeepa. Mamída ewari ópee paru mǎgí ne-inaa jóma p'asada.

²² Ma awara wëraarǎ tai ome nipapataarǎpa tai p'erapijida. Taujaaweda wǎjida Jesús iadap'edaamaa.

²³ Mamída iru k'ap'ia unuda-e pak'ári, ápitee chejida teedaa mǎik'aapa taimaa nepirijida angeleerǎ unudap'edaa. Mǎirǎpa jarajidada ajida, Jesús chok'ai bi.

²⁴ Mǎga úridak'ári, tai k'óp'áyoorǎ úk'uru wǎjida iru iadap'edaamaa mǎik'aapa ununajida ma wëraarǎpa jaradap'edaak'a. Mamída iru unuda-e paji.

²⁵ Mǎpai Jesupa mǎgaji:

—¡Parǎ k'ísia k'awada-ee p'ani! ¿Jǎada-e p'anik'ǎ Ak'óre pedee jarapataarǎpa chonaarǎweda jaradap'edaa?

²⁶ ¿Tachi Ak'órepa péida mǎgǎ chupiria níbait'ee paji-ek'ǎ aji, Ak'órepa iru ateei naaweda ichi truadee?

²⁷ Mǎpai Jesupa jarateemaa beeji ichi p'asait'ee bada Tachi Ak'óre Úraa p'ádade jara bik'a. Jarateeji Moisepa p'ádadeepa, Ak'óre pedee jarapataarǎpa p'ádap'edaade jara bí parumaa.

²⁸ Chí p'uuru wǎdap'edaamaa panadak'ári, Jesús k'íra jiwaa wǎyaaít'ee paji, p'uurudee bee-ee.

²⁹ Mamīda āchia māgajida:

—Tai ome béēji k'ewara bairā māik'aapa p'āriu wā perā.

Māpai Jesús auk'a teedaa wāji āra ome.

³⁰ T'ēepai mesade su-ak'i p'aneedak'āri nek'odait'ee, Jesupa ichi juade pan ataji. Māpai it'aa t'īji gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa māik'aapa t'oop'eda āramaa teēji.

³¹ Mata Tachi Ak'ōrepa aweda āra tau eratik'oopiji māik'aapa āramaa Jesús k'awapiji. Mamīda mamāik'aapa iru wēpadachi.

³² Māpai māgajida:

—ζWāara-ek'ā? ajida. jIru paji! Tachi t'āripa māga jara nībaji, ode Ak'ōre Ūraa p'āda tachimaa jaratee che wā nipak'āri.

³³ Aramata waya āpītee chejida Jerusalendee. Mama unu chejida iru k'ōp'āyoorā once awaraa nipapatap'edaarā ome see nībi.

³⁴ Māgi see nībadaarāpa māgajida:

—Wāarada ajida, Jesús chok'ai bi. Simón Pedromaa ichiaba unupijida ajida.

³⁵ Māpai āchi omeerāpa nepirījida ode p'asada māik'aapa Jesupa pan t'oop'eda, jedek'āri k'awaadap'edaa.

Jesupa chi k'ōp'āyoorāmaa unupida

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23; Hch 1.6-8)

³⁶ At'āri māgā nepirīmaa p'anīde, Jesús āra esajīak'a bainī ba cheji māik'aapa māgaji:

—K'āiwee p'anapatāati.

³⁷ Jesús unudak'āri, āchi p'eradachida, iru jaureta unu p'ani jīak'aapa.

³⁸ Mamīda Jesupa māgaji:

—ζSāap'eda p'era jōnima? aji. ζSāap'eda pāchi t'āride at'āri ijāada-e p'anima? aji.

³⁹ Ak'īti mi jua, mi būri ome. Mipi. Mi k'ap'ia t'ōbāiti māik'aapa ak'īti. Eperā jaure chiara wēe bi, būri jida mia iru bik'a.

⁴⁰ Māga jarap'eda, āramaa ak'ipiji ichi jua māik'aapa ichi būri.

⁴¹ Mamīda at'āri pia ijāada-e p'anajida, audú o-īa p'anadap'edaa perā māik'aapa p'era pik'a p'anadap'edaa perā. Jesupa ichi k'awapi k'inia bada perā, iidiği:

—ζNama ne-inaa k'opariī iru p'anik'ā? aji.

⁴² Māpai āchia chik'o paada esajīak'a teējida.

⁴³ Irua jitaji māik'aapa āchi taide k'ot'aaĵi.

⁴⁴ Maap'eda māgaji:

—Mimaa p'asajida aji, mia jaradak'a, at'āri parā ome bak'āri. Jaraji ne-inaa jōmaweda p'asait'ee paji Moisepa p'ādade jara bik'a māik'aapa Tachi Ak'ōre pedee jarapatarāpa p'ādap'edaade jara bik'a, Salmos libro p'ādade jara bik'a paara.

⁴⁵ Māpai jarateēji Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi Mesiade.

⁴⁶ Māgaji:

—Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi Mesías ichita piut'ee māik'aapa ewari ōpeemaa chok'ai p'irabaiit'ee.

⁴⁷ Ak'ōrepa k'aripap'eda, Jerusalendeepea na p'ek'au eujā eperāarā paraamaa jarateenāti p'ek'au k'achia oo amaadamerā māik'aapa Tachi Ak'ōrede ijāapataadamerā. Māgā irua āchia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee.

⁴⁸ Parāpa mi p'asada jōmaweda k'awa p'ani, unudap'edaa perā.

⁴⁹ Mapa parāmaa mia ne-inaa pēiit'ee mi Ak'ōrepa jaradak'a. Mamīda māga ooru misa, nama p'anēeti Jerusalén p'uurude. T'ēepai it'ariipa Tachi Ak'ōrepa ichi jaure pēiit'ee parā ome bapariimerā.

Jesús Ak'ōre eujādee wāda

(Mr 16.19-20; Hch 1.9-11)

⁵⁰ Maap'eda Jesupa āra ateeji ma p'uurudepea Betania p'uuru k'ait'a. Mama ichi jua it'aa iap'eda, āra bendiciāji.

⁵¹ Māpai māgā pedeemaa bide Tachi Ak'ōrepa iru it'aa ateeji āra ik'aawaapa.

⁵² T'ēepai chi k'ōp'āyoorāpa it'aa t'īdap'eda, pedee pia jarajida irude māik'aapa t'āri o-īa āpītee chejida Jerusalendee.

⁵³ Maadamāiipa ewari chaa Tachi Ak'ōre te waibiade p'anapachida it'aa t'īmaa māik'aapa pedee pia jaramaa Tachi Ak'ōremaa.

SAN JUAN

San Juanpa Pedee Pia P'áda

Juan, Zebedeo warrapa na pedee pia p'áji. Judío paji. Nipapachi Jesucristo ome. Na p'ádade Juanpa jara bi Jesupa jarada máik'aapa ooda, mak'íara uchía-e bi awaraaräpa p'ádade. Na p'ádade chi Jesús k'öp'áyo k'iniara iru bida apachi. Jesús ome nipapachi perä pia k'awaji iru bapata. Na p'ádade k'awapi k'inia baji k'aita paji Jesús; Tachi Ak'óre na eujádee cheda. Jara bi Jesús pank'a bi; ídaa pik'a bi; puertak'a bi; ovejaarä ak'iparik'a bi; uva k'arrak'a bi; eperäarä chok'ai p'anapipari; piudap'edaarä chok'ai p'irabaipipari; Tachi Ak'óre o ak'ipipari; wáarata jarapari; chi ichita bapari.

Naapiara Juanpa jara bi Jesús Tachi Ak'óre pedee, na p'ek'au eujádee cheda (cap. 1.1-18). Jara bi Juan Bautistapa jarateeda máik'aapa Jesupa k'öp'áyooraá ük'uru jirit'erada (cap. 1.19-51). Mamída mak'íara jara-e bi Jesús nipada Galílea eujáde. Ma k'áyaara jara bi irua ooda máik'aapa jarateeda Judea eujáde bak'ári máik'aapa judiorä fiesta awara-awaraade bak'ári (caps. 2.1-10.42). Jara bi Jesupa Lázaro chok'ai p'irabaipida (cap. 11) máik'aapa Mariapa Jesús bíri íri k'erapa weeda (cap. 12.1-11). Ichiaba jara bi Jesús p'asada Jerusalendee wák'ári (cap. 12.12-50). Jara bi Jesupa jarada nek'ok'ári chi k'öp'áyooraá ome (caps. 13.1-14.14); irua jarateeda Tachi Ak'óre Jaurede (caps. 14.15-16.33) máik'aapa irua it'aa t'ída ijäapataarä pari (cap. 17); iru jita atadap'edaa máik'aapa ateadap'edaa poro waibiarä k'irapite (caps. 18.1-19.16). Jara bi Jesús piuda máik'aapa chok'ai p'irabaida (caps. 19.17-21.14). Juanpa t'ëpai Pedrode p'áda uchía-e awaraaräpa pedee pia p'ádade (cap. 21.15-25). Maperä jara p'ani Juanpa pedee pia p'áda awara uchíaji apemaaräpa p'ádap'edaa k'áyaara.

Jesús na p'ek'au eujádee cheda

¹ Na p'ek'au eujä bai naaweda Jesucristo, Tachi Ak'óre Pedee apata, bapachi. Mägi bapachi Tachi Ak'óre ome. Iru ichita Tachi Ak'óre bapari.

² Tachi Ak'óre ome bapachi.

³ Iru k'ap'ia pari Tachi Ak'órepa ne-inaa jómaweda ooji. Iru wëe Tachi Ak'órepa ne-inaa maarepida oo-e paji.

⁴ Irua chok'ai bapipachi ne-inaa jómaweda chok'ai bi. Ídaa pik'a bapachi eperäarä t'áide, ma k'aurepa eperäaräpa Tachi Ak'óre k'awapataadamerä.

⁵ At'ári irua Tachi Ak'óre k'awapimaa bi eperäarämaa. Apidaapa p'oyaa jarada-e irua mäga oonaamerä.

⁶ Bapachi eperä, t'íjarapatap'edaa Juan Bautista.

⁷ Tachi Ak'órepa mägi eperä jirit'eraji jaramerä ma ídaa pik'a bide, jömaaräpa Ak'órede ijäadamerä ma jarateeda k'aurepa.

⁸ Juan ídaa pik'a ba-e paji. Jip'a cheji jarateede

⁹ ma wáara ídaa pik'a bi na p'ek'au eujádee cheji, Tachi Ak'óre eperäarämaa k'awapiit'ee.

¹⁰ Mägi Pedee, Jesucristo ba cheji na p'ek'au eujáde, ichia eujä oodade. Mamída na p'ek'au eujádepemaaräpa k'awada-e paji iru Tachi Ak'óre Warra.

¹¹ Cheji mída ichi auk'arä t'áide, áchia auteebaida-e paji.

¹² Mamída eperäarä ük'uruuräpa iru auteebaijida máik'aapa wáara irude ijäajida. Irua mägiirä Tachi Ak'óre warrarä papiji.

¹³ Tachi Ak'óre warrarä mägi padait'ee, mägi eperäarä t'oda-e paji warra jip'arä t'opatak'a, eperäpa warra oo k'inia ooparik'a. Ma k'áyaara Tachi Ak'órepa mägiirä ichi warrarä papiji, irude ijäa p'anedap'edaa perä.

¹⁴ Mägi Pedee, Jesucristo Tachi Ak'órepa pëida. T'oji eperä k'ap'ia de máik'aapa tachi t'áide bapachi. Iru Tachi Ak'óre Warra pada perä, Tachi Ak'óre k'íra wáree unupiji tachimaa. Eperäarä k'inia iru bapachi máik'aapa Tachi Ak'óre wáarata áchimaa k'awapipachi.

¹⁵ Juan Bautistapa k'awaji mägi Pedee Tachi Ak'órepa pëida. Mapa jarapachi:

—Náguide mia jara baji jarak'ári eperä mi t'ëpai cheru mi k'áyaara waibiara bi, mi t'oi naaweda iru bapachi perä.

¹⁶ Ma eperä t'ári pia bapari tachi jömaarä ome máik'aapa tachi ichita k'aripapari.

¹⁷ Tachi Ak'órepa ichi úraa k'awapiji eperäarämaa Moisés k'ap'ia pari. Mamída eperäarä k'inia iru baji máik'aapa ichi wáarata k'awapiji áramaa Jesucristo k'ap'ia pari.

¹⁸ Eperä apidaapa Tachi Ak'óre unudak'aa. Mamída Jesucristo, iru Warra apai iru bi, iru ome auk'a bairä, iru eperäarämaa k'awapiji.

Juan Bautistapa Jesucristode jarada (Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Judiorā poroorāpa Jerusalendeepea pëijida p'aareerā Leví ëreerãdepemaarā ome, mairāpa Juanmaa iididamerā:

—¿Pi k'aima? ajida.

²⁰ Juan Bautistapa wāarata p'anauji:

—Mi Tachi Ak'õrepa pëida-epi, eperāarā rey pamerā.

²¹ Māpai iidijida:

—Māgara, ¿pi Tachi Ak'õre pedee jarapari Eliak'ā? ajida.

—Māga-eda aji.

Mamīda waya iidijida:

—¿Pi Tachi Ak'õre pedee jaraparik'ā ajida, tachia ni p'ani?

—Māga-eda aji.

²² Māpai māgajida:

—Māgara, ¿pi k'aima? Jarapáde ajida. Tai pëidap'edaarāmaa jaranadait'ee. ¿K'āata jara pëiit'eema? ajida.

²³ Juanpa p'anauji Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaiapa chonaarāweda p'ādade jara bik'a:

—Mi ni eujā pania wēe bide māk'aapa bia bi:

'O pi-ia oopatak'a poro waibia chei naaweda, māga pik'a p'ek'au k'achia oo amāati Tachi Waibia chei naaweda.' (Is 40.3)

²⁴ Ma fariseorāpa pëidap'edaarāpa

²⁵ Juanmaa iidijida:

—Pi Tachi Ak'õrepa pëida-e pirā eperāarā rey pamerā, Elia-e pirā wa Tachi Ak'õre pedee jarapari-e pirā, ¿k'āare-it'ee eperāarā poro chooparima? ajida.

²⁶ Juanpa māgaji:

—Mia parā poro choopari paniapa. Mamīda pāchi t'āide bida aji, awaraa eperā, parāpa k'awada-e p'ani.

²⁷ Māgi mi t'ēpai parāmaa jaratee cheru. Iru mi k'āyara waibiara bi. Mia iru chancla jida ëraik'araa bida aji, mi iru k'āyara ek'ariara bairā.

²⁸ Māga p'asaji Betania p'uurude Jordán to k'raik'a eere, Juanpa poro choomaa badamāi.

Jesús Tachi Ak'õrepa pëida eperāarā pari piumerā

²⁹ Ai norema Juanpa unuk'ari Jesús ichi k'ait'a cheru, māgaji:

—¡Ak'iti! Nāgi eperā oveja chak'ek'a bi, Tachi Ak'õrepa pëida perā piumerā eperāarā pari. Nāgipa wēpapiit'ee eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata.

³⁰ Nāgi eperāde mia pedee baji nāga jarak'ari: “Eperā mi t'ēpai cheru mi k'āyara waibiara bi, iru mi t'oi naaweda bapachi perā.”

³¹ Ai naaweda mia pida k'awa-e baji iru Tachi Ak'õrepa pëida tachi k'aripamerā. Mamīda ma-it'ee mia eperāarā poro choo cheji; māgá Israel pidaarāpa iru k'awadamerā.

³² Māpai Juanpa jaraji ichia unuda:

—Mia Tachi Ak'õre Jaure unuji iru iri palomak'a baai chek'ari.

³³ Mia k'awa-e bak'aji iru Tachi Ak'õre Warra. Mamīda ai naaweda mi pëidapa eperāarā paniapa poro choomerā, mīmaa jaraji: “Pia unuit'eeda aji, mi Jaure baai cheru eperā iri, ichita iru ome bapariit'ee. Māgi eperāpa mi Jaure ba chepiit'eeda aji, eperāarā ome.”

³⁴ Tachi Ak'õrepa jaradak'a mia māga unuji. Maperāpi mia parāmaa jara bi: Nāgi Jesús, Tachi Ak'õre Warra.

Jesús ome nipapatap'edaarā

³⁵ Ai norema Juan Bautista waya mama baji chi k'õp'āyoorā omeerā ome.

³⁶ Jesús wāyaa wā unuk'ari, māgaji:

—¡Ak'iti! Jāgita chi oveja chak'ek'a bi, Tachi Ak'õrepa pëida.

³⁷ Chi k'õp'āyo omeerāpa māga ūridak'ari, Jesús t'ēe wājida.

³⁸ Jesús āpitee p'irraibak'ari, unuji ichi t'ēe cheruta māk'aapa māgaji:

—¿K'āata k'inia p'anima? aji.

Māgajida:

—*Rabuni* (jara k'inia bi Tachi Jarateepari), ¿pi, sāma baparima? ajida.

³⁹ Jesupa p'anauji:

—Chéti k'awaadamerā.

Māgá wājida iru baparimaa māk'aapa ma ewate p'aneejida iru ome k'ewara las cuatro pada perā.

⁴⁰ K'õp'āyo abaapa Juan pedee ūrida māk'aapa Jesús t'ēe wāda Andrés paji. Iru Simón Pedro ipema paji.

⁴¹ Māgi Jesús ome bap'eda, ne-inaa awaraa ooi naaweda, isapai wāji chi ipema jiride. Unu atak'ari, māgaji:

—Mesías unujidada aji. (Māgí t'í jara k'inia bi Cristo, Tachi Ak'õrepa pèida eperāarā rey pamerā.)

⁴² Māpai Andrepa chi ìpema aneeji Jesumaa. Jesupa iru unuk'āri, māgaji:

—Pi Simón, Juan warra. Mamīda pi t'ìjaradait'eeda aji, Cefas. (Māgí t'í griego pedeede jara k'inia bi Pedro.)

Jesupa Felipe Natanael ome jirit'erada

⁴³ Ai norema Jesús wāji Galilea eujādee. Mama unuji eperā t'ìjarapatap'edaa Felipe. Māpai māgaji:

—Mi ome nipaparīji.

⁴⁴ Māgí Felipe, Andrés māik'aapa Pedro Betsaida p'uurudepemaarā paji.

⁴⁵ Felipepa Natanael jirinaji māik'aapa unu atak'āri, māgaji:

—Unujidada aji, eperā Moisepa jarada Tachi Ak'õre Ūraa p'ādade. Māgí ichiaba Tachi Ak'õre pedee jarapatarāpa chonaarāweda āchi p'ādap'edaade jaradap'edaa. Māgí eperā José warra; t'ìjarapata Jesús Nazaretdepema.

⁴⁶ Natanaelma māgaji:

—¡Nazaretdepema! ¿Nazaret p'uurudeepa eperā pia uchiaik'ā? aji.

Felipepa māgaji:

—Wādāma aji, ak'ide.

⁴⁷ Jesupa Natanael ichi k'ait'a cheru unuk'āri, māgaji:

—Na Israel pida wāara t'āri pia bapari. Apida k'ūrak'aa.

⁴⁸ Natanaelma Jesumaa iidiji:

—¿Sāga pia mi k'awa bima? aji.

Jesupa p'anauji:

—Felipepa pi atanai naaweda, mia pi unuji higuera k'arra ek'ari.

⁴⁹ Māpai Natanaelma māgaji:

—Tachi Jarateepari, pi Tachi Ak'õre Warra. Pi Israel pidaarā Rey, chi cheit'ee bada.

⁵⁰ Jesupa māgaji:

—¿Jāa bi-ek'ā aji, mia jarada perā pi unuji ma pak'uru ek'ari? Pia unuit'ee ne-inaa awara ma k'āyara pi-ia.

⁵¹ Mia wāarata jararu. Parāpa unudait'ee Tachi Ak'õre eujā ewaraa k'obi māik'aapa angeleerā it'aa wāruta māik'aapa edaa cheruta mi, chi Eperā Ak'õre Truadepema, k'aripade.

2

Caná p'uurude miak'āidak'āri, fiesta oodap'edaa

¹ Natanael ome pedee'eda, k'āima õpeemaa miak'āipata fiesta oojida Caná p'uurude. Māgí p'uuru Galilea eujāde bi. Jesús nawe mama baji.

² Jesús chi k'õp'āyoorā ome ichiaba t'í pèijida chedamerā ma fiestade.

³ Mama p'anide vino jōdachi. Maperā Jesús nawepa māgaji:

—Vino jōdachida aji.

⁴ Māpai Jesupa māgaji:

—Nawe, ¿sāap'eda pia mimaa māga jara bima? aji. Waide ewari pa-eeta mia Ak'õre jua ak'ipimerā.

⁵ Māpai chi nawepa māgaji vino jedepataarāmaa:

—Óoti jōma irua jara bik'a.

⁶ Mama bainī p'anajida chok'o seis, māudee ooda. Judiorāpa māgee chok'o iru p'anapachida aide pania t'idait'ee. Māgá siidai āchi jua, biiri maa-e pirā net'aa Tachi Ak'õre Ūraa p'ādade jaradak'a. Chok'o abaade cincuenta wa sententa litros araapachi.

⁷ Jesupa vino jedepataarāmaa māgaji:

—Paniapa na chok'o ipuruk'óoti.

Pania atanajida māik'aapa ma chok'o ipuruk'oojida.

⁸ Māpai Jesupa māgaji:

—Írā ma-āri joi atadapāde aji, māik'aapa teepāde aji, na fiesta chiparimaa.

Māga oojida.

⁹ Ma fiesta chiparipa pania vino padai bada tok'āri, k'awa-e paji sāmāik'aapa uchijai ma vino. Ma vino jedepataarāpapai k'awajida, āchia ma vino chok'odeepa joidap'edaa perā. Māgá top'eda, ma fiesta chiparipa chi inik'ira miak'āit'ee bada t'í ataji

¹⁰ māik'aapa māgaji:

—Fiesta oodak'āri, jōmaarāpa naapiara vino piara bita jedepata. Maap'eda, waibia to p'anadap'eda, jedepata chi vino mak'iara pia-e bi. Mamīda pia ia nibijida aji, chi vino piara bita iraweda todamerā.

¹¹ Māgí ooda Jesupa Galilea eujādepema Caná p'uurude paji irua naapiara ooda eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Māga ook'āri, unupiji ichi wāara Tachi Ak'ōrepa pēida. Ma ooda unudak'āri, chi k'ōp'āyoorāpa audupiara irude ijāa p'aneējida.

¹² Ma t'ēpai Jesús wāji Capernaum p'uurudee chi nawe ome, chi ipemaarā ome māik'aapa chi k'ōp'āyoorā ome. K'āima chok'ara-ee mama p'anajida.

Jesupa ne-inaa netopataarā jerek'ooda Ak'ōre te waibiadeepa
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Judiorā Pascua fiesta iringi pa wāda perā, Jesús wāji Jerusalendee.

¹⁴ Mama Tachi Ak'ōre te waibia āuk'idaa t'iak'au bide ununaji p'ak'a netopataarā, oveja netopataarā māik'aapa paloma netopataarā. Ichiaba unuji p'arat'a tau t'erabaipataarā mama su-ak'i p'ani.

¹⁵ Māga unuk'āri, Jesupa soo oo ataji māik'aapa ma jōmaweda taawaa jerek'ooji āchi p'ak'a, oveja ome. Ma p'arat'a tau t'erabaipataarā mesa eujāde sīa bat'ak'oop'eda, āchi p'arat'a eujāde p'ok'ooji

¹⁶ māik'aapa paloma netopataarāmaa māgaji:

—jPāchi net'aa atēeti namāik'aapa! jMi Ak'ōre te net'aa netopata tek'a papināati!

¹⁷ Jesupa māga oo bide chi k'ōp'āyoorāpa k'irāpajida Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Mia pi te k'inia iru bapari perā, mi peet'aadait'ee.' (Sal 61.1a)

¹⁸ Māpai judiorā poroorā, arii p'anadap'edaarāpa māgajida Jesumaa:

—Wāara Tachi Ak'ōrepa nāga oopiru pirā pīmaa, ζk'āata ooit'eema ajida, taipā ijāadamerā wāara Ak'ōrepa pi pēida?

¹⁹ Jesupa p'anauji:

—Na te t'ee'taaruta pirā, ewari ōpeemaa mia waya baik'o biit'eeda aji.

²⁰ Māpai judiorāpa māgajida:

—Cuarenta y seis años mimiajidada ajida, na te oodait'ee. ζT'eep'eda pia ewari ōpeede baik'o biit'eek'ā? ajida.

²¹ Mamīda Jesupa “na te” ak'āri, jara k'inia baji ichi k'ap'ia.

²² Mapa ai t'ēpai, iru piup'eda, chok'ai p'irabaik'āri, chi k'ōp'āyoorāpa k'irāpajida irua ma ewate jarada. Māpai wāara ijāajida Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jarada māik'aapa Jesupa jarada.

Jesupa jōmaarā t'āri k'awapari

²³ Jesús Jerusalende bide Pascua fiesta wāyaaru misa, eperāarā chok'araarāpa irude ijāajida, unudak'āri irua ne-inaa oomaa bi eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

²⁴ Mamīda Jesupa k'awaji wāara ijāada-e p'anajida, āchi t'āri pia k'awada perā.

²⁵ Faltak'aa paji apidaapa eperāarā k'isia k'awaapidamerā irumaa, irua eperāarā t'āri k'awa bada perā.

3

Jesús Nicodemo ome

¹ Bapachi fariseo t'ijaratap'edaa Nicodemo. Judiorā poro waibiāradepema paji.

² P'ārik'ua māgí eperā Jesumaa p'asiade wāji māik'aapa māgaji:

—Tachi Jarateepari, k'awa p'anida aji, Tachi Ak'ōrēpata pi pēida taimaa jarateede. Pia p'oyaa oo-e pak'ajida aji, nāgee ne-inaa pia pia ooparik'a, Tachi Ak'ōre pi ome ba-e pada paara.

³ Jesupa māgaji:

—Mia wāarata jararu. Eperā waya t'o-e pirā, p'oyaa ba-e pai Tachi Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome.

⁴ Māpai Nicodemopa iidiji:

—Mamīda ζsāga waya t'oyama aji, eperā chona bita? jP'oyaa t'ūk'aa chi nawe bide waya t'oit'ee!

⁵ Jesupa p'anauji:

—Mia wāarata jararu. Eperā paniapa t'o-e pirā māik'aapa Tachi Ak'ōre Jaurepa t'opi-e pirā, p'oyaa ba-e pai Ak'ōre jua ek'ari ichideerā ome.

⁶ Eperādeepa uchiapari eperā. Mamīda Tachi Ak'ōre Jauredeepa uchiapari Tachi Ak'ōredeerā.

⁷ P'era pik'a banāaji mia jarada perā eperāarā waya t'odaipia bi.

⁸ Nāu p'uapari chi p'ua k'iniamaa. Pia ma nāu ūriru mīda, k'awak'aa sāmāik'aapa cheru wa sāmāa wā. Māga pik'a bi ichiaba eperā Tachi Ak'ōre Jaurepa t'opida.

⁹ Māpai Nicodemopa waya iidiji:

—Mamīda ζsāga māga payama? aji.

¹⁰ Jesupa p'anauji:

—Pi Israeldeepa uchiadap'edaarā jarateepari. ¿K'awa-e bik'ā aji, mia jara bi?

¹¹ Mia wāarata jararu. Taipa jarapata ne-inaa k'awa p'ani māk'aapa unudap'edaa. Mamīda parāpa ijāadak'aa taipa jarapata.

¹² Parāpa ijāada-e p'ani pirā mia na eujādepema ne-inaa jarak'āri, ¿sāga ijāadayama aji, mia it'aripema ne-inaa jarak'āri?

¹³ 'Apida Ak'ōre eujādee wāda-e p'ani. Jōdee aba, chi Eperā Ak'ōre Truadepema, Ak'ōre eujādeepa cheji.

¹⁴ Moisés eujā pania wēe bide Israel pidaarā ome nipak'āri, taama broncedee ooda pak'urude jiraji eperāarāpa māgi ak'idamerā. Māgā piuda-e paji. Māga pik'a ichiaba chi Eperā Ak'ōre Truadepema pak'urude ichita jiradait'ee

¹⁵ eperāarāpa iru ak'idamerā. Māgā jōmaarāpa irude ijāapata ichita iru ome it'ari p'anapataadait'ee.

Tachi Ak'ōrepa eperāarā jōmaweda k'inia iru bapari

¹⁶ —Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepemaarā audū k'inia iru bada perā, ichi warra apai iru bada pēiji piumerā eperāarā pari. Eperāpa iru Warrade ijāa bi pirā, atua-e. Jai-idaak'āri, Ak'ōre eujāde banait'ee.

¹⁷ Tachi Ak'ōrepa ichi Warra pēi-e paji na p'ek'au eujādepemaarā atuapiit'ee. Jip'a pēiji eperāarā o k'achiade wādap'edaadeepa k'aripa atade atuanaadamerā.

¹⁸ 'Mapa Tachi Ak'ōrepa atuapi-e ichi Warrade ijāa bi. Mamīda atuapiit'ee chi ijāa-ee bi, māgipa ijāak'aa perā Tachi Ak'ōre Warra apai iru badade.

¹⁹ Chi īdaa pik'a bi cheji na p'ek'au eujādee. Mamīda eperāarā ūk'uruurāpa ma īdaa pik'a bi k'iniadak'aa paji, p'āriu pik'a bide p'anee k'inia p'anadap'edaa perā ne-inaa k'achia oodait'ee.

²⁰ Chi k'achia ooyaa beerāpa ma īdaa pik'a bi unuamaa iru p'anapata. Iru k'awa k'iniadak'aa. Māga p'ani k'iniadak'aa perā irua unupimerā āchia ne-inaa k'achia oopata.

²¹ Jōdee chi oopataarāpa Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēidak'a, ma īdaa pik'a bi k'awa k'inia p'anapata. Māga p'anapata jōmaarāmaa k'awapi k'inia p'anadairā āchia ne-inaa pia oo p'ani Tachi Ak'ōrepa oopiparik'a.

Juan Bautistapa waya Jesude jarada

²² Ma t'ēpai, Jesús chi k'ōp'āyoorā ome wājida Judea eujādee. Mama taarāji āchi ome, āchia eperāarā poro choodamerā.

²³ Juanpa ichiaba eperāarā poro choomaa baji Enonde, Salim k'ait'a, mama paniara paraada perā. Mama eperāarā chepachida poro choopidait'ee.

²⁴ (Māga paji Herodepa Juan carcelde t'ipit'aa naaweda.)

²⁵ Ewari aba Juan k'ōp'āyoorā aupedeemaa p'anejida awaraa judío ome, eperāarā poro choopata k'ap'ia.

²⁶ Juanmaa chejida māk'aapa māgajida:

—Tachi Jarateepari, ma eperā pi ome bada Jordān to k'īraik'a eere māk'aapa pia jarada taimaa, māgipa eperāarā poro choomaa bida ajida. Ma awara jōmaarāta irumaa wā p'ani poro choopide.

²⁷ Māpai Juanpa p'anauji:

—Apidaapa māgee ne-inaa ooda-e pak'ajida aji, Tachi Ak'ōrepa oopi-e pada paara.

²⁸ Pāchia pia ūrijida mia jarak'āri mi Tachi Ak'ōrepa pēida-e eperāarā rey pamerā. Iru pēi naaweda, Tachi Ak'ōrepa mi pēiji.

²⁹ K'isiadāma nāgide. Miak'āidak'āri, wēra chi imik'īra wēra paru. Mamīda ma imik'īra k'ōp'āyo k'ait'a bainī beepari māk'aapa o-īdaipari ūrik'āri ma imik'īrapa jararu chi wēramaa. Māga pik'a mi ma poro choomaa bi k'ōp'āyok'a bi. Maperāpi mi o-īa bi.

³⁰ Iru mi k'āyara waibiara pait'ee eperāarā k'īrapite. Jōdee mi iru ek'ariara pait'ee.

Juan Bautistapa eperā it'ariipa chedade jarada

³¹ —Eperā it'ariipa cheda jōmaarā k'āyara waibiara bi. Eperā na p'ek'au eujādepema na eujāde bapari perā, ichita jarapari na eujādepema ne-inaa. Jōdee chi it'ariipa cheda jōmaarā k'āyara waibiara bi.

³² Irua jarapari ichia unuda māk'aapa ūrida it'ari, apidaapa ijāa k'iniada-e p'ani pījida irua jara bi.

³³ Mamīda eperāpa irua jara bi ijāak'āri, k'awa bi Tachi Ak'ōrepa ichita wāarata jarapari.

³⁴ Tachi Ak'ōrepa pēidapa jarapari Tachi Ak'ōre pedee, Ak'ōrepa ichi Jaure pēipari perā iru ome bapariimerā.

³⁵ Tachi Ak'ōrepa ichi Warra k'inia iru bapari. Ne-inaa jōmaweda iru jua ek'ari biji irua ak'imerā.

³⁶ Eperāpa iru Warrade wāra ijāak'āri, ichita bapariit'ee Tachi Ak'ōre ome. Mamīda eperāpa iru Warrade ijāa k'inia-e bi pirā, Ak'ōre trua unu-e pait'ee. Tachi Ak'ōre ichita k'rau bait'eeda aji, māgí eperā ome.

4

Jesús Samaria eujādepema wēra ome pedeeda

¹ Fariseorāpa ūrijida Jesupa Juan k'āyaara k'ōp'āyoorāra p'e wā māik'aapa eperāarā chok'araara poro choopachi.

² (Māga ūrijida Jesupa poro chook'aa paji mīda. Chi k'ōp'āyoorāpata poro choopachida.)

³ Jesupa māga k'awaa atak'āri, waya uchijaji Judea eujādeepa Galilea eujādee wāit'ee.

⁴ Ma wādade wāyaaji Samaria eujāde.

⁵ Māgá Jesús pacheji Sicar p'uuru. Māgí p'uuru Samaria eujāde bi. Chonaarāweda ma p'uuru Jacobpa ichi warra Josemaa eujā teeda k'ait'a baji.

⁶ Ma eujāde Jacob pozo baji. Ma che wādade ode cherupa Jesús ūyapaa cheda perā, ma pozo ik'aawa su-ak'i beejī. Imat'ipa pa wā nipaji.

⁷⁻⁸ (Chi k'ōp'āyoorā p'uurudee wā p'anajida chik'o netode.) Māga nide Samariadepema wēra cheji ma pozodee pania joid. Māpai Jesupa māgaji irumaa:

—Mimaa pania teepāde aji.

⁹ Mamīda judiorā, Samariadepemaarā ome pedeedak'aa pada perā, māgí wērapa māgaji:

—Mi Samaria eujādepemapi. ¿Sāap'eda pi, judío bita mimaa pania iidí cheruma? aji.

¹⁰ Jesupa p'anauji:

—Pia k'awada paara jōma Tachi Ak'ōrepa oo k'inia bi eperāarā k'aripait'ee māik'aapa k'awada paara k'aipata pīmaa pania iidimaa bi, mimaa iidik'aji teemerā pania eperāarā ichita chok'ai p'anapipari.

¹¹ Māpai māgí wērapa māgaji:

—Señor, na pozo nāpia bida aji. Pia ne-inaa wēe bi pania joi atait'ee. ¿Sāma māgee pania atayama? aji.

¹² Na pozo tachi chonaarāwedapema Jacobpa bēida. Irua na pozodepemata pania topachi, ichi warrarā ome māik'aapa chi ne-animalaarā ome. ¿Pi iru k'āyaara waibiara k'isia bik'ā? aji.

¹³ Jesupa p'anauji:

—Eperāarāpa na pozodepema pania toruta waya opisiadaridait'eeda aji.

¹⁴ Mamīda mia pania teerudepema todak'āri, waa opisiada-e pait'ee. Ma k'āyaara ara pania poatri uchiaparik'a eujādeepa, māga pik'a mia pania teeru uchiat'ee āra t'ārideepa māik'aapa ma k'aurepa k'awaadait'ee ichita p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre ome.

¹⁵ Māpai māgí wērapa māgaji:

—Señor, mi-it'ee teepāde aji, māgí pania, mi waa opisía-e pait'ee, ichiaba waa che-e pait'ee pania joid na pozode.

¹⁶ Jesupa p'anauji:

—Wāpāde aji, pichi imik'ira atade māik'aapa waya namaa chepāde aji.

¹⁷ Māgí wērapa p'anauji:

—Mi imik'ira wēe bida aji.

Jesupa māgaji:

—Wāarata jaraji imik'ira wēe bida ak'āri.

¹⁸ Imik'iraarā joisomaa iru badoo māik'aapa chi irā iru bi pēre-e. Mapa wāarada aji, pia jara bi.

¹⁹ Māga ūrik'āri, ma wērapa māgaji:

—Señor, pia pedee jarada k'aurepa mia k'awaa wāda aji, pi Tachi Ak'ōre pedee jarapari.

²⁰ Tai chonaarā nāgí eede it'aa t'ipachidada aji. Mamīda parā judiorāpa jarapata Jerusalende eperāarāpa it'aa t'ipataadaipia bi.

²¹ Māpai Jesupa māgaji:

—Wēra, mia jararu ijāaji. Ewari paruda aji, parāpa wāara it'aa t'ipataadait'ee Tachi Ak'ōremaa. Mamīda māga ooda-e pait'ee nāgí eede wa Jerusalende.

²² Parāpa it'aa t'ipata Tachi Ak'ōremaa. Mamīda iru pia k'awada-e p'ani. Jōdee táipata iru pia k'awa p'ani, tai judiorā k'ap'ia pari irua jara pēida perā sāga eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee.

²³ Mamīda ewari pait'ee māik'aapa iraweda paru wāarata it'aa t'ipataarā Tachi Ak'ōremaa it'aa t'ipataadait'ee iru Jaure k'ap'ia pari, Tachi Ak'ōre wāara k'awapata perā. Tachi Ak'ōrepa māgeerā jiripari māgá ichimaa it'aa t'ipataadamerā.

²⁴ Tachi Ak'õreta, Jaure. P'aareerã irumaa it'aa t'fipataadaipia bida aji, iru Jaure k'ap'ia pari, iru wãarata k'awapata perã.

²⁵ Mãpai mǎgí wërapa mǎgaji:

—Mia k'awa bi Mesías (ichiaba t'fjarapata Cristo) cheit'eeda aji. Iru chek'ãri, tachimaa ne-inaa jõmaata jarateeit'ee.

²⁶ Jesupa mǎgaji:

—Mǎgí mida aji, pi ome pedeemaa bi.

²⁷ Mǎgá pedeemaa bide chi k'õp'ãyoorã pachejida. Æchi t'ãridepai k'ĩsajida: “¿Sãap'eda Jesús pedeemaa bi jã wëra ome?” Mamída apidaapa iidida-e paji ma wërapa k'ãata k'inia baji, maa-e pirã k'ãare-it'ee iru pedeemaa baji ma wëra ome.

²⁸ Mãpai mǎgí wërapa ichi chok'o atabëip'eda, wãji p'uurudee mǎik'aapa jaranaji eperãarãmaa:

²⁹ —¡Ak'í chéti! Eperãpa mimaa nepiriji ne-inaa jõma mia oopari. ¿Mǎgí Mesia-epaama? aji.

³⁰ Mãpai eperãarã wãjida Jesumaa.

³¹ Mǎgá cherutade, Jesús k'õp'ãyoorãpa enenee jõnajida nek'omerã:

—Tachi Jarateepari, nek'õji, ma-ãri pijida.

³² Mamída irua mǎgaji:

—Parãpa k'awada-e p'anida aji, chik'o mia iru bi k'oit'ee.

³³ Chi k'õp'ãyoorã Æchi pitapai pedee pachida:

—¿Apidaapa chik'o aneejida-epaama? aji.

³⁴ Mamída Jesupa mǎgaji:

—Mi-it'ee chik'o nãga pik'a bi: ooit'ee mi pëidapa k'inia bik'a mǎik'aapa aupait'ee mimia irua k'ĩsia iru bi mi-it'ee.

³⁵ ¿Parãpa jarapata-ek'ã? “Atane k'ĩmari falta bi ne-uuda ewadait'ee.” ¡Ak'iti parã ik'aawal Unudait'ee ne-uuda chiwari nibi. Mapa ewadaipia bi.

³⁶ Ne-uuda ewaparipa ma ne-uuda ewak'ãri, o-ĩadaipari p'arat'a jitaitee perã ichi mimia pari. Mǎga pik'a mi, Tachi Ak'õre Úraa jarateepari, o-ĩadaipari parãpa eperãarã p'e atadak'ãri mide ijãapataadamerã, ma k'aurepa ichita p'anapataadait'ee perã Tachi Ak'õre ome. Maperã chi ne-uupari chi ne-uu ewapari ome o-ia para beepari.

³⁷ Nǎgí pedee eperãarãpa jarapata wãara bi. “Abaapa uupari mǎik'aapa awaraapa ewapari.”

³⁸ Mia parã pëiji ne-uu ewanadamerã, parãpa uuda-e paji mída. Awaraarã parã naa mimiajida eperãarãpa mide ijãadamerã. Maap'eda parãpa Æra mimia aupajida.

³⁹ Samariadepemaarã chok'ara Jesude ijãajida mǎgí Samariadepema wërapa jarada perã:

—Jõma mia ne-inaa ooda jarajida aji.

⁴⁰ Maperãpi ma Samariadepemaarã Jesumãi pachedak'ãri, chupiria iidijida iru Æchi ome beemerã. Mapa iru mama beeji k'ãima omé.

⁴¹ Mama bide chok'araarãpa irua jarateeda ùridak'ãri, ijãajida.

⁴² Mãpai mǎirãpa mǎgí Samariadepema wëramaa mǎgajida:

—Ɔrapí ijãada-eda ajida, pia taimaa nepirida k'aurepapai. Ichiaba ijãapata irua jarateeda ùridap'edaa perã. Maperãpi k'awa p'ani wãara nǎgí eperã cheji na p'ek'au eujãdepemaarã o k'achiadeepa k'aripa atade.

Jesupa rey mimiapataarã poro waibia warra jipada

(Mt 8.5-13; Lc 7.1-10)

⁴³ K'ãima omé wãyaap'eda, Jesús uchiaji Samaria eujãdeepa mǎik'aapa wãji Galilea eujãdee.

⁴⁴ Ichi ome nipapatap'edaarãpa k'ĩsajida mǎpemaarãpa Æchi auteebaida-e pai, ichia jarada perã Tachi Ak'õre pedee jarapari p'uurudepemaarãpa iru waaweedak'aa.

⁴⁵ Mamída Galileade panadak'ãri, ma eujãdepemaarãpa iru auteebaijida. Mǎirãpa irua ooda Jerusalende unujida, mama p'anadap'edaa perã Pascua fiesta oodait'ee.

⁴⁶ Jesús waya cheji Caná p'uurudee, ichia pania vino papidamã. Maapai Capernaum p'uurudee bapachi rey mimiapataarã poro waibia. Mǎgí warra k'ayaa baji.

⁴⁷ Mǎgipa k'awaa atak'ãri Jesús cheda Judea eujãdeepa Galileadee, wãji iru ak'ide mǎik'aapa chupiria iidiji wãmerã ichi temaa ichi warra jipade, chi warra juak'aya bada perã.

⁴⁸ Mǎga ùrik'ãri, Jesupa mǎgaji:

—Parãpa unuda-e pirã mia ooru ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa Æchi juadoopa, mide ijãadak'aa pait'eeda aji.

⁴⁹ Mamída mǎgí poro waibiapa mǎgaji:

—Tachi Waibia, chepáde aji, mi warra jai-idaai naaweda.

- ⁵⁰ Māpai Jesupa māgaji:
 –Wāpáde aji, pichi temaa. Pi warra jipa beei'teeda aji.
 Ma eperāpa Jesupa jarada ijāaji māik'aapa wāji.
⁵¹ Ichi temaa wārude, ichi mimiapataarāpa unu chejida māik'aapa māgajida:
 –Pi warra jipa beejida ajida.
⁵² Ichia iidik'āri chisāgí horade jipa beeeji, p'anaujida:
 –Nuweda la una k'iamia tuu beejida ajida.
⁵³ Chi ak'ōrepa k'awaji māgí hora paji Jesupa jarak'āri: “Pi warra jipa beei'tee.” Mapa ichia māik'aapa ichi te pidaarāpa Jesude ijāajida.
⁵⁴ Ma cheda omeede Judea eujādeepa Galilea eujādee, Jesupa ichiaba ooji ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

5

Betzatá pozode Jesupa chiwa bi jipada

- ¹ Ma t'ēpai Jesús cheji Jerusalandee judiorā fiesta oode.
² Jerusalén p'uuru murallade t'ūpata aba Ovejaarā T'ūpata apachida. Māgí k'ait'a baji eperāarā k'ūpatamāi, hebreo pedeede t'ijarapata Betzatá. Māgí pozo wap'ira baji joisomaa tarimbak'a bipa. Māgí wāk'a beeeji te k'irupa.
³ Mama eujāde k'ayaa beerā chok'ara p'aneepachida: tau p'āriu beerā, nik'anik'aa t'ia beerā māik'aapa chiwa beerā. [Nipachida pania p'ērebai jira beerumaa.
⁴ Māga oopachida edaare angelpa pania p'ērebai jira beepik'āri, chi naa t'ūru aide jipa beepachi perā.]
⁵ Mama baji eperā treinta y ocho años k'ayaa bada.
⁶ Jesupa iru mama jēra bi unuk'āri māik'aapa k'awaa atak'āri taarā weda ichi māgá che bapachí, irumaa iidiji:
 –¿Jipa bee k'inia bik'ā? aji.
⁷ Chi k'ayaa bipa p'anauji:
 –Eperā wē-eda aji, mi toida ata bimerā jā pozode pania p'ērebai jira beek'āri. Mi t'ūdariiit'ee pak'āri, awaraata mi naa t'ūdaiparida aji.
⁸ Māpai Jesupa māgaji:
 –jP'irabáji! Pichi p'aru atáji māik'aapa wāji pichi temaa.
⁹ Aramata ma eperā jipa beeeji. Baini beep'eda māik'aapa ichi p'aru atap'eda, t'ia wāji. Mamīda iipata ewate pada perā,
¹⁰ arii p'anadap'edaa judiorā poro waibiarāpa chi jipa beedamaa māgajida:
 –Idi tachi iipata ewate. Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi iipata ewate mimia oodaik'araa bi. Jā p'aru pia ateeik'araa bida ajida.
¹¹ Māpai māgí eperāpa p'anauji:
 –Mi jipadapa jarajida aji: “Pichi p'aru atáji māik'aapa wāji.”
¹² Āchia iidijida:
 –¿K'aipata pimaa māga jarajima? ajida.
¹³ Mamīda ma k'ayaa badapa k'awa-e paji k'aipata ichi jipat'aada, Jesús tau atuat'aada perā t'ūk'āri eperāarā chok'ara see nībide.
¹⁴ Ma t'ēpai, Tachi Ak'ōre te waibiade Jesupa ma eperā unuk'āri, irumaa māgaji:
 –jŪriji! Irá pi jipa bida aji. P'ek'au k'achia oo amáaji ne-inaa k'achiaara p'asanaamerā.
¹⁵ Maap'eda māgí eperāpa judiorā poroorāmaa nepir'inaji Jesupa ichi jipada.
¹⁶ Iipata ewate Jesupa māgá jipapachi perā, judiorā poro waibiarāpa iru jiripachida peedait'ee.
¹⁷ Mamīda Jesupa p'anaupachi ichi imiatee p'anadap'edaarāmaa:
 –Mi Ak'ōre ichita mimiapari māik'aapa iraweda mimiamaa bi. Mi jida māgá mimiaparida aji.
¹⁸ Māga ūridak'āri, ma judiorāpa audupiara peet'aa k'inia p'anapachida, iipata ewate mimiapachi perā māik'aapa Tachi Ak'ōre ome auk'a bida ada perā. Māga jaraji Tachi Ak'ōre ichi Ak'ōreda ak'āri.

Tachi Ak'ōre Warrapa oopari Tachi Ak'ōrepa ooparik'a

- ¹⁹ Āchia imiateeda ūrik'āri, Jesupa māgaji:
 –Mia wāarata jararu. Tachi Ak'ōre Warrapa ne-inaa p'oyaa oo-eda aji, ichi k'iradoopa. Ma k'āyara irua unupari chi Ak'ōrepa oo bi māik'aapa auk'a oopari. Jōmaweda chi Ak'ōrepa oo bi ichiaba oopari chi Warrapa.

²⁰ Māga bi chi Ak'ōrepa ichi Warra k'inia iru bapari perā. Mapa jōma ichia oo bi ak'ipipari chi Warramaa. Wāara na ewari ne-inaa pi-iaara ak'ipiit'ee chi warramaa. Māga unudak'āri, parā p'era pik'a para beei't'ee.

²¹ Chi Ak'ōrepa piu beerā p'irabaipiparik'a ichita chok'ai p'anapataadamerā, chi Warrapa auk'a ichia k'inia bīrā p'irabaipiparida aji, ichita chok'ai p'anapataadamerā.

²² Chi Ak'ōrepa jara-e chisāgī na p'ek'au eujādepemaarā ichita chok'ai p'anapataadait'ee māik'aapa chisāgī atuadait'ee. Ma-it'ee chi Warra pēiji.

²³ K'inia baji jōmaarāpa ichi Warra waaweedamerā iru waawepatak'a. Eperā iru Warra waawee-ee bīpa ichiaba waawee-e Tachi Ak'ōre, chi Warra pēida.

²⁴ Mia wāarata jararu. Tachi Ak'ōre Waibiapa mi pēiji. Mi pedee ūri bīpa māik'aapa irude ijāa bīpa it'aa wāit'eeda aji. Māgī eperā atua-e pait'ee. Irua ijāadak'āriipa ichita bapariit'ee Tachi Ak'ōre ome.

²⁵ Mia wāarata jararu. Ewari pait'ee māik'aapa iraweda paru piu pik'a beerāpa ūridait'ee Tachi Ak'ōre Warra pedee. Chi ma pedee ijāarutaarā ichita p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre ome.

²⁶ Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichita chok'ai p'anapiparik'a, ichi Warra bīji auk'a oomerā. ²⁷ Ma awara ichi Warra bīji ichik'a jōmaarā k'āyaara waibiara bamerā. Māgā irua jarai chisāgī eperāarā ichita chok'ai p'anapataadait'ee māik'aapa chisāgī atuadait'ee. Tachi Ak'ōrepa iru māga bīji iru Eperā Ak'ōre Truadepema perā.

²⁸ P'era pik'a p'ananaāti mia jararu ūridak'āri. Ewari cherude jōmaweda jāirade p'anīrāpa mi pedee ūridait'ee.

²⁹ Chok'ai p'irabaidait'ee māik'aapa jāiradeepa uchiadait'ee. Ne-inaa pia oopatap'edaarā ichita p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre ome. Mamīda chi ne-inaa k'achia oopatap'edaarā atuadait'ee.

Jesús jōmaarā k'āyaara waibiara bi

³⁰ —Mia ne-inaa p'oyaa oo-eda aji, michi k'īradoopa. Mia ūripari mi Ak'ōrepa jara bi māik'aapa irua jara bik'a oopari. Mapa mia eperāarāpa oopata ak'ipari jarait'ee pia wa k'achia. Mia māga jarak'āri, wāarata jarapari, michia oo k'iniata oo k'iniak'aa perā. Jīp'a oo k'inia bi mi pēidapa k'inia bik'a.

³¹ Michi k'īsiadoopapai na pedee jarada paara, māgara eperāarāpa wāarata jara-e bida ak'ajida.

³² Mamīda awaraapa jara bi mi ichi Warra. Mia k'awa bi irua ichita wāarata jarapari.

³³ Parāpa eperāarā pēidak'āri Juan Bautistamaa iūdide, irua p'anauda wāarata paji.

³⁴ Mia p'ua-e bida aji, eperāpa jarada. Mamīda māga jaraji parāpa k'irāpadamerā Juanpa jarada māik'aapa mide ijāadamerā. Māgā mia parā o k'achiadeepa k'aripa atai.

³⁵ Juan urua pik'a bapachi lamparak'a na p'ek'au eujā p'āriu pik'a bide. Maapai parā o-īa p'anapachida iru ome ma urua pik'a bide.

³⁶ Mamīda ne-inaa piara paraa Juanpa jarada k'āyaara. Mia ne-inaa jōma oopari mi Ak'ōrepa k'īsia iru bik'a. Māga ook'āri, ak'ipipari wāara irua mi pēiji.

³⁷ Irua pida ak'ipidoo mi pēiji, parāpa jara p'ani mīda waide iru pedee ūridak'aa māik'aapa iru k'īra unudak'aa.

³⁸ Ma awara parāpa ak'ipipata iru pedee jara pēida wāara ijāadak'aa, irua pēidade ijāada-e p'anadairā.

³⁹ Parāpa Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda pi-ia ak'ipata, ijāapata perā ma k'aurepa it'aa wādait'ee. Māgī ūraade mideta jara bi.

⁴⁰ Mamīda parāpa mide ijāa k'iniada-e p'ani, mia parā it'aa wāpimerā.

⁴¹ Mia māga jara-e paji k'inia bairā eperāarāpa mi ak'idamerā eperā t'āri piak'a.

⁴² Ma awara mia parā k'awa bida aji. Wāara Tachi Ak'ōre k'inia iru p'anada-e.

⁴³ Mi chejida aji, mi Ak'ōre pari. Mamīda parāpa mi auteebaida-e paji. Jōdee awaraa eperā ichi k'inia cheru pīrā, mata parāpa auteebaipata.

⁴⁴ ¿Sāga mide ijāadayama? aji. Jīripata eperāarāpa parā ak'idamerā judiorā pia beerāk'a, jīridai k'āyaara Tachi Ak'ōrepa parā ak'imerā ichideerāk'a. Jīru aupaita Ak'ōre Waibia!

⁴⁵ K'īsiaāti mia parā imiateeit'ee mi Ak'ōre k'īrapite. Ma k'āyaara Moisepa p'ādapa parā imiateepari, ma ūraade ijāa p'ani mīda.

⁴⁶ Parāpa wāara Moisepa p'āda ijāadap'edaa paara, ichiaba mide ijāak'ajida, irua mide p'āda perā.

⁴⁷ Mamīda wāara irua p'āda ijāada-e p'anadairā, audupiarā mi pedee ijāada-e pai.

6

Jesupa eperāarā cinco mil nek'opida
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

- ¹ Ma t'ēpai, Jesús wāji Galilea Lago k'īraik'a eeree. Māgí lago ichiaba t'ījarapata Tiberias.
² Eperāarā chok'ara iru t'ēe nipapachida, irua k'ayaa beerā jipada perā māik'aapa ārapa unudap'edaa perā irua oo bi ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.
³ Māpai Jesús wāji ee nok'odee māik'aapa su-ak'i banaji chi k'ōp'āyoorā ome.
⁴ Judiorā Pascua fiesta īri pa baji.
⁵ Jesupa unuk'āri ma eperāarā chok'ara ichi t'ēe che wāda, Felipemaa māgaji:
 —¿Sāma chik'o netodait'eema aji, na eperāarā jōmaweda nek'odamerā?
⁶ Jesupa k'awa baji k'āata ooit'ee. Mapa iidiji k'awaait'ee k'āata p'anau Felipepa.
⁷ Felipepa p'anauji:
 —Doscientos denariopa pida araa-e pak'aji, pan netodait'ee ma-āri ma-āria pida k'odamerā.
⁸ Māpai Jesús k'ōp'āyo Andrés, Simón Pedro ipemapa māgaji:
⁹ —Nama bida aji, warra aba. Ichia iru bida aji, pan cebadadee ooda joisomaa māik'aapa chik'o omé. Mamīda, ¿k'āata araayama aji, na eperāarā see nibi-it'ee?
¹⁰ Jesupa p'anauji:
 —Jarāti jōmaweda su-ak'i p'aneedamerā.
 Mama p'ūajara jep'eda paraaji. Mama su-ak'i p'aneejida. Āchi imik'īraarā cinco mil paji.
¹¹ Jesupa ma pan jita atap'eda, it'aa t'īji gracias jarait'ee māik'aapa jōmaarāmaa jedepiji. Ichiaba māga ooji chik'o ome.
¹² Jōmaweda bi jāwaa p'aneedak'āri, Jesupa chi k'ōp'āyoorāmaa māgaji:
 —Chi nibeeda p'e atadapāde aji, maarepida ārinaamerā.
¹³ Ārapa ipurujida k'oraa docena aba ma pan joisomaadeepa.
¹⁴ Eperāarāpa unudak'āri Jesupa oo bi ma ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa, jarapachida:
 —Wāara nata Ak'ōre pedee jarapari tachia ni p'anadap'edaa chemerā na p'ek'au eujādee.
¹⁵ Mamīda Jesupa k'awa bada perā ichi rey papi k'inia p'ani, ee nok'odee waya wāji, ituaba ba k'inia bada perā.

Jesús pania īri t'ia nipada
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

- ¹⁶ P'āriupodopa Jesús k'ōp'āyoorā lago idee chejida
¹⁷ māik'aapa barcode bataudap'eda, Capernaum p'uurudee wājida. P'āriudaik'āri, waide Jesús pache-e baji.
¹⁸ Māgā āchi ituaba wārutade p'usara t'o nibeeki, nāu golpe p'ua nībada perā.
¹⁹ Tok'essa wā nidade kilometro joisomaa maa-e pirā seis, unujida Jesús barco k'ait'a t'ia cheru pania īri. Māpai āchi p'eradachida.
²⁰ Māpai irua māgaji:
 —¡P'eranáati! ¡Mīda! aji.
²¹ Āchia māga ūridak'āri, o-īa iru batau atajida. Taarā-ee panajida āchi wā nipadap'edaamaa.

Eperāarāpa Jesús jiridap'edaa

- ²² Ai norema eperāarā lago k'īraik'a eere p'anadap'edaarāpa k'awaajida Jesús k'ōp'āyoorā wādap'edaa barco mama badade. Ichiaba k'awaajida Jesús āra ome wā-e pada.
²³ Māga nide barco pachejida Tiberias p'uurudeepa, Jesupa Ak'ōremaa gracias jarap'eda, eperāarāpa pan k'odap'edaa k'ait'a.
²⁴ Māgā eperāarāpa Jesús chi k'ōp'āyoorā ome mama unuda-e pak'āri, ma barcode bataudap'eda, Capernaum p'uurudee wājida iru jiride.

Eperā Jesude iāa bi ichita chok'ai bapariit'ee

- ²⁵ Ma eperāarā lago k'īraik'a eere panadak'āri, Jesús ununajida māik'aapa iidijida:
 —Tachi Jarateepari, ¿sāaweda pachejima? ajida.
²⁶ Jesupa māgaji:
 —Mia wāarata jararu. Parāpa mi jiri nidada aji, mia parā bi jāwaa netawada perā, jiridai k'āyāara k'awaadait'ee mia ne-inaa pi-ia opari eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.
²⁷ Mimianāati chik'o k'odait'ee aupai, māgee chik'o jōpari perā. Ma k'āyāara mimiatī k'awaadamerā mi, chi ne-inaa jōk'aa. Mi, chi Eperā Ak'ōre Truadepema k'aurepata parā ichita p'anapataadai Tachi Ak'ōre ome. Irua ak'ipi bi mi pia ak'i bapari, iru juapa mia ook'āri ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.
²⁸ Māpai arii p'anadap'edaarāpa Jesumaa iidijida:

—¿K'áata oodayama ajida, Tachi Ak'õrepa tai pia ak'ipariimerã?

²⁹ Jesupa p'anauji:

—Tachi Ak'õrepa k'inia bida aji, ijãadamerã eperã irua na eujãdee pëidada.

³⁰ Māpai iidjida:

—¿K'áata pia ooit'eema ajida, taipa ijãadamerã pi Tachi Ak'õrepa pëida? ¿K'áata pia taimaa ak'ipiit'eema?

³¹ Eujã pania wêe bide tachi chonaarãpa it'aripema chik'o *maná*, k'ooidada ajida, Tachi Ak'õre Úraa p'ãdade jara bik'a:

'Tachi Ak'õrepa áramaa it'aripema chik'o teeji nek'odamerã.'

(Ex 16.4)

³² Jesupa p'anauji:

—Mia wáarata jararu. Moisepa parãmaa mǎgí chik'o tee-e paji. Mi Ak'õre it'aripemapata chik'o jómaweda teepari. Mǎgí chik'o chi pipiara bi-e paji.

³³ Chi pipiara bita it'ariipa cheji na p'ek'au eujãdepemaarã chok'ai p'anapiit'ee ichita p'anapataadamerã.

³⁴ Áchia mǎgajida:

—Tai-it'ee mǎgí chik'ota teeparíji.

³⁵ Māpai Jesupa mǎgaji:

—Mida aji, chi chik'o eperãarã ichita chok'ai p'anapipari. Eperã ewaa nek'oda jarrapisia-e bik'a mǎik'aapa chi ewaa ne-inaa toda opisia-e bik'a, mǎga pik'a eperã mide ijãa bi o-ãa bapariit'ee.

³⁶ Mamída mia parãmaa et'ewa jaradak'a, parãpa mide ijãada-e p'ani, mi unupata mída.

³⁷ Jómaweda eperãarã mi Ak'õrepa mi jua ek'ari bida mímamaa chedait'ee. Chi cherutaarãmaa mia k'inia-eda a-e pait'ee.

³⁸ Mi it'ariipa che-e paji ooit'ee michia oo k'iniata. Ma k'áyaara cheji ooit'ee mi Ak'õrepa k'inia bik'a.

³⁹ Ma-it'ee mi pëiji; jómaweda mi jua ek'ari bidaarã ak'i bamerã apida atuanaamerã. Mǎgá Ak'õre ewari waibia ewate ára chok'ai p'irabaidait'ee.

⁴⁰ Mi Ak'õrepa k'inia bi jómaweda ichi Warra k'awa p'aniiãrã mǎik'aapa irude ijãa p'aniiãrã it'aa wãdamerã. Ak'õre ewari waibia ewate miata mǎgiiãrã p'irabapiit'ee.

⁴¹ Māpai judiorã poro waibiarãpa Jesús ápite pedee k'achia pedee p'aneejida irua jarada perã: "Mida aji, chi chik'o it'ariipa cheda".

⁴² Maperã mǎgajida:

—¿Nǎgi-ek'ã Jesús, José warra? Taipa k'awa p'anida ajida, chi ak'õre mǎik'aapa chi nawe. ¿Sǎgapi it'ariipa chejida a bima? ajida.

⁴³ Māpai Jesupa mǎgaji:

—jPedee k'achia pedee amáati!

⁴⁴ Mi Ak'õrepa mi pëiji. Eperã apida mímama p'oyaa cheda-eda aji, irua anee-emã. Ak'õre ewari waibia ewate irua aneeda eperãarã mia p'irabai atait'eeda aji.

⁴⁵ Ak'õre pedee jarapataarãpa p'ãdap'edaade jara bi:

'Tachi Ak'õrepa eperãarãmaa ichi úraa jarateeit'ee.'

(Is 54.13)

Mapa jómamarãpa iru úraa úri p'ani mǎik'aapa k'awaa wãda mímama chedait'ee.

⁴⁶ Mia mǎga jarak'ári, jara k'inia-e bi eperãarãpa Tachi Ak'õre unupata. Eperã apidaapa Tachi Ak'õre unuda-e p'ani. Irua it'ariipa pëidapapaita iru unupari.

⁴⁷ Mia wáarata jararu. Eperãpa mide ijãa bi it'aa wãit'ee.

⁴⁸ Mida aji, chi chik'o eperãarã ichita chok'ai p'anapipari.

⁴⁹ Parã chonaarã eujã pania wêe bide wáyaadak'ári, *maná* k'ooidada aji. Mamída ma chik'opa ára ichita chok'ai p'anapi-e paji, ai t'ëepai áchi piudap'edaa perã.

⁵⁰ Mia "chik'o" ak'ári, jara k'inia bi chik'o it'ariipa cheda. Eperãpa mǎgí chik'o k'oru pirã, atua-e.

⁵¹ Mida aji, ma chik'o it'ariipa cheda eperãarã chok'ai p'anapiit'ee. Chi nǎgí chik'o k'o bipa ichita chok'ai bapariit'ee. Nǎgí chik'o mi k'ap'ia, mia teeit'eeda aji, piumerã jómamarã pari, ichita chok'ai p'anapataadamerã.

⁵² Mǎga úridak'ári, judiorã aupedee para beejí:

—¿Sǎga na eperãpa tachimaa ichi k'ap'ia k'opiit'eema? ajida.

⁵³ Māpai Jesupa mǎgaji:

—Mia wáarata jararu. Parãpa Eperã Ak'õre Truadepema k'ap'ia k'oda-e pirã mǎik'aapa iru waa toda-e pirã, it'aa wãda-e pai.

⁵⁴ Chi mi k'ap'ia k'o bipa mǎik'aapa mi waa to bipa Ak'õre eujãde banait'ee. Ak'õre ewari waibia ewate miata iru chok'ai p'irabai atait'ee.

⁵⁵ Mapa mi k'ap'ia chi chik'o pipiara bida aji. Ichiaba mi waata chi ba pipiara bida aji.

⁵⁶ Chi mi k'ap'ia k'o bipa, ichiaba mi waa to bipa mi ome araa bapariit'eeda aji.

⁵⁷ Mi Ak'õre ichita chok'ai bapari; mi jida auk'a. Irua mi pëiji mi k'ap'ia k'opataarã ichita chok'ai p'anapimerã.

⁵⁸ Mia jara bida aji, chik'o it'ariipa chedade. Nãgí chik'o parã chonaarãpa *maná* k'odap'edaak'a bi-e. Árapa *maná* k'ojida. Mamída ma chik'opa ãra ichita chok'ai p'anapi-e paji, ai t'ëpai piudap'edaa perã. Jõdee chi nãgí chik'o k'o bipa ichita chok'ai bapariit'ee.

⁵⁹ Jesupa ma jõma jara aupada jarateeeji Tachi Ak'õre Úraa jarateepata tede Capernaum p'uurude.

Jesupa jarada sãga eperãarã it'aa wãdai

⁶⁰ Jesupa jarateemaa bi úridak'ãri, iru ome nipapataarãpa mãgajida:

—Pia jara bi p'oyaa k'awada-eda ajida. ¿K'aipa ijãayama? ajida.

⁶¹ Jesupa k'awa bada perã ichi ãpíte mãgá pedeemaa p'ani, iidiji:

—¿Na pedee parãpa k'achia úri p'anik'ã? aji.

⁶² Mãgara audupiarã ijãada-e pai, parãpa Eperã Ak'õre Truadepema unuruta pirã it'aa wãru ichi badamaa.

⁶³ Tachi Ak'õre Jaurepa eperãarã ichita chok'ai p'anapipari. Tachi k'Íradoopa apida ichita chok'ai p'anada-e pai. Mia jaradak'a parãpa mi k'ap'ia k'oruta pirã, pia jarait'eera, mide wãra ijãaruta pirã, Tachi Ak'õre Jaure cheit'ee parã ichita chok'ai p'anapide.

⁶⁴ Mamída waide parã úk'uru ijãada-e p'ani.

Jesupa mãga jaraji ai naaweda k'awa bada perã k'airãpa ijãada-e p'ani mãik'aapa k'aipa ichi traicionaait'ee.

⁶⁵ Ichiaba mãgaji:

—Mapa mia parãmaa jaraji eperã apida mĩmaa p'oyaa cheda-eda aji, mi Ak'õrepa anee-e pirã.

⁶⁶ Maadamãiipa chok'ara Jesús ome nipadap'edaarãpa iru atabaibëijida.

⁶⁷ Mãpai Jesupa iidiji chi k'õp'ãyoorã docemaa:

—¿Parã jida ichiaba wã k'inia p'anik'ã? aji.

⁶⁸ Simón Pedropa p'anauji:

—Tachi Waibia, pik'a awaraa wë-e. Pi úraa k'aurepa k'awa p'ani it'aa wãdait'ee.

⁶⁹ Taipa pide ijãa p'anida ajida, mãik'aapa k'awa p'ani pi chi k'achia wëe bapari, Tachi Ak'õrepa pëida.

⁷⁰ Jesupa p'anauji:

—Mia parã doce weda jirit'eraajida aji. Mamída parãdepema aba netuara eere bida aji.

⁷¹ Jesupa mãga jarak'ãri, jara k'inia baji Simón Iscariote warra Judapa ichi traicionaait'ee, chi k'õp'ãyoorã docedepema paji mĩda.

7

Jesús ìpemaarãpa irude ijãada-e padap'edaa

¹ Ma t'ëpai Jesús nipaji Galilea eujãde. Judea eujãde ba k'inia-e paji, judiorã poro waibiarãpa iru jiri p'anadap'edaa perã peepit'aadait'ee.

² Mamída judiorã fiesta Rancho Oopata ìri p'anadap'edaa perã,

³ Jesús ìpemaarãpa mãgajida:

—Nama beenaapãde ajida. Wãpãde ajida, Judea eujãdee, arapemaarã pide ijãapataarãpa ichiaba pia ne-inaa oo bi ak'idamerã.

⁴ Eperãpa ichia oo bi merak'aa ma oo bi k'awapi k'inia bi pirã. Mapa pia ne-inaa oo bi nama jõmaarãmaa ak'ipinapãde aji.

⁵ Mãga jarajida chi ìpemaarãpa pida ijãada-e p'anadap'edaa perã iru Tachi Ak'õrepa pëida.

⁶ Mãpai Jesupa mãgaji:

—Ewari Tachi Ak'õrepa awara bida ma-it'ee waide pa-e bida aji. Mamída parã wã k'inia p'anadak'ãri, wãdaipia bi.

⁷ Na p'ek'au eujãdepemaarãpa parã k'Íra unuamaa iru p'anadak'aada aji. Mamída mi k'Íra unuamaa iru p'anapata, mia jarapari perã ãchia k'achia oopata.

⁸ Wãti fiestadee. Mi wã-eda aji, waide mi ewari pa-e perã.

⁹ Mãga jarap'eda, beeji Galilea eujãde.

Jesús fiesta Rancho Oopatade bada

¹⁰ Mamída chi ìpemaarã wãdap'edaa t'ëpai, Jesús ichiaba wãji ma fiestadee. Mamída awaraarã ome wã-e paji. Ituaba miru wãji, chi k'õp'ãyoorã ome.

¹¹ Mãmisa judiorã fiestade p'anadap'edaarãpa Jesús jiripachida mãik'aapa mãgapachida:

—¿Sãma bima apachida, jã eperã?

¹² Eperãarã chok'ara ãchi pitapai osausawaa pedeepachida iru ãpíte. Úk'uruurãpa mãgapachida:

—Jā eperā t'āri pia bapari.

Mamīda awaraarāpa māgapachida:

—Jā eperāpa eperāarā k'ūramaa nipapari.

¹³ Mamīda judiorā poroorā waidoopa, jōmaarā taide apidaapa māga jarada-e paji.

¹⁴ Ma fiesta tomia esa-auk'a wāyaa wāde Jesús t'ūju Ak'ōre te waibiade māik'aapa jarateemaa beejī.

¹⁵ Arii p'anadap'edaa judiorā ak'itrua para beejī māik'aapa iidijida:

—¿Sāgapi na eperāpa Tachi Ak'ōre Ūraa audú k'awa bima ajida, estudia-e padata awaraarāk'a?

¹⁶ Jesupa p'anauji:

—Michi k'īsiadoopa jaratee-e bida aji. Mia jaratee bi mi pēidapa jarateepi bik'a.

¹⁷ Eperāpa oo k'inia bi pirā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a, ma eperāpa k'awaait'ee mia wāara jarateemaa bi Ak'ōre Ūraa, maa-e pirā wāara jarateemaa bi michi k'īsiadoopa.

¹⁸ Eperāpa ichi k'īsiadoopa jarateek'āri, māga oopari awaraarāpa ichi t'o p'anadamerā. Mamīda eperāpa jarateek'āri awaraarāpa Tachi Ak'ōre Ūraa pia ak'i p'anapataadamerā, māgipa wāarata jarateepari. Seewa jarak'aa māik'aapa eperāarā k'ūrak'aa.

¹⁹ Moisepa parā chonaarāmaa Ak'ōre Ūraa p'ā teeji. ¿Wāara-ek'ā? Mamīda apidaapa ichita oodak'aa ma ūraade jara bik'a. ¿Sāap'eda parāpa mi peet'aa k'inia p'anima? aji.

²⁰ Arii p'anadap'edaarāpa māgajida:

—¿Netuara pi k'ap'iade merātia bi-ek'ā? ajida. ¿K'aipa pi jiri bima ajida, peet'aait'ee?

²¹ Jesupa māgaji:

—Parāpa ijāa p'ani iipata ewate mimiadaik'araa bida aji, Moisepa p'ādade māga jara bairā. Mapa parā jōmaweda p'era pik'a para baji, iipata ewate mia ook'āri ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

²² Mamīda iipata ewate parāpa paara ne-inaa oopata. Pāchi imik'īra warrarā k'ap'iade tauchaa bipata. Māga oopata Moisepa jarada perā māga oodamerā. (Wāara Moisepa naapiara māga oopi-e paji. Iru t'oi naaweda, parā chonaarāpa māga oopachida.)

²³ Iipata ewate parāpa māga oopata, oo k'inia p'anadairā Moisepa p'ādade jara bik'a. Māga bita, ¿sāap'eda k'īrau p'anima aji, iipata ewate mia eperā jipada perā?

²⁴ Mia oo bi iripai ak'ināati jaradait'ee pia wa k'achia. Ak'iti Tachi Ak'ōrepa mi ak'iparik'a, iruapai jarapii perā chisāgī pia māik'aapa chisāgī k'achia.

Jesús it'ariipa pēida

²⁵ Maapai Jerusalén p'uurudepemaarāpa iidi para beejī:

—¿Nāgī eperā-ek'ā ajida, tachi poroorāpa jirīmaa p'ani peet'aadait'ee?

²⁶ Jāma jōmaarā taide pedeemaa bi. Mamīda apidaapa jarada-e p'ani iru pedeenaamerā. ¿Tachi poroorāpa ijāa p'anik'ā na eperā Mesias, Tachi Ak'ōrepa pēida tachi k'aripamerā?

²⁷ Taipā k'awa p'ani sāmāpema na eperā. Mamīda Mesias chek'āri, apidaapa k'awada-e pait'ee iru sāmāpema.

²⁸ Māimisa Tachi Ak'ōre te waibiade Jesupa jarateemaa baji. Māirā pedee ūrik'āri, Jesupa golpe māgaji:

—Wāara parāpa mi k'awa p'ani māik'aapa k'awa p'ani mi sāmāpema. Mamīda michi k'īradoopa che-e bida aji. Abaapa mi pēiji. Māgī wāara bapari. Mamīda parāpa iru k'awada-e p'ani.

²⁹ Jōdee mia iru k'awa bi, iru baparimāiipa cheda perā. Iruata mi pēijida aji.

³⁰ Māga ūridak'āri, Jesús jita atadait'ee paji. Mamīda p'oyaada-e paji, at'āri iru ewarimaa pa-e bada perā.

³¹ Māga baji mīda judiorā poroorā ome, eperāarā chok'ara Jesude ijāajida māik'aapa māgapachida:

—Mesias chek'āri, ¿ne-inaa piara oik'ā ajida, na eperāpa oo bi k'āyaara?

Fariseorāpa Jesús jita ata k'inia p'anadap'edaa

³² Fariseorāpa ūrijida eperāarā māgā pedee p'ani. Mapa ma fariseorāpa p'aareerā poroorā ome pēijida Tachi Ak'ōre te waibia jīapataarā Jesús jita atadamerā.

³³ Mamīda Jesupa māgaji:

—Mi parā ome mak'īara taarā-eda aji. Ma t'ēpai mi waya wāit'ee mi pēida baparimaa.

³⁴ Parāpa mi jiridayada aji. Mamīda mi unuda-e pait'ee, p'oyaa wādak'aa perā mi wāit'ee bimaa.

³⁵ Māpai judiorā poroorā pedee para beejī:

—¿Sāmāpi wāit'eema ajida na eperā, tachia p'oyaa unuda-e pait'ee? ¿Tok'esaa wāit'ee-epaa jarateede judiorāmaa, k'īra tewaraarā p'uurudepemaarāmaa, maa-e pirā judio-eerāmaa?

³⁶ ¿K'áata jara k'inia bima ajida, irua jarak'ári: "Parāpa mi jiridait'ee. Mamīda mi unuda-e pait'ee, p'oyaa wādak'aa perā mi wāit'ee bima?"

AK'ōre Jaurepa eperāarā chok'ai p'anapipari

³⁷ Fiesta Rancho Oopata jō wāda ewate, ma ewari waibiara paji. Ma ewate Jesús bainī beejī māik'aapa golpe pedeeji:

—Apida opisía bi pirā, mīmaa chepáde aji, tode.

³⁸ Chi mide ijāa bi bait'ee Tachi AK'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

'Eperā t'ārideepa to chak'ek'a jīchooyada aji, paniapa eperāarā chok'ai p'anapiparik'a.' (Is 55.1)

³⁹ Ma pedee "paniapa eperāarā chok'ai p'anapiparida" ak'ári, Jesupa jara k'inia baji Tachi AK'ōre Jaure, māgí pēit'ee bada perā irude ijāapataarāmaa. Mamīda Jesupa māga jarak'ári, waide AK'ōre Jaure pēi-e paji, ichi waide it'aa wā-e bada perā.

Eperāarā k'ġsia awara-awaraadaidap'edaa

⁴⁰ Ma pedee ūridak'ári, eperāarā ūk'uruurāpa māgapachida:

—Wāara, na eperā AK'ōre pedee jarapari.

⁴¹ Awaraarāpa māgapachida:

—Na Mesías, Tachi AK'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā.

Mamīda awaraarāpa māgapachida:

—Māga-epi. ¿Sāga Mesías adaima? Iru Galilea eujādepema. Galilea eujādeepa Mesías uchia-e pait'ee.

⁴² ¿Tachi AK'ōre Ūraa p'ādade jara bi-ek'ā ajida, Mesías uchiāit'ee Rey David ēreerādeepa māik'aapa t'oit'ee Belén p'uurude Rey David t'odamāi?

⁴³ Mapa eperāarā k'ġsia awara-awaraadachida. Ūk'uruurāpa ijāajida Jesús Tachi AK'ōrepa pēida; ūk'uru ijāadak'aa paji.

⁴⁴ Māirāpa Jesús jita ata k'inia p'anajida. Mamīda apidaapa p'oyaa ooda-e paji.

Judiorā poroorāpa Jesude ijāada-e p'anadap'edaa

⁴⁵ Māpai Tachi AK'ōre te waibia jīapataarā āchi pēidap'edaarāmaa chejida. Pachedak'ári, fariseorāpa māik'aapa p'aareerā poroorāpa iidijida:

—¿Sāap'eda Jesús aneeda-e pajīma? ajida.

⁴⁶ Ma AK'ōre te waibia jīapataarāpa p'anaujida:

—¡Eperā apida pedeeda-eda ajida, māgí eperāk'al!

⁴⁷ Māpai fariseorāpa māgajida:

—¿Parāpa pida irumaa k'Ūrapijidak'ā? ajida.

⁴⁸ ¿Sāma tachi poroorāpa maa-e pirā tai fariseorāpa irude ijāa p'anima? ajida. ¡Māga oodak'aa!

⁴⁹ Jā eperāarāpa k'awadak'aa Tachi AK'ōrepa Moisemaa ūraa p'āpida, irude ijāadak'aa perā. Mapa AK'ōrepa āra k'achia ooit'ee.

⁵⁰ Māpai fariseo Jesumaa naaweda wā bada, Nicodemopa māgaji:

⁵¹ —¿Tachi AK'ōre Ūraa p'ādade nāga jara bi-ek'ā? aji. Ūridaipia bi eperāpa jara bi māik'aapa k'awaadaipia bi irua oo bi, jaradai naaweda ma eperā pia wa k'achia.

⁵² Āchia p'anaujida:

—¿Pi jida ichiaba Galilea eujādepemak'ā? ajida. Tachi AK'ōre Ūraa p'āda pia léeki. Māga oorū pirā, k'awaait'ee Tachi AK'ōre pedee jarapataarā Galilea eujādeepa uchiadak'aa.

⁵³ [Māpai jōmaweda wājida āchi te chaa.

8

¹ Mamīda Jesús wāji Olivo Eedee.

² Ai norema tap'eda, waya cheji Tachi AK'ōre te waibiadee. Mama pachek'ári, eperāarā chok'ara chejida irumaa. Mapa iru su-ak'i beejī māik'aapa jarateemaa beejī.

Wēra chi k'ima-ee ome k'āida

³ Moisepa p'āda jarateepataarāpa fariseorā ome aneejida wēra unu atadap'edaa p'ek'au oomaa bi. Eperāarā taide ata bijida

⁴ māik'aapa Jesumaa māgajida:

—Tachi Jarateepari, taipa na wēra miak'āi bita unujidada ajida, awaraa ome nībi.

⁵ AK'ōre Ūraa p'ādade Moisepa jaraji nāgee wēraarā māupa bat'a peet'aadamerā. Mamīda taipa k'awaa k'inia p'ani ¿pia k'āata jara bi?

⁶ Āchia māga iidijida Jesupa Moisepa p'āda merai jīak'aapa. Māgā imiateek'ajida. Mamīda Jesupa made t'ūpi-e paji. Edaa ijaabaip'eda, p'āmaa beejī yooro p'orade ichi jua k'īpa.

⁷ Māpai āchia iidī jōnide Jesús jīp'a su-ak'i beejī māik'aapa māgaji:

—Naapiara ichimaa māupa bat'apáde aji, parādepema chi p'ek'au k'achia wēe bīpa.

⁸Maap'eda waya edaa ijaabaip'eda, yooro p'orade waya p'āmaa beejī ichi jua k'īpa.

⁹Māgī pedee ūridak'āri, jōmaweda aba-abaa uchīa wādapa erreudachīda. Naapiara wājīda chonaarā, maap'eda apemaarā. Jesūs ituaba beejī māgī wēra ome.

¹⁰Mapa Jesūs jīp'a su-ak'i beep'eda, irumaa iidiiji:

—¿Sāma p'anīma? aji. ¿Apīdaapa pī pee k'iniada-e pajik'ā? aji.

¹¹Ma wērapa māgaji:

—Apīdaapa, Tachi Waibia.

Jesupa māgaji:

—Mīa pīda pī pee k'iniā-eda aji. Irā wāpāde aji, māik'aapa iraweda p'ek'au k'achia oo amāaji.]

Jesūs īdaa pik'a bi na p'ek'au eujādepemaarā-it'ee

¹²Māpai Jesupa waya jarateemaa beejī eperāarāmaa:

—Mīda aji, īdaa pik'a bi na p'ek'au eujādepemaarā-it'ee, mīa āramaa Tachi Ak'ōre o ak'īpīpari perā. Mīde ijāa bi p'āriū pik'a bīde nīpa-e pait'ee, Tachi Ak'ōre k'awa-ee. Ma k'āyāara ichīta chok'ai bapariit'ee, īdaa pik'a bīde Tachi Ak'ōre ode nīpapari perā.

¹³Māpai fariseorāpa irumaa māgajīda:

—Pīchi k'īsiadoopa māgī pedee jaramaa bīda ajīda. Awāraa wē-e perā auk'a jarait'ee, pari pī pedeemaa bīda ajīda.

¹⁴Jesupa p'anauji:

—Mī pedee'āri, wāarata jarapari. Mīa k'awa bīda aji, sāmāik'aapa chēda māik'aapa sāmāa wāit'ee. Jōdee parāpa māga k'awada-e p'anī.

¹⁵Awāraarāpa oo p'anī irīpai ak'īpata jaradait'ee pīa wa k'achīa. Jōdee mīa māgā ak'ī-epī.

¹⁶Mamīda eperāpa oo bi ak'ik'āri, mīa jararu pīrā pīa wa k'achīa, wāarata jarait'ee, mī pēīdapa mī k'arīpapari perā. Mīchi ituabaapa eperāarāpa oopata māgā ak'ik'aa.

¹⁷Pāchi ūraa p'ādade jara bi eperā omeerāpa ne-inaa unudap'edaa auk'a jaradak'āri, ma jarada wāara. Auk'a bi mī ome.

¹⁸Michīa oo bi jarapari māik'aapa mī Ak'ōre, mī pēīdapa, auk'a jarapari.

¹⁹Māpai āchīa iidiijīda:

—¿Sāma bīma ajīda, pī Ak'ōre?

Jesupa p'anauji:

—Parāpa mī wāara k'awada-eda aji. Mī Ak'ōre jīda wāara k'awada-e. Mī wāara k'awa p'anadap'edaa paara, mī Ak'ōre jīda wāara k'awa p'anak'ajīdada aji.

²⁰Jesupa māga jaraji, Tachi Ak'ōre te waibiade primīsia iapatamāi jaratee bi mīsa. Eperāarā chok'ara mama wāyāa wājīda mīda, apīdaapa iru jītada-e paji irua jarateeda k'aurepa, ewari Tachi Ak'ōrepa awara bīda ma-it'ee waide pa-e bada perā.

Jesupa ichi wāit'ee bīmaa p'oyāa wāda-eda ada

²¹Māpai waya Jesupa māgaji:

—Mī āyāa wāit'eeda aji. Parāpa mī jirīdait'ee. Mamīda mī unuda-e pait'ee. Atūadait'ee pāchīa p'ek'au k'achīa oopata k'aurepa. Mapa mī wāit'ee bīmaa parā p'oyāa wāda-eda aji.

²²Māga ūridak'āri, judiorā poroorā pedee para beejī:

—Tachi p'oyāa wāda-eda a bi, iru wāit'ee bīmaa. ¿Ichi juadoopa piut'ee-epaama? aji.

²³Māpai Jesupa āchīama māgaji:

—Parā ek'arīpemaarāda aji. Mamīda mī it'arīpema. Parā na p'ek'au eujādepema. Mamīda mī na p'ek'au eujādepema-e.

²⁴Mapa mīa jaraji parā atuadait'ee pāchīa p'ek'au k'achīa oopata k'aurepa. Wāara māgā atuadait'eeda aji, ijāada-e p'anī pīrā Mīta jōmaarā Ak'ōre Waibia. Mīa aupaita eperāarāpa p'ek'au k'achīa oopata wēpapii.

²⁵Māpai irumaa iidiijīda:

—Pī, ¿k'āima? ajīda.

Jesupa p'anauji:

—Mī chedak'āriipa, parāmaa māga jaraparīda aji.

²⁶Mīa unupari pāchīa ne-inaa k'achīa oopata māik'aapa pedee chok'araapa parā imīateek'aji. Mamīda māga oo-e pait'ee. Jīp'a jarait'ee mī pēīdapa jarapi bik'a na p'ek'au eujādepemaarāmaa. Irua ichīta wāarata jaraparīda aji.

²⁷Mamīda āchīa k'awada-e paji, Jesupa jarak'āri ichi Tachi Ak'ōrepa pēīda.

²⁸Mapa Jesupa māgaji:

—Parāpa Eperā Ak'ōre Truadepema kurasode jīradak'āri peedait'ee, k'awaadait'ee Mīta Tachi Ak'ōrepa pēīda. Ma awāra k'awaadait'ee mīa ne-inaa jōma oopari irua oopi bik'a māik'aapa jōma jarapari irua jarapi bik'a.

²⁹ Mi pëida na p'ek'au eujādee mi ome baparida aji. Mi ituaba atabëi-epi, irua k'inia bik'a oopari perā.

³⁰ Jesupa mąga jarak'arı, eperāarā chok'ara irude ijāajida.

Abrahamdeepa uchiadap'edaada apatap'edaarā

³¹ Māpai Jesupa judiorā irude ijāadap'edaarāmaa mągaji:

—Parāpa oo p'ani pirā mia ūraa bik'a, wāara mi k'öp'āyoorā.

³² Mąga ooruta pirā, k'awaadait'ee Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pëida mąik'aapa ma k'aurepa waa esclavoorā p'anada-e pait'eeda aji.

³³ Āchia p'anaujida:

—Tai Abrahamdeepa uchiadap'edaarā. Mapa tai esclavoorā-epi. Apidaa jua ek'ari p'anadak'aa. Tachi Ak'ōre juadepai p'anapata. ¿Sāap'eda taimaa jara cheruma ajida, waa esclavoorā p'anada-e pait'ee?

³⁴ Jesupa p'anauji:

—Mia wāarata jararu. Jōmaweda p'ek'au k'achia oopataarā esclavoorāk'a p'anida aji, p'ek'au k'achia jua ek'ari p'anapata perā.

³⁵ K'īsiadāma nągide. Esclavo ichita ba-e chipari tede. Jōdee ma te chipari warra ichita bapari ma tede, ichi ak'ōrede perā.

³⁶ Mapa Tachi Ak'ōre Warrapa parā p'ek'au k'achia jua ek'ariipa uchua ataru pirā, wāara uchiadait'ee.

³⁷ Mia k'awa bi parā Abrahamdeepa uchiadap'edaarā. Mamīda mi peet'aa k'inia p'ani, mi ūraa wāara ijāa k'iniada-e p'anadairā.

³⁸ Mia jaraparida aji, mi Ak'ōrepa mimaa ak'ipida. Jōdee parāpa oopata pāchi ak'ōrepa jarateedak'a.

³⁹ Māpai āchia mągajida:

—¡Tai ak'ōre Abrahamda! ajida.

Mamīda Jesupa p'anauji:

—Parā wāara Abraham warrarā pada paara, irua oodak'a ook'ajidada aji.

⁴⁰ Mamīda mąga ooda-e p'ani. Mia parāmaa Tachi Ak'ōre wāarata jaraji, irua mimaa mąga jarada perā. Mamīda irā parāpa mi peet'aa k'inia p'ani. Abrahampa mąga oo-e paji Ak'ōre pedee jarapataarā ome.

⁴¹ Parāpa ne-inaa k'achia oomaa p'anida aji, pāchi ak'ōrepa ooparik'a.

Āchia mągajida:

—¡Tai awaraa ak'ōredeepa uchiada-e pajida! ajida. ¡Ak'ōre abapaita iru p'anida! ajida. ¡Mągi Tachi Ak'ōre!

⁴² Jesupa p'anauji:

—Tachi Ak'ōre wāara parā ak'ōre pada paara, mi k'inia iru p'anak'ajidada aji, mi Tachi Ak'ōremāiipa cheda perā. Mapa mi nama bi. Michi k'iradoopa nama che-e paji. Tachi Ak'ōrepata mi pëiji.

⁴³ ¿Parāpa mia jaratee bi at'arı k'awada-e p'anik'ā? Parāpa mi ūraa ūri k'iniada-e p'ani. Maperāpi mia jara bi k'awada-e p'ani.

⁴⁴ Parā ak'ōre Netuara Poro Waibia. Ichideerā perā ichia oopi k'iniata oo k'inia p'ani. Na eujā beedak'ariipa ichia eperāarā peeyaa bapari. Ma awara ne-inaa wāara unuamaa iru bapari, wāarata k'awak'aa perā. Seewa jarapari wāarak'a; mąga bapari. Ichi seewa-idaa beerā ak'ōre, seewa-idaa bapari perā.

⁴⁵ Mamīda mia Tachi Ak'ōre wāarata jarak'arı, parāpa mi pedee ijāadak'aa.

⁴⁶ ¿K'aipa ak'ipii mia p'ek'au k'achia aba pida ooda? ¡Mąga p'oyaa ooda-e! Mąga bita, mia wāarata jarak'arı, ¿parāpa sāap'eda mi pedee ijāada-ema?

⁴⁷ Tachi Ak'ōredeerāpa iru Ūraa ūri k'inia p'anapata. Mamīda parā Ak'ōredeerā-e p'anadairā, iru ūraa ūri k'iniadak'aada aji.

Abraham t'oi naaweda, Jesús bapachi

⁴⁸ Māpai judiorā poroorāpa Jesumaa mągajida:

—¿Pi Samariadepema-ek'ā? ajida. Ma awara pichi k'ap'iade netuara merātia bida ajida.

⁴⁹ Jesupa p'anauji:

—Mi k'ap'iade netuara wēe bida aji. Ma k'āyaara mia mi Ak'ōre waawee bapari. Mamīda parāpa mi waaweedak'aa.

⁵⁰ Mia jiri-e bi eperāarāpa mi t'o p'anadamerā, mi Ak'ōrepa mąga k'inia bi mīda. Iruata ak'i bi parāpa oopata mąik'aapa jarait'ee pia wa k'achia.

⁵¹ Mia wāarata jararu. Eperāpa mi ūraa ūrip'eda, ooru pirā ma ūraade jara bik'a, piu-e pait'eeda aji.

⁵² Māpai ma judiorāpa mągajida:

—j̄rap̄i k'awa p'ani wāara pi k'ap'iade netuara merātia bi! Abraham māik'aapa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā j̄ōmaweda piujida. Mamīda pia jara bi pi ūraa jara bik'a oopari piu-e pait'ee.

⁵³ Māgara, ¿pi waibiara bik'ā tai chonaarāwedapema piuda Abraham k'āyaara? ¿Waibiara bik'ā Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā piudap'edaa k'āyaara? ¿K'āata k'inia bima ajida, taipa k'Isiadamerā pide?

⁵⁴ Jesupa p'anauji:

—Mia jarada paara mi waibiara bi awaraarā k'āyaara, pari māga jarak'aji. Mamīda mi Ak'ōrepata māga jarapari. Māgi Ak'ōre parāpa “Tachi Ak'ōre” apata.

⁵⁵ Mamīda parāpa Tachi Ak'ōre k'awada-e p'ani. Jōdee mia iru wāara k'awa bi. Mia iru k'awa-e bida ada paara, seewa-idaa bak'aji parā j̄iak'a. Mamīda māga-e. Mia wāara iru k'awa bi māik'aapa oopari irua jara bik'a.

⁵⁶ Pāchi chonaarāwedapema Abraham o-īadachi mi na eujādee cheda unuit'ee bada perā. Wāara māga unuji māik'aapa o-īa beejida aji.

⁵⁷ Māpai āchia māgajida Jesumaa:

—Pi waide cincuenta años wēe bi. Māga bita, ¿Abraham unujida a bik'ā? ajida.

⁵⁸ Jesupa p'anauji:

—Mia wāarata jararu. Abraham t'oi naaweda, Mita bapachida aji.

⁵⁹ Māga ūridak'āri, āchia māu p'e atajida bat'adait'ee Jesumaa, ichi Tachi Ak'ōreda ada perā. Mamīda Jesús mirudachi māik'aapa Ak'ōre te waibiadeepa uchiadachi.

9

Jesupa tau p'āriu bada jipada

¹ Maap'eda Jesús awara āi wā nide unuji eperā tau p'āriu bi ichi t'oru weda.

² Ma eperā unudak'āri, Jesús ome nipapataarāpa iidijida:

—Tachi Jarateepari, ¿k'āare k'aurepata na eperā tau p'āriu t'ojima? ajida. ¿Ichia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa pajik'ā ajida, maa-e pirā chi ak'ōreerāpa p'ek'au k'achia oopata k'aurepa?

³ Jesupa p'anauji:

—Ichi k'aurepa-epi; ichiaba ichi ak'ōreerā k'aurepa-epi. Tachi Ak'ōrepa māga t'opiji eperāarāpa ak'idamerā iruata ne-inaa pia ooi ma eperā k'ap'iade.

⁴ Āstaawa tachia oodaipia bi mi pēidapa oopi bik'a, p'ārik'ua pak'āri, apidaapa māga p'oyaa oodak'aa perā.

⁵ Mi na p'ek'au eujāde bi misa, īdaa pak'a bi na eujādepemaarā-it'ee.

⁶ Māga jarap'eda, Jesupa eujāde idut'aaji māik'aapa yooro p'ora ome p'oirat'aap'eda, tau p'āriu bi taude p'urut'aaji.

⁷ Māpai māgaji:

—Wāpāde aji, pichi tau siide pania t'ipata *Siloé* apatamaa. (Siloé jara k'inia bi “Pēida”.)

Māpai tau p'āriu bi wāji ichi tau siide. Āpītee chek'āri, pia unu beejī.

⁸ T'ēepai ma eperā k'ait'a p'anadap'edaarāpa māik'aapa iru ne-iidimaa unudap'edaarāpa māgapachida:

—¿Nāgi chi ne-inaa iidimaa su-ak'i bapariida-ek'ā? apachida.

⁹ Ūk'uruurāpa māgapachida:

—Jā ichipi.

Awaraarāpa māgapachida:

—Jā iru-epi, iru k'īra papaa bi mīda.

Mamīda ichia p'anauji:

—Mipi.

¹⁰ Māpai iidijida:

—¿Sāga īrá pia unu bima? ajida.

¹¹ Ichia p'anauji:

—Eperā t'ijarapata Jesupa iduba yooro p'ora ome p'oirap'eda, mi taude p'urut'aajida aji, māik'aapa māgaji: “Wāji pichi tau siide pania t'ipata Siloé apatamaa.” Aramāgā mi wājida aji, māik'aapa mīchi tau siit'aak'āri, unuji.

¹² Māpai āchia iidijida irumaa:

—¿Sāma bima ajida, ma eperā?

Ichia p'anauji:

—K'awa-e bida aji.

Fariseorāpa tau p'āriu badamaa iididap'edaa

13-14 Jesupa ma yooro ook'āri p'uruit'ee tau p'āriu bada taude, ĩpata ewate paji. Maperā judiorā poro waibiarāpa ma tau p'āriu bada ateejida fariseorāmaa.

15 Māpai āchia iidijida:

—¿Sāga ĩrá unu bima? ajida.

Ichia p'anauji:

—Yooro mi taude p'urujida aji. Maap'eda mia sūt'aaji. Mapa ĩrá pia unu bida aji.

16 Fariseorā ũk'uruurāpa māgajida:

—Jāgí eperā Tachi Ak'ōrepa pēida-eda ajida, ĩpata ewate māga ooda perā. ¿Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi-ek'ā ajida, ĩpata ewate mimiadaik'araa bi?

Mamīda awaraarāpa māgapachida:

—¿Sāgá eperā p'ek'au k'achia ooparipa nāgee ne-inaa pia ooyama? ajida.

Māgá āchi k'ĭsia awara-awaraadachida māik'aapa āchi k'ōp'āyoorā ome aupedee jōnapachida.

17 Maap'eda waya iidijida naaweda tau p'āriu badamaa:

—Pia ¿k'āata k'ĭsia bima ajida, jā eperāpa pi tau ĩpadade?

Ichia p'anauji:

—Mi-it'ee iru Ak'ōre pedee jaraparida aji.

18 Mamīda ma judiorāpa ijāada-e paji ma eperā wāara naaweda tau p'āriu baji māik'aapa ĩrá pia unu bi. Mapa chi ak'ōre chi nawe ome t'ĭ pēijida.

19 Māpai iidijida:

—¿Na parā warrak'ā? ajida. ¿Parāpa jaradaik'ā ichi tau p'āriu t'oda? ¿Sāga ĩrá pia unu bima? ajida.

20 Chi ak'ōreerāpa p'anaujida:

—Taipa k'awa p'anida ajida, nāgí tai warra māik'aapa k'awa p'ani ichi tau p'āriu t'oda.

21 Mamīda k'awada-e ĩrá sāga ichi taupa unu bi. Ichiaba k'awada-e k'aipa ichi taupa unupiji. Iiditi irumaa. Iru chona bairā, ichi itu jarayada ajida.

22 Chi ak'ōreerāpa māga jarajida judiorā waidoopa. Ai naaweda judiorā poro waibiarāpa pedeetejida chi eperā Jesús Mesías aru pirā, waa t'ĭpuda-e pait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede.

23 Mapa chi ak'ōreerāpa jarajida: “Ichimaa iiditi. Iru chona bida” ajida.

24 Maperā judiorā poro waibiarāpa waya t'ĭ pēijida ma naaweda tau p'āriu bada māik'aapa māgajida:

—Wāara jarapáde ajida, Tachi Ak'ōre k'ĭrapite. Taipa k'awa p'anida ajida, jā eperā p'ek'au k'achia ooyaa bapari.

25 Ichia p'anauji:

—Mia k'awa-e bida aji, ma eperāpa p'ek'au k'achia oopari wa māga-e. Nāgapai k'awa bi. Mi tau p'āriu baji. Mamīda ĩrá pia unu bida aji.

26 Waya iidijida:

—¿K'āata oojima? ajida. ¿Sāga pi tau pia unupijima? ajida.

27 Ichia p'anauji:

—Mia parāmaa jarajida aji. Mamīda mi pedee ijāada-e p'ani. ¿Waya jarapi k'inia p'anik'ā? ¿Parāpa ichiaba irude ijāa k'inia p'anik'ā? aji.

28 Māga ũridak'āri, ik'achia pedee p'anejida ma tau p'āriu badamaa:

—ĭPiata jā eperāpa jaratee bide ijāa bida! ajida. ĭōdee taipa Moisepa p'ādade ijāapata!

29 Taipa k'awa p'anida ajida, Tachi Ak'ōrepa Moisemaa pedeeda. Mamīda k'awada-eda ajida, sāmāik'aapa cheji jā eperā.

30 Ichia p'anauji:

—¿Sāga? ĭParāpa k'awada-eda a p'ani sāmāik'aapa cheji! ĭMamīda irua mi tau unupiji!

31 Jōmaarāpa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa p'ek'au k'achia ooyaa beerā pedee ũrik'aa. Mamīda ũripari ichimaa it'aa t'ĭpataarā pedee, māirāpa irua k'inia bik'a oopata perā.

32 Na p'ek'au eujā beedak'āriipa waide ũridak'aa eperāpa tau p'āriu bee pia unupida.

33 Ma eperā Tachi Ak'ōrepa pēi-e pada paara, nāgee ne-inaa oo-e pak'ajida aji.

34 Māpai ma fariseorā k'ĭraudachida māik'aapa māgajida:

—Pichi t'oru weda p'ek'au k'achia ooyaa bapari. Māga bĭta, ¿taimaa jaratee k'inia bik'ā? ajida.

Maap'eda taawaa jĕret'aajida.

Tau p'āriu pik'a p'anūrāpa Tachi Ak'ōre k'awada-e

35 Jesupa k'awaaji māgí tau p'āriu bada taawaa jĕret'aadap'edaa. T'ĕepai iru ome unuk'āri, iidiji:

—¿Pia Eperā Ak'ōre Truadepemade ijāa bik'ā? aji.

36 Ichia p'anauji:

—Mimaa jarapáde aji, k'aita pia jara bi. Mia irude ijāait'ee.

³⁷ Jesupa mǎgaji:

—Pia mǎgí unuda; mida aji, pi ome pedeemaa bi.

³⁸ Mǎpai Jesús k'irapite bedabaiji mǎik'aapa mǎgaji:

—Tachi Waibia, mia ijāa bida aji.

³⁹ Ma t'ēpai Jesupa mǎgaji:

—Mi na p'ek'au eujādee chejida aji, eperāar ak'ide, k'awaait'ee wāara ijāa p'ani wa ijāada-e p'ani. Chejida aji, Tachi Ak'ōre k'awapiit'ee tau p'āriu pik'a beerāmaa, āchia iru k'awaadamerā. Ichiaba cheji ak'ipiit'ee tau idaa pik'a beerāmaa, āchia Tachi Ak'ōre wāara k'awada-e p'ani.

⁴⁰ Fariseorā ūk'uruurāpa mǎga ūridak'āri, iidijida:

—¿K'āata jara k'inia bima? ajida. ¿Tai jida Tachi Ak'ōre k'awada-e p'anik'ā? ajida.

⁴¹ Jesupa p'anauji:

—Parā mǎga p'anadap'edaa paara, apidaapa parā imiateeda-e pak'aji. Mamīda parāpa jarapata Tachi Ak'ōre wāara k'awa p'ani. Mǎga jaradak'āri, p'ek'au k'achia oomaa p'ani, seewa jara p'ani perā.

10

Ovejaarā ak'ipari nepirida

¹ Mǎpai Jesupa mǎgaji:

—Mia wāarata jararu. Eperāarā oveja k'āipatamāi t'ūdak'āri, puerta eere t'ūpata. Maperā eperā ma puerta eere t'ū-e pirā, mǎgí nechiayaa bi.

² Mamīda chi eperā puerta eere t'ūpari; mǎgí chi ovejaarā ak'ipari.

³ Puerta jīparipa ewapari mǎgí oveja ak'ipari t'ūmerā. Mǎpai irua ichi ovejaarā aba-abaa t'ipari. Ma ovejaarāpa iru pedee k'awapata perā, āchi k'āipatamāiipa uchiadak'āri, iru t'ēe k'ūp'ee wāpata.

⁴ Ichi ovejaarā jōmaweda uchua atak'āri, āra naa wāpari mǎik'aapa chi ovejaarā iru t'ēe wāpata, chipari pedee k'awapata perā.

⁵ Mamīda awaraa eperāpa ma ovejaarā atee k'inia bi pirā, wādak'aa mǎgí ome. Āyaa wāpata, mǎgí pedee k'awadak'aa perā.

⁶ Jesupa mǎga nepiriji jarateeit'ee ma fariseorāmaa. Mamīda āchia k'awada-e paji irua k'āata jara k'inia bada.

Jesupa ichideerā pia ak'ipari

⁷ Mapa Jesupa āchima waya mǎgaji:

—Mia wāarata jararu. Mida aji, ma puertak'a, ovejaarā t'ūpatamāi.

⁸ Jōmaarāpa mi naa jara chedap'edaa āchita Tachi Ak'ōrepa pēida, nechiayaa beerāk'a p'anajidada aji. Mapa michi ovejaarā, pia jarait'eera, michideerāpa mǎirā pedee ijāada-e paji.

⁹ Mida aji, puertak'a bi. Mia eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atapari t'ūdamerā michi jua ek'ari michideerā ome. Oveja ak'ipari pia bipa ichi ovejaarā ak'iparik'a, mǎga pik'a mia michideerā ak'ipari mǎik'aapa k'aripapari pia p'anapataadamerā.

¹⁰ Chi nechiapari chepari nechiait'ee aupai mǎik'aapa peeit'ee aupai; ichiaba ne-inaa jōma p'e atadariit'ee aupai. Jōdee mi nama cheji eperāarā pia p'anapiit'ee mǎik'aapa ichita p'anapiit'ee Tachi Ak'ōre ome.

¹¹ Mi chi ovejaarā ak'ipari t'āri piara bik'a mǎik'aapa eperāarā mi ovejaarāk'a. Ovejaarā ak'ipari t'āri pia bak'āri, chi ovejaarā pia ak'ipari, mǎga oo bi k'aurepa piuru pijida.

¹² Mamīda mǎga-e mimiapari jīp'aa ome. Chīara ovejaarā ak'i bide, mǎgipa ne-animal k'achia cheru unuk'āri, mirudaipari ma ovejaarā k'iniak'aa perā. Maperāpi ne-animal k'achia bipa ma ovejaarā ūk'uru ata chepari mǎik'aapa apemaarā awara āyaa jīchoopari.

¹³ Ma eperā mirudaipari ma ovejaarā ak'ipari-e perā mǎik'aapa ma ovejaarā ichide-e perā.

¹⁴⁻¹⁵ 'Ovejaarā ak'ipari t'āri piara bipa ichi ovejaarā pia ak'iparik'a, mǎga pik'a mia michideerā pia ak'ipari. Mi Ak'ōrepa mi t'āri k'awa bi; ichiaba mia pida mi Ak'ōre t'āri k'awa bi. Mǎgā ichiaba mia michi ovejaarā t'āri k'awa bi mǎik'aapa ārapa pida mi t'āri k'awa p'ani. Michi k'ap'ia peepiit'ee āra k'aripait'ee.

¹⁶ Mia ichiaba awaraa ovejaarā iru bi. Mǎgí ovejaarā nāpemaarā-e, judiorā-e perā. Mamīda mia ichiaba āra k'aripa k'inia bi. Ārapa ichiaba mi pedee ūripataadayada aji. Mapa mia āra p'e biit'ee apemaarā michideerā, judiorā mide ijāapataarā ome, jōmaweda ak'ipariapai jua ek'ari p'anapataadamerā.

¹⁷ Mi Ak'õrepa mi k'inia iru bapari michi k'ap'ia peepiit'ee perã eperãarã pari. Mamïda waya chok'ai p'irabaiit'ee.

¹⁸ Awaraarãpa mi k'ap'ia peepida-e pai. Ma k'ãyaara miata ãchima miichi k'ap'ia peepiit'ee. Mia mãga ooi't'ee mãik'aapa waya chok'ai p'irabaiit'ee, mi Ak'õrepa mãga jara bairã. Iru jõmaarã k'ãyaara waibiara bi.

¹⁹ Ma pedee ùridak'ãri, judiorã waya k'isia awara-awaraa p'aneejida.

²⁰ Ûk'uruurãpa mãgapachida:

—¿Sãap'eda parãpa jã eperã pedee ùri p'anima? ajida. Iru k'ap'iade netuara merãtia bi mãik'aapa k'Ira k'awa-ee bi.

²¹ Mamïda awaraarãpa mãgapachida:

—Eperã k'ap'iade netuara merãtia bak'ãri, mãga pedeeek'aada ajida. ¿Netuarapa tau p'ãriu beerã pia unupiik'ã? ajida.

Judiorãpa Jesús yiarãa iru p'anadap'edaa

²² Ma t'ẽepai k'oijara pak'ãri, judiorãpa fiesta oojida Jerusalén p'uurude. Ma fiesta oopachida k'irãpadait'ee chonaarãwedapema ewari Tachi Ak'õre te waibia awara bidap'edaa iru-it'ee.

²³ Jesús mama nipaji Ak'õre te ãuk'idaa, Salomón Pórtico apatap'edaamã.

²⁴ Maperã judiorã poro waibiarãpa iru wap'ira ata chejida mãik'aapa iidjida:

—¿At'ãri tai audú k'isiapimaa iru bait'eek'ã? ajida. Pi Tachi Ak'õrepa pẽida, Mesías pirã, aweda jarãji.

²⁵ Jesupa p'anauji:

—Naaweda mia parãmaa mãga jarajida aji. Mamïda ijãada-e paji. Mia oopari mi Ak'õrepa oopi bik'a. Oopari ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa ãchi juadoopa. Ma k'aurepata ijãadaipia bi mi Tachi Ak'õrepa pẽida.

²⁶ Mamïda parãpa ijãada-e p'ani, michideerã-e perã.

²⁷ Michideerãpa mi pedee k'awapata mãik'aapa mia ãchi k'awapari. Mapa ãchi mi t'ẽe nipapata.

²⁸ Mia ãchi o k'achiadeepa k'aripa atapari atuanaadamerã; jip'a ichita chok'ai p'anapataadamerã Tachi Ak'õre ome. Apidaapa ãchi p'oyaa jãri atada-e pai mi juadeepa.

²⁹ Mi Ak'õrepa ãchima midẽ ijãapiji. Iru jõmaarã k'ãyaara waibiara bi. Maperãpi apidaapa ãchi p'oyaa jãri atada-e pai iru juadeepa.

³⁰ Mi, mi Ak'õre ome abapai.

³¹ Mãga ùridak'ãri, ma judiorãpa mãu p'e atajida iru bat'a peedait'ee.

³² Mamïda Jesupa mãgaji:

—Mi Ak'õrepa mĩmaa oopiparida aji, ne-inaa pia chok'ara eperãarãpa p'oyaa oodak'aa ãchi juadoopa. ¿Chisãgĩ k'aurepata mi bat'a pee k'inia p'anima aji, mãupa?

³³ Ma judiorãpa p'anaujida:

—Pia ne-inaa pia oo bi k'aurepa pi bat'a pee k'iniada-eda ajida. Mãga oodait'ee pia Tachi Ak'õre ãpite ik'achia pedeeda perã. Jaraji pi Tachi Ak'õre ome auk'a, pi eperã bi mĩda taik'a.

³⁴ Mãpai Jesupa mãgaji:

—¿Parã ùraa p'ãdade Tachi Ak'õrepa jara bi-ek'ã:

'Mia jaraji parã mik'a; ak'õre waibiarã?' (Sal 82.6)

³⁵ Tachi Ak'õre Ûraa jõk'aa. Maperã p'oyaa merada-e. Ma ùraa p'ãdade Ak'õrepa t'ijaraji 'ak'õre waibiarã mik'a' iru pedee ùridap'edaarãmaa, parã chonaarãpa mãirã awara bidap'edaa perã iru-it'ee.

³⁶ Tachi Ak'õrepa mi auk'a awara biji mãik'aapa pẽiji na p'ek'au eujãdee. Mãga bita, ¿sãga parãpa jaradai mia ik'achia pedee baji Tachi Ak'õre ãpite, jarak'ãri mi Tachi Ak'õre Warra?

³⁷ Oo-e pirã mi Ak'õrepa oopi bik'a, mãgara ijãanáati.

³⁸ Mamïda oo bi pirã mi Ak'õrepa oopi bik'a, mia jara bi ijãada-e p'ani mĩda, ijãati mia ooda k'aurepa. Mãgã parãpa wãara k'awaadai mi Tachi Ak'õre ome abapai.

³⁹ Mãga ùridak'ãri, waya iru jita atadait'ee paji. Mamïda Jesús mirudachi.

⁴⁰ Maap'eda Jesús wãji Jordán to k'Iraik'a eeree. Mama Juanpa naaweda poro choopatamãi beejì.

⁴¹ Mama bide eperãarã chok'ara irumaa wãjida mãik'aapa ãchi pitapai mãgapachida:

—Juanpa oo-e paji ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa ãchi juadoopa, na eperãpa ooparik'a. Mamïda irua wãarata jarapachi na eperãde.

⁴² Maperãpi mama eperãarã chok'ara Jesude ijãajida.

¹ Eperā, t'ijarapatap'edaa Lázaro k'ayaa baji. Ma eperā chi ipewēraarā María, Marta ome Betania p'uurudepema paji.

² (T'ēpai māgi Mariapa k'era weeji Jesús bñiri ñiri māik'aapa Jesús bñiri p'ooji ichi pudapa.)

³ Lázaro k'ayaa bada perā, chi ipewēraarāpa jara pëjida Jesumaa:

—Tachi Waibia, pi k'öp'āyo k'inia Lázaro k'ayaa bi.

⁴ Jesupa māga ñirik'ari, māgaji chi k'öp'āyoorāmaa:

—Ma k'ayaapa jai-idaaru pijida, chok'ai p'irabaiit'ee. Iru k'ayaa bi eperāarāpa k'awaadamerā Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bi māik'aapa k'awaadamerā Tachi Ak'ōre Warrapa ne-inaa jōma ooi ichi Ak'ōrepa oopi bik'a. Māga ook'ari, jarapataadait'ee Tachi Ak'ōre t'ari pia bapari eperāarā ome; chi Warra jida auk'a.

⁵ Jesupa k'inia p'e iru bapachi Marta, María māik'aapa Lázaro.

⁶ Jesumaa jara pëjida mīda, ichi badamāi k'āima omé beejī.

⁷ Maap'eda māgaji chi k'öp'āyoorāmaa:

—Waya wādāma aji, Judea eujādee.

⁸ P'anaujida:

—Mamīda Tachi Jarateepari, mak'iara taarā-e bida ajida, judiorā poro waibiarāpa pi māñupa peedait'ee p'anadap'edaa. ¿Waya jāmaa wā k'inia bik'ā? ajida.

⁹ Jesupa p'anauji:

—¿Ewari doce hora ñidāa ñibapari-ek'ā? aji. Eperā āstaawa nipak'ari, t'ituk'aa, ñidāa ñibairā.

¹⁰ Mamīda eperā p'ārik'ua ni pirā, t'itupari ñidāa-e bairā.

¹¹ Māga jarap'eda, Jesupa māgaji:

—Tachi k'öp'āyo Lázaro k'āi bi. Mamīda mia ñimat'aanait'ee.

¹² Chi k'öp'āyoorāpa p'anaujida:

—Tachi Waibia, iru k'āi bi pirā, jipait'eeda ajida.

¹³ Jesupa jara k'inia baji Lázaro jai-idaa bi. Mamīda ārapa k'awada-e p'anajida. K'ñisajida jip'a k'āi bi.

¹⁴ Māpai Jesupa jip'a māgaji:

—Lázaro jai-idaajida aji.

¹⁵ Pia bi mi naaweda wā-e paji, ma k'aurepa ñrā parāpa waapiara ijāadait'ee perā Tachi Ak'ōrede. ñrā wādāma aji, Lazaromaa.

¹⁶ Māpai Tomapa (ichiaba t'ijarapatap'edaa Me-iso) apemaarāmaa māgaji:

—Wādāma aji, iru ome, tachi peek'ooruta pijida.

Jesude ijāapataarā chok'ai p'irabaidait'ee jai-idaaruta pijida

¹⁷ Jesús pachek'ari Lázaro bapatamāi, k'āima k'ñimari baji iadap'edaa.

¹⁸ Jerusalendeepa Betania p'uuru perā kilometro ðpee baji.

¹⁹ Mamāik'aapa judiorā chok'ara cheepuru p'anajida Marta māik'aapa María k'öp'āyaadait'ee, āra ipema jai-idaa bada perā.

²⁰ Martapa k'awaak'ari Jesús cheru, wāji iru k'ñrachuude. Mamīda María teeda beejī.

²¹ Jesús unuk'ari, Martapa māgaji:

—Tachi Waibia, pi cheda paara, mi ipema jai-idaa-e pak'ajida aji.

²² Mamīda mia k'awa bi at'ari pia iidiruta Tachi Ak'ōrepa ooiit'ee.

²³ Jesupa māgaji:

—Pi ipema p'irabaiit'eeda aji.

²⁴ Martapa p'anauji:

—Mia k'awa bi na p'ek'au eujā jōdaik'ari, iru chok'ai p'irabaiit'ee māik'aapa it'aa wāit'ee.

²⁵ Māpai Jesupa māgaji:

—Mia piu beerā waya chok'ai p'anapiparida aji. Chi jai-idaada Ak'ōre eujāde ichita chok'ai bapariit'eeda aji, mide ijāa bapachi perā.

²⁶ Ma awara chi chok'ai bi jida atua-e. Ichita it'ari banait'eeda aji, ijāa bapari perā. ¿Pia māga ijāa bik'ā? aji.

²⁷ Martapa māgaji:

—Ijāa bipi. Pita Mesías, chi na p'ek'au eujādee cheit'ee bada eperāarā k'aripade. Pita Tachi Ak'ōre Warra.

Jesús Lázaro iadap'edaamāi jēeda

²⁸ Māga jarap'eda, Marta wāji ichi ipewēra Mariamaa māik'aapa k'ñiri ik'aawa māganaji:

—Tachi Waibia nama bi. Pi t'ñ bida aji.

²⁹ Mariapa māga ñirik'ari, isapai Jesumaa wāji.

³⁰ Jesús waide pana-e baji p'uurude; at'ari Marta ome unudamāi baji.

³¹ Judiorā Maria ome p'anadap'edaarāpa ichi isapai uchiaru unudak'ari, iru t'ēe wājida, wāit'ee jñak'aapa jēede Lázaro iadap'edaamāi.

³² Mamīda Mariapa Jesús unuk'ari, bedabaidachi māik'aapa māgaji:

—Tachi Waibia, pi nama bada paara, mi ñpema jai-idaa-e pak'ajida aji.

³³ Jesupa unuk'ari María chi che p'anadap'edaarā ome jēe para nibi, t'ari p'ua nibeji.

³⁴ Māpai iidiji:

—¿Sāma iajidama? aji.

P'anaujida:

—Chepāde ajida, ak'ide.

³⁵ Jesús jēedachi.

³⁶ Māga unudak'ari, judiorāpa māgajida:

—¡Ak'iti! ¡Māgara Lázaro k'inia iru baji!

³⁷ Mamīda mairā ũk'uruurāpa māgajida:

—Na Jesupa tau p'āriu beerā pia unupipari. Maperā ¿Lázaro jipak'aji-ek'ā ajida, jai-idaanaamerā?

Lázaro chok'ai p'irabaida

³⁸ Lázaro piuda k'aurepa Jesús at'ari t'ari p'ua nibeide, panaji Lázaro iadap'edaamāi. Māu te uria baji māik'aapa chi t'ai jia nibaji māu choma bipa.

³⁹ Mapa Jesupa māgaji:

—Jā māu āyaa ata binadapāde aji.

Māpai Marta, chi piuda ipewērapa māgaji:

—Mamīda Tachi Waibia, irā iru k'ap'ia mik'ia jo nibida aji, k'āima k'Imari bairā iadap'edaa.

⁴⁰ Māpai Jesupa māgaji:

—¿Mia pīmaa jaraji-ek'ā? aji. Ijāa bi pirā, Ak'ōrepa ne-inaa pia ooit'ee eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

⁴¹ Māpai chi māu āyaa ata bijida. Maap'eda Jesús it'aa ak'iji māik'aapa māgaji:

—Ak'ōre, gracias mia chupiria iidida ũrida perā.

⁴² K'awa bi mia iidipari chaa pia ũripari. Mamīda na pedee jararu na eperāarāpa ũridamerā māik'aapa ijāadamerā pia mi pēiji.

⁴³ Māga jarap'eda, Jesupa golpe biaji:

—¡Lázaro, uchíaji jāmāik'aapa!

⁴⁴ Māpai chi jai-idaa bada uchijai. Ichi k'ap'ia jōma at'ari pira baji p'arupa; chi jua, jiru paara. Ichiba ichi poro pira baji p'arupa. Mapa Jesupa māgaji:

—Iru ia bada p'aru ērat'aadapāde aji.

Jesús jita atadait'ee pedeeteedap'edaa

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jesupa ooda unudak'ari, judiorā chok'ara María ome wā p'anadap'edaarāpa irude ijāajida.

⁴⁶ Mamīda mairādepema ũk'uru fariseorāmaa wājida Jesupa ooda nepiride.

⁴⁷ Mapa ma fariseorā p'aareerā poroorā ome t'ī pēijida Junta Supremadepemaarā māik'aapa māgajida:

—¿K'āata oodait'eema? ajida. Jā eperāpa oomaa bi ne-inaa chok'ara eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

⁴⁸ Ita-aria birutara, jōmaarāpa irude ijāadai. Māgara Romadepemaarā chedayada ajida, Tachi Ak'ōre te waibia t'eet'aade māik'aapa tachi auk'arā jōt'aade.

⁴⁹ Judío t'ijarapatap'edaa Caifás p'aareerā poro waibia paji ma añode. Ichia māgaji:

—Parāpa maarepida k'awada-e p'anida aji.

⁵⁰ Piara bi eperā aba piumerā tachi p'uuru pidaarā pari, tachi p'uuru pidaarā jōmaweda piudai k'āyaara.

⁵¹ Mamīda Caifapa māga jara-e paji ichi k'īsiadoopa. Ma añode p'aareerā poro waibia pada perā, Tachi Ak'ōrepa ne-inaa p'asait'ee bada ichimaa jarapiji. Maperāpi ichia jaraji Jesús piut'ee āchi p'uuru pidaarā pari.

⁵² Mamīda wāara ma eujādepemaarā-it'ee aupai piu-e pait'ee paji. Ichiba piut'ee paji eperāarā jōmaarā pari, chi Tachi Ak'ōrede ijāapataadait'eerā awara-awaraa eujāde p'anapataarā pari.

⁵³ Caifapa māga jarada ewatēdeepa judiorā poroorāpa pedeeteepachida Jesús peedait'ee.

⁵⁴ Maperā Jesús judiorā t'āide tau taawa nipak'aa paji naawedapemak'a. Mamāik'aapa wāji eujā pania wēe bi k'ait'a, eperāarā mak'iara p'anadak'aa p'uurude. Māgí p'uuru t'ijarapachida Efraín. Mama beejí chi k'ōp'āyoorā ome.

⁵⁵ Ma t'ēpai judiorā Pascua fiesta ĩri pak'ari, eperāarā chok'ara awara āiipa chejida Jerusalēndee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a oodait'ee māik'aapa pia p'anadait'ee iru k'īrapite.

⁵⁶ Mama p'anide ma eperāarā Jesús jiri nipapachida māik'aapa Tachi Ak'ōre te waiabiade pedee para baji āchi k'ōp'āyoorā ome:

—¿K'āata k'isia p'anima? ajida. ¿Iru cheipaa na fiestade wa māga-e?

⁵⁷ Mamīda fariseorāpa māik'aapa p'aareerā poroorāpa Jesús jita atapi k'inia p'anapachida. Mapa jarajida apidaapa Jesús unuruta pirā, āchimaā jara chedamerā.

12

Mariapa k'era weeda Jesús biiri iri
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Ewari seis falta bak'ari Pascua fiesta oodait'ee, Jesús wāji Betania p'uurudee, Lázaro bapatamāi. Ma Lázaro paji Jesupa chok'ai p'irabaipida.

² Mama bide k'ewara Jesumaa nek'opijida. Martapa jedepachi. Jōdee Lázaro Jesús ome nek'omaa baji.

³ Māimisa Mariapa aneeji k'era ipia nardodee ooda. Litro k'audaa baji. Ma k'era Jesús biiri iri weet'aaji māik'aapa ichi pudapa p'oot'aaji. Te jā t'ūa jo nibeji k'erapa.

⁴ Māpai Jesús k'ōp'āyo, Judas Iscariote, Jesús traicionaait'ee badapa māgaji:

⁵ —Jā k'era ichi k'inia weemaa bida aji. Netot'aak'aji trescientos denarios pari māik'aapa chupiria beerā k'aripak'aji.

⁶ Mamīda Judapa māga jara-e paji chupiria beerā k'aripa k'inia bada perā. Ma k'āyaara māga jaraji nechiyaa bada perā. Ichia āra p'arat'a anipapachi māik'aapa aidepema chia atapachi.

⁷ Māpai Jesupa māgaji:

—Ita-aria bijī. Irua nāgi k'era ia iru bajida aji, mi iaruta ewatepema-it'ee.

⁸ Chupiria beerā ichita paraait'ee parā t'āide. Mamīda mi parā ome ichita ba-e pait'eeda aji.

Judiorā poroorāpa Lázaro jiridap'edaa peet'aadait'ee

⁹ Ūridak'ari Jesús Betania p'uurude bi, judiorā chok'ara wājida iru ak'ide. Ichiaba wājida Lázaro ak'ide, Jesupa iru chok'ai p'irabaipida perā.

¹⁰ Maperā p'aareerā poroorāpa pedeeteejida Lázaro ichiaba peet'aadait'ee.

¹¹ K'isiajida Jesupa iru p'irabaipida k'aurepa judiorā chok'ara āchi ūraade ijāadaamaa p'aneeruta Jesude ijāadait'ee.

Jesús Jerusalén p'uurudee wāda
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Ai norema eperāarā chok'ara, chi wā p'anadap'edaarāpa k'awaajida Jesús Jerusalendee Pascua fiesta oode cheru.

¹³ Mapa t'ap'uru k'iru t'iap'edap'eda, wājida iru auteebaidait'ee māik'aapa biapachida:

—*¡Hosana!* ¡Tachi K'aripapari cheru Tachi Ak'ōre k'ap'ia pari! ¡Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'iji māik'aapa pēiji Israel pidaarā Rey pamerā!
(Sal 118.25-26)

¹⁴ Jesupa burro chak'e atapiji māik'aapa bataudachi ai iri, Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

¹⁵ 'Sión p'uurudepemaarā, waweenāati. ¡Ak'iti! Pāchi Rey cheru burro chak'e iri.' Zac 9.9

¹⁶ Chi k'ōp'āyoorāpa k'awada-e paji ma pedee p'āda k'āata jara k'inia bi. Mamīda Jesús it'aa wāda t'ēepai k'irāpajida ma pedee māik'aapa Jesús p'asada. Māpai k'awaajida ma pedee p'āda irude jara baji.

¹⁷ Jesupa Lázaro p'irabaipida unudap'edaarāpa irua ooda jōmaarāmaa nepiripachida.

¹⁸ Mapa eperāarā chok'ara wājida Jesús ome unudait'ee. Māgā wā k'inia p'anajida ūridap'edaa perā irua ne-inaa ooda eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi judaooda.

¹⁹ Fariseorā ūk'uruurāpa māga unudak'ari, āchi k'ōp'āyoorāmaa māgajida:

—¿Parāpa unu p'anik'ā? ajida. ¡Iru maarepida p'oyaada-e pai! ¡Jōmaarāta irude ijāa wādada! ajida.

Judio-eerāpa Jesús unu k'inia p'anadap'edaa

²⁰ Pascua fiesta pai naaweda, eperāarā wāpachida Jerusalendee it'aa t'īde Tachi Ak'ōremaa. Ma wādap'edaarā t'āide p'anajida judio-eerā, judiorā ūraade ijāadap'edaarā.

²¹ Māirā Felipepama wājida. Māgi Felipe Betsaida p'uurudepema paji. Māgi p'uuru Galilea eujāde bi. Ma judio-eerāpa māgajida irumaa:

—Señor, taipa Jesús unu k'inia p'anida ajida.

²² Māpai Felipepama nepirinaji Andreemaa. Maap'eda āchi omé wājida Jesumaa nepiride.

²³ Ūrik'ari judio-eerāpa iru jirimaa p'ani, Jesupa māgaji:

—Ewari paruda aji, Eperā Ak'ōre Truadepema it'aa wāit'ee.

²⁴ Mia wāarata jararu. Eperāpa trigo tau apai iru bita, māgí tau uu-e pirā, tau apai iru bait'ee. Jōdee māgí tau uuru pirā, baaip'eda yoorode piu pik'a bi mīda, madeepa trigo k'arra chiwidi t'onopari māik'aapa warip'eda, chaupari. Māgá tau apaideepa chok'ara uchiadait'ee.

²⁵ Na p'ek'au eujāde bi misa, eperāpa jiriru pirā ooit'ee ichia oo k'iniata, ichi piuk'āri atuait'ee. Mamīda na p'ek'au eujāde bi misa, eperāpa jiriru pirā ooit'ee Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a, ma k'aurepa ichita chok'ai bapariit'ee Tachi Ak'ōre ome.

²⁶ Apidaapa oo k'inia bi pirā mia oopi bik'a, māgí nipaipia bi mi ome mi wārumaa. Māga ooru pirā, mi Ak'ōrepa iru pia ak'iit'ee.

Jesupa ichi piut'eeda ada

²⁷ —Irá mi t'āri p'ua nībida aji. ¿K'āata jaraima? ¿Nāga jaraik'ā: “Ak'ōre, mi k'aripáji nāgá banaamerā”? Ma-it'ee mi cheji, chupiria chait'ee. Mapa mia jara bi mi Ak'ōremaa:

²⁸ “Ak'ōre, ak'ipiji wāara pi jōmaarā k'āyaara waibiara na. ¡Óoji pichia oo k'iniata!”

Māpai arii p'anadap'edaarāpa ūrijida it'ariipa jara bi:

—Mia māga ak'ipidoo pi k'ap'ia pari māik'aapa waya māga ak'ipiit'ee.

²⁹ Eperāarāpa māgí pedee ūridak'āri, k'Tsiajida pata k'Trau nībi. Mamīda mairā ūk'uruurāpa māgajida:

—It'aripema ángel paji. Māgípata pedeejida ajida.

³⁰ Māpai Jesupa māgaji:

—Jā pedee ūridap'edaa, mi-it'ee-e pajida aji. Parā-it'eeta paji.

³¹ Irapi Tachi Ak'ōrepa k'awapiit'ee na p'ek'au eujādepemaarāpa k'achia oopata. Irapi Tachi Ak'ōrepa p'oyaa it'ee na p'ek'au eujādepemaarā poro waibia Satanás.

³² Mamīda michi k'ap'ia kurusode jira atadak'āri eujādeepa, eperāarāpa mide ijāa p'aneadait'eeda aji.

³³ Māga jarak'āri, Jesupa jara k'inia baji ichi sāgá piut'ee.

³⁴ Māpai eperāarāpa p'anaujida:

—Tai ūraade jara bi Mesias ichita bapariit'ee. ¿Sāga pia jaraima Eperā Ak'ōre Truadepema kurusode jiradait'ee? ¿K'aima ma Eperā Ak'ōre Truadepema?

³⁵ Jesupa māgaji:

—Mi, chi ídaa pik'a bi mak'iara taarā-e parā ome. Nipapatáati mi ídaa pik'a bide p'āriu pik'a bide t'ūnaadamerā. Chi p'āriu pik'a bide nipaparipa k'awa-e bi sāmaa wāru.

³⁶ Mi, chi ídaa pik'a bi parā ome bi misa, mide ijāapatáati. Mia Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida jarateepari, parāpa ma pedee ijāadap'eda, iru warrarā p'aneadamerā.

Māga jarap'eda, Jesús āyaa wāji ichi ununaadamerā.

Judiorāpa Jesude ijāada-e p'anadap'edaa

³⁷ Jesupa ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi taide oopachi mīda, judiorā chok'araarāpa irude ijāadak'aa paji.

³⁸ Māga paji wāara uchiamerā nāgí pedee Ak'ōre pedee jarapari Isaiāpa p'ādade jara bik'a: 'Tachi Ak'ōre, ¿k'aipa ijāajima aji, taipa jarateedap'edaa? ¿K'aimaa pia ooda ak'ipijima?' (Is 53.1)

³⁹ Isaiāpa p'ādade ichiaba jara bi āchia p'oyaa ijāadak'aa paji nāga perā:

⁴⁰ 'Tachi Ak'ōrepa āchi tau p'āriu pik'apiji irua ooda ak'i p'ani mīda, ununaadamerā. Ma awara k'iri k'isua pik'apiji irua jarada ūri p'ani mīda, k'awanaadamerā māik'aapa irumaa chenaadamerā, irua āchia p'ek'au k'achia oopata wēpapimerā.' (Is 6.10)

⁴¹ Isaiāpa māga jaraji, k'āimok'araa pik'a bide Jesús unuda perā Tachi Ak'ōre k'ira wāree eujāde. Maperāpi Jesude pedee baji.

⁴² Isaiāpa jaradak'a wāara uchiāji mīda chok'araarā ome, judiorā ūk'uruurāpa Jesude ijāajida; ichiaba āchi poroorā ūk'uruurāpa pida ijāajida. Mamīda fariseorā waidoopa mairāpa ijāadap'edaa eperāarā taide jaradak'aa paji. Waawee p'anajida fariseorāpa āchi t'ūpida-e pai jīak'aapa Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede.

⁴³ Audupiara k'inia p'anapachida āchi auk'arāpa āchi ak'idamerā judiorā pia beerāk'a, k'inia p'anadai k'āyaara Tachi Ak'ōrepa āchi ak'imerā ichideerāk'a.

Tachi Ak'ōrepata eperāarāpa oopata ak'iit'ee

⁴⁴ Maap'eda Jesupa golpe pedeeji judiorā arii p'anadap'edaarāmaa:

—Chi mide ijāa bi midepai ijāa-e bida aji. Ichiaba mi Ak'ōrede ijāa bi, iruata mi na p'ek'au eujādee pēida perā.

⁴⁵ Chi mi unu bipa ichiaba mi pēida unu bi.

⁴⁶ Mita chi ídaa pik'a bi. Mi cheji na p'ek'au eujādee mide ijāapataarā p'ananaadamerā p'ek'au oopataarā p'anapatak'a p'āriu pik'a bide.

⁴⁷ Eperāpa mi ūraa ūrip'eda, made jara bik'a oo-e pirā, mia jara-e ma eperā atuait'ee. Mi che-e paji na p'ek'au eujādepemaarā atuapiit'ee. Ma k'āyaara mi cheji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atade.

⁴⁸ Eperāpa mi yīaraa iru bi pirā mi ūraa ūri k'inia-e bairā, Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate ichia māgi eperā miapiit'ee. Mia jarada k'aurepa irua eperāarāpa oopata ak'iit'ee k'awaait'ee ijāapachida wa ijāadak'aa paji.

⁴⁹ Michi k'īsiadoopa pedee-e bajida aji. Mi Ak'ōre, mi na eujādee pēidapa ma pedee jōma mīmaa jarapiji. Irua jaraji mia pedeeit'ee māik'aapa jarateeit'ee.

⁵⁰ Mia k'awa bi jōmaweda mi Ak'ōrepa mīmaa jarapiru, māga jara bi eperāarāpa ijāadamerā māik'aapa it'aa wādamerā.

13

Jesupa chi k'ōp'āyoorā biiri siida

¹ Pascua fiesta ewate pai naaweda, Jesupa k'awa baji ewari awara bida ichi na p'ek'au eujādeepa uchiat'ee māik'aapa ichi Ak'ōremaa wāit'ee; māgi ewari paru. Ichia chi k'ōp'āyoorā na p'ek'au eujāde p'ani k'inia iru bapachi. Māgā āchi k'inia iru bapachi ichi piurumaa.

² Ai k'ewara Pascuadepema chik'o jedei naaweda, Netuara Poro Waibiapa k'īsia k'achia k'īsiapiji Judas, Simón Iscariote warramaa, ichia Jesús traicionaamerā.

³ Mamīda Jesupa k'awa baji ichi Tachi Ak'ōredeepa cheda māik'aapa Ak'ōremaa wāit'ee. Ichiaba k'awa baji Tachi Ak'ōrepa ne-inaa jōmaweda biji ichi jua ek'ari.

⁴ Mapa nek'omaa p'anide Jesús bainī beejī māik'aapa ichi īripema p'aru jī bada ērat'aap'eda, āyaa biji. Maap'eda toalla jī nibiji ichi k'īrride, mimiapataarāpa oopatak'a chīara biiri siidait'ee pak'āri.

⁵ Māpai jarrade pania wee atap'eda, chi k'ōp'āyoorā biiri siimaa beejī. Maap'eda ma toallapa p'ook'ooji.

⁶ Mamīda Simón Pedro biiri siinait'ee pak'āri, irua māgaji:

—Tachi Waibia, ¿mi biiri paara siit'ee'ā? aji.

⁷ Jesupa p'anauji:

—Frā pia k'awa-e bida aji, mia oomaa bi. Mamīda t'ēepai k'awayada aji.

⁸ Māpai Pedropa māgaji:

—jMi biiri siipi-eda! aji.

Jesupa p'anauji:

—Pi biiri siipi k'inia-e bi pirā, māgara waa nipanaapáde aji, mi ome.

⁹ Māpai Simón Pedropa māgaji:

—jTachi Waibia, māgara mi biiri aupai siinaapáde aji. Ichiaba mi jua māik'aapa poro paara siipáde! aji.

¹⁰ Mamīda Jesupa p'anauji:

—Eperā ewaa k'uip'eda māik'aapa taawaa uchiap'eda, waya k'ui-eda aji. Chi biiri aupaita siipari, k'ap'ia jōma t'āu-ee bairā. Māga pik'a parā t'āu-ee pik'a p'ani p'ek'au k'achiapa. Mamīda parā jōmaweda māga p'ani-eda aji.

¹¹ Jesupa māga jaraji k'awa bada perā k'aipa ichi traicionaait'ee bi.

¹² Chi k'ōp'āyoorā biiri siip'eda, waya ichi īripema p'aru jī beejī. Maap'eda mesade su-ak'ī beejī māik'aapa māgaji:

—¿Parāpa k'awa p'anik'ā aji, k'āata jara k'inia bi mia et'ewa ooda?

¹³ Parāpa mīmaa “Jarateepari” māik'aapa “Tachi Waibia” apata. Māga jaradak'āri, wāarata jara p'ani.

¹⁴ Mi parā Waibia māik'aapa parā Jarateepari bi mīda, parā biiri siiji. Mapa parāpa pida pāchi k'ōp'āyoorā biiri siidaipia bi.

¹⁵ Mia māga ooji parāpa auk'a oodamerā.

¹⁶ Mia wāarata jararu. Mimiapari ichi poro waibia k'āyaara waibiara bi-e. Ichiaba chok'a pēida iru pēida k'āyaara waibiara bi-eda aji.

¹⁷ Parāpa mia et'ewa jarada ūrijida. Ma jaradak'a ooruta pirā, t'āri o-īa p'anadait'ee.

¹⁸ Mamīda māga-e pait'ee parā jōmaarā ome. Mia k'awa bi mi k'ōp'āyoorā jirit'erada. Mapa ichiaba k'awa bi wāara p'asait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

‘Mi ome nek'orupa mi peepit'aa'it'ee.’

(Sal 41.9)

¹⁹ Frā mia māga jara bi māga p'asak'āri, parāpa wāara ijāadamerā Mita, Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā k'aripamerā.

²⁰ Mia wāarata jararu. Chi mia pēida auteebairupa mi jida auteebai bi. Māga pik'a chi mi auteebairupa mi Ak'ōre, mi pēida, auk'a auteebai bi.

*Jesupa jarada k'aipa ichi traicionaait'ee**(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)*

- ²¹ Māga jarap'eda, Jesús t'āri p'ua nībeeji. Māpai māgaji:
—Mia wāarata jararu. Parādepema abaapa mi traicionaait'eeda aji.
- ²² Jesupa māga jarak'āri, chi k'ōp'āyoorā ak'i trua para beeji, k'awada-e p'anadap'edaa perā k'aita jara bi.
- ²³ Māirādepema aba, Jesupa audú k'inia iru bada, iru ik'aawa sū-ak'i baji.
- ²⁴ Mapa Simón Pedropa taupa jarapachi māgimaa iidimerā k'aipata Jesús traicionaait'ee.
- ²⁵ Māpai māgi k'ōp'āyopa k'ūri ik'aawa iidiji Jesumaa:
—Tachi Waibia, ¿k'aima? aji.
- ²⁶ Jesupa p'anauji:
—Nāgí pan pite sā atak'āri, mia teeit'eeda aji, māgimaa.
Aramata Jesupa ma pan pite sā ataji māik'aapa teeji Judamaa. Māgí Judas Simón Iscariote warra paji.
- ²⁷ Judapa māgi pan jita k'āri, Satanás iru t'āride t'ūdachi. Māpai Jesupa māgaji:
—Pichia ooit'ee bi isapai oopáde aji.
- ²⁸ Mamīda Jesús ome nek'omaa p'anadap'edaarāpa k'awada-e paji sāap'eda māga jaraji.
- ²⁹ Judapa āchi p'arat'a anipapachi perā, ūk'uruurāpa k'īsijada Jesupa jara baji ne-inaa netonamerā fiesta-it'ee, maa-e pirā chupiria beerāmaa ne-inaa teenamerā.
- ³⁰ Judapa ma pan jita p'eda, uchiadachi taawaa. P'ārik'ua paji.

Ūraa chiwidi eperāarā-it'ee

- ³¹ Judas taawaa uchiada t'ēepai, Jesupa māgaji:
—Īrā Tachi Ak'ōrepa ichi k'Īra wāree unupii't'ee, mi chi Eperā Ak'ōre Truadepema k'ap'ia pari. Mi k'aurepa jōmaarāpa wāara k'awaadait'ee Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyara waibiara bi.
- ³² Mia māga ak'ipik'āri, taarā-e nide Tachi Ak'ōrepa ichiaba ak'ipiit'ee mi wāara irua pēida.
- ³³ 'Warrarā, naapai mi taarā-e parā ome. Parāpa mi jiridayada aji. Mamīda unuda-e pait'ee. Mia judiorā poro waibiarāmaa jaradak'a parāmaa auk'a jarait'ee; p'oyaa wāda-e mi wārumaa.
- ³⁴ Parāmaa ūraa chiwidi jararu. Chik'inia p'anapatáati. Mia parā k'inia iru baparik'a, māgá parā jida chik'inia p'anapatáati.
- ³⁵ Māgá chik'inia p'anaruta pirā, jōmaarāpa k'awadayada aji, parā mi k'ōp'āyoorā.

*Jesupa jarada Pedropa ichi k'awa-e bida ait'ee**(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)*

- ³⁶ Māpai Simón Pedropa Jesumaa iidiji:
—Tachi Waibia, ¿sāmaa wāit'eema? aji.
Jesupa p'anauji:
—Mi wārumaa waide pi p'oyaa wā-eda aji. Mamīda t'ēepai wāit'eeda aji.
- ³⁷ Pedropa māgaji:
—Tachi Waibia, ¿sāap'eda mi pi t'ēe wā-e payama? aji. ¿Pi ome wā k'inia bi, pi k'aurepa piuru pijida!
- ³⁸ Māpai Jesupa p'anauji:
—¿Wāara pichi k'ap'ia peepit'aaik'ā aji, mi k'aurepa? Mia wāarata jararu. Et'erre k'arii naaweda, jarada ōpee pia mi k'awa-e bida ait'ee.

14*Jesupa jarada ichi Tachi Ak'ōre ok'a bi*

- ¹ —K'Īsia paraa p'ananaati. Ma k'āyara ijāapataati Tachi Ak'ōrede māik'aapa mide.
- ² Mi Ak'ōre eujāde te chok'ara paraada aji, ichideerā-it'ee. Māga-e pada paara, mia jarak'aji. Parā naa wāit'ee te pi-ia oode parā-it'ee.
- ³ Ma t'ēepai mi waya cheit'ee parā atade, mi ome p'anadamerā mi baparimaa. Māgá parā ichita p'anapataadait'ee mi ome.
- ⁴ Mi wārumaa parāpa k'awa p'anida aji, chi o k'awa p'anadairā.
- ⁵ Māpai Tomapa māgaji Jesumaa:
—Tachi Waibia, k'awada-e p'anida aji, pi sāmaa wāru. ¿Sāga chi o k'awadayama? aji.
- ⁶ Jesupa p'anauji:
—Mīta Tachi Ak'ōre truadee wāpari ok'a bi. Miata Tachi Ak'ōre wāarata jarapari. Miata eperāarā chok'ai p'anapipari ichita p'anapataadamerā Tachi Ak'ōre ome. Mi awara apidaapa eperāarā wāpida-e pai Tachi Ak'ōremaa. Mapa midepai ijāadak'āri, mi Ak'ōremaa wādait'ee.

⁷ Parāpa wāara mi k'awada paara, ichiaba mi Ak'ōre k'awak'ajida. Wāara, ĩraweda iru k'awadait'ee, iru unupata perā.

⁸ Māpai Felipepa māgaji:

—Tachi Waibia, Ak'ōre Waibia k'ĭra taimaa ak'ĭpipáde aji. Māgapaita k'ĭnia p'anida aji.

⁹ Jesupa p'anauji:

—Felipe, mi taarā nipapari parā ome. Māga bĭta, ĩwaide mi k'awa-e bik'ā? aji. Chi mi unuparipa ichiaba Ak'ōre Waibia unupari. ĩSāga pia “Ak'ōre Waibia k'ĭra ak'ĭpipáde” ayama? aji.

¹⁰ ĩJĭāa-e bik'ā aji mi, Ak'ōre Waibia ome araa bapari? Mi araa bapari iru Jaure ome; jōdee iru araa bapari mi k'ap'ia ome. Mia jaramaa bi michi k'ĭsiadoopa jara-e bida aji. Mi Ak'ōrépata māga jarapi bi. Ma awara mia ne-inaa oo bi ook'aa michi juadoopa. Mi Ak'ōrépata māga oopi bi, mi ome bapari perā.

¹¹ Ijāati mia jarak'āri mi, Ak'ōre Waibia ome araa bapari. Maa-e pirā ijāati mia ne-inaa ooda k'aurepapai, oopari perā ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

¹² Mia wāarata jararu. Chi mide wāara ijāa bĭpa auk'aa ooyada aji, mia ne-inaa oo bik'a. Ma awara ne-inaa pi-iaara ooyada aji, mi wāit'ee perā mi Ak'ōre bimaa.

¹³ Mia oopariit'ee jōmaweda parāpa it'aa iidiruta mi t'ĭde michideerā perā. Māgá iru Warra k'aurepa jōmaarāpa unudai Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bi.

¹⁴ Parā michideerā perā, mi t'ĭde it'aa iididak'āri, mia nejōmaata oopariit'eeda aji, parāpa iidi p'anik'a.

Jesupa jarada ichia Tachi Ak'ōre Jaure pēit'ee ichideerāmaa

¹⁵ —Parāpa mi k'ĭnia iru p'ani pirā, oopataadait'eeda aji, mi ũraade jara bik'a.

¹⁶ Māpai mia chupĭria iidit'ee mi Ak'ōremaa, irua awaraa K'aripapari pēimerā mi pari, māgĭ ichita parā ome bapariimerā.

¹⁷ Māgĭ Tachi Ak'ōre Jaure. Ichia wāara aupaita jarateepari. Ijāadak'aa beerā ome iru ba che-e, iru unuda-e p'anadairā māik'aapa k'awada-e p'anadairā. Mamĭda parāpata iru k'awa p'ani, parā ome bapari perā māik'aapa parā t'āride bapariit'ee perā.

¹⁸ Mia parā chupĭria atabēi-eda aji. Waya cheit'ee.

¹⁹ Taarā-e na p'ek'au eujādepemaarāpa mi waa unuda-e pait'ee. Mamĭda parāpata mi unudait'ee. Mi ichita chok'ai bapari perā, parā jida auk'a ichita chok'ai p'anapataadait'ee.

²⁰ Maapai parāpa wāara k'awaadait'ee mi, Tachi Ak'ōre Waibia ome araa bapari māik'aapa parā mi ome ichiaba araa p'anapataadait'ee, t'āri a-ba.

²¹ Chi mi ũraa ũri bĭpa māik'aapa oo bĭpa ma ũraade jara bik'a wāara mi k'ĭnia iru bi. Mi Ak'ōrepa māgĭ eperā ichiaba k'ĭnia iru bapariit'ee. Ma awara mia pida iru k'ĭnia iru bapariit'ee māik'aapa irumaa unupiiit'ee.

²² Māpai Judas, chi Simón Iscariote warra-ee badapa iidiji:

—Tachi Waibia, ĩsāap'eda pia taimaa unupiiit'eeda aji, mamĭda ijāadak'aa beerāmaa unupii-epait'ee?

²³ Jesupa p'anauji:

—Eperāpa mi k'ĭnia iru bi pirā, mi ũraade jara bik'a oopariit'eeda aji. Mi Ak'ōrepa māgĭ eperā k'ĭnia iru bapariit'ee māik'aapa mi Ak'ōre mi ome chedait'ee iru ome p'anapataade.

²⁴ Jōdee chi mi k'ĭnia-e bĭpa oo k'ĭnia-e bi mi ũraade jara bik'a. Na pedee parāpa ũri p'ani mēre-eda aji; mi Ak'ōrede. Iruata mi pēiji.

²⁵ Mia na ũraa jara bida aji, parā ome bi misa.

²⁶ Mamĭda mi uchiada t'ēepai, Ak'ōre Waibiaapa pēiit'ee awaraa K'aripapari mi pari; māgĭ iru Jaure. Māgĭpa ne-inaa jōmaata jarateeit'ee parāpa oodamerā mia oopi bik'a. Ma awara irua k'aripait'ee mia jarada jōmaweda k'ĭrāpadamerā.

²⁷ Mi wāi naaweda, parā t'āri k'āiweepi k'ĭnia bi. T'āri k'āiwee p'anapatāati. Mia arak'atiapai k'āiwee p'anapi-e, na p'ek'au eujādepemaarāpa oopatak'a. Mapa t'āri p'ua p'ananaati māik'aapa p'eranaati.

²⁸ Parāpa ũrijida mia jarak'āri: “Mi wāit'ee, maap'eda waya cheit'ee.” Parāpa wāara mi k'ĭnia iru p'anadap'edaa paara, t'āri o-ĭa p'anak'ajida mia nāga jarak'āri. O-ĭa p'anadaipia bi mi wāru perā Ak'ōre Waibiamaa; mi k'āyaara waibiara bimaa.

²⁹ Ma jōma p'asai naaweda, mia māga jaraji, p'asak'āri, parāpa mi pedee ijāadamerā.

³⁰ Waa mak'iaara pedee-e pait'ee parā ome, Satanás, na p'ek'au eujādepemaarā poro waibia, cheru perā. Ichia mi p'oyaa chok'ak'aa.

³¹ Mamĭda na p'ek'au eujādepemaarāpa k'awaadamerā mia Ak'ōre Waibia k'ĭnia iru bapari, ooiit'ee irua jara bik'a.

P'irabaidapáde aji. Āyaa wādāma namāik'aapa.

15

Jesús uva k'arrak'a bi

- ¹ Uchiadai naaweda, Jesupa māgaji:
 —Mi uva k'arrak'a pipiara bida aji. Jōdee mi Ak'ōre chi uva uuda ak'iparik'a bi.
- ² Mi k'arradepema jik'ara chau-e bi pirā, irua māgi jik'ara t'iap'et'aapari. Jōdee chi jik'ara chauparidepema jua chak'eerā jarit'aapari māgi jik'ara waapiara chaumerā.
- ³ Parā māgi jik'ara jaridák'ata p'ani mia ūraa jarada ijāadap'edaa perā.
- ⁴ Mi ome araa p'anapatáati mi parā ome araa baparik'a. Uva jik'ara ichi itu chauk'aa chi k'arra ome araa ba-e pirā. Māga pik'a pāchi k'īradoopa mia oopi bik'a p'oyaa ooda-e, mi ome araa p'anapataada-e pirā.
- ⁵ Mida aji, uva k'arrak'a bi. Jōdee parā chi jik'arák'ata p'ani. Uva jik'ara pia chauparik'a araa bak'āri chi k'arra ome, māga pik'a parā mi ome araa p'anapataadak'āri, ne-inaa chok'ara mia oopi bik'a oopataadait'ee. Mamīda mi wēe parāpa maarepida ooda-e pai mia oopi bik'a.
- ⁶ Uva jik'ara chauk'aa bak'āri, t'iap'ek'oodap'eda, p'e nibipata ak'ōrejirumaa p'ook'oodaimerā. Maap'eda t'ipitaude bat'ak'oopata paak'oodaimerā. Māga pik'a pait'ee chi mi wēe beerā ome.
- ⁷ Mamīda parā araa p'anaruta pirā mi ome māik'aapa mi ūraade jara bik'a ooruta pirā, it'aa iidipatáati pāchia iidi k'iniata. Mi Ak'ōrepa ooit'ee parāpa iidi p'anik'a.
- ⁸ Parāpa ne-inaa chok'ara mia oopi bik'a oodak'āri, ak'ipipata wāara mi k'ōp'āyoorā. Māga unudak'āri, awaraarāpa “Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bida” adait'ee.
- ⁹ Mi Ak'ōrepa mi k'inia iru baparik'a, mia auk'a parā k'inia iru bapari. Mi ome chik'inia p'anapatáati.
- ¹⁰ Mi, mi Ak'ōre ome chik'inia bapari, mia oopari perā irua jara bik'a. Māgā parā mi ome chik'inia p'anapataadait'ee, mia jara bik'a ooruta pirā.
- ¹¹ Mia māga jaraji mik'a parā t'āri o-īa p'anapataadamerā. K'inia bi parā t'āri o-īa p'anapataadamerā.
- ¹² Mia nāga jara bi: Chik'inia p'anapatáati, mia parā k'inia iru baparik'a.
- ¹³ Eperāpa chi k'ōp'āyo audú k'inia iru bak'āri, iru k'aripapari ma k'aurepa piuru pijida. Ma k'āyaara apidaapa awaraa eperā audupiara k'inia iru p'anada-e pai.
- ¹⁴ Parā wāara mi k'ōp'āyoorā, mi ūraa jara bik'a oo wāruta pirā.
- ¹⁵ Waa mia parā t'ijara-e “mimiapataarā”, mimiaparipa k'awa-e bairā ne-inaa jōmaweda chi poropa oo bi. Ma k'āyaara t'ijara bi “michi k'ōp'āyoorā” mia k'awapida perā jōmaweda mi Ak'ōrepa mimaa jarada.
- ¹⁶ Parāpa mi jirit'erada-e paji. Miata parā jirit'eraji māik'aapa awara biji mi ūraa jarateenadamerā. Māgā parā k'aurepa eperāarāpa ma ūraa ūridap'eda, mide ijāadai māik'aapa ichita p'anapataadai mi ome. Ma awara ma jarateenadap'edaa k'aurepa parāpa mi t'ide ne-inaa iididak'āri mi Ak'ōremaa michideerā perā, irua ooit'ee parāpa iidi p'anik'a.
- ¹⁷ Waya mia jara bi: chik'inia p'anapatáati.
- Ijāadak'aa beerāpa Jesús ichideerā ome k'īra unuamaa iru p'anapata*
- ¹⁸ —Mide ijāadak'aa beerāpa parā k'īra unuamaa iru p'ani pirā, k'irāpāti mīta naapiara k'īra unuamaa iru p'anapachida.
- ¹⁹ Parā p'anadap'edaa paara āchi p'anapatak'a, āchia parā k'inia iru p'anak'ajida āchideerāk'a. Mamīda parā āchideerā-e. Miata parā jirit'eraji āchi k'āyaara awara p'anapataadamerā. Maperāpi āchia parā k'īra unuamaa iru p'anapata.
- ²⁰ K'irāpāti mia jarada: “Mimiapari ichi poro waibia k'āyaara waibiara bi-e.” Mi jiri nipapatap'edaak'a ichiaba parā jiri nipapataadait'ee. Jōdee mia jarateeda ijāajida pirā, parāpa jaratee p'ani ichiaba ijāadait'ee.
- ²¹ Mamīda ma k'āyaara audupiara parā jiri nipapataadait'ee, michideerā perā. Māga oodait'ee k'awada-e p'anadairā k'aipata mi pēji.
- ²² Mia Ak'ōre net'aa jara che-e pada paara, ārapa k'īsiada-e p'anak'ajida āchia p'ek'au k'achia oopata. Mamīda mi Ak'ōrepa jara pēida jara cheji. Mapa irā “taipa k'awada-e p'anida” adaik'araa bi.
- ²³ Mi k'īra unuamaa iru p'anirāpa mi Ak'ōre jida k'īra unuamaa iru p'ani.
- ²⁴ Unuda-e pada paara mia ne-inaa ooda awaraarāpa p'oyaa oodak'aa, āchia p'ek'au k'achia ooda-e pak'aji Tachi Ak'ōre k'īrapite. Mamīda āchia māga unujida mīda, at'āri mi, mi Ak'ōre ome k'īra unuamaa iru p'ani.
- ²⁵ P'asaji āchi ūraa p'ādade jara bik'a:
 'Āchi k'inia mi k'īra unuamaa iru p'anapachida.'

²⁶ Mamīda mia awaraa K'aripapari pēiit'eeda aji. Māgipa wāara aupaita jarapariit'ee. Māgí uchiapari Tachi Ak'ōredeepa, iru Jaure perā. Māgí chek'āri, irua mi k'awapiit'ee eperāarāmaa.

²⁷ Parāpa pida mi k'awapidait'ee awaraarāmaa, mide ijāadak'āriipa mi ome p'anapatap'edaa perā.

16

¹ Mia ma jōma jaraji parāpa mide ijāapataadamerā.

² Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tedee pa parā jēret'aapataadait'eeda aji. Ma awara parā peet'aadait'eeda aji. Māga oodak'āri, āchia k'īsiadait'ee māgata pia oomaa p'ani Tachi Ak'ōre-it'ee.

³ Māga oodait'ee mi, mi Ak'ōre ome wāara k'awada-e p'anadairā.

⁴ Mapa ma jōma jaraji parāmaa, māga p'asak'āri, k'irāpadamerā. Naaweda māga jara-e paji, parā ome bada perā.

Tachi Ak'ōre Jaurepa oo bi

⁵ —frā mi wāit'ee mi pēida baparimaa. Mamīda parādepema apidaapa iidida-e p'ani mi sāmaa wāit'ee.

⁶ Ma k'āyaara parā k'īra pia-ee p'ani, mia māga jarada perā.

⁷ Mia wāarata jararu. Parā-it'ee piara bi mi wāmerā. Mi wā-e pirā, Ak'ōre Jaure, Tachi K'aripapari, che-e pait'ee parā ome bapariit'ee. Mamīda mi wāru pirā, mia iru pēiit'ee parāmaa.

⁸ Iru chek'āri, na p'ek'au eujādepemaarāmaa k'awapiit'ee āchia p'ek'au k'achia oopata. Ichiaba āchima k'awapiit'ee Tachi Ak'ōredeerāpa ne-inaa pia oopata irua k'inia bik'a. Ma awara k'awapiit'ee Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate ichia ak'iit'ee eperāarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia.

⁹ K'awapiit'ee eperāarāpa mide ijāada-e p'anadak'āri, k'achia oomaa p'ani.

¹⁰ K'awapiit'ee mia oopachi Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a, mi irumaa wāru perā. Māga ook'āri, parāpa mi waa unuda-e pait'ee.

¹¹ K'awapiit'ee Tachi Ak'ōrepa pia ak'i-e na p'ek'au eujādepemaarā poro waibiapa oo bi. Mapa iru, iru eere p'anirā ome miapiit'ee.

¹² Mia k'īsia chok'ara iru bida aji, parāmaa jarait'ee. Mamīda irā waa jara-e, parāpa ma jōma k'irāpada-e pai perā.

¹³ Mamīda Ak'ōre Jaure chek'āri, ne-inaa wāarata jōma k'awapiit'ee parāmaa, ichia wāara aupaita jarapari perā. Ichi k'īsiadoopa pedee-e pait'ee. Tachi Ak'ōrepa jara bi ūrip'eda, māga jarapariit'ee māik'aapa jarapariit'ee ne-inaa waide p'asa-e bi.

¹⁴ Ak'ipiit'ee mi apemaarā k'āyaara waibiara bi, mia ne-inaa k'awa bi parāmaa k'awapik'āri.

¹⁵ Jōma mi Ak'ōrepa k'awa bi mia pida k'awa bi. Maperāpi mia jaraji Ak'ōre Jaurepa k'awapiit'ee jōma mia ne-inaa k'awapi k'inia bi parāmaa.

¹⁶ Na ewari mi waa unuda-e pait'ee. Mamīda ai t'ēpai taarāpai waya unudait'eeda aji.

K'īra pia-ee p'anadap'eda, t'āri o-īa p'aneedait'ee

¹⁷ Māga ūridak'āri, chi k'ōp'āyoorā ūk'uru āchi pitapai pedee para beej:

—ζK'āata jara k'inia bima, ajida, na pedee: “Na ewari mi unuda-e pait'ee, mamīda ai t'ēpai waya unudait'ee”? ζIchiaba k'āata jara k'inia bima nāgī pedee: “mi Ak'ōremaa wāru perā”?

¹⁸ ζK'āata jara k'inia bima na pedee: “taarāpai”? K'awada-e p'anida ajida, irua k'āata jara k'inia bi.

¹⁹ Jesupa k'awaji chi k'ōp'āyoorāpa k'āata iidi k'inia p'ani. Mapa māgaji:

—Mia jarajida aji, na ewari parumaa mi waa unuda-e pait'ee, mamīda ai t'ēpai waya unudait'ee. ζMata parāpa iidi para bi-ek'ā? aji.

²⁰ Mia wāarata jararu. Parā jarajēedait'ee māik'aapa t'āri p'ua p'aneedait'ee. Jōdee na p'ek'au eujādepema ijāadak'arā o-īa p'aneedait'ee. Mamīda parā k'īra pia-ee p'anadap'eda, o-īa p'aneedayada aji.

²¹ K'īsiadāma nāgide. Wēra warra t'oit'ee pak'āri, p'ua nībeepari, t'oit'ee perā. Mamīda chi warra t'o atak'āri, k'īra atuadaipari p'ua nībada māik'aapa o-īa nībeepari warra chai t'o atada perā.

²² Māga pik'a bi parā ome. frā parā k'īra pia-ee p'ani mi wāru perā. Mamīda mia parā waya unuit'ee. Maapai parā t'āri o-īa p'aneedak'āri, apidaapa ma o-īa wēpapida-e pait'ee.

²³ Maapai parāpa mīmaa maarepida iidida-e pait'ee. Mia wāarata jararu. Mi t'īde mi Ak'ōremaa ne-inaa iidiruta pirā, irua parāpa iidi p'ani teepariit'ee, michideerā perā.

²⁴ Waide mi t'ide parāpa maarepida it'aa iidida-e p'ani. Iiditi mi Ak'ōrepa teemerā parāpa iidi p'ani. Māgá parā wāara t'āri o-ia p'anapataadait'ee.

²⁵ Ma et'ewa jarada mia imeraa pik'a jarateeki. Mapa parāpa pia k'awada-e paji. Mamīda na ewari māgá jaratee-e pait'eeda aji. Jip'a pedeeit'ee Ak'ōre net'aa pia k'awaadamerā.

²⁶ Maapai parāpa mi t'ide it'aa iididait'ee, michideerā perā. Mapa mia jara-e chupiria iidiit'ee parā pari Tachi Ak'ōremaa.

²⁷ Ak'ōrépata parā k'inia iru bapari parāpa mi k'inia iru p'anapata perā māik'aapa ijāapata perā mi wāara cheji iru bapariimāiipa.

²⁸ Cheji na p'ek'au eujādee eperā jip'aak'a bapariit'ee. frá jōdee na p'ek'au eujā atabēiit'eeda aji, māik'aapa waya irumaa wāit'ee.

²⁹ Māpai chi k'ōp'āyoorāpa māgajida:

—frapi jip'a pedee bida ajida. Imeraa pik'a jaratee-e bida ajida.

³⁰ frapi k'awa p'ani pia ne-inaa jōmaata k'awa bi. Apidaapa pīmaa iidida-e pait'ee, taipa iidiidai naaweda, pia k'awa bairā taipa iidi k'inia p'ani. Mapa ijāa p'anida ajida, pi wāara cheji Tachi Ak'ōre bapariimāiipa.

³¹ Jesupa p'anauji:

—¿Māgara irā wāara ijāa p'anik'ā? aji.

³² Ewari k'ait'a pa wā, parā jichoodait'ee pāchi te chaa māik'aapa mi ituaba atabēidait'ee. Mamīda wāara mi ituaba bi-eda aji, mi Ak'ōre mi ome bairā.

³³ Ma jōma jaraji parā t'āridepai choodamerā mide ijāa p'anide māik'aapa parā k'āiwee p'anapataadamerā. Na p'ek'au eujāde p'ani misa, nepirade baaidait'ee parā jiridait'ee perā. Mamīda sōcharra p'anapataāti. Miata na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerā āchi poro waibia ome p'oyaajida aji.

17

Jesús ichi pari it'aa t'ida

¹ Ma pedee jarap'eda, Jesupa it'aa ak'iji māik'aapa māgaji:

—Ak'ōre, mi ewari pajida aji. Ak'ipiji mi wāara pichi Warra, māgá mia ak'ipimerā pi wāara jōmaarā k'āyaara waibiara bi.

² Pia eperāarā jōmaweda bijī mi jua ek'ari, chi mide ijāa p'anirā jōmaweda ichita p'anapataadamerā pi ome.

³ Māgá ichita p'anapataadait'ee pi ome, k'awaadak'āri pi aupaita wāara Tachi Ak'ōre māik'aapa k'awaadak'āri mi, Jesucristo, pichia pēida eperāarā k'aripamerā.

⁴ Na p'ek'au eujāde bi misa, mia ak'ipiji pi aupaita Tachi Ak'ōre, ook'āri pia mīmaa oopidak'a.

⁵ Irā Ak'ōre, ak'ipiji mi wāara pichi Warra. Mi atējeji pīmaa bapariit'ee pichi k'ira wāreede, na p'ek'au eujā bai naaweda badak'a.

Jesús it'aa t'ida chi k'ōp'āyoorā pari

⁶ —Mia pi k'ira unupipachi mi ome nipapatap'edaarāmaa, ma-it'ee pia āra jirit'era atada perā na p'ek'au eujādepemaarā t'āideepa. Pēré paji māik'aapa pia michideerā papiji. Pi ūraade ijāa p'anipi.

⁷ Irā ārapa k'awa p'ani ne-inaa jōmaweda mia k'awa bi piata mīmaa k'awapida.

⁸ Mia jōma jarateeki pia jarapidak'a. Ārapa ma pedee ijāajida, ijāa p'anadap'edaa perā wāara piata mi pēida.

⁹ Mia chupiria iidimaa bi āra pari. Na p'ek'au eujādepemaarā jip'aarā pari chupiria iidi-e bi. Pia jirit'eradaarā mide ijāadamerā, māirā pārita chupiria iidimaa bi, āra pichideerā perā.

¹⁰ Michideerā pichideerā auk'a. Ichiaba pichideerā michideerā auk'a. Ārapa ne-inaa oodak'āri mia oopi bik'a, ak'ipipata mi waibiara bi apemaarā k'āyaara.

¹¹ Mi na p'ek'au eujāde waa ba-e pait'ee. Mamīda āra p'aneadait'ee, mi pi ome banaru misa. Mapa Ak'ōre, pi jōmaarā k'āyaara t'āri piara bairā, āra ak'i bapariiji pichi juapa pia mīmaa teeda juapa, āra t'āri a-ba, chik'inia p'anapataadamerā, pi mi ome baparik'a.

¹² Mi na p'ek'au eujāde āra ome bak'āri, āra ak'i bapachi pi k'ap'ia pari, apida atunadamerā. Aba chi atuai't'ee bita atuai't'ee, pasamerā pi ūraa chonaarāweda p'ādade jaradak'a.

¹³ Irā mi wāit'ee pīmaa. Na p'ek'au eujāde bide mia nāgí pedee jara bi, ārapa o-ia ūridamerā māik'aapa t'āri o-īadaidamerā, mi t'āri o-ia bik'a.

¹⁴ Mia āramaa pi ūraa jarateeki. Mide ijāadak'āri, na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerāpa āra k'ira unuamaa iru p'aneejida, mik'a māirā eere p'ani-e perā.

¹⁵ Mia iidi-e bi pia āra na p'ek'au eujādepa uchua atamerā. Ma k'āyaara iidi bi āra chi k'achia ooyaa bi juadeepa k'aripa atamerā.

¹⁶ Mi māgí jua ek'ari bak'aak'a, āra jida māgí jua ek'ari p'anada-e, iru eere p'ani-e perā.

¹⁷ Mapa āra awara bīji pi wāarata bide t'āri pia p'anapataadamerā pi baparik'a. Māga p'anapataadai pi ūraa k'awaadak'āri, wāara bairā.

¹⁸ Pia mi na p'ek'au eujādee pēidak'a, māgá ichiaba mia āra na p'ek'au eujādepemaarāmaa pēiji.

¹⁹ Āra k'aurepa mia ne-inaa jōma oopari pia oopi bik'a, michi k'ap'ia piuru pijida māga oo k'iniapa. Mia māga oopari ārapa pida auk'a wāara ne-inaa jōma pia oopi bik'a oopataadamerā.

Jesús it'aa t'ida ichideerā jōmaarā pari

²⁰ —Āra-it'ee aupai mia iidi-e bida aji. Ichiaba iidimaa bi jōmaarā eperāarā pari, chi t'ēpai mīde ijāadait'eerā ārapa jarateepata k'aurepa.

²¹ Ak'ōre, mia iidi bi māgí ijāapataarā ichiaba t'āri a-ba, chik'inia p'anapataadamerā, pi mi ome t'āri a-ba, chik'inia baparik'a. Māgá p'anapataadak'āri, jōmaarāpa ijāadait'ee wāara pia mi pēiji na p'ek'au eujādee.

²² Pia mimaa pia oodak'a mia ichiaba āramaa pia ooji, t'āri a-ba p'anapataadamerā, pi mi ome t'āri a-ba baparik'a.

²³ Mi t'āri a-ba bapari āra ome, pi mi ome baparik'a, āra māgá t'āri a-ba p'anapataadamerā āchi k'ōp'āyoorā ome. Māgapi na p'ek'au eujādepemaarāpa k'awaadait'ee wāara pia mi pēiji māik'aapa pia āra auk'a k'inia iru bapari, mi k'inia iru baparik'a.

²⁴ Ak'ōre, pia āra jirit'eraji mīde ijāapataadamerā. Mia k'inia bi āra p'ananadamerā mi ome, mi wārumaa. Māgá jōma mi k'īra wāree unudait'ee, pia mimaa teeda mi k'inia iru bapachi perā na p'ek'au eujā bai naaweda.

²⁵ Ak'ōre, pi jōmaarā k'āyaara t'āri piara bi. Na p'ek'au eujādepemaarāpa pi k'awada-e p'ani mīda, mia pi k'awa bi māik'aapa nāgīrāpa pida k'awa p'ani pia mi pēida.

²⁶ Mia pi āramaa k'awapiji māik'aapa at'āri k'awapit'ee, mi āra t'āride bapariit'ee perā. Māgá pia mi k'inia iru baparik'a, āra jida ichiaba k'inia iru bapariit'eeda aji, ārapa jōdee awaraarā k'inia iru p'anapataadamerā.

18

Jesús jita atapidap'edaa

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Māgá it'aa t'ip'eda, Jesús chi k'ōp'āyoorā ome Cedrón to chak'e sīajida. Mama t'ujida olivo k'āide.

² Judas, Jesús traicionaait'ee badapa k'awa baji āra t'udap'edaamāi, Jesús chi k'ōp'āyoorā ome mama chip'epatap'edaa perā.

³ Mapa Judapa maaaa ateeji Romadepema soldaorā chok'ara māik'aapa Tachi Ak'ōre te waibia jīapataarā, judiorā p'aareerā poroorāpa pēidap'edaa; ichiaba fariseorāpa pēidap'edaa. Espada pak'uru ome, lāmpara, ipirā paara anipajida.

⁴ Jesupa k'awa baji ichi p'asaait'ee bada. Mapa mairā cheruta unu atak'āri, uchijai ma ne-uu k'āideepa māik'aapa iidiiji:

—¿K'aita jiri p'anima? aji.

⁵ Āchia p'anaujida:

—Jesús Nazaretdepema.

Jesupa māgaji:

—Mida aji.

Judas, chi traicionaait'ee bada mama baini baji ma chedap'edaarā ome.

⁶ Jesupa "mida" ak'āri, āchi jōma āpītee jītījida māik'aapa eujāde baainajida.

⁷ Māpai Jesupa waya iidiiji:

—¿K'aita jiri p'anima? aji.

Waya p'anaujida:

—Jesús Nazaretdepema.

⁸ Māpai Jesupa māgaji:

—Mia jaraji mi Jesús Nazaretdepema. Mita jiri p'ani pirā, mi ome p'anirā ichiak'au wāpiti.

⁹ Jesupa māga jaraji p'asamerā ichia naaweda jaradak'a. "Pia mi juade bidaarā apida atuada-e pait'ee."

¹⁰ Māpai Simón Pedropa espada iru bada ēe atap'eda, t'uji mairādepema aba, t'ijarapatap'edaa Malco. Māgí k'īri juaraarepema orp'et'aaji. Māgí p'aareerā poro waibia esclavo paji.

¹¹ Māpai Jesupa māgaji Pedromaa:

—;Pichi espada ata bīji ichi badamāi! ¿Mia choo-e paik'ā aji, mi Ak'ōrepa miapirū?

*Jesús p'aareerā poro waibia Anás k'ṭrapite bada**(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)*

¹² Māpai ma soldaorā see nībada āchi poro ome māik'aapa judiorā, chi Tachi Ak'ōre te waibia jāpataarā paara, Jesús jita atadachida. Māpai jī nībijida.

¹³ Naapiara ateejida Anás temaa, ichi Caifás chāure pada perā. Ai naaweda Anás p'aareerā poro waibia paji. Mamīda ma año Caifás āchi poro waibia paji.

¹⁴ Caifás paji chi jarada: “Piara bi eperā aba piumerā tachi judiorā p'uuru pidaarā pari.”

*Pedropa naapiara Jesús k'awa-e bida ada**(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)*

¹⁵ Jesús jita atadak'āri, Simón Pedro awaraa k'ōp'āyo ome āra t'ēe wājida. P'aareerā poro waibiapa māgi k'ōp'āyo k'awa bada perā, t'ṭupiji ma te t'iak'au badamāi Jesús ome.

¹⁶ Mamīda Pedro taawa bainī beejī puerta t'aide. Mapa chi apema k'ōp'āyo Caifás k'awa badapa pedeenaji awēra puerta jāpari ome Pedro ichiaba t'ṭupimerā. Māgā Pedro ichiaba t'ṭuji.

¹⁷ Ma puerta jāparipa Pedromaa iidiji:

—¿Pi jā eperā k'ōp'āyo-ek'ā? aji.

Māpai Pedropa p'anauji:

—Mi-eda aji.

¹⁸ Jisua nībada perā, p'aareerā poro waibia mimiapataarāpa māik'aapa te jāpataarāpa t'ipi orojida māik'aapa k'ara p'aimaa p'aneejida. Bainī p'anide t'ipitau ik'aawa, Pedro ichiaba āchi ome k'ara p'aimaa beejī.

*P'aareerā poro waibiapa Jesumaa iidida**(Mt 26.59-66; Mr 14.55-65; Lc 22.66-71)*

¹⁹ Māimisa p'aareerā poro waibiapa Jesumaa iidiji:

—¿K'āirāma aji, pi k'ōp'āyoorā? Pia, ¿k'āata jarateeparima? aji.

²⁰ Jesupa p'anauji:

—Mi jīp'a pedeeparida aji, jōmaarā taide Ak'ōre te waibiade māik'aapa Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata te beede. Judiorā chepatamāi mia jarateepari. Maarepida chīara āpite pedee-e bi.

²¹ ¿Sāap'eda mimaa māga iidi bima? aji. Mi pedee ūridap'edaarāmaa iidināji. Ārapa jaradaipi, k'awa p'anadairā mia jarapari.

²² Jesupa māga jarak'āri, te jāparipa iru k'īramaa siji māik'aapa māgaji:

—¿Jāgata p'anauparik'ā aji, p'aareerā poro waibiamaa?

²³ Jesupa māgaji:

—Mia pedee k'achia jaraji pirā, jarapāde aji, k'āare pedeeeta k'achia baji. Mamīda mia jarada wāara pirā, ¿sāap'eda mi sījima? aji.

²⁴ Māpai Anapa Jesús jua jīp'eda, Caifamaa pēiji. Maapai Caifás p'aareerā poro waibia paji.

*Pedropa waya Jesús k'awa-e bida ada**(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)*

²⁵ Māimisa taawa Simón Pedro bainī baji t'ipitau ik'aawa k'ara p'aimaa. Arii p'anadap'edaarāpa iidijida:

—¿Pi jā eperā k'ōp'āyo-ek'ā? ajida.

Pedropa meraji:

—Mi iru k'ōp'āyo-eda! aji.

²⁶ Mamīda awaraa eperāpa Pedro k'īra k'awa ataji. Māgi p'aareerā poro waibia mimiapari paji. Ēreerā paji Pedropa k'īri orp'et'aada ome. Māgipa māgaji:

—¿Pi-ek'ā mia ne-uu k'āide Jesús ome unuda?

²⁷ Māpai Pedropa waya meraji. Aramata et'erre k'ariji.

*Jesús Pilato k'ṭrapite**(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)*

²⁸ Tap'eda weda judiorā poro waibiarāpa Jesús ateejida Caifás tedeeapa Pilato palaciodee. Pascua fiesta iri pada perā, ai tede t'īuda-e paji. K'awa p'anajida judio-eerā tede t'ṭudap'eda paara, Pascua chik'o p'oyaa k'oda-e pak'aji. Māga k'awajida āchi ūraade jara bairā.

²⁹ Maperā Pilato uchijaji pedeeede āchi ome:

—¿K'āare k'aurepata na eperā nāgā iru p'anima? aji.

³⁰ P'anaujida:

—Na eperā t'āri k'achia-idaa-e bada paara, pīmaa aneeda-e pak'ajida ajida.

³¹ Māpai Pilatopa māgaji:

—Māgara pāchia atadaríti māik'aapa iru ak'íti pāchi ūraade jara bik'a. Maap'eda óoti pāchia oo k'iniata.

Mamīda ma judiorāpa p'anaujida:

—Pāchi Romadepemaarā ūraade jara bi tai judiorāpa chīara peedaik'araa bi irua ne-inaa k'achia ooda k'aurepa.

³² Māga jarajida uchiamerā Jesupa ai naaweda jaradak'a, irua jarak'āri sāga ichi piut'ee.

³³ Pilato waya ichi palaciode t'īup'eda, Jesús t'ī ataji māik'aapa iidiji:

—¿Pik'ā aji, Judiorā Rey?

³⁴ Jesupa māgaji:

—¿Pichi k'īradoopapai māga iidi bik'ā, maa-e pirā awaraarāpa pīmaa māga jaradap'edaa perā?

³⁵ Pilatopa p'anauji:

—¡Mi judío-epi! Pichi auk'arāpata māik'aapa p'aareerā poroorāpata pi mimaa aneejida.

¿Pia k'āata oojima? aji.

³⁶ Jesupa p'anauji:

—Mi rey-eda aji, na p'ek'au eujādepema reyrāk'a. Āchik'a pada paara, mi ome nipapataarā chōok'ajida, judiorā poro waibiarāpa mi jitanaadamerā. Mamīda mi rey-e na p'ek'au eujādepema reyrāk'a.

³⁷ Māpai Pilatopa iidiji:

—¿Wāara pi rey'ā? aji.

Jesupa p'anauji:

—Pichia jarajipi. Mi reypi. Ma-it'ee mi t'oji māik'aapa cheji na p'ek'au eujādee; Tachi Ak'ōre wāarata jarait'ee. Wāarata k'awa k'inia p'anirā jōmaarāpa mi pedee ūripatada aji.

³⁸ Māpai Pilatopa māgaji:

—¿K'aipa wāarata k'awayama? aji.

Jesús pēida peedamerā

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Māga jarap'eda, Pilato taawaa uchiayi waya pedeede ma judiorā poro waibiarā ome:

—Mia maarepida k'achia unu-eda aji, na eperāde.

³⁹ Mamīda k'irāpāti año chaa Pascua fiestade mia preso aba k'ena pēipari. Mapa ¿k'inia p'anik'ā aji, mia Judiorā Rey apata k'ena pēimerā?

⁴⁰ Māpai arii p'anadap'edaarā jōmaweda waya biajida:

—¡jāgí k'ena pēināaji! ¡Barrabata k'ena pēiji!

Barrabás nechiyaa bapachi māik'aapa chōoyaa bapachi Romadepemaarā ome, āchi jua ek'ariipa uchua k'inia bada perā.

19

¹ Māpai Pilatopa Jesús wipiji soldaorāmaa.

² Soldaorāpa poro jira pak'uru jua ne-iri-idaa bidee oodap'eda, Jesús porode jī bijida māik'aapa p'aru p'oree teesoo, k'īra p'āimap'āimaa bi, jī bijida.

³ Maap'eda irumaa chejida māik'aapa māgajida:

—¡Ak'íti Judiorā Rey!

māik'aapa k'īramaa sīpachida.

⁴ Pilato waya tedee pa uchiak'āri, māgaji:

—Ak'íti. Mia iru nama aneeru parā taide. K'awapi k'inia bi parāmaa mia maarepida ne-inaa k'achia unu-e na eperāde.

⁵ Jesús uchiak'āri, ma poro jira jī baji māik'aapa p'aru teesoo. Māpai Pilatopa māgaji:

—¡Nama bi chi eperā!

⁶ Jesús unu atadak'āri, p'aareerā poroorāpa māik'aapa Tachi Ak'ōre te waibia jīapataarāpa biapachida:

—¡Kurusode peepit'āaji! ¡Kurusode peepit'āaji!

Mamīda Pilatopa māgaji:

—Māgara pāchia atadaidapáde aji, māik'aapa peet'aanadapáde aji. Mia maarepida unu-e bi ne-inaa k'achia ooda ma k'aurepa peepit'ee.

⁷ Mamīda ma judiorā poro waibiarāpa p'anaujida:

—Tai ūraade jara bi eperāpa ichi Tachi Ak'ōre Warrada aru pirā, piupia bi. Māga ooji jāgí eperāpa.

⁸ Māga ūrik'āri, Pilato waapiara p'eradachi.

⁹ Waya ichi palaciode t'īuji māik'aapa Jesumaa iidiji:

—¿Pí, sāpemama? aji.

Mamīda Jesupa maarepida p'anauk'aa paji.

¹⁰ Māpai Pilatopa māgaji:

—¿Mi pedee p'anau-ek'ā? aji. ¿K'awa-e bik'ā aji, mia pi kususode peepi k'inia bait'eera peepit'aai, maa-e pirā peepi k'inia-e bait'eera k'ena pēi?

¹¹ Māpai Jesupa p'anauji:

—Pia mimaa maarepida oo-e pak'aji, it'ari baparipa pi eperāarā poro waibia papi-e pada paara. Maperā chi eperā chi eperā mi nama pēidapa ne-inaa k'achiaara oo bida aji, pi k'āyaara.

¹² Maadak'āriipa Pilatopa k'īsiapachi sāga Jesús k'ena pēii. Mamīda judiorāpa biapachida:

—jāgí eperā peepi-e pirā, pi César k'ōp'āyo-eda! apachida. ¡Eperāpa ichi reyda a bi pirā, māgipa César k'īra unuamaa iru bida! ajida.

¹³ Pilatopa māga ūrik'āri, Jesús taawaa ateeppi māik'aapa ichi su-ak'i beeji charra su-ak'i beeparimāi, hebreo pedeede Gabatā apatap'edaa, griego pedeede “Māu Choma P'ep'edee Bimāi”.

¹⁴ Māgí ewate Pascua fiesta norema paji. Imat'ipa Pilatopa māgaji ma judiorā poro waibiarāmaa:

—¡Ak'iti! ¡Nama bida aji, pāchi rey!

¹⁵ Mamīda āchia biapachida:

—¡Yaa ateeppi! ¡Yaa ateeppi! ¡Kususode peepit'āaji!

Pilatopa iidiji:

—¿K'inia p'anik'ā aji, mia pāchi rey peepimerā?

P'aareerā poroorāpa p'anaujida:

—¡Taipa rey awaraa wēe p'anida ajida, César k'āyaara!

¹⁶ Māpai Pilatopa Jesús teeji ichi soldaorāmaa kususode peet'aanadamerā.

Jesús peet'aadap'edaa

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesumaa kususode ateepidap'eda, uchijajida p'uurudeepa taawaa wādait'ee “Tachi Poro Bīri” apatap'edaamaa. (Hebreo pedeede Gólgota apachida.)

¹⁸ Mama merap'edap'eda, ma kususode baijira bijida piumerā. Iru ik'aawa bijida awaraarā omé, aba juaraare, aba juabi eere.

¹⁹ Pilatopa letrero p'āji Jesús kususode bidamerā. Nāga p'āji: JESÚS NAZARETPEPAMA, JUDIORĀ REY.

²⁰ Judiorā chok'araarāpa leejida ma p'āda, Jesús peedap'edaamāi p'uuru k'ait'a bada perā. Ma p'āda p'ā baji hebreo pedeede, latín pedeede māik'aapa griego pedeede.

²¹ Ma p'āda leedak'āri, p'aareerā poroorāpa māgajida Pilatoomaa:

—P'ānāaji *Judiorā Rey*. Ma k'āyaara nāga p'āpáde ajida. *Na eperāpa jaraji ichita Judiorā Rey*.

²² Mamīda Pilatopa p'anauji:

—Mia p'āda perā jāgá p'ā beeit'eeda aji.

²³ Soldaorāpa Jesús kususode baijira bidap'eda māik'aapa iru p'aru atadap'eda, āchi k'īmariirāmaa jedet'aajida. Mamīda chi edupema p'aru teesoo baji, k'aat'i-ee; jīp'a k'a baji.

²⁴ Mapa māgajida:

—Jēnaadāma. Ma k'āyaara suerte jemenedāma k'awaadait'ee k'aipata atait'ee.

Māga oojida uchiamerā Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

‘Michi p'aru jedejida māik'aapa suerte jemenedap'eda, michi p'aru jitajida’. (Sal 22.18)

²⁵ Soldaorāpa māga oo p'ani misa, kususode k'ait'a bainī p'anajida Jesús nawe chi nawe ipewēra ome, awaraa María, māgí Cleofás wēra pada, māik'aapa María Magdalena.

²⁶ Jesupa unuk'āri chi nawe k'ait'a bainī bi mi, chi k'ōp'āyo k'inia iru bada ome, chi nawemaa māgaji:

—Nawe, jā pichi warrapi.

²⁷ Maap'eda mimaa māgaji:

—Jā pichi nawepi.

Maadak'āriipa mia María iru bapachi mi tede michi nawek'a.

Jesús jai-idaada

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ma t'ēepai Jesupa k'awaak'āri jōmaweda ichia ooit'ee bada auparu, māgaji:

—‘Opisia nībida aji.’

(Sal 69.21)

Māga jaraji uchiamerā Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

²⁹ Mama iru p'anajida vino achuchua chok'ode. Aide esponjak'a p'ēesap'ēesaa bi topa atadap'eda, jōi bijida hisopo k'īde māik'aapa it'aimāi t'i atajida.

³⁰ Sōp'eda, Jesupa māgaji:

—frā jōma aupajida aji,

māik'aapa ichi poro ijaabaip'eda, jai-idaaji.

Miasupa Jesús orro sudap'edaa

³¹ Ma ewate Pascua fiesta ñpata ewate norema paji. Judioräpa mägi ewate iapata perä, k'iniada-e p'anajida piuda k'ap'ia kurusode p'aneedamerä. Maperä iidijida Pilatoma kurusode p'anadap'edaarä jiru k'örapik'oomerä, mägá isapai piudamerä. Mägá chi piuda k'ap'ia kurusodepa irabai atapidai.

³² Pilatopa ooji áchia iididap'edaak'a. Romadepema soldaorä wädap'eda, Jesús ik'aawa bajjira p'anadap'edaarä jiru k'örak'oonajida, waide piuda-e p'anadap'edaa perä.

³³ Mamída Jesús k'ait'a panadak'ári, piú bi unujida. Maperä iru jiru k'örada-e paji.

³⁴ Ma k'äyaara soldaopa Jesús orrode miasupa sut'aaji. Aramata uchiaji waa pania ome.

³⁵ Mi, chi mäga unudapa nepirímaa bi mia unuda. Mia k'awa bi wáarata jara bi, mia mäga unuda perä. Mia näga jara bi paräpa pida ichiaba ijáadamerä.

³⁶ Mäga p'asaji uchiamerä Ak'öre Ūraa p'ädade jara bik'a:

'Iru bíiri apida biada-e paji'.

(Sal 34.20)

³⁷ Ichiaba mäga p'asaji uchiamerä pedee awaraa Ak'öre Ūraa p'ädade jara bik'a:

'Ak'idait'ee eperä áchia sut'aadap'edaa'.

(Zac 12.10)

Jesús iadap'edaa

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ma t'ēpai Josepa Pilatoma Jesús k'ap'ia iidinaji, ichimaa iapimerä. Ichi Ari-matea p'uurudepema paji mäik'aapa Jesude ijáa bapachi. Mamída judiorä poro waibiarä waidoopa, awaraarämaa k'awapi-e paji. Pilatopa Josemaa jaraji Jesús k'ap'ia atanamerä.

³⁹ José ome cheji Nicodemo, chi naaweda Jesús ome p'árik'ua pedeenada. Mägipa aneeji treinta kilos mirra k'era áloe k'era ome p'oirada Jesús piuda k'ap'ia ñri p'odait'ee.

⁴⁰ Judioräpa oopatak'a piuda iadak'ári, áchia Jesús k'ap'ia ma k'era ome pi-ia pirat'aajida lienzode.

⁴¹ Jesús peedap'edaamá ne-uu eujä k'ait'a baji. Mama baji mäu te uria ewaa k'orodap'edaa piuda iadait'ee. Mamída waide apida iada-e p'anajida.

⁴² Jesús k'ap'ia mama binajida, ma mäu te uria k'ait'a bada perä mäik'aapa judiorä ñpata ewate ñri bada perä.

20*Jesús chok'ai p'irabaida*

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Tomia ewate tap'eweda, María Magdalena wäji Jesús k'ap'ia iadap'edaamaa. Panak'ári, unuji chi mäu te uria t'ai mäupa t'ap'a bada awara äi bi.

² Mapa p'ira cheji Simón Pedromaa mäik'aapa mi, chi apema k'öp'äyo Jesupa k'inia iru badamaa. Mäpai mägaji:

—¡Tachi Waibia k'ap'ia ateejidada! aji. ¡K'awada-e p'ani sáma ata binajida!

³ Mäga ūridak'ári, Pedro mi ome araa wäjida ak'ide.

⁴ Omee weda auk'a p'ira wäjida. Mamída mi Pedro k'äyaara isapaira p'iradachi. Mapa naapiara panaji Jesús iadap'edaamá mäu te uriade.

⁵ ñjaabaik'ári ak'it'ee edaa, chi p'aru aupai unuji. Mamída t'iu-e paji.

⁶ Mäga nide Simón Pedro pacheji mäik'aapa t'iuji edú. Ma lienzo ichiaba unuji.

⁷ Ma awara unuji Jesús poro pira bada p'aru, bedap'eda awara äi bi.

⁸ Mäpai mi auk'a t'iuji. Ak'ik'ári, ijáaji Jesús chok'ai p'irabaida, ai naaweda taipa ijáada-e paji mída.

⁹ Waide k'awada-e paji Tachi Ak'öre Ūraa p'ädade jara k'inia bi Jesús piup'eda, chok'ai p'irabaiit'eeda ak'ári.

¹⁰ Maap'eda tai omee weda temaa wäjida.

María Magdalenapa Jesús unuda

(Mr 16.9-11)

¹¹ Mamída María beejí mäu te uria k'ait'a jēmaa. Mägá jēe nībide ñjaabají edaa ak'it'ee.

¹² Unuji angeleerä omé p'aru t'o-t'oo jī p'ani. Su-ak'í p'anajida Jesús k'ap'ia badamá, aba chí poro bada eere, aba chí jiru bada eere.

¹³ Áchia iidijida Mariamaa:

—Wēra, ¿sāap'eda jēmaa bima? ajida.

Māpai Mariapa mägaji:

—Michi Waibia k'ap'ia ateejidada aji. K'awa-eda aji, sāmaapi binajida.

¹⁴ Mata āpítee ak'ik'ári, unuji Jesús mama bainí bi. Mamída iru k'íra k'awa-e paji.

¹⁵ Māpai Jesupa iidiji:

—Wēra, ¿sāap'eda jēe nībima? aji. ¿K'aita jiri bima? aji.

Mariapa k'ĩsajia ma eperã chi jãiradepema ne-uu ak'ipari. Mapa mǎgaji:

—Mi chupirã k'awáaji. Pia Jesús k'ap'ia ateeji pirã, jarãji sãma iru bi. Mia atanait'eeda aji.

¹⁶ Mǎpai Jesupa mǎgaji:

—¡María!

Ichi t'ĩjarak'ãri, waya ãpítee ak'iji mǎik'aapa hebreo pedede mǎgaji:

—¡Rabuní! (Jara k'inia bi “Tachi Jarateepari”.)

¹⁷ Jesupa mǎgaji:

—Mi k'ena pëiji waide mi Ak'õremaa wã-e bairã. Jaranapáde aji, mi k'õp'ãyoorãmaa: “Mi wãit'ee mi Ak'õremaa; iru ichiaba parã Ak'õre. Mi wãit'ee mi Ak'õre Waibia; iru ichiaba parã Ak'õre Waibia.”

¹⁸ Mǎpai María Magdalena wãji Jesús k'õp'ãyoorãmaa nepiride ichia unuda mǎik'aapa Jesupa jarada.

Jesús chi k'õp'ãyoorãmaa cheda

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Mǎgí ewate tomia ewate paji. K'eupodopa Jesús k'õp'ãyoorã teeda p'anajida. Puerta jãa iru p'anajida judiorã poro waibiarã waidoopa. Mǎga nide Jesús ãra esajãk'a bainí ba cheji mǎik'aapa mǎgaji:

—P'eranáati. K'ãiwee p'anapatáati.

²⁰ Mǎga jarap'eda, ãramaa ak'ipiji ichi jua mǎik'aapa ichi orro. Jesús k'awaadak'ãri, t'ãri o-ĩadachida.

²¹ Waya Jesupa mǎgaji:

—¡K'ãiwee p'anapatáati! Mi Ak'õrepa mi pëidak'a, mia parã jida auk'a pëiru.

²² Mǎga jarap'eda, jãrap'uaji ãchi írri mǎik'aapa mǎgaji:

—Ak'õre Jaure auteebáiti, parã ome ba chemerã.

²³ Eperãarãpa ãchia p'ek'au k'achia oopata oo amaaruta pirã mide ijãadait'ee, parãpa ãramaa jaradai: “Tachi Ak'õrepa pãchia p'ek'au k'achia oopata wëpapiit'ee,” mǎik'aapa Ak'õrepa ooit'ee parãpa jaradap'edaak'a. Jõdee eperãarãpa mide ijãadaamaruta pirã, parãpa ãramaa jaradai: “Tachi Ak'õrepa pãchia p'ek'au k'achia oopata wëpapi-e pait'ee,” mǎik'aapa Ak'õrepa ooit'ee parãpa jaradap'edaak'a.

Tomapa Jesús unuda

²⁴ Tomás, ichiaba t'ĩjarapatap'edaa Me-iso, Jesús k'õp'ãyoorã docedepema paji. Mamída mǎgí wë-e paji Jesús chek'ãri apemaarãmái.

²⁵ Mapa chi k'õp'ãyoorãpa irumaa mǎgajida:

—Taipa Tachi Waibia unujidada ajida.

Mǎga ùrik'ãri, Tomapa mǎgaji:

—Mia unuk'ãri clavopa merap'edap'edaamái iru juade mǎik'aapa aide mi jua k'ĩ t'ik'ãri, maap'eda iru orrode sudamái mi jua t'ik'ãri, ijãayada aji, Jesús chok'ai bi. Mǎga-e pirã, ijãa-eda aji.

²⁶ Tomia abaamaa waya Jesús k'õp'ãyoorã ma tede p'anadak'ãri, Tomás jida baji. Puerta jãa baji mída, Jesús ãchi t'ãide bainí ba cheji mǎik'aapa mǎgaji:

—¡K'ãiwee p'anapatáati!

²⁷ Mǎpai Tomamaa mǎgaji:

—Ak'ĩ chéji mi jua, mǎik'aapa pichi jua k'ĩ t'it'áaji. Ichiaba pichi jua mi orrode t'it'áaji. ¡Ijãa-eda ai k'ãyaara, ijãa bida aparíjij!

²⁸ Mǎpai Tomapa mǎgaji:

—¡Michi Waibia, írã mia ijãa bipi. Pi Tachi Ak'õre Waibia!

²⁹ Mǎpai Jesupa mǎgaji:

—Pia ijãa bi mi unuda perã. ¡T'ãri o-ĩa p'ani chi mide ijãa p'anirã, mi unuda-e p'ani mída!

Sãap'eda nǎgí p'ãda

³⁰ Wãara chi k'õp'ãyoorã taide Jesupa awaraa ne-inaa chok'ara ooji, ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa ãchi juadoopa. Mia na p'ãdade ma jõma p'ã-e paji.

³¹ Mamída nǎgí p'ãji parãpa ijãapataadamerã Jesús Tachi Ak'õre Warra; irua pëida eperãarã k'aripamerã. Jesude ijãa p'ani pirã, it'aa wãdait'ee jai-idaadak'ãri.

21

Jesupa chi k'õp'ãyoorã ùk'uruurãmaa unupida

¹ Ma t'ëepai Jesupa ichi waya unupiji chi k'õp'ãyoorãmaa, Tiberias Lago ik'aawa. Nãga paji.

² Ma lago ik'aawa p'anajida Simón Pedro; Tomás ichiaba t'ĩjarapatap'edaa Me-iso; Natanael, Caná p'uurudepema Galilea eujãde bi; Zebedeo warrarã omé mǎik'aapa Jesús k'õp'ãyoorã awaraarã omé.

³ Mama p'anide Simón Pedropa mǎgaji:

—Mi to-ianait'eeda aji.

Apemaarāpa p'anaujida:

—Tai jida wādait'eeda ajida, pi ome.

Mǎgá wājida mǎik'aapa barcode batauk'oodachida. Mamīda ma ewate p'arik'ua maarepida peeda-e paji.

⁴ Taujaaweda unujida Jesús bainī bi lago ide. Mamīda iru k'awada-e paji.

⁵ Mǎpai Jesupa iidiji:

—Warrarā, ¿Peeda-ek'ā? aji.

Āchia p'anaujida:

—Maarepida peeda-eda ajida.

⁶ Mǎpai Jesupa mǎgaji:

—Barco juaraare t'iri t'aadapáde aji. Mǎgara peedayada aji.

Irua jaradak'a oodak'āri, ma t'iri p'oyaa jirada-e paji chik'o chik'iapa.

⁷ Mǎpai mi, chi k'ōp'āyo Jesupa audú k'inia iru badapa Pedromaa mǎgaji:

—jǎgí Tachi Waibia!

Simón Pedropa “Tachi Waibia” ūriruta, ichi ĩripema p'aru jī beejī, ma p'aru ērapachi perā ma mimia ook'āri. Mǎpai toidú jítidachi.

⁸ Jōdee chi apemaarā k'ōp'āyoorā barcode chejida. T'iri jidiu aneejida chik'o ome, mak'iara t'imia-e bada perā lago ideepa; cien metropai bajī.

⁹ Ipude bataudak'āri, unujida ok'ok'īra urua nībi chik'o ome mǎik'aapa pan.

¹⁰ Mǎpai Jesupa mǎgaji:

—Chik'o ūk'uru anéeti parāpa et'ewa peedap'edaadepema.

¹¹ Simón Pedro barcode bataudaip'eda, t'iri ipu idee jidiu aneeji. Aide ciento cincuenta y tres chik'o waibia bee p'aneejida. Mamīda ma t'iri jē-e paji.

¹² Jesupa mǎgaji:

—Nek'o chéti.

Chi k'ōp'āyoorā apidaapa iididak'aa paji k'aita iru, Jesuta k'awa p'anadap'edaa perā.

¹³ Mǎpai Jesús āra k'ait'aara cheji. Ma pan chik'o paada ome atap'eda, āramaa jedet'aaji.

¹⁴ Ma Jesupa unupida ōpee paji chi k'ōp'āyoorāmaa, iru chok'ai p'irabaida t'ēpai.

Jesupa Simón Pedromaa iidida

¹⁵ Nek'odap'edaa t'ēpai, Jesupa Simón Pedromaa iidiji:

—Simón, Juan warra, ¿pia mi k'inia iru baparik'ā aji, apemaarāpa mi k'inia iru p'anapata k'āyaara?

Pedropa p'anauji:

—Tachi Waibia, piata k'awa bi. Mia pi k'inia iru bi.

Mǎpai Jesupa mǎgaji:

—Ewaa ijāa p'anīrā ak'ipariipáde aji, oveja ak'iparipa oveja chak'eerā ak'iparik'a.

¹⁶ Jesupa waya iidiji:

—Simón, Juan warra, ¿pia mi k'inia iru baparik'ā? aji.

Pedropa p'anauji:

—Tachi Waibia, piata k'awa bi. Mia pi k'inia iru bi.

Jesupa mǎgaji:

—Mide ijāapataarā ak'ipariipáde aji, oveja ak'iparipa ovejaarā ak'iparik'a.

¹⁷ Waya iidida ōpee iidiji:

—Simón, Juan warra, ¿pia mi k'inia iru bik'ā? aji.

Pedro k'īra pia-ee bajī Jesupa iidida ōpee mǎgá iidida perā. P'anauji:

—Tachi Waibia, pia jōma k'awa bi. K'awa bida aji, mia pi k'inia iru bi.

Jesupa mǎgaji:

—Mide ijāapataarā ak'ipariipáde aji, oveja ak'iparipa ichi ovejaarā ak'iparik'a.

¹⁸ Mia wāarata jararu. Pi k'ūtrāa bak'āri mǎik'aapa āyaa wāit'ee pak'āri, pichi p'aru pichi juadoopa jī beepachi. Mamīda pi chonaa pak'āri, pichi jua eratiit'ee mǎik'aapa awaraapa pi p'aru jī biit'ee, maap'eda pi ateeit'ee pi wā k'inia-e bimaa.

¹⁹ Jesupa mǎga jarak'āri, jara k'inia bajī sǎgá Pedro piut'ee paji, mǎga p'asak'āri, eperāarāpa jaradamerā Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiaara bi. Mǎga jarap'eda, Jesupa Pedromaa mǎgaji:

—Mǎga p'asait'ee mīda, mide ijāaparīji.

Jesús k'ōp'āyo k'inia iru bada

²⁰ Āpītee ak'ik'āri, Pedropa unuji mi, chi k'ōp'āyo Jesupa audú k'inia iru bada. (Pascua chik'o k'odak'āri, mi Jesús ik'aawa baji iru k'ōp'āyoorā ome. Mi paji chi iidida: “Tachi Waibia, ġk'áipapi pi traicionaait'eema?” ada.)

²¹ Pedropa mi unuk'āri, Jesumaa iidiji:

—Tachi Waibia, ġk'āata p'asait'eema aji, iru ome?

²² Jesupa p'anauji:

—Mia k'inia bi pirā iru chok'ai bamerā mi waya cherumaa, pi-it'ee p'ua-e bida aji. Mide ijāparíji.

²³ Jesupa māga jarada perā irude ijāpataarāpa k'īsiapachida māgí k'ōp'āyo piu-e pait'ee. Mamīda Jesupa māga jara-e paji. Jip'a jaraji: “Mia k'inia bi pirā iru bamerā mi waya cherumaa, pi-it'ee p'ua-e bida” aji.

²⁴ Māgí “k'ōp'āyo” et'ewa jarada mi, Juanpa nāgí pedee nepirimaa bi parāmaa. Na jōma mia p'āji. Mapa k'awa p'ani jōma nepirida na p'ādade wāara.

²⁵ Jesús na p'ek'au eujāde bak'āri, awaraa ne-inaa chok'ara oopachi. Ma ne-inaa jōma abaa p'ādap'edaa paara, mia k'īsia bi ma p'āda jōmaweda araa-e pak'aji na eujāde.

HECHOS

Jesucristopa Jirit'eradaarãpa Oodap'edaa

San Lucapa na historia p'ãji. Irua pedee pia p'ãda ome oodak'a p'ã pëiji ichi k'õp'ãyo Teofilomaa, nepiri aupait'ee Jesús bapata mäik'aapa ichideerã p'anapatap'edaa iru it'aa wãda t'ëepai. Na p'ãdade Lucapa jara bi Ak'õre Jaure chep'eda, sãga Jesude ijãapataarãpa iru ùraa jaratee wãpachida judiorãmaa mäik'aapa judio-eerãmaa paara. Audú jara bi Jesús ome nipapatap'edaarã p'anapata mäik'aapa Pablo bapata.

Naapiara jara bi Jesús it'aa wãda chi k'õp'ãyoorã taide mäik'aapa angeleerãpa iru waya cheit'eeda adap'edaa (cap. 1.1-11). Jara bi Matías jirit'eradap'edaa Judas Iscariote pari (cap. 1.12-26); Tachi Ak'õre Jaure ba cheda Jesude ijãapataarã ome mäik'aapa ãrapa jara-teedap'edaa judiorã t'ãide (cap. 2); Pedro Juan ome jaratee nipapata (caps. 3.1-4.31); Cristode ijãapataarã p'anapatap'edaa (caps. 4.32-5.11) mäik'aapa irua jirit'eradaarã carcelde t'i nĩbidap'edaa (cap. 5.12-42); siete k'aripapataarã bidap'edaa (cap. 6.1-7); Esteban jita atadap'edaa mäik'aapa peedap'edaa (caps. 6.8-7.60); ijãapataarã erreudap'edaa Israel eujã jõmaade mäik'aapa Felipepa jaratee nipapata (cap. 8.1-40); Saulo Jesude ijãa beeda (cap. 9.1-31); Pedropa jaratee nipapata (caps. 9.32-11.18); judio-eerã chip'epatap'edaa Antioquia p'uurude (cap. 11.19-30); Herodepa ooda mäik'aapa piuda (cap. 12); Pablo naapiara wãda Jesús ùraa jarateede judio-eerãmaa (caps. 13.1-14.28); ijãapataarã poro waibiarã chip'edaadap'edaa Jerusalende (cap. 15.1-35); Pablo waya wãda judio-eerãmaa jarateede (caps. 15.36-18.22); Pablo t'ëepai wãda judio-eerãmaa (caps. 18.23-21.16) mäik'aapa ijãadak'aa beerãpa Pablo carcelde t'i nĩbidap'edaa Jesude ijãa bada k'aurepa (caps. 21.17-28.31).

Tachi Ak'õrepa jarada ichi Jaure pëit'ee

¹ Teófilo, naapiara k'art'a p'ãdade pĩmaa mia p'ãji Jesupa ne-inaa ooda mäik'aapa jarateeda it'aa wãrumaa.

² Wãi naaweda, Ak'õre Jaure k'ap'ia pari jaraji ichia jirit'eradaarãmaa k'ãata oopataadait'ee.

³ Piuda t'ëepai chi k'õp'ãyoorãmaa cheji mäik'aapa unupiji wãara ichi chok'ai bi. K'ãima cuarenta wãyaaru misa, ichi k'ap'ia unupipachi mäik'aapa jarateepachi Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi ichide ijãapataarãmaa.

⁴ Ewari aba chi k'õp'ãyoorã ome bak'ãri, mãgaji:

—Wãnaadapãde aji, Jerusalendeepa awara ãyaa. Nidapãde aji, mi Ak'õrepa jarada ooruma, mia parãmaa jaradak'a ooit'ee perã.

⁵ Juan Bautistapa poro choopachi paniapa. Mamĩda taarã-e Tachi Ak'õrepa ichi Jaure ba chepiit'ee parã k'ap'iade.

Jesús it'aa wãda

⁶ Ma t'ëepai Olivo Eede p'anadak'ãri, Jesús k'õp'ãyoorãpa iidjida:

—Tachi Waibia, ¿iraweda Israel pidaarã p'uuru waibia papiit'eeek'ã ajida, ai naawedape-mak'a, chĩara jua ek'ari p'anada-ee?

⁷ Irua p'anauji:

—Parãpa k'awadaik'araa bida aji, sãapai Tachi Ak'õrepa ne-inaa ooit'ee, parã-it'ee-e perã. Irua aupaita mãgee net'aa k'awa bi.

⁸ Mamĩda Tachi Ak'õre Jaure parã ome ba chek'ãri, ichia k'aripait'ee ne jõmaata oodamerã Ak'õrepa oopi k'inia bik'a. K'awapiit'eeda aji, jõmaweda mia ooda eperãarã k'aripait'ee, parãpa jarateenadamerã Jerusalén p'uurude, Judea eujãde, Samaria eujãde, awaraa eujã t'imĩ beede paara.

⁹ Mãga jarap'eda, Tachi Ak'õrepa iru it'aa ateeji. ãchia ak'i jõnide jãrarade t'itudachi mäik'aapa waa unuda-e paji.

¹⁰ Mãgã it'aa ak'i jõnĩ misa, angeleerã omé ãchi ik'aawa bainĩ p'ana chejida. P'aru t'o-t'oo jĩ p'anajida.

¹¹ Mãirãpa mãgajida:

—Galilea pidaarã, ¿sãap'eda it'aa ak'i jõnĩma? ajida. Jãgĩ Jesús parã ome bada mäik'aapa it'aa wãda waya cheit'eeda ajida, parãpa iru it'aa wãru unudap'edaak'a.

Matías jirit'eradap'edaa Judas Iscariote pari

¹² Maap'eda Olivo Eedeepa Jesús ome nipapatap'edaarã waya chejida Jerusalende. Ñipata ewate paji mäik'aapa ãchi ùraade jara bi ma ewate t'imĩ wãdaik'araa bi. Mamĩda t'imia-e bada perã, chejida.

13 P'uurude panadak'āri, wājida āchi p'anapatap'edaamaa it'ipema pisode. Ma chedap'edaarā paji Pedro, Juan, Santiago, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo warra Santiago, Simón Celote apatap'edaa māk'āapa Santiago warra Judas.

14 Mama āchi it'aa t'ipachida Jesús ipemaarā ome māk'āapa Jesús nawe María ome, ichiaba awaraa wēraarā ome.

15 Ewari aba Jesucristode ijāapataarā ciento veinte see nībide Pedro bainī beejī māk'āapa māgaji:

16 —Ipemaarā Cristo k'aurepa, chonaarāweda Ak'ōre Jaurepa jarajida aji, Rey David it'aideepa eperā abaapa Jesús peepiit'ee. Māga jara bi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade. frā Davidpa jaradak'a uchijai Judas ome.

17 Judas tachi k'ōp'āyo paji māk'āapa tachi ome auk'a mimiapachi.

18 Mamīda k'achia ooda pari p'arat'a p'aadap'edaapa irua eujā neto ataji. Mama iru baaidachi māk'āapa chi jīsi chedachi.

19 Jerusalende p'anapatap'edaarāpa iru piuda k'awaadak'āri, ma eujā t'ī bijida *Hacéldama*, āchi pedeede jara k'inia bi: “Waa Eujā”.

20 Māga p'asada perā Judas ome, awaraa jiridaipia bi iru mimia oomerā. Māga oodaipia bi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādadepema Salmode jara bairā:

'Pi tede apida p'anada-e. Mapa ichita te tuma bait'ee.'

(*Sal 69.25*)

māk'āapa awara āi ichiaba jara bairā:

'Awarāapa pi mimia atait'ee.'

(*Sal 109.8*)

21 Nama p'anida aji, eperāarā tachi ome nipapatap'edaarā, Jesús tachi ome niparu weda.

22 Juan Bautistapa iru poro choodak'āriipa it'aa wārumaa māgā nipapachida. Judas pari āchidepema jiridaipia bi aba tachi ome auk'a Jesús unuda chok'ai p'irabaip'eda.

23 Māpai madepema omé jirijida aba jirit'eradait'ee. Aba paji José. Māgī ichiaba t'ījarapachida Barsabás, maa-e pirā Justo. Chi apema t'ījarapachida Matías.

24 Ma omé jiridap'eda, it'aa t'ijida:

—Tachi Waibia, pia jōmaarā t'āri k'awa bida ajida. Maperā k'awapiji na omeedepema k'aita pia k'inia bi.

25 Māgīpa pi ūraa jarateenait'eeda aji, Judas pari, irua k'achia ooda k'aurepa ichi wāit'ee padamaa wāda perā.

26 Māga it'aa t'īdap'eda, suerte jemenejida jirit'eradait'ee. Māpai Matiata uchijai. Ma ewate weda apemaarā once Cristopa jirit'eradaarā ome mimiamaa beejī.

2

Tachi Ak'ōre Jaure cheda

1 Jerusalén p'uurude Pentecostés fiesta ewate pak'āri, jōmaweda Cristode ijāapataarā abaamaa see nībaji.

2 Māga nide nāumia pururua jīwaaparik'a ūrijida it'ariipa cheru āchimaa.

3 Māpai unujida t'ipitauk'a jērajēraa cheru āchi ĩri. Maap'eda āchi chaachaa ĩri urua jērajēraa nībeejī.

4 Jōmaweda Ak'ōre Jaure ome p'aneejida māk'āapa Ak'ōre Jaurepa pedeejiji ichia k'inia badak'a. Pedeechida āchia ai naaweda k'awada-e p'anadap'edaa pedeede.

5 Maapai Jerusalende p'anajida judiorā Tachi Ak'ōrede ijāapataarā fiesta-it'ee chedap'edaarā awara āiipa.

6 Āchia māgī nāu pururua jīwaaparik'a ūridak'āri, jōmaweda seedachida ma ciento veinte ijāapataarā p'anadap'edaamāi. K'awadak'aa paji k'āata k'īsīadai, ūripachida perā āchi t'odap'edaa pedeede.

7 Mapa āchi ak'itrua para beejī māk'āapa māgapachida:

—Jōmaweda na eperāarā pedee para bi Galileadepemaarā-ek'ā'

8 ʿSāgapi k'Īra t'ādoo pedee para bima ajida, eperāarā nama para bi pedee chaa?

9 Nama eperāarā p'ani Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto māk'āapa Ásia eujādepemaarā.

10 Ma awara chejida Frigiadepemaarā, Panfiliadepemaarā, Egiptodepemaarā, ichiaba Libiadepemaarā Cirene p'uuru k'ait'a p'anapataarā. Ichiaba Roma p'uurudepemaarā ūk'uru chejida.

11 Judiorā ūk'uru māga t'odap'edaa perā māk'āapa ūk'uru judiorā pak'oodaidaarā, judiorā ūraade ijāadap'edaa perā. Ichiaba chejida Creta isladepemaarā māk'āapa Arabia eujādepemaarā. Nāgīrā Galilea eujādepemaarā mīda, tachi chaachaa t'odap'edaa pedeede tuchia ūri p'anida ajida. Āchia pedee para bida ajida, jaradait'ee Tachi Ak'ōrepa ne-inaa pia ooda.

¹² Māgá āchi t'odap'edaa pedeede ūridap'edaa perā, jōmaarāta ak'itrua para beeji māik'aapa k'awadak'aa paji k'āata k'Īsiadai. Āchi pitapai māgapachida:

—Na ĸk'āata jara k'inia bīma? apachida.

¹³ Mamīda ūk'uru, chīara oo k'iniapa, māgapachida:

—jVinopata piu para bi! jMapa pariatua pedee p'anida! apachida.

Pedropa jarada Jerusalende p'anadap'edaarāmaa

¹⁴ Māpai Pedro, it'a ak'ini beep'eda chi k'ōp'āyoorā once ome, golpe pedeeji:

—Tachi auk'aarā māik'aapa jōmaweda nama Jerusalende p'anirā, mia jararu pia ūriti.

¹⁵ At'āri tap'eda nībairā tai vinopa piuda-e p'anida aji, parāpa k'Īsia p'anik'a. Parāpa pia k'awa p'ani tai judiorā tap'eda weda todak'aa.

¹⁶ Parāpa nama unu p'ani chonaarāwedapema Ak'ōre pedee jarapari Joelpa nāga jaradak'a:

¹⁷ Tachi Ak'ōrepa jara bi: Na ewari na eujā jōi naaweda, eperāarā chok'araarāmaa mi Jaure pēiit'eeda aji. Parā warrarā māik'aapa parā k'aurāpa jaradait'ee mia jara-piruk'a. K'ūtrāarāpa k'āimok'araa pik'a bide mia ooru unudait'ee māik'aapa chonaarā k'āimok'araadait'ee mi ome.

¹⁸ Wāara, maapai mia oopi bik'a opataarāmaa mi Jaure pēiit'ee; imik'Traarāmaa, wēraarāmaa auk'a. Mia ooru ārapa jarapataadait'ee.

¹⁹ Pajāde māik'aapa eujāde ne-inaa eperāarāpa waide unudak'aa unupiit'ee: waa, t'ipitau māik'aapa nari jirak'awaa nībi.

²⁰ Ak'ōrejru k'Tidariit'ee māik'aapa atane k'Īra p'oree waak'a padariit'ee. Māgá pait'ee Ak'ōre ewari waibia ewate, na eujā jōi naaweda.

²¹ Mamīda ai naaweda Tachi Ak'ōrepa ichimaa chupiria iidirutaarā k'aripa atait'eeda aji, atuanaadamerā. (Jl 2.28-32)

²² Māpai Pedropa māgaji:

—K'awa p'anida aji, Joelpa jaradak'a wāara uchiaru idi, Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure taimaa pēida perā. Israel pidaarā, ūriti mia jararu. Tachi Ak'ōrepa Jesús Nazaretdepema pēiji tachi t'āide. Māga k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa irumaa oopipachi perā ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa.

²³ Mamīda Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru badak'a, parāpa iru jita atadachida, maap'eda ijāadak'aa beerāmaa peepijida. Māirāpa kurusode baijira bijida mama piumerā.

²⁴ Mamīda Tachi Ak'ōrepa chok'ai p'irabai ataji. Māgá chok'ai p'irabai atada perā, waa piu-e; ichita chok'ai bait'ee.

²⁵ Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa Jesús ome ooit'ee bada jaraji Rey David it'aideepa: 'Ichita mi Ak'ōre Waibia unupachida aji, mi k'Trapite. Ichi mi ome bairā, maarepida mi waawee-e.

²⁶ Mapa mi t'āri o-īa nībi, māik'aapa k'ari k'inia bi, k'awa bairā Tachi Ak'ōrepa mi k'aripapari.

²⁷ Ak'ōre, pia mi k'ap'ia beraupi-e pait'ee mi iarutamāi, mia oopari perā pia oopi bik'a.

²⁸ Ak'ōre eujādee wāpari o mimaa ak'ipiji. Mapa mi o-īa bait'eeda aji, pi k'Trapite. (Sal 16.8-11)

²⁹ Maap'eda Pedropa māgaji:

—Tachi auk'aarā nama see nībi, ūriti. Tachi chonaarāwedapema Rey David jai-idaaji māik'aapa iajida. Iru k'ap'ia at'āri jāirade bi tachi t'āide.

³⁰ K'awa p'ani David chok'ai bak'āri, Ak'ōre pedee jarapari paji. Mapa irua k'awa baji Tachi Ak'ōrepa jarada irumaa, irudeepa rey uchiapiit'ee.

³¹ Māgá, wāara Davidpa unu pik'aji māik'aapa jaraji sāga Cristo p'irabaiit'ee iru iadap'edaamāiipa māik'aapa iru k'ap'ia berau-e pait'ee.

³² K'awa p'ani na pedee Jesudeta jara bi, Tachi Ak'ōrepa iru p'irabai atada perā māik'aapa taipa unudap'edaa perā.

³³ Tachi Ak'ōrepa iru it'aa ateeji ichi juaraare ak'i banamerā. Maap'eda ichia jaradak'a ichi Jaure teeji Jesumaa, irua pēimerā irude ijāapataarāmaa. Māgita parāpa et'ewa unujida māik'aapa ūrijida.

³⁴ Tachi Ak'ōrepa Rey David k'ap'ia piuda chok'ai p'irabaipi-e paji it'aa ateeit'ee. Mamīda Davidpa jaraji:

'Tachi Ak'ōrepa jaraji Tachi Waibiaamaa: "Pi mi ome auk'a waibia bairā, su-ak'i beepāde aji, mi juaraare,

³⁵ mia pi k'Īra unuamaa iru p'anapataarā p'oyaaru misa." (Sal 110.1)

³⁶ Israel pidaarā, pia k'awāati māgí Jesús parāpa kurusode peepidap'edaa Tachi Ak'ōrepa Tachi Waibia papiji. Iruta Tachi Ak'ōrepa pēijida aji, tachi rey pamerā.

³⁷ Māga ūridak'āri, arii p'anadap'edaarā k'Īsia p'uadachida. Mapa iidijida Pedromaa māik'aapa chi k'ōp'āyoorāmaa:

—ĸk'āata oodayama ajida, taipa?

³⁸ Pedropa p'anauji:

—P'ek'au k'achia oo amáati, Tachi Ak'õrepa parã p'ek'au k'achia wêpapak'oomerã mãik'aapa Jesucristo t'ide poro choopiti. Mãga ooruta pirã, Ak'õrepa ichi Jaure pëit'ee parã ome bapariimerã.

³⁹ Mãgí jarada parã-it'ee aupai-eda aji; ichiaba pãchi warrarã-it'ee mãik'aapa t'imí p'anüürã-it'ee; pia jarait'eera, Tachi Ak'õre Waibiapa ichi odee atee k'inia bürã-it'ee.

⁴⁰ Mãgí pedee jõma jarap'eda, Pedropa úraaji:

—P'ananáati Jesús peedap'edaarãk'a; jip'a ijãati mãik'aapa óoti Tachi Ak'õrepa oopi bik'a.

⁴¹ Ma ewate weda Pedro pedee ijãadap'edaarãpa poro choopijida mãik'aapa apemaarã Cristode ijãapataarã ome t'ujida. Ma ijãadap'edaarã Pedro k'aurepa eperãarã tres mil paji.

⁴² Mamãik'aapa áchia úri k'inia p'anapachida Cristopa jirit'eradaarãpa jarateepata mãik'aapa jedepachida áchia ne-inaa iru bee. Ichiaba jõmaweda cheepurupachida it'aa t'ídait'ee mãik'aapa ne-inaa jedek'odait'ee, mãgá k'irãpadait'ee Cristo piuda áchi pari.

Chi naa ijãadap'edaarã

⁴³ Maapai eperãarã p'era pik'a para bapachi, Tachi Ak'õrepa oopipachi perã Cristopa jirit'eradaarãmaa ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa.

⁴⁴ Ma awara Cristode ijãapataarã chik'inia para bapachi mãik'aapa chi wêe beerãmaa áchi ne-inaa jedepachida.

⁴⁵ Pia jarait'eera, netopachida áchi net'aa iru p'ani mãik'aapa ma p'arat'a t'oopachida teedait'ee chi wêe beerãmaa.

⁴⁶ Ewari chaa cheepurupachida Ak'õre te waibiade it'aa t'ídait'ee mãik'aapa t'ãri o-íapa ne-inaa jedek'opachida áchi tede.

⁴⁷ Ak'õremaa it'aa t'ípachida jaradait'ee iru t'ãri pia bi. Jerusalén pidaarãpa pia pedee-pachida ãra ãpíte. Maperã ewari chaa chok'araara o k'achiadeepa uchiapachida áchi k'aurepa.

3

Pedropa eperã chiwa bi jipada

¹ Ewari aba Pedro Juan ome wãjida Tachi Ak'õre te waibiadee a las tres, ma hora judiorã it'aa t'ípatap'edaa hora pada perã.

² Mama Ak'õre te waibiade baji eperã chiwa bi, ichi t'oru weda. Ewari chaa eperãarãpa mãgí atepachida mãik'aapa binapachida Ak'õre tede chi T'úpata Pi-ia apatamã, p'arat'a iidipariimerã chi mama t'íurutaarãmaa.

³ Mãgí eperãpa unuk'ãri Pedro mãik'aapa Juan Ak'õre tede t'íu wãda, p'arat'a iidiji.

⁴ Mãpai áchia ak'ijida irumaa mãik'aapa Pedropa mãgaji:

—Taimaa ak'ipáde aji.

⁵ Mãgí eperãpa ak'iji, p'arat'a teedai jãak'aapa.

⁶ Mamãda Pedropa mãgaji:

—Mia wêe bida aji, p'arat'a, nêe jida. Mamãda mia pi k'aripait'ee. Jesucristo Nazaretdepemapa mimaa nãga oopi bairã, iru t'ide mia jararu: p'irabãiji mãik'aapa wãji.

⁷ Mãga jararuta, Pedropa juaraarepema juade jitap'eda, p'irabai ataji. Aramata ma chiwa bada biiri pia beeji

⁸ mãik'aapa p'inajiti baini beeji. Maap'eda p'irria beeji. Ma t'ëpai ichi büripa t'íuji Ak'õre tede áchi ome. Jitijitia wãji mãik'aapa o-íapa it'aa t'í wãji Ak'õremaa.

⁹ Mãga unudak'ãri, jõmaweda arii p'anadap'edaarã

¹⁰ p'era pik'a para beeji. Mãgá p'anajida ai naaweda áchia unupatap'edaa perã ma eperã su-ak'i bi p'arat'a iidimaa Ak'õre tede, chi T'úpata Pi-ia apatamã.

Pedropa jarada Tachi Ak'õre tede p'anadap'edaarãmaa

¹¹ Mãgí chiwa bada jipa beeda perã, Pedro mãik'aapa Juan ik'aawaapa ãyaa wãk'aa paji. Áchi p'anajida Ak'õre te waibia ãuk'idaa, Salomón Pórtico apatap'edaamã. Áchimaa eperãarã jõmaweda p'era pik'a p'ira erreujida.

¹² Pedropa mãga unuk'ãri, mãgaji:

—Israelp'idaarã, ¿sãap'eda parã p'era para bima? aji. ¿Sãap'eda tai k'ira ak'ijõnima? ¿Parãpa k'isia p'anik'ã taipa tachi juadoopa na eperã jipajida?

¹³ Tachi chonaarã Abraham, Isaac mãik'aapa Jacob ijãadap'edaa Ak'õre Waibiapa ichi Warra Jesús waibiara papiji jõmaarã k'ãyaara, ichia oopi badak'a oopachi perã. Mamãda parãpa mãgí Jesús jita atadap'eda, charraarãmaa teenajida. Maap'eda Pilatopa uchia pëit'ee pak'ãri, parãpa k'iniada-e paji.

¹⁴ Eperā t'āri pia bi p'ek'au k'achia wēe k'ena pēidai k'āyaara, chīara peeparita parāpa uchiapit'aajida.

¹⁵ Māgá peepit'aajida Tachi Ak'ōre o ak'ipipari. Mamīda parāpa peepidap'eda, Tachi Ak'ōrepa chok'ai p'irabai ataji. Taipa māga unujida tachi taupa.

¹⁶ Nāgí eperā jīpa beeji ichia ijāada perā Jesupa jīpai. Maperāpi jīpa beeji, parāpa unu p'anik'a. Jesús jōmaarā k'āyaara waibiara bairā, k'ayaa beerā jīpai.

¹⁷ Michi auk'arā, mia k'awa bi pāchi poroorāpa māik'aapa parāpa Jesús peepidak'āri, k'awada-e paji iru Tachi Ak'ōrepa pēida tachi k'aripamerā.

¹⁸ Mamīda parāpa māga oo p'anipa Tachi Ak'ōrepa uchiapiji ichia jaradak'a, ichi pedee jarapataarā it'aideepa: ichia pēida piut'ee.

¹⁹ Māpai Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru badade pia k'īsiadap'eda, k'achia oo amāati māik'aapa irude ijāati, irua pāchi p'ek'au k'achia wēpapak'oomerā.

²⁰ Māga ooruta pirā, Ak'ōrepa parā k'āiwee p'anapiit'ee māik'aapa pēit'ee Jesucristo, ichia jirit'erada parā k'aripapariimerā.

²¹ Mamīda Jesús at'āri Ak'ōre eujāde bait'ee, Ak'ōrepa ne-inaa jōmaweda chiwidi pik'a ooru misa, chonaarāweda ichi pedee jarapataarā it'aideepa jaradap'edaak'a.

²² Maapai Moisepa tachi chonaarāmaa māgaji:

'Ak'ōrepa ichi pedee jarapari uchiapiit'ee parā t'āide mi jīak'a. Oopatāati irua jara bik'a.

²³ Māgí Ak'ōre pedee jaraparija jara bi pedee ūri k'iniada-e p'anirā Ak'ōre eperāarā p'animāiipa āyaa jērek'ooit'ee māik'aapa peek'ooit'ee.' (Dt 18.15-19)

²⁴ Ichiaba Samuel beedak'āriipa jōma apemaarā Ak'ōre pedee jarapataarāpa jarapachida tachia irā unu p'ani.

²⁵ Mapa parāpa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa jarada chonaarāweda ichi pedee jarapataarā it'aideepa parā irapemaarā-it'ee. Ichiaba ichia jarada Abrahammaa parā irapemaarā-it'ee. Māgaji Abrahammaa:

'Mia na p'ek'au eujādepemaarā jōmaweda k'aripait'eeda aji, pideepa uchiadait'eerā k'ap'ia pari.' (Gn 22.18)

²⁶ Ichia jaradak'a Abrahammaa Tachi Ak'ōrepa parā pia ooji, ichi Warra piup'eda chok'ai p'irabai atak'āri parā t'āide. Māga ooji k'inia bada perā parāpa naapiara ijāadamerā māik'aapa pāchia k'achia oopata oo amaadamerā.

4

Pedro Juan ome judiorā poroorā k'īrapite

¹ At'āri Pedro Juan ome pedeemaa p'ani misa, judiorā p'aareerā pachejida Ak'ōre te waibia jīapataarā poro ome. Ichiaba āchi ome chejida saduceorā.

² K'īrau p'anajida Pedropa māik'aapa Juanpa jaratee p'anadap'edaa perā eperāarā piudap'eda chok'ai p'irabaidai, Jesús p'irabaidak'a.

³ Mapa jita atadachida. K'ewara bada perā, carcelde t'it'aanajida, ai norema ma nepira ak'idait'ee.

⁴ Māga oojida mīda, eperāarā chok'araarāpa Cristode ijāajida, ārapa jarateedap'edaa k'aurepa. Ijāapataarā jōmaweda imik'īraarā aupai cinco mil paji.

⁵ Ai norema Jerusalende abaamaa see nībaji judiorā poro waibiārā, āchi chonaarā māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarā.

⁶ Mama baji ichiaba Anás, judiorā p'aareerā poro waibia pada. Ichiaba baji p'aareerā poro waibia Caifás, Juan, Alejandro māik'aapa Anás ēreerā awaraarā.

⁷ Pedro Juan ome atapijida māik'aapa āchi k'īrapite bainī beepidap'eda, iidijida:

—¿K'ai juapa parāpa jāgee net'aa oo p'anima? maa-e pirā ¿k'aipa jāgá oopi bima? ajida.

⁸ Ak'ōre Jaure Pedro ome bada perā, pia p'anauji:

—Judiorā poro waibiārā māik'aapa chonaarā,

⁹ parāpa taimaa iidiruta, sāga nāgí k'ayaa bada k'aripajida māik'aapa sāga jīpa beeji. ¿Māga-ek'ā? aji.

¹⁰ Pia bi. Taipa parā k'īrapite jaradait'ee, jōmaweda Israel pidaarāpa k'awaadamerā. Nāgí eperā parā jōmaarā k'īrapite bainī bi, jīpa beeji Jesucristo Nazaretdepema juapa, parāpa kursosode peepidap'edaa māik'aapa Tachi Ak'ōrepa chok'ai p'irabai atada.

¹¹ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Te oopataarāpa māu k'iniada-e padap'edaa pipiara padachi.'

(Sal 118.22)

¹² Mapa Jesucristodepai ijāa p'ani pirā, it'aa wādait'ee, maarepida awaraa eperā wē-e perā iruk'a na p'ek'au eujāde, tachi o k'achiadeepa k'aripa atait'ee.

¹³ Judiorā poroorā arii p'anadap'edaarāpa unudak'āri Pedro māik'aapa Juan jīp'a pedeemaa p'ani waaweeda-ee, māik'aapa k'awaadak'āri āchi eperā jīp'arā, mak'iara k'art'a

tau k'awada-ee, ak'itrua para beejí. K'awajida Jesús ome nipapatap'edaa perã, mãga pedeejida.

¹⁴ Ma awara chiwa bada áchia jipadap'edaa arii baji. Mapa judiorã poroorãpa p'oyaa p'anadap'edaa paji.

¹⁵ Mãpai áchia Juan, Pedro, ma chiwa bada ome taawaa uchiapijida. Maap'eda pedee para beejí áchi pitapai:

¹⁶ —¿K'áata oodait'eema ajida, já eperãarã ome? Jõmaweda Jerusalendepemaarãpa k'awa p'ani árapa ne-inaa pia oodap'edaa, eperãarãpa p'oyaa oodak'aa áchi juadoopa. Tachia p'oyaa merada-e.

¹⁷ Mamída irã jaradãma ajida, ma eperãarãmaa jarateenaadamerã Jesupa ne-inaa oopata, mãga-e pirã miapidai.

¹⁸ Mãpai waya t'í p'e atajida mãik'aapa jarajida waa jarateenaadamerã Jesupa ne-inaa oopata.

¹⁹ Mamída Pedropa Juan ome p'anaujida:

—Pia k'ísiati parãpa. ¿K'áare piata bayama ajida, Ak'õrepa jara bi ooda-e pait'ee, parã pedee ùri k'iniapa?

²⁰ Taipã unudap'edaa mãik'aapa ùridap'edaa p'oyaa nepiri amaada-eda ajida.

²¹ Judiorã poroorã arii p'anadap'edaarãpa áchi juade iru p'anajida mãda miapidait'ee, arajãgaa pëjida eperãarã waidoopa. Jõmaweda eperãarã o-ã it'aa t'ĩmaa p'anapachida Tachi Ak'õremaa,

²² Jesús Jaurepa ma eperã jipat'aada perã, cuarenta años audú iru bita.

Jjãapataarãpa Tachi Ak'õremaa k'aripa iididap'edaa

²³ K'ena pëidap'eda, Pedro Juan ome chejida áchi k'õp'ãyoorã p'anadap'edaamaa. Nepirijida judiorã p'aareerã poroorãpa mãik'aapa awaraa judiorã poro waibiarãpa áchimaa jaradap'edaa.

²⁴ Mãgí pedee ùridap'eda, jõmaweda auk'a it'aa t'ijida:

—Tachi Waibia, pia pajã, na eujã, p'usa mãik'aapa ne-inaa jõmaweda aide nĩbi ooji.

²⁵ Pí Jaurepa tachi chonaa Davidmaa nõga pedeejiji irua pide ijãa bada perã:

'¿K'áare-it'ee awaraa eujãdepemaarã k'trau p'anapatama? Michi eperãarã paara pariatua k'ísiapata.

²⁶ Na p'ek'au eujãdepema reyrã mãik'aapa poro waibiarã audua p'anadairã, pedee-teepata k'achia oodait'ee. Pedee k'achia jarapata Tachi Ak'õre ãpíte mãik'aapa ichia rey pëida ãpíte.' (Sal 2.1-2)

²⁷ "Tachi Waibia, pia jaradak'a David it'aideepa, mãga uchijai. Rey Herodes, Poncio Pilato mãik'aapa awaraarã judio-eerã na p'uurude pedee-teejida Israel pidaarã ome k'achia oodait'ee Jesús, pia pëida oo chemerã pia oopi k'inia bi.

²⁸ Mãga ooijida pia naaweda k'isia iru badak'a.

²⁹ Irã Tachi Waibia, ak'iji pí ãpíte k'achia pedee p'aniirã mãik'aapa taimaa waapiara pí ùraa waawee-ee jarateepiji, taipã oo k'inia p'anadairã pia oopi bik'a.

³⁰ Ichiba tai k'aripãji k'ayaa beerã jipapataadamerã mãik'aapa ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa áchi juadoopa oopataadamerã Jesús t'ide. Iruata pichia oopi bik'a ichita oopari.

³¹ It'aa t'í aupadak'ãri, áchi p'anadap'edaamãi wirriwirria nĩbeejí. Mãpai jõmaweda Ak'õre Jaurepa oopi bik'a oo k'inia p'aneejida mãik'aapa Tachi Ak'õrepa ooda Jesús piuda k'aurepa waawee-ee jarateepachida.

Jjãapataarãpa áchi net'aa jedepatap'edaa

³² Maapai ijãapataarã jõmaweda auk'a k'ísiapachida mãik'aapa chik'aripa p'anapachida. Apidaapa áchi net'aa iru p'ani áchi-it'ee aupaida adak'aa paji. Jip'a jõmaarã-it'ee paji.

³³ Mapa Ak'õrepa áchi pia oopachi. K'aripaji Cristopa jirit'eradaarãpa jarateedamerã Jesús chok'ai p'irabaida mãik'aapa oodamerã ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa áchi juadoopa.

³⁴ Áchi chupiria p'anadak'aa paji. Chi eujã iru beerãpa mãik'aapa ne-inaa awaraa iru beerãpa netot'aapachida.

³⁵ Mãpai ma p'arat'a Cristopa jirit'eradaarãmaa teepachida, jedenadamerã wëe beerãmaa.

³⁶ Mãga ooji Levi èreerãdepema Josepa. Mãgí eperã Chipre isladepema paji. Mãgimaa Cristopa jirit'eradaarãpa pedida t'í bijida Bernabé (jara k'inia bi "T'ãri O-ãpipari").

³⁷ Mãgí eperãpa eujã iru bada netot'aaji mãik'aapa ma p'arat'a Cristopa jirit'eradaarãmaa teeji.

5

Ananías chi wëra Safira ome ne-inaa k'achia ooda

¹ Mamīda Bernabepa oodak'a ooda-e paji Ananías chi wēra Safira ome. Māgīrāpa āchi euja netot'aajida.

² Mamīda māgī eperā chi wēra ome pedeetejida p'arat'a jōma teeda-e pait'ee Cristopa jirit'eradaarāmaa. Ananiapa māgī p'arat'a ūk'urupai teenak'āri,

³ Pedropa māgaji:

—Ananías, ħpi seewa cheruk'ā aji, Ak'ōre Jauremaa, p'arat'a jōma tee che-ee? ħSāap'eda oojima Satanapa oopi bik'a?

⁴ ħJā euja pichide paji-ek'ā netot'aai naaweda? ħMa p'arat'a pichide paji-ek'ā netot'aap'eda? ħSāap'eda nāga oo k'iniadachima? Pia eperāarāmaa seewa-e paji. Ak'ōremaata seewajida aji.

⁵ Māga ūriruta, Ananías eujāde piu baainaji. Arii p'anadap'edaarāpa unudak'āri, p'erak'oodachida.

⁶ Māpai k'ūtrāarā ūk'uruurāpa chi piuda beda atajida māik'aapa ateejida iade.

⁷ Hora ōpeemaa Ananías wēra t'ūji, chi imik'ira piuda k'awa-ee.

⁸ Māpai Pedropa irumaa iidiji:

—ħWāara nāgī p'arat'a pari euja netot'aajidak'ā? aji.

Ichia p'anauji:

—Netot'aajidapi.

⁹ Pedropa māgaji:

—ħSāap'eda parā pedeetejida Ak'ōre Jauremaa seewadait'ee? Ara cherutada aji, pi imik'ira iadeepa. Naade pi jida auk'a ateedait'eeda aji.

¹⁰ Aramata Safira piu baainaji Pedro būri ik'aawa. K'ūtrāarā t'ūdak'āri, unujida piu bi. Maap'eda ianajida chi imik'ira ik'aawa.

¹¹ Jōmaweda ijāpataarā māik'aapa awaraarā māga k'awadap'edaarā p'era para beejī.

Ak'ōre Jaurepa k'aripap'eda, Cristopa jirit'eradaarāpa oopatap'edaa

¹² At'āri Jerusalende p'anide Cristopa jirit'eradaarāpa oopachida ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Maapai jōmaweda Cristode ijāpataarā cheepurupachida Salomón Pórtico apatap'edaamāi, Tachi Ak'ōre te waibia āuk'idāa.

¹³ Apemaarā judiorā Tachi Ak'ōre te waibiade t'ūpataarā waaweepa araa p'anada-e paji āchi ome. Mamīda pia pedeepachida āchi āpite, apemaarā Jerusalendepemaarā ome.

¹⁴ Māirā māgā t'ūda-e paji mīda āchi ome, Cristode ijāpataarā ūwajida, wēraarā māik'aapa imik'iraarā.

¹⁵ Cristopa jirit'eradaarāpa ne-inaa pia oo p'anadap'edaa perā, eperāarāpa āchi k'ayaa beerā calle jā ik'aawa uchīa atapachida joip'aruk'a bi ūri, Pedro wāyaa wāk'āri, chi jaurepa pida āra t'ōbaimerā māik'aapa jipamerā.

¹⁶ Ichiaba p'uuru k'ait'a beerāpa Jerusalendee k'ayaa beerā chok'ara aneepachida māik'aapa ichiaba eperā netuara merātia bee aneepachida. Tachi Ak'ōrepa jōmaweda jipak'oopachi Cristopa jirit'eradaarā juapa.

Cristopa jirit'eradaarā jiridap'edaa miapidait'ee

¹⁷ Unudak'āri jōmaweda Cristopa jirit'eradaarāpa oopata, judiorā p'aareerā poro waibia māik'aapa ūk'uru saduceorā iru ome nipapatap'edaarāpa Cristopa jirit'eradaarā k'ira unuamaa iru p'aneejida.

¹⁸ Mapa Tachi Ak'ōre te waibia jīpataarāmaa atapijida carcelde t'ik'oonadamerā.

¹⁹ Mamīda p'arik'ua angelpa carcelde t'ūpata ewat'aa cheji. Maap'eda āchi taawaa uchiapik'ooji. Māpai māgaji:

²⁰ —Wāti Tachi Ak'ōre te waibiadee māik'aapa arii p'anirāmaa jaratēti Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee it'aa wādamerā.

²¹ Māgā ai norema tap'eweda t'ūjida Ak'ōre tede māik'aapa jarateemaa p'aneejida.

Māimisa ma p'aareerā poro waibiapa māik'aapa ichi ome p'anadap'edaarāpa t'ī pēijida Junta Supremadepemaarā jōmaweda. Ichiaba carceldeepa Cristopa jirit'eradaarā atapijida.

²² Mamīda Ak'ōre te jīpataarāpa carcelde jirinadak'āri, unuda-e paji. Maperā nepiri chejida:

²³ —Ununajidada ajida, carcel te pia jīa nībi, māik'aapa chi jīpataarā ai t'aide jīa p'ani. Mamīda ewa atadak'āri, apida unuda-e paji.

²⁴ Māga ūridak'āri, ma p'aareerā poro waibia apemaarā p'aareerā poroorā ome māik'aapa Ak'ōre te jīpataarā poropa k'awada-e paji k'āata oodai.

²⁵ Māga nīde eperā pacheji māik'aapa māgaji:

—Parāpa carcelde t'ik'oodap'edaarā Ak'ōre te waibiade eperāarāmaa jarateemaa p'anida aji.

²⁶ Aramata Ak'õre te waibia j̄apataar̄a poro apemaar̄a j̄apataar̄a ome w̄ajida jita p'e atade. Mam̄ida k'ŕa j̄ip'a p'e aneejida, eper̄aar̄apa āchimaā māupa bat'adai j̄ak'aapa.

²⁷ Pachedak'āri, ak'in̄i p'aneepijida Junta Suprema k'ŕapite. M̄apai ma p'aareer̄a poro waibiapa m̄agaji:

²⁸ —Taipa par̄āmaa jarajida waa jarateenaadamer̄a j̄a eper̄āpa oopata. Mam̄ida m̄aga ooda-e p'ani. Waapiara k'õmaweda Jerusalén pidaar̄āmaa jarateemaā p'ani. Ma awara tāipata j̄a eper̄ā peet'aajidada a j̄õni.

²⁹ Apemaar̄a pari Pedropa p'anauji:

—Taipa ichita Ak'õrepa oopi bik'a oodait'eeda aji, eper̄āpa jara bik'a oodai k'āyaara.

³⁰ Tachi chonaar̄awedapema Ak'õr̄epata Jesús, par̄āpa kurusode peepidap'edaa, chok'ai p'irabaipiji.

³¹ Tachi Ak'õrepa iru p'irabai atap'eda, su-ak'i biji ichi juaraare, j̄õmaar̄a k'āyaara waibiara bair̄a. Mama biji eper̄aar̄a ak'ipariimer̄a m̄aik'aapa o k'achiadeepa k'aripa atamer̄a. K'inia biji Jesús piuda k'aurepa Israel pidaar̄āpa p'ek'au k'achia oopata oo amaadamer̄a. M̄agá irua w̄epapik'ooi ārapa p'ek'au k'achia oopata.

³² Tachi Ak'õre Jaurepa ma j̄õma k'awa bida aji. Taipa pida ichiaba m̄aga k'awa p'anida aji, Cristode ij̄aadak'āri, Ak'õrepa ichi Jaure taimaa p̄eida per̄a.

³³ Judior̄a poroor̄āpa m̄aga ūridak'āri, Cristopa jirit'eradaar̄a peek'oo k'iniadachida.

³⁴ Mam̄ida āra t'āide baji fariseo t'ijarapatap'edaa Gamaliel. M̄agí Gamalielpa Moisepa p'āda pia k'awaa baji. Mapa eper̄aar̄āpa iru t'o p'anapachida. M̄agí baini beep'eda, Cristopa jirit'eradaar̄a arak'atia taawaa uchía atapiji.

³⁵ T'ēepai m̄agaji apemaar̄a judior̄a poroor̄āmaa:

—Israel pidaar̄a, pia k'isiat̄i ne-inaa oodai naaweda j̄a eper̄aar̄āmaa.

³⁶ K'ir̄ap̄ati mak'iar̄a taar̄a-e bi eper̄ā Teudas apatap'edaapa k'is̄iaji ichita j̄õmaar̄a k'āyaara waibiara pai. M̄agí eere cuatrocientos imik'ŕaar̄a p'anajida. Mam̄ida m̄agí peet'aadak'āri, iru ome nipapatap'edaar̄a j̄ichoodachida. M̄agá āchia k'is̄ia iru p'anadap'edaa j̄õdachi.

³⁷ Ai t'ēepai, Romadepemaar̄āpa eper̄aar̄ā t'ī p'āpimaa p'anadak'āri, ichiaba Judas Galileadepemapa m̄aga k'is̄iaji. Eper̄aar̄ā ūk'uruur̄āpa iru pedee ij̄ājida. Mam̄ida ichiaba peet'aadak'āri, iru ome nipapatap'edaar̄a āyaa erreudachida.

³⁸ Mapa mia par̄āmaa ūraait'ee j̄a eper̄aar̄a k'achia oonaadamer̄a. Āchia jaratee p'ani pir̄ā āchi k'is̄iadeepa m̄aik'aapa ne-inaa oo p'ani pir̄ā āchi juadoopa, āchia oopata j̄õdaryada aji.

³⁹ Mam̄ida Tachi Ak'õr̄epata āchimaā m̄aga oopi bi pir̄ā, par̄āpa p'oyaada-eda aji. K'ŕak'aupai, Tachi Ak'õre ome ch̄õomaā p'aneedai.

Āchia Gamaliel ūraa ij̄ājida.

⁴⁰ Maap'eda Cristopa jirit'eradaar̄a t'ī p'e atajida m̄aik'aapa wik'oojida. Jarajida waa jarateenaadamer̄a Jesupa ooda. Maap'eda k'ena p̄eijida.

⁴¹ Mam̄ida Cristopa jirit'eradaar̄a judior̄a poroor̄a k'ŕapiteepa o-ia uchijida, Ak'õrepa āchi ita-aria miapida per̄a Jesús k'aurepa.

⁴² Maap'eda ewari chaa jarateepachida Jesucristota Tachi Ak'õrepa p̄eida eper̄aar̄a k'aripamer̄a. M̄aga jaratee w̄apachida Tachi Ak'õre te waibiade m̄aik'aapa te bee chaa.

6

Ij̄āpataar̄a siete jirit'eradap'edaa Cristopa jirit'eradaar̄a k'aripadamer̄a

¹ Maapai ij̄āpataar̄a chok'arapiara iŵajida. Judior̄a griego pedee pedee pataar̄āpa imiateejida judior̄a hebreo pedee pedee pataar̄āmaa, āchia griego pedee pedee pataar̄a p'ētr̄aar̄a pia ak'idak'aa pada per̄a ewari chaa ne-inaa jededak'āri k'aripadait'ee.

² Maper̄ā chi doce jirit'eradaar̄āpa t'ī p̄eijida j̄õmaweda Cristode ij̄āpataar̄a cheepurudamer̄a. See nibeek'āri, m̄agajida:

—K'õp'āyoor̄ā, tai jua araada-e ij̄āpataar̄a j̄õmaweda ak'idait'ee. Pia-e bida ajida, taipa waa jarateeda-e pait'ee Ak'õrepa jara p̄eida Jesucristo k'ap'ia pari, chi ne-inaa w̄ee beer̄a k'iniapa.

³ Mapa eper̄aar̄a siete jirit'er̄ati ma mimia oodamer̄a. Jir̄idaipia bi n̄agee eper̄aar̄a: k'is̄ia k'awaa beer̄a; t'āri pia beer̄a m̄aik'aapa Ak'õre Jaurepa oopi bik'a oo k'inia beer̄a.

⁴ Tai j̄õdee it'aa t'ĩmaa p'anadait'ee m̄aik'aapa Ak'õrepa jara p̄eida jarateedait'eeda ajida.

⁵ M̄apai āchia p'anaujida:

—Pia bida ajida.

Maap'eda jirit'erajida Esteban. Ma eper̄ā Cristode pia ij̄āji m̄aik'aapa Ak'õre Jaurepa oopi bik'a oopachi. Ichiaba jirit'erajida Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Pármenas m̄aik'aapa Nicolás Antioquiadepema. Naaweda m̄agí Nicolás Tachi Ak'õrede ij̄āk'aa bap'eda, judior̄āpa ij̄āpatade ij̄āa baji.

⁶ Ma t'ēpai ateejida Cristopa jirit'eradaarā p'anadap'edaamaa. Māgūirā it'aa t'ijida āchi pari māik'aapa jua bijida āchi īri. Māga oojida ak'ipidait'ee ma mimia āchimaā teeruta.

⁷ Ma t'ēpai, Ak'ōrepa ooda Cristo piuda k'aurepa waapiara jarateepachida māik'aapa ijāapataarā waapiara īwapachida Jerusalende. Judiorā ūk'uru, p'aareerā jida ichiaba Cristode ijājida.

Judiorā poroorāpa Esteban jita atadap'edaa

⁸ Maapai Jerusalendepemaarā t'āide Estebanpa oopachi ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Māga oopachi Tachi Ak'ōrepa iru k'aripa bada perā.

⁹ Mamīda ewari aba pachejida judiorā Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tedepema. Ma te t'ijarapachida Esclavoorā P'anadap'eda Uchiadap'edaa. Māirāpa nepira jiri chejida Estebanmaa. Āchi ome chejida auk'a Cirene p'uurudepemaarā, Alejandría p'uurudepemaarā, Cilicia eujādepemaarā māik'aapa Āsia eujādepemaarā.

¹⁰ Mamīda aupedeedak'āri, Esteban p'oyaa k'ŭp'eepidak'aa paji, Ak'ōre Jaurepa iru k'īsia k'awaapida perā āchia iidida p'anaut'ee.

¹¹ Mapa awaraarāmaa p'aajida seewa jaradamerā ichia pedee k'achia pedemaa bi Moisés āpite māik'aapa Tachi Ak'ōre āpite.

¹² Māgā p'uuru pidaarā, judiorā poro waibiaarā māik'aapa Moisepa p'āda jarateepataarā k'īraupik'oojida Esteban ome. Māirāpa Esteban jita atadap'eda, atadachida Junta Suprema k'īrapite Tachi Ak'ōre te waibiaade.

¹³ Māpai ma p'aadap'edaarā aneejida seewa jaradamerā. Māirāpa māgajida:

—Nāgí eperāpa ik'achia pedee parida ajida, Tachi Ak'ōre te āpite māik'aapa Moisepa p'āda āpite.

¹⁴ Jara bi Jesús Nazaretdepemapa nāgí te t'eet'aait'ee māik'aapa tachimaa waa oopi-pait'ee Moisepa p'ādade jaradak'a, tachia oodamerā.

¹⁵ Judiorā poroorāpa māik'aapa arii p'anadap'edaarāpa Esteban ak'idak'āri, chi k'īra ángel k'īrak'a unujida.

7

Estebanpa p'aare poro waibia k'īrapite p'anauda

¹ Māpai p'aareerā poro waibiaa iidiji Estebanmaa:

—¿Wāarak'ā aji, na eperāarāpa jara p'ani?

² Irua p'anauji:

—Michi auk'arā māik'aapa chonaarā, ūriti. Tachi Ak'ōre k'īra wāree bīpa ichi unupijida aji, tachi ak'ōchona Abrahammaa Mesopotamia eujāde bak'āri, Harande banai naaweda.

³ Ak'ōrepa jaraji:

'Atabēipāde aji, pi eujā pi ēreerā ome māik'aapa wāpāde aji, mia ak'īpiit'ee eujāmaa.' (Gn 12.1)

⁴ Māpai Abraham uchiaji Caldea eujādeepa māik'aapa banaji Harande. T'ēpai chi ak'ōre piuk'āri, Tachi Ak'ōrepa Abraham aneeji na eujādee tachi īrā p'anīmāi.

⁵ Mamīda na eujā maarepida waide tee-e paji irumaa; biiri aba t'iait'ee pida. Jip'a jaraji teeit'ee irudeepa uchiadait'eerāmaa iru piuda t'ēpai, Abraham waide warra wēe baji mīda.

⁶ Ma awara Ak'ōrepa jaraji:

'Pīdeepa uchiadait'eerā p'anapataadait'eeda aji, awaraa eujāde mimiamaa chīara-it'ee. Mama esclavoorā p'anadait'ee māik'aapa jāpemaarāpa āra miapi iru p'anadait'ee cuatrocientos años.' (Gn 15.13)

⁷ Mamīda Ak'ōrepa ichiaba jaraji:

'Mia k'achia ooit'eeda aji, āra esclavoorā papirutaarā. T'ēpai āra mamāik'aapa uchiadait'ee māik'aapa mimaa it'aa t'īdait'eeda aji, na eujāde.' (Gn 5.14)

⁸ Māgā pedee nībide Abraham ome, Ak'ōrepa jaraji Abrahampa tauchaa bimerā ichi warra k'ap'iade. Tachi Ak'ōrepa k'inia baji māga oodamerā ichi eperāarāpa ak'ipidait'ee ichide ijāa p'ani. Mapa Abraham warra Isaac t'ok'āri, k'āima ocho parumaa iru k'ap'iade tauchaa bīji. Isaacpa māga ooji ichi warra Jacob ome. Ichiaba Jacobpa māga ooji chi warrarā doce ome. Māirādeepa Israel pidaarā ēreerā doce uchiajida.

⁹ Māgí Jacob warrarā pada, tachi chonaarāpa, āchi ipema José k'īra unuamaa iru p'anapachida. Maperā netot'aajida esclavok'a Egiptodee wāyaa wādap'edaarāmaa. Mamīda Tachi Ak'ōre José ome baji.

¹⁰ Maperā k'aripa ataji jōmaweda ne-inaa k'achiadeepa. Ma awara k'īsia k'awaapiji māik'aapa k'inia iru bapiji rey Egiptodepema Faraonmaa. Māgipa José Egiptodepemaarā poro waibia papiji ichi palaciode.

¹¹ Ma t'ēpai jarra oojida Egipto eujāde māik'aapa Canaán eujāde. Maperā mak'iarā nek'odait'ee wē-e paji.

¹² Mamída Jacobpa k'awaak'ari Egiptode ne-inaa k'oit'ee paraa, jāmaa pēiji ichi warrarā, ne-inaa netode. Māgí paji tachi chonaarā naapiara wādap'edaa.

¹³ Ai t'ēepai wādak'ari, Josepa ichi ipemaarāmaa k'awaapiji. Madeepa Faraónpa José ēreerā k'awaji.

¹⁴ T'ēepai, Josepa jara pēiji chi ak'ōre Jacob māik'aapa chi ēreerā jōmaweda chedamerā Egiptodee. Āchi setenta y cinco paji.

¹⁵ Māgapi Jacob banaji Egiptode. Mama jai-idaaji. Ichiaba mama tachi chonaarā jai-idaajida.

¹⁶ Jacob būri māik'aapa chi warrarā būri ateejida Siquem p'uurudee māik'aapa mama ajida Abrahampa Hamor ēreerā juak'aawa netoda jāirade.

¹⁷ 'Ewari k'ait'a pak'ari Tachi Ak'ōrepa uchiapiit'ee Abrahamdeepa uchiadap'edaarā Egiptodeepa ichia jaradak'a, āchi chok'ara p'anajida, ūwa p'anadap'edaa perā.

¹⁸ Maapai Egiptodepema reypa José k'awa-e pada Faraón paji.

¹⁹ Māgí reypa tachi chonaarā k'ūraji waa ūwanaadamerā. Āchi chupiria ooji. Jaraji āchi warrarā ewaa t'o k'edeerā ita-aria piupidamerā.

²⁰ Maapai t'oji Moisés. Tachi Ak'ōrepa māgí warra chai pia ak'iji. Mapa chi ak'ōreerāpa atane ōpee warimaa iru p'anajida āchi tede.

²¹ Mamída p'oyaa waa merada-e paji. Mapa ituaba atabēidak'ari, Faraón k'aupa unu ataji māik'aapa wari ataji ichi warrak'a.

²² Māgapi Moisés wariji Egipto pidaarā t'āide māik'aapa k'awaa wāji ne-inaa k'ira t'ādo Egiptodepemaarāpa k'awa p'anadap'edaak'a. Māpai jōmaarāpa iru k'awajida, irua pedeeda k'aurepa māik'aapa ooda k'aurepa.

²³ "Cuarenta años iru bak'ari, k'isiaji wāit'ee Israel pidaarā ak'ide, ichi auk'arā pada perā.

²⁴ Mamída unuk'ari Egiptodepema ichi auk'aa sīmaa bi, Moisepa k'aripanaji māik'aapa ma Egipto pida pee atapēiji.' (Ex 2.11-12)

²⁵ Moisepa k'isiaji ichi auk'arāpa ijāadai Tachi Ak'ōrepa ichi pēida āchi k'aripamerā. Mamída āchia māga ooda-e paji.

²⁶ 'Ai norema unuji Israel pidaarā omé chōomaa p'ani. Māgá chōonaadamerā māgaji: "¿Pāchi auk'arā-ek'ā aji, jāgá chōo jōnadait'ee?"

²⁷ Māpai chi k'ōp'āyo sīmaa badapa Moisés sīat'aaji māik'aapa māgaji: "¿K'aipa pi tai porok'a bijima aji, taipa oopata ak'imerā?"

²⁸ ¿Mi peet'aa k'inia bik'ā aji, nuweda Egipto pida peet'aadak'a?" (Ex 2.13-14)

²⁹ Māga ūrik'ari, Moisés mirudachi. Maap'eda t'imí wāji Madián eujādee. Mama banaji k'ira tewaraak'a. Ariipema wēra atap'eda, warrarā omé paraaji.

³⁰ 'Cuarenta años wāyaap'eda, ewari aba Moisés baji eujā pania wēe bimāi Sinái ee k'ait'a. Mama bide unuji pak'uru jep'eda t'ipitauk'a urua nībi, angelpa aide ichi unupi bada perā.

³¹ Māgá urua unuk'ari, Moisés k'ait'aara wāji pi-iara ak'it'ee k'āata māga bi. Māga nide ūriji Tachi Ak'ōrepa māgaru:

³² 'Mi pi chonaarā Ak'ōre Waibia; Abraham, Isaac, Jacob ijāadap'edaa Ak'ōre Waibia.' (Ex 3.6) Māga ūrik'ari, Moisés būri wēre nībeeki p'era nībipa māik'aapa p'oyaa ak'ik'aa paji ma pak'urumaa.

³³ Māpai Tachi Ak'ōrepa māgaji: 'Pichi chancla ērat'aapāde aji, nama pi mi k'irapite bainī bairā.

³⁴ Mia k'awa bi mi eperāarā chupiria chitooni Egiptode. Ūri bi āchi bia chitooni. Mapa cheji k'aripait'ee. Pia auk'a k'aripanaji. Ūri pi Egiptodee pēiit'eeda aji.' (Ex 3.5-10)

³⁵ 'Ai naaweda āchia Moisés pedee ūri k'iniada-e paji nīna p'anauda perā: '¿K'aipa pi tai porok'a bijima aji, taipa oopata ak'imerā?' (Ex 2.14)

Māgá yiarāa pik'a iru p'anajida mīda, Tachi Ak'ōrepa ichi ángel pak'uru ūri-idaade unupida k'ap'ia pari Moisés pēiji āchi porok'a. Tachi Ak'ōrepa k'inia baji Moisepa āchi uchua atamerā Egipto pidaarā juadeepa.

³⁶ Māgá Moisepa tachi chonaarā uchua p'e ataji Egiptodeepa. Ichia ne-inaa ooji eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa māgí eujāde, Mar Rojode māik'aapa cuarenta años wāyaaruta misa eujā pania wēe bide.

³⁷ Māgí Moisepa jaraji Israel pidaarāmaa: 'Parādeepa Ak'ōrepa uchiapiit'ee ichi pedee jarapari mi jāak'a.' (Dt 18.15)

³⁸ P'anadak'ari eujā pania wēe bide, Israel pidaarā pari Moisepa pedeeji ángel ome Sinái eede. Ichiata Ak'ōrepa jarada naapiara p'āji, tachi chonaarāpa māik'aapa tachia māgí ūraa ijāadap'eda, ichita p'anapataadamerā.

³⁹ 'Mamída tachi chonaarāpa iru pedee ijāa k'iniada-e paji. Ma k'āyaara waya Egiptodee wā k'iniadachida.

⁴⁰ Mapa Moisés wē-e pak'āri, ichi ĩpema Aaronmaa māgajida:

'Tachi-it'ee ak'ōre waibiarā oopáde ajida, tachi naa o jaratee wādamerā, k'awada-e p'anadairā sāgataji jā Moisés ome, Egiptodeepa tai āyaa aneeda.' (Ex 32.1)

⁴¹ Māpai oojida p'ak'a chak'ek'a ai k'Īrapite it'aa t'ĩdait'ee. Ne-animalaarā peejida ai k'Īrapite paadait'ee māik'aapa fiesta oojida o-Īapa, ma p'ak'a chak'ek'a ooda-it'ee.

⁴² Maperāpi Tachi Ak'ōre āchi ik'aawaapa āyaa wāji. Mapa pajāde nĩbi ne-inaamaa it'aa t'ĩpachida, Tachi Ak'ōremaa it'aa t'ĩdai k'āyaara. Oojida Ak'ōre pedee jarapataarāpa p'ādap'edaade jara bik'a:

'Israel pidaarā, parā cuarenta años eujā pania wēe bide p'anadak'āri, ĩmi-it'ee ne-animalaarā peedap'eda, paapachidak'ā, mide ijāa p'anadap'edaa perā?

⁴³ Ma k'āyaara parāpa it'aa t'ĩpachida Canaandepemaarā ak'ōre waibia Molocmaa māik'aapa Egiptodepemaarā ak'ōre waibia Refanmaa. Mia māga k'awa bi ne-inaa pāchi juapa oodap'edaa atee p'anadap'edaa perā pāchi wārutamaa. Mapa mia parā āyaa jērek'ooit'eeda aji, Babilónia p'uuru k'āyaara t'ĩmiara.' (Am 5.25-27)

⁴⁴ 'Tachi chonaarā eujā pania wēe bide p'anadak'āri, atepachida Tachi Ak'ōre te ne-edeo ooda, k'irāpadait'ee Tachi Ak'ōre arii bi āchi ome. Māgí te oojida Tachi Ak'ōrepa Moisemaa ak'ĩpidak'a. Oojida aide it'aa t'ĩpataadait'ee Tachi Ak'ōremaa.

⁴⁵ Ma t'ēepai tachi chonaarā māgí tede it'aa t'ĩpachida āchi chonaarāpa oodap'edaak'a. Mapa Tachi Ak'ōrepa awaraa p'uuru ome jura chōo p'oyaapik'āri, Josué ome omedap'edaarāpa āchi ome aneejida māgí te ne-edeo ooda. Māgá iru p'anapachida David rey parumaa.

⁴⁶ Tachi Ak'ōrepa Rey David k'inia iru bapachi. Mapa Davidpa iidiji Tachi Ak'ōremaa te waibia oo teeit'ee, te pia oo k'inia bada perā Jacobpa ijāadap'edaa Ak'ōre-it'ee.

⁴⁷ Mamīda David warra Salomonpa Tachi Ak'ōre te waibia ooji.

⁴⁸ Salomonpa māgí te ooji mīda, k'awa p'ani Tachi Ak'ōre Waibia bak'aa te eperāarā juapa oodade. Māga k'awa p'ani Ak'ōre pedee jaraparipa jarada perā:

⁴⁹ 'Mi, Jōmaarā Rey, it'arita baparida aji, māik'aapa eujā mi jua ek'ari bi. ĩTe k'āaredeeta mimaa oo teedait'eema? ĩSāmata mi ĩnait'eema?

⁵⁰ ĩMichi juadoopa jōmaweda ooji-ek'ā? aji.' (Is 66.1-2)

⁵¹ Māpai Estebanpa māgaji:

—Parāpa Tachi Ak'ōrede ijāa p'anida apata mīda, t'āri k'achia-idaa p'anapatada aji, ijāadak'aa beerāk'a. Ma awara k'ĩiri k'isua p'anapata, oo k'iniadak'aa perā Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a. Pāchi chonaarāk'api p'ani.

⁵² Parā chonaarāpa ichita Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā jirijida peedait'ee. Peejida chi p'ek'au k'achia wēe bi cheit'ee bida apatap'edaarā. Maap'eda chi p'ek'au k'achia wēe bi chek'āri Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a ooit'ee, iru ichiaba jita atapidap'eda, peepijida parāpa.

⁵³ Parāpata Ak'ōre Ūraa iru p'anapata angeleerā k'aurepa. Mamīda at'āri ooda-e p'anida aji, māgí ūraa jara bik'a.

Esteban peedap'edaa

⁵⁴ Māga ūridak'āri, t'āri k'achiapa Esteban peet'aa k'inia p'aneejida.

⁵⁵ Mamīda Ak'ōre Jaure ichi ome bada perā, it'aa ak'iji māik'aapa unuji Ak'ōre k'Īra wāree māik'aapa Ak'ōre juaraare Jesús bainĩ bi.

⁵⁶ Māpai māgaji:

—Ak'ĩdapáde aji. Mia unu bi pajā ewa nĩbi māik'aapa unu bi Eperā Ak'ōre Truadepema Ak'ōre Waibia juaraare.

⁵⁷ Mamīda āchi k'ĩiri t'ap'ak'oodachida māik'aapa golpe biadap'eda, jōmaweda iru ĩri wājida.

⁵⁸ Jerusalén p'uurudeepa uchua atadap'eda, māupa bat'amaa p'aneejida iru peet'aadait'ee. Auk'a k'aripajida Esteban imiateedap'edaarāpa. Āchi ĩripema p'aru ĩpatap'edaa ata bijida eperā Saulo apatap'edaa būri ik'aawa irua ak'imerā, āchia māu bat'aruta misa.

⁵⁹ Māupa bat'amaa p'anide Esteban it'aa t'ĩji:

—Tachi Waibia Jesús, mi jaure pichimaa atéjei.

⁶⁰ T'ēepai bedabajiji māik'aapa golpe it'aa t'ĩji:

—Tachi Waibia, āchi chupiria k'awáaji, mi nāgá k'achia oo p'ani mīda.

Māga jarap'eda, piuji.

8

Saulopa ijāapataarā miapiit'ee jirida

¹⁻² Esteban peedak'āri, Saulo mama baji ak'it'ee, ichi judiorā poroorā eere bada perā. Esteban piup'eda, ūk'uru Tachi Ak'ōrede ijāapataarāpa iajida; ichiaba audú jēejida iru-it'ee.

Ma ewateepa Jerusalende Cristode ijāadak'aa beerāpa irude ijāapataarā jirijida peedait'ee. Mapa jōmaweda miruk'oodachida Judea eujādee māik'aapa Samaria eujādee. Cristopa jirit'eradaarā aupai miruda-e paji.

³ Māgá jiri p'ani misa, Saulopa Cristode ijāapataarā auk'a jiripachi. Te chaa t'ŭu wāpachi wēraarā imik'iraarā ome jita p'eit'ee. Maap'eda carcelde t'ipik'oopachi.

Samariade jarateedap'edaa Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee

⁴ Saulopa māga oo baji mīda, chi Jerusalendeepa mirudap'edaarāpa jaratee wāpachida Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee āchi wārutamaa.

⁵ Felipe wāji Samaria eujādee māik'aapa Cristopa ooda jarateepachi.

⁶ Arii p'anadap'edaarāpa māga ūridak'āri māik'aapa unudak'āri irua ooda eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa, waapiara k'awa k'inia p'anajida.

⁷ Mama Felipepa uchiapik'oopachi netuaraarā merātia bee eperāarā chok'ara k'ap'ideepa. Māgá netuaraarā āra k'ap'ideepa bia uchua wāpachida. Ma awara Felipepa jipak'oopachi eperāarā chok'ara chiwa beerā māik'aapa p'oyaa āchi bīripa pia nipadak'aarā.

⁸ Maperā ma p'uurudepemaarā o-ia p'anapachida.

⁹ Mamīda mama bapachi eperā t'ijaratap'edaa Simón. Māgipa petau tau k'awaa baji māik'aapa ma eujādepemaarā k'ūra p'e iru bapachi ichia oo bi k'aurepa. Mapa āchi t'āide eperā waibia k'a bapachi.

¹⁰ Waibiara beerā, ek'ariara beerāpa paara iru pedee ūri k'inia p'anapachida māik'aapa māgapachida:

—Tachi Ak'ōrepata irumaa nāga oopi bi.

¹¹ Irua jararu ijāapachida, ichi petau taupa k'ūrap'e iru bada perā. Taarāji ma k'apite bi.

¹² Mama bide Felipepa jarateaji: Jesucristo Tachi Ak'ōrepa pēida māik'aapa iru k'aurepa Tachi Ak'ōrepa eperāarā p'ek'au k'achia wēpapak'oopari. Māga ijāadak'āri, māpema imik'iraarā māik'aapa wēraarā poro choopijida.

¹³ Simonpa pida ijāaji. Maap'eda poro choopiji māik'aapa nipaji Felipe ome. Unuk'āri Felipepa ne-inaa oo bi eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa, ichia k'awa-e bapachi sāga k'isiai.

¹⁴ Cristopa jirit'eradaarā Jerusalende p'anadap'edaarāpa ūridak'āri Samaria pidaarāpa ijāaruta Ak'ōrepa ooda Cristo piuda k'aurepa, maaaa pēijida Pedro Juan ome.

¹⁵ Arii panadak'āri, it'aa t'ijida Samaria pidaarā Cristode ijāapataarā pari, Tachi Ak'ōre Jaure āra ome ba chemerā,

¹⁶ waide Ak'ōre Jaure āra k'ap'ide ba che-e bada perā. Jip'a poro choopijida Tachi Waibia Jesús t'ide, ak'ipidait'ee irude ijāadap'edaa.

¹⁷ Māpai Pedropa māik'aapa Juanpa jua bidak'āri āra ūri, māgá Ak'ōre Jaure ba cheji āra ome.

¹⁸ Simonpa unuk'āri Ak'ōre Jaure che bi Cristopa jirit'eradaarāpa jua bīrutade eperāarā ūri, p'arat'a teit'ee paji, ichia auk'a māga ooit'ee.

¹⁹ Māgaji:

—Mimaa k'awaapidapāde aji, ichiaba mia jua bik'āri eperā ūri, Ak'ōre Jaure iru ome ba chemerā.

²⁰ Māpai Pedropa p'anauji:

—jPichi p'arat'a ome atua baibeepāde aji, k'isia bairā neto atai Tachi Ak'ōrepa oopipari ichi jirit'eradaarāmaa!

²¹ Pia na mimia p'oyaa oo-e, Ak'ōre k'īrapite k'īra jip'a k'isia-e bairā.

²² Māgá k'isia amāaji māik'aapa Tachi Ak'ōremaa chupiria iidji. Māga oorura, Tachi Ak'ōrepa perdonaipi pia k'achia oo k'inia bi.

²³ Mia māga jara bi k'awa bairā pi t'āride tai ome k'īrau bi, waibiara paruta perā pi k'āyaara nāpemaarā k'īrapite. Wāara pi at'āri p'ek'au k'achia jua ek'ari bi.

²⁴ Māpai Simonpa p'anauji:

—Parāpa Ak'ōremaa chupiria iididapāde aji mi pari, mi baainaamerā parāpa mimaa jaradap'edaade.

²⁵ Maap'eda Pedropa Juan ome ma p'uurudepemaarāmaa jarajida āchia unudap'edaa Jesús ome nipadak'āri. Ichiaba Tachi Ak'ōrepa jara pēida jarateejida. Ma t'ēpai chejida Jerusalende. Mamīda ode Samariade p'uuru bee chaa jaratee che wāpachida Tachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida Cristode.

Felipe Etiópia eujādepema poro ome unuda

²⁶ Ma t'ēpai, Tachi Ak'ōrepa ichi ángel pēiji Felipemaa jaramerā:

—Wāji barree, Jerusalendeepa chonaarāwedapema Gaza p'uurudee wāpari ode. Māgá o wāyaapari eujā pania wēe bide.

²⁷ Māpai Felipe wāji māik'aapa ode unuji eperā Etiopía eujādepema. Māgí Etiopiadepe-maarā poro waibiara paji. Āchi reina p'arat'a jīapari paji. Ichi wā bajī Jerusalendee Tachi Ak'ōremaa it'aa t'īde.

²⁸ Mata waya che wāji ichi eujādee. Su-ak'i bajī ichi caballopa jidiupata carrode māik'aapa lee wāji chonaarāwedapema Ak'ōre pedee jarapari Isaiapa p'āda.

²⁹ Māgā wāde, Ak'ōre Jaurepa māgaji Felipemaa:

—Wāji jā carro k'ait'a.

³⁰ Felipe ma carro ik'aawa pak'āri, ūriji Etiopiadepemapa Isaiāpa p'āda leemaa bi. Māpai iidiji:

—ζK'awa bik'ā aji, k'āata jara k'inia bi pia leemaa bi?

³¹ Etiopiadepemapa p'anauji:

—ζSāga mia k'awaayama aji, apidaapa mimaa jarateeda-eeta?

Māpai Felipemaa chupiria iidiji bataumerā māik'aapa ichi ik'aawa su-ak'i beemerā.

³² Isaiāpa p'ādapemaa ichia leemaa badade nāga p'ā bajī:

'Iru ateejida oveja ateeptak'a chi peepatamaa. Ara oveja k'ūp'ee baparik'a chi k'ara t'īmaā p'anadak'āri, māga pik'a iru k'ūp'ee bajī.

³³ Iru k'Ira nejasipijida māik'aapa maarepida chupiria k'awada-e paji. Āchi audū t'āri k'achia-idaa p'anadap'edaa perā, pee atapēijida. Maperā irudeepa warra apida uchiada-e paji. Māgā iru peedak'āri, uchiapijida na p'ek'au eujādeepa. (Is 53.7-8)

³⁴ Māpai Etiopiadepemapa Felipemaa iidiji:

—Mī chupiria k'awāaji. ζK'aideta pedeemaa bīma aji, na Ak'ōre pedee jaraparipa; ichide wa awaraa eperāde?

³⁵ Māpai Felipepa ma Etiopiadepemamaa māgaji:

—Pia leemaa bi Tachi Ak'ōre Warrade; Jesús p'asada.

Māpai Felipepa jarateemaa beeji jōma Jesupa ooda eperāarā k'aripait'ee.

³⁶ Maap'eda waawipai ode wāyaadak'āri pania paraamāi, māgí eperāpa māgaji:

—Nama pania paraa. ζSāap'eda mi poro choo-ema? aji.

³⁷ [Felipepa p'anauji:

—Pia wāara Jesucristode ijāa bi pirā, pia bida aji.

Ma eperāpa māgaji:

—Mia ijāa bida aji, Jesucristo Tachi Ak'ōre Warra.]

³⁸ Ma carro t'ībaipip'eda, āchi omeē weda irabajida māik'aapa wājida pania paraamaa. Mama Felipepa poro chooji.

³⁹ Paniadeepa uchiadak'āri, Felipe wēpadachi Tachi Ak'ōre Jaurepa ateeda perā. Ma Etiopiadepemapa waa unu-e paji. Mamīda ichi o-īa wāji ichi eujādee.

⁴⁰ Māmisā Ak'ōre Jaurepa Felipe uchiapiji Azoto p'uurude. Mamāik'aapa p'uuru bee chaa Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee jaratee wāpachi Cesarea p'uurude panarumaa.

9

Saulopa Cristode ijāada (Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Felipepa māga oo bi misa, Saulopa Cristode ijāapataarā peek'ooit'eeda apachi. Mapa wāji judiorā p'aareerā poro waibiamaa

² māik'aapa iidiji k'art'a p'ā teedamerā. K'Isia iru bajī wāit'ee Damasco p'uurudee Tachi Ak'ōre Ode P'anīrāda apata jiride, imik'īraarā wēraarā ome, māgīrā jita p'e ateeit'ee Jerusalendee. Ma k'art'a p'ādap'edaade jaraji Saulopa oo k'inia bi, judiorā poroorāpa Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata te bee chaa k'awaadamerā māik'aapa k'aripadamerā.

³ Ma k'art'a p'ādap'edaa atap'eda, Saulo wāji. Damasco k'ait'a pa wāk'āri, it'ariipa ichi īri īdaa jēra t'ūdachi.

⁴ Māga unuk'āri, Saulo eujāde baainaji. Maap'eda pedee ūriji:

—Saulo, Saulo ζsāap'eda michideerā jiri nima? aji.

⁵ Saulopa iidiji:

—ζPi, k'aima? aji.

Chi pedee badapa p'anauji:

—Mī Jesupī, pia jiri ni eperāarā poro waibia.

⁶ P'irabāji māik'aapa wāji p'uurudee. Mama jaradai pia k'āata ooit'ee.

⁷ Saulo ome wā nipadap'edaarā pedee wēe ak'inī p'aneejida p'era jōnīpa, ārapa pedee ūridap'edaa perā. Mamīda unuda-e paji k'aipata pedee bi.

⁸ Ma t'ēpai Saulo p'irabaidachi. Mamīda tau ēek'āri, maarepida unuk'aa paji. Māgā juade jīdadap'eda, ateejida Damascodēe.

⁹ K'áima ðpee mama baji tau p'áriu; maarepida ne-inaa to-ee máik'aapa nek'o-ee.

¹⁰ Ma p'uurude bapachi eperá Cristode ijáapari, t'íjarapatap'edaa Ananías. Saulo mága bi misa, Ak'órepa k'áimok'araa pik'a bide Ananías t'íjaraji. Ichia p'anauji:

–Tachi Waibia, mi nama bida aji.

¹¹ Ak'órepa mágaji:

–Wáji calle t'íjarapata Derechamaa máik'aapa Judas tede iidíji Tarso pida, t'íjarapata Saulo. Mágipa mimaa it'aa t'ímaa bida aji.

¹² Mágimaa k'áimok'araa pik'a bide mia unupijida aji, eperá t'íjarapata Ananías wáru irumaa máik'aapa jua biru iru íri, waya pia unumerá.

¹³ Mága úrik'ári, Ananiapa mágaji:

–Tachi Waibia, mia úridooda aji, já eperápa pide ijáapataarâ miapida Jerusalende.

¹⁴ Írá nama che bi p'aareerâ poroorâpa k'aripa k'inia p'anadairâ. Maperâ pêijidada aji, pide ijáapataarâ jita p'e atade.

¹⁵ Mamîda Ak'órepa p'anauji:

–Wápáde aji, mia iru jirit'erada perâ mi úraa jarateenamerâ awaraa eujâdepemaarâmaa máik'aapa áchi reyrâmaa, ichiaba Israel pidaarâmaa.

¹⁶ Mia irumaa k'awapiit'eeda aji, sâgapi iru mia iru p'anapataadait'ee, mia ooda jaratee k'inia bi k'aurepa.

¹⁷ Maap'eda Ananías wáji Saulo badamaa. Teeda panap'eda, jua biji iru íri máik'aapa mágaji:

–K'öp'áyo Saulo, pia unuda ode che wák'ári, Tachi Waibia Jesupata mi pêijida aji, pia waya unumerâ máik'aapa Tachi Ak'óre Jaure ome beemerâ.

¹⁸ Aramata Saulo taudeepa chik'o escamak'a baaijida máik'aapa waya pia unu beeji. Maap'eda poro choopiji Ananiamaa.

¹⁹ T'êepai nek'oji waya juatau paraait'ee. Ewari chok'ara-ee beeji Damascodemaarâ Cristode ijáapataarâ ome.

Saulopa Damasco p'uurude jarateeda

²⁰ Saulopa jarateenapachi Ak'óre Úraa jarateepata tede. Jarapachi Jesuta Tachi Ak'óre Warra.

²¹ Mága úridak'ári, jômaarâpa ak'itrua para beepachi máik'aapa mágapachida:

–¿Nági paji-ek'á ajida, Jerusalende jiri nipapata peeit'ee jômaweda Jesude ijáapataarâ? ¿Ichiaba nama cheji-ek'á ajida, ijáapataarâ jita p'e ateede p'aareerâ poroorâmaa?

²² Mága jarapachida mîda, Saulopa ewari chaa waapiara jarateepachi Jesuta Tachi Ak'órepa péida eperâarâ k'aripamerâ. Mapa judiorâ Damasco p'anapatap'edaarâpa k'awadak'aa paji k'áata k'Ísiadai.

Saulo judiorâ juadeepa uchiada

²³ Ma t'êepai taarâ pak'ári, judiorâpa pedeetejida Saulo peet'aadait'ee.

²⁴ Mamîda ichia k'awaa ataji. Ástaawa máik'aapa p'árik'ua p'uuru t'íupata chaa ot'ewa p'anapachida uchiak'ári jita atadait'ee.

²⁵ Mamîda ijáapataarâpa k'oraa choma bide t'i atajida máik'aapa chi p'uuru ik'aawa t'iak'au jêra bi íriipa irabai pêijida. Mágá mirudachi.

Saulo Jerusalende

²⁶ Mamáik'aapa Saulo Jerusalendee wáji. Mama ijáapataarâ ome k'öp'áyo meraa k'inia baji. Mamîda jômaarâpa iru waawee p'anapachida. Ijâadak'aa paji wâara irua Cristode ijâa bi.

²⁷ Awaraa ijáapataarâ mága p'anajida mîda, Bernabepa ateeji Cristopa jirit'eradaarâmaa. Nepiriji Saulopa Tachi Waibia unuda Damasco ode máik'aapa Jesupa irumaa pedeeda. Maap'eda nepiriji Saulo Damascodé bak'ári, waawee-ee jarateemaa bada Jesupa ooda.

²⁸ Mágá Saulo beeji Jerusalende máik'aapa nipapachi Cristode ijáapataarâ ome. Mama bide Cristopa ooda waawee-ee jarateepachi judiorâmaa.

²⁹ Ichiaba aupedeepachi judiorâ griego pedee pedeepataarâ ome. Mapa árapa iru peet'aa k'inia p'anapachida.

³⁰ Cristode ijáapataarâpa mága k'awaadak'ári, ateejida Cesarea p'uurudee. Mamáik'aapa pêijida Tarso p'uurudee.

³¹ Maapai ijáapataarâ Judeadepemaarâ, Galileadepemaarâ máik'aapa Samariadepemaarâ k'áiwee p'anapachida. Ak'óre Jaurepa áchi k'aripapachi perâ, waapiara oo k'awaa wâpachida Tachi Ak'órepa oopi k'inia bi máik'aapa chok'araara íwa wâpachida.

Pedropa eperâ t'íjarapatap'edaa Eneas jipada

³² Maapai Pedropa Cristode ijáapataarâmaa p'asia nipak'ári, panaji Lida p'uurude.

³³ Mama ununaji eperâ t'íjarapatap'edaa Eneas. Mágí ocho años iru baji chiwa bi.

³⁴ Ma eperā unuk'āri, Pedropa irumaa māgaji:

—Eneas, Jesucristopa pi jiparupi. P'irabaipáde aji, māik'aapa pichi p'aru bedáji. Aramata Eneas p'irabaidachi.

³⁵ Chok'ara Lida p'uurude p'anapatap'edaarāpa māik'aapa Sarón eujāde p'anapatap'edaarāpa Eneas jipa bi unudak'āri, Jesucristode ijāajida.

Dorcas piup'eda, chok'ai p'irabaida

³⁶ Maapai Joep p'uurude baji wēra Cristode ijāapari, t'ijarapachida Tabita; griego pedeede Dorcas apata. Māgí wērapa awaraarā k'aripapachi māik'aapa chupiria beerāmaa ne-inaa teepachi.

³⁷ Ma wēra k'ayaadachi māik'aapa jai-idaaji. Judiorāpa oopatap'edaak'a iru k'ap'ia k'uit'aadap'eda, te it'ipema pisode binajida.

³⁸ Maapai Pedro Lida p'uurude baji. Lida Joep p'uuru k'ait'a bada perā, ijāapataarāpa eperāarā omé pējjida irumaa. Māganajida:

—Isapai chepáde ajida, Jopedee.

³⁹ Pedro wāji āchi ome māik'aapa panadak'āri, ateejjida piuda bimaa. Jōmaweda p'ētrāarā jēe para baji iru ik'aawa māik'aapa Pedromaa ak'ipijida Dorcapa p'aru k'aat'ida chok'ai bak'āri.

⁴⁰ Pedropa jōmaweda taawaa uchiapik'ooji. Māpai bedabaip'eda, it'aa t'iji. T'ēepai jai-idaa badamaa ak'iji māik'aapa māgaji:

—jTabita, p'irabáji!

Iru tau ēeji māik'aapa Pedro unuk'āri, su-ak'ie beejí.

⁴¹ Pedropa juadeepa p'irabai ataji māik'aapa t'í p'ejí chi p'ētrāarā māik'aapa awaraa ijāapataarā, āchimaa ak'ipiit'ee chok'ai bi.

⁴² Jopedepemaarāpa māga k'awaadak'āri, chok'ara Cristode ijāajida.

⁴³ Maperā Pedro k'āima chok'ara beejí ma p'uurude, ne-e p'oopari t'ijarapatap'edaa Simón tede.

10

Corneliopa Pedro t'í pēida

¹ Pedro Joep p'uurude bi misa, Cesarea p'uurude baji eperā t'ijarapatap'edaa Cornelio. Māgí Romadepema soldaorā batallondepema poro paji. Ma batallón t'ijarapachida Itali-adeepema.

² Māgí eperā t'āri pia bapachi. Ichi tedepemaarā ome Tachi Ak'ōrede ijāapachida. Ichiaba p'arat'a teepachi judiorā k'aripait'ee māik'aapa Tachi Ak'ōremaa it'aa t'ipachi.

³ Ewari aba a las tres, k'āimok'araa pik'a bide taawapemak'a unuji it'aripema ángel ichimāi t'ūru māik'aapa jararu:

—jCornelio!

⁴ Corneliopa waaweede māgí ángel k'īra ak'í nībeep'eda, iidiji:

—¿K'āata k'inia bima? aji.

P'anauji:

—Tachi Ak'ōrepa ūrijida aji, pia it'aa iidida māik'aapa unu bi pia p'arat'a teepari chupiria beerāmaa. Pia pia oo bi iru k'īrapite.

⁵ Eperā pējji Joep p'uurudee aneemerā Simón Pedro apata.

⁶ Irua pīmaa Ak'ōre net'aa jarateit'ee. Awaraa Simón, ne-e p'oopari tede bi. Māgí p'usa ide baparida aji.

⁷ Ma ángel ichi ome pedeemaa bada wāk'āri, Corneliopa t'í pējji ichi mimiapataarā omé māik'aapa Romadepema soldao aba Ak'ōrede ijāa bada.

⁸ Ichia k'āimok'araa pik'a bide unuda nepirip'eda, āchi pējji Jopedee.

⁹ Ai norema imat'ipa āchi Joep p'uuru k'ait'a wārutade, Pedro wāji terrazade it'aa t'ide.

¹⁰ Mama bide jarrapisia nībeeji. Nejoomaa p'ani misa, ichia k'āimok'araa pik'a bide

¹¹ unuji pajā ewadaru. Madeepa it'ariipa che wāji lienzok'a bi. Ma k'í chaa jī beejí.

¹² Māgí p'arude ne-animalaarā k'īra t'ādoop'anajida: būripa nūteepata, bipa nūteepata māik'aapa wābaipata.

¹³ Pedropa māga ak'í bide pedee ūrijí:

—Pedro, p'irabáji. Péeji māik'aapa k'opáde aji.

¹⁴ Pedropa p'anauji:

—Tachi Waibia, k'o-eda aji, michi t'oru weda waide k'ok'aa perā jāgee ne-animalaarā, pia k'oik'araa bida ada.

¹⁵ Waya pedee ūrijí:

—Ak'ōrepa k'oipia papida k'oik'araa bida anaapáde aji.

¹⁶ Jarada ōpee māga jarap'eda, māgí lienzok'a bi waya it'aa wāji.

17 Pedropa k'Isia beejj k'āata jara k'inia baji ichia unuda māgí k'āimok'araa pik'a badade. Māga nide Simón te iidi wādapa Cornelio mimiapataarā pachejida te t'ūpata t'aide.

18 Arii panadak'āri, iidijida:

—¿Nama bik'ā ajida, eperā t'ijarapata Simón Pedro?

19 At'āri Pedro k'Isiamaa bide ichi k'āimok'araa pik'a badade, Ak'ōre Jaurepa māgaji irumaa:

—Eperā ōpeerāpa pi jiri nidada aji.

20 P'irabāji māik'aapa irabāji. Wāji āra ome k'Isia-ee, miata āra pēida perā.

21 Pedro irabaip'eda, māgaji ma eperāarāmaa:

—Mida aji, parāpa jiri p'ani. ¿K'āata oo che p'anima? aji.

22 P'anaujida:

—Tai chejida Cornelio, Romadepema soldaorā poropa pēida perā. Iru Tachi Ak'ōrede ijāapari māik'aapa t'āri pia bapari. Mapa jōmaweda Cesareadepema judiorāpa iru k'inia iru p'anapata. It'aripema angelpa jaraji irumaa tai pēimerā pi atade, pi iru temaa wāmerā jarateede.

23 Māpai Pedropa teeda t'ūpip'eda, nek'opiji māik'aapa p'aru teejj k'āidamerā. Ai norema, Pedro wāji āchi ome. Jopedepema ijāapataarā ūk'uruurāpa iru k'ōp'āyanajida.

24 Ai norema panajida Cesareade, Corneliopa nimaa badamāi, ichi te pidaarā ome māik'aapa ichia t'ī pēida k'ōp'āyoorā k'iniarā ome.

25 Pedro ai temaa panak'āri, Cornelio taawaa cheji māik'aapa Pedro k'īrapite bedabaidachi, irumaa it'aa t'īt'ee.

26 Mamīda Pedropa p'irabaipiji, māik'aapa māgaji:

—Mi jida pik'a, eperā jīp'aada aji.

27 Maap'eda pedee wādapa teeda t'ūjida eperāarā see nībadamāi.

28 Māpai Pedropa māgaji:

—Parāpa k'awa p'anida aji, tai judiorā t'ūdai k'araa bi judio-eerā tede māik'aapa k'ōp'āyo meraadaik'araa bi parā ome. Mamīda Tachi Ak'ōrepa mīmaa k'awapijida aji, jōmaarā ome k'ōp'āyo meraaipia bi.

29 Maperā jararutata mi cheji, k'Isia-ee. Irā k'awa k'inia bida aji, ¿k'āare-it'eeta mi t'ī pēiji?

30 Corneliopa p'anauji:

—K'āima k'īmari paruda aji, na horak'a k'ewara, mi it'aa t'īmaa bi misa, eperā p'aru uchiterree jī bi mi k'īrapite bainī ba cheji.

31 Jaraji ma eperāpa: “Cornelio, Ak'ōrepa ūrijida aji, pia it'aa iidida māik'aapa unu bida aji, pia p'arat'a teepari chupiria beerāmaa. Pia pia oo bi iru k'īrapite.

32 Eperā pēipāde aji, Jope p'uurudee eperā t'ijarapata Simón Pedro atade. Iru baparida aji, awaraa Simón ne-e p'ōpari tede p'usa ide.”

33 Maperā mia isapai pēiji pi jiride māik'aapa pi t'āri pia bairā, cheji. Irā nama jōmaweda p'ani misa Ak'ōre k'īrapite, taipa ūri k'inia p'anida aji, jōma Tachi Ak'ōrepa pimaa jarapiru.

Pedropa Cornelio tede jarada

34 Māpai Pedro pedeemaa beejj:

—Irā wāara mia k'awaaruda aji, Tachi Ak'ōrepa mi auk'arā apemaarā k'āyaara pipiara ak'i-e bi.

35 Awaraa eujādepemaarā jida k'inia iru bapari ichide ijāadak'āri māik'aapa ne-inaa pia oodak'āri.

36 Tachi Ak'ōrepa k'awapiji Israeldeepa uchiadap'edaarāmaa ichia āchi k'āiwee p'anapiit'ee Jesucristo k'aurepa, iru jōmaarā Waibia perā.

37 Parāpa pia k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa ooda Galilea eujāde māik'aapa Judea eujāde, Juanpa poro choopia bida a nipada t'ēepai.

38 Ichiaba k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa Jesús Nazaretdepema pēida ichia oopi bik'a oomerā, ichi jaurepa k'aripap'eda. Māgí Jesupa ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa oo nipaji māik'aapa jīpapachi eperāarā netuara merātia beerā. Māga oopachi Tachi Ak'ōre iru ome bada perā.

39 Tai iru ome nipapatap'edaarāpa unujida jōmaweda irua ooda Judea eujāde māik'aapa Jerusalén p'uurude. Ichiaba p'anajida iru kurusode peedak'āri.

40 Mamīda Tachi Ak'ōrepa iru chok'ai p'irabai ataji k'āima ōpeemaa, maap'eda taimaa unupiji.

41 Judiorā jōmaarāmaa unupi-e paji. Jīp'a taimaapaita unupiji, Tachi Ak'ōrepa ai naaweda tai jirit'erada perā iru unudamerā. Chok'ai p'irabaida t'ēepai iru tai ome nek'oji ak'ipiit'ee wāara chok'ai bi.

42 Ai t'ēepai irua tai pēiji judiorāmaa jaranadamerā taipa unudap'edaa māik'aapa jara-teenadamerā iruta Tachi Ak'ōrepa bida jōmaarā Waibia. Ak'ōre ewari waibia ewate chok'ai p'anirāpa oopata māik'aapa piudap'edaarāpa oopatap'edaa ak'it'ee.

⁴³ Jōmaweda Ak'ōre pedee jarapataarāpa irua ooit'ee bada k'awa p'anajida māik'aapa jarapachida Tachi Ak'ōrepa iru k'aurepa wēpapariit'ee irude ijāarutaarāpa p'ek'au k'achia oopata.

Tachi Ak'ōre Jaure judio-eerāmaa cheda

⁴⁴ At'āri Pedro pedeemaa bide, Ak'ōre Jaure cheji chi ūrimaa p'anadap'edaarāmaa.

⁴⁵ Judiorā ijāapataarā Pedro ome chedap'edaarā ak'itrua para beeji, Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure ba chepida perā judio-eerā k'ap'iade.

⁴⁶ Ūripachida pedee para bi āchia k'awada-e p'ani pedeede māik'aapa Ak'ōremaa it'aa iidi para bi.

⁴⁷ Māpai Pedropa māgaji:

—Tachi Ak'ōrepa na eperāarāmaa ichi Jaure pēiru taimaa pēidak'a. Māga bita, ħk'aipa poro choonaapāde adayama? aji.

⁴⁸ Māpai Pedropa jaraji Jesucristo t'ide poro choopidamerā. Maap'eda Corneliopa chupiria iidiji Pedromaa āchi ome taarā beemerā.

11

Pedropa nepirida ijāapataarā Jerusalende p'anadap'edaarāmaa

¹ Cristopa jirit'eradaarā māik'aapa apemaarā ijāapataarā Judea eujāde p'aniirāpa ūrijida judio-eerāpa Tachi Ak'ōrepa jara pēida ūridap'eda, ichiaba Cristode ijāadap'edaa.

² Mapa Pedro waya chek'āri Jerusalende, ūk'uru judiorā Cristode ijāa p'anadap'edaarā k'īrau p'anajida irua ooda k'aurepa judio-eerā t'āide.

³ Iidijida:

—ĶSāap'eda judio-eerā ak'inajima? ajida. ĶSāap'eda āra ome nek'ojima? ajida.

⁴ Māpai Pedropa nepirīmaa beeji jōmaweda Tachi Ak'ōrepa ichimaa k'awapida:

⁵ —Mi bajida aji, Jope p'uurude. It'aa t'īmaa bide k'āimok'araa pik'a bide unuji lienzok'a bi it'ariipa mimaa che wa. Ma k'ī chaa jī beeji.

⁶ Pi-ia ak'iji k'awaait'ee k'āata edajāde paraaji. Unuji ne-animalaarā k'īra t'ādo, biiripa nūteepata, k'achia beepata, bipa nūteepata māik'aapa wāabaipata.

⁷ Maap'eda pedee ūriji: “Pedro, p'irabāiji. Peep'eda, k'ōji.”

⁸ Māpai mia p'anauji: “Waide jāgee ne-animalaarā pia k'oik'araa bida adadepema k'ok'aada” aji.

⁹ Māpai it'ariipa waya pedeeji: “Ak'ōrepa k'oipia papida k'oik'araa bida anāaji.”

¹⁰ Jarada ōpee māga jaraji. Maap'eda ma lienzok'a bi waya it'aa jidiu ataji.

¹¹ Aramata eperāarā ōpee pēidap'edaa Cesareadeepa mi jiri chejida mi te badamāi.

¹² Tachi Ak'ōre Jaurepa mimaa jaraji wāmerā āra ome, k'īsia-ee. Na k'ōp'āyoorā seis wājida ichiaba mi ome. Jōmaweda t'ūjida ma eperā ichi mimiapataarā pēi bada temāi.

¹³ Ma eperāpa taimaa nepiriji ichia āngel unuda māik'aapa ma angelpa jarada: “Eperā pēipāde aji, Jope p'uurudee eperā t'ijarapata Simōn Pedro atanadamerā.

¹⁴ Irua jarayada aji, sāga Ak'ōrepa pi o k'achiadeepa k'aripa atai pichi te pidaarā ome.”

¹⁵ “Mi pachep'eda, pedeemaa beek'āri, Ak'ōre Jaure āramaa cheji, naaweda tachi judiorāmaa chedak'a.

¹⁶ Māga pak'āri, mia k'irāpaji Tachi Waibiapa jarada: “Wāara Juan Bautistapa poro choopachi paniapa. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure ba chepiit'ee parā k'ap'iade.”

¹⁷ Māgā mia k'awaaji Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure ba chepi k'inia bi āra ome tachi ome ba chepidak'a, auk'a ijāapata perā Tachi Waibia Jesucristode. Māga bita Ķsāga mia Tachi Ak'ōrepa ooda k'achia bida ayama? aji.

¹⁸ Jerusalendepema ijāapataarāpa māga ūridak'āri, k'īup'ee para beeji. Maap'eda it'aa t'ijida Tachi Ak'ōremaa. Māgajida:

—jMāgara Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure judio-eerā k'ap'iade ichiaba ba chepiit'ee, k'achia oodaamaa p'aneedak'āri māik'aapa Jesucristode ijāadak'āri! jMāgā ichita iru ome chok'ai p'anapataadait'ee!

Ijāapataarā Antioquía p'uurude chip'epatap'edaa

¹⁹ Esteban piuda t'ēepai, Jesucristode ijāapataarā jirīmaa p'anadak'āri peedait'ee, ūk'uru miruk'oodachida Fenicia eujādee, Chipre isladee māik'aapa Antioquía p'uurudee. Āchi wādap'edaa chaa Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee jarateepachida judiorāmaa aupai.

²⁰ Mamīda Cristode ijāapataarāpa Chipredepemaarā māik'aapa Cirene p'uurudepemaarā chedap'eda Antioquía p'uurude, Jesupa ooda eperāarā k'aripait'ee jarateepachida judio-eerāmaa.

²¹ Tachi Ak'ōrepa āra k'aripaji. Mapa judio-eerā chok'ara Jesucristode ijāa p'aneejida.

²² Ijāapataarā Jerusalendepemaarāpa māga ūridak'āri, Bernabē pēijida Antioquiadee.

²³ Panak'āri, Bernabepa unuji Tachi Ak'ōrepa āra k'aripada. Mapa o-īadachi. Ūraaji t'āriipa Cristode ijāadamerā māik'aapa irua oopi bik'a oodamerā.

²⁴ Bernabé eperā t'āri pia bapachi. Cristode pia ijāapachi māik'aapa oopachi Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a. Maperā eperāarā chok'ara Cristode ijāajida iru k'aurepa.

²⁵ Ma t'ēpai Bernabé wāji Tarso p'uurudee Saulo jiride.

²⁶ Unu atak'āri, ateeji Antioquiadee. Mama p'anejida año aba ijāapataarā ome jara-teemaa Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Eperāarā chok'araarāpa āchia jarateeda ūripachida. Antioquia p'uurude naapiara Cristode ijāapataarā t'i bijida Cristodeerā.

²⁷ Maapai Ak'ōre pedee jarapataarā ūk'uru wājida Jerusalendeepe Antioquiadee.

²⁸ Mama p'anide mairādepema aba t'ijarapatap'edaa Agabo, ijāapataarā k'īrapite bainī beep'eda, Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapiji jarra oodait'ee jōmaweda Roma jua ek'ari p'anirā eujāde. Wāara, ai t'ēpai māgipa jaradak'a p'asaji César Claudio Romadepema reyrā poro waibia bak'āri.

²⁹ Antioquiadepema Cristode ijāapataarāpa māga ūridak'āri, pedetezejida Judeadepema ijāapataarā k'aripadait'ee, āchia p'arat'a teedai pitapai.

³⁰ Māgī p'arat'a p'edap'eda, Judeadepema ijāapataarā ak'ipataarāmaa tee pēijida Bernabé ome māik'aapa Saulo ome.

12

Santiago peedap'edaa māik'aapa Pedro carcelde t'i nībidap'edaa

¹ Bernabé Saulo ome Antioquia p'uurude at'āri p'ani misa, Rey Herodepa Cristode ijāapataarā ūk'uru jirīmaa beejī miapiit'ee.

² Jaraji Juan ipema, Santiago espadapa peet'aadamerā.

³ Herodepa k'awaak'āri judiorā o-īa p'ani ichia oo bi unudap'eda, ichiaba Pedro jita atapiji. Māga ooji judiorāpa fiesta pan levadura wēe k'opata oo p'anide.

⁴ Pedro jita atadap'eda, Herodepa carcelde t'i nīpipiji. Mama Romadepema soldaorā dieciséis p'epachida k'īmarik'īmarīi carcel jīadamerā. Herodepa k'īsia iru bajī Pedro imiateeit'ee eperāarā taide Pascua fiesta t'ēpai.

⁵ Māgā Pedro bajī carcelde jīapari paraa. Mamīda awaraa Cristode ijāapataarāpa ewari chaa it'aa t'īpachida iru pari.

Tachi Ak'ōrepa Pedro uchiapida carceldeepa

⁶ Herodepa Pedro imiateeit'ee pada ewate ai noreweda p'ārik'ua, Pedro jua cadenapa soldao jua k'īraichaa jīp'eda, k'āi bajī āchi esajāk'a. Māimisa apemaarā soldaorā taawa jīamaa p'anapachida chi t'īupatamāi.

⁷ Māga nīde Pedromāi īdaadachi māik'aapa it'aripema āngel bainī ba cheji. Māgipa Pedro orromāi t'ōbajji māik'aapa māgaji:

—jīsapai p'īrabāji!

Māga jararuta, cadena baak'oodachida Pedro juadeepa.

⁸ Māpai ma angelpa māgaji:

—P'aru jī beep'eda, pichi chancla jī bējeji.

Māga ooji Pedropa. Maap'eda māgaji angelpa:

—Pichi īripema p'aru jī beep'eda, mi ome chēji.

⁹ Pedro uchiaji iru t'ēe, k'awa-ee wāara wa seewa angelpa oo bi. Ichi k'īsia-it'ee k'āimok'araa pik'a bajī.

¹⁰ Mamīda wāyaajida chi jīapari naapema, maap'eda araarepema ichiaba. Carcel puerta hierrodee ooda badamāi pachedak'āri calle jādee uchiadait'ee, ma puerta ichi itu ewadachi. Uchiadap'eda, calle jāde wājida māik'aapa ma angelpa ituaba atabēji.

¹¹ Māpai Pedropa k'awaaji k'āimok'araa-e bi. Mapa māgaji:

—Īrā mia k'awa bida aji, wāara Tachi Ak'ōrepa ichi āngel pēji mi k'aripait'ee Herodes juadeepa māik'aapa judiorā poroorā k'āchia oodait'ee padadeepa.

¹² Māga k'awaak'āri, Pedro wāji Mariā temaa. Māgī Juan nawe paji. Ma Juan ichiaba t'ījarapachida Marcos. Arii ijāapataarā chok'ara it'aa t'īmaa p'anajida Pedro pari.

¹³ Ma te t'īupata taawaik'a eereepa Pedropa t'īji. Māpai te ak'ipari awēra Rode ap-atap'edaapa ak'i cheji k'awaait'ee k'aīta māga nī.

¹⁴ Pedro otau k'awaak'āri, o-īadachi. O-īapa puerta ewa-ee, edaa p'īradachi jarade Pedro taawa bi.

¹⁵ Māga ūridak'āri, māgajida:

—¿K'īra k'awa-ee nībik'ā? ajida.

Mamīda ichia wāarada ak'āri, āchia māgapachida:

—Iru-epi, Tachi Ak'ōre angelpi; iru ome nipaparida ajida.

¹⁶ Māimisa Pedropa taawaik'a eereepa t'īmaa bapachi. Māpai puerta ewadap'eda, unudak'āri, p'eradachida.

¹⁷ Mamīda ichi juapa jaraji k'ŭp'ee p'aneedamerā māik'aapa nepiriji sāga Tachi Ak'ōrepa ichi carceldeepa uchia atada. Maap'eda māgaji:

—Nepiride wāti Santiagomaa māik'aapa apemaarā Cristode ijāapataarāmaa.

T'ēepai Pedro wāji awara āyaa.

¹⁸ Ewarik'āri, carcelde k'ŭraupik'a para beejī, k'awada-e pada perā sāmaa wāji Pedro.

¹⁹ Herodepa k'awaa atak'āri, jaraji jirinadamerā. Mamīda p'oyaa unuda-e pada perā, chi soldaorā jīa p'anadap'edaarāmaa iidip'eda, jita p'e atapiji māik'aapa peepik'ooji. Ma t'ēepai Herodes uchiaji Judeadeepa māik'aapa Cesarea p'uurude banaji.

Herodes piuda

²⁰ Maapai Herodes k'ŭrau baji Tiro p'uurudepemaarā ome māik'aapa Sidón p'uurudepemaarā ome. Mapa āchi wājida iru ome pedeede. Mamīda panadak'āri, p'aajida Herodes mimiapataarā poro aba, Blastomaa, irua naapiara chupiria iidinamerā āchi pari, chōoda-e pait'ee. Māga oojida āchia ne-inaa k'odait'ee netonapachida perā Herodes jua ek'ari p'anadap'edaarā eujāde.

²¹ Ma eperāpa iidinak'āri, Herodepa jaraji ichia jararu ewate chedamerā. Ma ewate pak'āri, ichi p'aru pia jī beep'eda, rey su-ak'i beeparide su-ak'i banaji māik'aapa pedeemaa beejī.

²² Ichi pedeemaa ūridak'āri, eperāarā biuk'a nībeejī māik'aapa māgapachida:

—Nāgī eperā nama pedeemaa bi eperā-eda ajida. Ak'ōre waibíak'ata bida apachida.

²³ Aramata, angelpa Herodes k'ayaapit'aaji, irua itria-e pada perā māga jaradak'āri. Mapa mok'it'a k'ida p'uapa piuji.

²⁴ Maapai ijāapataarā chok'araara ūwa wāpachida. T'imipiara jaratee wāpachida Tachi Ak'ōrepa ooda Cristo piuda k'aurepa.

²⁵ Bernabé Saulo ome Jerusalendepema ijāapataarāmaa tee chejida ma p'arat'a ijāapataarāpa teedap'edaa Antioquiade. Maap'eda waya wājida Antioquiadee. Āchi ome ateejida Juan. Māgī ichiaba t'ijarapachida Marcos.

13

Tachi Ak'ōre Jaurepa Bernabé Saulo ome awara bida

¹ Antioquiadepema Cristode ijāapataarā t'āide paraaji Ak'ōre pedee jarapataarā māik'aapa jarateepataarā. Māgīrā paji Bernabé, Simón (ichiaba t'ijarapata Nerro), Lucio Cirene p'uurudepema, Menahem (auk'a warida Galilea pidaarā poro Herodes ome) māik'aapa Saulo.

² Ewari aba māirā it'aa t'īmaa p'anide nek'oda-ee, Ak'ōre Jaurepa māgaji:

—Awara bidapāde aji, Bernabé māik'aapa Saulo, mia āra jirit'erada perā oodamerā mimia mia k'īsia iru bi āchi-it'ee.

³ It'aa t'idap'eda nek'oda-ee, māgīrā ūri jua bijida, maap'eda pējijida.

Saulo Bernabé ome Chipre islade

⁴ Tachi Ak'ōre Jaurepa māgā pēida perā, Bernabé Saulo ome wājida Seleucia p'uurudee. Mama barcode bataudap'eda, Chipre isladee wājida.

⁵ Salamina p'uurude panadak'āri, Tachi Ak'ōrepa ooda Cristo piuda k'aurepa judiorāmaa jarateemaa p'aneejida, Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede. Ichiaba Juan Marcos mama nipaji āchi ome k'aripait'ee.

⁶ Chipre isla jōmaweda bīrīpa wāyaa wādapa, jaratee wājida Pafos p'uurude panarutamaa. Mama ununajida judío t'ijarapatap'edaa Barjesús. Māgīpa petau tau k'awaa baji. Seewa-idaa bapachi, ichia Tachi Ak'ōre pedee jaraparida apachi perā.

⁷ Māgī Romadepema poro Sergio Paulo k'ōp'āyo paji. Sergio Paulo k'īsia k'awaa baji. Mapa t'ī pējī Bernabé māik'aapa Saulo, ūri k'inia bada perā āchia jarateepata Tachi Ak'ōrepa ooda Cristo piuda k'aurepa.

⁸ Mamīda āchia jarateemaa p'ani misa, māgī petau tau k'awaa bīpa, (griego pedeede Elimas apatap'edaa) jarapachi Romadepema poromaa irua ijāanaamerā āchia jaratee p'ani.

⁹ Māpai Saulo, ichiaba Pablo apatap'edaapa, Ak'ōre Jaure iru ome bapachi perā, māgī petau tau k'awaa bi k'ŭra pia ak'iji māik'aapa māgaji:

¹⁰ —¡Seewa-idaa, netuara warra! ¡K'achia ooyaa bi! ¿Chīara k'ūra k'inia bi-ek'ā seewa jara bīpa? ¿Sāap'eda Ak'ōrepa jarateepida pia seewada aparima?

¹¹ Iraweda Ak'ōrepa pi k'achia ooi't'ee. Pi tau p'āriu baibeit'ee. Taarā māgā nipait'eeda aji, ak'ōrejīru unu-ee.

Aramata Elimas tau p'ãriudachi m̄aik'aapa pariatua jiri nipapachi ichi juadeepa jidibai ateedamerã.

¹² Romadepema poropa m̄ãga unuk'ãri m̄aik'aapa ãchia jaratee p'ani ùrik'ãri, k'awaaji w̄aarata pedee p'ani. Mapa Cristode ijãaji.

Pablo Bernabé ome Antioquía p'uurude

¹³ Pablo m̄aik'aapa ichi ome nipapatap'edaarã Pafos p'uurudeepa barcode w̄ajida Perge p'uurudee. M̄ãgí p'uuru Panfilia eujãde bi. Mama p'anide Juan Marcopa ãchi atabẽiji m̄aik'aapa ãpitee w̄aji Jerusalendee.

¹⁴ Mam̄ida ãchi Pergedeepa w̄ajida Antioquía p'uurudee. M̄ãgí p'uuru Pisidia eujãde bi. Mama p'anide ñipata ewate t'ujida judiorã Tachi Ak'õre Ûraa jarateepata tede m̄aik'aapa suk'i p'aneejida.

¹⁵ M̄ãgí tedepema judiorã poroorãpa Moisepa p'ãda m̄aik'aapa Ak'õre pedee jarapataarãpa p'ãdap'eda pedeedap'eda, jara pẽijida Pablomaa m̄aik'aapa Bernabemaa:

—Tachi auk'aarã, parãpa eperãarãmaa pedee pia jara k'inia p'ani pirã, ñraweda jaradapãde aji.

¹⁶ M̄ãpai Pablo it'a ak'inĩ beep'eda m̄aik'aapa juapa jarap'eda k'Ûup'ee p'anedamerã, m̄ãgaji:

—Ûriti Israel pidaarã m̄aik'aapa parã awaraa eujãdepemaarã, Tachi Ak'õrede ijãa p'anirã.

¹⁷ Tai Israel pidaarãpa ijãa p'anida aji, chonaarãweda Tachi Ak'õrepa tai chonaarã jirit'eraji ichi-it'ee. ãchi ñwapiji Egiptode, at'ãri awaraa eujãdepemaarãk'a p'anajida m̄ida. Ichi juapa ãchi mam̄aik'aapa uchiapiji, ichi jõmaarã k'ãyaara waibiara bairã.

¹⁸ Ma awara ãchi ak'ipachi cuarenta años eujã pania w̄ee bide w̄ãyaadak'ãri.

¹⁹ Canaán eujãde panadak'ãri, ichia Canaandepema awara-awaraa to pidaarã siete k'iniipiji, ãra eujã tai judiorã chonaarãpa atadamerã.

²⁰ Ak'õrepa tai judiorã jirit'eradak'ãriipa m̄ãgí eujã Canaánde atarutamaa cuatrocientos cincuenta años paji.

—Mia t'ẽepai Tachi Ak'õrepa eperãarã charraarãk'a biji aba-abaa, ãchi ak'ipataadamerã, ichi pedee jarapari Samuel ãchi poro waibia parumaa.

²¹ M̄ãpai ãchia iidijida Samuelmaa rey ðimerã ãchi ak'ipari. Mapa Tachi Ak'õrepa Saúl ãchi rey papiji cuarenta años. M̄ãgí Quis warra paji, Benjamín èreerãdepema.

²² Ai t'ẽepai Saúl uchiapip'eda, Tachi Ak'õrepa Rey David biji iru pari. M̄ãgaji:

'Mia Jesé warra David unujida aji, mia k'inia bik'a. Ichiaba mia k'awa bida aji, irua ooit'ee mia oopi k'inia bik'a.'

(1 S 13.14)

²³ 'Rey David èreerãdeepa uchiapiji Tachi K'aripapari. M̄ãgí Jesús, Tachi Ak'õrepa p̄eida Israel pidaarã k'aripamerã, ichia naaweda jaradak'a ichi pedee jarapataarã it'aideepa.

²⁴ M̄ãgí Jesús chei naaweda, Juan Bautistapa jarateepachi jõmaweda Israel pidaarãmaa ãchi p'ek'au k'ãchia oo amaadamerã m̄aik'aapa poro choopidamerã.

²⁵ M̄ãpai Juanpa, ichi mimia aupa wãk'ãri, m̄ãgaji:

'Mi parã poro waibia-e, parãpa k'isia p'anik'a. Mam̄ida mi t'ẽepai cheit'eeda aji, eperãarã poro waibiara bi. Mia iru chancla jida èraik'araa bida aji, iru mi k'ãyaara waibiara bairã.'

(Mr 1.7)

²⁶ 'Michi auk'aarã, Abrahamdeepa uchiadap'edaarã, ichiaba parã judio-eerã, jũriti! Tachi Ak'õrepa tachi jõmaarãmaa jara p̄ei bi sãga ichia tachi o k'achiadeepa k'aripa ata k'inia bi.

²⁷ Eperãarã Jerusalende p'anapatap'edaarãpa m̄aik'aapa ãchi poroorãpa k'awada-e p'anajida Jesús Tachi Ak'õrepa p̄eida eperãarã k'aripamerã. Ichiaba k'awadak'aa paji Tachi Ak'õrepa jara k'inia bada chonaarãwedapema Ak'õre pedee jarapataarãpa p'ãdap'edaade, ñipata ewari chaa judiorãpa m̄ãgí leepata m̄ida Ak'õre Ûraa jarateepata tede. Maperã ãchiata oojida ma ùraade jaradap'edaak'a Jesús peepidak'ãri.

²⁸ Irua maarepida k'ãchia oo-e paji. Mam̄ida ãchia iru pee k'inia p'anajida. Mapa Pilatomaa iidinajida peepit'aamerã.

²⁹ Maap'eda jõma oodap'eda iru ome Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara badak'a, awaraarãpa kurasodeepa irabai atadap'eda, ñanjida.

³⁰ Mam̄ida Tachi Ak'õrepata chok'ai p'irabaiipiji.

³¹ Ai t'ẽepai iru ome chedap'edaarãpa Galileadeepa Jerusalendee unuda chok'ara unupachida, m̄aik'aapa ñrã tai auk'aarãmaa ãchia unudap'eda jara p'ani.

³² Mapa taipa parãmaa nãgí pedee pia jara k'inia p'ani. Tai judiorã chonaarãmaa Tachi Ak'õrepa jaraji

³³ aba p̄eit'ee eperãarã k'aripade. Mam̄ida ichia m̄ãgí p̄ei-e paji tai chonaarã chok'ai p'ani weda. Jip'a p̄eiji ãchideepa uchiadap'edaarã, tachi ñrapemaarã chok'ai p'anide. M̄ãgí p̄eida

paji ichi Warra Jesús, ichia chok'ai p'irabaipida. K'awa p'aní ichi Warra pëiji ichi ũraa p'ädadepema Salmode jara bairä:

'Mia idi jömaarāmaa jara bi pi mi Warra.'

(Sal 2.7)

³⁴ Tachi Ak'õrepa jaraji ichi Warra chok'ai p'irabaipiit'ee, waa piu-e pait'ee ichi ũraa p'ädade jara bik'a:

'Rey Davidmaa jaradak'a mia ooit'ee, mia wāarata jarapari perä.'

(Is 55.3)

³⁵ Ichiaba jara bi awaraa Salmo p'ädade:

'Pia mi k'ap'ia beraupi-e pait'ee, mia oopari perä pia mimaa oopi bik'a.'

(Sal 16.10)

³⁶ 'Wāara na eujāde bak'āri, Rey Davidpa ooji Tachi Ak'õrepa k'isia iru badak'a. Maap'eda jai-idaaji. Iajida chi ak'õreerā ik'aawa mäik'aapa ichi k'ap'ia beraudachi.

³⁷ Mamīda Tachi Ak'õrepa Jesús chok'ai p'irabaipida k'ap'ia berau-e paji.

³⁸ Maperāpi, tachi auk'aarā, k'awaadaipia bi Tachi Ak'õrepa tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapipari Jesús piuda k'aurepa.

³⁹ Ma k'aurepa ichide ijāapataarā p'ek'au k'achia wēe p'aní Tachi Ak'õre k'īrapite. Moisepa p'ädak'a oodap'edaa k'aurepa p'ek'au k'achia wēpak'aa paji mīda, Tachi Ak'õrepa Jesude ijāapataarā p'ek'au k'achia wēpapipari, Jesupa ooda k'aurepa.

⁴⁰ K'īrak'aupai p'anadai Tachi Ak'õre pedee jarapataarāpa p'ädap'edaade jara bik'a:

⁴¹ 'Ūriti parā chi oo iru p'anapataarāpa Tachi Ak'õrepa jara bi. Ak'iti mäik'aapa ak'itrua para bāti. Parā at'āri chok'ai p'anide mia ooit'ee ne-inaa parāpa ijāada-e pai, ai naaweda abaapa parāmaa māga jararu pijida.'

(Hab 1.5)

⁴² Pablo Bernabé ome judiorā Ak'õre Ūraa jarateepata tedee pa uchiadak'āri, chi waa k'awa k'inia p'anadap'edaarāpa chupiria iidijida ūpata ewate pak'āri waya jaratee chedamerā.

⁴³ Judiorā mäik'aapa judio-eerā Tachi Ak'õrede ijāapataarā uchiadap'eda, chok'ara wājida Pablo mäik'aapa Bernabé t'ēe. Maperā āchia ma Ak'õrede ijāapatap'edaarāmaa ũraajida k'irāpadamerā Tachi Ak'õrepa āchi k'aripada Cristo piuda k'aurepa.

⁴⁴ Apema tomiade ūpata ewate, perä jōmweda p'uuru pidaarā cheepurujida Ak'õrepa jarapida ūride.

⁴⁵ Mamīda judiorāpa unudak'āri eperāarā chok'ara see nībi, k'īraudachida mäik'aapa Pablo-maa ik'achia jaramaa p'aneejida, Cristo āpīte paara.

⁴⁶ Māpai Pablopa Bernabé ome waawee-ee p'anaujida:

—Tachi Ak'õrepa tai naapiara pëijida ajida, parā judiorāmaa ichia jara pëida Cristode jarateedamerā. Mamīda parāpa ūri k'iniada-e p'anadairā, pāchi k'īradoopa atuadait'ee. Māga p'anadairā, tai wādait'ee judio-eerāmaa jarateede.

⁴⁷ Māga oodait'ee Tachi Ak'õre Ūraa p'ädade jara bairä:

'K'õp'āyoorā ome lāmpara pëipatak'a īdaamerā ode p'ārik'ua nipadak'āri, māga pik'a mia pi pëiru mi o ak'ipimerā na p'ek'au eujādepemaarāmaa. Mia māgā pëiru k'inia bairā pia chi t'imīara beerā paara o k'achiadeepa k'aripa atamerā.'

(Is 49.6)

⁴⁸ Judio-eerāpa māga ūridak'āri, o-īa para beejī mäik'aapa Tachi Ak'õrepa jara pëida pia bida apachida. Māpai Cristode ijāajida chi Tachi Ak'õrepa k'isia iru bada ichita chok'ai p'anapataadamerā.

⁴⁹ Māgiirāpa Tachi Ak'õrepa ooda jaratee wāpachida āchi wārutamaa. Cristo piuda k'aurepa irua tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji.

⁵⁰ Mamīda judiorāpa pedeejida wēraarā āchik'a Tachi Ak'õre waawepataarā ome. Pablo Bernabé ome āpīte ik'achia pedeejida. Maperā ma p'arat'ara beerāpa mäik'aapa imik'īraarā chi p'uuru pidaarā poroorāpa Pablo Bernabé ome ma eujādeepa jēret'aajida.

⁵¹ Māirāpa māga oodak'āri, Pablo Bernabé ome āchi biiri p'ora nēep'ejida ak'ipidait'ee waa jarateeda-e pait'ee ma judiorāmaa, Cristode ijāadak'aa p'anadap'edaa perä. Maap'eda wājida Iconio p'uurudee.

⁵² Pablo Bernabé ome māgā jerek'oojida mīda, chi Cristode ijāapataarā ma eujāde o-īa p'anajida, Tachi Ak'õre Jaure āchi ome bada perä.

14

Pablo Bernabé ome Iconio p'uurude

¹ Iconiode panadak'āri, ooijida Antioquiade oodap'edaak'a. T'ūjida judiorā Ak'õre Ūraa jarateepata tede mäik'aapa jarajida Tachi Ak'õre Jaurepa jarapidak'a. Mapa judiorā chok'ara Cristode ijāajida, judio-eerā jida ichiaba.

² Mamīda judiorā Cristode ijāa k'iniada-ee p'anadap'edaarāpa pedee k'achia jaramaa p'aneejida Pablo mäik'aapa Bernabé āpīte. Mapa judio-eerā k'īraudachida āra ome.

³ Māga p'anajida mīda, āchi omé arii taarājida mäik'aapa waawee-ee jarateepachida Tachi Ak'õrepa jarapidak'a, Cristopa āchi k'aripa bapachi perä. Jarateepachida Tachi

Ak'õrepa eperãarã pia ooda Cristo piuda k'aurepa. Maperã Ak'õrepa ãchima oopiji ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa ãchi juadoopa.

⁴ Mamãda, mãga oo p'anajida mãda, ma p'uuru pidaarã k'õsia awara-awaraa p'anajida. Ûk'uru judiorã eere p'anajida, jõdee chi apemaarã Cristopa jirit'eradaarã eere.

⁵ Maapai ùk'uru judiorã mãik'aapa judio-eerã pedetezejida ãchi poroorã ome miapidait'ee; mãupa bat'a peedait'ee.

⁶ Mamãda Pabloma Bernabé ome k'awaadak'ãri, mirudachida Licaonia eujãdee, Listra p'uurude mãik'aapa Derbe p'uurude, ichiaba ma p'uuru ik'aawa.

⁷ Mama ichiaba Jesupa ooda eperãarã k'aripait'ee jarateepachida.

Listrade Pablomaa mãupa bat'adap'edaa

⁸ Listra p'uurude p'anide unujida eperã p'oyaa t'iak'aa bi, ichi t'oru weda chiwa bada perã. Ma eperã su-ak'i baji

⁹ ùrimaa Pabloma jarateemaa bi. Pabloma irumaa ak'ik'ãri mãik'aapa unuk'ãri wãara ijãa bi, k'awaji jipaipia bi.

¹⁰ Mapa ma eperãmaa golpe pedeeji:

—P'irabãiji mãik'aapa jip'a baini béeji.

Aramata ma eperã p'inajiti baini beejiji mãik'aapa p'irria beejiji.

¹¹ Pabloma ooda unudak'ãri, arii p'anadap'edaarã biuk'a nibeji Licaonia pidaarã pedeede. Mamãda Pabloma Bernabé ome ãrapa jara p'ani k'awada-e paji. Ærapa mãgajida:

—jNãgãirã ak'õre waibiarã, it'ariipa edaa che p'ani tachi t'ãide eperãarãk'!

¹² Mãpai Bernabé t'i bijida Greciadepemaarã ak'õre waibia Zeus. Jõdee Pablo t'i bijida Hermes, ichiata pedee bapachi perã.

¹³ Ma p'uuru t'ũpata k'ait'a Zeumaa it'aa t'ũpata te iru p'anajida. Maperã atapijida Zeus p'aaremaa aneemerã p'ak'a imik'ãra, paadait'ee Pablo mãik'aapa Bernabé k'ãrapite; ma awara nep'ono aneemerã teedait'ee Pablomaa mãik'aapa Bernabemaa, ãchi ak'õre waibiarã jãak'aapa.

¹⁴ Mamãda Bernabé Pablo ome k'awaadak'ãri mãgã oo p'ani it'aa t'ĩdait'ee ãchi k'ãrapite, ãchi p'aru jët'aajida t'ãri p'uapa. Maap'eda nãga bia t'ũdachida eperãarã t'ãide:

¹⁵ —Eperãarã, jããap'eda nãga oorutama? ajida. Tai ichiaba eperãarãpi parãk'a. Ma-it'ee pi tai che p'ani jaradait'ee nãgee net'aa vale-ee baibide ijãa amaadamerã; ma k'ãyaara Tachi Ak'õrede ijãadamerã, iru ichiata bapari perã. Tachi Ak'õrepa ooji pajã, na eujã, p'usa mãik'aapa ne-inaa jõmaweda aide nibi.

¹⁶ Naaweda Tachi Ak'õrepa na p'ek'au eujãdepemaarãmaa ita-aria ãchia oo k'iniata oopiji.

¹⁷ Mamãda ichia ãra ak'i baji. Mãga oo bipa ak'ipiji ichi Tachi Ak'õre. Ichiata parã-it'ee k'oi chepipari ne-uu pia chaumerã. Mãgã iru p'ani nek'odait'ee mãik'aapa o-ia p'anadait'ee.

¹⁸ Pabloma Bernabé ome ma jõma jarajida mãda, perã p'oyaaada-e paji eperãarã p'ak'a imik'ãra peenaadamerã mãik'aapa it'aa t'inaadamerã ãchi k'ãrapite.

¹⁹ Ai t'ẽepai pachejida judiorã Antioquia p'uurudeepa mãik'aapa Iconio p'uurudeepa. Eperãarã ãchi eere pa atadap'eda, Pablomaa mãupa bat'ajida peet'aadait'ee. Piu bi jãak'aapa, p'uuru k'idaa jidiu baibinajida.

²⁰ Mamãda Cristode ijãapataarã Pablomã seedaidak'ãri, waya p'irabãiji. Maap'eda waya wãji p'uurudee mãik'aapa ai norema wãji Bernabé ome Derbe p'uurudee.

²¹ Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee jarateedak'ãri Derbede, eperãarã chok'ara ijãajida. Mama bap'eda, ãpitee chejida Listradee, Iconiodee mãik'aapa Antioquiadee.

²² Ma nipadap'edaa chaa ùraajida Cristode ijãapataarã waapiara ijãa p'aneedamerã mãik'aapa mãgajida:

—It'aa wãdai naaweda, tachi ichita miadait'eeda ajida, Cristode ijãapata perã.

²³ Ichiaba ijãapataarã para bee chaa ùk'uru jirit'erajida ijãapataarã ak'i p'anapataadamerã. Mãpai it'aa t'ĩdap'eda nek'oda-ee, ijãapataarã jõmaweda Ak'õre juade bijida.

Pablo Bernabé ome Antioquia p'uurudee wãdap'edaa

²⁴ Maap'eda Pisidia eujãde wãyaajida Panfilia eujãde panarutamaa.

²⁵ Mama bide Ak'õrepa jarapidak'a jarateejida Perge p'uurude. Mamãik'aapa wãjida Atalã p'uurudee.

²⁶ Mama barcode bataudap'eda, wãjida Antioquia p'uurudee, chi ijãapataarãpa Ak'õre juade bidap'edaamã, irua ãchi pia ak'i bapariimerã. Mãgã irua k'aripapachi perã, ãchia oojida jõma irua k'inia badak'a oodamerã ma wãdade.

²⁷ Pachedak'ãri Antioquiade, Cristode ijãapataarã t'i p'ejida mãik'aapa nepirijida Tachi Ak'õrepa ãchi pari ooda. Ichiaba nepirijida Ak'õrepa judio-eerãmaa ijãapida.

²⁸ Maap'eda Pablo Bernabé ome mama taarã p'aneejida Cristode ijãapataarã ome.

15

Ijāapataarā Jerusalende chip'edaidap'edaa

¹ Maapai eperāarā Judeedeepa chejida Antioquiadee. Māgiirāpa Jesude ijāapataarāmaa jarateemaa p'aneejida. Māgajida:

—Pāchi imik'īraarā k'ap'iade tauchaa bida-e pirā Moisepa p'ādade jara bik'a, it'aa wāda-e pait'eeda ajida.

² Māpai Pablo Bernabé ome ijāti pedeejida āchi ome. Maap'eda Jesude ijāapataarāpa Pablo, Bernabé māik'aapa awaraarā pēijida Jerusalende mēgi jarateeda iidinadamerā Cristopa jirit'eradaarā māik'aapa Jerusaledepema ijāapataarā ak'ipataarāmaa.

³ Antioquidepema ijāapataarāpa āchi pēidap'eda, Fenicia eujāde māik'aapa Samaria eujāde wāyaaajida. Nepirijida judio-eerāpa Cristode ijāa p'anadap'edaa. Māga ūridak'āri, mēpema Cristode ijāapataarā o'īadachida.

⁴ Pablo Bernabé ome Jerusalende pachedak'āri, awaraa ijāapataarāpa āra auteebaijida Cristopa jirit'eradaarā ijāapataarā ak'ipataarā ome. Chip'edaidap'eda āra ome, Pablo māik'aapa Bernabé nepirijida jōma Tachi Ak'ōrepa ooda āchi pari.

⁵ Mamīda ūk'uru fariseorā Cristode ijāapataarā, p'irabaijida māik'aapa māgajida:

—Judio-eerā ijāa p'aniirāmaa tauchaa bipidaipia bi āchi imik'īraarā k'ap'iade māik'aapa oopidaipia bida ajida, Moisepa p'ādade jara bik'a.

⁶ Māpai seedachida Cristopa jirit'eradaarā māik'aapa ijāapataarā ak'ipataarā k'īsiadait'ee ma pedee jaradade.

⁷ Taarā aupedee jōnide, Pedro p'irabaiji māik'aapa māgaji:

—Ipemaarā Cristo k'aurepa, parāpa k'awa p'anida aji, taarāru Tachi Ak'ōrepa mi jirit'eraji Jesucristopa ooda eperāarā k'aripait'ee jaranamerā judio-eerāmaa, āchia auk'a Jesude ijāadamerā.

⁸ Tachi Ak'ōrepa āchi t'āride iru p'anadap'edaa k'awa bada perā, ak'ipiji ichia āchi jida k'inia iru bi, tachi k'inia iru bik'a. Māga ak'ipiji āchimaā pēik'āri ichi Jaure, tachimaā pēidak'a.

⁹ Tachi Ak'ōrepa āchi auk'a ak'ipari tachik'a. Māga k'awa p'ani āchia p'ek'au k'achia oopata auk'a wēpapak'ooda perā Cristode ijāadak'āri, tachi ome oodak'a.

¹⁰ Irā, ¿tachia sāga oodaima? ¿Oodaipia bik'ā Tachi Ak'ōrepa jara-e padata? ¿Jōma ijāapataarāmaa oopidaik'ā māgee ne-inaa chaaree Moisepa p'ādade jara bik'a? Tachia māik'aapa tachi chonaarāpa māgee ne-inaa jōmaweda p'oyaa ooda-e paji.

¹¹ Maperā māga oodaik'araa bi. Tachia ijāa p'ani Tachi Waibia Jesucristo tachi ome t'āri pia bairā, tachi o k'achiadeepa k'aripa atait'ee it'aa wādamerā. Āchia auk'a māga ijāa p'anida aji.

¹² Maap'eda jōma k'ūp'ee para beejī Bernabé Pablo ome nepirimaa p'aneedak'āri Tachi Ak'ōrepa oopida āchimaā judio-eerā t'āide, eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

¹³ Pedee aupadak'āri, Santiagopa māgaji:

—Ipemaarā, mi pedee ūriti.

¹⁴ Simón Pedropa et'ewa nepirijida aji, Tachi Ak'ōrepa judio-eerā k'aripada. Tachi Ak'ōrepa āchi jida jiripari ichideerā p'aneedamerā.

¹⁵ Māga bi iru pedee jarapataarāpa p'ādap'edaade jara bik'a:

¹⁶ Nāga bap'eda, mia Rey David trua waya papiit'ee irudeepa uchiada jua ek'ari. Mia ooit'ee Israel pidaarā t'āidepema te k'arawapataarāpa oopatak'a. Te t'eedaik'āri, ārapa t'eedeechoo jēra bada araa p'epata te chiwidik'a baini bidait'ee.

¹⁷ Māga pik'a Rey Daviddeepa uchiadap'edaarā mide ijāa p'ani mia araa p'eit'ee apemaarā mide ijāa p'aniirā ome. Maap'eda ma jōmaweda michideerā papiit'ee mi Warra k'aurepa. Māga ooit'ee chi mide ijāa p'aniirā, Daviddeepa uchiada-e paji mīda.

¹⁸ Chonaarāweda mia k'awapidak'a eperāarāmaa, māga ooit'ee. Mi, Tachi Ak'ōre Waibia (Am 9.11-12)

¹⁹ Māpai Santiagopa māgaji:

—Tachi Ak'ōrepa māga jara bairā, mia nāga k'īsia bida aji. Tachia Moisepa p'ādade jara bik'a oopidaik'araa bi judio-eerāmaa, māgiirā Tachi Ak'ōrede ijāadak'āri.

²⁰ Ma k'āyaara k'art'a p'ā pēidāma jaradait'ee k'onaadamerā nechiarā ata bidap'edaa ne-inaa juapa ooda k'īrapite, ai k'īrapite it'aa t'īpata; wēra apai ome p'anadamerā; ne-animal iyapa jīa piuda chiara k'onaadamerā, aīde waa paraa perā māik'aapa ne-animal waa k'onaadamerā.

²¹ Māgi ūraa aupai pēidaipia bi. Awaraa ūraa k'awa k'inia p'ani pirā, īpata ewari chaa ūridai Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede. Chonaarāweda Moisepa p'āda jarateepachidada aji, māgee tede māik'aapa irā at'āri māga oopata.

Judio-eerāmaa k'art'a p'ādap'edaa

²² Māpai Cristopa jirit'eraadaarā, ijāapataarā ak'ipataarā māik'aapa jōmaweda Jerusalemdepema ijāapataarāpa pedeetejida ūk'uru jirit'eradait'ee māik'aapa pēidait'ee Antioquiadee Pablo ome māik'aapa Bernabé ome. Nāgí eperāarā jirit'erajida: Judas, ichiaba t'īpatap'edaa Barsabás māik'aapa Silas. Apemaarā ijāapataarāpa māgí omé pia ak'i p'anapachida āchi poroorāk'a.

²³ K'art'a p'ādap'edaade nāga jara pēijida:

Tai, Cristopa jirit'eradaarāpa, ijāapataarā ak'ipataarā ome na k'art'ade salude pēiruta parā judio-eerāmaa Cristode ijāa p'anūrā Antioquía p'uurudepema, Siria eujādepema māik'aapa Cilicia eujādepemaarā-it'ee.

²⁴ Taipa ūrijida nāpemaarā ūk'uru parāmaa wādap'edaa, mamīda taipa pēida-eeta. Māgūrāpa pariatua āchi k'īradoopa jaratee nipajida. Maperā parāpa k'awada-e paji ijāadait'ee Moisepa p'ādade wa Pablōpa jarateedade.

²⁵ Mapa taipa pedeetejida taidepemaarā ūk'uru jirit'eradait'ee māik'aapa pēidait'ee parāmaa tai k'ōp'āyoora k'iniarā Bernabé Pablo ome.

²⁶ Taipa k'awa p'ani Pablo Bernabé ome waaweedak'aa piudait'ee Tachi Waibia Jesucristode ijāa p'ani k'aurepa.

²⁷ Mapa āchi ome parāmaa pēiruta Judas Silas ome. Āchia parāmaa jōma taipa k'īsiadap'edaa na p'ādade jara bik'a nepiridait'ee.

²⁸ Tachi Ak'ōre Jaurepa tai k'aripaji parāmaa ne-inaa audū chaaree oopinaadamerā. Nāgapai jara k'inia p'ani parāpa oodamerā.

²⁹ K'onāati nechiarā ata bidap'edaa ne-inaa juapa ooda k'īrapite, ai k'īrapite it'aa t'īpata. Ne-animal iyapa jia piuda chiara k'onāati māik'aapa ne-animal waa k'onāati. Ma awara p'ek'au onāati. Taipa jara p'anik'a ooruta pirā, pia oodait'ee.

Māgapai paji.

³⁰ Māpai ma k'art'a p'ādap'eda, pēijida Antioquiadee wādap'edaarā ome. Mama panadap'eda, ijāapataarā jōmaweda t'ī p'ejida māik'aapa ma k'art'a āchima teejida.

³¹ Ijāapataarāpa ma k'art'a leedak'āri, o-īadachida, āchi-it'ee ūraa pia bada perā.

³² Judas Silas ome Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapiru jarapataarā pada perā, ichiaba ma ijāapataarāma ūraajida t'āri o-īa p'aneedamerā.

³³ Mama p'anadap'eda, ijāapataarāpa āchi despediijida k'āiwee wādamerā.

³⁴ [Mamīda Silas arii beejī.]

³⁵ Pablo Bernabé ome ichiaba p'aneejida awaraa ijāapataarā ome Antioquiade, Tachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida Cristode jarateedait'ee.

Pablo waya wāda ichi naaweda wāda ode

³⁶ Māga p'anadap'eda, ewari aba Pablōpa māgaji Bernabemaa:

—Waya wādāma aji, ijāapataarā ak'ide, Tachi Ak'ōrepa jara pēida Cristode jaratee nidapap'edaa p'uuru chaa. Ak'idait'eeda aji, at'āri ijāa p'ani wa māga-e.

³⁷ Bernabepa ichiaba atee k'inia bajī Juan; māgí Juan ichiaba t'ījarapatap'edaa Marcos.

³⁸ Mamīda Pablōpa atee k'inia-e paji, āchi ik'aawaapa uchiada perā Panfilia eujāde, āchi mimia at'āri aupada-eeta.

³⁹ Ijāti pedeedap'eda, āchi o chaachaa jital'oodachida. Bernabé wāji Chipre isladee Marcos ome.

⁴⁰ Jōdee Pablōpa jirit'eraji Silas ichi k'ōp'āyo pamerā. Ijāapataarāpa āchi omé Ak'ōre juade bijida irua āchi pia ak'i bapariimerā. Māpai Pablo ichi k'ōp'āyo ome wāji.

⁴¹ Wāyaajida Siria eujāde māik'aapa Cilicia eujāde. Ijāapataarā ūraa wājida āchi para bee chaa.

16

Timoteopa Pablo Silas ome k'ōp'āyoada

¹ Mamāik'aapa Pablo Silas ome panajida Derbe p'uurude māik'aapa Lистра p'uurude. Mama unujida ijāapari t'ījarapatap'edaa Timoteo. Chī nawe judío wēra Cristode ijāapari paji. Jōdee chi ak'ōre Greciadepema paji.

² Ijāapataarā Listradepemaarā māik'aapa Iconiadepemaarāpa Timoteo pia t'o p'anadap'edaa perā,

³ Pablōpa ichi ome ateeji mamāik'aapa. Mamīda uchiadai naaweda, iru k'ap'iade tauchaa biji māpemaarā judiorā k'aurepa. Ma eujādepema jōmaarāpa k'awajida Timoteo ak'ōre Greciadepema paji māik'aapa ārapa tauchaa bidak'aa paji āchi warrarā k'ap'iade.

⁴ P'uuru bee chaa wāyaa wādak'āri, jara bēi wāpachida Cristopa jirit'eradaarāpa māik'aapa ijāapataarā ak'ipataarāpa jara pēidap'edaa Jerusaleendeepa.

⁵ Māgā ijāapataarāpa pipiara k'awaajida Cristopa oopi k'inia bi āchima māik'aapa waapiara ijāajida irude. Ma awara ewari chaa ijāapataarā chok'araara iwa wājida.

Pablo k'āimok'araa pik'a bada Troas p'uuru

⁶ Ma wārutade wāyaajida Frigia eujāde māik'aapa Galacia eujāde, Tachi Ak'ōre Jaurepa jarateepi-e pada perā Āsia eujāde.

⁷ Misia eujāde panadak'āri, wādait'ee paji Bitinia eujādee. Mamīda Jesús Jaurepa wāpi-e paji.

⁸ Mapa Misia eujāde wāyaajida Troas p'uuru parutamaa.

⁹ Panadap'edaa ewate p'ārik'ua, Pablo k'āimok'araa pik'a bide unuji Macedonia eujādepema imik'ra baini bi. Māgipa chupiria iidiji Pablo wāmerā ichi eujādee. Māgaji:

—Chéji Macedoniadee tai k'aripade.

¹⁰ Pablo māgá k'āimok'araa pik'a bap'eda, aramata net'aa p'e atajida wādait'ee Macedoniadee, k'isia p'anadap'edaa perā Tachi Ak'ōrepa jarateepi k'inia bi Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee ma eujāde. Ma wādap'edaade mi jida auk'a wāji.

Pablo Silas ome Filipos p'uuru

¹¹ Troas p'uurudeepa tai barcode bataujida. Mata Samotracia islade panajida. Mamāik'aapa ai norema Neápolis p'uuru panajida.

¹² Neapolideepa wājida Filipodee. Māgí p'uuru waibia Macedonia eujāde bi. Ma p'uuru Romadepemaarā chok'ara p'anapachida. Mama k'āima chok'ara-ee p'anajida.

¹³ Īpata ewate tai wājida p'uurudeepa to idee, ma p'uurudepema judiorā it'aa t'īpatamāi unudai ĵak'aapa. Unu atadak'āri, su-ak'i p'aneejida māik'aapa jarateemaa p'aneejida wēraarā cheepurudap'edaarāmaa.

¹⁴ Ma wēraarā t'āide baji aba t'ījarapatap'edaa Lidia. Ma wēra Tiatira p'uurudepema paji. Māgipa netopachi p'aru pia t'ida p'up'uchia. Māgí wērapa Tachi Ak'ōremaa it'aa t'īpachi. Maperā Ak'ōrepa irumaa ūripiji Pablopa jaratee bi. Pia ūrik'āri, Cristode ijāa beejí.

¹⁵ Iru poro choopip'eda ichi te pidaarā ome, taimaa māgaji:

—Parāpa unu p'ani pirā mi wāra ijāa bi Jesucristode, mi tede p'ana chéti.

Māga jara bipa wājida ichi temaa.

Filipos p'uuru de carcelde p'anadap'edaa

¹⁶ Ewari aba tai waya it'aa t'ide wādak'āri it'aa t'īpatap'edaamaa, unujida awēra. Māgí awēra esclava paji. Māgipa ne-inaa p'asait'ee bi jarapachi, ichi k'ap'iade netuara merātia bada perā. Mapa ma awēra chiparipa p'arat'ara ĵitapachi ichi k'aurepa.

¹⁷ Māgí awēra tai t'ēe bia wāpachi:

—Nāgí eperāarā Tachi Ak'ōre Waibiapa pēida jarateedamerā sāga eperāarā it'aa wādai.

¹⁸ Ewari chok'ara māga oopachi tai wārutamaa. Mata ewari aba Pablopa ūriamaadaik'āri, āpíte ak'iji māik'aapa māgaji ma netuara k'ap'iade merātia badamaa:

—Jesucristo jōmaarā poro waibia perā, ichi t'ide mia pimaa jara bi uchiadamerā jā wēra k'ap'iadeepa.

Aramata ma netuara uchiadachi.

¹⁹ Ma awēra chipariirāpa māga unudak'āri, k'awaajida āchi p'arat'a waa p'oyaa ĵitade-iru k'ap'ia. Mapa Pablo Silas ome ĵita atadap'eda, ateejida āchi p'uurudepema poroorāmaa, māgīrā chip'edaipatap'edaamāi.

²⁰ Ma Romadepema poroorāmaa ateedap'eda, māgajida:

—Na judiorāpa tachi p'uuru pidaarā k'īraupirutada ajida,

²¹ māik'aapa ne-inaa jarateemaa p'ani tachi Romadepemaarāpa oopata awara. Taipa māga ūri k'iniada-e p'anida ajida.

²² Māpai p'uuru pidaarā chok'ara seedachida. Āchi poroorāpa Pablo Silas ome p'aru ērapijida māik'aapa wipijida pak'urupa.

²³ Pia wipit'adap'eda, carcelde t'it'aaajida māik'aapa carceldepema ĵāparimaa jarajida pia ĵamerā, carceldeepa uchiapiamaapa.

²⁴ Chi ĵaparipa māga ūrik'āri, calabozo edupiarā badade t'i nībiji māik'aapa āchi būri t'ik'ooji cepode.

²⁵ Māgá iru p'anajida mīda, Pablo Silas ome it'aa t'īmaa māik'aapa k'arimaa p'anajida Tachi Ak'ōremaa. Jōdee chi apemaarā carcel pidaarāpa ūrii p'anajida.

²⁶ Esapite pak'āri, awērachai golpe wēre nībeejí. Ma carcel perā t'eedachi. Aramata chi puerta jōmaweda ewak'oodachida. Presoorā juade nībada cadena māik'aapa cepo ichiaba jōma ēt'ak'oodachida.

²⁷ Ma carceldepema ĵaparipa unuk'āri chi puerta jōma ewa jēra bi, ichi espada ēt'a ataji ichi juadoopa piudariit'ee, carcel pidaarā jōma uchiadai p'ani ĵak'aapa.

²⁸ Mamīda Pablopa biaji ichi badamāiipa māgí ĵāparimaa:

—ĵāgá oonāaji! ĵTai jōma nama p'anipi!

²⁹ Māpai carceldepema jīaparipa lāmpara aneepip'eda, t'ūdachi Pablo māik'aapa Silas p'anadap'edaamāi. Āchi k'īrapite wirriwirri bedabai nībanaji p'era nībipa.

³⁰ Uchia p'e atap'eda calabozo edupiara bideepa, māgaji:
–Jarateepataarā, ζk'āata oopia bima aji, mi it'aa wāit'ee?

³¹ Māpai p'anaujida:

–Jesucristode ijāaji. Māgara pi, pichi tedepemaarā ome it'aa wādayada ajida.

³² Māpai Tachi Ak'ōrepa jara pēida Cristode jarateejida ma jīaparimaa māik'aapa ichi tede p'anadap'edaarāmaa.

³³ Aramata ma carceldepema jīaparipa Pablo Silas ome ateeji sūk'ooit'ee āchi k'ap'iade t'udak'a jēra bada. Maap'eda iru ichi tedepemaarā ome poro choopijida.

³⁴ Māpai teedaa p'e atee'eda, nek'opiji. Ma carcel jīapari ichi tedepemaarā ome o-īa p'anajida Tachi Ak'ōrede ijāadap'edaa perā.

³⁵ Ai norema tap'eda Romadepema poroorāpa āchi jīapataarā pēijida ma carceldepema jīaparimaa, Pablo Silas ome uchīa pēimerā.

³⁶ Maperā carceldepema jīaparipa māgaji Pablomaa:

–Mi poroorāpa jara pēi p'anida aji, parā uchīa pēimerā. Mapa k'āiwee wāti namāik'aapa.

³⁷ Mamīda Pabloma māgaji Romadepema poroorāpa pēidap'edaarāmaa:

–Tai auk'a Romadepemaarā p'anita, wijidada aji, jōmaarā k'īrapite, charramaa ateeda-ee. Maap'eda carcelde t'ipijida. Irā jōdee, ζmerā uchiapi k'inia p'ani-ek'ā? ¡Māga-epi! Namāik'aapa wāda-eda aji, āchia uchīa pēi cheda-emāi āchi k'īradoopa.

³⁸ Pabloma jarada āchi poroorāmaa jaranadak'āri māik'aapa jā eperāarā auk'a Romadepemaarāda adak'āri, māirā poroorā p'eradachida, āchia wipidap'edaa perā māik'aapa carcelde t'i nībidap'edaa perā.

³⁹ Mapa chedap'eda, chupiria iidijida Pablomaa Silas ome perdonaadamerā āchia oodap'edaa. Māpai uchiapijida carceldeepa māik'aapa p'uurudeepa.

⁴⁰ Pablo Silas ome ma carceldeepa uchiadap'eda, wājida Lidia temaa. Mama ijāapataarā jōmaarāmaa ūraajida t'āri o-īa p'anedamerā. Maap'eda wājida ma p'uurudeepa.

17

Tesalónica p'uuru pidaarā k'īrauk'oodaidap'edaa Pablo Silas ome

¹ Mamāik'aapa āchi wādade Pablo Silas ome wāyaajida Anfīpolis p'uurude māik'aapa Apolonia p'uurude. Maap'eda Tesalónica p'uurude panajida. Māgi p'uurude baji Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata te.

² Maperā Pablo ichia oopatak'a p'uurude panak'āri, jāmaa wāji. Mama beeji tomia ōpee māik'aapa iipata ewari chaa aupedeeji arii p'anadap'edaarā ome.

³ Ak'ōre Ūraa p'ādade ak'īpipachi sāga Cristo chupiria nībait'ee māik'aapa piup'eda, p'irabaiit'ee. Jarapachi:

–Nāgi Jesús parāmaa mia jaratee bi Cristota, Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā k'aripamerā.

⁴ Māga ūridak'āri, judiorā ūk'uru Cristode ijāajida māik'aapa araa nipapachida Pablo māik'aapa Silas ome. Ichiaba ijāajida judio-eerā; Tachi Ak'ōrede ijāa p'anadap'edaarā chok'ara māik'aapa wēraarā p'arat'ara beerā.

⁵ Judiorā Cristode ijāada-ee p'anadap'edaarāpa māga unudak'āri, k'īraudachida. Mapa jirijida eperāarā mimiadak'aa p'anadap'edaarā, p'uuru pidaarā k'īraupit'aadamerā Pablo māik'aapa Silas ome, pedee jōnīpa āra āpīte. Māgā p'uuru pidaarā jōma k'īraupit'aadap'eda, Jason tede t'ūdachida, Pablo Silas ome uchīa atadap'eda, p'uuru pidaarāmaa teedit'ee.

⁶ Mamīda māgi tede āra unuda-e pak'āri, uchīa atajida Jasona māik'aapa awaraa ijāapataarā. Maap'eda āchi p'uurudepema poroorāmaa ateejida. Mama panadak'āri, biapachida:

–Irā eperāarā Roma jua ek'ari p'anīrā k'īsia awarapipataarā nama che p'anida! ajida.

⁷ Ma awara māgīrā Jasonpa ichi tede auteebaiji. Māirāpa oodak'aa Cesarpa oopi bik'a. Jīp'a jara p'ani ichi k'āyaara rey aba waibiara bida ajida, t'ījarapata Jesús.

⁸ Māga ūridak'āri, ma p'uuru pidaarā māik'aapa āchi poroorā k'īraupik'a para beeji.

⁹ Mamīda Jasonpa apemaarā ijāapataarā ome p'aajida āchi uchīa pēidamerā. Māpai k'ena pēijida.

Pablo Silas ome Berea p'uurude

¹⁰ Ma p'ārik'ua weda ijāapataarāpa Pablo Silas ome Berea p'uurudee pēijida. Mama panadak'āri, t'ūjida judiorā Ak'ōre Ūraa jarateepata temāi.

¹¹ Māpema judiorā Tesalonicadepema k'āyaara k'īsia k'awaara p'anajida. Mapa Pabloma jaratee bi ūri k'inia p'anajida. Māga ūridap'eda, ewari chaa Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda ak'īpachida k'awaadait'ee wāara jara bi Pabloma jara bik'a maa-e pirā awara jara bi.

¹² K'awaadak'āri wāarata jara bi, māgidepemaarā judiorā chok'ara ijāajida. Ichiaba judio-eerā wēraarā p'arat'ara beerā chok'ara ijāajida, imik'īraarā jida ichiaba.

¹³ Mamīda Tesalonicadepema judiorāpa ūridak'āri Pablopa Tachi Ak'ōrepa jara pēida jarateemaa bi Bereade, wājida ma p'uuru pidaarā k'īraupit'aade.

¹⁴ Aramata mēpema ijāapataarāpa Pablo pēijida k'ōp'āyoorā ūk'uru ome p'usa idee. Jōdee Silas Timoteo ome Bereade p'aneejida.

¹⁵ Chi Pablo ome wādap'edaarāpa iru ateejida Atenas p'uurudee. Waya āpītee uchiadait'ee pak'āri, Pablopa jara pēiji Silamaa Timoteo ome taarā-ee chedamerā ichimaa.

Pablo Atenas p'uurude

¹⁶ Atenas p'uurude Pablopa Silas māik'aapa Timoteo nimaa beejī. Mama bide unuk'āri chok'ara ne-inaa iru p'ani eperā juapa ooda ai k'īrapite it'aa t'īpata, t'āri āriidachi.

¹⁷ Mapa aupedeepachi judiorā ome māik'aapa judio-eerā Tachi Ak'ōre waaweepataarā ome Ak'ōre Ūraa jaratepata temāi. Ichiaba māga oopachi ewari chaa chi unuru ome ma p'uurude net'aa netopatamāi.

¹⁸ Mama ūk'uru poro wēsaa beerā t'ījarapatap'edaa Epicūreo eerepemaarā māik'aapa Estoico eerepemaarā aupedee p'aneejida Pablo ome. Māirā ūk'uruurāpa māgapachida:

—¿K'āata jara k'īnia bima apachida, na pedee-idaa bipa?

Awaraarāpa māgapachida:

—Awaraa eujādepemaarā ak'ōre waibiapa ooda jaratee bida apachida.

Māga jarapachida Pablopa jarateemaa bada perā Tachi Ak'ōrepa ooda Jesús piuda k'aurepa māik'aapa jarateepachi perā tachi piuda t'ēpai waya chok'ai p'irabaidait'ee.

¹⁹ Māpai āchia Pablo ateejida Areopagomaa, āchi poro wēsaa beerā cheepurupatamaa ūraa ūride. Mama iidijida:

—¿Taipa pia jaratee bi k'awaadaik'ā? ajida.

²⁰ Taipa waide ūrida-e p'anida ajida, pedee pia jaratee bik'a. Mapa k'awa k'īnia p'anida ajida.

²¹ Ma Atenas pidaarā māik'aapa awaraarā arii p'anadap'edaarā mimiada-e p'anadak'āri, p'anapachida ne-inaa chiwidi pedeemaa māik'aapa ūrimaa.

²² Māpai Pablo bainī beejī āchi k'īrapite Areopagode māik'aapa māgaji:

—Atenas p'uuru pidaarā, mia unu bi parāpa ak'ōre waibia k'īra t'ādoō waaweepata.

²³ Mī wāyaak'āri parā it'aa t'īpatamāi, unuji net'aa chok'ara iru p'ani ai k'īrapite it'aa t'īpata. Mama bide unuji parā altar bide p'ā bi: *Tachi Ak'ōre Waibia k'awada-e p'ani-it'ee*. Parāpa k'awada-eda a p'ani Ak'ōrepa ooda mia jaratee bi.

²⁴ 'Nāgi Ak'ōrēpata ooji na eujā māik'aapa jōma aide nībi. Nāgita, Tachi Ak'ōre, jōmaarā Waibia na p'ek'au eujāde māik'aapa pajāde. Nāgi Ak'ōre eperāarāpa te oodade bak'aa, ²⁵ ichi-it'ee p'ua-e bairā ne-inaa eperāarāpa oopata ichi-it'ee. Ichiata eperāarā chok'ai p'anapipari, iyapaapipari māik'aapa tachimaa ne-inaa jōmaata teepari pia p'anapataadamerā.

²⁶ 'Eperā abaadeepa eperāarā k'īra t'ādoō uchiapiji, na p'ek'au eujā jōmaade p'anapataadamerā. Ai naaweda k'īsia iru bajī sāapai uchiapii'ee māik'aapa sāmaata p'anapii'ee.

²⁷ Tachi Ak'ōrepa māga ooji eperāarāpa iru jiridamerā. Tachi taupa nāgi Ak'ōre unuda-e p'ani mīda, iru k'awadai, wāara tachimāiipa t'imia-ee bairā.

²⁸ Iru k'aurepa tachi chok'ai p'ani; p'irriapata māik'aapa na eujāde p'anapata. Pāchi k'arik'a p'āpataarāpa jaradap'edaak'a māga bi: "Tachi, Tachi Ak'ōre Waibiapa ooda".

²⁹ Maperā k'īsiadaik'araa bi Tachi Ak'ōre santok'a bi, eperāarāpa k'īsiadap'eda oopatak'a nēedee, p'arat'adee maa-e pirā māūdee.

³⁰ Naaweda Tachi Ak'ōrepa miapi-e paji māgee k'īrapite it'aa t'īpatap'edaarā, iru waide k'awada-e p'anadap'edaa perā. Mamīda irā jōmaarāmaa jara bi p'ek'au k'achia oo amaadamerā māik'aapa ichide ijāadamerā.

³¹ Ichia māga jara bi na ewari na p'ek'au eujādepemaarāpa oopata jōmaweda ak'iit'ee perā, k'awaait'ee pia wa k'achia. Māga ooi't'ee ichia pēida Jesucristopa. Cristopa eperāarāpa oopata māgā ak'ii, ichia k'achia ook'aa pada perā na eujāde nipak'āri. Tachia k'awa p'anida aji, Ak'ōrepa iru jirit'eraji, iru piup'eda, chok'ai p'irabaipida perā.

³² Arii p'anadap'edaarāpa ūridak'āri eperā piup'eda chok'ai p'irabaida, ūk'uru ēi para beejī māik'aapa ūk'uruurāpa māgajida:

—Na ewari waya ūridayada ajida, pi pedee.

³³ Māpai Pablo uchijai mamāik'aapa.

³⁴ Mamīda ūk'uruurāpa ijāajida Pablopa jarada māik'aapa Cristode ijāa p'aneejida. Ma ijāadap'edaarā t'āide bajī imik'īra t'ījarapatap'edaa Dionisio. Māgi Areópago poro wēsaa

beerā cheepurupatadepema paji. Ichiaba bajī wēra t'ijarapatap'edaa Dámaris māik'aapa awaraarā.

18

Pablo Corinto p'uurude

¹ Ma t'ēepai Pablo wāji Atenas p'uurudeepa Corinto p'uurudee.

² Mama ununaji judío t'ijarapatap'edaa Áquila. Māgí Ponto eujādepema paji. Ewaa pache bajī chi wēra Priscila ome Italia eujādeepa, César Claudiopa judiorā jōmaweda jērek'ooda perā Roma p'uurudeepa.

³ Pablo p'asiade wāk'āri ma judío badamaa, k'awaa ataji ichi jīak'a Aquilapa carpa oopari. Mapa Pablo āra ome beejī ma mimia oomaa.

⁴ Mama bide iipata ewari chaa wāpachi Ak'ōre Ūraa jarateepata temaa jarateede judiorāmaa māik'aapa judio-eerāmaa Cristode ijāadamerā.

⁵ Silas Timoteo ome pachedak'āri Macedoniadeepa, Pablopa ewari chaa Tachi Ak'ōrepa jara pēida Cristode jarateemaa bapachi, judiorāpa ijāadamerā Jesuta Cristo, Tachi Ak'ōrepa pēida.

⁶ Mamīda judiorā, ichi pedee ijāa k'iniada-ee p'anadap'edaarāpa ik'achia jaramaa p'aneejida. Mapa Pablopa ichi p'aru jī bada jīap'ejī ak'ipiit'ee āchīmaa waa jaratee-e. Maap'eda māgaji:

—Pāchi k'īradoopa atuadait'eeda aji, piudak'āri. Idideepa mi wāit'eeda aji, judio-eerāmaa Tachi Ak'ōrepa jarapi bi jarateede.

⁷ Māga jarap'eda, Pablo wāji Ticio Justo apatap'edaa temaa jarateede. Māgí eperāpa Tachi Ak'ōremaa it'aa t'īpachi. Ichi te bajī Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata te ik'aawa.

⁸ Pablopa mama jarateemaa bide, Cristode ijāaji ma Ak'ōre Ūraa jarateepata tedepema poro, t'ijarapatap'edaa Crispo. Chi te pidaarā jida auk'a ijāajida māik'aapa apemaarā Corinto pidaarā chok'ara Pablopa jarateeda ūridap'edaarā ichiaba ijāajida. Mapa māirā jōma poro choopijida.

⁹ At'āri Corinto p'uurude p'anide ewari aba p'ārik'ua k'āimok'araa pik'a bide Tachi Ak'ōrepa māgaji Pablomaa:

—Waawee-ee jaratēejī na p'uurude

¹⁰ michideerā nama chok'ara nībairā. Mi pi ome bairā, apidaapa pi k'achia ooda-e.

¹¹ Tachi Ak'ōrepa māga jarada perā, Pablo mama beejī año aba ap'eda esa-auk'a, Tachi Ak'ōrepa jara pēida Cristode jarateemaa.

¹² Mamīda, mama bide, Romadepema Galión apatap'edaa Acaya eujādepema poro waibia bak'āri, judiorā chok'ara pedeteejida māik'aapa Pablo jita ateejida iru k'īrapite.

¹³ Mama māgajida:

—Na eperāpa jaratee bi Tachi Ak'ōrede ijāadamerā māik'aapa irumaa it'aa t'īpataadamerā. Mamīda jaratee-eda ajida, Moisepa p'ādade jara bik'a oodamerā.

¹⁴ Māpai Pablo pedeeit'ee arude, Galionpa māgaji ma judiorāmaa:

—Na eperāpa ne-inaa k'achia oo bada paara maa-e pirā chīara pee bada paara, mia ak'ik'ajida aji.

¹⁵ Mamīda jara p'anadairā chīara t'ī māik'aapa parāpa ūraa p'ādade, pāchi pitapai ma nepira ak'idapāde aji. Mia parā nepira ak'i k'inia-eda aji.

¹⁶ Aramata jērek'oojī ichimāiipa.

¹⁷ Māpai arii ak'ip'anadap'edaarāpa Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tedepema poro Sóstenes jita atadap'eda, wijida Galión k'īrapite. Mamīda iru-it'ee maarepida p'ua-e paji.

Pablo waya Antioquia p'uurudee wāda

¹⁸ Ai t'ēepai Pablo taarā beejī Corinto p'uurude. Māpai ijāapataarāmaa despēdiip'eda, Siria eujādee wāji Priscila māik'aapa Áquila ome. Cencrea p'uurude barcode batau naaweda, Pablopa ichi poro bi-si wēt'aaji. Māga ooji ak'ipiit'ee ichia Tachi Ak'ōremaa ooit'eeda ada ooda.

¹⁹ Ma wārutade Éfeso p'uurude panadak'āri, Pablo t'īunaji Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tede judiorā ome pedeeit'ee.

²⁰ Ichia jarateeda ūridak'āri, chupiria iidijida āchi ome taarā beemerā. Mamīda Pablopa k'inia-e paji.

²¹ Māgaji:

—Irā wāit'eeda aji. Mamīda waya cheit'eeda aji, Tachi Ak'ōrepa k'inia bi pirā.

Māpai Pablo batauji māik'aapa wāji. Jōdee Priscila Áquila ome mama p'aneejida.

²² Pablo Cesarea p'uurude panak'āri, mamāik'aapa wāji Jerusalendee ijāapataarā ak'ide. Maap'eda wāji Antioquia p'uurudee. Māgí p'uuru Siria eujāde bi.

²³ Antioquiade bap'eda, wāji ijāpataarā para bee chaa āchi ak'ide māik'aapa ūraade. Māga oo wāji Galacia eujāde māik'aapa Frigia eujāde.

Apolopa Éfeso p'uurude jarateeda

²⁴ Maapai judío t'ijarapatap'edaa Apolo pacheji. Māgí Alejandría p'uurudepema paji. Māgí p'uuru Egipto eujāde bi. Māgí judiopa Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda pia k'awa baji. Ma awara pia jarateepachi.

²⁵ Māgipa o-ī-īa jarateepachi Juan Bautistapa jarateedak'a, eperāarāpa āchia p'ek'au k'achia oopata oo amaadamerā māik'aapa poro choopidamerā ak'ipidait'ee Tachi Ak'ōrede ijāa p'ani. Ichiaba jarateepachi Jesucristo Tachi Ak'ōrepa pēida.

²⁶ Apolo Éfeso p'uurude pachek'āri, waawee-ee jarateemaa beejī judiorā Ak'ōre Ūraa jarateepata temāi. Māga ūridak'āri, Priscila Áquila ome āchi temaa ateejida. Māpai Apolomaa jarateejida jōma āchia k'awadap'edaa, Tachi Ak'ōrepa ooda Jesucristo k'aurepa.

²⁷ Maap'eda, Apolo Acaya eujādee wā k'inia bak'āri, Efesodepema ijāpataarāpa k'art'a p'ājida jāpemaarāmaa iru auteebaidamerā. Māgá mama panak'āri, irua k'aripai Cristode ijāpataarā waapiara ijāadamerā. Tachi Ak'ōre t'āri pia bapari perā, āchimaa Cristode ijāapiji, Apolo mamaa wāi naaweda.

²⁸ Apolo mama bide jōmaarā taide Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda ak'ipachi māik'aapa jarateepachi Jesucristo Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā k'aripamerā. Mapa judiorāpa maarepida p'oyaa p'anauda-e paji.

19

Pablo Éfeso p'uurude

¹ Apolo Corinto p'uurude bi misa, Pablo wāyaaji Galacia māik'aapa Frigia eujāde Éfeso p'uurude parumaa. Mama Cristode ijāpataarā ununaji.

² Māpai Pablopa iidiji:

—Parāpa Cristode ijāadak'āri, ¿Tachi Ak'ōre Jaure parā k'ap'iade ba chejik'ā? aji.

P'anaujida:

—Taipa k'awada-eda ajida, Tachi Ak'ōre Jaure ba chepari ijāpataarā k'ap'iade.

³ Māpai Pablopa iidiji:

—Parāpa poro choopidak'āri, ¿k'āare-it'ee poro choopijidama? aji.

P'anaujida:

—Juanpa jaradak'a poro choopijida ak'ipidait'ee p'ek'au k'achia oo amaa k'inia p'ani.

⁴ Māpai Pablopa māgaji:

—Juanpa wāara poro choojida aji, waa p'ek'au k'achia oo k'iniada-e p'anadap'edaarā. Mamīda Juanpa ichiaba jarapachi ijāadamerā ichi t'ēe cheru eperāde. Māgí eperā Jesucristo.

⁵ Ma eperāarāpa māga ūridak'āri, aramata āchi poro choopijida Tachi Waibia Jesús t'īde ak'ipidait'ee irude ijāa p'ani.

⁶ Maap'eda Pablopa jua bijī ma poro choodap'edaarā īri. Māgá bik'āri, Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure āra k'ap'iade ba chepiji. Māgápa āramaa pedeepipachi k'awada-e p'ani pedeede. Māgá jarajida Tachi Ak'ōrepa jarapidak'a.

⁷ Chi māgá poro choodap'edaa eperāarā doce paji.

⁸ Maap'eda Pablo wāji Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata tedee. Mama īpata ewari chaa atane ōpee Tachi Ak'ōre Ūraa waawee-ee jarateejī. Jaraji Tachi Ak'ōrepa pia ooda Jesucristo pēik'āri, judiorāpa irude ijāadamerā.

⁹ Mamīda ūk'uruurāpa ijāa k'iniada-e paji Pablopa jaratee bada māik'aapa waapiara pedee k'achia jarajida Tachi Ak'ōre Ode P'aniirā āpīte. Maperā Pablo mamāik'aapa āyaa wāji ijāpataarā ome. Jaratee banaji eperā t'ijarapatap'edaa Tirano escuelade. Mama ewari chaa jarateepachi.

¹⁰ Irua Tachi Ak'ōre Ūraa jarateejī año omé. Māgá judiorā māik'aapa judio-eerā Ásia eujāde p'anapatap'edaarāpa ūrijida Tachi Ak'ōrepa jara pēida Jesude.

¹¹ Ichiaba Tachi Ak'ōrepa Pablomaa oopipachi ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa.

¹² Pablo k'ap'iade p'aru t'ōbaidapapai, k'ayaa beerā jipapachida. Ichiaba netuara eperāarā k'ap'iade merātia bee uchiapachida.

Netuarapa Esceva warrarāmaa ooda

¹³⁻¹⁴ Māpema judiorā ūk'uru Cristode ijāada-e p'anadap'edaarāpa netuara merātia bee eperāarā k'ap'iadeepa uchiapik'oopachida. Māga oo nipajida judiorā p'aareerā poro Esceva warrarā. Āra siete paji. Māirāpa k'awaadak'āri netuaraarā uchīa p'ani Pablo

k'aurepa ichia Tachi Waibia Jesús t'í jarak'ári, auk'a oo k'inia p'anejida. Mapa jarajida netuara merätia bimaa:

—¡Pablopa jara bi Jesús t'íde uchiati!

¹⁵ Mamída mąga oodak'ári, ma netuara eperā k'ap'iae merätia badapa mągaji:

—Mia k'awa bida aji, Jesús. Ichiaba k'awa bi k'aita Pablo. Mamída parā ¿k'airāma? aji.

¹⁶ Mąpai ma netuara k'ap'iae merätia bada eperāpa āchi ĩri cheji mąik'aapa āchi jōmaweda sĭk'ooji. Mągā p'u oop'eda, chi netuara uchiapi chedap'edaarā mamąik'aapa āk'adaa p'ira uchiak'oodachida.

¹⁷ Ēfeso p'uuruude p'anapataarā, judiorā mąik'aapa judio-eerāpa mąga ũridak'ári, jōmaarāta p'erajida mąik'aapa Tachi Waibia Jesús t'í pia t'o p'anajida.

¹⁸ Mąpemaarā ũk'uru Cristode ijāa p'anejida. Maap'eda Pablomaa jara chepachida āchia k'achia oopatap'edaa, ai naaweda ijāa p'anadap'edaa perā petau tau k'awaa beerāpa oo p'anadap'edaade.

¹⁹ Ichiaba ũk'uru petau tau k'awaa beerāpa aneepachida āchi libro jōmaarā taide paak'oodait'ee. Mągĭ libro valor p'arat'ade juasiadak'ári, uchiaji p'arat'a tau cincuenta mil.

²⁰ Ma jōma oo p'anadap'edaa k'aurepa ma eujādepemaarāpa waapiara ijāapachida Tachi Ak'ōrepa jarapidade.

²¹ Ma t'ēepai, Tachi Ak'ōre Jaurepa Pablomaa k'ĭsiapiji wāit'ee Jerusalendee, wāyaap'eda Macedonia eujāde mąik'aapa Acaya eujāde. Ichiaba Jerusalendee pa Pablo wā k'inia baji Romadee.

²² Mąga k'ĭsiap'eda, Pablopa chi k'ōp'āyoorā Timoteo Erasto ome naa pĕiji Macedonia eujādee. Jōdee ichi Āsia eujāde jarateemaa beejĭ. Maap'eda wāji āra t'ēe.

Ēfeso p'uurudepemaarā k'ĭraudaidap'edaa

²³ Maapai Tachi Ak'ōre Ode P'anĭrā k'aurepa, Ēfeso p'uurudepemaarā jōma k'ĭraupik'a para baji

²⁴ ne-inaa p'arat'adee oopari Demetrio apatap'edaapa āra āpite pedee k'achia jarada perā. Mągĭ eperāpa ne-inaa ma-āri santok'a p'arat'adee oopachi, āchi it'aa t'ĭpata nawe Artemisa te waibia k'irāpapatadamerā. Mąga oo bĭpa ichia mąik'aapa apemaarā ne-inaa oo k'awaa beerāpa p'arat'a waibia jitapachida.

²⁵ Maperāpi Demetriopa mągĭrā mąik'aapa awaraa ne-inaa oo k'awaa beerā t'ĭ p'e atap'eda, mągaji:

—K'ōp'āyoorā, parāpa k'awa p'anida aji, nągĭ mimia oo p'anĭpa tachi p'arat'a jitapata.

²⁶ Ma awara parāpa unu p'anĭ mąik'aapa ũri p'anĭ Pablopa jaratee bi, ne-inaa ooda eperāarāpa ai k'ĭrapite it'aa t'ĭpata ak'ōre waibiarā-e. Mąga jara bĭpa eperāarā chok'ara ichi eere ũra p'e iru bi. Mąga jara-e bi nama Ēfeso p'uurudepai. Ichiaba mąga jara bi jōma Āsia eujāde.

²⁷ Iru pedee ijāaruta pĭrā, tuchia ooda neto amaadai mąik'aapa tuchia p'arat'a waa jitada-e pai. Ma awara tachi nawe Artemisade ijāada-e pai mąik'aapa ichiaba waa iru ĩgreste ak'ida-e pai. Mągĭ tede na Āsia eujādepemaarā mąik'aapa jōmaweda Roma jua ek'ari p'anĭrā irumaa it'aa t'ĭpata. ¿Wāara-ek'ā aji, mia jara bi?

²⁸ Arii p'anadap'edaarāpa mąga ũridak'ári, k'ĭraudachida mąik'aapa biuk'a nĭbeejĭ:

—¡Artemisa Waibia; tachi Ēfeso pidaarā nawe!

²⁹ Mąpai eperāarā waapiara cheepuru nĭbeejĭ mąik'aapa p'uuru pidaarā jōma k'ĭraupik'a para beejĭ. Mąpai Gayo, Aristarco ome jĭta atajida mąik'aapa atadachida āchi chip'edaipatamaa. Ma eperāarā omé Macedonia eujādepemaarā paji. Ichiaba Pablo ome nĭpapachida.

³⁰ Pablo wāit'ee paji ma p'uuru pidaarā k'ĭrapite pedeede. Mamída ijāapataarāpa wāpida-e paji.

³¹ Ichiaba Asiadepema poroorā ũk'uru Pablo ome k'ōp'āyo meraadap'edaa perā, jara pĕijĭda wānaamerā ma eperāarā k'ĭraupik'a para bimaa.

³² Māimisa, chi cheepurudap'edaarā waapiara k'ĭraupik'a para beejĭ. Ũk'uruurāpa ne-inaa jarapachida; awaraarāpa biapachida. Mapa biuk'a nĭbaji. Ũk'uruurāpa k'awada-e p'anajida sāap'eda cheepurudap'edaa.

³³ Judiorā arii p'anadap'edaarāpa Alejandromaa nepirĭdap'eda, jōmaarā taide ateejĭda. Mąpai Alejandropa juapa jaraji k'ĭup'ee p'aneedamerā, āchi k'ap'ia pedeeit'ee perā.

³⁴ Mamída eperāarā k'ĭraupik'a para badaarāpa ichi judĭo k'awaadak'ári, perā hora omé waapiara biuk'a nĭbeejĭ. Mągapachida:

—¡Artemisa Waibia; tachi Ēfeso pidaarā nawe!

³⁵ Mąpai ai p'uurudepema secretariopa eperāarā k'ĭup'ee p'anapiji mąik'aapa mągaji:

—Éfeso pidaarã, jômaarãpa k'awa p'anida aji, na p'uuru pidaarãpata tachi nawe Artemisa jïak'a it'ariipa baaida ichi ïgrestede jïapata.

³⁶ Apidaapa nãgí p'oyaa merada-e perã, k'ïra jïp'a p'anéeti, ne-inaa k'achia pariatua ooda-ee.

³⁷ Na eperãarã parãpa anee p'ani tachi ïgrestedepema net'aa maarepida chiada-e p'ani mãik'aapa tachi nawe ãpíte pedee k'achia jarada-e p'ani.

³⁸ Demetrio wa chi k'öp'ãyoorã nepira iru p'ani pirã awaraa ome, Romadepema charraarãmaa wãti. Árapa ak'idaipi, ma-it'ee p'anadairã.

³⁹ Mamïda jômaarãpa awaraa nepira iru p'ani pirã, k'ïra jïp'a cheepurudak'ãri, ma nepira jô pëidai.

⁴⁰ Idipema oodap'edaa k'aurepa Romadepemaarãpa k'ïsiadait'ee tachi ch'ooyaa p'ani. Nãga bide ãchia iidi p'ani pirã sãap'eda idi nãga oojida, ¿sãga p'anaudayama? aji.

⁴¹ Mãga jarap'eda, eperãarã jômaweda ãchi te chaa pëik'ooji.

20

Pablo Macedonia eujãdee mãik'aapa Grecia eujãdee wãda

¹ Eperãarã ãchi te chaa wãdap'edaa t'ëepai, Pablopã ijãapataarã t'ï p'ejï ùraait'ee. Maap'eda wãjï Macedonia eujãdee.

² Mama ijãapataarã ùraa nipap'eda, panajï Grecia eujãde.

³ Atane õpee mama beeji. Mamãik'aapa barcode wãit'ee bide Siria eujãdee, k'awaajï judiorãpa ichi peedait'ee ot'ewa p'ani. Mapa waya ãpíte p'irrabaidachi. Mata wãyaajï Macedonia eujãde.

⁴ Ma wãdade iru k'öp'ãyaajida nãgí ijãapataarãpa: Pirro warra Sópatro, Berea p'uurudepema; Aristarco mãik'aapa Segundo, Tesalónica p'uurudepema; Gayo, Derbe p'uurudepema; Timoteo, Tíquico mãik'aapa Tróximo, Ásia eujãdepema.

⁵ Mãirã tai naa wãjida mãik'aapa ninajida Troas p'uurude.

⁶ Ma t'ëepai tai wãjida Filipos p'uurudepa, fiesta pan levadura wëe k'opata wãyaap'eda. Barcode wã nipadap'edaa perã, k'ãima joisomaamaa panajida Troas p'uurude. K'ïrachuunadap'eda apemaarã ome, mama k'ãima siete p'aneejida.

Pablopã ooda Troas p'uurude

⁷ Tomia ewate tai chip'ejida apemaarã ijãapataarã ome nek'odait'ee mãik'aapa Cristo piuda k'irãpadait'ee. Pablopã ijãapataarãmaa jarateemaa bajï esapite parumaa, ichi ai norema wãit'ee pada perã.

⁸ Te piso it'ipema cuartode chip'e p'anajida mãik'aapa lamparara ïdaa nïbajï.

⁹ Pablo jarateemaa bi mise, k'ùtrãa Eutico apatap'edaa su-ak'ï bajï ventanade ùrimaa. Mamïda Pablopã taarã jarateeda perã, ma k'ùtrãa k'ãidaip'eda, tudú padachi piso õpeedeepa. Aramata piü jira atanajida.

¹⁰ Mãpai Pablo irabai p'eda, ma k'ùtrãa k'ap'ia wëre atajï mãik'aapa mãgajï chi k'öp'ãyoorã arii p'anadap'edaarãmaa:

—j'P'eranáati! jïru chok'ai bipi!

¹¹ Mãpai Pablo waya teedaa wãk'ãri, nek'ojida mãik'aapa Cristo piuda k'irãpajida. Mata waya ichi jarateemaa beeji ewarirumaa. Ewarik'ãri, wãjï ichi ode.

¹² Ma k'ùtrãa piü bada chok'ai ateedap'edaa perã ichi temaa, ijãapataarã o-ïa p'aneejida.

Troas p'uurudepa Mileto p'uurudee wãda

¹³ Pablopã ode wã k'inia bajï. Mapa tai naa wãjida barcode Aso p'uurudee. Mama nijida iru batau atadait'ee.

¹⁴ Aso p'uurude unudak'ãri, batauji tai ome mãik'aapa wãjida Mitilene p'uurudee.

¹⁵ Mamãik'aapa uchiadap'eda, ai norema Quío isla k'ïrapite wãyaajida. Ma norema Samos p'uurude panajida. Mamãik'aapa panajida Mileto p'uurude.

¹⁶ Mãgã oojida Pablo waa wã k'inia-e bada perã Ásia eujãdee. Ma awara Éfeso p'uurude wiibai k'inia-e paji, Jerusalende isapai pana k'inia bada perã, Pentecostés fiesta ewate pai naaweda.

Pablopã jarada Éfeso p'uurudepema ijãapataarã ak'ipataarãmaa

¹⁷ Mãgã Éfeso p'uurude wiibai k'inia-e paji taarã jïak'aapa. Mamïda Mileto p'uurude pachedak'ãri, Pablopã t'ï pëjï Efesodepema ijãapataarã ak'ipataarã.

¹⁸ Æchi pachedak'ãri, ichia mãgajï:

—Parãpa k'awa p'anida aji, sãgata mi nipapari parã t'ãide, na Ásia eujãde ewaa pachedak'ãriipa.

¹⁹ Taarāru parā ome Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oomaa bi, chupiria nībide māik'aapa nepirade nībide judiorā juapa.

²⁰ Mamīda jōmaarā taide waawee-ee jarateeki, parā te chaa paara. Māga ooji parā ūraait'ee māik'aapa k'aripait'ee.

²¹ Auk'a jarateeki judiorāmaa māik'aapa judio-eerāmaa, āchia p'ek'au k'achia oopata oodaa-maa p'aneedamerā māik'aapa Tachi Waibia Jesucristode ijāadamerā.

²² Irā wāru Jerusalendee, Tachi Ak'ōre Jaurepa māga k'inia bairā. Wāit'ee k'awa-e bi mīda k'āata mi ome oodait'ee mama.

²³ Nāgapai k'awa bi. P'uuru bee chaa wāyaarude Tachi Ak'ōre Jaurepa mimaa k'awapiru mi miait'ee māik'aapa carcelde chupiria nībanait'ee.

²⁴ Mamīda mia p'ua-e bi, piuru pijida Jesupa oopi bik'a oo k'inia bairā. Jīp'a jaratee k'inia bi na pedee pia: Tachi Ak'ōrepa eperāarā k'inia iru bairā, tachi k'aripaji Jesucristo piuda k'aurepa.

²⁵ Māga jarateeki parā t'āide. Ma awara Tachi Ak'ōrepa parāmaa jarateeki ichia oopi k'inia bi Cristode ijāapataarāmaa. Mia k'awa bi parāpa mi k'ira waa unuda-e pit'ee.

²⁶ Mapa idi weda Tachi Ak'ōre k'īrapite mia jara bi: parādepema aba piuk'āri atuuru pirā, mi k'aurepada ada-e pit'ee.

²⁷ Māga jara bi mia jarateeda parā jōmaweda Tachi Ak'ōrepa jarapidak'a.

²⁸ Mapa ipemaarā, chik'aripa p'anapatāati māik'aapa ijāapataarā pia ak'i p'anapatāati, ma-it'ee Tachi Ak'ōre Jaurepa parā jirit'erada parā. Tachi Waibia k'inia bi parāpa ak'idamerā ichide ijāapataarā, ichia āra o k'achiadeepa k'aripa atada parā, ichi waa bat'ada k'aurepa.

²⁹ Mia k'awa bi ne-animal k'achia beerā atu chepatak'a eperāarā peede, māga pik'a mi nāik'aapa wāda t'ēpai awaraarā chedait'ee Cristode ijāapataarā ijāa amaapide.

³⁰ Ichiaba pāchi t'āideepa pida uchiadait'ee seewa jarapataarā. Māgīrāpa ijāapataarā āchi eere atee k'inia p'anadait'ee.

³¹ Mapa k'īra ibia p'anāti māik'aapa k'irāpāti sāga mi chupiria nībaji año ōpee, parā ūra bi misa p'ārik'ua māik'aapa āstaawa.

³² Irā ipemaarā, mia parā biru Tachi Ak'ōre juade, ichia parā pia ak'i bapariimerā ichi ūra p'ādade jara bik'a. Ichi aupaita parāmaa oopii ichia oopi k'inia bik'a, māgā iru-it'ee p'anapataadamerā chi apemaarā awara bidaarāk'a.

³³ Mia chīara p'arat'a, nēe māik'aapa p'aru k'ia-e bi.

³⁴ Parāpa pia k'awa p'ani michi juadoopa mimiapari māik'aapa ne-inaa atapari michi-it'ee māik'aapa mi ome p'anīrā-it'ee.

³⁵ Mia parāmaa at'apai jarateedoo, auk'a mimiadamerā māik'aapa chik'aripa para bamerā. K'irāpāti Tachi Waibia Jesupa jarada: "Pipiara bi teeit'ee, jitai k'āyaara."

³⁶ Māga jarap'eda, Pablo bedabaidachi māik'aapa it'aa t'iji Tachi Ak'ōremaa jōmaarā ome.

³⁷ Māpai jōmaweda jēejida t'āri p'uapa māik'aapa Pablo wēre atapachida.

³⁸ K'ira pia-ee para baji, Pablōpa ichi k'ira waa unuda-eda ada parā. Maap'eda, barco badamaa k'ōp'āyanajida.

21

Pablo Jerusalendee wāda

¹ Māgā despēdiidap'eda, barcode tai bataujida māik'aapa wājida Cos isladee. Ai norema wājida Rodas isladee. Mamāik'aapa panajida Pátara p'uuruude.

² Mama barco Fenicia eujādee wā nipadade bataujida māik'aapa wājida.

³ Ma wādade Chipre isla unujida tai juabi eere. Mata wājida Siria eujāde Tiro p'uuruude panarutamaa, mama net'aa barcode atee wādap'edaa atabēidait'ee pada parā.

⁴ Mama ijāapataarā jiridak'āri, unu atajida māik'aapa ewari siete p'aneejida āra ome. Mama bide Tachi Ak'ōre Jaurepa ma ijāapataarāmaa k'awapiji Pablo Jerusalende p'asait'ee. Mapa irumaa jarajida wānaamerā.

⁵ Māga jarajida mīda, tomiamaa tai mamāik'aapa uchijajida. Māpai ijāapataarā āchi wēra māik'aapa chi warrarā ome p'uuruudeepa taawaa tai k'ōp'āya tee chejida p'usa ide. Ma ipude bedabajida māik'aapa jōmaweda Tachi Ak'ōremaa it'aa t'ijida.

⁶ Maap'eda, despēdiidap'eda, tai wājida barcode. Jōdee, ma ijāapataarā āchi te chaa erreujida.

⁷ Tiro p'uuruudeepa tai wājida. Mata panajida Tolemaida p'uuruude. Mama ijāapataarā ome ewari aba p'aneejida.

⁸ Ai norema uchiadak'āri, panajida Cesarea p'uuruude. Mama panadak'āri, wājida Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepari Felipe temaa. Māgī Felipe Cristopa jirit'eradaarā k'aripapataarā sietedepema paji. Mama p'aneejida.

⁹ Felipepa k'au k'Imari iru baji, at'ári imik'ira wëe. Mairäpa jarapachida Tachi Ak'öre Jaurepa jarapidak'a.

¹⁰ Mama taarä p'anide Judea eujädeepa cheji Tachi Ak'öre pedee jarapari, t'ijarapatap'edaa Agabo.

¹¹ Taimaa pachek'ári, Pablo k'irride jipari ëra ataji. Mäpai Agabopa ichi jua büri ome p'arají ak'i beejí mäik'aapa mägaji:

—Tachi Ak'öre Jaurepa jara bi: “Jerusalende judioräpa nágá oodait'ee nági k'irride jipari chipari ome, iru judio-eerä poroorä jua ek'ari bidak'ári.”

¹² Taipa mäik'aapa Cesareadepema ijäapataaräpa mäga üridak'ári, Pablomaa enenee jöneejida Jerusalendee wänaamerä.

¹³ Mamïda irua mägaji:

—¿K'äare-it'ee jäk'iaara jëe p'anima? aji. Mi t'ári p'uapit'aruta. Ichita mi wäit'ee Jerusalendee jï nibiruta pijida, ma awara peet'aruta pijida, mia Cristopa ooda jaratee bi k'aurepa.

¹⁴ Tai pedee üri-e pada perä, ichiak'au bijida. Jip'a Tachi Ak'öre juade bijida, Tachi Ak'örepä ichiak'au oomerä ichia oo k'iniata.

¹⁵ Maap'eda, net'aa p'e atadap'eda, wäjida Jerusalendee.

¹⁶ Cesareadepema ijäapataarä ük'uru wäjida tai ome, ateedait'ee Chipre isladepema Mnasón apatap'edaa temaa, Jerusalende bi. Mägi eperä taarä weda Cristode ijäa bapachi.

Pablo Santiagomaa p'asiade wäda

¹⁷ Jerusalende panadak'ári, ijäapataaräpa o-ia tai auteebaijida.

¹⁸ Ai norema Pablo tai ome Santiagomaa wäji. Mama ichiaba ijäapataarä ak'ipataarä p'anajida.

¹⁹ Pablopa saludaap'eda, nepiriji jöma Tachi Ak'örepä ooda ichi k'ap'ia pari judio-eerä t'äide.

²⁰ Mäga üridak'ári, o-ia para beejí mäik'aapa it'aa t'ijida Tachi Ak'öremaa jaradait'ee iruta jömaarä k'äyaara waibiara bi. Mäpai Pablomaa mägajida:

—Ipema Pablo, pia k'awa bida ajida, nöpema judiorä cho-k'ara Cristode ijäa p'ani. Mamïda at'ári k'isia p'ani Moisepa p'ädade jara bik'a oodaipia bi.

²¹ Mägiaräpa üri p'ani pia judiorä awaraa eujäde p'anirämaa jaratee ni Moisepa p'ädade jara bik'a oonaadamerä, mäik'aapa warra k'ap'iaide tauchaa binaadamerä, ma awara ne-inaa chonaaräweda oopatap'edaa oonaadamerä.

²² Maperä, ¿taipa säga oodaima? Ärapa pi nama che bi k'awaa atadait'ee.

²³ Mapa näga oopäde aji: nama ijäapataarä k'Imariiräpa Tachi Ak'öremaa jaradap'edaak'a ewaa oodait'ee, waya iru tede t'üu pia p'aneedamerä.

²⁴ Pichi ome p'e atepäde aji, mäik'aapa p'aapäde aji, ächimaa p'aapipataaräpa iidi p'ani. Oodapäde aji, Tachi Ak'öre Üraade jara bik'a; puda t'ipidamerä mäik'aapa Tachi Ak'öre tede t'üu pia p'aneedamerä. Mäga ooru pirä, jömaaräpa k'awaadai pi äpite seewa nepiri p'ani. Ma awara pia mäga äramaa ak'ipii Moisepa p'ädade jara bik'a ichiaba oopari.

²⁵ Jödee mäga oopi k'iniada-e judio-eerämaa, ichiaba Cristode ijäadak'ári. Jip'a taipa äramaa p'ä pëi p'ani: k'onaadamerä nechiaara ata bidap'edaa ne-inaa eperäpa ooda k'irapite, ai k'irapite it'aa t'ipata; k'onaadamerä ne-inaa waa maa-e pirä ne-animal iyapa jia piuda chiara mäik'aapa pariatua p'ek'au oonaadamerä.

Pablo Tachi Ak'öre te waibiade jita atadap'edaa

²⁶ Ai norema Pablopa ma eperäarä k'Imari ateeji Tachi Ak'öre temaa. Oojida Moisepa p'ädade jara bik'a t'üu pia p'anadamerä Tachi Ak'öre te waibiade. Maap'eda Pablo t'üuji Tachi Ak'öre tede jarait'ee säapaita Tachi Ak'öremaa ächia jaradap'edaa jödait'ee mäik'aapa säapaita ächia ne-animalaarä ateedait'ee p'aareerämaa peedap'eda, paadamerä Tachi Ak'öre-it'ee.

²⁷ Ewari siete jöit'ee nübide ma eperä k'Imari jödait'ee paji ächia oodait'ee bada t'üu pia p'aneedamerä Tachi Ak'öre te waibiade. Mama p'anide Ásia eujädepema judioräpa Pablo unu atajida Tachi Ak'öre te waibiade. Mapa ächia arüi p'anadap'edaarä k'irapik'oojida. Pablo jita atadap'eda, biajida:

²⁸ —Israel pidaarä, tai k'aripati. Nági eperäpa p'uuru bee chaa ne-inaa k'achia jaratee ni tachi judiorä äpite. Jaratee bi Moisepa p'ädade jara bik'a oonaadamerä mäik'aapa pedee k'achia jara bi na te äpite. Ma awara judio-eerä t'üupiji nama, mägeerä Tachi Ak'örepä t'üupik'araa bida a bi mida. Mäga Tachi Ak'öre te waibia k'achia oomaa bi.

²⁹ Mäga biapachida ai naaweda Pablo unudap'edaa perä p'uuru jäde ni Tróximo ome. Mägi Éfeso p'uurudepema paji. Ma omé unudap'edaa perä mäga, judioräpa k'isiajida Pablopa ma eperä auk'a t'üupiji Tachi Ak'öre tede.

³⁰ Ma k'aurepata p'uuru pidaarã jômaweda k'ïrau para beeji. Mâpai eperãarã p'ïsua cheepuru nîbeeji. Pablo jita atajida mâik'aapa jidi babataa atadachida Tachi Ak'õre temãiipa. Aramata Tachi Ak'õre te jïapataarãpa chi t'ïupata jômaweda jïajida.

³¹ Mâga nide taawa Pablo peet'aadait'ee pak'ãri, Romadepema soldaorã poro waibiamaa jaranajida p'uuru pidaarã jôma k'ïrau para nîbi.

³² Aramata ichi soldaorã p'e atap'eda, awaraa poroorã ome p'ira chejida see nîbadamaa. Ma soldaorã poro waibia chi soldaorã ome cheruta unudak'ãri, eperãarãpa Pablo ichiak'au bijida.

³³ Mâpai ma soldaorã poro waibia chep'eda, Pablo jita ataji mâik'aapa cadena omeepa jï nîbipiji. Maap'eda eperãarãmaa iidiji k'asaa t'ïjarapata jã eperã mâik'aapa k'ãare k'achiata ooji.

³⁴ Biuk'a nîbeeji; abaapa ne-inaa jarapachi, awaraapa ne-inaa awara. Mapa chi soldaorã poro waibia p'oyaa k'awa-e paji k'asaa jara para bi. Maperã jaraji soldaorãmaa ãchi temaa ateedamerã.

³⁵ Soldaorã temãi tomede panadak'ãri, Pablo it'í jira ateejida eperãarã waidoopa,

³⁶ eperãarã t'êe bia wãdap'edaa perã:

—jPeet'ãati!

Pablopa judiorãmaa jarada

³⁷ Mamïda teeda panadai naaweda, griego pedeede Pablopa mägaji ma soldaorã poro waibiamaa:

—Mi pi ome arak'atia pedee k'inia bida aji.

Mâpai mägí poro waibia p'anauji:

—¿Pia griego pedee k'awa bi-ek'ã? aji.

³⁸ ¿Mâgara pi-ek'ã aji, jã Egipto pidapa mēepemaarã cuatro mil ateeda eujã pania wêe bima?

³⁹ Pablopa p'anauji:

—Mâga-eda aji. Mi judiopi Tarso p'uurudepema. Mägí p'uuru Cilicia eujãde bi. Mi ma p'uuru pipiara bidepemapi. Mi chupiria pedeepipãde aji, eperãarãmaa.

⁴⁰ Mâpai mägí soldaorã poro waibia pedeeji. Pablo tomede bainí beep'eda, juapa eperãarã jaraji k'ïup'ee p'aneederã. Eperãarã k'ïup'ee para beek'ãri, Pablo hebreo pedeede pedeeji.

22

¹ Mägaji:

—Michi auk'arã mâik'aapa chonaarã, ùriti mia jararu.

² Hebreo pedeede pedeeru ùridak'ãri, eperãarã k'ïup'ee para beeji. Mâpai Pablopa mägaji:

³ —Mi judiopi, Tarso p'uurude t'oda. Mägí p'uuru Cilicia eujãde bi. Mamïda mi nama Jerusalende estudiaji Tachi Ak'õre Ûraa jarateepari Gamaliel ome. Iru k'aurepa mia k'awaaji Moisepa p'ãda, tachi chonaarãpa bëidap'edaa. Ma awara mia oo k'inia bapachi Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bik'a, parãpa idi oo p'anik'a.

⁴ Mapa naaweda mia Tachi Ak'õre Ode P'anirã apata miapipachi. Æchi jita atap'eda, carcelde t'i nîbipachi. Wëraarã mâik'aapa imik'ïraarã auk'a mägá oopachi.

⁵ P'aareerã poro waibia mâik'aapa jôma nãpema poro waibiaarãpa k'awa p'aní na jara bi wãara. Ærapa k'art'a p'ãjida mâik'aapa mi ome pëjjida judiorãmaa Damascode, mia ijãapataarã mama p'aní p'e aneemerã nama miapit'ee. Mamïda mi k'isia awara k'isiaji.

Pablopa jarada sãga ichi Cristode ijãada

(Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ —Mi Damasco k'ait'a pa wãde, imat'ipa it'ariipa ïdaa jëra t'ïudachi mi ïri.

⁷ Mâpai mi eujãde baainaji mâik'aapa ùriji pedeeru: “Saulo, Saulo, ¿sãap'eda michideerã jiri nima?” aji.

⁸ Mâpai mia iidiji: “¿K'aima pi?” P'anauji: “Mi Jesús Nazaretdepema, pia jiri ni eperãarã poro waibia.”

⁹ Mi ome wãdap'edaarãpa ma ïdaa jëra t'ïuda unujida. Mamïda ùrida-e paji mi ome pedeeama bada.

¹⁰ Mâpai mia mägaji: “Tachi Waibia, ¿mia k'ãata ooipia bima?” aji. Mâpai ichia p'anauji: “P'irabãji mâik'aapa wãji Damasco p'uurudee. Jãma jaradai pia k'ãata ooif'ee.”

¹¹ Ma ïdaa jëra t'ïudapa mi tau p'ãriudachi. Mapa mi k'õp'ãyoorãpa juadeepa jidiu ateejida Damascodee.

¹² Mama bají eperã t'ïjarapatap'edaa Ananías. Mägipa oopachi Moisepa p'ãdade jara bik'a. Mapa Damascodepema judiorãpa iru pia unupachida.

¹³ Irua mi ak'i chek'ári, mägaji: “Ipema Saulo, waya unupáde” aji. Aramägá tau eratidachi mäik'aapa mia iru unuji.

¹⁴ Mäpai irua mägaji: “Tachi chonaarã Ak'õre Waibiapa pi jirit'eraji k'awaamerã ichia pimaa oopi k'inia bi. Ma awara pi jirit'eraji unumerã Jesucristo, chi p'ek'au k'achia wëe bi mäik'aapa ùrimerã pedee ichi it'aideepa.

¹⁵ Mäga ooji pita jömaarã taide irua jararu jarateepari pait'ee perã, jarak'ári na unuda mäik'aapa ùrida.

¹⁶ Mapa ñraweda poro choopipáde aji, mäik'aapa Jesumaa it'aa t'ípáde aji, irua pichi p'ek'au k'achia wëepapimerã.”

Tachi Ak'õrepa Pablo jirit'erada judio-eerãmaa jarateenamerã

¹⁷ —Waya Jerusalendee chek'ári, wäji Tachi Ak'õre te waibiadee it'aa t'ide. Mama k'aimok'araa pik'a bide unuji Jesús.

¹⁸ Ichia mímama mägaji: “Isapai uchiapáde aji, Jerusalendee, nama pia jarateek'ári mia ooda, ùri k'iniada-e pait'ee perã.”

¹⁹ Mäpai mia p'anauji: “Mamída jömaarãpa k'awa p'ani Tachi Ak'õre Ûraa jarateepata te chaa wák'ári, mia ijãapataarã p'e aneepachi carcelde t'ik'oodo mäik'aapa p'u oopide.

²⁰ Ma awara pi mimiapari Esteban peedak'ári, mi arii baji mäik'aapa iru peedap'edaarã p'aru ak'i baji. frá pide ijãa bita, çüridaik'ã mia ñramaa nepirik'ári mi pí ome unuda?”

²¹ Mamída ichia mímama mägaji: “Namäik'aapa uchiapáde aji, mia pi peiit'ee perã awaraa eujãdee judio-eerãmaa jarateenamerã.”

²² Mägapai eperãarãpa Pablo pedee ùrijida. Mäpai ma ùri para badaarãpa biamaa p'aneejida:

—jã eperã chok'ai baik'araa bida! ajida. ¡Peet'aadapáde! ajida.

²³ Eperãarã waapiara biuk'a nibeaji. Ächi p'aru jãp'ejida mäik'aapa eujã p'ora it'aa bat'apachida, k'ïrau para bada perã.

Pablo soldaorã poro waibia juade

²⁴ Mäpai chi soldaorã poro waibiapa jaraji Pablo ateedamerã soldaorã temaa mäik'aapa widamerã. Mäga ooji ichia ùri-e pada perã Pablopa jarada judiorã pedeede. K'ïsiaji Pablo widak'ári, jarapida! sãap'eda eperãarã jãga k'ïrau para bi iru ome.

²⁵ Mamída jímama p'anide widait'ee, Pablopa iidiji chi widait'ee p'anadap'edaarã poromaa: —Mi Romadepema. çPia wipiipia bik'ã aji, eperã Romadepema, ateedai naaweda charraarãpa ak'idamerã?

²⁶ Mägã capitanpa mäga ùrik'ári, isapai wäji ächi poro waibiamaa mäik'aapa mägaji:

—çPia, k'ãata ooi'teema aji, jã eperã Romadepema ome?

²⁷ Mäpai ächi poro waibia chek'ári, Pablomaa iidiji:

—çWãara pi Romadepemak'ã? aji.

Pablopa p'anauji:

—Wãarada aji.

²⁸ Mäpai soldaorã poro waibiapa mägaji:

—Mia p'arat'a waibia p'aajida aji, eperã Romadepema pait'ee.

Mäpai Pablopa p'anauji:

—Mi Romadepema, mi ak'õre mäga bada perã.

²⁹ Mäpai chi widait'ee p'anadap'edaarãpa ichiak'au bijida. Ächi soldaorã poro waibia jida p'eraji Pablo jipi bada perã wipiit'ee, Romadepema bita.

Pablo Junta Suprema k'ïrapite

³⁰ Ai norema soldaorã poro waibiapa Pablo cadenapa jï bada ërapiji mäik'aapa uchia ataji carceldeepa, k'awa k'inia bada perã sãap'edata judiorãpa Pablo perã peejida. Mapa p'aareerã poroorã mäik'aapa Junta Supremadepemaarã jömaweda t'í p'e atap'eda, Pablo uchiapiji ächi k'ïrapite.

23

¹ Pablopa Junta Supremadepemaarã see nïbadamaa ak'iji mäik'aapa mägaji:

—Michi auk'araã, mi at'ári k'ïsia p'ua-ee ni Tachi Ak'õre k'ïrapite, mia oo k'inia bairã irua oopi bik'a.

² Mäga ùrik'ári, p'aareerã poro waibia Ananiapa Pablo it'aimaa wipiji iru k'ait'a p'anadap'edaarãmaa.

³ Mamída Pablopa mägaji:

—¡Tachi Ak'õrepata pi k'achia ooyada aji, t'ári k'achia-idaa bairã! Pi jãma su-ak'i bi mia ooda ak'it'ee Moisepa p'ädade jara bik'a. Mamída irua p'ädak'a oo-e bi. Moisepa p'ädade jara bi chupiria k'awaamerã. Mamída pia mi chupiria k'awa-e bi. ¡Ma K'ãyaara mi it'ai wipiru!

⁴ Māpai arii p'anadap'edaarāpa māgajida:

—ǀǀgata ik'achia jararuk'ā ajida, Tachi Ak'ōre p'aareerā poro waibiamaa?

⁵ Māpai Pablopa p'anauji:

—Michi auk'aarā, mia k'awa-e pajida aji, iru p'aareerā poro waibia. Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Pedee k'achia jaranáati pāchi p'uuru pidaarā poroorā āpite.' (Ex 22.28)

⁶ Maap'eda Pablopa unuk'āri ma see nībide para bi saduceo eerepemaarā māik'aapa fariseo eerepemaarā, ichi t'āridepai k'īsiaji. Maap'eda golpe pedeeji:

—Michi auk'aarā, mi fariseopi; fariseorādeepa uchiada. Mia ijāa bi tachi piup'eda, chok'ai p'irabaidait'ee. Maperāta nāgā parā k'īrapite mi anee p'ani, mia ijāapari ak'idait'ee.

⁷ Pablopa māga jarak'āri, fariseo eere p'anadap'edaarā māik'aapa saduceo eere p'anadap'edaarā āchi pitapai aupedee para beeji.

⁸ Māga oojida saduceorāpa jarapata perā piudap'edaarā chok'ai p'irabaida-e, angeleerā wē-e māik'aapa tachi jaure wē-e. Jōdee fariseorāpa ijāapachida māgī jōma paraa.

⁹ Maperāpi biuk'a nībeeji. Ūk'uru Moisepa p'āda jarateepataarā fariseo eere p'anadap'edaarāpa māgajida:

—Na eperāpa ne-inaa k'achia oo-e bida ajida. ǀEperā jaurepa maa-e pirā angelpa irumaa pedeeji-ek'ā? ajida.

¹⁰ Audupai biuk'a nībeek'āri, soldaorā poro waibiapa, ewaa Pablo peet'aadaai jīak'aapa, t'īji chi soldaorā iru uchia atadamerā ma biuk'a nībadadeepa māik'aapa atedamerā āchi temaa.

¹¹ Ai norema p'ārik'ua Tachi Waibia Jesús Pablo ik'aawa bainī ba cheji māik'aapa māgaji:

—ǀWaaweenāaji! Mia ooda eperāarā k'aripait'ee pia jarateedak'a Jerusalande, jāgā ichiaba jarait'ee Roma p'uurude.

Judiorāpa pedeeteedap'edaa Pablo peet'aadait'ee

¹² Ai norema judiorā ūk'uruurāpa pedeeteejida Pablo peet'aadait'ee. Māgūrāpa Tachi Ak'ōre k'īrapite nek'oda-eda ajida, Pablo peet'aarutamaa.

¹³ Māgī pedeeteedap'edaarā cuarenta imik'īraarā audú paji.

¹⁴ Āchi wājida p'aareerā poroorāmaa māik'aapa judiorā poro waibiarāmaa māik'aapa māgajida:

—Taipa Tachi Ak'ōre k'īrapite juraaajida nek'oda-e pait'ee Pablo peeda-emāi.

¹⁵ Irā parāpa māik'aapa awaraa Junta Supremadepemaarāpa jara pēiti soldaorā poro waibiamaa nu Pablo aneedamerā, seewata parāpa pipiara k'awa k'inia p'anadairā k'āare k'achiata oo bi irua. Ma aneerutade taipa ode peet'aadayada ajida.

¹⁶ Mamīda Pablo ipewēra warrapa k'awaak'āri māga pedeeteeruta, wāji soldaorā temaa jarat'aade Pablomaa.

¹⁷ Maap'eda Pablopa soldaorā poro t'īji māik'aapa māgaji:

—Atēji nāgī warra pichi poro waibiamaa, ne-inaa jara k'inia bairā.

¹⁸ Mapa ma soldaorā poropa ateeji ichi poro waibiamaa māik'aapa māgaji:

—Pablo preso bipa mi t'īji na warra pīmaa aneemerā ne-inaa jara k'inia bairā.

¹⁹ Chi soldaorā poro waibiapa warra juade jita atap'eda, āyaa ateeji māik'aapa iidiji:

—ǀK'āata mīmaa jara k'inia bima? aji.

²⁰ Māpai ma warrapa māgaji:

—Judiorāpa pedeeteejida pīmaa iididait'ee Pablo nu ateemerā Junta Suprema k'īrapite, pipiara k'awaadait'ee iru nepira.

²¹ Mamīda ijāanaapāde aji, imik'īraarā cuarenta audú ot'ewa p'anadait'ee perā. Ma awara āchia Tachi Ak'ōre k'īrapite juraaajida nek'oda-e pait'ee Pablo peet'aarutamaa. Mapa taarā-e māga iidi chedait'ee, pia Pablo āchimaa ateepeerā.

²² Māpai soldaorā poro waibiapa māgaji:

—K'īrak'aupai chīaramaa jarai pia mīmaa nepiri cheda.

Maap'eda ma warra pēiji ichi temaa.

Pablo Romadepema poro Félix k'īrapite pēida

²³ Aramata soldaorā poro waibiapa t'ī p'ēji soldaorā poro omé. Māirāmaa māgaji:

—P'e atadapāde aji, doscientos soldaorā biiripa wādamerā, ma awara setenta caballo ĩri wādamerā, ma awara doscientos miasu ome, uchiadamerā p'ārik'ua a las nueve. Wādait'ee Cesarea p'uurudee.

²⁴ Ichiaba Pablo-it'ee caballo anéeti ai ĩri wāmerā. K'īra jīp'a ateedapāde aji, Roma jua ek'āri eujā ak'ipari Felixmaa.

²⁵ Ma soldaorā poro waibiapa ichiaba k'art'a p'ā tee pēiji. Made jara pēiji:

²⁶ "Claudio Lisiapa nāga p'āru Felixmaa.

Mia salude pëiru pìmaa. Pi Roma jua ek'ari eujã ak'ipari pipiara bi. Mapa na nepira mia jara k'inia bi pìmaa.

²⁷ Na eperã mia pëiru pìmaa judiorãpa jita atajida mãik'aapa perã peet'aajida. Mamïda mia k'awaak'ãri iru Romadepema, michi soldaorã ome wãdap'eda, ãra juadeepa k'aripa ataji.

²⁸ Mia k'awa k'inia baji k'ãare-it'eeta ãrapa iru imiatee p'anajida. Mapa iru ateeji judiorã nepira ak'ipataarã k'ïrapite.

²⁹ Mamïda mama bide k'awaaji na eperã ne-inaa k'achia oo-e bi. Jïp'a ãra chonaarãwedapema ùraa p'ãdade jara p'anajida. Pedee k'achia jarajida iru ãpïte. Mamïda irua ne-inaa k'achia oo-e bada perã, mia k'awaji iru peepiik'araa bi, ma awara carcelde pida baik'araa bi.

³⁰ Ai t'ëepai mia k'awaaji judiorãpa pedeteedap'edaa iru peet'aadait'ee. Mapa pìmaa pëiru. Jara pëiji iru imiatee p'anadap'edaarãmaa pi k'ïrapite wãdamerã ãchi nepira jarade.

Mãgapai paji."

³¹ Mãpai ma soldaorãpa Pablo p'ãrik'ua ateejida Antïpatris p'uurudee ãchi poro waibiapa jaradak'a.

³² Ai norema soldaorã bürïpa wãdap'edaarã chejida ãchi temaa. Jõdee chi caballo ïri wãdap'edaarã wãjida Pablo ome.

³³ Cesarea p'uurude panadak'ãri, ma Roma jua ek'ari eujã ak'ipari Felixmaa ma k'art'a teejida, ichiaba Pablo teenajida.

³⁴ Felixpa k'art'a leep'eda, iidiji Pablomaa sãmapema mãik'aapa k'awaak'ãri Cilicia eujãdepema,

³⁵ mãgaji:

—Pi pedee ùriyada aji, pi imiateepataarã chedak'ãri.

Maap'eda preso jïapataarãmaa jaraji jïa paraa bidamerã Rey Herodepa oopida palaciode.

24

Pablopa Felixmaa ichia ooda nepirida

¹ K'ãima joisomaa t'ëepai, p'aareerã poro waibia Ananías pacheji Cesarea p'uurudee judiorã poro waibiarã ome. ãchi ome cheji Romadepemaarã abogado t'ïjarapatap'edaa Tértulo. Ma jômaweda Roma jua ek'ari eujã ak'iparimaa chejida Pablo imiateedait'ee.

² Mãpai Pablo ma see nïbadamãi anedak'ãri, Tertulopa jõmaarã k'ïrapite Felixmaa mãgaji: —Aai, tachi waibia, pi k'aurepa tai k'ãiwee p'anapata na eujãde mãik'aapa ïrã ne-inaa pipiara jëra bi na eujãde, pi k'ïsia k'awaa bairã.

³ Tai o-ïa p'ani pi ome, ne-inaa jõma pipiara oo bairã.

⁴ Mak'ïara taarã pedee k'inia-e bairã, pi ewari atuapiamaapa, chupiria k'awãaji mi pedee ùrimerã.

⁵ Jãgï eperã nepira jiriyaabapari ichi wãrumaa na eujãde, judiorã chõopi nipapari perã ãchi auk'aarã ome. Ma awara ichi nazareno eere p'anürã poro.

⁶ Ichiaba Tachi Ak'õre te waibiade ne-inaa k'achia ooit'ee paji. [Mapata taipa iru jita atapijida ateedait'ee tai nepira ak'ipataarãmaa.

⁷ Mamïda soldaorã poro waibia Lisisa pachek'ãri, tai juadeepa jãri ataji, mãik'aapa jaraji pi k'ïrapite chedamerã.]

⁸ ïrã pia jã eperãmaa iidïipia bi k'awaait'ee taipa seewa jarada-e p'ani.

⁹ Judiorã arii see nïbadaarãpa wãarada ajida.

¹⁰ Maap'eda ma Roma jua ek'ari eujã ak'iparipa Pablomaa juapa jaraji pedemerã. Mãpai Pablopa mãgaji:

—Mi o-ïa bida aji, pi k'ïrapite pedeeit'ee perã michi k'ap'ia pari. Mia k'awa bi pi taarãru na eujãdepemaarã charra.

¹¹ Pichia k'awa k'inia bi pirã, iidiji sãaweda mi pache bi. Mi k'ãima docepai iru bi Jerusalende pacheda Tachi Ak'õremaa it'aa t'ïde.

¹² Judiorãpa mi unuda-e paji chïara ome aupedee pedeemaa wa eperãrã chõopimaa Tachi Ak'õre te waibiade. Ichiaba mãga unuda-e paji Tachi Ak'õre Ùraa jarateepata tede pida, wa awara ãi.

¹³ Na eperãarãpa pìmaa p'oyaa ak'ipida-e ãchia wãarata jara p'ani.

¹⁴ Wãara mia ijãa bi Tachi Ak'õre Ode P'anürã apata ijãa p'anik'a. Mi it'aa t'ïpari tachi chonaarãwedapema Ak'õremaa mãik'aapa ijãa bi Moisepa p'ãdade jara bi, ichiaba Tachi Ak'õre pedee jarapataarãpa p'ãdap'edaade jara bi. Nata mia k'achia ooda a p'ani nama p'anürãpa.

¹⁵ Mia ijãa bi ãchik'a; Tachi Ak'õrepa piudap'edaarã chok'ai p'irabaiipiit'ee, eperã t'ãri pia beerã mãik'aapa eperã t'ãri k'achia-idaa beerã.

¹⁶ Mapa mia jōma oopari k'ŕsia p'ua-ee bait'ee Tachi Ak'ōre k'ŕrapite māik'aapa eperāarā k'ŕrapite.

¹⁷ Mamīda taarā nipap'eda to bee chaa, cheji michi auk'aarāmaa Jerusalende, teeit'ee p'arat'a p'edap'edaa chupiria beerā k'aripait'ee. Ma awara cheji ne-animalaarā teeit'ee p'aareerāpa peedap'eda, paadamerā Tachi Ak'ōre-it'ee.

¹⁸ Māpai jōma oop'eda Tachi Ak'ōre tede t'ŭu pia beeit'ee, mama t'ŭuji. Maap'eda Tachi Ak'ōre-it'ee ne-inaa teemaa bide, Asiadepema judiorāpa mi unujida. Mamīda chīara ome pida chōo-e paji.

¹⁹ Maperā āchita pi k'ŕrapite chek'ajida mi imiateede, wāara k'achia oo baji pirā.

²⁰ Maa-e pirā nama see nibīrāmaa iidji k'āare k'achiata unujida mi wāk'ari Junta Suprema k'ŕrapite Jerusalende.

²¹ ¿K'achia ooji-epaama aji, āchi k'ŕrapite mia golpe pedee k'ari: "Idipema ewari parā k'ŕrapite mi aneeruta ijāa bairā tachi piup'eda chok'ai p'irabaidait'ee?"

²² Felixpa māga ūrik'ari, jaraji ma nepira ichiak'au bidait'ee soldaorā poro waibia Lisias cheru misa. Māga jaraji pia k'awa bada perā sāga p'anapata Tachi Ak'ōre Ode P'anūrā.

²³ Māpai Felixpa soldaorā poromaa jaraji Pablo jīa paraa bidamerā, mamīda ichiak'au ak'i chepipataadamerā chi k'ōp'āyoorāmaa.

²⁴ Maap'eda taarāpai Félix waya pacheji chī wēra Drusila ome. Māgī judío wēra paji. Pachedak'ari, Felixpa Pablo t'ī pēiji k'awaaitee irua ijāada Jesucristode.

²⁵ Mamīda Pablopa jaramaa bide t'ari pia nipapariimerā Tachi Ak'ōre k'ŕrapite māik'aapa k'ŕra jīp'a bapariimerā, ichiaba tachi piuda t'ēpai Tachi Ak'ōrepa ak'it'ee tachia pia oodap'edaa māik'aapa k'achia oodap'edaa, Félix p'eradachi. Māpai māgaji:

—Jāgapai pia bida aji. Na ewari jua pari bak'ari, waya pi t'ī pēiiteeda aji.

²⁶ Ma t'ēpai, Felixpa Pablo ip'ii t'ī pēipachi, k'ŕsia bada perā Pablopa p'arat'a p'aa, ichi juadeepa uchīa pēimerā.

²⁷ Año omé māgā wāyaaji. Ma t'ēpai Félix pari t'ŭuji awaraa eujā ak'ipari, t'ijarapatap'edaa Porcio Festo. Mamīda Félix judiorā ome pia bee k'inia bada perā, Pablo preso bēiji.

25

Pablo Festo k'ŕrapite

¹ Festo pache k'ari Cesarea p'uurude ma eujā ak'ipari bade, k'āima ōpee mama baji, Jerusalendee wāi naaweda ma p'uuru k'awade.

² Mama bide p'aareerā poroorāpa māik'aapa judiorā poro waibiarāpa Pablo āpīte pedeejida.

³ Chupiria iidjida Festomaa Pablo Jerusalendee pēimerā. Māga oojida pedeete p'anadap'edaa perā ode peet'aadait'ee.

⁴ Mamīda Festopa māgaji:

—Pablo preso bida aji, Cesarea p'uurude. Taarā-ee mi araa wāit'ee.

⁵ Mapa parā poro waibiarā mi ome pēiti. Māgā ma eperāpa ne-inaa k'achia ooji pirā, iru k'ŕrapite āchi nepira jaradayada aji.

⁶ Festo Jerusalende baji tomia aba maa-e pirā k'āima diez. Maap'eda cheji Cesarea p'uurudee. Ma pacheda norema charra mimipari tede su-ak'i beejī māik'aapa Pablo atapiji.

⁷ Pablo pak'ari, judiorā Jerusalendeepa cheepurudap'edaarāpa imiateejida Festomaa. Mamīda āchia jara p'anadap'edaa p'oyaa ak'ipida-e paji.

⁸ Jōdee Pablopa p'anauji:

—Mia pedee k'achia jara-e bida aji, judiorā ūraa Moisepa p'āda āpīte maa-e pirā Tachi Ak'ōre te waibia āpīte. Ma awara César āpīte pedee k'achia jara-e bida aji.

⁹ Mamīda Festo, judiorāpa ichi t'o p'anadamerā, Pablomaa māgaji:

—¿Wā k'inia bik'ā aji, Jerusalendee, mia jāma pi nepira ak'imerā?

¹⁰ Pablopa p'anauji:

—Nama mi nepira ak'idaipia bida aji, nama mi César charra k'ŕrapite bairā. Pia k'awa bi mia judiorāmaa ne-inaa k'achia oo-e bi.

¹¹ K'achia oo bi pirā, mi peedaipia bi. Waawee-ee piut'ee. Mamīda k'achia oo-e bi pirā, apidaapa mi āchimaa teedaik'araa bi. Mapa mia k'inia bida aji, Cesarpa mi nepira ak'imerā.

¹² Māpai Festo pedeeji ichi ūrapataarā ome māik'aapa māgaji Pablomaa:

—Cesarmaa wā k'inia bairā, pi irumaa wāit'ee.

Festopa Pablo nepira jarada Rey Agripamaa

¹³ Maap'eda, taarāpai Rey Agripa chī ipewēra Berenice ome Festomaa p'asiade wājida Cesarea p'uurudee.

¹⁴ Taarā p'anadap'edaa perā, Festopa Pablo nepira nepiriji reymaa:

—Nama bida aji, Felixpa preso bëida.

¹⁵ Jerusalemde nipak'ari, p'aareerã poroorãpa mäk'aapa judiorã poro waibiarãpa mimaa jarajida Pablo ome nepira iru p'ani. Maap'eda jarajida peepit'aamerã.

¹⁶ Mamida mia p'anauji Romadepema charraarãpa chiara peepidak'aa, ma presopa ichi k'ap'ia pedee-ema ichi imiateepataarã k'irapite.

¹⁷ T'ëepai ära nama pachedak'ari, ai norema mi charra tede wãji maap'eda aneepiji ma preso.

¹⁸ Mamida iru imiateepataarãpa p'oyaa wãarada ada-e paji ma preso k'irapite. Mia k'isia baji Pablopã k'achia oo bi. Mamida mãga-e paji.

¹⁹ Jip'a jara p'anapachida ächia ijãa p'ani Ak'ore Waibiapa ooda mäk'aapa Jesuda a p'ani piuda; mãgita Pablopã chok'ai bida a bi.

²⁰ Mia k'awa-e pada perã säga ooi, Pablomaa iidiji wã k'inia bi pirã Jerusalemdee, jãma mia na nepira waya pia ak'imerã.

²¹ Mamida ichia chupiria iidiji Tachi Rey Waibia Cesarpa na nepira ak'imerã. Mapa mia jaraji at'ari preso bamerã, Romadee pëiru misa.

²² Mãga ürik'ari, Rey Agripapa mãgaji Festomaa:

—Mia ma eperã pedee üri k'inia bida aji.

Mãpai Festopa p'anauji:

—Nu iru pedee pia üriyada aji.

²³ Ai norema Agripa Berenice ome, reyrã chi-oo jomaweda jidap'eda, t'ujida eperãarã chip'edaipata tede. Ichiaba t'ujida soldaorã poroorã mäk'aapa ma p'uurudepema poro waibiarã. Mãpai Festopa Pablo aneepiji ächi k'irapite.

²⁴ Festopa mãgaji:

—Rey Agripa mäk'aapa k'öp'äyoorã nama see nãbi, pãchi k'irapite na eperã unu p'ani. Judiorã jomãarãpa ichi imiatee chepata Jerusalemdeepa mäk'aapa Cesarea p'uurudeepa. Jomãarãta biuk'adaipata mia ichi peepit'aamerã.

²⁵ Mamida mi-it'ee irua k'achia oo-e bi piumerã. Ma awara ichia chupiria iidida perã Cesarpa ichi nepira ak'imerã, mapa mia mamaa pëit'ee.

²⁶ Ichi nepirade mia ne-inaa k'achia unu-e pada perã, p'ã pëit'ee wëe bi michi poro waibia Cesarmaa. Mapata mia aneeru na eperã parã k'irapite mäk'aapa ma k'äyaara pi k'irapite, Rey Agripa. Taipa k'awaadak'ari k'äare k'achiata oo bi, mia p'ã pëit'ee reyrã poro waibiamaa.

²⁷ Mi-it'ee pia-e pik'a bi pëit'ee preso, jara-ee k'äare k'achiata ooji.

26

Pablopã Rey Agripamaa jarada

¹ Mãpai Agripapa Pablomaa mãgaji:

—Pedééji pichi k'ap'ia pari.

Pablopã ichi jua it'aa iaji mäk'aapa mãgaji:

² —Tachi Rey Waibia Agripa, mi o-ia bida aji, idi pi k'irapite pedeeru perã. Wãarata jarait'ee michi k'ap'ia pari, judiorãpa mi äpite seewa jara jonapata perã.

³ O-ia bi pedeeit'ee pi k'irapite, pia k'awa bairã tai judiorã p'anapata mäk'aapa k'isiapata. Mapa pimaa chupiria iidit'ee ürimerã mi pedeeru misa.

Pablo bapata Cristode ijãa naaweda

⁴ —Judiorã jomãarãpa k'awa p'ani mi bapata ära ome michi tode mäk'aapa Jerusalemde.

⁵ Ichiaba k'awa p'ani mi k'ütrãa weda fariseorã eerepema paji, mãirãpa jomãarã k'äyaara pipiara oopata perã Tachi Ak'ore Üraa p'ädade jara bik'a. Ärapa mãga jara k'inia p'ani pirã, wãarada adai.

⁶ Maperãta mi parã k'irapite anee p'ani, ijãa bairã Tachi Ak'orepa jaradade tai chonaarãmaa.

⁷ Tai Israeldeepa uchiadap'edaa ëreerã docedepemaarãpa ni p'ani Tachi Ak'orepa oomerã ichia jaradak'a. Maperãta ewari chaa tai Tachi Ak'oremaa it'aa t'ipata mäk'aapa oopata iru üraa p'ädade jara bik'a. Mia auk'a ijãa bi mïda, mi imiatee p'ani judiorãpa, jmichi auk'aarãpa pida!

⁸ ¿K'ãata k'isia p'anima? ¿Eperã piup'eda, Tachi Ak'orepa p'oyaa p'irabaipi-e paik'ã?

Pablopã nepirida ichia Cristode ijãapataarã peepida

⁹ —Naaweda mia pida k'isia baji judiorãpa k'isia p'anik'a. Mapa Jesús Nazaretdepema t'ide ijãapataarã miapipachi.

¹⁰ Mãga oopachi Jerusalemde. Ijãapataarã chok'ara carcelde t'i nãbipachi, p'aareerã poroorãpa mãga oopidap'edaa perã. Ma awara ärapa ijãapataarã peepidak'ari, mi o-ia beepachi.

¹¹ Ichiaba at'apai mia ijāapataarā miapipachi Cristode ijāa amaadamerā. Māga oopachi Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepata te chaa, āra unuamaa p'e iru bada perā. P'uuru t'imí beemaa, judio-eerā t'āide paara, āra jiri nipapachi.

Pablopa waya jarada ichia sāga Cristode ijāada

¹² —Māga ooit'ee paji mi wāk'āri Damasco p'uurudee, p'aareerā poroorāpa mi k'aripadap'eda.

¹³ Mamīda ode wāde imat'ipa unuji it'ariipa īdaa jēra t'udaru ak'ōrejru k'āyara īdaara, mi īri māik'aapa mi ome wādap'edaarā īri.

¹⁴ Tai jōmaweda eujāde baainajida. Māpai mia ūriji tai hebreo pedeede pedeeru: “Saulo, Saulo ħsāp'eda michideerā jiri nima? aji. P'ichi k'īradoopa k'achia oomaa bi, p'ak'apa ooparik'a āpītee t'iak'āri chipari nek'ida misuamaa.”

¹⁵ Māpai mia iidiji: “ĶPi, k'aima?” aji. P'anauji: “Mi Jesupi, pia eperāarā jiri ni poro waibia. ¹⁶ P'irabaipāde aji, mi mimipari pait'ee perā. Eperāarā k'īrapite pia jarait'ee mi idi unuda māik'aapa ichiaba jarait'ee mia ne-inaa na ewari ak'īpiit'ee pimaa.

¹⁷ Ma-it'ee pi pēiit'eeda aji, judiorāmaa māik'aapa judio-eerāmaa. Mamīda pi k'aripa atait'ee āchi juadeepa.

¹⁸ Āchimaa pēiit'eeda aji, k'awaadamerā sāga uchiadai o k'achia p'āriu pik'a bideepa māik'aapa Satanās juadeepa. Māgā nipadai īdaa pik'a bide Tachi Ak'ōre juade. Mide ijāa p'ani pirā, Tachi Ak'ōrepa āchi p'ek'au k'achia wēpapiit'eeda aji, māik'aapa āchia it'ari iru p'anadait'ee jōma Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bi ichia awara bidaarā-it'ee.”

Pablopa ooda Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bik'a

¹⁹ —Mapa Rey Agripa, mia ooji mi ome pedee badapa jaradak'a.

²⁰ Naapiara jaranaji Damasco p'uurude, maap'eda Jerusalende māik'aapa Judea eujāde. Ichiaba judio-eerāmaa jarateeji. Ma jōmaarāmaa jaraji k'achia oo amaadamerā māik'aapa oodamerā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a, māgā awaraarāmaa ak'īpidait'ee wāra Tachi Ak'ōrede ijāa p'ani.

²¹ Maperāpi judiorāpa mi jita atajida māik'aapa perā peejida Tachi Ak'ōre te waibiade.

²² Tachi Ak'ōrepa mi k'aripari perā, at'āri nama ak'inī bi jarateeit'ee k'īra jīp'aarāmaa māik'aapa waibiarāmaa. Mīa jarateepari Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa jaradap'edaa māik'aapa Moisepa jarada, māgī aupai.

²³ Ārapa jarajida Cristo piut'ee māik'aapa naapiara chok'ai p'irabaiit'ee. Māgā p'irabaik'āri, ak'īpiji judiorāmaa māik'aapa judio-eerāmaa āchi ichiaba it'aa wādai, māgā āchi uchiadamerā p'āriu pik'a bideepa īdaa bidee.

Pablopa Rey Agripamaa jarada Cristode ijāamerā

²⁴ Pablopa at'āri māga jaramaa bide, Festopa golpe pedeeji:

—Pablo, pi k'īra k'awa-ee baibida aji, audū estudia bīpa.

²⁵ Māpai Pablopa p'anauji:

—ĶMāga-epi, tachi poro waibia Festo! Mi k'īra pia bida aji. K'īra jīp'a nepirīmaa bi māik'aapa wāarata jara bi.

²⁶ Rey Agripapa pia k'awa bi mia jara bi. Mapa waawee-ee mia nepirīmaa bi ichi k'īrapite, k'awa bairā nāgī net'aa mera ooda-e paji.

²⁷ Tachi Rey Waibia Agripa, pia ijāa bida aji, Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa jaradap'edaa. ĶMāga-ek'ā?

²⁸ Māpai Agripapa māgaji:

—ĶTaaarā-e weda mi Cristode ijāapi k'inia bik'ā? aji.

²⁹ Pablopa p'anauji:

—Taaarā pedeerupa maa-e pirā mak'iara pedee-eepa, Tachi Ak'ōremaa mia chupiria iidi bi pi pari māik'aapa nama jōma see nībi pari, parā mik'a papimerā, mamīda na cadena wēe.

³⁰ Māpai Rey Agripa māik'aapa eujā ak'īpari Festo p'irabaidap'eda, uchiājida Berenice māik'aapa awaraa mama su-ak'ī p'anadap'edaarā ome.

³¹ Maap'eda āchi pitapai māgapachida:

—Na eperāpa k'achia oo-e bi piumerā maa-e pirā carcelde bamerā.

³² Māpai Rey Agripapa māgaji Festomaa:

—Iru carceldeepa uchia pēik'ajida aji, César k'īrapite wā k'inia-e bida ada paara.

¹ Pedeeedap'eda, tai pëijida Italiadee. Pablo awaraa presoorã ome bijida soldaorã poro juade, Julio apatap'edaa. Mãgí baji soldaorã batallonde t'íjarapatap'edaa Reyrã Poro Waibiadeerã.

² Bataujida Adramitio p'uurudepema barcode, mãgí wãit'ee pada perã Ásia eujãdee, p'usa ide p'uuru bee chaa. Tai ome ichiaba nipaji Aristarco, Tesalónica p'uurudepema. Mãgí p'uuru Macedonia eujãde bi.

³ Tai uchiadap'edaa norema Sidón p'uurude wiibainajida. Mama soldaorã poro Juliopa Pablo chupiria k'awaap'eda, ichiak'au chi k'õp'ãyoorãmaa p'asiapiji, ãrapa iru ak'idamerã mãik'aapa k'aripadamerã.

⁴ Waya bataudak'ãri, uchiajida Sidón p'uurudeepa. Mata Chipre isla ãpíte wãyaajida, taimaa nãu p'ua nĩbada perã.

⁵ P'usa jãde wãyaajida Cilicia mãik'aapa Panfilia eujã k'ĩrapite. Mata panajida Mira p'uurude. Mãgí p'uuru Licia eujãde bi.

⁶ Mama soldaorã poropa unuji barco Alejandría p'uurudepema wãru Italiadee. Mapa tai jõma ma barcode bataupiji. Mãgá wãjida tai wãdap'edaa ode.

⁷ Mamída nãu golpe p'ua nĩbada perã, taarãjida piak'ãa wãdapa. Mata panajida Cnido p'uuru k'ĩrapite. At'ãri nãu taimaa p'ua nĩbada perã, Creta isla ãpíte wãdade wãyaajida punto Salmona k'ĩrapite.

⁸ Mãgá isla k'ait'a piak'ãa wãdapa, t'ũjida Buenos Puertos bahiade. Mãgí Lasea p'uuru k'ait'a baji.

⁹ Maapai judiorã fiesta nek'odak'aa ewari wãyaa baji. Ewari chok'ara atuadai baji nãu k'aurepa. Maperã k'achia baji p'usa jãde wãyaadait'ee, p'usa t'ojara pait'ee nĩbada perã. Mapa Pablopa ùraaji:

¹⁰ —K'õp'ãyoorã, ñraweda uchiaruta pirã namãik'aapa, k'achia wãdait'eeda aji. Net'aa, barco mãik'aapa eperãrã paara atuadariita unu bida aji.

¹¹ Mamída ma soldaorã poropa Pablo pedee ùri k'inia-e paji. Ma k'ãyaara barco chipari pedee mãik'aapa barco p'erapari pedeeta ùriji.

¹² Æchi panadap'edaamãi pia-e bada perã p'usa t'ojara wãyaait'ee, perã jõmaarãpa k'ĩsiajida wãyaanadait'ee Fenice p'uurude. Mãgí puerto baji Creta islade. Mãgideepa unupachi noroeste mãik'aapa suroeste.

Nãumiapa p'usa jãde atuapit'aada

¹³ Ewari aba baarek'aapa nãu p'ua nĩbeeki. Mapa ancla jira atajida mãik'aapa uchiajida, ãchia k'ĩsia p'anadap'edaak'a. Isla k'ait'a wãjida tok'esaa wãdaamaapa.

¹⁴ Mamída taarã-e nide nãumia golpe p'uaji barcomaa, nok'ooreepa mãik'aapa ak'õrejũru uchiapari eereepa.

¹⁵ Mapa barco t'imí atadachi. Chi p'erapataarãpa p'oyaa k'ĩrapa nãumaa bida-e paji. Maperã ichiak'au nãumaa ateejijida.

¹⁶ Mãgá wãdapa Cauda isla ãpíte wãyaajida. Mãpai waa nãu golpe p'ua-e pak'ãri, barco ãtauwaare japa jĩ ateedap'edaa, it'í barcode jidiu atajida ãripamaapa.

¹⁷ Mãgí japa it'í jira atadap'eda, barcode mimiapataarãpa barco ek'ari p'ĩrrabai jĩ nĩbijida jĩk'arapa, barco t'oop'epiamaapa. Ma awara waawee p'anajida, p'ooni p'ananadai jĩak'aapa p'usa jãde ipu t'íjarapatap'edaa Sirte ñri. Maperã chi vela pirat'aajida. Maap'eda, ichiak'au nãumaa ateejijida.

¹⁸ Ai norema at'ãri p'usa waapiara t'o nĩbada perã nãumiapa, barcode mimiapataarãpa net'aa nĩbada bat'amaa p'aneejida.

¹⁹ Ai norema k'ãima õpeemaa ma nãumia p'ua nĩbide, vela, jĩk'ara, pak'uru paara toidaa ãchi juadoopa bat'amaadachida.

²⁰ K'ãima chok'ara ak'õrejũru mãik'aapa lucero unuda-e paji, eu k'achia nĩbada perã. Mapa k'ĩsia p'anajida tai k'iniidait'ee.

²¹ Barco pidaarã jua araadak'aa paji nek'odait'ee pida, audú mimia p'anadap'edaa perã. Mapa Pablo baini beep'eda ãchi esajãk'a, jõmaarãmaa mãgaji:

—K'õp'ãyoorã, mia jarajida aji, uchiada-e pait'ee Creta isladeepa. Mi pedee ùridap'edaa paara, nãga p'asada-e pak'aji. Net'aa chok'ara ãridai wã mãik'aapa atuadai wã.

²² Mamída k'ĩsia p'uanãati. Tachi nama p'anĩrãdepema apida piuda-e. Mamída tachi barco atuadait'ee.

²³ Mia mãga k'awa bi Tachi Ak'õrepa mimaa jarada perã ichi ángel it'aideepa. Mãga ooji mi ichide ijãapari perã mãik'aapa ichia oopi k'inia bik'a oopari perã. P'ãrik'ua mimaa ichi ángel pëiji.

²⁴ Māgipa mimaa māgaji: “Pablo, p'eranaapáde aji, ichita pi César k'Īrapite wāit'ee perā. Tachi Ak'ōre t'āri pia bairā, ūriji pia chupiria iidida na barcode p'anirā pari. Mapa maarepida piuda-eda” aji.

²⁵ Maperā k'ōp'āyoorā, k'Īsia p'uanáati mia ijāa bairā Tachi Ak'ōrepa jaradak'a uchiat'ee.

²⁶ P'usapa isla bimaa tachi jira bat'ak'ooit'eeda aji.

²⁷ Māgá wādapa k'āima atorcemaa tai p'anajida Adriático p'usa jāde. Ma ewate p'ārik'ua esapite barco p'erapataarāpa k'Īsiajida eujā k'ait'a pa p'ani.

²⁸ Mapa chaajida chi nāpia. Chaadak'āri, juachama veinte baji chi nāpia. Ma waapai waya chaadak'āri, juachama quince baji.

²⁹ Barcode mimiapataarāpa māu ĩri p'ooni p'ananadai ĩiak'aapa, barco ātauwaare ancla k'Īmari t'aak'oojida. Maap'eda it'aa t'ijida Tachi Ak'ōrepa isapai ewaripimerā.

³⁰ Mamīda k'Īsia atajida barcodepa jirabododait'ee. Mapa japa jira atajida māik'aapa toidaa bat'at'aajida, seewata k'īmaapema ancla toidú bat'arutak'a.

³¹ Mamīda Pablopa māga k'awaak'āri, māgaji soldaorā poromaa māik'aapa chi soldaorāmaa:

–Jā eperāarā barcode p'aneeda-e pirā, parā nāik'aapa chok'ai uchiada-eda aji.

³² Mapa soldaorā japa ĩik'ara t'it'aajida māik'aapa toidú bat'at'aajida, eperā wēe.

³³ Tap'eda pa wāk'āri, Pablopa jaraji nek'odamerā.

–Tomia omé paruta pia nek'oda-ee, k'Īsia jōnipa.

³⁴ Mapa nek'ótī ma-āri pida, juatau paraadamerā. Mamīda k'Īsia p'uanáati, apida piuda-e pait'ee perā.

³⁵ Māga jarap'eda, Pablopa pan ichi juade atap'eda, jōmaarā taide Tachi Ak'ōremaa it'aa t'ijī māik'aapa ma pan t'ook'oop'eda, k'oji.

³⁶ Māpai ma jōma barcode nipadap'edaarāpa māga unudak'āri, auk'a k'ojida.

³⁷ Tai ma barcode wādap'edaarā doscientos setenta y seis paji.

³⁸ Jōmaweda nek'odap'eda, bi jāwaadaidak'āri, barcode atee wādap'edaa trigo toidú bat'ak'oojida barco wēsaatimerā.

Barco t'oop'edarida

³⁹ Ewarik'āri, barco pidaarāpa ma eujā k'awada-e paji mīda, unujida ipu i joobai nībi. Mapa k'Īsiajida barco ipude p'oo atadait'ee.

⁴⁰ Māpai ancla ĩi bada jōmaweda t'īik'oodap'eda, toida atabaibeejida. Ichiaba chi timón ĩi nībada ērat'aajida māik'aapa chi vela k'īmaapema bainī bijida. Māpai barco to idee sirria nībeeki.

⁴¹ Mamīda barco p'oo nībanaji ipu at'āri p'oo-ee badamāi. Barco k'Ī pia p'oo nībeeki ipude, p'oyaa āyaa mimik'a-ee. Māpai chi tru t'odoochook'oodachi p'usapa.

⁴² Aramata soldaorāpa k'Īsiajida presoorā jōma peek'oodait'ee, ipudee mirudaridai ĩiak'aapa k'ui wādapa.

⁴³ Mamīda āchi poropa māga oopi-e paji, Pablo peepiamaa bada perā. Ma k'āyaa jaraji chi k'ui k'awaa beerā toidú ĩichoodamerā, māgá to idee naapiara panadamerā.

⁴⁴ Jōdee jaraji chi k'ui atua beerā tabla ĩri maa-e pirā barco pak'uru pite ĩri wādamerā. Māgá tai jōma pia to ide panajida.

28

Pablo Malta islade

¹ Tai jōma ipude panadak'āri, k'awaajida ma isla t'Ījarapata Malta.

² Ariipema eperāarāpa tai pia ak'Ījida. K'oi che nībada perā māik'aapa ĩisua nībada perā, t'Īpítau oro jira bijida. Maap'eda taimaa jarajida t'Īpítau ik'aawa k'ara p'ai chedamerā.

³ Pablopa t'Īpi jua p'ūasaa p'e atap'eda, t'Īpítau de oromaa baji. Māga nide t'Īpi wāsiapa taama uchiadaip'eda, Pablo juade k'aa jira ba cheji.

⁴ Māga unudak'āri, ma isladepema eperāarāpa āchi pitapai māgajida:

–¿Na eperā chiara peepari-ek'ā? ajida. P'usa jādeepa uchiapi mīda, tachi eperāarāpa oopata ak'Īparipa chok'ai bapi-e pajida ajida.

Māga jarajida Pablo piudariit'ee ĩiak'aapa.

⁵ Mamīda Pablopa taama t'Īpítau de ĩiap'et'aaji māik'aapa k'āiwee beeki.

⁶ Jōmaarāpa ni jōnapachida sāpaita Pablo jua oodorarii maa-e pirā piudarii. Mamīda maarepida māga p'asa-e pak'āri, k'Īsia awara k'Īsiadachida. Jarajida Pablo ak'ōre waibia k'a.

⁷ Tai p'anadap'edaa k'ait'a baji ma isladepemaarā poro waibia eujā. Māgá poro waibia t'Ījarapachida Publío. Māgipa tai pia ak'Īji ichi tede k'āima opee.

⁸ Tai mama p'anide Publío ak'ōre k'ayaa baji k'Īiamiapa māik'aapa amipa. Mapa Pablopa ak'Īnak'āri, it'aa t'Īji māik'aapa ichi jua bijī ma k'ayaa bada ĩri. Māgá jipa beeki.

⁹ Māga k'awaadak'āri, ma isladepemaarāpa āchi k'ayaa beerā p'e ateejida māik'aapa Pablopa jōma jipak'ooji.

¹⁰ Māgá jipa p'aneedap'edaa perā, māpema eperāarāpa tai pia ak'ijida māik'aapa ne-inaa tee chejida tai-it'ee. Ichiaba mamāik'aapa barcode uchiadak'āri, net'aa jōmaata taimaa teejida ateedamerā.

Pablo Romade panada

¹¹ Atane ōpee ma islade p'anadap'eda, bataujida barco p'usa t'ojara wāyaapimaa badade. Māgi barco Alejandría p'uurudepema paji. Ma barco k'īmaa baji santok'a, Romadepe-maarā ak'ōre waibiarā Cástor māik'aapa Pólux apatap'edaa.

¹² Ma barcode wājida Siracusa p'uurudee. Mama k'āima ōpee p'aneejida.

¹³ Ma p'uurudeepa wājida to i k'ait'a. Mata wiibainajida Regio p'uurude. Ai norema tai āpíteik'a eereepa nāu p'ua nībeeji. Mapa ma norema wiibainajida Pozzuoli p'uurude.

¹⁴ Mama unujida ijāpataarā. Māirāpa tai āchi temaa ateejida p'anade tomia aba. Maap'eda, wājida Romadee.

¹⁵ Romadepema ijāpataarāpa k'awa p'anajida tai wā nidá. Mapa tai k'īrachuu chejida Romadeepa, ūk'uru Foro de Apio apatap'edaamāi, jōdee ūk'uru Tres Tabernas apatap'edaamāi. Pablopa āchi unuk'āri, Tachi Ak'ōremaa it'aa t'ip'eda, o-īadachi.

¹⁶ Roma p'uurude panadak'āri, Pablo te jip'aade bijida jāpari abaa ome.

Pablo judiorā ome Romade unuda

¹⁷ Mama panadap'eda, k'āima ōpeemaa Pablopa Roma p'uurudepema judiorā poroorā t'ī p'eji. Jōma pachedak'āri, māgaji:

—Michi auk'arā, maarepida mia ne-inaa k'achia oo-e bida aji, judiorā k'īraupit'ee maa-e pirā tachi chonaarāpa oodap'edaak'a oo amaadamerā. Mamīda Jerusalende mi jita atadap'eda, Romadepemaarā juade bijida.

¹⁸ Romadepemaarāpa mīmaa iididak'āri k'āare k'achiata oo bi, k'ena pēidait'ee paji, maarepida k'achia oo-e pada perā mi peedait'ee.

¹⁹ Mamīda judiorāpa k'iniada-e paji mi uchua pēidamerā. Mapa mia chupiria iidiji Cesarpa mi nepira ak'imerā. Māga ooji michi auk'arā āpíte jarai wēe bi mīda.

²⁰ Irā parā t'ī pēji jara k'inia bairā mi nāgá cadenapa jī nībi, tachi Israel pidaarāpa ijāa p'ani k'aurepa.

²¹ Māpai ma judiorāpa p'anaujida:

—Taipa k'art'a p'āda apida waide jitada-e p'anida ajida, Judea pidaarāpa tee pēidap'edaa. Ichiaba araapa pache p'anadap'edaarāpa pi āpíte maarepida k'achia jarada-e p'ani.

²² Mamīda taipa k'awa k'inia p'anida ajida, pia k'īsia bi, k'awa p'anadairā jōmaarāpa pedee k'achia jara p'ani pichi eere p'anīrā āpíte.

²³ Māpai ewari aba bijida Pablo pedee ūridait'ee. Ma ewate pak'āri, eperāarā cheepuru-rujida Pablo badamāi. Tap'eda weda k'ewara parumaa Pablopa jarateejī Tachi Ak'ōrepa jarapidak'a, k'awaadamerā sāga Tachi Ak'ōredeerā p'aneedai. Jarateejī k'aita Jesús, Moisepa p'ādadeepa māik'aapa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa p'ādap'edaadeepa.

²⁴ Māga ūridak'āri, ūk'uruurāpa ijāajida Pablopa jarateeda Jesude. Mamīda ūk'uru ijāada-e paji.

²⁵ Āchi pitapai k'īsia auk'a p'anada-e paji. Māpai erreudait'ee pak'āri, Pablopa māgaji:

—Wāarata jarajida aji, Tachi Ak'ōre Jaurepa ichi pedee jarapari Isaías it'aideepa parā chonaarāmaa jarak'āri:

²⁶ Jā eperāarāmaa jaranapāde aji: Parāpa ūridait'ee mi pedee. Mamīda k'awada-e pait'ee k'āata jara k'inia bi. Mia oo bi unudai mīda, k'awada-e pait'ee.

²⁷ Na eperāarā k'īiri k'isua p'anadairā, pia ūridak'aa. Ma awara tau p'ārājī pik'a jēra bi ununaadamerā; k'īiri jida t'ap'a pik'a jēra bi ūrinaadamerā. Maperāpi mīmaa chedak'aa, mia āchi t'āri pia p'anapimerā māik'aapa āchi o k'achiadeepa k'aripa atamerā. (Is 6.9-10)

²⁸ Māpai Pablopa māgaji:

—Idi wāara uchijajida aji, ma et'ewa jarada, parāpa ijāa k'iniada-e p'anadairā Ak'ōrepa mīmaa jarapida. K'awāati Tachi Ak'ōrepa it'aa wāpiit'ee judio-eerā, ārapa parā k'āyaara ūridait'ee perā Tachi Ak'ōrepa jara pēi bi.

²⁹ [Pablopa māga jarap'eda, judiorā uchijajida. Aupedee erreu wājida āchi pitapai.]

³⁰ Pablo año omé beeji Romade, te alquilaa ata badade. Mama bide irumaa p'asianarutaarā jōmaweda auteebaipachi.

³¹ Jarateepachi Tachi Ak'ōrepa jara pēida ijāadamerā Tachi Waibia Jesucristode, māgá it'aa wādait'ee. Maapai apidaapa irumaa jarateenaapāde ada-e paji.

ROMANOS

San Pablopa K'art'a P'áda Romade P'ani Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji. Pablo judío paji. Tachi Ak'õrepa Moiseema ùraa p'ãpida pia k'awa baji, fariseo pada perã. Irua na k'art'a p'ã pëiji Romade p'ani ijãapataarãmaa; judiorã, judio-eerãmaa paara. Na k'art'a p'ãdade Pablopa jara bi ichia k'Ìsia iru bi wãit'ee Romadee mãik'aapa Españadee. Jesucristopa jirit'eradaarã waide maaaa wãda-e pada perã jarateede, na k'art'ade Pablopa jara bi sãga eperãarã ijãapataadaipia bi Jesucristode, irua ãra o k'achiadeepa k'aripa atamerã. Ichiaba jaratee bi judiorãpa ijãapata judio-eerãpa ijãapata ome; sãga p'anapataadaipia bi Cristode ijãadak'ãri.

Naapiara Pablopa jara bi ichi Jesupa jirit'erada; ichia it'aa t'ipari Romadepema ijãapataarã pari mãik'aapa sãap'eda na k'art'a p'ãji ãramaa (cap. 1.1-17). Jara bi eperãarã jômaweda p'ek'au k'achia oopata jua ek'ari p'anapata perã, atuadait'ee. Maperãpi chupiria iididaipia bi Jesupa ãra ma o k'achiadeepa k'aripa atamerã (caps. 1.18-3.20). Jara bi sãga Jesude ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa eperãarãpa p'ek'au k'achia oopata wëpapiari mãik'aapa ichi t'ãri auk'a bipari ãchi t'ãri ome (caps. 3.21-5.11); Adán k'aurepa p'ek'au k'achia oopata; jõdee Cristo k'aurepa p'ek'au k'achia oo amaada (caps. 5.12-6.23); ijãapataarã araa p'anadak'ãri Cristo ome, Tachi Ak'õre Jaure jua ek'ari p'anapata (caps. 7-8); judiorãpa Jesucristode ijãa k'iniada-e pada perã, Tachi Ak'õrepa ichi ùraa chiwidi k'awapiji tachi judio-eerãmaa, mamãda judiorã jida auk'a Ak'õre truadee wãdai Cristode ijãaruta pirã (caps. 9-11). Jara bi sãga Cristode ijãapataarã p'anapataadaipia bi: chik'inia p'anapataadaipia bi mãik'aapa oodaipia bi Ak'õrepa k'inia bik'a; ãchi poro waibiarã waawee p'ani; k'Ìra jip'a nipa p'ani awaraarã ome (caps. 12.1-15.13). T'ëepai na k'art'a p'ã aupa wãk'ãri, Pablopa salude pëiru ichi k'Ìra k'awa p'anirãmaa (caps. 15.14-16.27).

Salude pëida

¹ Mi, Pablopa oopari Jesucristopa oopi bik'a. Mapa nãgi k'art'a p'ãru. Tachi Ak'õrepa mi jirit'eraji mãik'aapa awara biji jarateemerã irua pedee pia jara pëida Jesucristode.

² Chonaarãweda Tachi Ak'õrepa jaraji ma pedee pia jara pëida ichi pedee jarapataarã k'ap'ia pari, ãrapa mãgi p'ãdamerã mãik'aapa jiadamerã awaraa ùraa p'ãda ome.

³ Ma jara pëidade Ak'õrepa jaraji ichi Warra uchiat'ee chonaarãwedapema Rey David-deepa, eperã jip'aa uchiaparik'a.

⁴ Mamãda ichi warra eperã jip'aa-e paji. Tachi Ak'õre Warra paji. Ak'ipiit'ee Jesucristo wãara ichi Warra, Tachi Ak'õrepa iru jõmaarã k'ãyaara waibiara papiji, iru piup'eda, chok'ai p'irabaipik'ãri. Mãga ooji jõmaarãpa k'awaadamerã wãara Jesucristota Tachi Waibia.

⁵ Cristopa mi pia ooji mi pëik'ãri mãga jarateenamerã. Mapa mia jarateepari judio-eerã jõmaarãmaa, irude ijãadamerã mãik'aapa oodamerã irua oopi bik'a.

⁶ Parãpa ichiaba ma jarateeda ijãajida. Tachi Ak'õrepa parã jida jiriji Cristodeerã papiit'ee.

⁷ Maperã mia na k'art'a p'ãru parã Roma p'uurudepemaarãmaa k'irãpapiit'ee Tachi Ak'õrepa parã k'inia iru bi mãik'aapa parã awara bi k'inia bi ichideerã p'anedamerã. Mia it'aa iidi bi irua mãik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'i p'anadamerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Pablo Romadee wã k'inia bada

⁸ Naapiara mia jara k'inia bi Jesucristo k'aurepa mia gracias jarapari mi Ak'õre Waibiaama parã jõmaarã pari. Mia mãgã gracias jarapari, ijãapataarã para bee chaa nepiripata perã parãpa wãara Jesucristode ijãa p'ani.

⁹ Tachi Ak'õrepata k'awa bi mi ichita it'aa t'ipari parã pari, t'ãripa oo k'inia bairã irua oopi bik'a. Mapa jarateepari iru Warrapa ooda eperãarã k'aripait'ee.

¹⁰ Enenee nibi Tachi Ak'õremaa mi k'aripamerã wãit'ee parã ak'ide, irua mãga k'inia bi pirã. Taarãru mi wã k'inia bi.

¹¹ Parã k'Ìra ak'i k'inia bi, parãmaa waapiara k'awaapiit'ee Ak'õre Jaurepa oopi bi. Mãgã parãpa pipiara oodai Ak'õrepa k'inia bik'a.

¹² Ma awara mãgã tachi jômaweda chik'aripa p'anadai pipiara Cristode ijãadait'ee.

¹³ Ipemaarã Cristo k'aurepa, mia parãmaa k'awapi k'inia bi mi wã k'inia bada parã ak'ide. Mamãda p'oyaa-e paji. Parã auk'a k'aripa k'inia bi apemaarã judio-eerã k'aripaparik'a. K'inia bi parã t'ãidepemaarã ichiaba Cristode ijãadamerã mãik'aapa oodamerã irua oopi bik'a.

¹⁴ Wãara Tachi Ak'õrepa mi jirit'eraji ichia jara pëida jarateenamerã jõmaarãmaa: Grecia eujãdepema pedee pedepataarãmaa; ai pedee pedeedak'arãmaa ichiaba; k'Ìsia k'awaa p'anirãmaa mãik'aapa k'Ìsia k'awa-ee p'anirãmaa paara.

¹⁵ Maperã parã Roma p'uurudepemaarãmaa ichiaba mia jaratee k'inia bi Jesucristopa ooda eperãarã k'aripait'ee.

¹⁶ Mi k'ira nejasia-ee jarateet'ee Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee, Tachi Ak'õre, ichi juapa aide ijãapataarã k'aripait'ee perã atuanaadamerã. Naapiara mãga jara pëiji judiorãmaa mãik'aapa irã mãga ichiaba jara pëiru judio-eerãmaa.

¹⁷ Mãgã jara pëida k'aurepa k'awa p'ani eperãarãpa k'awaadak'ari Cristopa ooda ãchi-it'ee mãik'aapa irude ijãadak'ari, Tachi Ak'õrepa ãchi p'ek'au k'achia wëe ak'ipariit'ee. Tachia mãga k'awa p'ani Tachi Ak'õre Ūraa p'ãdada jara bairã:

'Eperã Tachi Ak'õrede wãara ijãapari ichita bapariit'ee iru ome, p'ek'au k'achia wëe bairã iru k'Ërapite.'

(Hab 2.4)

P'ek'au k'achia oopata k'aurepa atuadait'ee

¹⁸ It'ariipa Tachi Ak'õrepa ijãapataarã mãgã p'ek'au k'achia wëe ak' bi mïda, ichia jõmaarãmaa k'awapi k'inia bi mãgã ak'-e ichide ijãadak'aa beerã. K'Ërau bi ãchi ome p'ek'au k'achia ooi awaa p'anapata perã mãik'aapa ne-inaa k'achia oopata perã apemaarãpa ijãanaadamerã irua wãarata jara pëidade.

¹⁹ Æhia mãga oopata, ãchi t'ãride pia k'awa p'ani mïda Tachi Ak'õre bapari. Mãga k'awa p'ani ichi jua at'apai ãchimaa ak'ipidoo perã.

²⁰ Tachi Ak'õrepa na eujã, pajã mãik'aapa ne-inaa jõma aide nïbi oodak'ariipa, eperãarãpa ma ooda ak' p'anapachida. Mãgã k'awaa wãpachida iru ichita bapari mãik'aapa jõmaweda irua ooda, eperãarãpa p'oyaa oodak'aa perã mãgee net'aa ãchi juadoopa. Mãga k'awa p'anajida mïda, ãchi k'inia p'ek'au k'achia oo wãpachida.

²¹ Mãgã Tachi Ak'õre k'awa p'anide at'ari irude ijãa k'iniadak'aa paji mãik'aapa it'aa t'ï k'iniadak'aa paji gracias jaradait'ee, irua ãchi pia ak' bapachi mïda. Ak'õre net'aade k'Ësiadak'aa paji. Maperãpi eperãarã k'ira k'awa-ee pik'a p'anapachida, pia mãik'aapa k'achia k'awada-ee.

²² "Tachia ne-inaa jõma k'awa p'anida" apachida. Mamïda wãara k'Ësia k'awadak'aa paji, Ak'õrede ijãadak'aa paji perã.

²³ Unupachida Tachi Ak'õrepa ne-inaa k'ira wãree ooda. Mamïda it'aa t'ïdai k'ãyaara Ak'õre k'ira wãreema, irua oodadepema ne-inaa mãgee jãak'a juapa oopachida ai k'Ërapite it'aa t'ipataadait'ee. Mãgã it'aa t'ï p'aneepachida eperã jãak'a ooda k'Ërapite; ipana, ne-animal maa-e pirã eujãde bipa nũteepata, mãgee jãak'aa ooda k'Ërapite. Mãga oopachida mãgee net'aa chook'aa mïda, eperãpa ooda perã. Jõdapari eperãk'a. Mamïda Tachi Ak'õre ichita bapari.

²⁴ Mãga oo k'inia p'anapachida perã, Tachi Ak'õre ichiak'au bëiji k'achia oodamerã ch'ïara ome. Mãgã ãchia k'achia oo k'iniata oo wãpachida, k'ira nejasia-ee.

²⁵ Tachi Ak'õrepa wãara ne-inaa jõmaweda ooji mïda, ma wãarata ijãadai k'ãyaara, seewa ijãapachida. Mapa it'aa t'ipachida irua oodamaa, irumaa it'aa t'ïdai k'ãyaara. jMamïda tachi ooda ichita Ak'õre Waibia pait'ee! jMãgita Tachi Ak'õre Waibia! Amãn.

²⁶ Æhia mãgã Tachi Ak'õrepa oodamaa it'aa t'ï p'anadap'edaa perã irua ichiak'au bëiji ãchia oo k'iniata oodamerã. Mãgã ne-inaa k'achia k'ira t'ãdoo oo wãpachida. Wëraarã awaraa wëraarã ome k'ãi k'inia p'anapachida, wëra chi imik'ira ome k'ãiparik'a.

²⁷ Ichiaba imik'iraarãpa awaraa imik'iraarã audũ jiripachida ãchi ome auk'a araa k'ãidait'ee, wëraarã ome k'ãidai k'ãyaara. Mãga oo p'anipa k'ira nejasia wëe, ãchi k'ap'ia miapipachida, Ak'õrepa oopi k'inia bik'a eperãarãmaa oodaamaa p'anadap'edaa perã.

²⁸ Ma awara Tachi Ak'õre k'awadaamaa p'anadap'edaa perã, irua ãchi ichiak'au atabëiji ne-inaa k'achia k'ira t'ãdoo k'Ësiadamerã mãik'aapa oodamerã.

²⁹ Mãgã p'ek'au k'achia k'ira t'ãdoo oo p'aneepachida. Mãgee eperãarã nãgã p'anapata: pariatua awaraarã jiripata ai ome k'ãidait'ee; ik'awaa ne-inaa k'achia oodait'ee; ch'ïara net'aa k'ãiyaa; ch'ïara k'achia ooyaa; ch'ïara k'ira unuamaa iru bee ne-inaa k'aurepa; ch'ïara jiriyaa peedait'ee; chõo jiriyaa; ch'ïara k'urayaa; t'ãri k'achia-idaa; ch'ïara ãpite k'achia pedeyaa;

³⁰ ik'achia jarayaa; Tachi Ak'õre k'ira unuamaa; auduayaa; ãchia oopata nepiriyaa awaraarãpa ãchi t'o p'anadamerã; ne-inaa k'achia oodait'ee k'Ësiayaa; ãchi ak'õreerã pedee ũridamaa;

³¹ k'Ësia k'awadak'aa; oodak'aa ãchia oodait'eeda apatak'a; ãchideerã paara k'ira unuamaa; k'ira jõdak'aa; chupiria k'awaadak'aa.

³² Mãgeerãpa ãchi t'ãridepai k'awapata p'ek'au k'achia oo p'ani Tachi Ak'õre k'Ërapite. Ma awara k'awapata Tachi Ak'õrepa atuapiit'ee mãgee p'ek'au k'achia ooi awaa beerã. Mamïda ichi k'inia mãgee ne-inaa k'achia oo wãpata mãik'aapa pia ak'ipata awaraarã ãchi ome auk'a oo wãpataarã.

2

Tachi Ak'õre ewari waibia ewate

¹ Māgee k'achia oopataarā ak'ik'āri, parādepema abaapa k'Isiai: “Mia māga oo-e pak'aji”. Mamīda pia pida ne-inaa k'achia oopari Tachi Ak'õre k'īrapite. Maperā k'īrak'aupai jarai Tachi Ak'õrepa māgee k'achia oopataarā miapiipia bi. Auk'a Ak'õrepa pi miapii, pia k'achia oopata k'aurepa.

² Wāara, tachia k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa ne-inaa k'achia chook'aa ichi bimāi. Maperāpi ichia ne-inaa pia oopari, jarak'āri māgeerā miapiit'ee āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

³ Māga bita ʔk'Isia bik'ā irua pi miapi-e pait'ee, auk'a ne-inaa k'achia oopari mīda?

⁴ Maa-e pirā ʔnāga k'Isia bik'ā? “Tachi Ak'õre audū t'āri pia bairā, chooit'ee mia ne-inaa k'achia ook'āri.” ʔK'awa-e bik'ā Tachi Ak'õre t'āri pia bapari pi ome, k'inia bairā pia p'ek'au k'achia oo amaamerā?

⁵ Mamīda pia oo-e bi Ak'õrepa k'inia bik'a, k'īri k'isua bapari perā. Maperā Tachi Ak'õre ewari waibia ewate irua pi audupāra miapiit'ee awaraa k'achia oopataarā k'āyāara. Māga ook'āri, ne-inaa pia ooit'ee, Tachi Ak'õrepa ichita ne-inaa pia oopari perā.

⁶ Ma ewate Tachi Ak'õrepa ak'iit'ee eperāarā jōmaarāpa oopatap'edaa jarait'ee pia wa k'achia.

⁷ Ichi truadee wāpiit'ee nāgee eperāarā: ne-inaa pia oopataarā, k'inia p'anadairā Tachi Ak'õrepa āchi pia ak'imerā, māik'aapa ichita p'ana k'inia p'anapataarā iru ome iru trua k'īra wāreede.

⁸ Jōdee nāgee eperāarā atuapiit'ee: audua p'anapataarā māik'aapa ooda-e p'anūrā Tachi Ak'õrepa wāarata jara pēidak'a, ma k'āyāara ne-inaa k'achia oo k'inia p'anadairā. Māirāpa Tachi Ak'õre k'īraupipata. Mapa ma ewate irua āchi k'achia ooit'ee.

⁹ Ma ewate jōmaweda p'ek'au k'achia oopataarā miadait'ee māik'aapa chupiria chitooonadait'ee, naapiara judiorā, maap'eda judio-eerā.

¹⁰ Jōdee pia oopataarā k'āiwee p'anadait'ee, Tachi Ak'õrepa āchi pia ak'iit'ee perā māik'aapa ichi trua k'īra wāreede wāpiit'ee perā. Māga p'anadait'ee naapiara judiorā, maap'eda judio-eerā.

¹¹ Tachi Ak'õrepa judiorāpa oopatap'edaa, judio-eerāpa oopatap'edaa auk'a ak'iit'ee.

¹² Mia māga jara bi Ak'õrepa judio-eerā atuapiit'ee perā āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, Moisepa p'āda k'awada-e p'ani mīda. Jōdee judiorā auk'a atuapiit'ee āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, Moisepa p'āda k'awa p'ani mīda, ooda-e p'anadairā jōmaweda ma p'ādade jara bik'a.

¹³ Tachi Ak'õrepa Moisemaa ūraa p'āpida ūirrutapapai, eperā p'ek'au k'achia wēe bee-e pai Tachi Ak'õre k'īrapite. Mamīda eperā p'ek'au k'achia wēe beei Tachi Ak'õre k'īrapite, ooru pirā jōmaweda ma p'ādade jara bik'a.

¹⁴ K'awa p'ani judio-eerāpa ichiaba oodai Moisepa p'ādade jara bik'a, ma p'āda k'awada-e p'ani mīda. Māga oodai oodak'āri Tachi Ak'õrepa k'Isia pia bēidak'a eperāarā t'āride, ewaa weda eperāarā ook'āri.

¹⁵ Māgā pia oodak'āri, jōmaarāmaa ak'ipipata āchi t'āride bēida auk'a bee Ak'õrepa p'āpida ome. Ma k'Isia pia bēida k'aurepa ne-inaa pia k'awapata. Mapa ne-inaa pia oodak'āri, k'āiwee p'anapata. Jōdee ne-inaa k'achia oodak'āri, k'Isia p'ua p'anapata.

¹⁶ Tachi Ak'õrepa mi jirit'eraji jarateemerā ichi Warra Jesucristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Irua ak'iit'ee eperāarāpa oopatap'edaa Ak'õre ewari waibia ewate. Iruata k'awapari jōmaarāpa āchi t'āride oo k'inia p'ani, pia wa k'achia. Mapa k'await'ee chisāgiirā wāpii Ak'õre truadee māik'aapa chisāgiirā atuapii.

Judiorāpa Moisepa p'āda iru p'ani

¹⁷ Parāpa jarapata: “Tai judiorā.” Mamīda parā audua p'ani Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi eperāarāmaa k'awa p'anida apata perā. Māga jarapata pāchi auk'aarāpa Moisepa p'āda iru p'anadairā.

¹⁸ Wāara Moisepa p'āda k'aurepa k'awa p'ani sāga oodaipia bi māik'aapa sāga oodaik'araa bi, Tachi Ak'õrepa parā pia ak'i bamerā. Ma awara ijāa p'ani Ak'õre Ūraa p'ādade jara bik'a wāara oodaipia bi jōmaarāpa, ma p'ādade jara bi ūraa pia bairā.

¹⁹ K'Isia p'ani parāpata Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi eperāarāmaa jarateedai Moisepa p'āda k'awa-ee beerāmaa, āchia Ak'õre Ūraa k'awada-e p'anadairā.

²⁰ Parā-it'ee āchi k'Isia k'awa-ee beerāk'a p'ani maa-e pirā warra chak'eerāk'a p'ani. Parā judiorāpa āchima jarateeda-e p'ani pirā, ʔsāga k'awaadāima Ak'õrepa oopi k'inia bi āchima? ʔParāpa wāarata k'awa p'ani-ek'ā, Ak'õre Ūraa k'awa p'anapata perā?

²¹ Parāpa awaraarāmaa jarateepata Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a oodaipia bi. ¿Māga-ek'ā? Mamīda parāpa pida ooda-e p'ani ma p'ādade jara bik'a. Ūraapata awaraarāmaa nechianaadamerā. Mamīda edaare parāpa māga oopata.

²² Jarapata tachi wēra omepai k'āipia bi. Mamīda parādepema ūk'uruurāpa chīra wēra jiripata, ai ome k'āidait'ee. K'īra unuamaa iru p'anapatada apata ne-inaa k'īra t'ādoō juapa ooda, ai k'īrapite it'aa t'īpata. Mamīda parādepemaarā ūk'uru t'īupata māgee ne-inaa iru p'ani tede nechiaidait'ee.

²³ Jara p'ani: “Tāipata Tachi Ak'ōre Ūraa k'awa p'anida” apata. Mamīda wāara ooda-e p'ani Ak'ōrepa jara bik'a ma ūraade. Mapa parā k'aurepa awaraarāpa pedee k'achia jarapata Tachi Ak'ōre āpīte,

²⁴ Ak'ōre Ūraa p'ādade nāga jara bik'a:
'Parā k'aurepa Tachi Ak'ōrede ijāadak'aa beerāpa k'achia pedeepata iru āpīte.' (Is 52.5)

²⁵ Tachi Ak'ōrepa oopidak'a chonaarāweda, tauchaa bijida parādepema imik'īraarā k'ap'iade, ak'īpidait'ee parā Tachi Ak'ōre eperāarā. Mamīda parāpa Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a wāara ooda-e p'ani pirā, auk'a p'aneepata tauchaa wēe beerā ome.

²⁶ Jōdee, ma tauchaa wēe beerāpa wāara oo p'ani pirā Ak'ōre Ūraade jara bik'a, Tachi Ak'ōrepa ichideerā papiit'ee, tauchaa wēe p'ani mīda.

²⁷ Māgā Tachi Ak'ōre k'īrapite māirā pipiara uchiadait'ee parā judiorā k'āyaara. Ak'ōrepa oopi bik'a oo p'anipa ārapa ak'īpipata Ak'ōrepa parā miapiipia bi, irua oopi bik'a oo k'iniada-e p'anadairā. Māga p'anapata, parā judiorāpa iru ūraa p'āda k'awa p'ani mīda māik'aapa pāchi k'ap'iade tauchaa iru p'ani mīda.

²⁸ Ma jōma jara aupadade k'īsiadak'āri, k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa ichideerā papi-e judiorāda apataarā, ne-inaa oopata perā irua ūraa p'ādade jara bik'a maa-e pirā āchi k'ap'iade tauchaa bipata perā.

²⁹ Ma k'āyaara ichideerā papipari chi t'āriipa irude wāara ijāapataarā. Jaradai āchia tauchaa pik'a iru p'ani āchi t'āride, k'ap'iade iru p'anadai k'āyaara. Māgā t'āriipa wāara ijāadak'āri, Ak'ōre Jaure āchi ome ba chepari. Māgā pipiara bi Ak'ōre Ūraa p'ādade iru p'anadai k'āyaara, iruata k'awapipari perā jōma Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bi. Tachi Ak'ōrepa māgee wāara ijāapataarā pia ak'īpari, awaraarāpa āra māgā ak'īda-e p'ani mīda.

3

Tachi Ak'ōrepa ichita oopari ichia jara bik'a

¹ Māgara, ¿k'āare-it'ee eperā k'ap'iade tauchaa bii judio pamerā? ¿Pipiara bi-ek'ā judio-ee bait'ee, judio pai k'āyaara?

² ¡Māga-epi! Tachi Ak'ōrepa judiorāta naapiara jirit'eraji ichia jarada jīadamerā māik'aapa awaraarāmaa jarateedamerā.

³ Made Ak'ōrepa ichi ūraa jaraji judiorāmaa. Mamīda āchidepema ūk'uruurāpa ma ūraa ijāada-e p'anapachida. Maperā ooda-e paji irua oopi k'inia bik'a. Ārapa māgā ijāada-e p'anadap'edaa perā, ¿Ak'ōrepa oo amaa beejik'ā ichia jaradak'a ma ūraa p'ādade?

⁴ ¡Māga-e! Ak'ōrepa seewa jarak'aa eperāarāk'a. Jip'a oopari ichia jara bik'a. Ichi ūraa p'ādade chonaarāwedapema Rey David it'aideepa jaraji:

'Ak'ōre, mia ne-inaa k'achia oopata ak'īp'eda, pia wāarata jarapari “k'achia bida” ak'āri. Pi imiateepataarā ichita p'oyaapariit'ee, pia aupaita ak'īit'ee perā eperāarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia.' (Sal 51.4)

⁵ Mamīda tai judiorāpa ne-inaa k'achia oo p'anadak'āri, ak'īpipata Tachi Ak'ōre pipiara bi eperāarā k'āyaara, irua maarepida k'achia ook'aa perā. Māgara ¿k'āata jaradaima? “¿Tachi Ak'ōre, tachi ooda t'āri k'achia bik'ā, k'achia oopataarā atuapiit'ee perā?” (Mia māga iidik'āri parāmaa, pedeemaa bi eperā k'īsia k'awa-ee bik'a.)

⁶ ¡Tachi Ak'ōre t'āri k'achia-epi! Māga bada paara tachi ome, ¿sāga ak'īk'ajima na p'ek'au eujādepemaarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia?

⁷ Mia māga k'īsia bada paara, eperā k'īsia k'awa-ee bīpa jarak'ajik'a ichiaba mia māga jarai: “Mia seewa jarak'āri, ak'īpīmaa bi Tachi Ak'ōre pipiara bi mi k'āyaara, irua seewa jarak'aa perā.” Māgara mia k'īsiak'aji seewa jara bīpa jōmaarāpa Tachi Ak'ōre pipiara ak'īdait'ee, irua wāarata jarapari perā. Māga pada paara ¿sāap'eda Ak'ōrepa mi atuapiima ma seewa jarada k'aurepa?

⁸ Wāara judiorā ūk'uruurāpa mi āpīte jara p'anida a p'ani, mia jarateepari ne-inaa k'achia oodaipia bi, jōmaarāpa Tachi Ak'ōre pipiara ak'īdamerā. ¡Mia māga jarateek'aapi! Ak'ōrepa k'awa bi k'airāpa māga jarateepata māik'aapa ichia māgūirā miapiit'ee ma k'aurepa.

Jōmaarāpa p'ek'au k'achia oopata

⁹ Ma jōma jara aupadade k'ĩsiadak'āri, k'awa p'ani tai judiorā pipiara p'ani-e judio-eerā k'āyara, Ak'ōrepa ichi ūraa p'āda tai ome bēida perā. Et'ewa mia ak'ipiji parāmaa tachi jōmaarāpa p'ek'au k'achia oopata, p'ek'au k'achia jua ek'ari p'anapata perā; judiorā, judio-eerā auk'a.

¹⁰ Ichiaba Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Eperā apida p'ek'au k'achia wēe bi-e Tachi Ak'ōre k'īrapite.

¹¹ Eperā apidaapa wāara k'awa-e bi ne-inaa pia ooit'ee. Eperā apidaapa jiri-e bi Tachi Ak'ōre wāara k'awaait'ee.

¹² Jōmaarāta o k'achia p'ani āchia oo k'iniata oo p'anapata perā. Apidaapa oodak'aa Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bik'a, ne-inaa pia wāara p'oyaa oodak'aa perā.' (Sal 14.1-3; 53.1-3)

¹³ 'Nāga pik'a p'ani. Ara piuda k'ap'ia pia iada-e pak'āri, mik'ia uchiaparik'a ma iadap'edaamāiipa, māga pik'a pedee k'achia uchiapari āchi it'aideepa, t'āri k'achia-idaa p'anapata perā. Āchi it'aideepa seewa aupai uchiapari.' (Sal 5.9)

'Ara taamana neera mera iru baparik'a chi k'idade eperā k'aait'ee, māga pik'a āchi imeraa pedee eperāarā k'ūrāpata ne-inaa k'achia oopidait'ee.' (Sal 140.3)

¹⁴ 'Ik'achia pedeeapata t'āri k'achia p'anapata perā.' (Sal 10.7)

¹⁵ 'Chīara audú pee k'inia p'anapata.

¹⁶ Māirā wārutamaa ne-inaa k'achia oo wāpata awaraarāmaa māik'aapa awaraarā t'āri p'uapipata.

¹⁷ K'āiwee p'anadak'aa māik'aapa k'awadak'aa awaraarā māgā p'anapidait'ee.' (Is 59.7-8)

¹⁸ 'Tachi Ak'ōre waaweedak'aa, irude ijāadak'aa perā.' (Sal 36.1)

¹⁹ Tachia k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa p'āpiji ma et'ewa pedeeda judiorā-it'ee, ichia bēida perā ichi ūraa p'āda tai chonaarā ome. Ma ūraa p'āpiji apidaapa jaranaadamerā "miata ne-inaa k'achia oo-e" māik'aapa jōmaweda na p'ek'au eujādepemaarāpa k'awaadamerā āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa Tachi Ak'ōrepa āchi atuapiit'ee.

²⁰ Maperā k'awa p'ani eperā apida p'ek'au k'achia wēe bait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite Moisepa p'āda k'awapari perā maa-e pirā ma p'ādade jara bik'a oopari perā. Jip'a ma ūraa p'āda k'aurepa k'awapata tachia k'achia oopata.

Eperāarā o k'achiadeepa uchiapata Cristode ijāadak'āri

²¹ Mamīda irā eperāarāmaa Tachi Ak'ōrepa ak'ipimaa bi p'ek'au k'achia wēe p'anedai iru k'īrapite, ooda-e p'ani mīda jōmaweda irua jara bik'a ichi ūraa p'ādade. Māga k'awa p'ani irua māga ak'ipida perā tai chonaarāmaa, Moisepa p'ādade māik'aapa Ak'ōre pedee jarapataarāpa p'ādap'edaade.

²² Tachimaa ak'ipimaa bi ichia naaweda k'ĩsia iru bada: jōmaarāta wāara Jesucristode ijāa p'aniarā p'ek'au k'achia wēe p'anapata Tachi Ak'ōre k'īrapite, judiorā māik'aapa judio-eerā paara.

²³ Jōmaarāpa p'ek'au k'achia oopata. Eperā apida wē-e wāara ne-inaa jōmaweda oopari Ak'ōrepa oopi bik'a.

²⁴ Mamīda Tachi Ak'ōre audú t'āri pia bapari perā māik'aapa eperāarā k'inia iru bapari perā, pēiji ichi warra Jesucristo p'ek'au k'achia oopataarā o k'achiadeepa k'aripa atamerā, p'ek'au k'achia wēe ichita p'anapataadamerā iru k'īrapite.

²⁵ Jesucristopa eperāarā māgā k'aripai Tachi Ak'ōrepa iru piupida perā eperāarā pari. Chonaarāweda eperāarāpa p'ek'au k'achia oodak'āri, Tachi Ak'ōrepa choopachi māik'aapa irua ma k'achia āyaa bipachi. Mamīda ma k'achia wēepapi-e paji. Jōdee eperāarā taide ichi warra kurusode piuk'āri, iru waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'ōrepa eperāarā p'ek'au k'achia jōmaweda wēepapiji, chonaarāpa chonaarāweda oopatap'eda paara.

²⁶ Māga ooji ak'ipiiit'ee ichi wāara t'āri pia bapari. Maperāpi eperā Cristode wāara ijāa bi p'ek'au k'achia wēe bapari Tachi Ak'ōre k'īrapite.

²⁷ Mamīda eperāpa jarai: "Tachi Ak'ōrepa mīta pia ak'i bapariit'ee mia ne-inaa pia oopari perā". Mamīda māga-e. Tachi Ak'ōrepa pia ak'i bapariit'ee chi wāara Jesucristode ijāa bi aupai.

²⁸ Ma jōma jara aupadade k'ĩsiadak'āri, k'awa p'ani eperāarā p'ek'au k'achia wēe p'oyaa p'anadak'aa oo p'anadairā Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a. Jip'a p'ek'au k'achia wēe p'anadait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite, Jesucristode ijāa p'anadairā.

²⁹ Tachi Ak'ōre jōmaarā Ak'ōre Waibia; judiorā Ak'ōre Waibia, ichiaba judio-eerā Ak'ōre Waibia.

³⁰ Tachi Ak'ōre apai. Maperā k'awa p'ani judiorā p'ek'au k'achia, judio-eerā p'ek'au k'achia auk'a wēepapiari, Cristode wāara ijāadak'āri.

³¹ Māga jaradak'āri, ¿jara k'inia p'anik'ā Ak'ōre Ūraa p'āda vale-ee pik'a bi? ¡Māga-e! Tachia Cristode wāara ijāadak'āri, oopata ma ūraa p'ādade jara bik'a.

4

Abrahampa ijāada

¹ K'Īsiadāma tai judiorā chonaarāwedapema Abrahampa oodade. Ķk'āata oojima Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'imerā?

² Tachi Ak'ōrepa jaradak'a jōmaweda ooda paara Abrahampa, ichia jarak'aji awaraarāmaa: "Tachi Ak'ōrepa mi pia ak'ipari ne-inaa oopari perā iru-it'ee." Mamīda Tachi Ak'ōre-it'ee māga jara-e pak'aji, ne-inaa jōmaweda oo-e pada perā Ak'ōrepa k'inia badak'a. Māga bita, Ķsāap'eda Tachi Ak'ōrepa Abraham pia ak'ijima?

³ Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:
'Abrahampa Tachi Ak'ōrepa jarada ijāaji. Maperā Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'ipachi.' (Gn 15.6)

⁴ K'Īsiadāma nāgide. Eperā mimiak'āri awaraa pari, ma mimia aupap'eda, ichi p'arat'a iidinapari mimia chiparimaa. Māgā tuchia oopata p'arat'a jitadait'ee.

⁵ Mamīda māga-e Tachi Ak'ōre ome. Irua eperā pia ak'i-e, ma eperāpa māga iidi bairā ichia ne-inaa pia oopari k'aurepa. Jip'a p'ek'au k'achia oopataarā pia ak'ipari, mairāpa wāara ijāadak'āri irua āchia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee.

⁶ Chonaarāweda Rey Davidpa ichiaba k'awaji Ak'ōrepa eperā p'ek'au k'achia wēe ak'ipari, ne-inaa pia oo-e bi mīda iru-it'ee. Jaraji māgee eperā t'āri o-īa bapari, Ak'ōrepa iru māgā k'aripapari perā. Māgaji:

⁷ 'P'ek'au k'achia oopataarā o-īa p'anapata Tachi Ak'ōrepa āchi p'ek'au k'achia āyaa bik'āri māk'aapa wēpapiik'āri.

⁸ Māgee eperā o-īa bapari Tachi Ak'ōrepa iru p'ek'au k'achia wēe ak'ik'āri.' (Sal 32.1-2)

⁹ Davidpa māga jarada perā, Ķk'āata jaradaima? ĶTachi Ak'ōrepa wēpapiik'ā tauchaa iru beerāpa p'ek'au k'achia oopat'edaa aupai? Tauchaa wēe beerāpa p'ek'au k'achia oopat'edaa auk'a wēpapiit'ee, o-īa p'anapataadamerā Davidpa jaradak'a. Waya pedeedāma Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Abrahampa Tachi Ak'ōrepa jarada ijāaji. Maperā Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'ipachi.' (Gn 15.6)

¹⁰ Tachi Ak'ōrepa māga jarak'āri, Abrahampa at'āri ichi k'ap'iade tauchaa bi-e baji.

¹¹ Ma t'ēepaita Abrahamma māga ooji. Māga ook'āri, ak'ipiji ichia wāara ijāa bi Tachi Ak'ōrepa iru k'achia wēe ak'ida, ma ijāa bi k'aurepa. Tachi Ak'ōrepa Abraham māgā ak'ida perā ma tauchaa bi naaweda, k'awa p'ani tauchaa wēe beerā auk'a p'ek'au k'achia wēe p'anedai Tachi Ak'ōre k'īrapite, ijāadak'āri Abrahampa ijāadak'a. Māgā ijāadak'āri, Abraham warrarāk'a padaipata, āchi k'ap'iade tauchaa wēe p'ani mīda.

¹² Jōdee tauchaa iru beerā ichiaba Abraham warrarā. Māga p'ani-e tauchaa iru p'anadairā āchi k'ap'iadepai. Jip'a māga p'ani ijāapata perā tai judiorā chonaarāwedapema Abrahampa ijāadak'a, ichi waide tauchaa wēe bide.

Tachi Ak'ōrepa jaradak'a oopari ijāapataarā ome

¹³ Ak'ōrepa ichi ūraa p'āpi naaweda, Abrahammaa jaraji irudeepa uchiadap'edaarāpa Tachi Ak'ōrepa ooda jōmaweda iru p'anedait'ee āchi jua ek'ari, māk'aapa āchi k'aurepa Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepemaarā pia ak'iit'ee. Ak'ōrepa māga jara-e paji Abrahampa ne-inaa oo bada perā iru ūraade jaradak'a. Māga jaraji Abrahampa irude ijāa bada perā. Maperāpi Abraham p'ek'au k'achia wēe baji iru k'īrapite.

¹⁴ Tachi Ak'ōrepa māga jarada paara ichi ūraa p'ādade jara bik'a oopataarāmaa aupai, Ķk'āare-it'ee irude ijāadaima? Māga bada paara, oo-e pak'aji ichia jaradak'a Abrahammaa. Mamīda māga-e. Tachi Ak'ōrepa k'awa bi eperā apidaapa p'oyaa ooda-e jōmaweda iru ūraa p'ādade jara bik'a.

¹⁵ Ma awara eperāarāpa ooda-e pak'āri ma ūraa p'ādade jara bik'a, ne-inaa k'achia oopata. Māgā Tachi Ak'ōre k'īraupipata māk'aapa ma k'aurepa atuapata. Ma ūraa wē-e pada paara, k'awada-e pak'aji āchia ne-inaa k'achia oo p'ani.

¹⁶ Ma jōma jara aupadade k'Īsiadak'āri, k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa jaradak'a, ichia Abrahamdeepa uchiadap'edaarā pia ak'ipariit'ee, ārapa ijāapata perā Abrahampa ijāadak'a; ma k'aurepapai. Maperā k'awa p'ani Abraham jōmaarā ak'ōchona, judiorā ak'ōchona māk'aapa judio-eerā ak'ōchona, ijāadak'āri irua ijāadak'a.

¹⁷ Tachi Ak'ōrepa Abrahammaa jara bi ichi ūraa p'ādade:
'Mia pi eujā awara-awaraadepemaarā ak'ōchona papiit'ee.' (Gn 17.5)
Māgā k'awa p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite Abraham tachi ijāapataarā ak'ōchona, irudeepa uchiada-e paji mīda. Abrahampa ijāapachi Tachi Ak'ōrepa piudap'edaarā chok'ai p'irabaipipari. Ichiaba ijāapachi Ak'ōrepa jarak'āri ichia ooi't'ee bi, māga ooi't'ee, waide oo-e bi mīda.

¹⁸⁻¹⁹ Abraham perā cien años iru baji Tachi Ak'ōrepa jarak'āri:

'Pideepa uchiadait'eerā cho-k'ara pait'ee.'

(Gn 15.5)

Māgā taarā-ee piut'ee baji māik'aapa chi wēra Sara, chōtrāa bita, warra t'ok'aa paji mīda, Abrahampa ijāaji Tachi Ak'ōrepa jarada; chi wērapa warra t'oit'ee. Māga ijāaji k'awa bada perā Tachi Ak'ōrepa ichita oopari ichia jara bik'a. Māgā ijāada perā, Ak'ōrepa Abraham awara-awaraa eujādepemaarā ak'ōchona papiji.

²⁰ Abrahampa Tachi Ak'ōrepa jarada ijāa awara-e paji māik'aapa awaraa ne-inaa k'isia-e paji. Jip'a ijāaji Tachi Ak'ōrepa ooit'ee ichia jaradak'a. Maperā Abraham it'aa t'ijji Tachi Ak'ōremaa ²¹ jarait'ee iruta jōmaarā k'āyaara waibiara bi. K'awaji ne-inaa wē-e Tachi Ak'ōrepa p'oyaa ook'aa.

²² Maperāpi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Abrahampa Tachi Ak'ōrepa jarada ijāaji. Maperā Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'ipachi.' (Gn 15.6)

²³ Tachi Ak'ōrepa māga jara-e paji Abraham-it'ee aupai.

²⁴ Ichiaba māga jaraji tachi-it'ee, irude ijāapata perā. Iruata Tachi Waibia Jesucristo chok'ai p'irabaiapiji.

²⁵ Tachi Ak'ōrepa Jesucristo pēiji piumerā tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Maap'eda iru chok'ai p'irabaiapiji tachi p'ek'au k'achia wēe p'anadamerā iru k'īrapite.

5

Cristode ijāapataarā k'āiwee p'anapata Tachi Ak'ōre ome

¹ Tachi Cristode ijāapataarā māgā p'ek'au k'achia wēe p'anapata perā Tachi Ak'ōre k'īrapite, k'āiwee p'anapata, k'awaa p'anadairā Tachi Ak'ōrepa tachi atuapi-e pait'ee. Ma k'āyaara tachi pia ak'ipari Tachi Waibia Jesucristo k'aurepa.

² Irude ijāapata k'aurepata Tachi Ak'ōrepa tachi k'aripapari. Maperā t'āri o-īa p'anapata. K'awa p'ani irua ichi k'īra wāree unupii't'ee tachimaa.

³ Ma awara īraweda t'āri o-īa p'anapata, mia p'ani pijida. Māga p'anadai k'awa p'anadairā māgā miadak'āri, k'awaa wāpata choodait'ee.

⁴ Māgā choodak'āri, k'awaapata Tachi Ak'ōrepa tachi pia ak'ipari māik'aapa waapiara ijāapata ewari cherude iru k'īra wāree unudait'ee.

⁵ K'awa p'ani ma ewate irua tachi k'ūra-e pait'ee, ichi Jaure pēida perā tachi ome ba chemerā. Māgipa tachi t'āride k'awapipari Tachi Ak'ōrepa tachi k'īnia iru bi.

⁶ Naaweda tachia p'ek'au k'achia p'oyaa oo amaada-e paji tachi k'īradoopa. Maperā Ak'ōrepa ewari aba jirit'eraji Cristo piumerā k'achia beerā pari.

⁷ Eperā jip'aapa māga oo-e pak'aji awaraa pari. ¿K'aita chīara t'āri k'achia-idaa bi pari piuk'ajima? Piu-e pak'aji pia oopataarā pari pijida. Piuk'ajisk'a eperā t'āri pia bi pari.

⁸ Mamīda Tachi Ak'ōrepa ak'ipiji ichiata tachi audū k'īnia iru bi, Cristo pēik'āri piumerā p'ek'au k'achia oopataarā pari.

⁹ Ichia māga ooda perā tachi-it'ee, ijāapata Cristo waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'ōrepa ijāapataarā p'ek'au k'achia wēe papipari ichi k'īrapite. Ma awara k'awapata Cristo k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tachi miapi-e pait'ee ichi ewari waibia ewate.

¹⁰ Naaweda tachi jida Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anapataarāk'a p'anajida, o k'achiade p'anapachida perā. Mamīda Cristo piuda k'aurepa tachi pari, Tachi Ak'ōrepa ichi t'āri auk'a biji tachi t'āri ome. Ma awara Cristo piup'eda chok'ai p'irabaida perā, irā audupara tachi k'aripapari ichi ode wārutade, māik'aapa māgā k'aripapariit'ee tachi wārutamaa ichi truadee.

¹¹ Tachi Waibia Jesucristopa tachi māgā k'aripapari perā, irā tachi t'āri auk'a p'anapata Tachi Ak'ōre ome. Maperāpi tachi t'āri o-īa p'anapata.

Adān badak'āriipa Cristo parumaa

¹² Adanpa oodade k'īsiadāma. Chi naapema eperāpa naapiara p'ek'au k'achia ooji, oo-e pada perā Tachi Ak'ōrepa jaradak'a. Piuji ma k'achia ooda k'aurepa. Ma k'achia oodak'āriipa jōmaweda ichideepa uchiadap'edaarāpa p'ek'au k'achia oo p'aneejida. Māgā Adanpa naapiara k'achia ooda k'aurepa, maadamāiipa eperāarā piupata.

¹³ Māga paji Ak'ōrepa ichi ūraa p'āpii naaweda Moiseama. Ma ūraa p'āpida k'awada-e p'anapachida mīda, eperāarāpa pariatua p'ek'au k'achia oopachida Tachi Ak'ōre k'īrapite. Mamīda Tachi Ak'ōrepa āchi miapi-e paji āchia ne-inaa k'achia oopatap'edaa k'aurepa.

¹⁴ Jip'a piujida Adanpa ne-inaa k'achia ooda k'aurepa, auk'a ooda-e paji mīda irua oodak'a. Irā k'īsiadāma Adanpa oodade māik'aapa Cristo, chi cheit'ee bada apatapa oodade.

¹⁵ Tachi Ak'ōrepa eperāarā chupiria k'awaada māik'aapa pia ooda Cristo k'aurepa, Adanpa oodak'a bi-e. Adanpa ooda k'aurepa na p'ek'au eujādepemaarā jōmaweda piupata māik'aapa pia-ee p'anapata Tachi Ak'ōre k'īrapite. Māga p'anapata mīda Ak'ōre k'īrapite māik'aapa p'ek'au k'achia oopata mīda, Cristode ijāadak'āri, Tachi Ak'ōrepa eperāarā chupiria

k'awaapari māik'aapa ārapa p'ek'au k'achia oopata wēpapipari. Māgá Cristopa ooda k'aurepa Ak'ōrepa ma eperāarā p'ek'au k'achia wēe ak'ipari.

¹⁶ Ma awara Adanpa k'achia ooda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepemaarā pia ak'i-e paji māik'aapa ma k'aurepa āra atuapiit'ee paji. Jōdee Cristopa pia ooda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa na eujādepemaarā pia ak'ipari irude ijāadak'āri.

¹⁷ Ma et'ewa jara aupadade k'īsiadak'āri, k'awa p'ani Adanpa ooda k'aurepa na p'ek'au eujādepemaarā piupata. Mamīda ma k'āyaara Jesucristopa ooda pipiara bi. Ma k'aurepa Tachi Ak'ōrepa eperāarā k'aripapari, p'ek'au k'achia wēe ichita p'anapataadamerā iru truade, ārapa irude ijāapata perā.

¹⁸ Ichiaba Adanpa k'achia ooda k'aurepa, jōmaweda atuadait'ee paji. Jōdee Jesucristopa pia ooda k'aurepa jōmaweda p'ek'au k'achia wēe p'anadai Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa iru truadee wāda.

¹⁹ Māpa jaradai eperā abaapa oo-e pada perā Ak'ōrepa jaradak'a, eperāarā chok'araarāpa p'ek'au k'achia oo p'aneejida. Jōdee chi apemapa ooda perā Ak'ōrepa jaradak'a, eperāarā chok'ara p'ek'au k'achia wēe p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite.

²⁰ Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa Moisemaa p'āpji ak'ipiiit'ee eperāarāmaa āchia ne-inaa k'achia oopata. Ma ūraa k'awaadak'āri, audupiara k'achia oopachida. Mamīda Tachi Ak'ōrepa māgee eperāarā audū k'inia iru bada perā, āchi ma o k'achiadeepa k'aripa ataji.

²¹ Waide Tachi Ak'ōrepa māgá k'aripa-e bak'āri, tachi eperāarā piudap'eda, atuapachida tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Mamīda Tachi Ak'ōrepa tachi p'ek'au k'achia oopataarā k'aripak'āri Jesucristo k'aurepa, p'ek'au k'achia wēe p'aneejida iru k'īrapite māik'aapa iru ode p'aneejida. Ma ode p'anadak'āri, tachi k'ap'ia piuruta pijida, Ak'ōre truade p'anadait'ee.

6

Cristodeerāpa p'ek'au k'achia oodaamaa p'anapata

¹ Parādepemapa iidii: “Tachi Ak'ōrepa Cristode ijāapataarā p'ek'au k'achia wēe ak'i bi pirā, ħp'ek'au k'achia waapiara oodaipia bi-ek'ā, māgá Ak'ōrepa waapiara tachi pia ak'imerā?”

² ħMāga-el Cristode ijāadak'āri, tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'aji. Māga bita, ħsāga waapiara p'ek'au k'achia oodaamaa?

³ ħK'awada-e p'anik'ā? Jesucristode ijāadak'āri, poro choopijida ak'ipidait'ee iru ome araa p'ani. Māgá araa p'anadairā iru ome, iru piuk'āri tachi p'ek'au k'achia wēpapiiit'ee, tachi jida auk'a piu pik'ajida.

⁴ Ma awara tachi ijāapataarāpa poro choopidak'āri māgá ak'ipidait'ee tachi piu pik'adap'edaa Cristo ome, jaradai tachi auk'a ia pik'ajida iru ome. Ichiaba jaradai Tachi Ak'ōre Waibiapa tachi auk'a p'irabai pik'apiji iru p'irabaipidak'a, māgá awara p'anapataadamerā irua k'inia bik'a.

⁵ Cristo ome araa p'ani k'aurepa, tachi auk'a piu pik'ajida pirā iru ome, māgara auk'a p'irabaidait'ee māik'aapa iru ome p'ek'au k'achia wēe p'anapataadait'ee, irua k'inia bik'a.

⁶ K'awa p'ani Cristode ijāadai naaweda p'ek'au k'achia ooyaa p'anapachida. Mamīda ijāadak'āri māik'aapa araa p'aneedak'āri iru ome, ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia kuru-ode piu pik'aji iru k'ap'ia ome. Māgá uchijida ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa, waa tachimaa k'achia oopinaamerā.

⁷ Tachi eperā k'ap'ia piuk'āri, ne-inaa waa tachimaa oopi-e pai, pia wa k'achia. Māga pik'a tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'ak'āri Cristo k'ap'ia ome, ne-inaa k'achia waa tachimaa oopi-e pai.

⁸ Tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia māgá piu pik'ada perā Cristo k'ap'ia ome, ijāa p'ani Cristopa tachi k'aripait'ee p'anapataadamerā irua k'inia bik'a, auk'a p'irabai pik'adap'edaa perā iru ome.

⁹ Tachi ijāapataarāpa k'awa p'ani Cristo piup'eda chok'ai p'irabaida perā, waa piu-e pait'ee.

¹⁰ Piuda apai piuji p'ek'au k'achia jōmaweda wēpapiiit'ee. Ma piudak'āriipa ichita chok'ai bapari ooiit'ee Ak'ōrepa oopi bik'a.

¹¹ Parā ichiaba māgá p'anapataadaipia bi, parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'ada perā Jesucristo k'ap'ia ome. Mapa ichita iūdidaipia bi Jesucristomaa, irua parā k'aripamerā oodait'ee Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a. Māgá ne-inaa k'achia oo amaadaipi.

¹² Onāati ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi k'inia bik'a parāmaa. Māgá k'aurepa ne-inaa k'achia k'īra t'ādo oopata. Mamīda ma k'ap'ia jōit'ee.

¹³ Ne-inaa k'achia oopināati pāchi juamaa, biirīmaa, it'aimaa, taumaa. ħp'a pāchi k'ap'ia bīti Tachi Ak'ōre jua ek'ari, irua ne-inaa pia oopimerā ma k'ap'iamaa. P'anapataati k'ap'ia chiwidi iru p'anik'a, parā auk'a p'irabai pik'adap'edaa perā Cristo ome, iru k'ap'ia chiwidi p'irabaik'āri.

¹⁴ Māga ooruta pirā, waa p'ana k'iniada-e pait'ee pāchia p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari. Cristopa parā uchiapidak'a Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda jua ek'ariipa, auk'a uchiapii ma k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa. Māgá Tachi Ak'ōrepa parā k'aripa k'inia bi, parā k'inia iru bapari perā.

Pi, k'ai esclavo

¹⁵ Parādepemapa jarai: “Māgara, Cristopa ooda k'aurepa it'aa wādait'ee pirā, oonaadāma Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a. Oodāma tachia oo k'iniata.” jMāga-e!

¹⁶ ¿K'awada-e p'anik'ā esclavopa oopari chiparipa oopi bik'a? Ne-inaa k'achia oopiru pirā, k'achia oopari māik'aapa k'achiade baaipari. Māga pik'a bi parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari p'anadak'ari. Jōdee ma esclavo chiparipa chi esclavomaa ne-inaa pia oopiru pirā, pia oopari māik'aapa chiparipa k'achia wēe ak'ipari. Māga pik'a bi Tachi Ak'ōre jua ek'ari p'anadak'ari. Pi ¿k'ai esclavoma; p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia esclavo wa Tachi Ak'ōre esclavo?

¹⁷ Mia gracias jarapari Tachi Ak'ōremaa, írá irua oopiparik'a oo k'inia p'anadairā pāchi t'āriipa. Māga oo k'inia p'ani Tachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida Cristode ūridap'edaa perā iru mimiapataarā it'aideepa māik'aapa irude ijāadap'edaa perā.

¹⁸ Māgá uchijida ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa māik'aapa Tachi Ak'ōre jua ek'ari p'aneejida.

¹⁹ (Nāgí jarateerude mia “esclavo” jara bi parāpa pipiara k'awaadamerā k'āata mia jara k'inia bi.) Naaweda pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari esclavoorāk'a p'anapachida. Mamida írá pāchi k'ap'iamaa oopidaipia bi ne-inaa pia k'ira t'ādo, Tachi Ak'ōrepa k'iniata, ma-it'ee Ak'ōrepa parā awara bida perā.

²⁰ Parā at'ari pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari esclavoorāk'a p'anadak'ari, ūridaamaa p'anapachida Ak'ōrepa oopi k'inia bada parāmaa. Jip'a oo k'inia p'anapachida k'achia beerāpa oopatak'a.

²¹ ¿K'āare piata atajidama māga p'anadap'edaa pari? Māga p'anadap'edaa paara pāchi piurutamaa, atuak'ajida k'achia beerā atuapatak'a. Ma awara írá ijāapata perā, k'ira nejasia p'ani k'īsiadak'ari ma k'achia oopatap'edaade.

²² Mamida Tachi Ak'ōrepa parā ichideerā papiji māik'aapa parā uchiala ataji ma p'ek'au k'achia jua ek'ariipa, waa esclavoorāk'a p'ananaadamerā. Ichiala parā māgá awara bida perā, ichiala k'inia bik'a p'anapataadai māik'aapa it'aa wādai pāchi jai-idaadak'ari.

²³ Wāara p'ek'au k'achia oopataarā piudak'ari, atuadait'ee. Mamida Cristode ijāapataarā it'aa wādait'ee māik'aapa ichita p'anapataadait'ee Tachi Waibia Jesucristo ome, Tachi Ak'ōrepa māga k'inia bairā.

7

Chonaarāwedapema ūraa māik'aapa Cristode ijāapataarā

¹ Ipemaarā Cristo k'aurepa, parāpa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa Moisemaa ūraa p'āpida. K'awa p'ani tachi ma ūraa jua ek'ari p'anapata chok'ai p'ani misa.

² K'īsiadāma nāgide. Tachi Ak'ōre Ūraade jara bi wērapa awaraa imik'ira jiriik'araa bi, ichi imik'ira chok'ai bi misa. Mamida chi imik'ira jai-idaak'ari, chi wēra uchiala māgí ūraa jara bi jua ek'ariipa. Awaraa imik'ira atai.

³ Pia jarait'eera, chi imik'ira chok'ai bide, araa beeru pirā awaraa imik'ira ome, p'ek'au oo bi Tachi Ak'ōre k'īrapite. Mamida chi k'ima jai-idaap'eda, awaraa ome araa paru pirā, p'ek'au oo-e bi Tachi Ak'ōre k'īrapite.

⁴ Māga pik'a bi parā ome, michi ipemaarā Cristo k'aurepa. Parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia kurasode piu pik'ak'ari Cristo k'ap'ia ome, Moisepa p'āda ūraa jara bideepa uchijida. Parāpa Cristode ijāadak'ari, araa p'aneejida iru ome, ichideerā p'aneedamerā māik'aapa oodamerā irua oopi bik'a.

⁵ Aara p'anadai naaweda Cristo ome, ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia ne-inaa k'achia k'ira t'ādo oopipachi tachimaa, oo k'inia bada perā Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi eperāarāpa oonaadamerā. Māga oopida perā, Tachi Ak'ōrepa tachi atuapiit'ee paji.

⁶ Mamida Cristode ijāadak'ari māik'aapa ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'ak'ari Cristo ome, tachi uchijida ma ūraa jara bi jua ek'ariipa oodait'ee Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a. Naaweda ma ūraa tachi chipari pik'a bajl. Mamida Cristo ome araa p'anedak'ari, Tachi Ak'ōre Jaure tachi chipari beejl p'anapataadamerā Ak'ōrepa k'inia bik'a.

Chonaarāwedapema ūraa māik'aapa tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia

⁷ Māgá Tachi Ak'ōre Jaure tachi chipari beejl pirā, ¿jaradaik'ā, Tachi Ak'ōrepa ūraa p'āpida k'achia bi? jMāga-e! Ma ūraa wē-e pada paara, mia k'awa-e pak'aji k'āare net'aata k'achia bi Ak'ōre k'īrapite. Ma ūraade jara-e pada paara:

'Chīara net'aa k'īanāaji',

mia k'īsia-e pak'aji chīara net'aa k'īait'ee.

(Ex 20.17)

⁸ Mamīda tachia Ak'ōre Ūraa p'āda iru p'ani. Maperā mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa waapiara mīmaa chīara net'aa k'īapipari, māgipa oopi k'inia bairā ma ūraade jara bi eperāarāpa oonaadamerā. Ma ūraa wē-e pada paara, ŷsāga oopik'ajima ma ūraade jara bi oonaadamerā? ¡Maarepida oopi-e pak'aji!

⁹ Mia ma ūraade jara bi waide k'awa-e bak'āri, k'īsia p'ua wēe bapachi Ak'ōre k'īrapite. Mamīda ma ūraa k'awaadak'āriipa k'īsia p'ua beejī, k'awada perā chīara net'aa k'īa bi k'aurepa mi atuait'ee.

¹⁰ Ak'ōrepa ma ūraa p'āpīji ak'īpiit'ee sāga iru ode t'ūdai. Mamīda mia ma ūraa ooi k'araa bida adade ook'āri, iru ode t'ū k'āyaara, o k'achiade t'ūji.

¹¹ Mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa mi k'ūrat'aaji. Oopii k'āyaara Ak'ōrepa Ūraa p'āpidade jara bik'a, oopiji ma ūraade jara bi oonaadamerā, māgā mi atuapiit'ee.

¹² Tachi Ak'ōrepa Moisemaa ūraa p'āpida pia bi, ichia ūraa jarada chaa. Mia māga jara bi ma ūraa uchiada perā Tachi Ak'ōre t'āri pia bideepa. Iru k'achia wēe bapari. Mapa ma ūraa k'aurepa Ak'ōrepa ak'īi eperāarāpa oopata k'awaait'ee pia wa k'achia.

¹³ Māga pirā, ŷjaraik'ā Tachi Ak'ōre Ūraa k'aurepa mi atua baji? ¡Māga-e! Mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa mi atuapiji oopik'āri Ak'ōre Ūraa pia jara bi eperāarāpa oonaadamerā. Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru baji ichi ūraa k'aurepa mia k'awaamerā wāara mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia audú k'achia bi.

¹⁴ Tachia k'awa p'ani Ak'ōre Ūraa jōmaweda uchiaji ichi Jauredeepa. Mamīda mia p'oyaa oo-e ma ūraade jara bik'a, mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia mi chiparik'a bairā. Māgipa mīmaa ichita k'achia oopipari.

¹⁵ K'awa-e sāgap'eda oopari māgipa oopi bik'a. Mia oo-e wāara michi t'āri pa oo k'inia bik'a. Ma k'āyaara oopari ne-inaa mia oomaa bi.

¹⁶ Māga ook'āri, ak'īpi bi Tachi Ak'ōre Ūraade wāarata jara bi.

¹⁷ Oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a. Mamīda mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa ne-inaa k'achia mīmaa oopipari.

¹⁸ K'awa bi na p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iade pia wē-e, michi k'īradoopa pia p'oyaa oo-e bairā, māga oo k'inia bi mīda.

¹⁹ Oo-e ne-inaa pia, mia oo k'inia bi. Jīp'a oopari ne-inaa k'achia, mia oo k'inia-e bi.

²⁰ Māga oopari perā, k'awa bi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa mīmaa māga oopipari.

²¹ Ne-inaa pia oo k'inia bak'āri Ak'ōrepa oopi k'inia bik'a, ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa māga oopi k'inia-e.

²² Mi t'āri o-īa bi Tachi Ak'ōre Ūraa k'awa bairā. T'āri pa oo k'inia bapari made jara bik'a.

²³ Mamīda mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia presok'a bi. Māgī chōo pik'a bi michi t'āri ome, at'āri mi chipari ba k'inia bairā.

²⁴ ŷSāgapi ooima? ¡Mi chupiria chi! ŷK'aipa mi k'aripa ataima na p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa? Māgipa mi waya o k'achiade t'ūpi k'inia bi.

²⁵ ¡Mamīda mia gracias jarapari Tachi Ak'ōremaa, Tachi Waibia, Jesucristopata, mi k'aripa atada perā mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa! Michi t'āri pa oo k'inia bi Ak'ōre ūraade jara bik'a. Mamīda mi k'achia ooyaa bi k'ap'iapa at'āri k'achia oopi k'inia bi.

8

Sāga p'anapata Tachi Ak'ōre Jaure ome

¹ Ma jōma jara apudade k'īsiadak'āri, tachia k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa Jesucristo ome araa p'anīrā atuapi-e pait'ee.

² Cristode wāara ijāadak'āri, Tachi Ak'ōre Jaure ba chepari tachi ome. Iruata tachi uchiapipari tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa, ma k'aurepa atuanaadamerā.

³ Tachi Ak'ōre Ūraa Moisemaa p'āpidapa eperāarā p'oyaa k'aripa ata-e paji, eperāarāpa p'oyaa ooda-e p'anadairā ma ūraade jara bik'a, āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari p'ani misa. Mapa Tachi Ak'ōrepa ichi Warra pēji eperā jīp'aak'a bapariimerā māik'aapa piumerā tachi pari, tachia p'ek'au k'achia oopata jōmaweda wēpapiit'ee. Māgapi Cristopa tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia p'oyaa.

⁴ Māga ooji tachi ijāapataarā p'anapataadamerā Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a. Māgā p'anadai oodak'āri Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a, tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopii k'āyaara.

⁵ Chi oo k'inia p'anapataarāpa āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a, māga oopata jiripata perā āchia oo k'inia p'ani aupai. Mamīda chi oo k'inia p'anapataarāpa Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a, māga oopata jiripata perā Tachi Ak'ōrepa k'inia bi.

⁶Ma awara chi oo k'inia p'anapataarāpa āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a o k'achia jiripata. Māgá atuadait'ee. Mamīda chi oo k'inia p'anapataarāpa Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a, k'āiwee p'anapata Ak'ōre k'īrapite, iru ode p'anadairā māik'aapa it'aa wādait'ee perā.

⁷Māgee oo k'inia p'anapataarāpa āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anapata. Mapa oo k'iniadak'aa iru ūraa p'ādade jara bik'a. Wāara māgá p'oyaa oodak'aa, Ak'ōre Jaure wēe p'anadairā.

⁸Ma awara ne-inaa wē-e māgee eperāarāpa oodai Tachi Ak'ōrepa āchi pia ak'imerā.

⁹Jōdee Ak'ōre Jaure pāchi t'āride baparida a p'ani. Māga pirā, parāpa oo k'inia p'anapataadaipia bi iru Jaurepa oopi bik'a. Tachia k'awa p'ani Cristo Jaure wēe beerā Cristodeerā-e.

¹⁰Mamīda Cristo pāchi t'āride bapari pirā, parā jaure ichita chok'ai bapariit'ee. Maperā parā k'ap'ia piudaruta pijida p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, Cristo k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parā p'ek'au k'achia wēe ak'ipari.

¹¹Ma awara Tachi Ak'ōre Jaure pāchi t'āride bapari pirā, parā jai-idaadak'āri, irua parā k'ap'ia chok'ai p'irabaipiit'ee ichita p'anapataadamerā. Māga k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa māga ooda perā Cristo ome, iru piup'eda p'irabaipik'āri.

¹²Māpai ipemaarā, Tachi Ak'ōrepa tachi Cristode ijāapataarā māgá k'aripapari perā ichi Jaure k'ap'ia, p'anapataadaipia bi iru Jaurepa p'anapi bik'a. frā tachi ijāapataarā Cristo jua ek'ari p'anapata. Māga bita ḡsāga oodaima tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a?

¹³Parā p'anaruta pirā māgá p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa p'anapi k'inia bik'a, atuadait'ee. Mamīda māgipa oopi bik'a oo amāruta pirā māik'aapa Ak'ōre Jauremaa oopiruta pirā irua oopi bik'a, parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia p'oyaadait'ee māik'aapa Ak'ōre truede p'ananadait'ee.

¹⁴Jōmaweda Tachi Ak'ōre Jaurepa p'anapi bik'a p'anapataarā Tachi Ak'ōre warrarā.

¹⁵Cristode ijāadak'āri, Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure pēi-e paji parā p'era p'anapataadamerā esclavoorāk'a, irua parā miapii jīak'aapa. Jīp'a pēiji ichi warrarā padamerā. Maperāpi Tachi Ak'ōremaa it'aa t'īdak'āri, jarapata: "jAbbāl jMi Ak'ōre!"

¹⁶Māga jaradai Ak'ōre Jaurepa tachi t'ārimaa k'awapipari perā wāara Tachi Ak'ōre warrarā.

¹⁷Māgá Tachi Ak'ōre warrarā p'anadairā, iru p'anadait'ee jōmaweda irua k'īsia iru bi ichideerā-it'ee it'ari p'ananadak'āri. Ne-inaa iru p'anadait'ee iru Warra Cristopa iru bik'a. Iru na eujāde bi misa, ijāadak'aa beerāpa iru jiripachida miapidait'ee. Māgá tachi auk'a jiripata. Mapa it'ari panadak'āri, Tachi Ak'ōrepa tachi Cristok'a papiit'ee, auk'a iru k'īra wāreede p'anapataadamerā.

Tachi Ak'ōre k'īra wāree unudait'ee

¹⁸Michi t'āride mia nāga k'awa bi. Na p'ek'au eujāde p'ani misa, tachi mak'īara miada-e p'ani k'īsiadak'āri jōma Tachi Ak'ōrepa tachimaa unupii'ee ichi k'īra wāree eujāde.

¹⁹Na p'ek'au eujāde māgá mia jōni jida, o-īa ni p'ani iru ewari waibia ewate. Jōma ne-inaa Tachi Ak'ōrepa ooda jida nīmaa bi irua ak'ipimerā ichi warrarā Cristo cheru ewaride.

²⁰Chi naapema eperāpa oo-e pak'āri Tachi Ak'ōrepa jaradak'a, k'achiade baaiji. Maperā Ak'ōrepa ichia ooda jōmaweda auk'a k'achiade baaijiji, ma ne-inaa Ak'ōrepa ooda māga k'inia-e baji mīda.

²¹Mamīda irā ma ooda jōmaweda nīmaa bi ma ewari cherude ma k'achia baaidadeepa auk'a uchiiat'ee perā Tachi Ak'ōre warrarā ome. Iru warrarā waa piuda-e pait'ee māik'aapa Tachi Ak'ōre k'īra wāree eujāde p'ananadait'ee.

²²K'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa ooda jōmaweda at'āri mia nībi, wēra mia nībaparik'a ichi warra ewaa t'oit'ee pak'āri.

²³Tachi ijāapataarā jida mia chitooni na p'ek'au eujāde p'ani misa, ne-inaa pipiara bi iru p'ani mīda, Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bidepema teeit'ee Cristode ijāapataarāmaa. Māgá iru Jaure. Māgá iru Jaure tachi ome iru p'ani mīda, tachi t'āride k'īsia paraa p'anapata na p'ek'au eujāde p'ani misa. Auk'a o-īa nipata Tachi Ak'ōrepa tachi k'ap'ia chiwidi p'irabaipimerā māik'aapa it'ari tachi ichi warrarāk'a p'anapimerā.

²⁴Ichia tachi o k'achiadeepa k'aripa atadak'āriipa, k'awajida ewari cherude wāara māgá k'ap'ia chiwidi p'anapataadait'ee iru k'īra wāree truede. Ma k'ap'ia chiwidi iru p'anadap'edaa paara, nīda-e pak'ajida k'ap'ia chiwidi iru p'anadait'ee.

²⁵Mamīda wāara ijāa p'ani pirā ma k'ap'ia chiwidi iru p'anadait'ee, waide unuda-e p'ani mīda, choodait'ee tachia ni p'anide.

²⁶Māgá choodai Tachi Ak'ōre Jaurepa tachi k'aripapari perā, audú k'īsia paraa p'anadak'āri maa-e pirā tachi t'āride juatau wēe pik'a p'anadak'āri. Māga p'anide tachi

k'Iradoopa p'oyaa it'aa t'ida-e pak'āri Ak'ōremaa, iru Jaurepa enenee nībi tachi pari ūyapaa bidepai, pedee wēe.

²⁷ Māpai Tachi Ak'ōrepa tachi ijāapataarā t'āride iru bi k'awapari perā, ūripari ichi Jaurepa jara k'inia bi tachi k'ap'ia pari. Ichi Jaurepa ichita iidipari irua k'inia bik'a.

²⁸ Mapa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa pia uchiapiit'ee jōmaweda ne-inaa p'asaru ichi k'inia iru p'aniirāmaa. Māga ooit'ee ichiata mairā jirida perā Cristode ijāadamerā.

²⁹ Eperāarā ooi naaweda, Tachi Ak'ōrepa k'awaji mairāpa iru k'inia iru p'anadait'ee. Mapa k'isia iru baji mairā ichi warra jāk'a papiit'ee. Cristo chi Warra naapema paji. Maap'eda irude ijāapataarā iru ipemaarāk'a p'aneējida.

³⁰ Pia jarait'eera, naaweda Tachi Ak'ōrepa k'awaji eperāarā ūk'uruurāpa iru k'inia iru p'anadait'ee. Mapa mairā jiripari Cristode ijāadamerā. Māpai, ijāadak'āri, irua āchi p'ek'au k'achia wēe ak'ipari ichi warra Cristo ak'iparik'a. Maperāpi āra p'anapiit'ee ichi trua k'īra wāree bide.

Cristode ijāapata k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tachi k'inia iru bapari

³¹ K'īsiadak'āri jōmaweda Tachi Ak'ōrepa ooparide tachi ijāapataarā k'aripait'ee, ŷk'āata waa jaradaima? Tachi Ak'ōrepa tachi māgā k'aripapari pirā, ŷk'aipa tachi k'achia ooima?

³² Tachi Ak'ōrepa wāak'a-e paji pirā ichi Warra piupik'āri tachi pari, audupiara wāak'a-e pait'ee ne-inaa awaraa ichia jara bi teeit'ee tachi Cristode ijāapataarāmaa.

³³ ŷk'aipa Tachi Ak'ōrepa jirit'eradaarā imiateeima, irua āra pia-ee ak'imerā? Tachi Ak'ōrépata tachi p'ek'au k'achia wēe ak'ipari Cristopa ooda k'aurepa.

³⁴ Māga-e pirā, ŷk'aipa Cristode ijāapataarā atuapiima? Jesucristo piuji māik'aapa chok'ai p'irabaiji tachi o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. Maap'eda it'ari Tachi Ak'ōre juaraare banaji chupiria iidit'ee Ak'ōremaa tachi pari.

³⁵ Māga-e pirā, ŷk'aipa tachi āyaa ataima Cristo juadeepa, irua tachi k'inia-ee iru bamerā? Māgā āyaa wāda-e pai nepirade baairuta pijida maa-e pirā audú k'isia jōni pijida maa-e pirā awaraarāpa tachi k'achia ooruta pijida Cristode ijāapata perā maa-e pirā jarrapisia jōni pijida maa-e pirā p'aru wēe p'ani k'aurepa chupiria chitooni pijida maa-e pirā awaraarāpa tachi jiriruta pijida miapidait'ee wa peedait'ee. ŷNe-inaa apidaapa tachi āyaa wāpida-e Cristo juadeepa!

³⁶ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Ak'ōre, taipā pi k'inia iru p'anapata perā, k'achia beerāpa tai ip'ii jiripata peedait'ee. Oveja peepataarāpa oveja iru p'anapatak'a ateedak'āri peedait'ee, māga pik'a māgee k'achia beerāpa tai iru p'ani.'

(Sal 44.22)

³⁷ K'achia beerāpa tachi ijāapataarā at'āri māgā iru p'ani mīda, tachia ne-inaa jōmaade āchi p'oyaapata, tachi k'inia iru bapari k'aripapari perā.

³⁸ Cristopa tachi māgā k'inia iru bapari perā, michi t'āri pia mia nāga ijāa bi. Āyaa wāda-e iru juadeepa piuruta pijida maa-e pirā mia jōni pijida na eujāde p'ani mīsa. Cristo juadeepa tachi āyaa wāpida-e pai angeleerāpa, netuaraarāpa, na p'ek'au eujādepemaarā waibiarāpa pida. Apidaapa māgā wāpida-e pai ne-inaa irapema wa t'ēepema awari cherude.

³⁹ It'ipiara wāruta pijida pajāde maa-e pirā edupiara wāruta pijida eujā ek'ari maa-e pirā t'imipiara wāruta pijida na p'ek'au eujāde, āyaa wāda-e pai iru juadeepa. Mia māga jara bi wē-e perā ne-inaa tachi āyaa wāpiit'ee Tachi Ak'ōre juadeepa Tachi Waibia, Jesucristopa, tachi k'inia bapari perā.

9

Tachi Ak'ōrepa Israel pidaarā jirit'erada

¹ Mi Cristode ijāadak'āriipa, araa bi iru ome. Tachi Ak'ōre Jaurepa k'awapari mia wāarata jararu. Ma awara michi t'āri pia ichiaba k'awa bi seewa jara-e nāga jarak'āri.

² Mi audú t'āri p'ua nībi michi auk'arā, judiorāpa Cristode ijāadak'āra perā.

³ Piara bak'aji Cristopa mi yiarāa iru bada paara, michi auk'arā atuadi k'āyara.

⁴ Āra Israeldeepa uchijāda. Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa āra jirit'eraji ichideerā p'anedamerā. Māgā ichi warrarāk'a p'aneējida. Iru bapachi āra chonaarā t'āide. Māga nide iru k'īra wāree unujida. Āra chonaarāmaa jaraji ichia ooit'ee Abrahamdeepa uchi-adap'edaarā k'ap'ia pari. Ichi ūraa p'āpiji āra chonaarāmaa māik'aapa mairādepema ūk'uru awara bijī mimiadamerā ichi-it'ee. Jaraji āra chonaarāmaa sāga it'aa iidipataadaipia bi. Āra chonaarāmaa jarada chok'ara jaraji āra pia k'i bapariit'ee māik'aapa eperā pēiit'ee āra k'aripade.

⁵ Āra uchijāda tai chonaarā Abrahamdeepa, Isaacdeepa, Jacobdeepa. Maap'eda Tachi Ak'ōre Waibia Jesucristo, chi ne-inaa jōmaweda ak'ipari t'ok'āri eperā k'ap'iade, āchi auk'aa

paji, ichiaba ma chonaarãdeepa uchiada perã. ¡Maperã ichita gracias jaradãma irumaa! ¡Amén!

⁶ Mågara ¿k'ãata jaraima? ¿Tachi Ak'õrepa oo-e pajik'ã ichia ooit'eeda adak'a Israel pidaarã ome? ¡Måga ooji! Mamïda ichi-it'ee jõmaweda Israeldeepa uchiadap'edaarã wåara Israel pidaarã-e.

⁷ Ichiaba ichi-it'ee jõmaweda Abrahamdeepa uchiadap'edaarã wåara Abraham warrarã-e. Tachi Ak'õre Ûraa p'ådade jara bi:

'Mia Isaacdeepa uchiadait'eerã pia ak'iit'ee, pi mide ijãapari perã.' (Gn 21.12)

⁸ Ak'õrepa måga jarada perã, k'awa p'ani iru-it'ee Isaacdeepa uchiadap'edaarã aupai Abraham warrarã, Abrahampa awaraa warrarã ooji mïda. Tachi Ak'õrepa Isaacdeepa uchiadap'edaarã måga ak'ipachi, åra uchiadap'edaarã perã irua Abrahammaa jarada k'aurepa.

⁹ Tachi Ak'õrepa mågaji Abrahammaa:

'Añomaa mi waya cheit'ee mãik'aapa Sarapa warra t'oit'ee.' (Gn 18.10)

¹⁰ Ma awara ai t'ëepai tai judiorã chonaa Isaacpa me-iso ooji chi wëra Rebeca ome.

¹¹ Mamïda ma me-iso t'odai naaweda, Tachi Ak'õrepa k'ÿsia iru baji aba jirit'erait'ee mãik'aapa waibiara papiit'ee chi apema k'åyaara. Ak'õrepa måga ooji ma warrarãpa waide ne-inaa pia wa k'achia ooda-e p'anajida mïda. Måga ook'ãri, k'awapiji ichiata eperã jirit'erapari oomerã ichia oopi bik'a.

¹² Jirit'era-e ma eperãpa ne-inaa pia oopari perã. Jïp'a jirit'erapari ichia k'inia bik'a. Måga k'awa p'ani Ak'õrepa Rebecamaa någa jarada perã:

'Chi naapema chi t'ëepema jua ek'ari bait'ee.' (Gn 25.23)

¹³ Tachi Ak'õre pedee jarapataarãpa p'ådap'edaade ichiaba jara bi:

'Jacob jirit'eraji. Jõdee Esaú unuamaa iru baji.' (Mal 1.2-3)

¹⁴ Mågara ¿k'ãata jaradaima? ¿Tachi Ak'õrepa pia oo-e bik'ã, aba pipiara ak'ipari perã chi apema k'åyaara? ¡Måga-e!

¹⁵ Mia måga jara bi Tachi Ak'õrepa Moisemaa någa jarada perã:

'Mia chupiria k'awaait'ee mia chupiria k'awaa k'inia bïrã. Pia ak'iit'ee mia pia ak'i k'inia bïrã.' (Ex 33.19)

¹⁶ Måga jarada perã, k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa eperãarã jirit'erapari k'aripait'ee, ichia åchi chupiria k'awaa k'inia bairã. Jirit'era-e åchia måga k'inia p'anadairã maa-e pirã ne-inaa pia wa k'achia oo p'anadairã.

¹⁷ Ichiaba Ak'õrepa ichi Ûraa p'ådade jaraji Egiptodepemaarã poro waibia Faraonmaa:

'Mia pi rey papiji mãik'aapa pi k'irapite ooji ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa åchi juadoopa. Måga ooji mia pi nepirade baaipida k'aurepa, na p'ek'au eujãdepemaarãpa k'awaadamerã Mita, jõmaarã Ak'õre Waibia.' (Ex 9.16)

¹⁸ Måga jarada perã, k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa chupiria k'awaapari ichia chupiria k'awaa k'inia bïrã mãik'aapa k'ïri k'isuapipari ichia mågã oopi k'inia bïrãmaa.

¹⁹ Mamïda parãdepemapa mïmaa iidii: "Måga pirã, ¿sågãp'eda Tachi Ak'õrepa k'ïri k'isua p'anïrã miapiit'eema? ¿Iru k'aurepa mågã p'anapata-ek'ã?"

²⁰ Mia ma iidida någa p'anaut'ee. Pi na p'ek'au eujãdepema. Måga bita, ¿Tachi Ak'õrepa ne-inaa oopari iidii pia bik'ã?

'Ma awara pi, Ak'õrepa ooda, iidii pia bik'ã: "¿Sãap'eda mi någã oojima?"' (Is 29.16; 45.9)

²¹ K'ÿsaji någide. Chok'o k'aparipa ichi yooro p'e iru bidee chok'o k'ÿra t'ãdoo k'apari, ichia k'inia bik'a. Ma yoorodee k'ai chok'o pi-ia fiestadee ateeit'ee mãik'aapa ai yoorodee k'ai chok'o jïp'aa teeda iru bait'ee.

²² Tachi Ak'õrepa måga pik'a oopari na p'ek'au eujãdepemaarã ome. Ichia k'ÿsia iru bi mïda p'ek'au k'achia ooyaa p'anïrã jõpiit'ee, choopari åra ome ichi ewari waibia ewate paru misa. Mågã choo k'inia bi pirã, ¿k'ãata jaradaima?

²³ Mågã chooru pirã k'ÿsia iru bada perã eperãarãmaa ichi k'ÿra wåree unupiit'ee, ¿k'ãata jaradaima? Irua måga ooji tachi chupiria k'awaak'ãri mãik'aapa tachi k'ap'ia ichi k'ÿra wåree unupik'ãri awaraarãmaa.

²⁴ Tachi Ak'õrepa tachita jiriji judiorã t'ãideepa mãik'aapa judio-eerã t'ãideepa, tachi jõmaweda auk'a Cristode ijãadamerã.

²⁵ K'awa p'ani Ak'õrepa måga k'ÿsia iru baji, iru pedee jarapari Oseamaa jarapida perã: 'Michi eperãarã-ee p'anadap'edaarã t'ijaradait'ee "michi eperãarã" mãik'aapa eperãarã mia k'inia-e badaarã t'ijaradait'ee "eperãarã mia k'inia iru bïrã".' (Os 2.23)

²⁶ Awara åi Ak'õre Ûraa p'ådade Oseapa ichiaba jaraji:

'Mia eperãarãmaa jara badamã: "parã michi p'uuru pidaarã-e", mågiirãmã åchideepa uchiadap'edaarãmaa "Ak'õre ichita chok'ai bapari warrarãda" adait'ee.' (Os 1.10)

²⁷ Ma awara Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaiapa jaraji:

'Israel pidaarā ipu tau nāusaak'a p'usa ide chok'ara p'ani mīda, Tachi Ak'ōrepa āra chok'ara-ee uchiapiit'ee k'achia beerā juadeepa.

²⁸ Taarā-e nide Tachi Ak'ōrepa eperāarā chok'ara jōpiit'ee.' (Is 10.22-23)

²⁹ Mamīda ai naaweda Isaiaapa ichiaba jara baji:

'Jōmaarā Ak'ōre Waibiapa tachi warrarā chok'ara-ee p'aniirā k'aripa-e pada paara, k'iniik'ajida Sodoma pidaarāk'a māik'aapa Gomorra pidaarāk'a.' (Is 1.9)

Judiorā Cristode ijāadaamaa p'anadap'edaa

³⁰ Tachia ḡk'āata k'awaadaima k'īsiadak'āri Ak'ōrepa māga oodade Israel pidaarā ome? K'awa p'ani judio-eerāpa Tachi Ak'ōre jirida-e p'anajida. Mamīda irā p'ek'au k'achia wēe p'anapata Tachi Ak'ōre k'īrapite, Cristode ijāapata perā.

³¹ Jōdee Israel pidaarāpa Tachi Ak'ōre jiri p'anajida māik'aapa oo k'inia p'anajida iru ūraa p'ādade jara bik'a, irua āchi pia ak'imerā. Mamīda p'oyaa ooda-e paji jōmaweda ma ūraade jara bik'a.

³² ḡSāgap'eda māga p'anajida? Cristode ijāa p'aneedai k'āyaara Tachi Ak'ōrepa āchi pia ak'imerā, Ak'ōre Ūraa Moisemaa p'āpidak'a oo k'inia p'anapachida. Mamīda Ak'ōrepa Cristo pēiji ichi o ak'ipimerā. Mapa irude ijāa k'iniada-e pak'āri, ma o atuajida.

³³ Oojida Ak'ōrepa jaradak'a chonaarāweda ichi ūraa p'ādade:

'Judiorā t'āide Sión p'uurude mia eperā māu pipiara bik'a papiit'ee. Ara eperā t'ūtuparik'a māumaa, māga pik'a eperāarā chok'ara t'ūti pik'adait'ee ma māu pipiara bi k'aurepa. Mamīda chi irude ijāa bi t'āri o-īa bapariit'ee Ak'ōre k'īrapite.' (Is 8.14; 28.16)

10

¹ Ipemaarā Cristo k'aurepa, t'āripa mia k'inia bi judiorāpa Cristode ijāadamerā. It'aa t'īpari Tachi Ak'ōremaa āra chupiria k'awaamerā, māgá o k'achiadeepa uchiadamerā.

² Michi taupa unu bi ārapa Ak'ōre net'aa k'awa k'inia p'ani. Mamīda wāara iru k'awadak'aa.

³ K'awa k'iniadak'aa Ak'ōrepa Cristode ijāapataarā p'ek'au k'achia wēe beepipari. K'īsiapata ne-inaa pia oo p'anipa Tachi Ak'ōrepa āchi pia ak'it'ee. Maperā Cristode ijāa k'iniada-e.

⁴ Mamīda Cristopata ichideerā uchiapipari Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi jua ek'ariipa, oopataadamerā irua jara bik'a. Maperā Tachi Ak'ōrepa Cristode ijāapataarā p'ek'au k'achia wēe ak'ipari.

⁵ Moisepa p'ādade jara bi:

'Eperāpa ook'āri jōmaweda Ak'ōre Ūraade jara bik'a, ichita bapariit'ee ma ūraade jara bik'a.' (Lv 18.5)

⁶ Mamīda p'ek'au k'achia wēe beerā Cristode ijāa p'ani k'aurepa, māgāirāpa auk'a jaradai Moisepa jaradak'a Tachi Ak'ōre k'awa k'inia p'anadap'edaarāmaa:

'K'īsianáati pāchi t'āridepai: "ḡK'aita wāima Ak'ōre eujādee irua k'inia bi k'awaade?"' (Dt 30.12)

(pia jarait'eera, Cristo chemerā Ak'ōre eujādeepa.)

⁷ Maa-e pirā:

“ḡK'aita piudap'edaarāmaa wāima Ak'ōrepa k'inia bi k'awaade?”' (Dt 30.13)

(pia jarait'eera, Cristo chemerā iru iadap'edaamāiipa.)

⁸ Māga k'īsiadai k'āyaara, jaradaipia bi Ak'ōre Ūraade jara bik'a:

'Nāgaweda Tachi Ak'ōrepa jara pēida k'awa p'ani, māgí pāchi it'aideepa jarapata perā māik'aapa pāchi t'āride k'awapata perā.' (Dt 30.14)

Māgí pedee Moisepa p'ādadepemak'a ichiaba taipa jarateepata jōmaarāmaa: t'āripa Cristode ijāapataadamerā.

⁹ Eperāpa jara bi pirā: “Jesucristo Michi Waibia” māik'aapa t'āripa wāara ijāa bi pirā Tachi Ak'ōrepa Cristo chok'ai p'irabaijiji, Tachi Ak'ōrepa ma eperā wāpiit'ee ichi trudee.

¹⁰ T'āripa Cristode wāara ijāadak'āri, p'ek'au k'achia wēe p'aneepata Ak'ōre k'īrapite. Ma awara tachi it'aideepa jaradak'āri, “Jesucristo Michi Waibia”, ak'ipipata irua tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji.

¹¹ K'irāpāti Ak'ōre Ūraa p'ādade ichiaba jara bi:

'Eperā Cristode ijāa bi k'īra pia-ee ba-e pait'ee Ak'ōre k'īrapite.' (Is 28.16)

¹² Māga jara bairā k'awa p'ani judiorā, judio-eerā ome auk'a p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite, Cristode ijāadak'āri. Iruta Jōmaarā Waibia. Auk'a k'aripapari chi chupiria iidirutaarā ichimaa, āchi auk'a k'inia iru bapari perā.

¹³ Maperā k'awa p'ani na Ak'ōre Ūraa wāarata jara bi:

'Tachi Ak'ōrepa ichimaa chupiria iidirutaarā k'aripa atait'eeda aji, atuanaadamerā.' (Jl 2.32)

14 Mamīda ḡsāga chupiria iididaima, irude ijāada-e p'ani pirā? Ichiaba ḡsāga irude ijāadaima, irua ooda āchi-it'ee ūrida-e p'ani pirā? Ma awara ḡsāga ūridaima irua ooda āchi-it'ee, eperāpa māga jara-e pirā āchimaa?

15 Māgi eperā, ḡsāga wāima jarateede, awaraarāpa iru pēida-e p'ani pirā? Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Eperāarā o-īadaipata awaraarāpa pedee pia āchimaa jara chedak'āri.' (Is 52.7)

16 Mamīda jōmaarāpa ūri k'iniada-e p'ani, Ak'ōre pedee pia jara chedak'āri. Māga k'awa p'ani Tachi Ak'ōre pedee jarapari Isaiapa p'ādade jara bairā:

'Tachi Ak'ōre, ḡk'aipa ijāajima āji, taipa jarateedap'edaa?' (Is 53.1)

17 Ma jōma jara aupadade k'īsiadak'āri, k'awa p'ani eperāarāpa ūridak'āri Cristopa ooda āchi-it'ee, māgapi irude ijāapata.

18 Māga pirā, ḡsāgap'eda judiorāpa ijāada-e paji? ḡŪrida-e pajik'ā Cristopa ooda āchi-it'ee? jŪrijidapi! Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Tachi Ak'ōrepa ooda jarateepachida jōmaarāmaa; na p'ek'au eujādepema t'imí beerāmaa paara k'awapijida irua ooda.' (Sal 19.4)

19 Māga pirā, waya iidiit'ee: ḡsāgap'eda ijāada-e pajima? ḡK'awada-e pajik'ā āchia ūridap'edaa? jK'awajidapi! Naapiara mia k'irāpapi k'inia bi Moisepa p'ādade jara bi:

'Tachi Ak'ōrepa nāga jara bi ichi eperāarāmaa: Mia parā k'īra unuamaa iru p'anapiit'ee michi eperāarā-eerāmaa, āra mide ijāa k'inia p'anadairā. Ma awara parā k'īraupit'ee māgiirā ome, chi parāpa k'īsiapata k'īsia k'awa-ee beerā.' (Dt 32.21)

20 Ichiaba Isaiapa p'ādade jip'a jara bi:

'Mi jirida-e p'anadap'edaarāpa mi unujida. Mia unupiji mi k'awa k'iniada-eerāmaa.' (Is 65.1)

21 Jōdee Israel pidaarā āpīte jara bi:

'Ichita mia Israel pidaarā k'aripa k'inia baji. Mamīda āchia oodaamaa p'anapachida mia jara bik'a, mide ijāa k'iniada-e p'anadap'edaa perā.' (Is 65.2)

11

Tachi Ak'ōrepa Israel pidaarā jirit'erada

1 Israel pidaarā māgā p'anadap'edaa perā, ḡTachi Ak'ōrepa ichi eperāarā yiarāa iru bik'ā? jMāga-e! jMita Israel pida, Abrahamdeepa uchiada, Benjamin ēreerādepema! Tachi Ak'ōrepa mi yiarāa-e bi.

2 Irua Israel pidaarā naaweda jirit'eraji ichi eperāarā papiit'ee. ḡIrā sāga āchi yiarāa iru baima? ḡK'irāpa p'ani-ek'ā Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi iru pedee jarapari Elías it'aideepa? Israel pidaarā āpīte māgipa Tachi Ak'ōremaa jaraji:

3 'Ak'ōre, tai poro waibirāpa pi pedee jarapataarā peepachida. Ichiaba pia altar oopida ārik'oojida. Mi aupai pide ijāapari māik'aapa irā mi jida jiri p'ani peedait'ee.' (1 R 19.10, 14)

4 Mamīda Tachi Ak'ōrepa Eliamaa p'anauji:

'Mi jua ek'ari eperāarā siete mil iru bi, at'āri mīmaa aupai it'aa t'īpata. Pik'a, āra jida bedabaidak'aa jā ne-inaa juapa ooda Baal k'īrapite.' (1 R 19.18)

5 Tachi Ak'ōrepa ichi eperāarā ūk'uru ichi jua ek'ari iru badak'a Elías na p'ek'au eujāde bak'āri, auk'a irapema Cristode ijāa p'anirā jirit'eraji ichi jua ek'ari iru bapariit'ee. Māga oopari āchi k'inia iru bapari perā.

6 Maperāpi ma ijāapataarā jirit'eraji. Eperāarā jirit'erada paara āchia ne-inaa oopata k'aurepa, āchia Tachi Ak'ōremaa jirit'erapik'ajida ma ne-inaa oo p'ani pari. Mamīda māga-e. Irua āchi jirit'erapari āchi k'inia iru bapari perā.

7 Māgara ḡk'āata k'īsiadaima Israelde? Jōmaweda Israel pidaarāpa unuda-e paji āchia jiridap'edaa. Jiripachida Tachi Ak'ōrepa āchi pia ak'imerā, p'ek'au k'achia wēe. Mamīda ūk'urupai, chi Tachi Ak'ōrepa jirit'eradaarā Cristode ijāadamerā, wāara māga p'aneejida iru k'īrapite. Jōdee chi apemaarā k'īri k'isua p'aneepachida.

8 Mapa Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Tachi Ak'ōrepata āchi t'āri chaareepiji. Tau iru p'anajida mīda, unuda-e paji Tachi Ak'ōrepa āchimaa unupida. Ichiaba k'īri iru p'anajida mīda, ūrida-e paji Tachi Ak'ōrepa āchimaa jarapida. At'āri māga p'anapata.' (Dt 29.4)

9 Ichiaba Ak'ōre Ūraa p'ādade Rey David it'aideepa jara bi:

'Ak'ōre Waibia, pi eperāarāpa k'īsiapata Ak'ōre ewari ia p'anipapai pia āchi pia ak'ipariit'ee. Māga k'īsia p'anadairā, taawa pia āchi k'achiade baapii māik'aapa miapii.

10 Ichita ne-inaa oopata pi-it'ee āchia k'īsia p'anik'a, pia wāara oopi k'inia bi k'āyaara. Maperā taawa pia āchi tau p'āriu pik'apii ununaadamerā pia oo bi māik'aapa āchi eburuk'uk'ua pik'adaidamerā āchia ne-inaa k'achia oopata k'aurepa.' (Sal 69.22-23)

Tachi Ak'õrepa judio-eerã k'aripada

¹¹ Waya iidit'ee: ¿Tachi Ak'õrepa ichi eperãarã yiaraa iru bik'ã? ¡Mãga-el Wãara ijãada-e pada perã Tachi Ak'õrepa k'inia badak'a, k'achiade baaijida. Mamïda ãchia mãgã ijãada-e pada k'aurepa judio-eerã Cristode ijãa p'aneejida mãik'aapa Ak'õre ode t'ujjida. Ak'õrepa mãgã judio-eerã o k'achiadepera k'aripa ataji. Mãga ooji judiorãpa mãirã ijãa p'ani unudak'ãri, auk'a Cristode ijãadamerã mãik'aapa ichi ode t'udamerã.

¹² Judiorã Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaa perã, na p'ek'au eujãdepemaarãpa k'awaadai Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee mãik'aapa judio-eerãpa iru p'anadai jõma Tachi Ak'õrepa k'isia iru bi Cristode ijãapataarã-it'ee. Judiorãpa auk'a Cristode ijãadak'ãri, ijãapataarã jõmaweda audupiara o-ia p'anadait'ee.

¹³ Irã parã judio-eerãmaa ne-inaa jarait'ee. Tachi Ak'õrepa mi jirit'eraji parã judio-eerãmaa jarateemerã irua pedee pia jara pëida Cristode. Mi o-ia bi ma-it'ee Ak'õrepa mi jirit'erada perã.

¹⁴ Na mimia oo bipa Tachi Ak'õre-it'ee, k'inia bi michi auk'aarãpa parã ijãapata unudak'ãri, auk'a Cristode ijãadamerã mãik'aapa Ak'õre ode t'udamerã.

¹⁵ Mamïda Cristode ijãada-e p'anadap'edaa perã, na p'ek'au eujãdepemaarã awaraarãpa irude ijãadai mãik'aapa t'ãri auk'a p'anapataadai Tachi Ak'õre ome. Tachi Ak'õrepa ma judiorã at'ãri p'oyaa pia ak'i-e, mãga ijãada-e p'anadairã. Mamïda ijãadak'ãripi, Ak'õrepa ãchi pia ak'ipariit'ee. Ak'õrepa chok'ai p'irabaipidaarãk'a p'anadait'ee.

¹⁶ K'isiadãma nãgide. Judiorãpa trigo naapiara ewadak'ãri, mãgã awara bipata aidee masa oodap'eda, pan oodait'ee Tachi Ak'õre-it'ee. Mamïda Ak'õrepa trigo jõmaweda waripipari perã, wãara ma masa jõmaweda ichi-it'ee. Mãga pik'a Tachi Ak'õrepa judiorã chonaarãwedapema Abraham awara biji ichi-it'ee, Abrahampa ijãa bada perã irua jarada. Mamïda wãara Abrahamdeepa uchiadap'edaarã jõmaweda ichi-it'ee, mãga ijãadak'ãri.

¹⁷ Abraham pak'uru k'arrak'a bi judiorã-it'ee. Mamïda olivo biiri uupataarãpa chi jua t'iap'epatak'a ma pak'uru pipiara chaumerã, mãga pik'a Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã ùk'uru t'iap'e pik'aji, Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaa perã. Mãpai pak'uru ak'ipataarãpa ma pak'uru jua t'iap'edap'edaamã awaraa pak'uru jua t'i bipatak'a mãgee jida chaumerã, mãga pik'a Tachi Ak'õrepa parã judio-eerã t'i pik'a biji judiorã k'ãyaara, Cristode ijãapata perã.

¹⁸ Tachi Ak'õrepa parã judio-eerã ome mãgã ooji mïda, k'isiadaik'araa bi parã pipiara p'ani judiorã k'ãyaara. Æra parã naaweda ma pak'uru k'arradepema juak'a p'anajida. Ma pak'uru k'arrak'a bi chok'ai-e bi parã, chi jua t'i pik'a bida k'aurepa. Parã chok'ai p'ani ma pak'uru k'arrak'a bi k'aurepa. Judiorã k'aurepata parãpa Tachi Ak'õre k'awa p'ani.

¹⁹ Parãdepemapa jarai: "Mamïda Tachi Ak'õrepa mi t'i pik'a biji ma k'arrak'a bide judiorã k'ãyaara."

²⁰ Pia bi. Mamïda k'irãpãji Ak'õrepa ma judiorã t'iap'e pik'aji Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaa perã. Pi Cristode ijãapari perãta, t'i pik'a biji. Audua bai k'ãyaara, jip'a Tachi Ak'õre waaweepia bi.

²¹ Tachi Ak'õrepa ichi eperãarã t'iap'e pik'aji pirã Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaa perã, audupiara parã t'iap'e pik'ait'ee ijãa amaadaruta pirã.

²² Tachi Ak'õre t'ãri pia bapari Cristode ijãapataarã ome. Mamïda Cristode ijãadaamaa p'anarã pia ak'i-e. Maperã pi ijãa beeru pirã, t'ãri pia bapariit'ee pi ome. Mamïda ijãa amaaru pirã, waa pia ak'i-e. Pi t'iap'e pik'ait'ee ijãadak'aa beerã ome ooparik'a.

²³ Jõdee, naaweda Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaarãpa ijãaruta pirã, Tachi Ak'õrepa ãchi pia ak'it'ee Cristodeerã ak'iparik'a. Æra waya t'i pik'a biit'ee Æra naaweda p'anadap'edaak'a. Mãga ooi Tachi Ak'õre-it'ee ne-inaa audú chaaree wë-e perã.

²⁴ Irua pi, judio-eë bita, o k'achiadepera k'aripa ataru pirã Cristode ijãapari perã, audupiara judiorã mãgã k'aripait'ee, Cristode ijãadak'ãri. Mãga ooit'ee ãchi uchiadap'edaa perã irua eperã jirit'erada Abrahamdeepa.

Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã k'aripait'ee

²⁵ Ipemaarã Cristo k'aurepa, irã mia parã judio-eerãmaa ne-inaa awaraarãpa waide k'awadak'aa k'awapi k'inia bi, k'isianaadamerã judiorã k'ãyaara pipiara p'ani. Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã ùk'uru k'ãiri k'isuapiji judio-eerãpa irua jara pëida pia ùridap'eda, Cristode ijãadamerã mãik'aapa Tachi Ak'õre ode t'udamerã. Mamïda ichita mãga-e pait'ee. Jip'a mãga p'asait'ee ijãarutamaa jõma judio-eerã irua k'isia iru bi ijãadamerã.

²⁶ Ma t'ëepai, Israel pidaarã chok'ara auk'a Cristode ijãadait'ee mãik'aapa Ak'õrepa Æra o k'achiadepera k'aripa atait'ee, iru ùraa p'ãdade jara bik'a:

'Tachi K'aripapari uchiãit'ee Israel pidaarã t'ãideepa, Siõn p'uurudeepa. Jacobdeepa uchiadap'edaarã o k'achiadeepa k'aripa atait'ee.

²⁷ Maapai mia jaradak'a Jacobmaa, ichideerã pia ooit'ee ãchi p'ek'au k'achia wëepaik'ãri.' (Is 59.20-21)

²⁸ Parā judio-eerā k'auropa írā Tachi Ak'ōrepa Israel pidaarā yiarāa iru bi, āchi ijāada-e p'anadairā irua pedee pia jara pēida Cristo k'ap'ia pari. Mamīda Ak'ōrepa naaweda Israel pidaarā jirit'eraji. Mapa at'āri āchi k'inia iru bapari māik'aapa pia ak'i bapari. Māga oopari māga ooi't'eeda ada perā āchi chonaarāmaa.

²⁹ Tachi Ak'ōrepata ichita oopari ichia jara bik'a. Mapa ichi eperāarā atabēi-e pait'ee. Ichita āchi pia ak'i bapariit'ee ichia jaradak'a āchi chonaarāmaa.

³⁰ Naaweda parā judio-eerāpa oodaamaa p'anapachida Tachi Ak'ōrepa jara bik'a. Mamīda judiorā Ak'ōre Waibiapa ichi Warra pēidade ijāadaamaa p'anadap'edaa perā, Tachi Ak'ōrepa parā judio-eerā chupiria k'awaaji.

³¹ Irapema judiorā at'āri oodaamaa p'anapata Ak'ōrepa jara bik'a. Mamīda Tachi Ak'ōrepa parā judio-eerā chupiria k'awaadak'a Cristode ijāadak'āri, auk'a chupiria k'awaait'ee judiorā, māgā ijāadak'āri.

³² Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepemaarā judiorā māik'aapa judio-eerā ichiak'au biji āchia oo k'iniata oodamerā. Māga ooji ak'ipiit'ee ichia chupiria k'awaapari p'ek'au k'achia oopataarā, judiorā, judio-eerā paara.

Pedee pia jarada Tachi Ak'ōrede

³³ jWāara Tachi Ak'ōre k'isia k'awaa bapari! Jōmaweda pia oopari ichia ne-inaa jōma k'awapari perā. Tachi eperāarāpa k'awada-e irua k'isia iru bi. Ichiaba k'awada-e sāgap'eda irua eperāarāmaa ne-inaa oopipari.

³⁴ 'ĶAk'ōre Ūraa p'ādade nāga jara bi-ek'ā? 'ĶK'aipa k'awaaima Tachi Ak'ōre k'isia māik'aapa k'aipa iru ūraaima? Iruata ne-inaa jōma k'awapari.' (Is 40.13)

³⁵ 'ĶK'aipa ne-inaa teeima Tachi Ak'ōremaa, irua jōdee ma pari ne-inaa awara teemerā? (Job 41.11)

³⁶ Eperāpa māgā p'oyaa tee-e, Tachi Ak'ōre juadeepa ne-inaa jōmaweda uchiapari perā. Ichia ne-inaa jōmaweda ak'i bapari. Ne-inaa jōmaweda nībi ichi-it'ee. Mapa ichita jaradaipia bi: "Ak'ōre, ipi jōmaarā k'āyaara waibiara bi! jAmén!"

12

Cristodeerā sāga p'anapataadaipia bi

¹ Ipemaarā, mia nāga ūraait'ee: Tachi Ak'ōrepa eperāarā chupiria k'awaapari perā, at'āri chok'ai p'ani misa, oopiti Tachi Ak'ōremaa irua k'inia bik'a pi ome. Māgā pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia p'oyaaadi, p'anapataadait'ee Ak'ōrepa k'inia bik'a. Ichiaba māgā ak'ipidai parāpa wāara Tachi Ak'ōre k'inia iru p'ani.

² Oonāati na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerāpa oopatak'a. Māirāpa k'isiapata āchia oo k'inia p'anidepai. Parā jōdee, k'isiadaipia bi Ak'ōrepa k'inia bik'a. Māgā k'awaadait'ee Ak'ōrepa k'inia bi ne-inaa pia, k'achia wēe; ne-inaa irua pia ak'ipari.

³ Tachi Ak'ōrepa mi pia ooji mi jirit'erak'āri parāmaa jarateemerā. Maperā mia ūraait'ee parādepema apidaapa k'isianaadamerā: "Mi pipiara bi awaraarā k'āyaara". Ma k'āyaara k'ira jip'a jiriipia bi Ak'ōrepa oopi k'inia bi māik'aapa t'āriipa māga ooiipia bi, it'aa iidi bi misa irua k'aripamerā.

⁴ Tachi k'ap'iade nāgee ne-inaa chok'ara iru bi; biiri t'iait'ee; jua ne-inaa jitait'ee; māgee ne-inaa. Ma chaachaa ne-inaa awara-awaraa oopari. Auk'a oodak'aa.

⁵ Māga pik'a bi tachi Cristode ijāapataarā. Tachi jōma araa p'ani iru ome. Mapa auk'a araa p'ani apemaarā ijāapataarā ome k'ap'ia apai bik'a.

⁶ Mamīda Tachi Ak'ōrepa k'aripak'āri, ne-inaa awara-awaraa oopata, irua oopi k'inia bik'a tachi chaachaa.

Ichi ūraa jarapiru pirā tachidepema abaamaa, māgipa māga ooiipia bi t'āriipa, Ak'ōremaa k'aripa iidi bi misa.

⁷ Awaraamaa ijāapataarā k'aripapiru pirā, māga ooiipia bi. Awaraamaa jarateepiru pirā, ichiaba māga ooiipia bi.

⁸ Awaraa k'ariparu pirā chīara t'āri o-īapiit'ee, māga ooiipia bi. Awaraamaa p'arat'arapiru pirā, t'āri pia p'arat'a waibia teeipia bi chupiria beerā k'aripait'ee. Awaraamaa eperā waibia papiru pirā, pia ak'iipia bi ijāapataarā ichi jua ek'ari p'aniirā. Awaraa k'ariparu pirā chīara chupiria k'awaamerā, t'āri o-īa māga ooiipia bi.

Cristode ijāapataarā chik'inia p'anapataadaipia bi

⁹ Awaraarā t'āri jip'a k'inia iru p'anadaipia bi. Ne-inaa k'achia k'ira t'ādoō oodaik'araa bi. Māgee ne-inaa unuamaa iru p'anapataati. Pia aupaita jiridaipia bi oodait'ee.

¹⁰ Chik'inia p'anapataadaipia bi, tachi ēreerā ome p'anapatak'a. Audua p'anadaik'araa bi. Ma k'āyaara awaraa ijāapataarā pipiara ak'idaipia bi tachi k'āyaara.

¹¹ K'oo-idaa p'anadaik'araa bi. T'āripa oodaipia bi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a. Māgá oodait'ee Tachi Waibia Jesucristopa oopi k'inia bik'a.

¹² O-īa p'anadaipia bi ni p'ani misa Tachi Ak'ōre eujādee wādait'ee. Choodaipia bi nepirade baaidak'āri. Ichita it'aa t'īpataadaipia bi Tachi Ak'ōremaa.

¹³ Awaraa ijāapataarā chupiria k'awaadaipia bi māik'aapa ne-inaa wēe p'ani pirā, āramaa teedaipia bi. Awaraarā pāchi t'āide p'asia chedak'āri, t'āri pia auteebaidaipia bi. K'āidait'ee wēe p'ani pirā, pāchi tede k'āipiti.

Awaraarā ome k'āiwee p'anapataadaipia bi

¹⁴ Awaraarāpa parā jiridak'āri ne-inaa k'achia oodait'ee, it'aa iiditi Ak'ōrepa āra chupiria k'awaamerā māik'aapa bendiciamerā. Iidināati Ak'ōrepa āra maldiciamerā.

¹⁵ Awaraarā o-īa p'anadak'āri, auk'a o-īa p'anadaipia bi. Jōdee t'āri p'ua p'anadak'āri, auk'a jēedaipia bi.

¹⁶ T'āri auk'a p'anadaipia bi awaraa ijāapataarā ome. Jip'a jiridaipia bi Ak'ōrepa parāmaa oopi k'inia bi. K'īsiadaik'araa bi parā awaraarā k'āyaara pipiara p'ani. Auk'a k'ōp'āyo meraadaipia bi chupiria beerā ome māik'aapa p'arat'ara beerā ome. Audua p'anadaik'araa bi.

¹⁷ Awaraarāpa parā k'achia oodak'āri, auk'a oonāti. Ichita ne-inaa pia ōoti awaraarāpa unudamerā Cristo k'aurepa parāpa ne-inaa pia oopata.

¹⁸ Awaraarā nepira jiriya p'ani mīda, parā jōdee k'āiwee p'anapatāati chīara ome.

¹⁹ Ipemaarā k'inīarā, k'īra jō-ee p'anānāti. Ma k'āyaara ichiak'au bitī, Tachi Ak'ōrepa ārapa oodap'edaa ak'imerā māik'aapa miapimerā ichia k'inia bik'a. Mīa māga jara bi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bairā:

'Mīa aupaita eperāarāpa oopata ak'ipari jarait'ee pia wa k'achia. Miata p'ek'au k'achia oopataarā miapiit'ee.'

(Dt 32.35)

²⁰ Awara āi ichiaba jara bi:

'Eperāpa pi k'īra unuamaa iru bi pirā, nāgā oopia bi. Māgī jarrapisia bak'āri, nek'opji māik'aapa opisia bak'āri, ne-inaa topji. Māgā ooru pirā, iru k'īra nejasiapiit'ee māik'aapa irua pīmaa k'achia oo k'inia bi oo-e pai.'

(Pr 25.21-22)

²¹ K'īrak'aupai ne-inaa k'achia oodai. Ma k'āyaara k'achia p'oyāati ne-inaa pia oo p'anīpa.

13

Tachi poro waibiarāpa jara p'anik'a oodaipia bi

¹ Irā mīa ūraait'ee parā jōmaarāpa pāchi poro waibiarā waaweedamerā. Oopataati charraarāpa jara p'anik'a. Māga oodaipia bi Tachi Ak'ōrepa pāchi waibiarā papida perā parā ak'idamerā. Tachi Ak'ōrepata eperāarā poro waibiarā jōmaweda māga papipari.

² Maperā ooda-e pirā ārapa jara p'anik'a, ichiaba ooda-e pai Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bi parāmaa. Ma awara ma charraarāpa parā miapidait'ee, māga ooda-e pirā.

³ Tachi charraarāpa ne-inaa pia oopataarā p'erapida-e. Ne-inaa k'achia oopataarāta p'erapipata. Maperā k'āiwee p'ana k'inia p'ani pirā charraarā ome, pia ōoti. Māgā ārapa parā pia ak'ipataadait'ee.

⁴ Tachi Ak'ōrepa ma charraarā biji parā k'aripadamerā k'achia beerā juadeepa. Mamīda pia ne-inaa k'achia ooru pirā, wāara waaweedaipia bi, ma charraarāpa pi ome oodait'ee perā k'achia beerā ome oopatak'a. Āchi jua ek'ari p'anīrā pēidait'ee pi atade. Ma-it'ee espada anipapata. Māpai pi atadak'āri, miapide ateedait'ee, māga oopi k'inia bairā Tachi Ak'ōrepa k'achia oopataarāmaa.

⁵ Maperā ōoti pāchi poro waibiarāpa jara p'anik'a. Māga oodaipia bi k'īsia p'ua wēe p'anadait'ee āra k'īrapite māik'aapa Tachi Ak'ōre k'īrapite. Ichiaba māga oodaipia bi ārapa parā miapinaadamerā.

⁶ Parāpa impuesto p'aapataadaipia bi māgī poro waibiarāmaa, āra mimia oopata pari, Ak'ōrepa māirā māgā bīda perā parā k'aripadamerā.

⁷ Pāchi poro waibiarā jōmaweda waaweedaipia bi. Parāmaa impuesto p'aapiruta pirā, p'āati. Parāmaa ne-inaa aneedap'edaa pari awaraa eujādeepa p'aapiruta pirā, ichiaba p'āati, aupedeeda-ee.

Cristode ijāapataarā chik'inia p'anapataadaipia bi

⁸ Tewe paraa p'anānāti. Ma k'āyaara, chik'inia p'anapataadaipia bi. Māga p'anaruta pirā, oodait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

⁹ 'Miak'āi p'anīrā k'āināati awaraarā ome; eperā peenāati; chīara net'aa chianāati; chīara te, wēra, mimiapataarā, ne-animal wa net'aa k'īanāati.'

(Ex 20.13-17)

Ūraa awaraa ichiaba paraa ak'ipiit'ee sāga p'anapataadaipia bi chīara ome. Mamīda ma jōmaweda uchiapata ūraa abaade:

'Awaraarā k'inia iru p'anapatāati, pāchi k'ap'ia k'inia iru p'anapatak'a.' (Lv 19.18)

Māga ooruta pirā, oodait'ee jōma Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

¹⁰ Māgā awaarārā k'inia iru p'anadak'āri, maarepida āramaa k'achia ooda-e. Maperāpi māga oodak'āri, oopata jōma Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

Idaa pik'a bide p'anapataarā

¹¹ Ma jōma oo p'ani misa, k'irāpāti jōmasaa taarāru tachi Cristode ijāadap'edaadeepa. Irā naawedapema k'āyaara k'ait'aara p'ani it'aa wādait'ee. Maperā k'āi pik'a p'ananaadāma. Ma k'āyaara oodāma Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

¹² Na p'ek'au eujāde p'ani misa, tachi p'āriu pik'a bide p'ani. Mamīda taarā-ee Cristo waya chek'āri, ewari chiwidi pik'a unudait'ee. Mapa oo amaadāma ne-inaa k'achia k'īra t'ādo, na p'ek'au eujādepemaarāpa oopata māik'aapa soldaopa armadura jīparik'a chōode wāi naaweda, māga pik'a oodāma Cristopa oopi bik'a.

¹³ P'anadāma Ak'ōre idaa pik'a bide p'anapataarā p'anapatak'a, ne-inaa k'achia ooda-ee. Oonaadāma p'āriu pik'a bide p'anapataarāpa oopatak'a. Āchi piudaipata it'uapa māik'aapa pariatua pedee nipapata. Ichiaba pariatua wēraarā jiripata ai ome k'āidait'ee. Ma awara chōo jiripata chīara ome māik'aapa net'aa k'aurepa chīara k'īra unuamaa iru p'anapata.

¹⁴ Parā, jōdee, Tachi Waibia Jesucristode ijāapata perā, p'anapatāati iru na p'ek'au eujāde badak'a. K'īsiānāti parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oo k'inia bide.

14

Awaraa ijāapataarā āpīte pedee k'achia jaradaik'araa bi

¹ Cristode ijāapari auk'a parāk'a ijāa-e bi pirā, pia ak'īti, awaraa ijāapataarā ak'ipatak'a. Ķirua māgā ijāa-e bipaa at'āri Ak'ōre Ūraa pia k'awa-e bairā? Mapa iru ome aupedeedaik'araa bi.

² Abaapa ijāai chik'o k'īra t'ādo k'oipia bi. Jōdee chi pia k'awa-e bipa k'īsiai nechiaara k'oik'araa bi, ma k'aurepa Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'i-e pai jāk'aapa.

³ Maperā ma chik'o k'īra t'ādo k'oparipa pia-ee ak'īik'araa bi ma nechiaara k'ok'aa bi. Jōdee ma nechiaara k'ok'aa bipa k'achia pedeeik'araa bi chi apema āpīte. Māga oodaik'araa bi Tachi Ak'ōrepa āchi auk'a pia ak'ipari perā Cristode ijāa p'ani k'aurepa.

⁴ ĶK'aipa pi bijīma chīara mimiapari ak'īmerā jarait'ee irua oopata pia wa k'achia? Mimia chiparipapai ichi jua ek'ari mimiapataarā māgā ak'īipia bi. Māga pik'a bi Cristo ichideerā ome. Tachi Waibia Cristopata ichideerāpa oopata ak'ipari jarait'ee pia wa k'achia. Ichiata ichideerāmaa ne-inaa pia oopipari.

⁵ Ne-inaa awaraa jarait'ee parāpa aide k'īsiadamerā. Ijāapari abaapa ijāai ewari aba iaipia bi apema k'āyaara. Jōdee awaraapa ijāai ewari chaa auk'a bi. Tachi ijāapataarā chaachaa jiridaipia bi tachi t'āride ijāa p'ani, k'awaadait'ee wāara māga ijāa p'ani wa māga-e.

⁶ Ma ewari aba iaparipa apema k'āyaara, māga oopari Tachi Ak'ōre-it'ee. Ichiaba ma chik'o k'īra t'ādo k'oparipa māga oopari Tachi Ak'ōre-it'ee, gracias jarapari perā Ak'ōremaa ma chik'o k'ok'āri. Jōdee ma nechiaara k'ok'aa bipa auk'a māga oopari Tachi Ak'ōre-it'ee, ichiaba gracias jarapari perā Ak'ōremaa nek'ok'āri.

⁷ Tachi ijāapataarā apida ituaba p'anadak'aa tuchia oo k'iniata oodait'ee. Ichiaba apida ituaba piudak'aa, ak'ipari wēe.

⁸ Chok'ai p'ani misa, p'anapata oodait'ee Cristopa oopi bik'a, irua tachi ak'ipari perā. Mamīda jai-idaaruta pijida, at'āri Cristopa tachi ak'ipari. Mapa jaradai tachi chok'ai p'ani misa, Cristo Tachi Waibia. Ichiaba jai-idaa p'ani misa, Cristo Tachi Waibia.

⁹ Ma-it'ee Cristo piuji māik'aapa chok'ai p'irabaiji, jōmaweda ijāapataarā Ak'ōre Waibia pait'ee; chi chok'ai p'anīrā, jai-idaadap'edaarā paara.

¹⁰ Māga bita Ķsāap'eda pia, Ak'ōre Ūraa pia k'awa-e bita, pedee k'achia pedee bima awaraa ijāapataarā āpīte? Maa-e pirā, Ķsāap'eda pia, Ak'ōre Ūraa k'awa bita, pia-ee ak'iparima ma ijāapari pia k'awa-e bi? Tachi jōmaweda p'anadait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite Ak'ōre ewari waibia ewate.

¹¹ Māga k'awa p'ani Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bairā:

'Mi ichita chok'ai baparida a bi Tachi Ak'ōrepa. Eperā chaa bedabaidait'ee mi k'īrapite māik'aapa jaradait'ee: "Pita jōmaarā Ak'ōre Waibia."'

(Is 45.23)

¹² Mapa k'awa p'ani tachi chaachaa panadait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa jaradait'ee tuchia k'īsiadap'edaa, jaradap'edaa māik'aapa oodap'edaa na p'ek'au eujāde p'ani misa.

Ne-inaa k'achia oopināati awaraa ijāapataarāmaa

¹³ Maperā ak'inaadāma awaraa ijāapataarāpa oopata pedee k'achia pedeedait'ee āra āpīte. Ma k'āyaara jōma óoti awaraa ijāapataarā pipiara ijāadamerā, māik'aapa oodamerā Cristopa oopi k'inia bik'a.

¹⁴ Mi jida araa bi Cristo ome. Ijāa bi chik'o k'īra t'ādoo k'oipia bi, Ak'ōrepa ma chik'o k'oit'ee ooda perā. Mamīda awaraapa ijāa bi pirā chik'o k'īra aba k'oik'araa bi, ichi-it'ee k'oik'araa bi.

¹⁵ Maperā k'īrak'aupai pi ipema Cristo k'aurepa t'āri p'uapii. Iru k'īrapite pia k'oru pirā ne-inaa irua k'ok'aa, iru t'āri ārii beei pi ome maa-e pirā Tachi Ak'ōre ome, Cristode ijāa amaadarumaa. Cristo ichiaba piuji ma eperā k'aripait'ee. Mapa chik'inia p'anapataati.

¹⁶ K'īrak'aupai awaraarāpa pedee k'achia jaradai pia ne-inaa pia oopata āpīte, pia ijāa bairā chik'o k'īra t'ādoo k'oipia bi.

¹⁷ Tachi Cristode ijāada-e p'ani irua chik'o k'īra t'ādoo k'opipari perā wa chik'o k'īra apai k'opipari perā. Ijāada-e ne-inaa topipari perā wa topik'aa perā. Jip'a tachi Cristode ijāapata māik'aapa iru jua ek'ari p'anapata, iru Jaurepa k'aripak'āri, oopataadai perā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a māik'aapa k'āiwee p'anapataadai perā.

¹⁸ Tachi Ak'ōrepa pia ak'ipari mägā ijāa p'anūrā, oo k'inia p'anadairā Cristopa oopi k'inia bik'a. Mäga oodak'āri, k'achia ooda-e p'ani. Mapa āra ik'aawa p'anūrāpa ichiaba āra pia ak'ipata.

¹⁹ Maperā ne-inaa pia oodāma k'āiwee p'anapataadait'ee awaraa ijāapataarā ome. Chik'aripa p'anadāma, tachi jōmaweda pipiara Cristode ijāadait'ee.

²⁰ K'īrak'aupai awaraarā t'āri āriipii Tachi Ak'ōre ome, parāpa ne-inaa k'opata k'aurepa. K'īrāpāti Tachi Ak'ōrepa chik'o jōmaweda ooji k'odamerā. Mamīda pia chik'o k'īra t'ādoo k'o bīpa awaraa ijāapari k'achiade baapirū pirā, Tachi Ak'ōre k'īrapite ne-inaa k'achia oomaa bi.

²¹ Piara bi chik'o k'īra t'ādoo k'o-e pait'ee maa-e pirā ne-inaa k'īra t'ādoo to-e pait'ee maa-e pirā ne-inaa awaraa oo-e pait'ee, ma k'aurepa k'achiade baapīpi k'āyaara pi ipema Cristo k'aurepa.

²² Maperā pia ijāa bi pirā chik'o k'īra t'ādoo k'oipia bi, mäga ijāa bēeji pichi t'āridepai. Māpai awaraa ijāapari mägā ijāa-e bi ome nipak'āri, jaraik'araa bi pichi t'āride iru bi. Tachi Ak'ōrepa k'awa bi ne-inaa jōma pia ijāa bi pichi t'āride. Chi mäga oo p'anūrā o-īa p'ani Ak'ōre k'īrapite, k'īsia p'ua-ee.

²³ Mamīda pia ijāa bi pirā chik'o k'īra aba k'oik'araa bi, k'īsia p'uadarii ma chik'o k'ok'āri. Mägā k'īsia p'uadai'āri, ne-inaa k'achia oomaa bi Ak'ōre k'īrapite ma chik'o k'oru pirā. Mapa mia ūrapari ijāaparipa k'awa-e bi pirā ne-inaa ooi wa oo-e pai, ooi'araa bi, ichi t'āriipa ijāarumaa oopīa bi.

15

Tachia k'aripadaipia bi Tachi Ak'ōre Ūraa pia k'awada-e beerā

¹ Tachi Ak'ōre Ūraa pia k'awaa beerāpa choodaipia bi Ak'ōre Ūraa pia k'awada-e beerā ome ne-inaa awara ijāadak'āri. Tachia oo k'iniata oodai k'āyaara, oodaipia bi ārapa k'inia p'anik'a.

² Mäga ooruta pirā, āchi t'āri āriipida-e pait'ee. Jip'a āchi k'aripadait'ee waapiara k'awaadamerā Cristopa āchima oopi k'inia bi.

³ Oodaipia bi Cristopa oodak'a. Ne-inaa oo-e paji irua mäga oo k'inia bada perā. Jip'a oopachi Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a, nepirade baapachi mīda mäga ooda k'aurepa. Choopachi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

'Ak'ōre, k'achia beerāpa ik'achia jaradap'edaak'a pi āpīte, auk'a mimaa jarajida, mia ooda perā pia oopidak'a.'

(Sal 61.1b)

⁴ Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa p'āpīji, ma k'aurepa tachi īrapemaarāpa irua jara pēida k'awaadamerā. Mäga k'awaa wādak'āri, t'āri o-ī-īadaipata tachia ijāa p'anide, choo k'awaa wāpata nepirade p'anide māik'aapa nipata Ak'ōrepa tachi k'aripamerā ichi ūraade jara bik'a.

⁵ Mia it'aa iidi bi Ak'ōrepa parā mägā k'aripamerā māik'aapa choopimerā nepirade jōnide. Ichiaba iidi bi irua parā k'aripamerā t'āri a-ba p'anapataadamerā apemaarā ijāapataarā ome, Jesucristopa mäga oopi k'inia bairā.

⁶ Mägā t'āri a-ba p'anadak'āri, otau aba pik'a parā jōmaweda o-īa it'aa t'ipataadait'ee māik'aapa k'aripataadait'ee. Mägā ak'ipidait'ee wāara ijāa p'ani Tachi Waibia Jesucristo Ak'ōrede.

⁷ Maperā awaraa ijāapataarā pia ak'īti, Cristopa parā pia ak'iparīk'a. Cristopa mäga ooda perā na eujāde bi misa, awaraarāpa pia jarapachida Tachi Ak'ōre āpīte. Auk'a pia jaradai iru āpīte, parāpa mäga oo p'ani pirā.

⁸ Tachi Ak'ōrepa Cristo pēiji tai judiorā k'aripade, ichia jaradak'a tai chonaarāmaa. Mäga ooji ak'ipiit'ee wāara ichia oopari ichia jara bik'a.

⁹ Ichiaba Ak'õrepa Cristo pëiji ak'ipiit'ee ichia judio-eerã auk'a k'aripa k'inia bi. Ichia ächi mägá chupiria k'awaa bapari perã, judio-eerã auk'a irumaa it'aa t'í k'inia p'ani, iru ũraa p'ädade jara bik'a:

'Maperã awaraa eujãdepemaarã t'ãide mi it'aa t'íit'ee mäik'aapa pĩmaa k'ariit'ee.' (2 S 22.50; Sal 18.49)

¹⁰ Awara äi Ak'õre Ũraa p'ädade ichiaba jara bi:

'Awaraa eujãdepemaarã, o-ia it'aa t'íiti Tachi Ak'õre eperãarã ome.' (Dt 32.43)

¹¹ Awara äi ichiaba jara bi:

'Parã jõmaarã eujãdepemaarã, it'aa t'íiti mäik'aapa k'ariti Tachi Waibiaamaa.' (Sal 117.1)

¹² Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaiaapa p'ädade ichiaba jara bi:

'Eperã uchiait'ee Jesedeepea. Mägí jõmaarã ak'ipari pait'ee. Israel pidaarã-eerãpa pida ijãadait'ee irua ächi k'aripait'ee atuanaadamerã.' (Is 11.10)

¹³ Mia it'aa iidi bi parã pari auk'a ijãadamerã. Mägá ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa parã o-ia p'anapiit'ee mäik'aapa k'ãiwee p'anapiit'ee. Iidi bi Tachi Ak'õre Jaurepa parãmaa k'awaapimerã Ak'õrepa k'isia iru bi Cristodeerã-it'ee, t'ãri o-ia ni p'anadamerã irumaa wãrutamaa.

Pablo judio-eerã ome mimiada

¹⁴ Pemaarã, mia k'awa bi parã Cristode wãara ijãa p'ani. Ne-inaa pia oopata awaraarã k'aripadait'ee. Ak'õre net'aa pia k'awapata mäik'aapa ũraa para bapari, chik'aripa p'ani misa.

¹⁵ Mäga p'anapata mĩda, na p'ädade mia ne-inaa ũk'uru jĩp'a jaraji Tachi Ak'õrepa jarapidak'a. Mägá jaraji parãpa k'irãpadamerã Ak'õrepa ichideerãmaa oopi k'inia bi. Ma-it'ee pi Ak'õrepa mi jirit'eraji, mi chupiria k'awaap'eda.

¹⁶ Mi jirit'eraji judio-eerãmaa jarateenamerã Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Ma-it'ee mi Jesucristo mimiapari papiji. P'aareerã awara bidak'a iru mimia oopataadamerã, mäga pik'a mi awara biju iru pedee pia jara pëida Cristode jarateepariemerã judio-eerãmaa. Mia mäga jarateepari ãrapa ijãadak'ãri, primisiak'a p'aneedamerã Tachi Ak'õre-it'ee mäik'aapa irua ãra pia ak'ipariemerã Cristode ijãapata k'aurepa. Mägapi ichi Jaurepa ãra ichideerã papiit'ee.

¹⁷ Mi mägá mimiapari perã Tachi Ak'õre-it'ee, o-ia jara bi Cristopa oomaa bi michi k'ap'ia pari.

¹⁸ Ne-inaa ooda michi k'iradoopa jara-e. Jesucristopa mimaa oopi bi Tachi Ak'õre Jaure k'ap'ia pari jarait'ee; mimaa ne-inaa jarapiru mäik'aapa ne-inaa oopiru judio-eerã ijãadamerã.

¹⁹ Ærapa mägá ijãajida, unudak'ãri Tachi Ak'õre Jaurepa mimaa oopi bi ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa ächi juodoopa. Mãpai iru Jaurepa mi t'imí wãpiji judio-eerãmaa jarateenamerã. Jerusalén p'uurudeepa Iliria eujãde parumaa, p'uuru bee chaa mia Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee jaratee nipapachi, Ak'õrepa mimaa oopidak'a.

²⁰ Mägá mia jaratee k'inia bi. Wã k'inia bi Cristo at'ãri k'awada-e p'anãrãmaa, jarateede irua ooda eperãarã k'aripait'ee. Eperãpa te chiwidi ook'ãri, oo-e awaraapa te biiri suda ãri. Mäga pik'a mia jaratee k'inia-e Cristopa ooda chi ũridap'edaarãmaa awaraa jarateepari it'aideepa.

²¹ Jĩp'a mia jaratee k'inia bi k'awada-e p'anãrãmaa, ãra p'anadamerã Ak'õre Ũraa p'ädade jara bik'a:

'Waide irua ooda ũrida-e p'anãrãpa iru unudait'ee mäik'aapa waide irude ũrida-e p'anãrãpa iru k'awaadait'ee.' (Is 52.15)

Pablo wã k'inia bada Romadepema ijãapataarã ak'ide

(1 Co 16.5-9)

²² Mi mägá t'imí wãpari perã awaraarãmaa jarateede, waide p'oyaa wã-e paji parã ak'ide, ichita wã k'inia baji mĩda.

²³ Mamĩda írá, waa wẽ-e perã na tode at'ãri Cristopa ooda ũrida-ee mäik'aapa año chok'ara paru mi wãit'ee bada parã ak'ide, írá wãit'ee.

²⁴ Españaadee wãk'ãri, parãmãi wiibaiit'ee. Parãpa mi k'ariparuta pirã, jãma panait'ee, p'asia nipap'eda parã t'ãide. O-ia bi parã unuit'ee perã, mak'iara p'oyaa taarã ba-e mĩda parã ome.

²⁵ Mamĩda wã naaweda parã ak'ide, mi wãit'ee Jerusalén p'uurudee. P'arat'a ateeit'ee ijãapataarã mama p'anãrãmaa.

²⁶ Mäga ooit'ee Macedonia eujãdepema mäik'aapa Acaya eujãdepema ijãapataarãpa k'aripa k'inia p'anadairã Jerusalendepema ijãapataarã chupiria chitoonãrã. Ma-it'ee p'arat'a p'ejida tee pëidait'ee mi ome.

²⁷ Judio-eerā paji mīda, āchi k'Īradoopa māga oojida t'āri pia p'anadap'edaa perā. Mamīda māga ooda-e pada paara āchi k'Īradoopa, k'aripadaipia p'anak'ajida, judiorā k'aurepa āchia Ak'ōre net'aa k'awa p'anadairā. Maperāpi āchi net'aa teedaipia bi chi wēe p'anīrāmaa judiorā t'āide.

²⁸ Māpai mia āchi p'arat'a p'edap'edaa Jerusalandee atee'eda māik'aapa teep'eda ma chupīria beerāmaa, mi wāit'ee Epañaadee māik'aapa ma wāruude wiibaiit'ee parā ak'iit'ee.

²⁹ Māgā unudak'āri, mia k'awa bi parā o-īa p'anadait'ee, mia jarait'ee perā ne-inaa pia Cristopa oo k'inia bi ichideerāmaa.

³⁰ Mamīda, ipemaarā, māga paru misa, mia k'inia bi parāpa it'aa t'ipataadamerā mi pari. K'Īra jip'a it'aa iidipataāti Ak'ōrepa mi k'aripamerā, mi unuk'āri Cristopa ooda ūridaamaa p'anīrā ome. Tachi Waibia Jesucristopa k'inia bi tachi māgā chik'aripa p'anadamerā. Mapa Ak'ōre Jaurepa Cristodeerā jōmaweda chik'inia p'anapipari.

³¹ Maperā it'aa t'ipataāti Tachi Ak'ōrepa mi baaiipinaamerā Judeadepema Cristode ijāadak'aa beerā juade, māirāpa mi k'Īra unuamaa iru p'anapata perā, mia jaratee bi k'aurepa. Ichiaba it'aa t'ipataāti Jerusalandepema judiorā Cristode ijāapataarāpa t'āri o-īa jitadamerā ma p'arat'a mia ateeru teeit'ee āramaa.

³² Māgā it'aa t'ipataāti mi parā t'āide o-īa panamerā, Ak'ōrepa māga k'inia bi pirā. Jāma panak'āri, iit'ee māik'aapa pedee sia pedeeit'ee parā ome.

³³ Māga paru misa, mia it'aa iidiit'ee Ak'ōrepa parā jōma k'āiwee p'anapimerā. Amén.

16

Pablopa salude pēida

¹ Mia k'inia bi parāpa auteebaidamerā tachi ipewēra Cristo k'aurepa, t'ijarapata Febe. Irua Cencrea p'uurudepema ijāapataarā ak'ipataarā k'aripapari.

² Iru parā t'āide panak'āri, pia ōti Cristopa oopi bik'a jōmaweda ichideerāmaa. Febe k'aripāti parāmaa ne-inaa iidiru pirā, irua ijāapataarā chok'ara k'aripadoo perā, mi paara.

³ Mia salude pēiru Priscilamaa māik'aapa Aquilamaa. Mi ome āra auk'a mimiapata Jesucristo-it'ee.

⁴ Perā piujida mi k'aripadait'ee. Maperā mia gracias jara k'inia bi āramaa māik'aapa ijāapataarā jōmaweda judio-eerā t'āidepemaarāpa pida.

⁵ Ichiaba salude pēiru jōmaweda ijāapataarāmaa, āra tede it'aa t'ī chepata. Salude pēiru mi k'ōp'āyo k'inia, Epenetomaa. Iru awaraarā k'āyaara naapiara Cristode ijāaji Āsia eujāde.

⁶ Salude pēiru Mariamaa. Pia oopari Cristopa oopi bik'a parā t'āide.

⁷ Salude pēiru michi auk'arā Andronicomaa māik'aapa Juniamaa. Āra carcelde p'anajida mi ome. Ārapa mi k'āyaara naapiara ijāajida. Jōmaweda Cristopa jirit'eradaarāpa āra pia t'o p'ani, pia mimiapata perā Cristo-it'ee.

⁸ Salude pēiru mi k'ōp'āyo k'inia Ampliatomaa. Tachi ome auk'a ijāa bi Cristode.

⁹ Salude pēiru Urbanomaa. Irua tachi jōma k'aripapari mimia p'ani misa Cristo-it'ee. Ichiaba salude pēiru mi k'ōp'āyo k'inia, Estaquimaa.

¹⁰ Salude pēiru Apelemaa. Nepirade baaiji mīda Cristode ijāapari perā, choopari ijāa bide. Ichiaba salude pēiru Aristóbulo te pidaarāmaa, āra ichiaba Cristode ijāapata perā.

¹¹ Salude pēiru michi auk'aa Herodionmaa māik'aapa Narciso tedepema ijāapataarāmaa.

¹² Salude pēiru Trifenamaa māik'aapa Trifosamaa. Ma wēraarāpa pia oopata Cristopa oopi bik'a. Ichiaba salude pēiru mi ipewēra Cristo k'aurepa Persidemia. Mia iru k'inia iru bi. Irua ichiaba pia oopari Cristopa oopi bik'a.

¹³ Salude pēiru Rufomaa. Ak'ōrepa iru jirit'eraji parā t'āide waibia papiit'ee. Auk'a salude pēiru iru nawemaa. Māgī wērapa mi ak'ipari michi nawek'a.

¹⁴ Salude pēiru Asincritomaa, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, māgiirāmaa māik'aapa apemaarā ipemaarāmaa, āra ome it'aa t'ī chepata.

¹⁵ Ichiaba salude pēiru Filologomaa Julia ome, Nereamaa iru ipewēra ome, Olimpamaa māik'aapa apemaarā ijāapataarāmaa, āra ome it'aa t'ī chepata.

¹⁶ Salude tee para bāti pāchi pitapai ak'ipidait'ee chik'inia p'anapata Cristopa k'inia bik'a. Nāpema ijāapataarāpa parāmaa auk'a salude pēiruta.

¹⁷ Ipemaarā, mia enenee nibi parā k'irichaa p'anadamerā, ūk'uru seewa jarateepata paraa perā. Māirāpa awara jarateepata Tachi Ak'ōre Ūraa wāara jarateepataarāpa parāmaa jarateedap'edaa k'āyaara māik'aapa ijāapataarā k'isia awara-awaraa papipata. Maperā Cristode ijāapataarā ūk'uru ijāa amaadaipata āchi k'aurepa. Āyaa p'anēeti māirā ik'aawaapa.

¹⁸ Māgeerāpa oodak'aa Cristopa oopi bik'a. Jip'a āchi-it'ee aupai mimiapata. Pedee sia, iwarraa pedee jaratee p'anipa k'ūrapata ijāapataarā, chi pia k'isia k'awada-e p'anīrā.

¹⁹ Jõmaarãpa jara p'ani parã Cristode pia ijãapata mãik'aapa p'anapata irua pëida eperãarãpa jarateepatak'a. Mãga ùrik'ãri, mi o-ïadaipari. Mãgá ne-inaa pia k'awaa wãk'ãti wãti. Mamïda k'ïrak'aupai ne-inaa k'achia oodai.

²⁰ Parãpa ma seewa jarateepataarãpa jara p'ani ùrida-e pirã, Tachi Ak'õrepa isapai p'oyaai Satanás, chi ãchimaamãga oopi bi. Mãgá parã k'ãiwee p'anadai, k'ïsia awara-awaraa p'anadai k'ãyaara. Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesupa made parã k'aripamerã.

²¹ Timoteopa parãmaa ichiaba salude pëiru. Ichia mi k'aripapari na mimia ome. Ichiaba salude pëiruta michi auk'aarã Luciopa, Jasonpa mãik'aapa Sosipatropa.

²² Mi, Terçiopa na k'art'a p'ãmaa bi Pablo k'ap'ia pari. Mia pida Tachi Waibiade ijãa bi. Mapa parãmaa ichiaba salude pëi k'inia bi.

²³ Gayopa parãmaa ichiaba salude pëiru. Irua tai auteebaiji ichi tede mãik'aapa tai pia ak'ïmaa bi. Mãga oopari jõma Cristode ijãapataarã ome nama chedak'ãri. Erasto, na p'uurudepema p'arat'a jãaparipa ichiaba salude pëiru. Ma awara tachi ìpema Cristo k'aurepa, Cuartopa salude pëiru.

²⁴ [Mi, Pablopa iidi bi Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'ï bapariimerã.]

²⁵ Ìrá it'aa t'ídama Tachi Ak'õremaa jaradait'ee iruta jõmaarã k'ãyaara waibiara bi. Irua parã k'aripapariit'ee Cristopa oopi k'inia bik'a oodamerã. Mia mãga jõmaarãmaa jara bi jarateek'ãri Tachi Ak'õre Ùraa Pia jara pëida. Ma ùraade jara bi jõmaweda Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Ma pedee Ak'õrepa chonaarãweda k'awapi-e paji.

²⁶ Mamïda Tachi Ak'õre ichita baparipa, ma k'ïsia iru bada ìrá k'awapimaa bi michi it'aideepa mãik'aapa awaraa jarateepataarã it'aideepa. Taimaa k'awaapji ichia wãarata jara k'inia bada ichi ùraa p'ãdade chonaarãweda, ma pedeeta jara bairã Cristopa ooit'ee bada jõmaarã k'aripait'ee. Mãga k'awaapida perã taimaa, jõmaweda taipa jarateepata ùri p'anãrãpa Cristode ijãadai mãik'aapa oodai irua oopi bik'a.

²⁷ Tachi Ak'õre aupaita wãara k'ïsia k'awaa bapari. Ichia Jesucristo pëiji tachi o k'achiadeepa k'aripa atamerã. ¡Mapa ichita it'aa t'ídama irumaa! Amén.

Mãgapai paji.

1 CORINTIOS

San Pablopa K'art'a Naapiara P'áda Corinto P'uurudepema Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'áji, Éfeso p'uurude bak'ári. P'ã pëjji Corinto p'uurudepema ijãapataarãmaa. Pablo Jesucristo ũraa jaratee nipak'ári judio-eerã t'áide Corinto p'uurude, mãirã ũk'uru Cristode ijãa p'aneejida. Corinto p'uuru waibia baji Grecia eujãde. Mama eujã k'Íra t'ãdoodepa net'aa aneedap'edaa netopachida. Ichi-aba mama p'anapachida awaraa ak'õre waibia apatade ijãapataarã k'Íra t'ãdoo. Maperã Cristode ijãapataarã nepira k'Íra t'ãdoode baapachida. Pablopa na k'art'a p'áji ãra ũraait'ee, jip'a Jesucristode ijãapataadamerã; áchi p'ek'au k'achia oo amaadamerã mãik'aapa chik'inia p'anapataadamerã Cristopa k'inia bik'a.

Naapiara Pablopa gracias jara bi Tachi Ak'õremaa ma Corintodepemaarã pari, Jesucristode wãara ijãapata perã (cap. 1.1-9). Mamãda t'ẽepai ãra itria bi k'Ísia awara-awaraa p'anapata perã, chik'inia p'anada-ee (caps. 1.10-4.21). Ichiaba ãra itria bi áchi t'áide p'ek'au oopataarã ichiak'au bipata perã mãik'aapa charraarãmaa nepira atEEPata perã, t'ári auk'a bidai k'ãyaara Cristopa k'inia bik'a (caps. 5-6). Jara bi sãga miak'ãi p'aniirã p'anapataadaipia bi (cap. 7) mãik'aapa sãga p'anapataadaipia bi ijãadak'aa beerã áchi ik'aawa p'anapataarã ome (caps. 8.1-11.1). P'anau bi Corintodepemaarãpa iidi pëidap'edaa, k'awa k'inia p'anadak'ári sãga oodaipia bi chip'edaidak'ári it'aa t'ipataadait'ee (cap. 11.2-16). Ichiaba jara bi ijãapataarã nek'opatade Cristo piuda k'irãpadak'ári (cap. 11.17-34); sãga p'anapata wãara chik'inia iru p'anapataarã (cap. 13) mãik'aapa Tachi Ak'õre Jaurepa ijãapataarãmaa ne-inaa oopirania (caps. 12 y 14). Jara bi k'ãata jara k'inia bi Jesús piup'eda chok'ai p'irabaida irude ijãapataarã-it'ee (cap. 15). T'ẽepai jara bi sãga p'arat'a p'edaipia bi awaraa ijãapataarã k'aripadait'ee mãik'aapa ichia k'Ísia iru bi ooit'ee (cap. 16).

Salude pëida

¹ Mi, Pablo, tachi ipema Cristo k'aurepa Sóstenes ome na k'art'a p'ãruta. Tachi Ak'õrepa k'inia bada perã, mi jirit'eraji Jesucristopa pëimerã ichi ũraa jarateede.

² Mia na k'art'a p'ãru parã ijãapataarãmaa Corinto p'uurude p'ani. Parãpa Jesucristode ijãa p'aneedak'ári, Tachi Ak'õrepa parã awara baji ichideerã p'aneedamerã. Mãga oopari jômaweda na p'ek'au eujãdepemaarã ome, Jesucristomaa it'aa t'ĩdak'ári. Mãgã Tachi Poro Waibia Jesucristo ãra Poro Waibia pai ichiaba.

³ Mia k'inia bi Tachi Ak'õrepa mãik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'i p'anadamerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Tachi Ak'õrepa Cristode ijãapataarã pia ak'i bapari

⁴ Ichita Tachi Ak'õremaa it'aa t'ĩ bak'ári parã pari, mia jarapari: "Ak'õre, pi t'ári pia bi Jesucristode ijãapataarã pia ak'ipari perã."

⁵ Cristode ijãa p'ani k'aurepa Tachi Ak'õrepa ne-inaa jõmaade parã Corinto pidaarã k'aripaji. Pia pedeejiji iru ũraa jarateedamerã. Ichiaba poro wẽsaapiji k'awaadamerã irua oopi k'inia bi ichide ijãapataarãmaa.

⁶ Tachi Ak'õrepa mãga ooda perã, parãpa waapiara Cristode ijãajida, taipa naaweda jarateedap'edaa k'ãyaara.

⁷ Ma awara Tachi Ak'õrepa ma jõma ooda perã parã-it'ee, parãpa oodai ne-inaa jômaweda iru Jaurepa oopi bik'a ichideerãmaa, Tachi Waibia Jesucristo cheit'ee ewari ni p'ani misa.

⁸ Tachi Ak'õrepa parã pia ak'i bapariit'ee Cristo cherumaa, ma ewate iru k'aurepa parã k'achia wẽe p'anadamerã.

⁹ Mãga ooit'ee ichia jaradak'a oopari perã. Parã jiriji ichi Warra Jesucristo ome araa p'anapataadamerã.

Ijãapataarã k'Ísia awara-awaraa p'anadap'edaa

¹⁰⁻¹¹ Ma jara aupada jômaweda wãara mãda, Cloe tedepemaarãpa mimaa k'awapijida parã nepirade para bi, auk'a k'Ísiada-e p'anadairã. Ipemaarã, Tachi Waibia Jesucristopa mi pëida perã, jüríti mi ũraa! T'ári auk'a p'anapatãati, aupedeeda-ee, Cristode ijãapata perã. Óoti irua oopi bik'a ichideerãmaa.

¹² Nãga mimaa nepirijida. Ijãapataarã ũk'uruurãpa mãgapata: "Mi Pablo eere bi"; awaraarãpa: "Mi Apolo eere bi"; awaraarãpa: "Mi Pedro eere bi"; jõdee apemaarãpa: "Mi Cristo eere bida" apata.

¹³ Cristopa ichide ijāapataarāmaa māgá awara-awaraa k'ĭsiapik'aa. Mi, Pablo kurusode piu-e paji parā pari, p'ek'au k'achia wēpapiit'ee. Parā poro choopidak'āri, mi t'ide poro chooda-e paji.

¹⁴ Mi o-ia bi Tachi Ak'ōre k'ĭrapite parādepema Crispo māik'aapa Gayo aupai poro chooda perā.

¹⁵ Māgá mia chok'ara-ee poro chooda perā, parādepema apidaapa p'oyaa jarada-e mi t'ide poro choopiji.

¹⁶ Ichiaba Estēfanas te pidaarā poro chooji. Māgiirā awara mia waa k'irāpa-e.

¹⁷ Cristopa mi pēi-e paji poro choode. Jip'a ichia ooda māik'aapa ūraada jarateedeta pēiji. Māgí ūraa mia k'ĭsia k'awaa pik'a jaratee-e, ijāadamerā mi pedee wēsaa jaratee bipa. Ma k'āyaara t'āri pia jarateepari k'awaadamerā Jesucristo kurusode piuji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee.

Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara k'ĭsia k'awaara bi

¹⁸ Māgí jarateeda maarepida ūri k'iniada-e p'ani Cristode ijāadak'aa beerāpa, āchi-it'ee māgí jarateepataarā pariatua pedee p'anadairā. Mamīda tachi ijāapataarāpa māgí jarateeda ūridak'āri, p'ek'au k'achia oo k'iniada-e p'anapata, k'awa p'anadairā Cristopata tachi ma o k'achiadeepa k'aripa atapari.

¹⁹ Māga k'awa p'ani Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bairā:
'Mia ak'ipiit'ee na p'ek'au eujādepema k'ĭsia k'awaa beerāda apata wāara māga p'ani-e, āchia k'ĭsia iru p'anik'a mia oopi-e pak'āri.'
(Is 29.14)

²⁰ Tachi Ak'ōrepa māgí p'ādade nāga jara k'inia bi. Eperāarā ĩrapemaarāk'a, poro wēsaa p'ani jida māik'aapa pedee wēsaa pedee p'ani jida, k'ĭsia k'awada-ee pik'a p'ani Tachi Ak'ōre k'ĭrapite, iru jōmaarā k'āyaara k'ĭsia k'awaara bapari perā.

²¹ Tachi Ak'ōre māga bapari perā, na p'ek'au eujādepemaarāpa iru p'oyaa k'awada-e āchi k'ĭsiadoopa. Maperāpi Tachi Ak'ōrepa Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee taimaa jarateepiji, ūk'uruurāpa k'ĭsia p'ani mīda tai k'ĭsia k'awada-ee p'ani. Mamīda chi ijāarutaarā taipa jarateepatade o k'achiadeepa uchiadait'ee.

²² Judiorāpa taipa jarateepata ūri k'iniada-e p'ani, ak'i k'inia p'anadairā ne-inaa Tachi Ak'ōrepa ooru eperāarāpa p'oyaa oodak'aa. Jōdee judio-eerāpa ūri k'iniada-e p'ani, k'ĭsia k'awaa bipa jarateedeta jiri p'anadairā.

²³ Mamīda táipata jarateepata Cristo kurusode piuda p'ek'au k'achia wēpapiit'ee, judiorāpa ijāadaamaa p'ani pijida māik'aapa judio-eerāpa ichiaba ijāa k'iniada-e p'ani pijida, tachi k'ĭsiadeepa pariatua jarateedai jīak'aapa.

²⁴ Taipa māga jarateepata k'awa p'anadairā Tachi Ak'ōrepa jirimaa bi judiorā māik'aapa judio-eerā paara Cristode ijāadamerā. Irude ijāadak'āri, k'awa p'aneepata iruata k'awapipari Tachi Ak'ōrepa k'ĭsia iru bi māik'aapa oopipari Ak'ōrepa oopi k'inia bik'a eperāarāmaa.

²⁵ Tachi Ak'ōrepa māga k'ĭsia iru baji na p'ek'au eujādepemaarāpa k'ĭsia p'ani mīda irua ne-inaa pariatua ooji Cristo piupik'āri. Tachi Ak'ōrepa Cristo peedap'edaarā ome p'oyaa-e pajida apata. Mamīda irua māga oopik'āri, ak'ipiji ichi wāara jōmaarā k'āyaara k'ĭsia k'awaara bapari māik'aapa ak'ipiji ne-inaa jōma p'oyaa, māgá tachi o k'achiadeepa k'aripa atada perā.

Tachi Ak'ōrepa eperāarā jirit'erada

²⁶ ĩpemaarā Cristo k'aurepa, k'ĭsiāti parā p'anapatap'edaade, Tachi Ak'ōrepa parā jiri naaweda. Parā t'āide Tachi Ak'ōrepa eperāarā jirik'āri ichide ijāadamerā, chok'ara jiri-e paji nāgee: k'ĭsia k'awaa beerā na p'ek'au eujādepemaarāpa jiripatak'a; p'arat'ara beerā maa-e pirā eperāarā poro waibiarā.

²⁷ Māgeerā jirit'erai k'āyaara, Tachi Ak'ōrepa jirit'eraji eperāarā mak'āra k'ĭsia k'awada-ee beerā, na p'ek'au eujādepema k'ĭsia k'awaa beerā k'ĭra nejasia p'aneedamerā ūridak'āri irua jarapida māirāmaa. Ichiaba jirit'eraji eperā jip'arā, na p'ek'au eujādepema poro waibiarā k'ĭra nejasia p'aneedamerā ūridak'āri irua oopi bi māirāmaa.

²⁸ Jirit'eraji na p'ek'au eujādepema eperāarā chupiria beerāda apata. Māga ooji ak'ipiit'ee pipiara bi Cristode ijāaru, k'ĭsia k'awaa bai k'āyaara, p'arat'ara bai k'āyaara māik'aapa eperā waiba bai k'āyaara.

²⁹ Māga ooji Tachi Ak'ōrepa, apida audua p'ananaadamerā ichi k'ĭrapite.

³⁰ Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara k'ĭsia k'awaara bapari perā, tachimaa k'awaapiji Cristopa ooda tachi k'aripait'ee atuanaadamerā. Cristopa tachi neto pik'a ataji uchiadamerā p'ek'au k'achia jua ek'ariipa. Māpai irude ijāadak'āri, Tachi Ak'ōrepa tachi awara bijī araa p'anapataadamerā iru ome. Māgá p'ek'au k'achia wēe p'aneejida Tachi Ak'ōre k'ĭrapite. Ma awara māgá Cristopa tachimaa k'awapiji Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bi.

³¹ Maperāpi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:
'Eperāpa jara k'inia bi pirā ichiata ne-inaa k'awaara bi awaraarā k'āyaara, māga jaraipia bi
ichia k'awaa bairā Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'i bapari.'
(Jer 9.23-24)

2

K'isia k'awaa bipa ichi k'iradoopa apida Cristode ijāapi-e pai

¹ Ipemaarā, mi parāmaa wāk'āri, jarateegi Tachi Ak'ōrepa jara pēida; irua naaweda k'isia iru bada ooi't'ee Cristo piuda k'ap'ia. Māga jaratee-e paji poro wēsaa bipa jarateeparik'a maa-e pirā k'isia k'awaa bipa jarateeparik'a.

² Ma k'āyaara jarateegi Jesucristo kurusode piuda tachi p'ek'au k'achia wēpapii't'ee.

³ Māga jaratee bide mi p'era baji, parāpa mia jararu ūri k'iniada-e pai jāk'aapa.

⁴ Jaratee-e paji k'isia k'awaa bipa jarateeparik'a, ichi pedee ijāadamerā. Māga-e. Tachi Ak'ōre Jaurepata mia jarateeda parāmaa ijāapiji, ichia jōmaweda p'oyaapari perā.

⁵ Ak'ōre Jaurepa māga ooji parāpa k'isianaadamerā eperāpa jarateeda k'aurepa ijāa p'ani. Jip'a ijāa p'ani Tachi Ak'ōre Jaurepata ijāapida perā.

Tachi Ak'ōre Jaurepata k'awapari ichia k'isia iru bi

⁶ Taipa parāmaa jarateeda-e paji k'isia k'awaa beerāpa jarateepatak'a. Mamīda māgā jarateepata Tachi Ak'ōre pipiara k'awa k'inia p'anirāmaa. Jarateedak'aa ijāadak'aa beerā k'isia k'awaa beerāk'a maa-e pirā ijāadak'aa beerā waibiarāk'a. Āchia piudak'āri, āchia jarateedap'edaa mak'āra k'irāpadak'aa.

⁷ Āchia jarateepatak'a jarateedai k'āyaara, taipa jarateepachida Tachi Ak'ōrepa k'awapida taimaa; ai naaweda ne-inaa eperāarāmaa k'awapi-e pada. K'awapiji ichia k'isia iru bada ooi't'ee Jesucristo k'ap'ia pari na eujā ooi naaweda. Ichiaba k'awapiji jōma ichia k'isia iru bi tachi-it'ee, it'ari panadak'āri.

⁸ Tachi Ak'ōrepa ichia k'isia iru bada k'awapi-e paji eperā waibia beerāmaa, māgiirāpa ijāada-e pada perā. Āchia māga k'awadap'edaa paara, Tachi Waibia kurusode peeda-e pak'aji. K'awak'ajida iru cheji Tachi Ak'ōre k'ira wāree unupide na p'ek'au eujādepemaarāmaa.

⁹ Ma awara tachia k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa māgiirāmaa k'awapi-e paji ichia k'isia iru bi ichide ijāapataarā-it'ee, iru ūraa p'ādade jara bairā:

'Tachi Ak'ōrepa nāgi ne-inaa k'isia iru bi teei't'ee ichi k'inia iru p'anirāmaa: ne-inaa eperāarāpa waide unudak'aa; waide ūridak'aa; māik'aapa waide k'isiadak'aa.' (Is 64.4)

¹⁰ Chonaarāweda Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādak'āri, k'awada-e p'anapachida irua k'isia iru bada. Mamīda Tachi Ak'ōre Jaurepa ne-inaa jōma k'awapari perā, māgi k'isia paara tachimaa k'awapii.

¹¹ Eperāpa ichi k'isia k'awapari ichi t'āridepai. Māga pik'a Tachi Ak'ōre Jaurepa k'awapari Tachi Ak'ōre k'isia.

¹² Mapa tachi ijāapataarāpa Ak'ōrede ijāadak'aaarāpa k'isiapatak'a k'isiadak'aa. Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure pēiji tachimaa k'awapimerā ne-inaa jōma irua ooi't'ee bi tachi-it'ee Jesucristo k'ap'ia pari. Ak'ōrepa māga oo-e paji tachia ne-inaa pia oopata perā. Jip'a ooji tachi k'inia iru bapari perā.

¹³ Maperā taipa jarateedak'aa tachi k'isiadoopa. Jip'a Tachi Ak'ōre Jaurepa jarateepi bik'a jarateepata. Māga ūridak'āri, ijāapataarāpa k'awaa wāpata Tachi Ak'ōrepa k'isia iru bi āchi-it'ee, ichi Jaure āchi ome bapari perā.

¹⁴ Mamīda ijāadak'aa beerāpa māga ūri k'iniadak'aa, āchi-it'ee tachi k'isiadoopa pariatua pedee p'anadairā. Ma awara āchia Tachi Ak'ōre k'isia p'oyaa k'awadak'aa, Tachi Ak'ōre Jaure wēe p'anapata perā.

¹⁵ Tachi Ak'ōre Jaure iru p'anirāpa ne-inaa jōma ak'idai k'awaadait'ee pia wa k'achia Tachi Ak'ōre k'irapite. Māga oodai Ak'ōre Jaurepa āra k'aripapari perā. Jōdee Tachi Ak'ōre Jaure wēe beerāpa māgā p'oyaa ooda-e. Ma awara āchia p'oyaa k'awada-e p'ani Tachi Ak'ōre Jaure tachi ijāapataarā ome bapari wa māga-e, iru Jaure wēe p'anadairā.

¹⁶ Tachia k'awa p'ani ijāadak'aa beerāpa Tachi Ak'ōre net'aa p'oyaa k'awadak'aa, iru Ūraa p'ādade jara bairā:

'Ķk'aipa k'awaaima Tachi Ak'ōre k'isia māik'aapa k'aipa iru ūraaima? Iruata ne-inaa jōma k'awapari.'
(Is 40.13)

Mamīda māga-e tachi ijāapataarā ome. Tachiata k'awaadai Tachi Ak'ōre k'isia, iru Jaurepa tachi k'isiapipari perā Cristopa k'isia bik'a.

3

Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepataarā auk'a mimiapata iru-it'ee

¹ Ipemaarā, k'irāpāti mia jaratee nipada parā ome bak'āri. Ara nawepa ichi warra chai ewaa t'odamaa chik'o k'opi-e bik'a, chik'o waide p'oyaa k'o-e bairā, māga pik'a mia jaratee-e paji Tachi Ak'ōre Jaure taarā iru beerāmaa jarateeparik'a. Māga oo-e paji parā at'āri pia ijāada-e p'anadap'edaa perā.

² Maperāpi nawepa ichi warra chai jutopiparik'a chik'o waide p'oyaa k'o-e bairā, māga pik'a mia jip'a jarateepachi Cristo piuda eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee. Jaratee-e paji jōma irua k'īsia iru bi tachi-it'ee, k'awa bada perā parāpa waide māga p'oyaa k'awada-e pai.

³ Māga p'ani pāchia oo k'iniata oo p'anadairā, Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi k'inia bi ooda-ee. Iru Jaurepa jarateepi bik'a oodai k'āyaara, aupedeepata, Tachi Ak'ōrepa jarateepataarā pēida audū k'ia p'anadairā.

⁴ ¿Jara p'ani-ek'ā: "Mi Pablo eere bi" maa-e pirā "Mi Apolo eere bi"? ¡Parā ijāadak'arāk'api k'īsia p'ani!

⁵ Mi, Pablo Apolo ome eperāarā poro waibiarā-epi; jip'a Tachi Ak'ōre mimia oopataarā, parāmaa jarateedap'edaa Cristode ijāadamerā. Taipa Cristopa oopidak'a jarateejida.

⁶ Eperāpa ichi eujāde ne-uuparik'a, mia naapiara parāmaa jaranaji Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Māpai ne-uu ak'iparipa ooparik'a, Apolopa waapiara jarateepachi k'awaadamerā Tachi Ak'ōrepa parāmaa oopi k'inia bi. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ne-uu jōmaata waripiparik'a, iruata taipa jarateedap'edaa parāmaa ijāapiji.

⁷ Ne-uuparipa māik'aapa ne-uu ak'iparipa ma ne-uuda p'oyaa waripidak'aa. Maperā ma ne-uuda waripipari āra k'āyaara waibiara bi. Māga pik'a Tachi Ak'ōre waibiara bi tai jarateepataarā k'āyaara, irua aupaita eperāarāmaa ijāapipari perā.

⁸ Ma ne-uupari ma ne-uu ak'ipari ome auk'a mimiapachida chaumerā. Māga pik'a tai mimiapataarāpa auk'a jarateepata eperāarāpa Tachi Ak'ōrede ijāadamerā. Mamīda Tachi Ak'ōrepa tai chaachaa p'aait'ee ichia k'inia bik'a, taipa oodap'edaa pari.

⁹ Tai ma mimiapataarāk'ata p'ani. Jōdee parā ma ne-uudāk'ata p'ani. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ma eujā chipari. Parā ijāapataarā ichiaba te choma pik'a bi; te Tachi Ak'ōrepa oopimaa bi ichi mimiapataarāmaa.

¹⁰ Tachi Ak'ōrepa k'inia bada perā, mi pēiji ma te choma ewaa oomerā. Maap'eda awaraarā mi t'ēe chejida ne-inaa awaraa parāmaa jarateede. Mamīda pia jarateedaipia bi.

¹¹ Mia māga jara bi Tachi Ak'ōrepata ichi Warra Jesucristo bida perā ma te choma te basak'a bamerā. Irua aupaita tachi o k'achiadeepa k'aripa atai. Mapa apidaapa awaraa basa jiridaik'araa bi.

¹² Ma basade te oodai nāgi net'aa pi-ia bidee: nēedee, p'arat'adee, wa māu pi-iaadee. Maa-e pirā ma te oodai pak'urudee, p'ūajara p'oo bidee wa siadee.

¹³ Mamīda Ak'ōre ewari waibia ewate irua ma te oopataarāpa oodap'edaa ak'it'ee māik'aapa jarait'ee pia wa k'achia. Pia jarait'eera, irua taipa oodap'edaa chaa māik'aapa jarateedap'edaa chaa ak'it'ee. Ma ewate ma ne-inaa jōmaweda t'ipitaude wāyaait'ee.

¹⁴ Cristopa taimaa oopida māik'aapa jarateepida paa-e pait'ee. Chooit'ee. Tachi Ak'ōrepa māgi pia ak'it'ee māik'aapa māgi pari teeit'ee ichia k'īsia iru bi teeit'ee Cristopa oopidak'a oodap'edaarāmaa.

¹⁵ Mamīda eperāarāpa āchi k'īsiadoopa oodap'edaa maa-e pirā jarateedap'edaa jōma paait'ee wēparumaa. Mamīda net'aa ēt'a atadak'a t'ipitaudeepa, ma jarateepari atua-e pait'ee. Jip'a beeit'ee Tachi Ak'ōre ome. Mamīda Ak'ōrepa ne-inaa teeit'ee pada ichimaa wēe bait'ee.

Tachi Ak'ōrede ijāapataarā iru ték'api p'ani

¹⁶ Tachi Ak'ōre ichi te waibiade baparik'a, ichi Jaure bapari parā ome. Maperā parā iru ték'api p'ani.

¹⁷ Maperā apidaapa parāmaa ijāa amaapiruta pirā Cristode maa-e pirā oo amaapiruta pirā Cristopa parāmaa oopi k'inia bi, Tachi Ak'ōrepa māgi k'achia ooit'ee. Māga ooit'ee, parā jirit'era atada perā ichi-it'ee, ichi te waibiak'a p'anadamerā.

Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a p'anapataadaipia bi

¹⁸ Pāchi itu k'ūrapināti. Parādepema apidaapa k'īsiadaik'araa bi āchi k'īsia k'awaa p'ani na p'ek'au eujādepema k'īsia k'awaa beerāk'a. Ma k'āyaara k'īsia k'awa-ee pik'a p'anadaipia bi na eujādepemaarā k'īrapite, Tachi Ak'ōrepa ichi k'īsia parāmaa k'awapimerā.

¹⁹ Na p'ek'au eujādepema k'īsia k'awaa beerāpa jaradak'āri āchia ne-inaa k'awa p'ani, Tachi Ak'ōre-it'ee āchi k'īsiadoopa pariatua pedeeepata. Tachia māga k'awa p'ani iru Ūraa p'ādade jara bairā:

'Tachi Ak'ōrepa k'awa bi na p'ek'au eujādepema k'īsia k'awaa beerāpa k'īsia iru p'ani chīara k'ūradait'ee.'

(Job 5.13)

²⁰ Ichiaba iru Ūraa p'ādade jara bi:

'Na p'ek'au eujādepema k'Īsia k'awaa beerāpa jōmaweda k'awa p'ani choo-e pait'ee.' (Sal 94.11)

²¹ Tachi Ak'ōrepa māga jara bairā, apida audua p'anadaik'araa bi k'Īsia p'anadairā āchi eerepema jarateeparita pipiara bi apemaarā jarateepataarā k'āyaara. Jōmaarāpa parā auk'a k'aripapata, ma-it'ee Ak'ōrepa āra pēida perā parāma.

²² Irua mi, Pablo, Apolo māik'aapa Pedro pēiji taipa Cristopa ooda jarateedamerā. Māga ooji parā awaraa Cristode ijāapataarā ome pipiara p'anapataadamerā Cristopa k'inia bik'a. Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujā ooji tachi aide p'anapataadamerā. Tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji it'aa wādamerā jai-idaadak'āri māik'aapa pipiara p'anapataadamerā na eujāde p'ani misa.

²³ Ma jōma ooji tachi-it'ee, tachi Cristodeerā perā māik'aapa Cristo iru Warra perā.

4

Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepataarā ichiaba Cristo-it'ee mimiapata

¹ Parāpa tai Cristo-it'ee mimiapataarāk'a iru p'anadaipia bi, iruata tai jarateede pēida perā Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bada; ne-inaa eperāarāmaa naaweda jara-e pada.

² Irua tai māgā pēida perā, chok'ek'ee p'anadaipia bi.

³ Parā maa-e pirā awaraarāpa mia ooda māik'aapa jarateeda ak'i k'inia p'ani pirā k'awaadait'ee pia wa k'achia, ak'idaipia bi. Mia p'ua-e bi. Mamīda michia pida mia ooda māgā k'i-e bi.

⁴ Cristopa jarateepidak'a parā t'āide jarateepachi perā, k'Īsia p'ua-e bi Tachi Ak'ōre k'Īrapite. Māga jarak'āri, jara k'inia-e mia maarepida ne-inaa k'achia ook'aa. Tachi Waibiapata mia oopata ak'it'ee māik'aapa jarait'ee pia wa k'achia.

⁵ Māgā mia ooda Cristopata ak'it'ee perā, ṽsāap'eda taipa oopata ak'i k'inia p'anima parāpa, Cristo cheit'ee ewate pai naaweda? Ma ewate ichiata k'awapiit'ee ne-inaa jōma eperāarāpa waide k'awada-e p'ani; ne-inaa eperāarāpa āchi t'āridepai k'Īsia p'anadap'edaa paara, na p'ek'au eujāde nipadak'āri. Maap'eda ne-inaa pia oodap'edaa pari teeit'ee ichia k'Īsia iru bi.

⁶ ĩpemaarā Cristo k'aurepa, ma jara aupadade k'Īsiadak'āri, k'awa p'ani mi Apolo ome ak'idaipia bi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a, pāchi k'Īradoopa ak'idai k'āyaara. Mia māga jara bi parāpa pedee audua pedenaadamerā pāchi jarateepari āpite, pedee k'achia pedee p'ani misa awaraarā jarateepari āpite.

⁷ ṽK'aipa parā bijima chiāra ak'ipataarā? Tachi Ak'ōrepata parā k'Īsia k'awaapipari māik'aapa ne-inaa oo k'awaapipari. Pāchi k'Īradoopa māga oodak'aa. Māga bita, ṽsāap'eda audua pedeeatama?

⁸ Parā audua p'anadaik'araa bi. Mamīda māgā p'ani. Mi-it'ee parā p'arat'ara beerāk'ata p'ani, ne-inaa jōma iru p'anadairā; maarepida faltada-ee. Ma awara nāgaweda reyrāk'ata p'ani Cristo ome. Mapa iru jarateepataarāpa jarateeruta waa ūri k'iniadak'aa. ĩTaawa reyrāk'a p'anak'ajida, tai jida māga p'anadait'ee auk'a!

⁹ Mamīda māga-e. Mi-it'ee Tachi Ak'ōrepa tai, ichia jirit'eradaarā, ek'ariara papiji. Eperāarāpa awaraarā peedait'ee p'anik'a jōmaarā taide, māga pik'a p'ani tai. Jōmaarāpa ak'i k'inia p'anapata jāgī eperāarā miapiruta. Māga pik'a na p'ek'au eujādepema jōmaarāpa tai chupiria jōni ak'ipata, angeleerāpa paara.

¹⁰ Tai k'Īra k'awa-ee pik'a p'ani, Cristo-it'ee mimiapata perā. Jōdee parā k'Īsia k'awaara pik'a p'ani Cristode ijāa p'anida apata perā. Taipa mak'iaara k'awada-e p'ani Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi, tai k'Īsiadoopa k'Īsia p'anadairā. Mamīda parāpa jōmaweda k'awa p'anida apata. Jōmaarāpa parā k'inia iru p'ani, t'āri pia p'anadairā. Jōdee tai k'Īra unuamaa iru p'ani, jōmaarā ek'ariara p'anadairā.

¹¹ Taipa Tachi Ak'ōre Ūraa jaratee p'aneedak'āriipa, mata at'āri jarra oopata māik'aapa opisias choopata; p'aru sore jipata. Ma awara ijāadak'aa beerāpa tai p'ua oopata. Te jida wēe p'ani, awara āi jarateede nipapata perā.

¹² Tachi juadoopa mimiapata, ūda-ee. Awaraarāpa taimaa ik'achia jaradak'āri, chōo jiridak'aa. ĩP'a Tachi Ak'ōremaa it'aa t'ipata āchi pari. Tai jiridak'āri miapidait'ee, taipa choopata.

¹³ Tai āpite pedee k'achia jaradak'āri, āchima t'āri pia pedeeapata. Mamīda tai k'Īra unuamaa iru p'anapata. Āchi-it'ee tai ne-inaa mik'iak'a p'ani. Māgā tai iru p'anajida. Mata at'āri māgā iru p'ani.

¹⁴ Ma et'ewa jarada p'ā-e paji parā k'Īra nejasiapiit'ee. Ūraait'eeta p'āji ak'ōrepa ichi warra k'inia iru bi ūraaparik'a.

¹⁵ Mia mąga jara bi mi-it'ee parā mi warrarāk'a p'anadairā. Jarateepataarā chok'araarāpa jarateedai Cristopa parāmaa oopi k'inia bi. Mamīda mia naapiara jarateenaji Cristo parā pari piuda. Mągā irude ijāajida. Maperāpi mi parā ak'ōrek'a bi.

¹⁶ Maperā oodaipia bi mia oo bik'a.

¹⁷ Mapa Timoteo pēiru parā k'aripanamerā. Iru mi warra k'iniak'a ichiaba, mia naapiara jarateeda parā Cristo iru pari piuda. Irua oopari Cristopa oopi bik'a. Mapa iru parāmaa pēiru, k'irāpapimerā mi sāga bapari Cristo jua ek'ari. Mia oopari Cristopa oopi bik'a māik'aapa ijāapataarā para bee chaa jarateepari jōmaarāpa mąga oodamerā.

¹⁸ Parādepema ūk'uru audua p'ani k'Īsia p'anadairā mi waa parāmaa wā-e. Mamīda mąga-e.

¹⁹ Ak'ōrepa k'inia bi pirā, mak'iara taarā-e jāmaa wāit'ee. Pak'āri, mia k'awaait'ee mągī audua beerāpa jara jōni. Mamīda ma k'āyaara waapiara mia nąga k'awa k'inia bi. ĶĶhia oo p'anik'ā wa ooda-e p'ani Cristopa oopi bik'a?

²⁰ Parāpa k'awadaipia bi Cristode ijāa p'anida apataarāpa oodaipia bi irua oopi bik'a. Mąga oodak'āri, ak'ipipata pedeepapai ijāa k'iniada-e. Jip'a p'ana k'inia p'anapata Cristo jua ek'ari.

²¹ Mi parāmaa wāk'āri, ĶĶāata k'inia p'anima; itriamerā wa pedee sia pedeemerā?

5

K'āata oodaipia bi pariatua p'ek'au oopataarā ome

¹ Irā mia jarait'ee mimaa nepiridap'edaa. Parā t'āide abaapa ichi nawek'aa chi wērak'a iru bi. Ijāadak'aa beerāpa pida mągee k'achia oodak'aa!

² Mamīda parā at'āri audua p'ani, k'Īsia p'anadairā Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a oo p'ani. Audua p'anadai k'āyaara, k'Īsia p'ua p'anadaipia bi mągī k'achia oomaa bairā parā ijāapataarā t'āide. Ma eperā pāchi ik'aawaapa āyaa pēidaipia bi.

³ Mi parā ome ba-e pait'ee mīda, mi k'Īsia parā ome bait'ee. Tachi Waibia Jesupa mimaa k'awapiji k'āata oodaipia bi ma eperā ome.

⁴ Mapa mi k'Īsia aupai bait'ee mīda parā ome, irua auk'a mąga k'awapiit'ee parāmaa chip'edaidak'āri irumaa it'aa t'idait'ee.

⁵ Jōma ijāapataarā see nibak'āri, ma eperā pāchimāiipa āyaa wāpiti, Satanapa iru k'ap'ia k'achia ooyaa bi miapimerā maa-e pirā piupimerā. Mągā Tachi Ak'ōrepa iru jaure it'aa ateei Tachi Waibia Jesús cheit'ee ewate.

⁶ Audua p'anadaik'araa bi ma k'achia oomaa bi misa parā t'āide. Jōmaarāpa nągī pedee k'awa p'ani: "Levadura ma-āriipa pan masa jōmaweda waridaipari."

⁷ Tai jūdiorāpa Pascua fiesta oodai naaweda, levadura jōmaweda iru p'ani tai tede bat'ak'oopata, ma fiestade pan levadura wēe k'odait'ee. Mąga pik'a parāpa p'ek'au k'achia jōmaweda unu p'ani parā t'āide oo amadaipia bi, k'achia wēe p'anadait'ee Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a. Wāara parā p'ek'au k'achia wēe p'ani Tachi Ak'ōre k'irapite, Cristo piuda parā pāchia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee. Pascua fiestadepema oveja chak'ek'a bi piuji Tachi Ak'ōrepa tachi miapinaamerā tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

⁸ Cristo mągā piuda parā, p'anadāma irua oopi bik'a. Apidaapa k'achia oodaik'araa bi Cristode ijāadai naaweda oopatap'edaak'a. Ma k'āyaara k'ira jip'a p'anapataadaipia bi māik'aapa wāarata jarapataadaipia bi.

⁹ Mia naaweda k'art'a p'ādade jaraji k'ōp'āyo meraanaadamerā wēraarā maa-e pirā imik'īraarā pariatua p'ek'au ooyaa beerā ome.

¹⁰ Mąga jarak'āri, jara k'inia-e baji āyaa p'aneedamerā nągee ijāadak'aa beerā ik'aawaapa: pariatua p'ek'au oopataarā; p'arat'a waapiara iru p'ana k'inia p'anīrā; nechiapataarā maa-e pirā awaraa ak'ōre waibia apatade ijāapataarā. Mągeerā ik'aawaapa āyaa p'aneedap'edaa paara, ichita uchiadait'ee paji na p'ek'au eujādeepa.

¹¹ Nągī p'ārūpa mia jarait'ee k'āata jara k'inia baji apema k'art'ade. K'ōp'āyo meraanāti ijāapataarāda apata mīda, nąga oopataarā ome: pariatua p'ek'au ooyaa beerā; p'arat'a waapiara iru p'ana k'inia p'anīrā; awaraa ak'ōre waibia apatamaa it'aa t'ipataarā; awaraarā āpite ik'achia jarapataarā; it'ua toyaa beerā maa-e pirā nechiapataarā ome. Mągeerāmaa p'asianāti māik'aapa pāchima chepināti. Nek'ode paara t'udai'araa bi mągeerā ome.

¹²⁻¹³ Mąga jara bi Tachi Ak'ōrepa tachi bi-e pada parā ijāadak'aa beerāpa oo p'ani ak'idamerā. Ichiata māirāpa oopatap'edaa ak'it'ee māik'aapa āchi miapiit'ee. Mamīda tachia ak'idaipia bi awaraarāpa oo p'ani tachi ijāapataarā t'āide, ijāadak'aa beerāk'a p'anaruta pirā. Maperāpi parāpa chi k'achia ooyaa beerā āyaa wāpidaipia bi pāchi ik'aawaapa, Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

'Jeret'āti chi k'achia ooyaa beerā pāchi ik'aawaapa.'

(Dt 17.7)

6

Ijāapataarā nepirade p'anadak'āri

¹ Irá mia jarait'ee k'āata oodaipia bi parā nepirade p'anadak'āri. Parādepema nepira iru bak'āri awaraa ijāapari ome, ijāadak'aa beerā charraarāmaa wāik'araa bi. Ma k'āyaara ijāapataarāmaa wāipia bi.

² ¿Parāpa k'awada-e p'anik'ā tachi Cristo ome araa p'anirāpa iru pari ak'idait'ee ijāadak'aa beerāpa ne-inaa oopatap'edaa jaradait'ee pia wa k'achia? Māga bita, ¿sāap'eda p'oyaa ak'ida-ema ijāapataarā nepira mak'iara waibia-e bita parā t'āide?

³ ¿K'awada-e p'anik'ā tachia ichiaba angeleerā ak'idait'ee? Māga pirā, ¿irapema nepira pāchi pitapai ak'idai!

⁴ Māgá parā awaraa ijāapataarā ome nepirade baaidak'āri, charraarā ijāadak'aa beerāmaa wādai k'āyaara, wādaipia bi charraarā ijāapataarāmaa.

⁵⁻⁶ Nāgí jararupa parā k'īra nejasipi k'inia bi. ¿Pia bik'ā chōopik'a para bait'ee pāchi pitapai, ma awara māgee charraarā k'īrapite wādait'ee? ¿Apida parādepemapa ijāapataarā nepira p'oyaa ak'ida-ek'ā?

⁷ ¡Parā māgá chōo pik'a para bairā, k'achia oomaa p'ani! Ma k'āyaara piara bak'aji awaraarāpa parā nepirade baaipidamerā. Maa-e pirā piara bak'aji awaraarāpa parā k'ūradamerā.

⁸ Mamīda māga-e. ¡Parāpata nepira jiripata awaraarā ome māik'aapa awaraarā k'ūrapata, parā ipemaarā mīda Cristo k'aurepa!

⁹ ¿Parāpa k'awada-e p'anik'ā k'achia oopataarā wāda-e pait'ee Ak'ōre eujādee ichideerā ome? K'īrak'aupai ijāadak'aa beerāk'a p'anadai, nāgeerā wādak'aa perā Tachi Ak'ōre eujādee: prostitutaarā; it'aa t'ipataarā awaraa ak'ōre waibia apatamaa; miak'āi p'anirā awaraarā ome k'āipataarā; imik'īraarā awaraa imik'īraarā ome k'āipataarā, imik'īra wēra ome k'āi bik'ā;

¹⁰ nechiapataarā; p'arat'a waapiara iru p'ana k'inia p'anirā; it'ua toyaa beerā; ik'achia jarapataarā awaraarā āpite maa-e pirā k'ūrayaa beerā awaraarā net'aa atadait'ee.

¹¹ Ijāadai naaweda, parā ūk'uru māgá p'anapachida. Mamīda Tachi Waibia Jesucristode ijāadak'āri, iru piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa wēpapiji parāpa p'ek'au k'achia oopatap'edaa. Ichiaba parā awara biji ichi-it'ee, ichi Jaure pēik'āri parā ome bapariimerā māik'aapa oopimerā Cristopa oopi k'inia bik'a. Māga ooji parā ichi k'īrapite p'ek'au k'achia wē p'anadamerā.

Tachi Ak'ōrepa ijāapataarā k'ap'ia awara bida ichi-it'ee

¹² Eperāarāpa jarapata: “Ne-inaa jōma ooi michia oo k'inia bik'a.” Mamīda ma ne-inaa k'achia bi pirā, maarepida mi k'aripa-e pait'ee. Ne-inaa jōma ooi. Mamīda māga oo k'inia bi k'aurepa mia oo-e pirā Cristopa oopi bik'a, ma ne-inaa jua ek'ari bapariit'ee, Cristo jua ek'ari bai k'āyaara.

¹³ Ichiaba jarapata: “Chik'o iru p'ani k'odait'ee māik'aapa bi iru p'ani ma chik'o aide banamerā.” Mamīda na ewari Tachi Ak'ōrepa ma omee wēda jōpiit'ee. Wāara Tachi Ak'ōrepa bi ooji chik'o aide banamerā. Mamīda tachi k'ap'ia oo-e paji pariatua p'ek'au oodamerā. Jīp'a ooji ichi Jaure ma k'ap'iade bapariimerā māik'aapa tachia oodamerā Cristopa oopi bik'a.

¹⁴ Maperāpi Tachi Ak'ōrepa tachi k'ap'ia jōpi-e pait'ee. Ma k'āyaara ichi ewari waibia ewate tachi k'ap'ia chok'āi p'irabaipiit'ee Jesucristo k'ap'ia p'irabaipidak'a. Māgá ooi jōmaarā k'āyaara waibiara bapari perā.

¹⁵ ¿Parāpa k'awada-e p'anik'ā tachi ijāapataarā araa p'aneepata Cristo ome irude ijāadak'āri? Tachi Ak'ōrepa tachi k'ap'ia ooji ichi Jaure aide bapariimerā. Mapa tachi k'ap'ia araa p'anapidaik'araa bi prostitutaarā ome.

¹⁶ ¿K'awada-e p'anik'ā eperā araa paru pirā prostituta ome, māgí wēra ome eperā apai pik'a paru? Māga k'awa p'ani Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bairā:

‘Māgá eperā omee wēda eperā apai pik'a p'aneedait'ee.’

(Gn 2.24)

¹⁷ Jōdee eperā Cristode ijāak'āri, araa beepari iru ome māik'aapa ma eperā jaure apai pik'a beepari Tachi Ak'ōre Jaure ome. T'āri a-ba p'anapata.

¹⁸ Maperāpi p'ek'au oonāati awaraarā ome. Eperāpa awaraa p'ek'au k'achia ook'āri, ichi k'ap'ia araa bapik'aa awaraa eperā k'ap'ia ome. Mamīda awaraa ome p'ek'au ook'āri, ichi k'ap'ia k'achiade baaipipari, ichi k'ap'ia araa bi Cristo ome bipari perā awaraa eperā jua ek'ari, Cristo jua ek'ari bii k'āyaara.

¹⁹ ¿K'awada-e p'anik'ā Cristode ijāadak'āriipa Ak'ōre Jaure tachi k'ap'iade bapari, Tachi Ak'ōre ichi te waibiade baparik'a? Mapa Tachi Ak'ōreta tachi k'ap'ia chipari.

²⁰ Iruata tachi neto pik'a ataji ichi Warra apai iru bada pëik'ari piumerã tachi pari. Mapa parã ichideerã perã, k'achia oo amãati. Mägã ooruta pirã, ak'ipidai wãara oo k'inia p'ani irua oopi bik'a.

7

Ûraa miak'ãidait'ee k'ÿsia p'anirã-it'ee

¹ Irã mia p'anaut'ee parãa k'art'a p'ãdap'edaade iidi pëidap'edaa. Naapiara iidijida chisãgita pipiara bi ijãapari-it'ee, miak'ãit'ee maa-e pirã tuu bait'ee. Mi-it'ee piara bi tuu bait'ee.

² Mamïda imik'ira tuu bak'ari, wëraarã ome pariatua p'ek'au oo nipai. Maperã imik'irapa ichi wëra iru baipia bi; wërapa pida ichi imik'ira iru baipia bi.

³ Imik'irapa ichi k'ap'ia wãak'aik'araa bi chi wëramaa; wërapa pida ichiaba ichi k'ap'ia wãak'aik'araa bi chi imik'iramaa.

⁴ Mägã p'anapataadaipia bi wëra k'ap'ia chi imik'ira-it'ee perã mãik'aapa imik'ira k'ap'ia chi wëra-it'ee perã.

⁵ Jip'a Tachi Ak'õremaa it'aa t'i k'iniapa pedeteeruta pirã, ma ewate araa k'ãida-e pait'ee. Mäga p'anadak'ari, ãra k'ap'ia wãak'adai. Mamïda ai t'ëepai waya k'ãidaipia bi, Satanapa k'achia oopiamaaapa awaraa ome, p'oyaa chooda-e p'anadairã.

⁶ Mia mäga k'ÿsia bi. Pãchia jiridaipia bi Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi parãmaa.

⁷ Mi-it'ee pipiara bak'aji jõmaweda mik'a p'anadamerã. Mamïda k'awa bi Tachi Ak'õrepa k'aripai ijãapari chaa k'awaamerã miak'ãipia bi wa mäga-e.

⁸ Mia ùraait'ee imik'ira tuu beerãmaa, wëra tuu beerãmaa mãik'aapa p'ëtrãa tuu beerãmaa mik'a p'anadamerã.

⁹ Mamïda miak'ãi k'inia p'ani pirã, miak'ãiti, p'ek'au oo k'inia p'anadai k'ãyaraa.

¹⁰⁻¹¹ Ichiaba Tachi Waibiapa jarapi bik'a mia jara bi: wërapa ichi imik'ira amaaik'araa bi. Auk'a imik'irapa ichi wëra amaaik'araa bi. Mamïda mäga ooruta pirã, miak'ãidaik'araa bi awaraarã ome. Ma k'ãyara waya araa padaipia bi ãchi naaweda p'anadap'edaak'a.

¹² Irã mia ùraait'ee ijãapataarã miak'ãi p'anadap'edaa ijãadak'aa beerã ome, Cristode ijãadai naaweda. Cristopa jaratee-e paji k'ãata oodaipia bi. Mamïda mia nãga ùraait'ee. Eperã Cristode ijãaparipa wëra ijãak'aa bi iru bi pirã, amaaik'araa bi, chi wëra iru ome ba k'inia bi pirã.

¹³ Ichiaba wërapa imik'ira ijãak'aa bi iru bi pirã, amaaik'araa bi, chi imik'irapa iru ome ba k'inia bi pirã.

¹⁴ Ijãapari araa bak'ari ijãak'aa bi ome, eperã apai pik'a p'ani. Mäga bita, Tachi Ak'õrepa chi ijãak'aa bi pia ak'ipari ma ijãapari k'aurepa. Mägã ichiaba Ak'õrepa ãchi warrarã pia ak'ipari ma ijãapari k'aurepa.

¹⁵ Mamïda ma ijãak'aa bipa chi Cristode ijãapari amaa k'inia bi pirã, mäga oonaapãde adai'araa bi, iru k'ira unuamaa iru bapiamaapa. Tachi Ak'õrepa k'inia bi ichideerã k'ãiwee p'anapataadamerã.

¹⁶ Jõdee ma ijãaparipa chi ijãak'aa bi pëi k'inia-e bi pirã, chooipia bi. Mäga ooru pirã, ai t'ëepai iru k'aurepa mägiapa Cristode ijãai. Parã ijãapataarãpa k'awada-e p'ani chisãgi ijãadak'aa beerãpa ijãadai parãpa k'aripapata perã. Tachi Ak'õrepapai k'awa bi.

Sãga p'anapataadaipia bi ijãada t'ëepai

¹⁷ Irã mia nãga ùraait'ee. Parãpa jiridak'ari Cristopa oopi k'inia bi parãmaa, p'anadaipia bi parã p'anadap'edaak'a Tachi Ak'õrepa ijãapik'ari. Mia mäga jarateepari ijãapataarã jõmaarãmaa.

¹⁸ Tachi Ak'õrepa Cristode ijãapiru pirã imik'ira tauchaa iru bi ichi k'ap'iaide, ma eperãpa merai'araa bi ma tauchaa iru bi. Jõdee ichi k'ap'iaide tauchaa wëe bi pirã ijãak'ari, tauchaa bipiik'araa bi.

¹⁹ Mia mäga jara bi Tachi Ak'õre-it'ee p'ua-e bairã eperãpa tauchaa iru bi wa wëe bi. Jip'a Ak'õrepa k'inia bi tuchia oodamerã ichia jara bik'a.

²⁰ Maperã awara baik'araa bi pichi naaweda bada k'ãyara, Tachi Ak'õrepa ijãapik'ari.

²¹ Esclavo paji pirã ijãa beek'ari, k'ÿsianãaji pi eperã jua ek'ari bi perã. Jõdee chiparipa pi pëi k'inia bi pirã, k'ãiwee uchãji.

²² Esclavopa Cristode ijãak'ari, at'ari chipari iru bi mïda, esclavo-ee pik'a beepari, Cristopa iru uchã atada perã p'ek'au k'achia jua ek'ariipa. Jõdee esclavo-ee bipa Cristode ijãak'ari, Cristo esclavok'a beepari, irua oopi bik'a oopari perã.

²³ Cristopa parã neto pik'a ataji ichi waa kurusode bat'ak'ari. Mägã ichi piuji parãpa p'ek'au k'achia oopata wëpapiit'ee mãik'aapa parã o k'achiadeepa k'aripa atait'ee atuanaadamerã. Maperãpi parã ichideerã. Maperã óoti irua oopi bik'a, oodai k'ãyara eperãarãpa oopi k'inia p'anik'a.

²⁴ Mapa ìpemaarā, mia et'ewa jaradak'a p'anadaipia bi pāchi ijāadai naaweda p'anadap'edaak'a.

Tuu beerāpa iidi pēidap'edaa p'anauda

²⁵ Irā mia p'anaut'ee tuu beerāpa iidi pēidap'edaa. Mia p'oyaa jara-e Cristopa jarapida, irua nāgi jaratee-e pada parā. Mamīda Tachi Ak'ōrepa mi chupiria k'awaap'eda, Cristode ijāapiji māk'āapa iru ūraa mimaa jarateepiji. Maperā parāpa na ūraa ūridaipia bi.

²⁶ Irapema ijāapataarā miapi iru p'anadairā, mi-it'ee pipiara bi tuu bait'ee.

²⁷ Wēra iru bi pirā, yiaraa iru baik'araa bi. Jōdee wēe bi pirā, jiriik'araa bi.

²⁸ Mamīda miak'āiru pirā, p'ek'au k'achia oo-e bi Tachi Ak'ōre k'Irapite. Ichiaba wēra tuu bipa imik'īra ataru pirā, p'ek'au k'achia oo-e bi. Mamīda chi miak'āirutaarā audú miadait'ee na p'ek'au eujāde p'ani misa. Mapa mia jara bi pipiara bi tuu bait'ee.

²⁹ Ipemaarā, mia māga jara bi k'īsia bairā taarā-e Cristo cheit'ee. Māga ni p'anide miak'āi p'aniirā p'anadaipia bi tuu beerāk'a; chi Cristopa oopi bik'a oo p'aniirāk'a.

³⁰ Ma awara t'āri p'ua p'aniirā maa-e pirā o-īa p'aniirāpa k'īsiadaipia bi Cristopa āchima oopi k'īnia bi, āchi k'īsiade iru p'ani k'āyaara. Ichiaba ne-inaa neto atapataarāpa k'irāpadaipia bi āchia net'aa atada ateeda-e pait'ee Tachi Ak'ōre eujādee.

³¹ Ma awara ne-inaa netopataarāpa k'irāpadaipia bi āchia p'arat'a jīdadap'edaa ne-inaa neto pēidap'edaa pari it'aa ateeda-e pait'ee. Ma p'arat'a māk'āapa net'aa jiridai k'āyaara, Cristopa oopi k'īnia bi jiridaipia bi, na p'ek'au eujā māk'āapa jōma aide nībi Tachi Ak'ōrepa jōpiit'ee perā.

³² Mia nāga ūraait'ee k'īsia jōnanaadamerā. Imik'īra tuu bipa jiripari ooit'ee Cristopa oopi k'īnia bik'a.

³³ Mamīda miak'āi bi k'īsia nībapari na p'ek'au eujādepema net'aade māk'āapa chi wēra o-īa bapiit'ee.

³⁴ Māgi imik'īrapa auk'a oo k'īnia bairā Cristopa oopi k'īnia bi māk'āapa chi wērapa oopi k'īnia bi, audú k'īsia nībi chi tuu bi k'āyaara. Ichiaba wēra imik'īra wēe bipa k'awa k'īnia bi Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bi ooit'ee ichi ome. Mamīda chi miak'āi bipa k'awa k'īnia bi chi imik'īrapa oopi k'īnia bi, māga ooit'ee chi k'īma o-īa bamerā.

³⁵ Māga jaraji parā k'aripait'ee pia p'anapataadamerā māk'āapa pāchi t'āriipa Cristopa oopi bik'a odamerā.

³⁶ Imik'īra tuu bipa pedeeru pirā miak'āiit'ee māk'āapa k'ap'īapa choo-e bi pirā wēra wēe bait'ee maa-e pirā ma wēra pedeeteeda t'āri p'uapi k'īnia-e bi pirā, miak'āipia bi. Māga ooru pirā, p'ek'au k'achia oo-e bi.

³⁷ Mamīda ichi t'āride miak'āi k'īnia-e bi pirā māgi wēra ome māk'āapa k'ap'īapa choo bi pirā, miak'āik'araa bi.

³⁸ Māpai ma miak'āi k'īnia bipa pia k'īsia bi. Mamīda ma miak'āi k'īnia-e bipa pipiara k'īsia bi.

³⁹ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi wēra miak'āi bipa awaraa jiriik'araa bi, ichi imik'īra chok'ai bi misa. Jōdee ichi k'īma piuk'āri, pia bi waya jirimerā, mamīda Cristode ijāapari jiriipia bi.

⁴⁰ Mamīda mia k'īsia bi ma p'ētrāa t'āri o-īara bai miak'āi-ee beeru pirā. Māga k'īsia bi mia. Mimaa Tachi Ak'ōre Jaurepa ichiaba k'īsiapipari.

8

Nechiara ata bidap'edaa ne-inaa juapa ooda k'Irapite

¹ Irā mia p'anaut'ee parāpa iidi pēidap'edaa k'awaadait'ee k'odaipia bi wa k'odaik'araa bi nechiarā ata bidap'edaa primisiak'a awaraa ak'ōre waibia apata k'Irapite. Mamīda māgi p'anau naaweda, k'īnia bi parāpa k'irāpadamerā audua p'anadaik'araa bi k'awa p'anadairā ne-inaa ooda ai k'Irapite it'aa t'ipata Tachi Ak'ōre-e. Audua p'anadai k'āyaara, tachia k'īnia iru p'anadaipia bi māgee net'aade at'āri ijāa p'aniirā, Tachi Ak'ōre pia k'awada-e p'anadairā. Māga oo p'ani pirā, āchi k'aripadai Tachi Ak'ōre pipiara k'awaadamerā.

² Eperāpa k'īsia bi pirā ichiata ne-inaa k'awa bi, wāara mak'īara k'awa-e bi Tachi Ak'ōrepa ichima k'awapi k'īnia bi.

³ Mamīda eperāpa Tachi Ak'ōre k'īnia iru bi pirā, Tachi Ak'ōrepa k'awa bi ma eperā wāara irude ijāapari.

⁴ Māgara jk'odaipia bik'ā wa k'odaik'araa bi nechiarā ata bidap'edaa ne-inaa ak'ōre waibia apata k'Irapite? Tachi ijāapataarāpa pia k'awa p'ani māgee ne-inaa juapa ooda Tachi Ak'ōre-e, ai k'Irapite eperāarā it'aa t'ip'ani mīda, āchi ak'ōre waibia jīak'aapa. K'awa p'ani māgee ne-inaa Tachi Ak'ōre-e, iru apai perā.

⁵ Ijāadak'aa beerāpa ijāapata atanede maa-e pirā ak'ōrejīrude maa-e pirā awaraa ne-inaade, na p'ek'au eujādepema wa pajādepema, āchi ak'ōre waibiarā jīak'aapa. (Māga pada paara, "ak'ōre waibiarā" chok'ara paraak'aji.)

⁶ Mamīda tachi ijāapataarā-it'ee Tachi Ak'ōreta Ak'ōre Waibia. Ijāapata irua ne-inaa jōmaweda ooji, eperāarā paara. Ma jōmaweda oopiji ichi Warra Jesucristomaa, tachia irude ijāadamerā māik'aapa irua oopi bik'a oodamerā.

K'īrak'aupai ne-inaa k'achia oopidai ewaa ijāa p'anīrāmaa

⁷ Tachia k'awa p'ani ne-inaa ai k'īrapite it'aa t'īpata Tachi Ak'ōre-e. Mamīda awaraarāpa waide pia k'awada-e p'ani. Ewaa ijāa p'anīrāpa māgee ne-inaa at'āri iru p'ani āchi naawedapema iru p'anapatap'edaa ak'ōre waibia k'a. Maperā āchidepema k'oru pirā nechiara awaraarāpa bīdap'edaa māgee ne-inaa k'īrapite, māgī k'īsia p'uadarii, ma nechiara k'orupa māgī ak'ōre waibia apata at'āri waawee bai jīak'aapa. Ma awara k'īsia p'ua bai waide k'awa-e bairā Cristode ijāa bide pia wa k'achia k'oit'ee māgee nechiara.

⁸ Parā, chi k'awa beerāpa māgee ne-inaa Tachi Ak'ōre-e, k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa ma nechiara k'o beerā pipiara beerāk'a ak'i-e pait'ee. Ichiaba ma nechiara k'oamaa beerā ek'ariara beerāk'a ak'i-e pait'ee. Tachi Ak'ōrepa tachi ijāapataarā jōmaweda auk'a ichideerāk'a ak'ipari.

⁹ Mamīda, māga k'awa p'anide, k'īrak'aupai k'īsia p'uapidai maa-e pirā ne-inaa k'achia oopidai chi māga waide pia k'awada-e p'anīrāmaa.

¹⁰ K'īsiati nāgide. Chi māga pia k'awa-e bīpa parā unuru pirā māgee ne-inaa bimāi nek'omaa p'ani, auk'a k'o k'iniadarii. Māpai k'oru pirā, k'achiade baaii, k'īsia bairā ne-inaa k'achia oomaa bi.

¹¹ Māgā parāpa ak'ipi k'inia p'anadairā k'awa p'ani māgee ne-inaa Tachi Ak'ōre-e, chi waide māga pia k'awa-e bi k'achiade baaipidai. K'īrak'aupai pāchi ipemamaa ne-inaa k'achia oopidai, Cristo ichiaba piuda parā iru k'aripait'ee.

¹² Māgā pāchi ipemaarāmaa ne-inaa k'achia oopidak'āri, k'achia oomaa p'ani Cristo k'īrapite.

¹³ Maperā mi ipema k'achiade baairu pirā ne-inaa k'oparii k'aurepa, māgara mia waa nechiara k'o-e pait'ee. Ne-inaa k'achia oopi k'inia-e bi michi ipemaarāmaa mia nechiara k'o bi k'aurepa.

9

Pablo pedee ūripataarāpa iru k'aripadaipia bi

¹ Ne-inaa jōmaweda ooi michia oo k'inia bik'a. Mamīda jīp'a oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a, irua mi ichi ūraa jarateede pēida perā. Awaraa Cristopa jiri'eradaarāk'a, mia ichiaba Tachi Waibia Jesús unuji michi taupa. Parāpa pida Cristode ijāapata, mia parāmaa jarateenada perā irua ooda parā k'aripait'ee.

² Ūk'uruurāpa ijāada-e p'ani mi Cristopa pēida. Māirāpa ak'i k'inia p'ani mia oopata māik'aapa jarateepata mi imiateedait'ee. Mamīda parā t'āidepema mia jarateeda ijāadap'edaarāpa k'awa p'ani Cristopa mi pēiji, mi k'aurepa Cristo ome araa p'anapata perā.

³ Chi ijāada-e p'anīrāpa k'awa k'inia p'ani pirā Cristopa mi pēida wa māga-e, parā p'anapata ak'idaipia bi.

⁴ Cristopa mi wāra pēida perā, irude ijāapataarāpa chik'o māik'aapa pania mimaa teedaipia bi. ¿Wāra-ek'ā?

⁵ Awaraa Cristopa pēida eperāarā, Pedropa māik'aapa Cristo ipemaarāpa āchi wēraarā Cristode ijāa p'ani ateepata awara āyaa wādak'āri. Māga wādak'āri, ijāapataarāpa āra k'aripapata. ¿Parāpa auk'a mi ome māgā ook'ajida-ek'ā, wēra iru bada paara?

⁶ ¿Pia bik'ā mi Bernabé ome mimiadamerā chik'o iru p'anadait'ee? ¿Pia-e bak'ajik'ā taipa jarateepata ūrirutaarāpa k'aripadamerā?

⁷ ¡k'īsiati! Eperā soldao pak'āri, chik'o māik'aapa awaraa net'aa irumaa pari teepata. Ichiaba eperāpa ne-uuda chauk'āri, ichia madepema pari k'opari. Ichiaba ne-animalaarā wariparipa k'opari ichia wari bidepema. Māgapi p'ani tai jida ichiaba.

⁸ Michi k'īsiadoopa māga jara-e bi. Tachi Ak'ōre Ūraa Moisemaa p'āpidade ichiaba māga jara bi:

⁹ P'ak'a it'ai jīnāati trigo t'iamaa bak'āri. Ita-aria k'opiti.'

(Dt 25.4)

Tachi Ak'ōrepa māga jarak'āri, p'ak'a aupai ichi k'īsiade iru ba-e paji.

¹⁰ Jīp'a tai, ichi mimia oopataarāta, ichi k'īsiade iru bajī, k'inia bairā awaraa ijāapataarāpa tai k'aripadamerā ne-inaa wēe p'anadak'āri. Ne-uupataarāpa ne-uu chauda p'epataarā ome auk'a jita k'inia p'ani āchi mimia pari.

11 Māga pik'a taipa jarateedak'āri Cristopa ooda parā k'aripait'ee, auk'a jita k'inia p'ani chik'o māik'aapa pania parā juadepema.

12 Awaraarāmaa tee p'ani pirā, ŷichiaba taimaa teedaipia bi-ek'ā?

Mamīda tachi juadoopa mimiapata, parāmaa ne-inaa iidida-e pait'ee. Māga oopata parāpa k'Īsianaadamerā taipa jarateepata ne-inaa falta p'ani atadait'ee.

13 Parāpa k'awa p'ani Tachi Ak'ōre te waibiadepema altarmāi mimiapataarāpa māik'aapa ne-animalaarā paapataarāpa k'opata eperāarāpa aneepatadepema paapidait'ee Tachi Ak'ōre-it'ee.

14 Māga pik'a Cristopa jaraji ichi ūraa jarateepataarāpa ne-inaa jitadaipia bi awaraa ijāapataarā juadeepa.

15 Mamīda mia parāmaa maarepida iidi-e paji māik'aapa at'āri iidi-e bi. Ma k'āyaara piu baibeei jarrapa parāmaa k'Īsapii k'āyaara mia Cristo mimia oo bi ne-inaa atait'ee.

16 Mamīda mi pipiara bi-e apemaarā pēida eperāarā k'āyaara, ne-iidi-e bairā. Cristopata mi pēiji ichi ūraa jarateede. Maperāpi mia jarateepari. Waawee bak'aji, jaratee-e pada paara irua oopi bik'a, irua mi miapii jīak'aapa.

17 Ma awara michi k'inia jarateeda paara, ne-inaa ata k'inia bak'aji na mimia pari. Mamīda māga-e. Mia na mimia oopari Cristopa oopi bik'a. Mapa maarepida mimaa teeda-e p'ani mīda, jīp'a jarateet'ee, ma-it'eeta Cristopa mi jirit'erada perā.

18 Mia maarepida parāmaa teepi-e pait'ee. Nāgapai mia k'inia bi. Michi t'āri pa na mimia oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a.

19 Mia jōmaweda ooi Cristopa oopi bik'a, eperāarā esclavo-e perā. Mamīda mi eperāarā esclavok'a padaipari nāga perā. Ba k'inia bi mia jaratee bi ūri p'anirā p'anapatak'a, ma jaratee bi ūridak'āri, Cristode ijāadamerā.

20 Judiorā t'āide jaratee nipak'āri, ārapa oopatak'a oopari. Ichiaba Moisepa p'ādade jara bik'a oopari. Cristode ijāadak'āriipa mi māgī ūraa p'āda jua ek'ari bi-e mīda, māga oopari ārapa irude ijāadamerā.

21 Jōdee judio-eerā t'āide jaratee nipak'āri, oopari ārapa oopatak'a. Mamīda Cristopa oopi k'inia bik'a oopari, ārapa ichiaba Cristode ijāadamerā.

22 Ma awara Cristode pia ijāada-e p'anirā jarateek'āri, jarateek'aa k'Īsia k'awaa bipa jarateeparik'a. Ārapa k'Īsia p'anik'a mia k'Īsiapari māik'aapa jīp'a jarateepari, ārapa Tachi Ak'ōre pipiara k'awaadamerā māik'aapa waapiara Cristode ijāadamerā. Michi wārumaa māga oo bi, k'inia bairā mia jaratee bi ūrirutaarāpa Cristode ijāadamerā.

23 Ma k'aurepa ijāa p'ani pirā, mi ome auk'a k'awaadai jōmaweda Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi ichideerā-it'ee.

24 Parāpa k'awa p'ani p'irapataarā p'iradak'āri, jōmaweda isapai p'irapata, ata k'inia p'anadairā ne-inaa teepata chi naapiara panarumaa. Māga pik'a parā p'anadaipia bi, ne-inaa oomaa p'anide Cristopa oopi bik'a. Māgā atadai Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi teet'ee Cristode ijāapataarāmaa.

25 Eperā p'irait'ee pak'āri, ichi k'ap'ia pia ak'ipari. Ewari chaa p'irapari iyapaa-e pait'ee apemaarā ome p'irak'āri. P'irapataarā jōmaarāpa māgā oopata, naapiara pana k'inia p'anadairā atadait'ee poro jira k'irudee ooda; taarā chook'aa bita. Māga pik'a tuchia oo k'inia p'ani oo amaapata māik'aapa Cristopa oopi bik'a oopata atadait'ee it'aripema poro jira; Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi teet'ee ichideerāmaa; māgī ne-inaa jōk'aa bi.

26 Mapa mia ook'aa p'irapari pariatua p'iraparik'a maa-e pirā boxeo chōoparik'a nāu aupai sik'āri. Jīp'a t'āri pa mia oopari Cristopa oopi bik'a.

27 Michi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia pa ne-inaa oo k'inia bak'āri, māga oopik'aa nāga perā. Michi k'iniapari oorū pirā, k'Īra nejasia bait'ee it'ari panak'āri Tachi Ak'ōre k'Īrapite. Ma awara māga oorū pirā, Cristopa ne-inaa k'Īsia iru bi teet'ee ichideerāmaa mimaa tee-e pait'ee, mia awaraarāmaa jaratee baji mīda na p'ek'au eujāde bi misa.

10

Ūraa it'aa t'inaadamerā awaraa ak'ōre waibia apatamaa

¹ Irā ipemaarā, k'Īrāpapiit'ee sāga chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa tachi judiorā chonaarā ak'ipachi. Jīararadeepa āra jōmaweda ak'i bapachi Egiptodeepa uchiadak'āri. Ma awara āra jōmaweda ślapiji Mar Rojo esajīak'a p'oodade.

² Ma jīararadeepa Tachi Ak'ōrepa o jara wāji āramaa Moisés k'ap'ia pari māik'aapa iru k'ap'ia pari āra k'aripaji Mar Rojo śladamerā. Māgā Tachi Ak'ōrepa āra jōmaweda Moisés jua ek'ari biji, tachi ijāapataarā Cristo jua ek'ari biparik'a ijāadap'eda, poro choopidak'āri.

³ Ma awara Tachi Ak'ōrepa *maná* pēida it'ariipa jōmaarāmaa k'opipachi

⁴ māik'aapa topiji pania māudeepa uchiapida. Cristo māgī māuk'ata baji, ichideepa uchiapachi perā Tachi Ak'ōre Jaure k'aripade āra wārutamaa.

⁵ Tachi Ak'õrepa ma jõma oopachi mīda āra k'aripait'ee, ooda-e p'anapachida irua oopi k'inia badak'a. Mapa Tachi Ak'õrepa perā jõmaweda piupiji, eujā pania wēe bide wāyaarutade.

⁶ Tachia māgī chonaarāpa oodap'edaade k'īsiadak'āri, k'awaadaipia bi ārapa oodap'edaa k'achia baji Tachi Ak'õre k'īrapite. Mapa k'īrak'aupai māgā oodai ārapa oodap'edaak'a. j̄Oonaadama tachia ne-inaa k'achia k'īra t'ādoo oo k'inia p'anik'a!

⁷ It'aa t'īnāati ne-inaa juapa ooda k'īrapite, chonaarā ūk'uruurāpa oopatap'edaak'a. Tachi Ak'õre Ūraa p'ādade jara bi:

'Eperārāpa fiesta oojida ne-inaa juapa ooda k'īrapite, ai k'īrapite it'aa t'īpata. Ma-it'ee nek'ojida, ne-inaa tojida, maap'eda pēirajida.' (Ex 32.6)

⁸ Ichiaba pariatua p'ek'au oonāati, ma k'aurepa ewari abaade Tachi Ak'õrepa āradepemaarā veintitrés mil k'īniipida perā.

⁹ Ichiaba Tachi Ak'õre k'īraupināati āradepemaarāpa oodap'edaak'a, jaradak'āri Tachi Ak'õrepa āra p'oyaa pia ak'i-e paji. Maperā Tachi Ak'õrepa taamaarā pēiji k'aak'oodamerā. Mapa chok'ara piujida.

¹⁰ Ichiaba Tachi Ak'õre āpīte ik'achia pedeenāati āradepemaarāpa oodap'edaak'a. Māga oodap'edaa perā Tachi Ak'õrepa it'ariipa ichi āngel pēiji; māgīpa chok'ara peemerā.

¹¹ Tachi chonaarā māgā p'anadap'edaa perā, pia ak'īdaipia bi ārapa oodap'edaa, Tachi Ak'õrepa māgī oodap'edaa p'āpida perā ichi ūraa p'ādade, tachia k'awaadamerā māik'aapa auk'a oonaadamerā, ni p'ani misa na p'ek'au eujā jōru.

¹² Māpai parā t'āidepemapa k'īsia bi pīrā ichiata oopari Cristopa oopi bik'a, k'īrak'aupai ne-inaa k'achia ooi.

¹³ Edaare tachi t'āridepai k'īsia p'aneepata ne-inaa k'achia oodait'ee. Ma awara netuarapa k'īsiapipari ne-inaa k'achia oodamerā. Māga p'asapari jōmaarā ome. Mamīda māga p'asak'āri parā ome, ijāadaipia bi Tachi Ak'õrepa k'aripait'ee choodamerā, k'achia ooda-ee.

¹⁴ Maperā, ipemaarā k'īniarā, parāpa k'īsiaruta pīrā wādait'ee awaraa ak'õre waibia apata k'īrapite it'aa t'īde, j̄māgā oonāati!

¹⁵ Parā k'īsia k'awaa p'ani. Mapa k'īsiadaipia bi mia jara bide k'awaadait'ee seewa maa-e pīrā wāara.

¹⁶ j̄K'īsiāti! j̄K'āata jara k'inia bima tachia oopata, vino todak'āri māik'aapa pan k'odak'āri k'īrāpadait'ee Jesucristo piuda tachi pari? Todai naaweda māik'aapa k'odai naaweda, it'aa t'īpata Tachi Ak'õremaa jaradait'ee iru t'āri pia bi Cristo tachi pari piupida perā. Ma vino todak'āri, k'īrāpa p'ani Cristo waa bat'ada k'aurepa, tachi araa p'anapata iru ome. Ichiaba ma pan k'odak'āri, k'īrāpa p'ani Cristo k'ap'ia piuda k'aurepa tachi araa p'anapata apemaarā Cristode ijāapataarā ome.

¹⁷ Tachi chok'ara p'ani mīda, māgī pan k'odak'āri, eperā apai pik'a p'anapata Cristo piuda k'aurepa, iru ome tachi chaachaa araa p'anapata perā.

¹⁸ j̄K'īsiāti! Israel pidaarāpa ne-animalaarā atedak'āri paapidait'ee Tachi Ak'õre altarmāi, ak'īpipata irude ijāa p'ani. Ma awara māgī ne-animalaarādepema k'odak'āri, ak'īpipata āchi Tachi Ak'õredeerā.

¹⁹ Ma jaradapa mia jara k'inia-e bi ne-inaa ai k'īrapite it'aa t'īpata Tachi Ak'õrek'a bi. Ichiaba jara k'inia-e bi nechiarā ata bīdap'edaa ma k'īrapite pipiara bi awaraa nechiarā k'āyaara.

²⁰ Ma k'āyaara jara k'inia bi Tachi Ak'õrede ijāadak'aa beerāpa nechiarā k'odai naaweda, biruta pīrā ne-inaa juapa ooda k'īrapite, ak'īpipata māgīde ijāa p'ani, tachia Cristode ijāapatak'a. Mamīda māga oodak'āri, wāara ooda-e āchi ak'õre waibia apata-it'ee. j̄ip'a oopata netuaraarā-it'ee, māgee ne-inaa juapa ooda k'īrapite it'aa t'īpata netuarade perā. Maperā parā wānāati māgī ne-inaa ai k'īrapite it'aa t'īpatamaa k'odait'ee nechiarā ata bīdap'edaa ma ne-inaa k'īrapite. Māga ooruta pīrā, ak'īpi p'ani araa p'ana k'inia p'ani netuaraarā ome. j̄Mia māga k'inia-e bi!

²¹ j̄Parā araa p'anadaipia bik'ā netuara ome? j̄Māgā oodaik'araa bi, Cristo waa bat'ada k'aurepa iru ome araa p'anapata perā! j̄Netuara eere p'aniirā ome k'odaipia bik'ā nechiarā netuaramaa teeda? Māga oodaik'araa bi, Cristode ijāapataarā ome araa p'anapata perā iru piuda k'aurepa.

²² j̄Tachi Ak'õre k'īraupināati ome weda oo k'inia p'anīpa! j̄K'īsia p'anik'ā Tachi Ak'õre p'oyaadai, irua parā miapinaamerā?

Apemaarā ijāapataarā ijāa amaapidaik'araa bi

²³ "Michia oo k'iniata ooit'eeda" apata. Mamīda ma ne-inaa k'achia bi pīrā, tachia apida k'aripada-e pait'ee. Tachia ne-inaa oodaipia bi jōmaarāpa Tachi Ak'õre Ūraa pipiara k'awaadamerā māik'aapa oodamerā Cristopa oopi bik'a.

²⁴ Apidaapa ne-inaa oodaik'araa bi ichi-it'ee aupai. Ichiaba ooipia bi awaraarā k'aripait'ee.

²⁵ Nechiara netodak'āri chi netopatamāi, iidināati māgi nechiara ata bijida ne-inaa k'īrapite wa māga-e. K'awaa ataruta pirā ma nechiara ata bidap'edaa ne-inaa k'īrapite, k'īsia p'uadariiit'ee.

²⁶ Māga iididaik'araa bi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bairā:

'Na p'ek'au eujā māik'aapa jōmaweda aide nibi Tachi Ak'ōre-it'ee, ichiata ooda perā. (Sal 24.1)
²⁷ Tachi Ak'ōre Ūraade māga jara bairā, Cristode ijāak'aa bipa parādepema aba atee k'īnia bi pirā ichi temaa nek'ode, māik'aapa pi wā k'īnia bi pirā, wāji māik'aapa k'ōji ārapa teeruta. K'īsia nāaji māik'aapa iidināaji ma nechiara ata bijida ne-inaa k'īrapite wa māga-e.

²⁸ Mamīda mama bide awaraapa pimaa jarai: "Nāgi nechiara ata bijida ne-inaa juapa ooda k'īrapite, ai k'īrapite it'aa t'īpata". Māga jararu pirā, pia ma nechiara k'oik'araa bi, māgi eperā k'īsia p'uapiamaapa.

²⁹ Mia māga jara-e bi pi k'īsia p'ua bai jīak'aapa; jīp'a chi apemamaa k'īsiapiamaapa parāpa k'achia oodai māgi nechiara k'oruta pirā.

Mamīda pia iidii: "iK'āare-it'ee mia ooipia bima awaraarāpa oopi k'īnia p'anik'a, āchi k'īsia p'ua p'anadairā?"

³⁰ iPia-e bik'ā, Tachi Ak'ōrema gracias jarap'eda k'oit'ee ne-inaa k'īra t'ādo? Pia bi pirā, iMia, sāap'eda ooima awaraapa oopi k'īnia bik'a?" Mia jarait'ee sāap'eda māga oodaipia bi.

³¹ Tachia ne-inaa k'odak'āri maa-e pirā todak'āri maa-e pirā ne-inaa awaraa oodak'āri, jōmaweda oodaipia bi Tachi Ak'ōre-it'ee, jōmaarāpa iru waaweedamerā.

³² Mapa parāpa piata oodaipia bi judiorā k'īrapite māik'aapa judio-eerā k'īrapite māik'aapa awaraa ijāapataarā k'īrapite, ne-inaa k'achia oo k'īnia p'ananaadamerā parā k'aurepa.

³³ Mia jiripari māga ooiit'ee. Ne-inaa oo-e michi-it'ee aupai. Jōma oopari awaraarā k'aripait'ee, ārapa Cristode ijāadamerā. Māgā irua āra o k'achiadeepa k'aripa atai.

11

¹ Ōoti mia ooparik'a, mia oopari perā Cristopa jarateedak'a na p'ek'au eujāde nipak'āri.

Sāga oodaipia bi ijāapataarā it'aa t'īdait'ee pak'āri

² Irā mia jara k'īnia bi parāpa pia oo p'ani, k'īrāpa p'anadairā mi sāga bapari parā ome bak'āri. Mi o-ia bi parā ome, at'āri oopata perā mia jarateedak'a.

³ Mamīda k'īnia bi parāpa pipiara k'awaadamerā Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bi. Cristo iru jua ek'ari bi māik'aapa imik'īraarā Cristo jua ek'ari p'ani māik'aapa wēraarā āchi imik'īraarā jua ek'ari p'ani.

⁴ Maperā parā ijāapataarā chip'edaidak'āri, imik'īrapa ichi poro wāk'aik'araa bi it'aa t'īmaa bak'āri maa-e pirā Tachi Ak'ōrepa jarapiru jaramaa bak'āri. Ichi poro wāk'aru pirā, ak'īpiit'ee ichia waawee-e ichi poro waibia Cristo.

⁵ Jōdee wērapa ne-inaa ichi porode jīipia bi, it'aa t'īk'āri maa-e pirā Tachi Ak'ōrepa jarapiru jarak'āri. Ichia wāk'apari jī-e bi pirā, ak'īpii ichi imik'īra waawee-e bi. Ma awara awaraarāpa māgi wēra ak'idak'aa pait'ee wēra piak'a, wēra poro wēpida pia ak'idak'aa perā.

⁶ Māgi ijāapari wērapa ichi porode ne-inaa wāk'apari jī k'īnia-e bi pirā, i pipiara bak'aji-ek'ā ichi puda jida t'īpit'aamerā maa-e pirā wēpit'aamerā, wēra k'achia beerā ome oopatak'a? Mamīda k'īra nejasia bi pirā māgā bait'ee jōmaarā k'īrapite, māgara puda t'īpiik'araa bi. Ma k'āyaara ne-inaa wāk'apari ichi porode jīipia bi.

⁷ Pia jarait'eera, imik'īrapa ichi poro wāk'aik'araa bi ichi Tachi Ak'ōre k'īrak'a bairā māik'aapa ichi Tachi Ak'ōrepa bida perā na p'ek'au eujāde nibi poro waibia bamerā. Jōdee wērapa ichi poro wāk'aipia bi ak'īpiit'ee imik'īra ichi poro waibia.

⁸ Mia māga jara bi Tachi Ak'ōrepa eperā ook'āri, imik'īra naapiara ooda perā, maap'eda wēra ooji māgi imik'īra orrodeepa.

⁹ Tachi Ak'ōrepa māgi imik'īra oo-e paji wēra k'aripamerā; jīp'a wērata ooji imik'īra k'aripamerā.

¹⁰ Maperā wēra Cristode ijāapari pirā, ichi poro wāk'aipia bi. Māga ook'āri, ak'īpipari Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa iru angeleerā k'īrapite, ichi bapari imik'īra jua ek'ari māik'aapa Cristo jua ek'ari.

¹¹ Mamīda Cristode ijāadak'āri, wēra imik'īra ome auk'a p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite. Mapa chik'aripa p'anapataadaipia bi.

¹² Tachia k'awa p'ani māgā auk'a p'ani omee weda uchiadap'edaa perā Tachi Ak'ōre juadeepa. Chi naapema wēra uchijai chi naapema imik'īradeepa. Mamāik'aapata imik'īraarā uchiapata wēraarādeepa t'odak'āri.

¹³ Māpai, parāpata ak'idaipia bi k'awaadait'ee pia bi wa pia-e bi ijāapari wēra ne-inaa wāk'apari wēe porode it'aa t'imerā Tachi Ak'ōremaa.

¹⁴ Ma awara pāchia oopatade k'īsiadak'āri, k'awa p'ani pia-e bi imik'īra puda waree bamerā.

¹⁵ Jōdee wēra puda waree bak'āri, k'īra wāree unupata. Mamīda Tachi Ak'ōrepa māgá waripi-e paji k'īra wāree aupai ak'idamerā; jīp'a ak'ipiit'ee wēra ichi imik'īra jua ek'ari bi.

¹⁶ Apidaapa mia jara aupada ijāa k'iniada-e p'ani pirā, ijāanāati. Mamīda k'awaadaipia bi taipa jōmaarāmaa māga jarateepata. Ma awara ijāapataarā apemaarāpa oopata ma jarateepatak'a.

Sāga oodaipia bi Jesucristo piuda k'irāpadait'ee

¹⁷ Irā ūraait'ee sāga oodaipia bi parā ijāapataarā cheepurudak'āri Cristo piuda k'irāpadait'ee. Ai naawedapemak'a p'oyaa jara-e pāchia pia oomaa p'ani, māgá ooda-e p'anadairā. Cristopa oopi k'inia bik'a oodai k'āyaara, ne-inaa k'achia oomaa p'ani.

¹⁸ Māga jara bi mimaa nepiridap'edaa perā parādepema ūk'uru cheepurudak'āri, ne-inaa jedek'odak'aa auk'a k'īsiada-e p'anadairā. Mapa awara-awaraa nek'opata. K'īsia bi wāara ūk'uru mimaa nepiridap'edaa.

¹⁹ Mamīda māgá parādepema ūk'uruurāpa pāchia oo k'iniata ooda-e pada paara, k'awa-e pak'aji chisāgūrāpa wāara oopata Cristopa oopi bik'a, iru k'inia iru p'anapata perā.

²⁰ Māgá pariatua k'o p'anik'a k'odaik'araa bi. ĩMāgá Cristo piuda k'irāpadak'aa!

²¹ Mimaa nepirijida parādepemaarā ūk'uru cheepurudak'āri ne-inaa jedek'odait'ee, ape-maarā ijāapataarā nida-ee. Maperāpi ijāapataarā ūk'uru jarra oopata. Jōdee awaraarāpa k'opata bi jāwaadarutamaa māik'aapa vino topata piu p'aneerutamaa.

²² Chi māga oopataarāmaa iidi k'inia bi: ĩPāchi te wēe p'anik'ā nek'odait'ee māik'aapa todait'ee? ĩWaaweeda-e p'anik'ā pāchi ĩgeste, chi araa che p'anīrā jida ichiaba? ĩChupiria chedeerā k'īra nejasipi k'inia p'anik'ā? ĩK'āata parāmaa jaraima? ĩPia oo p'anik'ā? ĩMāga-epi!

Jesupa ooda k'irāpapiit'ee ichide ijāapataarāmaa

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Jesucristopa mimaa jarateeda, mia jōdee parāmaa jarateeji. Ai ewate p'ārik'ua Jesús traicionaadai naaweda, nek'omaa p'anide ichia pan ataji

²⁴ māik'aapa it'aa t'iji gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa. Ma pan k'ōrat'aaji jedeit'ee māik'aapa māgaji:

–Nāgí pan mi k'ap'ia, mi peepiit'ee perā parā k'aripait'ee. Nāgá pan k'odak'āri, k'opatāati k'irāpadait'ee mi piuda parā pari.

²⁵ Māgá ichiaba, nek'o aupadap'eda, Jesupa vino copa jitaji māik'aapa māgaji:

–Nāgí vino mi waa, michi waa bat'ait'ee perā mi piuk'āri eperāarā pari. Tachi Ak'ōrepa nāgí ūraa chiwidi jara bi. Michi waa bat'ada k'aurepa irua wēpapiit'ee parāpa p'ek'au k'achia oopata māik'aapa michideerā papiit'ee. Nāgá vino todak'āri, topatāati k'irāpadait'ee mia ooiit'ee bi eperāarā pari.

²⁶ Māga jarada perā Jesucristopa, tachia ma pan k'odak'āri māik'aapa ma vino todak'āri, k'irāpapata Cristo piuda tachi pari. Māgá oo p'anadait'ee, iru waya cheru misa.

K'īrak'aupai pan vino ome pariatua k'odai

²⁷ Māga jōmaarāmaa ak'ipipata perā, eperāpa ma pan pariatua k'oru pirā maa-e pirā ma vino pariatua toru pirā, k'achia oomaa bi, ichi-it'ee p'ua-e bairā Cristo piuda jōmaarā pari.

²⁸ Maperāpi Cristode ijāapari chaa ma pan k'oi naaweda māik'aapa ma vino toi naaweda, ichi t'āridepai k'īsiaipia bi k'awaait'ee wāara k'oru māik'aapa toru k'irāpait'ee Cristo piuda ichi pari wa māga-e.

²⁹ Māgá ooiipia bi Tachi Ak'ōrepa miapiit'ee perā ma pan pariatua k'opataarā māik'aapa ma vino pariatua topataarā, chik'o jīp'aa k'opatak'a.

³⁰ Parādepema chok'ara māgá pariatua k'opata perā, k'ayaa p'ani māik'aapa ūk'uru jai-idaa p'ani.

³¹ Mamīda māgí k'odai naaweda māik'aapa todai naaweda, k'īsiaruta pirā oo amaadait'ee tachia p'ek'au k'achia oopata, Tachi Ak'ōrepa tachi miapi-e pait'ee.

³² Māga oodak'āri, pariatua k'oda-e pait'ee. Tachi Ak'ōrepa miapipari ma pan pariatua k'opataarā māik'aapa ma vino pariatua topataarā, āchia k'awaadamerā irua oopi k'inia bi. Māga k'awaadak'āri māik'aapa oodak'āri, irua āchi k'aripait'ee atuanaadamerā ijāadak'aa beerāk'a, eperāarā jōmaweda panadak'āri iru k'īrapite.

³³ Mapa ĩpemaarā, cheepurudak'āri pan k'odait'ee māik'aapa vino todait'ee Cristo piuda k'irāpadait'ee, nipatāati jōmaweda cherutamaa, chik'inia ne-inaa jedek'odait'ee.

³⁴ Apida jarrapisia bi pirā, chei naaweda, ichi temāi nek'oi pia bi. Parāpa māga ooruta pirā, Tachi Ak'ōrepa miapi-e pait'ee pariatua k'o p'ani k'aurepa.
Mi parāmaa wāk'āri, waapiara jarateit'ee.

12

Tachi Ak'ōre Jaurepa ne-inaa oopipari Cristode ijāapataarāmaa

¹ Irā ipemaarā, p'anaut'ee parāpa iidi pēidap'edaa. Iidijida k'āata oopipari Tachi Ak'ōre Jaurepa Cristode ijāapataarāmaa. Nāgi jarateit'ee pia k'awaadamerā.

² K'irāpa p'ani parā p'anapatap'edaa Cristode ijāadai naaweda. Tachi Ak'ōre k'īrapite k'achia oopachida it'aa t'ipatap'edaa perā ne-inaamaa, Tachi Ak'ōre awara. Māga oopachida māgee ne-inaa pedeedak'aa beemaa, chok'ai-e p'ani mīda.

³ Māga oopachida pia k'awadak'aa pada perā sāga Cristode ijāadait'ee māik'aapa sāga oodait'ee irua parāmaa oopi k'inia bik'a. K'awapataati Tachi Ak'ōre Jaurepa eperāarāmaa nāga jarapik'aa: “Jesús Tachi Ak'ōre Warra-e”. Jīp'a jarapipari: “Jesús Tachi Poro Waibia.”

⁴ Parāpa k'awaadaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa Cristode ijāapataarāmaa ne-inaa k'īra t'ādo oopipari chik'aripa p'anapataadamerā. Māga oopari ne-inaa pia oo k'inia bairā ijāapataarā-it'ee.

⁵ Ichia ma ne-inaa jōma oopipari Cristo, Tachi Poro Waibia oopi k'inia bik'a.

⁶ Jīāapari chaa ma ne-inaa awara ooi ichi k'ōp'āyo k'āyaara. Mamīda Tachi Ak'ōrēpata ma ne-inaa ichita āramaa oopipari.

⁷ Māgā Tachi Ak'ōre Jaurepa ma ne-inaa awara-awaraa oopipari Cristode ijāapataarāmaa, āchi chik'aripa p'anapataadamerā.

⁸ Abaamaa k'īsia k'awaapipari jarateemerā ne-inaa Tachi Ak'ōrepa k'awapi k'inia bi. Awaraarāmaa pipiara k'awapipari Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida, māga jarateemerā.

⁹ Ichiba Tachi Ak'ōrepa Jaurepa waapiara ijāapipari Cristode ijāa bimaa, k'awaamerā wāara uchiat'ee Tachi Ak'ōrepa jara bik'a, waide unu-e bi mīda. Ichiba awaraarāmaa k'ayaa beerā jipapipari.

¹⁰ Ma awara awaraarāmaa ne-inaa oopipari eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Awaraarāmaa jarapipari Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a. Awaraarāmaa k'awapipari eperāpa wāara jaratee bi Cristopa oopi bik'a wa netuarapa oopi bik'a. Awaraarāmaa pedeeipipari irua k'awa-e bi pedeede, jarateemerā Tachi Ak'ōre Ūraa māgā pedee bipa. Awaraarāmaa k'awapipari k'āata jara bi ma eperāpa, pedee irua k'awa-e bita pedee k'āri, jōmaarāpa k'awaadamerā irua jara k'inia bi.

¹¹ Māgā oopari Tachi Ak'ōre Jaurepa. Irua aupaita k'awapipari Cristopa oopi k'inia bi ichide ijāapataarāmaa.

Cristode ijāadak'āri, tachi k'ap'ia apai pik'a p'ani

¹² Irā jarait'ee sāap'eda Tachi Ak'ōre Jaurepa māgā ne-inaa awara-awaraa oopipari Cristode ijāapataarāmaa. Tachi k'ap'ia apai bi mīda, aide nāgee paraa: būri, poro, jua, t'āri; jāga bee chok'āra. Māga pik'a Cristo apai bi mīda, irude ijāapataarā araa p'anapata iru ome. K'ap'ia apai pik'a p'ani, chok'āra p'ani mīda.

¹³ Tachi ijāapataarā māga p'ani jīāapari chaa Cristode ijāa beek'āri, Tachi Ak'ōre Jaurepa iru araa bapipari perā apemaarā ijāapataarā ome. Auk'a oopari judiorā ome, judio-eerā ome, esclavoorā ome, esclavo-eerā ome. Māga oopari, chok'āra p'ani mīda, apai pik'a p'anadamerā Cristo ome. Mapa tachia poro choopipata ak'ipidait'ee araa p'ani Cristo ome Tachi Ak'ōre Jaure k'aurepa.

¹⁴ Tachi eperā k'ap'iade bi poro, jua, būri māik'aapa t'āri. Jāgee jōmaarāpa k'aripapata tachia ne-inaa oodamerā. Māga pik'a tachi ijāapataarā chok'āra p'ani mīda, chik'aripa p'anapata Cristo-it'ee ne-inaa oodait'ee.

¹⁵ K'īsiadāma nāgide. Tachi būri pedeeda paara, jarak'aji: “Juapa mi k'āyaara ne-inaa chok'āraa oopari perā, mi mak'āra servi-e bi na k'ap'iade.” Māga jarak'aji mīda, at'āri tachi k'ap'iade bi.

¹⁶ Maa-e pirā tachi k'ūri pedeeda paara, jarak'aji: “Tau mi k'āyaara pipiara bairā, mi mak'āra servi-e bi na k'ap'iade.” Māga jarak'aji mīda, at'āri tachi k'ap'iade bi.

¹⁷ Tachi k'ap'ia jōma tau pada paara, k'ūri wē-e pak'aji ūridait'ee māik'aapa jōma k'ūri pada paara, k'ī wē-e pak'aji idait'ee.

¹⁸ Mamīda māga-e. Tachi Ak'ōrepa tachi k'ap'iade nībi jōmaweda biji māgī bimāi, ichia k'īsia iru badak'a.

¹⁹ Tachi k'ap'ia jōmaweda būri maa-e pirā jua maa-e pirā tau pada paara, k'ap'ia wēe p'anak'ajida.

²⁰ Mamīda māga-e. Ne-inaa k'īra t'ādo paraa mīda, ichita k'ap'ia apai bi.

²¹ Tachi k'ap'ia māga bi perā, tachi tau pedee k'awaa bada paara, p'oyaa jara-e pak'aji juamaa: "Mia pi k'inia-e". Poropa pida p'oyaa jara-e pak'aji bīrimaa: "Mia pi k'inia-e."

²² Ma k'āyaa ne-inaa jōma tachi k'ap'iade, mak'iaara p'oyaa ooda-e pik'a k'edee paara, auk'a k'aripapata tachi k'ap'ia chok'ai bamerā māik'aapa k'ap'ia pia bamerā.

²³ Ma awara tachi k'ap'iade nībi ūk'uru pia chi-oopata tachi piara unudamerā. Mamīda ūk'uru awaraarāmaa unupi k'iniadak'aa. Mapa wāk'apata p'arupa.

²⁴ Jōdee chi unupi k'inia bita taawa iru p'anapata. Māga oopata Tachi Ak'ōrepata tachi k'ap'ia māga ooda perā, pipiara iadamerā aide nībi mak'iaara p'oyaa oo-e pik'a k'edee māik'aapa pia-e pik'a k'edee.

²⁵ Māga ooji tachi k'ap'iade nībi jōma chik'aripa p'anadamerā.

²⁶ Tachi k'ap'iade bi apida p'ua nībeeru pirā, k'ap'ia jōmaweda miapari ma k'aurepa. Jōdee tachi k'ap'iade nībi apida pi-ia unuruta pirā, k'ap'ia jōmaweda o-īadaipari.

²⁷ Ma jōma jara aupadade k'īsiadak'āri, k'awa p'ani tachi ijāapataarā Cristo k'ap'iak'a p'ani, iru ome araa p'anapata perā.

²⁸ Tachi Ak'ōrepa tachi k'ap'iade nībi chaa mimia awara-awaraa biji tachi k'aripamerā māik'aapa k'ap'ia pia p'anadamerā. Māga pik'a ichi Jaurepa Cristode ijāapataarāmaa mimia awara-awaraa bipari, ma mimia oo p'anide chik'aripa p'anapataadamerā. Naapiara bipari Jesucristopa jirit'eradaarā peiit'ee ichi ūraa jarateede; ai eere bipari Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a jarapataarā; māgi t'ēe bipari Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepataarā; maap'eda ne-inaa oopataarā eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa; k'ayaa beerā jipapataarā; ijāapataarā k'aripapataarā; ijāapataarā ak'ipataarā; pedeeataarā āchia k'awada-e p'ani pedeede.

²⁹ Tachi Ak'ōrepa ijāapataarā jōmaweda jirit'era-e Cristopa peimerā ichi ūraa jarateede. Ichiaba jōmaarāmaa ichia jarapi bik'a jarapi-e; jōmaarāpa iru ūraa jarateeda-e; jōmaarāpa ne-inaa ooda-e eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa;

³⁰ jōmaarāpa k'ayaa beerā jipada-e; jōmaarāpa pedeeda-e āchia k'awada-e p'ani pedeede; jōmaarāpa k'awada-e chi pedeerupa jara k'inia bi ma k'awada-e p'ani pedeede.

³¹ Maperā parāpa iididaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa parāmaa madepema pipiara bita bimerā. Māga pipiara p'anapataadait'ee.

Māga o p'ani mīda, mia ak'ipiit'ee sāga wāara pipiara p'anapataadai.

13

Chik'inia p'anapataadaipia bi

¹ Pipiara p'ana k'inia p'ani pirā, chik'inia p'anapataadaipia bi. Tachia eperāarā pedee k'īra t'ādoo pedee p'ani mīda māik'aapa angeleerā pedee paara pedeeruta pijida, pari māga oopata t'āripa awaraarā k'inia iru p'anada-e p'ani pirā. Māga p'aniaruta pirā, tachi ma pedeede pedeedak'āri, awaraarāpa ūridai campana pariatua chaaparik'a.

² Ichiaba Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a jara p'ani mīda māik'aapa k'awa p'ani mīda ne-inaa k'īra t'ādoo, Tachi Ak'ōrepa waide jara-e bi paara eperāarāmaa, pāripi p'anapata awaraarā k'inia iru p'anada-e p'ani pirā. Ma awara audū ijāaruta pijida ee āyaa birutamaa tachia jararutapa; awaraarā t'āripa k'inia iru p'anada-e p'ani pirā, ichi k'inia māga oo p'ani.

³ Ma awara tachia net'aa iru p'ani jōmaweda tee p'ani mīda chupiria chedeerāmaa māik'aapa tachi k'ap'ia paara paapepiruta pijida Cristode ijāa p'ani k'aurepa, t'āripa awaraarā k'inia iru p'anada-e p'ani pirā, tachi-it'ee wē-e pait'ee Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bidepema, it'ari panadak'āri.

⁴ Tachia wāara awaraarā k'inia iru p'anadak'āri, nāga p'anapata. T'āridepai choopata. Awaraarāmaa ne-inaa pia oopata. Awaraarā unuamaa iru p'anadak'aa, ārapa ne-inaa iru p'ani k'aurepa. Ichiaba tachia ooda jōmaarāmaa jaradak'aa, ārapa k'īsiadamerā tachia ne-inaa oo k'awaa p'anapata. Audua p'anadak'aa.

⁵ Chīara k'īraupidak'aa māik'aapa k'īra nejasiapidak'aa. Tachi-it'ee ne-inaa pipiara jiridak'aa. Isapai k'īraudak'aa. K'īra p'u-ua p'anadak'aa tachimaa chīarapa ne-inaa k'achia ook'āri.

⁶ O-īa p'anadak'aa unudak'āri awaraapa ne-inaa k'achia oomaa bi. Jip'a o-īadaipata irua ook'āri Tachi Ak'ōrepa wāarata jara peidak'a.

⁷ Ma awara chīarapa tachi miapidak'āri, choopata ijāapata perā Ak'ōrepa tachi k'aripait'ee. Ijāapata k'achia p'oyaadai. T'āride ichita choopata awaraarā k'inia iru p'anadairā.

⁸ Māga awaraarā k'inia iru p'anadak'āri Cristopa oopi bik'a, ichita chik'inia para bait'ee. K'awāati na ewari Tachi Ak'ōrepa jarapi bi waa wē-e pait'ee. Ma awara chi pedee bipa k'awada-e p'ani pedee waa ūrida-e pait'ee. Ichiaba k'īsia k'awaa p'anirāpa jarateepata auk'a waa wē-e pait'ee.

⁹ Māgi jōma na ewari wē-e pait'ee, jōdait'ee perā. Tachia waide k'awada-e p'ani jōmaweda Tachi Ak'ōrepa jarapi bi māik'aapa k'īsia k'awaa beerāpa jaratee p'ani.

¹⁰ Mamīda Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi jōmaweda oo aupak'āri, waa k'awa k'iniada-e p'anadait'ee irua jarapi bi māik'aapa k'Īsia k'awaa beerāpa jaratee p'ani, jōmaweda Cristok'a k'awadait'ee perā.

¹¹ Warra weda mi pedeeji māik'aapa k'Īsia iru baji ne-inaa ooit'ee warrarāpa oopatak'a. Mamīda chona pak'āri, oo amaaji māgee warra weda ne-inaa oopata.

¹² Na p'ek'au eujāde p'ani misa, jip'a espejo k'Īra t'awaa bide ak'i p'anik'a bi, jōmaweda Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi k'awada-e p'anadairā. Mamīda Cristo ome p'ananadak'āri, jōmaweda k'awadait'ee Cristopa k'awa bik'a, k'awadait'ee perā Tachi Ak'ōrepa tachi k'awa bik'a.

¹³ Maperā ichita ijādaipia bi Tachi Ak'ōrepa oopari ichia jara bik'a. Ichita ijādaipia bi Tachi Ak'ōrepa tachimaa teei'ee ne-inaa jōmaweda ichia k'Īsia iru bi tachi-it'ee, it'ari panadak'āri. Ichita awaraarā k'inia iru p'anadaipia bi Tachi Ak'ōrepa k'inia iru baparik'a. Tachi Ak'ōre-it'ee ma jarada opeedepeema chi t'ēe jara aupadata pipiara bi jōma apema jara aupada k'āyaara.

14

Chik'aripa p'anadaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a oodait'ee

¹ Māga pipiara bairā Tachi Ak'ōre-it'ee, parāpa awaraarā k'inia iru p'anadaipia bi. Māga oo p'ani misa, iididaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa parāmaa jarapimerā Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a.

² Ma k'āyaara, iidiruta pirā Tachi Ak'ōre Jaurepa parā pedeepimerā k'awada-e p'ani pedeede, māgā jarateedak'āri, chi ūirutaarāpa k'awada-e p'anadai māgī jarateeruta. Tachi Ak'ōrepapai k'await'ee.

³ Jōdee Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapiru pirā irua jarapi bik'a, chi ūirutaarāpa pia k'awaadait'ee, āchi pedeede ūridait'ee perā. Mapa oo k'inia p'anadait'ee māgī jarateeruta jara p'anik'a māik'aapa t'āri o-īa p'anadait'ee oodak'āri Cristopa oopi bik'a.

⁴ Chi pedee bīpa ichia k'awa-e bi pedeede pia oo bi ichi-it'ee. Mamīda Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a jaraparipa apemaarā ijāpataarā k'aripapari.

⁵ Parā jōmaweda pedeeda paara k'awada-e p'ani pedeede, pia bak'aji. Mamīda pipiara bi Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a jaradamerā, wē-e pirā apidaapa māgī pedee ūridamerā māik'aapa k'awapidamerā apema ijāpataarāmaa.

⁶ Mapa ipemaarā, mi parāmaa wāru pirā jarateede k'awa-e bi pedeede, parā k'aripa-e pait'ee. Jōdee wāru pirā Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a jarade maa-e pirā Cristo ūraa jarateeru pirā, māgā k'awaadai Cristopa oopi k'inia bi.

⁷ Parāpa k'awa p'ani siru chaa k'awaa beerāpa māik'aapa arpa chaa k'awaa beerāpa pia chaapata chi ūri p'anīrāpa k'awaadamerā chisāgī sirupa chaada māik'aapa chisāgī arpapa chaada. Mamīda pia chaa k'awa-e bīpa chaak'āri, k'achia ūridai māik'aapa pia k'awada-e pai chisāgī siru wa chisāgī arpa.

⁸ Ichiaba soldaorāpa trompeta ateezata jura chōonadak'āri. Chi chaa k'awaa bīpa chaapari soldaorā chōode uchiadamerā. Mamīda māgīpa pia chaa-e pirā, soldaorā chōode uchiada-e pai, k'awada-e p'anadairā āchia ūri p'ani k'āata jara k'inia bi.

⁹ Māga pik'a bi parā ome. K'awada-e p'ani pedeede pedee p'anadak'āri, chi ūirutaarāpa k'awada-e pai parāpa jaratee k'inia p'ani. Pipiara bak'aji pāchi ituaba pedeedap'edaa paara.

¹⁰ Wāara na p'ek'au eujāde eperāarā pedee chok'ara awara-awaraa pedee p'ani. Ma pedee pedeepataarāpa pia k'awapata āchi pedee ūridak'āri.

¹¹ Mamīda mia māgī pedee ūri-e bi pirā, k'Īra tewaraak'a bai māgī pedeepari ome, p'oyaa ūri-e bairā māgī pedee.

¹² Māga bi parā ome ichiaba. Maperāpi iidi k'inia p'ani pirā Tachi Ak'ōre Jaurepa parāmaa ne-inaa oopimerā, iididaipia bi ne-inaa k'aripadait'ee apemaarā ijāpataarā.

¹³ Mamīda iidi k'inia p'ani pirā Ak'ōrepa pedeepimerā k'awada-e p'ani pedeede, māgara ichiaba iididaipia bi k'awapimerā k'āata jara k'inia bi māgī pedee. Māgā awaraarāmaa jarateedai.

¹⁴ Mia it'aa t'firu pirā k'awa-e bi pedeede, mi jaurepapai k'awa bi k'āata jara k'inia bi, araa bapari perā Tachi Ak'ōre Jaure ome. Mamīda michi k'Īsiade k'awa-e bi.

¹⁵ Māgara mia ūsāga ooma? Jaurepapai it'aa t'it'ee māik'aapa k'ariit'ee mia k'awa-e bi pedeede. Mamīda ma k'āyaara pipiara it'aa t'ipariit'ee māik'aapa k'aripariit'ee mia k'awa bi pedeede.

¹⁶ Pia pida māga ooru pirā, eperā pi ik'aawa su-ak' bi bīpa auk'a k'awaait'ee pia gracias jara bi māik'aapa k'ari bi. Māgā pi ome auk'a iru it'aa t'fi gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa.

¹⁷ Jōdee pia it'aa t'firu pirā k'awa-e bi pedeede, pia bi mīda Tachi Ak'ōre k'Īrapite, pi ik'aawa p'anīrā maarepida k'aripa-e bi.

¹⁸ Tachi Ak'õre k'irapite mi o-ïa bi, mia parã k'ãyaara pedee chok'araara pedeeperi perã, mia k'awa-e bi pedee. Mãga ooi Tachi Ak'õre Jaurepa mãga oopipari perã.

¹⁹ Mamïda apemaarã ijãapataarã ome bak'ãri it'aa t'it'ee Tachi Ak'õremaa, mi-it'ee pipiara bi pedeeit'ee pedee joisomaapai arii p'anirã pedee, pedee diez mil pedeei k'ãyaara arapa k'awada-e p'ani pedee.

²⁰ Maperã ipemaarã, warra chak'eerãk'a k'ïsiánaati. Årak'a p'ana k'inia p'ani pirã, p'anadaipia bi warra ewaa t'odak'a; audua-ee. Pia k'ïsiati chonaarãpa k'ïsiapatak'a.

²¹ K'irãpãti Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bi:

'Tachi Ak'õrepa jara bi: "Mia Israel pidaarãmaa pedeeit'ee k'awada-e p'ani pedee k'ïra tewaraarã it'aideepa. Mamïda ma Israel pidaarãpa k'awa p'anadait'ee mïda mia mãga oopi bi, at'ãri mi pedee ùri k'iniada-e p'anadait'ee." ' (Is 28.11-12)

²² Tachi Ak'õrepa mãga jarada perã, nãga k'awaadai. Ijãadak'aa beerãpa unuruta pijida Tachi Ak'õre Jaurepa parãmaa pedeeimaa bi pãchia k'awada-e p'ani pedee, ma Israel pidaarãk'a arapa ùri k'iniada-e pait'ee. Jõdee ijãapataarãpa mãga unudak'ãri, ùridait'ee, k'awada-e p'ani mïda k'ãata jara k'inia bi. Mamïda ma k'ãyaara parãpa jararuta pirã Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a ãchi pedee, audupiara ùri k'inia p'anadait'ee, ùridait'ee perã aramaa Cristopa oopi k'inia bi. Mãga bi ijãadak'aa beerã ome ichiaba.

²³ K'ïsiati nãgide. Parã cheepurudak'ãri it'aa t'ïdait'ee, parãdepema ùk'uru pedeeama p'aneeruta pirã k'awada-e p'ani pedee mãik'aapa mãga p'anide t'ïuru pirã eperã ijãak'aa bi maa-e pirã Tachi Ak'õre Ûraa waide k'awa-e bi, ichia k'ïsiã parã jõmaweda k'ïra k'awa-ee para bi.

²⁴ Jõdee eperã ijãak'aa bi maa-e pirã Ak'õre Ûraa waide k'awa-e bi t'ïuru pirã Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jara p'anide, ùrii ichia p'ek'au k'achia oopari Tachi Ak'õre k'irapite.

²⁵ Maap'eda mãgide k'ïsiak'ãri, t'ãri p'uadarii mãik'aapa ijãai, wa ijãa-e pai. Maap'eda bedabaidarii Tachi Ak'õremaa it'aa t'it'ee mãik'aapa jarait'ee: "Wãara Tachi Ak'õre nama parã ome bapari."

Chip'edaidak'ãri, ne-inaa jõma k'ïra jip'a oodaipia bi

²⁶ Mãpai ipemaarã, nãga oodaipia bi chip'edaidak'ãri it'aa t'ïdait'ee. Ùk'uruurãpa Ak'õre k'ari k'aridaipia bi. Awaraarãpa Cristo ùraa jarateedaipia bi maa-e pirã Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jaradaipia bi. Awaraarãpa k'awada-e p'ani pedee pedeeidaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a. Awaraarãpa mãgí pedee jara k'inia bi jõmaarãmaa k'awapidaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a. Ma jõmaweda oodaipia bi ijãapataarã chik'aripa p'anadamerã.

²⁷ Ma k'awada-e p'ani pedee pedeeataarã pedeeidaipia bi aba-abaa, omé maa-e pirã õpee pedee apurutamaa. Maap'eda mãgí pedee k'awapataarãpa jõmaarãmaa k'awapidaipia bi arapa jaradap'edaa.

²⁸ Apida wẽ-e pirã mãgí pedee k'awaapiit'ee k'ãata jara k'inia bi, mãgara chi mãgá pedee bi waa pedeeik'araa bi. Ma k'ãyaara ichi t'ãridepai pedeeipia bi ichi-it'ee mãik'aapa Tachi Ak'õre-it'ee.

²⁹ Mãgá ichiaba Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jarapataarãpa pedee k'inia p'ani pirã, pedeeidaipia bi aba-abaa, omé maa-e pirã õpee pedee apurutamaa. Apemaarãpa ùridaipia bi arapa jararuta, k'awaadait'ee wãara Tachi Ak'õrepa jarapida wa mãga-e.

³⁰ Abaapa Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jara bi misa, awaraapa pedee k'inia bi pirã jarapida awara, mãgara ma naa pedee badapa chi t'ëepemamaa pedeeipiia bi.

³¹ Mãga oo p'ani pirã, jõmaarã pedee k'inia p'anirã pedeedait'ee, apemaarã ijãapataarãpa k'awaadamerã jõmaweda Tachi Ak'õrepa aramaa jara k'inia bi.

³² Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jara bipa pariatua pedeeik'araa bi. Jip'a pedeeipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa mãga oopi bak'ãri.

³³ Mãga oodaipia bi Tachi Ak'õrepa ne-inaa pariatua oopik'aa perã. Oodaipia bi awaraa p'uurudepema ijãapataarãpa oopatak'a.

³⁴ Mapa ichiaba chip'edaidak'ãri it'aa t'ïdait'ee, wẽraarã k'ïup'ee p'anadaipia bi, jarateepataarã mãik'aapa Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jarapataarã pedee p'ani misa, Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bairã ãchi imik'ïraarã jua ek'ari p'anapataadaipia bi.

³⁵ Mapa arapa ne-inaa iidi k'inia p'ani pirã, iididaipia bi ãchi imik'ïramaa teeda panadak'ãri. Pia-e bi pariatua pedeedamerã, awaraarã pedee p'ani misa.

³⁶ Auk'a k'ïsiada-e p'ani pirã, k'irãpãti parãmaa ijãapii naaweda Tachi Ak'õrepa awaraarãmaa ijãapii mãik'aapa k'awapiji ichia oopi k'inia bi chip'edaidak'ãri. Maperã k'ïrak'aupai pãchia oo k'iniata oodai, Tachi Ak'õrepa k'awapida oodai k'ãyaara.

³⁷ Apida k'ïsia bi pirã ichiata Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jarapari, maa-e pirã ne-inaa awara oopari Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a, k'awaipia bi Tachi Ak'õrepa mïmaa jarapiji jõma na p'ãdade jara bi. Mapa oopia bi na ùraade jara bik'a.

³⁸ Mamída māǵí eperāpa jara bi pirā mia na p'ā bide jarateemaa bi michi k'ĭsiadoopa, irua jara bi ūridaik'araa bi.

³⁹ Māpai ĩpemaarā, audupiara iididaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapimerā Ak'ōrepa jara k'inia bi ijāapataarāmaa. Māga nide abaapa pedee k'inia bi pirā ichia k'awa-e bi pedeede, pedeenapāde adaik'araa bi.

⁴⁰ Mamída ne-inaa jōma oodaipia bi Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a, pariatua oodai k'āyaara.

15

Jesucristo piup'eda, chok'ai p'irabaida

¹ ĩrā ĩpemaarā, k'irāpapiit'ee mia naaweda jarateeda; jōma Jesucristopa ooda tachi k'aripait'ee atuanaadamerā. Parāpa māǵi jarateeda ijāajida; māgita at'āri ijāa p'ani.

² Ma jarateeda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parā o k'achiadeepa k'aripa ata wā. Mapa aide ijāapataadaipia bi. Māga-e pirā, pāchi k'inia ijāajida.

³ Ma jarateeda k'awaap'eda, mia parāmaa jarateegi, jarateeda pipiara bairā. Nāga bi: Cristo piuji tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee, Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

⁴ Ma piuda t'ēpai, māu te uriade iajida māik'aapa ewari ōpeemaa chok'ai p'irabaiji, Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

⁵ Ma t'ēpai ichia unupiji Pedromaa, maap'eda chi apemaarā k'ōp'āyoorāmaa, ichi ome nipapatap'edaa na p'ek'au eujāde bi misa.

⁶ Ai t'ēpai unupiji quinientos audū see nībada ijāapataarāmaa. Māgidepema ūk'urupai jai-idaa p'ani, mamída chi apemaarā at'āri chok'ai p'ani.

⁷ Ai t'ēpai unupiji Santiagomaa. Maap'eda unupiji ichia ūraa jarateede pēida eperāarāmaa.

⁸ Maap'eda, jōmaarā t'ēe, mīmāa ichiaba unupiji, ai naaweda mi k'achia baji mīda.

⁹ Māga ooji mi jōmaweda apemaarā pēida k'āyaara ek'ariara bi mīda. Mi-it'ee piara bak'aji Tachi Ak'ōrepa mi jirit'era-e pada paara, mia Cristode ijāapataarā miapipachi perā.

¹⁰ Mamída Tachi Ak'ōre t'āri pia bapari perā, mi k'aripaji. Maperā mi apemaarā pēida k'āyaara mimiara bapari. Mimiak'aa michi k'ĭradoopa. Jĭp'a Tachi Ak'ōrepata mīmāa nāǵí mīmia oopipari Cristo-it'ee.

¹¹ Mi āra k'āyaara audū mimiapari mīda, taipa auk'a jarateepata, ma-it'ee Cristopa tai pēida perā. Māǵí jarateedata parāpa ijāajida.

Tachi Ak'ōrepa piudap'edaarā chok'ai p'irabaipari

¹² Parāpa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa Cristo chok'ai p'irabaipiji, taipa māga jarateedap'edaa perā. Māga bita, ŷsāap'eda ūk'uru parā t'āide p'anĭrāpa jara p'anima eperāarā piudap'eda chok'ai p'irabaidak'aa?

¹³ k'ĭsĭlati! Tachi Ak'ōrepa eperāarā p'oyaa p'irabaipi-e pirā, māgara Cristo jida p'irabaipi-e pak'aji.

¹⁴ Māgara páripi taipa jarateepata Jesucristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Parāpa pida pāchi k'inia irude ijāa p'ani.

¹⁵ Ma awara māĭrāpa jara p'ani wāara pirā, tai seewa-idaa p'ani, parāmaa jarateedap'edaa perā Tachi Ak'ōrepa Cristo p'irabaipiji.

¹⁶ Māĭrāpa k'ĭsia p'anĭk'a Tachi Ak'ōrepa eperāarā p'oyaa p'irabaipi-e pirā, māgara Cristo jida p'oyaa p'irabaipi-e pak'aji. Māgara Cristo at'āri piu bak'aji.

¹⁷ Ma awara Tachi Ak'ōrepa Cristo p'irabaipi-e paji pirā, māgara parāpa páripi ijāa p'ani Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa pāchia p'ek'au k'achia oopata wēpapii.

¹⁸ Māgara awaraa Cristode ijāapataarā jai-idaadap'edaarā auk'a atuak'ajida.

¹⁹ Ma jōma wāara pirā māik'aapa na p'ek'au eujādepai Cristode ijāa p'ani pirā, itachi jōmaarā k'āyaara chupiriara p'ani!

²⁰ Mamída māga-e. ĩTachi Ak'ōrepa wāara Cristo chok'ai p'irabaipiji! Cristo naapiara ichita chok'ai bapariit'ee, piup'eda māik'aapa p'irabaip'eda. Ma awara Tachi Ak'ōrepa māga ooda perā Cristo ome, k'awa p'ani tachi jida ichiaba chok'ai p'irabaipiiit'ee, Cristode ijāapata perā.

²¹ K'ĭsiadāma nāǵide. Eperāpa k'achia ooda k'aurepa, na p'ek'au eujādepemaarā jōmaweda piupata. Jōdee Tachi Ak'ōrepa awaraa eperā chok'ai p'irabaipida k'aurepa, jōmaweda irude ijāapataarā auk'a chok'ai p'irabaipiiit'ee.

²² Pia jarait'eera, Adán k'aurepa jōmaarāta piupata. Jōdee Cristo k'aurepa jōmaweda irude ijāapataarā jai-idaadap'eda, chok'ai p'irabaidait'ee.

²³ Mamída p'irabaidait'ee Tachi Ak'ōrepa k'ĭsia iru bik'a. Cristo naapiara p'irabaipiji. Maap'eda Cristo cheru ewate irude ijāapataarā auk'a p'irabaipiiit'ee.

²⁴ Ma t'ēepai na p'ek'au eujā jōit'ee. Cristopa netuaraarā māik'aapa Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anīrā, chi na p'ek'au eujādepema poro waibiarā jōmaweda p'oyaa'āri, māgiirā ichi Ak'ōre jua ek'ari biit'ee.

²⁵ Māga pait'ee Cristo na eujā poro waibia pait'ee perā, Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anīrā jōma birumaa ichi Ak'ōre jua ek'ari.

²⁶ Māgā ook'āripi, eperāarā waa piuda-e pait'ee.

²⁷ K'awa p'ani Cristota na p'ek'au eujā poro waibia, Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa p'ādade jara bairā:

'Ne-inaa jōmaweda pi jua ek'ari bijii: eperāarā, angeleerā māik'aapa netuaraarā paara.' (*Sal 8.6*)

Tachi Ak'ōre aupaita Cristo jua ek'ari ba-e.

²⁸ Māgā Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anīrā p'oyaa'p'eda, Tachi Ak'ōre Warrapa ooit'ee ichi Ak'ōrepa oodak'a ichi ome, nejōmaata iru jua ek'ari bik'āri. Irua nejōmaata biit'ee ichi Ak'ōre jua ek'ari, ichi k'ap'ia paara, Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyara waibiara beemerā.

²⁹ Ichiaba nāga k'awa p'ani Cristode ijāapataarā jai-idaadap'eda, chok'ai p'irabaidait'ee. P'irabaida-e pirā, ḥsāap'eda eperāarā ūk'uruurāpa poro choopipatama ijāapataarā jai-idaadap'edaarā pari, chi araada-e padap'edaarā poro choopidait'ee jai-idaadai naaweda? jMāgi jai-idaadap'edaarā p'irabaida-e pirā, pāripi āra pari poro choopipata!

³⁰ Ma awara ijāapataarā p'irabaida-e pirā, ḥsāap'eda tai jarateede wāpatama, chi wārutamaa tai k'īra unuamaa iru p'ani mīda?

³¹ Wāara ewari chaa mi peedait'ee iru p'ani, jarateepari perā Cristopa ooda jōmaarā k'aripait'ee. Mamīda wāara mi o-īa bi k'awa bairā parāpa Jesucristode ijāa p'ani.

³² Ma awara Cristode ijāapataarā p'irabaida-e pirā, pāripi mi perā piuji Éfeso p'uurudepemaarā juapa. Māgiirā ne-animalaarā k'achiarāk'api p'ani. Wāara chok'ai p'irabaida-e pirā, māgara p'anadāma nāgi jarapatak'a:

'Nek'odāma, ne-inaa todāma māik'aapa tachia oo k'iniata oodāma, taarā-e perā jōdait'ee.' (*Is 22.13*)

³³ jMāga-e! Apidaamaa k'ūrapināati. Wāara jara p'ani nāga jaradak'āri: "K'ōp'āyo meraa bi pirā k'achia oopataarā ome, auk'a oodai."

³⁴ jPia k'īsiati māik'aapa ak'īti k'īsia k'awaa pik'a p'anīrā parā t'āide! P'ek'au k'achia oonāati āchia oo p'anik'a jaradak'āri Cristode ijāapataarā p'irabaida-e pait'ee. jMāga jaratee p'anīrāpa waide Cristode ijāada-e p'ani! Mia māga jara bi parā k'īra nejasiapiit'ee.

Sāga Tachi Ak'ōrepa piudap'edaarā p'irabaiipiit'ee
(2 Co 5.1-5)

³⁵ ḥNāga iidi k'inia p'ani-ek'ā? "ḥSāga Tachi Ak'ōrepa piudap'edaarā p'irabaiipiit'eema? ḥSāga baima chi k'ap'ia p'irabaida?"

³⁶ Wāara māga iidi k'inia p'ani k'īsia k'awada-e p'anadairā. ḥParāpa nāgi k'awada-e p'anik'ā? Trigo tau maa-e pirā awaraa net'atau uudak'āri, eujāde beraudaipari, t'ono wāru misa.

³⁷ Chi k'arra uudak'aa. Jip'a chi tauta uupata, trigodee wa awaraa net'ataudee.

³⁸ Māgi uup'eda, Tachi Ak'ōrepa t'onopipari trigo k'arra wa ne-inaa awaraa, ichia k'īsia iru badak'a net'atau k'īra t'ādoo ewaa ook'āri.

³⁹ Māga ooji awaraa ne-inaa chok'ai bee ome ichiaba. Ichia k'īsia iru badak'a k'ap'ia k'īra t'ādoo ooji eperāarāde, ne-animalaarāde, ipanaarāde māik'aapa chik'ode, māgā āchi k'ap'ia awara-awaraa iru p'anadamerā.

⁴⁰ Ichiaba bijii ne-inaa pajāde ichia k'īsia iru badak'a, na p'ek'au eujādepema ne-inaa awara. Māgi chaachaa ichi k'īra wāree bijii. Mamīda auk'a bi-e paji.

⁴¹ Ma k'īra wāree awara-awaraa bijii nāgā: ak'ōrejīru urua awara bi atane īdaa ome māik'aapa atane īdaa lucero īdaa ome awara bi. Ichiaba lucero chaa urua awara bee.

⁴² Māgā Tachi Ak'ōrepa ne-inaa awara-awaraa oodak'a na eujādepema māik'aapa pajādepema, māga pik'a ichiaba awara ooit'ee eperā piuda k'ap'ia chok'ai p'irabaiipik'āri. Piuda k'ap'ia iadāk'āri, mik'iadaipari. Jōdee chok'ai p'irabaida k'ap'ia waa piuk'aa.

⁴³ Ma awara māgi piuda k'ap'ia k'achia bapari mik'iadaipari perā. Jōdee chi chok'ai p'irabaida k'ap'ia k'īra wāree bait'ee. Piuda k'ap'ia p'oyaa mimik'ak'aa. Jōdee chok'ai p'irabaida k'ap'ia ne-inaa k'īra t'ādoo ooit'ee, Cristopa chok'ai p'irabaida t'ēe oodak'a.

⁴⁴ Eperāpa k'ap'ia iru bairā na p'ek'au eujāde bi misa, māgara ichiaba k'ap'ia iru bait'ee Ak'ōre truade. Na eujādepema k'ap'ia piuk'āri, iapata mik'iadaimerā. Mamīda t'ēepai Tachi Ak'ōrepa p'irabaiipik'āri, it'aripema k'ap'ia papiit'ee.

⁴⁵ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Tachi Ak'ōrepa eperā ook'āri, iru k'īde jārāp'uaji chok'ai beemerā.'

(*Gn 2.7*)

Ma eperã Adán paji. Mamída Cristo jida t'íjarapata Adán chi t'ëepema, Tachi Ak'õrepa ichiaba iru chok'ai p'irabaipida perã ichi truade ichita bapariimerã. Ma awara Tachi Ak'õrepa Cristo biji irude ijãapataarã chok'ai p'anapipariimerã.

⁴⁶ Tachi k'ap'ia naapema Adán k'ap'iak'a bi, na p'ek'au eujãdepema perã. Jõdee tachi t'ëepema k'ap'ia bait'ee chi t'ëepema Adán apata k'ap'iak'a, Ak'õre truadepema perã.

⁴⁷ Chi naapema Adán yoorodee ooda paji. Mapa na p'ek'au eujãdepema paji. Jõdee chi t'ëepema Adán it'aripema paji. Mata cheji na p'ek'au eujãdee.

⁴⁸ Na p'ek'au eujãdepemaarãpa k'ap'ia iru p'ani naapema Adanpa iru badak'a, irudeepa uchiadap'edaa perã. Jõdee it'aa wãrutarãpa k'ap'ia iru p'anadait'ee Cristopa iru bik'a, ichideerã perã.

⁴⁹ Mägá na eujãdepema k'ap'iaide p'ani misa, Adán bapatak'a p'anapata. Mamída it'aripema k'ap'iaide p'anadak'ari, Cristo baparik'a p'anapataadait'ee.

⁵⁰ Ma jõma jara aupadade k'ísiadak'ari, parãpa k'awaadaipia bi na p'ek'au eujãdepema k'ap'ia p'oyaa t'íuk'aa Tachi Ak'õre eujãde, ne-inaa mik'idaipari mama t'íuk'aa perã.

⁵¹ Mamída úriti, mia jarait'ee perã ne-inaa Tachi Ak'õrepa eperãarãmaa waide jara-e bi. Ijãapataarã jõmaweda piuda-e pait'ee. Mamída wãara jõmaweda k'ap'ia awara padait'ee.

⁵² Mägá padait'ee isapai, tachi tau p'inaru jãak'aata. Mäga nide it'aripema trompeta jãwaak'ari, Cristode ijãa jai-idaadap'edaarã jõmaweda p'irabaidait'ee mäik'aapa tachi chok'ai p'aniirã k'ap'ia jida awara pak'oodaridait'ee.

⁵³ Mäga pait'ee na p'ek'au eujãdepema k'ap'ia p'oyaa wã-e perã Tachi Ak'õre eujãdee. Mapa mägá it'aripema k'ap'iaata padait'ee, aide uchiadamerã iru eujãde.

⁵⁴ Mägá tachi k'ap'ia jõmaweda it'aripema k'ap'ia padaik'ari, unudait'ee Tachi Ak'õre Úraa p'ãdade jara bik'a:

'Tachi Ak'õrepa jõmaweda p'oyaaaji. Maperãpi ichia chok'ai p'irabaipidaarã waa piuda-e pait'ee.'

(Is 25.8)

⁵⁵ Mapa ijãapataarãpa jõmaweda jaradaipia bi Tachi Ak'õre Úraa p'ãdade jara bik'a:

'Tachi Ak'õre jõmaarã k'ãyaara waibiara bi, tachi chok'ai p'anapipari perã, waa piuda-e pait'ee. Ma awara waa k'isia p'ua k'ísiadak'aa, waaweeda-e p'anadairã miadait'ee tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.'

(Os 13.14)

⁵⁶ Mäga jaradaipia bi eperãarã piupata perã áchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. K'awa p'ani jõmaweda p'ek'au k'achia eperãarãpa oopata, ma jõma jara bairã Tachi Ak'õre Úraa Moismaa p'ãpidade.

⁵⁷ Mamída Jesucristo piuda perã tachia p'ek'au k'achia oopata wëpapiit'ee, mäik'aapa chok'ai p'irabaida perã, tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji. Maperã it'aa t'ípata Tachi Ak'õremaa gracias jaradait'ee. ¡Iruta jõmaarã k'ãyaara waibiara bi, irua k'isia iru bada perã Tachi Waibia Jesucristo pëit'ee tachi k'aripade!

⁵⁸ Maperã ípemaarã k'iniarã, mia jarateeda ijãa p'anapatãati. Ma awara ichita óoti Cristopa oopi bik'a, k'awa p'anadairã mäga oodak'ari, pari ne-inaa ooda-e pait'ee.

16

Ijãapataarã-it'ee p'arat'a p'edap'edaa

¹ Íra jarait'ee sãga p'arat'a p'edaipia bi pëidait'ee apemaarã ijãapataarã-it'ee. Óoti mia jaradak'a Galacia eujãdepema ijãapataarãmaa, áchi it'aa t'ípata chaa.

² Tomia ewate parã chaachaa p'arat'a awara bidaipia bi, parãmaa p'aa p'anidepema. P'arat'a waibia p'aa p'ani pirã, waibia awara bití. Mamída mak'iaara p'aada-e p'ani pirã, ma jãk'a awara bidai. Mäga oodaipia bi ewaa p'arat'a p'enaadamerã mi panak'ari.

³ Ma awara jirit'eradaipia bi parã t'ãidepemaarã, ma p'arat'a p'edap'edaa ateedamerã Jerusalendee. Mãpai mi parãmãi panak'ari, k'art'a p'ã pëit'ee ãra ome Jerusalendee, ijãapataarãpa k'awaadamerã wãara mãirã parãpa jirit'erada.

⁴ Mäga-e pirã, mi jida auk'a ãra ome wãi.

Pablopa k'isia iru bada Corinto p'uurudee wãit'ee

⁵ Mí wãit'ee Macedonia eujãdee ijãapataarã ak'ide. Ma t'ëepai wã k'inia bi Corinto p'uurudee parã ak'ide.

⁶ K'isia bi taarãit'ee parã ome p'usa t'ojara wãyaarumaa. Mäga ooru pirã, k'inia bi mi k'aripadamerã jãmãik'aapa wãk'ari.

⁷ Arak'atia wiibai k'inia-e parãmãi. Jíp'a taarã bee k'inia bi, Tachi Ak'õrepa mäga k'inia bi pirã.

⁸ Nãgaweda k'isia bi beeit'ee nama Éfeso p'uurude Pentecostés fiesta parumaa.

⁹ Nama at'āri bee k'inia bi nāpema chok'araarāpa mia jaratee bi ūri k'inia p'anadairā. Mapa jaratee nībait'ee, chok'ara Tachi Ak'ōre k'ra unuamaa iru p'anīrāpa mǎgá jarateepi k'iniada-e p'ani mīda.

¹⁰ Timoteo panak'āri parāmaa, auteebai pedéeti iru ome, iru mi ome auk'a Cristo mimia oopari perā.

¹¹ Iru oo iru p'anadaik'araa bi. Ma k'āyaara pia ak'i p'anāti māik'aapa k'aripāti, o-ia chemerā apemaarā ijāapataarā ome mia nimaa bimāi.

¹² Parāpa iidi pējjida sāapai tachi ipema Cristo k'aurepa Apolo parāmaa wāit'ee. Mia jaraji wāmerā apemaarā ome parā ak'ide. Mamīda na wādade wā k'inia-e paji. Jua pari bak'ārita wāit'ee.

Pablopa jarada na k'art'a p'ā auparude

¹³ K'irak'aupai apidaapa parā k'achiade baaipidai. Cristode ijāapatāati mia jarateedak'a māik'aapa oopatāati Cristopa oopi bik'a. Pia choopatāati Cristode ijāa p'anide.

¹⁴ Ma awara parāpa oo p'ani jōmaweda chik'inia oopatāati.

¹⁵ K'awa p'ani Estéfanas ichi te pidaarā ome naapiara Cristode ijāajida Acaya eujāde. Ārapa apemaarā ijāapataarā k'aripapata.

¹⁶ Maperā mia k'inia bi āra pāchi poroorāk'a iru p'anadamerā māik'aapa mǎgá ichiaba iru p'anadamerā apemaarā ijāapataarā ārak'a k'aripapata.

¹⁷ Mi o-ia bi chedap'edaa perā Estéfanas, Fortunato māik'aapa Acaico mi k'aripade parā pari.

¹⁸ Ārapa mi o-īapi chejida parā o-īapidap'edaak'a. Mapa āra pari Tachi Ak'ōremaa gracias teedāma.

¹⁹ Āsia eujādepema ijāapataarāpa salude pēiruta. Ichiaba salude pēiruta Aquilapa Priscila ome māik'aapa āchi tede cheepurupata ijāapataarāpa.

²⁰ Nāpema ijāapataarāpa auk'a salude pēiruta. Parā saludaadak'āri, chik'inia saludaapatāati.

²¹ Mi, Pablopa nǎgí salude p'āru michi juadoopa.

²² Eperā apidaapa Jesucristo k'iniada-e p'ani pirā, Tachi Ak'ōrepa mǎgí k'achia ooit'ee. Tachi Waibia Cristo, jisapai chéji!

²³ Mia k'inia bi Tachi Waibia Jesucristopa parā pia ak'i bapariimerā.

²⁴ Parā jōmaweda k'inia iru bi Jesucristodeerā perā.

Māgapai paji.

2 CORINTIOS

San Pablopa K'art'a T'ēepema P'āda Corinto P'uurudepema Ijāapataarāmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'āji. Na k'art'a p'āk'āri Corintodepema ijāapataarāmaa, Macedonia eujāde baji. Na k'art'a p'āji k'awaak'āri Corintodepema ijāapataarā t'āide pedee k'achia jaradap'edaa iru āpite. K'irāpapi bi ichi Cristopa jirit'erada māik'aapa k'īra jīp'a nipada āra t'āide jaratee nipak'āri. Awaraa k'art'a p'āda k'āyaara, na k'art'ade Pablopa jīp'a jara bi ichi t'āridepai k'īsia iru bada.

Naapiara jara bi ichi chupīria nībada, Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee jarateepari k'aurepa (cap. 1.1-11). Jara bi sāap'eda audú itria pedee p'āji āramaa (caps. 1.12-2.4); ĩrā sāga o-īa bi āradepemapa ne-inaa k'achia oopata oo amaada perā māik'aapa iru ūraadak'a oodap'edaa perā (cap. 2.5-17). Jara bi Ak'ōrepa ūraa chiwidi jara pēida Cristo k'ap'ia pari (caps. 3.1-4.6); sāap'eda ijāapataarāpa waaweedaik'araa bi piudait'ee (caps. 4.7-5.10); sāga Ak'ōrepa ichi t'āri auk'a bipari ijāapataarā t'āri ome (caps. 5.11-6.13) māik'aapa Corinto p'uurudepemaarāpa ijāadap'edaa (caps. 6.14-7.16). Ma Corintodepema ijāapataarā nepirade p'anadak'āri, k'īsiada-e paji awaraa ijāapataarā k'aripadait'ee. Maperā Pablopa jara bi p'arat'a p'e atadamerā tee pēidait'ee Judeadepema chupīria beerāmaa (caps. 8-9). Ma eere Pablopa p'anau bi ichi imiateedap'edaarā. Jara bi sāga Cristopa ichi jirit'eraji māik'aapa sāap'eda Corintodepema ijāapataarāpa iru ūraa ūridaipia bi, āchi t'āidepema seewa jarateepataarā ūridai k'āyaara (caps. 10.1-13.10). T'ēepai jara bi ichia k'īnia bi āra k'āiwee, chik'īnia p'anapataadamerā (cap. 13.11-14).

Salude pēida

¹ Mi, Pablopa na k'art'a p'ā pēiru Jesucristode ijāapataarāmaa, Corinto p'uurude p'ani māik'aapa jōma Acaya eujāde p'ani. Tachi ĩpema Cristo k'aurepa, Timoteopa ichiaba salude pēiru parāmaa. Tachi Ak'ōrepa k'īnia bada perā, mi jirit'eraji Jesucristopa mi pēimerā jarateede ichia oopi k'īnia bi eperāarāmaa.

² Mapa mia k'īnia bi Tachi Ak'ōrepa Tachi Waibia Jesucristo ome parā pia ak' p'anadamerā. Māgā parā k'āiwee p'anapataadait'ee.

Tachi Ak'ōrepa Cristode ijāapataarā k'aripapari

³ ĩWāara, Tachi Ak'ōre, Tachi Waibia Jesucristo Ak'ōre, jōmaarā k'āyaara waibiara bi! Ichia tachi chupīria k'awaapari māik'aapa ichiata tachi t'āri o-īapipari.

⁴ Māgā oopari tai jarateepataarāmaa, chupīria jōnide. Ichia tai māgā k'aripapari, taipa, jōdee, awaraarā auk'a k'aripadamerā āra chupīria jōnadak'āri.

⁵ Eperāarā ūk'uruurāpa Cristo k'īra unuamaa iru p'anajida irua jarada k'aurepa. Māgā ĩrā awaraarāpa tai auk'a k'īra unuamaa iru p'ani taipa jarateepata k'aurepa. Mamīda Cristopa tai k'aripapari choodamerā. Waapiara āchia tai māga iru p'ani pirā, waapiara Cristopa tai t'āri o-īapiit'ee.

⁶ Wāara, chupīria jōneeruta pijida Cristopa jarada jarateepata k'aurepa parāmaa, tai o-īa p'ani. Tai māgā p'anadai ma jarateepata k'aurepa parā o k'achiadeepa uchiadap'edaa perā. Ma awara Tachi Ak'ōrepa tai t'āri o-īapi bik'a chupīria jōnide, auk'a parā t'āri o-īapiit'ee parā auk'a chupīria jōnedak'āri. Irua māga ooit'ee parāpa choodak'āri taipa choopatak'a.

⁷ Maperā taipa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa tai k'aripaparik'a chupīria jōnide, parā auk'a k'aripait'ee māgā jōnadak'āri.

⁸ ĩpemaarā, parāmaa mia k'irāpapi k'īnia bi mi chupīria nībada Ásia eujāde. Māga nībak'āri, perā choo-e paji. T'āri ma-āri nībaji.

⁹ Wāara, k'īsiaji madeepa chok'ai uchua-e pai. Mamīda ĩrā k'awa bi māga paji mia ijāanaamerā michi k'īradopa chupīria nībideepa uchiai. Jīp'a Tachi Ak'ōrēpata uchiapii. Ichia māgā k'aripai ichi jōmaarā k'āyaara waibiara bairā. ĩrua aupaita piudap'edaarā chok'ai p'irabaipipari!

¹⁰ Wāara, mi piudak'a baji. Mamīda Ak'ōrepa mi k'aripa ataji madeepa. Mapa mia k'awa bi waya māgadaru pirā, waya mi k'aripait'ee, mi k'ōp'āyoorā jīda auk'a.

¹¹ Parāpa ichiaba tai k'aripadai, it'aa t'īruta pirā tai pari. Māga ooruta pirā, chok'araarāpa o-īa gracias jaradait'ee Tachi Ak'ōremaa, unudak'āri irua ne-inaa pia oorū tai k'aripait'ee parāpa it'aa t'īpata k'aurepa.

Pablo p'oyaa wā-e pada Corinto pidaarā ak'ide

¹² Parādepema ūk'uruurāpa jara p'ani taipa eperāarā k'ūra nipapata. Mamīda māga-e. Tai o-īa p'ani jōmaarā t'āide jaratee nipadak'āri, k'īra jīp'a nipapata perā. Māgā nipajida parā t'āide.

Audua nipadak'aa paji parāpa k'ṽsiadamerā tai k'ṽsia k'awaara p'ani awaraarā k'āyaara. Māga-e. Parā t'āide t'āri pia p'anapachida, Tachi Ak'ōrepa tai k'aripa bada perā. Māga ooji ichia tai k'inia iru bapari perā.

¹³ Taipa parāmaa k'art'a p'ā pēidak'āri, jīp'a p'āpata taipa jara k'inia p'ani aupai. Māgá p'āpata parāpa tai k'art'a leedamerā māik'aapa pia k'awaadamerā jōmaweda aide jara bi.

¹⁴ Wāara parādepema ūk'uruurāpa māga k'awapata. Mamīda mia k'inia bi parā jōmarāpa k'awa k'inia p'anadamerā taipa oopata māik'aapa jarateepata. Māgá Tachi Waibia Jesús waya chek'āri, tachi jōma o-īa p'anadait'ee iru k'īrapite. Tai o-īa p'anadait'ee parāpa taipa jarateeda ijāadap'edaa perā. Jōdee parā o-īa p'anadait'ee tai it'aideepa ūridap'edaa perā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee.

¹⁵ Mia k'ṽsiaji parāpa pedeejida taipa k'art'a p'ā pēidak'edaa māik'aapa ijāajida wāara Cristopa tai pēiji jarateedamerā irua oopi k'inia bi eperāarāmaa. Mapa wāit'ee paji parā ak'ide. Wāda omé wāit'ee paji parā o-īa p'anadamerā mi unudak'āri.

¹⁶ Naapiara Macedonia eujādee wāk'āri, mi parāmāi wiibaiit'ee paji māik'aapa waya āpītee chek'āri, auk'a parāmaa p'asianait'ee paji. Ma t'ēe wādade parāpa mi k'aripak'ajida Judea eujādee wāit'ee.

¹⁷ Mamīda parāpa k'awa p'ani mi parāmaa wā-e paji. ¿Mapa parā t'āidepema ūk'uruurāpa jara p'ani-ek'ā mi t'āri auk'a bi-e parā ome? ¿K'ṽsia p'ani-ek'ā michia oo k'iniata oopari awaraarāpa oopatak'a? ¡Mia māga ook'aapi!

¹⁸ Tachi Ak'ōrépata k'awa bi tai jarateepataarā māgá p'anadak'aa. Ichiaba māgá jarateedak'aa, jarateedak'āri iru Warra, Jesucristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Jīp'a taimaa jarateepata irua jarapi bik'a. Tachi Ak'ōrepa ichita oopari ichia jara bik'a. Māga oopata tai jida ichiaba, ichideerā perā.

¹⁹ Parā t'āide Silvano, Timoteo mi ome jarateedak'āri Jesucristo Tachi Ak'ōre Warra, tai k'ṽsiadoopapai jarateedak'aa paji. Jīp'a jarateepachida Tachi Ak'ōrepa taimaa jarapidak'a. Jesucristo māgá bapachi. Ichita ooji ichi ak'ōrepa jaradak'a.

²⁰ Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa jaraji Jesucristopa ooit'ee bada. Māga jaraji Cristo t'oi naaweda. Māpai iru t'op'eda, wāara ooji jōmaweda Ak'ōrepa jaradak'a. Maperā k'awa p'ani Cristo wāara Tachi Waibia. Māgá Cristode ijāapata perā, tachia “Amén” apata Tachi Ak'ōre Ūraa ūridak'āri.

²¹ Tachi Ak'ōrépata tai Cristode ijāapipari, parā jida auk'a. Ichiata tachi jirit'eraji ichideerā papiit'ee.

²² Tachia k'awaadamerā wāara ichideerā p'ani, ichia tauchaa pik'a biji tachi t'āride. Ichi Jaure pēiji tachi ijāapataarā ome bapariimerā. Māga ook'āri, tachimaa ak'ipiji ichia wāara tachi pia ak'it'ee māik'aapa t'ēepai teit'ee jōmaweda ichia k'ṽsia iru bi tachi-it'ee.

Pablopa jarada sāap'eda wā-e paji Corintodepema ijāapataarā ak'ide

²³ Ak'ōre k'īrapite mia jara k'inia bi sāap'edata wā-e paji parā ak'ide. Tachi Ak'ōrepa k'awa bi michi t'āride iru bi māik'aapa mi miapii seewa jararu pirā. Mi waa wā-e paji Corinto p'uurudee parā itriade, parā t'āri p'uaipiamaapa.

²⁴ Tai, chi jarateepataarāpa, parāmaa ijāapi k'iniada-e taipa k'inia p'anik'a. Parāpa auk'a Cristode ijāapata. Iruata parāmaa ichia k'inia bik'a oopii. Taipa jōdee parā k'aripa k'inia p'ani waapiara ijāapataadamerā māik'aapa t'āri o-īa p'anapataadamerā.

2

¹ Naaweda mi parā ak'ide wāk'āri, parā t'āri p'uaipiji. Maperā waya wāit'ee pak'āri, nāga k'ṽsiaji: “Mi naapai waya wā-e āra t'āri p'upide.”

² Mia parā t'āri p'upiru pirā, parādepema apida wē-e pai mi t'āri o-īapiit'ee.

³ Mapa wāi k'āyaara, k'art'a p'ā pēiji parāpa aide jara bi ūridamerā māik'aapa oodamerā mia ūraadak'a. Mi parāmaa wāru pirā parāpa māga oodai naaweda, audupiara parā t'āri p'uaipii. Waya unudak'āri, mia k'inia bi parāpa mi t'āri p'uaipii k'āyaara, t'āri o-īapidamerā. Mia nāga k'awa bi: mi t'āri o-īa bak'āri, parā jida māga p'ani.

⁴ Ma k'art'a p'āk'āri, michi t'āride k'ṽsia nībaji, parā māgá itria k'inia-e pada perā. Jēedachi parā t'āri p'uaipi k'inia-e bada perā. Ma k'art'a p'āk'āri, mia jīp'a ak'ipi k'inia baji parā audú k'inia iru bi.

Pablopa ūraada perdonaa k'awaadamerā

⁵ Wāara parā t'āidepemapa, k'achia oo k'iniapa, mi t'āri p'uaipiji māik'aapa parā ūk'uru audupiara māgapiji. Ichia tachimaa māgá ooji mīda, mia iru waa imiatee k'inia-e.

⁶ Parā chok'araarāpa iru t'āri p'uaipimaa p'ani, iru yiaraa iru p'anadairā. Jāgapaipi. Waa māgá yiaraa iru p'anadaik'araa bi.

⁷ Ma k'äyaara, irua ooda perdonaadaipia bi mäik'aapa t'äri o-ïapidaipia bi waya t'ïumerä awaraa ijäapataarä ome. Paräpa mäga ooda-e pirä mäik'aapa iru at'äri yiaraa iru p'anaruta pirä, iru audupiarä t'äri p'ua bai, Ak'örede ijäa-edarumaa.

⁸ Maperä ñä mia parämaa enenee ñibi ak'ïpidamerä wäara iru k'inia iru p'ani.

⁹ Ma-it'ee ma k'art'a p'äji. K'inia baji irua ma k'achia oo amaamerä. Mamïda ma k'äyaara waapiara mia k'awa k'inia baji paräpa oodai wa ooda-e pai mia jaradak'a.

¹⁰ Paräpa ma eperäpa k'achia ooda perdonaa p'anik'a, mia pida perdonaa bi. Wäara, Cristopa k'awa bi abaapa mi ome nepira jiri baji pirä, mia ma nepira perdonaaji. Mia mäga ooji parä waya t'äri o-ïa p'anadamerä.

¹¹ Tachi jömaaräpa chírapa k'achia ooda mäga perdonaaruta pirä, Netuara Poro Waibia juade baaida-e päit'ee ne-inaa k'achia oo k'iniapa ma eperämaa. Ma awara ma ne-inaa k'achia ooda k'aurepa netuara juade baai-e päit'ee, audú k'ïsia p'ua ñibairä. Tachia pia k'awa p'ani netuarapa oopari ichi juade baaidamerä.

Pablo Troas p'uurude nipada

¹² Mia jaradak'a mi wä-e paji parä ak'ide. Ma k'äyaara Troas p'uurudee wäji jarateede. Mama nipak'äri, Tachi Waibia k'aripaji mäpemaaräpa ñiri k'inia p'anadamerä Cristopa ooda eperäarä k'aripait'ee.

¹³ Mamïda, mama bide mi k'ïsia ñibeeji unu-e pada perä Tito, tachi ñipema Cristo k'aurepa, mia päida parä ak'ide. Iru parämäiipa chep'eda, mama tai unudait'ee paji. Mäga unuda-e pada perä, mia Troadepemaarä atabëiji mäik'aapa cheji Macedonia eujädee, nama Tito ome unui jïak'aapa.

Pablopa jarada Titopa nepirida ñirip'eda

¹⁴ Taipa gracias jarapata Tachi Ak'öremaa, iruata Netuara Poro Waibia p'oyaaipari perä Cristo juapa. Maperäpi netuara apidaapa tai Cristodeerä p'oyaaada-e pai. Mäga ichideerä perä irua tai k'aripapari jarateedamerä jömaarä t'äide.

¹⁵ Ara k'era t'üa aubaiparik'a ewat'aak'äri, mäga pik'a tai ijäapataarä t'imí wäpata jarateede Cristopa oopi k'inia bi eperäarämaa. Tachi Ak'örepa unuk'äri taipa mäga jarateemaa p'ani, o-ïa beepari. Cristopa tai jarateepataarä päipari jarateedamerä chi ñiri k'inia p'anirämaa mäik'aapa chi ñiridaamaa p'anirämaa paara.

¹⁶ Taipa jarateepata mik'ia pik'a bi chi ñiridaamaa p'anirä-it'ee, ma k'aurepa ära atuadait'ee perä. Mamïda chí ñiri k'inia p'anirä-it'ee ne-inaa t'üa baparik'a bi, ma jarateeda k'aurepa ära wädait'ee perä Ak'öre tuadee. Mäga bita, ñk'aipa jarateeima chi ñiri p'aniräpa wäara k'awaadamerä Cristopa oopi k'inia bi eperäarämaa?

¹⁷ Táipata mäga jarateedai. Ma-it'ee Tachi Ak'örepa tai jirit'eraji. Tai k'ïsiadoopa jarateedak'aa. Tachi Ak'örepa ichi ñraa taimaa jarapipari. Tai nipadak'aa awaraaräk'a. Ächi k'ïsiadoopa Ak'öre net'aa jaratee nipapata, eperäaräpa ächi pia ak'idamerä mäik'aapa ächima p'arat'a teedamerä. Taipa jödee mäga oodak'aa. Tachi Ak'örepa tai ichita ak'ipari perä, k'ïra jïp'a jarateepata irua oopi bik'a. Mäga jarateedai Cristo tai ome bapari perä.

3

Tachi Ak'örepa ñraa chiwidi Pablomaa k'awapida

¹ Mia jarak'äri tai k'ïra jïp'a jarateepata, jara k'inia-e bi taita pipiara ak'idaipia bi awaraa jarateepataarä k'äyaara. Taipa k'art'a p'äda iididak'aa ijäapataaräpa parämaa jara päidamerä táipata pia jarateepata, jarateepataarä ñk'uruuräpa oopatak'a. Ichiaba iidida-e paräpa mägee k'art'a awaraa ijäapataarämaa päidamerä.

² Awaraaräpa k'awa k'inia p'ani pirä tai wäara Jesucristopa päida jarateede wa mäga-e, ächia parä ijäapataarä ak'idaipia bi. Parä taipa k'art'a p'ädäk'ata p'ani, Cristode ijäapata perä taipa jarateedap'edaa k'aurepa. Michi t'äride k'awa bi mia wäarata jara bi.

³ Jömaaräpa k'awaadai Cristopa tai päiji parä ak'idak'äri, säga p'anapata Cristode ijäadak'äriipa. Awaraaräpa oo k'inia p'anapata Tachi Ak'öre ñraa mäude p'ädade jara bik'a. Tachi Ak'örepa k'inia-e baji mïda eperäaräpa ichita ijäadamerä ma ñraa Moisémaa p'äpidade, ñk'uru aide at'äri ijäa p'ani. Mamïda parä mäga p'anadak'aa. Ma k'äyaara pipiara paräpa oo k'inia p'ani Cristopa oopi bik'a, Tachi Ak'öre Jaure parä t'äride bapari perä. Ma awara Ak'örepa mäga ichita oopiit'ee, ichita bapari perä.

⁴ Taipa ak'idak'äri paräpa oomaa p'ani Cristopa oopi bik'a, k'awa p'ani wäara Tachi Ak'örepa taimaa jarapi baji.

⁵ Tai k'ïsiadoopa eperäarä p'oyaa Cristode ijäapidak'aa. Tachi Ak'örepapai mäga ooi. Ichia aupaita tai k'aripapari iru ñraa pia jarateedamerä.

⁶ Ichia taimaa nägi ñraa chiwidi k'awapiji. Cristopa p'ek'au k'achia oopataarä o k'achiideepa k'aripa atai. Mäga k'awapiji taipa jömaarämaa jarateenadamerä. Na ñraa

chiwidi awara bi chi naawedapema ūraa k'āyaara. Eperāarāpa ma naawedapema ūraa p'ādade ijāaruta pirā, atuadait'ee. Jōdee na ūraa chiwidi ijāaruta pirā, Ak'ōre Jaurepa āchi Ak'ōre ode t'Ūpiit'ee.

Ūraa chiwidi piara bi naawedapema ūraa k'āyaara

⁷ K'Īsiadāma nāgide. Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa māude p'āpiji Moisemaa. Na eujāde bi misa, Moisés Tachi Ak'ōre ome unuk'āri, Tachi Ak'ōre k'Īra wāree iru ome beeji. Mapa Moisés waya chek'āri Israel pidaarāmaa, ārapa iru k'Īra p'oyaa ak'idak'aa paji, audú ĩdaa bada perā. Māga baji mīda, taarā-e nide ma ĩdaa wēpa wāji. Ak'ōrepa ichi k'Īra wāree māgā āchimaā unupiji mīda, ma ūraa p'āda k'aurepa eperāarāpa k'awaa p'aneējida āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa atuadait'ee.

⁸ Irā jōdee, ma k'āyaara pipiara Tachi Ak'ōrepa ūraa chiwidi jara pēida k'aurepa tachi ijāapataarāpa k'awapata Cristode ijāadak'āri, wādaī Tachi Ak'ōre tuadee. Māga k'awapata Ak'ōre Jaure k'aurepa, iru tachi ome bapari perā.

⁹ Māpai nāga jaradai. Pia baji Tachi Ak'ōrepa eperāarāmaa k'awapik'āri ichi ūraa p'āda, māgide jaraji mīda āchi atuadait'ee p'ek'au k'achia oopata perā. Mamīda ma k'āyaara pipiara bi ichia ūraa chiwidi jara pēida. Māgī ūraade ichi Jaurepa tachi ijāapataarāmaa k'awapipari Cristo k'aurepa tachi p'ek'au k'achia wēe p'ani Ak'ōre k'Īrapiti.

¹⁰ Maperāpi k'awa p'ani pipiara bi ijāadait'ee Tachi Ak'ōrepa ūraa chiwidi jara pēidade, ijāadai k'āyaara māgī chonaarāwēdapema ūraa p'ādade jara bide.

¹¹ Wāara Ak'ōre Ūraa p'āda pia baji, Ak'ōrepa māgī jarada perā. Mamīda ichia k'inia-e paji eperāarāpa ichita aide ijāadamerā. Mapa ūraa chiwidi jara pēji. Nāgī ūraa pipiara bi chi naawedapema k'āyaara, jōk'aa perā.

¹² K'awa p'anadairā Ak'ōrepa ūraa chiwidi jara pēida māgā pipiara bi chi naawedapema jarada k'āyaara, taipa māgī ūraa jīp'a jarateepata, waaweeda-ee.

¹³ Mamīda māga-e paji Moisés ome. Moisepa ichi k'Īra wāk'aji Israel pidaarāpa un-unaadamerā Tachi Ak'ōre k'Īra wāree wēpa wāk'āri. Māgā ma ĩdaa Moisés k'Īrade wēpa wādak'a, ma chonaarāwēdapema ūraa wēpa pik'a wāji.

¹⁴ Mamīda ma Israel pidaarāpa māga ijāa k'iniada-e paji, k'iri k'isua p'anadap'edaa perā. At'āri māga p'ani Moisepa p'āda leepataarā ūridak'āri. Moisepa ichi k'Īra wāk'a iru badak'a, āchi t'āri wāk'a pik'a iru p'ani ūraa chiwidi ijāa k'iniada-e p'anadairā. At'āri āchia ijāapata Ak'ōre ode t'Ūdai ma chonaarāwēdapema ūraa p'ādade jara bik'a oo p'anipa. Māga ijāapata Tachi Ak'ōrepa āchimaā ichi ūraa chiwidi k'awapi bi mīda. Nāgā k'Īsia awara k'Īsiadai: Cristode ijāadak'āri māik'aapa ichideerā padaidak'āri.

¹⁵ Māgā Ak'ōre Ūraa Moisepa p'ādade ijāapata perā, idi ewate at'āri ma ūraa ūridak'āri, āchi t'āri wāk'a pik'a iru p'ani.

¹⁶ Mamīda āchidepemapā ma ūraa chiwidi ūrik'āri māik'aapa Cristode ijāak'āri, ma t'āri wāk'a pik'a bada wēpait'ee.

¹⁷ Māga p'anedait'ee Cristode ijāadak'āri, eperāarā uchiapata perā Ak'ōrepa naawedapema ūraa p'āda jua ek'ariipa. Māga oodai Cristo āra ome bapari perā ichi Jaure k'ap'ia pari. Cristo ichi Jaure ome apai, auk'a Tachi Waibia perā.

¹⁸ Māgā ma naawedapema ūraa jua ek'ariipa tachi uchiadap'edaa perā, tachi t'āri waa wāk'a pik'a p'ani-e. Ara espejode tachi k'Īra unuparik'a, māga pik'a Tachi Ak'ōre k'Īra wāree unupata iru ūraa chiwidi jara pēidade Cristo k'ap'ia pari. Ma awara Cristo Jaurepa oopi bik'a oodak'āri, t'āri pia padaipata iruk'a. Waapiara iru Jaurepa oopi bik'a oodai, waapiara t'āri pia padaridai iruk'a.

4

Pablopā pedee pia jarateeda

¹ Tachi Ak'ōrepa tai chupiria k'awaa bairā, ichi ūraa chiwidi taimaa jarateepi bi. Maperāpi waaweeda-ee p'anapata, awaraarāpa tai ome nepira jiri p'ani mīda.

² Taipa oodaamaa p'anapata ne-inaa k'achia awaraarāpa mera oopata; ne-inaa eperāarā jīp'arā k'Īra nejasia p'anapata oodait'ee. Madepema ūk'uruurāpa imeraa jarateepata chīra k'ūradait'ee. Maa-e pirā āchi k'Īsia p'oīrapata Ak'ōrepa jarapi bi ome, irua jara k'inia bi awara uchiamerā. Mamīda taipa māga ooda-e. Ak'ōrepa wāarata jara pēida k'Īra jīp'a jarateepata. Māga oo p'anipa k'inia p'ani jōmaarāpa k'awaadamerā Tachi Ak'ōre k'Īrapite taipa wāarata jarateepata.

³ Wāara, Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee jarateedak'āri, ūk'uru eperāarā-it'ee ma jarateepata wāk'a pik'a bi, māirāpa ma wāarata k'awadaamaa p'anapata perā. Mapa o k'achiadee wāruta.

⁴ Āchi māga p'ani na p'ek'au eujādepema ijāadək'aa beerā ak'ōre, Netuara Poro Waibiapa, āchi tau p'āriu pik'a iru bairā ichi jua ek'ari. Ichia k'inia-e āchia k'awaadamerā t'ūdai īdaa pik'a bide k'awaadək'āri Cristopa ooda āchi o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. Ichia k'awa bi māga ijāaruta pirā, unudai Cristo k'Īra wāree, iru Tachi Ak'ōre k'Īrak'a bairā.

⁵ Mapa taipa jarateedək'āri, jarateeda-e tachi k'Īsiadeepa tai ak'idamerā pāchi poroorāk'a. Jĭp'a jarateepata Jesucristo, Tachi Waibiapa oopi k'inia bi eperāārāmaa. Taipa irua oopi bik'a oo k'inia p'anapata perā, tai mimiapata parā-it'ee.

⁶ K'awa p'ani Jesucristo tachi jōmaarā waibia nāga perā. Ewaa weda jōma p'āriu nĭbak'āri, Tachi Ak'ōrepa jaraji īdaamerā. Māpai īdaa beeji. Māga pik'a ijāadai naaweda, tai p'āriu pik'a bide p'anapachida, k'awada-e p'anadap'edaa perā Cristopa ooda eperāārā k'aripait'ee. Mamīda Tachi Ak'ōrepa taimaa māga k'awapik'āri, tai t'āride īdaa pik'apiji. Mapa Cristode ijāa p'aneejida māik'aapa k'awaa p'aneejida Tachi Ak'ōre k'Īra wāree.

Tachi Ak'ōrepa wāarata jarateepataarā k'aripapari

⁷ Tachi k'ap'ia chok'o sorek'api bi. Mamīda Tachi Ak'ōrepa aide nēe bidāk'api bi ichi k'Īra wāree taimaa unupik'āri māik'aapa tai jirit'erak'āri Cristopa ooda jarateedamerā eperāārā k'aripait'ee. Māgā eperāārāpa ijāadək'āri taipa jarateepata k'aurepa, jōmaarāpa k'awaadai Tachi Ak'ōrepa taimaa jarapi bi. jĭruta tai k'āyaara waibiara bi!

⁸ Māga jaratee p'ani misa iru-it'ee, tai wārutamaa ijāadək'aa beerāpa nepira jiripata tai ome. Mamīda āramaa p'oyaapidak'aa. Māga p'anadai Tachi Ak'ōrepa tai k'aripapari perā choodamerā. Edaare k'awada-e sāgapi oodai. Mamīda ijāa p'ani Ak'ōrepa taimaa ichia k'inia bi k'awapiit'ee.

⁹ Edaare awaraarāpa tai k'Īra unuamaa iru p'anapata. Mamīda Tachi Ak'ōrepa tai atabaibēik'aa. Ichia ba edaare tai p'ua oopata. Mamīda Tachi Ak'ōrepa tai k'aripapari chok'ai uchiadamerā āchi juadeepa.

¹⁰ Tai wārutamaa jiripata peedait'ee Jesús peedap'edaak'a. Mamīda Tachi Ak'ōrepa tai k'aripapari āchi juadeepa, eperāārāpa k'awaadamerā irua aupaita tai k'aripapari. Māga oopari Jesucristo jare tai ome bapari perā.

¹¹ Wāara, na p'ek'au eujāde p'ani misa, tai māgā pee k'inia p'anadait'ee taipa jarateepata perā Jesucristopa oopi k'inia bi eperāārāmaa. Mamīda māga p'oyaa ooda-e, irua ak'ipi k'inia bairā ichi wāara chok'ai p'irabaiji māik'aapa at'āri tai t'āride chok'ai bi.

¹² Māpai tai māgā jiri p'ani mīda, taipa jarateepata Ak'ōrepa jarapi bik'a, parā awaraarā ome Cristode ijāadap'eda, Tachi Ak'ōre tuade ichita p'anapataadamerā.

¹³ Taipa auk'a jaradai Tachi Ak'ōre chonaarāwedapema ūraa p'ādade jara bik'a: 'Ījāji Tachi Ak'ōrepa mi k'aripai. Maperā irumaa jaraji michi t'āride k'Īsia bada.' (Sal 116.10)

Taipa ichiaba māga ijāapata. Maperāpi jarateepata Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a.

¹⁴ K'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa Jesucristo chok'ai p'irabaipidak'a, tai jida auk'a p'irabapiit'ee parā ome māik'aapa tachi ateeit'ee Jesucristo bimaa ichi tuade. Māga ooit'ee tachi Cristodeerā perā.

¹⁵ Māga k'awa p'anadairā, choopata parā māik'aapa awaraarā k'aripadait'ee Cristode ijāadamerā. Māgā chok'araarāpa k'awaadait'ee Ak'ōrepa āchi k'inia iru bi māik'aapa o k'achiadeepa uchiapi k'inia bi. Māpai māirāpa Cristode ijāadək'āri, gracias jaradait'ee Tachi Ak'ōremaa māik'aapa āchi it'aa t'ī p'anide ak'ipidait'ee wāara irude ijāapata.

¹⁶ Maperāpi tai chupiria jōneedək'āri, k'Īsia p'ua jōnadak'aa. Tai k'ap'ia jōdaruta pijida, ewari chaa t'āride audupiarā Tachi Ak'ōrede ijāapata.

¹⁷ Ma awara na eujāde p'ani misa, taarādak'aa chupiria jōnide. Tai-it'ee mak'iaara p'ua-e. Jōdee taipa ne-inaa unudait'ee Tachi Ak'ōre tuade p'oyaa jarada-e, audū pi-ia bairā. jichita p'anapataadait'ee iru ome!

¹⁸ Maperā tai audū k'Īsia jōnada-e na p'ek'au eujāde unu p'ani k'aurepa. Jĭp'a k'Īsiapata ne-inaa waide unuda-e p'anide; it'aripema net'aade. Na eujādepema net'aa taarā-ee jōpari. Mamīda it'aripema net'aa ichita bapariit'ee.

5

Ijāapataarā it'aripema k'ap'ia chiwidide p'anapataadait'ee
(1 Co 15.35-58)

¹ Taipa k'awa p'ani tachi eperā k'ap'ia piuru pijida Cristo chei naaweda, Tachi Ak'ōrepa tai p'anapiit'ee ichia ooit'ee bi it'aripema k'ap'ia chiwidide. Na p'ek'au eujādepema k'ap'ia jōpari. Mamīda chi it'aripema k'ap'ia jōk'aa, Tachi Ak'ōrepa māgā oopari perā.

² Na p'ek'au eujādepema k'ap'iade p'ani misa, chupiria jōnapata māik'aapa audū k'Īsia jōnapata, ma it'aripema k'ap'iade p'ana k'inia p'anadairā.

³ Eperāpa p'aru jī k'inia bik'a, māga pik'a tai p'ana k'inia p'ani ma it'aripema k'ap'iade. Eperā āk'adaa ba k'inia-e bik'a, tai k'ap'ia wēe p'ana k'iniadak'aa.

⁴ Maperāpi piu k'iniada-e Cristo chei naaweda. Iru māgā cheru misa, na p'ek'au eujādepema k'ap'iade p'anide, k'isia jōnapata ne-inaa k'achia p'asai jīak'aapa. Māgā na p'ek'au eujādepema k'ap'ia chupiria nibairā, atabēi k'inia p'ani Tachi Ak'ōre ome p'ananadait'ee.

⁵ Ma-it'ee Tachi Ak'ōrepa it'aripema k'ap'ia ooi't'ee ichideerā-it'ee, aide p'anapataadamerā iru truade. Māga k'awa p'ani irua ichi Jaure pēida perā tachi chaachaa bapariimerā. Ichi Jaurepata k'awapipari ichia k'isia iru bi ichideerā-it'ee.

⁶ Tachi Ak'ōrepa māgā ne-inaa k'isia iru bapari perā ichideerā-it'ee, na p'ek'au eujāde p'ani misa, tachi k'āiwee p'anapataadai. Wāara k'awa p'ani na p'ek'au eujādepema k'ap'iade p'ani misa, Tachi Waibia ik'aawaapa t'imī pik'a p'ani.

⁷ Tachi taupa iru unuda-e p'ani mīda, irude ijāapata.

⁸ Maperāpi k'āiwee p'anapata. Piara bak'aji aweda uchiadait'ee na p'ek'au eujādepema k'ap'iadeepa māik'aapa iru truade p'ananadait'ee tachi it'aripema k'ap'iade.

⁹ Mamīda at'āri wāda-e. Mapa māga k'isiapata. Na p'ek'au eujādepema k'ap'iade p'ani misa, oo k'inia p'ani Cristopa oopi bik'a māik'aapa na eujādeepa uchiadak'āri, auk'a oo k'inia p'anadait'ee irua oopi bik'a nāga perā.

¹⁰ Ewari cherude tachi ijāapataarā jōmaweda iru k'īrapite panadait'ee irua ak'imerā tachia oopatap'edaa na p'ek'au eujāde p'ani misa. Eperā Cristopa oopi k'inia bik'a oodapa atait'ee Tachi Ak'ōrepa ne-inaa k'isia iru bi ichideerā-it'ee. Ma awara Cristopa māgimaa pedee pia jarait'ee. Mamīda chi māga oo-e badapa maarepida ata-e pait'ee māik'aapa Cristopa irumaa pedee pia jara-e pait'ee.

Cristo k'aurepa Tachi Ak'ōre k'awadai

(Ro 5.9-11; Col 1.19-22)

¹¹ Cristopa tachia oopata māgā ak'iit'ee perā, iru waawee p'anapata. Mapa taipa eperāarāmaa jarateepata Cristode ijāadamerā māik'aapa tai p'anapata k'awaadamerā. Taipa ne-inaa oodak'āri wa ne-inaa jaradak'āri, māga oopata eperāarā k'aripadait'ee. Tachi Ak'ōrepa k'awa bi tai t'āride iru p'ani. Mia k'inia bi parāpa tai ichiaba māgā k'awaadamerā.

¹² Mia māga jarak'āri, jara k'inia-e bi tai pipiara ak'idamerā awaraarā k'āyaara. Jīp'a k'inia bi parā o-īa p'anadamerā taipa ne-inaa pia oopata k'aurepa. Māgā o-īa p'anaruta pirā, parāpa p'anaudai chi audua beerāpa tai āpīte jara jōni. Ma jarateepataarāpa k'isiapata āchia aupaita pia jarateepata.

¹³ jMāirāpa jara p'ani-ek'ā tai parā t'āide nipadak'āri, oojida k'īra k'awa-ee p'anīrāpa oopatak'a? Mamīda māga-e paji. Taipa māga oojida awaraarāpa unudak'āri, k'awaadamerā Tachi Ak'ōre jōmaarā waibia. Ma awara tai k'īra jīp'a nipadak'āri, māga oopata parā k'aripadait'ee, auk'a Tachi Ak'ōre pipiara k'awaadamerā.

¹⁴ Jesucristopa tai k'inia iru bapari. Maperāpi tai jaratee nipapata irua oopi k'inia bik'a. Wāara na p'ek'au eujādepemaarā jōmaweda k'inia iru bapari perā, kurasode piuji tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Māgā piuji jōmaarā k'ap'ia pari. Ara Cristo piudak'a jōmaarā pari, iru k'ap'ia pari eperā chaachaa piu pik'aji.

¹⁵ Cristo piuji eperāarā pari māik'aapa chok'ai p'irabaiji, k'inia bada perā ichide ijāa p'anīrā p'anapataadamerā irua k'inia bik'a. Tachi māga p'anadak'āri, oodait'ee irua oopi k'inia bik'a, tachia oo k'iniata oodai k'āyaara.

¹⁶ Māga k'awaadak'āriipa, taipa eperāarā unudak'aa, Cristode ijāadai naaweda unupatap'edaak'a. Maapai Cristo jīda eperā jīp'aak'a unupachida. jMamīda irā iru māgā unuda-e p'ani! Ichideerā ichiaba māgā unuda-e nāga perā.

¹⁷ Eperā araa bak'āri Cristo ome ijāapari perā irude, māgi eperā t'āri awaradai pari. jPia k'isiati! Cristode ijāai naaweda, ma eperā k'achiade nipapachi. Mamīda irude ijāadak'āriipa waa māgā nipa k'inia-e. Jīp'a nipa k'inia bi Cristopa oopi bik'a.

¹⁸ Māgā nipai Tachi Ak'ōrepa māga oopipari perā. Tachi auk'a p'anapachida ma eperāk'a. Cristode ijāadai naaweda, taipa Tachi Ak'ōre pia k'awa k'iniada-e p'anapachida. Ichiaba maapai Tachi Ak'ōrepa tachi pia-ee ak'ipachi. Mamīda ijāadak'āri, Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa ichi t'āri auk'a bijī tachi t'āri ome. Maperāpi tai jirit'eraji jōmaarāmaa jarateenadamerā. Māgā taipa jarateepata ūrirutaarāpa Cristode ijāadak'āri, Tachi Ak'ōrepa ichi t'āri auk'a bipari āchi t'āri ome ichiaba.

¹⁹ Pia jarait'eera, Cristo piuda k'aurepa eperāarā pari, Tachi Ak'ōrepa ichi t'āri auk'a bi k'inia bi āchi t'āri ome. Ma awara āchia p'ek'au k'achia oopata wēpapi k'inia bi. Ma pedeeta Tachi Ak'ōrepa taimaa jarapi bi.

²⁰ Ma-it'ee Cristopa tai pēiji, ichi k'ap'ia pari taipa jaradamerā irua jara k'inia bi. Mapa taipa parā jōmaarāmaa enenee jōni: Ijāati Jesucristode, Tachi Ak'ōrepa ichi t'āri auk'a bimerā parā t'āri ome.

²¹ Cristopa p'ek'au k'achia maarepida ook'aa paji. Mamīda kurusode bak'āri tachi p'ek'au k'achia oopataarā pari, Tachi Ak'ōrepa iru pia-ee unuji. P'ek'au k'achia oopataarā unuparik'a unuji. frá jōdee, ma piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tachi pia unupari.

6

¹ Māpa tai Tachi Ak'ōre ome mimia p'anide, parā ūraa k'inia p'ani k'īsiadamerā Tachi Ak'ōrepa parāmaa pia ooda. Parā ijāadak'āri, Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa ichi t'āri auk'a biji parā t'āri ome. Maperā k'īrak'aupai Tachi Ak'ōre yiarāa iru p'anadai awaraarāpa jarateepata ūri k'iniapa.

² Ma k'āyaara ooti Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:
'Mia pide k'īsia bak'āri, ūriji pia mimaa it'aa iidida. Pia chupiria iidida ewate, mia pi o k'achiadeepa k'aripa ataji.'
(Is 49.8)
Corinto pidaarā, jūrīti! Nāgaweda Tachi Ak'ōrepa ūriit'ee parāpa chupiria iidiruta. Nāgaweda parā k'aripait'ee ichide wāara ijāadamerā.

Pablopa ne-inaa k'achia chooda

³ Tai parā t'āide jaratee nipadak'āri, maarepida ne-inaa oo k'iniada-e paji parāpa ma jarateepata oo iru p'anadamerā, wa Cristode ijāadaamaa p'anadamerā taipa oopata k'aurepa.

⁴ Māga-e. Jīp'a oo k'inia p'anapachida jōmaweda Tachi Ak'ōrepa oopidak'a, parāpa tai pia ak'idamerā, Ak'ōrepa tai pia ak'iparik'a. Tai jōmaarā t'āide māgā nipapata. Māimisa, t'āridepai choopata audú k'īsia jōnide; ne-inaa wēe chitoonide; nepirade jōnide;

⁵ awaraarāpa tai wimaa p'anide; carcelde chitoonide; tai pee k'iniapa awara āyaa jeret'aa jōnide; mimia chaaree oo jōnide; k'āi-ee ewari jōnide; jarra oo jōnide.

⁶ Ichiaba ak'ipipata tai Tachi Ak'ōrepa pēida nāga oo p'anipa. K'īra jīp'a nipapata, ne-inaa k'achia ooda-ee. Taipa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa wāarata jara k'inia bi tai it'aideepa. K'īrau-ee choopata awaraarāpa taimaa ik'achia jaradak'āri maa-e pirā tai oo iru p'anadak'āri. T'āri pia p'anapata awaraarā ome, Tachi Ak'ōre Jaure tai ome bapari perā. Mapa t'āriapa awaraarā k'inia iru p'ani Tachi Ak'ōrepa ichideerā k'inia iru baparik'a.

⁷ Jarateedak'āri, chi ūri p'anirā maarepida k'ūradak'aa. Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oopata. Mapa irua tai pia ak'ipari. Iruata tai k'aripapari waaweeda-ee jarateedamerā māik'aapa taimaa k'īsia k'awaapipari pia p'anaudamerā awaraarāpa tai imiateedak'āri.

⁸ Eperāarā ūk'uruurāpa tai pia ak'ipata. Jōdee awaraarāpa tai k'īra unuamaa iru p'anapata. Ichiaba eperāarā ūk'uruurāpa tai āpīte ik'achia pedeeepata. Jōdee awaraarāpa tai āpīte pia pedeeepata. Eperāarā ūk'uruurāpa jara p'ani taipa seewa jarateepata. Mamīda māga-e. Taipa wāarata jarateepata.

⁹ Eperāarā ūk'uruurāpa jara p'ani: "Jā Pablo eperā jīp'aa. ĸk'āare-it'ee iru pedee ūridaima?" Mamīda Tachi Ak'ōrepa mi k'īra Cristodeerāmaa pia k'awapipari. Taipa k'awa p'ani atu p'anide piudai k'achia beerā juapa. Mamīda at'āri chok'ai p'ani. Awaraarāpa tai p'ua oopata māik'aapa miapipata. Mamīda tai peeda-e.

¹⁰ Wāara, edaare tai k'īra pia-ee p'ani. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ichita waya tai t'āri o-īapipari. Ma awara tai net'aa mak'īara wēe p'ani. Mamīda ne-inaa pia teepata awaraarāmaa jarateedak'āri Cristopa ooda āchi k'aripait'ee. Na p'ek'au eujādepema net'aa wēe chitooni mīda, iru p'ani jōma Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bi ichideerā-it'ee.

¹¹ Ipemaarā Corinto p'uurude p'anirā, taipa parāmaa jīp'a jaramaa p'ani jōma tai t'āride iru p'ani.

¹² At'āri taipa parā k'inia iru p'ani. Jōdee parāpa tai k'inia iru p'anada-e naawedapemak'a.

¹³ Mia parā ūraait'ee ak'ōrepa ichi warra ūraparik'a. T'āriapa tai k'inia iru p'anapatāati taipa parā k'inia iru p'anapatak'a.

Ijāadak'aa beerā ome k'ōp'āyo meraadaik'araa bi

¹⁴ K'ōp'āyo meraanāti Cristode ijāadak'aa beerā ome. Eperāpa Cristode ijāak'āri, ne-inaa pia oo k'inia bapari. Mamīda Cristode ijāa-e bak'āri, ne-inaa k'achia oo k'inia bapari. Auk'a p'anadak'aa. Chi pia oo k'inia bīpa māga oopari k'awa bairā Cristopa māga oopipari. Mamīda chi k'achia oo k'inia bīpa māga oopari Tachi Ak'ōre k'awa-e bairā. Idaa pik'a bide p'anirā auk'a nipadak'aa p'āriu pik'a bide p'anirā ome.

¹⁵ Cristo k'ōp'āyo-e Netuara Poro Waibia Belial'apata ome. P'oyaa auk'a nipadak'aa. Ichiaba Cristode ijāapari p'oyaa auk'a nipak'aa ijāadak'aa beerā ome.

¹⁶ Tachi Ak'ōre ichita chok'ai bapari. Iru Cristode ijāapataarā ome bapari. Mapa tachi iru tēk'api p'ani. Iru ba k'iniak'aa ne-inaa ai k'īrapite it'aa t'ipata tede, ma te ijāadak'aa beerāde perā. Ba k'iniak'aa ijāadak'aa beerā ome. Maperāpi āra ome k'ōp'āyo meraadaik'araa bi. Tachia k'awaadai Ak'ōrepa māga k'inia bi ichi chonaarāwedapema ūraa p'ādade jara bairā:

'Mī āra t'āide āra t'āri chaa bapariit'ee. Mī āra Ak'ōre pait'ee. Jōdee āra michideerā padait'ee.'
(Lv 26.12)

17 Tachi Ak'õre wāara māgá bapari perā ichideerā ome, ichiaba jara bi awara āi ma ūraa p'ādade:

‘Āyaa wāti ijāadak'aa beerā ik'aawaapa. Oonáati áchia ne-inaa k'achia oopatak'a. Māpaipi mia parā pia ak'iparii't'ee.’ (Is 52.11)

18 ‘Mi parā Ak'õre pait'ee. Jōdee parā mi warrarā padait'ee.’ (2 S 7.14)

Māga jara bi Tachi Ak'õre Waibiapa.

7

1 Īpemaarā k'iniarā, Tachi Ak'õrepa māga jarada perā, oo amaadāma ne-inaa k'achia k'īra t'ādo; tachi k'ap'ipapa oopata māik'aapa t'āridepai k'īsiapata oodait'ee. Ma k'achia oodai k'āyara, ne-inaa jōmaweda oodāma Ak'õrepa oopi bik'a. Māga oodak'āri, Tachi Ak'õremaa ak'ipidai iru wāara waawee p'ani.

Corinto pidaarāpa Pablo pedee ūridap'edaa

2 Taimaa k'awapiti wāara tai k'inia iru p'ani. Parā t'āide nipadak'āri, taipa apidaamaa ne-inaa k'achia ooda-e paji. Ichiaba apidaamaa jarateedak'aa paji Ak'õrepa jarapida awara, māgide ijāadamerā. Ma awara eperā apida k'ūradak'aa paji.

3 Mia māga jarak'āri, jara-e bi parā k'īsia p'uapiit'ee. Mia et'ewapai jaradak'a na k'art'a p'ā bide, t'āripa taipa parā k'inia iru p'ani. Tai chok'ai p'ani misa māik'aapa piuruta pijida, parā māgá k'inia iru p'anadait'ee, parā tai ome auk'a Cristodeerā perā.

4 T'āripa mia nāga jara k'inia bi. Mi t'āri o-īa bi parā ome, k'awa bairā parāpa oo k'inia p'ani mia ūraa bik'a. Tachi Ak'õrepa mi māgá o-īapi bi, tai at'āri chupiria chitooni mīda.

5 Nama Macedonia eujāde pachedak'āri, p'oyaa k'āiwee p'anadak'aa paji. Tai wārutamaa awaraarāpa tai ome nepira jiripachida. Ma awara t'āridepai tai k'īsia jōnapachida.

6 Mamīda Tachi Ak'õrepa chi k'īsia jōniirā t'āri o-īapipari pipiara bi. Māgá tai t'āri o-īapiji Tito nama pachek'āri.

7 Ichiaba tai t'āri o-īapiji Titopa nepirida ūridak'āri. Irua taimaa jaraji parāpa iru t'āri o-īapidap'edaa parā t'āide bak'āri. Jaraji parāpa mi unu k'inia jōni. Ichiaba jaraji parā k'īsia p'ua jōni, parādepema ūk'uruurāpa mi āpite pedee k'achia jaradap'edaa perā. Maap'eda Titopa jarak'āri parāpa mia ūraadak'a wāara oo k'inia p'ani, mi audupiara o-īa beiji.

8 Mia k'awa bi chi awaraa k'art'a parāmaa p'ā pēidade parā k'īsia p'uapiji. Māga ooji mīda, mi k'īsia p'ua-e. Wāara ma k'art'a pēik'āri, mi k'īsia p'ua bak'aji, k'awada perā ma k'aurepa parā k'īsia p'ua p'anadai, taarā-e māgá p'anajida mīda.

9 Mamīda irā k'īsia p'ua bai k'āyara, mi o-īa bi. O-īa-e bi parā māgá k'īsia p'ua p'anadap'edaa perā. Mi o-īa bi parāpa ma k'īsia k'achia mi āpite iru p'anadap'edaa irā k'īra atuadap'edaa perā. Wāara mia parā k'īsia p'uapi-e paji. Ak'õrepata mimaa māga p'āpiji parāpa oodamerā irua oopi k'inia bik'a.

10 Wāara Tachi Ak'õrepa eperāarā k'īsia p'uapik'āri, māga oopari áchia ne-inaa k'achia oo amaadamerā māik'aapa Cristode ijāadamerā. Māgá irude ijāadak'āri, k'īsia p'ua p'anadade. Jōdee awaraarā, áchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa k'īsia p'ua jōni mīda, ma p'ek'au k'achia oo amaada-e. Maperāpi atuadait'ee.

11 Taipa k'awa p'ani wāara Tachi Ak'õrepata parā k'īsia p'uapi baji, parāpa tai ome isapai t'āri auk'a bi k'inia p'anadap'edaa perā. Ichiaba jōma k'awapijida taimaa, parā pia ak'idamerā. Ichiaba parā k'īra p'anajida chi nepira jiri p'aniirā ome. Ma awara waawee p'anajida, māgāirā k'aurepa Tachi Ak'õrepa parāmaa ne-inaa k'achia ooi jīak'aapa. Ichiaba iijidida mia waya parā ak'inamerā. Parāpa ne-inaa pia oo k'inia p'ani Ak'õrepa oopi bik'a, yiaraa iru ba k'inia p'anadairā chi nepira jiridap'edaarā. Ma jōma oo p'anipa taimaa k'awapi p'ani parā wāara ma nepirade t'ū k'iniada-e paji.

12 Ma k'art'a parāmaa p'āk'āri, k'īsia-e paji chi k'achia oo badade. Ichiaba k'īsia-e paji chi apema ma k'achia oodapa t'āri p'uapidade. Ma k'art'a p'āk'āri, mia k'inia baji Tachi Ak'õre k'īrapite k'awaadamerā parāpa tai wāara pia ak'ipata Ak'õrepa pēidak'a.

13 K'awaadak'āri parāpa tai wāara māgá ak'ipata, tai t'āri o-īa p'aneejida.

Mamīda audupiara o-īa p'ani Tito auteebaidap'edaa perā iru parāmaa wāk'āri. Māga oodak'āri, iru ichiaba t'āri o-īapijida.

14 Tito nāik'aapa parāmaa wāi naaweda, mia irumaa jaraji parāpa māga oodai. Wāara oojida mia jaradak'a. Mi k'īra nejasipida-e paji. Mia wāarata parāmaa jaraji ma p'ādade māik'aapa parāpa wāara oojida mia Titomaa jaradak'a.

15 Māga oodap'edaa perā, Titopa parā audupiara k'inia iru bi naawedapema k'āyara. K'īrāpa bi parāpa oojida jōmaweda irua oopidak'a. Māga oojida waawee p'anadap'edaa perā, pāchia oo k'iniata oodait'ee. Jīp'a oo k'inia p'anajida Ak'õrepa jarapidak'a Tito it'aideepa.

16 Maperāpi mi o-īa bi. Mia k'awa bi ne-inaa jōmaade parāpa mia jara bik'a oo k'inia p'ani.

8

Cristode ijāapataarāpa p'arat'a teedaipia bi awaraarā k'aripadait'ee

¹ Ipemaarā, parāmaa mia nepiri k'inia bi Tachi Ak'ōrepa ne-inaa pia ooda Macedoniade-pema ijāapataarā t'āide.

² Nepirade p'anajida mīda, Tachi Ak'ōrepa āra o-īapipachi. Māgá o-īa p'anapachida mak'iarā p'arat'a wēe chitoonajida mīda. Māgá chitoonide āchi p'arat'a iru p'anidepema waibia teejida awaraarā k'aripadait'ee.

³ Teejida āchia p'oyaarutapai māik'aapa ai īri waa teejida. Mia māga jara bi michi taupa māga unuda parā āra t'āide nipak'āri. Eperā apidaapa āramaa jarada-e paji māgá teedamerā. Teejida t'āripa tee k'inia p'anadap'edaa parā.

⁴ Māgá k'aripa k'inia p'anadap'edaa parā, taimaa enenee jōnajida āchia p'e aneadap'edaa jitadamerā māik'aapa ateedamerā ijāapataarā Judea eujāde chupiria beerāmaa.

⁵ Mamīda ma teedap'edaa k'āyaara ne-inaa piara oojida. Taipa k'īsiada-e paji māga oodai. It'aa t'jida Tachi Waibiamaa jaradait'ee āchia oo k'inia p'ani irua oopi bik'a. Māpai jarajida taimaa āchia oo k'inia p'ani taipa oopirutak'a. Māga oojida ijāa p'anadap'edaa parā āramaa Ak'ōrepa māga oopi baji.

⁶ Macedoniadepemaarāpa oo p'ani unudap'eda, taipa Titomaa chupiria iidjida iru waya parā k'aripade wāmerā, t'āri piapa parāpa p'arat'a ichiaba p'eruta misa tee pēidait'ee. Irua naaweda k'aripadak'a ewaa ma p'arat'a p'e wādak'āri, irā auk'a k'aripait'ee jōma p'e aupadamerā.

⁷ Parāpa Cristode pia ijāapata. Ichiaba awaraarāmaa pia jarateepata Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Pia k'awapata Cristopa oopi k'inia bi parāmaa māik'aapa pia k'īsiapata awaraarā k'aripadait'ee. Ma awara taimaa pia ak'ipipata tai k'inia iru p'ani. Ma jōma ne-inaa pia oopatak'a taipa k'inia p'ani auk'a chupiria beerā pia k'aripadamerā pāchi p'arat'a tee p'anipa.

⁸ Māga jarak'āri, mia jara k'inia-e: "Waibia téeti." Jip'a nepiriji Macedoniadepema ijāapataarāpa oodap'edaa parāpa auk'a teedamerā, t'āripa māga oo k'inia p'anadairā. Māgá teeruta pirā, jōmaarāmaa ak'ipidait'ee awaraa ijāapataarā auk'a k'inia iru p'ani, āra k'īra k'awada-e p'ani mīda.

⁹ Parāpa k'awa p'ani Tachi Waibia Jesucristopa ooda ak'ipiit'ee parā k'inia iru bi. It'ari Tachi Ak'ōre k'īra wāreede bapachi mīda, eperāarā chupiria k'awaa bapachi. Maperā ichia Ak'ōre eujāde iru bada jōmaweda atabēiji chupiria nība cheit'ee na p'ek'au eujāde. Māga ooji parā o k'achiadeepa k'aripa ata k'inia bada parā, irude ijāadap'eda, Ak'ōre truade iru ome p'ananadamerā.

¹⁰ Irā mia parā ūraait'ee apema año p'arat'a p'e wādap'edaa p'e aupadamerā. Parāpa apemaarā ijāapataarā k'āyaara naapiara k'īsia iru p'anajida p'arat'a p'e teedait'ee chupiria beerāmaa. O-īa p'anajida māgá k'aripa k'inia p'anadap'edaa parā.

¹¹ Māgá t'āripa tee k'inia p'anadap'edaak'a, irā auk'a t'āri o-īa tee k'inia p'anadaipia bi, p'arat'a mak'iarā wēe p'ani jida pēidait'ee.

¹² Tachi Ak'ōrepa ak'ipari tachi t'āride iru bi. Ichia k'inia bi t'āripa tee k'inia p'anadamerā. Ma-āri iru p'ani pirā, ma-āri teedai t'āri piapa. Jōdee waibia iru p'ani pirā, waibia teedai t'āri piapa. Teedait'ee wēe p'ani pirā, ¿sāga teedai?

¹³ Mia k'inia-e parā chupiria p'aneedamerā awaraarā k'aripa k'iniapa.

¹⁴ Nāgapai mia k'inia bi: auk'a iru p'anadamerā te, chik'o māik'aapa p'aru. Irā parāpa awaraarā k'āyaara waapiara iru p'ani pirā, teedai āra k'aripadait'ee. Jōdee parā chupiria jōnadak'āri, ārapa parāmaa teedai.

¹⁵ K'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa ichia jirit'erada eperāarāmaa teepari māgá jededamerā, iru chonaarāwedapema ūraa p'ādade jara bairā:

'Chi manā waibiara p'edap'edaarāpa waibiara jitada-e paji. Jōdee ma-āriara p'edap'edaarāpa ma-āriara jitada-e paji. Jededak'āri, auk'a jita wājida.'

(Ex 16.18)

Pablopa Tito Corinto p'uurudee pēiit'ee bada

(1 Co 16.1-4)

¹⁶ Mia gracias jara bi Tachi Ak'ōremaa irua parā k'aripamaa bairā Titopa oo bi k'aurepa. Mia ooparik'a Titopa auk'a parā k'aripa k'inia bi.

¹⁷ Mia māga k'awa bi iru o-īa bada parā chupiria iididak'āri irumaa parā ak'ide wāmerā. Audú wā k'inia nībaji. Wāara taipa māga iididai naaweda, k'īsia iru baji wāit'ee. Mapa wāit'ee māga k'inia bairā.

¹⁸ Tito ome awaraa ipema auk'a pēidait'ee. Ijāapataarā bee chaa nama Macedonia eujāde jōmaarāpa māgí k'awa p'ani, Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee pia jarateepari parā.

¹⁹ Ma ijāapataarāpa māgí jirit'erajida auk'a tai ome nipamerā, p'arat'a p'e atee wārutade Judeadepema chupiria beerāmaa. Ma p'arat'a tee pēi p'anipa tuchia jōmaarāmaa ak'ipidai oo

k'inia p'ani Tachi Ak'õrepa oopi bik'a. Irua ne-inaa tachimaa teepari, tuchia jõdee teedamerã chupiria beerã k'aripadait'ee, ma awara ak'ipidait'ee ma ijãapataarã chupiria beerãmaa tuchia wãara ãra k'aripa k'inia p'ani.

²⁰ Ma ipema mägã Tito ome pëidait'ee irua k'aripamerã ma p'arat'a waibia p'e ateeru misa. Mägã tai imiateepataarãpa pedee p'anada-e pai tai ãpíte, p'arat'a ùk'uru chiadai jãak'aapa.

²¹ Ichita ne-inaa k'ira jip'a oo k'inia p'ani Ak'õre k'rapite mäk'aapa eperãarã k'rapite.

²² Ipema awaraa ichiaba pëidait'ee ãra ome. Irua tai ichita k'aripa k'inia bi mäk'aapa ne-inaa pia oopari taipa oopipatak'a. Irua k'awaak'ari Tito parãmaa wãru mäk'aapa parã t'ari piapa auk'a p'arat'a tee pëidait'ee, o-ia auk'a wã k'inia bajì.

²³ Parã t'ãidepemapa Tito k'awa-e bi pirã, jarãti iru mi k'õp'ãyo pia na mimiade. Mi ome mimiapari parã k'aripait'ee. Iidiruta pirã apema omé nidaarã pari, jarãti nãpema ijãapataarãpa ãchi pari pëidap'edaa, ichiaba auk'a k'aripadamerã. Mãirã wãrutamaa k'awapipata jõmaarãmaa Cristota Tachi Waibia.

²⁴ Mãirã araa panadak'ari, ak'ipiti ãra k'inia iru p'ani tai k'inia iru p'anik'a. Mägã waya wãdak'ari ãchi p'anapatamaa, nepiridai parãpa ãra pia ak'i p'anadap'edaa. Mägã ãra pëidap'edaarãpa k'awaadai wãara taipa jaradak'a parãpa wãara nejõmaata pia oo k'inia p'ani.

9

Ijãapataarãpa awaraarãmaa p'arat'a teedaipia bi

¹ Wãara na p'ãdade mia parãmaa waa jara-e pijida, k'awa bi parãpa ma p'arat'a p'e tee pëidait'ee ijãapataarã chupiria beerãmaa.

² Mägã k'awa bi parãpa wãara chupiria beerã k'aripa k'inia p'anadairã. Añõ aba paru parã Acaya eujãdepema ijãapataarãpa ma p'arat'a p'ema p'aneedap'edaa. Mägã oo p'aneedak'ari, taipa o-ia nepirijida na Macedoniadepema ijãapataarãmaa. Mägã ùridak'ari, ãrapa auk'a k'aripa k'inia p'aneejida.

³ Maperãpi taipa Macedoniadepema ipemaarã omé auk'a pëiruta Tito ome, parãpa ãramaa ak'ipidamerã wãara oojida taipa jaradak'a. Mia k'inia bi ma p'arat'a p'e iru p'anadamerã, aramãgã tee pëidait'ee.

⁴ Mi jãma panak'ari, awaraa Macedoniadepema ipemaarã auk'a cheruta pirã mi ome mäk'aapa parãpa waide ooda-e pirã taipa jaradak'a ãchimaa, tai k'ira nejasia p'aneedai; parã jida ichiaba.

⁵ Mapa mia chupiria iidiji Titomaa iru chi apema ipemaarã ome mi naa wãdamerã. Mägã ãrapa parã k'aripadai parãpa k'isia iru p'anadap'edaak'a; p'arat'a jõmaweda p'e iru p'anadamerã mi panaru misa. Mägã ichiaba apidaapa jarada-e pai mia parãmaa teepida. Mia k'inia bi parãpa t'ari pia teedamerã pãchia tee k'iniata.

⁶ jk'irãpati! Eperãpa eujã ma-ãriide ne-uuk'ari, mak'iaara ewa-e. Jõdee chi eujã waibiade ne-uu bipa waibia ewapari.

⁷ Eperã chaachaa teepia bi ichi t'ãride k'isia bik'a. Teeik'araa bi teeamaa bide wa awaraapa irumaa teepi bairã. Tachi Ak'õrepa chi t'ari pia teepari k'inia iru bi.

⁸ Parãpa mägã t'ari piapa teeruta pirã, Tachi Ak'õrepata parã k'aripai iru p'anadamerã te, chik'o mäk'aapa p'aru. Ma awara irua k'aripai audupiaara iru p'anadamerã k'aripadait'ee awaraarã parã k'ãyaara chupiriara chedee.

⁹ Tachi Ak'õre chonaarãwedapema ùraa p'ãdade jara bi:

'Eperã t'ari pia bipa ne-inaa pia oopari chupiria beerãmaa t'ari pia bairã. Maperãpi Tachi

 Ak'õrepa mägã ichita pia ak'ipariit'ee.'

(Sal 112.9)

¹⁰ Tachi Ak'õre, chi net'atau oodapa ne-uu chaupipari, jõmaarãpa iru p'anadamerã k'odait'ee. ¿Audupiaara teei-ek'ã chi t'ari pia p'anãrãmaa ãchia awaraarã k'aripadamerã?

¹¹ Tachi Ak'õrepa mägã oopari perã, parãmaa auk'a teeit'ee, parã auk'a t'ari pia p'anadairã. Mägã parãpa waibia iru p'anadait'ee tai ome tee pëidait'ee Judeadepema chupiria beerãmaa.

Mãpai o-iaapa ãchia gracias jaradait'ee Tachi Ak'õremaa ma p'arat'a tai juadepema jitadak'ari.

¹² Mägã parãpa k'aripadait'ee ãrapa iru p'anadamerã k'odait'ee mäk'aapa jidait'ee. Mamãda ichiaba k'aripadait'ee ãrapa Tachi Ak'õremaa gracias jaradamerã.

¹³ Ma awara nãgã pia tee p'anipa awaraarãmaa mäk'aapa ãramaa, k'awaadait'ee parãpa Jesucristode wãara ijãapata mäk'aapa oo k'inia p'ani irua oopi bik'a.

¹⁴ Ichiaba ãrapa parã k'awa k'inia p'anadait'ee mäk'aapa it'aa t'ã k'inia p'anadait'ee parã pari, Tachi Ak'õrepa parã mägã k'aripapari perã.

¹⁵ Gracias jaradãma Tachi Ak'õremaa irua jõmaarã k'ãyaara ne-inaa pipiara bi teeda perã, ichi warra pëik'ari tachi k'aripade. Pedee wëe pik'a p'ani ma pari irumaa gracias jaradait'ee.

10

Pablopa jarada ichi wãara Cristopa pëida

¹ Irá mi, Pablopa pará ũraait'ee Cristopa ũraadak'a na eujáde nipak'ári. Irua t'ári pia, k'ítrauee ũraaji. Mia k'awa bi pará t'áidepema ũk'uruurápa jara p'ani mi waawee pik'a bi pará k'írapite bak'ári, jōdee k'art'a p'ák'ári, audú itria pedee jarapari.

² ¿Máirápa jara p'ani-ek'á michi k'ísiadoopapai jaratee nipapari, jarateepataarā jīp'aarāpa oopatak'a? Mapa parāmaa mia enenee nībi máirā ik'aawaapa uchiadamerā mi jāma pai naaweda. Māga jara bi mia wāara āchi itriait'ee perā, Ak'ōrepa mimaa māgá pedeepiru pirā.

³ Wāara, tai na eujáde p'anapata eperāarā jīp'aarāk'a. Mamīda máirāk'a tai aupedeedak'aa.

⁴ Máirā pedee wēsaa, imeraa pedeeepata. Mamīda tai jīp'a pedeeepata Ak'ōrepa pedeeipi bik'a. Māgá jōpipata jōma āchia k'isia iru p'ani Cristode ijāapataarā ijāa amaapidait'ee.

⁵ Taipa jōpipata āchia seewa jarapata, Ak'ōrepa tai it'aideepa wāarata jarak'ári. Ma awara Ak'ōrepa tai k'aripapari p'anaudamerā jōma āchia Cristo āpíte seewa jarapata. Māgá āchia wāara k'awaadaai Ak'ōrepa k'isia iru bada ooit'ee Cristo k'ap'ia pari. Ichiaba taipa Cristopa ooda āchi-it'ee jarapata, āchia auk'a wāara irude ijāadamerā.

⁶ Mamīda māgá ijāa k'iniada-e p'ani pirā, āchi t'ári p'uapida Ak'ōrepa oopi bik'a. Taipa māga oodait'ee parāpa ak'ipidak'ári wāara oo k'inia p'ani taipa jara p'anik'a.

⁷ Parā Corintodepemaarāpa eperāarā írīpai ak'ipata. Āchi k'ítra ak'ipata māik'aapa āchia audua pedee jara jōni ũripata, āchi t'áride iru p'ani k'awa k'inia p'anada k'áyaara. ¿Māga-ek'á? Parā t'áidepema k'isia bi pirā ichita wāara Cristopa pēida jarateemerā, auk'a k'awaapia bi tai jida Cristopa pēida.

⁸ K'ítra nejasia-ee mia nāga jarait'ee. Tachi Waibiapa wāara jarapari tai it'aideepa māik'aapa parā biji tai jua ek'ári, taipa parā k'aripadamerā iru pari. Mapa taipa maarepida parāmaa ijāa amaapidak'aa. Jīp'a k'aripapata pipiara Cristode ijāadamerā.

⁹ Mia parā p'erapi k'inia-e bi k'art'a p'ādade pedee bipa.

¹⁰ ¿Mi āpíte pedeeepataarāpa jara p'ani-ek'á: “Pablopa k'art'a parāmaa p'ák'ári, audú itria pedee jarapari. Mamīda ichi parā k'írapite bak'ári, waawee pik'a nībeeparida” a jōni-ek'á?

¹¹ Máirápa k'awaadaipia bi āchia jaradak'a, mia wāara itria pedee jarait'ee, mamīda āchi k'írapite panak'ári.

¹² Taipa ooda-e āchia oopatak'a. Āchia māgapata: “Taipa jara p'anik'a, Cristopa pēida eperāarā māgá p'anadaipia bida” apata. Māpai āchi pitapai māgapata: “Táipata jōmaarā k'áyaara Ak'ōre net'aa pipiara k'awa p'anida” apata. Máirāpa awaraarā ak'ida-e Tachi Ak'ōrepa ak'iparik'a. Irua k'awapari eperā t'áride iru bi. Jōdee āchia írīpai ak'ipata. Chi māgá oo p'anirā k'isia k'awada-e p'ani.

¹³ Tachi Ak'ōrepa k'awa bi tai t'áride iru p'ani. Taipa pida ichiaba k'awa p'ani. Iruata tai pēiji judio-eerā t'áidee Cristopa ooda jarateede chi waide ũrida-ee p'anirāmaa. Maperāpi parā t'áide jaratee nipajida. Oojida Ak'ōrepa oopidak'a.

¹⁴ Ak'ōrepa tai parāmaa pēi-e pada paara, maarepida jarateeda-e pak'aji. Mamīda māga-e paji. Irua tai naapiara pēiji parā t'áidee, jarateedamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee.

¹⁵ Mamīda ¿mi āpíte pedeeepataarāpa jara jōni-ek'á āchiata Ak'ōre net'aa pia jarateepata? Māga jarapata parāpa āchi mi k'áyaara pipiara ak'idamerā. Taipa māgá oodak'aa. Jīp'a taipa k'inia p'ani parāpa pipiara k'awa k'inia p'anadamerā Cristopa parāmaa oopi k'inia bi. Māga k'awaadak'ári māik'aapa wāara oodak'ári irua oopiparik'a, parāpa tai audupiara k'aripadai na mimia ome.

¹⁶ Tai māgá k'ariparuta pirā, parā t'áideepa t'imipiara wāda jarateede. T'iu k'iniada-e awaraa jarateepataarā mimia p'anīmāi, tai nīpada-e perā awaraa jarateepataarā nipapatak'a. Āchia ne-inaa ooda-eeta jara nipapata ne-inaa oodak'a.

¹⁷ Tachi Ak'ōre Ũraa p'ādade jara bi:

'Eperāpa jara k'inia bi pirā ichiata ne-inaa k'awaara bi awaraarā k'áyaara, māga jaraipia bi ichia k'awa bair' Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'ipari.'

(Jer 9.23-24)

¹⁸ Parāpa chi pedee audua pedeeperi pia ak'idaik'araa bi. Jīp'a pia ak'idaipia bi eperā Tachi Ak'ōrepa pia ak'ipari.

11

Pablopa jarada ichi āpíte pedeeepataarā Cristopa pēida-e

¹ Irá mia k'inia bi parāpa choodamerā mi k'isia k'awa-ee pik'a pedee bi misa. Mi chupiria k'awáati. Mamīda māgá pedeei naaweda, mia nāga jara k'inia bi.

² Tachi Ak'ōrepa parā k'inia iru bik'a, mia pida parā k'inia iru bi. Ara eperāpa ichi k'au jiwaaparik'a iru araa pai naaweda chi imik'ítra ome, māga pik'a mia parā jiwaa pik'apari. K'inia bi Cristodepai ijāadamerā mia parāmaa jarateedak'a.

³ Mamīda mia waawee bi Netuara Poro Waibiapa chi naapiara wēra Eva k'ūradak'a, parā jida auk'a k'ūrai jīak'aapa. Irua imeraa pedeeji Evamaa taama it'aideepa, Evapa Tachi

Ak'õrepa jarada ijãa amaamerã. Irã auk'a parãmaa imeraa pedee bi mi ãpite pedeepataarã it'aidēpa, parã Cristode ijãa ama wãdamerã.

⁴ Jarateepari tai awara parã t'ãide panak'ãri, ¿parã k'ĩiri ãesaa p'ani-ek'ã ùridait'ee mãgipa jara bi? Parã mãga p'ani, mãgipa jaratee ni mĩda Jesús awara bi taipa jarateedap'edaa k'ãyaara. Ichiaba mãgã ùri k'iniã p'ani, mãgipa jaratee bi mĩda Tachi Ak'õre Jaure awara bi taipa jarateedap'edaa k'ãyaara. ¿Taipa parãmaa jarateeda-e pajik'ã Cristopa tachi o k'achiadeepa k'aripa atapari iru piuda k'aurepa? Mãga bita, ¿sãap'eda parãpa ùri k'iniã p'anima mãgipa jaratee bi?

⁵ Parãpa mãgĩ 'Cristopa pẽida pipiara bi' chi k'õp'ãyoorã ome pipiara ak'i p'ani mĩda Ak'õrepa pẽida k'ãyaara, mia ãchi mãga ak'i-e. Mi ãchi k'ãyaara ek'ariara bi-e, Ak'õrepa mi na mimia oode pẽida perã.

⁶ Wãara, mia pedee wẽsaa pedeeek'aa ãchia oopatak'a. Mamĩda pia k'awa bi mia jaratee bi. Parãpa pia k'awa p'ani taipa ichita ne-inaa jõmaweda k'ira jip'a jarateepata.

Pablopa Corinto pidaarã juadepema p'arat'a jita k'iniã-e pada

⁷ ¿Parãpa k'ĩsia p'anik'ã mia ne-inaa k'achia ooji parã juadepema p'arat'a jita-e pak'ãri? Parã t'ãide bak'ãri, nichĩ juadoopa mimia bapachi p'arat'a jitait'ee chik'o-it'ee. Jõdee mia Tachi Ak'õre pedee pia jarateeeji parãpa pipiara k'awaadamerã Cristopa parãmaa oopi k'iniã bi. Jaratee-e paji parã p'arat'a jita k'iniãpa.

⁸ Ma k'ãyaara p'arat'a jitaji awaraa ijãapataarã juadepema. ãra p'arat'a jãri pik'a ataji parã k'aripait'ee.

⁹ Wãara parã t'ãide bak'ãri, p'arat'a wa ne-inaa wẽ-e pak'ãri, mia parãmaa maarepida iidi-e paji. Macedoniadepema ipemaarã mimaa chedak'ãri, mi k'aripajida. Mamĩda mia parãmaa iidi-e paji mãik'aapa iidi-e pait'ee waya parã ak'ide wãk'ãri.

¹⁰ Mia wãarata jara bi Cristopa wãarata jaradak'a. Acaya eujãdepema apidaapa mia jarada awara mimaa oopida-e pait'ee.

¹¹ K'ĩsianãati mia parã p'arat'a jita k'iniã-e paji, parã k'iniã-e bada perã. Tachi Ak'õrẽpata k'awa bi mia parã k'iniã iru bi.

¹² Mia parã p'arat'a jita k'iniã-e nãga perã. ¿Mi ãpite pedeepataarãpa jara p'ani-ek'ã ãchi wãara Cristopa parãmaa pẽida, parãpa p'arat'a p'aapata perã ãchi mimia pari? P'arat'a iidi wãpata ãchi wãrutamaa. Mamĩda taipa mãga oodak'aa. ¿Jara p'ani-ek'ã ãchi auk'a p'ani tai ome? Mamĩda taipa p'arat'a iididak'aa tai jarateepata pari.

¹³ Mãgee eperãarã Cristopa pẽida-e. ãchita Cristopa pẽidada a p'ani mĩda, mãga p'ani-e. Jip'a k'ũrayaa p'ani. Seewata jaratee nipapata Cristopa pẽida eperãarãk'a.

¹⁴ Parã p'era pik'a p'anadaik'araa bi k'awaadait'ee ãchia mãgã k'ũra nipapata. Netuara Poro Waibia seewata it'aripema ángel k'ira wãree pik'a padaipari eperãarã k'ũrait'ee.

¹⁵ Mãgã ichi mimiapataarã auk'a seewata Cristopa pẽidak'a padaipata. Mãga oopata eperãarãmaa ijãapudait'ee ãchia jara p'anik'a oodaipia bi Ak'õre eujãdee wãdait'ee. Mamĩda ma jara p'ani k'aurepa Tachi Ak'õre ewari waibia ewate irua mãgĩrã miapiit'ee, iru k'irapite panadak'ãri.

¹⁶ Waya chupiria iidiit'ee parãpa mi pedee ùridamerã. Parãdepema ùk'uruurãpa mi k'ĩsia k'awa-ee pik'a ak'i p'ani mĩda, mi ita-aria pedeepti.

¹⁷ Tachi Waibiaa mimaa jarapi-e mia irã jarait'ee. K'ĩsia k'awa-ee pik'a mia nãgĩ pedee audua pedeeit'ee ma seewa jarateepataarãpa oopatak'a.

¹⁸ Mãgĩrãpa jarai awaa p'anadairã ãchia oo p'ani, mia auk'a jarait'ee mia ooda.

¹⁹ Mãgĩrãpa parã k'ĩsia k'awaa p'anida a jõnapata. ¿Mãga-ek'ã? Mamĩda parã pia choopata ùridak'ãri ma k'ĩsia k'awa-ee beerãpa jara jõni.

²⁰ Wãara pia choopata ãchia parã chok'a p'ani mĩda ãchi esclavoorãk'a. Ichiaba choopata ãchia parã k'ũra p'ani mĩda imeraa pedee p'anipa, p'arat'a teedamerã maa-e pirã ijãadamerã ãchia jaratee p'ani. Ichiaba mãgã choopata ãchi audua nida mĩda pãchi t'ãide, k'ĩsia p'anadairã parã k'ãyaara ne-inaa jõma pipiara k'awa p'ani. Ma awara parã mãgã choopata ãchia parãmaa ik'achia jara p'ani mĩda.

²¹ Mi k'ira nejasia pik'a bi taipa mãga ooda-e p'anadap'edaa perã parãmaa wãdak'ãri. Mamĩda tai waawee pik'a p'anadairã, mãga ooda-e paji. ¿Wãara-ek'ã?

frata mi k'ĩsia k'awa-ee pik'a pedeeit'ee. Mi ãpite pedeepataarãk'a mia ooda jarait'ee.

Pablo chupiria nĩbada Jesucristopa pẽida perã

²² Ma seewa jarateepataarãpa mãgapata: "Tãipata hebreo pedee pedeepata." Mi jida auk'a. Ichiaba mãgapata: "Taita Ak'õre eperãarã; Israel pidaarã." Mi jida auk'a. Mãgapata: "Taita Abrahamdeepa uchiadap'edaarã." Mi jida auk'a.

²³ ¿Jarapata-ek'ã? "Taita Cristo-it'ee mimiapata." Mi ãchi k'ãyaara Cristo-it'ee pipiara mimiapari. frata mi eperã k'ira k'awa-ee bik'a pedeemaa bi. ãchi k'ãyaara mi audupiara

ne-inaa k'achia p'asapari: Cristode ijāadak'aa beerāpa mi carcelde t'i nībijida; mi wi iru p'anajida; mi perá piuji.

²⁴ Mi wāda joisomaa wāru chaa judiorā waibiarāpa mi wipipachida. Wāda treinta y nueve wijida soopa.

²⁵ Wāda ōpee wāru chaa Roma pidaarā waibiarāpa mi pak'urupa wipijida. Wāda abaade mi perá piuji judiorāpa māupa mimaa bat'adak'āri. P'usade wāda ōpeede barco pirubaaidachi māik'aapa ma wāda abaade barco pirubaap'eda, tok'esá mi pak'uru īri bataudachi k'āima aba.

²⁶ Mi ode wā nide perá nāgá piuji: to choma nībide sīa wāde; nechiapataarāpa mi net'aa chia ata cherutade; michi auk'arā judiorāpa mi wawamaa p'anide; judio-eerāpa mi p'ua oomaa p'anide. Ma awara p'uurude bide māik'aapa eperāarā p'anadak'aamāi ode wāde, mi jirijida peedait'ee. P'usade wādade nāumiapa barco atadachi. Edaare Cristode ijāapatada apataarāpa paara pedee k'achia jarajida mi āpīte, mia jarateepari perā ūraa chiwidi Moisepa p'āda k'āyaara.

²⁷ K'āima chok'ara mi īik'aa paji māik'aapa p'oyaa k'āi-e paji mimia nībipa maa-e pirā jaratee nībipa. Edaare jarrapisia nībaji maa-e pirā opisia. Ewari chok'ara mi nek'o-e paji. Ma awara jīsua nībaji, p'aru pia wēe bada perā.

²⁸ Ma ne-inaa k'achiade māik'aapa awaraa ne-inaa k'achia mia nama jara-e bide, mi ichita k'īsia nībaji ijāapataarā bee chaa, ārapa ijāa amaadai jīak'aapa.

²⁹ Ijāapari aba juatau wēedaru pirā, mi jida māgadaipari. Jōdee awaraapa ma ijāapari p'ek'au k'achiade baaipiru pirā, mi k'īraudaipari māgá ome.

³⁰ Mi pedee audua wāra jara k'īnia bi pirā, māgara jarai mi juatau wēe bada, ijāadak'aa beerāpa mi miapidait'ee pak'āri.

³¹ Tachi Ak'ōre, Tachi Waibia Jesucristo Ak'ōrepa k'awa bi mi seewa-e bi na jōma jarak'āri. jōmaarāpa irumaa ichita o-īa it'aa t'īdaipia bi, irua ne-inaa jōmaweda oopari perā ichi juapa!

³² Wāra mi Cristode ewaa ijāa bak'āri, Tachi Ak'ōrepa mi uchiapiji mi miapidait'ee p'anadap'edaarā juadeepa. Māga paji mi Damasco p'uurude bak'āri. Rey Aretapa jaraji ma p'uuru pidaarā ak'īparimaa p'uuru jīa paraa bidamerā mi jita atadait'ee.

³³ Mamīda mi k'ōp'āyoorāpa mi k'aripajida. K'oraa choma bide t'ī atajida māik'aapa chi p'uuru ik'aawa t'īak'au jēra bi uria badadeepa mi irabai pēijida. Māgá mi mairā juadeepa uchijai.

12

Tachi Ak'ōrepa Pablomaa unupida

¹ Michi k'īnia ne-inaa awaraa nepirīt'ee, parāpa k'awaadamerā michi ituaba na mimia p'oyaa ook'aa. Jarait'ee Tachi Waibia unupida mimaa k'āimok'araa pik'a bide. Ne-inaa eperāarāpa waide k'awada-e p'anadap'edaa mimaa k'awaapiji.

²⁻³ Mia Cristode ijāapari k'awa bi. Catorce años paru Tachi Ak'ōrepa iru ateeji ichi eujādee. K'awa-e bi sāgá wāji, k'ap'īade wa jauredapai. Tachi Ak'ōrepata k'awa bi. Iru māgá ateeji ichide wāra ijāa bada perā.

⁴ Mama it'ari bide irua ūriji ne-inaa Tachi Ak'ōrepa apidaamaa jarapik'aa.

⁵ Pedee audua wāra jara k'īnia bada paara, mia waapiara ma it'aa wādade jarak'āji. Mamīda jīp'a jara k'īnia bi michi ituabaapa p'oyaa oo-e pada.

⁶ Ak'ōrepa mimaa unupida audua jarak'āji, k'īra k'awa-ee pik'a, wāra mia māga unuda perā. Mamīda mia māga oo-e pait'ee. K'īnia-e bi awaraarāpa mi pia ak'idamerā, Ak'ōrepa ichi eujā mimaa unupida perā. Ma k'āyaara k'īnia bi mi pia ak'idamerā mia jaratee bi k'aurepa māik'aapa mi t'āri pia bi k'aurepa jōmaarā ome.

⁷ Ma awara audua banaamerā ma ne-inaa pi-ia unuda k'aurepa, Tachi Ak'ōrepa mi miapiji Netuara Poro Waibia eere bi juapa. Ne-īri tachi k'ap'īade awa nībik'a, māga pik'a ma netuarapa mi miapipari. Māgá mia nībide, maarepida mi pedee audua pedee-e bi, michi ituaba aideepa p'oyaa uchīa-e bairā.

⁸ Chupiria iūida ōpee enenee nībaji Tachi Waibiaamaa mi waa māgá miapinaamerā.

⁹ Mamīda irua p'anauji: "Māga-eda aji. Mia pi k'aripait'eeda aji, choomerā. Pi chupiria nībak'āri māik'aapa choo-e pak'āri, mia pi k'aripait'eeda aji, choomerā." Tachi Ak'ōrepa māga jarada perā mi k'īra nejasia-e bi jarait'ee mi chupiria nībada. Māgá jarai Cristopa mi k'aripapari perā choomerā.

¹⁰ Wāra t'āri o-īa bi Cristo k'aurepa mi nāgá chupiria nībak'āri: mimaa awaraarāpa ik'achia jaradak'āri; net'aa wēe bak'āri; mi imiatee iru p'anadak'āri; mi k'īsia nībak'āri; māgá nībak'āri. Māgá t'āri o-īa bai k'awa bairā michi ituaba p'oyaa choo-e pak'āri, Cristopa mi k'aripait'ee.

Pablomaa Corintodepema ijāapataarā k'īnia iru bada

¹¹ Parā k'aurepa mi eperā k'īra k'awa-ee pik'a pedee audua pedeemaa bi. Parāpata mi t'o p'anadaipia bi, michi itu t'o bai k'āyaara. Mi maarepida ek'ariara bi-e ma Cristopa pēida apataarā k'āyaara, āchia mi k'awada-e p'anida a p'ani mīda.

¹² ζParāpa k'īrāpada-e p'anik'ā Tachi Ak'ōrepa ooda mi k'ap'ia pari parā t'āide nipak'āri? Ma ooda k'aurepapai parāpa ijāadaipia bi mita wāara Cristopa pēida. Mamīda māga ooda-e paji. Mi k'ap'ia pari Tachi Ak'ōrepa oo bi misa ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa, mi choopachi parādepema ūk'uruurāpa mimaa imiateedap'edaa.

¹³ Jōma mia ooda apemaarā ijāapataarā t'āide auk'a ooji parā t'āide. ζK'īsia p'anik'ā parā apemaarā ijāapataarā ek'ariara p'ani, mia parā juadepema p'arat'a jita-e pada perā? Māga k'īsia p'ani pirā, jmi perdonāati!

Pablo waya Corinto pidaarā ak'ide wāit'ee bada

¹⁴ ζŪriti! Na wārūpa parāmaa wāda ōpee pait'ee. Et'ewa jaradak'a mia maarepida iidi-e pait'ee parā juadepema. Parā p'arat'a k'īnia-e. Jīp'a k'īnia bi parāpa wāara Cristode ijāadamerā. Warrarāpa āchi ak'ōreerā ak'idak'aa. Ak'ōreerāpata āchi warrarā ak'ipata.

¹⁵ Mi parā ak'ōrek'a bairā, mia iru bi jōmaweda teei, michi k'ap'ia paara, t'āriipa parāpa Cristode ijāadamerā. Mia parā māgā audú k'īnia iru bi. Jōdee parāpa mi mak'iaara k'iniada-e iru p'ani. ζWāara-ek'ā?

¹⁶ Wāara mia maarepida p'arat'a iidi-e paji parā t'āide bak'āri. Mamīda ζmi āpite pedee-pataarāpa jara jōni-ek'ā mia parā k'ūrāji?

¹⁷ ζParāpa k'īsia p'ani-ek'ā mia parā k'ūrāji mi k'ōp'āyoorā pēida k'aurepa? ζMamīda māga-e!

¹⁸ Wāara mia chupiria iidiji Titomaa parā ak'ide wāmerā māik'aapa iru ome awaraa ipema pēiji. Mamīda parāpa pia k'awa p'ani Titopa parā k'ūra-e paji, iru auk'a mik'a t'āri pia bapari perā parā ome. Auk'a parā k'ariipa k'īnia p'anapata.

¹⁹ ζParāpa k'īsia p'anik'ā mia ma jōma jara aupada jarāji p'anaut'ee mi āpite pedee-pataarāmaa, māgā parāpa mi pia ak'idamerā? Māga-e. Tachi Ak'ōrepa k'awa bi mi t'āride iru bi, Cristo mi ome bapari perā. Iruata mimaa māga jarapiji. Ipemaarā k'iniarā, mia ma jōma jarāji parā k'aripait'ee pipiara Cristode ijāadamerā.

²⁰ Mamīda waawee bi mi jāmaa wāk'āri, parā māga unu-e pai jīak'aapa. Wāara parā waide pia ijāada-e p'ani pirā, parāpa ichiaba mi unu k'iniada-e p'anadai. Mi jāma panak'āri, unu k'īnia-e parāpa nāga oomaa p'ani: nepira jirīmaa chīara ome; chīara k'īra unuamaa net'aa k'aurepa; k'īrau jōni chīara ome; jōma k'īa jōni pāchi-it'ee; ik'achia jaramaa chīaramaa maa-e pirā chīara āpite pedeemaa; audua jōni; pariatua ne-inaa oomaa p'ani.

²¹ Ma awara mia waawee bi mi jāmaa wāk'āri, Tachi Ak'ōrepa mi waya k'īra nejasi-āpiit'ee, parāpa waide k'achia oo amaada-e p'anadairā. Wāara mi jēdariit'ee unuru pirā parādepemaarā ūk'uru at'āri k'īsia k'achia nipapata, k'īra nejasia wēe. ζParā at'āri wēraarā ome pariatua k'āi jōni-ek'ā, waide oo amaa k'iniada-e p'anadairā parāpa naawedapema k'achia k'īra t'ādo oopatap'edaa?

13

Pablopa jarada ichia ooit'ee bi Corinto p'uurude

¹ Mia et'ewa jaradak'a nāgī wārūpa parā ak'ide wāda ōpee pait'ee. Jāma panak'āri, parā at'āri k'achia p'ani pirā, mia ooit'ee Tachi Ak'ōre Ūraa chonaarāweda p'ādade jara bik'a:

'Eperāpa chīara imiateek'āri, iru miāpini naaweda, irua k'achia ooda unudap'edaa' ome wa ōpee jirīdaipia bi, auk'a jaradamerā ārapa unudap'edaa.' (Dt 19.15)

² Mi parāmaa wāda omeede jarāji chi k'achia oo p'anadap'edaarāmaa mia āchi chupiria k'awa-e pait'ee, ma k'achia oo amaada-e p'ani pirā, mi pai naaweda. frā jōmaarāmaa mia jara pēiru wāara āchi chupiria k'awa-e pait'ee mi jāma panak'āri.

³ Parāpa k'īnia p'anida a p'ani mia ak'ipimerā Cristopa pedeeperi mi k'ap'ia pari. K'awaadait'ee mi jāma panak'āri. Cristo eperā juatau wēe bik'a bi-e. Jōma oopari ichia k'īnia bik'a, jōmaarā k'āyaara waibiara bairā. Māgā auk'a ooit'ee parā t'āide, k'achia oo amaada-e p'ani pirā.

⁴ Wāara iru juatau wēe pik'a baji kurusode piuk'āri. Mamīda ĩrā ichita chok'ai bi Tachi Ak'ōrepa iru chok'ai p'irabaipida perā. Tai jida juatau wēe pik'a p'ani. Mamīda iru ome araa p'anapata perā, ichiaba ichita chok'ai p'anapataadait'ee iru ome. Maperā taipa parā nepira ak'idai irua k'aripak'āri.

⁵ Pia k'īslati parā t'āri chaachaa. ζWāara Jesucristode ijāapatak'ā? Māgā ijāa p'ani pirā, k'awa p'ani Cristo bapari parā ome. Mamīda p'oyaa ooda-e p'ani pirā irua oopi bik'a, wāara iru ba-e parā ome. ζWāara-ek'ā?

⁶ Parāpa taipa oopata pia ak'idak'āri, k'awaadai wāara Cristopa tai pēiji, taipa oopata perā irua oopi bik'a.

⁷ Mamīda parāpa tai at'āri ak'ida-e p'ani mīda Cristopa pēidak'a, taipa it'aa iidimaa p'ani Tachi Ak'ōrepa parā k'aripamerā ne-inaa k'achia oonaadamerā. Iidida-e irua parā t'āri p'uapimerā tai juapa. Jip'a iidi p'ani parāpa ne-inaa pia oodamerā irua ichideerāmaa oopi k'inia bik'a. Māga ooruta pīrā, taipa apida t'āri p'uapida-e Tachi Ak'ōrepa taimaa oopiparik'a.

⁸ Wāara Tachi Ak'ōrepa tai pēipari itriadamerā chi p'ek'au k'achia oopataarā ijāapataarā t'āide p'ani. Mamīda māgiirāpa Ak'ōremaa chupiria iididak'āri, ma k'achia oo amaa p'ani pīrā, māgā itriada-e pait'ee, Ak'ōrepa chi chupiria iidirutaarā p'ek'au k'achia wēpapipari perā.

⁹ Tai o-īa p'ani Tachi Ak'ōrepa tai pēi-e pak'āri ijāapataarā itriade. Mapa irumaa iidi p'ani parāpa pipiara ijāadamerā māik'aapa oodamerā Cristopa oopi bik'a.

¹⁰ Ma-it'ee mia na k'art'a parāmaa p'āji mi wāi naaweda. Mia parā itria k'inia-e bi māik'aapa apida t'āri p'uapi k'inia-e bi, Ak'ōrepa mīmaa māga oopi bi mīda. T'āri p'uapii k'āyaara, mia parā k'aripa k'inia bi pipiara ijāadamerā. Ma-it'ee p' Tachi Ak'ōrepa mi parāmaa pēiji.

Pablopa jarada na k'art'a p'ā aupa wāde

¹¹ Irā ipemaarā, na k'art'a aupa k'inia bi. K'inia bi parā o-īa p'anapataadamerā māik'aapa ne-inaa jōmaweda oo k'inia p'anapataadamerā Cristopa oopi bik'a. T'āri auk'a, k'āiwee, chik'inia p'anapatāati mia ūraadak'a. Māgā Tachi Ak'ōrepa parā pia ak'iit'ee, irua eperāarā k'āiwee p'anapipari perā māik'aapa chik'inia p'anapipari perā.

¹² Ipemaarā ome chik'inia saludaapatāati parāpa ichita oopatak'a. Nāpema Cristode ijāapataarāpa parāmaa salude pēiruta.

¹³ Taipa k'inia p'ani Tachi Waibia Jesucristopa parā k'aripamerā. Ichiaba k'inia p'ani Tachi Ak'ōrepa parā chik'inia p'anapimerā māik'aapa Tachi Ak'ōre Jaurepa parā jōmaarāmaa k'awapimerā wāara Cristodeerā.

Māgapai paji.

GÁLATAS

San Pablopa K'art'a P'áda Galacia Eujãdepema Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'áji. Na k'art'ade Pablopa k'irãpapi bi Galacia eujãdepema ijãapataarãmaa, ichiata áchi t'áide naapiara jaratee nipapachi Jesucristopa ooda áchi o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. P'anau bi judiorã, chi mama jarateepataarãpa Cristode ijãapataarã tauchaa bipidaipia bi áchi imik'iraarã k'ap'iade maa-e pirã atuadait'ee. Pablopa jip'a jara bi eperãarã it'aa wãdait'ee wãara Cristode ijãapata perãpai.

Salude jarap'eda, naapiara Pablopa ma Galacia eujãdepema ijãapataarã itria bi Cristodepai ijãadai k'áyaara, awara ijãa k'inia p'anadairã (cap. 1.1-10). Jara bi wãara ichi Jesucristopa jirit'erada mãik'aapa pëida ichi úraa jarateede; awaraa Cristopa jirit'eradaarã Jerusalende p'anirãpa irua jarateepata pia ak'ipata (caps. 1.11-2.21); sãap'eda Cristodepai ijãapataadaipia bi mãik'aapa sãap'eda jiridaik'araa bi oodait'ee Moisepa p'ãdade jara bik'a, Ak'õrepa ára pia ak'imerã (caps. 3.1-4.31). Úraa bi jip'a oopataadamerã Cristopa oopi bik'a mãik'aapa chik'inia p'anapataadamerã (caps. 5.1-6.10). T'ëepai jara bi Tachi Ak'õrepa eperãarã pia ak'i-e, áchi k'ap'iade tauchaa iru p'anadairã maa-e pirã wëe p'anadairã. Jip'a pia ak'ipari t'ári chiwidi pik'a p'anadak'ári Jesucristode ijãapata k'aurepa (cap. 6.11-18).

Salude pëida

¹ Mi, Pablopa na k'art'a p'áru parã Galacia eujãdepema Cristode ijãapataarãmaa. Eperãarãpa mi jirit'erada-e paji. Ichiaba mi pëida-e paji. Tachi Ak'õre, Cristo chok'ai p'irabaipidapata mi jirit'eraji mãik'aapa Cristopa mi pëiji.

² Jõma tachi ipemaarã Cristo k'aurepa nama mi ome auk'a p'anirãpa salude pëiruta parã Cristode ijãapataarã it'aa t'ipata chaa.

³ Taipa it'aa iidipata Tachi Ak'õre Tachi Waibia Jesucristo ome parã pia ak'i p'anadamerã. Mãgã k'áiwëe p'anapataadait'ee.

⁴ Tachi Ak'õrepa k'isia iru badak'a Cristo piuji tuchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Ichi ita-aria peepiji tachi k'aripa atait'ee na p'ek'au eujãdepemaarãpa k'achia oopatadeepa.

⁵ Maperã ichita it'aa t'idáma Tachi Ak'õremaa jaradait'ee iru jõmaarã k'áyaara t'ári piara bapari. Amén.

K'irak'aupai ijãadai awaraarãpa jaratee p'ani

⁶ Mamída mi p'era pik'a bi taarã-e weda parãpa ijãa amaadaruta perã Tachi Ak'õrepa k'isia iru badade ooi't'ee Cristo k'ap'ia pari. Iru k'ap'ia pari Tachi Ak'õrepa parã chupiria k'awaaji mãik'aapa jiriji irude ijãadamerã mãik'aapa it'aa wãdamerã. Mamída parãpa mãga ijãa k'iniada-e p'ani. Ma k'áyaara ijãa k'inia p'ani awaraa ne-inaa k'aurepa it'aa wãdai.

⁷ ¡Mamída mãga-e! Eperãarã úk'uruurãpa parãmaa k'isia awara-awaraapiruta. Mãirãpa ne-inaa awara jaratee k'inia p'ani, Tachi Ak'õre pedee pia jarateedai k'áyaara.

⁸ Mapa taipa wa it'aripema angeleerãpa paara jarateeruta pijida taipa naaweda jarateeda awara, Tachi Ak'õrepa mãirã atuapiipia bi.

⁹ Parãpa ijãajida taipa naaweda jarateedap'edaa. Mapa mia waya jarai ma et'ewa jarada. Abaapa jarateeru pirã taipa Cristode jarateeda k'áyaara awara, mãgi atuaiipia bi.

¹⁰ Mia jara k'inia-e bi eperãarãpa mi pia ak'idamerã mia jaratee bi k'aurepa. Mãga ooda paara, p'oyaa oo-e pak'aji Cristopa oopi bik'a. Cristode ijãa naaweda, mãga ooji mída, írá jip'a na mimia oo k'inia bi Tachi Ak'õrepa oopi bik'a, iruata mi pia ak'imerã.

Tachi Ak'õrepa Pablo jirit'erada Jesupa ooda jarateemerã

¹¹ Ipemaarã Cristo k'aurepa, mia nõga k'awapi k'inia bi parãmaa. Mia Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee parã t'áide jaratee nipak'ári, jaratee-e paji michi k'isiadoopa

¹² maa-e pirã awaraapa mimaa jarateeda. Jara-e paji eperãpa jara pëida. Jip'a jaraji Jesucristopa mimaa k'awapida.

¹³ Parãpa k'awa p'ani mia ooda at'ári judiorãpa ijãapatade ijãa bak'ári. Tachi Ak'õredeerã audú jiri nipapachi peeit'ee, mãirã jõpi k'inia bada perã.

¹⁴ Maapai judiorãpa ijãapata audupiara k'awaa wãji, mi ome año auk'a iru p'anadap'edaarã k'áyaara. Jõmaarã k'áyaara pipiara oo k'inia baji judiorãpa oopata, chonaarãweda úraapatap'edaak'a.

¹⁵ Mãga baji mída, írá mia k'awa bi Tachi Ak'õrepa k'isia iru baji mi jirit'erait'ee oomerã ichia oopi bik'a. Mãga ooji mi t'oi naaweda, ichi wãara t'ári pia bapari perã.

¹⁶ Maperã ichi Warra k'awapiji mimaa, judio-eerã t'áide mia jarateenamerã ichi Warrapa ooda eperãarã k'aripait'ee. Mamída mãga k'awapik'ári, mi apidaamaa wã-e paji úraa iidide.

¹⁷ Ichiaba wā-e paji Jerusalendee Cristo ome nipapatap'edaarāmaa ne-inaa iidide, Cristopa āra mi naa pēiji mīda jarateede. Ma k'āyaara, ma t'ēepai wāji Arabia eujādee it'aa t'īde mīchi ituaba. Maap'eda waya cheji Damasco p'uurudee.

¹⁸ Wāara, Cristode ijāadak'āriipa año ōpee parumaa, mi Jerusalendee wāji Pedro ak'ide māik'aapa tomia omé mama beejī.

¹⁹ Mamīda mama bide Cristopa jirit'eradaarā awara unu-e paji. Tachi Waibia Jesucristo ĩpema, Santiago aupaita unuji.

²⁰ Tachi Ak'ōrepa k'awa bi mia na p'ā bide seewa jara-e bi. Wāarata jara bi.

²¹ Ma t'ēepai Jerusalendee pa wāji Siria eujādee māik'aapa Cilicia eujādee.

²² Maapai Cristode ijāapataarā Judea eujādepemaarā pa mi waide k'awada-e p'anajida.

²³ Aba na pedee ūrijida awaraarā ijāapataarā it'aidepa: “Tachi jiri nipadapa irā jarateemaa bi Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee, naaweda irude ijāa amaapi k'inia baji mīda.”

²⁴ Māga ūridak'āri, ma ijāapataarā o-īa it'aa t'ījida gracias jaradait'ee Tachi Ak'ōremaa mi pari.

2

Ak'ōrepa jirit'eradaarā awaraarāpa Pablo pia ak'ipatap'edaa

¹ Ma naa wāda t'ēepai Jerusalendee, catorce años parumaa waya wāji tachi ĩpema Cristo k'aurepa Bernabé ome. Mia tachi ĩpema Tito auk'a ateeji.

² Wāji Tachi Ak'ōrepa mimaa k'awapida perā wāipia bi. Mama bide ijāapataarā ak'ipataarā taide mia jaraji pedee pia jōma mia Cristode jarateepari judio-eerā t'āide nipak'āri. Māga ooji k'awa k'inia bada perā ārapa pia ak'īdai wa pia ak'īda-e pai mia jarateepari judio-eerāmaa. Māga k'awa k'inia baji pariatua na mimia oo k'inia-e bada perā.

³ K'Īsia nībaji mīda ārapa jaradait'ee, māga uchīa-e paji. Mi k'ōp'āyo, Tito, judio-ee paji mīda, maarepida jarada-e paji ichi k'ap'iade tauchaa bipimerā.

⁴ Ma-it'eeta wājida āramaa iidide. Ūk'uru wāara Cristode ijāada-e p'anadap'edaarā mera t'ūjida judio-eerā ijāapataarā t'āide, tachi ijāapata Cristode pia k'awaade. Jarajida tauchaa bipidaipia bi judio-eerā ijāapataarā imik'īraarā k'ap'iade. Māgeerāpa k'iniada-e tachi ijāadamerā Jesucristodepai, Tachi Ak'ōrepa tachi pia ak'īmerā. Tachi auk'a esclavoorāk'a p'anapi k'inia p'ani Moisepa p'āda jua ek'ari, judiorā chonaarāweda p'anapatap'edaak'a.

⁵ Taipā maarepida k'Īsiada-e paji oodait'ee māgeerāpa oopi k'inia p'anadap'edaak'a. Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee, ma pedee wāara jīa k'inia p'anajida parā-it'ee.

⁶ Ma awara tachi waibiarāda apataarāpa ne-inaa awara jarada-e paji mia jarateemerā. Mia jara bi “tachi ijāapataarā waibiarāda apata” ūk'uruurāpa at'āri jarapata perā Cristo ome nipapatap'edaarā awaraa ijāapataarā k'āyaara waibiara p'ani. Mamīda mia p'ua-e bi chisāgī ijāapari waibiara bi māik'aapa chisāgī ijāapari ek'ariara bi. Tachi Ak'ōrepa ichideerā jōmaweda auk'a pia ak'īpari.

⁷⁻⁸ Māgī ijāapataarā waibiarāpa ne-inaa awara jarateepidai k'āyaara mimaa, mi bijida Tachi Ak'ōre juade waapiara judio-eerā t'āide jarateenamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. K'awajida Tachi Ak'ōrepa mi ma-it'ee jirit'eraji, Pedro jirit'eradak'a judiorāmaa jarateenamerā.

⁹ K'awaadak'āri Tachi Ak'ōrepa wāara mi k'aripa bi judio-eerāmaa jarateenamerā, Santiago, Pedro Juan ome, chi ijāapataarā ak'ipataarā waibiarāda apata, āchi jua teejida mimaa māik'aapa Bernabemaa. Māga oojida ak'īpidait'ee auk'a k'ōp'āyoorāk'a taipā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee judio-eerā t'āide jarateedaipia bi. Jōdee āchia judiorā t'āide jarateedai.

¹⁰ Jīp'a āchia taimaa iidijida k'īra atuanaadamerā k'aripadait'ee chupiria chedeerā āchi t'āide. Mia pida auk'a māga oo k'inia bi.

Antioquia p'uurude Pablop Pedro itriada

¹¹ Māgā āra t'āideepa t'āri o-īa uchīajida mīda, Pedro Antioquia p'uurudee chek'āri, ijāapataarā taide mia iru itriaji judio-eerāmaa ne-inaa k'achia oo bada perā.

¹² Nāga ooji. Naa pachek'āri, iru auk'a nek'opachi judio-eerā ijāapataarā ome. Mamīda ai t'ēepai ūk'uru judiorā Santiago ome p'anadap'edaarā Jerusalendee pa pachējida. Māirāpa ijāapata judiorā nek'odaik'araa bi judio-eerā ome. Ma awara ijāapata tauchaa bipidaipia bi judio-eerā k'ap'iade. Maperā awara nek'ojida. Pedropa māga unuk'āri, auk'a awara nek'omaa beejī, māirāpa k'achia pedenaadamerā iru āpīte.

¹³ Māpai Pedropa māga ooru unudak'āri, awaraa judiorā ijāapataarā Antioquiadepemaarā auk'a k'īra jīp'a-eedachida. Judio-eerā p'anadap'edaamāipā awara nek'ojida, Bernabé paara.

¹⁴ Mia āchi māga unuk'āri, k'awaaji āchia ooda-e paji Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēidak'a. Mapa jōmaarā ijāapataarā taide Pedromaa jaraji:

—Pichi t'oru weda pi judío mīda, nama bide judiorāk'a ba-e pajida aji. Māga bita, ¿sāap'eda pia judiorāpa oopata oopi k'inia bima aji, judio-eerāmaa?

Cristode ijāa p'anipapai it'aa wā dai

¹⁵ Wāara, tachi t'oru weda tai judiorāpa iru p'anapachida Tachi Ak'ōrepa Moisemaa ūraa p'āpida. Tai Tachi Ak'ōrede ijāadak'aa beerā-e, judio-eerāk'a.

¹⁶ Mamīda Tachi Ak'ōre ūraa p'āda māgá iru p'ani mīda, taipā pida k'awa p'ani eperā apida p'ek'au k'achia wēe bait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite māgāpa oopari perā ma ūraa p'ādade jara bik'a. Moisepa p'ādade jara bik'a oo p'anipapai eperāarā p'oyaa wādak'aa Tachi Ak'ōre truadee. Jīp'a eperā iru truadee wāit'ee Jesucristode ijāapari perā. Maperāpi tai auk'a Cristode ijāajida, iru k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tai p'ek'au k'achia wēe ak'imerā.

¹⁷ Māgá Cristode ijāajida, p'ek'au k'achia wēe p'ana k'inia p'anadap'edaa perā Tachi Ak'ōre k'īrapite. Uchijaida ma ūraa p'ādade jara bi jua ek'ariipa māik'aapa judio-eerāk'a pajida. Māga oodak'āri, ¿ne-inaa k'achia oojidak'ā? Māgá ne-inaa k'achia ooda paara, māgara Cristopa taimaa ne-inaa k'achia oopik'aji. ¡Mamīda māga-e!

¹⁸ Michi k'inia wāara ne-inaa k'achia ook'aji eperāarāmaa waya oopida paara Moisepa p'ādade jara bik'a, oopii k'āyaara Tachi Ak'ōrepa jara pēidak'a Cristo k'ap'ia pari.

¹⁹ Mia māga jara bi mia p'oyaa oo-e pada perā jōma ma p'ādade jara bik'a. Ma k'aurepa mi piudak'a baji, ne-inaa oo-ee Tachi Ak'ōre-it'ee. Mamīda Cristode ijāak'āri, irua mi uchiapiji ma p'ādade jara bi jua ek'ariipa, wāara oomerā Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bik'a.

²⁰ Cristopa māga ooji, kususode piuk'āri. Maperā mia jarai mi jida auk'a kususode piu pik'aji Cristo ome, māgá uchiat'ee ma ūraa p'āda jua ek'ariipa māik'aapa araa bapariit'ee iru ome. Irā iruta bapari mi ome māik'aapa iru mi poro waibia. Mapa mi chok'ai bi misa, ijāa bi Tachi Ak'ōre Warrade māik'aapa oo k'inia bi irua oopi bik'a. Māga oo k'inia bi irua mi audú k'inia iru bap'eda, piuda perā mi pari.

²¹ Mia eperāarāmaa ijāapi k'inia-e bi ne-inaa awara, Tachi Ak'ōrepa pedee pia Cristode jara pēida k'āyaara. Cristo piuji tachi o k'achiadeepa k'aripa atait'ee, māgá Tachi Ak'ōrepa tachi pia ak'imerā. Tachi Ak'ōrepa eperāarā pia ak'ida paara oo p'anadap'edaa perā Moisepa p'ādade jara bik'a, Cristo pari piuk'aji.

3

Chisāgide ijāadaipia bi; Moisepa p'ādade wa Cristode

¹ ¡Aai, Galacia pidaarā! ¡Parā k'isia k'awada-ee beerāk'api p'ani! ¿Apidaapa parā poro p'ērebaipit'ajida-ek'ā? ¿K'irāpada-e p'anik'ā taipā jarateedap'edaa parā t'āide nipadak'āri? Jesucristo kususode piuda pia jarateejida parā jōmaarāmaa.

² Jīp'a mia nāga k'awa k'inia bi. ¿Tachi Ak'ōre Jaure ba chejik'ā parā ome, oo p'anadap'edaa perā Moisepa p'ādade jara bik'a maa-e pirā ijāadap'edaa perā Tachi Ak'ōrepa jara pēida Cristo k'ap'ia pari?

³ ¿Parā wāara k'isia k'awada-ee p'anik'ā? Naaweda Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee ūridak'āri, Cristodepai ijāajida māik'aapa p'aneejida iru Jaure ome. ¿Irā k'isiapatak'ā Tachi Ak'ōrepa parā pipiara ak'it'ee oo p'ani pirā judiorā ūraa p'ādade jara bik'a maa-e pirā ne-inaa oo p'ani pirā pāchi juadoopa?

⁴ ¿Jōma Tachi Ak'ōre Jaurepa pia ooda parā-it'ee pari oojik'ā? ¡Wāara māga pari ook'aji, parā ijāa k'inia p'ani pirā ma ūraa p'ādade, Cristodepai ijāadi k'āyaara!

⁵ Mia waya iidit'ee. Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure pēik'āri parā ome bapariimerā māik'aapa parā t'āide ne-inaa oopimerā eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa, ¿sāap'eda māgá pēiparima? Pēi-e parāpa oopata perā irua Moisemaa ūraa p'āpida jara bik'a. Ma k'āyaara pēipari Cristodepai ijāapata perā.

Tachi Ak'ōrepa Abraham pia ak'ida

(Ro 4.1-3)

⁶ K'isiadāma judiorā chonaarāwedapema Abrahamde. Tachi Ak'ōrepa ūraa p'āpidade chonaarāmaa jara bi:

'Abrahampa Tachi Ak'ōrepa jarada ijāaji. Maperā Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'ipachi.' (Gn 15.6)

⁷ Mapa k'awaadaipia bi eperāarāpa Tachi Ak'ōrede ijāadak'āri, āchi wāara Abrahamdeepa uchiadak'a p'ani. Iruk'a Tachi Ak'ōrepa jarada ijāapata māik'aapa iru k'īrapite pia p'anapata.

⁸ Tachi Ak'ōrepa naaweda k'isia iru baji judio-eerā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee, wāara ijāadak'āri. Māga k'awapiji Abrahammaa. Tachia māga k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa Moisemaa nāga p'āpida perā:

'Tachi Ak'ōrepa na pedee pia Abrahammaa māgaji: "Mia na p'ek'au eujādepemaarā jōmaweda k'aripait'eeda aji, pi k'ap'ia pari.'" (Gn 12.3)

⁹ Ak'õrepa mæga jarada perã, tachia k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa Abraham bendiciadak'a irua ijãada perã, awaraarã auk'a bendiciat'ee irude ijãadak'ãri.

¹⁰ Jõdee eperãarã k'achia ooit'ee, ichi ũraa p'ãdade jara bik'a ooruta pirã irua ãchi pia ak'imerã. Æchi atuapiit'ee p'oyaa ooda-e perã jõma ma ũraade jara bik'a:

'Eperãpa oo-e bi pirã jõma Ak'õre ũraa p'ãdade jara bik'a, atuait'ee.' (Dt 27.26)

¹¹ Ma jõma jara aupadade k'õsiadak'ãri, pia k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa pia ak'i-e chi oo k'inia bipapai iru ũraa p'ãdade jara bik'a. Jip'a pia ak'ipari eperã irude ijãa bita. ¿Iru ũraa p'ãdade nãga jara bi-ek'ã?

'Eperã Tachi Ak'õrede wãara ijãapari ichita bapariit'ee iru ome, p'ek'au k'achia wëe bairã iru k'ĩrapite.'

(Hab 2.4)

¹² Eperã ijãa-e bipa ooda paara jõma Tachi Ak'õre ũraa p'ãdade jara bik'a, it'aa wãk'aji ichi k'ĩradooa. Mæga k'awa p'ani Tachi Ak'õre ũraa p'ãdade jara bairã:

'Eperãpa ook'ãri jõmaweda Ak'õre ũraade jara bik'a, ichita bapariit'ee ma ũraade jara bik'a.' (Lv 18.5)

¹³ Mamĩda tai judiorãpa oodak'aa jõmaweda Tachi Ak'õre ũraa p'ãdade jara bik'a. Mapa o k'achiade p'anajida mãik'aapa atuadait'ee paji. Mamĩda Cristopa tai uchiapiji ma ũraa p'ãdade jara bi jua ek'ariipa, ma k'aurepa atuanaadamerã. Mæga ooji kususode piuk'ãri. Tachi Ak'õrepa iru k'achia ooji, tai k'achia ooi k'ãyaara. Mægã tai k'aripaji. K'awa p'ani Cristo k'achiade baji Ak'õre ũraa p'ãdade jara bairã:

'Eperã pak'urude bajjira bi k'achiade banait'ee.' (Dt 21.23)

¹⁴ Jesucristopa mægã tai k'aripaji parã judio-eerã paara ijãadamerã Abrahampa ijãadak'a. Ma awara mægã tai k'aripaji tachi jõmaweda ichiaba ijãadak'ãri, iru Jaure tachi ome iru p'anadamerã. Mægã Tachi Ak'õrepa ooji ichia jaradak'a Abrahammaa, jarak'ãri Abraham k'ap'ia pari ne-inaa pia ooit'ee na p'ek'au eujãdepemaarã jõmaarãmaa.

Moisepa p'ãda Tachi Ak'õrepa jarada ome

¹⁵ Jpemaarã, k'õsiadama eperãarãpa oopatade. Eperãpa p'ak'ãri k'airãpa ichi net'aa atadait'ee ichi piuk'ãri, chi firma p'ãp'eda, eperã awaraapa ne-inaa awaraa p'ã-e pai ai p'ãdade, chi p'ãda chiparipa jara-ee. Maa-e pirã chipari piuk'ãri, awaraa eperãpa ne-inaa awaraa p'ã-e pai ai p'ãdade. Ichiaba ichi k'inia ma p'ãda jõpi-e pai.

¹⁶ Tachi Ak'õrepa jara bẽiji Abraham ome irudeepa uchiadait'eerã k'aurepa na p'ek'au eujãdepema jõmaarãmaa ne-inaa pia ooit'ee. Mægã jarak'ãri, jara k'inia-e baji jõmaweda Abrahamdeepa uchiadait'eerã k'ap'ia pari ma ne-inaa pia ooit'ee. Jip'a jara k'inia baji irudeepa uchiat'ee abaa k'ap'ia pari mægã ooit'ee. Mægã Jesucristo.

¹⁷ Ma jara aupadade mia nãga jara k'inia bi: eperãpa p'ãda bẽiparik'a k'awaadamerã k'aipa ichi net'aa atait'ee, mægã pik'a Tachi Ak'õrepa ichia jarada bẽiji Abraham ome, iru t'ëe uchiadap'edaarãpa auk'a mægã k'awaadamerã. Jõdee, cuatrocientos treinta años wãyaada t'ëepai, ichi ũraa Moisemaa p'ãpiji. Mamĩda ma ũraa p'ãpik'ãri, ichia jara bẽida Abraham ome at'ãri beej. Ma ũraa p'ãdapa jõpi-e paji ichia naapiara jarada Abrahammaa.

¹⁸ Tachi Ak'õrepa na p'ek'au eujãdepemaarã k'aripa k'inia bada paara Moisepa ũraa p'ãdade jara bik'a oopata k'aurepa, mægãra ichia jarada jara bẽi-e pak'aji Abraham ome. Mamĩda mægã-e paji. Ichia jarada bẽiji Abraham ome, k'inia bada perã Abrahampa ma jarada ijãamerã. Ma ijãada k'aurepa na p'ek'au eujãdepemaarã auk'a ijãadak'ãri, pia p'anapataadai Ak'õre k'ĩrapite.

K'ãare-it'ee Moisemaa ma ũraa p'ãpida

¹⁹ ¿K'ãare-it'ee ichi ũraa Moisemaa p'ãpijima? Mægã p'ãpiji eperãarãpa k'awaadamerã ãchi p'ek'au k'achia ooyaa p'anapata iru k'ĩrapite. Ma ũraa pẽiji ichi angeleerã ome eperãmaa, mægãpa p'ãmerã eperãarã-it'ee. Tachi Ak'õrepa k'õsia iru baji eperãarãpa ma ũraa p'ãda iru p'anadamerã, ma Abrahamdeepa uchiada na eujãdee cheru misa na eujãdepemaarã k'aripait'ee, Ak'õrepa naaweda jaradak'a.

²⁰ Mægã tee pẽiji mĩda ichi ũraa Moisés k'ap'ia pari, mægã oo-e paji jarak'ãri Abrahammaa. Ichi it'aideepa jaraji ichia ooit'ee bada Abrahamdeepa uchiada k'ap'ia pari.

²¹ Maperã eperãpa k'õsiai Tachi Ak'õrepa k'õsia awara-awaraa iru baji eperãarã o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. jMamĩda mægã-e! Ichi ũraa tee pẽidapa eperãarã o k'achiadeepa uchiapida paara, wãara p'ek'au k'achia wëe p'anak'ajida iru k'ĩrapite mãik'aapa it'aa wãk'ajida ma ũraa k'aurepa.

²² Mamĩda iru ũraa p'ãdade jara bi eperãarã jõmaweda p'ek'au k'achia jua ek'ari p'anapata. Ara presoorã p'oyaa uchiada-e p'anik'a carceldeepa ãchi juadoopa, mægã pik'a eperãarã p'oyaa uchiada-e p'ek'au k'achia jua ek'ariipa ãchi juadoopa. Aba uchiadai Jesucristode ijãadak'ãri, iru k'ap'ia pari Tachi Ak'õrepa eperãarã k'aripapari perã, ichia jaradak'a Abrahammaa.

²³ Cristo chei naaweda, tai judiorā ichiaba presoorāk'a p'anapachida Moisepa p'ādade jara bi jua ek'ari. Ma ūraa carcel jiaparik'a baji. Tai ak'i baji Tachi Ak'ōrepa unupiru misa ichia Abrahammaa jaradak'a.

²⁴ Mimiaparipa warra ak'iparik'a, ma ūraa p'ādapa tai ak'i pik'apachi Cristo cheru misa, tai jida irude ijāadamerā māik'aapa p'ek'au k'achia wēe p'anadamerā Ak'ōre k'īrapite.

²⁵ Írá, Cristo cheda perā, mágá irude ijāadak'ári, tai waa p'anadak'aa Moisepa p'āda jua ek'ari.

²⁶ Ma k'āyaara pipiara, parā jōmweda Tachi Ak'ōre warrarā, Jesucristode ijāapata perā. Mágá araa p'anapata Cristo ome.

²⁷ Jōmweda araa p'anapataarā Cristo ome Tachi Ak'ōre warrarā iruk'a. Ma-it'ee tachia poro choopipata; ak'ipidait'ee araa p'anapata Cristo ome.

²⁸ Mágá Cristo ome p'anapata perā, Tachi Ak'ōrepa tachi ichi warrarāk'a auk'a unupari. Māga unupari judiorā mīda, judio-eerā mīda, esclavoorāk'a mīda, esclavo-eerā mīda, imik'īraarā mīda, wēraarā mīda. Jōmweda auk'a p'ani iru k'īrapite Jesucristo ome araa p'anadak'ári.

²⁹ Ma awara tachi Cristo ome araa p'anapataarā wāra Abrahamdeepa uchiadap'edaarā, Tachi Ak'ōrepa jara pēida ijāapata perā Abrahampa ijāadak'a. Maperā iru p'anadait'ee jōma Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bi ichideerā-it'ee.

4

Tachi Ak'ōre warrarā

¹ Piara k'awaadait'ee mia jara k'inia bi, k'īsiati nāgide. Eperā piuk'ári warra k'aipeepai iru bi, ma-āri weda ma warrapa atak'aa chi ak'ōrepa net'aa atabēida. Awaraarā jua ek'ari chi ak'ōre esclavok'a bapari, net'aa mak'ara wēe, chonaa paru misa.

² Māimisa chi ak'ipataarāpa nīpata chi ak'ōrepa año jara bēida parumaa, ma net'aa teedai naaweda māik'aapa chi te chipari papii naaweda.

³ Māga pik'a tachi jida esclavoorāk'a p'anapachida, Cristo na eujādee chei naaweda Tachi Ak'ōrepa jara bēidak'a. Maapai chonaarāwedapema ūraa jua ek'ari p'anapachida māik'aapa k'īsia p'anapachida warrarāk'a. K'īsia p'anapachida tachia ne-inaa k'awa p'anipa maa-e pirā ma ūraa jara bik'a oo p'anipa it'aa wāda.

⁴ Mamīda Tachi Ak'ōrepa k'iniak'ári, ichi Warra pēiji na p'ek'au eujādee judío wērapa t'omerā. Mágá chi Warra bapachi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi jua ek'ari māik'aapa jōma oopachi ma ūraade jara bik'a.

⁵ Māga ooda perā ichia aupai tai judiorā uchiapii ma ūraa p'ādade jara bi jua ek'ariipa. Ma-it'eeta Tachi Ak'ōrepa ichi Warra pēiji; tai judiorā uchiapimerā ma ūraa jara bi jua ek'ariipa māik'aapa Tachi Ak'ōrepa warrarā papimerā iruk'a.

⁶ Tachi Cristode ijāapataarāpa k'awaadamerā tachi wāra iru warrarā, Tachi Ak'ōrepa pēiji ichi Warra Jaure tachi t'āride bapariimerā. Mágí Jaurepa ichita Tachi Ak'ōremaa jarapari: "Abbá, Mi Ak'ōre."

⁷ Mapa parāpa k'awaadai írá esclavoorā-e. Ma k'āyaara Tachi Ak'ōre warrarā. Mágá iru warrarā perā, iru p'anadait'ee jōma irua k'īsia iru bi ichideerā-it'ee.

Pablo ijāapataarā-it'ee k'īsia nībada

⁸ Naaweda parāpa Tachi Ak'ōre waide k'awada-e p'ani weda, Tachi Ak'ōre-ee beemaa it'aa t'ipachida māik'aapa ma jua ek'ari p'anapachida esclavoorāk'a.

⁹ Mamīda írá parāpa Tachi Ak'ōre k'awa p'ani; pia jarait'eera, Tachi Ak'ōrepa parā k'awa bi. Māga bita, ¿sāap'eda waya t'iu k'inia p'anima ma naawedapema ne-inaa vale-ee baibi jua ek'ari, waya esclavoorāk'a p'anedait'ee?

¹⁰ Parāpa iapata ewari, atane māik'aapa año, iipata ewate pak'ári maa-e pirā fiesta ewate pak'ári. ¿K'īsia p'anik'ā māga oo p'anipa Tachi Ak'ōrepa parā pipiara ak'it'ee apemaarā ijāapataarā k'āyaara?

¹¹ Mi waawee bi, pari parā t'āide jaratee nipaji jīak'aapa.

¹² Ipemaarā, mia parāmaa enenee nībi mik'a uchiadamerā Tachi Ak'ōrepa ūraa Moisemaa p'āpida jua ek'ariipa. Naaweda parā ma jua ek'ari p'anada-e paji. Mapa parā t'āide nipak'ári, mia ma ūraa jaratee-e paji. Mama pak'ári, parāpa mi auteebaijida māik'aapa pia ak'ijida.

¹³ Parāpa k'awa p'ani mi k'ayaa bada perā, ma naa wāyaa wādade parā t'āide, mama beejī jarateit'ee Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee.

¹⁴ Ma k'ayaa k'aurepa parāpa mi yiaraa iru p'anak'ajida, maa-e pirā mi āpīte pedee k'achia jarak'ajida. Mamīda māga ooda-e paji. Ma k'āyaara mi pia auteebaijida, Jesucristo wa it'aripema ángel auteebaik'ajidak'a.

¹⁵ Maapai parā o-ia p'anajida. Mia k'awa bi parāpa mi k'aripa k'iniapa pāchi tau paara ēek'ook'ajida mi k'aripadait'ee. Mamīda írá māga p'ani-e. ¿Parā, sāgajidama?

¹⁶ Írá ¿mi k'ira unuamaa iru p'aneeruta-ek'ā, mia wāarata jara bairā parāmaa?

17 Awaraa Ak'õre Ûraa jarateepataarâda apataarâpa ne-inaa awara ijâapi k'inia p'ani, mia jaratee bi k'âyaara. Mapa parâ t'âide t'âri pia mâik'aapa iwarraa pedee nipapata. K'inia p'ani parâpa âchi ak'idamerâ Cristode wâara ijâapataarâk'a. Mamîda mîga p'ani-e. Mia jaratee bideepa parâ âyaa atee k'inia p'ani âchi eere t'îudamerâ.

18 Mia mîga jarak'âri, jara k'inia-e k'achia bi awaraarâ t'âri pia nipadamerâ parâ t'âide mi wê-e pak'âri. Pia bi ne-inaa pia oo k'iniadak'âri parâ ome.

19 Michi warrarâ, ara wêra bi p'irapa mia nîbik'a ichi warra t'orumaa, mîga pik'a mi k'îsia nîbipa waya mia nîbi parâpa wâara oorutamaa Cristopa oopi k'inia bik'a.

20 Naapai mi parâ ome bada paara, k'awa bak'aji k'âata jarait'ee parâmaa. Wâara mia k'awa-e sâgapi ooit'ee.

Pablopa jarateeda Agarde mâik'aapa Sarade

21 ¿Parâ ûk'uruurâpa Moisepa p'âdade jara bi jua ek'ari p'ana k'inia p'ani-ek'â? ¿K'îsia p'ani-ek'â ma ùraa jua ek'ari p'anaruta pirâ, Tachi Ak'õrepa parâ piara ak'it'ee? ¿Parâpa wâara k'awa p'anik'â ma ùraade jara bi?

22 Nîga jara bi. Abrahampa warra omé iru baji; aba chi wêra esclava Agarpa t'oda, aba chi wêra Sarapa t'oda.

23 Chi wêra esclava Agar ome ma warra ooji eperâ jîp'aapa warra ooparik'a. Mamîda mîga-e paji chi wêra Sarapa warra t'oda ome. Naaweda Tachi Ak'õrepa jaraji Abrahampa warra ooit'ee chi wêra ome. Mîgî warra t'oji Ak'õrepa jaradak'a, Abraham chi wêra ome audú chonaa p'anajida mîda warra oodait'ee. Tachi Ak'õrepa k'aripaji mîgî warra oodamerâ.

24 ¡K'îsiati nîgide! Ma wêra chaa jara k'inia bi Tachi Ak'õrepa jara bêida aba. Irua jara bêida aba Sinaí eedepema paji, mama iru ùraa jarada perâ Moisemaa, ichia ma ùraa p'âmerâ eperâarâ-it'ee. Mîga jarap'eda, eperâarâ esclavoorâk'a p'aneejida ma ùraa jarada jua ek'ari. Mîgî jara bêida jara k'inia bi Agar.

25 Maperâ Abraham wêra esclava Agar jara k'inia bi Sinaí ee, Arabia eujâde bi. Agardeepa uchiadap'edaarâ ichik'a esclavoorâ p'anapachida. Mîga pik'a írá Jerusalén p'uurude p'aniirâ esclavoorâk'a p'ani, Tachi Ak'õre Ûraa jarada Sinaí eede, ma jua ek'ari at'âri p'anapata perâ.

26 Jõdee Abraham wêra jara k'inia bi it'aripema Jerusalén. Tachi Cristode ijâapataarâ it'aripema Jerusalendepemaarâ. Maperâ p'anadak'aa ma Sinaí eede jarada jua ek'ari.

27 Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaiâpa ichiaba jaraji ma Jerusalén omeede, chonaarâweda nîgî pedee p'âk'âri:

'Pi, chi warra t'ok'aa bita, o-îa bîji. O-îapa bíaji warra t'oru p'ua senti-e bi mîda mâik'aapa pi k'imapa pi yaraa iru bi píjida. Na ewari pideepa uchiadait'eerâ chok'araara pait'ee chi warra naa t'odadeepa uchiadait'eerâ k'âyaara.' (Is 54.1)

28 Ípemaarâ, tachi Abraham warra Isaack'a. Tachi chi naa warra t'ok'aa badadeepa uchiadak'a p'ani, wâara ijâapata perâ Tachi Ak'õrepa jara bide, Abrahampa ijâadak'a.

29 K'irâpâti chi warra naapema Agarde t'oda eperâ jîp'aak'a t'oji. Jõdee chi warra t'êe t'oda Sarapa t'oji Tachi Ak'õre Jaurepa t'opidak'a. Mîga baji mîda, chi naapiara t'oda, Ismaelpa, nepira jiriji Isaac, chi t'êe t'oda ome. Írá mîga pik'a Moisepa p'âdade oo k'inia p'aniirâpa nepira jiripata tachi Cristode ijâapataarâ ome.

30 Mamîda mîga baji mîda Agar warra ome, Tachi Ak'õre Ûraa p'âdade jara bi:

'Áyaa pêipáde aji, ma esclava ichi warra ome. Ma warrapa chi ak'õrepa bêida ata-e pait'ee chi wêra warrapa ataparik'a.' (Gn 21.10)

31 Mâpai ípemaarâ, Tachi Ak'õrepa tachi jêre-e pait'ee. Tachi Cristode ijâapataarâ chi esclavadeepa uchiadap'edaarâk'a-e. Jîp'a chi esclava-e badadeepa uchiadap'edaarâk'api p'ani. Mapa tachiata Tachi Ak'õre trudee wâdait'ee.

5

Cristodeerâ Moisepa p'âda jua ek'ari p'anadak'aa

1 Cristopa mîgâ tachi uchía atada perâ Tachi Ak'õre Ûraa Moisemaa p'âpida jua ek'ariipa, chóoti irude ijâa p'anide. T'îunâati ma ùraa p'âdade jara bi jua ek'ari, waya esclavoorâk'a p'anadait'ee.

2 ¡Ûriti mi, Pablopa jara bi! Parâpa pâchi k'ap'iade tauchaa bipiruta pirâ, k'îsia p'anadairâ mîga oo p'anipa it'aa wâdai, Cristopa parâ waa k'aripa-e pait'ee it'aa wâdamerâ.

3 Ichiaba waya jarait'ee. Parâpa pâchi k'ap'iade tauchaa bipiruta pirâ, t'îudait'ee jômaweda Tachi Ak'õre Ûraa p'âdade jara bi jua ek'ari. Mîga ooruta pirâ, oodaipia bi jôma ma ùraade jara bik'a, Tachi Ak'õrepa parâ pia ak'imerâ.

4 Parâ, ma ùraade jara bik'a oo p'aniirâ Tachi Ak'õrepa parâ pia ak'imerâ, Cristode ijâa amaadaruta mâik'aapa waa ichideerâ p'anada-e pait'ee.

⁵ Mamída tachi Cristode ijáapataarāpa ijāa p'ani Cristopa tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiari, Tachi Ak'ōre Jaurepa tachimaa māga k'awapipari perā. Maperāpi ni p'ani p'ek'au k'achia wēe p'anadait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite iru ewari waibia ewate.

⁶ Māgá ni p'ani k'awa p'anadairā Tachi Ak'ōrepa tauchaa iru beerā apemaarā k'āyaara pipiara ak'i-e. Ma awara pipiara ak'i-e tauchaa bipida-eerā. Jīp'a pipiara ak'ipari eperā awaraarā k'inia iru bīpa, Jesucristode ijāapari perā.

⁷ Naaweda parāpa māga ijāa p'anajida. ¿K'aipa ma wāara ijāa amaapijima, Cristopa oopi bi awara oo p'aneederā?

⁸ ¡Tachi Ak'ōrepa-e paji! Iruata parā jiriji ichideerā p'aneederā.

⁹ Levadura ma-āriipa pan masa jōmaweda waridaiparida apata.

¹⁰ Mamída mia ijāa bi parāpa mi ūraa ūridait'ee māik'aapa ooda-e pait'ee seewa jarateepari apidaapa oopi k'inia bik'a. Māga ijāa bi Tachi Waibia Cristo māgeerā k'āyaara māik'aapa jōmaarā k'āyaara waibia bapari perā. Ichi k'aurepata tachi ijāapataarā araa p'anapata. Jōdee māgeerāpa jarateepata k'aurepa Tachi Ak'ōrepa āchi k'achia ooit'ee.

¹¹ ¡pemaarā, ¿māgee jarateepataarāpa jarada-e p'anik'ā mia auk'a jarateepari eperāarāpa āchi k'ap'iade tauchaa bipidaipia bi, Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a? Wāara Cristode ijāai naaweda, mia māga jarateepachi. Mamída at'āri māga jarateeda paara, āchia mi ichiak'au bik'ajida, aupedeeda-ee. Mamída māga ooda-e p'ani. Ūridamaa p'ani mia jarateek'āri Cristo kurasode piuda, ma k'aurepapai tachi it'aa wāda.

¹² ¿Ārapa k'īsia p'ani-ek'ā Tachi Ak'ōrepa piara ak'ipari chi k'ap'ia t'hipidap'edaarā? ¡Māgara, āchi k'āratau paara t'iap'epidaipia bi!

Cristode ijāapataarā chik'inia p'anapataadaipia bi

¹³ ¡pemaarā, k'īrāpāti Tachi Ak'ōrepa parā jiriji p'anapataadamerā Cristo jua ek'ari, ma chonaarāweda ūraa p'ādade jara bi jua ek'ari p'anapataadai k'āyaara. Mamída k'īsiadaik'araa bi oodait'ee pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi k'inia bik'a. Jīp'a k'īsiadaipia bi awaraarā k'inia iru p'anadait'ee māik'aapa k'aripadait'ee.

¹⁴ Nāgí ūraa jara bik'a ooruta pirā, Tachi Ak'ōre Ūraa chonaarāweda p'ādade jara bi jōmaweda oodait'ee:

'Awaraarā k'inia iru baparijipi pichi k'ap'ia k'inia iru baparik'a.' (Lv 19.18)

¹⁵ Ma k'āyaara, awaraarā k'īra unuamaa iru p'anaruta pirā māik'aapa nepira jiriruta pirā āra ome chōodarutamaa, jōpidait'ee Cristopa oomaa bi parā t'āide māik'aapa waa t'āri auk'a p'anada-e pait'ee.

Oodaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a

¹⁶ Maperā oo wāk'āti wāti Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a. Māga ooruta pirā, ooda-e pait'ee parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a.

¹⁷ Oodak'āri tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a, p'oyaa ooda-e Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi k'inia bik'a. Jōdee oodak'āri Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a, ooda-e pait'ee ne-inaa tuchia oo k'iniata. Omee weda auk'a p'oyaa oodak'aa. Mapa parāpa oodaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a, pāchia oo k'iniata oopiamaapa.

¹⁸ Māga ooruta pirā, p'anada-e pait'ee Tachi Ak'ōrepa Moisemaa ūraa p'āpida jua ek'ari. Ma k'āyaara Ak'ōre Jaurepata oopiit'ee Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a.

¹⁹ Jōmaarāpa k'awa p'ani eperāarāpa oodak'āri āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a, nāga p'anapata: miak'āi p'anirā awaraarā ome k'āipata; k'īsiapata chīara ome k'achia oodait'ee; awaraarā jiripata āchi ome k'achia oodait'ee;

²⁰ ne-inaa juapa ooda k'īrapite it'aa t'ipata; petau tau k'awaa beerāmaa wa jaipanaarāmaa wāpata chīara k'achia oodamerā; awaraarā k'īra unuamaa iru p'anapata; nepira jiripata chīara ome; awaraarā net'aa ata k'inia p'anapata āchi-it'ee; k'īrauyaa p'anapata; jōma k'inia p'ani āchi-it'ee aupai; t'āri auk'a bidak'aa awaraarā ome; k'īsia awarapipata eperāarāmaa āyaa ateedait'ee awaraarā ik'aawaapa;

²¹ awaraarā net'aa k'inia p'anapata maa-e pirā āchik'a pa k'inia p'anapata, āchima ne-inaa k'achia oo k'iniadarutamaa; chīara peepata; it'ua toyaa p'anapata; pariatua nek'ooyaa, toyaa, k'achia oodait'ee jiriyaa p'anapata fiestade; māga bee. Mia naaweda jaradak'a waya jarait'ee. K'īrak'aupai māgá p'anadai. Māgee ne-inaa oopataarā p'oyaa wāda-e Tachi Ak'ōre truadee.

²² Jōdee chi oopataarāpa Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a nāga p'anapata: awaraarā k'inia iru p'anapata; t'āri o-ia p'anapata; k'āiwee p'anapata awaraarā ome; k'īrau-ee choopata awaraarā ome, nepirade p'ani mīda; awaraarā chupiria k'awaapata; t'āri pia p'anapata awaraarā ome māik'aapa awaraarā k'ūradak'aa; jīp'a oopata āchia jara p'anik'a;

²³ audua nipadak'aa; ne-inaa pariatua oo k'iniadak'āri, māga oodak'aa. Ūraa wē-e jarait'ee māgee ne-inaa oonaadamerā, pia p'anadairā.

²⁴ Ma et'ewa jara aupadade k'ĩsiadak'ári, k'awa p'ani Jesucristode ijāapataarāpa oo amaapata āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaa ne-inaa k'achia k'ĩra t'ādoo oopata.

²⁵ Tachi Ak'ōre Jaurepa tachi Cristode ijāapataarā k'aripapari perā, ichita oodāma irua oopi k'inia bik'a. Māgá wāara pia p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre k'ĩrapite.

²⁶ Tachi k'inia nāga p'ananaadāma: audua; pedee-idaa; nepira jiriyaa; chīara k'ĩra unuamaa ne-inaa iru bi k'aurepa.

6

Chik'aripa p'anapatāati

¹ Īpemaarā, mia ichiaba nāga ūraait'ee. Parādepema k'achiade baairu pirā, parā chi oopataarāpa Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a, t'āri pia māgí k'aripadaipia bi ma k'achia oo amaamerā. Mamīda k'ĩrak'aupai parāpa ne-inaa k'achia oodai, iru k'aripa p'ani misa.

² Chik'aripa p'anapatāati. Māgá jōmaweda choodait'ee nepirade baaidak'āri. Māgá chik'aripa p'anadak'āri, oopata Cristopa oopi bik'a.

³ Ījāapariipa k'ĩsia bi pirā ichi pipiara bi awaraarā k'āyaara, ichi itu k'ūraru, jōmaweda auk'a p'anadairā Tachi Ak'ōre k'ĩrapite.

⁴ Ījāapari chaa k'ĩsiaipia bi ichia ooparide. Pia oo bi pirā, t'āride o-īa baipia bi. Mamīda awaraarāpa oopata ak'ũk'araa bi k'awaait'ee auk'a pia wa mak'īara pia-e bi ichia oo bi ĵiak'a. Tachia oo p'anidepai k'ĩsiaipia bi.

⁵ Mia māga jara bi tachi chaachaa panadait'ee perā Tachi Ak'ōre k'ĩrapite, irua tachia ne-inaa oodap'edaa ak'imerā.

⁶ Ījāapataarā jarateepari it'aideepa parāpa ūridak'āri Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee, ma jarateepari pia ak'ĩ p'anadaipia bi māik'aapa ne-inaa pia teedaipia bi irumaa, iru mimia pari.

⁷ K'ūranāati pāchi itu. Tachi Ak'ōre oo iru p'anadaik'araa bi. Ne-uupariipa ne-uuk'āri, ma ne-uuda ĵiak'a await'ee.

⁸ Māga pik'a k'achia k'ĩra t'ādoo oopariipa ichia k'iniata oop'eda, ma k'achia ĵiak'a atait'ee, atait'ee perā. Jōdee Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a oopariipa ne-inaa pia oop'eda, ma ĵiak'a atait'ee, it'aa wāit'ee perā.

⁹ Maperā sēnaadāma ne-inaa pia oo p'ani misa. Māgá choo p'ani pirā, na ewari atadait'ee jōmaweda Tachi Ak'ōrepa iru bi ichideerā-it'ee.

¹⁰ Maperā tachi na p'ek'au eujāde p'ani misa, eperāarā jōmaweda k'aripadāma. Mamīda naapiara tachi Īpemaarā Cristo k'aurepa k'aripadaipia bi.

Pablopa ūraada māik'aapa salude tee pēida

¹¹ Ak'iti mia nāgí letra waibiapa p'āru michi juadoopa.

¹² Ma tauchaa bipi k'inia p'anīrāpa parā k'ap'iaade māga oopi k'inia p'ani judiorāpa āchi pia ak'idamerā. Jara p'ani judio-eerāpa māga ooruta pirā Tachi Ak'ōre Ūraa chonaarāweda p'ādade jara bik'a, pia p'anadai judiorā k'ĩrapite. Mamīda wāara māga oopi p'ani judiorā waidoopa. K'iniada-e judiorāpa āchi jiridamerā miapidait'ee, Cristodepai ijāapata perā.

¹³ Ārapa paara ne-inaa jōma ooda-e Tachi Ak'ōre Ūraa chonaarāweda p'ādade jara bik'a, āchi k'ap'iaade tauchaa iru p'ani mīda. Māga bita, zat'āri parāmaa tauchaa bipi k'inia p'ani-ek'ā? Māgá awaraarāmaa audua jaradaī āchiata parā k'ap'iaade tauchaa bipidap'edaa.

¹⁴ Taawa mia maarepida māga oo-e pai. Ĵip'a mia nāgí audua pedee jarai: Tachi Waibia Jesucristo kurasode piuda k'aurepapai mi it'aa wāit'ee. Ma k'aurepata ĩrā maarepida mia p'ua-e bi na p'ek'au eujādepema ne-inaa tachia oo k'iniata k'ĩra t'ādoo. Māgee ne-inaa piu pik'a bi mi-it'ee. Jōdee na p'ek'au eujādepema ne-inaa oo k'inia p'anīrā-it'ee mi piu pik'a bi, māgee ne-inaa waa oo k'inia-e bairā.

¹⁵ Ma awara Tachi Ak'ōre-it'ee p'ua-e bi tachia tauchaa iru p'ani tachi k'ap'iaade wa wēe p'ani. Ĵip'a irua k'inia bi Cristode ijāadamerā, māgá eperā chiwidi pik'a padaidamerā, aara p'anapata perā Cristo ome.

¹⁶ Mapa mia parāmaa ūrapari ijāapataadamerā Cristodepai. Mi it'aa t'īpari Tachi Ak'ōremaa irua parā chupiria k'awaamerā māik'aapa k'āiwee p'anapimerā jōmaweda nāgí ūraa jara bik'a oopataarā, wāara ichideerā perā.

¹⁷ Māpai na pedepapai na k'art'a p'ā aupait'ee. Waa apidaapa mi ome nepira jiridaik'araa bi. Mi k'ap'iaade jidik'ada-idaa unurutapa k'awaadaī mia oopari Jesucristopa oopi bik'a.

¹⁸ Ĵpemaarā, mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristomaa irua parā pia ak'ĩ bapariimerā, parā t'āride bi misa. ¡Amén!

EFESIOS

San Pablopa K'art'a P'ãda Êfeso P'uurudepema Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji. K'ĩsiapata na k'art'a p'ãji Romade, carcelde bak'ãri. Na k'art'ade Pablopa jara bi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi ichideerã-it'ee, na eujãde p'ani misa mãik'aapa it'ari panadak'ãri. Pablopa k'inia baji na k'art'a pedeepidamerã jõmaweda ijãapataarãmaa chip'epata chaa.

Salude jarap'eda, naapiara jara bi Tachi Ak'õrepa eperãarã audú k'inia iru bapari (caps. 1.1-2.10). Maperã judiorã, judio-eerã paara jiripari Cristode ijãapataadamerã mãik'aapa araa p'anapataadamerã iru ome (cap. 2.11-22). Jara bi ichi mimiapari Cristo-it'ee, Cristopa jõmaweda k'inia iru bapari perã (cap. 3). Jara bi Cristode ijãapataarã k'ap'ia apai pik'a p'ani mãik'aapa iru ma k'ap'ia porok'a bi (cap. 4.1-16). Maperã p'ek'au k'achia oo amaadaipia bi (cap. 4.17-32). Jara bi ijãapataarã idaa pik'a bide p'anapataadaipia bi (caps. 5.1-6.9) mãik'aapa sãga chõodaipia bi netuara ome (cap. 6.10-20). T'ẽepai jara bi ichia na k'art'a tee peit'ee Tíquico ome (cap. 6.21-24).

Salude pëida

¹ Mi, Pablopa na k'art'a p'ãru Jesucristode wãara ijãapataarãmaa, Êfeso p'uurude p'ani. Tachi Ak'õrepa k'inia bada perã, mi jirit'eraji Jesucristopa pëimerã ichi ùraa jarateede.

² Mia k'inia bi Tachi Ak'õrepa Tachi Waibia Jesucristo ome parã pia ak'ĩ p'anadamerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Cristo k'ap'ia pari Tachi Ak'õrepa tachi k'aripapari

³ J'ãri o-ia gracias jaradãma Tachi Ak'õremaal jiru Tachi Waibia Jesucristo Ak'õre! Iruata tachi bendiciaji tachi araa p'anapik'ãri Cristo ome, irude ijãapata perã. Cristo k'ap'ia pari irua it'aripema ne-inaa pia k'ĩra t'ãdoo ooji tachi k'aripait'ee, it'aa wãdamerã piudak'ãri. Nãgee ne-inaa pia ooji tachi-it'ee.

⁴ Na eujã ooi naaweda, Tachi Ak'õrepa tachi jirit'eraji Cristode ijãadamerã. Mãga ooji tachi awara bi k'inia bada perã, ichi k'ĩrapite p'ek'au k'achia wëe p'anadamerã.

⁵ Ma awara iru t'ãri pia bapari perã mãik'aapa tachi k'inia iru bapari perã, k'ĩsia iru baji tachi ichi warrarã papiit'ee ichi Warra Jesucristode ijãapata k'aurepa.

⁶ Mãgã t'ãri piara bapari perã jõmaarã k'ãyaara, t'ãri o-ia gracias jaradãma irumaa. Maperã tachia ne-inaa oo-eeta, ichideerã papiji ichi Warra k'inia iru bi k'ap'ia pari. Mãga ooji ichi Warra pëik'ãri piumerã tachi pari.

⁷ Ichi warra waa bat'ada k'aurepa tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerã mãik'aapa tachia p'ek'au k'achia oopata wëpapiji.

⁸ J'ã Mãga ook'ãri, wãara tachi pia ooji! Mamãda mãgapai-e.

⁹ Mãga ook'ãri, ichiaba tachi k'ĩsia k'awaapiji ne-inaa pia oo k'awaadamerã irua oopi bik'a. Ichiaba k'awapiji ne-inaa awaraarãmaa waide k'awapi-e pada. K'awapiji ichia at'ãri k'ĩsia iru bi ooit'ee Cristo k'ap'ia pari.

¹⁰ Nãga k'ĩsia iru bi. Irua k'inia bak'ãri, ewari cherude ne-inaa jõmaweda na p'ek'au eujãdepema mãik'aapa it'aripema biit'ee Cristo jua ek'ari.

¹¹ Tachi Ak'õrepa ne-inaa jõmaweda oopari ichia k'inia bik'a. Mapa ichia k'ĩsia iru badak'a, tai judiorã naapiara jirit'eraji ichideerã papiit'ee. Mãga ooji Cristode ijãadak'ãri. Tai mãgã ichideerã p'anadairã, iru p'anadait'ee jõmaweda irua k'ĩsia iru bi ichideerã-it'ee.

¹² Tai judiorã mãgã naapiara jirit'eraji, ni p'anadap'edaa perã Cristo waya cheit'ee na eujãdee. Tachi Ak'õrepa k'inia baji taipa jõmaarãmaa jaranadamerã iru jõmaarã k'ãyaara waibia bi.

¹³ Mãpai taipa mãga oodak'ãri, parãpa ùrijida Tachi Ak'õrepa wãarata jara pëida Cristode. Mãgã k'awaadak'ãri Cristopa eperãarã o k'achiadeepa k'aripa atai, parãpa ichiaba irude ijãajida. Mapa Tachi Ak'õrepa parã auk'a ichideerã papiji mãik'aapa parã k'ap'iade ichi Jaure ba chepiji, irua ooit'eeda adak'a. Eperãpa tauchaa biparik'a ichi net'aade jõmaarãpa k'awaadamerã ichi ma net'aa chipari, mãga pik'a Tachi Ak'õrepa ichi Jaure ba chepiji ichideerã k'ap'iade, jõmaarãpa k'awaadamerã ichita ãchi chipari.

¹⁴ Ma Jaure k'aurepata tachia k'awa p'ani wãara iru p'anadait'ee jõmaweda irua k'ĩsia iru bi ichideerã-it'ee. Ma awara k'awa p'ani ichideerã perã ewari cherude tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iadeepa aweda uchiadait'ee, wãdak'ãri iru truadee. Mãga pak'ãripi, wãara t'ãri o-ia gracias jaradait'ee irumaa, iru k'ĩra wãree pia k'awadait'ee perã.

Pablopa it'aa iidida Cristode ijãapataarã pari

¹⁵ Tachi Ak'õrepa ma jõma ooda perã tachi-it'ee, mia k'awaadak'ãriipa parã wãara ijãa p'ani Tachi Waibia Jesude mãik'aapa parãpa jõma Tachi Ak'õredeerã k'inia iru p'ani, mia nõga oopari.

¹⁶ It'aa t'ik'ãri Tachi Ak'õremaa, ichita gracias jarapari parã pari.

¹⁷ Iidipari Tachi Waibia Jesucristo Ak'õre k'ãra wãree bimaa, irua parã k'isia k'awaapimerã ichi jaure k'ap'ia pari. Mãgã iru wãara pipiara k'awadait'ee.

¹⁸ Parãpa mãgã iru pipiara k'awa wãdak'ãri, t'ãride k'awadait'ee Tachi Ak'õrepa parã jiriji ichideerã papiit'ee. Mãga ooji, jai-idaadak'ãri iru trua k'ãra wãreedee wãdamerã mãik'aapa iru p'anadamerã jõmaweda irua k'isia iru bi ichideerã-it'ee.

¹⁹ Ichiaba parãpa k'awaadait'ee Tachi Ak'õrepa ne-inaa jõmaweda oopari. Iru jõmaarã k'ãyaara waibiara bapari perã, tachi ijãapataarã k'aripai Cristo k'aripadak'a.

²⁰ Cristo piup'eda, chok'ai p'irabapiji mãik'aapa su-ak'i beepiji it'ari ichi juaraare.

²¹ Mama biji ak'ipi k'inia bada perã Cristo jõmaarã k'ãyaara waibiara bi. Jõmaweda iru jua ek'ari ichita p'anapataadait'ee, na p'ek'au eujã jõru pijida. Na p'ek'au eujãdepema poro waibiara jõmaweda iru jua ek'ari p'anadait'ee, jõmaweda charraarã mãik'aapa reyã paara. Ichiaba na p'ek'au eujãdepema-eerã iru jua ek'ari p'anadait'ee, angeleerã mãik'aapa netuara eere p'anãrã paara.

²² Tachi Ak'õrepa ma jõmaweda Cristo jua ek'ari mãgã bida perã, iru ne-inaa jõma poro waibia; tachi ijãapataarã poro waibia ichiaba.

²³ Iru tachi porok'a bi; jõdee tachi ijãapataarã iru k'ap'iaapai pik'a p'ani, chok'ara p'ani mĩda. Tachi ijãapataarã wẽe, Cristopa oo-e pai Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bik'a na p'ek'au eujãde. Jõdee tachia pida p'oyaa ooda-e pai Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bik'a, Tachi Poro Waibia Cristo wẽe. Cristo k'aurepata ne-inaa jõmaweda nibi.

2

Tachi Ak'õrepa tachi k'inia iru bapari perã, atuada-e pait'ee

¹ Cristode ijãadai naaweda, Tachi Ak'õre-it'ee parã piu pik'a p'anajida, irua oopi bik'a oodaamaa p'anapatap'edaa perã mãik'aapa p'ek'au k'achia ooi awaa p'anapatap'edaa perã.

² Parãpa na p'ek'au eujãdepemaarãpa ne-inaa k'achia oopata k'ãra t'ãdoo oo wãpachida. Oo k'inia p'anapachida jaure k'achia beerã poro waibiapa oopidak'a. Mãgã Netuara Poro Waibiapa k'isipari Tachi Ak'õrepa oopi bik'a oodaamaa p'anãrãmaa, audupiara mãga p'anadamerã.

³ Wãara Cristode ijãadai naaweda, tachi jõmaweda mãgee k'achia oopataarãk'a p'anapachida. Oopachida tachia oo k'iniata, tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopidak'a mãik'aapa tachia pariatua k'isidap'edaak'a. Mãgã p'anadap'edaa perã, Tachi Ak'õre k'ãraupi p'anapachida mãik'aapa atuadait'ee paji apemaarã p'ek'au k'achia oopataarã ome.

⁴ Mãgã piu pik'a p'anajida mĩda tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, Tachi Ak'õrepa tachi audũ chupiria k'awaaji. Tachi k'inia iru bada perã,

⁵ araa p'anapiji Cristo ome, maadamãiipa ichita chok'ai p'anapataadamerã iru k'ãrapite. Irua mãgã parã pia oo k'inia bada perã, parã o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerã. frã tachi ichita chok'ai p'ani Tachi Ak'õre k'ãrapite.

⁶ Tachi Ak'õrepa tachi Jesucristo ome araa p'anapida perã, jaradai irua Cristo chok'ai p'irabapik'ãri, tachi auk'a mãgã chok'ai p'irabai pik'apiji. Ma awara Tachi Ak'õrepa Cristo su-ak'i beepik'ãri ichi juaraare it'ari, tachi auk'a mama su-ak'i p'anee pik'apiji, Cristo ome araa p'anapata perã.

⁷ Mãga ooji jõma t'ẽe cherutaarãmaa ak'ipiit'ee ichia tachi Jesucristode ijãapataarã pia oopari, ichi t'ãri pia bapari perã.

⁸ Maperãpi parã Cristode ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa parã o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerã. Pãchi k'ãradoopa ma o k'achiadeepa p'oyaa uchiada-e paji. Tachi Ak'õrepapai eperãrã madeepa uchiapii.

⁹ Eperãrã ãchi k'ãradoopa madeepa uchiada paara, mãgak'ajida: "Tachia pia oopata k'aurepa Tachi Ak'õrepa k'aripaji." Mamĩda mãga-e. Tachi Ak'õrepapai tachi ijãapataarã mãgã o k'achiadeepa k'aripa atapari, apida pedee audua pedeeanaadamerã.

¹⁰ Iruata tachi ooji Cristode ijãadamerã mãik'aapa iruata tachi araa p'anapiji Cristo ome. Mãga ooji Jesucristo k'ap'ia pari ne-inaa jua oodamerã, irua naaweda k'isia iru badak'a.

Cristo ome araa p'anapataarã k'ãiwee p'anapata

¹¹ K'isiatĩ parã ijãadai naaweda p'anapatap'edaade. Naaweda parã Tachi Ak'õrede ijãadak'aa paji. Judio-eerã perã, k'awada-e paji Ak'õrepa jarada judiorãmaa, imik'ãraarã k'ap'iade tauchaa bidamerã. Mapa judiorã, "chi tauchaa iru beerãda" apataarãpa at'ãri parã judio-eerã k'ãra unuamaa iru p'anapata mãik'aapa parã ãpĩte "chi tauchaa wẽe beerã" apata.

¹² Ichiaba Cristode ijāadai naaweda, parāpa k'awada-e paji Tachi Ak'ōrepa Israel pidaarā jirit'erada ichi p'uuru pidaarā papiit'ee. Mapa maarepida k'awada-e paji Tachi Ak'ōrepa jarada āra chonaarāmaa: aba pēiit'eeda aji, eperāarā k'aripade. Māgá Tachi Ak'ōre k'awada-e p'anadap'edaa perā, ichiaba k'awada-e paji sāga o k'achiadeepa uchiadai. Māgá p'anapachida na p'ek'au eujāde.

¹³ Mamīda írá māgá p'anada-e. Ijāapata perā Jesucristo piuji parā pari, araa p'anapata iru ome māik'aapa Tachi Ak'ōredeerā p'ani iruk'a. Naaweda t'imí pik'a p'anapachida Tachi Ak'ōre ik'aawaapa. Mamīda írá Jesucristo waa bat'ada k'aurepa parā Tachi Ak'ōre k'ait'a pik'a p'ani, ichideerā perā.

¹⁴ Maperā parā k'āiwee p'anadai judiorā ome, āra auk'a Cristode ijāadak'āri parāk'a. Ichi k'aurepa waa k'írau p'anada-e. Jíp'a araa p'anapata p'uuru apai pik'a.

¹⁵ Naaweda Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa Moisemaa p'āpíji, judiorāpa ma ūraade jara bik'a oodamerā. Ma ūraa k'aurepa judiorā awara p'anapachida parā judio-eerā k'āyaara. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ūraa chiwidi jara pēiji Cristo k'ap'ia pari. Mapa Cristo piuk'āri, Ak'ōrepa chi judiorā irude ijāa p'anadap'edaarā uchiapiji ma naawedapema ūraa jarada jua ek'ariipa. Māga ooji Cristo k'aurepa judiorā judio-eerā ome p'uuru apai pik'a p'anadamerā māik'aapa oodamerā irua oopi bik'a. Tachia māga oodak'āri, wāara k'āiwee p'anapata.

¹⁶ Ma awara Crista kurusode piuk'āri, tachi t'āri auk'a bipíji Tachi Ak'ōre ome. Naaweda tuchia p'ek'au k'achio oopata k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tachi pia ak'i-e paji. Mamīda Cristode ijāadak'āri, araa p'aneejida iru ome, k'ap'ia apai pik'a. Mapa írá Tachi Ak'ōrepa tachi pia ak'ipari. Ichiaba tachi k'írau-ee para bapari.

¹⁷ Cristo cheji na pedee pia jarait'ee: ichiata eperāarā k'āiwee p'anapipari. Māga oopari parā Tachi Ak'ōre ik'aawaapa t'imí pik'a p'anadap'edaarāmaa māik'aapa tai k'ait'a pik'a p'anadap'edaarāmaa paara.

¹⁸ Írá irude ijāapata perā, tachi jōmaweda Tachi Ak'ōre k'ait'a p'anapataadai iru Jaure k'ap'ia pari.

¹⁹ Maperāpi parā waa p'anadak'aa k'íra tewaraarāk'a. Ma k'āyaara auk'a p'anapata awaraarā Cristode ijāapataarāk'a, auk'a Tachi Ak'ōredeerā perā.

²⁰ Parā te māudee oodak'api p'ani. Tai chi jirit'eradaarā Cristopa ooda jarateenadamerā basadepema māuk'api p'ani Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā ome. Jōdee Jesucristo chi te k'idaadepema māu pi-iaa pik'a bi, ichi k'aurepa jōma ijāapataarā araa p'anapata perā.

²¹ Tachi Ak'ōrepa parā ijāapataarā araa p'anapipari Cristo ome māik'aapa awaraa ijāapataarā ome. Māgá tachi ichi tek'a oo wāpari māik'aapa tachi awara bi wāpari ichi-it'ee, irumaa it'aa t'ipataadamerā.

²² Tachi māgá araa p'anapata perā Cristo ome, tachita Tachi Ak'ōre te waibiak'a p'ani, iru Jaure tachi ome bapari perā.

3

Tachi Ak'ōrepa Pablo jir'ida judio-eerāmaa jarateenamerā

¹ Maperā mi, Pablopa jarateepari Jesucristopa ooda, parā judio-eerā ichiaba araa p'anapataadamerā iru ome. Ma k'aurepata írá mi carcelde bi.

² ¿Parāpa nāga k'awa p'ani-ek'ā? Tachi Ak'ōre t'āri pia bapari perā, parā pia oo k'inia bi. Mapa mi jirit'eraji na mimia oomerā parā-it'ee.

³ Naaweda Tachi Ak'ōrepa k'ísia iru baji māgá parā pia ooit'ee. Mamīda māga k'awapi-e paji naawedapemaarāmaa. Jíp'a mimaa k'awapiji, mia pedee chok'ara-eepa et'ewa jaradak'a na p'ādade.

⁴ Ma pedee waya leedak'āri, k'awaadai Tachi Ak'ōrepa wāara mimaa k'awaapiji ichia k'ísia iru bada ooit'ee Cristo k'ap'ia pari.

⁵ Naaweda eperā apidaapa ma k'ísia iru bada k'awada-e paji. Mamīda írá k'awaapiji ichia awara bidaarāmaa; māgírā ichia jirit'eradaarā māik'aapa ichi pedee jarapataarā. Māgá k'awaapiji ichi Jaure k'ap'ia pari.

⁶ Nāga k'ísia iru baji. Judio-eerāpa ijāadak'āri Cristo piuji āchi k'aripait'ee, auk'a p'ani judiorā ijāapataarā ome. Tachi Ak'ōrepa āchi auk'a araa p'anapipari Jesucristo ome, p'uuru apai pik'a p'anadamerā judiorā ome. Irua ooda k'aurepa āchi auk'a it'aa wādait'ee māik'aapa auk'a iru p'anadait'ee jōma Tachi Ak'ōrepa jarada teeit'ee ichideerāmaa.

⁷ Tachi Ak'ōrepa k'inia bada perā, mi pia ooji jirit'erak'āri jarateenamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Iruata mimaa māgí jarateepipari.

⁸ Cristode ijāai naaweda, mi apemaarā k'āyaara k'achiara bapachi. Mapa mi-it'ee, mi apemaarā ijāapataarā ek'ariara bi. Mamīda Tachi Ak'ōrepa mi jir'iji. Irua mi pia oo k'inia bada perā, mi jirit'eraji judio-eerāmaa jarateenamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee māik'aapa irua ne-inaa pia oo k'inia bi irude ijāa p'anirā-it'ee.

⁹ Maperāpi mia jōmaarāmaa jarai Tachi Ak'ōrepa na eujā ooi naaweda, k'isia iru bada parā judio-eerā k'aripait'ee. Awaraarāmaa māga k'awapi-e paji mīda, Tachi Ak'ōre, chi ne-inaa jōmaweda nībi oodapa, mīmaa māga k'awapiji.

¹⁰ Naawedapemaarāmaa k'awapi-e paji ichia k'isia iru bada judio-eerā-it'ee. K'inia baji irapemaarāpa māga k'awaadamerā. Ichiaba k'inia baji it'aripemaarā, ichi angeleerāpa māik'aapa netuaraarāpa paara k'awaa wādamerā iru jōmaarā k'āyaara k'isia k'awaara bi eperāarā k'aripait'ee. Māgiirāpa māga k'awaadait'ee unudak'āri judiorā judio-eerā ome p'uuru apai pik'a bi, Cristode ijāapata perā.

¹¹ Wāara Tachi Ak'ōrepa ooji ichia ichita k'isia iru badak'a ooit'ee Tachi Waibia Jesucristo k'ap'ia pari.

¹² Maperāpi tachi Cristode ijāajida. Iru ome araa p'anapata perā, waaweeda-e Tachi Ak'ōre k'ait'a wādait'ee it'aa t'idak'āri.

¹³ Tachi Ak'ōrepa ma jōma jara aupada ooda perā tachi ijāapataarā k'aripait'ee, o-īa para bāti. Mi nama carcelde chupiria nībi mīda parā judio-eerāmaa jaratee k'iniapa, parā pia-ee, k'isia paraa p'anadaik'araa bi. Ma k'āyaara o-īa p'anadaipia bi Tachi Ak'ōrepa parā judio-eerā ichiaba pia oo k'inia bairā Cristo k'ap'ia pari.

Cristo k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tachi k'inia iru bapari

¹⁴ Mia made k'isiak'āri, Tachi Ak'ōre k'irapite bedabaipari māik'aapa it'aa t'ipari irumaa.

¹⁵ Iruta na p'ek'au eujādepema ēreerā māik'aapa it'aripema ēreerā ak'ōre, ichia āra ooda perā.

¹⁶ Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bapari perā, ne-inaa jōmaweda k'awapari. Mapa mia it'aa iidi bi irua parā choopimerā pāchi t'āride iru Jaure k'ap'ia pari, māgā oodamerā irua oopi bik'a.

¹⁷ Iidi bi Cristo bamerā pāchi t'āride, irude ijāa p'ani misa. Māgā parāpa Tachi Ak'ōre māik'aapa awaraarā k'inia iru p'anadait'ee.

¹⁸ Ma awara māgā parā māik'aapa awaraa ijāapataarāpa k'awaadait'ee Cristopa tachi audū k'inia iru bapari. Ara to t'ai audū jet'ee bik'a, audū teesoo bik'a, audū nāpia bik'a, māga pik'a Cristopa tachi audū k'inia iru bapari.

¹⁹ P'oyaa k'awada-e p'ani mīda Cristopa tachi māgā audupai k'inia iru bi, mia iidi bi Tachi Ak'ōrepa parāmaa māga pipiara k'awapimerā. Parāpa wāara māga k'awadak'āri, ne-inaa jōmaade Tachi Ak'ōrek'a p'anadait'ee.

²⁰ Wāara Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bi! Ichi tachi ome bak'āri, tachimaa ne-inaa piara bi oopipari, irumaa iidipata k'āyaara māik'aapa tachia k'isiapata k'āyaara.

²¹ Mapa tachi Jesucristode ijāapataarā, irapemaarā māik'aapa t'ēe cherutaarā, o-īa it'aa t'idāma Tachi Ak'ōremaa jaradait'ee iru ichita jōmaarā k'āyaara waibiara bi. ¡Amén!

4

Cristode ijāapataarā k'ap'ia apai pik'a p'ani

¹ Naaweda jaradak'a, mi carcelde bi parā judio-eerāmaa Tachi Waibia Cristopa ooda jarateepari perā. Maperāpi mia parā enenee nībi p'anapataadamerā Tachi Ak'ōrepa k'inia badak'a parā naa jirik'āri Cristode ijāadamerā.

² Nāga p'anapataadaipia bi: maarepida auduada-ee; t'āri pia jōmaarā ome; choopari nepirade bi mīda māik'aapa k'irau-ee choopari, awaraarāpa parā ome nepira jiri p'ani pijida. Māga p'anapataadaipia bi chik'inia p'ana k'inia p'anadairā.

³ Māgā chik'inia p'anapataadak'āri, Tachi Ak'ōre Jaurepa parā k'āiwee p'anapiit'ee, wāara araa p'anapataadamerā awaraa ijāapataarā ome. Mapa ne-inaa jōma pia oodaipia bi māga p'anapataadamerā.

⁴ Jōma Cristode ijāapataarā k'ap'ia apai pik'a p'anapata māik'aapa Tachi Ak'ōre Jaure apai iru p'anapata. Tachi Ak'ōrepa parā jirik'āri Cristode ijāadamerā, auk'a ijāa p'aneejida Cristo k'aurepa parā wādait'ee Ak'ōre truadee. Ma-it'ee aupai Tachi Ak'ōrepa parā jiriji.

⁵ Cristo apai iru p'ani. Iruta Tachi Waibia. Mapa irudepai ijāapata māik'aapa poro choopipata ak'ipidait'ee iru ome araa p'ani.

⁶ Tachi Ak'ōre apai iru p'ani. Iru tachi jōmaarā Ak'ōre. Iru Tachi Waibia. Irua ne-inaa pia oopipari tachimaa, tachi ome bapari perā.

⁷ Mamīda tachi ijāapari chaa Cristopa ne-inaa pia awara-awaraa oo k'awaapipari, māgā awaraarā k'aripadamerā. Tachi chaachaa auk'a oo k'awaapi-e. Oo k'awaapipari ichia k'inia bik'a.

⁸ Māga ook'āri, oopari Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

'It'aa wāk'āri, p'oyaaji ichi k'ira unuamaa iru p'anadap'edaarā māik'aapa eperāarāmaa ne-inaa pia tee pēiji.'
(Sal 68.18)

⁹ Ma ūraa p'ādade "it'aa wāk'āri" ak'āri, jara k'inia bi ai naaweda edaa cheji na p'ek'au eujādee chupiria nībade eperā jīp'aak'a.

¹⁰ Māgí eperā edaa cheda chi it'aa wāda. Ichi it'aa wāji Tachi Ak'ōre bīmaa, jōmaarā k'āyaara waibiara bade. Maperāpi iru k'aurepa ne-inaa jōmaweda nībi.

¹¹ Ichiata tee pēiji ichi Jaure, māgipa ichideerāmaa oo k'awaapimerā ne-inaa pia awara-awaraa. Ūk'uru jirit'eraji jarateenadamerā irua ooda māik'aapa jarada. Ūk'uru biji jarapataadamerā irua jarapi bik'a. Ūk'uru pēiji jōmaarāmaa jarateepataadamerā irua ooda eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee atuanaadamerā. Awaraarā biji ichideerā ak'ipataadamerā māik'aapa jarateepataadamerā irua eperāarāmaa oopi k'inia bi.

¹² Ma jōma oo k'awaapiji ichideerāmaa, iru mimia oo wāk'āti wādamerā. Māgá ijāpataarā jōmaweda irude pipiara ijāadait'ee māik'aapa irua k'inia bik'a p'anapataadait'ee.

¹³ Tachi jōmaarāpa māga oo k'awaadak'āri, wāara araa p'anapataadait'ee, auk'a Tachi Ak'ōre Warrade ijāadait'ee perā māik'aapa iru auk'a k'awadait'ee perā. Māga p'anapataadak'āri, ne-inaa jōma oo k'awaadait'ee Cristopa oopi bik'a. Chonaarāpa ne-inaa pariatua ooda-e p'anik'a warra chak'eerāk'a, māga pik'a tachi ijāpataarā ne-inaa pariatua waa ooda-e pait'ee.

¹⁴ Māgá p'anapataadak'āri, waa p'anada-e pait'ee warra chak'eerāk'a. Ma k'āyaara ik'awaa beerāpa Tachi Ak'ōre Ūraa awara jaratee chedak'āri, tachia ijāadak'aa pait'ee āchia jaratee p'ani. Pia k'awaa p'anadait'ee āchia jaratee nipapata wāara-e. Mapa k'ūrapida-e pait'ee ma k'Īsia k'achia iru beerāmaa.

¹⁵ Ma k'āyaara tachia ne-inaa wāara ijāpataadait'ee. Maperā p'anapataadaipia bi Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēidak'a. Ichita wāarata jarapataadaipia bi chik'inia p'ana k'inia p'anadairā. Māga p'anapataadak'āri, wāara jōma oodait'ee tachi poro Cristopa k'inia bik'a māik'aapa tachi jōmaweda iru k'ap'ia apai pik'a p'anadait'ee.

¹⁶ Tachi ijāpataarā jōma araa p'ani, Cristo k'ap'ia ome apai pik'a p'anadairā. Chik'aripa p'anadak'āri māik'aapa chik'inia p'anapataadak'āri, oo k'awaa wāpata tachi poro Cristopa oopi k'inia bik'a.

Cristo ome sāga p'anapataadaipia bi

¹⁷ Tachi Waibiapa mimaa nāga jarapiruru. Waa p'ananāati ijāadak'aa beerāk'a. Āchi pariatua k'Īsiapata.

¹⁸ Āchi p'āriu pik'a bide p'anadairā, k'awa k'iniada-e Tachi Ak'ōre net'aa. Mapa ijāadak'aa Tachi Ak'ōrepa eperāarā k'aripai atuanaadamerā. Āchi k'Īsia k'awada-ee, k'īri k'isua p'anadairā.

¹⁹ K'Īra nejasia wēe pak'oodaida perā, āchia k'achia oo k'iniata ooi awaa p'anapata. Nāgee ne-inaa k'achia oopata: awaraarā wēra k'īpata māirā ome p'ek'au oodait'ee māik'aapa pariatua p'ek'au oo wāpata awaraarā ome.

²⁰ Mamīda taipa parāmaa māga jarateedak'aa paji, jarateedak'āri Cristopa oopi k'inia bi eperāarāmaa.

²¹ Parāpa māgí jarateeda ūrijida. ¿Wāara-ek'ā? Ma awara irude ijāajida māik'aapa k'awaajida Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida irude.

²² Ma k'aurepata k'awaajida parāpa naaweda oopatap'edaa k'achia baji Ak'ōre k'Īrapite. Mapa waa māga p'anapataadaik'araa bi. Oo amāati parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi k'inia bik'a. Ma k'aurepa k'achiade p'anapachida māik'aapa pāchi itu k'ūrapipachida k'achia oo k'iniapa.

²³ Ma k'āyaara pāchi t'āri chiwidi pik'a papīti Tachi Ak'ōremaa māik'aapa k'Īsīati irua k'Īsiapi k'inia bik'a.

²⁴ P'anapatāati k'ap'ia chiwidi iru p'anik'a, Tachi Ak'ōrepa ichideerā māga p'anapi k'inia bairā. Tachi ooi naaweda, Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru baji tachi ichik'a p'anadamērā, p'ek'au k'achia wēe. Māga p'anadai, jōma oodak'āri irua wāarata jara pēida jara bik'a.

²⁵ Māga p'anadait'ee waa seewa jaranāati. Ichita wāarata jarapatāati awaraarāmaa, tachi jōmaweda k'ap'ia apai pik'a araa p'anadairā tachi poro Cristo jua ek'ari.

²⁶ 'K'Īraudaruta pirā, ne-inaa k'achia oonāati.'

(Sal 4.4)

K'Īrau p'ananāati ak'ōrejru baarūmaa,

²⁷ Netuara Poro Waibiapa eperā taarā k'Īrau bi k'achiade baaipari perā.

²⁸ Ichiba mia jara bi chi nechiaayaa bīmaa waa nechianaamerā. Ma k'āyaara mimia piata oopia bi, ne-inaa iru bamerā pichi juadoopa. Māgá pia chupiria chedeerāmaa teei.

²⁹ Ik'achia pedee p'ananāati. Ma k'āyaara pedee pia aupai jarapatāati, chi ūrirtaarāpa pia k'Īsiadamerā māik'aapa pia oodamerā. Māgá parāpa āchi k'aripadait'ee.

³⁰ Tachi Ak'õre Jaure t'ãri p'uapinãati, parãpa mãgee ne-inaa k'achia oo p'anipa. K'irãpãti iru k'aurepata k'awa p'ani tachi Tachi Ak'õredeerã. Iruta tachi ome bapariit'ee na eujãdepema k'ap'iadeepa uchiarutamaa Cristo cheru ewate.

³¹ Mapa parãdepema apida nãgã baik'araa bi: t'ãri ãrii; k'ãrauyaa; t'ãri k'achia; chõoyaa; ik'achia pedeeyaa maa-e pirã awaraarã ãpite pedee k'achia jarayaa; awaraarã k'ãra unua-maa iru p'anapata.

³² Ma k'ãyaara, t'ãri pia para bãti mãik'aapa chupiria k'awaa para bãti. Apemaarãpa ne-inaa k'achia oodak'ãri, perdonaapatãati, Tachi Ak'õrepa tachia k'achia oopata perdonaaparik'a Cristo piuda k'aurepa tachi pari.

5

Sãga Tachi Ak'õre warrarã p'anapata

¹ Tachi Ak'õrepa parã k'inia iru bapari ichi warrarã perã. Mapa k'awaa wãk'ãti wãti awaraarã k'inia iru p'anadait'ee irua tachi k'inia iru baparik'a.

² Chik'inia p'anapatãati Cristopa tachi k'inia iru baparik'a. Tachi mãgã k'inia iru bada perã, piuji tachi k'aripait'ee. Ichi k'ap'ia paara peepiji ak'ipiit'ee Tachi Ak'õre k'inia iru bi mãik'aapa eperãarã ichiaba k'inia iru bi. Maperãpi Tachi Ak'õrepa irua ooda pia ak'iji.

³ Tachi Ak'õrepa parã awara bida perã Cristok'a p'anapataadamerã, nãgee p'ek'au k'achia eperãarãpa oopata jida jaradaik'araa bi: miak'ãi p'anãrã awaraarã ome k'ãipata; k'ãra nejasia wãe awaraarã jiripata p'ek'au oodait'ee ãchi ome; awaraarã wãra wa net'aa k'ãpata.

⁴ Ichiaba parãpa nãgee k'achia oopata apida oodaik'araa bi: bisi pedeepata; pariatua pedeepata maa-e pirã bisi pedee pedeepata ãidamerã. Cristopa apidaamaa mãgã pedeepik'aa. Mãgã pedeedai k'ãyaara, gracias jarapatãati Tachi Ak'õremaa.

⁵ Parãpa k'awaadãpia bi chi nãgee k'achia oopataarã Cristodeerã-e: pariatua p'ek'au oo wãpata awaraarã ome; k'ãra nejasia wãe awaraarã jiripata k'achia oodait'ee ãchi ome; awaraarã wãra wa net'aa k'ãpata. Mãgeerã ne-inaa juapa ooda k'ãrapite it'aa t'ãpataarãk'api p'ani. Ne-inaa awaraa k'iniara iru p'ani Tachi Ak'õre k'ãyaara. Mapa wãda-e pait'ee iru truadee.

⁶ Mãgee p'ek'au k'achia oopataarã atuadait'ee, Tachi Ak'õre k'ãraupipata perã ãchia k'achia oo jõnipa mãik'aapa oodaamaa p'anapata perã irua oopi bik'a. K'ãrapinãati mãgee pariatua pedeepataarã apidaamaa, seewa jarateepata perã.

⁷ K'õp'ãyo meraanãati mãgee eperãarã ome.

⁸ Wãara naaweda ichiaba parã mãgeerãk'a p'ãriu pik'a bide p'anapachida, k'achiade p'anapataadap'edaa perã. Mamãda irã parã araa p'anadairã Tachi Waibia ome, idaa pik'a bide p'anapata. Mapa p'anapatãati Cristodeerãk'a.

⁹ Eperã idaa pik'a bide bak'ãri, nãga bapari: t'ãri pia jõmaarã ome; oopari Tachi Ak'õrepa oopi bik'a; ichita wãarata jarapari.

¹⁰ Mapa k'awaa wãk'ãti wãti mãgã p'anapataadait'ee. Mãgã Tachi Waibia o-ãa bait'ee parã ome.

¹¹ Ijãadak'aa beerãpa ne-inaa k'achia oodak'ãri, t'ãunãati ãchi ome, ãchi p'ãriu pik'a bide p'anapata perã. Ma k'ãyaara ãchi ãrapatãati k'awaadamerã atuadait'ee ãchia k'achia oopata k'aurepa.

¹² Tachi k'ãra nejasiadarii nepiriit'ee ãchia ne-inaa k'achia mera oopata.

¹³ Mamãda Tachi Ak'õrepa mãgee p'ek'au k'achia oopata paara wẽpapii, ma eperãarãpa ãriruta pirã chi idaa pik'a bide p'anãrãpa Tachi Ak'õre Ûraa jaradak'ãri. Mãga ãridap'eda, k'awaadai ãchia ne-inaa k'achia oopata.

¹⁴ Mãpai Cristode ijãaruta pirã, ãchi ichiaba idaa pik'a bide t'ãudai. Mapa k'aride jara bi:

"Irimãti parã k'ãi pik'a p'anãrã, k'achia oomaa p'anadairã. P'irabãiti parã piu pik'a p'anãrã, ijãadak'aa perã. Cristopa parã k'aripai idaa pik'a bide t'ãudamerã."

¹⁵ Maperã k'ãrak'au pai p'anadai k'ãsia k'awa-ee beerãk'a. Ma k'ãyaara k'ãra jip'a, k'ãsia k'awaa p'anapatãati.

¹⁶ Ichita jiripatãati ne-inaa pia oodait'ee, ãrapemaarã k'achia ooyaa p'anapata perã.

¹⁷ K'ãra k'awa-ee p'anãrãk'a p'ananãati. Ma k'ãyaara jiripatãati k'awaadait'ee Tachi Ak'õrepa parãmaa oopi k'inia bi.

¹⁸ It'uapa piu nipanãati, jãgipa eperãarã k'achiade baaipipari perã. Ma k'ãyaara Tachi Ak'õre Jaure ome o-ãa nipapatãati oodait'ee irua parãmaa oopi k'inia bik'a.

¹⁹ Awaraa ijãapataarã ome p'anadak'ãri, k'ãri para bãti salmos Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdadepema mãik'aapa Ak'õre k'ãri. K'ãripatãati Tachi Ak'õre Jaurepa k'ãripi bik'a. T'ãripi k'ãripatãati Tachi Waibiaamaa, parãpa iru k'inia iru p'anapata perã.

²⁰ Tachi Waibia Jesucristode ijãapata perã, ichita gracias jarapatãati Tachi Ak'õremaa, jõma irua oo bi pari tachi-it'ee.

Sāga p'anapataadaipia bi awaraa ijāapataarā ome

²¹ Ak'ipidait'ee Cristo wāara pāchi poro waibia, ūripatāati awaraa ijāapataarāpa ūraa p'ani māik'aapa oopatāati ārapa jara p'anik'a.

²² Wēraarāpa oopataadaipia bi āchi imik'raarāpa jara p'anik'a, Tachi Waibiapa māga k'inia bairā.

²³ Imik'ra chi wēra poro waibia, Cristo tachi ijāapataarā poro waibia k'a. Tachi ijāapataarā Cristo k'ap'ia apai pik'a p'ani. Iruata tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerā.

²⁴ Mapa ijāapataarā Cristo jua ek'ari p'anapata. Māgā ichiaba wēraarā nejōmaade āchi imik'raarā jua ek'ari p'anapataadaipia bi.

²⁵ Imik'raarāpa jōdee āchi wēraarā k'inia iru p'anapataadaipia bi, Cristopa ijāapataarā k'inia iru baparik'a. Irua tachi ijāapataarā audupai k'inia iru bada perā, piuji tachi pari.

²⁶ Māgā tachi ijāapataarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapiji. Tachi sū pik'aji paniapa irude ijāa p'anida adak'ari, iru ūraa ūridap'eda. Māgā tachi ijāapataarā awara bijī ichi-it'ee.

²⁷ Ara imik'rapa wēra awēra k'ra wāree, t'ari pia, k'inia bik'a ai ome miak'āit'ee, māga pik'a Cristopa k'inia bi tachi ijāapataarā Tachi Ak'ore k'ra wāreek'a, t'ari pia, maarepida k'achia wēe p'anapataadamerā ichi-it'ee. Ma-it'eeta tachi awara bijī.

²⁸ Cristopa tachi ijāapataarā, ichi k'ap'ia apai pik'a p'aniirā, māgā k'inia iru bapari perā, imik'raarāpa āchi wēraarā ichiaba k'inia iru p'anapataadaipia bi āchi k'ap'iak'a. Imik'rapa ichi wēra wāra k'inia iru bak'ari, pia ak'i bapariit'ee, ichi k'ap'ia ak'i baparik'a.

²⁹ Eperā apidaapa ichi k'ap'ia unuamaa iru bak'aa. Ma k'āyaara nek'opari māik'aapa ichi k'ap'ia pia ak'i bapari, Cristopa tachi ijāapataarā ak'i baparik'a.

³⁰ K'awa p'ani Cristopa tachi ijāapataarā māgā ak'i bapari, tachi iru k'ap'ia apai pik'a p'anadairā.

³¹ Tachi Ak'ore Ūraa p'ādade jara bi:

'Mapa imik'rapa atabēit'ee chi ak'ore chi nawe ome, araa p'anapataadait'ee chi wēra ome.

Māgā eperā omee weda eperā apai pik'a p'aneadait'ee.' (Gn 2.24)

³² Māgī jarada k'aurepa tachia ne-inaa wāarata k'awaada, waide k'awada-e p'anadap'eda. Mi-it'ee nāga bi. Cristo tachi ijāapataarā ome, imik'ra chi wēra ome bik'a bi.

³³ Mapa waya jara k'inia bi parāmaa: Imik'ra chaa ichi wēra k'inia iru bai pia bi ichi k'ap'ia k'inia iru baparik'a. Jōdee wēra chaa ichi imik'ra waaweeipia bi ichi poro waibia k'a.

6

Ūraa warrarā māik'aapa ak'oreerā-it'ee

¹ Irā mia ūraait'ee warrarāmaa: Warrarā, parāpa Tachi Waibia k'inia iru p'anadairā, oopatāati pāchi ak'oreerāpa jara p'anik'a. Māga k'inia bi Tachi Ak'orepa parāpa oodamerā.

² Iru ūraa p'ādade jara bi:

'Pichi ak'ore māik'aapa pichi nawe k'inia iru bapariji māik'aapa āra pedee ūripariiji.' (Ex 20.12)

Tachi Ak'orepa jarak'ari warrarāpa māga oodamerā, ichiaba jaraji sāga k'aripait'ee chi ma jaradak'a oopataarā.

³ Māgaji:

'Pāchi ak'oreerā pedee ūiruta pirā, pia p'anapataadait'ee māik'aapa taarā nipapataadait'ee na p'ek'au eujāde.' (Ex 20.12)

⁴ Ak'oreerā, pāchi warrarā k'raupināati. Ma k'āyaara pia ak'i p'anapataati. Māga oop'ani misa, ūrapataati ne-inaa k'achia oonaadamerā. Ma awara jarateepatāati Tachi Waibiade ijāapataadamerā māik'aapa oopataadamerā irua oopi bik'a.

Ūraa esclavoorā-it'ee māik'aapa āchi chipariirā-it'ee
(Col 3.22-25; Tit 2.9-10; 1 P 2.18-20)

⁵ Esclavoorā, oopatāati parā na p'ek'au eujādepema chipariirāpa jara p'anik'a. Āra waaweepatāati māik'aapa k'ra jip'a mimiapatāati, Cristo-it'ee mimiak'ajidak'a.

⁶ Edaare esclavo k'ra jip'a mimiapari chipariipa ak'i bi misa aupai, ichi mimiayaa bida amerā. Mamīda parāpa māga oodaik'araa bi. Ma k'āyaara auk'a k'ra jip'a mimiapataadaipia bi, chipariirāpa ak'ida-e p'ani pijida. Māgā t'aripa ichiaba oopatāati Tachi Ak'orepa oopi bik'a, Cristo parā chipari jōmaarā k'āyaara waibiara bairā.

⁷ Maperāpi parā miadiadi k'āyaara chi mimia chipariirāpa parā pia ak'idamerā, t'aripa mimiadaipia bi Tachi Waibia-it'ee.

⁸ Māga oodaipia bi k'awa p'anadairā chi mimia pia oo bipa iru bait'ee jōma Tachi Ak'orepa k'isia iru bi teit'ee ichideerāmaa. Esclavoorā, esclavo-eerā auk'a māga iru p'anadait'ee āchi mimia pia oopata pari.

⁹ Parā, chi esclavoorā chipariirā ichiaba pia p'anapatāati pāchi esclavoorā ome. Ijīati pedeenāati p'eradamerā. K'irāpapatāati parā it'ari chipari ichiaba iru p'ani. Māgí Tachi Waibia Jesucristo. Iruata esclavo chipari pipiara ak'ik'aa chi esclavo k'āyaara, ichideerā jōmaweda iru k'īrapite auk'a p'anadairā.

Armadura Tachi Ak'ōrepa teepari Cristode ijāapataarāmaa

¹⁰ Ipemaarā Cristo k'aurepa, irā mia parā ūraait'ee t'āridepai choopataadamerā, araa p'anadairā Tachi Waibia ome. Iru jōmaarā k'āyaara waibiara bairā, parā k'aripait'ee oodamerā irua k'inia bik'a.

¹¹ Nāgá tachi k'aripait'ee. Irapema soldaorāpa armadura jīpatak'a, Tachi Ak'ōrepa armadura teeda jīpatāati, Netuara Poro Waibiapa parā k'ūranaamerā.

¹² Tachi chōoda-e p'ani eperāarā jīp'arā ome. Jīp'a chōo p'ani na p'ek'au eujādepema-eerā ome; chi Netuara Poro Waibia eere p'aniirā ome. Māgiirā jua ek'ari na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerā jōmaweda p'āriu pik'a bide p'anapata.

¹³ Maperā Tachi Ak'ōrepa teeda armadura jōmaweda jīpatāati. Māgá Netuara Poro Waibia eere p'aniirā chedak'āri parā k'achiade baaipidait'ee, parāpa māga oopida-e pait'ee. Mapa Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oo wāk'āti wāti, māgiirā p'oyaadait'ee āchi cheruta chaa.

¹⁴ Māga p'anadait'ee nāga oopatāati: soldaorāpa ne-inaa k'irride jīpatak'a, māga pik'a Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida k'awāati māik'aapa ichita wāarata jarapatāati. Soldaorāpa camisa hierrodee ooda jīpatak'a, māga pik'a Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a ichita oopatāati, netuara eere p'aniirāpa maarepida parāmaa k'achia oonaadamerā.

¹⁵ Soldaorāpa chancla jīpatak'a awara āyaa wādait'ee pak'āri, māga pik'a k'awāati jarateadait'ee Cristopa tachi o k'achiadeepa k'aripa atak'āri, k'āiwee p'anapata, netuara eere p'aniirāpa nepirade baaipi cheruta pijida.

¹⁶ Soldaorāpa escudo ateeptatak'a, māga pik'a waapiara Cristode ijāapatāati. Māgá jaut'i pik'a p'anadai Netuara Poro Waibiapa k'achia oopi k'inia bi parāmaa.

¹⁷ Soldaorāpa casco jīpatak'a, māga pik'a wāara ijāapatāati Tachi Ak'ōrepa parā o k'achiadeepa k'aripa ataji. Ma awara soldaorāpa espada ateeptatak'a, Tachi Ak'ōre Ūraa jara pēida ichi Jaure k'ap'ia pari t'āride atēeti.

¹⁸ Oodait'ee ma jōma et'ewa jarada, ichita it'aa t'īpatāati Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a. It'aa iidipatāati Tachi Ak'ōrepa parā k'aripamerā ne-inaa jōmaade. K'īrak'aupai it'aa t'īda-ee p'anapataadi. Ma k'āyaara jōmaarā ijāapataarā pari it'aa t'īpatāati.

¹⁹ Ichiaba it'aa t'īpatāati mi pari, Tachi Ak'ōrepa ichia jara k'iniata mimaa jarapimerā. Iidipatāati mia jōmaarāmaa waawee-ee k'awapimerā Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bada eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee, ichi Warra pēik'āri piumerā eperāarā pari.

²⁰ Cristopa mi pēiji māga jarateemerā. Ma jaratee bi k'aurepata mi nama carcelde bi. Mamūda it'aa t'īpatāati, mia at'āri waawee-ee māga jarateemerā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

Pablopa salude tee pēida na k'art'a p'ā aupa wāk'āri

²¹ Mia na k'art'a pēiru tachi ipema Cristo k'aurepa Tíquico ome. Mia iru k'inia iru bi, k'ōp'āyo pia perā. Irua mi ichita k'aripapari, Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oo k'inia bairā. Irua parāmaa nepirānait'ee mia k'īsia bi māik'aapa mia oomaa bi, parāpa ma jōma k'awaadamerā.

²² Ma-it'ee mia iru pēiru, parāpa pia k'awaadamerā tai p'anapata māik'aapa t'āri o-ia p'aneedamerā irua jararu ūridak'āri.

²³ Irā mia it'aa iidi bi Tachi Ak'ōrepa māik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parā k'āiwee p'anapimerā jōmaarā ijāapataarā ome māik'aapa chik'inia p'anapimerā, Cristode ijāapata perā.

²⁴ Ichiaba iidi bi ārapa pia ak'i p'anadamerā jōmaarā t'āriipa Tachi Waibia Jesucristo k'inia iru p'anapataarā.

Māgapai paji.

FILIPENSES

San Pablopa K'art'a P'ãda Filipos P'uurudepema Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji. K'ĩsiapata na k'art'a jida p'ãji Romade, carcelde bak'ãri. Pablo naapiara jaratee nipapachi Filipos p'uurude. Ma p'uuru Macedonia eujãde bi. Mapa mãpema ijãapataarã k'inia iru bapachi. Na k'art'a p'ãji gracias jarait'ee ãramaa, ichi k'aripadap'edaa perã primisia tee pëidak'ãri. Ichiaba k'irãpapiji ichia Ak'õrepa wãarata jarateeda ãra t'ãide, k'ũrapinaadamerã seewa jaratee nipapataarãmaa.

Naapiara jara bi ichia it'aa t'ĩpari ãra pari mãik'aapa ichi bapata (cap. 1.1-11). Jara bi ichi bapari ooit'ee Cristopa oopi bik'a mãik'aapa waawee-e piut'ee, Cristo ome araa bapari perã (cap. 1.12-26). Ūraa bi ãrapa waaweenaadamerã miadait'ee Cristode ijãa p'ani k'aurepa; oopariidamerã iru ũraade jara bik'a mãik'aapa nipapataadamerã iruk'a: audua-ee, chupiria k'awaa (caps. 1.27-2.18). Jara bi ichia k'ĩsia iru bi oopiit'ee ichi k'aripapataarã Timoteomaa mãik'aapa Epafroditomaa (cap. 2.19-30). Nepiri bi ichi bapata Cristode ijãai naaweda. K'ĩsia baji mĩda Tachi Ak'õrepa iru pia ak'ii Moisepa p'ãdade jara bik'a oopachi perã, irã k'awa bi Cristode ijãapata k'aurepapai Ak'õrepa eperãarã pia ak'ipari. Ichiaba jara bi Cristode ijãapataarã deporte jemenepataarãk'api p'ani maa-e pirã carrera p'irapataarãk'a (cap. 3). T'ẽepai ũraa bi ijãapataarã t'ãri o-ia p'anapataadamerã mãik'aapa gracias jara bi ãrapa tee pëidap'edaa pari (cap. 4).

Salude pëida

¹ Mi, Pablo Timoteo ome oopata Jesucristopa oopi bik'a. Mapa na k'art'a pëiruta parã Jesucristode ijãapataarãmaa, Filipos p'uurude p'ani. Ichiaba salude pëiruta parã ak'ipataarãmaa ãra k'aripapataarã ome.

² K'inia p'ani Tachi Ak'õrepa mãik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'ip'anadamerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Pablopa it'aa t'ĩda Filipodepema ijãapataarã pari

³ Mia parã k'irãpak'ãri, ichita gracias jarapari Tachi Ak'õrema, iru mi Ak'õre Waibia perã.

⁴ It'aa t'ĩru chaa parã jõmaarã pari, mia t'ãri o-ia gracias jarapari Tachi Ak'õrema

⁵ parãpa mi k'aripapachida perã mia jaratee bi misa Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Mãgã oopata Cristode ijãadak'ãriipa.

⁶ Mãgã ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa parã t'ãri pia p'anapiji ichia k'ĩsia iru badak'a. Mia t'ãride k'awa bi Tachi Ak'õrepa mãgã oo wãk'ãti wãit'ee, iruk'a t'ãri pia parutamaa Cristo waya chek'ãri.

⁷ Pia bi mia mãga k'ĩsaiit'ee, t'ãriipa mia parã k'inia iru bapari perã. Tachi Ak'õrepa parã k'aripamaa bi mi k'aripaparik'a. Maperãpi parãpa mi k'aripapata nama carcelde bi misa mãik'aapa tachi ijãapataarã imiatee p'aniãrãmaa p'anaumaa bi misa. Ichiaba mi k'aripapata jĩp'a jarateemaa bi misa Tachi Ak'õre pedee pia jara pëida Cristode.

⁸ Tachi Ak'õrepa k'awa bi mia t'ãriipa parã k'inia iru bi, Jesucristopa audú k'inia iru baparik'a. Mapa parã audú unu k'inia bi.

⁹ It'aa t'ĩpari parã pari, parãpa audupiara Tachi Ak'õre k'inia iru p'anadamerã mãik'aapa chik'inia p'anapataadamerã. Ichiaba it'aa t'ĩpari parãpa Tachi Ak'õre pipiara k'awa wãdamerã mãik'aapa ne-inaa jõmaade oo k'awaa wãdamerã irua oopi bik'a.

¹⁰ Mãga k'awaadak'ãri, ichita jiridait'ee ne-inaa pipiara oodait'ee irua oopi bik'a. Mãpai mãga ooruta pirã, Cristo cheru ewate p'ek'au k'achia wëe p'anadait'ee eperãarã k'ĩrapitee mãik'aapa Tachi Ak'õre k'ĩrapitee.

¹¹ Ma ewate ni p'ani misa, mia it'aa iidipari, Jesucristo k'ap'ia pari parãpa oodamerã ne-inaa pia k'ĩra t'ãdo, Tachi Ak'õrepa oopi bik'a. Mãga ooruta pirã, awaraarãpa jaradait'ee wãara iru jõmaarã k'ãyaara waibia bi, irua parã mãgã k'aripapari perã.

Pablo bapari ooit'ee Cristopa oopi bik'a

¹² Ipemaarã Cristo k'aurepa, mia nãga k'awapi k'inia bi parãmaa. Mi nepirade nĩbi mĩda, ma k'aurepata chok'araarãpa k'awaa wãpata Cristopa ooda ãchi k'aripait'ee atua-naadamerã.

¹³ Mi nama carcelde nĩbairã, jõma César palacio jĩapataarãpa awaraarã ome k'awa p'ani mi nama bi Cristode ijãapari perã mãik'aapa irua oopi bik'a oopari perã.

¹⁴ Ma awara mi mãgã choo bairã nama, na p'uurudepema Cristode ijãapataarã chok'araarãpa waapiara waawee-ee jarateemaa p'ani Tachi Ak'õrepa Cristode jara pëida.

¹⁵ Wãara, ũk'uruurãpa Cristopa ooda jarateepata eperãarã k'aripait'ee, eperãarãpa mi k'ãyaara ãchi t'o p'anadamerã. Mamĩda awaraarãpa mãga jarateepata t'ãri pia p'anadairã.

¹⁶ Māgīrāpa mi k'inia iru p'anapata perā, Cristopa ooda jarateepata. K'awa p'ani Tachi Ak'ōrepata mi jirit'eraji jōmaarāmaa jarateenamerā irua Cristode jara pēida māik'aapa p'anaumerā tachi imiateepataarāmaa.

¹⁷ Mamīda chi apemaarāpa k'īra jīp'a jarateedak'aa. Imeraa jarateepata eperāarāpa ijāadamerā āchia jarateeruta aupai. Māga oopata mi k'īsia p'uapiit'ee nama carcelde nībide.

¹⁸ Mamīda mia p'ua-e bi. Wāara mi o-īa bi eperāarā ūk'uruurāpa Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee k'īra jīp'a jarateedak'āri. Mamīda awaraarāpa k'īra jīp'a-ee jarateeruta pijida, mi o-īa bi Cristopa oodata jaratee p'anadairā.

Ma awara mi audupiara o-īa bait'ee nāga perā.

¹⁹ K'awa bi mi nama p'asa nībi pia uchiat'ee, parāpa it'aa t'ī p'anadairā mi pari māik'aapa Jesucristo Jaurepa mi k'aripamaa bairā.

²⁰ Mia ne-inaa oo k'inia-epi, ma k'aurepa k'īra nejasia bait'ee. Ma awara ne-inaa jōmaade ichita waawee-ee oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a, naapai chupiria nībik'a māik'aapa chupiria wēe nībak'āri. Māga oo k'inia bi awaraarāpa k'awaadamerā Cristo mi ome bapari. Ma awara māga oo k'inia bi, chok'ai uchiaru jida na chupiria nībideepa maa-e pirā piuru pijida.

²¹ Mia nāga ijāapari. Mi bapari ooit'ee Cristopa oopi bik'a. Mamīda mia k'awa bi jai-idaak'āri pipiara bapariit'ee, it'ari Cristo ome ichita bapariit'ee perā.

²² Maperāpi k'awa-e chisāgita pipiara bak'aji. Chok'ai uchiaru pirā na carceldeepa, mia waapiara ooi awaraarāpa Cristo k'awaadamerā. Jōdee jai-idaaru pirā, Cristo ome it'ari banai.

²³ K'īsia nībi omee weda oo k'inia bairā. Audú uchia k'inia bi na p'ek'au eujādeepa banait'ee Cristo ome. Ma pipiara bak'aji mi-it'ee.

²⁴ Mamīda na k'ap'iade beeru pirā, ma pipiara bak'aji parā-it'ee.

²⁵ Maperā k'awa bi Tachi Ak'ōrepa mi uchiapiit'ee na carceldeepa, at'āri beemerā parā ome. Māgā parā k'aripai pipiara ijāadamerā māik'aapa o-īa p'anadamerā, māgā ijāapata perā.

²⁶ Ichiaba mia k'īsia bi uchiapiit'ee nadeepa mi waya unudak'āri, parā audupiara o-īa p'anadamerā māik'aapa t'āri o-īa it'aa t'īdamerā Jesucristomaa gracias jaradait'ee mi pari.

²⁷ Mia nāgapai k'inia bi: parāpa oodamerā Tachi Ak'ōrepa jara pēidak'a Jesucristo k'ap'ia pari māik'aapa p'anapataadamerā Cristodeerāk'a. Mi na chupiria nībideepa uchiaru pirā, parā māgā unū jāmaa wāk'āri. Mamīda uchia-e pijida, mia ūri k'inia bi parā t'āri a-ba choo p'ani Cristode ijāa p'anide Tachi Ak'ōre Jaure k'ap'ia pari. Ichiaba ūri k'inia bi parā auk'a jirīmaa p'ani awaraarāpa auk'a ijāadamerā Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida Cristode.

²⁸ Māga oo p'ani mīsa, mia ichiaba ūri k'inia bi parā maarepida waawee-ee p'ani, Cristo k'aurepa parā k'īra unuamaa iru p'anapataarāpa parā jiridak'āri miapidait'ee. Māgā waawee-ee choodak'āri, parā k'ap'ia pari Tachi Ak'ōrepa māirāmaa k'awapiit'ee āchi atu-adait'ee. Jōdee parāmaa k'awapiit'ee parā it'aa wādait'ee, wāara ichideerā perā.

²⁹ Mia māga jara bi Tachi Ak'ōre t'āri pia bapari perā perā ome. Parāta jiriji Cristode ijāapataadamerā māik'aapa oopataadamerā irua oopi k'inia bik'a. Parā jiri-e paji jīp'a ijāadamerā. Ichiaba jiriji miadamerā Cristo k'aurepa.

³⁰ Ma-it'ee Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anīrāpa tachi auk'a jirīmaa p'ani miapidait'ee. Tachi chōomaa pik'a p'ani māgīrā ome. Parāpa unujida māirāpa mīmaa oodap'edaa mi parā t'āide nipak'āri māik'aapa ūrā waapiara k'awaa wāda mi nama ichiaba miapi iru p'ani.

2

Tachi Ak'ōrepa Cristo jōmaarā k'āyaara waibiara papida

¹ Wāara parā māgā choo p'ani pirā Cristodeerā perā, māik'aapa t'āri o-īa p'ani pirā irua parā k'inia iru bapari perā, māik'aapa parā t'āri auk'a bapari pirā Tachi Ak'ōre Jaure ome, māik'aapa parā k'ōp'āyoorā chupiria k'awaa p'ani pirā t'āri k'inia iru p'anadairā;

² māgara mi audupiara o-īapīti nāga oo p'anīpa. T'āri auk'a p'anapatāati oodait'ee Cristopa oopi bik'a. Chik'inia p'anapatāati māik'aapa t'āri a-ba p'anapatāati. Māgā p'anadai Tachi Ak'ōre Jaurepa parā k'aripapari perā.

³ K'īsia nāati pāchia oo k'iniata oodait'ee, audua p'anadairā. Ma k'āyaara, audua-ee awaraarā pipiara ak'īti.

⁴ Jirināati ne-inaa oodait'ee awaraarāpa parā piara ak'idamerā. Ma k'āyaara jirīti awaraarā k'aripadait'ee, āchita jōmaarāpa pipiara ak'idamerā.

⁵ K'īsia p'anapatāati Jesucristopa k'īsia badak'a na eujāde nipak'āri. Irua oo k'inia baji chi Ak'ōrepa oopidak'a.

⁶ Bapachi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

Iru Tachi Ak'ōrek'a bapachi mīda, Tachi Ak'ōrek'a ba k'inia-e paji.

- ⁷ Māga ooji jōma ichia iru bada it'ari atabëik'āri, t'o cheit'ee na p'ek'au eujāde. Jirit'eraji t'oi't'ee na eujādepema k'ap'iade, eperā jīp'aak'a. Mimiaparipa eperā k'aripaparik'a, irua eperāarā k'aripapachi Tachi Ak'ōrepa oopidak'a.
- ⁸ Māpai eperāarā t'āide ma k'ap'iade chupiria nibap'eda, audupiarā chupiria nibaji kurasode piu k'achia piuk'āri, eperā k'achia piuparik'a. Māgā piuji oo k'inia bada perā Tachi Ak'ōrepa oopidak'a.
- ⁹ Ichi itu māgā chupiria papida perā, Tachi Ak'ōrepa iru jōmaarā k'āyaara waibiara papiji māik'aapa irumaa t'ī pipiara biji, jōmaarā t'ī k'āyaara.
- ¹⁰ Tachi Ak'ōrepa ma jōma ooji Jesús t'ī ūridak'āri, eperāarā jōmaweda bedabaidaidamerā iru k'īrapite ak'īpidait'ee iru waawee p'ani. Māga oodait'ee it'aripemaarā, na p'ek'au eujādepemaarā māik'aapa piudap'edaarā eujā ek'ari p'ani paara.
- ¹¹ Ma jōmaarāpa jaradait'ee: 'Jesucristota jōmaarā poro waibia.' Māga jaradak'āri, ak'īpidait'ee wāara Tachi Ak'ōre waawee p'ani.

Cristode ijāapataarā idaa pik'a p'ani na p'ek'au eujāde

- ¹² Ipemaarā k'iniarā, mia parā t'āide jaratee nipak'āri, parāpa ichita oopachida mia ūraadak'a, ijāadap'edaa perā Tachi Ak'ōrepa mi pēida. Māga oodap'edaak'a irā audupiarā māgā oodaipia bi, mi t'imí bi mīda. Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parā chaachaa k'aripaji atuaanaadamerā. Maperā jiriti oodait'ee Cristopa oopi bik'a, iru cheru misa. K'īra jīp'a māga óoti, Tachi Ak'ōre waawee p'anadairā.
- ¹³ Māga oodai, Tachi Ak'ōre parā ome bapari perā. Iruata parā k'aripait'ee oo k'inia p'anadamerā māik'aapa oodamerā Cristopa oopi bik'a. Māgā k'aripait'ee, t'āripa tachi ijāapataarā k'aripa k'inia bapari perā.
- ¹⁴ Mamīda māga oo p'ani misa, nejōmaata óoti aupedeeda-ee māik'aapa pedee k'achia pedee-ee Tachi Ak'ōre āpīte maa-e pirā awaraarā āpīte.
- ¹⁵ Māga ooruta pirā, t'āri pia māik'aapa k'achia wēe p'anadait'ee, Tachi Ak'ōre warrarā p'anadaipia bik'a. Māgā p'anapataadai īrapema k'achia beerā t'āide p'ani mīda. Māgiirā chíara k'ūrayaa: t'āri k'achia-idaa p'anapata. Jōdee parā pia p'anapata Ak'ōrepa k'inia bik'a. Lucero idaa pik'a p'ani na p'ek'au eujā p'āriu pik'a nibide.
- ¹⁶ Māga p'ani parāpa awaraarāmaa jarapata perā Tachi Ak'ōrepa eperāarā k'aripait'ee it'aa wādamerā āchia Cristode ijāadak'āri. Māga p'anapata perā Cristo cheru ewate parā k'aurepa mia o-īa jarai wāara na mimia ichi k'inia oo-e paji.
- ¹⁷ Nāgaweda mi o-īa bi parā ome, Cristode ijāapata perā. Maperāpi parāpa ne-inaa pia oomaa p'ani Tachi Ak'ōre-it'ee. Mapa ijāadak'aa beerāpa mi peeruta pijida mia jarateeda k'aurepa parāmaa māik'aapa awaraarāmaa, māgā ichita o-īa bait'ee.
- ¹⁸ Parā jida o-īa p'anadaipia bi mi ome.

Timoteo Epafrodito ome

- ¹⁹ Mamīda mia ijāa bi Tachi Waibia Jesupa mi k'aripait'ee taarā-ee Timoteo pēimerā parā ak'ide. Māgā irua mi o-īapii ichiaba, nepiri chek'āri parāpa oopata māik'aapa p'anapata.
- ²⁰ Nama awaraa eperā iruk'a wē-e pēiit'ee. Iru mi ome t'āri auk'a bapari. Auk'a parā k'inia iru bapari māik'aapa ne-inaa jōmaade parā k'aripa k'inia bapari.
- ²¹ Apemaarāpa jirīmaa p'ani oodait'ee ne-inaa āchia oo k'inia p'ani, oodai k'āyaara Jesu-cristopa oopi k'inia bik'a.
- ²² Mamīda māga-e Timoteo ome. Parāpa pia k'awa p'ani irua oo k'inia bapari Cristopa oopi bik'a, māga unupata perā. Warra chok'ek'ee baparik'a chi ak'ōre ome, māgā bi Timoteo mi ome. Taipa auk'a jiripata jarateedait'ee Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee.
- ²³ Māpai mia k'awaa atak'āri mi jīapataarāpa k'īsia iru p'ani oodait'ee mi ome, aramata Timoteo pēiit'ee parāmaa.
- ²⁴ Mamīda mia at'āri ijāa bi Tachi Waibiapa mi k'aripait'ee ichiaba taarā-ee wāmerā.
- ²⁵ Māgā nīmaa bi misa, mia k'īsia iru bi tachi ipema Epafrodito pēiit'ee parāmaa. K'īsia bi iru wāipia bi parā ak'ide. Iru mi ome auk'a mimiapari Cristo-it'ee māik'aapa soldao chooparik'a chōo nibide, māga pik'a iru mi ome choopari, ijāadak'aa beerāpa tai imiatee jōnide Cristo k'aurepa. Wāara parāpa iru namaa pēijida mi k'aripamerā.
- ²⁶ Mamīda iru parāmaa audū wā k'inia nībeeji māik'aapa k'īsia p'ua nībeeji, ūrik'āri parāpa iru k'ayaa bada k'awaadap'edaa.
- ²⁷ Wāara iru parā jai-idaaji māgi k'ayaapa. Mamīda Tachi Ak'ōrepa iru chupiria k'awaap'eda, jīpa beeji. Ak'ōrepa māga ook'āri, mi jida ichiaba chupiria k'awaaji, mi waapiara chupiria nībeepiamaapa.
- ²⁸ Irā Epafrodito māgā jīpa beeji perā, mia parāmaa isapai pēiit'ee, parā waya o-īa p'aneedamerā iru unudak'āri. Māgā mi jida mak'īara waa k'īsia nība-e pait'ee ma k'aurepa.

²⁹ Iru o-ña auteebáiti Cristodeerāpa āchi ĩpemaarā auteebaidaipia bik'a. Iru māik'aapa iru ĩĵak'aarā pia ak'i p'anāti.

³⁰ Iru perā piuji Cristo mimia oo k'iniapa nama mi ome. K'ayaadachi oomaa bada perā parāpa p'oyaa ooda-e p'anadap'edaa mi k'aripadait'ee. Parā pari iru mágá chupiriadaida perā, parāpa iru pia ak'i p'anadaipia bi.

3

Ak'õre ewari waibia ewate p'ek'au k'achia wẽe p'anadait'ee

¹ Māpai ĩpemaarā, t'āri o-ña p'anapatāti, Tachi Waibia parā ome bapari perā. ĩrá mia parāmaa waya ũraait'ee naaweda ũraadak'a. Sẽ-ee māga ooi, parāpa waya ũridaipia p'anadairā. Nāgá ũraa bipa mia parā k'aripa k'inia bi apidaamaa k'ũrapinaadamerā.

² Taulk'a p'anapatāti parā t'āide t'ũu k'inia p'anĩirā ome. Tauchaa bipipataarā imik'raarā k'ap'iade jōmaarā t'āide nipapata, ijāapataarā k'ap'ia t'ĩipi k'inia p'anadairā. Māgĩ jarateep-ataarā k'achia p'ani, mimia k'achia oomaa p'anadairā.

³ Tachia, jōdee, ne-inaa piara iru p'ani tauchaa iru p'anadai k'āyaara tachi k'ap'iade, Tachi Ak'õre Jaure bapari perā tachi t'āide. Iru k'ap'ia pari it'aa t'ipata Tachi Ak'õremaa māik'aapa t'āri o-ña p'anapata Jesucristodeerā perā. K'awa p'ani Tachi Ak'õrepa tachi piara ak'i-e pait'ee tauchaa bipiruta pirā tachi k'ap'iade. Mapa jiripata oodait'ee irua oopi bik'a, jiridai k'āyaara ne-inaa eperāarāpa jiripata pia p'anadait'ee iru k'ĩrapite.

⁴ Māĩrāk'a mi audua bai, mi k'ap'iade tauchaa iru bairā māik'aapa oopari perā Moisepa p'ādade jara bik'a. Apidaapa k'ĩsia bi pirā ichiata ma ne-inaa unu iru bi, mia audupiara māga k'ĩsiai.

⁵ Mi t'op'eda, k'āima ocho parumaa judiorāpa michi k'ap'iade tauchaa bijida. Mi Israel pidaarā p'uurudepema; Benjamin ĩreerādeepa uchiada. Mi ak'õreerāk'a māik'aapa āchi ĩreerā naa p'anadap'edaarāk'a mi hebreo pedee pedeparari. Tachi Ak'õrepa Moiseama ũraa p'āpida pia k'awa bi māik'aapa judiorāpa ijāapata pia k'awa bi, mi fariseo pada perā.

⁶ Maapai ne-inaa jōma auk'a ooji ma ũraa p'ādade jara bik'a. Māga ooji p'ek'au k'achia wẽe ba k'inia bada perā Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Māgá audú ijāa bada perā tai judiorāpa ijāapatade, mia Cristode ijāapataarā jiriji miapiit'ee.

⁷ Mamĩda ma jōma jiri bada Tachi Ak'õrepa mi piara ak'imerā, ĩrá mia maarepida p'ua-e bi, Cristo ome bapari perā.

⁸ Ma ne-inaa aupai mia p'ua-e bi. ĩrá jōmaweda mia ooda t'āri pia beeit'ee Tachi Ak'õre k'ĩrapite nejarrak'a bi mi-it'ee, ne-inaa piara apida wẽ-e perā Michi Waibia Jesucristo k'awai k'āyaara

⁹ māik'aapa araa bai k'āyaara iru ome. Mapa waa jiri-e bi p'ek'au k'achia wẽe pait'ee Moisepa p'ādade jara bik'a oo bipa. Ma k'āyaara k'awa bi Cristode ijāa bipapai mi p'ek'au k'achia wẽe bapari Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Pia jarait'eera, Tachi Ak'õrepa mi p'ek'au k'achia wẽe bapipari, mia Cristode ijāapari perā.

¹⁰ Tachi Ak'õrepa mi mágá bapii, Cristopa p'ek'au k'achia jōmaweda p'oyaada perā, Ak'õre juapa chok'ai p'irabaik'āri. Maperā Cristo pipiara k'awa k'inia bi. Mia ne-inaa jōmaweda oo k'inia bi irua oopi bik'a, ma k'aurepa mi jiriruta pijida miapidait'ee, maa-e pirā mi piuru pijida iruk'a.

¹¹ Ma jōma oo k'inia bi iruk'a chok'ai bapariit'ee p'irabaip'eda.

Cristode ijāapataarāpa jiridaipia bi iruk'a p'anadait'ee

¹² Wāara, waide mia ne-inaa jōmaweda oo-e Cristopa oopi bik'a. Mamĩda mia jiri bi māga ooi't'ee, ma-it'ee Jesucristopa mi jirit'erada perā.

¹³ ĩpemaarā, mia michi bapata k'ĩrāpak'āri, k'awa bi mi waide māga ba-e. Mamĩda nāga oomaa bi. Eperā āpitee ak'i-e bik'a p'ira wāk'āri ne-inaa jitait'ee, māga pik'a mia waa k'ĩsia-e mia naaweda oopatade.

¹⁴ ĩip'a jiri bi iru k'await'ee iruk'a parumaa, chok'ai p'irabaidak'āri. Ma-it'ee Tachi Ak'õrepa mi jiriji, it'aa wāmerā Jesucristo k'aurepa.

¹⁵ Tachi jōma Cristo pia k'awa p'anĩrāpa auk'a k'ĩsiadaipia bi et'ewa jara aupadak'a. Parāpa māgĩ k'ĩsia awara k'ĩsia p'ani pirā, Tachi Ak'õrepa k'awapiit'ee parāmaa.

¹⁶ Mamĩda, mia jarada waide pia k'awada-e p'ani mĩda, p'anapatāti Tachi Ak'õrepa naaweda k'awapidak'a parāmaa.

¹⁷ ĩpemaarā, ne-inaa jōma oopatāti mia ooparik'a. Pia ak'ĩti ijāapataarā tai ĩĵak'a p'anapata māik'aapa auk'a p'anapatāti.

¹⁸ Mia māga jara bi parā t'āide nipapataarā chok'ara māgá p'anadak'aa perā. At'apai mia jaradoo māĩrāpa ne-inaa k'achia oopata. ĩrá taubade waya auk'a jarait'ee māĩrā p'anadak'aa Cristopa k'inia bik'a. Oo amaa k'iniadak'aa āchia p'ek'au k'achia oopata, Cristo

kurusode piuji mīda āchi p'ek'au wēpapiit'ee. Māga p'anapata perā, Cristo k'īra unuamaa iru p'anīrāk'ata p'ani.

¹⁹ Māirā atuadait'ee. Āchi k'ap'ia āchi ak'ōre waibia'k'a iru p'ani. Mia māga jara bi oopata perā āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi bik'a. Māga oopata k'īra nejasia wēe. Jip'a k'īsia p'anapata na p'ek'au eujādepema net'aade.

²⁰ Jōdee tachi it'aripema p'uuru pidaarā, it'aripema net'aade k'īsia p'anapata perā. Nīmaa p'ani Tachi O K'achiadeepa K'aripa Atapari it'ariipa chemerā. Māgi Tachi Waibia Jesucristo.

²¹ Ichi chek'āripi, tachi chupiria nībi k'ap'ia ichi it'aripema k'ap'ia jāk'a papiit'ee; k'ap'ia k'īra wāree. Ichi jōmaarā k'āyara waibiara bairā, māga ooi. Ma awara ne-inaa jōmaweda ichi jua ek'ari papii.

4

O-ia p'anapataadaipia bi

¹ Ipemaarā, mia parā k'īnia iru bi. Mapa parā audū unu k'īnia bi. Jōmaarāmaa mia o-ia jara k'īnia bi parāpa wāara Cristode ijāapata. Ipemaarā k'īniarā, mia oomaa bik'a chōoti parāpa Tachi Waibiade ijāa p'ani.

² Irā mia enee ne nībi nāgi wēraarā, Evodia Síntique ome, t'āri auk'a p'anapataadamerā Cristodeerā p'anapataadaipia bik'a.

³ Ichiaba pīmaa, michi k'ōp'āyo k'īniara, chupiria iidi bi māgi wēraarā k'aripamerā. Pi mi ome auk'a wāara mimiapari Cristo-it'ee. Mapa mia k'awa bi pia āra k'aripait'ee. Mīk'a āchia jirijida jarateedait'ee Tachi Ak'ōrepa jara pēida Jesucristode. Ichiaba māgā oojida Clemente māik'aapa awaraa mimiapataarā Cristo-it'ee. Tachi Ak'ōrepa māgīrā t'ī p'ā iru bi it'ari, Cristopa chok'ai p'anapidaarā t'ī p'ā jēra bi librode.

⁴ O-ia p'anapatāati parā Tachi Waibiadeerā perā. Waya auk'a jarait'ee; o-ia p'anapatāati.

⁵ T'āri pia p'anapatāati jōmaarā ome. Māga p'anapataadaipia bi, iru taarā-e perā cheit'ee.

⁶ Mak'īara k'īsiaāati. Ma k'āyara ne-inaa jōma p'asarutade it'aa t'ipatāati Tachi Ak'ōrema. Māgā it'aa t'ī bide gracias jarāti irumaa māik'aapa iiditi irua parā k'aripamerā.

⁷ Māga ooruta pirā, Tachi Ak'ōrepa parā k'āiwee p'anapiit'ee. Tachi k'īradoopa pia k'awada-e pai mīda, irua māgā ooi Tachi Ak'ōre perā. Iruata parā k'īsia māik'aapa t'āri jiapari Jesucristo k'ap'ia pari. Māgā audū k'īsia jōnada-e pait'ee.

Ne-inaa pia aupai k'īsiadaipia bi

⁸ Ipemaarā, at'āri falta bi na ūraa jarait'ee. K'īsiapatāati nāgi ne-inaade: wāara pedee; awaraarāde pedee pia jararutade; ne-inaa Tachi Ak'ōrepa tachimaa oopi k'īnia bide; ne-inaa p'ek'au k'achia wēe bide; ne-inaa tuchia k'īnia iru p'anide; ne-inaa pia jōmaade; māge ne-inaade. Pia jarait'eera, k'īsiadaipia bi ne-inaa piadepai; ne-inaa jōmaarāpa pia ak'ipata.

⁹ Parāpa ma ūraa ijāajida māik'aapa awaraa jarateeda chok'ara ūrijida michi it'aideepa. Mi parā t'āide nipai naaweda, awaraarāpa mi bapata parāmaa nepripachida. Ma awara pāchi taupa unujida mia oopata jāma nipak'āri. Mapa oo wāk'āti wāti mia ooparik'a māik'aapa p'anapatāati mi baparik'a. Māga ooruta pirā, Tachi Ak'ōre parā ome bait'ee māik'aapa parā k'āiwee p'anapiit'ee.

Filipos p'uurudepema ijāapataarāpa primisia tee pēidap'edaa Pablomaa

¹⁰ Tachi Ak'ōrepa mi t'āri o-īapi bi parāpa waya mi k'aripa p'anedap'edaa perā. Gracias jara bi irumaa parāpa k'īsia p'anedap'edaa perā mi waya k'aripadait'ee. Mia jara k'īnia-e parāpa mi k'īra atua iru p'anajida. K'awa bi mi p'oyaa k'aripada-e p'anajida.

¹¹ Ichiaba jara k'īnia-e parāpa mīmaa ne-inaa teadaipia bi, mia ne-inaa falta bairā. Ne-inaa faltak'āri, mia k'īsia-e, k'awaa wāru perā t'āri o-ia bait'ee michia ne-inaa iru bi omepai. Ma awara māgā bai ne-inaa jōma mīmaa p'asarude.

¹² K'awaa wāji māgā t'āri o-ia bait'ee chupiria nībide māik'aapa net'aara iru bide. Jōma mīmaa p'asada k'aurepa mia nāga k'awaa wāji. Mi auk'a t'āri o-ia bapari bi jāwaa bak'āri chik'o paraa perā māik'aapa jarra ook'āri chik'o wē-e perā. Māgā ichiaba mi auk'a t'āri o-ia bapari, net'aara bak'āri māik'aapa net'aa wēe bak'āri.

¹³ Mia ne-inaa jōma ooi Cristo k'ap'ia pari, irua mi k'aripapari perā.

¹⁴ Māgā choo bi mīda, parāpa piata oojida mi chupiria k'awaadak'āri mi chupiria nībide.

¹⁵ Parā Filipodepema ijāapataarāpa nāga pia k'awa p'ani. Mia parā k'aripaji parā t'āide jaratee nipak'āri Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Māgā k'aripap'eda, parā euja, Macedoniadeepa uchiak'āri, parāpata jōdee mi k'aripajida. Parāpapai māga oojida, awaa ijāa p'anedap'edaarā paji mīda. Awaraa p'uurudepema ijāapataarāpa Tachi Ak'ōre Ūraa auk'a k'awaajida mia jarateeda k'aurepa. Mamīda mīmaa primisia tee pēida-e paji, parāpa oodap'edaak'a.

¹⁶ Mi Tesalónica p'uurude bak'āri pida, at'apai parāpa mīmaa tee pēijida ne-inaa falta bada.

¹⁷ Māga jara-e bi k'inia bairā parāpa mīmaa primisia tee pēipataadamerā. Jīp'a k'inia bi Tachi Ak'ōrepa parāmaa waapiara teemerā ne-inaa ichia k'īsiade iru bi teeit'ee Cristodeerāmaa; chi awaraarā k'aripadap'edaarāmaa.

¹⁸ Wāara, parāpa primisia tee pēidap'edaa k'aurepa Epafrodito ome, irā mia audú iru bi mia falta bada k'āyaara. Ma primisia tee pēidak'āri mīmaa, Tachi Ak'ōremaa tee pik'a p'anajida. Ne-inaa t'ūa baparik'ata bi, eperāarāpa paapatap'edaa iru-it'ee. Māgí ik'āri, o-ia baji āra ome. Māga pik'a parāpa primisia teedak'āri mīmaa, iru auk'a o-ia bapari parā ome.

¹⁹ Parāpa māga oopata perā, mi Ak'ōre Waibiapa parāmaa ne-inaa falta p'ani jōmaweda teeit'eepi, ichia ne-inaa k'īra wāree iru bidepema. Māgí ne-inaa teeit'ee Jesucristo k'ap'ia pari.

²⁰ ;Tachi Ak'ōre ichita jōmaarā k'āyaara waibiara bait'ee! ;Amén!

Pablopa salude tee pēida

²¹ Mia salude tee pēiru jōma Jesucristo k'ap'ia Tachi Ak'ōrede ijāpataarāmaa. Tachi ipemaarā nama mi ome p'aniirāpa parāmaa auk'a salude tee pēiruta.

²² Na p'uurudepema César palaciode mimiapataarāpa apemaarā ijāpataarā ome ichiaba parāmaa salude pēiruta.

²³ Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristomaa irua parā pia ak'i bapariimerā.

Māgapai paji.

COLOSENSES

San Pablopa K'art'a P'áda Colosas P'uurudepema

Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji. K'ĩsiapata na k'art'a ichiaba p'ãji Romade, carcelde bak'ãri. Ai naaweda Pablopa jaratee nipak'ãri Éfeso p'uurude, Colosas p'uurudepema Epafra Cristode ijãa beeji. Mãgipa Cristo ũraa jarateenaji ichi p'uuru pidaarãmaa. Mãgã ijãapataarã paraaji Colosas p'uurude. Pablopa Colosas p'uurudepema ijãapataarã ũraa k'inia baji, ichi jua ek'ari ijãapataarã Éfeso p'uurudepemaarãpa ma ijãapataarã k'aripapatap'edaa perã.

Naapiara jara bi ichi Timoteo ome o-ĩa p'ani ma Colosas p'uurudepema ijãapataarã Cristode pia ijãapata perã (cap. 1.1-14). ũraa bi ũrinaadamerã seewa jarateepataarãpa nãga jarateepata: Moisepa p'ãdade jara bik'a oopataadamerã mãik'aapa angeleerãmaa it'aa t'ĩpataadamerã. Cristodepai ijãadaipia bida a bi, iruta jõmaarã k'ãyaara waibiara bairã (caps. 1.15-2.19). Jara bi Cristode ijãapataarã awara p'anapataadaipia bi, chiwidi pik'a p'anadairã Cristo k'aurepa (caps. 2.20-4.6). T'ẽepai jara bi chi k'õp'ãyoorã mimiapatade mãik'aapa salude tee pëi bi ñpemaarã Cristo k'aurepa, Colosas p'uurude mãik'aapa Laodicea p'uurude p'anirãmaa (cap. 4.7-18).

Salude pëida

¹⁻² Mi, Pablopa na k'art'a p'ã pëiru Tachi Ak'õrederãmaa, Colosas p'uurude p'ani. Tachi Ak'õrepa k'inia bada perã, mi jirit'eraji Jesucristopa pëimerã ichi ũraa jarateede. Na k'art'ade tachi ñpema Cristo k'aurepa Timoteopa ichiaba salude pëiru parãmaa.

Ñpemaarã Cristo k'aurepa, taipa k'awa p'ani parãpa wãara ijãapata Cristode. Mapa it'aa iidipata Tachi Ak'õrepa parã pia ak'i bapariimerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Pablopa it'aa t'ĩda ijãapataarã pari

³ Tachi Ak'õre Tachi Waibia Jesucristo Ak'õre. Irumaa it'aa t'ĩdak'ãri parã pari, taipa ichita gracias jarapata,

⁴ ũripata perã parãpa wãara Jesucristode ijãapata mãik'aapa jõma Ak'õrederã k'inia iru p'anapata.

⁵ Parã mãga p'anapata ijãapata perã it'aa wãdait'ee mãik'aapa iru p'anadait'ee ne-inaa jõma Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi teit'ee ichideerãmaa. Cristopa jirit'eradaarãpa irua wãarata jara pëida naa jarateedak'ãriipa parãmaa, mãga ijãapata.

⁶ Ma jarateedak'ã parãmaa at'ãri jarateemaa p'ani to bee chaa. Mapa eperãarã chok'araara ichiaba ijãa p'ani parã ijãa p'anadap'edaak'a naa ijãadak'ãri. Maapai parãpa k'awaajida wãara Tachi Ak'õre jõmaarã k'ãyaara t'ãri piara bapari.

⁷ Tachi ñpema k'inia Epafra mãga jarateeeji parãmaa. Tai pari irua oopachi Cristopa oopi bik'a parã t'ãide.

⁸ Taimaa nepiriji sãga parãpa mi mãik'aapa awaraa ijãapataarã k'inia iru p'ani, Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a.

⁹ Maperã taipa mãga ũridap'edaadeepa it'aa t'ĩpata parã pari. Mãga oomaa p'anide iidipata Tachi Ak'õrepa parãmaa k'awaapimerã jõma ichia oo k'inia bi parã k'ap'ia pari. Ichiaba iidip'ani Ak'õrepa ichi Jaure k'ap'ia pari neñjõmaade k'ĩsia k'awaa papimerã.

¹⁰ Taipa mãga iidipata k'inia p'anadairã parã p'anapataadamerã Tachi Waibiadeerãk'a, ne-inaa jõma oomaa p'ani irua k'inia bik'a. Mãga p'anadak'ãri, ne-inaa pia k'ĩra t'ãdoo oodait'ee mãik'aapa Tachi Ak'õre pipiara k'awaadait'ee.

¹¹ Mamãda mãga ooda-e pai irua k'aripa-e bi pirã. Iru jõmaarã k'ãyaara waibiara bapari. Mapa ichiaba iidipata irua parã k'aripamerã. Mãgã t'ãri o-ĩa choodai, nepirade baairuta pijida.

¹² Maperã gracias jaradaipia bi irumaa. Iruata parã jirit'eraji jõma iru p'anadamerã irua k'ĩsia iru bi teit'ee ichideerãmaa, it'ari iru idaade t'ĩdak'ãri.

¹³ Ma awara, iruata tachi uchiapiji na p'ek'au eujãdepema p'ãriu pik'a bideepa mãik'aapa biji it'aripema idaa pik'a bide, ichi Warra k'inia iru bi jua ek'ari.

¹⁴ Ichi Warra piuda k'aurepata tachi o k'achideepa k'aripa ataji atuanaadamerã mãik'aapa tachia p'ek'au k'achia oopata wëpapiji.

Cristo piuda k'aurepa tachi t'ãri auk'a p'anadai Tachi Ak'õre ome

¹⁵ Eperãarãpa Tachi Ak'õre p'oyaa unudak'aa. Mamãda irua unupiji ichi Warra k'ap'iade. Cristo Tachi Ak'õre k'ĩrak'a bi. Jõmaarã k'ãyaara waibiara bi, ne-inaa jõma ooda perã.

¹⁶ Iru k'ap'ia pari Tachi Ak'õrepa ooji ne-inaa jõmaweda it'ari nîbi, mǎgí unudak'aa mîda. Ooji jõmaweda angeleerǎ poro waibiarǎ, netuaraarǎ poro waibiarǎ paara, ma jõmaweda tachi k'ǎyaara waibiara bee. Ichiaba ooji ne-inaa jõmaweda na p'ek'au eujǎde nîbi tachia unupata. Tachi Ak'õrepa ma jõma ooji Cristo k'ap'ia pari, iru-it'ee nîbamerǎ.

¹⁷ Cristo ichita bapari. Bapachi ne-inaa jõma ooi naaweda. Iru k'aurepata ne-inaa jõma nîbi.

¹⁸ Iru jõmaarǎ ijǎapataarǎ poro waibia. Ma ijǎapataarǎ iru k'ap'ia apai bik'a p'ani. Jõdee iru ma k'ap'ia porok'a. Iru k'aurepata ijǎapataarǎ paraa. Jõmaarǎ ijǎapataarǎ naa iru piup'eda chok'ai p'irabaiji, jõmaarǎ k'ǎyaara waibiara bait'ee.

¹⁹ Cristo mǎga bi Tachi Ak'õre ba k'inia bada perǎ ichi k'ap'iade.

²⁰ Ichi Warra k'ap'ia pari Tachi Ak'õrepa ne-inaa jõma k'ǎiwee bapi k'inia baji ichi jua ek'ari. Eperǎarǎpa p'ek'au k'achia oopata k'aurepa Tachi Ak'õrepa waa p'oyaa pia ak'i-e paji ichia ooda; na p'ek'au eujǎdepema ne-inaa, it'aripema ne-inaa paara. Mamîda kurusode ichi Warra waa bat'ak'ari, ma piuda k'aurepa irǎ ma ne-inaa jõma waya pia ak'ipari. Ma awara ichi t'ari auk'a bipari eperǎarǎ ome Cristode ijǎadak'ari.

²¹ ¡K'ĩsati nǎgide! Parǎ ijǎada naaweda, t'imí pik'a p'anapachida Tachi Ak'õre ik'aawaapa. Tachi Ak'õre k'ira unuamaa iru p'anapachida. T'ari k'achia p'anapachida parǎpa p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

²² Mamîda irǎ Cristo chupiria piuda k'aurepa parǎ pari, t'ari auk'a p'anapata Tachi Ak'õre ome. Irua parǎ mǎgá t'ari auk'a biji Ak'õre ome p'ek'au k'achia wêe, maarepida imiateeda wêe p'anadamerǎ Ak'õre k'irapite, iru waya chek'ari.

²³ Wǎara mǎga p'anadait'ee, ijǎa wǎruta pirǎ Tachi Ak'õrepa wǎarata jara pëida eperǎarǎmaa. Ma jara pëida naa ijǎadak'ari, k'awajida parǎ piudak'ari, wǎara it'aa wǎdait'ee. Mǎga ijǎapatáati. Chok'araarǎpa ũrimaa p'ani ma ũraa Tachi Ak'õrepa jara pëida. Ma ũraata mi, Pablopa jarateepari, Cristopa mi pëidak'ariipa jarateemerǎ.

Pablo mimiada Cristode ijǎapataarǎ k'aripait'ee

²⁴ Irǎ mi chupiria nîbi mîda, o-ia bi k'awa bairǎ mi nǎga bi parǎ k'aripa k'iniapa. K'awa bi mi, awaraa ijǎapataarǎ ome waapiara chupiria jõnadait'ee Cristo k'aurepa, iru k'ap'ia, chi irude ijǎapataarǎ, k'aripa p'ani misa.

²⁵ Tachi Ak'õrepa mi na mimiade biji, parǎ Cristode ijǎapataarǎ k'aripamerǎ. Mapa jarateepari jõma Tachi Ak'õrepa wǎarata jara pëida Cristode.

²⁶ Tachi Ak'õrepa ma jara pëida k'awapi-e paji naawedapemaarǎmaa. Mamîda irua k'inia bairǎ, irapema ijǎapataarǎmaa k'awapiji.

²⁷ K'awapi k'inia baji ichia ne-inaa pi-ia k'ĩsia iru bada parǎ judio-eerǎ-it'ee. K'ĩsia iru baji Cristo parǎ t'aride bapiit'ee. Iru wǎara jǎma bapari perǎ, parǎpa k'awa p'ani na ewari iru k'ira wǎree wǎara unudait'ee.

²⁸ Maperǎ irua oodata mǎik'aapa jaradata jarateepata jõmaarǎmaa. Ũraapata eperǎarǎ k'ira t'ádo, áchia p'ek'au k'achia oopata oo amaadamerǎ. Ma awara iididap'eda Tachi Ak'õrepa taimaa k'ĩsia k'awaapimerǎ, jarateepata Cristode ijǎadamerǎ mǎik'aapa oodamerǎ irua oopi bik'a. Taipa mǎga oopata áchi ijǎadak'ari, araa p'anadamerǎ Cristo ome mǎik'aapa p'ek'au k'achia wêe p'anadamerǎ. Mǎgá Tachi Ak'õre k'irapite panadait'ee tai ome iru ewari waibia ewate.

²⁹ Ma-it'eeta mi mak'ara sê-ee mimiapari. Jiripari jõmaarǎpa ijǎadamerǎ Tachi Ak'õrepa wǎarata jara pëida Cristode. Mǎga ooi Cristo, chi jõmaarǎ k'ǎyaara waibiara bipa, mi k'aripapari perǎ.

2

¹ Ma awara mia nǎga k'awapi k'inia bi parǎmaa. Mia ichiaba jiripari parǎ pipiara ijǎadamerǎ Cristode. Mia mǎgá parǎ k'aripa k'inia bi. Ichiaba mǎgá k'aripa k'inia bi Laodicea p'uurudepema ijǎapataarǎ mǎik'aapa jõma ijǎapataarǎ, mi k'ira waide k'awada-e p'anirǎ paara.

² K'inia bi parǎ jõmaweda t'ari o-ia Cristode ijǎadamerǎ mǎik'aapa t'ari a-ba, chik'inia p'anapataadamerǎ. Mǎga p'anadak'ari, wǎara k'awaa wǎdait'ee jõmaweda Tachi Ak'õrepa eperǎarǎmaa k'awapi k'inia bi Cristode. Naawedapemaarǎmaa mǎga k'awapi-e paji. Mamîda irapemaarǎmaa Cristo k'awapiji.

³ Iru k'ǎyaara ne-inaa pipiara wê-e k'awadait'ee, iruta jõmaarǎ k'ǎyaara k'ĩsia k'awaara bapari perǎ. Mapa irua aupaita k'ĩsia k'awaapii parǎmaa.

⁴ Mia mǎga jara bi parǎpa k'urapinaadamerǎ apidaamaa, ne-inaa awara iwarraa jaratee p'ani mîda.

⁵ Mi parǎ ome bi-e mîda, mi k'ĩsia parǎ ome bi. O-ia bi k'awa bairǎ parǎ k'ira jip'a p'anapata mǎik'aapa wǎara Cristode ijǎapata.

Cristodeerāk'a p'anapatáati

⁶ Ijāadāk'āriipa parāpa wāara ijāapata perā Jesucristo Tachi Waibia, t'āri a-ba p'anapatáati iru ome.

⁷ Parāmaa jarateedap'edaak'a naa ijāadāk'āri, waapiara ijāapatáati Cristode māk'aapa k'awaa wāk'āti wāti oodait'ee irua k'inia bik'a. Ma jarateedap'edaa k'īra atuanáati. Ma k'āyara ichita gracias jarapatáati Tachi Ak'ōremaa, irua mágá Cristo k'awapida perā parāmaa.

⁸ K'īrak'aupai ijāadai seewa jarateepataarāpa jara p'ani. Āchia jarateeda-e Cristopa ooda māk'aapa jarada. Ma k'āyara āchi k'īsiadeepa seewa jarateepata, chonaarāweda k'īsia k'awaa beerāda apatap'edaarāpa jarateedap'edaak'a. Māirāpa jarateepachida eperāarā ne-inaa oo p'anipa Tachi Ak'ōre k'awadai.

⁹ Mamīda māga-e. Cristo k'ap'iadeta Tachi Ak'ōre bapari.

¹⁰ Mapa nāgaweda parāpa Tachi Ak'ōre k'awa p'ani, araa p'anapata perā Cristo ome. ĩruta jōmaarā k'āyara waibiara bi! Na p'ek'au eujādepema poro waibiarā, it'aripema poro waibiarā, netuaraarā poro waibiarā paara iru jua ek'ari p'ani.

¹¹ Parā mágá araa p'anapata perā Cristo ome, jaradai irua tauchaa pik'a biji parā t'āride. Mīa jara k'inia-e tauchaa biji parā k'ap'iae eperāarāpa oopatak'a. Ma k'āyara pipiara ooji parā ome. Uchiapiji parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa, t'āriipa oodamerā irua k'inia bik'a.

¹² Ma awara parā araa p'anapata perā Cristo ome, jaradai Cristo k'ap'ia piuda iadāk'āri, parā auk'a ia pik'ajida. Ichiaba iru chok'ai p'irabaik'āri, parā auk'a p'irabai pik'ajida, ijāapata perā Tachi Ak'ōre, chi jōmaarā k'āyara waibiara bipa, Cristo p'irabaiji. Ak'īpijida Cristo ome araa p'anapata poro choopidak'āri.

¹³ Ma awara parā araa p'anapata perā Cristo ome, jaradai Tachi Ak'ōrepa Cristo chok'ai bapik'āri, parā auk'a chok'ai p'anapiji. Cristode ijāadai naaweda, Tachi Ak'ōre-it'ee parā piu pik'a p'anajida parāpa p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Ichiaba piu pik'a p'anajida, Tachi Ak'ōre Ūraa k'awada-e p'anadap'edaa perā. ĩMamīda ĩrā māga p'ani-e! Tachi Ak'ōrepa tachi ijāapataarā chok'ai p'anapik'āri Cristo ome, tachia p'ek'au k'achia oopata jōmaweda wēpapiji.

¹⁴ Ma p'ek'au k'achia oopata k'aurepa tachi tewe paraa pik'a p'anapachida Tachi Ak'ōre ome. Ooda-e p'anapachida irua jaradak'a iru ūraa p'ādade. Mapa atuadait'ee paji. Mamīda Tachi Ak'ōrepa tachi chok'ai p'anapik'āri Cristo ome, ma tewe paraa pik'a bada jōpiji. Māga ooji Cristo kususode piuk'āri tachi pari.

¹⁵ Ma awara ma tewek'a bi kususode jōpik'āri Cristo ome, Tachi Ak'ōrepa ichiaba netuaraarā poro waibiarā jōmaweda p'oyaa māk'aapa jōmaarā taide āchi Cristo jua ek'ari biji.

K'īrak'aupai ūridai seewa jarateepataarāpa jara p'ani

¹⁶ Tachi Ak'ōrepa ma jōma ooda perā tachi k'aripait'ee, k'īsianáati awaraarāpa parā āpite pedee k'achia jararuta pirā ne-inaa k'opata k'aurepa maa-e pirā topata k'aurepa. Ichiaba k'īsianáati māga ooruta pirā, parāpa iada-e p'anadairā ewari, atane māk'aapa año, ārapa ma ĩpata ewate māk'aapa fiesta ewate iapatak'a.

¹⁷ Māgee fiesta ewate, ĩpata ewate, awaraa chonaarāwedapema ūraa ome Cristopa ooit'ee bada tauchaa pik'a baji. Mamīda ĩrā Cristo bapari tachi ome.

¹⁸ Mapa k'īsianáati awaraarāpa jara p'ani mīda parā atuadait'ee it'aa t'īdak'aa perā angeleerāmaa āchia oopatak'a. ĩĀchia jara p'ani-ek'ā tachia ĩp'a it'aa t'īdaik'araa bi Tachi Ak'ōremaa, māga ooruta pirā audua p'anida a p'anadairā? Angeleerāmaata it'aa t'īdaipia bida a p'ani, māirāpa pedeedamerā Tachi Ak'ōremaa tachi pari. Ichiaba nepiri p'ani āchia unupatada a p'ani; ne-inaa k'āimok'araa pik'a bide. Mamīda ijāanáati āchi audua pedee, āchi k'īsiadeepapai māga jara p'anadairā.

¹⁹ Māgee ne-inaaade audú k'īsiapata perā, k'īsiadak'aa Cristopa āchima oopi k'inia bide. ĩruta tachi ijāapataarā poro waibia. Jōdee tachi iru k'ap'ia apai pik'a. Maperā oo k'awaa wāpataadaipia bi Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

²⁰ Parā Cristo ome araa p'anapata perā, iru piuk'āri, parā jida piu pik'ajida. Mágá uchijida eperāarāpa ne-inaa k'īra t'ādoo oopipata jua ek'ariipa. Māga bita, parāpa ĩsāp'eda at'āri ma ne-inaa oo k'inia p'anima?

²¹ Eperāarāpa jarapata "Jāgi t'ōbaináati; jāgi k'onáati; jāgi jitanáati."

²² Jōma "jāgi" jarada taarā-ee iru bap'eda jōdait'ee, na p'ek'au eujādepema perā. Ichiaba jōma ma jarada tachia oonaadamerā jōit'ee, ĩp'a eperāarāpa jarateepata perā.

²³ Ūk'uruurāpa jaratee p'ani ĩp'a it'aa t'īdaik'araa bi Tachi Ak'ōremaa, tachi audú k'achia p'anadairā. Ichiaba jaratee p'ani tachi k'ap'ia pia ak'idaik'araa bi, mak'iaara pia-e bairā. Wāara eperāarā ūk'uruurāpa māgee ne-inaa jaratee p'ani pia ak'ipata, pia pik'a ūripata perā.

Mamída tachia jōma ooruta pijida mairāpa jaratee p'anik'a, at'āri uchiada-e pai tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa. Cristopapai tachi māgideepa uchiapii.

3

Cristode ijāpataarāpa it'aripema ne-inaade k'īsiadaipia bi

¹ Mia naaweda jaradak'a parā p'irabai pik'ajida Cristo ome, iru chok'ai p'irabaik'āri. Māgá eperā chiwidi pik'a p'aneejida; p'ek'au k'achia oo amaa p'anapataarāk'a. Mapa jiripataāti it'aripema ne-inaa, Cristo mama bapari perā. Tachi Ak'ōrepa Cristo ichi juaraare bijī, tachi jōmaweda ak'i bamerā.

² Maperā it'aripema ne-inaade k'īsia p'anapataāti, na p'ek'au eujādepema net'aadepai k'īsiadai k'āyaara.

³ Cristo piuk'āri, parā jida piu pik'ajida. Ma awara Tachi Ak'ōrepa Cristo waya chok'ai bapik'āri, parā auk'a chok'ai p'anapiji, ichita p'anapataadamerā iru ome.

⁴ Maperā Cristo, chi ichita chok'ai p'anapipari waya chek'āri, parā auk'a chedait'ee iru ome iru k'īra wāree unupide jōmaarāmaa.

Ne-inaa k'achia oopatap'edaa Cristode ijāadai naaweda oo amaadaipia bi

⁵ Parā māgá ichita chok'ai p'anadairā Cristo chok'ai bik'a, oo amāati ne-inaa k'achia k'īra t'ādoō parāpa oopatap'edaa irude ijāadai naaweda. P'ek'au oonāati awaraarā ome. Awaraarā jirināati āra ome k'achia oodait'ee. K'īsianāati ne-inaa pāchia k'achia oo k'iniata oodait'ee. Pāchia net'aa iru p'ani omepai k'āiwee p'anapataāti, waapiara ata k'inia p'anada-ee. Chi net'aa k'iniayaa bipa net'aa k'iniara iru bi Tachi Ak'ōre k'inia iru bai k'āyaara.

⁶ Eperāarāpa māgee ne-inaa k'achia oodak'āri, Tachi Ak'ōre k'īraupipata. Mapa ewari cherude irua māgee ne-inaa k'achia oopataarā miapiit'ee.

⁷ Naaweda parāpa pida māgee ne-inaa k'achia oopachida, oo k'iniadak'aa pada perā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a.

⁸ Mamída irā māga p'anadaik'araa bi. Mapa nāgee jōmaweda oo amāati. K'īrau māik'aapa t'āri k'achia p'ananaāti. K'īsianāati chīara k'achia oodait'ee. Pedee k'achia pedeenāati awaraarā āpīte māik'aapa ik'achia pedeenāati.

⁹ Seewa jaranāati awaraa ijāpataarāmaa, parāpa māgee ne-inaa k'achia oodaamaa p'anadap'edaa perā Cristode ijāadak'āri. Irude ijāadak'āri, oo amaajida ne-inaa jōmaweda pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi bik'a.

¹⁰ Ma k'āyaara p'ana k'inia p'aneejida eperāarā chiwidi p'anik'a, Tachi Ak'ōre, tachi oodapa parā ichi k'īrak'a papimerā. Māga p'anadai iru wāara k'awa wādak'āri.

¹¹ Tachi Ak'ōrepa māga oopari jōmaarā Cristode ijāpataarā-it'ee: judiorā-it'ee, judio-eerā-it'ee auk'a; chi k'ap'ia tauchaa iru beerā-it'ee, chi tauchaa wēe beerā-it'ee; k'īra tewaraarā-it'ee māik'aapa sīpanaarā-it'ee, esclavorā-it'ee, esclavo-eerā-it'ee paara. Ak'ōrepa māga oopari ma jōmaarā-it'ee. Cristo bapari perā jōmaweda irude ijāpataarā ome. Iruata ma jōmaweda k'aripapari, jōmaarā k'āyaara walbiara bapari perā.

¹² Tachi Ak'ōrepa parā māgá jirit'eraji ichideerā papiit'ee. Parā k'inia iru bapari perā, parā awara bijī nāga p'anapataadamerā awaraarā ome: chupiria k'awaa; t'āri pia; audua-ee; k'īrau-ee; t'āripa choo, nepirade baairuta pijida.

¹³ Mapa choopataāti awaraarāpa nepira jiri p'ani pijida parā ome. Parādepemapa awaraa imiateeru pirā, ma imiateeda perdonāati, Tachi Walbiapa perdonaaparik'a parāpa k'achia oopata.

¹⁴ Ma awara chik'inia p'anapataāti. Māga p'anapataadak'āri, wāara oodai ma jōma et'ewa jarada Tachi Ak'ōrederāpa oopataadamerā.

¹⁵ Oopiti Cristomaa irua oopi k'inia bik'a pāchi t'āride. Irua parā t'āri o-īapi k'inia bi, k'āiwee para bamerā. Ma-it'eeta Tachi Ak'ōrepa parā jiriji, k'ap'ia apai pik'a, k'āiwee p'anapataadamerā. Mapa gracias jarapataāti Tachi Ak'ōremaa.

¹⁶ T'āripa jiripataāti Cristopa jarateeda waapiara k'awaadait'ee māik'aapa p'anapataāti ma jarateedade jara bik'a. Iiditi Tachi Ak'ōrepa parā k'īsia k'awaapimerā māik'aapa jaratēeti ma jarateeda awaraarā pāchi t'āidepemaarāmaa. Ichiaba ūrāati oodamerā Cristopa oopi k'inia bik'a. Ma jōma oodai cheepurudak'āri k'aride salmos Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādadepema, Ak'ōre k'ari māik'aapa Tachi Ak'ōre Jaurepa k'aripiru. Māgi k'aridak'āri, t'āripa k'aridaipia bi Tachi Ak'ōremaa, iru jōmaarā k'āyaara t'āri piara bapari perā.

¹⁷ Wāara jōmaweda parāpa oopata oodaipia bi Tachi Walbia Jesupa oopi bik'a. Ichiaba jōmaweda parāpa jarapata jaradaipia bi irua jarapi bik'a. Māga oodak'āri, iru k'ap'ia pari gracias jaradait'ee Tachi Ak'ōremaa.

*Sāga p'anapataadaipia bi awaraa ijāpataarā ome
(Ef 5.22-33; 1 P 3.1-7)*

¹⁸ Wēraarā, imik'īra paraa beerā, chok'ek'ee p'anapatāati pāchi k'ima ome, Tachi Waibiapa k'inia bairā wēraarā irude ijāa p'ani māga p'anapataadamerā.

¹⁹ Jōdee imik'īraarā wēra paraa beerā, pāchi wēra k'inia iru p'anapatāati. K'īrau p'ananaāti āra ome. Ma k'āyaara t'āri pia p'anapatāati.

²⁰ Warrarā, ichita oopatāati pāchi ak'ōreerāpa jara p'anik'a, Tachi Ak'ōrepa k'inia bairā māga oodamerā.

²¹ Ak'ōreerā, pāchi warrarā k'īraupināati, k'īra pia-ee p'anaadamerā.

²² Esclavoorā, ichita oopatāati pāchi chipariirāpa jara p'anik'a. Oonāati esclavoorā ūk'uruurāpa oopatak'a. Māirā k'īra jip'a mimiapata āchi chipariirāpa ak'i p'ani misa aupai, āchi mimiayaa beeda adamerā. Mamīda parāpa māga oodaik'araa bi. Ma k'āyaara auk'a k'īra jip'a mimiapataadaipia bi, pāchi chipariirāpa ak'ida-e p'ani pijida. Māgā ak'ipidai Tachi Waibia wāara waaweezata.

²³ Mimiapataadai k'āyaara eperāarā-it'ee aupai, t'āriapa ne-inaa jōma oopatāati Tachi Waibia Cristo-it'ee, iru parā chipari waibiara bairā.

²⁴ K'awa p'ani parāpa mimiapata pari iruata parāmaa atapiit'ee jōma Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bi teeit'ee ichideerāmaa.

²⁵ Mamida māga oo-e pait'ee chi ne-inaa k'achia oopari ome. Ma ne-inaa k'achia oopata pari Tachi Ak'ōrepa ichiaba māgimaa ne-inaa k'achia ooit'ee. Ichia māga k'īsia iru bi ooit'ee jōma k'achia oopataarā ome; esclavoorā ome, esclavo-eerā ome auk'a, eperāarā jōmaweda auk'a p'anadairā iru k'īrapite.

4

¹ Esclavoorā chipariirā, pāchi esclavoorā pia ak'i p'anapatāati, Cristopa k'inia bik'a. K'īrāpāti it'ariipa pāchi chiparipa parā ak'imaa bi.

² Irā parā jōmaarāmaa mia ūraait'ee: Ichita it'aa t'īpatāati. K'īrak'aupai k'īra atuadai it'aa t'īdait'ee. Parā it'aa t'ī p'anide ichita gracias jarapatāati Tachi Ak'ōremaa.

³ Māgā it'aa t'īdak'āri, ichiaba it'aa t'īti tai pari. Iidipatāati Tachi Ak'ōrepa taimaa waapiara jarateepimerā irua eperāarāmaa naaweda k'awapi-e pada: Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee, irude ijāadak'āri atuanaadamerā. Māgī jaratee bi k'aurepata mi nama carcelde bi.

⁴ It'aa iidipatāati mia māgī pi-ia jarateemerā Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a, māgā jarateepia bairā.

⁵ K'īsia k'awaa p'anapatāati ijāadak'aa beerā ome. Unuruta chaa ne-inaa jōma ooti āchimaa Cristode ijāapidait'ee.

⁶ Ichita t'āri pia pedeeptāati, āchia o-īa ūri k'inia p'anadamerā parāpa jara p'ani. Māga ooruta pirā, parāpa k'awaa wādai pia p'anadait'ee āchia ne-inaa iidiruta chaa.

Salude tee pēida na k'art'a p'ā aupā wāk'āri

⁷ Mia na k'art'a pēiru tachi ipema Cristo k'aurepa Tiquico ome. Mia iru k'inia iru bi, k'ōp'āyo pia parā. Irua mi ichita k'aripapari, Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oo k'inia bairā. Parāmaa nepirinait'ee mia k'īsia bi māik'aapa oomaa bi, ma jōma k'awaadamerā.

⁸ Ma-it'ee mia iru pēiru; pia k'awaadamerā tai p'anapata māik'aapa t'āri o-īa p'aneadamerā irua jararu ūridak'āri.

⁹ Tiquico ome parā p'uurudepema Onésimo auk'a wāru. Taipa iru auk'a k'inia iru p'ani ipema pia parā māik'aapa oo k'inia bairā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Mapa āra wāruta parā ak'ide māik'aapa nāpema ijāapataarāpa oopata nepiride.

¹⁰ Tachi k'ōp'āyo Aristarco ichiaba nama carcelde bi mi ome Jesucristo k'aurepa. Irua salude pēiru ichiaba. Bernabé primo Marcopa ichiaba salude pēiru. Mia naaweda jara pēidak'a, Marcos wāru pirā parāmaa, pia auteebāiti.

¹¹ Ichiaba salude pēiru Jesupa; māgī ichiaba t'ījarapata Justo. Ma judiorā ōpeerāpapai mi k'aripamaa p'ani na mimia ome. Ārapa ichiaba k'inia p'ani eperāarāpa Tachi Waibia Cristode ijāadamerā, Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a. Ārapa mi māgā k'aripa p'anadairā, mi t'āri o-īa bapari.

¹² Parā p'uurudepema Epafrapa ichiaba salude pēiru. Irua pia oopari Jesucristopa oopi bik'a. T'āriapa it'aa t'īpari parā pari, Tachi Ak'ōrepa k'aripamerā. K'inia bi parāpa wāara ijāadamerā jōma Tachi Ak'ōrepa jara pēida parāmaa māik'aapa t'āriapa oo k'inia p'anadamerā irua oopi bik'a, ma awara choodamerā māgā ijāa p'anide, pariatua awaraa ne-inaa ijāada-ee.

¹³ Michi taupa unudoo sāga Epafrapa jiripari k'aripait'ee parā jōmaweda; chi ijāapataarā Colosas p'uurudepemaarā, Laodicea p'uurudepemaarā māik'aapa Hierāpolis p'uurudepemaarā.

¹⁴Ichiaba Doctor Lucapa salude pëiru. Taipa iru k'inia iru p'ani, ichiaba k'õp'ãyo pia perã. Tachi k'õp'ãyo Demapa ichiaba salude pëiru.

¹⁵Mia parãmaa chupiria iidi bi, mi pari saludaadamerã tachi ipemaarã Cristo k'aurepa, Laodicea p'uurude p'ani. Ichiaba salude pëiru Ninfamaa mãik'aapa jõma Cristode ijãapataarãmaa iru tede it'aa t'ï chepata.

¹⁶Parãpa na k'art'a leedap'eda, Laodiceadepema ijãapataarãmaa pëiti auk'a leedamerã. Jõdee parãpa atadak'ãri chi apema k'art'a ãramaa p'ã pëida, mãgí leedaipia bi.

¹⁷Arquipomaa nãga jarátí: “K'ïra jïp'a aupáji mimia Tachi Ak'õrepa awara bida pi-it'ee, Cristo ome araa bapari perã.”

¹⁸Mi, Pablopa nãgí p'ãru michi juadoopa. It'aa t'ïdak'ãri, k'irãpátí iididait'ee mi pari nama carcelde nibairã. Mia pida it'aa t'ïpariit'ee parã pari, Tachi Ak'õrepa parã pia ak'i bapariimerã.

Mãgapai paji.

1 TESALONICENSES

San Pablopa K'art'a Naapiara P'áda Tesalónica P'uurudepema Ijāapataarāmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'áji. K'ísiapata iru Corinto p'uurude bassi na k'art'a p'ák'ári. Tesalónica p'uurudepema ijāapataarāmaa p'áji. Tesalónica p'uuru waibiara bassi Macedonia eujāde. Pablopa naapiara Jesucristo ūraa jarateji ma p'uurude. Mamīda mama taarā ba-e paji, iru k'íra unuamaa iru p'anapataarāpa peef'aadait'ee jiridap'edaa perā. Ma t'ēpai Timoteopa ma Tesalonicadepema ijāapataarāde pedee pia jara chek'ári, Pablo o-īa beejī.

Naapiara jara bi ichi o-īa bi k'awa bairā āra pia nipapata Ak'ōre ode. Jara bi ichia it'aa t'ipata āra pari māik'aapa ne-inaa ichia k'irāpa bi āra t'āide nipak'ári (caps. 1.1-2.16). Jara bi ichi wā k'inia bi āra ak'ide māik'aapa Timoteopa ichimaa nepiri cheda, āra t'āideepa chek'ári (caps. 2.17-3.13). Ūraa bi audupiaara ijāapataadamerā māik'aapa oopataadamerā Cristopa oopi bik'a. Ichiaba jara bi sāga pait'ee Cristo waya chek'ári māik'aapa ijāa jai-idaadap'edaarā chok'ai p'irabaidak'ári (caps. 4.1-5.11). T'ēpai jara bi ūraa awara-awaraa māik'aapa iidi bi it'aa t'ipataadamerā iru pari (cap. 5.12-28).

Salude pēida

¹ Mi, Pablo Silvano ome māik'aapa Timoteopa paara na k'art'a p'ā pēiruta parā Cristode ijāapataarāmaa, Tesalónica p'uurude p'ani. Taipa k'awa p'ani parā Tachi Ak'ōredeerā māik'aapa Tachi Waibia Jesucristodeerā, wāara ijāapata perā. Mapa it'aa iidi p'ani ārapa parā pia ak'i p'anadamerā. Māgā k'āiwee p'anapataadait'ee.

Tesalónica p'uurudepema ijāapataarāpa ne-inaa pia oopata

² Tai it'aa t'idak'ári Tachi Ak'ōremaa, ichita gracias jarapata parā jōmaarā pari.
³ Māgā irumaa gracias jara p'anide, k'irāpa p'ani parāpa ne-inaa pia oopata Ak'ōrepa oopi bik'a, Cristode wāara ijāapata perā. Parā audú mimiapata awaraarā k'aripadait'ee, Cristo k'aurepa āra k'inia iru p'anapata perā. Māga oo p'anide choopata, ijāapata perā Tachi Waibia Jesucristo unudait'ee, ichideerā ata chek'ári.
⁴ Ipemaarā Cristo k'aurepa, taipa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa parā k'inia iru bapari. Mapa ichia parā jirit'eraji ichideerā papiit'ee.
⁵ Taipa parāmaa jaratee nipadak'ári Tachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida Cristode, pedeeppapai wa tai k'iradoopapai jarateeda-e paji. Ma k'āyaara Tachi Ak'ōre Jaurepata taimaa māgā jarateepiji. Ichia tachi t'āride k'awapiji taipa wāarata jarateepata. Parāpa k'awa p'ani tai nipapatap'edaa parā t'āide, Cristode ijāadamerā.

⁶ Taipa jarateedap'edaa ijāadak'āriipa parā p'ana k'inia p'aneejida tai p'anapatak'a māik'aapa Tachi Waibia Jesús baparik'a. Ma k'aurepa awaraarāpa parā miapijida mīda, Tachi Ak'ōre Jaurepa parā t'āri o-īapiji.

⁷ Ma awara, parā māgā p'anapata perā, ijāapataarā Macedonia eujādepema māik'aapa Acaya eujādepema auk'a p'ana k'inia p'ani parāk'a.

⁸ Achia awaraarāmaa ichiaba jara p'ani parā p'anapata, Tachi Ak'ōrede ijāadak'āriipa. Māgā taipa maarepida jarada-eeta, awaraa eujādepemaarāpa k'awa p'ani Cristopa oomaa bi parā t'āide.

⁹ Māirāpa nepiripata parāpa tai pia auteebaidap'edaa, jaratee nipadak'ári parā t'āide. Ichiaba nepiripata parā ne-inaa juapa oodade ijāa amaadap'edaa, ijāa p'aneedait'ee Tachi Ak'ōre chok'ai bide, taipa jarateeda ūridap'eda. Māgā Ak'ōre wāarade ijāadak'āriipa, oo k'inia p'aneepachida irua oopi bik'a.

¹⁰ Ma awara parā māgā ijāadak'āriipa, ni p'ani unudait'ee Tachi Ak'ōre Warra, ichi chek'ári it'ariipa ichideerā atade. Tachi Ak'ōrepa ichi Warra Jesús chok'ai p'irabaipiji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atamerā. Mapa Ak'ōre ewari waibia ewate pak'ári, Tachi Ak'ōre waa k'írau-e pait'ee tachi ome, tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

2

Pablo Tesalónica p'uurude mimiada

¹ Ipemaarā, parāpata k'awa p'ani tai wādak'ári parā ak'ide, pia uchijai taipa oo k'inia p'anadap'edaa parā t'āide.

² Ichiaba k'awa p'ani ma wādade parā ak'ide, Filipos p'uurude jaratee nipadak'ári, jā p'uurudepemaarāpa taimaa ik'achia jara wājida māik'aapa miapijida. Filipode māga paji

mīda, Tachi Ak'ōrepa tai k'aripaji ichia jara pēida waawee-ee jaranadamerā parāmaa. Taipa māga oojida eperāarā ūk'uruurāpa jarateepiamaa jōnajida mīda.

³ Mama p'anide parā t'āide, wāarata jarateejida. Parā ūraadak'āri, iwarraa pedee jarada-e paji parā k'achiade baaipidait'ee. Ma awara seewa jarada-e paji parā k'ūradait'ee.

⁴ Ma k'āyaara jīp'a jarateejida Tachi Ak'ōrepa taimaa jarateepidak'a. Tachi Ak'ōrēpata tai jirīt'eraji jarateenadamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Maperāpi māga jaratee nipapata. Jarateeda-e eperāarāpa tai t'o p'anadamerā. Jīp'a jarateepata Tachi Ak'ōrepa tai pia ak'ipariīmerā. Iruata k'awa bi tai t'āride k'īsia iru p'ani.

⁵ Parāpa k'awa p'ani taipa imeraa pedee jaradak'aa paji, parāpa tai k'inia iru p'anadamerā awaraarā k'āyaara. Ichiaba imeraa pedee jarateedak'aa paji, parā k'ūradait'ee, taimaa p'arat'a teedamerā. jTachi Ak'ōrepa k'awa bi mia wāarata jara bi!

⁶ Ichiaba audū k'awaa beerāk'a jarateedak'aa paji parāpa wa awaraarāpa k'īsiadamerā taipa pipiara jaratee p'ani awaraarā k'āyaara.

⁷ Jesucristopa tai wāara pēida perā jarateede, parāmaa māga k'īsiapik'ajida māik'aapa tai k'aripapik'ajida. Mamida māga ooda-e paji. T'āri pia p'anapachida parā t'āide. Ara nawepa ichi warrarā pia ak'iparik'a, māga pik'a taipa parā ak'ipachida.

⁸ Taipa parā k'inia iru p'anapata perā, Ak'ōrepa jara pēida parāmaa jarateenajida, ma k'aurepa piuk'ajida mīda.

⁹ Parāpa k'irāpa p'ani tai mimiapatap'edaa mama p'anadak'āri. Ewari chaa parāmaa Tachi Ak'ōrepa jara pēida jarateepachida. Sē jōnide pida, p'ārik'ua pida tai mimia oopachida nek'odait'ee. Māga p'anapachida parā p'arat'a jita k'iniada-e p'anadap'edaa perā tai chik'o k'odait'ee.

¹⁰ Parāpa k'awa p'ani māik'aapa Tachi Ak'ōrepa pida k'awa bi parā ijāpataarā t'āide nipadak'āri, ne-inaa k'achia ooda-ee nipapachida. Ne-inaa oopachida Tachi Ak'ōrepa oopidak'a. Maperā apidaapa jarada-e pai taipa ne-inaa k'achia oojida.

¹¹ Ara ak'ōrepa ichi warra pia ūraaparik'a, māga pik'a taipa parā ūraapachida.

¹² Māgā ūraa p'anide parā k'aripapachida ne-inaa jōma oo k'inia p'anadamerā Ak'ōrepa k'inia bik'a. Tachi Ak'ōrēpata parā jiriji ichideerā papiit'ee māik'aapa ichi trua k'īra wāreedee wāpiit'ee ewari cherude.

¹³ Maperā taipa ichita gracias jarapata Tachi Ak'ōremaa. Taipa parāmaa jarateedak'āri Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee, ma pedee ūri k'inia p'anajida māik'aapa Cristode ijāajida. Ijāada-e paji tai pia pedee p'anadap'edaa perā. Jīp'a ijāajida ma pedee Tachi Ak'ōrepa jara pēida perā. Maperāpi Tachi Ak'ōrepa parā ijāpataarā k'aripamaa bi oodamerā ichia oopi bik'a.

¹⁴ Māga oopata perā, parā auk'arāpa parā jiripachida miapidait'ee, judiorāpa Judea eujādepema Jesucristode ijāpataarā auk'a jiri p'anadap'edaak'a.

¹⁵ Māgee judiorāpa Tachi Waibia Jesús peepijida, āchi auk'arāpa chonaarāweda Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā peepidap'edaak'a. Jesús peepidap'eda, t'āri k'achiapa tai jida jiripachida miapidait'ee māik'aapa t'imī jerek'oodait'ee āchi eujādeepa. Tachi Ak'ōrepa māgee eperāarā pia ak'i-e. Māgeerāpa eperāarā jōmaweda k'īra unuamaa iru p'ani.

¹⁶ Mia māga jara bi āchia taimaa jarateepidaamaa p'anadairā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee; judio-eerā t'āide paara. K'iniada-e apida o k'achiadeepa uchiadamerā Cristo k'aurepa. Māga oo p'ani k'aurepa, Tachi Ak'ōre audupiara k'īraupiruta, iru naaweda k'īraupidap'edaa k'āyaara, āchia ne-inaa k'achia oopatap'edaa k'aurepa. Maperāpi irua āchi k'achia ooit'ee.

Pablo waya wā k'inia bada Tesalonicadepema ijāpataarāmaa

¹⁷ Ipemaarā, taarā-e bi mīda tai unudap'edaa, parā ichita iru p'anapata tai k'īsiade māik'aapa waya wā k'inia p'anajida parā ak'ide.

¹⁸ Mamīda p'oyaa wāda-e paji. Michi ituaba wāda chok'ara wāit'ee paji. Mamīda Satanapa taidepema apida wāpi-e paji.

¹⁹ Parāpa pia ijāadak'āri, jōmaarāmaa ak'ipipata wāara Jesucristo Tachi Waibia. Mapa tai o-īa p'ani parā ome māik'aapa taipa awaraarāmaa jara k'inia p'ani parāpa ne-inaa pia oopata. Ichiaba parāpa māga oopata perā, tachi jōmaweda o-īa p'anadait'ee Jesucristo k'īrapite, iru na eujādee waya chek'āri.

²⁰ jWāarapi! Parā māgā ijāapata k'aurepa tai o-īa p'ani. Ma awara parā k'aurepata awaraarāpa tai āpite pia pedeeapata.

3

¹ Māpai tai waa chooda-e pak'āri parā ak'ida-ee, k'īsiajida: “ġsāga oodait'ee?” Tai jōma p'oyaa wāda-e pada perā parā ak'ide, mi ituaba beejī Atenas p'uurude.

² Jōdee tachi ĩpema Timoteo pēijida tai pari. Iru pia mimiapari Tachi Ak'ōre-it'ee, Cristopa ooda jarateepari parē. Iru pēijida Ak'ōre Ūraa pipiara jarateemerā parāmaa māik'aapa parā ūraamerā. Māgá parā waapiara ijāadai, irua jara bi k'aurepa.

³ Māgá ijāadak'āri, chupiria jōneeruta pijida, apidaapa parā k'ūrada-e pai ijāa amaadamerā. Parāpa pia k'awa p'ani Cristode ijāa p'ani k'aurepa, awaraarāpa tachi ichita jiridait'ee miapidait'ee.

⁴ Taipā māga jarajida naaweda parā ome p'anadak'āri. Parāpa k'awa p'ani wāara uchijai taipā jaradak'a.

⁵ Maperāpi mia Timoteo pēiji irua k'awaamerā parā Tachi Ak'ōre ome nipapata. Mia waa choo-e paji parā unu k'iniapa māik'aapa k'isia nībipa. Māgá k'isia nībaji Netuara Poro Waibiapa parā Cristode ijāa amaapii jīak'aapa. Māga pada paara, tai mimia parā t'āide atuat'aji.

⁶ Mamīda māga-e paji. Parā ak'ina'p'eda, Timoteo waya chek'āri, pedee pia nepiri cheji. Jaraji parā Tachi Ak'ōre ome pia nidā māik'aapa chik'inia p'anapata. Ichiaba jaraji parāpa tai k'irāpapata māik'aapa tai unu k'inia jōnapata, taipā parā unu k'inia jōnik'a.

⁷ Mapa ĩpemaarā, ĩrā tai jiri jōni mīda miapidait'ee, k'āiwee p'ani Timoteo it'aideepa ūridap'edaa parā parā at'āri Cristode pia ijāa p'ani.

⁸ Parā māgá choo p'anadak'āri Cristode ijāa p'anide, audupiaara taipā jōmaarāmaa jaratee k'inia p'ani, awaraarāpa Cristode ijāadamerā parāk'a.

⁹ ¿Sāga gracias jaradaima Tachi Ak'ōremaa parā pari? Parā k'aurepa tai t'āri o-īa p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite.

¹⁰ Ewari chaa, p'ārik'ua pida, it'aa iidi p'ani Tachi Ak'ōremaa, irua tai waya wāpimerā parā ak'ide. Jaratee k'inia p'ani Ak'ōre net'aa parāpa waide k'awada-e p'ani. Māgá parāpa pipiara oodai Ak'ōrepa k'inia bik'a.

¹¹ Māgá it'aa iidi p'ani misa, iidipata Tachi Ak'ōre Tachi Waibia Jesucristo ome tai waya pēidamerā parā ak'ide.

¹² Ichiaba iidipata Tachi Waibia Jesucristopa parā waapiara chik'inia p'anapimerā. Ma awara iidipata irua parāmaa awaraarā k'inia iru p'anapimerā, taipā parā k'inia iru p'anik'a.

¹³ Iidipata irua parā choopimerā pāchi t'āride. Māgá chooruta pīrā, k'achia wēe p'anadait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite, Tachi Waibia Jesús chek'āri jōma ichideerā it'ari p'anirā ome.

4

Sāga p'anapataadaipia bi Tachi Ak'ōrepa tachi pia ak'imerā

¹ Māpai ĩpemaarā, Cristopa tai jiri'erada parā ichi ūraa jarateedamerā, nāga ūraa p'ani parāmaa. Taipā māik'aapa Tachi Waibia Jesupa k'inia p'ani parā p'anapataadamerā taipā jarateedap'edaak'a. Māgá p'anadak'āri, Tachi Ak'ōrepa parāpa oopata pia ak'it'ee. ĩrā wāara māgá p'anapata. Mamīda taipā k'inia p'ani waapiara oodamerā Cristopa oopi bik'a parāmaa.

² Parāpa k'awa p'ani taipā jarateedap'edaa, parā t'āide nipadak'āri. Jarajida Tachi Waibia Jesucristopa jarapidak'a.

³ Tachi Ak'ōrepa k'inia bi awara p'anapataadamerā ijāadak'aa beerā k'āyaara. K'inia bi parāpa ne-inaa jōmaweda oodamerā irua oopi bik'a. Mapa taipā nāga ūraa p'ani. P'ek'au oonāati awaraarā ome.

⁴ Ma k'āyaara k'awaadaipia bi nāga oodait'ee. Wēra k'inia bi pīrā, ma wēra ome bēeji māik'aapa t'āri pia baparīji iru ome. Ai ome k'āiparīji, awaraa jiri-ee. Parāpa māgá ooruta pīrā, pia oodait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa awaraarā k'īrapite.

⁵ P'ananaati ijāadak'aa beerā p'anapatak'a. Āchi pariatua p'ek'au oo wāpata chīara wēra ome, Tachi Ak'ōre k'awada-e p'anadairā.

⁶ K'īrak'auapai pāchi ĩpemaarā Cristo k'aurepa k'ūrada, māga oo p'anipa āchi wēraarā ome. Māgá k'achia ooruta pīrā, Tachi Ak'ōrepa parā miapiit'ee, taipā naaweda jaradap'edaak'a.

⁷ Tachi Ak'ōrepa tachi jiri-e paji k'achiade p'anapataadamerā. Jiriji p'anapataadamerā ichia k'inia bik'a.

⁸ Maperā na ūraa jara aupada ijāa k'iniada-e pīrā, mia jara bi pedee ijāadaamaa p'ani-e. Jīp'a Tachi Ak'ōrepa pedee jarada ijāadaamaa p'ani. Ak'ōrēpata ichi Jaure ba chepipari parā ijāapataarā ome, ijāadamerā ichia jara bi.

⁹ Taipā parā ūraada-e pait'ee chik'inia p'anapataadamerā awaraa ijāapataarā ome, parāpa māgá oo p'anadairā, Tachi Ak'ōre Jaurepa k'aripap'eda.

¹⁰ Māgá chik'inia p'anapata Macedonia eujādepema jōmaarā ijāapataarā ome. Mapa ĩpemaarā, mia ūraa k'inia bi audupiaara māga p'anapataadamerā.

¹¹ Tachi Ak'õrepa parāmaa oopi k'inia bide k'ĩsiadap'eda, jiripataāti k'āiwee p'anapataadait'ee. Pedee-idaa bipa chāaramaa ooparik'a ichita jaranāati āchia ne-inaa oodaipia bi māk'āapa k'oo-idaa p'ananaāti. Ma k'āyaara pāchi mimia óoti pāchi juadoopa, taipa jaradap'edaak'a parā t'āide nipadak'āri.

¹² Māga p'anaruta pirā, nida-e pait'ee awaraarāpa teedamerā pāchi nek'odait'ee. Ma awara ijāadak'aa beerāpa parā pia unudait'ee.

Jesús waya chek'āri

¹³ Irá, ipemaarā, taipa nāgi wāarata k'awapi k'inia p'ani parāmaa. Tachi Jesucristode ijāapataarā jai-idaadak'āri, k'āi pik'a p'ani. Maperā parā ipemaarā Cristo k'aurepa jai-idaadak'āri, mak'iara jēdaik'āraa bi ijāadak'aa beerāk'a. Māirā Cristode ijāada-e p'anadairā, ijāada-e āchi k'õp'āyoorā piudap'eda chok'ai p'irabaidait'ee māk'āapa p'anadait'ee Ak'õre eujāde. Mapa audú t'āri p'ua p'ani āchi k'õp'āyoorā piudak'āri.

¹⁴ Mamīda māga-e tachi ijāapataarā ome, tachia ijāapata perā Jesús piup'eda chok'ai p'irabaiji. Mapa ijāa p'ani Jesús k'aurepa Tachi Ak'õrepa irude ijāapataarā auk'a chok'ai p'irabaijiit'ee. Māga ooit'ee Jesús waya chek'āri āchi jaureerā ome.

¹⁵ Tachi Waibia parāmaa nāga jara pēiru: ichi na p'ek'au eujādee waya chek'āri ichideerā atade, tachi ijāapataarā at'āri chok'ai p'ani wāda-e pait'ee jai-idaadap'edaarā naa.

¹⁶ Ma ewate Tachi Waibia chek'āri, naapiara chok'a pēiru pedeeta ūridait'ee māk'āapa angeleerā poro waibia pedee ūridait'ee māk'āapa Tachi Ak'õre trompeta jīwaa nībi ūridait'ee. Māga nide Cristo it'āriipa cheru unudait'ee. Mamata Cristode ijāa jai-idaadap'edaarā k'ap'ia naapiara chok'ai p'irabaidait'ee jāradeepa.

¹⁷ Māpai Tachi Waibia āchi it'aa ateeit'ee tachi chok'ai p'anirā ome jīarade, iru ome unudait'ee pajāde. Māgá tachi jōma ichita p'anapataadait'ee iru ome.

¹⁸ O-īa para bāti ma jara pēida ūridap'eda.

5

Cristo cheit'ee ewate nidaipia bi

¹ Ipemaarā, taipa jarada-e jōmasaa taarāit'ee Jesús cheit'ee. Naaweda jaradap'edaak'a, apidaapa k'awada-e sāapaita iru cheit'ee.

² Parāpa pia k'awa p'ani ma ewate pait'ee eperāarā atu p'anide. Nechiapari p'ārik'ua cheparik'a eperā temāi chi te chipari atu bide, māgá pait'ee.

³ Cristode ijāadak'aa beerāpa jara p'ani misa: "Tachi k'āiwee p'ani, nepira wēe," atu p'anide ma ewate cheit'ee māk'āapa Tachi Ak'õrepa āchi iri ne-inaa k'achia pēit'ee, ichia k'ĩsia iru bi ooit'ee āchima. Ara wēra biak'oo bi atu baparik'a bi p'iradaik'āri warra t'oit'ee, māga pik'a ijāadak'aa beerā atu p'anadait'ee. Ma ewate apida uchiada-e pait'ee Tachi Ak'õre juadeepa.

⁴ Mamīda ipemaarā, parā p'āriu pik'a bide p'anadak'aa ma ijāadak'aa beerā p'anapatak'a, Tachi Waibia atu p'anide cheit'ee perā.

⁵ Ma k'āyaara ma ewate nima p'ani Tachi Ak'õre ĩdaa pik'a bide p'anapata perā, Jesucristode ijāadap'eda. Irude ijāadak'āriipa tachi waa p'āriu pik'a bide p'anadak'aa.

⁶ Ma et'ewa jarada wāara perā, k'āi pik'a p'anadaik'āraa bi awaraarāk'a. Ma k'āyaara k'īra jīp'a p'anadāma, Cristo cheit'ee ewate ni p'ani misa.

⁷ P'ārik'ua eperāarā k'āipata māk'āapa it'ua topata, Tachi Ak'õre net'aa k'ĩsiada-ee.

⁸ Mamīda tachi ijāapataarā māgá pariatua p'anadak'aa, Ak'õre ĩdaa pik'a bide p'anadairā. Mapa k'īra jīp'a p'anapataadaipia bi. Waapiara Tachi Waibiade ijāadaipia bi māk'āapa audupiara chik'inia p'anapataadaipia bi, k'awa p'anadairā Cristopa tachi ata chek'āri, ichi ome p'anadait'ee Tachi Ak'õre truade.

⁹ Tachi Ak'õrepa tachi jirit'era-e paji tachi k'achia ooit'ee ma ewate. Jīp'a jirit'eraji ichi truade ichita p'anadamerā Tachi Waibia Jesucristo k'aurepa.

¹⁰ Ma-it'ee Jesucristo piuji tachi ijāapataarā pari, ichi ome araa p'anapataadamerā, chok'ai p'ani mīda wa piu p'ani pijīda.

¹¹ Maperā o-īa para bāti māk'āapa chik'aripa p'anapataāti oodait'ee irua oopi bik'a, parāpa nāga weda oomaa p'anik'a.

Pablopa jarada na k'art'a p'ā aupa wāk'āri

¹² Ipemaarā, taipa enenee jōni waaweedamerā pāchi ijāapataarā poro waibiarā, āchi audú mimiapata perā parā-it'ee. Āchia parā ūrapata māk'āapa ak'ipata Tachi Waibia p'ani bik'a.

¹³ Mapa parāpa āchi pia ak'idaipia bi māk'āapa k'inia iru p'anadaipia bi. K'āiwee p'anapataāti āchi ome māk'āapa jōmaarā ijāapataarā ome.

¹⁴ Ichiaba ipemaarā, taipa parā ūradait'ee jaradamerā chi mimia k'iniada-ee p'anirāmaa mimiadamerā. K'aripāti chi pia chooda-ee p'anirā nepira k'aurepa. Ichiaba k'aripāti chi

Cristode ijāadai naaweda ne-inaa k'achia oodap'edaarā, mairāpa ĩrā oodamerā Cristopa oopi bik'a. Māimisa t'ari pia p'anapatāati jōmaarā ome.

¹⁵ Pia p'anapatāati parādepema apidaapa ne-inaa k'achia oonaadamerā. Māga p'anadaipia bi awaraarāpa parāmaa ne-inaa k'achia ooruta pijida. Ichita jiripatāati ne-inaa pia oodait'ee pāchi t'āidepema ijāapataarāmaa māik'aapa jōmaarāmaa.

¹⁶ Ichita t'ari o-ia p'anapatāati.

¹⁷ Ichita it'aa t'ipatāati.

¹⁸ Ichita Tachi Ak'ōremaa gracias jarapatāati, Ak'ōrepa māgata k'inia bairā Jesucristode ijāapataarāpa oodamerā.

¹⁹ Tachi Ak'ōre Jaurepa ijāaparimaa ne-inaa jarapiru pirā maa-e pirā ne-inaa oopiru pirā, ita-aria oopiti.

²⁰ Pia ūriti apidaapa jaradak'ari: "Tachi Ak'ōre Jaurepa mīmaa na pedee jarapimaa bi."

²¹ Māgī pedee ūridap'eda, pia k'ĩsiati k'awaadait'ee ūraa pia wa k'achia. Ūraa pia bi pirā, ōoti ma ūraade jara bik'a. Mamīda pia-e bi pirā, Tachi Ak'ōre Jauredepema-e. Mapa ne-inaa jōma māgā ak'idaipia bi k'awaadait'ee wāara Ak'ōrepa oopi bik'a wa māga-e.

²² Ne-inaa k'achia apida oonāati.

²³ ĩrā it'aa iidi k'inia p'ani Tachi Ak'ōremaa parā pari. Iruata tachi k'āiwee p'anapipari. Mapa iidi p'ani irua parā awara bimerā pāchi t'āride, oo k'inia p'anadamerā irua oopi bik'a; pāchi k'ap'iade, p'ek'au k'achia oo amaadamerā; pāchi jaurede, parāpa iru Jauremaa oopidamerā irua oopi k'inia bik'a parāmaa. Māgā irua parā pia ak'iit'ee Tachi Waibia Jesucristo waya chek'ari.

²⁴ Tachi Ak'ōre, parā jiridapa māga ooit'ee parā ome, oopari perā ichia jara bik'a.

Salude pēida

²⁵ ĩpemaarā, ichiaba tai pari it'aa t'ipatāati.

²⁶ Tai pari saludaa para bāti ak'ipidait'ee chik'inia p'ani.

²⁷ Tachi Waibia Jesucristopa mīmaa jarapiru na k'art'a leedamerā tachi ĩpemaarā jōmaarā taide.

²⁸ Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristopa parā pia ak'i bapariimerā.

Māgapai paji.

2 TESALONICENSES

San Pablopa K'art'a T'ēepema P'āda Tesalónica P'uurudepema Ijāapataarāmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ā pēiji Tesalónica p'uurudepema ijāapataarāmaa. Ūrīji irua naapiara k'art'a pedeedak'āri, māpemaarā ūk'uru p'era pik'a p'aneejida. K'Isiajida Cristo taarā-e cheit'ee ichideerā atade. Mapa mimia amaajida ma cheru nidait'ee. Na k'art'ade Pablopa p'anau bi ma ijāapataarāpa jara p'ani.

Naapiara jara bi ichi o-īapa gracias jarapari Ak'ōremaa āra pari, Cristode pia ijāapata perā māk'aapa audupiara chik'inia p'anapata perā (cap. 1.1-12). Jara bi wāara Cristo waya cheit'ee na p'ek'au eujādee māk'aapa Tachi Ak'ōrepa wāara ak'it'ee na p'ek'au eujādepemaarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia. Mamīda ai naaweda p'ek'au k'achia ooi awaa bapari uchiat'ee na p'ek'au eujāde. Māgipa eperārā k'ūrait'ee ijāadaamaa p'anedamerā Tachi Ak'ōrede māk'aapa Jesucristode (cap. 2). T'ēepai iidi bi ārapa it'aa t'īpataadamerā ichi pari māk'aapa k'Ūra jīp'a mimiapataadamerā Cristopa k'inia bik'a (cap. 3).

Salude pēida

¹ Mi, Pablo Silvano ome māk'aapa Timoteo paara na k'art'a p'ā pēiruta parā ijāapataarāmaa, Tesalónica p'uurude p'ani. Taipa k'awa p'ani parā Tachi Ak'ōredeerā māk'aapa Tachi Waibia Jesucristodeerā, wāara ijāapata perā.

² Taipa k'inia p'ani Tachi Ak'ōrepa māk'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parā pia ak' p'anadamerā. Māgā k'āiwee p'anapataadait'ee.

Sāga Tachi Ak'ōrepa ijāadadak'aa beerā ak'it'ee Cristo waya chek'āri

³ Īpemaarā Cristo k'aurepa, ichita gracias jarapata Tachi Ak'ōremaa parā jōmaarā pari. Taipa wāara māga oodaipia bi, Īrā parā waapiara Cristode ijāapata perā, naaweda ijāa p'anadap'edaa k'āyaara. Ichiaba Īrā audupiara chik'inia p'anapata awaraa ijāapataarā ome.

⁴ Māgā p'anapata perā, taipa māga o-īa nepiripata awaraa Ak'ōrede ijāapataarāmaa, āra t'āide nipadak'āri. Nepiripata sāga parā choopata Cristode ijāa p'anide. Māgā choopata ijāadadak'aa beerāpa parā jiri p'ani mīda miapidait'ee, ma ijāa p'ani k'aurepa. Ichiaba māgā choopata chupirīa chitoomi mīda.

⁵ Māgā choopata perā āchia parā miapi iru p'ani misa, ak'īpipata wāara Tachi Ak'ōrepa parā k'aripapari māk'aapa parā pia ak'ipari. Ma awara irua parā māgā pia ak'ipari perā, parāpa k'awa p'ani ewari cherude wāara iru trudee wādait'ee.

⁶ K'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa eperārāpa oopata ak'ipari jarait'ee pia wa k'achia. Maperā ichiaba k'awa p'ani irua parā miapi p'anīrā auk'a miapiit'ee.

⁷ Jōdee parā waa nepira unuda-e pait'ee, tai jida ichiaba, irua tachi auk'a k'āiwee p'anapik'āri ichi tuade. Māga ooit'ee Tachi Waibia Jesús it'ariipa chek'āri ichi angeleerā ome. Ma ewate jōmaarāpa āra unudait'ee t'īpitau urua pik'a nībide.

⁸ Ma ewate Jesupa miapiit'ee Tachi Ak'ōre k'awa k'iniada-e p'anīrā māk'aapa ijāadaamaa p'anīrā Tachi Ak'ōrepa jara pēida Tachi Waibia Jesude.

⁹ Māirā atuadait'ee. Ichita k'achiade p'anadait'ee māk'aapa t'imī p'anadait'ee Tachi Waibia bimāiipa. Ak'ōre Waibia trudee wāda-e pait'ee. Unuda-e pait'ee iru k'Ūra wāree māk'aapa irua ne-inaa pi-ia oo bi.

¹⁰ Ma ewate Jesús chek'āri, ichi k'Ūra wāree unupiit'ee ichideerā k'ap'ia pari. Jōma irude ijāa p'anīrā o-īa it'aa t'īdait'ee irumaa, wāara k'awaadait'ee perā iru k'Ūra wāree. Ma ewate parā jida auk'a p'anadait'ee, taipa jarateepata ijāadap'edaa perā.

¹¹ Maperā tai ichita it'aa t'īpata Tachi Ak'ōremaa, irua parā pia ak'imerā. Iruata parā jiriji Cristode ijāapataadamerā māk'aapa irua k'inia bik'a p'anapataadamerā. Iidi p'ani irua oopimerā jōmaweda parāpa ne-inaa pia oo k'inia p'ani iru Jaure k'ap'ia pari.

¹² Māga iidi p'ani parāpa māgā ne-inaa pia oodak'āri, awaraarāpa Tachi Waibia Jesús t'ī pia t'o p'anadamerā parā k'aurepa. Ma awara ārapa parā jida pia ak'īdait'ee, Tachi Ak'ōre Tachi Waibia Jesucristo ome parā māgā k'aripapata perā.

2

Tachi Waibia Jesucristo waya chei naaweda

¹ Īrā Īpemaarā, taipa waapiara jaratee k'inia p'ani sāga pait'ee Tachi Waibia Jesucristo chek'āri ichideerā atade.

² Parā enenee jōni isapai k'Isia awara k'Isianaadamerā maa-e pirā p'eranaadamerā, ūiruta pirā Tachi Waibia ewaa pacheji. Ijānāati jara p'ani pijida Ak'ōre Jaurepa apidaamaa māga k'awapiji, maa-e pirā mi it'aideepa māga jaraji maa-e pirā taipa k'art'ade māga p'ājida.

³ K'Ūrapināati apidaamaa. Cristo che-e pait'ee nāga p'asai naaweda. Naapiara eperāarā chok'araarāpa Tachi Ak'ōre k'Ūra unuamaa iru p'aneedait'ee. Ma awara eperāarā t'āide eperā aba waibia uchiat'ee. Māgipa p'ek'au k'achia ooi awaa bait'ee perā, Tachi Ak'ōrepa iru t'imí pēiit'ee k'achiade mianamerā.

⁴ Mamīda iru na eujāde bi misa, Tachi Ak'ōre k'Ūra unuamaa iru bait'ee. Ma awara k'Ūra unuamaa iru bait'ee ne-inaa k'Ūra t'ādo, jōmaweda ai k'Ūrapite na p'ek'au eujādepemaarā it'aa t'īpata. K'Ūsaiit'ee ichi jōmaarā k'āyaara waibiara bi. Māga k'Ūsaiit'ee perā, su-ak'i beeiit'ee Tachi Ak'ōre te edupiarā bi cuartode māik'aapa jarait'ee ichita Tachi Ak'ōre.

⁵ ǂParāpa k'irāpada-e p'anik'ā mia jarateeda parā ome bak'āri?

⁶ Parāpa k'awa p'ani sāgap'eda māgí eperā waide che-e. Abaapa ichi t'idik'a iru bi chepiamaapa, Tachi Ak'ōrepa ewari awara bida ma-it'ee paru misa.

⁷ Māgí eperā waide che-e bi mīda, ichi waibiapa nāgaweda eperāarāma mēra k'achia ooma bi, Tachi Ak'ōrede ijādaamaa p'aneedamerā. Mamīda tuchia k'awa p'ani ma ewari awara bida chi k'achia ooi awaa bee-it'ee che-e pait'ee chi t'idik'a iru bipa na p'ek'au eujāde bi misa.

⁸ Māpai chi t'idik'a iru bi na p'ek'au eujādeepa uchiak'āri, māgí k'achia ooi awaa bi pait'ee k'achia oode. Mamīda Tachi Waibia Jesupa ichi pedeeppai māgí pēiit'ee, ichi k'Ūra wāreede chek'āri māgí jōit'ee.

⁹ Satanapa māgí eperā chok'a pēiit'ee eperāarā k'Ūramerā. Māga ooiit'ee ne-inaa eperāarāpa waide unudak'aa ak'ipi bipa māik'aapa ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa oo bipa. Satanapa ma seewa oopiit'ee māgí eperāma, eperāarāpa ijādamerā māgita Tachi Ak'ōre.

¹⁰ Māgá k'achia oo bipa wāara māgipa Tachi Waibiade ijādaamaa p'anirā k'Ūrait'ee. Māgí ome āchi auk'a k'achiadee wādait'ee, Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida ijāa k'iniada-e p'anadairā. Wāarata ijaaruta pirā, Cristopa āchi ma o k'achiadeepa k'aripa atai. Mamīda māga k'iniada-e pait'ee.

¹¹ Maperāpi Tachi Ak'ōrepa māgí eperā chepiit'ee āchi k'Ūramerā ne-inaa oo bipa Satanás k'ap'ia pari. Māgá Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida ijāadai k'āyaara, seewa ijāa p'aneedait'ee.

¹² Māgá wāarata ijādaamaa p'anadait'ee perā māik'aapa k'achia ooi awaa p'anadait'ee perā, Tachi Ak'ōrepa āchi t'imí k'achiadee pēiit'ee, eperāarāpa oopatap'edaa ak'ik'āri ichi ewari waibia ewate.

Cristopa ichideerā o k'achiadeepa k'aripa atapari

¹³ ǂpemaarā, ijāadak'aa beerā ome māga p'asait'ee mīda, parā āchik'a p'ana k'iniada-e, Cristode ijāapata perā. Mapa taipa ichita gracias jara k'inia p'ani Tachi Ak'ōrema parā pari. Tachi Waibiapa parā k'inia iru bi. Maperā na eujā ooi naaweda, Tachi Ak'ōrepa parā jirit'eraji ūridamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee māik'aapa ijāadamerā iruata parā o k'achiadeepa k'aripa atai. Ak'ōrepa ichi Jaure pēi k'inia baji parā awara bimerā ichi-it'ee, ma wāarata ijāadak'āri.

¹⁴ Ma-it'eeta ichia tai pēiji parāma jarateede. Ichia parā jiri baji ijāadamerā taipa jarateepata Cristode. Ichiaba parā jiriji tai ome auk'a iru p'anadamerā jōma ichia k'Isia iru bi ichideerā-it'ee, Tachi Waibia Jesucristok'a it'ari k'Ūra wāree p'aneedak'āri.

¹⁵ ǂpemaarā, maperā chóoti Cristode ijāa p'anide māik'aapa k'Ūra atuanāati taipa parāma jarateepatap'edaa, pedee jaradapa wa k'art'ade p'ādapa.

¹⁶ Taipa it'aa iidi p'ani Tachi Waibia Jesucristopa māik'aapa Tachi Ak'ōrepa parā k'aripadamerā na eujāde p'ani misa. K'irāpāti Tachi Ak'ōrepa tachi Cristode ijāapataarā audú k'inia iru bapari perā, tachi ichita k'aripapari na eujāde p'ani misa. Ichiaba tachi t'āri o-īapipari k'Ūsiapik'āri tuchia ne-inaa unudait'ee na p'ek'au eujādeepa uchiadap'eda, wādak'āri iru truadee.

¹⁷ Irua parā t'āridepai choopipari ijāa p'anide, māgá ichita pedee pia jaradamerā māik'aapa ne-inaa jōmaweda pia oodamerā.

3

Pablopa iidida ichi pari it'aa t'īpataadamerā

¹ Irā ǂpemaarā, parāma chupirā iidi k'inia p'ani tai pari it'aa t'īpataadamerā. Iiditi Tachi Ak'ōrepa tai k'aripamerā, jōmaarāma irua jara pēida isapai jaratee k'inia p'anadairā. Iiditi ma jaratee p'ani ūirutaarā t'āripa Cristode ijāadamerā, parā ijāadap'edaak'a.

² Ichiaba iidíti Tachi Ak'õrepa tai k'aripa atamerã k'achia beerã juadeepa, chok'araarãpa tai jiripata perã miapidait'ee. Jãgĩrãpa Tachi Waibia Jesucristode ijãa k'iniadak'aa.

³ Mamĩda k'awa p'ani Tachi Waibiapa oopari ichia jara bik'a. Iruata parã k'aripait'ee choodamerã parã ijãa p'anide mãik'aapa k'achiadeepa k'aripait'ee k'achia beerã poro, Satanapa parã k'achiade baaiپی k'inia bak'ãri.

⁴ Tachi Waibiapa ichideerã mãgã k'aripapari perã, taipa ijãa p'ani parãpa wãara oomaa p'ani taipa jarapatak'a mãik'aapa mãgã oopataadait'ee.

⁵ Maperãpi iidi p'ani Tachi Waibiapa parãmaa k'awapimerã sãga Tachi Ak'õre k'inia iru p'anadai, irua parã audú k'inia iru baparik'a. Mãgã k'awaadak'ãri, chupiria jõneeruta pijida, pãchi t'ãridepai choodait'ee, Cristopa mãgã oopipari perã.

Cristode ijãapataarã mimiadaipia bi

⁶ Ipemaarã, Tachi Waibia Jesucristopa jara pëiru ichide ijãapataarã mimiadaipia bi, taipa naaweda jarateedap'edaak'a. Ijãaparipa ma ũraa ũriamaa bi pirã, iru ik'aawaapa ãyaa p'anéeti.

⁷ Pãchia k'awa p'ani p'anadaipia bi tai p'anadap'edaak'a parã t'ãide nipadak'ãri. K'oo-idaa p'anadak'aa paji.

⁸ Apidaamaa iidida-e paji taimaa chik'o pari teedamerã. Ma k'ãyaara ãstaawa, p'ãrik'ua pida mimiapachida tai chik'o neto k'odait'ee. Mãgã oopachida parãpa chik'o tai-it'ee netonaadamerã.

⁹ Tai mimiapata perã Cristo-it'ee, mãgã iidik'ajida. Mamĩda mãgã ooda-e paji. Ak'ipi k'inia p'anapachida Cristode ijãapataarã sãga p'anapataadaipia bi.

¹⁰ Parã ome p'anadak'ãri, na ũraa jarajida: "Nek'opidaik'araa bida ajida, mimia k'inia-e bima." "

¹¹ Mamĩda ĩrã taipa ũri p'ani parã t'ãidepemaarã ũk'uru mimiadak'aa. Jip'a nipapata k'awaadait'ee awaraarãpa oomaa p'ani mãik'aapa jara p'ani.

¹² Maperãpi Tachi Waibia Jesucristopa taimaa jarapiru: mãgee eperãarã k'ãiwee mimiadaipia bi mãik'aapa chik'o atadaipia bi ãchi juadoopa.

¹³ Ichiaba apemaarã ipemaarãmaa ũraa p'ani ichita ne-inaa pia oopataadamerã, sãda-ee.

¹⁴ Mamĩda parã t'ãidepemapa na k'art'ade ũraa jara bik'a oo k'inia-e pirã, awaraa ijãapataarãmaa nepirĩti mãik'aapa mãgĩ ik'aawaapa ãyaa p'anéeti, k'ĩra nejasia beemerã.

¹⁵ Mamĩda k'ĩrak'aupai mãgĩ ipema Cristo k'aurepa k'ĩra unuamaa iru p'anadai. Jip'a ũrãati pãchi ipema ũraapatak'a, irua oomerã Cristopa k'inia bik'a.

¹⁶ Taipa k'inia p'ani Tachi Waibiapa parã ichita k'ãiwee p'anapimerã. Ichiata ichideerã mãgã bapipari, nepira wëe p'anide mãik'aapa nepirade p'ani pijida. Taipa it'aa iidi p'ani Tachi Waibia parã jõmaarã ome ichita bapariimerã.

¹⁷ Mi, Pablopa nãgĩ salude p'ãru michi juadoopa k'awaadamerã mia na k'art'a pëiru. Nãgã p'ãpari michi juapa mia k'art'a jõma pëi bide.

¹⁸ Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristopa parã jõmaweda pia ak'i bapariimerã.

Mãgapai paji.

1 TIMOTEO

San Pablopa K'art'a Naapiara P'ãda Timoteomaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji Timoteomaa pëit'ee. Ai naaweda Timoteo jaratee nipapachi Pablo ome judio-eerã t'ãide. Mamïda Pablopa iru atabëjji Éfeso p'uurude, ijãapataarã k'aripamerã ichi pari. Na k'art'ade Pablopa Timoteo ũraa bi ma mimia pipiara oo k'awaamerã. Timoteo Listra p'uurudepema paji. Chi ak'õre judio-e paji; Grecia eujãdepema paji. Jõdee chi nawe Judea eujãdepema paji. Pablo Listrade jaratee nipak'ari, Timoteo k'ũtrãa wede Cristode ijãa beeji. Mamãik'aapa Timoteo nipapachi Pablo ome. K'aripapari pia paji.

Salude jarap'eda, naapiara Pablopa ũraa bi Timoteo t'ũnaamerã seewa jarateepataarã ome, aupedeedak'ari judiorãpa ijãapata k'ap'ia (cap. 1.1-11). Jara bi Tachi Ak'õrepa iru chupiria k'awaada Cristode ijãai naaweda (cap. 1.12-17). Ũraa bi Timoteo jip'a Cristode ijãapariimerã (cap. 1.18-20). Jara bi k'ãata oodaipia bi ijãapataarã chip'edaidak'ari it'aa t'ĩdait'ee (cap. 2); sãga ijãapataarã ak'ipataarã p'anapataadaipia bi (cap. 3) mãik'aapa k'ãata oodaipia bi seewa jarateepataarã ome. Mãirãpa jarateejida Cristode ijãapataarãpa chik'o k'ĩra t'ãdoo k'odaik'araa bi mãik'aapa miak'ãidaik'araa bi. Ichiaba jarajida na p'ek'au eujãdepema net'aa, tachi eperã k'ap'ia paara, k'achia baji. Mapa eperãarãpa Tachi Ak'õre k'awada-e pai. Jip'a oodak'aripi ãrapa jaradap'edaak'a, Tachi Ak'õrepa eperãarã pia ak'iyada ajida (cap. 4). Ichiaba Pablopa jara bi sãga Timoteopa k'aripai ijãapataarã k'ũtrãarã, chonaarã, wëraarã, esclavoorã paara (cap. 5.1-20). T'ëepai ũraa bi Timoteo pia choomerã iru ijãa bide mãik'aapa ijãapataarã k'aripamaa bide, k'ũtrãa bi mïda (caps. 5.21-6.21).

Salude pëida

¹ Mi, Pablopa na k'art'a p'ã pëiru Timoteomaa. Tachi Ak'õrepa k'inia bada perã, mi jirit'eraji Jesucristopa pëimerã ichi ũraa jarateede. K'awa p'ani eperãarãpa Jesucristode ijãadak'ari, Tachi Ak'õrepa ãra k'aripait'ee atuanaadamerã. Mapa tachia ijãapata mãik'aapa nipata irua jaradak'a oomerã.

² Timoteo, pi michi warrak'a, Cristode ijãapari perã mi k'aurepa. Mia it'aa iidi bi Tachi Ak'õrepa mãik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa pi pia ak'i p'anadamerã mãik'aapa chupiria k'awaadamerã. Mãgã pi k'ãiwee bapariit'ee.

K'ĩrak'aupai seewa jarateepataarãpa jarateepata ijãada

³ Naaweda mia enenee nĩbaji pi beemerã Éfeso p'uurude, mi mamãik'aapa uchiak'ari wãit'ee Macedonia eujãdee. At'ari k'inia bi jãma beemerã, jãpemaarã ùk'uruurãpa ne-inaa awara jarateemaa p'anadairã mia jaratee ni k'ãyaara. Jarãji ma seewa waa jarateenaadamerã.

⁴ Ichiaba ũrãaji jarateenaadamerã judiorã chonaarãpa chonaarãweda nepiridap'edaa. Jiridaik'araa bi ãchi chonaarãdeepa uchiadap'edaarã t'ĩ p'ã p'e iru p'ani ak'ipidait'ee jõmaarãmaa. Mãga oodak'ari, aupedeepipata ijãapataarãmaa mãik'aapa maarepida k'aripada-e waapiara ijãadamerã mãik'aapa oodamerã Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a.

⁵ Mia jaraji mãirã mãgã ũraamerã k'inia bairã ijãapataarã chik'inia p'anapataadamerã. Mãga p'anapataadai wãara ijãadak'ari mãik'aapa t'ãripa oo k'inia p'anadak'ari Tachi Ak'õrepa oopi bik'a, k'ĩsia p'ua wëe.

⁶ Mamïda ãrã jãpemaarã ùk'uruurãpa mãga ooda-e p'ani. Ma k'ãyaara awaraa k'ĩsia atajida. Mapa pariatua pedee wãpata.

⁷ Tachi Ak'õre ũraa jaratee k'inia p'anida a p'ani. Mamïda wãara k'awada-e p'ani irua jara k'inia bada ma ũraa Moisemaa p'ãpik'ari. K'ĩsia k'awaa beerãk'a jaratee p'ani mïda, mãga p'ani-e.

⁸ Tachia k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa Moisemaa ũraa p'ãpida pia bi, ma ũraade ijãa p'ani pirã Ak'õrepa k'inia bik'a.

⁹ Ichiaba k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa ichi ũraa p'ãpi-e paji t'ãri pia beerã-it'ee. Ma k'ãyaara p'ãpiji nãgeerã-it'ee: oodaamaa p'anĩrã iru ũraade jara bik'a; t'ãri k'achia-idaa beerã; p'ek'au k'achia ooyaa beerã; irude ijãadak'aa beerã; ak'õreerã peepataarã mãik'aapa eperã peepataarã;

¹⁰ miak'ãi p'anĩrã awaraarã ome k'ãipataarã; imik'ĩraarã awaraa imik'ĩra ome k'ãipataarã wëraarã ome k'ãirutak'a; chiãra atapataarã esclavo papidait'ee; seewa-idaa beerã; seewa wãarak'a jarapataarã awaraarã k'ĩrapite ijãadamerã; mãgeerã-it'ee mãik'aapa jõma irua jara pëidak'a oodaamaa p'anĩrã-it'ee.

¹¹ Irua pedee pia jara pëiji ichi Warra Jesucristo k'ap'ia pari. Mapa Cristopata Tachi Ak'õre k'Ïra wãree unupiji na p'ek'au eujãde nipak'ãri. Tachi Ak'õre, chi audú t'ãri pia baparipa, mi jirit'eraji Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee jarateenamerã.

Tachi Ak'õrepa Pablo chupiria k'awaada

¹² Mia gracias jara bi Tachi Waibia Jesucristomaa. Ichiata mi k'aripapari k'awa bairã mia ooit'ee ichia oopi bik'a. Mapa mi jirit'eraji na mimia oomerã.

¹³ Mi chupiria k'awaaji, naaweda mia ne-inaa k'achia k'Ïra t'ãdoo ooji mïda. Iru ãpite mãik'aapa irudeerã ãpite ik'achia jarapachi. Ma awara irudeerã jiriji miapiit'ee. Mãga ooji waide k'awa-e bada perã iru cheji eperãarã k'aripait'ee mãik'aapa waide irude ijãa-e bada perã.

¹⁴ Mamïda iru audú t'ãri pia bapari perã, mãga k'awapiji mïmaa. Mãgã mia irude ijãa beejï mãik'aapa iru k'aurepa k'awaaji awaraarã k'inia iru bait'ee.

¹⁵ Jõmaarãpa nãgï pedee ijãadaipia bi wãara perã. Jesucristo na p'ek'au eujãdee cheji p'ek'au k'achia oopataarã k'aripait'ee atuanaadamerã. Mia ma pedee pia k'awa bi, mi chi p'ek'au k'achia oopari k'achia bairã.

¹⁶ Maperãpi Jesucristopa mi chupiria k'awaaji ak'ipiit'ee ichia mi ome chooda. Mãgã chooit'ee jõma p'ek'au k'achia oopataarã ome, irude ijãaruta pirã. K'inia bi jõmaarãpa ijãadamerã mãik'aapa ichita ichi ome p'anapataadamerã.

¹⁷ Maperã o-ia it'aa t'ídama Tachi It'aripema Reymaa. Iru jõmaarã k'ãyaara waibia bairã bi. Iru trua ichita bapari. Iru aupaita Tachi Ak'õre. Ichita bapari. Eperãarãpa iru unudak'aa. ¡Amén!

¹⁸ Timoteo, pi michi warrak'a bairã, mia na ùraa jararu. K'irãpãji Tachi Ak'õrepa jarapida pïmaa ichi pedee jarapataarã it'aideepa. Ma jaradap'edaak'a ook'ãri, k'Ïsia p'ua-ee chooit'ee wãarata ijãa bide, soldaopa chooparik'a ãpïtee wã-ee chõo jõnide.

¹⁹ Ùk'uruurãpa mãga ooda-e p'ani. Mãirãpa k'awa p'ani Cristopa oopi bik'a oodaipia bi. Mamïda irude ijãa amaa p'aneejida. Barco k'uadák'api p'ani, jõdait'ee perã.

²⁰ Himeneo mãik'aapa Alejandro mãga p'ani. Mapa mia ãchi biji Satanás juade ichia oo k'iniata oomerã ãchi ome. Mãgã k'awaadai ik'achia jaradaik'araa bi Tachi Ak'õre ãpite.

2

Sãga it'aa t'idaipia bi chip'edaidak'ãri

¹ Naapiara ùraait'ee parã Cristode ijãapataarã chip'edaidak'ãri, jõmaarã pari it'aa t'ídamerã, Tachi Ak'õrepa ãra k'aripamerã. Chupiria iiditi pãchi pari mãik'aapa awaraarã pari mãik'aapa gracias jarãti Tachi Ak'õremaa irua ne-inaa jõma ooda pari.

² Ichiaba it'aa t'idaipia bi na p'ek'au eujãdepemaarã poro waibarã pari mãik'aapa jõmaweda eperãarã ak'ipataarã pari. Mãgã tachi k'ãiwee p'anapataadait'ee. Ma awara mãgã oodait'ee Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a mãik'aapa jõmaarã taide k'Ïra jïp'a nipadait'ee.

³ Mãgã it'aa t'ídak'ãri, pia oopata mãik'aapa Tachi Ak'õre, Tachi K'aripapari, o-ïapipata.

⁴ Ichiaba eperãarã jõmaweda o k'achideepa k'aripa ata k'inia bi. K'inia bi jõmaarãpa ichi wãarata k'awaadamerã.

⁵ Tachi Ak'õre apai mãik'aapa eperã apai eperãarã t'ãri auk'a bipii iru ome. Mãgã eperã Jesucristo.

⁶ Tachi Ak'õrepa k'Ïsia iru bada ewate Cristo ita-aria peepiji jõmaarã pari, eperãarãpa p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Mãga ooji eperãarã uchiapiit'ee ma p'ek'au k'achia jua ek'aripa it'aa wãdamerã. Tachi Ak'õrepa k'inia bi jõmaarãpa mãga k'awaadamerã.

⁷ Ma-it'eepi ichia mi biji mãga jarateemerã. Mi jirit'eraji Cristopa pëimerã ichi ùraa jarateede. Audú k'inia bi mia ma wãara pedee jarateenamerã judio-eerãmaa, ãchi ichiaba ijãadamerã. Wãara jara bi; seewa-e.

⁸ Mia k'inia bi ijãapataarã chip'edaidak'ãri, imik'Ïraarã t'ãri pia beerãpa ãchi jua it'aa iadap'eda, it'aa t'ídamerã jõmaarã pari. Mamïda ãchidepema k'Ïrau bi pirã maa-e pirã nepirãde bi pirã awaraa eperã ome, it'aa t'ïik'araa bi.

⁹ Ichiaba k'inia bi ijãapataarã wëraarãpa p'aru jïdamerã wëra p'aru jïp'a jïpataarãpa jïpatak'a. K'Ïra wãree p'anadait'ee mak'iaara chi-oodaik'araa bi jïdait'ee net'aa nêedee ooda, perladee ooda, p'aru ipiadee ooda maa-e pirã puda pi-ia bida p'anipa.

¹⁰ Ma k'ãyaara p'anadaipia bi Tachi Ak'õrede wãara ijãapata wëraarãk'a; ne-inaa pia oomaa awaraarã k'aripadait'ee.

¹¹ Ijãapataarã chip'edaidak'ãri Tachi Ak'õre Ùraa ùridait'ee, wëraarãpa k'Ïup'ee ùridaipia bi, ãchi k'Ïsia jarada-ee. ãchi jarateepataarã ichita waawee p'anadaipia bi.

¹² Mia wëraarãmaa imik'Ïraarã jarateepik'aa maa-e pirã chok'a pëipik'aa. K'Ïup'ee p'anadaipia bi ijãapataarã see jõni mïsa.

¹³ Mia māga jaraji Tachi Ak'ōrepa eperāarā ook'āri, naapiara Adán oop'eda, Eva ooda perā.

¹⁴ Ma awara Netuara Poro Waibiapa Adán k'ūra-e paji. Evata k'urat'aaji. Māgá Evata naapiara k'achiade baaiji.

¹⁵ Ma k'aurepa eperāarā jōmaweda o k'achiade p'aneejida. Mamīda wēraarā paara ma o k'achiadeepa uchiadai Cristode ijāaruta pirā māik'aapa k'īra jīp'a ooruta pirā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a; āchideerā pia ak'ipataadamerā māik'aapa awaraarā k'inia iru p'anapataadamerā.

3

Sāga ijāapataarā ak'ipataarā p'anapataadaipia bi

¹ Eperāarāpa wāarata jarapata jaradak'āri: “Eperā ijāapataarā ak'ipari pa k'inia bi pirā, pia bida” apata.

² Maperā ijāapataarā ak'ipari jōmaarā k'īrapite t'āri pia bai pia bi; wēra apai iru bai pia bi; k'īra jīp'a; ne-inaa pariatuaa oo-ee; awaraarā auteebai k'awaa ichi temāi; pia jaratee k'awaa;

³ toyaa bak'aa; k'īrauyaa māik'aapa nepira jiriyaa bak'aa; ma k'āyaara ne-inaa pia oopari; p'arat'a ata k'iniyaa bak'aa.

⁴ Ichi te pidaarā pia ak'i bai pia bi, chi warrarāpa ichi waaweedamerā māik'aapa chok'ek'ee p'anadamerā.

⁵ Imik'īrapa ichi te pidaarā p'oyaa pia ak'i-e bi pirā, ŷsāga Tachi Ak'ōrede ijāapataarā ak'iūma?

⁶ Eperā ewaa Cristode ijāa bi pirā, ijāapataarā ak'ipari paik'araa bi, auduadarii perā māik'aapa Tachi Ak'ōrepa atuapii perā Netuara Poro Waibia atuapidak'a.

⁷ Ijāapataarā ak'ipari t'ī pia t'o p'anadaipia bi, Cristode ijāadak'aa beerāpa paara. Māga-e pirā, Netuara Poro Waibiapa iru āpīte ne-inaa k'achia nepiripii eperāarāmaa, jōmaarāpa ma k'aurepa iru pia-e ak'idamerā.

Sāga ijāapataarā k'aripapataarā p'anapataadaipia bi

⁸ Ijāapataarā k'aripapataarā diácono apata auk'a t'āri pia p'anadaipia bi; k'īra jīp'a; jīp'a pedee pata; seewa jaradak'aa māik'aapa chīara āpīte pedee k'achia pedeedak'aa; toyaa p'anadak'aa; p'arat'a ata k'iniyaa p'anadak'aa.

⁹ Tachi Ak'ōrepa wāarata k'awapida Cristo k'ap'ia pari t'āri pa ijāadaipia bi, k'īsia p'ua-ee.

¹⁰ Āchi mimia de t'īudai naaweda, awaraa ijāapataarāpa āchi p'anapata pia ak'idaipia bi k'awadait'ee wāara p'anapata Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a wa māga-e. Imiateeda wēe uchiaruta pirā, ijāapataarā k'aripapataarā p'aneedai.

¹¹ Wēraarā ijāapataarāpa awaraa ijāapataarā ichiaba k'aripapataadai. Āchi t'āri pia p'anadaipia bi; k'īra jīp'a; chīara āpīte pedee k'achia pedeeda-ee; ne-inaa pia oopata māik'aapa ichita oopata āchia jara p'anik'a.

¹² Ijāapataarā k'aripaparipa wēra apai iru bai pia bi. Pia ak'īpia bi ichi warrarā māik'aapa awaraarā ichi tede p'anapata.

¹³ Māgá k'aripapataarāpa āchi mimia pia ooruta pirā, ijāapataarāpa āra t'ī t'o p'anadait'ee. Māpai ārapa waawee-ee jaradait'ee āchia Jesucristode ijāa p'ani.

Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida

¹⁴ Taarā-ee mi wā k'inia bi pi ak'ide.

¹⁵ Mamīda taarāru pirā, na p'ādapa pia k'await'ee sāga p'anapataadaipia bi apemaarā ijāapataarā ome. K'īrapapīji tachi ijāapataarā jōmaweda Tachi Ak'ōredeerā. Iru ichita bapari tachi ome māik'aapa iru wāarata jara pēiji tachimaa jīadamerā māik'aapa jōmaarāmaa jarateedamerā.

¹⁶ Wāara, awaraarāpa ma wāarata jara pēida k'awada-e p'ani mīda, tachia k'awa p'ani ma k'āyaara ne-inaa pipiara wē-e. Mapa Tachi Waibiamaa nāga k'aripata:

Na p'ek'au eujādepemaarāmaa pia unupipachi eperā jīp'aak'a. K'achia oo-ee bapachi Ak'ōre Jaure k'aurepa. Angeleerāpa pi unupachida. Na p'ek'au eujādepemaarāpa ūripachida pia ooda eperāarā k'aripait'ee māik'aapa chok'araarāpa pide ijāapachida. Tachi Ak'ōrepa pi ateeji it'aa, ichi trua k'īra wāree nībide ichita bapariimerā.

4

Ūraa p'āda ijāa amaadap'edaarāde

¹ Mamīda Tachi Ak'ōre Jaurepa jīp'a jara bi: Ak'ōre ewari waibia ewate pai naaweda, eperāarā ūk'uru ma wāarade ijāa amaadait'ee. Cristode ijāadai k'āyaara, k'ūrapidait'ee netuaraarāmaa māik'aapa ijāadait'ee ma netuaraarāpa jarateepirutade.

² Ma netuaraarā jua ek'ari jarateepataarāpa jarapata: “Tachi Ak'ōre Ūraa jarateemaa p'anida” apata. Mamīda seewamaa p'ani. Āchi-it'ee p'ua-e bi ijāapataarā k'ūradait'ee. Tachi Ak'ōre Jaurepa jarateepi bik'a p'oyaa jarateeda-e, netuaradeerā perā.

³ Jāgiirāpa ūraapata miak'āidaik'araa bi māik'aapa chik'o ūk'uru k'odaik'araa bi. Mamīda tachia Ak'ōre Ūraa wāarade ijāapata perā, k'awa p'ani irua ne-inaa jōma ooji, gracias jaradap'eda k'odamerā.

⁴ Jōmaweda Tachi Ak'ōrepa ooda pia bi. Maperā tachia it'aa t'iruta pirā gracias jaradait'ee Tachi Ak'ōremaa nek'opata pari, chik'o jōmaata k'odaipia bi.

⁵ Tachi Ak'ōre k'irapite tachi nek'opata pia bi, irua māga jarada perā māik'aapa tachia gracias jarapata perā irumaa ma chik'o pari.

Sāga ooit'ee Cristopa oopi k'inia bik'a

⁶ Arii p'ani ipemaarāmaa mi ūraa jaratēeji. Māga ooru pirā, pia ooit'ee Jesucristopa oopi k'inia bik'a. Iru mimiapari pia bait'ee ijāa bi misa Tachi Ak'ōrepa jara pēida iru k'ap'ia pari māik'aapa k'awaa wāru misa irua jarapida ichia jiri't'eraadaarāmaa.

⁷ Mamīda t'īnūāji ma chonaarāweda nepiridap'edaa jarateepataarā ome. Jāgiirāpa jarateeda-e Tachi Ak'ōrepa jarapidak'a. Jarateepata chōtrāarāpa ūri k'inia p'anapata cuentok'a. Āchi ome aupedeei k'āyaara, jiriji pipiara k'awaait'ee Tachi Ak'ōrepa jara pēida māik'aapa ooji irua oopi bik'a.

⁸⁻⁹ Jōmaarāpa nāgi pedee ijāadaipia bi, wāara perā. Tachi p'iradak'āri juataura p'anedait'ee, tachi k'ap'ia k'aripapata. Mamīda Tachi Ak'ōrepa jara pēida k'awaa wādak'āri, tachi jaurē paara k'aripapata. Māgā na p'ek'au eujāde p'ani misa, k'āiwee p'anapata māik'aapa k'awaapata tachi piudak'āri, it'aa wādait'ee.

¹⁰ Ma-it'eeta tachi choopata na mimiade, eperāarāpa ma ūraa jara pēidade ijāadamerā. Eperāarā ūk'uruurāpa tachia jarateepata ūridaamaa p'ani mīda, ijāa p'ani Tachi Ak'ōre ichita bapari māik'aapa irua aupaita na p'ek'au eujādepemaarā jōmaweda ak'ipari. Wāara, tachi Cristode ijāapataarā pipiara ak'ipari, tachi o k'achiadeepa k'aripa atapari perā.

¹¹ Mia jōma jara aupada jaratēeji jāpemaarā ijāapataarāmaa māik'aapa jarāji māga oodamerā.

¹² K'īsiapināaji apidaamaa pi pedee ūridaik'araa bi, pi mak'iaara chonaa-e bairā. Ma k'āyaara ak'ipiji pia wāara oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a, ārapa auk'a oodamerā. Nāga bapariiji: ne-inaa pia jarapari; k'īra jip'a nipapari jōmaarā ome; awaraarā k'inia iru bapari; nepirade bi mīda, Cristode ijāapari; ne-inaa k'achia oo-ee bapari; jōma oopari Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

¹³ Mi jāmaa wāru misa, ijāapataarā chip'edaidak'āri, lēeji Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādap'edaa. Jaratēeji k'asaa jara k'inia bi māik'aapa ūrāaji ijāapataarā p'anapataadamerā ma jara bik'a.

¹⁴ K'īrāpāji Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa jaradap'edaa pīmaa, ijāapataarā ak'ipataarāpa āchi jua bidak'āri pi īri. Māga oodak'āri, Tachi Ak'ōre Jaurepa ne-inaa oopiji pīmaa k'awaamerā k'āare mimia ooit'ee Tachi Ak'ōre-it'ee. Māga ooji Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a.

¹⁵ K'īslāji mia ūraadade na k'art'a p'ādade māik'aapa t'āriapa ooji aide jara bik'a. Māga ooru pirā, awaraarāpa ak'idait'ee pia naawedapema k'āyaara pipiara oomaa bi.

¹⁶ K'īra jip'a ooji Cristopa k'inia bik'a māik'aapa jaratēeji irua jarapi bik'a. Chōoji māga oo bide k'awa bairā māga oo bipa, pi Ak'ōre tuadee wāit'ee māik'aapa pia jaratee bi ūrirutaarā auk'a wādait'ee, pi k'aurepa Cristode ijāadak'āri.

5

Sāga Timoteo baipta bi ijāapataarā ome

¹ Ijāapataarā t'āidepema chonaapa ne-inaa k'achia ooru pirā, itriānāaji. Ma k'āyaara pedeeji iru ome, pichi ak'ōre ome pedeeparik'a. Jōdee, k'ūtrāarā ūrāaji pichi ipemaarā ūrak'ajik'a.

² Chōtrāarā ak'īipia bi pichi nawe ak'iparik'a. Māgā ichiaba awēraarā ak'īipia bi pichi ipewēraarā ak'ik'ajik'a, āra ome k'achia oo-ee.

³ Pia k'aripāji p'ētrāarā ēreerā wēe chitooni.

⁴ Mamīda p'ētrāapa warrarā wa āichak'eerā iru bi pirā, āchiata naapiara āchideerā ak'īdaipia bi Tachi Ak'ōre Ūraade jara bik'a. Māgā āchi nawe wa awela k'aripadai irua āchi k'aripadak'a āchi pari wāk'āri. Ma awara māga oodak'āri, Tachi Ak'ōrepa āchi pia ak'ipari.

⁵ Jōdee p'ētrāa ēreerā wēe k'iripa nipari Tachi Ak'ōrepa k'aripamerā. Āstaawa, p'ārik'ua pida it'aa t'ipari Tachi Ak'ōremaa k'aripamerā. Māgee p'ētrāa k'aripaipia bi.

⁶ Mamīda māgee p'ētrāarā ūk'uruurāpa Tachi Ak'ōre net'aade k'īsiadi k'āyaara, āchia k'īniata oo wāpata. Māgeerā chok'ai p'ani mīda, piudap'edaarāk'api p'ani. Mapa māgeerā k'aripaik'araa bi.

⁷ Jarāji ijāapataarā pi ek'ari p'aniirāmaa oodamerā mia et'ewa jaradak'a. Māga ooruta pirā, awaraarāpa p'oyaa k'achia pedeeda-e pai tachi ijāapataarā āpite.

⁸ Ijāaparipa ichi ēreerā wa audupiara ichideerā ak'i-e pirā, baamaa bi Cristopa k'inia bik'a māik'aapa ijāadak'aa beerā k'āyaara k'achiara bi.

⁹ P'ētrāa t'ī p'ādaai naaweda awaraa p'ētrāarā t'ī ome, iru bapata ak'idaipia bi. Māgí p'ētrāa imik'ira apai ome miak'āi bap'eda, sesenta añodeepa waa iru baipia bi.

¹⁰ Awaraarāpa iru t'ī pia t'o p'anadaipia bi, irua ne-inaa pia oopata k'aurepa nāgee jīak'a: ichi warrarā pia warida perā; eperāarā pia auteebaida perā; ijāapataarā p'asia chedak'āri, āra bīri siida perā; chupiria chedeerā k'aripada perā; jāgee ne-inaa pia k'ira t'ādo ooda perā ichi t'āripa.

¹¹ P'ētrāarā sesenta años waide wēe beerā t'ī p'ādaik'araa bi awaraa p'ētrāarā t'ī ome, imik'ira waya k'iniadarii perā māik'aapa miak'āidarii perā, Cristo-it'ee mimiadai k'āyaara.

¹² Māgee p'ētrāarāpa jaradap'eda Cristopa oopi k'inia bik'a oodait'ee, imik'ira ataruta pirā, Tachi Ak'ōrepa k'isia p'uapii maa-e pirā awaraarāpa pedee k'achia jaradai āra āpite.

¹³ Ma awara, māgee p'ētrāarā k'oo-idaadaipata, ne-inaa pia mak'iara ooda-ee. Māgá te chaa chíara āpite jara nipapata māik'aapa pedee-idaa p'anadairā, ūraa wāpata āchi k'isiadeepa. Māgá pedee k'achia jaradaik'araa bita jara wāpata.

¹⁴ Maperā mia k'inia bi māgee p'ētrāarā mak'iara chōtrāa-ee p'anirā, waya miak'āidamerā māik'aapa warra t'odamerā. Māgá mimiadait'ee āchi temāi, āchideerā ak'ima p'ani misa. Māga oo p'ani pirā, tachi ijāapataarā k'ira unuamaa iru p'anapataarāpa p'oyaa k'achia pedeeda-e pai tachi āpite ma p'ētrāarā k'aurepa.

¹⁵ Māgee p'ētrāarā ūk'uruurāpa oo amaañida Cristopa oopi k'inia bi oodait'ee Satanapa oopi k'inia bik'a.

¹⁶ Waya mia jara bi: Cristode ijāapari ēreerādepema p'ētrāa paraa pirā, ma ijāaparipa chi p'ētrāa k'aripaipia bi. Pēik'araa bi ijāapataarāmaa k'aripa iidide, ārapa ne-inaa iru p'ani araa-e pai perā audú chok'araarā-it'ee. Ijāapataarāpa ak'idaipia bi p'ētrāarā ēreerā wēe chitooni aupai.

Sāga ijāapataarā chonaarā ak'idaipia bi

¹⁷ Ijāapataarā chonaarā waaweediaipia bi māik'aapa p'aadaipia bi āchi jua ek'ari p'anirā pia ak'idak'āri māik'aapa k'aripadak'āri. Waapiara p'aadaipia bi awaraa ijāapataarā ak'ipataarā k'āyaara, Tachi Ak'ōrepa jara pēida jarateedak'āri māik'aapa ijāapataarā ūraadak'āri.

¹⁸ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:
'P'ak'a it'ai jīnāati trigo t'iamaa bak'āri. Ita-aria k'opiti.'
Ichiaba awara āi jara bi:

(Dt 25.4)

'Mimiaparipa p'arat'a ataipia bi chi poro waibia juadepema.'

(Lc 10.7)

¹⁹ Eperāpa ijāapataarā ak'ipari imiateeru pirā, ijāanāati māgipa jara bi. Jip'a ma pedee ak'idaipia bi eperāarā omé wa ōpee auk'a jararuta pirā.

²⁰ Mamīda ijāapataarā ak'ipataarā k'achiade baai jōnaruta pirā, jōmaarā taide itriak'ōoji. Māgá awaraarāpa ne-inaa k'achia ooda-e pait'ee waaweepa.

²¹ Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa Jesucristo k'īrapite, angeleerā jirit'erada k'īrapite paara, mia jara bi: ōoji mia et'ewa jaradak'a. Mamīda pichi k'inia aba pipiara ak'ināaji awaraa k'āyaara.

²² K'īrak'aupai ijāapari audú isapai awara bii ijāapataarā ak'ipari mimia-it'ee. Ma-it'ee pi jua bii naaweda māgí īri, iru bapata pia ak'iipia bi. Iru ne-inaa k'achiade ni pirā, awaraarāpa iru āpite k'achia pedeedai māik'aapa pi āpite auk'a māgadai, irua oopata pia pia ak'ī jīak'aapa. Mapa maarepida ne-inaa k'achia oonāaji. Ichita ōoji Cristopa oopi bik'a.

²³ Pania aupai toik'araa bi. Pi ip'ii k'yaa bapari perā, ichiaba vino ma-āri toipia bi bi p'irapimaapa.

²⁴ Jōmaarāpa k'awa p'ani eperāarā ūk'uruurāpa ne-inaa k'achia oopata, tau taawa oopata perā. Taarā-e nide pia k'awaai māgeerāpa oopata māik'aapa āchi jirit'era-e pait'ee ijāapataarā ak'ipari mimia-it'ee. Jōdee, awaraa eperāarā p'anapata ewaa ak'ik'āri, t'āri pia pik'a p'ani. Mamīda taarā pak'āri, pia k'awa atai āchia ne-inaa k'achia mera oopata māik'aapa āchi jida jirit'era-e pait'ee ma mimia-it'ee.

²⁵ Māgá ichiaba taarā-ee eperāarā ūk'uruurāpa ne-inaa pia oopata k'awaai, tau taawa oopata perā. Mamīda ne-inaa pia mera ooruta pijida, taarā-ee pia māga k'awaai atai, Tachi Ak'ōre Jaurepa k'awaapiit'ee perā. Māgeerāta jirit'eraipia bi ma mimia-it'ee.

6

Esclavoorā sāga p'anadaipia bi

¹ Esclavo Cristode ijāa bīpa chipari waaweepia bi, ichi k'aurepa ijāadak'aa beerāpa ik'achia pedeenadamerā Tachi Ak'ōre āpite māik'aapa taipa jarateedap'edaade.

² Chipari ichiaba Cristode ijāa bi pirā, ma esclavopa k'isiak'araa bi oo-e pait'ee jōma chiparipa oopi bik'a, ichi ipema perā Cristo k'aurepa. Ma k'āyaara audupia t'āripa ooiipa

bi chiparipa oopi bik'a iru k'aripait'ee mäik'aapa ak'ipiit'ee iru k'inia iru bi Cristo k'ap'ia pari. Ma jōma jara aupada jāpema ijāapataarāmaa jaratējeji mäik'aapa ūrāaji māga oodamerā.

Seewa jarateepataarā mäik'aapa p'arat'a audú ata k'inia p'anirā

³ Timoteo, abaapa jarateeru pirā Tachi Waibia Jesucristopa pedee wāara jarateeda awara maa-e pirā iru jirit'eradaarāpa jaratee p'ani awara, māgipa ooamaa bi Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

⁴ Jāgee eperā audua bi mäik'aapa wāara maarepida k'awa-e bi. Aupedei awaa bapari Ak'ōre Ūraade pedee jara k'inia bi k'aurepa mäik'aapa ichi t'āridepai k'achia k'Īsiapari. Ichi jaratee bi k'aurepa ijāapataarā k'Īra unuamaa para beepari; k'Īraupik'a para beepari; ik'achia pedee para beepari mäik'aapa chīara pedee ijāada-e para beepari.

⁵ Ichi mäik'aapa ichi jāk'arā k'Īsia k'awada-ee p'ani. Jip'a aupedee k'inia p'ani, Tachi Ak'ōre wāarata waa k'awa k'iniada-e p'anadairā. Jara wāpata "taita ijāa p'anida" apata, p'arat'a ata k'inia p'anadairā āchia jaratee p'ani pari.

⁶ Jōdee Cristode wāara ijāapataarā nāga p'anapata: t'āri o-īa; k'āiwee; awaraarā k'inia iru p'anapata. P'arat'a iru p'ani jida wa wēe p'ani pijida, auk'a t'āri o-īa p'anapata.

⁷ Tachi t'odak'āri, maarepida net'aa wēe t'ojida mäik'aapa waya māga p'anadait'ee piudak'āri.

⁸ Maperā ne-inaa k'opari mäik'aapa p'aru jipari iru p'ani pirā, tachi ijāapataarā t'āri o-īa p'anadait'ee.

⁹ Mamīda eperāarā ūk'uru, audú p'arat'a ata k'iniapa, k'Īsia k'awa-edaipata mäik'aapa k'achiade baaipata. Maap'eda bigi p'oyaa lazodeepa uchua-e bik'a, māga pik'a āra ma k'achiadeepa p'oyaa uchiada-e p'aneepata. Māgapi eperāarā atua wāpata.

¹⁰ Mapa chi audú p'arat'a ata k'inia bipa k'achia k'Īra t'ādoode baaiit'ee. Wāara, p'arat'a ata k'iniapa ūk'uru ijāapataarāpa paara Cristode waa ijāa k'iniada-e. Māirā k'Īsia p'ua p'anapata mäik'aapa āchi t'āride mia chitooi, k'achiade baaidap'edaa perā.

Pablopa t'ēe ūraada Timoteomaa

¹¹ Timoteo, oonāaji māirāpa oopatak'a, Tachi Ak'ōrepa pi jirit'erada perā ichi-it'ee. Jip'a ōoji Cristopa oopi bik'a, irude wāara ijāa bairā. Chōoji Tachi Ak'ōrepa jara pēida k'awa bide mäik'aapa t'āri pia ma wāarata jaratējeji āramaa. Āra k'inia iru bāji Tachi Ak'ōrepa āra k'inia iru bik'a.

¹² Ara chōoparipa jiriparik'a p'oyaa'it'ee, māga pik'a jiriji pipiara ijāapariit'ee Cristode mäik'aapa oopariit'ee irua oopi bik'a, ijāapari perā māga oop'eda ichita bapariit'ee Tachi Ak'ōre truade. Ma-it'eeta Tachi Ak'ōrepa pi jiriji, eperāarā chok'ara nībi taide waawee-ee jarak'āri pi Cristode ijāa bi.

¹³ Irā mia na ūraa jarait'ee Tachi Ak'ōre k'Īrapite. Irua ne-inaa jōmaweda chok'ai bapipari. Ichiaba nāga jarait'ee Jesucristo k'Īrapite. Irua Poncio Pilatoma waa wāara-ee pedeeji.

¹⁴ Nejōmaata ōoji mia pīmaa jaradak'a. Māga oo bi misa, parā ijāapataarā t'āide t'ūpināaji k'Īsia awara wa jarateeru awara apida. Chōoji māga oo nībide Tachi Waibia Jesucristo waya cheru misa na eujādee. Māgā apidaapa pi itriada-e pai.

¹⁵ Tachi Ak'ōre Waibiapa iru pēi k'inia bak'āri, cheit'ee. Tachi Ak'ōre aupai t'āri piara bi mäik'aapa jōmaarā k'āyaara waibiara bi; jōmaweda reyrā k'āyaara mäik'aapa jōmaweda na p'ek'au eujādepemaarā poro waibiarā k'āyaara.

¹⁶ Iru aupai ichita bapari. Apida iru k'ait'a wāda-e pai, iru k'Īra wāree idaa chooda-e pai perā. Mapa apidaapa iru unuda-e pai. ¡Tachi Ak'ōre k'Īra wāree! Jōmaweda iru jua ek'ari ichita p'anadait'ee. ¡Amén!

Ūraa ijāapataarā p'arat'ara beerā-it'ee

¹⁷ Jarāji p'arat'ara beerāmaa na p'ek'au eujāde māgā p'arat'ara p'ani misa, k'Īsianaadamerā āchi pipiara p'ani awaraarā k'āyaara. Ichiaba jarāji ijāadai k'āyaara āchi ne-inaa k'Īra t'ādo jōparide, ijāadamerā Tachi Ak'ōrede, iru jōk'aa perā. ¡Iru t'āri pia bapari perā tachi ome, teepari jōma tachia iru p'ani o-īa p'anadamerā!

¹⁸ Maperā jarāji āramaa t'āri pia teedamerā awaraarāmaa mäik'aapa t'āri ne-inaa pia oodamerā awaraarā k'aripait'ee.

¹⁹ Māga ooruta pirā, t'ēepai ne-inaa pipiara iru p'anadait'ee p'arat'a k'āyaara. ¡Ichita p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre ome mäik'aapa iru p'anadait'ee jōmaweda irua k'Īsia iru bi ichideerā-it'ee!

²⁰ Timoteo, jāji Tachi Ak'ōrepa wāarata pīmaa jara pēida. Ūrināaji jā pariatua pedee wāpataarā, āchi k'Īsiadeepa seewa jarateepata perā. "K'Īsia k'awaa p'anida" a p'ani. Mamīda māga p'ani-e.

²¹ K'Īsia k'awaa p'anadai k'āyaara, Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēidade ijāa amaa p'ani, awaraa k'Īsiade ijāa k'inia p'anadairā.

Mia k'inia bi Tachi Ak'õrepa pi pia ak'i bapariimerã mãik'aapa nejõmaade k'aripamerã.
Mãgapai paji.

2 TIMOTEO

San Pablopa K'art'a T'ēepema P'āda Timoteomaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'āji Romade, carcelde bak'āri. Mama bide k'īsiaji madeepa chok'ai uchiae-pait'ee. Mapa waya p'ā k'inia baji ichi k'ōp'āyo pia bimaa.

Salude jarap'eda, naapiara gracias jara bi Tachi Ak'ōremaa Timoteo pari, waapiara Cristode ijāapari perā māik'aapa oopari perā irua k'inia bik'a. K'irāpapi bi Tachi Ak'ōrepa iru jirit'erada māik'aapa jara bi ichi chupiria, ituaba pik'a carcelde bi (cap. 1). Ūraa bi Timoteopa choomerā soldaopa chōomaa bide chooparik'a maa-e pirā deporte jemeneparipa chooparik'a, jemenemaa bide jemene k'awaa beerāpa oopatak'a. Ūraa bi Timoteopa ichi mimia pia oomerā Cristo-it'ee (cap. 2). Jara bi sāga na p'ek'au eujādepemaa p'anapataadait'ee Cristo ewaa chei naaweda māik'aapa ūraa bi Timoteopa choomerā ichi ijāa bide, ma k'aurepa miapiruta pijida (cap. 3). T'ēepai ūraa bi Timoteopa ichita jarateemerā Cristopa k'inia bik'a māik'aapa jara bi ichi k'īsia t'āridepai: taarā-e piut'ee. Maap'eda chupiria iidi bi māga p'asai naaweda, Timoteo mama carcelde ichi ak'ide wāmerā (cap. 4).

Salude pēida

¹ Mi, Pablopa na k'art'a p'ā pēiru Timoteomaa. Tachi Ak'ōrepa k'inia bada perā, mi jirit'eraji Jesucristopa pēimerā ichi ūraa jarateede. Ma pedee jaratee bi k'aurepa eperāarā Cristode ijāapata māik'aapa it'aa wāpata.

² Timoteo, mia pi k'inia iru bi michi warrak'a. It'aa iidi bi Tachi Ak'ōrepa māik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa pi pia ak'i p'anadamerā māik'aapa chupiria k'awaadamerā. Māgá pi k'āiwee bapariit'ee.

Pablopa Timoteo ūraada

³ Michi chonaarā judiorāpa oopatap'edaak'a, k'īra jīp'a mia oo bi Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Mapa ichita pi k'irāpapari it'aa t'ik'āri; āstaawa, p'ārik'ua pida māik'aapa ichita gracias jarapari Tachi Ak'ōremaa pi pari.

⁴ K'irāpa bi pi jēe nībada mi uchiak'āri pi ik'aawaapa. Mapa pi waya unu k'inia bi. Unuruta pirā, mi wāara o-ia bait'ee.

⁵ Ichiaba mia k'irāpa bi pi Jesucristode ijāak'āri, t'āripi ijāaji pi awela Loida māik'aapa pi nawe Eunice ijāapatap'edaak'a. K'awa bi irā pi auk'a wāara ijāa bi ārak'a.

⁶ Mapa k'irāpapi k'inia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa pimaa oopida, mi jua pi īri bik'āri. Irua ichita māga oopi k'inia bi pimaa. Mapa t'āripi ōoji irua oopi bik'a. Māgá ijāapataarā pi jua ek'ari p'ani pipiara k'aripait'ee.

⁷ Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure ba chepi-e paji tachi ijāapataarāmaa waawee-idaa p'anadamerā. Ma k'āyaara ichi Jaure pēiji māgí juapa tachia choodamerā irude ijāa p'anide; awaraarā k'inia iru p'anadamerā māik'aapa k'awaadamerā ne-inaa k'achia k'īra t'ādo o oamaadait'ee.

⁸ Maperā k'īra nejasianāaji jarateeit'ee Tachi Waibiapa ooda eperāarā k'aripait'ee. Ichiaba k'īra nejasianāaji mi pi k'ōp'āyo perā, mi carcelde nībi mīda Cristo k'aurepa. Ma k'āyaara, chóoji Cristode ijāa bide, awaraarāpa pi ichiaba miapiruta pijida ma ijāa bi k'aurepa. ¡Tachi Ak'ōrepa pi k'aripait'eepi!

⁹ Ichiata tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji māik'aapa tachi jiriji ichideerā papiit'ee. Tachi māgá k'aripa-e paji ne-inaa pia oopata perā. Jīp'a māga ooji na eujā ooi naaweda, ichia k'īsia iru bada perā tachi pia ooit'ee Jesucristo k'aurepa.

¹⁰ Māgí k'īsia iru bada k'awapiji, Tachi K'aripapari Jesucristo pēik'āri na p'ek'au eujādee. Iru chok'ai p'irabaik'āri, ak'ipiji tachi jida māga oodai, irude ijāaruta pirā. Ma awara irua jarateeda k'aurepa k'awa p'ani na p'ek'au eujāde p'ani misa, irua k'inia bik'a p'anadai māik'aapa ai t'ēepai, it'ari ichita p'anadait'ee iru ome.

¹¹ Ma jara pēidata jarateemerā Tachi Ak'ōrepa mi jirit'eraji māik'aapa Jesucristopa mi pēiji.

¹² Ma k'aurepata mi mia nībi nama carcelde. Mamīda mi k'īra nejasia-e, k'awa bairā k'aideta ijāa bi. Māgí Jesucristo. Irua ne-inaa jōmaweda oopari. Mapa mia k'awa bi irua jarateepida mimaa jiait'ee, Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate paru misa.

¹³ Ma jarateepidata pimaa jaraji. K'irāpāji wāara perā. Ichiaba awaraarāmaa ma jīak'a jaratēeji. Māga ooru misa, chóoji Jesucristode ijāa bide māik'aapa awaraarā k'inia iru bāji iru k'ap'ia pari.

¹⁴ Jīaji Tachi Ak'ōrepa wāarata pimaa jara pēida. Tachi Ak'ōre Jaure, tachi ome bapariipa pi k'aripait'ee.

¹⁵ Pia k'awa bi perá jōma Asiade pema ijāapataarāpa mi yiarāa iru p'ani; Figelo, Hermógenes paara.

¹⁶ Onesiforopa aupaita māga oo-e paji. At'apai mi k'aripa cheji. Mi carcelde nībi mīda, k'īra nejasia-ee baji mi k'aripa cheit'ee. Mapa mia it'aa iidi bi Tachi Ak'ōrepa Onesiforo deerā chupiria k'awaamerā.

¹⁷ K'īra nejasia bai k'āyaara, Onesiforo Romade pachek'āri, īi-ee mi jiri cheji unu atarumaa.

¹⁸ Irua mi chupiria k'awaadak'a, mia iidi bi Tachi Ak'ōrepa iru auk'a chupiria k'awaamerā iru ewari waibia ewate pak'āri. Pia pia k'awa bi jōmaweda Onesiforopa ooda ichiaba mi k'aripait'ee, Éfeso p'uurude bak'āri.

2

Pablopa Timoteo ūraada waawee-ee oomerā Cristopa oopi bik'a

¹ Timoteo, pi michi warrak'a bi. Jesucristopa ichideerā k'aripapari perā, waapiara óoji irua oopi bik'a.

² Mia iru ūraa jaratee bak'āri ijāapataarā chok'ara nībi taide, pia pida ūri baji. Auk'a jaratēji k'īra jīp'arāma; chi jaratee k'awaa p'anīrā awaraarāma.

³ Mi awaraa ijāapataarā ome mia jōni Jesucristopa oopi bik'a oopata perā. Waaweenāaji auk'a mia nībait'ee.

⁴ Ooipia bi soldaopa ooparik'a. Soldao t'ū-e eperāarā jīp'arāpa ne-inaa oopatade. Jīp'a oopari ichi poro waibiapa jara bik'a.

⁵ Ichiaba deporte jemeneparipa ooparik'a ooipia bi. Māgipa oopari ma jemene pia k'awaa beerāpa jarapatak'a, ata k'inia bairā ne-inaa teepata chi p'oyaarutaarāma.

⁶ Ichiaba ooipia bi ne-uuparipa ooparik'a. Māgi ichi ne-uude sē-ee mimiapari naapiara ata k'inia bairā made chauru.

⁷ K'īsīaji mia et'ewa jaradade. Tachi Waibiapa k'awapiit'ee ma jōmaweda k'āata jara k'inia bi pi-it'ee.

⁸ K'īrāpāji Jesucristo chonaarāwedapema Rey Daviddepa uchiada paji. Cristota piup'eda, chok'ai p'irabaiji. Mia māga jarateepari jōmaarāma jarateek'āri irua oodata eperāarā k'aripait'ee.

⁹ Maperāpi k'achia ooyaa beerā carcelde t'i nībipatak'a, mi nama carcelde t'i nībijida, mia nībapariimerā. Mamīda, mi cadenapa jī iru p'ani mīda, p'oyaa jarateepida-e pait'ee awaraarāpa jarateedamerā Tachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida Cristode.

¹⁰ Maperāpi mia ne-inaa jōma choopari, mia nībi mīda. Māgā choopari eperāarā Tachi Ak'ōrepa jirit'erada Jesucristode ijāadamerā, o k'achiadeepa uchiadamerā māik'aapa ichita p'anapataadamerā Tachi Ak'ōre k'īra wāree eujāde.

¹¹ Na pedee jōmaarāpa ijāadaipia bi, wāara perā:

Tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'aji Cristo ome, iru ome araa p'anadairā. Maperā jai-idaadak'āri, auk'a chok'ai p'irabaidait'ee iru p'irabaidak'a māik'aapa iru ome ichita p'anapataadait'ee.

¹² Tachi chooruta pirā irude ijāa p'anide, Ak'ōre truade iru ik'aawa p'anadait'ee ne-inaa jōmaweda ak'īmaa. Mamīda iru meraruta pirā, irua auk'a tachi merait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite.

¹³ Tachia jara p'anik'a ooda-e p'ani pijida, irua jara bik'a ichita ooit'eepi, ichita māga oopari perā.

Mimiapari Tachi Ak'ōrepa pia ak'ipari

¹⁴ Mia jara bi k'īrāpapīji ijāapataarāma. Ma awara Tachi Ak'ōre k'īrapite ūrāaji aupedeenaadamerā Tachi Ak'ōrepa jara pēida pedee jara k'inia bi k'ap'ia. Māga oodak'āri, apemaarā maarepida k'aripada-e p'ani. Ma k'āyaara ijāa amaapi p'ani āchia jara p'ani ūrirutaarāma.

¹⁵ Pia, jōdee, jōmaweda t'āripa óoji, Tachi Ak'ōrepa pi ak'imerā mimiapari piak'a. Māga ooru pirā, k'īra nejasia-ee pait'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite, irua wāarata jara pēida pia jarateepari perā.

¹⁶ Mamīda āyaa bēji pariatua pedee wāpataarā ik'aawaapa. Āchia Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a jaradak'aa. Māgā pariatua pedee p'ani k'aurepa audupiara k'achiade baairuta.

¹⁷ Aida k'ayaa waibiara wariparik'a tachi chiara mik'iapiit'ee, māga pik'a āchia jarateepata wari pik'adaipari ijāapataarā chok'araara ijāa amaapiit'ee. Māgā jaratee p'ani Himeneopa māik'aapa Filetopa.

¹⁸ Āchia Tachi Ak'ōre wāarata jarateeda-e p'ani, jara p'anadairā tachi Cristode ijāapataarā irā ichita chok'ai p'ani Tachi Ak'ōre-it'ee. Maperā piudak'āri, chok'ai p'irabaida-e pait'eeda apata k'ap'ia chiwidide Cristopa oodak'a. Ma seewa jarateepata k'aurepa ijāapataarā ūk'uru ijāa amaadaruta.

¹⁹ Mamīda wāara Cristode ijāapataarāpa māga ooda-e pait'ee. Āchia choodait'ee Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida ijāa p'anide. Irua jōmaarāmaa k'awaapipari ichi ijāapataarā chipari ichi ūraa p'ādade. Māga k'awa p'ani ma p'ādade jara bairā:
'Ak'ōre Waibiapa ichideerā k'awa bi.'

(Nm 16.5)

Awara āi ichiaba jara bi:

'Jōmaweda jara p'anirāpa: "Cristo Tachi Ak'ōre Waibia" ne-inaa k'achia k'īra t'ādoō oo amaadaipia bi.'

(Sal 34.14)

²⁰ K'īsiadāma nāgide. P'arat'ara bi te choma bide paraa p'arat'u k'īra t'ādoō, ūk'uru nēedeē ooda maa-e pirā p'arat'adeē ooda. Ma te chiparipa māgeē jirit'erapari ichi-it'ee māik'aapa chi k'ōp'āyoorā-it'ee nek'odait'ee pak'āri. Jōdeē p'arat'u pak'urudeē ooda maa-e pirā yoorodeē ooda iru bi ichi ek'ariirā-it'ee.

²¹ Māga bi ichiaba tachi ijāapataarā ome. Apidaapa ne-inaa k'achia oo amaaruta pirā ooit'ee Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a, iru, tachi ijāapataarā chiparipa, ma ijāapari jirit'erapari oomerā ne-inaa pia k'īra t'ādoō.

²² Maperā oonāaji ne-inaa k'achia k'īra t'ādoō k'ūtrāarāpa oo k'inia p'anik'a. Ma k'āyaara jiriji ne-inaa jōma ooit'ee Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. T'āri jip'a nipapariji Cristode ijāapari perā. Awaraarā k'inia iru bāji māik'aapa k'āiwee bapariji jōmaarā ome. Māga ooru pirā, ooit'ee jōma Cristomaa it'aa t'ipataarāpa oopatak'a, wāara t'āripa irude ijāapata perā.

²³ Aupedeēnāaji k'īsia k'awa-ee beerā ome, pariatua pedee wāpata perā. Pia k'awa bi māga ooru pirā, nepira jiridai pi ome.

²⁴ Tachi Waibia mimiapari nepirade baaik'araa bi awaraarā ome. Ma k'āyaara t'āri pia baipia bi jōmaarā ome; awaraarā jaratee k'awaapia bi māik'aapa choopia bi, k'īrau-ee, awaraarāpa ne-inaa k'achia ooruta pijida.

²⁵ T'āri pia ūraaipia bi Tachi Ak'ōre wāarata jarateeda-ee p'anirā. Jaraipia bi āchia pia jarateeda-ē p'ani. Pi ūraa ūiruta pirā, Tachi Ak'ōrepa āchi k'aripai ma k'achia oo amaadamerā māik'aapa irua jara pēida wāara k'awaadamerā.

²⁶ Māgapi uchiadai Netuara Poro Waibia juadeepa. Ichia āra atap'eda, trampade biji oodamerā ichia oopi k'inia bik'a. Mamīda Tachi Ak'ōrepa āra uchiapii māgī juadeepa, wāara oodamerā ichia oopi bik'a.

3

Tachi Ak'ōre ewari waibia k'ait'a pak'āri

¹ Timoteo, Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate pai naaweda, eperāarā audupīara k'achiede baaidait'ee māik'aapa nepira jiridait'ee ijāapataarā ome.

² Nāga p'anadait'ee: āchi-it'ee aupai ooyaa; p'arat'ata ata k'iniyaa āchi-it'ee; auduayaa; ik'achia pedeeayaa; t'āri k'achia-idaa; āchi ak'ōreerā pedee ūriamaa; gracias jaradak'aa apidaamaa; oodak'aa Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a;

³ āchideerā paara chupiria k'awadak'aa; k'īra jō-ee awaraarā ome; chīara āpite pedee k'achia jarayaa; pariatua ne-inaa k'achia ooyaa; chīara k'īra unuamaa; ne-inaa pia k'īra t'ādoō oomaa;

⁴ āchi k'ōp'āyoorā paara traicionaapata; k'īsiadak'aa ne-inaa ooi naaweda; auduayaa, pedee-idaa nipapata; āchia oo k'iniata ooi awaa p'ani ne-inaa oodai k'āyaara Tachi Ak'ōre-it'ee, iru k'inia iru p'anadairā.

⁵ Māgeerā chip'edaipata Cristode ijāapataarā ome it'aa t'īde. Mamīda seewata māga oo p'ani, oo k'iniadak'aa perā Cristopa oopi bik'a. Īāyaa bēeji māgeerā ik'aawaapa!

⁶ Īraweda māgeerā jīak'a imeraa jara p'anipa eperāarā tede t'ūpata. Maap'eda iwarraa pedee p'anipa k'ūrapata wēraarā pia k'īsia k'awa-ee beerā. Ma wēraarā k'īsia p'ua p'anapata āchia p'ek'au k'achia oopata k'āurepa. Mamīda k'achia oo amaadak'aa. Ma k'āyaara oopata āchia oo k'iniata, ne-inaa k'achia bi mīda.

⁷ Ma wēraarā māga p'anadairā, ūri k'inia p'ani ne-inaa k'īra t'ādoō eperāarāpa jaratee p'ani. K'īsia p'ani māga ūridak'āri, k'īsia k'awaa padaridai. Mamīda ma k'āyaara, audupīara k'awada-ee p'anapata Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida.

⁸ Māgeē jarateepataarāpa k'īsiapata chonaarāwedapema petau tau k'awaa beerā, Janes, Jambrés ome k'īsiadap'edaak'a. Moisepa oo bak'āri Tachi Ak'ōrepa oopidak'a Egiptode, māirāpa irua jarada ūridaamaa p'anajida. Māga pik'a p'ani māgeē irapema jarateepataarā. Āchia ūridaamaa p'ani Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida jarateepataarā pedee. Jip'a k'īsia k'awada-ee p'ani, wāara k'awa k'iniada-e p'anadairā Tachi Ak'ōrepa jara pēida, māga jaratee p'anida a p'ani mīda.

⁹ Mamīda ichita māgā jarada-e pait'ee, Tachi Ak'ōrepa jōmaarāmaa k'awapiit'ee perā āchi k'īsia atua p'ani. Tachia māga k'awa p'ani chonaarāweda Ak'ōrepa māga ooda perā māgī omeerā ome, p'oyaada-e p'anadak'āri Moisés ome.

Pablopa Timoteo ūraada

¹⁰ Jōdee piata k'awa k'inia bi Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida. Mapa mimia bi Tachi Ak'ōre-it'ee mi mimiaparik'a. Mi bapata unudoo. K'awa bi mia jaratee bi māik'aapa mia k'isia iru bi ooit'ee Tachi Ak'ōre-it'ee. K'awa bi mia wāara ijāapari Tachi Waibia Cristode māik'aapa mia choopari māgā ijāa bide, awaraarāpa nepira jiri p'ani mīda mi ome. K'awa bi mia awaraarā k'inia iru bi Tachi Ak'ōrepa āra k'inia iru bik'a. Maperāpi chooi.

¹¹ Ichiaba pia k'awa bi mi jiridap'edaa māik'aapa miapidap'edaa Cristopa ooda jaratee bi k'aurepa. Māgā oojida mi nipak'āri Antioquia p'uurude, Iconio p'uurude māik'aapa Listra p'uurude. Māgā mia nībaji mīda, choopachi māik'aapa Tachi Waibiapa mi k'aripa ataji ma nepira jōmaadeepa.

¹² Wāara, Jesucristodeerāpa oo k'inia p'anadak'āri irua oopi bik'a, ijāadak'aa beerāpa āra ichita jiridait'ee māik'aapa miapidait'ee.

¹³ Māgī ijāadak'aa beerā māik'aapa awaraa seewata: “taita Ak'ōre Waibiapa pēida” a p'anīrā, k'achiade baaidait'ee. Maap'eda audupīara māgā baaidait'ee, āchi k'ūrapatak'aa awaraarā k'ūrapata perā.

¹⁴ Pī, jōdee, k'irāpāji pīmaa jarateeda māik'aapa aide ijāaji naaweda ijāa badak'a. Pia k'awa bi ma jarateeda Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida. Ichiaba k'awa bi k'airā it'aidepata ma jarateeda ūriji.

¹⁵ Warra weda pia Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda ūripari māik'aapa k'awa bi aide jara bi. Ma ūraa k'aurepata k'awa bi Tachi Ak'ōrepa eperārā o k'achiadeepa k'aripa ata k'inia bi, Jesucristode ijāadak'āri.

¹⁶ Tachi Ak'ōrēpata ichi ūraa jōmaweda p'āpiji ichideerāmaa ichi Jaure k'ap'ia pari. Maperā k'awa p'ani ma ūraa p'āda pia bi nāgee ne-inaa-it'ee: jarateeit'ee Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida; eperārāmaa k'awapiit'ee āchia p'ek'au k'achia oopata; k'aripait'ee eperārā āchia p'ek'au k'achia oo amaadamerā; k'awapiit'ee Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bi eperārāmaa, māgā oodamerā māik'aapa pia p'anapataadamerā iru k'īrapite.

¹⁷ Māgee jōma k'awaak'āri māik'aapa Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oo k'inia bak'āri, eperā wāara mimiait'ee Tachi Ak'ōre-it'ee māik'aapa ooit'ee ne-inaa pia k'īra t'ādoo awaraarā k'aripait'ee.

4

¹ Jesucristo Tachi Rey Waibia. Iru cheit'ee ichideerā atade. Cheit'ee eperārāpa oopatap'edaa ak'ide, jarait'ee pia wa k'achia. Māgā ooit'ee piudap'edaarā ome māik'aapa ma ewate chok'ai p'anīrā ome. Ichi k'īrapite māik'aapa Tachi Ak'ōre k'īrapite mia jara bi:

² Jaratēji Tachi Ak'ōrepa jara pēida Jesucristo k'ap'ia pari. Māgā ōoji pia jaratee bi ūri k'inia p'anadak'āri māik'aapa ūri k'iniada-ee p'ani pijida. Eperārāpa ne-inaa k'achia oodak'āri, māgā k'awaapīji āchīmaa. Ichiaba ūrāaji ma k'achia oo amaadamerā māik'aapa oodamerā Cristopa oopi bik'a. Ichita jaratēji t'āri pia, k'īrau-ee.

³ Ewari cherude eperārāpa ūraa pia jōmaweda ūridaamaa p'anadait'ee. Ma k'āyaara jiridait'ee āchia ūri k'iniata jaratee p'ani. Māgā k'awaadait'ee eperārāpa jaratee p'ani k'īra t'ādoo. Mamīda āchia oo k'iniata oodait'ee.

⁴ Wāarata ūri k'inia p'anadai k'āyaara, chonaarāwedapema cuento nepiripatap'edaata ūri k'inia p'anadait'ee.

⁵ Pī, jōdee, ichita k'īra jīp'a bāji. Waaweenāaji mia nībait'ee Cristo k'aurepa. Pichi wārumaa jaratēji Cristopa ooda eperārā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. Jōma ōoji Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a ichi mimiapataarāmaa.

⁶ Mia māgā jara bi taarā-e nide mi wē-e pait'ee perā. Ara vino jōdaiparik'a altarde weedak'āri Tachi Ak'ōre-it'ee primisiak'a, māgā pik'a mi jōit'ee. Ara barco uchiaparik'a to ideepa jik'ara ērat'aadak'āri, māgā pik'a mi uchiat'ee na p'ek'au eujādepa.

⁷ Mamīda mia k'isia-e, nama bak'āri, pia oopachi perā p'iraparipa ooparik'a jīp'a p'irak'āri tauchaa bidap'edaamaa, awaraarā p'oyaa k'iniapa. Jīp'a oopachi Cristopa mimaa oopi bik'a. Ma awara p'iraparī naapiara panarupa p'oyaaarik'a, māgā pik'a mia p'oyaarū, ōoji perā jōma Tachi Ak'ōrepa k'isia iru bada mia oomerā ichi-it'ee.

⁸ Irā p'iraparī naapiara panarupa poro jīra ataparik'a, māgā pik'a mia atait'ee Tachi Waibiapa k'isia iru bi mimaa teit'ee. Iru tachi ak'ipari pipiara bairā, ne-inaa pia teit'ee irua oopi bik'a oodap'edaarāmaa. Māgā ooit'ee Ak'ōre ewari waibia ewate. Mimaa aupai ma ne-inaa pia tee-e pait'ee. Jīp'a māgā teit'ee jōmaweda iru cheru nimaa p'anīrāmaa, iru k'inia iru p'anapata perā.

Pablopa ūraa jarada Timoteopa oomerā

⁹ Taarā-ee chēji mimaa.

¹⁰ Demapa mi atabaibëjji wãit'ee Tesalónica p'uurudee, na p'ek'au eujãdepema ne-inaa audú k'inia bairã. Ma awara Crescente wãji Galacia eujãdee mãik'aapa Tito wãji Dalmacia eujãdee.

¹¹ Lucas aupai nama bi mi ome. Pi chek'ãri, Marcos atanãji pi ome chemerã. Irua mi k'aripai nama mimia bi misa Tachi Ak'õre-it'ee.

¹² Mia Tíquico pëjji Éfeso p'uurudee.

¹³ Pi chek'ãri, anéjji mi ñripema p'aru jãpari. Mia mãgí atabëjji Carpo tede Troas p'uurude nipak'ãri. Ichiaba anéjji mi libro jõmaweda, chi ne-animal ede p'ãda paara.

¹⁴ Alejandro, chi ne-inaa metaldee oopari, mimaa ne-inaa k'achia ooji. Tachi Ak'õrepa mãga k'awa bi mãik'aapa ichiata k'awa bi sãga ooi iru ome, ma k'achia ooda pari.

¹⁵ K'irak'aupai jãgí eperã ome. Jãgipa apidaamaa ùripiamaa bi tachia jarateepata pedee.

¹⁶ Naapiara mi ateedak'ãri Romadepema poro waibiarã k'irapite p'anaumerã mi imiateedap'edaa, eperã apidaapa mi k'õp'ãyada-e paji k'aripadait'ee. Jõma mi k'õp'ãyoorã nama p'anadap'edaarãpa mi ituaba atabaibëjjida. Taawa Tachi Ak'õrepa miapi-e pai, ãchia oodap'edaa pari.

¹⁷ Æchia mi mãgá atabëjjida mïda, Tachi Waibia Jesucristopa mi k'aripa baji. Mimaa jarapjji jõmaweda ichia ooda eperãarã k'aripait'ee, arii p'anadap'edaa ijãadak'aa beerã jõmaarãpa Tachi Ak'õrepa jara pëida pia k'awaadamerã. Mãgá ma ewate Ak'õrepa mi chok'ai uchiapjji ãchi juadeepa. León it'aideepa eperã chok'ai uchiak'ajik'a, mãga pik'a mi uchiaji.

¹⁸ Wãara, Tachi Waibia pa mi uchiapiit'ee jõmaweda k'achia beerã juadeepa mãik'aapa mi jaure jãait'ee, iru truadee wãru misa. ¡Jesucristo, chi Tachi Ak'õre k'ira wãree unupipari, ichita bapari! ¡Amén!

Awaraarãmaa salude pëida

¹⁹ Mia salude pëiru Priscilamaa Áquila ome. Ichiaba Onesiforodeerãmaa salude pëiru.

²⁰ Mi nama che wãde awaraa k'õp'ãyoorã ome, Erasto beeji Corinto p'uurude. Jõdee mia Trófimo bëjji Mileto p'uurude, iru k'ayaa bada perã.

²¹ K'inia bi pi chemerã, p'usa t'ojara pai naaweda.

Ichiaba salude pëiruta Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, jõmaweda tachi ñpemaarã Cristo k'aurepa ome.

²² Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristopa pi k'aripamerã mãik'aapa parã jõmaweda pia ak'i bapariimerã.

Mãgapai paji.

TITO

San Pablopa K'art'a P'ãda Titomaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a Titomaa p'ãji. Titopa Cristode ijãaji Pablopa jarateeda k'auropa. Maap'eda nipapachi Pablo ome judio-eerã t'ãide. Pablopa iru atabëjji Creta islade mãpema ijãapataarã k'aripapariimerã. Na k'art'a p'ãji Titopa ma mimia piara oo k'awaamerã.

Salude jarap'eda, naapiara Pablopa jara bi sãap'eda ichia Tito Cretade bëida: imik'iraarã bimerã ijãapataarã ak'ipataarã mimia oodait'ee. Jara bi jarateepinaamerã tauchaa bipi k'inia p'anüürãmaa ijãapataarã imik'iraarã k'ap'iade (cap. 1). Jara bi sãga ijãapataarã p'anapataadaipia bi (cap. 2); k'ira jip'a nipapataadaipia bi ächi poro waibiarã jua ek'ari mäik'aapa awaraarã k'irapite (cap. 3.1-11). T'ëepai jara bi Titopa ichi k'irachuunamerã Nicópolis p'uuruude (cap. 3.12-15).

Salude pëida

¹ Mi, Pablo mimiaipari Tachi Ak'õre-it'ee. Jesucristopa mi pëiji ichi ùraa jarateede, Tachi Ak'õrepa jirit'eradaarã irude ijãadamerã mäik'aapa iru wãarata jara pëida k'awaadap'eda, chok'ek'ee p'anadamerã.

² Ma awara ichideerãpa k'awaadait'ee piudak'ari, ichita it'ari p'ananadait'ee ichideerã perã. Tachi Ak'õrepa mãga jaraji na p'ek'au eujã bai naaweda. Wãarapi; seewa jarak'aa.

³ Tachi Ak'õreta Tachi K'aripapari. Irua k'inia bak'ari, ma ùraa k'awapiji eperãrãmaa. Ichiaba mi jirit'eraji mãgí jarateenamerã.

⁴ Tito, na k'art'a pima p'ãru. Pi k'inia iru bi michi warrak'a, Cristode wãara ijãapari perã mik'a. It'aa iidipari Tachi Ak'õrepa mäik'aapa Tachi K'aripapari Jesucristopa pi pia ak'i p'anadamerã. Mãgã pi k'ãiwee bapariit'ee.

Pablopa Titomaa mimia teeda

⁵ Pi Creta islade atabëjji, ne-inaa mia jõma oo-e pada oomerã. Mia naaweda jaradak'a, jirit'eraipia bi imik'iraarã p'uuru bee chaa ijãapataarã ak'ipataadamerã.

⁶ Ijãapataarã ak'ipari t'ãri pia baipia bi Tachi Ak'õre k'irapite. Ichiaba k'achia wëe baipia bi eperãrã k'irapite. Wëra abapai iru baipia bi. Chi warrarã Cristode chok'ek'ee ijãadaipia bi. Ichiaba t'ãri pia p'anadaipia bi, awaraarãpa jaranaadamerã ära k'achia-idaa p'ani, maa-e pirã k'üri k'isua p'ani.

⁷ Ichia Tachi Ak'õredeerã ak'ipariit'ee. Maperã jirit'eraipia bi eperã k'ira jip'a, k'achia wëe apemaarã k'irapite. K'üri k'isua baik'araa bi; k'irauyaa; toyaa; chõoyaa; chüara k'ürayaa p'arat'a jitait'ee.

⁸ Ma k'ãyaara awaraarã auteebaipia bi, ichi temaa chedak'ari. Ichiaba ne-inaa pia o-ia oopipia bi; k'isia k'awaa baipia bi ne-inaa ooit'ee; t'ãri pia awaraarã ome; pia bapari Tachi Ak'õre k'irapite; pia k'isiapari ne-inaa ooi naaweda.

⁹ Ichita Ak'õre Ùraade ijãaipia bi tuchia jarateedap'edaak'a, ma ùraa wãara perã. Ma ùraa k'ãyaara Tachi Ak'õrepa ùraa awara bik'aa. Mãga ijãak'ari, k'aripait'ee ijãapataarãpa oodamerã Tachi Ak'õre Ùraa chiwidi k'awa beerãpa jarateedap'edaak'a. Ma awara ma ùraa ùridaamaa beerãmaa k'awapii ärapa k'achia oopata.

Pablopa jarada seewa jarateepataarãde

¹⁰ Mia mãga jara bi, mãgee ùridaamaa p'anüürã chok'ara paraa perã parã t'ãide. Seewa ächi k'isiadeepa pariatua jarateepata mäik'aapa eperãrã k'ürapata. Mãgüürãpa jarateepata Cristo eere p'anüürãpa at'ãri oodaipia bi Moisés eere p'anüürãpa oopatak'a; tauchaa bipidaipia bi imik'iraarã k'ap'iade.

¹¹ Tito, mäirãmaa jarateepinãaji. Ächia jarateedaik'araa bi, ma k'aurepa imik'iraarã, wëraarã, ächi warrarã paara k'ürapata perã. Mãgeerãpa k'ira nejasia wëe seewa jarateepata p'arat'a atadait'ee ächi-it'ee.

¹² Chonaarãweda Creta isladepema k'isia k'awaapari, ächi auk'aapa mãgaji: "jCreta pidaarã, seewa-idaa beerã, k'oo-idaa beerã, waibia nek'oyaa beerã! Parã jõmaweda t'ãri k'achia-idaa p'anapata ne-animalaarã k'achiarãk'a."

¹³ Ma eperã k'isia k'awaapari jaradak'a, mãga p'ani ma seewa jarateepataarã. Maperã ächi mäik'aapa chi seewa üri k'inia p'anüürã paara itriak'ooji jip'a ijãadamerã.

¹⁴ Mãgã waa ijãada-e pait'ee chonaarãwedapema judiorãpa seewa nepiridap'edaa ächi k'isiadoopa. Ichiaba waa ooda-e pait'ee Jesucristo ùraa wãara ùridaamaa p'anüürãpa jara p'anik'a.

¹⁵ Cristo k'aurepa p'ek'au k'achia wēe p'anadak'āri, ne-inaa jōmaweda pia bi tachi-it'ee; chik'o k'odait'ee māik'aapa it'abarreepema net'aa. Jōdee jāgee p'ek'au k'achia oopataarā-it'ee māik'aapa Cristo ūraade ijāadak'aa beerā-it'ee, maarepida ne-inaa pia wē-e. Āchi-it'ee jōmaweda k'achia bi. Āchi k'ŕsia paara k'achia bi, Ak'ōrepa k'inia bik'a k'ŕsiadak'aa perā.

¹⁶ "Taipa Tachi Ak'ōrede ijāa p'anida" apata. Mamūda seewata māga jarapata. Tachia āchia oopata unudak'āri, k'awapata āchia t'āripa ijāadak'aa. T'āri k'achia-idaa p'anadairā, Tachi Ak'ōre k'Trau bi āchi ome. Oodak'aa irua oopi k'inia bik'a. Māgeerāpa ne-inaa pia apida p'oyaa oodak'aa.

2

Sāga ijāapataarā p'anapataadaipia bi

¹ Pi jōdee, jarateepia bi jīp'a uchiamerā Jesucristo Ūraa Pia jara bik'a.

² Ūrāaji ijāapataarā chonaarāmaa: ne-inaa oodai naaweda pia k'ŕsiadaipia bi p'ek'au k'achia de baainaadamerā; k'ŕra jīp'a p'anadaipia bi apemaarā k'ŕrapite, pia k'ŕsiadamerā āchide; ne-inaa pariatua oodaik'araa bi; wāara Cristode ijāadaipia bi; awaraarā wāara k'inia iru p'anadaipia bi Tachi Ak'ōrepa k'inia iru bik'a; chupiria jōni jida, Cristode ijāadaipia bi.

³ Māga pik'a chōtrāarāmaa ūrāaji: Tachi Ak'ōre ome ewari chaa chok'ek'ee p'anadaipia bi; chīara āpite ik'achia pededaik'araa bi; it'uapa piudaik'araa bi. Āchi māgā pia p'anadaipia bi apemaarā wēraarā ne-inaa pia oo k'awaa wādamerā.

⁴ Māgā ijāapataarā chōtrāarāpa awēraarāmaa jarateedai āchi k'ima māik'aapa āchi warrarā k'inia iru p'anapataadamerā.

⁵ Ma awēraarāpa ne-inaa pariatua oodaik'araa bi; āchi imik'ŕra k'āyara awaraa imik'ŕra ome t'ūdaik'araa bi; k'achia oodait'ee k'ŕsiadaik'araa bi; t'āri pia mimiadaipia bi āchi te pidaarā ak'idait'ee; āchi imik'ŕra jua ek'ari chok'ek'ee p'anadaipia bi. Māgā p'anaruta pirā, ijāadak'aa beerāpa k'achia pedeeda-e pait'ee Tachi Ak'ōre Ūraade āra k'aurepa.

⁶ Auk'a ūrāaji k'ūtrāarā chok'ek'ee p'anadamerā māik'aapa ne-inaa pariatua oonadamerā.

⁷ Tito, pi ichiaba nejōmaade ichita ne-inaa pia oopia bi. Māgā āramaa ak'ipiit'ee sāga p'anapataadaipia bi. Āramaa Tachi Ak'ōre Ūraa jarateek'āri, k'ŕra jīp'a jarateepia bi āra pipiara p'anapataadamerā māik'aapa Jesucristo k'inia iru p'anadamerā. Jarateek'araa bi pi waibiara pait'ee āra k'ŕrapite.

⁸ Pia jarateeru ichita wāara baipia bi. Māgā jarateeru pirā, apidaapa jarada-e pai pia pariatua jarateepari. Ma k'āyara, pia jaratee bi ūridaamaa beerā k'ŕra nejasia p'anadai k'awaadak'āri pia ichita oopari pia ūraa bik'a. Ne-inaa k'achia maarepida unuda-e pai tachi āpite jaradait'ee.

⁹ Ūrāaji esclavoarā ijāa p'anirāmaa: āchi chipariirā jua ek'ari chok'ek'ee p'aneedaipia bi; ne-inaa jōmaata t'āri pia oodaipia bi chipariirāpa oopi p'anik'a; pedee k'achia p'anaudaik'araa bi mimiade chok'a pēidak'āri.

¹⁰ Chipariirā net'aa maarepida chiadaik'araa bi. Ma k'āyara ak'ipidaipia bi ichita oodait'ee chipariirāpa k'inia p'anik'a, seewa jarada-ee. Māgā ewari chaa chok'ek'ee p'anaruta pirā, chipariirā awaraarā ome Tachi Ak'ōre Ūraa pi-ia k'ŕsiadai māik'aapa iru ode t'ū k'iniadai tachi ome, tok'arradee atuapiamaapa.

Sāap'eda k'ŕra jīp'a p'anadaipia bi

¹¹ Tachi Ak'ōrepa ak'ipiji eperāarā jōmaweda k'inia iru bi māik'aapa k'inia bi o k'achia de atuanaadamerā.

¹² Tachia iru ūraade jara bik'a oodak'āri, oo amaadait'ee ijāadak'aa beerāpa ne-inaa k'achia k'ŕra t'ādoo oopata. Māgā jīp'a ijāadak'āri, pia k'ŕsia k'awaa wāpata māik'aapa k'ŕra jīp'a oopata tachia oodaipia bik'a Tachi Ak'ōre k'ŕrapite. Tachi māga p'anapata pirā na p'ek'au eujāde p'ani misa, pia p'anapataadait'ee iru k'ŕrapite, ichiaba awaraarā k'ŕrapite.

¹³ Māga p'anapataadaipia bi Tachi Ak'ōre Waibia waya cheru misa. Tachi K'aripapari Jesucristo unu k'iniapa ewari chaa iru nipata. Iru k'ŕra wāree unudak'āri, t'āri o-ia ak'itrua para nibeit'ee.

¹⁴ Ichi ita-aria peepiji tachi pari. Māgā tachi k'aripa ataji p'ek'au k'achia jua ek'ariipa. Māgā piuk'āri, tachia k'achia oopatap'edaa jōmaweda wēpapiji ichideerā p'anedamerā. Maperā t'āripa ichi-it'ee ne-inaa pia k'ŕra t'ādoo oo k'inia p'ani.

¹⁵ Māpai Tito, māgee ūraa mia jarada pia jaratēji Creta isladepema ijāapataarāmaa. T'āri pia ūrāaji, jōmaweda pia jara bik'a oodamerā. Ūri k'iniada-ee p'ani pirā, k'awapiji āchia ne-inaa k'achia oo p'ani. Tachi Ak'ōrepa pi jirit'eraji āra ak'ipariimerā. Maperā māgā pedeeipia bi. Pi yaraa iru p'anadaik'araa bi.

3

Sāga Cristode ijāpataarā ijāadak'araā awara p'anapataadaipia bi

¹ K'irāpaji jāpema ijāapataarāmaa āra ichiaba p'anapata Creta isladepema poro waibiarā jua ek'ari. Maperā oodaipia bi māgi poroorāpa oopi p'anik'a. Ichita oo k'inia p'anadaipia bi ne-inaa pia awaraarā k'aripadait'ee.

² Jarāji chīara āpite k'achia pedeenadamerā māik'aapa aupedeenaadamerā awaraarā ome. Ma k'āyara t'āri pia p'anadaipia bi māik'aapa pedee pia pedeedaipia bi jōmaarā ome. jMamīda, audua p'anadaik'araa bi!

³ Naaweda tuchia Cristo k'awada-e p'anadak'āri, k'achia p'anapachida. Oodaamaa p'anapachida Tachi Ak'ōrepa jara pēidak'a. Atua p'anajida, seewa jara p'anipa tachi itu k'ūra p'anadap'edaa perā. Esclavoorāk'a p'anapachida, tuchia oo k'iniata ne-inaa k'achia k'ira t'ādoō oo nipapatap'edaa perā. T'āri k'achia-idaa p'anapachida. Awaraarā unuamaa iru p'anapachida, ne-inaa iru p'anadap'edaa k'aurepa. Chik'ira unuamaa p'anapachida.

⁴ Māgā p'anapachida mīda, Tachi Ak'ōre, Tachi K'aripaparipa ichi warra tachimaa pēiji, tachi chupiria k'awaada perā. Peepiji tachi p'ek'au k'achia wēe p'aneedamerā. Māgā k'awaapiji ichia tachi k'inia iru bi.

⁵ Ichiata tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerā. Māga oo-e paji tuchia ne-inaa t'āri pia oopata perā. jMāga-el Tachi k'aripaji tachi chupiria k'awaada perā. Tuchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa wēpapiji māik'aapa ichi Jaure ba chepiji tachi k'ap'iade. Tachi piu pik'a p'anajida mīda p'ek'au k'achia k'aurepa, irua waya chok'ai p'anapiji ichi Jaurepa. Māga oop'eda, tachi p'aneepachida warra chai ewaa t'odak'a māik'aapa paniade k'upidak'a.

⁶ Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure ba chepik'āri tachimaa, pania waibia pik'a weeji tachi k'ap'ia īri. Māga ooji Jesucristopa tachi o k'achiadeepa k'aripa atak'āri.

⁷ Irā Tachi Ak'ōrepa jarai: “Mi Warra piuda k'aurepa parā p'ek'au k'achia wēe p'ani mi k'irapite.” Tachi Ak'ōrepa māga ooji t'āri pia bapari perā. Tuchia ne-inaa pia p'oyaa oodak'aa irua tachi chupiria k'awaamerā. Ma awara eperā piuda net'aa ome beeruk'a, māga pik'a tachi, Tachi Ak'ōre warrarā p'aneeruta Cristo k'aurepa. Mapa k'awapata piudak'āri, wāara it'aa wādait'ee.

Titomaa ūraada

⁸ Mia et'ewa p'āda wāarapi. Maperā māgi ūraa ip'ii jarateepia bi ijāapataarāmaa, māga ūridak'āri, ne-inaa pia k'ira t'ādoō oo p'anadamerā. Māga oodak'āri, eperāarā jōmaweda k'aripadait'ee, Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

⁹ Mamīda Tito, pariatua aupedeeyaa baik'araa bi audua beerā ome āchi chonaarāwedapema ēreerā k'ap'ia. Ichiaba t'ūk'araa bi nepira jiri p'anūrā ome, āchi aupedeeyaa p'anadak'āri Moisepa p'āda jara k'inia bi k'ap'ia. K'irak'aupai t'ū māgee ijaraapataarā ome. Māgee ne-inaa ooruta pirā, maarepida k'aripada-e.

¹⁰ Eperāpa ijāapataarāmaa k'iraupik'āri, tachi ijāapataarā awara-awaraadaipata. Māgee eperā parā t'āide paraa pirā, k'ira jip'a ūrāaji māgi k'achia oo amaamerā. Ūri k'inia-e bi pirā, waya ūrāaji. Māga ūraap'eda, at'āri ūriamaa bi pirā, ijāapataarā t'āide waa t'ipināati.

¹¹ Māgee eperāarā ne-inaa k'achia oomaa p'ani, ijāa amadaruta perā Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida. Jōmaarāpa k'awapata āchi k'achia uchiadait'ee Ak'ōre k'irapite, ūridamaa p'anapata perā.

Pablopa na k'art'ade t'ēpai p'āda

¹² Tito, mia Artemas maa-e pirā Tiquico pīmaa pēiit'ee. Jāma panak'āri, p'oyaa bi pirā, isapai wāji Nicópolis p'uurudee mi k'irachuude. Mi jāma banait'ee p'usa t'ojara bi misa.

¹³ Abogado t'ijarapata Zenas, Apolo ome jāmāik'aapa uchiadak'āri, k'aripaji nejōmaade pia wādamerā āchi ode.

¹⁴ Māgā tachi ipemaarā jāma p'anūrāpa ip'ii pia oodaipia bi awaraarā k'aripadait'ee māik'aapa chupiria chedeerā k'aripadait'ee chik'o, p'aru iru p'anadamerā. Māga oodaipia bi pariatua p'anapataadai k'āyara, apida k'aripada-ee.

Pablopa awaraarā ome salude pēida

¹⁵ Jōmaweda ijāapataarā nama mi ome p'anūrāpa pīmaa salude pēiruta. Taipa ichiaba salude tee pēiruta tai k'ōp'āyoorā Cristo k'aurepa k'iniarāmaa. Mia it'aa iidi bi Ak'ōremaa irua parā jōma pia ak'i bapariimerā.

Māgapai paji.

FILEMÓN San Pablopa K'art'a P'ãda Filemonmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji. Carcelde baji na k'art'a p'ãk'ãri. P'ãji Colosas p'uurudepema ijãapari t'ijarapatap'edaa Filemonmaa. Chupiria iidi bi Filemonpa ichi esclavo t'ãri pia auteebaimerã, ai naaweda iru juadeepa uchiaji mïda. Mãgi esclavo, t'ijarapatap'edaa Onésimo, Cristode ijãa beeji Pablopa jarateeda k'aurepa carcelde bak'ãri.

Salude teep'eda, naapiara Pablopa gracias jara bi Tachi Ak'õremaa, k'awada perã Filemón Cristode wãara ijãapari perã mãik'aapa bapari perã irua k'inia bik'a (vs. 1-7). Jara bi Filemón esclavo bada pia bapata Cristode ijãadak'ãriipa mãik'aapa chupiria iidi bi Filemonpa ichi esclavo t'ãri pia auteebaimerã iru pëik'ãri (vs. 8-22). T'ëepai salude pëi bi chi k'õp'ãyoorã carcelde p'anirã pari (vs. 23-25).

Salude pëida

¹ Mi, Pablo carcelde bi mia oopari perã Jesucristopa oopi bik'a. Mi tachi ñpema Cristo k'aurepa Timoteo ome na k'art'a p'ã pëiruta Filemonmaa. Filemón, pi k'inia iru p'anipi, auk'a Cristode ijãapari perã mãik'aapa auk'a iru-it'ee mimiapari perã.

² Ichiaba na k'art'a p'ã pëiruta tachi ñpewëra Apiamaa mãik'aapa tachi ñpema Arquipomaa. Ijãadak'aa beerãpa nepira jiri p'ani mïda iru ome, taik'a iru choopari Cristode ijãa bairã mãik'aapa oomaa bairã Cristopa oopi bik'a. Ichiaba p'ã pëiruta jômaweda ijãapataarã pi tede it'aa t'ï chepataarãmaa.

³ It'aa iidipata Tachi Ak'õrepa mãik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'i p'anadamerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Filemonpa awaraa ijãapataarã k'inia iru bapari

⁴ Filemón, mia it'aa t'ik'ãri pi pari, ichita gracias jarapari mi it'aripema Ak'õremaa.

⁵ Ûrïdoo pi wãara ijãapari Tachi Waibia Jesude mãik'aapa iru k'inia iru bapari. Ichiaba Ûrïdoo pia jõma ijãapataarã k'inia iru bapari.

⁶ Pi mãgã chik'inia bapari perã tachi ijãapataarã ome, mia it'aa iidipari Tachi Ak'õrepa pimaa k'awapimerã ne-inaa pia jõma tachi Cristodeerãpa oodai irua k'aripak'ãri.

⁷ Mi ñpema Cristo k'aurepa, mi o-ïa bi pia awaraarã mãgã k'inia iru bapari perã. Mãga oo bipa pia mi t'ãri mãik'aapa awaraa Cristodeerã t'ãri o-ïapipari.

Pablopa chupiria iidida Filemón esclavo Onésimo pari

⁸ Pi mãga bapari perã, mia ne-inaa iidi k'inia bi pia mi-it'ee oomerã. Pia nãga oopia bi, ne-inaa pia bairã. Ma awara Cristopa mi jirit'erada perã, mia waawee-ee na iidiru oopii pimaa.

⁹ Mamïda k'awa bairã pia jõma ijãapataarã k'inia iru bapari, mia pimaa chupiria iidit'ee. Taawa pia ùrii mia iidiru, mi chonaa bairã mãik'aapa na carcelde bairã Jesucristopa oopi bik'a oopari k'aurepa.

¹⁰ K'inia bi pia auteebaimerã eperã nama bi mi ome. Iru michi warrak'a bi, mi k'aurepa iru Cristode ijãada perã mi nama carcelde bi misa. Na eperã pi esclavo iru bada, Onésimo.

¹¹ Mia k'awa bi naaweda irua pi k'aripa-e paji. Mamïda ñrã mãga-e bi. ñrã audú chok'ek'ee bapari mi ome. Mia k'awa bi auk'a bait'ee pi ome.

¹² Mia iru pimaa pëiru. Iru audupai k'inia iru bi. Mapa k'inia bi pia iru auteebaimerã mi auteebaik'ajik'a.

¹³ Mia k'inia bak'aji iru mi ome beemerã, mi nama carcelde bi misa, Jesupa ooda jarateeda k'aurepa. Mãgã irua mi k'aripak'aji pi pari.

¹⁴ Mamïda mãga oo-e paji, pia jara-e pada perã iru nama baipia bi mi ome. Mia k'inia-e pia iru auteebaimerã mia mãga oopiru perã. Pia mi mãgã k'aripa k'inia bi pirã, k'aripaipia bi pichi k'ïradoopa.

¹⁵ K'ïsjaji nãgide. Onésimo mak'iara taarã-e baji pi ik'aawaapa uchiada. ¿Tachi Ak'õrepa iru mãgã wãpiji-ek'ã aji, Cristode ijãap'eda, ñrã pi ome ichita bapariimerã?

¹⁶ Ma awara ñrã iru auteebairu pirã, iru pipiara bai esclavo k'ãyaara. Pi ñpema pia bait'ee auk'a Cristode ijãa bairã. Mia iru k'inia iru bi. Mamïda pia iru audupiara k'inia iru baipia bi, iru chok'ek'ee bairã mãik'aapa iru pi ñpema Cristo k'aurepa perã.

¹⁷ Mãpai pia mi iru bi pirã pichi k'õp'ãyo piak'a, Onésimo auteebãiji mi auteebaik'ajik'a.

¹⁸ Irua pimaa ne-inaa k'achia ooji pirã maa-e pirã pi net'aa chiaji pirã, jara pëiji. Mia p'aait'ee.

¹⁹ Mi, Pablopa nāgí p'āru michi juapa: miata p'aait'ee. Mamīda mia pīmaa nāga k'irāpapi k'inia bi. Onésimo pi ome tewe iru bai k'āyaara, pia tewe waibiara iru bi mi ome, mi k'aurepa pia Cristode ijāada perā.

²⁰ Maperā ipema, irā mia k'inia bi pia jōdee mi k'aripamerā, Tachi Waibiapa pīmaa oopi k'inia bik'a. Chupiria k'awāaji māik'aapa Onésimo auteebáji. Māgá pia mi t'āri o-īapiit'ee.

²¹ Mia ijāa bi pia ooit'ee mia iidi bik'a. Mapa na k'art'a pīmaa p'āmaa bi. Wāara mia k'īsia bi pia waapiara ooit'ee mia iidida k'āyaara.

²² Māga oo bi misa, cuarto awara bíji mi-it'ee, mi jāma panak'āri. Mia māga jara bi ijāa bairā parā it'aa t'ipata k'aurepa Tachi Ak'ōrepa mi uchiapiit'ee na carceldeepa māik'aapa waya pēiit'ee parāmaa.

Awaraarāpa salude tee pēidap'edaa

²³ Tachi k'ōp'āyo Epafraſ ichiaba nama carcelde bi mi ome, Jesucristopa oopi bik'a oopari perā. Irua pīmaa salude tee pēiru.

²⁴ Marcos, Aristarco, Demas māik'aapa Lucapa salude tee pēiruta. Āra mi ome auk'a mimiapata Cristo-it'ee.

²⁵ Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristopa parā jōmaweda pia ak'i bapariimerā. Māgapai paji.

HEBREOS

K'art'a P'áda Hebreo Pedee Pedeeapataraámaa

K'awada-e p'ani k'aipa nāgí k'art'a p'āji. Tachi Ak'ōre Ūraa p'áda pia estudia beerā ūk'uruurāpa k'Īsia p'ani Pablopa p'áda; awaraarāpa k'Īsia p'ani Bernabepa p'áda; awaraarāpa Apolopa p'áda. Mamīda jōmaarāpa k'Īsia p'ani nāgí ūraa p'āji judiorā Cristode ijāadap'edaarā-it'ee. Jōmaweda jūdiorā hebreo pedee pedeeapatadap'edaa perā, nāgí p'áda t'ī bijida Hebreos. Nāgí ūraa p'āji ūk'uru judiorā Cristode ijāapataraāpa ijāa amaadait'ee k'Īsia p'anadap'edaa perā, jīp'a naawedapemak'a ijāapataadait'ee chonaarāwedapema Moisepa p'ádade. Chi na ūraa p'áda jara bi māga oonaadamerā, Jesucristo jōmaarā k'āyaara waibiara bairā.

Naapiara k'irāpapi bi k'aíta Jesucristo; chi Tachi Ak'ōre k'Īra wāree unupida (cap. 1.1-3). Jara bi Tachi Ak'ōre k'Īrapite Cristo waibiara bi angeleerā jōmaarā k'āyaara (caps. 1.4-2.18) māk'aapa Moisés k'āyaara (cap. 3.1-6). Ūraa bi k'Īri k'isua p'ananaadamerā āchi chonaarāk'a; ma k'āyaara k'āiwee p'anapataadamerā Cristode ijāa p'anide (caps. 3.7-4.13). Jara bi Jesús tachi ijāapataraā it'aripema P'aareerā Poro Waibia (caps. 4.14-5.10) māk'aapa ūraa bi Cristode ijāa amaanaadamerā, ma k'aurepa atuadai perā (caps. 5.11-6.12). K'irāpapi bi Tachi Ak'ōrepa Cristode ijāapataraā pia ak'ipari (cap. 6.13-20). Jara bi Jesús chonaarāwedapema p'aare poro waibia Melquisedec jīak'a (cap. 7) māk'aapa iru k'ap'ia pari Tachi Ak'ōrepa ūraa chiwidi eperāarāmaa jara pēida awara bi, chonaarāwedapema ūraa p'áda k'āyaara (cap. 8). Jara bi it'aripema Ak'ōre Waibia tede māk'aapa jara bi Cristopa waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'ōrepa eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee (caps. 9.1-10.18). Jara bi Cristode ijāapataraāpa p'ek'au k'achia oo amaadai pia bi māk'aapa iru k'ap'ia pari Tachi Ak'ōre k'ait'a wādaipia bi it'aa t'ī p'anide (cap. 10.19-39). K'irāpapi bi Tachi Ak'ōrepa chonaarāwedapema ijāapataraā pia ak'ida, irua jaradade ijāapatap'edaa perā māk'aapa oopatap'edaa perā irua k'inia bik'a (cap. 11). Jara bi Cristode ijāapataraā jīp'a ijāapataadamerā āchi piurutamaa (cap. 12). T'ēpai ūraa k'Īra t'ādoō jarap'eda, jara bi ichia k'inia bi Cristopa āra pia oomerā māk'aapa k'aripamerā (cap. 13).

Tachi Ak'ōrepa ichi Warra it'aideepa jarada

¹ Chonaarāweda Tachi Ak'ōre pedeeapachi tachi chonaarāmaa ichi pedee jarapataarā it'aideepa. Māgiirāpa jarateepachida Ak'ōrepa oopi k'inia bi eperāarāmaa. At'apai jarateepachida; ūraade māk'aapa k'aride.

² Mamīda Tachi Ak'ōre Warra, Jesucristo chedak'āriipa na p'ek'au eujādee, Tachi Ak'ōre pedeeperi iru k'ap'ia pari. Ichi Warramaa ne-inaa jōmaweda it'ī nībi māk'aapa eujāde nībi oopi. K'Īsia iru bajji ma jōmaweda teelit'ee chi Warramaa ichi-it'ee iru bamerā.

³ Chi Warra chi ak'ōre jīak'a bi. Iru bi jōma chi ak'ōre k'Īra wāree. Iru pedeerupapai ne-inaa jōma iru juade nībi. Piup'eda Tachi Ak'ōrepa tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee, it'aa wāji māk'aapa Tachi Ak'ōre juaraare it'ari su-ak'i banaji.

Jesucristo angeleerā k'āyaara waibiara bi

⁴ Tachi Ak'ōrepa ichi angeleerāmaa “chok'apariirā” aperi. Mamīda chi warramaa “Warra” aperi. K'awa p'ani eperā warra chi mimiapari k'āyaara waibiara bi. Māgá ichiaba Tachi Ak'ōre Warra waibiara bi ichi angeleerā k'āyaara.

⁵ Tachi Ak'ōrepa waide jara-e paji ichi angeleerā apidaamaa:

'Mia idi jōmaarāmaa jara bi pi mi Warra.' (Sal 2.7)

Ma awara ichi āngel apidaamaa jara-e paji:

'Mi pi ak'ōre pait'ee. Jōdee pi mi warra pait'ee.' (2 S 7.14)

⁶ Mamīda chi Warra naapema jōmaarā k'āyaara waibiara bairā, iru na p'ek'au eujādee pēik'āri, jaraji ichi angeleerāmaa:

'Bedabāiti mi Warra k'Īrapite māk'aapa it'aa t'īti irumaa.' (Sal 97.7)

⁷ Angeleerā nāga p'anida a bi ichi ūraa p'ádade:

'Irua ichi angeleerā nāuk'a papipari māk'aapa wēpapipari maa-e pirā t'ipitauk'a uruapipari māk'aapa k'Īpipari.' (Sal 104.4)

⁸ Mamīda nāga bida a bi chi Warra:

'Tachi Ak'ōreda, a bi, pi ichita jōmaarā rey bapariit'ee, na p'ek'au eujā jōru pijida. K'achia wēe bapari perā, pia pia ak'i bapari pi jua ek'ari p'anirā.

⁹ Ne-inaa pia aupai oo k'inia bapachi. P'ek'au k'achia ooamaa bada perā, p'ek'au k'achia wēe bi. Maperā pi Ak'ōre, Tachi Ak'ōrepa pi jirit'eraji waibiara pamerā pi k'ōp'āyoorā k'āyaara. Māga ook'āri, pi o-īapiji.' (Sal 45.6-7)

¹⁰ Tachi Ak'õrepa chi Warramaa ichiaba mǎgaji:

'Eperǎarǎ Ak'ipari Waibia, ewaa weda piata pichi juadoopa ooji na p'ek'au eujǎ mǎik'aapa pajǎ.

¹¹ Ma jǔmaweda p'aru sorek'a pak'oodaridait'ee mǎik'aapa jǔdaridait'ee. Mamǐda pi ichita bapariit'ee, na p'ek'au eujǎ jǔru pijida.

¹² Na eujǎ pari pia eujǎ mǎik'aapa pajǎ chiwidi ooit'ee. Mamǐda pi jǔ-e; ichita bapari perǎ.' (Sal 102.25-27)

¹³ Tachi Ak'õrepa ichi ángel apidaamaa jara-e paji:

'Pi mi ome auk'a waibia bairǎ, mi juaraare su-ak'i béeeji, mia pi k'ǐra unuamaa iru p'anapataarǎ p'oyaaru misa.'

(Sal 110.1)

¹⁴ Mǎga jara-e paji, Tachi Ak'õrepa ichi angeleerǎ jǔmaweda pǐepari perǎ na eujǎdee eperǎarǎ k'aripade. Ára eperǎ k'ap'ia wǐee p'ani mǐda, Tachi Ak'õrepa ára pǐepari ichimaa wǎdait'eerǎ k'aripadamerǎ.

2

Jesucristopa jarada ũri k'iniada-e p'anadap'edaarǎ

¹ Mǎgǎ Cristo waibiara bairǎ angeleerǎ k'áyaara, tuchia pia k'awadaipia bi Tachi Ak'õrepa jara pǐda iru k'ap'ia pari, Ak'õre odeepa uchiada-e pait'ee.

² Tachi Ak'õre Ũraa jarada Moiseamaa ichi angeleerǎ it'aideepa wǎara paji. Mapa Tachi Ak'õrepa mǎgǐ ũraa ũri k'iniada-e p'anadap'edaarǎ miapiji.

³ Mǎgǎ miapiji pirǎ ichi ũraa ũri k'iniada-e p'anadap'edaarǎ naaweda, ¿sǎgǎ tachi irumaa wǎdaima, iru ũraa jara pǐda Cristo k'ap'ia pari ũri k'iniada-e p'ani pirǎ? Tachi Waibia Jesucristota naapiara cheji jarait'ee Tachi Ak'õrepa ũraa chiwidi iru bi irude ijǎpataarǎ-it'ee. T'ǐepai ma ũraa ũridap'edaarǎpa tachimaa jarateejida.

⁴ Ma ũraa chiwidi jaratee p'anide Tachi Ak'õrepa áramaa oopipachi ne-inaa eperǎarǎpa p'oyaa oodak'aa áchi juadoopa mǎik'aapa Tachi Ak'õre Jaurepa ichia oopi k'inia bik'a áramaa oopipachi.

Jesucristo eperǎ jǐp'aak'a bada

⁵ Tachi Ak'õrepa Jesucristota jirit'eraji jaramerǎ ma ũraa chiwidi mia jaramaa bi na p'ádade. Maperǎ ma ũraade ijǎa p'anadap'edaarǎ bi-e paji ichi angeleerǎ jua ek'ari.

⁶ Mǎga k'awa p'ani Tachi Ak'õre Ũraa p'ádade jara bairǎ:

'Ak'õre, ¿eperǎ pi-it'ee k'áarema, pia ichi ak'i bapariimerǎ mǎik'aapa k'inia iru bapariimerǎ?

⁷ Na p'ek'au eujǎde bi misa, pia ichi ek'ariara bijii pichi angeleerǎ k'áyaara. Mǎgǎ bijii mǐda, ichi waibia papiji mǎik'aapa k'ǐra wǎree papiji pik'a.

⁸ Ne-inaa jǔma nǐbi ichi jua ek'ari bijii.'

(Sal 8.4-6)

Mǎga ooji mǐda, waide ne-inaa jǔma ichi jua ek'ari bi-e.

⁹ Mamǐda Jesús jua ek'ari bi. Tachi Ak'õrepa Jesús ek'ariara bijii ichi angeleerǎ k'áyaara, taarǎ-e nide eperǎ jǐp'aak'a bapariimerǎ. Eperǎarǎ k'inia iru bairǎ. Jesús piupiji jǔmaarǎ pari. Mǎgǎ chupiria piuda perǎ, Tachi Ak'õrepa iru tachi rey waibia papiji mǎik'aapa k'ǐra wǎree papiji.

¹⁰ Ne-inaa jǔma nǐbi Tachi Ak'õre-it'ee. Ichiata pia k'ǐsia iru baji ichi Warra piuda k'aurepa awaraa warrarǎ chok'ara ichi ome p'anapataadamerǎ, ichi eujǎ k'ǐra wǎree bide. Mapa chi Warra chupiria piupiji. Cristopa jǔma ooji ichi Ak'õrepa oopidak'a, mia nǐbaji mǐda mǎga ooit'ee. Mapa ichia wǎara Tachi Ak'õre o ak'ipii eperǎarǎmaa, aide t'udap'eda, it'aa wǎdamerǎ.

¹¹ Ma-it'eeta Tachi Ak'õrepa Jesucristo jirit'eraji, iru k'aurepa eperǎarǎ t'udamerǎ mǎik'aapa Ak'õre ode p'anapataadamerǎ. Jǔma eperǎarǎ Tachi Ak'õre ode p'anirǎ chi Warra k'aurepa ichiaba ichi warrarǎ. Mapa Tachi Ak'õre Warra k'ǐra nejasia-e bi mǎgǐirǎmaa ipema ait'ee.

¹² Mǎga k'awa p'ani Tachi Ak'õre Ũraa p'ádade jara bairǎ:

'Tachi Ak'õre, mia pi k'awapiit'ee mi ipemaarǎmaa mǎik'aapa pǐmaa it'aa t'it'ee k'ari nǐbide ára taide.'

(Sal 22.22)

¹³ Ichiaba awara ái jara bi:

'Mia Tachi Ak'õrede ijǎait'ee.'

(Is 8.17)

Ichiaba jara bi:

'Mi nama bida aji, pia warrarǎ mimaa teeda ome.'

(Is 8.18)

¹⁴ Mǎgǐ warrarǎ tachik'a p'anadairǎ, k'awa p'ani Jesucristo auk'a eperǎ paji. Mǎga pa k'inia baji k'awada perǎ ichi piuda k'aurepa eperǎarǎ irude ijǎa p'ani uchiapiit'ee Netuara Poro Waibia jua ek'ariipa. Mǎgǐpa eperǎarǎ peepii awaa bapari.

¹⁵ Mǎgǐ jua ek'ari eperǎarǎ esclavoorǎk'a p'anapata, piudait'ee waawee p'anadairǎ. Mamǐda Jesucristopa aweda Netuara Poro Waibia p'oyada perǎ piuk'ári, ichia eperǎarǎ uchiapii mǎgǐ jua ek'ariipa waa waaweenadamerǎ piut'ee.

¹⁶ Maperāpi tachia k'awa p'ani Jesucristo che-e paji na p'ek'au eujādee angeleerā k'aripait'ee. Ma k'āyaara cheji k'aripait'ee Tachi Ak'ōrede ijāapataarā Abrahampa ijāadak'a.

¹⁷ Cristo māgā cheda perā ichi ipemaarā k'aripade, tachik'a baji na p'ek'au eujāde bak'āri. Mapa P'aareerā Poro Waibiapa ooparik'a, tachi chupiria k'awaapari māik'aapa it'aa t'ipari tachi pari. Iru piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa wēpapipari tachia p'ek'au k'achia oopata, ma k'aurepa atuanaadamerā.

¹⁸ Jesucristo tachik'a bada perā, auk'a chupiria nībaji Netuara Poro Waibiapa irumaa ne-inaa k'achia oopi chek'āri. Mapa ichia tachi k'aripai auk'a choodamerā māik'aapa ne-inaa k'achia oonaadamerā.

3

Jesús Moisés k'āyaara waibiara bi

¹ Ipemaarā Cristo k'aurepa, Tachi Ak'ōrepa tachi awara bida perā ichi ome it'ari p'anapataadamerā, k'īsiati Jesucristopa oo bide tachi k'aripait'ee. Tachi Ak'ōrepa iru pēiji jarateemerā iru ūraa chiwidi māik'aapa P'aareerā Poro Waibiak'a it'aa iidipariimerā tachi pari, irude ijāapata perā.

² Tachi Ak'ōrepa Jesucristo pēiji iru Ak'ōrepa oopi bik'a oo k'inia bada perā, Moisepa oo k'inia badak'a, chonaarāweda Ak'ōre eperāarā k'aripak'āri.

³ Mamīda Jesús Moisés k'āyaara waibiara bi. K'īsiadāma nāgide. Eperāarāpa te oopataarā pipiara ak'ipata, mārāpa te oodap'edaa k'āyaara.

⁴ Eperāarāpa te chok'ara oodai. Mamīda Tachi Ak'ōrepata ooji ne-inaa jōma nībi.

⁵ Moisés Tachi Ak'ōredeerā ak'ipari pia paji, oo k'inia bada perā Ak'ōrepa jaradak'a. Eperāarāmaa jarateepachi Tachi Ak'ōrepa t'ēpai ooit'ee bada.

⁶ Mamīda Cristo Tachi Ak'ōre Warra perā, ichideerā pipiara ak'ipari Ak'ōrepa k'inia bik'a. Tachita irudeerā ichiaba, Cristode ijāa amaada-e p'ani pirā māik'aapa o-īa unu k'inia p'ani pirā ne-inaa pia Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bi tachi-it'ee.

Tachi Ak'ōrepa ichide ijāapataarā k'āiwee p'anapipari

⁷ Maperā pia ūridaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa jara bi iru ūraa p'ādade:

'Idi Tachi Ak'ōre pedee ūriruta pirā,

⁸ k'īiri k'isua p'ananāati pāchi chonaarāk'a, āchi wāyaa wādak'āri eujā pania wēe bide. Tachi Ak'ōre jua ek'ari p'ana k'iniada-e paji, āchia oo k'iniata oo k'inia p'anadap'edaa perā.

⁹ Mapa Ak'ōrepa jaraji: “Cuarenta años pāchi chonaarāpa unupachida mia oo bada āchi k'aripait'ee. Mamīda at'āri mia jarada oo k'iniada-e p'anapachida.

¹⁰ Maperāpi mi k'īraudachi ma eperāarā ome.” Māpai jaraji: “Na eperāarāpa āchia oo k'iniata oopata. Oodak'aa mia oopi bik'a, mi o k'awada-e p'anadairā.”

¹¹ Māpai mi k'īrau bada perā āchi ome, jurajaji: “Wāda-eda aji, mia k'āiwee p'anapiit'eeda ada eujādee.”

(Sal 95.7-11)

¹² Irā ipemaarā, māga bada perā tachi chonaarā ome, Tachi Ak'ōre ichita bapari odeepa uchianaadamerā, t'āri k'achia-idaa p'ananāati māik'aapa k'īiri k'isua p'ananāati.

¹³ Ma k'āyaara, chok'ai p'ani misa, ewari chaa chik'aripa p'anapatāati waapiara ijāadait'ee, apida Tachi Ak'ōre odeepa uchianaadamerā, p'ek'au k'achia oo k'iniapa.

¹⁴ Tachi Ak'ōrede ijāadaipia bi tachi piurutamaa. Māga ooruta pirā, unudait'ee irua ne-inaa pia k'īsia iru bi tachi-it'ee, Cristo tachi ome bapari perā.

¹⁵ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Idi Tachi Ak'ōre pedee ūriruta pirā, k'īiri k'isua p'ananāati pāchi chonaarāk'a, āchi wāyaa wādak'āri eujā pania wēe bide. Tachi Ak'ōre jua ek'ari p'ana k'iniada-e paji, āchia oo k'iniata oo k'inia p'anadap'edaa perā.

(Sal 95.7-8)

¹⁶ Maperā k'īsiadāma tachi chonaarāde. Moisés āchi poro waibia paji Egiptodeepa uchiadak'āri. Maapai Tachi Ak'ōrepa āchimaa jīp'a pedeeji ichi it'aideepa. Mamīda irua jaradak'a oo k'iniada-e paji.

¹⁷ Maperāpi piuk'oodachida ma eujā pania wēe bide, wāda naaweda ma eujādee Tachi Ak'ōrepa p'anapiit'ee padamāi. Cuarenta años āchia oo k'iniata oo p'anipa Tachi Ak'ōre k'īraupijida.

¹⁸ Mapa irua nāga jaraji:

'Irā parā wāda-eda aji, mia k'āiwee p'anapiit'eeda ada eujādee.

(Nm 14.22, 30, 35)

¹⁹ Ma chonaarā wāda-e paji ma eujādee, Tachi Ak'ōrepa jarada ijāada-e pada perā.

4

¹ At'āri Tachi Ak'ōrepa tachi k'āiwee p'anapi k'inia bi. Maperā pia p'anapataadāma irua k'inia bik'a, apidaamaa irua jaranaamerā: “Mia k'āiwee bapi-ee.”

² Mia mąga jara bi Tachi Ak'õrepa tachimaa ichiaba jara pęida perę ichia ooda eperęarę o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. Mąga ijęadak'arı, k'ąiwee p'anapataadait'ee. Ichia chonaaręmaa jara pęidak'a, mągą ichiaba tachimaa jara pęiji. Mamıda achi-it'ee pia uchiae paji, k'ıriipapai ırıdap'edaa perę, t'arıde ijęada-ee.

³Tachia achi'k'a oodaik'araa bi. Ijęada-e p'ani pirę, Tachi Ak'õrepa tachi jida k'ąiwee p'anapie. Mąga k'awa p'ani iru ıraa p'ądade jara bairę:

'K'ırau bada perę achi ome, juraaıi: "Wąda-eda aıi, mia k'ąiwee p'anapiit'eeda ada eujęadee."'
(Sal 95.11)

K'awa p'ani na p'ek'au euję ooi naaweda Tachi Ak'õrepa k'ısia iru baji tachi k'ąiwee p'anapıt'ee ichi ome.

⁴Ma awara k'awa p'ani iru k'ąiwee bapari, awara ąi iru ıraa p'ądade jara bairę:

'K'ąima sieteede Tachi Ak'õrepa ichi mimia oo aupak'arı, ijıi mąik'aapa k'ąiwee beejı.' (Gn 2.2)

⁵Mamıda waya ırıtı irua naaweda jarada ichi ıraa p'ądade:

'Wąda-eda aıi, mia k'ąiwee p'anapiit'eeda ada eujęadee.' (Sal 95.11)

⁶Mąga jaraji ma naa ırıdap'edaaırpa irua jara pęida ijęada-e p'anadap'edaa perę. Mamıda irua at'arı ichide ijęapataarę k'ąiwee p'anapi k'ınia bi.

⁷Ma-it'ee ewari awara bijı. Mąga k'awa p'ani mągı chonaarę piudap'edaa t'ęepai, Tachi Ak'õrepa jarada perę Rey David it'aideepa:

'Idi Tachi Ak'õre pedee ırıruta pirę, k'ıri k'ısua p'ananąati.' (Sal 95.7-8)

⁸Josuepa mągı chonaarę k'ąiwee p'anapida paara, ai t'ęepai David it'aideepa Tachi Ak'õrepa "ıdi" jara-e pak'aji.

⁹Mągara irude ijęapataarę idipema ewari ııdai ichiaba, Tachi Ak'õre ııdak'a na p'ek'au euję oo aupak'arı.

¹⁰Tachia oo k'ınia oopata oo amaadak'arı oo k'ınia p'anadairę Tachi Ak'õrepa oopi bik'a, wąra iruk'a ııdait'ee mąik'aapa k'ąiwee p'anapataadait'ee.

¹¹Maperę jırıdaıpia bi iruk'a ııdait'ee. K'ıri k'ısua p'anadaik'araa bi tachi chonaaręk'a.

¹²Iru ıraa ırıdaıpia bi Tachi Ak'õre ıraa chok'ai pik'a bairę. Ma k'aurepa eperęarę ichita p'anapataadai. Ma awara iru ıraa waıbiara bi awaraa ıraa k'ąyaara, irua jara bik'a mągą p'asapari perę. Espada k'ıraıcha weda p'ewedee bik'a, mąga pik'a iru ıraa ichiaba p'ewedee pik'a bi, ma ıraa tachi t'arıde t'ıupari perę. K'awapıpari tachia k'ısia bi mąik'aapa oo k'ınia bi, pia wa k'achia.

¹³Ne-inaa apida wę-e Tachi Ak'õrepa k'awa-e pai. Iru-it'ee ne-inaa jõma ewaraa jęra bi. Ewari cherude tachi jõmaweda p'anadait'ee iru k'ırapite mąik'aapa irumaa tachia oopatap'edaa jõmaweda jaradait'ee.

Jesús awara bida ijęapataarę P'aareerę Poro Waıbia pamerę

¹⁴ırą mia waya k'ırıpapi k'ınia bi paręmaa: Tachi Ak'õrepa Jesús awara bijı waıbia pamerę mąik'aapa it'aa t'ıparıımerę tachi pari. Maperę Tachi Ak'õre Warra Jesús tachi ijęapataarę P'aareerę Poro Waıbia. It'ari bapari ichi Ak'õre ome. Mama it'aa t'ımaa bairę tachi pari, t'arıpa irude ijęadąma.

¹⁵Nągı P'aareerę Poro Waıbiapa k'awapari tachi t'arıde k'ısia p'ani, tachik'a na p'ek'au eujęde bapachi perę. Mamıda mągą bapachi mıda, maarepida p'ek'au k'achia oo-e paji.

¹⁶Mągą P'aareerę Poro Waıbia iruk'a iru p'anadairę, waaweenaadąma wądait'ee Tachi Ak'õre Waıbia k'ait'aara, tachi it'aa iididak'arı. Ne-inaa jõma Cristo jua ek'arı nıbi mąik'aapa irua tachi k'aripa k'ınia bi. Maperę chupıria iididąma, irua jara bik'a ooda-e pak'arı. Ichiba tachi k'ıradoopa irua k'ınia bik'a p'oyaa ooda-e pak'arı, iididąma irua k'arıpamerę, tachi k'ınia iru bapari perę.

5

¹P'aareerę poro waıbia chaa tachi ome auk'a bi mıda, Tachi Ak'õrepa mągı eperę awara bıparı, ichimaa it'aa iidıparıımerę eperęarę pari. Ma awara irua jıtapari ne-inaa eperęarępa aneepata teedait'ee Tachi Ak'õremaa. Ichiba ne-animalaarę peek'arı, irua paapari Tachi Ak'õre-it'ee, eperęarępa p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

²Mągı p'aareerę poro waıbiapa tachik'a ne-inaa k'achia oopari perę, irua chupıria k'awaai chi ne-inaa k'achia oo p'anıırę, k'awada-e p'anadairę Tachi Ak'õrepa achiımaa oopi k'ınia bi.

³Maperęı irua chupıria iidıparı, ne-inaa teepari mąik'aapa ne-animalaarę peep'eda, paapari Tachi Ak'õre-it'ee, naapıara ichi k'ap'ıa pari, maap'eda apemaarę pari.

⁴Eperę apida ichi k'ıradoopa p'aareerę poro waıbia pa-e pai. Tachi Ak'õrepata mągı mimıade bıparı, chonaaręweda Aarõn bıdak'a.

⁵ Māgapi Cristo ome baji ichiaba. Ichi k'iradoopa waibia pa-e paji. Tachi Ak'ōrépata iru biji tachi ijāapataarā P'aareerā Poro Waibia pamerā. Māga k'awa p'ani Ak'ōre Ūraa p'ādede jara bairā:

'Mia idi jōmaarāmaa jara bi pi mi Warra.'

(Sal 2.7)

⁶ Ichiaba awara āi jara bi:

'Pi ichita P'aareerā Poro Waibia pait'ee, Melquisedeck'a.'

(Sal 110.4)

⁷ Jesucristo na p'ek'au eujāde bak'āri, at'apai taubade chupiria iidiji Tachi Ak'ōrepa ichi k'aripamerā. K'awaji ichi piut'ee māik'aapa Tachi Ak'ōrépata ichi madeepa uchiapii. Tachi Ak'ōrepa ma chupiria iidida ūriji, Cristopa oo k'inia bada perā chi Ak'ōrepa oopidak'a.

⁸ Tachi Ak'ōre Warra paji mīda, mia nībide Tachi Ak'ōrepa k'iniata oo k'awaa wā nipaji.

⁹ Mapa chi Ak'ōrepa oopi k'inia bada oo aupak'āri, Tachi Ak'ōrepa iru biji tachi o k'achiadeepa k'aripa atamerā. Māga biji irude ijāapataarā Ak'ōre truade ichita p'anapataadamerā iru ome, waa piuda-ee.

¹⁰ Irua māgá ooi Tachi Ak'ōrepa iru bida perā tachi ijāapataarā P'aareerā Poro Waibia pamerā Melquisedeck'a.

K'irak'aupai naapiara jarateedap'edaa ijāa amaada!

¹¹ Mia pipiara jaratee k'inia bi sāga Jesucristopa ooda Melquisedeck'a oodak'a. Mamīda māga ooru pirā, parāpa pia k'awada-e pai, wāara ūri k'iniada-e p'anadairā.

¹² Pāchita Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepataarā pak'ajida, taarāruta perā Cristode ijāa p'ani! Mamīda māga-e. At'āri awaraarāpa parāmaa jarateepata, waide pia k'awada-e p'anadairā Tachi Ak'ōre Ūraa jarateedap'edaa, ewaa irude ijāadak'āri. Māga p'ani ma ūraa pipiara k'awa k'iniada-e p'anadairā.

¹³ Ara warra chak'e juto bi chik'o k'o atua bik'a, māga pik'a parāpa ijāa p'ani mīda, k'awada-e p'ani chisāgí ne-inaa pia māik'aapa chisāgí ne-inaa k'achia Tachi Ak'ōre k'irapite.

¹⁴ Jōdee Tachi Ak'ōre Ūraa pipiara k'awa p'anīrā k'isia k'awaa p'ani, pia māik'aapa k'achia k'awapata perā.

6

¹ Mapa oodāma Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a māik'aapa iru ūraa pipiara k'awaa wādāma. O-īa p'ananaadāma tachimaa naapiara jarateedap'edaa ome. Nāga jarateejida tachimaa: Eperāarāpa p'ek'au k'achia oo amaadaipia bi, ma k'aurepa Tachi Ak'ōrepa eperāarā ichi bimāi t'ūpi-e pait'ee perā. Ijāadaipia bi Tachi Ak'ōrepa Jesucristo pēiji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atamerā, māgá āra p'anapataadamerā Ak'ōre truade iru ome, waa piuda-ee.

² Poro choopidaipia bi ak'ipidait'ee āchi Cristodeerā. Ma t'ēpai, tachi naawedapemaarāpa oodap'edaak'a, ijāapataarā poroorāpa jua bidaipia bi āra īri, Tachi Ak'ōrepa āramaa ichi Jaure pēimerā. Ichiaba ijāadaipia bi Cristo waya chek'āri, ichide ijāa jai-idaadap'edaarā Tachi Ak'ōrepa chok'ai p'irabaiipiit'ee, k'ap'ia chiwidi p'anapataadamerā, waa piuda-ee. Jōdee Ak'ōre ewari waibia ewate jai-idaadap'edaarā Cristode ijāada-ee, ichimīiipa pēiit'ee awara āyaa, chupiria p'anapataadamerā, waa piuda-ee.

³ Māga paji ma naapiara jarateedap'edaa. Mamīda ma ūraa k'āyaa waa k'awaadai, Tachi Ak'ōrepa tachi k'ariparu pirā.

⁴ Mia māga jara bi eperāarāpa Cristode ijāa amaadap'eda, waya p'oyaa ijāada-e perā. Māgīrāmaa Tachi Ak'ōrepa k'awaapiji Cristopa ooda āchi-it'ee. Maap'eda āchia ijāajida iru piuji āchi k'aripait'ee it'aa wādamerā. Māga ijāadap'eda, Tachi Ak'ōre Jaure ba cheji āchi ome, Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bi āchimaa pia k'awaadamerā.

⁵ Ichiaba k'awaajida Tachi Ak'ōrepa jarak'āri ichia ne-inaa p'ani ooi'tee, māga oopari. Unujida Tachi Ak'ōrepa ne-inaa ooda eperāarāpa p'oyaa oodak'aa, tau p'āriu bada māik'aapa chiwa bada jipak'āri. K'awaajida māgá ooi'tee na p'ek'au eujā jōrumaa.

⁶ Māga k'awa p'anide, Cristode ijāa amaaruta pirā, ne-inaa awaraa wē-e āchi k'aripait'ee, waya āchi p'ek'au k'achia oo amaadamerā māik'aapa it'aa wādamerā. Māgá ijāa amaaruta pirā, oodai Tachi Ak'ōre Warra peedap'edaarāpa oodap'edaak'a, iru kuruosode bidak'āri arii p'anadap'edaarāpa oo iru p'anadamerā.

⁷ Mia jarait'ee sāga p'ani Cristode ijāa amaa p'anīrā. K'oi chek'āri, eujā p'ūsaade t'ūpari māik'aapa madeepa ne-uuda uchiapari. Ma ne-uuda pia chauk'āri, eperāarāpa p'epata k'odait'ee. Māga bak'āri, Tachi Ak'ōrepa ma eujā pia ak'iparida apata.

⁸ Mamīda k'oi che bi mīda, ne-īri uchiaru pirā, Tachi Ak'ōrepa ma eujā pia ak'ī-e bida apata, māik'aapa ma eujā atabaiβēipata, paa atapēidamerā.

⁹ Ipemaarā Cristo k'aurepa k'iniarā, māga jara bi mīda, k'awa bi parāpata Cristode ijāa amaada-e p'ani, Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oo p'anadairā. Māgá ak'ipipata parāpa wāara p'ek'au k'achia oo amaajida Cristode ijāapataadait'ee.

¹⁰ K'irāpāti Tachi Ak'ōrepa ichita pia oopari. Ichia k'īra atua-e bi parāpa irudeerā k'aripadap'edaa māik'aapa at'āri māga oo p'ani, iru k'inia iru p'anadairā.

¹¹ Mia k'inia bi parā māga p'anapataadamerā piurutamaa. Māga p'anaruta pirā, pia k'awaadait'ee Cristo k'aurepa iru p'anadait'ee jōma Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bi parā-it'ee.

¹² K'inia-e bi k'oo-idaa p'anadamerā. Ma k'āyaara k'inia bi parāpa ijāadamerā tachi chonaarāk'a, chi irua jarada pedee ijāa p'anadap'edaarā āchi piurutamaa. Choojida unurutamaa jōma Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bada āramaa teeit'ee.

Tachi Ak'ōrepa ichia jaradak'a ooit'ee

¹³ Tachi Ak'ōrepa ichi pedee Abrahammaa jarak'āri, awaraa ichi k'āyaara waibiara wē-e paji ma k'īrapite jarait'ee. Mapa ichi t'īde jaraji:

¹⁴ 'Mia pi pia ak'i bapariit'ee. Pideepa warrarā chok'ara uchiapiit'ee.' (Gn 22.16-17)

¹⁵ Abrahampa ijāaji Tachi Ak'ōrepa jarada, taarāji mīda ooit'ee ichia jaradak'a. Abrahampa māgā ijāada perā, Ak'ōrepa wāara ooji ichia jaradak'a.

¹⁶ K'awa p'ani eperāarā nepirade p'anide ak'ipi k'inia p'anadak'āri wāarata jara p'ani, juraapata eperā āchi k'āyaara waibiara bi k'īrapite, chi ūri p'anūrāpa ijāadamerā.

¹⁷ Māga pik'a Tachi Ak'ōrepa ak'ipi k'inia bak'āri wāara ooit'ee ichia jaradak'a Abrahammaa māik'aapa iruk'a ijāapatap'edaarāmaa, māga jaraji ichi t'īde, awaraa ichi k'āyaara waibiara wē-e pada perā.

¹⁸ Tachi Ak'ōrepa ma pedee jarada perā māik'aapa ichi t'īde jarada perā, k'awa p'ani iru seewak'aa. Irua jara bik'a, ichita māga oopari. Mapa tachi o k'achiadeepa uchiapata Cristode ijāadait'ee. K'awa p'ani irua tachi k'aripait'ee p'ek'au k'achia jua ek'arīpa, t'āri a-ba p'anapataadamerā iru ome māik'aapa iru p'anadamerā ne-inaa jōma irua k'īsia iru bi tachi-it'ee.

¹⁹ Maperā tachia ijāapata; ijāa amaada-ee. Ara anlapa barco pia jita iru bik'a āyaa wāpiamaapa, māga pik'a tachia pia ijāapata, k'awa p'anadairā Tachi Ak'ōrepa tachi ateeit'ee ichimaa, Jesupa ooda k'aurepa.

²⁰ Jesuta tachi k'āyaara naapiara wāji Tachi Ak'ōre baparimaa, t'ēpai tachi auk'a wādamerā. Mama bak'āri, Jesús tachi P'aareerā Poro Waibia beejī, ichita tachi pari it'aa t'īpari perā, Melquisedepa oodak'a.

7

P'aare waibia Melquisedec bapata

¹ Māgī Melquisedec Salem p'uurudepema rey paji. Tachi Ak'ōre Waibiapa iru p'aare waibia papiji. Abraham chek'āri awaraarā reyrā p'oyaap'eda, Melquisedec iru k'īrapite uchiaji māik'aapa bendiciaji.

² Māpai Abrahampa Melquisedecmaa teeji net'aa diezdepema chaa aba, irua net'aa jōmaweda jāri atadadepema ma reyrā juak'aawa. Melquisedec jara k'inia bi: "reypa ichi jua ek'ari p'anūrā ak'ipari Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a". Ichiba Salem p'uurudepema rey jara k'inia bi: "reypa ichi jua ek'ari p'anūrā k'āiwee p'anapipari".

³ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara-e bi Melquisedec nawe, chi ak'ōre, chi ak'ōchonaarā, chi t'oda, chi piuda. Ma awara jara-e bi chi p'aare mimia jōda. Iru Tachi Ak'ōre Warrak'a, ichita p'aare waibia bapari perā.

⁴ ¡K'īsiāti nāgide! Melquisedec eperāarā poro waibia paji. Ichiba tachi chonaarāwedapema ak'ōchona Abraham tachi chonaarā poro waibia paji, Tachi Ak'ōrepa irumaa naapiara jarada perā. Mamīda Melquisedecmaa Abrahampa teeji net'aa ma reyrā juak'aawa jāridadepema; ma net'aa jōmaweda diezdepema chaa, aba.

⁵ Tachi Ak'ōrepa Ūraa Moisemaa p'āpidade jaraji Israel pidaarā poro waibiarāpa Levī ēreerādepemaarā ūk'uru awara bidamerā, p'aareerā mimia oodamerā. Ma ūraade ichiba jaraji ma p'aareerāpa iidipataadamerā net'aa diezdepema chaa aba āchi auk'arāmaa, mārā ichiba Abrahamdepa uchidap'edaa paji mīda āchi jāk'a.

⁶ Jōdee Melquisedec Levī ēreerādepa uchiae paji mīda, Abrahammaa iidiji net'aa jārida diezdepema chaa, aba. Ma awara Abraham waibia paji, Tachi Ak'ōrepa irumaa jarada perā ichia k'īsia iru bada warrarā chok'ara teeit'ee. Māgā Abraham waibiara pik'a baji mīda Melquisedec k'āyaara, irua Abraham bendiciaji.

⁷ Jōmaarāpa k'awa p'ani p'aare waibia, chi it'aa t'īpari awaraarā pari, waibiara bi eperā jīp'aa k'āyaara.

⁸ Ma awara irapema net'aa diezdepema chaa aba iidipataarā jai-idaapata. Jōdee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara-e bi Melquisedec piuda.

⁹ Ma ewate Abrahampa Melquisedecmaa teek'āri net'aa jārida diezdepema chaa aba, jōma Levī ēreerādepema p'aareerā k'ap'ia pari teeji, āra at'āri t'oda-e p'anajida mīda.

¹⁰ At'āri Leví uchía-e baji mīda Abraham k'ap'iaadeepa, jaradai ma ewate Levideerāpa teejida Melquisedecmaa Abraham pari, ai t'ēpai Abraham āichak'e Jacobdeepa uchiadait'ee pada perā.

Jesucristopa p'aare waibia mimia oopari Melquisedecpa oodak'a

¹¹ Moisepa Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda teek'āri Israel pidaarāmaa, awara biji Leví ēreerā, Aarondeepa uchiadap'edaarā p'aareerā mimia oodamerā. Māgiirāpa Tachi Ak'ōrepa jaradak'a oopipachida eperāarāmaa. Mamīda, māga oo p'anajida mīda, ma p'aareerāpa p'oyaa wēpapida-e paji eperāarāpa p'ek'au k'achia oopatap'edaa, Tachi Ak'ōre k'ait'aara wādamerā. Māga oodap'edaa paara, Tachi Ak'ōrepa awaraa pēi-e pak'aji Melquisedec jīak'a.

¹² Mamīda Tachi Ak'ōrepa awaraa p'aare biji māga oomerā. Nāgi bi-e paji Aarón bidak'a. Ma k'āyaara Melquisedeck'a biji. Nāgi p'aarepa ichi mimia ook'aa Aarondeepa uchiadap'edaarāk'a. Oopari Tachi Ak'ōre Ūraa chiwidide jara bik'a.

¹³ K'awa p'ani nāgi p'aare, mia jara bi, uchía-e paji Leví ēreerādeepa. Wāara, na p'aare ēreerādeepa p'aare apida uchiadak'aa paji.

¹⁴ Māga k'awa p'ani Tachi Waibia Jesuta uchiada perā Judā ēreerādeepa. Moisepa apida Judā ēreerā eerepema t'ijara-e paji, apemaarā p'aareerā awara bik'āri.

¹⁵ Ichiaba nāga perā audupiara k'awa p'ani Jesuta tachi irapema p'aare waibia, Melquisedeck'a.

¹⁶ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi Leví ēreerādepemaarā awara bidamerā p'aareerā mimia-it'ee. Ma mimia oodait'ee paji na p'ek'au eujāde p'ani misa. Mamīda māga-e paji Jesús ome. Iru Leví ēreerādeepa uchía-e paji awaraa p'aareerāk'a, taarā-e weda ma mimia oomerā. Māga-e. Tachi Ak'ōrepata Jesús awaraa biji ichita ma mimiade bapariimerā.

¹⁷ Māga k'awa p'ani irumaa jara bairā Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade:
'Pi ichita P'aareerā Poro Waibia pait'ee, Melquisedeck'a.' (Sal 110.4)

¹⁸ Naaweda Tachi Ak'ōrepa Moisemaa p'āpiji ichia oopi k'inia bada ichi eperāarāmaa. Jaraji ne-animalaarā p'aareerāmaa ateedamerā, āchia peedamerā māik'aapa paadamerā ichi-it'ee. Mamīda ma p'aareerāpa ma p'āpidak'a oo p'anipa, eperāarā p'ek'au k'achia oopata p'oyaa wēpapida-e paji.

¹⁹ Maperā Tachi Ak'ōrepa ma p'āpidak'a oodap'edaa waa oopi-e paji. Ma k'āyaara ichi ūraa chiwidi tachimaa k'awaapiji, ichi k'īrapite p'ek'au k'achia wēe p'anadamerā Cristode ijāadak'āri. Ma awara māgi ūraa chiwidi k'aurepa irā Tachi Ak'ōre k'ait'aara wā p'ani it'aa t'īdak'āri.

²⁰ Tachi Ak'ōrepa Leví ēreerādepema p'aareerā awara bik'āri, awaraarā k'īrapite pedee-e paji.

²¹ Jōdee, irapema p'aare awara bik'āri, Tachi Ak'ōrepa ichi t'īde pedeeji. Māga k'awa p'ani iru ūraa p'ādade jara bairā:
'Tachi Ak'ōrepa ichi t'īde nāga jara bairā, awaraa ne-inaa oo-e pait'ee. "Pi ichita p'aareerā poro waibia pait'ee." (Sal 110.4)

²² Tachi Ak'ōrepa Jesumaa māga jarada perā māik'aapa Jesús k'aurepa ūraa chiwidi paraa perā, k'awa p'ani ma ūraa chiwidide jara bi tachimaa pipiara bi irua Moisemaa jarada k'āyaara.

²³ Tachi Ak'ōrepa apemaarā p'aareerā chok'ara bīpachi. Mamīda āra māgi mimiade ichita p'anadak'aa, piupata perā.

²⁴ Jōdee Jesús piuk'aa perā, Tachi Ak'ōrepa awaraa p'aareerā poro waibia bi-e pait'ee iru pari.

²⁵ Mapa irua k'aripai ichide ijāapataarā, p'ek'au k'achia wēe p'anadamerā Tachi Ak'ōre k'īrapite. Ichita bapari perā, ichita Tachi Ak'ōremaa chupiria iidipariit'ee tachi pari.

²⁶ Nāgi Jesús P'aareerā Poro Waibia tuchia k'inia p'ani. Irua p'ek'au k'achia ook'aa, k'achia wēe bairā. K'īsia k'achia k'īsiak'aa. Na p'ek'au eujāde bak'āri, bapachi mīda eperāarā k'achia oopataarā t'āide, māgā ook'aa paji. Maperāpi Tachi Ak'ōrepa iru jōmaarā k'āyaara waibiara papiji.

²⁷ Cristo apemaarā P'aareerā Poro Waibiarāk'a bi-e. Māgiirāpa chok'apata apemaarā p'aareerā ewari chaa ne-animalaarā peedamerā paadait'ee Tachi Ak'ōre-it'ee. Ma awara ne-animalaarā peedak'āri paadait'ee Tachi Ak'ōre-it'ee, naapiara māga oopata āchi pari, maap'eda apemaarā pari, p'ek'au k'achia oopatap'edaa k'aurepa. Jōdee Cristo piuda aba piuji, tuchia p'ek'au k'achia oopata jōmaweda wēpapiit'ee.

²⁸ Ma jōma jara aupadade k'īsiadak'āri, k'awa p'ani Moisepa p'ādade jara bi p'aareerā poro waibia mimia-it'ee awara bidamerā eperā tachik'a, p'ek'au k'achia oopari. Mamīda, ma p'āpida t'ēpai, Tachi Ak'ōrepa ichi t'īde pedee bīpa, biji ichi Warra, chi p'ek'au k'achia ook'aa bita, ichita tachi P'aareerā Poro Waibia pamerā.

8

Tachi Ak'õre Ûraa chiwidide jara bi Jesús tachi P'aareerã Poro Waibia

¹ Mía na pedee jara che wã, nãgata jara k'inia bi. Cristota tachi P'aareerã Poro Waibia. Iru Tachi Ak'õre juaraare su-ak'i bapari Ak'õre truade.

² Ichi bimãi it'ari, mamata Tachi Ak'õre te waibia. Eperãarãpa mãgi te ooda-e paji. Tachi Ak'õrepata ooji. Mama Jesupa P'aareerã Poro Waibia mimia oopari tachi pari.

³ Jõma P'aareerã Poro Waibiarã bipata, ãchia teedamerã Tachi Ak'õremaa ne-inaa eperãarãpa anepata iru-it'ee. Mãgã Cristopa pida ne-inaa teepari Tachi Ak'õremaa, ichi tachi P'aareerã Poro Waibia perã.

⁴ At'ãri Cristo na p'ek'au eujãde bada paara, Tachi Ak'õre te waibiade p'aare pa-e pak'aji, mãgee p'aareerã at'ãri paraa perã. Mãirãpa oomaa p'ani Moisepa p'ãdada jara bik'a. Cristo nama bi-e perã eperã k'ap'iaide, tachia k'awa p'ani iru mimia oomaa bi Ak'õre truade.

⁵ Mamída na eujãdepema p'aareerãpa ne-inaa oo p'ani jip'a Cristopa oo bik'a it'ari. Mãga k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa jarada perã ichi te oopiit'ee pak'ari Moisemaa:

'Óoji ne-inaa jõmaata mia ak'ipidak'a, pi ee nok'ode bak'ari mi ome.' (Ex 25.40)

⁶ K'awa p'ani tachi P'aareerã Poro Waibiapa oo bi it'ari pipiara bi na p'ek'au eujãdepema p'aareerãpa oopata k'ãyaara. Mãga bi Tachi Ak'õrepa ichi ùraa chiwidide jara bairã tachi pia ak'ipariit'ee Cristo k'aurepa.

⁷ Tachi Ak'õrepa naa ùraa jarada k'aurepa eperãarã p'ek'au k'achia wêe p'anedap'edaa paara, awaraa ùraa chiwidi jara-e pak'aji. Mamída ma naa ùraa jarada mãga-e pada perã, tachi chonaarãpa ùraa chiwidi jiri p'anajida.

⁸ Ma awara Tachi Ak'õrepa unuk'ari eperãarãpa p'oyaa ooda-e ma naawedapema ùraade jaradak'a, jaraji:

—'Mi, Ak'õre Waibiapa jara bi: ¡Uriti! Ewari cherude ne-inaa chiwidi ooit'ee. Ûraa chiwidi jarait'ee Judã èreerãdepemaarãmaa mãik'aapa awaraa Israeldeepa uchiadap'edaa èreerãdepemaarãmaa.

⁹ Nãgi ùraa chiwidi awara bi. Israel pidaarã chonaarãmaa jaradak'a mia aneek'ari Egíptodeepa, mãga bi-e. Michi juadoopa ãchi aneeji mída, ãchia oo k'iniada-e paji mia jaradak'a. Mapa mia ãchi ak'i k'inia-e paji. ¡Mi, Ak'õre Waibiapa mãga jara bi!

¹⁰ Mamída ewari cherude Israel pidaarã jõmaarãmaa ùraa chiwidi jarait'ee. ¡Mi, Ak'õre Waibiapa mãga jara bi! Nãgata ooit'ee. Ma ewatedeepa ãramaa k'awapiit'ee mia oopi k'inia bi, mãik'aapa mãga oo k'inia p'anadait'ee, t'ãripa k'inia p'anadairã. Mapa mimaa aupai Tachi Ak'õreda adai, mãik'aapa mia ãra pia ak'i bapariit'ee, michi eperãarã perã.

¹¹ Mãga bak'ari, apidaapa chãaramaa, chi k'õp'ãyoorãmaa mãik'aapa chi èreerãmaa jarateeda-e pait'ee Tachi Ak'õre k'awaadamerã mãik'aapa irude ijãapataadamerã. Jõmaarãpa mi k'awa p'anadait'ee ãchi Ak'õre Waibiak'a, chupiria beerãdeepa p'arat'ara beerãmaa.

¹² Ærapa p'ek'au k'achia oopata chupiria k'awaait'ee mãik'aapa wêpapiit'ee. Maap'eda waa k'irãpa-e pait'ee ãrapa p'ek'au k'achia oopatap'edaa.' (Jer 31.31-34)

¹³ Tachi Ak'õrepa "ùraa chiwidida" ak'ari, jara k'inia bi ma naa ùraa jarada Moisemaa sore pik'a bi. Ne-inaa soredaiparik'a, mãga pik'a ma naa ùraa jarada soredai wã.

9

Jesupa ichi waa it'aripema te waibiade bida

¹ Naapãra Moisemaa ùraa jarak'ari Tachi Ak'õrepa jaraji sãgata irude ijãadai mãik'aapa irua jaradak'a oodai. Ma awara Tachi Ak'õre te ne-edee ooda oopiji.

² Ma te ne-edee oodade chi naapema cuartode baji lámpara bipata mãik'aapa mesa pan p'epari Tachi Ak'õre-it'ee. Mãgi Cuarto Awara Bida apachida Tachi Ak'õre Net'aa-it'ee.

³ Araarepema Cuarto Awara Bida apachida Tachi Ak'õre-it'ee. Mãgi t'iak'au baji p'aru teesoo bipa.

⁴ Ma p'aru teesoo bi k'ait'a baji altar nẽepa p'ẽeda. Ai ãri ne-inaa t'ua bapari paapachida. Ma p'aru teesoo bi edupema eere baji baaltek'a bi nẽepa p'ẽeda. Ma baaltek'a bi eperãarãmaa k'irãpapi baji Tachi Ak'õrepa Moisemaa jarada. Mãgi edajãde baji *maná* chok'o nẽedee oodade. Ichiaba baji Aarón pak'uru jua t'ono bada chonaarãweda mãik'aapa Tachi Ak'õrepa Moisemaa Ûraa mãude p'ãpida.

⁵ Ma baaltek'a bada t'ap'a ãri baini p'anajida santok'a bee omé isia paraa. Mãgi jãpataarã k'ãra wãree, Tachi Ak'õre ik'aawa p'anapata iru truade. Maperã santo mãgi jãk'a bijida

ma t'ap'ade ak'ipiit'ee Tachi Ak'õre mama bi. Ma t'ap'ade p'aareerã poro waibiapa ne-animalaarã waa jïap'ëji Tachi Ak'õrepa eperãarã miapinaamerã áchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Mamïda mia naapai p'oyaa jõma jara-e.

⁶ Israel pidaarãpa Tachi Ak'õre te cuarto omeede oodap'eda, p'aareerã ewari chaa t'ïupachida naapema cuartode áchi mimia oode, Tachi Ak'õrepa Moisemaa jaradak'a.

⁷ Mamïda chi araarepema cuartode p'aareerã poro waibia aupaita t'ïupachi, año chaa t'ïuda aba. T'ïuk'ãri, ateeepachi ne-animal waa biit'ee ma baalte'k'a bi ïri. Mãmisa Tachi Ak'õremaa chupiria iidiji ichia p'ek'au k'achia oopata pari mãik'aapa Israel pidaarãpa p'ek'au k'achia oopatap'edaa pari; áchia ne-inaa k'achia k'awada-ee oopatap'edaa paara.

⁸ Mãga oopida k'aurepa Tachi Ak'õre Jaurepa eperãarãmaa k'awapi baji mãgí tede Tachi Ak'õre k'ait'a wãdaik'araa bi.

⁹ Ma jõma oopida k'aurepa ma eperãarãmaa, Tachi Ak'õrepa jarateemaa baji ichia áramaa k'awapi k'inia bada mãik'aapa tachi irapemaarãmaa paara. Nãga k'awapi k'inia baji. Net'aa teedak'ãri mãik'aapa ne-animalaarã peepidap'eda, paapidak'ãri Tachi Ak'õre-it'ee, eperãarã at'ãri k'ïsia p'ua p'anapachida áchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

¹⁰ Chi mãga oopataarãpa ne-inaa k'odak'ãri, k'ap'ia sïdak'ãri mãik'aapa ne-inaa todak'ãri Tachi Ak'õrepa Moisemaa p'ãpidak'a, ïripai o-ia p'aneepachida, Tachi Ak'õrepa pipiara k'awapirumaa ichia k'ïsia iru bada áchi-it'ee.

Cristo waa bat'ada

¹¹ Ma-it'ee Cristo cheji, tachi P'aareerã Poro Waibia pait'ee. Ichia k'awapipari Tachi Ak'õrede ijãapataarãmaa Ak'õrepa k'ïsia iru bi áchi-it'ee. Mãga ooi ichi bapari perã Tachi Ak'õre it'aripema te waibiade. Mãgí te waibia pipiara bi na p'ek'au eujãdepema te waibia k'ãyaara, eperãarãpa ooda-e pada perã. Jïp'a Tachi Ak'õrãpata ooji.

¹² Ma awara na eujãdepema p'aareerã poro waibia ma edupiarã bi cuartode t'ïuk'ãri, ne-animalaarã waa ateeperi. Mamïda Cristo t'ïuk'ãri ma it'aripema tede chi cuarto edupiarã bide, t'ïuda aba t'ïuji ichi waa bat'adata bide Tachi Ak'õre bimã. Mãgã tachi neto pik'a ataji uchiadamerã tachia p'ek'au k'achia oopata jua ek'ariipa mãik'aapa atuanaadamerã.

¹³ K'awa p'ani Tachi Ak'õrepa naa ùraa jaradadeepa Moisemaa eperãarã t'ïudaik'araa p'anadak'ãri Tachi Ak'õre te waibia bimã, nãga oojida waya t'ïudaipia p'anadamerã. Chivo chak'eerã mãik'aapa p'ak'a chak'eerã ateejida p'aareerãmaa peedamerã mãik'aapa chi waa jïap'edamerã áchi ïri. Mãga-e pirã jïap'epipachida it'abarre p'ora p'ak'a wãra chak'e paadap'edaa p'oirada pania ome. Ma ne-animalaarã waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'õrepa eperãarã ïripema k'achia aupai wëpapiji.

¹⁴ Mamïda Cristo waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'õrepa ne-inaa pipiara oopari. Cristopa p'ek'au k'achia maarepida oo-e paji mïda, Tachi Ak'õre Jaurepa k'aripaji iru tachi pari pi-umerã. Mãgã iru waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'õrepa wëpapipari ne-inaa k'achia jõmaweda tachi atuapipari, ne-inaa tachi k'ïsia p'uapipari paara. Tachi Ak'õre ichita bapariipa mãga oopari k'inia bairã tachia irude ijãapataadamerã mãik'aapa oopataadamerã irua k'inia bik'a.

Cristopa ooda Tachi Ak'õre Ûraa chiwidide jara bik'a

¹⁵ Tachi Ak'õrepa mãga k'inia bairã, Cristo pëjji irua oomerã Ak'õre Ûraa chiwidide jara bik'a. Mãgã chonaarãwedapema Tachi Ak'õrede ijãapatap'edaarãpa auk'a iru p'anadait'ee ne-inaa jõma irua k'ïsia iru bada áchi-it'ee. Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'õrepa wëpapiji arapa p'ek'au k'achia oopatap'edaa, tachide ome auk'a. Mãga ooji Cristo piuda perã jõmaarã pari, p'ek'au k'achia wëe ichita p'anapataadamerã Tachi Ak'õre k'ïrapite.

¹⁶ K'ïsiadãma nãgide. Eperãpa k'art'ade p'ã iru bak'ãri k'aimaa ichi net'aa bëit'ee ichi piuk'ãri, chi net'aa atait'ee bipa ma net'aa atak'aa chipari chok'ai bi misa. Mamïda ma k'art'a p'ã iru bi eperã piuk'ãri, apemapa iru net'aa atapari.

¹⁷ Mãga pik'a Cristo piuji ooit'ee Tachi Ak'õre Ûraa chiwidi jara bik'a. Piu-e pada paara, tachia iru p'anada-e pak'aji Tachi Ak'õrepa jarada tachimaa teit'ee.

¹⁸ Mãga baji ichiaba chonaarãweda, ne-animalaarã peedak'ãri Tachi Ak'õrepa oomerã ichia Moisemaa naa jaradak'a.

¹⁹ Moisepa Tachi Ak'õre Ûraa jõmaweda jarap'eda ichi p'uuru pidaarãmaa, p'ak'a mãik'aapa chivo peejida. Mãpai madeepa waa ataji mãik'aapa p'oiraji pania ome. Oveja k'ara p'oree t'idapa *hisopo* jua chak'eerã k'õrajima abaade jik'ooji. Mamãik'aapa mãgipa waa jïap'ëji Tachi Ak'õre Ûraa p'ãda ïri mãik'aapa eperãarã ïri.

²⁰ Mãga oo bi misa, mãgaji:

'Nãgí waa jara k'inia bi Tachi Ak'õrepa mimaa jaradak'a parã pia ak'it'ee, irua oopi bik'a ooruta pirã.'

(Ex 24.8)

²¹ Ichiaba Tachi Ak'õre te ne-edeo ooda edajãde mãik'aapa chi ne-inaa jõma aide nãbada ïri ma waapa jïap'ëji.

22 Māga ooji ai naaweda Tachi Ak'ōrepa irumaa jarada perā māgí te māik'aapa net'aa jīap'emerā ne-animalaarā waapa. Māga ook'āri, Ak'ōrepa ne-inaa k'achia ma tede nībada waa ak'i-e paji. Māga bada perā ne-animalaarā waa ome, k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata jōmaweda wēpapi-e pait'ee, aba piu-e pirā āchi pari.

23 Moisepa ne-animalaarā waapa jīap'aji na p'ek'au eujādepema te waibiade, Tachi Ak'ōrepa Israel pidaarā pia ak'imerā. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ma ne-animalaarā waa k'āyaara pipiara k'inia baji jīap'emerā ichi it'aripema te waibiade, ichia eperāarā jōmaweda pia ak'imerā. Mapa Cristo pēiji eperāarā pari piumerā. Cristo chok'ai p'irabaik'āri, ma it'aripema te waibiade ichi waa jīap'aji eperāarā p'ek'au k'achia wēe p'anedamerā Ak'ōre k'īrapite.

Cristo it'aripema te waibiade t'ūda

24 Cristo t'ū-e paji ma it'aripema jīak'aa tede; eperāarāpa te oodap'edaade. Ma k'āyaara it'aripema te waibiadeta t'ūji Tachi Ak'ōre k'īrapite, chupiria iidiit'ee tachi pari.

25 Ma it'aripema tede t'ūk'āri, oo-e paji judiorā p'aareerā poro waibiapa ooparik'a. Māgipa año chaa ne-animal waa ateeperi Tachi Ak'ōre te waibia edupiyara bi cuartode. Mamīda Cristopa ateeda apai ichi waa ateeji it'aripema te waibiade.

26 Māga-e pada paara, Cristo piuda chok'ara piuk'aji, Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujā ooru weda. Mamīda Cristo cheda aba cheji māik'aapa kurusode piuda aba piuji na p'ek'au eujā jōrumaa, tachi p'ek'au k'achia wēpapiit'ee.

27 Eperā chaa piuda aba piut'ee. Maap'eda Tachi Ak'ōrepa ak'it'ee ma eperāpa pia maa-e pirā k'achia ooda na p'ek'au eujāde bi misa.

28 Māga pik'a Cristo piuda aba piuji eperāarā chok'araarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee. Waya cheit'ee. Mamīda ma cherude tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiide che-e pait'ee. Jīp'a cheit'ee ichi cheru ni p'anīrāmaa teede jōma Tachi Ak'ōrepa k'isia iru bi āchi-it'ee.

10

Jesude ijāapataarā Tachi Ak'ōre k'īrapite p'ek'au k'achia wēe p'anadait'ee

1 Tachi Ak'ōrepa Moisemaa p'āpidak'a oopataarāpa waide k'awada-e jōmaweda Tachi Ak'ōrepa k'isia iru bi ooit'ee Cristo k'ap'ia pari. Maperā ip'iipai ne-animalaarā peedap'eda, paa p'ani mīda Tachi Ak'ōre-it'ee, iru k'īrapite p'oyaa p'ek'au k'achia wēe p'anadak'aa.

2 Moisepa p'ādade jara bik'a oo bipa p'ek'au k'achia wēpapida paara, waa ne-animalaarā peedap'eda, paada-e pak'aji āchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa k'aurepa. Mamīda at'āri māga oopata. Mapa k'awa p'ani āchi at'āri k'isia p'ua jōnapata.

3 Año chaa ma ne-animalaarā peedak'āri, āchia k'achia oopata waapiara k'irāpapata,

4 p'ak'a waa māik'aapa chivo waapa p'ek'au k'achia wēpapiik'aa perā.

5 Maperāpi Cristo na p'ek'au eujādee chek'āri, ichi Ak'ōremaa māgaji:

—Ne-animalaarā peepachida mīda pi-it'ee māik'aapa ne-inaa ateeppachida mīda pimaa teedait'ee, wāara pia māga k'inia-e paji. Maperā mi na eujādepemaarāk'a t'opiji piumerā eperāarā pari.

6 Ichiaba pi o-īa-e baji ne-animalaarā peedap'eda, paadak'āri ak'ipidait'ee pi k'inia iru p'ani, maa-e pirā chupiria iididait'ee ārapa p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

7 Mapa mia māgaji: “Pichā, Ak'ōre, mi nama bipi ooit'ee pia k'inia bik'a. Pichi ūraa p'ādade jara bik'a mia ooit'ee.”

(Sal 40.6-8)

8 Cristopa māga jarak'āri, naapiara māgaji:

—K'inia-e paji ne-animalaarā peedamerā māik'aapa ne-inaa ateedamerā pimaa teedait'ee. Pi o-īa-e bajida aji, ne-animalaarā peedak'āri ak'ipidait'ee pi k'inia iru p'ani maa-e pirā chupiria iididait'ee āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

Cristopa māga jaraji Tachi Ak'ōrēpa Moisemaa jaraji mīda ne-animalaarā peedamerā ma-it'ee.

9 Maap'eda Cristopa māgaji:

—Ak'ōre, mi nama bi ooit'ee pia k'inia bik'a.

Māga jarada perā tachia k'awa p'ani chi naaweda oopatap'edaa Moisepa p'ādak'a jōru, Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa chiwidipida perā Cristo k'aurepa.

10 Cristopa ooda perā Tachi Ak'ōrepa k'inia badak'a, kurusode piuda aba piu chek'āri tachi k'ap'ia pari, Tachi Ak'ōrepa tachi p'ek'au k'achia wēpapiji. Maperāpi irā tachi ijāapataarā p'ek'au k'achia wēe p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite.

11 Moisepa p'ādade jara bik'a, ewari chaa judiorā p'aareerāpa ne-animalaarā paapata. Māgā ip'iipai oopata, māga oopata k'aurepa p'oyaa p'ek'au k'achia wēpapidak'aa pai mīda.

12 Jōdee Cristo piuda abaade p'ek'au k'achia wēpapiji. Maap'eda su-ak'ī beiji Tachi Ak'ōre truede iru juaraare.

¹³ Mama Cristopa nimaa bi Tachi Ak'õrepa iru k'ira unuamaa iru p'anapataarã ichi jua ek'ari birumaa.

¹⁴ Cristo piuda aba piuda perã tachi k'ap'ia pari, irude ijãapataarã p'ek'au k'achia wëe ichita p'anadait'ee Tachi Ak'õre k'irapite.

¹⁵ Tachi Ak'õre Jaurepa ichiaba made jara baji jarak'ari:

¹⁶ 'Ewari cherude mia Israel pidaarãmaa ùraa chiwidi jarait'ee. ¡Mi, Ak'õre Waibiapa mãga jara bi! Ma ewatedeepa k'awaapiit'ee mia ãramaa oopi k'inia bi mãik'aapa mãga oo k'inia p'anadait'ee, t'ãripa k'inia p'anadairã.' (Jer 31.33)

¹⁷ Mãga jarap'eda, ichiaba jaraji:

'Mia waa k'irãpa-e pait'ee ãrapa p'ek'au k'achia oopatap'edaa.' (Jer 31.34)

¹⁸ Tachi Ak'õrepa mãgã p'ek'au k'achia waa k'irãpa-e pait'eeda ada perã, k'awa p'ani Jesús piuda k'ãyaara ne-inaa pipiara wë-e p'ek'au k'achia wëpapiit'ee.

It'aa t'idak'ãri, Tachi Ak'õre k'ait'a wãdai

¹⁹ Mãpai ñpemaarã, Jesucristo waa bat'ada k'aurepa nãgaweda tachi panadai Tachi Ak'õre bimaa.

²⁰ ¿Sãga jãma panadama? K'irãpãti Ak'õre te waibiade chi cuarto edupiaara t'iak'au baji p'aru teesoo bipa, eperãarã t'ũnaadamerã Tachi Ak'õre badamãi. Mamãda Jesucristo kurasode piuk'ãri, Tachi Ak'õrepa ma p'aru teesoo bi jëpiji ak'ipiit'ee ma k'ãyaara ne-inaa chiwidi biit'ee, ma k'aurepa eperãarã t'ũdamerã ichi bimãi. Mãgí Jesús k'ap'ia chok'ai p'irabaida. Ma k'aurepata tachi it'aa t'idak'ãri, it'ari t'ũdai Tachi Ak'õre bimãi.

²¹ Ma awara Cristo, tachi P'aareerã Poro Waibia perã, irua Tachi Ak'õre it'aripema te ak'ipari.

²² Mapa it'aa t'ĩmaa bide t'ãri pia wãdãma Tachi Ak'õre k'ait'a. Irua oopi bik'a oo k'inia p'anadãma mãik'aapa ijãadãma irua tachi p'ek'au k'achia wëe ak'i bi. K'ĩsia p'ua p'ananaadãma tãchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa k'aurepa, Cristo waapa ma jõma wëpapiida perã mãik'aapa ne-inaa k'achia oo amaa k'inia p'anida ada perã paniapa siidak'ãri.

²³ Mãgapai-epi. Ichita p'anadãma tachi p'anadap'edaak'a naa t'ãripa ijãadak'ãri, k'awa p'anadairã Tachi Ak'õrepa teeit'ee ne-inaa jõma ichia k'ĩsia iru bi tachi-it'ee. ¡Tachi Ak'õrepa ichita oopari ichia jara bik'a!

²⁴ Jiridãma chik'aripapataadait'ee, tachi jõmaweda chik'inia p'anapataadait'ee mãik'aapa ne-inaa pia oopataadait'ee.

²⁵ P'ananaadãma awaraarãk'a, chi cheda-e p'aniirã Tachi Ak'õre Ùraa ùride. Ma k'ãyaara chip'edaidap'eda, chik'aripa p'anadãma pipiara ijãadait'ee, Tachi Ak'õre ewari waibia ewate paru misa. Ma ewate Tachi Ak'õrepa ak'iit'ee eperãarãpa pia mãik'aapa k'achia oopatap'edaa.

²⁶ Ijãadak'ãri Tachi Ak'õrepa wãarata jara pëida Cristode, tãchia oo k'iniata oo wãruta pirã, ijãa amaa k'iniapa, k'ĩsiadaik'araa bi awaraa ne-inaapa tãchia p'ek'au k'achia oopata wëpapii. Cristo awara ne-inaa wë-e tãchia p'ek'au k'achia oopata wëpapiit'ee.

²⁷ Chi mãga ijãada-e p'aniirãpa ãchi piuda waaweedaipia bi, ai t'ëepai Tachi Ak'õrepa ãchia k'achia oopatap'edaa ak'ik'ãri, ãchi pëiit'ee perã t'ipitau jërajëraa jira bide. Mamaata wãdait'ee jõma Tachi Ak'õre jua ek'ari p'ana k'iniadak'aa p'aniirã.

²⁸ Chonaarãweda eperãpa oomaa bak'ãri Moisepa p'ãdade jara bik'a, mãgipa p'ek'au k'achia oo bi unudap'edaarãpa, omé maa-e pirã õpee, jarapachida ãchi poroorãmaa. Mãga k'awaadãk'ãri, peet'aapachida, chupiria k'awada-ee.

²⁹ Chonaarãweda mãga paji pirã, ¿adupiaara Tachi Ak'õrepa nãgãrã miapi-e paik'ã? Ijãa amaa wãda Jesucristota Tachi Ak'õre Warra mãik'aapa Tachi Ak'õre Jaurepa oo bi eperãarã k'aripait'ee Tachi Ak'õreddepema-e. Ma awara jara p'ani ichi Ùraa chiwidi jara bik'a Cristo waa bat'ada k'aurepa eperãarã p'ek'au k'achia wëpapi-e mãik'aapa mãgã p'ek'au k'achia wëe p'anada-e Ak'õre k'irapite.

³⁰ K'awa p'ani Tachi Ak'õrepa mãgãrã miapiit'ee ichia jarada perã:

'Miata p'ek'au k'achia oopataarã miapiit'ee. Miata ãchi k'achia ooiit'ee ãchia ne-inaa k'achia oopata pari.' (Dt 32.35)

Ichiaba ichi ùraa p'ãdade jara bi:

'Tachi Ak'õrepata ak'iit'ee ichi eperãarãpa ne-inaa pia mãik'aapa k'achia oopatap'edaa.' (Dt 32.36)

³¹ Tachi Ak'õre Waibia ichita bapari. Ichi k'ĩraudaru pirã tachi ome, tãchia waaweepa p'oyaa chooda-e pai.

³² Mamãda k'irãpãti parãpa naa Cristode ijãadak'ãri, chupiria jõnadap'edaa. Tachi Ak'õrepa parãmaa k'awapiji ichi ùraa chiwidide jara bi Cristode. Maap'eda awaraarãpa parã miapijida mãda, choopachida ijãa p'anadap'edaa perã.

³³ Edaare choopachida ijāadak'aa beerāpa ik'achia jarapatap'edaa māik'aapa parā oo iru p'anapataadap'edaa apemaarā taide. Ma awara parāpa unudak'āri pāchi ipemaarā Cristo k'aurepa mǎgá chupiria chitooni, k'aripapachida.

³⁴ Ichiaba chupiria k'awaa jōnaphachida ijāapataarā carcelde p'ani māik'aapa āra k'aripajida. Parā o-īa p'anapachida ijāadak'aa beerāpa pāchi net'aa jōma jāri atadak'āri, k'awa p'anadap'edaa perā it'ari iru p'ani ne-inaa pi-iaara. Ma ne-inaa jōma Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi tachi-it'ee jō-e pait'ee.

³⁵ Jōma ma et'ewa jarada wāara perā, waaweenáati. Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi parāmaa ne-inaa pi-ia teeit'ee.

³⁶ Mapa choo p'anapatáati pāchi ijāa p'anide Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oodait'ee. Māga ooruta pirā, unudait'ee jōma irua jarada teeit'ee parāmaa.

³⁷ K'irāpāti irua jarada:

'Taarā-e nide chi cheit'ee bita cheit'ee. Taarā-e pait'ee.

³⁸ P'ek'au k'achia wēe p'anīrā mide ijāapata perā, mi ome p'anadait'ee. Mamīda waya naa para badak'a ijāada-e p'aneeruta pirā, mi o-īa ba-e pait'ee āra ome.' (Hab 2.3-4)

³⁹ Tachi Ak'ōrepa māga jaraji mīda, tachita atuada-e pait'ee ma ijāada-eerāk'a, Cristode wāara ijāapata perā. Maperāpi irua tachi k'aripait'ee irumaa parutamaa.

11

Chonaarāpa ijāapatap'edaak'a ijāadaipia bi

¹ ¿K'āata jara k'inia bima Tachi Ak'ōrede ijāapari? Ijāapata perā k'awa p'ani wāarata uchiat'ee Tachi Ak'ōrepa jara bik'a, waide māga unuda-e p'ani mīda.

² Tachi chonaarāpa mǎgá ijāa p'anapatap'edaa perā, Tachi Ak'ōrepa āra pia ak'iji.

³ Ijāapata perā tuchia k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujā māik'aapa pajā ooji ichi pedeepapai. Mapa irā tuchia jōmaweda unu p'ani irua ooda ne-inaa wē-e padadeepa.

⁴ Abelpa ijāa bada perā, Tachi Ak'ōremaa ne-inaa pipiara teeeji Caīnpa teeda k'āyaara. Mapa Tachi Ak'ōrepa pia ak'iji Abelpa teeda māik'aapa irumaa jaraji: "Pi pia bapari mi k'īrapite." Abel piuji mīda, at'āri tachimaa k'awaapipari Tachi Ak'ōrede ijāadaipia bi māik'aapa oodaipia bi irua k'inia bik'a.

⁵ Enocpa ijāa bada perā, Tachi Ak'ōrepa ateeji na p'ek'au eujādeepa, piu-ee. Maperā iru ik'aawa p'anapatap'edaarāpa waa unuda-e paji. Ma ateei naaweda Ak'ōrepa jaraji: "Enocpa mi t'āri o-īapiparida aji, mi k'īrapite pia bapari perā."

⁶ Mamīda eperāpa Tachi Ak'ōrede ijāa-e bi pirā, Tachi Ak'ōre p'oyaa t'āri o-īapi-e. Mapa eperā it'aa t'īmaa bak'āri, Tachi Ak'ōremaa k'ait'aara wā k'inia bi pirā, ijāaipia bi Tachi Ak'ōre ichita bapari. Ichiaba ijāaipia bi Tachi Ak'ōrepa k'aripapari ichide pipiara ijāarutaarā.

⁷ Noépa ijāaji Tachi Ak'ōrepa jarak'āri na p'ek'au eujā jōma paniapa ūut'aait'ee, māga waide unuda-e paji mīda. Tachi Ak'ōre waawee bada perā, ooji barco choma ichi ēreerā ome bataudait'ee, mǎgá piuda-e pait'ee. Ma barco mǎgá ook'āri, apemaarāmaa ak'ipiji ichia ijāa bi. Māga unujida mīda ijāada-e paji. Maperāpi k'iniijida. Mamīda Noépa ijāa bada perā, Ak'ōrepa jaraji: "Noé pia bapari mi k'īrapite."

⁸ Abrahampa ijāa bada perā, Tachi Ak'ōrepa jarak'āri wāmerā ichia teeit'ee pada eujādee, Abraham uchijaji ichi eujādeepa. Mamīda k'awa-e paji sāmaa wāru.

⁹ Abrahampa ijāa bada perā, banaji ma eujā jaradade. Bapachi te ne-edeo oodade awaraa eujādepemaarāpa oopatap'edaak'a. Ichiaba mǎgá p'anapachida Isaac māik'aapa Jacob, ijāadap'edaa perā Tachi Ak'ōrepa jarada; ma eujā teeit'ee āchi ēreerāmaa.

¹⁰ Abraham mǎgá bapachi ijāa bada perā Tachi Ak'ōrepa ichi ateeit'ee ichia p'uuru oodamaa; ma p'uuru jō-e pait'ee.

¹¹ Abraham audū chonaa baji warra ooit'ee. Ichiaba Sara warra t'ok'aa paji. Mamīda Tachi Ak'ōrepa warra oopiji Abrahammaa, ijāa bada perā Tachi Ak'ōrepa ooit'ee ichia jaradak'a.

¹² Māpai Abraham eperā piudak'a baji mīda, warrarā chok'ara irudeepa uchijajida, lucero pajāde nībik'a māik'aapa p'usa ide ipu tau nūsaa nībik'a.

¹³ Ma eperāarā jōmaarāpa ijāa p'anapachida āchi piurutamaa, at'āri jōma Tachi Ak'ōrepa jarada teeit'ee āramaa unuda-e paji mīda. Mamīda ijāa p'anadap'edaa perā, k'awa p'anajida Tachi Ak'ōrepa ooit'ee ichia jaradak'a. Mapa o-īa k'īsiadak'āri āchia ne-inaa iru p'anadait'ee Ak'ōre juadeepa, apemaarāmaa jarajida ma eujā āchi p'anadap'edaamāi wāara āchide-e paji.

¹⁴ Māga jarajida it'aripema eujāde k'Īsia p'anadap'edaa perā.

¹⁵ Āchi uchiadap'edaa eujāde k'Īsia p'anadap'edaa paara, waya āpītee wāk'ajida.

¹⁶ Mamīda wā k'inia p'anajida p'anapataade it'aripema eujāde, mǎgá na p'ek'au eujā k'āyaara pipiara bairā. Māga k'Īsia p'anadap'edaa perā, Tachi Ak'ōre k'īra nejasia-e āchi Ak'ōre Waibdia pait'ee. Irua āra-it'ee p'uuru oo iru bi ichi truade.

¹⁷ Tachi Ak'õrepa k'awaa k'inia baji Abrahampa irude wāara ijāa bi wa māga-e. Maperā jaraji Abrahammaa chi warra Isaac peemerā māk'aapa paamerā ichi-it'ee.

¹⁸ Abrahampa ijāa bada perā, māgá peeit'ee paji chi warra apai Sara ome iru bada, Tachi Ak'õrepa ai naaweda Abrahammaa jaraji mīda:

'Mia Isaacdeepa uchiadait'eerā pia ak'it'ee pi mide ijāapari perā.' (Gn 21.12)

¹⁹ Abrahampa ijāaji Tachi Ak'õrepa eperā piuda chok'ai p'irabaipi. Wāara māga pik'a baji Isaac ome. Piuda p'irabaidak'a baji, chi ak'õrepa peei naaweda, Tachi Ak'õrepa peenaapáde ada perā.

²⁰ Isaacpa ijāa bada perā, Tachi Ak'õrepa jarapidak'a jaraji Jacobmaa māk'aapa Esaumaa. It'aa iidiji Tachi Ak'õrepa Jacob Esaú ome pia ak'i bapariimerā.

²¹ Jacobpa Ak'õrede ijāa bada perā, ichi piut'ee pak'ari, it'aa iidiji Tachi Ak'õrepa José warrarā bendiciamerā. Chonaa bada perā, ichi bordonde t'idik'aji māga ook'ari.

²² Josepa Tachi Ak'õrepa jarada ijāada perā, ichi piut'ee pak'ari, chi arii p'anadap'edaarāmaa jaraji Israel pidaarā Egipto eujādeepa uchiadait'ee. Ichiaba jaraji māga p'asak'ari, ārapa ichi biiri auk'a ateedamerā.

²³ Moisés ak'õreerāpa ijāa p'anadap'edaa perā, Moisés t'ok'ari māk'aapa k'ira wāree un-udak'ari, atane õpee mera bijida. Rey pedee waaweeda-e paji, irua jaraji mīda imik'ira warra chak'eerā jōmaweda peepiit'ee.

²⁴ Moisepa ijāa bada perā, chonaa pak'ari, Faraón k'au warrak'a pa k'inia-e paji.

²⁵ Ma k'āyaara apemaarā Israel pidaarā chupiria chitooni ome auk'a ba k'inia baji mimia chaaree oomaa, p'ek'au k'achia ode o-ia nipai k'āyaara.

²⁶ K'isiaji pipiara bai chupiria nibait'ee Tachi Ak'õredeerā ome, ni p'ani misa Tachi Ak'õrepa peit'ee bi āchi k'aripamerā, Egiptodepema ne-inaa pia iru bai k'āyaara. Māga k'isiaji k'awa bada perā Tachi Ak'õrepa teeit'eeda ada pipiara bi.

²⁷ Moisepa ijāa bada perā wāji Egipto eujādeepa, rey k'irau bi waawee-ee. K'awa baji Tachi Ak'õre ichi ome bi, ichi taupa unu-e paji mīda.

²⁸ Moisepa ijāa bada perā Tachi Ak'õrepa Israel pidaarā k'aripai, āramaa Pascua fiesta oopiji. Māgide oveja peepiji, maap'eda āra te t'upata i chaa waa jīap'epiji *hisopo* jua chak'eerāpa. Māga oojida āchi warrarā naapemaarā peepiamaapa, Tachi Ak'õrepa jarada perā ichi ángel peiit'ee Egipto pidaarā warrarā naapemaarā peede.

²⁹ Israel pidaarāpa ijāa p'anadap'edaa perā, Mar Rojo p'oo bide wāyaajida eujā pania wēe bik'a. Mamīda Egipto pidaarā auk'a wāyaadait'ee pak'ari, jōma toida k'iniijida.

³⁰ Israel pidaarāpa ijāa p'anadap'edaa perā, ewari siete parumaa ewari chaa p'irraabijida Jericó p'uuru ik'aawa, Tachi Ak'õrepa jaradak'a oodamerā. Māgá oodap'eda, Tachi Ak'õrepa muralla choma ma p'uuru t'iak'au bada baaipiji.

³¹ Prostituta Rahabpa Tachi Ak'õrede ijāa bada perā, ichi temāi o-ia t'upiji Josuépa eperāarā omé pēida; ma p'uuru ak'ide chedap'edaarā. Maperā piu-e paji apemaarā ma p'uurude ijāadak'aa beerāk'a, Israel pidaarāpa ma p'uuru jōt'aa chedak'ari.

³² ¿K'āata waa jaraima? P'oyaa jōma jara-e jua araa-e perā jarait'ee Gedeónpa ooda, Baracpa, Sansonpa, Jeftepa, Davidpa māk'aapa Samuelpa oodap'edaa, Tachi Ak'õre pedee jarapataarāpa oodap'edaa paara.

³³ Māgūrāpa ijāa p'anadap'edaa perā, Tachi Ak'õrepa āchi k'aripaji nāga oodamerā. Ūk'uru jura chōo p'oyaaajida; awaraarāpa pia ak'ijida āchi jua ek'ari p'anadap'edaarā; awaraarāpa unujida Tachi Ak'õrepa ooit'eeda ada āchi chonaarā k'aripait'ee; awaraarāpa león it'ai jīapijida, Tachi Ak'õrepa k'aripap'eda;

³⁴ Awaraarā t'ipitaudeepa paa-ee uchijida; awaraarā chok'ai uchijida espadapa pee k'inia p'anadap'edaarā juadeepa; ūk'uru juatau t'ūmaa p'anadak'ari, Tachi Ak'õrepa ju-ataura papiji; awaraarā Tachi Ak'õrepa sōcharra papip'eda, chōojida āchi k'ira unuamaa iru p'anapataarā ome; ūk'uruurāpa āchi eujādeepa jērek'oojida awaraa eujādepema chōode chedap'edaarāpa.

³⁵ Ichiaba wēraarā ūk'uruurāpa Tachi Ak'õrede ijāa p'anadap'edaa perā, unujida āchia k'inia iru p'anadap'edaa piudap'edaarā chok'ai p'irabairuta.

Jōdee, ijāa p'anajida mīda, ūk'uru piu k'achia piujida. Ijāadak'aa beerāpa māgūrā jita atadak'ari, māgapachida: "Pēida-eda apachida, Cristode ijāa amaarutamaa". Mamīda māga ooda-e paji. Maperā piujida. Āchia k'awajida piudap'eda, Tachi Ak'õrepa āchi waya chok'ai p'irabaipiit'ee iru ome p'anapataadamerā, waa piuda-ee.

³⁶ Ichiaba ijāadak'aa beerāpa ūk'uru imik'iraarāmaa ik'achia jarajida māk'aapa wijida. Ma awara cadenapa jidap'eda, carcelde t'i nibijida.

³⁷ Awaraarā māupa bat'a peejida maa-e pirā serruchopa esājīak'a t'oop'e peejida. Ūk'uru peejida espadapa. Ūk'uru chupiria oveja e maa-e pirā cabra e jī nipapachida; jarra oopachida māk'aapa chírapa āra k'achia ooruta choopachida.

³⁸ Na p'ek'au eujāde ichita p'anadaik'araa baji, āchi ik'aawa p'anadap'edaarā k'āyaara pipiara p'anadap'edaa perā. Māga p'anajida Tachi Ak'ōrede ijāa p'anadap'edaa perā. Nipapachida eujā pania wēe bide māik'aapa mēe, eera jēra bimāi. Maapai p'anapachida yooro te uriade māik'aapa māu te uriade.

³⁹ Ma jōmaarāpa Tachi Ak'ōrede ijāa p'anadap'edaa perā, irua āra k'aripaji māik'aapa pia ak'iji. Mamīda piudai naaweda, Tachi Ak'ōrepa āramaa teeit'eeda ada maarepida unuda-e pajī.

⁴⁰ Irua k'inia baji ārapa ne-inaa pipiara iru p'anadamerā tachi ome auk'a. Iru ūraa chiwidi k'aurepa wēpajiji ārapa p'ek'au k'achia oopatap'edaa tachide ome auk'a, jōmaweda p'ek'au k'achia wēe p'anadamerā ichi k'irapite.

12

Choodaipia bi Cristode ijāa p'anide

¹ Māpai ma ijāa p'anadap'edaarā chok'araarāpa tachi ak'imaā p'anadairā Ak'ōre trudeepa, p'anapataadāma āra p'anapatap'edaak'a. Ara p'irapataarā jīp'a p'irapatak'a panadait'ee āchi p'ira wārutamaa, māga pik'a Cristode ijāadāma. Oo amaadāma p'ek'au k'achia māik'aapa ne-inaa Tachi Ak'ōrepa oopi-e bi. Jīp'a oodāma Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a, irumaa p'ananaruta misa.

² Māga oo p'anide k'isiadāma Jesucristode, irua naapiara ijāa bada perā ichi piurumaa. Irā ichia māgā tachi k'aripapari, pipiara ijāa wādamerā piurutamaa. Ichi kurusode chupiria piuk'ari, k'ira nejasia-e paji māgā piut'ee, k'awa bada perā chupiria nībap'eda, o-ia bait'ee. Māgā irā su-ak'i bi Tachi Ak'ōre su-ak'i beepari juaraare.

³ Parāpa k'isiadaipia bi Jesús chupiria nībada ijāadak'aa beerā k'aurepa. Āchia ijāadaamaa p'anajida irua ooda unudak'ari māik'aapa irua jarada ūridak'ari. Māgā oojida mīda, iru choopachi. Māgā parā auk'a choodaipia bi irude ijāa p'anide. Sēdaik'araa bi māik'aapa p'oyaa choo-eda adai'araa bi.

⁴ Parā māgā choo jōnide, waide p'ek'au k'achia oopi k'inia p'anirāpa parā peeda-e p'ani Jesu's peedap'edaak'a.

⁵ ¿K'ira atua p'anik'ā Tachi Ak'ōrepa parā ūraada, eperāpa chi warra ūraa bik'a? Iru ūraa p'ādade jara bi:

'Warra, pia k'isīaji Tachi Ak'ōrepa jarateek'ari itria pik'a bide. Irua k'irāpapak'ari pia ne-inaa k'achia oopata, k'ira pia-ee beenāaji.

⁶ Tachi Ak'ōrepa māgā itria pik'a bide ak'ipipari pi k'inia iru bi māik'aapa wimaa pik'a bide miapik'ari, ak'ipipari wāra pi ichi warra. (Pr 3.11-12)

⁷ Mapa choo p'anadaipia bi mia jōnide, Tachi Ak'ōrepa jarateemaa bairā na eujādepema ak'ōrepa ooparik'a. Māga oopari ichia k'inia bita oo k'awaadamerā. Na eujādepema ak'ōreerāpa āchi warrarā ūrapata māik'aapa itriapata ne-inaa k'achia oodak'ari.

⁸ Māgā ichiaba Tachi Ak'ōrepa oopari. Māga oo-e pirā, parā ichi warrarā-e; jīp'a awaraa ak'ōreddepema.

⁹ Tachi k'aipēe p'anadak'ari, ak'ōreerāpa itriapachida ne-inaa k'achia oodak'ari. Mapa tachia āra waawee p'anapachida. Māgā bi pirā ak'ōreerā na eujādepema ome, Tachi Ak'ōre audupiaara waaweedaipia bi irua tachi wimaa pik'a iru bak'ari, iru ome ichita p'anapataadait'ee perā.

¹⁰ Taarā-e nide tachi k'aipēe weda tachi ak'ōreerāpa ūraapachida māik'aapa itriapachida tachimaa ne-inaa oopi k'inia p'anadak'ari. Jōdee Tachi Ak'ōrépata ichita pia ūraapari māik'aapa itriapari pipiara p'anapataadamerā, t'ari pia ichik'a.

¹¹ Tachi Ak'ōrepa tachi itriamaa bi misa, k'ira pia-ee p'anapata. Mamīda ma t'ēpai pia k'isia p'anedak'ari, oo k'awaa wāpata irua oopi k'inia bik'a māik'aapa k'āiwee p'anapata.

¹² Maperā t'aridepai choopatāati ijāa p'anide. Parā ūk'uru p'irapataarāk'ata p'ani. Māirā ūyapaadaidak'ari, juatau t'ūmaadapata māik'aapa biiri wēredaipata. jMāgā p'ananāati!

¹³ Ma k'āyaara naawedapema oodap'edaak'a pia oopatāati Tachi Ak'ōrepa parāmaa oopi bik'a. Māga ooruta pirā, pia ijāada-e p'anirā pia ijāapidai. Parāpa oo p'anapatak'ā āchia auk'a oo k'inia p'anadai.

K'irak'auapai Tachi Ak'ōre Ūraa ūri k'iniada-e pai

¹⁴ Jiridaipia bi k'āiwee p'anapataadait'ee jōmaarā ome māik'aapa oo p'anapatāati Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Māga oodaipia bi k'awa p'anadairā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a ooda-e p'anirā irumaa p'oyaa wāda-e.

¹⁵ jK'irak'auapai ijāa amaa p'anedai Ak'ōrepa Jesucristo pēida, ichia tachi k'inia iru bairā! Ichiaba apidaapa ūridaik'araa bi ijāa amaapi k'inia p'anirāpa jaratee p'ani Jesucristopa oodade. Ma jaratee p'ani neera k'achiak'ata bi, todak'ari, chok'ara peepari perā.

¹⁶ Apida awaraa ome k'äik'araa bi, miak'äi-e bi pirä. Ichiaba oodaik'araa bi Esaúpa oodak'a. Ichia Tachi Ak'õre waaweek'aa paji. Jacobmaa teeji chi ak'õre net'aa atait'ee pada mäik'aapa Tachi Ak'õrepa iru pia ak'iit'ee pada, warra naapema pada perä. Mäga teeji chik'o p'arat'u abaa pari.

¹⁷ Paräpa k'awa p'ani ma t'ëepai pia k'ïsiak'äri, chi ak'õrepa teeit'ee pada net'aa audú ata k'inia baji mäik'aapa audú k'inia baji Tachi Ak'õrepa ichi pia ak'imerä. Mamída audupai jëeji mída, mäga uchía-e paji, ai naaweda chi ak'õrepa jarada perä Tachi Ak'õrepa jarapidak'a; Jacob pipiara ak'iit'ee Esaú k'äyaara.

¹⁸ ¡K'ïsiati! Tachi Ak'õre Ûraa chiwidi k'aurepa, parä iru k'ait'aara wäpata Israel pidaarä wädap'edaa k'äyaara, irua Moisemaa jarada k'aurepa. Naaweda irua Moisemaa pedeeji ee it'ia bideepa, mama bada perä. Maapai tachi chonaarä mägi ee it'ia bi k'ait'a wädap'eda, t'ipitau it'aa urua nibik'a unujida. Ichiaba unujida p'äriu jiararak'a ma ee aneu cheru. Ma awara ùrijida nãumia pururua nibi mäik'aapa pa jiwaa nibi.

¹⁹ Mäga unudak'äri, ichiaba ùrijida trompeta jiwaa nibi mäik'aapa Tachi Ak'õre ächima pedeema bi. Chi mäga ùridap'edaarä audú p'era jõnipa chupiria iidijida Moisemaa, Tachi Ak'õrepa ächima waa pedeenaamerä.

²⁰ Mäga oojida p'oyaa chooda-e pada perä Tachi Ak'õrepa jarak'äri:

'Chi t'iaru na eede, ne-animal paara, peet'áati mäupa.'

(Ex 19.12-13)

²¹ Ma ewate jõmaaräta p'era para baji. Mapa Moisepa pida mägaji:

'Mi audú p'era nibida aji.'

(Dt 9.19)

²² Jõdee mäga-e parä ome. Jip'a it'aa t'ïmaa bide k'ait'a wä p'ani Tachi Ak'õre bimaa it'aripema eede t'ijarapata Sión mäik'aapa Tachi Ak'õre, chi ichita chok'ai bi, k'ïrapite panapata it'aripema p'uuru Jerusalande. Mama unu p'ani angeleerä cho-k'ara see jõni, o-ia k'ari para bi.

²³ Ichiaba mama unu p'ani Tachi Ak'õre warrarä, chi it'ari t'ï p'ä jëra bürä. Mägürä jõma Tachi Ak'õre warra naapemaaräk'a, Jesucristode ijäapata perä. Mama ichiaba unu p'ani Tachi Ak'õre, na p'ek'au eujädepemaaräpa pia mäik'aapa k'achia oopata ak'ipari. Ma awara unu p'ani chonaaräwedapema ijäa p'anapatap'edaarä, p'ek'au k'achia wëe p'ani Cristo k'aurepa.

²⁴ Mama unu p'ani Jesús, Tachi Ak'õrepa pëida ichi ùraa chiwidi jaramerä. Mama iru waa jiap'eda k'aurepa Tachi Ak'õre bimäi, parä p'ek'au k'achia wëe p'ani iru k'ïrapite. Ma waa awara bi Abel waa k'äyaara. Tachi Ak'õrepa Abel waa unuk'äri, chi Abel peeda k'achia oo k'inia baji. Mamída Cristo waa unuk'äri, irude ijäapataarä p'ek'au k'achia wëpapida perä mägi waapa, k'achia oo k'iniak'aa Tachi Ak'õrepa.

²⁵ Mapa paräpa Tachi Ak'õre Ûraa ùridaipia bi. Ma ee it'ia bideepa pedee'äri, Tachi Ak'õrepa chupiria k'awa-e paji pirä ichi ùraa ùridaamaa p'anadap'edaarä, audupiarä tachi iru juadeepa uchía-e pai, ùridaamaa p'ani pirä iru ùraa jara pëida it'ariipa ichi Warra k'ap'ia pari.

²⁶ Ma ewate Tachi Ak'õrepa pedee'äri, eujä wëre jira ataji. Mamída ïrapema ewari jara bi:

'Ewari cherude eujä waya wëre jira atait'eeda a bi, pajä paara.'

(Hag 2.6)

²⁷ Mägi pedee waya jara k'inia bi ma wëre jira atarude Tachi Ak'õrepa jõt'aait'ee ichia ooda na p'ek'au eujäde nibi mäik'aapa pajäde nibi. Jõdee ne-inaa it'aripema mäik'aapa ichide ijäapataarä ichiak'au biit'ee.

²⁸ Mägá tachi, Tachi Ak'õre trua wërek'aade p'anadait'ee perä, gracias jaradama irumaa mäik'aapa oodama irua oopi bik'a, t'äripa mäga oo k'inia p'anadairä. Ma awara Tachi Ak'õre waaweedama, irua mäga k'inia bairä.

²⁹ Ma jõma oodama Tachi Ak'õrepa ichi ùraa ùri k'iniadak'aa p'anürä k'achia ooit'ee perä. Ooit'ee t'ipitau pa ne-inaa paa jõt'aaparik'a.

13

Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a oodaipia bi

¹ Chik'inia p'anapataati. Mäga p'anapataadaipia bi Cristode ijäapataarä, iru k'aurepa ïpemaarä p'anadairä.

² Parämaa te iidi chedak'äri, wäak'anáati. Tachi chonaaräpa te wäak'ada-ee, t'üpipachida ächi temäi pacherutaarämaa. Ük'uruuräpa k'awada-ee, angeleerä k'äipijida.

³ K'ïrapati mäik'aapa k'aripapataati carcelde p'anürä Cristo k'aurepa. Chupiria k'awáati parä jida mäga p'aneedai perä. Ichiaba ijäadak'aa beeräpa parä k'õp'äyoorä miapi p'anadak'äri Cristo k'aurepa, k'aripapataati, parä jida mäga p'anadap'edaa perä.

⁴ Miak'ái p'anirā awaraarā ome k'aináati, Tachi Ak'õrepa jara bairā chi miak'aidapa awaraa iru baik'araa bi. Ichiaba tuu bipa awaraarā jiriik'araa bi mairā ome k'aiit'ee. Tachi Ak'õrepa chi mǎga oo p'anirā k'achia ooit'eeda a bi.

⁵ P'arat'a waibia ichita jirináati waa k'inia bairā. O-ia p'anáti pǎchia iru p'ani omepai, Tachi Ak'õrepa jara bairā:

'Mia pi ak'i amaa-e. Ewari apida ituaba atabēi-e.' (Dt 31.8)

⁶ Mapa waawee-ee tachia jaradaipia bi:

'Tachi Ak'õrepata mi k'aripapari. Mapa mia eperāarā jua waawee-e bi.' (Sal 118.6)

Jjāadaipia bi naawedapema jarateepataarāpa jarateedap'edaa

⁷ Naawedapema jarateepataarā k'irāpáti. Mǎgürāpa āchi piurutamaa ijāapachida Jesucristopai eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atai. Mǎga parāmaa pia jarateepachida, auk'a ijāa p'anapataadamerā. Mapa ārak'a ijāapatáati.

⁸ Jesucristo awara pa-e pait'ee. Naawedapemaarā o k'achiadeepa k'aripa ataji, irapemaarā auk'a k'aripapari mǎik'aapa waide t'oda-e p'anadait'eerā auk'a k'aripait'ee.

⁹ Parāmaa naawedapema jarateepataarāpa jarapachida Tachi Ak'õrepa Jesucristo pēiji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atade, tachi k'inia iru bapari perā. Ma wāara perā, t'aripa waapiara ijāadama irude. Ijāanāati awaraa ne-inaa k'ira t'ādo jarateepataarā pedee. Mǎirāpa jara p'ani Tachi Ak'õrepa eperāarā k'aripapari k'o p'anadairā ne-animalaarā peedap'eda, paadap'edaa altarde. Mamida mǎga oo bipa apida p'ek'au k'achia wēe bak'aa Tachi Ak'õre k'irapite.

¹⁰ Moisepa p'ādade jara bik'a oo p'anirāpa p'oyaa k'awada-e Cristopa āchi pari kurusode ooda.

¹¹ Ma jara bik'a oodak'āri, p'aareerā poro waibiapa ne-animal waa atap'eda, atepari ma cuarto edupiarā bide Tachi Ak'õre te waibiade. Mǎgi waa bipari Tachi Ak'õre bimāi eperāarā miapinaamerā āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Mamida ma ne-animal peeda k'ap'ia p'uurudeepa taawaa atepata paadait'ee.

¹² Jōdee Jesús p'uurudeepa taawaa ateejida mǎik'aapa mama miapijida piurumaa. Mǎgá piuda perā eperāarā pari, āchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa wēpapiji ichi waa bat'ada k'aurepa. Mǎga ooji āchi p'ek'au wēe p'aneedamerā Tachi Ak'õre k'irapite.

¹³ Moisepa p'ādade jara bi k'achia baji piut'ee p'uurudee taawa. Mǎga baji mīda, Cristo mǎgá piuji k'ira nuumaa iru p'anadap'edaa perā. Mamida irua mǎgide k'isia-e paji k'awa bada perā piut'ee tachi pari. Mapa wādama iru ome p'uurudeepa taawaa pik'a. Uchiadama ma chonaarwēdapema ūraa jua ek'ariipa p'anadait'ee ūraa chiwidi jua ek'ari, tachi k'ira nuumaa iru p'ani mīda Cristo iru p'anadap'edaa k'a. K'isiada-ee, waapiara irude ijāadama.

¹⁴ Na p'ek'au eujāde p'uuru apida ichita ba-e pait'ee. Maperā tachia k'isia p'ani it'aripema p'uuru k'ira wāree. Mamata p'anapataadait'ee Tachi Ak'õre ome.

¹⁵ Māpai Jesucristo mǎgá piuda perā tachi pari mǎik'aapa tachi k'aripapari perā, it'aa t'ímaa bide ip'ii jaradama: "Ak'õre, pi ichita t'ari pia bapari. Jesús tai k'aripamerā pēida perā."

¹⁶ Ichiaba k'ira atuánāti chik'aripa p'anapataadait'ee mǎik'aapa wēe beerāmaa teedait'ee pǎchia iru p'ani net'aadepema, Tachi Ak'õrepa mǎgata k'inia bairā. Mǎga oodak'āri, Tachi Ak'õre t'ari o-īapidai.

¹⁷ Ma awara oopatáati pǎchi ak'ipataarāpa jara p'anik'a, āchia parā ak'i p'anadairā mǎik'aapa parā k'aripa p'anadairā Tachi Ak'õre Ūraa k'awaadamerā. It'aa t'ímaa p'anide arāpata jaradait'ee āchia parā ak'i p'anadap'edaa mǎik'aapa parāpa oodap'edaa. Maperā oo p'ani pirā āchia jara p'anik'a, āchi o-ia p'anadait'ee Tachi Ak'õre k'irapite, parāpa ijāapata perā. Mamida mǎga ooda-e pirā, āchi k'isia p'ua p'anadait'ee iru k'irapite.

¹⁸ It'aa t'ipatáati Tachi Ak'õremaa tai pari. Taipa k'awa p'ani irua pia p'anaut'ee. Tachi Ak'õrepa tai k'isia p'ua k'isiapi-e, irua oopi bik'a oo p'anadairā mǎik'aapa mǎga oo k'inia p'ani jai-idaarutamaa.

¹⁹ Ichiaba mia enenee nībi it'aa t'ipataadamerā mi pari Tachi Ak'õrepa mi k'aripamerā, waya isapai wā k'inia bairā parā ak'ide.

Na k'art'a p'ā aupak'āri ūraada

²⁰ Tachi Ak'õrepata tachi k'āiwee p'anapipari. Jesús waa bat'ada k'aurepa ichia eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapiji, mǎik'aapa Jesucristo chok'ai p'irabaijiji. Maap'eda ichi ūraa chiwidi k'aurepa Cristo biji tachi ak'ipari waibia, irude ijāapataarā ichita ak'i bamerā mǎik'aapa k'aripamerā, oveja ak'iparipa ichi ovejaarā ak'iparik'a.

²¹ It'aa t'ímaa bide parā mia jara bi: "Ak'õre, āra pia ak'i baparīji, pia oopi bik'a oo k'awaa wādamerā. Tachia mǎgá oodai mǎik'aapa pi t'ari o-īapidai Jesucristopa k'aripak'āri. Ak'õre, jirua pi k'ira wāree ichita iru bapariit'ee! ¡Amén!"

²² Ipemaarā, mia k'inia bi parāpa na k'art'a pia leedamerā mǎik'aapa aide jara bik'a oodamerā. Na k'art'a mak'iara teeso-e bi, ne-inaa waa at'ari p'āi paraa perā.

²³ Mia parāmaa k'awapi k'inia bi tachi ipema Timoteo uchiaji carceldeepa. Nama mi bimāi isapai pacheru pirā, iru ome parā ak'ide wāit'ee.

²⁴ Salude téeti parā ak'ipataarāmaa māik'aapa awaraa Cristode ijāapataarāmaa. Italiade-pema ijāapataarāpa parāmaa salude tee pēiruta.

²⁵ Mia it'aa iidi bi Tachi Ak'ōrepa parā jōmaweda pia ak'i bapariimerā. Māgapai paji.

SANTIAGO

Santiagopa K'art'a P'ada Judiorã Ijãapataarãmaa

Santiago, Jerusalendepema ijãapataarã poro waibiapa na k'art'a p'aji. Cristo chok'ai p'irabaip'eda, unupiji naji Santiagomaa (1 Co 15.7). Santiagopa na k'art'a p'ã pëji judiorã Cristode ijãadap'edaarã, eujã awara-awaraade p'ananadap'edaarãmaa. Ma ijãapataarã ùraaji ichita ijãapataadamerã Cristopa k'inia bik'a.

Salude jarap'eda, naapiara Santiagopa jara bi ijãapataarãpa jiridamerã k'isia k'awaa p'anadait'ee mäik'aapa ijãa-ijãa p'ananaadamerã (cap. 1.1-18). Jara bi oopataadamerã Ak'öre Ùraade jara bik'a; jip'a ma ùraa ùridai k'äyaara (cap. 1.19-27) mäik'aapa eperãrã ùk'uru piara ak'inaadamerã awaraarã k'äyaara, Tachi Ak'õrepa ijãapataarã jòmaweda auk'a pia ak'ipari perã Cristo k'aurepa (cap. 2.1-13). Jara bi k'ãata jara k'inia bi Tachi Ak'õrede ijãapari (cap. 2.14-26). Jara bi tachi k'ramede; sãga ma k'aurepa k'achiade baaidai (cap. 3.1-12). Jara bi wãara k'isia k'awaa p'anirãde (cap. 3.13-18) mäik'aapa sãap'eda ijãapataarã chik'inia p'anada-e (cap. 4.1-12). Jara bi audua pedeenadamerã (cap. 4.13-17) mäik'aapa p'arat'ara beerã ùraa bi (cap. 5.1-6). T'ëepai jara bi choodamerã ãra ijãa p'anide mäik'aapa it'aa t'ipataadamerã k'ayaa beerã pari (cap. 5.7-20).

Salude pëida

¹ Mi, Santiagopa oopari Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a mäik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa k'inia bik'a. Na k'art'a pëiru parã Israeldepa uchiadap'edaa èreerã docedepema ijãapataarãmaa, t'imí na p'ek'au eujãde p'ani chaa. Pia p'anãti.

Ijãapataarã nepirade p'ani pijida, o-ia p'anadaipia bi

² Ipemaarã Cristo k'aurepa, parã nepirade p'anadak'ãri maa-e pirã chupiria jõnadak'ãri, waapiara Cristode o-ia ijãa p'anãti.

³ Mägã choodak'ãri, k'awa p'ani ne-inaa k'ira t'ãdoo choodai.

⁴ Mägã choo p'ani misa, ichiak'au Tachi Ak'õremaa oopiti irua k'inia bik'a. Mägã parãpa ne-inaa apida faltada-e pait'ee irua oopi k'inia bi parãmaa. Pia k'isiapataadai mäik'aapa jõma pia oopataadai, irua k'aripa bairã.

⁵ Mamida parãdepemapa k'awa-e bi pirã k'ãata oopipia bi chupiria nãbide, it'aa t'iji Tachi Ak'õrepa k'awapimerã. Tachia chupiria iidiruta pirã, iru k'irau-epi. Ma k'äyaara k'aripait'ee, ne-inaa jõmaade tachi k'aripa k'inia bapari perã.

⁶ Mapa Tachi Ak'õremaa it'aa t'ik'ãri, ijãaji wãara irua ooit'ee pia iidi bik'a. K'isianãaji: “¿Mia oo k'inia baik'ã irua k'inia bik'a wa mãga-e?” Mãgee eperã k'isia nãga bi: ara p'usa abamãi bak'ãak'ata bi.

⁷ Mãgee eperãpa ijãa-e Tachi Ak'õrepa ichi k'aripai.

⁸ Idi ne-inaa aba ijãapari mäik'aapa nu ne-inaa awaraa ijãapari. K'ira jip'a ijãak'aa.

Chupiria beerã p'arat'ara beerã ome

⁹ Piara k'awaadamerã sãga oodaipia bi chupiria jõnide, parãmaa nãga nepiriit'ee. Ijãapari aba chupiria bi pirã p'arat'a wëe, o-ia baipia bi Tachi Ak'õrepa iru auk'a pia ak'ipari perã apemaarã ijãapataarãk'a. Ma awara o-ia baipia bi it'ari banait'ee perã.

¹⁰ Jõdee ijãapari p'arat'ara bi o-ia baik'araa bi p'arat'ara bairã. Eperã p'arat'ara bi taarã chook'aa, nep'ono ewaraade bik'a.

¹¹ Mãgee nep'ono pi-ia bi t'ok'ãri tap'eda. Mamida ai ãri ak'õrejru jëra nãbeek'ãri, pãidaipari wãsiapa. Taarã-e nide ma nep'ono pi-ia jõdaipari. Mãga pik'a bi eperã p'arat'ara bee. Mímia oomaa p'anide pida, jõma ãchia iru p'ani jõdarii.

Tachi Ak'õrepa k'isia k'achia k'isiapik'aa

¹² Tachi Ak'õrepa o-iaipari eperã chupiria nãbide maa-e pirã nepirade nãbide, chook'ãri Cristode ijãa bairã. Mägã chook'ãri, Tachi Ak'õrepa ma eperãmaa it'aripema poro jira teeit'ee; pia jarait'eera, ichita ichi ome bapiit'ee. Ichia mãga oopari jõma ichi k'inia iru p'anirã ome, chonaarãweda mãga jarada perã.

¹³ Mamida mägã nepirade jõnide abaapa k'isiaru pirã k'achia ooit'ee, jarai k'araa bi: “Tachi Ak'õrepata mãga oopi bi”. Mãga jarai k'araa bi Tachi Ak'õrepa k'isiak'aa perã ne-inaa k'achia ooit'ee. Ma awara eperãmaa mãga k'isiapik'aa.

¹⁴ Jip'a tachi t'ãridepata k'isia k'achia uchiapari. Maap'eda ne-animal trampade t'uparik'a carnada k'oit'ee, mãga pik'a eperã ichia k'isia k'achia oo k'iniadaik'ãri,

¹⁵ ma ne-inaa k'achia oopari. Chi mãga ooyaa bi atuaiit'ee.

¹⁶ Maperã ipemaarã k'iniarã, pãchi itu k'urapináati. K'Trak'aupai k'isiadai Tachi Ak'õrepa k'isiapii ne-inaa k'achia ooit'ee.

¹⁷ Māga-epi. Tachia ne-inaa pia jōmaweda iru p'ani Tachi Ak'ōre k'aurepata iru p'ani. Irua ooji ak'ōrejīru, atane māik'aapa lucero. Māgí edaare idaapata, edaare idaadak'aa. Tachi Ak'ōre māga bada paara, edaare k'īsiapik'aji k'achia ooit'ee; edaare k'īsiapik'aji pia ooit'ee. Mamīda māga-e. Ichita pia oopari.

¹⁸ Māgá pia oopari perā, apemaarāpa irude waide ijāadai naaweda, tachi judiorāmaa k'awapīji ichia wāarata jara pēida, ma ūraa wāarade ijāadap'eda, atuanaadamerā. Māga ooji k'īnia bairā ichi k'īrapite pia nipadamerā.

Tachi Ak'ōre Ūraa ūripataarāpa oopata

¹⁹ Ipemaarā k'īniarā, Tachi Ak'ōrepa māga ooda perā tachi-it'ee, k'īri ēesaa p'anāti iru ūraa ūridamerā. Mamīda pia k'īsiati pedeedai naaweda. Ma awara isapai k'ītraunāati.

²⁰ Mia māga jara bi chi isapai k'ītrauyaa bipa ook'aa perā Tachi Ak'ōrepa k'īnia bik'a.

²¹ Maperā k'achia k'ītra t'ādo k'īsia amāati. P'ananāati naaweda p'anapatap'edaak'a, waide ijāada-e p'anadak'āri. Ma k'āyaara audua-ee ooti Tachi Ak'ōrepa k'īnia bik'a. Ichiaaba k'īsiapatāati irua wāarata jara pēidade, ma k'aurepata ijāapata perā māik'aapa it'aa wādait'ee perā.

²² Māga ooda-e pirā, pāchi k'īnia ijāa p'aník'ata bi. Mia māga jara bi ūk'uruurāpa k'īsiadai perā Tachi Ak'ōre Ūraa ūri bipapai oo p'ani irua k'īnia bik'a. Mamīda pāchi itu k'ūrapi p'ani. Tachi Ak'ōre Ūraa ūridak'āri, oodaipia bi irua jara bik'a.

²³ Chi māga oo-e bipa ara eperāpa espejode ichi k'ītra ak'īparík'ata bi.

²⁴ Jāgí eperā espejode ak'ī bak'āri, ichi k'ītra pia unupari. Mamīda ma espejodeepa āyaa wāk'āri, espejode unuda k'ītra atuadaipari.

²⁵ Māga pik'a bi eperā ome Ak'ōre Ūraa ūrik'āri. Ūrii Tachi Ak'ōrepa ichimaa oopi k'īnia bi. Mamīda, ai t'ēepai ichia ūrida k'ītra atuadaru pirā, oo-e pai Tachi Ak'ōrepa k'īnia bik'a. Jōdee chi ooparipa Tachi Ak'ōrepa k'īnia bik'a nāga bi. Tachi Ak'ōrepa Ūraa Pia jara pēida Cristode ūrik'āri, aide k'īsia wāpari māik'aapa Cristode ijāapari. K'ītra atua-ee māgí jara pēida. Cristopata k'aripapari perā ichia oomerā ma ūraade jara bik'a. Māga ook'āri, t'āri o-īa bapariit'ee.

²⁶ Eperāpa k'īsiati Tachi Ak'ōrepa k'īnia bik'a oo bi, it'aa t'īpari perā maa-e pirā primisia teepari perā. Mamīda ik'achia pedeeru pirā awaraarā āpīte maa-e pirā audua pedeeru pirā, ichi itu k'īrumaa bi, wāara Tachi Ak'ōrepa oopi k'īnia bik'a oo-e bairā.

²⁷ Wāara Tachi Ak'ōrepa k'īnia bik'a ooparipa oomaa bapari ijāadak'aa beerāpa k'achia oopata k'ītra t'ādo. Ma awara k'aripapari ak'ōre wēe beerā māik'aapa p'ētrāa beerā āchi chupiria jōnide.

2

Sāgá awaraarā ak'īdaipia bi

¹ Ipemaarā, parāpa k'awa p'ani net'aa jōma Tachi Waibia Jesucristo jua ek'ari nībi. Iruata Tachi Ak'ōre k'ītra wāree iru bi. Māga k'awa p'anita māik'aapa irude ijāa p'anita, ŷsāap'eda parāpa aba k'īniara iru p'anapatama apemaarā k'āyaara? Tachi Ak'ōrepa māga oopik'aa.

² ŷsāga pak'ajima parāpa mia jararuk'a oodap'edaa paara? Parā cheepurudak'āri it'aa t'īdait'ee, pachei aba p'arat'ara bi māik'aapa aba chupiria bi.

³ Chi p'aru pi-ia jī bi māik'aapa sortija nēedee jī bi pipiara ak'īdai chi p'aru sore jī bi k'āyaara. Jaradai ma p'arat'ara bīmaa: “Nama su-ak'ī ba chéji su-ak'ī beepata pipiara bīde.” Jōdee ma chupiria chimaa jaradai: “Jāma bainī banāji, maa-e pirā jāma su-ak'ī banāji.”

⁴ Māga oodap'edaa paara, Tachi Ak'ōrepa k'īnia bik'a ooda-e p'anak'ajida. Mapa parāpa māgá oo p'ani pirā, pia ooda-e p'ani. Cristo Tachi Waibiada a p'ani mīda, jara p'ani chisāgīta k'īniadaipia bi apemaarā k'āyaara. Māga oodak'āri, k'achia k'īsia p'ani.

⁵ Ipemaarā k'īniarā, jūrīti! Tachi Ak'ōrepa audū jirit'erajipi chupiria chedeerā, Cristode ijāadap'eda, o-īa p'anapataadamerā na p'ek'au eujāde, k'awa p'anadairā irua āchi k'aripapari. Ma awara āchi jirit'eraji it'aa wādamerā. Tachi Ak'ōrepa māga oopari āchi-it'ee māik'aapa jōma iru k'īnia iru p'anīrā-it'ee, chonaarāweda māga jarada perā.

⁶ Tachi Ak'ōrepa māgá chupiria beerā jirit'eraji mīda, parāpa p'arat'ara beerā pipiara ak'īpata chupiria beerā k'āyaara. ŷk'awada-e p'anik'ā p'arat'ara beerāpata parā chupiria oo iru p'anapata māik'aapa charraarā k'īrapite atadaipata?

⁷ Ma awara āchia Jesucristo t'ī ichi k'īnia ik'achia jarapata. Māga oopata Tachi Waibia Jesucristopa jōmaarāmaa pia oopari mīda. jīru t'īdeta parā poro choopijida! Māga bīta, ŷsāga ārata pipiara ak'īdaima chupiria beerā k'āyaara?

⁸ Ma k'āyaara oodaipia bi Tachi Ak'ōrepa ūraa waibiara bīde jara bik'a ichi ūraa p'āpidade: 'Awaraarā k'īnia iru baparijī pichi k'ap'ia k'īnia iru baparik'a.' (Lv 19.18)

⁹ Māgá parāpa eperāarā ūk'uru ak'i p'ani pirā pāchi k'ap'ia ak'ipatak'a, mamīda māga ooda-e p'ani pirā jōmaarā ome, k'achiaa oomaa p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite. Māgá oodak'āri, ooda-e p'ani iru ūraa p'ādade jara bik'a.

¹⁰ Eperāpa Tachi Ak'ōrepa Ūraa jaradadepema aba oo-e pirā, ichita iru ūraade jara bik'a jōmaweda oo-e bi.

¹¹ Iruata jaraji:

'Miak'āi bi awaraarā ome k'āināaji.'

Ichiaba jaraji:

'Eperā peenāaji.'

(Ex 20.13-14)

Mapa awaraa jiri-e pijida, eperā peeru pirā, ichita oo-e bi jōmaweda Tachi Ak'ōrepa jara bik'a.
¹² Mamīda parāpa Cristode ijāadak'āri, ma ūraa p'āda jua ek'ariipa uchijaida. Mapa parāpa pia pedeedaipia bi awaraarāde māik'aapa jōmaarā auk'a ak'idaipia bi, ewari cherude Tachi Ak'ōrepa ak'it'ee perā ichide ijāapataarāpa oopatap'edaa māik'aapa pedeeapatap'edaa. Māgá k'awaait'ee ichia jaradak'a oojida wa ooda-e paji.

¹³ Māgá Tachi Ak'ōrepa ma p'ek'au eujādepemaarāpa oopatap'edaa ak'ik'āri, chupiria k'awa-e pit'ee awaraarā chupiria k'awada-e p'anadap'edaarā. Jōdee chupiria k'awaait'ee awaraarā chupiria k'awaadap'edaarā. Māirā o-īa uchiadait'ee iru k'īrapite, oodap'edaa perā irua jaradak'a.

Tachi Ak'ōrede wāara ijāapataarāpa oopata irua k'inia bik'a

¹⁴ Māpai ipemaarā, k'īsiati mia jararude. Eperāpa Tachi Ak'ōrede ijāa bida ai. Mamīda māgipa chīara k'aripak'aa pirā Ak'ōrepa oopi k'inia bik'a, ichi k'inia māga jara bi. Māga jara bipapai it'aa wā-e pit'ee.

¹⁵ Pia jarait'eera, ijāapari abaapa unuru pirā awaraa ijāapari p'aru wēe bi jīsuu-it'ee, māik'aapa chik'o wēe bi k'oit'ee, ḡsāgak'ajima nāga jarada paara?

¹⁶ 'P'aru mōtaapa pira bēeji jīsuapiamaapa māik'aapa nek'ōji bi jāwaa beerumaa. Maap'eda pia wāji Tachi Ak'ōre ome.' Māga jara bide maarepida tee-e pirā ma ijāapari chupiria chimaa, ḡk'āare piata baima? Ichi k'inia māga jaraji.

¹⁷ Māga pik'a bi chi jara bipa: "Mia Tachi Ak'ōrede ijāapari." Mamīda māgí eperāpa ook'aa pirā Tachi Ak'ōrepa jara bik'a ichi ūraade, ma eperāpa ichi k'inia māga jara bi.

¹⁸ Ewaa eperāpa jarai: "Pia Tachi Ak'ōrede ijāa bi māik'aapa mia ne-inaa oopari irua jara bik'a. Mamīda pia ne-inaa oo-e pirā irua jara bik'a, māgara wāara ijāa-e bi. Jōdee mia māgá irua jara bik'a oopari perā, pia k'awaai mia wāara ijāa bi."

¹⁹ K'awa bi pia ijāa bi Tachi Ak'ōre apai. Wāarapi, mamīda māga ijāa bipa tachi it'aa wā-e pit'ee. Netuaraarāpa ichiaba māga k'awa p'ani. Mamīda p'era p'anapata k'awa p'anadairā Tachi Ak'ōrepa āchi k'achia ooit'ee.

²⁰ Pariatua k'īsiánāaji. Ma k'āyaara ooji Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. K'awāaji wāara Tachi Ak'ōrede ijāa bipa oopari irua oopi bik'a.

²¹ Chonaarāweda auk'a māga paji. Tachi chonaarāwedapema Abrahampa ichi warra ateeji ee nok'ode biit'ee altar īri māik'aapa peeit'ee Tachi Ak'ōre-it'ee, Tachi Ak'ōrepa irumaa māga jarada perā. Māgá Abrahampa chi warra wāak'a-e pada perā, wāara p'ek'au k'achia wēe bēeji Tachi Ak'ōre k'īrapite.

²² Ai naaweda Abrahampa Tachi Ak'ōrede ijāaji. Mamīda ichia ook'āri Ak'ōrepa jaradak'a, ak'ipiji wāara ijāa bi.

²³ Ma awara māga ook'āri, wāara uchijaji Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

'Abrahampa Tachi Ak'ōrepa jarada ijāaji. Maperā Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'ipachi.' (Gn 15.6)

Abrahampa ichia wāara ijāada māgá ak'ipida perā, Tachi Ak'ōre k'ōp'āyoda apachida.

²⁴ Māpai ipemaarā, Tachi Ak'ōrepa māga ooda perā Abraham ome, parāpa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa p'ek'au k'achia wēe ak'ipari eperā irude wāara ijāa bi māik'aapa irua jara bik'a oo bi. Mamīda māgá ak'i-epi eperā irude ijāa bida apari, māgipa oo-e bi pirā irua jara bik'a.

²⁵ Tachi Ak'ōrepa Abraham ome oodak'a ichiaba ooji Rahab ome. Māgí prostituta baji. Mamīda Israel pidaarā chedak'āri iru baparimāi ma p'uuru ak'ide, irua ma Israel pidaarā k'aripaji ichi auk'aarāpa jita atanaadamērā. Māga ooji Tachi Ak'ōrede ijāa bada perā. Māgá ooda perā māik'aapa wāara ijāada perā, Tachi Ak'ōrepa māgí wēra p'ek'au k'achia wēe ak'iji.

²⁶ Māpai ma jōma jara aupadade k'īsiadak'āri, parāpa k'awaadai Tachi Ak'ōrede ijāa bida aparipa ook'aa pirā irua jara bik'a ichi ūraade, wāara ijāa-e bi. Iru tachi piuda k'ap'iak'ata bi.

3

Pariatua pedeedaik'araa bi

¹ Ipemaarā, parādepema Ak'ōre Ūraa jarateepari pa k'inia bi pirā, k'awaapia bi apemaarā ijāapataarāpa oopatap'edaak'ii k'āyaara, Tachi Ak'ōrepa taipa oopatap'edaa audupiarā ak'iit'ee jarait'ee pia wa k'achia. Māgā irua k'awaait'ee taipa jarateedap'edaak'a p'anapachida wa māgā p'anadak'aa paji.

² Māga jara bi tai chi jarateepataarāpa chīara k'īraupidai perā taipa jarapata k'aurepa. Wāara tachi ijāapataarā jōmaarāpa eadaare māga oopata māik'aapa awaraa ne-inaa k'achia pariatua oopata. Eperā pada paara chīara k'īraupik'aa ichi pedee, māgāpa awaraa ne-inaa k'achia apida ook'aa pak'aji.

³ K'īsiadāma nāgide. Ne-inaa ma-āri hierrodee ooda caballo it'aide bipata. Māgāpa wāpipata chi wāpi k'iniamaa.

⁴ Ichiaba barco choma tok'esaa wāk'āri, nāupa golpe p'ua nībi mīda āyaa wāpiit'ee, ma barco p'eraparipa ichia atee k'iniamaa ateeperi chi timonpa. Māga oopari ma barco k'āyaara timón ma-āriara bi mīda.

⁵ Māga pik'a bi tachi k'īrame ome. Tachi k'ap'iade ma-āri bi mīda, māgāpa ne-inaa k'īra t'ādoo audua jarapata eperāarāpa. Ma awara k'awa p'ani t'ipitau ma-āriipa eujā āree paat'aa.

⁶ Ma t'ipitauk'ata bi tachi k'īrame. Tachi k'ap'iade ma-āri bi mīda, nepira waibiade baaipipari māik'aapa ne-inaa k'achia oopari, madeepa na p'ek'au eujādepema pedee k'achia k'īra t'ādoo uchiapari perā. Ma awara madeepa netuarapa pedee uchiapari. Mapa k'awa p'ani tachi k'īramepa māgā nepirade baaipipariit'ee tachi t'oru wedapema piurumaa.

⁷ K'awa p'ani eperāarāpa taunomaapata nāgee ne-animalaarā mēepema k'īra t'ādoo: wābapata; eujāde nīuteepata; eujāde bipa urt'ū nīuteepata; p'usa jādepema; jāgee.

⁸ Māga oopata mīda ne-animalaarā ome, apidaapa āchi k'īradoopa k'īrame p'oyaa t'idik'adak'aa. Māga p'oyaada-e tachi k'īramedeepa pedee k'achia k'īra t'ādoo pariatua uchiapari perā. Madeepa uchiada pedee k'achia neera k'achiak'ata bi, chīara miapipari perā.

⁹ Tachi k'īramepa pedee pia jarapari Tachi Ak'ōremaa it'aa t'idak'āri. Mamīda māgāpa ichiaba ik'achia pedee jarapari chīaramaa. Māgā pedee k'achia jaradak'āri awaraarāmaa, ik'achia jara p'anik'ata bi Tachi Ak'ōremaa, irua eperāarā jōma ooda perā.

¹⁰ Ipemaarā, Tachi Ak'ōrede ijāapataarā it'aideepa pedee pia pedee k'achia ome māgā uchiak'araa bi.

¹¹ Pania poatri uchua bimāi eujā ek'ariipa asia naap'ee ome uchiak'aapi. Ichiaba pania k'iyaa uchiaparimāiipa naap'ee uchua-epi.

¹² Ma awara higuera biirideepa orodak'aa olivo, māik'aapa uva k'arradeepa p'edak'aa higojō. Mapa ipemaarā, Tachi Ak'ōrede ijāapataarāpa pedee k'achia k'īra t'ādoo jaradaik'araa bi; jīp'a pia aupaita jarapataadaiipa bi.

Wāara k'īsia k'awaa beerā

¹³ Parādepema k'īsia k'awaa bi pirā, k'awaa wāipia bi ooi't'ee Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a māik'aapa māga ak'ipiipia bi apemaarāmaa. Chīara ome t'āri pia baipia bi māik'aapa k'aripaipia bi, audua-ee. Māgata p'anapata wāara k'īsia k'awaa beerā.

¹⁴ Mamīda māga p'anapataadai k'āyaara, parāpa Tachi Ak'ōre Ūraa jaratee k'inia p'ani pirā apemaarā k'āyaara waibiara pa k'iniapa, wāara Tachi Ak'ōre-it'ee k'īsia atua p'ani, irua māga oopik'aa perā.

¹⁵ Chi māgā k'īsia p'anīrā ijāadak'aarāk'api k'īsiapata, āchia oo k'iniata oo k'inia p'anadairā. ;Netuarapata māgā k'īsiapipari!

¹⁶ Eperā aba waibiara pa k'inia bak'āri apemaarā k'āyaara, jōmaarāpa ichi pedee aupai ūridamerā, nāgee ne-inaa k'achia k'īra t'ādoo ooi: nepira jiriyaai bai, pedee audua bai, maa-e pirā apemaarā k'aripak'aa bai.

¹⁷ Mamīda chi wāara k'īsia k'awaa bi Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a māgā nipak'aapi. Ne-inaa awaraa k'āyaara jōma oopari oo k'inia bairā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Nepira jirik'aa chīara ome; jīp'a k'āiwee bapari. Chīara k'īrau chok'ak'aa māik'aapa pia ūripari ne-inaa iidide chedak'āri. K'īrau-ee oopari ichi poropa oopi bik'a. Awaraarā chupiria k'awaapari māik'aapa k'aripari. Eperā aba pipiara ak'ik'aa apemaarā k'āyaara. Oopari ichia jara bik'a; seewata ne-inaa ook'aa. Māgeepa ne-inaa k'īra t'ādoo oopari chīara k'aripait'ee.

¹⁸ Chi māga oopariipa k'inia bapari jōmaarā k'āiwee p'anapataadamerā ichik'a, Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa apemaarā k'īrapite. Mapa pia nipapari. Māgā ichi ik'aawa p'anīrā iruk'a p'ana k'iniadaipi.

4

¹ Ma k'īsia k'awaa bi māga bapari mīda, parādepema chok'ara k'āiwee p'anadak'aa. ;Wāara-ek'ā? Aupedee para bapari māik'aapa k'īrau para bapari, pāchi t'āride k'īsia k'achia iru p'anadairā. ;K'āare k'aurepata māga para bapari? ;Pāchia oo k'inia p'ani k'aurepa-ek'ā?

Tachi Ak'õrepa jara bik'a oodak'aarã

² Nãga oo p'ani. Parã waibiara pa k'inia p'anapata apemaarã k'ãyaara maa-e pirã chïara net'aa k'ïapata. T'ëepai ma net'aa p'oyaa atada-e pak'ãri, ma net'aa chipari k'ïra unuamaa iru p'aneepata, peet'aa k'iniadarutamaa. Mãga oo p'ani mïda, atadak'aa parãpa k'inia p'ani, Tachi Ak'õremaa iididak'aa perã.

³ Jõdee Tachi Ak'õremaa iididak'ãri, pãchi-it'ee aupaita iidipata. Mapa Tachi Ak'õrepa teek'aa pãchia iidi p'ani, mãgã k'achia iidi p'anadairã.

⁴ Pãchia oo k'iniata oo k'inia p'anadairã, Tachi Ak'õrepa jara bik'a oo k'iniada-e. Ara wërapa chi k'ima amaaparik'a awaraa ome banait'ee, mãga pik'a parãpa oodaamaa p'ani ne-inaa Tachi Ak'õrepa oopi bi, oonadait'ee irude ijãadak'aa beerãpa oopatak'a. ¿K'awada-e p'anik'ã mãga oodak'ãri, t'ïu p'ani Tachi Ak'õre k'ïra unuamaa iru p'anapataarã eere?

⁵ ¿K'ãata k'ïsia p'anima? ¿Tachi Ak'õrepa ichi ùraa p'ãdade nãga pariatua jara bik'ã? 'Mia jaure bida eperã k'ap'iaide k'inia bi michi-it'ee.' (Dt 4.24)

¿Tachi Ak'õrepa pariatua mãga jara-e pajil!

⁶ Mãga jaraji tachi pia ak'i k'inia bairã mãik'aapa k'aripa k'inia bairã. Mamïda wãara k'inia p'ani pirã irua mãga oomerã, pãchia k'inia p'ani oo amaadaipia bi mãik'aapa irua jara bik'a oodaipia bi. Mãga k'awa p'ani iru ùraa p'ãdade jara bairã:

'Tachi Ak'õrepa k'aripa-e audua p'anapataarã, mamïda t'ãri pia k'aripapari audua-ee beerã.' (Pr 3.34)

⁷ Mapa ipemaarã, oopíti Tachi Ak'õremaa irua oo k'inia bik'a pãchi t'ãride mãik'aapa pãchi k'ïsiade. Ma awara netuarapa k'ïsia k'achia k'ïsiapik'ãri, oonãati ichia k'inia bik'a. Ma k'ãyaara chõoti mãik'aapa Tachi Ak'õremaa it'aa t'ïti. Mãgã oodak'ãri, ma netuara ãyaa wãit'ee.

⁸ Parãdepema ne-inaa k'achia oo p'anurãpa jarãti Tachi Ak'õremaa jõma k'achia oodap'edaa, irua mãgã wëpapak'oomerã. Maap'eda k'achia k'ïra t'ãdoo oo amãati. Mãga ooruta pirã, irumaa it'aa t'ïdak'ãri, irua waya ùriipi. Ichiaba pariatua k'ïsia p'anurãpa mãga oodaipia bi. Mãgeerã eda k'ïsiapata "mia ooit'ee Tachi Ak'õrepa oopi bik'a" mãik'aapa eda k'ïsiapata "mia ooit'ee michia oo k'iniata". Tachi Ak'õrepa mãgã pariatua k'ïsiapik'aa.

⁹ Parã wãara pia nipa k'inia p'ani pirã Tachi Ak'õre k'ïrapite, k'ïsiati pãchia oopatap'edaa. Maap'eda k'ïsia p'ua p'anãti. Èidai k'ãyaara, t'ãri p'ua p'anãti mãik'aapa jëeti, pãchia k'achia oopatap'edaa k'aurepa.

¹⁰ Mãga ooruta pirã, Tachi Ak'õremaa ak'ipidai wãara oo k'inia p'ani irua jara bik'a. Ma awara mãgã oodak'ãri, irua parã pia ak'ii.

Ak'idaik'araa bi chïarapa oo p'ani ma t'ëepai ãra ãpите ik'achia jarait'ee

¹¹ Mamïda ipemaarã, k'ïrak'aupai chïara ãpите pedee k'achia pedeedai, k'ïsia p'anadairã ãchia ooda-e p'ani Tachi Ak'õre ùraa p'ãpidade jara bik'a. Mãgã eperãpa pedee k'achia pedee k'ãri, ichiaba oo-e bi Tachi Ak'õrepa jara bik'a, ichi ùraade jara bairã chïara ãpите pedee k'achia pedeeik'araa bi. Ma awara ijãapataarãpa mãga oodak'ãri, ak'ipipata k'ïsia p'ani ãchia Tachi Ak'õre k'ãyaara pipiara k'awa p'ani chïarapa oo p'ani ak'idaik'ee.

¹² Mãgã k'ïsiadaik'araa bi. Tachi Ak'õrepapaita eperãarãpa oopata ak'ipari, ichiata jarada perã sãga p'anapataadaipia bi. Ichia aupaita eperãarã o k'achiadeepa k'aripa atapari ichi ome p'anadamerã. Ma awara ichia aupai jarapari chisãgïrã ichimãipia ãyaa peit'ee. Mapa apidaapa ak'idaik'araa bi chïarapa oopata, jarait'ee pia wa k'achia.

Ûraa audua pedeenadamerã

¹³ Ûriti parãdepema jarapataarã: "Idi maa-e pirã nu wãdait'ee jãgï p'uurudee net'aa netode mãik'aapa ãño aba mama p'aneedait'ee mimiamaa p'arãña jitatadait'ee."

¹⁴ Mãga jaradaik'araa bi parãpa k'awada-e p'anadairã nu chok'ai p'anadai wa p'anada-e pai. Parã nãupa jiarara taarã-ee ãyaa p'ua ateparik'api p'ani.

¹⁵ Idi wa nu ne-inaa oodait'eeda adai k'ãyaara, jaradaipia bi: "Tachi Ak'õrepa k'inia bi pirã mãik'aapa chok'ai p'ani pirã, ne-inaa oodait'ee."

¹⁶ Mamïda parãpa mãgadak'aa. Audua pedeeepata, pãchi k'ïradoopa ne-inaa jõmaweda oo k'inia p'anadairã. Mamïda mãgã audua pedeedaik'araa bi, tachi jõmaweda Tachi Ak'õre jua ek'ari p'anadairã.

¹⁷ Mãpai eperãpa k'awa bi pirã ne-inaa pia oopipia bi, mamïda mãga oo-ee, k'achia oomaa bi Tachi Ak'õre k'ïrapite.

5*Ûraa p'arat'ara beerã-it'ee*

¹ Ìrã ùriti p'arat'ara beerã. Jëeti mãik'aapa bíati, parã miadait'ee perã Tachi Ak'õrepa ak'ik'ãri na p'ek'au eujãdepemaarãpa oopatap'edaa.

² Ma ewate pächia ne-inaa iru p'ani jōmaweda servi-ee baibeit'ee. Jōma pächia k'odait'ee ia bidap'edaa mik'ia bait'ee. Ma awara parāpa p'aru pi-ia p'e iru p'ani jīdait'ee wiwirria jēra bait'ee, polillapa k'ok'ooda perā.

³ Parā nēe māk'aapa p'arat'a p'e iru p'ani mogosia jēra bait'ee hierrok'a. Tachi Ak'ōrepa ma net'aa jōmaweda jōpiit'ee, ichi k'īrapite servi-e bairā. Parāpa ma nēe p'arat'a ome mágá mogosiadaida unudak'āri, k'awaadait'ee pächi k'ap'ia paara jōdait'ee, t'ipitaupa ne-inaa paa jōparik'a. Irā parāpa māgee net'aa at'āri p'ema p'ani. Mamīda taarā-e Tachi Ak'ōrepa ooit'ee mia jara bik'a.

⁴ jŪrīti! Parāpa mimiapataarā jiripata pächi ne-uudap'edaa chauda p'edamerā. Mamīda ma mimiapataarāma p'aadak'aa. Mapa chupiria iidipata abaapa āchi k'aripamerā. Jōmaarā Ak'ōre Waibiapa āra chupiria iidida ūri bi.

⁵ Na p'ek'au eujāde p'ani misa, jōmaweda pächia oo k'iniata oopata māk'aapa net'aa k'iniata p'e wēpata. P'ak'a poreepidāk'api p'ani. Mamīda taarā-e ewari cherude p'ak'a ateeptak'a chi peepatamaa, Tachi Ak'ōrepa parā k'achia ooit'ee, ooda-e p'anadairā irua k'inia bik'a.

⁶ Ma awara parāpa eperā t'āri pia p'anirā charraarāmaa ateeptata, ne-inaa k'achia maarepida ooda-e p'ani mīda. Maap'eda charraarāmaa p'aapata ma chupiria chitoonirā peepidamerā. ζK'aipa p'oyaaima parā ome?

Choodaipia bi chupiria jōnide

⁷ ĩpemaarā, Tachi Ak'ōrepa mágá ooit'ee perā māgeerā ome, choopataati chupiria jōnadak'āri āra k'aurepa. Māga oodaipia bi Tachi Waibia Jesucristo cheit'ee perā. Iru mágá cheru misa, p'anapataadaipia bi ne-uupataarāk'a. Māirāpa ne-inaa uudap'eda, k'āiwee nipata ijāa p'anadairā k'oi chek'āri, āchi ne-uudap'edaa t'onoit'ee māk'aapa wariit'ee. Ai t'ēepai waya nipata k'oi waya chek'āri, ma ne-uudap'edaa chaumerā.

⁸ Māga pik'a parā k'āiwee nidaipia bi māk'aapa ijāapataadaipia bi Tachi Waibiade, iru taarā-ee cheit'ee perā, jōmaarāpa oopatap'edaa ak'ide.

⁹ Mamīda ĩpemaarā, mágá k'āiwee ni p'ani misa ma chupiria jōnide, k'īrak'aupai jaradai: “Jāgí ijāapari k'aurepa mi nágá chupiria nībi.” Tachi Ak'ōrepa mágá k'achia k'īsiapataarā pia ak'i-e pait'ee, iru chek'āri jōmaarāpa oopatap'edaa ak'ide. Taarā-ee iru waya cheit'ee na p'ek'au eujādee.

¹⁰ Piara k'awaadamerā sāga choodaipia bi nepirade jōnide, mia k'irāpapi k'inia bi Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā chonaarāweda p'anapatap'edaa. Tachi Ak'ōrepa āra pēiji jarade irua oopi k'inia bada eperāarāmaa. Mamīda ma eperāarāpa āra miapijida, ārapa jaradap'edaa ūri k'iniada-e p'anadap'edaa perā. Mágá iru p'anajida mīda, choopachida.

¹¹ Tachi ijāapataarāpa pia pedeeptata āra āpite, waapiara ijāapatap'edaa perā Tachi Ak'ōrede āra chupiria jōnadak'āri. Parāpa k'awa p'ani sāga chooji chonaarāwedapema Job, chupiria nībide. Mágá baji mīda, Tachi Ak'ōrede ijāapachi. Maap'eda ma chupiria nībideepa uchiak'āri, Tachi Ak'ōrepa Job k'aripaji pipiara bapariimerā naawedapema k'āyaara. Tachi Ak'ōrepa mágá ooji chupiria jōnirā chupiria k'awaapari perā.

¹² Irā ĩpemaarā, ne-inaa awaraa k'awapi k'inia bi parāmaa. Juraadaik'araa bi ne-inaa apida k'īrapite: pajā k'īrapite, na eujā k'īrapite, wa ne-inaa awaraa k'īrapite. Tachi Ak'ōrepa jōmaarāpa oopatap'edaa ak'ik'āri, pia ak'i-e pait'ee mágá pariatua jarapataarā, chīrarapa ijāadamerā āchia jara p'ani. Mágá juraadai k'āyaara parāpa jaradaipia bi: “ooit'eepi” jaradak'āri ne-inaa oodait'ee māk'aapa “oo-epi” jaradak'āri ne-inaa ooda-e pait'ee.

¹³ Māpai ĩpemaarā, parādepema aba chupiria nībak'āri, it'aa t'īipia bi. Jōdee o-īa bak'āri, Tachi Ak'ōremaa k'ariipia bi.

¹⁴ Ma awara parādepema aba k'ayaa bak'āri, jara pēidaipia bi tachi ijāapataarā ak'ipataarāmaa, āra chedamerā māk'aapa it'aa t'īdamerā iru pari. Iru ik'aawa pachedak'āri, ārapa it'aa t'īdaipia bi Jesucristopa iru jipamerā. Māimisa āradepemapa iru k'ap'ia p'uruipia bi aceitepa.

¹⁵ Mamīda it'aa t'īdak'āri, wāara ijāadaipia bi Tachi Ak'ōrepa jipai. Māga ooruta pirā, Ak'ōrepa ooit'ee ārapa iidi p'anik'a. Ma k'ayaa wēpait'ee māk'aapa k'ayaa baji pirā p'ek'au k'achia ooda k'aurepa, ma p'ek'au k'achia wēpait'ee.

¹⁶ Tachi Ak'ōrepa mágá oopari perā, k'ayaa beerāpa jaradaipia bi āchia k'achia oodap'edaa awaraa ijāapataarāmaa, māirāpa it'aa t'īdamerā āchi pari. Mágá Tachi Ak'ōrepa āra jipai. Mia mágá jara bi irua oopari perā ichi k'īrapite pia nipapataarāpa iidi p'anik'a, wāara ijāadak'āri. Māga oopari ārapa ne-inaa chaaree iidi p'ani pījida.

¹⁷ Māga ooji chonaarāweda ichi pedee jarapari Elías ome. Elías eperā paji tachik'a. Mamīda it'aa iidik'āri Tachi Ak'ōremaa irua k'oi chepinaamerā, Tachi Ak'ōrepa mágá ooji, Eliapa wāara ijāa bada perā. Año ōpee esa-uk'a k'oi che-e paji.

¹⁸ Ma t'ēepai waya it'aa iidik'āri, Tachi Ak'ōrepa k'oi chepiji māk'aapa ma eujāde ne-uudap'edaa t'onop'eda māk'aapa warip'eda, chauji.

¹⁹ Māpai ipemaarā, mia et'ewa jaradak'a chik'aripa p'anapatáati. Māgá parādepema aba k'achiade baairu pirā oo k'inia-e bairā Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bik'a, awaraarāpa iru k'aripadai, waya wāara ijāamerā māik'aapa k'achia oo amaamerā.

²⁰ K'awadaipia bi chi māgá k'ariparupa māgí eperā o k'achiadeepa uchiapiit'ee. Māgá Tachi Ak'ōrepa irua k'achia ooda jōmaweda wēpapii.
Māgapai paji.

1 SAN PEDRO

San Pedropa K'art'a Naapiara P'áda

San Pedro, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'á pëiji Cristode ijãapataarã Ásia eujãde awara-awaraa p'anapatap'edaarãmaa. Chupiria p'anapatap'edaa perã ijãadak'aa beerã juade, Pedropa ũraa bi choodamerã áchi ijãa p'anide.

Salude jarap'eda, naapiara Pedropa k'irãpapi bi sãga Tachi Ak'õrepa ãra chupiria k'awaaji mãik'aapa k'aripaji Cristode ijãadamerã. Jara bi chonaarãwedapema Ak'õre pedee jarap'ataarãpa, iru angeleerãpa paara mãga k'awa k'inia p'anajida, mamãda p'oyaada-e paji (cap. 1.1-12). Jara bi Ak'õrepa ijãapataarã mãgá o k'achiadeepa k'aripa atada perã, p'ek'au k'achia oo amaadaipia bi mãik'aapa irua oopi bik'a p'anapataadaipia bi (caps. 1.13-2.3). Jara bi Jesucristopa ãra jirit'eraji p'aareerãk'a p'anadamerã ichideerã t'ãide mãik'aapa awara p'anapataadamerã na p'ek'au eujãdepema ijãadak'aa beerã k'ãyaara (cap. 2.4-12). Jara bi áchi poro waibiarã waaweedamerã. Ichiaba jara bi Cristo miada ãra k'aripait'ee (cap. 2.13-25). ũraa bi miak'ãi p'anãrãpa k'awaadamerã sãga p'anapataadaipia bi Cristo jua ek'ari (cap. 3.1-7). Waya jara bi ijãapataarãpa naawedapema ne-inaa k'achia oopata oo amaadamerã mãik'aapa ne-inaa pia oopataadamerã, ma k'aurepa miaruta pijida (caps. 3.8-4.19). T'ẽpai ũraa awara-awaraa jara bi ijãapataarã-it'ee (cap. 5.1-11) mãik'aapa ãramaa salude pëi bi (cap. 5.12-14).

Salude pëida

¹ Mi, Pedro Jesucristopa pëida ichi ũraa jarateede. Mia na k'art'a p'á pëiru parã, Tachi Ak'õrepa jirit'eradaarãmaa Cristode ijãadamerã; chi awara-awaraa p'anapataarã k'ãra tewaraarãk'a nãgí eujãde: Ponto, Galacia, Capadocia, Ásia mãik'aapa Bitinia; mãgí eujãde.

² Tachi Ak'õrepa naaweda k'ãsia iru badak'a, parã jirit'eraji. Iru Jaurepa parã awara biji oodamerã Jesucristopa oopi bik'a mãik'aapa p'ek'au k'achia wëe p'anadamerã iru waa bat'ada k'aurepa. Mia it'aa iidi bi Tachi Ak'õrepa parã audú pia ak'i bapariimerã. Mãgá k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Cristode ijãapataarãpa it'ari ne-inaa pia iru p'anadait'ee

³ O-ã it'aa t'ãdãma Tachi Ak'õremaa. Iru Tachi Waibia Jesucristo Ak'õre. Tachi audú chupiria k'awaada perã, ichi Jaurepa tachi waya t'o pik'apiji ichideerã p'aneedamerã. Mãga ooji Jesucristo piup'eda, chok'ai p'irabaipik'ãri. Ma k'aurepata k'awa p'ani tachi jida ichiaba chok'ai p'irabaidait'ee.

⁴ Ma awara k'awa p'ani tuchia iru p'anadait'ee ne-inaa jõmweda Tachi Ak'õrepa k'ãsia iru bi teeit'ee ichideerãmaa. Mãgí ne-inaa ia iru bi it'ari parã-it'ee. Mãgí ne-inaa pi-ia bi. Jõk'aa mãik'aapa sore pak'aa, ne-inaa it'aripema perã.

⁵ Parãpa wãara Tachi Ak'õrede ijãapata perã, irua parã ak'i bapariit'ee mãgí ne-inaa unurutamaa. Iru jõmarã k'ãyaara waibiarã bairã, parã ak'ipari atuanaadamerã ichi ewari waibia ewate, na p'ek'au eujã jõk'ãri. Ma ewate irua unupit'ee jõma ichia k'ãsia iru bi ichideerã-it'ee.

Ijãapataarã o-ã p'anapata

⁶ Tachi Ak'õrepa mãga oopari perã parã-it'ee, t'ãri o-ã p'anapata. Mamãda ãrã, taarã-e nide k'ãsia p'uadaridai, nepira k'ãra t'ãdoode baaidak'ãri.

⁷ Parã nepirade baaipata k'awaadait'ee wãara Cristode ijãapata wa mãga-e. K'ãsiati nãgide. Eperãrãpa t'ipitaude nêe torrabaipata, nejarra uchiamerã. Mãga pik'a parã nepirade baaipata, audupiara Cristode ijãapataadamerã. Nêe pi-ia bi, mamãda pipiara bi Cristode ijãait'ee. Nêe jõdaipari na eujãdepema perã. Mamãda eperãpa wãara Cristode ijãak'ãri, jõ-e pait'ee. Mapa chõoti parã ijãa p'anide, nepirade baairuta pijida. Mãga ooruta pirã, Jesucristo waya chek'ãri, Tachi Ak'õrepa pia pedeeit'ee parãmaa.

⁸ Parãpa Cristo waide unuda-e p'ani mĩda, iru k'inia iru p'ani. Ma awara ãrã unuda-e p'ani mĩda, irude ijãapata. Mapa t'ãri o-ã p'anapata. Pedee wë-e jarait'ee sãga parã audupai o-ã p'ani.

⁹ Parãpa k'awa p'ani wãara ijãapata perã, Tachi Ak'õrepa parã k'aripamaa bi atuanaadamerã.

Chonaarãwedapemaarãpa k'awa k'inia p'anadap'edaa

¹⁰ Chonaarãweda Ak'õre pedee jarapataarãpa pi-ia ak'ijida Tachi Ak'õre ũraa p'ãda k'awaadait'ee sãga Tachi Ak'õrepa eperãrã k'aripait'ee atuanaadamerã, parã ome oomaa bik'a. Mãgá ak'i p'ani misa, áchia jõma pia k'awada-e paji mĩda, Tachi Ak'õrepa jarapiji ãramaa sãga irua parã ãrapemaarã k'aripait'ee baji, eperãrã jõmweda k'inia iru bairã.

¹¹ Cristo Jaurepa āramaa jarapipachi iru cheit'ee bada, chupiria n̄ibait'ee bada m̄aik'aapa k'īra wāree bait'ee bada, jōmaarā k'āyaara waibiara pak'āri. Mapa ārapa audú k'awa k'inia p'anapachida sāga m̄aik'aapa sāapai ma jōma p'asait'ee paji.

¹² Mamīda Tachi Ak'ōrepa āramaa k'awapiji m̄āgi pedee jaradak'āri irua jarapidak'a, āchi-it'ee-e paji. Ma k'āyaara parā irapemaarā-it'ee paji. M̄āgi pedee parāpa ūrijida Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepataarāpa parāmaa jarateedak'āri Cristopa ooda parā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. M̄āga jarateejida Tachi Ak'ōre Jaure it'ariipa āra ome ba cheda perā. ¡Angeleerāpa paara m̄āgi net'aa jōma k'awa k'inia p'anapata! Mamīda k'awada-e tuchia k'awa p'anik'a.

Cristode ijāapataarā k'achia wēe p'anapataadaipia bi

¹³ Maperā k'īra j̄ip'a p'anapatáati. Ichita k'īsiati Tachi Ak'ōrepa ooit'ee bide parā k'aripait'ee Cristo waya chek'āri.

¹⁴ Warrarā chok'ek'ee p'anapatak'a p'anapatáati. Ijāadai naaweda p'anapatap'edaak'a p'ananáati. Maapai Tachi Ak'ōre k'awada-e p'anadap'edaa perā, ne-inaa k'achia pariatua oopachida; p̄achia oo k'iniata.

¹⁵ Ma k'āyaara ne-inaa jōmaade k'achia wēe p'anapatáati, Tachi Ak'ōre k'achia wēe bapari perā. Iruata parā j̄iriji m̄āga p'anapataadamerā.

¹⁶ Iru ūraa p'ādade auk'a jara bi:

'K'achia wēe p'anapatáati, mi m̄āga bapari perā.'

(Lv 19.2)

Tachi Ak'ōre waaweedaipia bi

¹⁷ Tachi Ak'ōre, "Ak'ōreda" a p'ani pirā, iru waaweedaipia bi na p'ek'au eujāde p'ani misa k'īra tewaraarāk'a. Iru waaweedaipia bi irua jōmaarāpa ne-inaa oopata auk'a ak'ipari perā jarait'ee pia wa k'achia.

¹⁸ Pariatua parāpa ne-inaa k'achia oo w̄apachida p̄achi chonaarāpa oo p'anadap'edaak'a. Pia k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa parā k'aripa-e paji ma naaweda o k'achiade wādadeepa, apidaapa irumaa p'aadap'edaa perā ne-inaa jōparipa, n̄ek'a maa-e pirā p'arat'ak'a.

¹⁹ Ma k'āyaara Tachi Ak'ōrepa parā ma o k'achiadeepa k'aripa ataji Cristo waa bat'ada k'aurepa. Ma waa pipiara baji ne-inaa awaraa k'āyaara, oveja chak'e waak'a bada perā. Chonaarāweda eperāarāpa oveja chak'e maarepida t'uda anida wēe ateedak'āri peepidait'ee m̄aik'aapa paadait'ee Tachi Ak'ōre-it'ee, irua āra pia ak'ipachi. M̄āga bi Cristo waa ome. Iru maarepida k'achia wēe baji. Mapa iru waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'ōrepa irude ijāapataarā pia ak'ipari.

²⁰ Na eujā ooi naaweda Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru baji Cristopa ichi waa bat'amerā eperāarā k'aripait'ee. Mamīda irapaita, na p'ek'au eujā jōi naaweda, irua Cristo p̄iji parā irapemaarā k'aripade.

²¹ Ma awara Cristo chok'ai p'irabapiji m̄aik'aapa it'aa ateeji ichi k'īra wāree eujādee. Mapa Cristo k'aurepa parāpa Tachi Ak'ōrede wāara ijāapata m̄aik'aapa k'awapata jai-idaadak'āri, irua parā ichiaba chok'ai p'irabapiit'ee.

Chik'inia p'anapataadaipia bi

²² Parāpa ūridap'eda Tachi Ak'ōrepa wāarata jara p̄ida Cristode, t'āripa ijāajida m̄aik'aapa Ak'ōrepa parā p'ek'au k'achia w̄epajiji. Mapa irā wāara p̄achi ipemaarā Cristo k'aurepa k'inia iru p'anadai. Mapa j̄ip'a p̄achi t'āripa chik'inia p'anapatáati.

²³ M̄āga p'anadaipia bi Tachi Ak'ōre Jaurepa parā waya t'o pik'apida perā ichideerā p'aneedamerā. M̄āga padaida-e paji p̄achi ak'ōreerā k'aurepa, ewaa t'odak'a. M̄āgee ak'ōreerā piupata. Mamīda Tachi Ak'ōre ichita chok'ai bapari. Iruata parā ichideerā papiji ichi pedee k'aurepa. M̄āgi pedee jōk'aa. Ichita bapari Tachi Ak'ōrek'a. Mapa parā jida ichita p'anapataadait'ee.

²⁴ Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Eperāarā jōmaweda p'ūjarak'a p'ani. P'ūjara bap'eda, taarā-ee p̄idaipari. Ichiaba p'ūjara p'on'o t'onop'eda, pi-ia unupata m̄ida, piu baapari eujāde.

²⁵ Mamīda m̄āga-e Tachi Ak'ōre pedee ome. M̄āgi ichita bapari.'

(Is 40.6-8)

Parāpa m̄āgi pedee ūrijida Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepataarāpa parāmaa jarateedak'āri Cristopa ooda parā k'aripait'ee atuanaadamerā. M̄āgi pedee pia k'aurepata parā jida ichita p'anapataadait'ee.

2

Tachi Ak'ōre Ūraa audú k'awaa k'inia p'anadaipia bi

¹ Maperā oo am̄āti ne-inaa k'achia k'īra t'ādoo. Seewanáati m̄aik'aapa seewata ne-inaa oonáati. Awaraarā k'īra unuamaa iru p'ananáati ārapa net'aa iru p'ani k'aurepa. Pedee k'achia apida chīara āpite jaranáati.

² Ma k'āyara, ara warra ewaa t'oda juto k'inia bik'a, k'awaa k'inia p'anapatāati Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida. Māgá oo wādait'ee irua oopi bik'a it'aa wārutamaa.

³ Írá k'awa p'ani Tachi Waibia t'āri pia bapari.

Jesucristo ijāapataarā poro waibia

⁴ Mapa óoti irua k'inia bik'a. Irua tachi k'aripapari ichita chok'ai p'anapataadamerā. Eperāarāpa iru yīaraa iru p'anapachida te oopataarāpa māu orp'e-ee yīaraa iru p'anapatak'a, māu basa-it'ee jirit'eradak'āri. Mamīda Tachi Ak'ōre k'īrapite iru chi māu pipiara pik'a bi, Tachi Ak'ōrepa iru jirit'erada perā.

⁵ Parā jida ma ichita bapari tedepema māuk'api p'ani ichita p'anapataadait'ee perā. Mapa oopiti Tachi Ak'ōremaa irua k'inia bik'a. Māga oodak'āri, parāpa mimia oodait'ee p'aareerāpa oopatak'a ne-animalaarā peedap'eda, paadak'āri Tachi Ak'ōre-it'ee. Mamīda ma k'āyara ne-inaa pipiara oodait'ee, Cristo k'ap'ia pari ne-inaa oodait'ee perā ichi Jaurepa oopi bik'a.

⁶ Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa māga jaraji ichi Ūraa p'ādade:

'Mia aba pi-ia bita jirit'eraji biit'ee michi it'aripema Sión p'uurude, parāpa irude ijāadamerā. Irude ijāapataarā k'īra nejasia p'anada-e pait'ee ma p'uurude panadak'āri, ichideerā perā.' (Is 28.16)

⁷ Wāara parā ijāapataarā-it'ee iru jōmaarā k'āyara pipiara bi. Mamīda māga-e ijāadak'aa beerā-it'ee. Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Te oopataarāpa māu k'iniada-e padap'edaa pipiara padachi.' (Sal 118.22)

⁸ Ichiaba awara āi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Ara eperā māumaa t'ūtuparik'a, māga pik'a eperāarā chok'ara t'ūti pik'adait'ee ma māu pipiara papida k'aurepa.' (Is 8.14)

Māgí māu Jesucristo. Wāara ijāadak'aa beerā t'ūti pik'apata, Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida Cristo k'ap'ia pari ijāadaamaa p'anadap'eda, atuadait'ee perā Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru badak'a.

⁹ Mamīda Ak'ōrepa parāta jirit'eraji ichideerā p'anadamerā. Ichiaba jōmaarā reypa parā awara bijii mimia oodamerā ichi pari, p'aareerāpa Ak'ōre mimia oopatak'a. Ak'ōrepa k'inia bi parā ichi p'uuru pidaarā p'anadamerā ichik'a, k'achia wēe. Ichideerā papiji parāpa jōmaarāmaa jaradamerā irua ooda eperāarā k'aripait'ee. Iruata parā jiriji uchiadamerā ijāadak'aa beerā p'āriu pik'a p'anideepa t'ūdait'ee idaa pik'a pi-ia bidee iru ome.

¹⁰ Naaweda parā Tachi Ak'ōre p'uuru pidaarā-e paji. Mamīda írá iru p'uuru pidaarā. Naaweda Tachi Ak'ōrepa parā chupiria k'awa-e paji, ijāadak'aa p'anadap'edaa perā. Mamīda írá parā chupiria k'awaa bi, ichideerā perā.

Oopatāati Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a

¹¹ Mapa ipemaarā k'iniarā, mia enenee nībi oonaadamerā pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi k'inia bik'a. Māgipa chōo pik'apari tachi t'āri ome. Parā k'īra tewaraarāk'a p'anapata ijāadak'aa beerā t'āide. Mapa oodaik'araa bi āchia oopatak'a.

¹² Ma k'āyara āchi t'āide k'īra jīp'a p'anadaipia bi. Māgá p'anmaruta pirā, āchia "k'achia beerāda" aruta pijida parā āpīte, unudait'ee parāpa ne-inaa pia oo p'ani māik'aapa Tachi Ak'ōre cheru ewate jaradait'ee iruata parāmaa māga oopiji.

¹³ Na p'ek'au eujāde p'ani misa, óoti eperāarā poroorāpa jara p'anik'a, apidaapa Tachi Waibia āpīte k'achia pedenaadamerā parā k'aurepa. Māga oodaipia bi César ome, iru waibiara bairā apemaarā poro waibiarā k'āyara.

¹⁴ Ichiaba māga oodaipia bi iru ek'ari p'anīrā ome. Irua āra pēipari k'achia beerā atadamerā māik'aapa miapidamerā; jōdee t'āri pia p'anīrāmaa pia pedeedamerā.

¹⁵ Tachi Ak'ōrepa k'inia bi parāpa ne-inaa pia aupai oodamerā. Māga ooruta pirā, chi k'īsia k'awa-ee p'anīrāpa parā āpīte pariatua pedeeda-e pai. K'īup'ee p'anadait'ee.

¹⁶ Parā esclavoorā-e. Mapa p'anapatāati esclavo-eerāk'a. Mamīda māimisa k'īsianāati oodait'ee pāchia oo k'iniata, ne-inaa k'achia oorutamaa. Ma k'āyara p'anapatāati Tachi Ak'ōre esclavoorāk'a, oomaa irua oopi bik'a.

¹⁷ T'āri pia p'anapatāati jōmaarā ome. K'inia iru p'anapatāati pāchi ipemaarā Cristo k'aurepa. Tachi Ak'ōre waawepatāati māik'aapa César waawepatāati, eperāarāpa āchi poro waibiarā waawepatak'a.

P'anadaipia bi Cristo mimiapataarāk'a

(Ef 6.5-9; Col 3.22-25; Tit 2.9-10)

¹⁸ Teeda mimiapataarā, pāchi poro waibiarā waawepatāati māik'aapa oopatāati ārapa jara p'anik'a. Māga oodaipia bi āra t'āri pia p'ani pirā, maa-e pirā t'āri k'achia p'ani pijida.

¹⁹ Ārapa parā miapidai, ne-inaa k'achia ooda-e p'ani mīda. Mamīda k'īrau-ee chooruta pirā oo k'inia p'anadairā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a, irua parā pia ak'it'ee.

²⁰ Jōdee māgá ak'i-e pait'ee parāpa ne-inaa k'achia oodap'eda, k'īrau-ee chooruta pirā miapidak'āri ma k'achia oodap'edaa k'aurepa. Mamīda parā k'īrau-ee chooruta pirā miapidak'āri ne-inaa pia oodap'edaa perā, māgara Tachi Ak'ōrepa parā pia ak'iit'ee.

²¹ Ma-it'ee Tachi Ak'ōrepa parā jiriji, Cristo jāk'a p'anapataadamerā. Iru miaji parā k'aripait'ee. K'inia bi parāpa awaraarā auk'a k'aripadamerā, miaruta pijida māga oo p'ani k'aurepa. Tachi Ak'ōre pedee jararapi irude nāga jaraji:

²² 'Irua p'ek'au k'achia ook'aa paji. Seewa apidaamaa jarak'aa paji.' (Is 53.9)

²³ Cristomaa ik'achia jaradak'āri, māgá p'anauk'aa paji. Miapidak'āri, maarepida jarak'aa paji k'achia ooit'ee iru imiateedap'edaarāmaa. Ma k'āyaara ma nepira ichiak'au biji Tachi Ak'ōrepa oomerā ichia oo k'iniata. K'awaji Tachi Ak'ōrepapai ak'ii eperāarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia.

²⁴ Kurusode bak'āri, Cristopa ichi itu tachia p'ek'au k'achia oopata iru baji ichi k'ap'iade. Māgá piuji tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, tachi uchiadaidamerā p'ek'au k'achia jua ek'ariipa māik'aapa k'achia wēe p'anapataadamerā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a. Ma p'ek'au k'achia oopatap'edaa perā, parā k'ayaa pik'a p'anapachida. Mamīda Cristo miapida k'aurepa parā pari, jipa pik'a p'aneejida. Maperāpi irā parā ichita p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre ome.

²⁵ Parāpa ijāadai naaweda, p'anapachida oveja o atua bik'a, Tachi Ak'ōre k'awada-ee p'anadap'edaa perā. Mamīda irā, ma oveja āpītee cheruk'a ichi ak'ipari waya unu atarumaa, māga pik'a parā o k'achiade wādap'edaadeepa āpītee chejida unu atarutamaa pāchi ak'ipari, Cristo ome. Iruata parā t'āri ak'ipari.

3

Ūraa miak'āi p'anūrā-it'ee
(Ef 5.22-23; Col 3.18-19)

¹ Mia parā wēraarā miak'āi beerā ūraait'ee oodamerā pāchi imik'īraarāpa jara p'anik'a. Māga ooruta pirā, chi imik'īraarā ijāad'aa p'anūrāpa Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida ijāadai parā k'aurepa. Cristopa ooda āchimaajarada-e p'ani mīda, āchia irude ijāadai,

² unudak'āri parāpa Tachi Ak'ōre waaweepata māik'aapa ne-inaa k'achia oodaamaa p'anapata.

³ Parā wēraarā Cristode ijāapataarāpa jiridaik'araa bi k'īra wāree p'anadait'ee īripai, pāchi poro pi-ia bida p'anipa maa-e pirā ne-inaa nēedee ooda jī p'anipa maa-e pirā p'aru pi-ia jī p'anipa.

⁴ Ma k'āyaara jiridaipia bi t'āride k'īra wāree p'anadait'ee, awaraarāpa māgee k'īra p'oyaa unuda-e p'ani mīda. Tachi Ak'ōre-it'ee piara bi t'āri pia māik'aapa k'āiwee p'anapataadamerā, ne-inaa īripai oopata k'āyaara. Māgee ne-inaa jōpata, mamīda ne-inaa t'āride ichita bapari.

⁵ Māgá p'anapachida chonaarāwedapema wēraarā, Tachi Ak'ōrede ijāapatap'edaa. T'āride k'īra wāree p'anapachida ijāapatap'edaa perā Tachi Ak'ōrepa āchi k'aripait'ee māik'aapa oopatap'edaa perā āchi imik'īraarāpa jaradap'edaak'a.

⁶ Māga paji Abraham wēra Sara. Ichia oopachi Abrahampa jaradak'a māik'aapa irumaa: "michi poro waibida" apachi. Parā Sara k'aurāk'a p'ani, iruk'a ne-inaa pia ooruta pirā māik'aapa ne-inaa apidaamaa p'erapida-e p'ani pirā.

⁷ Ichiba ūraait'ee parā imik'īraarā Cristode ijāapataarā k'īsia k'awaa p'anadamerā p'anapataadait'ee pāchi wēraarā ome. Āra k'aripapataāti juatau mak'iara wēe p'anadairā imik'īraarāk'a. Ma awara āra pia ak'ipataāti, auk'a Cristode ijāapata perā māik'aapa it'aa wādait'ee perā Tachi Ak'ōrepa k'aripap'eda. Āra māgá pia ak'idaipia bi Tachi Ak'ōrepa parāpa it'aa iidipata p'anaumerā.

Sāga p'anapataadaipia bi awaraarā ome

⁸ Ma awara parā jōmaarāmaa ūraait'ee auk'a k'īsia p'anapataadamerā oodait'ee Cristopa oopi bik'a. T'āri auk'a p'anapataāti māik'aapa chik'inia p'anapataāti ipemaarā perā Cristo k'aurepa. Awaraarā chupiria k'awaa p'anapataāti māik'aapa audua-ee p'anapataāti.

⁹ Awaraarāpa parāmaa ne-inaa k'achia oodak'āri, auk'a oonāati. Parāmaa ik'achia jaradak'āri, auk'a jaranāati. Ma k'āyaara āchimaajarada-e p'ani māik'aapa it'aa iiditi Tachi Ak'ōrepa āchi k'aripamerā. Ma-it'ee Tachi Ak'ōrepa parā jiriji, parā jida k'aripa k'inia bada perā.

¹⁰ Iru ūraa p'ādade jara bi:

'Eperā t'āri o-īa taarā ba k'inia bi pirā na p'ek'au eujāde, awaraarā āpīte pedee k'achia jara amaaiipia bi māik'aapa seewa amaaiipia bi.

¹¹ Ne-inaa k'achia k'īra t'ādo o amaaiipia bi māik'aapa ne-inaa pia oopia bi. Jiriipia bi k'āiwee bapariit'ee jōmaarā ome.

¹² Ma jōma oopipia bi Tachi Waibiapa ak'i bapari perā ne-inaa pia oopataarā māik'aapa ūripari perā ārapa it'aa iidipata. Mamīda māga oo-e ne-inaa k'achia oopataarā ome. Māirā k'aripa-epi.' (Sal 34.12-16)

¹³ Parāpa jiriruta pirā oodait'ee ne-inaa pia aupai, ʔk'airāpa parāmaa k'achia oodaima?

¹⁴ Mamīda awaraarāpa parā miapiruta pijida ne-inaa pia oo p'ani k'aurepa, o-ia p'anadaipia bi. Ma miapida k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parā pia ak'iit'ee. Mapa p'erapinaati parā jiripataarāmaa māik'aapa k'ʔsia jōnanāati āchi k'aurepa.

¹⁵ Ma k'āyaara k'irāpāti Tachi Waibia Cristo bapari pāchi t'ārīde māik'aapa irumaa it'aa t'īti. Apidaapa parāmaa iidiruta pirā sāap'eda Cristode ijāapata, ichita p'anāuti.

¹⁶ Mamīda māga ōoti t'āri pia, audua-ee, Tachi Ak'ōre waawepata perā. Ne-inaa pia aupaita oopataāti. Māga ooruta pirā, k'ʔsia p'ua p'anada-e pait'ee. Ma awara parā imiateepataarāpa parā āpīte pedee k'achia jaradak'āri, awaraarāpa āchi k'īra nejasiap-idait'ee, parā wāara p'anapata perā Cristopa oopi bik'a.

¹⁷ Piara bi miadait'ee ne-inaa pia ooda k'aurepa, māga k'inia bi pirā Tachi Ak'ōrepa, miadai k'āyaara ne-inaa k'achia ooda k'aurepa.

¹⁸ Ichiaba Cristo miaji piuk'āri tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee. Iru p'ek'au k'achia wēe baji mīda, piuda aba piuji p'ek'au k'achia oopataarā pari, māgā tachi ijāapataarā t'ūdamerā Tachi Ak'ōre ode iru ome. Eperāarāpa iru peejida. Mamīda aramata Tachi Ak'ōre Jaure waya araa paji iru jaure ome.

¹⁹ Māpai iru wāji angeleerā, chi k'achia oodap'edaarā, jīa paraa bimaa. Jaraji māirāmaa irua āchi p'oyaada piuk'āri eperāarā k'aripait'ee atuanaadamerā.

²⁰ Māga jaraji māirāpa oodak'aa p'anadap'edaa perā Ak'ōrepa oopi bik'a, chonaarāweda Noé na p'ek'au eujāde bak'āri. Māirā k'aurepa Tachi Ak'ōrepa na eujādepemaarā k'achia beerā audū miapi k'inia baji. Mamīda chooji Noépa barco choma oorū misa, aide bataut'ee ichi ēreerā ome. Āra ochopai p'anajida. Mamīda ma barcode bataudap'edaa perā, Tachi Ak'ōrepa āra k'aripaji k'iniinaadamerā awaraarā ome. Jaradai ma pania pēidapa k'achia beerā jōpiit'ee, Tachi Ak'ōrepa Noé ichideerā ome k'aripaji chok'ai uchiadamerā.

²¹ Tachi Ak'ōrepa āra k'aripadak'a chok'ai uchiadamerā ma pania k'aurepa, māga pik'a irā pania k'aurepa Ak'ōrepa parā jida k'aripapari ichita chok'ai p'anapataadamerā iru ome. Māga oopari parā poro choopidak'āri paniapa. Māga oodak'āri, iripai ooda-e, ma paniapa jaik'oo pāchi k'ap'iade siimerā māik'aapa wēpapimerā. Ma k'āyaara poro choopipata ak'ipidait'ee Jesucristo chok'ai p'irabaida k'aurepa t'āripa irude ijāa p'ani māik'aapa iidi p'ani Tachi Ak'ōrepa pāchia p'ek'au k'achia oopata wēpapimerā.

²² Cristo chok'ai p'irabaik'āri, wāji it'aa su-ak'i bapariit'ee Tachi Ak'ōre juaraare. Mama bide jōma na p'ek'au eujādepema-eerā iru jua ek'ari p'anadait'ee; angeleerā māik'aapa Netuara Poro Waibia eere p'anirā paara.

4

Ne-inaa oodaipia bi Cristopa oopi bik'a

¹ Parāpa k'awa p'anadairā Cristo miada māgā iru k'ap'iade, sōcharra p'anapatāati māik'aapa auk'a k'ʔsia p'anapatāati iruk'a. Miadak'āri, p'ek'au k'achia oonāati.

² Oodai k'āyaara pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a, ōoti Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a parā piurutamaa.

³ Cristode ijāadai naaweda parāpa audupai oopachida ijāadak'aa beerāpa nāgee ne-inaa k'achia ooi awaa p'anapatak'a: pariatua p'ek'au ooyaa; ne-inaa k'achia ooyaa; it'ua toyaa; wēraarā pariatua jiriyaa māirā ome k'achia oodait'ee; k'īra nejasia wēe it'aa t'īi awaa ne-inaa juapa oodamaa; māgee ne-inaa k'achia.

⁴ Irā māgee ijāadak'aa beerāpa k'awada-e p'ani k'āata k'ʔsiadai, parā waa wādak'aa perā āchi ome māgee ne-inaa k'achia oode. Maperāpi pedee k'achia jarapata parā āpīte.

⁵ Mamīda ewari cherude Tachi Ak'ōrepa iidik'āri āchia ne-inaa jōmaweda oopatap'edaa pari, ichita p'anaudait'ee. Ma ewate iruata ak'iit'ee jōmaarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia; chok'ai p'anirāpa oopata māik'aapa piudap'edaarāpa oopatap'edaa paara.

⁶ Ma piudap'edaarā chok'ai p'anadak'āri, miapachida k'ap'iade māik'aapa piujida k'ap'iade eperāarā jōmaarāk'a. Mamīda ijāadap'edaarāpa Tachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida Cristode ichita chok'ai p'anapataadait'ee iruk'a, ma ijāadap'edaa k'aurepa āra jaure araa padaida perā iru Jaure ome. Ma-it'eepi Tachi Ak'ōrepa jara pēiji Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee.

⁷ Taarā-e na p'ek'au eujā jōit'ee. Mapa it'aa t'īi k'awaadait'ee Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a, k'īra jīp'a p'anapatāati māik'aapa k'ʔsia k'awaa p'anapatāati.

⁸ Ma awara nāga óoti awaraa ne-inaa jōmaweda oodai naaweda. T'āripa chik'inia p'anapatáati, mágá p'anadak'āri, maarepida k'irāpada-e pait'ee perā awaraarāpa parāmaa ne-inaa k'achia oopata māik'aapa jarapata.

⁹ Awaraa ijāapataarā p'asianadak'āri parāmaa, t'āri pia auteebáiti, maarepida k'achia pedeeda-ee.

¹⁰ Tachi Ak'ōre Jaurepa ne-inaa awara-awaraa oopipari parā chaachaa, mágá awaraarā k'aripadamerā. Mapa mágí ne-inaa pia oopatáati irua oopi bik'a.

¹¹ Tachi Ak'ōre Ūraa jarateeparipa jarateepia bi Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a. Ichiaba ne-inaa ooparipa awaraarā k'aripait'ee, mágá oopipia bi Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Ne-inaa jōmaade mágá ooruta pirā, ak'ipidait'ee Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bi, Jesucristo k'ap'ia pari ne-inaa pia oopipari perā parāmaa. ¡Iru ichita Tachi Waibia pait'ee! ¡Amén!

Cristode ijāapataarā miadak'āri

¹² Ipemaarā k'inia, p'eranáati awaraarāpa parā jiridak'āri miapidait'ee. Mágá chupiria p'anadak'āri, parāpa k'awaa atadai wāara Cristode ijāa p'ani wa mak'iaara ijāada-e p'ani. K'isianáati parā miadaik'araa bi ichideerā perā.

¹³ Ma k'āyaara o-ia p'anáti parā miapidak'āri Cristo miapidap'edaak'a, ne-inaa pia oo p'ani k'aurepa. O-ia p'anadai mágá miaruta misa na eujāde, k'awa p'anadairā na ewari wāara t'āri o-ia p'anadait'ee Cristo chek'āri ichi k'ira wāree unupide jōmaarāmaa.

¹⁴ Ichiaba o-ia p'anáti ik'achia jaradak'āri parāmaa Cristode ijāapata perā. Mágá p'anadai k'awa p'anadairā Tachi Ak'ōre Jaure, chi jaure pipiara bi, parā ome bapari perā.

¹⁵ Awaraarāpa parā miapidait'ee. Mamīda k'irak'aupai miapidai parā t'āidepema nāgee ne-inaa k'achia ooda pari: chíara peeda perā; chíara net'aa chiada perā maa-e pirā awaraa ne-inaa k'achia ooda perā chíaramaa; maa-e pirā pedee-idaa bapari perā; ne-inaa māgee pari.

¹⁶ Jōdee parā t'āidepema ijāapari miapiruta pirā Cristode ijāapari perā, k'ira nejasia baik'araa bi. Ma k'āyaara Tachi Ak'ōremaa gracias jarapia bi, parā 'Cristodeerā' apata perā.

¹⁷ Taarā-e Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepemaarāpa oopata ak'it'ee māik'aapa jarait'ee pia wa k'achia. Apemaarā k'āyaara ichideerā naapiara mágá ak'it'ee māik'aapa miapiit'ee chi ne-inaa k'achia oo p'anirā, mágí k'achia oo amaadamerā. Irua tachi ome mágá ooru pirā, audupiara irua jara pēida ūridaamaa p'anirā uchiada-e pait'ee iru juadeepa.

¹⁸ 'Tachi Ak'ōre k'irapite k'achia wēe p'anirā it'aa wāda naaweda, Cristo k'aurepa miruta pirā Ak'ōre juade, audupiara miadait'ee p'ek'au k'achia ooyaa p'anirā, irude ijāadak'aa perā. Māgiirā atuadait'ee.' (Pr 11.31)

¹⁹ Maperā parā miadak'āri Tachi Ak'ōrepa mágá k'inia bairā, audupiara irude ijāadaipia bi māik'aapa ichita ne-inaa pia oodaipia bi. Mágá oodaipia bi k'awa p'anadairā iru, tachi oodapa oopari ichia jara bik'a. Tachi ak'i bapariit'ee ichimaa wāruta misa.

5

Ūraa Cristode ijāapataarā-it'ee

¹ Irā mia ūraait'ee parā t'āidepema ijāapataarā chonaarā. Parā chonaarā jīak'a mia pida ijāapataarā ak'ipari. Michi taupa unuji Cristo miada tachi k'aripait'ee māik'aapa michi it'aipa mágá jarapari eperāarāmaa. Cristo waya chek'āri, mimaa ichiaba Tachi Ak'ōrepa ichi k'ira wāree unupiiit'ee.

² Mapa ak'i p'anapatáati ijāapataarā parā jua ek'ari p'ani. Āra ak'i p'anadaipia bi oveja ak'iparipa ichi ovejaarā ak'iparik'a. Mágá oodaik'araa bi apidaapa mágá oopi p'anadairā parāmaa. Āra ak'i p'anadaipia bi, t'āripa oo k'inia p'anadairā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Ichiaba ma mimia oodaik'araa bi p'arat'a atadait'ee. Ma k'āyaara óoti awaraarā k'aripa k'inia p'anadairā.

³ Parā jua ek'ari p'anirā chipariirāk'a p'ananáati. Ma k'āyaara t'āri pia p'anapatáati āra ome, āra parā jīak'a p'ana k'inia p'aneedamerā.

⁴ Mágá p'anaruta pirā, tachi ak'ipari waibiara bīpa ichi waya unupik'āri jōmaarāmaa, parāpata atadait'ee iru k'ira wāree māik'aapa ichita p'anapataadait'ee iru ome. Mágí pipiara bi na p'ek'au eujādepema poro jira atai k'āyaara, Cristo k'ira wāree jōk'aa perā.

⁵ Chonaarāmaa ūradak'a ichiaba parā t'āidepema k'utrāarāmaa ūraait'ee. Oopatáati chonaarāpa jara p'anik'a. Parā ijāapataarā t'āidepema apida audua baik'araa bi, Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bairā:

'Tachi Ak'ōrepa k'aripa-e audua p'anapataarā, mamīda t'āri pia k'aripapari audua-ee beerā.' (Pr 3.34)

⁶ Maperāpi audua-ee p'anapatáati Tachi Ak'ōre jua ek'ari, irua k'inia bi ewaride irua parā awaraarā k'āyaara waibiara papimerā.

7 Parã k'İsia jōnadak'āri, ma k'İsia jōmaweda jarāti Tachi Ak'ōremaa, irua parã pia ak'i bapari perã.

⁸ K'İra jİp'a p'anapataati mäik'aapa tauk'a nipapataati, Netuara Poro Waibiapa parã k'İra unuamaa iru bapari perã. Ichia eperãarã jiri nipapari Cristode ijãa amaapiit'ee, león bia nipaparik'a ne-inaa jiri nipak'āri k'oit'ee.

⁹ Ichia parã mǎgá jiri chek'āri, chóoti Cristode ijãa p'anide mäik'aapa oonáati mǎgİpa oopi k'inia bik'a. K'irãpāti ichia auk'a jiripari parã İpemaarã Cristo k'aurepa miapİit'ee, na p'ek'au eujãde para bee chaa.

¹⁰ Mamİda taarã-e, parã miadap'eda, Tachi Ak'ōrepa k'aripait'ee ichia k'inia bik'a p'anapataadamerã mäik'aapa pipiara choodamerã pǎchia Cristode ijãa p'anide. Tachi Ak'ōrepa mǎgá parã k'aripait'ee tachi k'inia iru bapari perã mäik'aapa tachi jirİda perã, Jesucristo k'aurepa ichita p'anapataadamerã iru eujã k'İra wãreede.

¹¹ ¡Tachi Ak'ōre ichita jōmaarã k'āyaara waibiara bait'ee! ¡Amén!

Salude pēida

¹² Tachi İpema Cristo k'aurepa, Silvano, nama bi mi ome. Mia k'awa bi irua pia oopari Cristopa oopi bik'a. Mapa mia na k'art'a k'ak'at'ua p'āpİji irumaa. P'āpİji parãpa k'awaadamerã mia et'ewa jaradak'a Tachi Ak'ōrepa parã k'inia iru bapari mäik'aapa wãara parã k'aripait'ee. Mapa mia ũraait'ee parã choodamerã Cristode ijãa p'anide, maarepida ijãa amaada-ee.

¹³ Nama Babilónia p'uurude Tachi Ak'ōrepa ichiaba eperãarã jirİt'eraji Cristode ijãadamerã, parã ome oodak'a. Mǎirãpa parãmaa salude pēiruta. Ichiaba salude pēiru Marcopa. Iru mi warrak'a bi, mi ome nipapari perã Cristopa ooda jarateede.

¹⁴ Chik'inia saludaa para bāti.

Mia it'aa İidi bi parã Cristodeerã jōmaarã pari, k'āiwee p'anapataadamerã.

Mǎgapai paji.

2 SAN PEDRO

San Pedropa K'art'a T'ëepema P'äda

San Pedro, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'äji pëiit'ee jômaweda Cristode ijâapataarâmaa. Ūraa k'inia baji seewa jarateepataarâpa jarateepata ūrinaadamerâ.

Salude jarap'eda, naapiara Pedropa jara bi sâga Cristode ijâapataarâpa waapiara oopataadai irua oopi bik'a (cap. 1.1-15) mäik'aapa k'irâpapi bi ichia Cristo unuda k'ira awaradaik'ari. Ichiaba jara bi k'irâpadamerâ chonaarâwedapema Ak'öre pedee jarapataarâpa jaradap'edaa ichita uchiapari, Ak'öre Jaurepa jarapida perâ (cap. 1.16-21). Jara bi Tachi Ak'örepa pia-ee ak'ipari seewa jarapataarâ, ichide ijâapataarâ k'urapata perâ (cap. 2). Jara bi sâga pait'ee Cristo cheru ewate; na p'ek'au eujâ jô chek'ari. Ūraa bi audupiyara oopataadamerâ Cristopa oopi bik'a mäik'aapa apidaamaa k'urapinaadamerâ (cap. 3).

Salude pëida

¹ Mi, Simón Pedropa oopari Jesucristopa oopi bik'a. Irua mi pëiji ichi ūraa jarateede.

Mapa na k'art'a p'äru parâ Cristode ijâapataarâ, tai jïak'a ijâa p'anirâmaa. Jesucristo Tachi Ak'öre. Irua tachi o k'achiadeepa k'aripa atapari. Audú t'äri pia bapari perâ, tachi auk'a k'aripaji irude ijâapataadamerâ.

² Mia it'aa iidi bi Tachi Ak'örepa parâ audú pia ak'i bapariimerâ. Mägá k'äiwee p'anapataadait'ee iru mäik'aapa Tachi Waibia Jesús ome k'awa wädade.

P'anapatáati Tachi Ak'örepa k'inia bik'a

³ Tachi Ak'öre jömaarâ k'äyaara waibiara bairâ, tachimaa teepari ne-inaa jöma falta p'ani p'anapataadamerâ irua k'inia bik'a. Mägá p'anapataadait'ee iru wâara k'awaadak'ari. Iruata tachi jiriji k'awapiit'ee ichi k'ira wâree mäik'aapa t'äri pia, mägá p'anapataadamerâ ichik'a.

⁴ Iru mägá bapari perâ, tachimaa jaraji jômaweda ne-inaa pi-ia ichia ooit'ee tachi k'aripait'ee. Mägá jaraji parâpa ma jarada ijâa p'anipa iruk'a padaidamerâ mäik'aapa uchiadamerâ na p'ek'au eujâdepema ijâadak'aa beerâpa ne-inaa k'achia oopata jua ek'ariipa. Ächia p'ek'au k'achia k'ira t'ädo oopata, ächia oo k'iniata oopata perâ.

⁵ Tachi Ak'örepa ma jöma ooda perâ parâ k'aripait'ee, jiripatáati Cristode wâara ijâapataadait'ee. Ma awara jiripatáati t'äri pia, k'isia k'achia wêe p'anapataadait'ee. Ma awara jiripatáati k'isia k'awaa p'anapataadait'ee.

⁶ Ma awara jiripatáati oo amaadait'ee tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopi bik'a. Ma awara jiripatáati choodait'ee pächi ijâa p'anide, nepirade baairuta pijida. Ma awara jiripatáati Tachi Ak'öre k'inia iru p'anapataadait'ee.

⁷ Ma awara jiripatáati chik'inia p'anapataadait'ee pächi ipemaarâ Cristo k'aurepa ome. Ma awara jiripatáati eperâarâ jômaweda k'inia iru p'anapataadait'ee Tachi Ak'örepa ächi k'inia iru baparik'a.

⁸ Parâpa ichita waapiara jiriruta pirâ mägá p'anapataadait'ee, Tachi Waibia Jesucristo wâara k'awa wädait'ee mäik'aapa p'anapataadait'ee irua k'inia bik'a. Oodait'ee irua oopi bik'a.

⁹ Mamîda chi jiri-e bîpa mägá bapariit'ee k'isia k'awa-ee bi. Eperâ tau t'awaa pik'a bi, k'ait'apai unupari perâ. Mägápa na p'ek'au eujâdepema net'aa audupiyara k'awa k'inia bi, Cristo k'awai k'äyaara. K'irâpa k'inia-e ichia naawedapema p'ek'au k'achia ooda Tachi Ak'örepa wëpapiji.

¹⁰ Maperâ michi ipemaarâ, jîp'a jiripatáati p'anapataadait'ee mia et'ewa jaradak'a. Mägá ooruta pirâ, ak'ipidait'ee Tachi Ak'örepa parâ jirip'eda, wâara jirit'eraji ichideerâ papiit'ee. Ma awara mägá ooruta pirâ, k'achiade baaida-e pait'ee.

¹¹ Ma k'äyaara ewari cherude Tachi Ak'örepa parâ o-ia auteebaiit'ee mäik'aapa wäpiit'ee Tachi Waibia, Tachi O K'achiadeepa K'aripa Atapari Jesucristo truadee. Mägí trua jök'aa Tachi K'aripapari mama bapari perâ.

¹² Ma jöma jara aupada mia parâmaa ip'ii k'irâpapiit'ee, mägí ūraa k'awa p'ani mîda mäik'aapa ijâa p'ani mîda jöma Tachi Ak'örepa wâarata jara pëida parâmaa.

¹³ Wâara, mia k'inia bi parâpa mägí ūraa k'irâpadamerâ, mi-it'ee Tachi Ak'örepa mägá k'inia bairâ. Mia mägá ooit'ee chok'ai bi misa,

¹⁴ Tachi Waibia Jesucristopa mimaa k'awapida perâ taarâ-e mi na k'ap'iadeepa uchiiat'ee piuk'ari.

¹⁵ Mamîda jirit'ee parâpa mi ūraa ichita k'irâpa p'anapataadamerâ, mi piuda t'ëepai.

Cristo k'ira awaradaida unudap'edaarâ

¹⁶ Taipa parāmaa jarateejida Tachi Waibia Jesucristopa ooda māik'aapa iru waya cheit'ee. Maapai jarateeda-e paji eperāarāpa oopatak'a, āchi k'Īsiadeepa nepiridak'āri awaraarā k'ūradait'ee. Ma k'āyaara tachi taupa taipa iru k'Īra wāree unujida.

¹⁷ Māga unujida Tachi Ak'ōrepa taimaa ak'ipik'āri irua Cristo pia ak'ipari. Māga ooji iru k'Īra wāree eujādeepa pedeeek'āri:

'Nāgita mi Warra k'inia, mtau jirit'erada. Irua mi t'āri o-īapipari.' (Mt 17.5; Mr 9.7; Lc 9.35)

¹⁸ K'īriipa taipa māgi otau it'ariipa pedeeda ūrijida, māga nide tai p'anadap'edaa perā Tachi Waibia ome ee awara bidade Tachi Ak'ōre-it'ee.

¹⁹ Tachi Ak'ōrepa māgi pedee jarai naaweda, chonaarāweda ichi pedee jarapataarāpa iru Warrade jarajida māik'aapa p'ājida. Mapa taipa māgi pedee ūridak'āri tachi k'īriipa, k'awaajida wāara Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a, māgā ichita p'asait'ee. Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda lāmpara p'āriude bik'a bi, īdaaru misa; pia jarait'eera, Cristo waya cheru misa. Ma ewate irua na p'ek'au eujādepema p'āriu pik'a bi wēpapiit'ee māik'aapa Tachi Ak'ōre wāarata jōmaweda k'awaapiit'ee tachi t'ārimaa.

²⁰ Mamīda Tachi Ak'ōre Ūraa p'āda māgā ak'īdai naaweda, parāpa na pedee k'awaadaipia bi. Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa jaradap'edaa leedap'eda Ak'ōre Ūraa p'ādade, apidaapa jaradaik'araa bi ichi k'Īsiadeepa ma pedee k'āata jara k'inia bi, jarateei awaraarāmaa.

²¹ Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāpa pedee apida āchi k'Īradoopa jaradak'aa paji. Ma k'āyaara Tachi Ak'ōre pedee jarapachida Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapidak'a.

2

Seewa jarateepataarā

¹ Mamīda maapai Israel pidaarā, tachi chonaarā t'āide ichiaba seewa jarateepataarā paraaji. "Tai ichiaba Tachi Ak'ōre pedee jarapataarāda" apachida mīda, māga-e paji. Māirā jīak'a parā t'āide ichiaba seewa jarateepataarā paraait'ee. Māirāpa āchi k'Īsiadeepa ijāapataarāmaa seewa imeraa jarateedait'ee. Meradait'ee Jesucristo tachi chipari, irua āchi neto pik'a ataji mīda āchi pari piuk'āri, atuanaadamerā. Ma meraruta k'aurepata, atu p'anide Tachi Ak'ōrepa āchi jōpiit'ee.

² Chok'araarāpa ma seewa ijāadait'ee māik'aapa pariatua p'ek'au oo p'anapataadait'ee māirā jīak'a. Ma k'aurepa jōmaarāpa pedee k'achia jaradait'ee Tachi Ak'ōre o wāara bide.

³ Ma awara māirāpa p'arat'a audū ata k'inia p'anadairā, parā k'ūradait'ee seewa jaratee p'anipa. Taarā weda Tachi Ak'ōrepa k'Īsia iru bi māgeerā atuapiit'ee. Tachia k'awa p'ani iru sēk'aa māik'aapa k'āik'aa. Irua wāara āchi jōpiit'ee.

⁴ K'Īsiadāma nāgide. Tachi Ak'ōrepa ichi angeleerāpa k'achia oodap'edaa wēpapi-e paji. Āchi pēiji eperāarā k'achia beerā piudap'edaarāmāiipa waawī māik'aapa jīa paraa biji uria audū nāpia bide, mama iru ewari waibia ewate nidamerā.

⁵ Ichiaba chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa wēpapi-e paji eperāarāpa p'ek'au k'achia oodap'edaa. Āchi jōpiji na p'ek'au eujā jōma ūupirupa. Māga ooji ijāadak'aa p'anapatap'edaa perā. Jīp'a Noē awaraa eperāarā siete ome chok'ai uchia ataji, Noēpa jarateepachi perā eperāarā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a p'anapataadamerā.

⁶ Ichiaba Tachi Ak'ōrepa wēpapi-e paji Sodoma p'uurudepemaarāpa ne-inaa k'achia oodap'edaa māik'aapa Gomorra p'uurudepemaarāpa ne-inaa k'achia oodap'edaa. Ma p'uuru ome weda k'achia ooji t'ipitaupa jōpik'āri. Māga ooji māirā t'ēepai ijāadaamaa p'anadait'eerāpa k'awaadamerā irua k'achia beerā k'achia oopari.

⁷ Māga ooji mīda ma p'uurudepemaarāmaa, ma p'uuru jōt'aa naaweda irude ijāa bada, Lot chok'ai uchiapiji. Māgi eperā pia baji Ak'ōre k'Īrapite. Iru audupai k'Īsia nībapachi, p'ek'au ooyaa p'anapatap'edaarā t'āide bapachi perā.

⁸ Ma p'uuru pidaarāpa oodak'aa paji Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a. Ma k'āyaara ne-inaa k'achia aupai oopachida. Mapa māgi eperā pia bita ichi t'āride miapachi, ewari chaa ma k'achia beerāpa oopata unupachi perā māik'aapa ūripachi perā.

⁹ Mamīda Tachi Ak'ōrepa Lot uchiapiji ma k'achia beerā t'āideepa. Tachi Ak'ōrepa k'awa bi sāga k'aripait'ee ichide ijāapataarā, ne-inaa k'achia oonaadamerā māik'aapa irua k'inia bik'a oodamerā. Jōdee ichia k'awa bi sāga jīa pik'a biit'ee k'achia oopataarā āchi miapirumaa māik'aapa atuapirumaa ichi ewari waibia ewate.

¹⁰ Audupāra miapiit'ee oo p'anapataarāpa āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopi bik'a. Māirāpa oodaamaa p'anapata Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a.

Māgi seewa jarateepataarāpa āchia oo k'iniata oopata. K'īri k'isua p'anapata māik'aapa audua p'anapata. Waaweeda-ee pedee k'achia jaradait'ee angeleerā āpite.

¹¹ Jōdee angeleerā, māirā k'āyaara waibiara p'ani mīda, maarepida pedee k'achia jarada-e, k'achia beerā imiateenadak'āri Tachi Ak'ōre k'Īrapite.

¹² Ma seewa jarateepataarã ne-animalaarãk'api p'ani. Ne-animalaarã k'ĩsiadak'aa eperãarãk'a. Oopata áchi k'ap'ia oopi bik'a. T'opata eperãarãpa jita atadamerã mãik'aapa peedamerã. Mãga pik'a p'ani ma seewa jarateepataarã. Pedee k'achia jarapata ne-inaa jõma áchia k'awada-e p'ani ápite. Ma k'aurepa Tachi Ak'õrepa áchi jõpiit'ee, eperãarãpa ne-animalaarã jõpipatak'a.

¹³ Áchi miadait'ee ne-inaa k'achia oopata perã. Ástaawa pida oo k'inia p'anapata áchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi bik'a. Parã ijãapataarã t'áide paara mãga oopata, t'ũdak'ãri nek'odait'ee parã ome. Mãgã parã k'ũrapata auk'a oo k'inia p'anadamerã áchia oopatak'a. Áchi k'aurepata awaraarãpa parã pia ak'ida-e p'ani.

¹⁴ Áchia wẽraarã unudak'ãri, audú k'ãi k'inia p'anapata mãirã ome. Ichita k'ĩsia p'anapata ne-inaa k'achia oodait'ee. K'ũrapata pia ijãada-e p'aniirã, auk'a k'ãi k'inia p'anadamerã áchi ome. Jiripata waapiara ne-inaa k'achia oodait'ee mãik'aapa k'iapata ne-inaa jõma áchia iru p'anadaik'araa bi. Maperãpi Tachi Ak'õrepa áchi k'achia ooit'ee, ichia ooda mãda.

¹⁵ Mãgã p'ana k'iniapa áchia Tachi Ak'õre o atuajida. Oodai k'ãyaara Tachi Ak'õrepa oopi bik'a, oopata chonaarãwedapema Bosor warra Balaampa oodak'a. Mãgipa ne-inaa k'achia ooit'ee paji, p'arat'a audú ata k'inia bada perã mãga ooruraa.

¹⁶ Mamĩda Tachi Ak'õrepa iru burromaa pedeejiji itriat'aamerã. Ne-animal paji mãda, mãgĩ burropa pedeeji mãik'aapa oopi-e paji chiparipa ma ne-inaa k'achia k'ĩra k'awa-ee, pariatua oomerã.

¹⁷ Ma seewa jarateepataarã pozo p'oo bĩk'api p'ani maa-e pirã jĩarara pania wẽe bĩk'api p'ani, parã k'aripada-e p'anadairã. Mapa Tachi Ak'õrepa áchi pẽiit'ee p'ãriudee.

¹⁸ Ma seewa jarateepataarãpa iwẽsaa, pedee audua, pariatua nãga jarateepata: ijãapataarãpa oodai jõma áchia p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi bik'a. Ma awara áchia ijãapataarã jiripata k'achia oodait'ee ãra ome. Mãgã k'ũrapata ewaa uchiarutaarã ijãadak'aa beerã p'anapatadeepa.

¹⁹ Jarapata áchi eere t'ũrutaarã apida jua ek'ari p'anapataadait'ee. Mamĩda áchita p'ek'au k'achia jua ek'ari p'anapata esclavoorãk'a, oopata perã áchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi bik'a. Mãgĩmaa p'oyaapijidapi.

²⁰ Mãirãpa Tachi Waibia, Tachi K'aripapari Jesucristo k'awadak'ãri, oo amaajida na p'ek'au eujãdepema ijãadak'aa beerãpa oopata mãik'aapa uchiajida p'ek'au k'achia jua ek'ariipa. Mamĩda mãga oodap'eda, waya baajida p'ek'au k'achiade, p'oyaapidap'edaa perã áchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iamaa. Maperãpi írã k'achiara p'ani áchi ijãadai naaweda p'anadap'edaa k'ãyaara.

²¹ Piara bak'aji k'awada-e pada paara sãga p'anapataadait'ee Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a, mãga k'awa p'anadap'eda, uchiadai k'ãyaara iru jua ek'ariipa, ijãadaamaa p'anadairã irua ũraa pia jara pẽida eperãarãmaa.

²² Mamĩda mãgĩrã p'anapata nãgĩ wãara pedee eperãarãpa jarapatak'a:

'Usapa ãp'op'eda, waya k'o chepari ichi ãp'oda.'

(Pr 26.11)

mãik'aapa 'Sina pania bẽisãade k'ũip'eda, waya yoorode t'ũpari.'

3

Tachi Waibia waya cheit'ee

¹ Ipemaarã k'iniarã, na k'art'ade mãik'aapa apema k'art'a mia parãmaa p'ã pẽidade, nãgĩ ne-inaa jõma k'irãpapiji. Ma awara ũraaji jĩp'a k'ĩsiadamerã Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a.

² K'irãpãti chonaarãwedapema Ak'õre pedee jarapataarãpa jaradap'edaa, jaradak'ãri Tachi Ak'õrepa ooit'ee bada áchi t'ẽepai. Ichiaba k'irãpãti Tachi Waibia, Tachi K'aripaparipa jarada tai k'ap'ia pari. Irua tai parãmaa pẽiji jarateedamerã, mãgã parãpa iru ũraa pia k'awaadamerã.

³ Mamĩda ma jõma jaradap'edaade k'ĩsiadap'eda, nãgĩ audupiarã k'irãpãti pia k'awaadamerã. Tachi Waibia waya chei naaweda, parã ijãapataarã t'áide Tachi Ak'õre ũraa oo iru p'anapataarã uchiadait'ee. Mãgĩrãpa oodait'ee áchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia oopi bik'a mãik'aapa parã oo iru p'anadait'ee.

⁴ "¿Sãgajima adait'ee, Tachi Ak'õrepa Cristo waya pẽiit'eeda ada? Ma jarada ũridap'edaarã jai-idaadak'ãriipa, na eujã aide nĩbi ome auk'a bi naawedapemak'a, Tachi Ak'õrepa ewaa ook'ãri. ¡Cristo waya che-e pait'eeda!" adait'ee.

⁵ Mãirãpa mãga jarapata k'irãpa k'iniada-e p'anadairã Tachi Ak'õrepa naaweda ooda. Ichi pedeepapai pajã beejĩ mãik'aapa auk'a ichi pedeepapai pania ũk'uru ãyaa pẽiji eujã uchiamerã paniadeepa.

⁶ Ichiaba ichi pedeepapai ma p'ek'au eujã jõpiji paniapa ũupik'ãri.

⁷ Ma awara auk'a ichi pedeepapai pajã mãik'aapa eujã jãa iru bi ichi ewari waibia ewate t'ipitaupa jöpirumaa. Ma ewate ijãadak'aa beerã jömweda atuapiit'ee.

⁸ Ipemaarã k'iniarã, ichiaba k'irãpãti nãgí pedee. Tachi-it'ee k'ãima aba mak'iaara taarã-e; jödee mil años taarãpari. Mamãda Tachi Ak'öre-it'ee k'ãima aba auk'a bi mil años ome. Jödee mil años auk'a bi k'ãima abaa ome.

⁹ Eperãarã ük'uruurãpa k'isia p'ani Cristo waide che-e bairã, Tachi Ak'örepa oo-e pait'ee ichia jaradak'a. Mamãda mãga-e. Iru choo nãbi mãik'aapa parã chupiria k'awaa nãbi, k'inia-e bairã apida atuadamerã. Ma k'ãyaara k'inia bi jömaarãpa ne-inaa k'achia oo amaadamerã mãik'aapa oodamerã irua oopi bik'a, iru ewari waibia ewate pai naaweda.

¹⁰ Tachi Ak'öre mãgã choo nãbi mãda, ichi ewari waibia ewate pait'ee. Ara nechipari p'arik'ua tachi atu p'anide paruk'a, mãga pik'a eperãarã atu p'anide iru ewari waibia ewate pait'ee. Ma ewate golpe pururua nãbide pajã wëpadariit'ee mãik'aapa Tachi Ak'örepa jömweda aide nãbi atane, ak'örejiru, mãgee t'ipitaupa jöpiit'ee. Auk'a na p'ek'au eujã mãik'aapa aide nãbi jömweda jöpiit'ee.

¹¹ Mãgã Tachi Ak'örepa ne-inaa jömweda jöpiit'ee perã, ¿sãga parã p'anapataadaipia bima? K'achia wëe p'anapataadaipia bi irua k'inia bik'a.

¹² Ni p'anadaipia bi iru ewari waibia ewate pamerã mãik'aapa oodaipia bi irua oopi bik'a, ma ewate isapaira pamerã. Ma ewate pajã jöit'ee t'ipitaupa. Jömweda aide nãbi mãik'aapa na p'ek'au eujãde nãbi auk'a jöit'ee.

¹³ Mamãda irua jaraji ma t'ëepai pajã chiwidi mãik'aapa eujã chiwidi ooit'ee. Mãgí eujãde eperãarãpa irua oopi bik'a oodait'ee, aide ne-inaa k'achia wë-e perã. Mãgí eujãta tachia nãmaa p'ani.

¹⁴ Maperã ipemaarã k'iniarã, parã ni p'ani misa Ak'örepa oomerã ichia jaradak'a, jiripataati k'achia wëe p'anapataadait'ee iru k'irapite. Mãgã t'ãri auk'a p'anapataadai iru ome.

¹⁵ K'irãpãti Tachi Waibia choo nãbi k'inia bairã jömaarãpa ichide ijãadamerã mãik'aapa t'judamerã Tachi Ak'öre ode, ichi waya chei naaweda. Tachi ipema k'inia Pablopa ma ùraa ichiaba p'ã pëjji parãmaa, Tachi Ak'örepa iru k'isia k'awaapida perã.

¹⁶ Irua k'art'a jöma p'ãdade ma ùraa jaradoo, madepema pedee ük'uru tachia pia p'oyaa k'awada-e p'ani mãda. K'isia k'awa-ee p'anirãpa mãik'aapa waide pia ijãada-e p'anirãpa oopata mãgí pedee ome, awaraa Tachi Ak'örepa ùraa p'ãpida ome oopatak'a. Ächi k'isiadeepa ma ùraa seewa papipata mãik'aapa awaraarãmaa ma seewa jarateepata. Maperãpi ächi atuadait'ee.

¹⁷ Mãpai ipemaarã k'iniarã, irã parãpa k'awa p'anadairã mãgee seewa jarateepataarã uchiadait'ee ijãapataarã t'ãide, k'irak'aupai ijãadai ãrapa jarateepata. Ichiaba k'irak'aupai oodai ãrapa oopatak'a, oodak'aa perã Tachi Ak'öre ùraade jara bik'a. Irã parãpa pia ijãapata. Mamãda k'urapiruta pirã ãramaa, parã ãyaa atadaridai Cristo ik'aawaapa.

¹⁸ Ma k'ãyaara pipiara k'awa wãti Tachi Waibia, Tachi O K'achiadeepa K'aripa Atapari Jesucristo mãik'aapa irumaa iiditi parã k'aripamerã. Mãgã p'anapataadait'ee irua k'inia bik'a. ¡Irua Tachi Ak'öre k'Ira wãree ichita unupiit'ee, na eujã jöru pijida! ¡Amén!

Mãgapai paji.

1 SAN JUAN

San Juanpa K'art'a Naapiara P'áda

San Juan, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'áji. Pëiji jômaweda Cristode ijâapataarâmaa. Ūraa k'inia baji jîp'a ijâapataadamerâ Ak'ôrepa jirit'eradaarâpa jarateedap'edaak'a, seewa jarateepataarâpa ijâapataarâ k'ûra nipapatap'edaa perâ. Na k'art'ade Juanpa audú jara bi sâga Tachi Ak'ôrepa ijâapataarâ k'inia iru bapari.

Naapiara jara bi ichia unuda Jesucristo, Tachi Ak'ôre pedee chok'ai pik'a bi (cap. 1.1-4). Jara bi Tachi Ak'ôre idaa pik'a bi mâik'aapa Cristode ijâapataarâ iru idaa pik'a bide p'anapataadaipia bi (caps. 1.5-2.6). Jara bi ūraa chiwidi Cristopa jarateedak'a: chik'inia p'anapataadamerâ. Ūraa bi warrarâ chonaarâ ome (cap. 2.7-17). Jara bi ijâapataarâpa k'îrapadamerâ naaweda jarateeda ūridap'edaa mâik'aapa k'ûrapinaadamerâ seewa jarateepataarâmaa (caps. 2.18-3.10). Jara bi Cristode ijâapataarâ Tachi Ak'ôre warrarâ perâ, p'ek'au k'achia jômaweda oo amadaipia bi mâik'aapa chik'inia p'anapataadaipia bi, k'isia p'ua-ee (cap. 3.11-24). Jara bi sâga k'awaadai Ak'ôre Jaurepa jarapi bi pedee mâik'aapa seewa pedee (cap. 4.1-6). Jara bi chik'inia p'anapataadamerâ, Tachi Ak'ôrepa ijâapataarâ k'inia iru bapari perâ (cap. 4.7-21). Jara bi jômaweda Tachi Ak'ôre Warrade ijâapataarâpa p'oyaapata na p'ek'au eujâdepemaarâpa ne-inaa k'achia oopata (cap. 5.1-5). Jara bi Tachi Ak'ôrepa ichita oopari ichia jara bik'a mâik'aapa ichi Warrade ijâapataarâ o k'achideepa k'aripa atapari atuanaadamerâ (cap. 5.6-12). T'êepai jara bi chik'aripa p'anapataadamerâ, p'ek'au k'achia p'oyaa wâruta misa (cap. 5.13-21).

Jesucristopa ichi k'ap'ia eperâ k'ap'iade unupida

¹ Tai Jesucristo ome nipapatap'edaarâpa nepiripata k'aita iru. Mia na k'art'a p'ã pëiru parâpa pida mîga k'awaadamerâ. Na p'ek'au eujâ bai naaweda, Tachi Ak'ôre Pedeeta bapachi. Mâgî Jesucristo. Iru k'aurepata eperâarâ ichita p'anapataadai Tachi Ak'ôre ome iru truade. Jesucristo na p'ek'au eujâde nipak'âri, taipa iru unujida eperâ jîp'aak'a. Taipa iru t'ôbajida tachi juapa. Ichiaba ūrijida irua ūraa jarada.

² Cristo Tachi Ak'ôre ome ichita bapachi mîda, tai îrapemaarâmaa eperâ k'ap'iade unupiji. Irua Tachi Ak'ôre Ūraa jarateepachi eperâarâmaa, ma ūraa ijâadap'eda ichita p'anapataadamerâ iru ome Tachi Ak'ôre truade. Cheji na p'ek'au eujâdee. Taipa unujida irua ooda mâik'aapa jômaarâmaa ma ooda nepiripata.

³ Parâmaa jarapata taipa unudap'edaa mâik'aapa taipa ūridap'edaa, parâpa mîga k'awaadap'eda, araa p'anapataadamerâ tai ome, tai araa p'anapatak'a Tachi Ak'ôre ome mâik'aapa iru Warra Jesucristo ome.

⁴ Tachi jômaarâta mîga p'anapataadak'âri, wâara o-îa p'anadait'ee. Ma-it'eeta mia parâmaa na k'art'a p'âmaa bi.

Tachi Ak'ôre idaa pik'a bi

⁵ Jesucristo k'ap'ia pari Tachi Ak'ôrepa taimaa nâga jara pëiji. Tachi Ak'ôre idaa pik'a bi. fdaade maarepida p'ãriu unuda-e p'anik'a, mîga pik'a Tachi Ak'ôrede maarepida k'achia unuda-e.

⁶ Tachidepemapa jarai ichi araa bapari Tachi Ak'ôre ome. Mamîda ma eperâpa at'âri ne-inaa k'achia oomaa bi pirâ, seewamaa bi. Ichia oo-e bi Tachi Ak'ôrepa wâarata jara pëidak'a.

⁷ Mamîda eperâ wâara idaa pik'a bide bapari pirâ Tachi Ak'ôrepa k'inia bik'a, araa bapariit'ee Tachi Ak'ôre ome mâik'aapa awaraa ijâapataarâ ome. Ma awara Tachi Ak'ôrepa ma eperâ p'ek'au k'achia jômaweda wêpapiit'ee, iru Warra Jesús waa bat'ada k'aurepa.

⁸ Tachidepemapa jararu pirâ ichi t'âride k'isia k'achia wêe bi, ichi itu k'ûramaa bi, seewamaa bairâ. Mâgîpa k'awa-e bi Tachi Ak'ôrepa wâarata jara pëida.

⁹ Mamîda mîgîpa ichia p'ek'au k'achia oopata jômaweda jararu pirâ Tachi Ak'ôremaa, tachi t'âride k'awa p'ani Tachi Ak'ôrepa chupiria k'awaait'ee. Ooit'ee ichia jara bik'a ichi ūraa jara pëidade. Ma eperâ p'ek'au k'achia jômaweda wêpapiit'ee.

¹⁰ Mamîda abaapa jararu pirâ ichia ne-inaa k'achia ook'aa, jômaarâmaa ak'ipi bi ichia Tachi Ak'ôre Ūraade ijâa-e. Mâgî eperâpa k'isia bi pirâ ichia p'ek'au k'achia ook'aa, mîgara ichiaba k'isia bi Tachi Ak'ôrepa seewa jara bi ichi ūraade.

2

¹ Warrarā, mia na k'art'a p'āru parāmaa ne-inaa k'achia oonaadamerā. Mamīda tachia ne-inaa k'achia ooruta pirā, Tachi K'aripapari iru p'ani irua chupiria iidimerā Tachi Ak'ōremaa tachi pari. Māgī Jesucristo, chi p'ek'au k'achia ook'aa bi.

² Iru waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapii atua-naadamerā. Wāara tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapii. Mamīda māgapai-e. Ichiaba wēpapii jōmaweda na p'ek'au eujādepemaarāpa p'ek'au k'achia oopata.

³ Tachia k'awadai Tachi Ak'ōre wāara k'awa p'ani, iru ūraade jara bik'a oodak'āri.

⁴ Awaraa eperāpa jarai ichia Tachi Ak'ōre wāara k'awa bi. Mamīda māgipa oo-e bi pirā Ak'ōrepa jara bik'a, seewamaa bi. K'awa-e bi Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida.

⁵ Mamīda eperāpa ook'āri Tachi Ak'ōre Ūraade jara bik'a, Tachi Ak'ōre wāara k'inia iru bi māik'aapa chik'inia bapari iru ome. Nāgā k'awa p'ani tachi, Tachi Ak'ōredeerā.

⁶ Eperāpa jara bi pirā wāara Tachi Ak'ōre k'awa bi, ma eperā baipia bi Jesucristo badak'a.

Juanpa jarada Cristode ijāapataarāpa oodamerā

⁷ Ipemaarā k'inīarā Cristo k'aurepa, mia na jararu parāpa oodamerā irapema-e, parāpa ūridooda perā Cristode ijāadak'āriipa. Chonaarāweda paara Tachi Ak'ōrepa jara pēiji eperāarāpa awaraarā ichiaba k'inia iru p'anapataadamerā.

⁸ Mamīda na k'art'ade mia ma jarada chiwidi pik'a jara bi. Chik'inia p'anapatāati. Cristo wāara māga bapachi ichideerā ome. Parāpa pida k'awaa wāda māga p'anapataadait'ee. Parā Cristode ijāadai naaweda, p'āriu pik'a bide p'anapachida, awaraarā k'iniada-e p'anadap'edaa perā. Mamīda irā ma p'āriu pik'a bideepa uchua wāda idaa pik'a bidee.

⁹ Ma jara aupada wāara mīda, parādepemapa jarai ichia awaraarā k'inia iru bi Tachi Ak'ōrepa jara bik'a. Mamīda chi ipema Cristo k'aurepa k'īra unuamaa iru bi pirā, wāara māga oo-e bi. At'āri ne-inaa k'achia oomaa bi, p'āriu pik'a bide ook'ajik'a.

¹⁰ Jōdee abaapa chi ipema Cristo k'aurepa k'inia iru bak'āri, māgipa wāara oopari Tachi Ak'ōrepa jara bik'a. Wāara māgī eperā k'achiade baapii-e.

¹¹ Mamīda ma eperāpa chi ipema Cristo k'aurepa unuamaa iru bi pirā, ichi k'īradoopa k'achiade bi, oo-e bairā Tachi Ak'ōrepa jara bik'a. Wāara māgī eperāpa k'awa-e Tachi Ak'ōrepa jara bi. Ma awara māgā ne-inaa k'achia oomaa bairā, p'oyaa oo-e Tachi Ak'ōrepa jara bik'a.

¹² Warrarā, mia parāmaa p'āru, Jesucristo piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapida perā.

¹³ Chonaarā, mia parāmaa p'āru, parāpa wāara Jesucristo k'awa p'anadairā. Iru bapachi na p'ek'au eujā bai naaweda.

K'ūtrāarā, mia parāmaa p'āru, parāpa Netuara Poro Waibia p'oyaa wāda perā.

¹⁴ Warrarā, mia parāmaa p'āmaa bi, parāpa Tachi Ak'ōre wāara k'awapata perā.

Chonaarā, parāmaa p'āmaa bi, parāpa wāara k'awapata perā chi na p'ek'au eujā ooi naaweda ichita bapari.

K'ūtrāarā, ichiaba parāmaa p'āmaa bi, parā Cristode wāara ijāapata perā māik'aapa oopata perā Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a. Ma awara parāmaa p'āmaa bi Netuara Poro Waibiaapa oopi bik'a oodak'aa perā.

¹⁵ P'ananaati na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerā p'anapatak'a. Jirināati ne-inaa k'achia k'īra t'ādoon na p'ek'au eujāde paraa. Māga jiriruta pirā, chik'inia p'anada-e pai Tachi Ak'ōre ome.

¹⁶ Mia māga jara bi na p'ek'au eujāde tachia unupata perā nāgee ne-inaa k'achia k'īra t'ādoon: ne-inaa k'achia oo k'inia p'ani tachi t'āridepai; ne-inaa k'achia unudak'āri tachi taupa, auk'a oo k'inia p'ani; pedee audua p'anapata ne-inaa iru p'anadairā. Tachi Ak'ōrepa māgee ne-inaa k'achia apida oopik'aa eperāarāmaa.

¹⁷ Māgee ne-inaa māik'aapa jōma ne-inaa k'achia na p'ek'au eujādepemaarāpa oo k'inia p'ani jōdaridait'ee. Mamīda chi Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oopataarā ichita p'anapataadait'ee iru ome.

Wāara Cristode ijāapataarāpa k'ūrapida-e seewa jarapataarāmaa

¹⁸ Warrarā, taarā-e na p'ek'au eujā jōdariit'ee. Parāpa ūrijida Anticristo cheit'ee. Wāara māgī jīak'arā paraa tachi t'āide. Mapa k'awa p'ani na p'ek'au eujā taarā-e jōdariit'ee.

¹⁹ Māgiirā tachi t'āideepa uchijaida Cristode wāara ijāada-e pada perā tachia ijāapatak'a. Wāara māgā ijāadap'edaa paraa, wāda-e pak'aji. Mamīda uchidak'āri, unupijida āchidepema apida Cristode wāara ijāada-e paji.

²⁰ Jōdee parā jōmaweda Cristode wāara ijāa p'ani. Parāpa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida, Jesucristo, chi p'ek'au k'achia wēe bīpa māga k'awapida perā ichi Jaure pēik'āri parā ome bapariimerā.

²¹ Mia na k'art'a p'ārūpa jara k'inia-e bi parāpa k'awada-e Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida. Jip'a mia p'āmaa bi parāpa k'awa p'anadairā ma wāarata jara pēidade seewa apida unudak'aa, Tachi Ak'ōrepata ma wāara jarada perā.

²² Maperā abaapa jara bi pirā Tachi Ak'ōrepa Jesús pēi-e paji eperāarā rey pamerā, māgí eperā seewamaa bi. Ma eperā Anticristo, jara bairā Jesús Tachi Ak'ōre Warra-e māik'aapa Tachi Ak'ōre Jesús Ak'ōre-e.

²³ Chi māga jara bīpa wāara Jesucristode ijāa-e bi māik'aapa Tachi Ak'ōre wāara k'awa-e bi. Jōdee chi jara bīpa Jesucristo Tachi Ak'ōre Warra, Tachi Ak'ōre wāara k'awa bi.

²⁴ Maperā k'irāpāti parāpa naaweda ūridap'edaa, ewaa Cristode ijāadak'āri. Maapai k'awaajida Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida eperāarāmaa māik'aapa t'āriipa oo k'inia p'āneejida irua oopi bik'a. Māgá oo wāk'āti wāti. Māga ooruta pirā, t'āri a-ba p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre ome māik'aapa ichi Warra Jesucristo ome.

²⁵ Cristopa māga jara bajī, jarak'āri ichita p'anapataadai Tachi Ak'ōre ome.

²⁶ Mia naa jaradak'a māgee Cristo k'īra unuamaa iru p'anīrā tachi t'āide paraa. Māgīrāpa parā k'ūra k'inia p'ani.

²⁷ Mamīda parāpa ūrida-e pait'ee māgeerāpa jarateepata, Cristopa ichi Jaure pēida perā parā ome bapariimerā. Ma Jaurepa parāmaa ne-inaa wāara jōmaweda jarateepari. Seewa jarateek'aa. Mapa irua jaratee bik'a oo wāk'āti wāti. Māgá wāara t'āri a-ba p'anapataadait'ee Cristo ome.

²⁸ Warrarā, māgá t'āri a-ba p'anaruta pirā Cristo ome, parāpa waaweeda-e pait'ee iru waya chek'āri na p'ek'au eujādee. Ma ewate iru k'īrapite k'īra nejasia-ee p'anadait'ee.

²⁹ Parāpa k'awa p'ani Jesucristo, Tachi Ak'ōre Warrapa ichita oopari ichi Ak'ōrepa jara bik'a. Ichiaba k'awadaipia bi chi Tachi Ak'ōrepa jara bik'a ooparipa auk'a Tachi Ak'ōre warra.

3

Tachi Ak'ōre warrarā

¹ ¡k'īsiati! Tachi Ak'ōrepa tachi audú k'inia iru bapari perā, jarapari tachi ichi warrarā. ¡wāarapi! Mamīda na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerāpa māga p'oyaa k'awada-e, wāara Tachi Ak'ōre k'awadak'aa perā.

² Ipemaarā k'iniarā, irā tachi wāara Tachi Ak'ōre warrarā. Mamīda waide k'awada-e sāga p'anadai Cristo cheda t'ēepai. Aba k'awa p'ani Cristo waya chek'āri, iruk'a p'anadait'ee, iru k'īra wāree k'awadait'ee perā.

³ Tachi jōmaweda māga k'awa p'anīrā nimaa p'ani iru cherumaa. Mapa māgá ni p'ani misa, ne-inaa k'achia jōmaweda oo amaadaipia bi, iruk'a p'anadait'ee, k'awa p'anadairā iru p'ek'au k'achia wēe bapari.

⁴ Tachia k'awa p'ani chi ne-inaa k'achia oo bīpa oo-e bi Tachi Ak'ōrepa jara bik'a. Māga oo-e bak'āri, k'achiade bi.

⁵ Parāpa ichiaba k'awa p'ani Jesucristo na p'ek'au eujādee cheji eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata jōmaweda wēpapiit'ee. Irua maarepida k'achia ook'aa paji.

⁶ Mapa wāara oo k'inia p'anīrāpa irua oopi bik'a t'āri a-ba p'anapata iru ome. Ne-inaa k'achia oo k'iniadak'aa, ichideerā perā. Mamīda chi ne-inaa k'achia oopataarā t'āri a-ba p'anadak'aa iru ome, irude wāara ijāadak'aa perā māik'aapa wāara iru k'awadak'aa perā.

⁷ Warrarā, k'ūrapináati apida seewapataarāmaa. Chi ooparipa Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a t'āri pia bapari Tachi Ak'ōrek'a.

⁸ Jōdee chi ne-inaa k'achia ooparipa oomaa bi Netuara Poro Waibiapa oopi bik'a. Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujā oodak'āriipa, Netuara Poro Waibiapa p'ek'au k'achia k'īra t'ādo oopari. Ma-it'ee cheji Tachi Ak'ōre Warra na p'ek'au eujādee: jōpiit'ee Netuara Poro Waibiapa ne-inaa k'achia oopata.

⁹ Tachi Ak'ōre warrarāpa p'ek'au k'achia oo k'iniadak'aa, Tachi Ak'ōre Jaure āchi ome bapari perā. Wāara k'achiade p'oyaa p'anadak'aa, Tachi Ak'ōre warrarā perā.

¹⁰ Nāga k'awa p'ani chisāgí Tachi Ak'ōre warrarā māik'aapa chisāgí Netuara Poro Waibia warrarā. Chi oo-e bīpa Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a Tachi Ak'ōre warra-e. Ma awara chi ipema Cristo k'aurepa k'īra unuamaa iru bīpa Tachi Ak'ōre warra-e.

Chik'inia p'anapataadaipia bi

¹¹ Cristode ijāadak'āriipa parāpa nāga ūridooda: chik'inia p'anapataadaipia bi.

¹² Tachia māga k'awa p'anadairā, oonaadāma Caínpa oodak'a. Ichia ooji Netuara Poro Waibiapa oopidak'a. Chi ipema k'īra unuamaa iru bap'eda, peet'aaji. ¿Sāap'eda māga ooji? Ichi t'āri k'achia bapachi. Jōdee chi ipema t'āri pia bapachi.

¹³ Maperā ipemaarā, k'īsanāati na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerāpa parā k'īra unuamaa iru p'anadak'āri.

¹⁴ Naaweda tachi jida áchik'a atuadait'ee paji, Tachi Ak'õrepa jara bik'a oodak'aa pada perã. Mamïda Cristopa tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji, ichita p'anapataadamerã Tachi Ak'õre ome mãik'aapa oopataadamerã irua oopi bik'a. K'awa p'ani tachia wãara mãga oomaa p'ani, tachi ìpemaarã Cristo k'aurepa k'inia iru p'anapata perã. Chi ìpemaarã k'ira unuamaa iru p'anapataarã atuadait'ee.

¹⁵ Tachi Ak'õre-it'ee eperãpa ichi ìpema k'ira unuamaa iru bi pirã, auk'a bi eperã chíara peepari ome. Parãpa k'awa p'ani chíara peepataarã it'aa wãdak'aa.

¹⁶ Nãgã k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa tachi k'inia iru bapari. Jesucristo piuji tachi pari. Mãga ooji tachi audú k'aripa k'inia bada perã. Mãgã tachia pida tachi ìpemaarã Cristo k'aurepa k'aripa k'inia p'anadaipia bi, piuruta pijida ma k'aurepa.

¹⁷ Mapa chi net'aa iru bipa ichi ìpema Cristo k'aurepa chupiria nïbi unuru pirã, mamïda chupiria k'awa-e bi pirã, ma eperãpa ak'ipimaa bi ichia Tachi Ak'õre k'inia-e bi. ¿Sãga ichia Tachi Ak'õre k'inia iru bida aima, chi ìpema Cristo k'aurepa k'aripa-e bi pirã?

¹⁸ Warrarã, pedeeapari tachi ìpemaarã k'inia iru p'anadaik'araa bi. Ára k'aripadaipia bi. Mãgã ooruta pirã, ak'ipidai wãara ára mãik'aapa Tachi Ak'õre k'inia iru p'ani.

Inejasia-ee it'aa t'ipataadaipia bi Tachi Ak'õremaa

¹⁹ Mãgã tachi ìpemaarã k'inia iru p'anadak'ari, tachia nãgí wãarata k'awaadait'ee. Tachi, Tachi Ak'õredeerã. T'aride mãga k'awadak'ari, inejasia-ee it'aa t'ipataadait'ee irumaa.

²⁰ Mamïda inejasiadarii tachi t'aridepai k'islaruta pirã: "Aai, mia wãara mi ìpemaarã Cristo k'aurepa mak'iaara k'aripa-e." Mãga k'islaruta pirã, k'irãpadaipia bi Tachi Ak'õrepa ne-inaa jômaweda k'awa bi. Tachi k'ãyaara k'awaara bi tachia wãara oo k'inia p'ani ichi-it'ee.

²¹ Jõdee, ìpemaarã k'iniaarã, tachia mãgã k'isiada-e p'ani pirã, wãara inejasia-ee it'aa t'ipataadait'ee Tachi Ak'õremaa.

²² Ma awara it'aa iididak'ari Tachi Ak'õremaa, irua ooit'ee jômaweda tachia iidi p'ani. Mãga ooit'ee tachia oopata perã irua jara bik'a.

²³ Tachi Ak'õrepa jara bi tachia nãga oodamerã: Ijãadaipia bi Jesucristo wãara Tachi Ak'õre Warra mãik'aapa chik'inia p'anapataadaipia bi irua jaradak'a.

²⁴ Chi ooparipa Tachi Ak'õrepa jara bik'a t'ari a-ba bapari iru ome. Chik'inia p'anapata. Tachia mãga k'awa p'ani Tachi Ak'õre Jaurepa tachimaa mãga k'awapipari perã. Ma-it'ee ichi Jaure pëiji tachi ome bapariimerã.

4

Sãga seewa jarapataarã k'awadai

¹ Ìpemaarã k'iniaarã, na p'ek'au eujãde seewa-idaa beerã chok'ara paraa. Mãirãpa "Tai Tachi Ak'õre Úraa jarateepataarãda" apata mïda, ijãanãati áchia jara p'ani. Pia úridaipia bi jõmaarãpa jaramaa p'ani, k'awaadait'ee wãara jara p'ani Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a wa mãga-e.

² Parãpa k'awaadai chisãgí eperãpa wãara jara bi Tachi Ak'õre Jaurepa jarapi bik'a. Chi jara bipa: "Jesucristo eperã jip'aak'a na p'ek'au eujãde ba cheji" jara bi Tachi Ak'õre Jaurepa jarapi bik'a, wãara Cristode ijãapari perã.

³ Mamïda chi mãga jara-e bipa p'oyaa jara-e Tachi Ak'õre Jaurepa jarapi bik'a, mãgí eperãpa ijãak'aa perã Jesús, Cristo paji. Anticristo na p'ek'au eujãde bada paara, mãgí pedeeparik'a pedee'aji. Parãpa k'awa p'ani iru cheit'ee t'ëepai. Mamïda nãgaweda iru jãak'aa na p'ek'au eujãde paraa.

⁴ Warrarã, parã Tachi Ak'õredeerã. Mapa parãpa oodak'aa mãgí seewa-idaa beerãpa jara p'anik'a. Parãpa áchi mãgã p'oyaadai chi parã ome bapari, Tachi Ak'õre waibia bairã chi na eujãdepema ijãadak'aa beerã ome bapari, Netuara Poro Waibia k'ãyaara.

⁵ Áchi mãik'aapa jômaweda na p'ek'au eujãdepema ijãadak'aa beerã Netuara Poro Waibia jua ek'ari p'anapata. Maperã na p'ek'au eujãdepema k'isla k'ira t'ãdo jara wãdak'ari, awaraarãpa ma seewa úripata mãik'aapa aide ijãapata.

⁶ Mamïda mãga-e tai ome, tai Tachi Ak'õredeerã perã. Taipa wãarata jarateepata Tachi Ak'õre Jaurepa jarapi bik'a. Mapa chi Tachi Ak'õre k'awa beerãpa úri k'inia p'anapata taipa jarapata. Mamïda chi Tachi Ak'õre k'awa-e beerãpa úri k'iniadak'aa taipa jarateepata. Áchia úri k'inia p'ani seewa jarateepataarã, Netuara Poro Waibia jarapi bik'a. Nãga k'awaadai chisãgí wãarata jarateepataarã mãik'aapa chisãgí seewa jarateepataarã. Tachi Ak'õre k'awa beerãpa wãarata jarateepataarã úri k'inia p'anapata. Jõdee Tachi Ak'õre k'awa-e beerãpa seewa jarateepataarã úri k'inia p'anapata.

Tachi Ak'õrepa eperãarã jômaweda k'inia iru bapari

⁷Ipemaarā k'iniarā, chik'inia p'anapataadāma, Tachi Ak'ōrepa māga oopi bairā. Jōmaarāpa awaraarā k'inia iru p'anapata māgā p'anapataadai, Tachi Ak'ōre warrarā perā māik'aapa Tachi Ak'ōre k'awa p'anapata perā.

⁸Chi awaraarā k'inia-e bīpa Tachi Ak'ōre k'awa-e bi, Tachi Ak'ōrepa jōmaweda k'inia iru bapari perā.

⁹Nāgā Tachi Ak'ōrepa unupiji tachi audú k'inia iru bapari. Na p'ek'au eujādee pēiji ichi Warra apai iru bada, māgī k'aurepa tachi ichita p'anapataadamerā iru ome.

¹⁰Tachi Ak'ōrepa ichi Warra māgā pēik'āri, ak'ipiji tachi wāara k'inia iru bapari. Tachia iru māgā k'iniada-e paji. Iruata tachi k'inia iru baji. Mapa ichi Warra pēiji piumerā tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee.

¹¹Ipemaarā k'iniarā, Tachi Ak'ōrepa tachi māgā audú k'inia iru bapari perā, tachi jida chik'inia p'anapataadaipia bi.

¹²Apidaapa Tachi Ak'ōre k'ira unuda-e p'ani. Mamīda tachi chik'inia p'anaruta pirā, t'āri a-ba p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre ome. Māgā tachi k'ap'ia pari irua jōmaarāmaa unupiiit'ee wāara irua āra jida k'inia iru bapari.

¹³Nāga k'awa p'ani tachi t'āri a-ba p'anapata Tachi Ak'ōre ome. Irua ichi Jaure pēiji tachi ome bapariimerā.

¹⁴Ma awara taipa Tachi Ak'ōre Warra bapata unujida tachi taupa. Mapa jōmaarāmaa nāga nepiripata: Tachi Ak'ōrepa ichi Warra pēiji na p'ek'au eujādepemaarā o k'achia deepa k'aripa atade.

¹⁵Mapa chi jara bīpa Jesús Tachi Ak'ōre Warra t'āri a-ba bapari Tachi Ak'ōre ome.

¹⁶Māgā tachia Tachi Ak'ōre k'awa p'ani māik'aapa ijāa p'ani irua tachi k'inia iru bapari. Tachi Ak'ōrepa eperāarā jōmaweda k'inia iru bapari perā, eperāpa auk'a Tachi Ak'ōre k'inia iru bak'āri, t'āri a-ba bapari iru ome.

¹⁷Tachia Tachi Ak'ōre māgā k'inia iru p'anadak'āri, oomaa p'ani irua k'inia bik'a. Irua k'inia bi waawee-ee p'anadamerā ichi k'irapite, ichi ewari waibia ewate pak'āri. Wāara ma ewate māga p'anadait'ee, na p'ek'au eujāde p'ani misa iru ome t'āri a-ba p'anapata perā, Jesucristo iru ome t'āri a-ba baparik'a.

¹⁸Wāara Tachi Ak'ōre k'inia iru bapariipa maarepida waawee-ee bapari, k'awa bairā Tachi Ak'ōrepa iru auk'a k'inia iru bapari māik'aapa maarepida iru k'achia oo-e pait'ee. Mamīda chi waide māga k'awa-e bīpa Tachi Ak'ōre waawee bapari, k'isia bairā Tachi Ak'ōrepa ichi k'achia ooi. Mapa tachia nāga k'awadai. Eperā abaapa waawee bi pirā Tachi Ak'ōrepa iru k'achia ooiit'ee, ma eperāpa waide pia k'awa-e bi Tachi Ak'ōrepa iru audú k'inia iru bapari.

¹⁹Tachia Tachi Ak'ōre k'inia iru p'ani, irua naapiara tachi k'inia iru bada perā.

²⁰Tachidepemapa jarai ichia Tachi Ak'ōre k'inia iru bapari. Māga jara bi mīda, ichi t'āride chi ipema Cristo k'aurepa unuamaa iru bi pirā, māgī eperā seewamaa bi. Ichi ipema unu bita k'inia-e bi pirā, ¿sāga k'inia iru bai Tachi Ak'ōre, unu-e bita?

²¹Maperāpi Jesucristopa jaraji chi Tachi Ak'ōre k'inia iru bīpa ichi ipemaarā Cristo k'aurepa auk'a k'inia iru baiipia bi.

5

Ne-inaa k'achia k'ira t'ādo o amaa wāk'āti wāpataarā

¹Jōmaweda Tachi Ak'ōre warrarāpa nāga ijāapata: Jesús, Cristo, ichi ai, Tachi Ak'ōrepa pēida eperāarā rey pamerā. K'īsiadāma nāgide. Tachia k'awa p'ani eperā abaapa awaraa eperā k'inia iru bak'āri, ma eperā warrarā paara k'inia iru bapariit'ee.

²Māga bi ichiaba Tachi Ak'ōre ome. Tachia Tachi Ak'ōre k'inia iru p'anadak'āri māik'aapa oodak'āri irua jara bik'a, k'awa p'ani iru warrarā jida k'inia iru p'anadait'ee.

³Oodak'āri Tachi Ak'ōrepa jara bik'a, ak'ipimaa p'ani wāara iru k'inia iru p'ani. Irua iidi-e bi oodamerā ne-inaa tachia p'oyaa oodak'aa.

⁴Tachia oodai Tachi Ak'ōrepa jara bik'a, iru warrarā perā. Jōmaweda Tachi Ak'ōre warrarāpa na p'ek'au eujādepema k'achia k'ira t'ādo o amaa wāk'āti wāpata, oo k'inia p'anapata perā irua jara bik'a. Tachia ne-inaa k'achia māgā oo amaadai Cristode ijāapata perā.

⁵Mapa jaradai: "Tachia ijāadak'āri Jesús Tachi Ak'ōre Warra, irua k'aripapari tachia na p'ek'au eujādepema ne-inaa k'achia jōma oo amaa wāk'āti wādamerā."

Tachi Ak'ōrepa jarada Jesús ichi Warra

⁶Jesucristo na p'ek'au eujādee chek'āri, ak'ipiji ichi Tachi Ak'ōre Warra. Māga ooji paniapa poro choopik'āri māik'aapa ichi waa bat'ak'āri. Jesús, ichi ai, Cristo paji poro choopik'āri paniapa māik'aapa ichi waa bat'ak'āri. Tachi Ak'ōre Jaurepata ichiaba tachimaa

k'awapipari Jesús Tachi Ak'õre Warra. Ma Jaurepa ichita wāarata k'awapipari. Maperā ijāa p'ani wāara Jesús Tachi Ak'õre Warra.

⁷ Māpai jaradai nāgí ne-inaa õpeepa auk'a tachimaa k'awapi p'ani Jesús wāara Tachi Ak'õre Warra:

⁸ Tachi Ak'õre Jaurepa ma wāarata k'awapipari perā tachimaa; Jesupa ooda perā Tachi Ak'õrepa oopidak'a poro choopik'āri paniapa māik'aapa Jesupa ooda perā Tachi Ak'õrepa oopidak'a iru waa bat'ak'āri.

⁹ K'ĩsiadāma nāgide. Eperāarāpa charraarā k'ĩrapite ne-inaa jaradak'āri, ijāapata māirāpa jara p'ani. Maperā audupiara ijāadaipia bi Tachi Ak'õrepa ne-inaa jarak'āri, ichi jōmaarā k'āyaara waibiara bapari perā. Ichia jaramaa bi Jesucristo ichi Warra ma jarada õpeepa.

¹⁰ Mapa chi Tachi Ak'õre Warrade ijāaparipa k'awa bi iru wāara Tachi Ak'õre Warra, Tachi Ak'õre Jaurepata ma eperā t'āride māga k'awapipari perā. Mamīda chi māga ijāa-e bīpa jōmaarāmaa ak'ipimaa bi ichi k'ĩsiade Tachi Ak'õrepa seewa jara bi.

¹¹ Tachi Ak'õrepa jara bi tachia iru Warrade wāara ijāadak'āri, ichita p'anapataadait'ee iru ome.

¹² Mapa jaradai: “Chi Tachi Ak'õre Warrade wāara ijāapari it'aa wāit'ee. Mamīda chi Tachi Ak'õre Warrade ijāa-e bi it'aa wā-e pait'ee. Māgi atuait'ee.”

Juapna awaraa ūraa jarada

¹³ Mia jōma jara aupada na k'art'ade p'āji parā, Tachi Ak'õre Warrade ijāapataarā, k'awaadamerā wāara ichita p'anapataadait'ee Tachi Ak'õre ome.

¹⁴ Maperā tachi inejasia-ee it'aa iidipata Tachi Ak'õremaa. T'āride k'awa p'ani tachia iidiruta pirā Tachi Ak'õrepa ne-inaa oomerā ichia oo k'inia bik'a eperāarā k'aripait'ee, tachia iidiruta irua ūriit'ee.

¹⁵ Ma awara k'awa p'anadairā irua ūripari māgá iididak'āri, ichiaba k'awa p'ani irua ooit'ee tachia iidi p'anik'a.

¹⁶ Parādepemapa unuru pirā pi ĩpema Cristo k'aurepa ne-inaa k'achia oomaa bi, it'aa t'ĩpia bi ma ĩpema pari, Tachi Ak'õrepa iru chupiria k'awaamerā. Māgá pia ma ĩpema k'aripai, Tachi Ak'õrepa iru it'aa wāpimerā. Māga ooi ma ĩpemapa oo bi pirā ne-inaa k'achia, ma k'aurepa tachi atuapi-e. Mamīda ne-inaa k'achia paraa, ma k'aurepa tachi atuapipari. Irua māgí oo bi pirā, mia parāmaa jara-e it'aa t'ĩdamerā iru pari.

¹⁷ Wāara eperāarāpa ooda-e p'anadak'āri Tachi Ak'õrepa jara bik'a, ne-inaa k'achia oomaa p'ani iru k'ĩrapite. Mamīda p'ek'au k'achia jōmaapa tachi atuapi-e.

¹⁸ K'awa p'ani Tachi Ak'õre warrarāpa p'ek'au k'achia oo amaa wāk'āti wāpata, Tachi Ak'õre Warra, Jesucristopa āra k'aripapari perā. Irua āra ak'ipari Netuara Poro Waibiapa āramaa ne-inaa k'achia oopinaamerā.

¹⁹ K'awa p'ani tachi Cristode ijāapataarā Tachi Ak'õredeerā. Jōdee apemaarā na p'ek'au eujādepemaarā Netuara Poro Waibia jua ek'ari p'anapata.

²⁰ Ichiaba k'awa p'ani Tachi Ak'õre Warra na p'ek'au eujādee cheji Tachi Ak'õre k'awapiit'ee tachimaa, māgá k'awaadamerā k'aita wāara Tachi Ak'õre. Tachi ijāapataarā chaa t'āri a-ba bapari ma wāara Ak'õre ome, t'āri a-ba bapari perā iru Warra Jesucristo ome. Māgita wāara Tachi Ak'õre. Iru k'aurepata it'aa wādait'ee.

²¹ Chi māga ijāada-e p'aniirā seewadeta ijāa p'ani. Āchia ijāapata chi ne-inaa juapa ooda k'ĩrapite it'aa t'ĩpataarāk'a. Mapa ijāanāati āchik'a.

Māgapai paji.

2 SAN JUAN

San Juanpa K'art'a T'ēpema P'āda

San Juan, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'āji. Ichia “mi Cristode ijāapataarā ak'ipari waibiada” apari, taarā ijāada perā, Cristo ome nipadak'āriipa. Na k'art'a pēji “Ak'ōrepa jirit'eradaarāmaa”; pia jarait'eera, jirit'erada Cristode ijāapataadamerā.

Naapiara Juanpa jara bi āra k'inia iru bi māik'aapa o-īa bi ūk'uru Ak'ōre ode pia nipapata perā. Ūraa bi chik'inia p'anapataadamerā (vs. 1-6). K'irāpapi bi Cristo na p'ek'au eujāde nipada eperā jīp'aak'a; mapa ūrinaadamerā seewa jarateepataarāpa jara p'ani māik'aapa āchi t'āide mairā auteebainadamerā (vs. 7-11). T'ēpai jara bi ichi wā k'inia bi āchi ak'ide māik'aapa salude pēiru (vs. 12-13).

Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēidade jara bik'a p'anapataadaipia bi

¹ Mi, Juan, Cristode ijāapataarā ak'ipari waibia. Mia na k'art'a p'āru parā ijāapataarāmaa, Tachi Ak'ōrepa parā jirit'erada perā Cristode ijāapataadamerā. Wāara mia parā k'inia iru bi. Mia aupaita parā māgā k'inia iru bi-e. Jōma Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida k'awa p'anūrāpa parā auk'a k'inia iru p'ani.

² Mia parā māgā k'inia iru bi ma wāarata iraweda tachi t'āride bapari perā māik'aapa ichita bait'ee perā tachi ome.

³ Wāara Tachi Ak'ōre māik'aapa iru Warra Jesucristo t'āri pia p'anapata tachi ome. Mapa ārapa tachi pia ak'i p'anadait'ee. Ma awara tachi chupirīa k'awaadait'ee māik'aapa k'āiwee p'anapidait'ee. Māgā wāara p'anadai Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a māik'aapa chik'inia p'anapataadai iru ome.

⁴ Mi o-īa beejī k'awaak'āri parādepemaarā ūk'uru p'anapata Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēidade jara bik'a.

⁵ Irā, ipemaarā Cristo k'aurepa, mia parāmaa enenee nībi tachi chik'inia p'anapataadamerā. Mia māga jarak'āri, jara-e bi ne-inaa parāpa waide k'awada-e p'ani. Tachia naa Cristode ijāadak'āriipa ma jarada ūridooda.

⁶ Nāgā tachia ak'ipidai Tachi Ak'ōre māik'aapa awaraarā k'inia iru p'ani: oodak'āri Tachi Ak'ōrepa jara bik'a. Iruata jara bi tachi chik'inia p'anapataadamerā. Parāpa māga ūrijida naaweda Cristode ijāadak'āri.

K'irak'aupai seewa jarateepataarā t'ūpidai parā t'āide

⁷ Ma Tachi Ak'ōrepa jarada mia parāmaa k'irāpapi k'inia bi, na p'ek'au eujāde seewa-idaa beerā chok'ara paraa perā. Māgiūrāpa ijāadak'aa Jesucristo na p'ek'au eujāde ba cheji eperā jīp'aak'a. Jaradak'aa Jesucristo Tachi Ak'ōre Warra. Māgā tachia k'awa p'ani āchia seewa jaratee nipapata. Āchi Anticristo jīak'aaarā.

⁸ K'irak'aupai ijāadai āchia jara p'ani. Māga ijāaruta pirā, jōpidait'ee jōma parāpa oomaa p'ani Tachi Ak'ōre-it'ee. Mia k'inia bi parāpa atadamerā jōma Tachi Ak'ōrepa k'isia iru bi teeit'ee ichideerāmaa it'ari, oopatap'edaa perā irua oopi bik'a.

⁹ Eperāpa jararu pirā Cristopa jarateedak'a oo-e pait'ee, ichia ma jarateeda k'āyaara Tachi Ak'ōre net'aa waapiara k'awa bairā, māgi eperāpa wāara Tachi Ak'ōre k'awa-e bi. Jōdee chi Cristopa jarateedak'a oo bipa wāara ijāapari Tachi Ak'ōre Warrade māik'aapa Tachi Ak'ōre k'awa bapari.

¹⁰ Maperā māgee Cristopa jarateedak'a ooda-e p'anūrādepema aba parā t'āide cheru pirā, iru auteebaidai k'araa bi. Māgee jarateepataarā parāmaa chepidai k'araa bi.

¹¹ Parādepema abaapa māgee eperā auteebairu pirā, k'aripait'ee irua waapiara k'achia oomerā ijāapataarāmaa, irua seewa jaratee bi k'aurepa.

¹² Mia parāmaa waa jara k'inia bi, mamīda k'art'a p'ādade māga oo k'inia-e. Parā ak'ide wā k'inia bi, k'irapite pedeedait'ee. Māgā tachi o-īa p'anadait'ee.

¹³ Parā ipemaarā Cristo k'aurepa, chi nāpema Tachi Ak'ōrepa jirit'eradaarā Cristode ijāadamerā, parāmaa ichiaba salude tee pēiruta.

Māgapai paji.

3 SAN JUAN

San Juanpa K'art'a Araarepema P'áda

San Juan, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'áji. Na k'art'a péjji Cristode ijāapari Gayomaa. P'áji jarait'ee ichia jarateepataarā péida auteebaidamerā ijāapataarā chip'epatamāi.

Naapiara Juanpa pedee pia jara bi Gayomaa, Tachi Ak'ōrepa iru pia oomerā. Jara bi ichi o-ia beeda nepiri chedak'āri Gayo pia ijāapari Cristode. Gayomaa chupiria iidi bi ichia jarateepataarā péida auteebaimerā māk'aapa āra k'aripamerā pia ijāapata perā Cristode (vs. 1-8). Jara bi jāpema Diotrefepa iru ūraa ūriamaa bi māk'aapa irua péida eperāarā auteebai k'inia-e bi. Ūraa bi Gayopa māga oonaamerā; ma k'āyaara jāpema Cristode ijāapari pia Demetriok'a bamerā (vs. 9-12). T'ēpai jara bi ichi wā k'inia bi Gayo ak'ide māk'aapa salude pēiru jāpema k'ōp'āyoorāmaa (vs 13-15).

Juanpa Gayomaa jarada

¹ K'ōp'āyo Gayo mia wāara k'inia iru bapari,

Mi, Juan, Cristode ijāapataarā ak'ipari waibiapa na k'art'a pīmaa p'āru. Wāara mia pi k'inia iru bi.

² ĩpema k'inia Cristo k'aurepa, mia it'aa t'ī bi ne-inaa jōmaade pi pia wāmerā māk'aapa k'ap'ia pia bamerā pi t'āride Tachi Ak'ōre k'īrapite pia baparik'a.

³ Ūk'uru tachi ĩpemaarā Cristo k'aurepa nama chedak'āri, nepirijida pia wāara oopari Tachi Ak'ōrepa wāarata jara péidak'a, māgide ijāapari perā. Māga ūrik'āri, mi o-ia beejī.

⁴ Wāara mi ichi o-ia beepari k'awaak'āri ijāapataarā michi warrarāk'a p'ani p'anapata Tachi Ak'ōrepa wāarata jara péidade jara bik'a. Mi-it'ee māga k'awaai k'āyaara, ne-inaa awaraa pipiara wē-e mi o-īapiit'ee.

⁵ ĩpema k'inia, pia Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a pia oomaa bi k'aripak'āri tachi ĩpemaarā Cristo k'aurepa, chi awara āi jaratee nipapataarā. Wāara pia āra auteebaipari, āra k'awa-e bi mīda.

⁶ Mapa nama chedak'āri, jōmaarā ijāapataarā taide nepiripata pia āra k'aripada, āra k'inia iru bapari perā. Māgā k'aripaparīji āchi ode pia wādamerā. Āra k'aripāji Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a, ārapa iru mimia oomaa p'anadairā.

⁷ Āra uchijajida āchi t'āideepa jarateedait'ee Cristopa ooda māk'aapa irua jarada. Ma wādade ne-inaa maarepida iidi k'iniada-e paji ijāadak'aa beerā juadepema.

⁸ Mapa tachia āra auteebaidaipia bi māk'aapa k'aripadaipia bi. Māga ooruta pirā, āra ome auk'a mimiadait'ee awaraarāpa Tachi Ak'ōre wāarata k'awaadamerā.

Diotrefepa k'achia ooda; jōdee Demetriopa pia ooda

⁹ Mia auk'a jaraji awaraa k'art'a péidade pi t'āidepema ijāapataarāmaa. Mamīda Diotrefepa mi pedee ūri k'inia-e, ichi audua bairā. Ichi ijāapataarā poro waibia pa k'inia bi.

¹⁰ Ichia mi pedee māgā ūri k'inia-e bairā, mi wāk'āri parā ak'ide, k'īrapite pedeeit'ee ichi ome. Mia k'īrapapiit'ee ichia pedee k'achia jaramaa bi tai Ak'ōrepa jirit'eradaarā āpite. Māgapai oo-e ichia. Ichiaba tachi ĩpemaarā Cristo k'aurepa jaratee nipadak'āri ijāapataarā t'āide ichi k'ait'a, ichia māgūirā auteebaik'aa. Ma awara, awaraa ijāapataarāpa āra auteebai k'inia p'anadak'āri, ichia māga oopik'aa māk'aapa jērepari ma auteebai k'inia p'aniirā awaraa ijāapataarā ik'aawaapa.

¹¹ Gayo, mi ĩpema k'inia, oonāaji ichia oo bik'a, ne-inaa k'achia oomaa bairā. Ma k'āyaara pia óoji. Nāgī k'īrapāji. Chi ne-inaa pia oo bīpa oopari Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Mamīda chi k'achia oo bīpa Tachi Ak'ōre k'awa-e bi.

¹² Wāara Diotrefepa māgā ne-inaa k'achia oomaa bi. Mamīda Demetriopa māga oo-e bi. Ijāapataarā jōmaarāpa nepiripata irua ne-inaa pia oopari. Iru bapari Tachi Ak'ōrepa wāarata jara péidade jara bik'a. Tai nāpemaarāpa ichiaba jara p'ani iru t'āri pia bapari. Piata k'awa bi taipā seewadak'aa.

¹³ Mia pīmaa waa jara k'inia bi, mamīda k'art'a p'ā bide māga jara k'inia-e.

¹⁴ Taarā-e nide mi wā k'inia bi pi ak'ide. Māgā k'īrapite pededai.

¹⁵ Gayo, mia it'aa iidi bi Tachi Ak'ōrepa pi k'āiwee bapimerā. Tachi k'ōp'āyoorā nāpemaarāpa ichiaba pīmaa salude tee pēiruta. Tai pari salude tējeji jāma p'ani k'ōp'āyo chaa.

Māgapai paji.

SAN JUDAS

San Judapa K'art'a P'ãda

San Judapa na k'art'a p'ãji. K'Isia p'ani na Judas Jerusalendepema ijãapataarã poro waibia Santiago ipema paji. Na k'art'a Cristode ijãapataarãmaa pëji.

Salude teep'eda mãik'aapa pedee pia jarap'eda (vs. 1-2), Judapa naapiara ùraa bi ùrinaadamerã seewa jarateepataarãpa jaratee nipapata ãchi t'ãide. Jara bi Tachi Ak'õrepa ooda chonaarãweda mãgeerã ome (vs. 3-7). Ichiaba jara bi ma seewa jarateepataarãpa oodak'aa Cristopa oopi bik'a. Jip'a oopata ãchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a (vs. 8-16). K'irãpapi bi mãga pait'ee perã Cristo chei naaweda, k'Ira jip'a p'anapataadamerã irua k'inia bik'a (vs. 17-23). T'ëepai iidi bi Ak'õrepa ãra pia ak'i bapariimerã mãik'aapa pedee pia jara bi Jesucristode (vs. 24-25).

Salude pëida

¹ Mi, Judas, Santiago ipema, mimiapari Jesucristo-it'ee. Na k'art'a p'ãru Tachi Ak'õrepa jirit'eradaarãmaa. Irua parã k'inia iru bapari. Ma awara, Jesucristopa parã ak'i bapari atuanaadamerã ichi waya cheru misa.

² Mia it'aa iidi bi Tachi Ak'õrepa parã audú chupiria k'awaamerã, k'ãiwee p'anapimerã mãik'aapa k'inia iru bamerã.

Sãap'eda na k'art'a p'ãda

³ Ipemaarã k'iniarã, mia t'ãripa p'ãit'ee paji jarait'ee sãga Cristopa tachi ijãapataarã jomaweda o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerã. Mamãda, ma k'ãyaara, p'ãru ùraait'ee parãpa ijãa amaadamerã awaraarãpa seewa jarateepata mãik'aapa t'ãripa Cristopa k'inia bik'a ijãadamerã, tai naapema ijãapataarãpa naaweda jarateedap'edaak'a.

⁴ Mãga jara bi ijãadak'aa beerã mera t'itudap'edaa perã parã t'ãide Tachi Ak'õrede ijãapataarãk'a. Tachi Ak'õrepa p'ek'au k'achia wëpapipari perã, pia bida a p'ani oodait'ee ne-inaa joma tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a. jMamãda mãga-e! Ichiaba merapata Jesucristo Tachi Waibia, tachi ijãapataarã chipari. Tachi Ak'õre ùraa chonaarãweda p'ãdade jara bi mãgeerã jodait'ee iru juapa.

Tachi Ak'õrepa ooda naawedapema ijãadak'aa beerã ome

⁵ Parãpa nãgi k'awa p'ani mïda, mia k'irãpapiit'ee. Tachi Waibiapa Israel pidaarã jomaweda Egipto eujãdeepa uchiapiji. Mamãda t'ëepai ijãa amaa p'anadap'edaarã jomaweda ichi juapa jöpiji.

⁶ Ma awara ai naaweda angeleerã ùk'uru uchiajida Ak'õre jua ek'ariipa, ãchi awaraa angeleerã poro waibiarã p'anajida mïda. Irua ãchi p'anapatap'edaamãiipa pëik'ooji p'ãriudee. Mama at'ãri cadenapa jãa iru bi, ichi ewari waibia ewate nïmaa. Mãgí ewate irua jomaarã k'irapite ãchia k'achia oodap'edaa jarait'ee.

⁷ Awaraarã ichiaba ma angeleerã k'achia beerãk'a. Sodoma pidaarã mãik'aapa Gomorra pidaarã awaraa p'uuru k'ait'a p'anadap'edaarã ome ãchi k'ap'iapa p'ek'au k'achia oopachida; ne-inaa eperãarã jip'arãpa yiaaraa iru p'anapata. Maperãpi Tachi Ak'õrepa ma p'uurudepemaarã jöpiji t'ipitaupa. Mãgá apemaarãmaa ak'ipiji sãga t'ãri k'achia-idaa beerã jöpit'ait'ee t'ipitau k'ik'aa bipa.

Ne-inaa Tachi Ak'õrepa ooit'ee ichi ewari waibia ewate

⁸ Mãgí ijãadak'aa beerã parã t'ãide p'anurãpa auk'a oopata. Tachi Ak'õrepa ma k'achia beerãmaa mãga ooji mïda, irapema seewa jarateepataarãpa mãirã jãak'a ãchia oo k'iniata oopata. K'ãimok'araa pik'apata perã, ãchia oopata ãchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a. Ma awara merapata Tachi Waibia ãchi chipari mãik'aapa angeleerã ãpite pedee k'achia jarapata.

⁹ Jodee Míguel, angeleerã poro waibia mïda, ak'ipiji ichi Tachi Ak'õre jua ek'ari bapari. Ik'achia pedee-e paji Satanamaa aupedeedak'ãri Moisés k'ap'ia piuda pari; k'aipa atait'ee. Mãgaji:

'Tachi Ak'õrepata pi itriait'ee.'

(Zac 3.2)

¹⁰ Mamãda mãgí seewa jarateepataarãpa mãga ooda-e. Ne-inaa Tachi Ak'õrede pia k'awada-e pak'ãri, oo iru p'anapata pedee k'achia. Ne-animalaarãk'a ãchi k'ap'iapa oopi bik'a oopata, k'isidak'aa perã Tachi Ak'õrepa k'isipiparik'a. Mapa mia jõnãpa ãchi itu jök'oodait'ee p'ek'au k'achia ooyaa k'aurepa.

¹¹ jAai, Tachi Ak'õrepa ãchi k'achiadee pëit'ee! P'ek'au k'achiadee nipapata Caínpa oodak'a. Ichiaba oopata Balaampa oodak'a. P'arat'a jita k'iniapa ichia Tachi Ak'õre eere

p'anadap'edaarā p'ek'au k'achiade baaipiji. Ma awara āchi poroorā ome chōo jiri p'ani, Corepa oodak'a ichi eere p'anadap'edaarā ome. Maperāpi Tachi Ak'ōrepa āchi ichiaba k'enak'ooit'ee iru k'īrapite panadak'āri.

¹² Parā chip'edaidak'āri ne-inaa jedek'odait'ee, k'īra nejasiaaipata māgī seewa jarateepataarā k'arepa. Mamīda āchi k'īra nejasia wēe, waibia k'opata māik'aapa waibia topata, āchita poro waibiarāk'a Tachi Ak'ōre k'īrapite. Māgā oodak'āri, chupiria chitoonirā ak'idak'aa. Jōmaweda āchi-it'ee aupai oopata. Jiarara pania wēe bik'api p'ani, nāupa ateevari eujā p'ūasaadee. Ichiaba nejō bīrīk'api p'ani chauk'aa bak'āri, chaujara bi mīda. Āchi piu pik'a p'ani ma pak'uru ēt'adak'a māik'aapa p'oodak'a.

¹³ P'usa t'ojara pak'āri, k'īraudaipari māik'aapa k'ōp'ep'ee nejarra k'achia ome ipu ide atabēipari. Māga pik'a māgeerā. Golpe pedeepta eperāarā waibiarāk'a. Mamīda tachia unudai ne-inaa k'achia k'īra t'ādoo āchia oopata. Lucero Ak'ōrepa bidamāipa uchiadāk'api p'ani, awaraarāma Tachi Ak'ōre o atuapijata perā. Mapa irua āchi atuapiit'ee, ichita p'āriude jīa paraa p'anadamerā.

Enocpa seewa jarateepataarāde jarada

¹⁴ Enoc Adandeepa uchiadap'edaarā sietede uchijai. Tachi Ak'ōrepa Enocmaa pedeepiji māgeerāde:

—jūriti mia jararu! Tachi Waibia cheit'ee ichi angeleerā cho-k'ara ome.

¹⁵ Ak'i cheit'ee jōmaweda eperāarāpa oopatap'edaa, jarait'ee pia wa k'achia. Tachi Ak'ōrede ijāadāk'aa beerā k'achiadee pēiit'ee. Māga ooit'ee āchi irude ijāadāk'aa p'anadairā; ne-inaa k'achia oopatap'edaa perā māik'aapa iru āpīte pedee k'achia jarapatap'edaa perā.

¹⁶ Māgīrā t'āri o-īa p'anadāk'aa. Ik'īati pedeepta awaraarāma, ne-inaa oodak'āri. T'āride oodaamaa p'anadairā Tachi Ak'ōrepa k'īnia bik'a, oopata āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a. Audua pedeepta awaraarāpa pia ak'idamerā māik'aapa pedee pia jara p'anipa k'ōp'āyo meraa pik'apata, jōmaweda pia uchiamerā āchi-it'ee aupai.

Jesucristo k'ōp'āyoorāpa naaweda jaradap'edaa

¹⁷ Mamīda ipemaarā k'īniarā, parā māga p'anadāk'aa. Mapa k'īrāpāti Tachi Waibia Jesucristopa jirit'eradaarāpa jaradap'edaa:

¹⁸ —Tachi Ak'ōre ewari waibia ewate pai naaweda, ijāapataarā t'āide uchiadait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa oo iru p'anapataarā. Māgīrāpa oodait'ee āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa oopi bik'a.

¹⁹ Parā t'āide māgā p'asa bi. Māgee seewa jarateepataarāpa parā k'īraupijata pāchi auk'arā ome. Mapa awara-awaraadaipata. Āchia oopata na p'ek'au eujādepema ijāadāk'aa beerāpa oopatak'a, Tachi Ak'ōre Jaure wēe p'anadairā.

Ūraada Cristode wāara ijāapataarā-it'ee

²⁰ Jōdee parā, ipemaarā k'īniarā, māga p'anadāk'aa. Mapa chik'aripa p'anapatāati waapiara Cristode ijāadait'ee māik'aapa pipiara k'awaadait'ee Tachi Ak'ōrepa wāarata pedee jara pēida. Ma awara it'aa t'ipatāati Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a.

²¹ K'īra k'aupai k'īra atuadai Tachi Ak'ōrepa tachi k'īnia iru bapari māik'aapa p'anapatāati ichia k'īnia bik'a. K'āiwee nipatāati Tachi Waibia Jesucristopa chupiria k'awaaru ewate, ichita p'anapataadait'ee perā iru ome.

²² Pia ijāa-e beerā chupiria k'awāati waapiara Cristode ijāadamerā.

²³ Eperāarā netuara o k'achiade nipapataarā k'aripāti ijāadamerā māik'aapa uchiadamerā t'ipitau urua nībideepa uchiak'ajidak'a. Eperā p'ek'au k'achia ooyaa bak'āri, ichiaba chupiria k'awāati. Mamīda ichia p'ek'au k'achia oopata unuamaa iru p'anadaiipia bi, p'aru mik'ia jo bik'a. Mapa k'īrak'aupai oodai āchia oopatak'a.

It'aa t'īda ijāapataarā pari

²⁴ Tachi Ak'ōrēpa parā k'aripai mārā k'achiade baainadamerā. Ma awara ichia parā ateei ichimaa ichi k'īra wāree unudamerā māik'aapa t'āri o-īa, p'ek'au k'achia wēe bainī p'anadamerā ichi k'īrapite. Mapa o-īa irumaa it'aa t'īdāma.

²⁵ Ichita Tachi Ak'ōre; awaraa Ak'ōre Waibia iru k'āyāara wē-e. Ichi Tachi O K'achiadeepa K'aripa Atapari. Maperā t'āripa o-īa it'aa t'ipata: “Jesucristo, pi jōmaweda na p'ek'au eujāde nībi Rey Waibia K'īra Wāree. Ne-inaa jōmaweda pi jua ek'ari iru bi. Ewaa weda ne-inaa jōmaweda chok'aji; at'āri chok'apari māik'aapa ichita māga bapariit'ee. Amén.”

APOCALIPSIS

Tachi Ak'õrepa k'awapida San Juanmaa

San Juan, Jesucristopa jirit'eradapa na libro Apocalipsis apata p'aji. Apocalipsis jara k'inia bi Tachi Ak'õrepa k'awapida. Juanpa na pedee p'aji Cristode ijãapataarã ùraait'ee, Cesarpa ãra miapi iru bada perã ichi jua ek'ari. Na p'ãdade Juanpa jara bi Tachi Ak'õrepa unupida ichimaa k'ãimok'araa pik'a bide, Patmos islade bak'ãri. Made Ak'õrepa unupiji ichia ooit'ee bi netuara eere p'anãrã p'oyaait'ee.

Naapiara Juanpa jara bi Jesucristopa na pedee k'awapida ichi ángel k'ap'ia pari (cap. 1.1-3). Ijãapataarãmaa saludaap'eda, jara bi ichia Jesucristo unuda mãik'aapa ichia Cristopa jara pëida p'ã bi Ásia eujãdepema Cristode ijãapataarã chip'epata siete p'anãrãmaa (caps. 1.4-3.22). Jara bi ichia Tachi Ak'õre rey su-ak'i beepari unuda (cap. 4); joip'aruk'a bi pirat'ida unuda mãik'aapa Oveja Chak'e unuda (cap. 5). Jara bi ma joip'aruk'a bi k'arada siete unuda mãik'aapa ichia unuda ma Oveja Chak'epa ma k'arada chaa ogat'aak'ãri (caps. 6.1-8.1). Jara bi ichia unuda angeleerãpa trompeta seis chaadak'ãri, Tachi Ak'õrepa ne-inaa k'achia oopii naaweda na p'ek'au eujãdepemaarãmaa (caps. 8.2-9.21); ichia ángel unuda joip'aruk'a k'aípe bi ome (cap. 10) mãik'aapa ichia unuda Ak'õre pedee jarapataarã omé it'ariipa chedak'ãri na p'ek'au eujãdee mãik'aapa ma seis eerepema trompeta chaak'ãri (cap. 11). Jara bi wëra je choma bi ome pajãde unuda (cap. 12); nemisia ne-animal k'achia ome unuda (cap. 13); Oveja Chak'e unuda ciento cuarenta y cuatro mil judiorã ome (cap. 14.1-5); angeleerã unuda ãrapa na p'ek'au eujãdepemaarã k'achia oodak'ãri (cap. 14.6-20); k'ari ùrida mãik'aapa angeleerã siete unuda (cap. 15). Unuji awaraa ne-inaa siete p'asadap'edaa na p'ek'au eujãdepemaarãmaa, angeleerãpa p'arat'u weedak'ãri mãirã ìri (cap. 16). Jara bi Babilonia p'uuru unuda (cap. 17) mãik'aapa Tachi Ak'õrepa ma p'uuru jõpida (caps. 18.1-19.5). Jara bi Oveja Chak'e miak'ãida fiesta unuda mãik'aapa sãga pait'ee Cristo waya chek'ãri (cap. 19.6-21). Jara bi Tachi Ak'õrepa Netuara Poro Waibia p'oyaada (cap. 20.1-10) mãik'aapa sãga jõmaweda eperãarã panadait'ee Tachi Ak'õre su-ak'i beepari t'oroo bi k'itrapite (cap. 20.11-15). Ichiaba jara bi sãga pait'ee Tachi Ak'õrepa ooit'ee bi eujã chiwidi mãik'aapa Jerusalén p'uuru chiwidi (caps. 21.1-22.5). T'ëepai jara bi na p'ãda leerutaarãpa oopataadamerã na ùraade jara bik'a mãik'aapa ichita Cristode ijãapataadamerã (cap. 22.6-21).

Jesucristopa k'awapida

¹ Na p'ãdade mi, Juanpa jara bi Tachi Ak'õrepa ne-inaa k'awapida Jesucristomaa. K'awapiji ichia na ewari ooit'ee bi, Jesucristopa jõdee ichideerãmaa mãga k'awapimerã. It'ariipa Cristopa pëiji ichi ángel mimaa, mi iru mimiapari perã.

² Na p'ãdade mia jara bi Tachi Ak'õrepa mimaa unupida, ichia mimaa jara pëida mãik'aapa Jesucristopa mimaa jarada.

³ Tachi Ak'õrepa pia ak'iit'ee na p'ãda leerupa awaraarã taide, ichia jara pëida perã. Ichiaba pia ak'iit'ee na p'ãdade jara bi ùridap'eda, oo p'anipa aide ùraa bik'a, ma jõma ooit'ee taarã-e perã.

Juanpa Ásia eujãdepema ijãapataarãmaa jarada

⁴ Mi, Juanpa nãga p'ã pëiru parã Ásia eujãdepema ijãapataarãmaa, siete chip'epataarã chaachaa.

Mia it'aa iidi bi Tachi Ak'õrepa parã pia ak'i bapariimerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee. Tachi Ak'õre ichita bapari; ichita bapachi mãik'aapa ichita cheit'ee. Mia ichiaba iidi bi Tachi Ak'õre Jaurepa parã k'aripamerã. Iru jaure siete pik'a bi Tachi Ak'õre su-ak'i beepari k'itrapite.

⁵ Ichiaba mia iidi bi Jesucristopa parã k'aripamerã. Iruata wãara jarapari Tachi Ak'õrepa jara bi. Iruata piup'eda, naapiara chok'ai p'irabaiji ichita bapariit'ee. Na p'ek'au eujãdepema reyrã jõmaweda p'anapata iru jua ek'ari. Iruata tachi k'inia iru bapari. Mapa tachi uchiapiji tachia p'ek'au k'achia oopata jua ek'ariipa. Mãga ooji iru waa bat'ada k'aurepa kurusode piuk'ãri tachi pari.

⁶ Iruata tachi ichideerã papiji ichi Ak'õremaa p'aareerãk'a it'aa t'ipataadamerã eperãarã pari. Mapa jaradãma: "Jesucristo ichita jõmaarã k'ãyaara waibiara bapariit'ee." ¡Amén!

⁷ ¡Ûriti! Iru cheit'ee jãrarade. Maapai jõmaarãpa iru unudait'ee; iru supidap'edaarã paara. Na p'ek'au eujãdepema to bee chaa eperãarã jarajëedait'ee waaweepa, irua ãchi miapiit'ee jãk'aapa ãchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Mãga pait'ee. Amén.' (Dn 7.13)

⁸ Tachi Ak'õre Waibiapa jara bi:

—Mita Alfa; nejōmaata naa. Ichiaba mita Omega; nejōmaata t'ēe. Mita jōmaarā Waibia. Mi ichita bapari; ichita bapachi māk'aapa ichita cheit'ee.

Juanpa Jesucristo unuda k'āimok'araa pik'a bide

⁹ Mi, Juan, parā ipema Cristo k'aurepa, parāk'a mi t'āri a-ba bapari perā iru ome. Mi ichi-aba parā k'ōp'āyo, tachi auk'a wādait'ee perā Ak'ōre truadee māk'aapa iraweda tachi auk'a choopata perā Jesude ijāa p'anide, tachi jiri p'ani mīda miapidait'ee ma k'aurepa. Mi Patmos islade pēijida Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepachi perā māk'aapa Jesupa ooda jarateepachi perā.

¹⁰ Mama bide tomia ewate it'aa t'īmaa baji Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi bik'a. Māga nide k'āimok'araa pik'adachi. Mi āpiteik'a eereepa ūriji eperā golpe pedeeru, trompeta golpe jīwaaparik'a.

¹¹ Māgaji:

—P'āji pia unuru maap'eda pēiji ijāapataarā chip'epata bee chaa nāgí siete p'uurude: Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardes, Filadelfia, Laodicea p'uurudee auk'a.

¹² Māga ūrik'āri, p'irrabaiji ak'iit'ee k'aipata mīmaa māga jara bi. Unuji lāmpara bipata siete, awara-awaraa bainī bi. Māgí chaachaa nēedee ooda paji.

¹³ Māgí esajāk'a unuji eperāk'a. P'aru teesoo jī baji. K'irride ne-inaa nēedee ooda jī baji. Nērabai baji ichi t'ūade.

¹⁴ Ichi puda t'o-t'oo baji, oveja k'arak'a maa-e pirā nievek'a. Chi tau urua nībaji t'ipitauk'a.

¹⁵ Chi būri jida urua baji, bronce irradak'āri uruaparik'a. Chi otau ūriji to k'ida chaaree jīwaaparik'a.

¹⁶ Ichi jua juaraare lucero siete iru baji. Chi it'aideepa uchiuji espada choma, k'iraichaa weda p'ewedee bi. Chi k'ira urua nībaji ak'ōrejīru imat'ipa urua nībaparik'a.

¹⁷ Mia iru unuk'āri, eujāde baainaji iru k'irapite māk'aapa piudak'a baibeeji. Māpai irua mi t'ōbaji ichi juarapa māk'aapa mīmaa māgaji:

—P'eranaaji. Mi nejōmaata naa māk'aapa nejōmaata t'ēe.

¹⁸ Miata eperāarā chok'ai p'anapipari. Na p'ek'au eujāde bide mi jai-idaaji. Mamīda chok'ai p'irabaiji, maadak'āriipa ichita bapariit'ee. Mia llavek'a iru bi piudap'edaarāmāi ewait'ee. Madeepa eperāarā uchiapii māk'aapa āra k'aripai ichiaba chok'ai p'irabaidamerā ichita p'anapataadait'ee mi ome. Maa-e pirā, k'inia-e pirā, āra māgá uchiapi-e pait'ee.

¹⁹ Maperā p'āji pia unuru, irā ne-inaa wāyaa nībi māk'aapa ne-inaa t'ēepai wāyaa'it'ee bi.

²⁰ Pia unu bi ne-inaa Tachi Ak'ōrepa waide unupi-e pada apidaamaa: na lucero siete mi jua juaraare māk'aapa jā lāmpara bipata siete nēedee ooda. Na lucero siete jara k'inia bi angeleerā siete bida ijāapataarā chip'epata siete abe-abaa ak'idamerā. Jōdee jā lāmpara bipata siete jara k'inia bi ma ijāapataarā chip'epatamāi siete.

2

Cristopa jara pēida Éfeso p'uurudepema ijāapataarāmaa

¹ Māpai irua mīmaa māgaji:

—Nāgí pedee p'ā pēiji Tachi Ak'ōrepa ichi ángel pēidamaa Éfeso p'uurudepema ijāapataarā ak'imerā:

Nāga jara bi ma lucero siete iru bipa ichi juaraare, bi misa ma lāmpara bipata siete nēedee ooda ome.

² Mia k'awa bi parā Efesodepemaarā p'anapata. Pia mimiapata seewa-idaa beerā t'īnaadamerā pāchi t'āide māk'aapa pia choopata mide ijāa p'anide. K'awa bi parāpa chooda-e, t'āri k'achia-idaa beerā t'ūu k'inia p'anadak'āri pāchi t'āide. Māirāpa seewata taita Cristopa pēidada adak'āri, parāpa ak'ipachida āchia jarateepata, k'awaa atarutamaa āchi seewa-idaa bee.

³ Maapai parāpa choopachida, māirāpa nepira jiripachida mīda parā ome. Sē-ee māgá choopachida, nepirade baaijida mīda mide ijāa p'ani k'aurepa.

⁴ Māgá choopachida mīda, mia pia ak'i-e nāgí ne-inaa parāpa oopata. Mi māk'aapa pāchi k'ōp'āyoorā k'inia iru p'anada-e naawedapemak'a.

⁵ K'irāpāti sāga p'anapachida ewaa mide ijāadak'āri. Parāpa ne-inaa k'achia oopata oo amāati māk'aapa t'āriipa jōma oopataati naawedapemak'a, mi k'inia iru p'anadairā māk'aapa pāchi k'ōp'āyoorā k'inia iru p'anadairā. Māga ooda-e pirā, mia pāchi lāmpara bipata āyaa atait'ee. Māgá mi waa parā ome ba-e pait'ee.

⁶ Mia māga jara bi mīda, parāpa nāgí ne-inaa pia oopata. Mik'a parāpa auk'a unuamaa iru p'anapata Nicolaita pidaarāpa k'achia oopata.

⁷ K'īri ēesaa p'anāti ūridamerā Tachi Ak'ōre Jaurepa jara bi ijāapataarāmaa, āchi chip'epata chaa. K'achia p'oyaapataarāmaa mia k'ōpiit'ee eperāarā chok'ai p'anapipari pak'urudepema; māgí pak'uru Tachi Ak'ōre eujāde bi.

Cristopa jara pëida Esmirna p'uurudepema ijäapataarãmaa

⁸ Mäpai irua mägaji:

—frá nãgí pedee p'ã pëiji Tachi Ak'õrepa ichi ángel pëidamaa Esmirna p'uurudepema ijäapataarã ak'imerã:

Nãga jara bi nejõmaata naa, nejõmaata t'ëe; chi jai-idaap'eda chok'ai p'irabaidapa.

⁹ Mia k'awa bi parã Esmirnadepemaarã nepirade p'anapata eperãarãpa parã jiripata perã miapidait'ee. Unu bi parã chupiria jõnapata, wãara chupiria-ee p'ani mïda, it'ari iru p'anadairã jõmaweda Tachi Ak'õrepa k'ÿsia iru bi parã-it'ee. K'awa bi pedee k'achia judiorã apataarãpa jara jõni parã ãpíte. Mãirã Tachi Ak'õre Ûraa jarateepata tede chip'epata mïda, wãara Tachi Ak'õredeerã-e, michideerã jiripata perã. Tachi Ak'õredeerãk'a p'anapataadai k'ãyaara, Satanadeerãk'api p'anapata.

¹⁰ Waaweenáati mãgeerãpa parãmaa ooruta. ¡Ûrítí! Mãgeerã k'ap'ia pari Satanapa parã ùk'uru t'ipiit'ee carcelde, mide ijãa amaadai jïak'aapa ma k'aurepa. Ewari diez mama p'anadait'ee. Mamïda chóoti mide ijãa p'anide, mama parã peeruta pijida. Mãgã chooruta pirã, mia it'aripema poro jïra teeit'ee parãmaa, ichita p'anapataadamerã mi ome michi truade.

¹¹ K'ïri ãesaa p'anãti ùridamerã Tachi Ak'õre Jaurepa jara bi ijäapataarãmaa, ãchi chip'epata chaa. K'achia p'oyaapataarã piuda aba piudait'ee. Atuada-e pait'ee Cristode ijädak'aa beerãk'a.

Cristopa jara pëida Pérgamo p'uurudepema ijäapataarãmaa

¹² Mäpai irua mägaji:

—frá nãgí pedee p'ã pëiji Tachi Ak'õrepa ichi ángel pëidamaa Pérgamo p'uurudepema ijäapataarã ak'imerã:

Nãga jara bi espada choma k'ÿraichaa weda p'ewedee iru bïpa.

¹³ Mia k'awa bi parã Pergamodepemaarã p'anapatamã. Satanás rey su-ak'ï beeparik'api bi, jãpemaarã chok'ara ichi jua ek'ari p'anapata perã. Mamïda parãmaa ik'achia Cristodeerãda adak'ãri, mi merada-e paji. Ma awara parã choopachida mide ijãa p'anide, parã k'õp'ãyo Antipas peejida mïda mia ooda jarateeda perã. Parã mãgã choojida, iru peejida mïda pãchi t'ãide, Satanás baparimã.

¹⁴ Parã mãgã choopachida mïda, mia pia ak'i-e nãgí ne-inaa parãpa oopata. Pãchi t'ãide ùk'uruurãpa jarateepata Balaampa chonaarãweda jarateedak'a. Mãgipa Balacmaa jaraji sãga k'ÿrai Israel pidaarã, ãrapa k'odamerã nechiarã ata bidap'edaa ne-inaa juapa ooda k'ÿrapite, ai k'ÿrapite eperãarãpa it'aa t'ipata. Ichiaba k'ÿraji ãrapa k'achia oodamerã awaraarã ome. Israel pidaarãpa ma ne-inaa omé oodak'ãri, Tachi Ak'õrepa ãra pia ak'i-e paji.

¹⁵ Ma jïak'a pãchi t'ãide ichiaba ùk'uruurãpa jarateepata Nicolaíta pidaarãpa jarateep-atak'a.

¹⁶ ¡Ma k'achia choonãati pãchi t'ãide! Mãirãpa jarateepata choodai k'ãyaara, ma jarateep-ata k'ÿra unuamaa iru p'anapatãati, mia k'ÿra unuamaa iru baparik'a. Maa-e pirã mia mãirã miapiit'ee mi it'aideepa uchia bi espada choma bïpa; mãgí mi pedee.

¹⁷ K'ïri ãesaa p'anãti ùridamerã Tachi Ak'õre Jaurepa jara bi ijäapataarãmaa, ãchi chip'epata chaa. K'achia p'oyaapataarãmaa mia k'opiit'ee it'aripema chik'o mera iru bi manã apata. Ma awara parã chaachaa mia teeit'ee mãu t'orroo; t'ï chiwidi aide p'ãda ome. Ma mãu jitarupapai parãpa k'awaait'ee ichi t'ï aide p'ã bi.

Cristopa jara pëida Tiatira p'uurudepema ijäapataarãmaa

¹⁸ Mäpai irua mägaji:

—frá nãgí pedee p'ã pëiji Tachi Ak'õrepa ichi ángel pëidamaa Tiatira p'uurudepema ijäapataarã ak'imerã:

Nãga jara bi Tachi Ak'õre Warrapa; chi tau urua nïbi t'ipitauk'a mãik'aapa biiri urua bi bronze irradak'ãri uruaparik'a.

¹⁹ Mia k'awa bi parã Tiatiradepemaarãpa oopata mide ijãapata perã. Chik'inia p'anapata mãik'aapa choopata mide ijãa p'anide. Mapa awaraarã k'aripapata mãik'aapa choopata, nepirade baairuta pijida. Audupiara mãga oomaa p'ani naawedapema k'ãyaara, mide ewaa ijãa p'aneedak'ãri.

²⁰ Frã mãga oomaa p'ani mïda, mia pia ak'i-e nãgí ne-inaa parãpa oopata. Ichiak'au bïpata jã chonaarãwedapema wëra Jezabel jïak'aa, ichia ne-inaa k'achia jarateemerã pãchi t'ãide. Ichi Tachi Ak'õre pedee jaraparida aparti. Mamïda mãga-e. K'ÿrayaa bapari. Ichia jarateepari pia bi michideerãpa p'ek'au oodamerã mãik'aapa pia bi ãrapa k'odamerã nechiarã ata bidap'edaa ne-inaa juapa ooda k'ÿrapite, ai k'ÿrapite eperãarãpa it'aa t'ipata.

²¹ Mia jaraji ma k'achia oopata oo amaamerã. Mamïda mãga oo k'inia-e.

²² Mapa mia ichi k'ayaapiit'ee; ichi ome k'achia oo p'anirā paara. Māirā auk'a miapiit'ee, oo amaada-e pirā ma k'achia ichia oopida.

²³ Ma awara mia peeit'ee ichia jaratee bide ijāpataarā, ichi warrarāk'a p'anadairā. Māgapi mide ijāpataarā jōmaarāpa k'awaadait'ee mia nejōmaata k'awa bi; eperāpa t'āridepai k'īsia bi māik'aapa t'āripa oo k'inia bi paara. Miata ak'it'ee pāchia oopata māik'aapa ne-inaa teeit'ee eperā chaachaa irua ne-inaa oopata pari na p'ek'au eujāde bi misa; ne-inaa pia irua pia oopata pari maa-e pirā ne-inaa k'achia irua k'achia oopata pari.

²⁴ Irā mia nāga jara bi parā apemaarāmaa Tiatira p'uurude p'ani. Parāpa pia oo p'ani k'awa k'iniadak'aa perā ma wērapa jaratee bi. Jiridak'aa Satanās net'aa k'awaadait'ee; jāgee net'aa eperāarāpa k'awadaik'araa bi. Parā ma k'achiade t'ū k'iniadak'aa perā, mia ne-inaa awaraa iidi-e pait'ee parāpa oodamerā.

²⁵ Jip'a k'inia bi parā choodamerā mide ijāa p'anide māik'aapa ne-inaa pia oo p'anide, mi waya cheru misa.

²⁶ Parādepema k'achia p'oyaapataarā pia ak'it'ee mia oopi bik'a oo p'anadak'āri parā jai-idaarutamaa. Parā biit'ee eperāarā p'uuru ak'ipataadamerā, reypa ooparik'a.

²⁷ Mi Ak'ōrepa eperāarā bidak'a mi jua ek'ari, māgā mia eperāarā biit'ee parā jua ek'ari. Parāpa ma p'uuru pidaarā pāchi jua ek'ari iru p'anadait'ee māik'aapa chupiria k'awaadae mi k'ira unuamaa iru p'anapataarā jōt'adait'ee. Reypa tuma hierrodee juade iru bipa ooparik'a, māga pik'a parāpa oodait'ee.

'Māirā ome oodait'ee eperāpa chok'o pak'urupa wik'āri ooparik'a.' (Sal 2.9)

²⁸ Ichiaba mia idatipodopa lucero teeit'ee parāmaa, mi jīak'a idaa pik'a p'anapataadamerā.

²⁹ K'iri ēesaa p'anāti ūridamerā ma pedee Tachi Ak'ōre Jaurepa jarada ijāpataarāmaa, āchi chip'epata chaa.

3

Cristopa jara pēida Sardes p'uurudepema ijāpataarāmaa

¹ Māpai irua māgaji:

—Irā nāgī pedee p'ā pēiji Tachi Ak'ōrepa ichi ángel pēidamaa Sardes p'uurudepema ijāpataarā ak'imerā:

Nāga jara bi Tachi Ak'ōre Jaure siete pik'a iru bipa; chi lucero siete iru bi ichi juade. Mia k'awa bi parā Sardedepemaarāpa ne-inaa oopata. Eperāarāpa jarapata: "Jā ijāpataarā chok'ai p'anida" apata, parāpa wāara mide ijāpata jīak'aapa. Mamīda māga-e. Piudap'edaarāk'api p'ani, wāara ijāada-e p'anadairā.

² jMapa ūriti! Parāpa mide ijāpata jōi naaweda, jiripataāti oodait'ee mia oopi bik'a. Mia unu bi parāpa ne-inaa oopata pia-e bi Michi Waibia k'irapite.

³ K'īsati parāpa naaweda ūridap'edaade Tachi Ak'ōrepa jara pēida jaratee chedak'āri. Parāpa ma jarateedap'edaa ijāajida. Mapa irā oopataāti ma jaradak'a. Parāpa ne-inaa k'achia oopata oo amāati. Māga ooda-e pirā, atu bide nechiapari cheparik'a, māga pik'a mi cheit'ee. Parāpa k'awada-e ewari mi cheit'ee parā miapide.

⁴ Mamīda parā Sardedepema ijāpataarā jōmaweda nipadak'aa ijāadak'aa beerāk'a. Chok'ara-ee p'ani mīda, ūk'uru p'anadak'aa māirāk'a. Mapa parā it'ari mi ome nipapataadait'ee. P'aru t'o-t'oo jī p'anadait'ee, pia p'anapata perā Tachi Ak'ōre k'irapite.

⁵ Wāara jōmaweda k'achia p'oyaapataarā p'aru t'o-t'oo jīpataadait'ee. Mia māirā t'ī wēpapak'aa pait'ee Tachi Ak'ōre ome ichita it'ari p'anapataadait'eerā t'ī p'ā jēra bi librodeepa. Ma k'āyara michideerā ait'ee mi Ak'ōremaa māik'aapa ichi angeleerāmaa.

⁶ K'iri ēesaa p'anāti ūridamerā Tachi Ak'ōre Jaurepa jara bi ijāpataarāmaa, āchi chip'epata chaa.

Cristopa jara pēida Filadelfia p'uurudepema ijāpataarāmaa

⁷ Māpai irua māgaji:

—Irā nāgī pedee p'ā pēiji Tachi Ak'ōrepa ichi ángel pēidamaa Filadelfia p'uurudepema ijāpataarā ak'imerā:

Nāga jara bi p'ek'au k'achia wēe bi, chi wāara aupaita jaraparipa. Chonaarāwedapema Rey David jōmaarā poro waibia badak'a, mi jōmaarā poro waibia. Mia aupaita llavek'a iru bi eperāarā wāpiit'ee Ak'ōre truadee. Mi awara apidaapa wāpida-e pai māik'aapa apidaapa jarada-e pai wānaadamerā.

⁸ Mia k'awa bi parā Filadelfiadepemaarāpa oopata. K'awa bi awaraarā k'irapite parā mak'ara waibia-ee p'ani mīda, p'anapata mia jarateedak'a māik'aapa choopata mide ijāa p'anide, mi merada-ee. Māga p'anapata perā parā k'irapite mia o ooji, aide wādamerā. Miata ma o ooda perā, apidaapa jarada-e pai parā aide wānaadamerā.

⁹ ¡Ūriti mia ooit'ee Satanadeerāmaa! Māirāpa tai wāara judiorāda apata; Tachi Ak'ōredeerā. Mamīda seewamaa p'ani. Mia māirā bedabaipiit'ee parā k'rapite. Māga ooit'ee āchia k'awaadamerā mia parā k'inia p'e iru bapari.

¹⁰ Parāpa oojida mia jaradak'a. Chooata mide ijāa p'anide, ma k'aurepa nepirade baaijida mīda. Maperāpi mia parā k'aripait'ee Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerā miapik'āri ichia ewari awara bidade ma-it'ee. Ma ewate ichia ak'ipiit'ee chisāgūrā wāara ichide ijāapata māik'aapa chisāgūrā ijāadak'aa.

¹¹ Taarā-e mi cheit'ee. Chóoti mide ijāa p'anide. K'īrak'apui apidaapa atuap-
idai it'aripema poro jīra Tachi Ak'ōrepa parāmaa teeit'ee bi, ichita mi ome chok'ai
p'anapataadamerā. Māgá atuapidai mide ijāa amaapiruta pirā parāmaa.

¹² K'achia p'oyaapataarā mia te biiri māudee oodak'a papiit'ee mi Ak'ōre tede. Ichita p'anapataadait'ee jāma mi Ak'ōre ome. Mia mi Ak'ōre t'ī p'ait'ee ma p'oyaapataarā īri, jōmaarāpa k'awaadamerā mi Ak'ōre āchi chipari. Ma awara mia p'ait'ee mi Ak'ōre p'uuru t'ī, Jeruslén chiwidi, āchi īri, jōmaarāpa k'awaadamerā āchi ma p'uurudepemaarā. Māgí p'uuru Ak'ōrepa pēiit'ee it'ariipa. Ma awara āchi īri mia p'ait'ee michi t'ī chiwidi, jōmaarāpa k'awaadamerā āchi michideerā.

¹³ K'īri ēesaa p'anáti ūridamerā Tachi Ak'ōre Jaurepa jara bi ijāapataarā jōmaarāmaa.

Cristopa jara pēida Laodicea p'uurudepema ijāapataarāmaa

¹⁴ Māpai irua māgaji:

—īrā nāgí pedee p'ā pēiji Tachi Ak'ōrepa ichi ángel pēidamaa Laodicea p'uurudepema ijāapataarā ak'imerā:

Chi nāga jara bi Amén apata. Irua ichita oopari ichia jara bik'a māik'aapa Tachi Ak'ōre wāarata jara pēida jarapari. Iru k'ap'ia pari Tachi Ak'ōrepa ne-inaa jōma ooji.

¹⁵ Mia k'awa bi parā Laodiceadepemaarāpa oopata. K'awa bi parā k'ūrasaa pik'a p'ani-e ijāada-e p'anīrāk'a. Mamīda ichiaba wāsia pik'a p'ani-e wāara ijāapataarāk'a. Taawa parā k'ūrasaa pik'a p'anapataadaa maa-e pirā wāsia pik'a p'anapataadaa.

¹⁶ Mamīda māga p'ani-e. Ma k'āyaara parā jīria pik'a p'ani; ijāa-ijāa pik'a p'ani. Mapa mi choo-e parā ome. Parā yiarāa iru bait'ee.

¹⁷ Mia parā choo-e pāchia māgapata perā: “michi juadoopa nejōmaata iru bi. Mapa maarepida falta-eda” apata. Māga jaradak'āri, pariatua pedeeapata. P'arat'ara p'ani mīda, Tachi Ak'ōre-it'ee parā wāara chupiria chitoni; tau p'āriu pik'a p'ani, māik'aapa āk'adaa pik'a p'ani.

¹⁸ Māga p'anadairā mia ūraait'ee mimaata neto atadamerā ne-inaa nēe ewaa atadak'a t'ipitaudepa. Ichiaba mima neto atāti p'aru t'oroo jīdait'ee mia jīparik'a. Māgá waa k'īra nejasia p'anada-e, parā āk'adaa pik'a p'anadairā. Ma awara mima neto atāti neera pāchi tau-it'ee. Māgá Tachi Ak'ōre wāarata pia unudai.

¹⁹ Mia itriapari māik'aapa miapipari mia k'inia iru biirā jōmaweda. Maperā k'īra jīp'a ijāapatāati. Pāchi audua pedee pedee amāati māik'aapa ooti mia oopi bik'a.

²⁰ ¡Ūriti! Eperā puerta t'aide t'ijaramaa bainī beeparik'a, māga pik'a mia parā t'ijaramaa bi. Chi mi pedee ūrik'āri, ichi puerta ewaru pirā, mi t'ūt'ee iru tede māik'aapa t'āri a-ba p'anadait'ee.

²¹ K'achia p'oyaapataarā mia su-ak'i beepiit'ee mi ik'aawa, mi su-ak'i beeparik'a mi Ak'ōre ik'aawa. Mi mama su-ak'i beepari, k'achia p'oyaapari parā.

²² K'īri ēesaa p'anáti ūridamerā Tachi Ak'ōre Jaurepa jara bi ijāapataarāmaa, āchi chip'epata chaa.

4

Tachi Ak'ōrepa it'aripema ne-inaa Juanmaa unupida

¹ Ma t'ēpai awaraa k'āimok'araa pik'aji. Unuji puerta Tachi Ak'ōre eujāde t'ūpata ewa nībi. Māpai ūriji ma otaw naaweda ūrida golpe pedeeru trompeta jīwaaparik'a. Māgaji:

—Chéji it'aa. Mia ak'ipiit'ee ne-inaa Tachi Ak'ōrepa na ewari ooit'ee bi.

² Aramata Tachi Ak'ōre Jaurepa mi ateeji. Mama it'ari mia unuji rey su-ak'i beepari bainī bi. Ai īri Tachi Ak'ōre su-ak'i baji.

³ Iru k'īra wāree baji. Urua baji māu pi-ia bēisāa jaspek'a māik'aapa māu pi-ia p'oree cornalinak'a. Chi su-ak'i beepari t'iak'au baji euma p'itria pik'a bipa; p'āwaraa bi māu pi-ia esmeraldak'a.

⁴ Ma su-ak'i beepari wap'ira baji awaraa su-ak'i beepari veinticuattro. Ai īri su-ak'i p'anajida chonaarā poro wabiārā veinticuattro. P'aru t'o-t'oo jī p'anajida māik'aapa poro jīra nēedee ooda jī p'anajida.

⁵ Tachi Ak'õre su-ak'i beeparideepa pa tau p'orep'orepari nĩbaji m̄aik'aapa pa jĩwaa nĩbaji pedee ome. Ma su-ak'i beepari k'ĩrapite l̄ampara siete urua p'anajida. M̄agĩ l̄ampara Tachi Ak'õre Jaure siete pik'a bi.

⁶ Ichiaba ma su-ak'i beepari k'ĩrapite mia unuji ne-inaa lago b̄ei-s̄aak'a vidriodee oodak'a. Ma su-ak'i beepari k'ait'a; ai ik'aawa, ̄apite m̄aik'aapa k'ĩrapite baini p'anajida ne-inaa chok'ai bi k'ĩmari; aba ik'aawa chaa. M̄agĩr̄a k'ĩrapite m̄aik'aapa ek'arra eere tau-idaa baji.

⁷ Aba león k'ĩrak'a baji; awaraa p'ak'a chak'e k'ĩrak'a; awaraa eper̄a k'ĩrak'a m̄aik'aapa chi apema nej̄ipi w̄aabai w̄ak'a baji.

⁸ Ma chaachaa paraaji isiak'ara seis. Ma isiak'ara ichiaba tau-idaa baji taawaik'a eere, edaik'a eere paara. M̄air̄apa ̄astaawa, p'arik'ua pida Tachi Ak'õremaa ĩda-ee n̄aga k'aripata:

—P'ek'au w̄e, p'ek'au w̄e, p'ek'au w̄e bapari Tachi Ak'õre Waibia. Ichita bapachi; ichita bapari; ichita cheit'ee.'

(Is 6.2-3)

⁹ M̄air̄apa k'aridak'ari, jarapata ma rey su-ak'i beeparide su-ak'i bi k'ĩra w̄aree. Ichiaba jarapata iru ichita bapari m̄aik'aapa j̄omaar̄a k'̄ayaara waibia bi. M̄agĩ k'ari p'anide ichiaba gracias jarapata irumaa.

¹⁰ M̄air̄apa m̄aga k'ariruta chaa, ma chonaar̄a poro waibiar̄a veinticuatro bedabaipata ma rey su-ak'i beeparide su-ak'i bi k'ĩrapite m̄aik'aapa it'aa t'ipata irumaa, iru ichita bapari per̄a. M̄aga oo p'anide ̄achi poro j̄ira ̄eradak'ari, bipata iru k'ĩrapite m̄aik'aapa jarapata:

¹¹ —Tachi Ak'õre Waibia, pima aupaita jaradaipia bi: Pi j̄omaar̄a k'̄ayaara k'ĩra w̄areera bi m̄aik'aapa j̄omaar̄a k'̄ayaara waibia bi. Nej̄omaata pi jua ek'ari nĩbi, pia nej̄omaata ooda per̄a. Pia k'inia bada per̄a, nej̄omaata m̄aga ooji.

5

Juanpa pedee p'ada m̄aik'aapa Oveja Chak'e unuda

¹ Ma rey su-ak'i beeparide su-ak'i bi jua juaraare mia unuji joip'aruk'a bi pirat'ida pedee p'ada ome. P'ã baji taawaik'a eere, edaj̄ade paara. Tauchaada siete tauchaa baji j̄irri torrabaidapa.

² Ichiaba unuji angeleer̄a poro waibia aba. M̄agĩ golpe pedee baji. Iidiji:

—¿K'aipata n̄aga k'isia bima? “Michia j̄a tauchaada ogat'aai m̄aik'aapa ewai j̄agĩ joip'aruk'a bi.”

³ Mam̄ida apidaapa ma joip'aruk'a bi ewada-e pai; it'aripemaar̄a apidaapa, na p'ek'au euj̄adepemaar̄apa pida m̄aik'aapa piudap'edaar̄a euj̄a ek'ari p'anir̄apa pida.

⁴ M̄apai mi j̄eedachi apida w̄e-e pada per̄a ma joip'aruk'a bi ewadait'ee m̄aik'aapa ma pedee p'ada leedait'ee.

⁵ Mam̄ida ma chonaar̄a poro waibiar̄a veinticuatrodepemapa m̄imaa m̄agaji:

—J̄een̄aji. ¡Ak'ĩji! León apata Judá ̄eerear̄depema; chonaar̄awedapema Rey Daviddeepa uchiadapa k'achia p'oyaa. Iruata j̄a tauchaada siete ogat'aai m̄aik'aapa j̄a joip'aruk'a bi ewat'aai.

⁶ Ak'ik'ari, mia unuji Oveja Chak'e apata eper̄aar̄apa peedap'edaak'a. Ichi baini baji ma rey su-ak'i beepari k'ĩrapite m̄aik'aapa ma ne-inaa chok'ai bi k'ĩmari k'ĩrapite, m̄air̄a ma chonaar̄a poro waibiar̄a veinticuatro esaj̄iak'a. Ichia cacho siete iru baji. Ichiaba tau siete iru baji. Ma tau siete jara k'inia bi Tachi Ak'õre Jaure, jaure siete pik'a p̄eida na p'ek'au euj̄a j̄omaade.

⁷ Ma Oveja Chak'e w̄aji ma rey su-ak'i beeparide su-ak'i bi k'ait'a m̄aik'aapa m̄agĩ jua juaraarepa ataji ma joip'aruk'a bi pirat'ida.

⁸ M̄aga ook'ari, ma ne-inaa chok'ai b̄ir̄a k'ĩmari weda m̄aik'aapa ma chonaar̄a poro waibiar̄a veinticuatro weda bedabaidachida iru k'ĩrapite. Ma chonaa chaachaa iru baji arpa m̄aik'aapa p'arat'u n̄eedee ooda. Ma p'arat'u chaa ipuru baji ne-inaa baj̄ubak'a t'ũa bipa. M̄agĩ jara k'inia bi Cristodeer̄apa it'aa t'ipata.

⁹ M̄aga nide ma bedabaidap'edaar̄a j̄omaar̄apa k'ari chiwidi k'arijida:

—Piata ma joip'aruk'a bi atai m̄aik'aapa ma tauchaada ogat'aai, eper̄aar̄apa pi peet'aadap'edaa per̄a.

Pichi waa m̄agã bat'ada k'aurepa eper̄aar̄a uchiapiji p'ek'au k'achia jua ek'ariipa.

M̄agã Tachi Ak'õre-it'ee neto pik'a ataji eper̄aar̄a k'ĩra t'ãdoo n̄agee chaadepema: ̄eerear̄, pedee, p'uuru, euj̄a, m̄agee chaadepema.

¹⁰ Pia ̄ara Tachi Ak'õre jua ek'ari b̄iji p'aareer̄ak'a irumaa it'aa t'ipataadamer̄a.

Ichiaba pia ̄ara reyr̄ak'a papiit'ee na p'ek'au euj̄adepemaar̄a ak'ipataadamer̄a.' (Ex 19.6)

¹¹ M̄apai mia unuji ma rey su-ak'i beepari, ma ne-inaa chok'ai bi k'ĩmari m̄aik'aapa ma chonaar̄a poro waibiar̄a angeleer̄apa wap'ira ata p'ani. Audú cho-k'ara paraaji; tachia p'oyaa juasiada-e.

- ¹² Māirāpa otau apai pik'a bide golpe pedeejida:
 –Oveja Chak'e peedap'edaa; irumaapaita jaradaipia bi:
 Jōmaweda pi jua ek'ari p'anapata, nejōmaata pērē perā.
 Pi k'ira wāreera bi; jōmaarā k'āyaara k'isia k'awaara bapari; jōmaarā k'āyaara juataura bapari; jōmaarā k'āyaara waibiara bi.
 Mapa pima it'aa t'ipata, awaraarāmaa it'aa t'īdai k'āyaara.
- ¹³ Māpai mia ūriji jōma ne-inaa chok'ai p'anirā it'aripema, na p'ek'au eujādepema, na p'ek'au eujā ek'aripema māik'aapa p'usadepema; ne-inaa jōmaweda Tachi Ak'ōrepa ooda. Māirāpa mīgajida:
 –Rey su-ak'i beeparide su-ak'i bīmaa māik'aapa Oveja Chak'ema jōmaarāpa ichita it'aa t'īdaipia bi māik'aapa ichita jaradaipia bi parā jōmaarā k'āyaara waibiara bi, ne-inaa jōmaweda parā jua ek'ari bapari perā.
- ¹⁴ Māga jaradak'āri, ma ne-inaa chok'ai bi k'Imariirāpa p'anaujida:
 –jAmén!
 Ma awara ma chonaarā poro waibiarā veinticuatro waya bedabaidachida ma su-ak'i bi k'īrapite māik'aapa Oveja Chak'e k'īrapite.

6

K'āata jara k'inia bi ma tauchaada siete

- ¹ T'ēepai mia unuji ma Oveja Chak'epa ogat'aaru chi naapiara tauchaada, ma tauchaada siete joip'aruk'a bide k'ara bada. Māga nide ma ne-inaa chok'ai bi k'Imariidepema abaapa pa jīwaaparik'a pedeeji:
 –Chépāde aji.
- ² Mia ak'ik'āri, unuji caballo t'orroo. Ai īri su-ak'i badapa ichi juade ematrima ateeji. Angelpa teeji chōo p'oyaaapataarā poro jira irumaa, wāmerā na p'ek'au eujādee jura p'oyaae. Wāji.
- ³ Māpai ma Oveja Chak'epa araarepema tauchaada ogat'aaji. Māga ook'āri, mia ūriji awaraa ma ne-inaa chok'ai bi k'Imariidepemapa jararu:
 –Chéji.
- ⁴ Ak'ik'āri, unuji caballo p'oree. Ai īri su-ak'i bīmaa Tachi Ak'ōrepa espada choma teeji māik'aapa māgí juade biji na p'ek'au eujādepemaarā jōmaweda, māgí k'aurepa waa eperāarā k'āiwee p'ananaadamerā. Maperā eperāarāpa chíara pee para beejí.
- ⁵ Māpai ma Oveja Chak'epa omé eerepema tauchaada ogat'aak'āri, mia ūriji awaraa ma ne-inaa chok'ai bi k'Imariidepemapa auk'a jararu:
 –Chéji.
 Ak'ik'āri, unuji caballo p'āimaa. Ai īri su-ak'i bīpa net'aa chaapari iru baji ichi juade.
- ⁶ Māpai nāgí pedee uchijai ma ne-inaa chok'ai bi k'Imari t'āideepa:
 –Jarra ooji trigo kilo apai t'erabaidamerā ewari aba mimiada pari; maa-e pirā cebada kilo opeepai t'erabaidamerā ewari aba mimiada pari. Mamīda olivo māik'aapa uva t'ōbaināaji, aceite paraamerā māik'aapa vino paraamerā.
- ⁷ Māpai ma Oveja Chak'epa opee eerepema tauchaada ogat'aak'āri, mia ūriji awaraa ma ne-inaa chok'ai bi k'Imariidepemapa jararu:
 –Chéji.
- ⁸ Ak'ik'āri, unuji caballo k'uarak'uarāa bi. Ai īri su-ak'i bada Piuda apachida. Māgí t'ēe cheda Piudaarā P'anapatamāi apachida. Māgírā juade Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepemaarā k'Imariidepema chaa aba biji, ma eperāarā piudamerā jura chōo jōnīpa, jarra oo jōnīpa, k'ayaapa māik'aapa ne-animal k'achia beerāpa.
- ⁹ Māpai ma Oveja Chak'epa k'Imari eerepema tauchaada ogat'aak'āri, mia unuji altar bainī bi māik'aapa ai ek'ari unuji jai-idaadap'edaarā jaureerā. Ijāadak'aa beerāpa ma eperāarā peejida, Cristode ijāapatap'edaa perā māik'aapa iru ūraa jarateedap'edaa perā.
- ¹⁰ Māirāpa otau apai pik'a bide golpe pedeejida:
 –Tachi Waibia, pia nejōmaata k'awapari. Pi k'achia wēe bapari māik'aapa ichita oopari pia jara bik'a. ¿Sāapai ak'it'eema eujādepemaarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia? ¿Sāapai tai peedap'edaarā miapiit'eema? ajida.
- ¹¹ Māgírā chaachaa Tachi Ak'ōrepa p'aru teesoo t'orroo bi teeji. Māpai jaraji āchimaa taarāpai ĩdamerā māik'aapa nidamerā āchi ĩpemaarā, chi Cristopa oopi bik'a oopataarā Tachi Ak'ōrepa awara bida ma-it'ee, auk'a piudamerā k'achia beerā juapa.
- ¹² Māpai ma Oveja Chak'epa joisomaa eerepema tauchaada ogat'aak'āri, unuji na p'ek'au eujā golpe wēre nībi awērachaipa. Ak'ōrejūru k'īi pik'adachi. P'āi-maa baji p'aru cabra k'aradee oodak'a; māgee p'aru jīpata chi-iadak'āri. Ma awara atane p'oredachi tachi waak'a.

¹³ Lucero pajãdeepa jurruk'oodachida na eujãde, higojõ chik'aa jurrupatak'a higuera biirideepa nãumia p'uak'ãri.

¹⁴ Pajã pirat'idajã joip'aru pirat'ipatak'a. Mãpai wẽpadachi. Ma awara eera, isla ome ãyaa wãjida ma badamãiipa.

¹⁵ Mãga unudak'ãri, na p'ek'au eujãdepema reyrã, eperãarã poro waibiarã, soldaorã poro waibiarã, p'arat'ara beerã, juataura beerã, esclavoorã, esclavo-eerã; ma jõmaweda mirudachida mãu te uriade mãik'aapa eera jẽra bi eujãde mãu-idaa bimãi.

¹⁶ Mama p'anide biajida eemaa mãik'aapa mãu-idaa bimaa:

—¡Tai ñri baai chẽti, rey su-ak'i beeparide su-ak'i bipa mãik'aapa Oveja Chak'epa tai ununaadamerã, tai jiripata perã miapidait'ee!

¹⁷ Tachi Ak'õre ewari waibia ewate paji. Apidaapa iru k'ïrau chooda-e payada ajida.

7

Ciento cuarenta y cuatro mil Israel pidaarã Tachi Ak'õrepa jirit'erada

¹ Ma t'ẽpai mia unuji angeleerã k'ïmari; aba bainĩ bi norte eere; aba sur eere; aba ak'õrejũru uchiapari eere; chi apema chi baapari eere. Mãgũrãpa madepema nãu t'idik'a p'unajida p'uanaamerã eujã ñri, p'usa ñri wa pak'uru ñri.

² Ichiaba unuji ãngel awaraa ak'õrejũru uchiapari eereepa uchia cheru. Mãgipa ne-inaa tauchaa bĩpari iru baji ichi juade. Ma ne-inaapa tauchaa bidak'ãri eperãarã ñri, jara k'inia bi ma eperãarã Tachi Ak'õre ichita chok'ai baparideerã. Mãgĩ ãngel golpe pedeeji apema k'ïmariĩramaa; mãgĩ jirit'eradaarãmaa eujã mãik'aapa p'usa ãripidamerã:

³—Waide ãripinãati eujã, p'usa mãik'aapa pak'uru, waide taipa tauchaa bida-e perã Tachi Ak'õrederã tau biiride.

⁴ Mia ùriji jaradak'ãri jõmasaa eperãarã ñri ma tauchaa bidap'edaa. Israel pidaarã ãreerãdepemaarã ciento cuarenta y cuatro mil paji.

⁵ Judã ãreerãdepema doce mil paji;

Rubẽn ãreerãdepema doce mil paji;

Gad ãreerãdepema doce mil paji;

⁶ Aser ãreerãdepema doce mil paji;

Neftalĩ ãreerãdepema doce mil paji;

Manasės ãreerãdepema doce mil paji;

⁷ Simeõn ãreerãdepema doce mil paji;

Leví ãreerãdepema doce mil paji;

Isacar ãreerãdepema doce mil paji;

⁸ Zabolõn ãreerãdepema doce mil paji;

José ãreerãdepema doce mil paji

mãik'aapa Benjamĩn ãreerãdepema doce mil paji.

Eperãarã chok'ara p'aru t'orroo jĩ p'anadap'edaa

⁹ Ma t'ẽpai unuji eperãarã audũ chok'ara nãgĩ chaadepema: eujã, ãreerã, p'uuru, pedee; mãgĩ chaadepema. Bainĩ p'anajida ma rey su-ak'i beepari k'ïrapite mãik'aapa ma Oveja Chak'e k'ïrapite. Apidaapa ãra p'oyaa juasiada-e, audũ chok'ara p'anadap'edaa perã. P'aru t'orroo jĩ p'anapachida mãik'aapa palma k'iru atepachida ãchi juade ak'ipidait'ee o-ia p'ani.

¹⁰ Jõmaarãpa golpe pedeejida:

—Tachi Ak'õre, ma rey su-ak'i beeparide su-ak'i bipa mãik'aapa Oveja Chak'epa eperãarã o k'achiadeepa k'aripa atajida atuanaadamerã.

¹¹ Angeleerã, chi wap'ira atadap'edaa ma rey su-ak'i beepari, ma chonaarã poro waibiarã mãik'aapa ma ne-inaa chok'ai bi k'ïmari; mãgĩ angeleerã bedabaidachida tau biirĩ te jãde t'õbairutamaa ma rey su-ak'i beepari k'ïrapite mãik'aapa it'aa t'ipachida Tachi Ak'õremaa.

¹² Mãgapachida:

—¡Amẽn! apachida. Jõmaarãpa it'aa t'ĩdaipia bi Tachi Ak'õremaa mãik'aapa jaradaipia bi:

“Pi jõmaarã k'ãyaara waibiaara bapari; jõmaarã k'ãyaara k'ĩsia k'awaara bapari; jõmaarã k'ãyaara t'ãri piara; jõmaarã k'ãyaara juataura; jõmaweda pi jua ek'ari p'anapata. Mãga ichita jaradait'ee, jõ-ee. ¡Amẽn!”

¹³ Mãpai ma chonaarã poro waibiarãdepema abaapa mĩmaa iidiji:

—¿K'ãirãma na p'aru t'orroo jĩ p'ani? ¿Sãmãik'aapa chejidama? aji.

¹⁴ Mia p'anauji:

—Piata k'awa bida aji, mi k'ãyaara.

Irua mãgaji:

—Āchi jai-idaadak'āri, uchijaida audú miapi iru p'anadap'edaarā juadeepa. P'aru t'orroo jī p'ani, āchi p'aru t'ōdap'edaa perā ma Oveja Chak'e waade. Māgapi āchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa wēpajida.

¹⁵ Maperāpi Tachi Ak'ōre su-ak'i beepari k'īrapite bainī p'ani.

Āstaawa, p'ārik'ua pida āchia oopata Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a ichi t'aripema te waibiade. Ma rey su-ak'i beeparide su-ak'i bīpa āra ichita ak'i bapariit'ee, ichita āra ome bapariit'ee perā.

¹⁶ Waa jarra ooda-e pait'ee māik'aapa waa opisiada-e pait'ee.

Ichiaba ak'ōrejīrupa waa paada-e pait'ee māik'aapa waa wāsiapa jia cheda-e pait'ee.' (Is 49.10)

¹⁷ Māga pait'ee ma Oveja Chak'e, rey su-ak'i beepari k'īrapite bainī bīpa, āra pia ak'i bapariit'ee perā.

Āramaa ak'īpiit'ee pania poatri uchīa bimāi, māgī pania todak'āri, ichita p'anapataadamerā iru ome.

Ma awara Tachi Ak'ōre āra ome bapariit'ee perā, waa t'āri p'ua p'anadak'aa pait'ee.

8

Seis eerepema tauchaada ogat'aada

¹ Oveja Chak'epa ma seis eerepema tauchaada ogat'aak'āri, it'aripemaarā jōmaweda k'īuu nībeeji. Māgá p'aneejida perā hora esa-auk'a.

² Ma t'ēpai mia unuji angeleerā siete, iru k'īrapite bainī p'anapataarā. Māgī chaa trompeta āchi chaachaa jitajida.

³ Māpai ángel awaraa cheji māik'aapa bainī beejī altar k'ait'a. Ichi juade k'uuruk'a bi nēdede ooda iru baji. Aide ne-inaa t'ūa bapari paapachida Tachi Ak'ōre-it'ee. Awaraapa irumaa ne-inaa t'ūa bapari waibia teeji, p'oiramerā Cristodeerā it'aa t'īpata ome māik'aapa bimerā ma altar īri Tachi Ak'ōre-it'ee. Māgī bijī altar nēdede ooda īri; ma altar rey su-ak'i beepari k'īrapite bainī bi.

⁴ Ma ne-inaa t'ūa bapari paak'āri, chi nari Cristodeerā it'aa t'īpata ome ma ángel juadeepa it'aa wāji Tachi Ak'ōre baparimāi.

⁵ Māpai ma angelpa t'īpītau atap'eda altardeepa, ma k'uuruk'a bi ipurut'aaji. Māpai bat'at'aaji na p'ek'au eujādee. Māga oo bide mia ūriji pa jīwaa nībi pedee ome. Ichiaba unuji pa tau p'orep'orepari māik'aapa na p'ek'au eujā wēre nībi awērachaipa.

Angeleerāpa trompeta chaadap'edaa

⁶ Māpai ma angeleerā sieteerāpa trompeta iru p'ani āchi juade ewaa jirajida chaadait'ee.

⁷ Chi naapiara angelpa ichi trompeta chaak'āri, angeleerāpa hielō k'oi tauk'a bat'ajida na p'ek'au eujādee. Ma hielō p'oirā baji t'īpītau ome māik'aapa waa ome. Perā eujā esajīak'a paadachi. Ichiaba pak'uru ōpeedepema chaa aba māik'aapa p'ūajara jōmaweda paadachi.

⁸ Araarepema angelpa ichi trompeta chaak'āri, māu choma t'īpītau ome urua nībi bat'ajida p'usa jādee. Māpai perā p'usa jā esajīak'a waa paadachi.

⁹ Ma awara p'usadepema ne-inaa chok'ai bi ōpeedepema chaa aba piudachida. Ichiaba barco p'usade wā nipadap'edaa, māgī ōpeedepema chaa aba jōdachida.

¹⁰ Ma omé eerepema angelpa ichi trompeta chaak'āri, lucero choma t'īpītau ome urua nībi pajādeepa baaidachi na eujādepema to māik'aapa pania poatri uchiapata īri; ma ōpeedepema chaa aba īri.

¹¹ Māgī t'ījarapata Lucero Asia. Māgī baaik'āri, to māik'aapa pania poatri uchiapata ōpeedepema chaa aba īri, pania asia ūu beejī. Eperāarāpa ma pania todak'āri, chok'ara piujida.

¹² Ma ōpee eerepema angelpa ichi trompeta chaak'āri, ak'ōrejīru, atane, lucero āridachida. Perā ak'ōrejīru k'īra esajīak'a k'īdachi. Perā atane k'īra esajīak'a auk'a k'īdachi. Ichiaba perā lucero esa-auk'a k'īdachida. Mapa āstaawa hora ōpeedepema chaa aba ak'ōrejīru jēra-e paji. Ichiaba p'ārik'ua hora ōpeedepema chaa aba atane lucero ome idaada-e paji.

¹³ Māpai mia unuji nejīpi pajāde it'ī wāabai ni. Ūriji ma nejīpipa golpe pedeeru:

—jAai, eperāarā at'āri eujāde p'ani audú chupiria jōnadait'eeda aji, apema angeleerā ōpeerāpa āchi trompeta chaadak'āri!

9

K'īmari eerepema trompeta chaada

¹ Māpai ma k'īmari eerepema angelpa ichi trompeta chaak'āri, mia unuji lucerok'a pajādeepa baai cheda na eujāde. Māgīpa llave jitaji ewait'ee arii uria bi, chi t'ai jīa nībada perā. Ma uria audú nāpia baji.

² Ma uria t'ai ewak'ari, narira uchua nibeeji, nari waibia uchiaparik'a t'ipitau waibiadeepa. Ma nari k'arepa p'ariudachi. Ak'orejiru maik'aapa pajá perá unu-e paji nari jirak'awaa nibipa.

³ Ma nari ome netuaraarâ sisi k'ap'iak'a uchiadachida maik'aapa wâaichoo chejida na p'ek'au eujâdee. Eujâde pa wâdak'ari, mia unuji ne-inaa Tachi Ak'orepa maîrâmaa bida; mágí ne-inaa tusôrepa iru bik'a eperâarâ k'aait'ee.

⁴ Tachi Ak'orepa maîrâmaa jaraji p'ujara apida; pak'uru jida ârinaadamerâ. Jip'a p'ua oodaipia bida aji, chi Tachi Ak'ore tauchaa wêe beerâ âchi tau biiride.

⁵ Mamîda jaraji eperâarâ k'aa peenaadamerâ. Jip'a p'ua oodaipia bida aji, atane joisomaa wâyaaru misa. Maîrâpa k'aada golpe p'ua nibaji tusôrepa k'aada p'ua nibaparik'a.

⁶ Mágá eperâarâ k'aa jônide, ma eperâarâ audú piu k'inia p'anadait'ee. Mamîda piuda-e pait'ee.

⁷ Mia sisira unuji caballoorâ uchiapatak'a jura chôode. Ne-inaa poro jira nêedee oodak'a jî p'anajida âchi porode. Âchi k'ira eperâ k'irak'a beejî.

⁸ Âchi puda waree beejî; wêraarâdek'a maik'aapa âchi k'ida león k'idak'a beejî.

⁹ Âchi t'ûade ne-inaa jî p'anajida armadura hierrodee oodak'a. Wâaichook'oodaidak'ari, âchi isia jîwaapachida carro caballopa jidiupata jîwaapatak'a, chok'ara uchiadak'ari jura chôode.

¹⁰ Âchi trude ne-inaa awapari iru p'anajida, tusôreerâpa iru p'anapatak'a. Mâgipa eperâarâ k'aadait'ee atane joisomaa wâyaaru misa.

¹¹ Âchi rey Satanapa âra chok'apari. Ichi ma uria nâpia bi jîapari. Hebreo pedeede ichi t'ijarapata Abadón; griego pedeede Apolión; jara k'inia bi Eperâarâ Peepari.

¹² Ma naapiara ne-inaa k'achiara wâyaaji. Ne-inaa k'achiara omé at'ari falta bi.

Joisomaa eerepema trompeta chaada

¹³ Mâpai ma joisomaa eerepema angelpa ichi trompeta chaak'ari, mia pedee ùrjii altar nêedee oodadeepa. Ma altar Tachi Ak'ore k'irapite baini baji. Ma altar âuk'idaa k'imariide cacho paraa. Madeepa ma pedee uchua baji.

¹⁴ Jaraji ma angelpa trompeta iru badamaa:

—K'ena pêiji angeleerâ k'imari Éufrates to ide jîa paraa p'ani.

¹⁵ Mágí angeleerâ k'ena pêik'ari, uchijida peenadait'ee na p'ek'au eujâdepemaarâ ôpeedeepema chaa aba. Ai naaweda jîa paraa p'anajida ni p'ani misa año, atane, ewari maik'aapa hora Tachi Ak'orepa awara bidamaa paru misa.

¹⁶ Mia ùrjii jaradak'ari jômasaa soldaorâ p'e atadap'edaa caballok'a bi ñri wâdamerâ âchi ome. Audú chok'ara; doscientos millones paji.

¹⁷ Ma caballok'a bi maik'aapa mágí ñri wâdap'edaarâ mia unuji k'aimok'araa pik'a bide. Âchi t'ûade armadura jî p'anajida. Ma armadura p'oree baji, t'ipitauk'a. Ichiaba p'âp'âraa baji mâu pi-ia jacintok'a. Ichiaba k'uaraa baji mâu azufrek'a. Ma caballoorâk'a beeda poro león porok'a beejî. Maîrâ it'aideepa uchijai t'ipitau, nari maik'aapa azufre p'ora.

¹⁸ Ma ne-inaa k'achia ôpeepa; t'ipitaupa, naripa maik'aapa azufrepa na p'ek'au eujâdepemaarâ ôpeedeepema chaa aba piuji.

¹⁹ Ma caballoorâk'a beerâpa eperâarâ mágá p'oyaajida âchi it'aipa maik'aapa âchi trupa, âchi tru taama porok'a beeda perâ. Mâgipa auk'a eperâarâ p'ua oopachida.

²⁰ Mágá eperâarâ chok'ara piujida mîda ma k'achiapa, chi waide peeda-e p'anadap'edaarâpa âchia ne-inaa k'achia oopata oo amaa k'iniada-e paji. It'aa t'î amaa k'iniadak'aa paji netuaraarâmaa. Ichiaba it'aa t'î amaa k'iniadak'aa paji âchia ne-inaa juapa ooda k'irapite; ne-inaa nêedee ooda, p'arat'adee ooda, broncedee ooda, mâudee ooda, pak'urudee ooda. Mágí k'irapite it'aa t'î k'inia p'anapachida mâgee ne-inaa p'oyaa ak'ik'aa mîda, p'oyaa ùrik'aa mîda maik'aapa p'oyaa t'iak'aa mîda.

²¹ Ichiaba awaraarâ pee amaa k'iniadak'aa paji. Jaipanaarâpa oopatak'a oo amaa k'iniadak'aa paji. P'ek'au oo amaa k'iniadak'aa paji maik'aapa nechia amaa k'iniadak'aa paji.

10

Joip'aruk'a bi pirat'ida k'aipee

¹ Mâpai mia unuji angeleerâ poro waibia awaraa. Mágí it'ariipa cheji jjarara pirat'î nibide. Euma paraa baji ichi poro ñri. Chi k'ira urua baji ak'orejiruk'a maik'aapa chi jiru t'ipitau urua nibik'a baji.

² Ichi juade iru baji joip'aruk'a pirat'ida k'aipee. Mágí ewat'î baji. Ma angeleerâ poro waibia na eujâde baini ba chek'ari, chi jiru juaraarepema biji p'usa ñri. Jôdee chi jiru juabi eerepema biji eujâ ñri.

³ Golpe biaji león biaparik'a. Māgá biak'āri, pa siete jīwaa nībeeki pedee ome. Māgá iru biak'āri, papa p'anauji.

⁴ Mia māga ūrik'āri, ma pedee p'ait'ee paji. Mamīda it'ariipa pedee ūriji:

—Apidaamaa jaranāaji pia ūrida māik'aapa ma pedee apida p'ānāaji.

⁵ Māpai ma āngel baini bada p'usa ūri māik'aapa eujā ūri ichi jua juaraarepema iaji pajāmaa. Ooji eperāarāpa oopatak'a ne-inaa juraadak'āri Tachi Ak'ōre k'īrapite, awaraarāpa ijāadamerā wāarata jara bi.

⁶ Māpai ma angelpa ne-inaa jaraji Tachi Ak'ōre ichita chok'ai bapari k'īrapite. Iruata ooji pajā māik'aapa ne-inaa jōma aide nībi; na eujā māik'aapa ne-inaa jōma aide nībi; p'usa māik'aapa ne-inaa jōma aide nībi. Iru k'īrapite ma angelpa māgaji:

—jTaarā-ee Tachi Waibiapa k'achia beerā jōpiit'eeda! aji.

⁷ Angeleerā seis eerepemapā ichi trompeta chaak'āri, aupait'ee Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bada eperāarā-it'ee. Jōmaarāmaa māga k'awapi-e paji. Ichi mimiapataarāmaa; ichi pedee jarapataarāmaa aupaita k'awapiji ichia k'īsia iru bada.

⁸ Māpai ma naaweda it'ariipa pedee badapa waya mimaa ne-inaa jaraji:

—Atanāji ma joip'aruk'a pirat'ida k'aipee ewat'i bi, jāma baini bi p'usa ūri māik'aapa eujā ūri iru bi ichi juade.

⁹ Aramāgá mi wāji ma angelmaa ma joip'aruk'a bi iidide. Ichia p'anauji:

—Jitāji māik'aapa k'ot'āaji. Pichi it'aide k'ū-ūa bait'ee mielek'a. Mamīda pichi bimaa pak'āri, asia bait'ee.

¹⁰ Irua jaradak'a mia ma joip'aruk'a bi atanaji māik'aapa k'o pēiji. Wāara, michi it'aide k'ū-ūa baji. Mamīda mit'aap'eda, michi bide pak'āri, mi t'āri urati nībeeki.

¹¹ Māpai mimaa māgaji:

'Pia waya jaraipia bi Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a. Jaraipia bida aji, irua ooit'ee bi p'uuru pidaarā chok'ara ome, eujādepemaarā chok'ara ome, pedee chok'ara awara-awaraa pedeeapataarā ome māik'aapa reyrā chok'ara ome.

11

Tachi Ak'ōrepa eperāarā omé pēida ichi pedee jaranadamerā

¹ Māpai pak'uru siautaa mimaa teeji, māgāpa ne-inaa chaamerā. Māgaji:

—Wāji chaade Tachi Ak'ōre te waibia chi altar ome. Ma awara ai tede it'aa t'īpataarā juasijai.

² Mamīda chaanāaji ma te ātaude t'iak'au bimāi, māgimāi Tachi Ak'ōrepa awara bida perā ijāadak'aa beerā-it'ee. Atane cuarenta y dos wāyaaru misa, māgūirāpa āchi jua ek'ari iru p'anadait'ee Tachi Ak'ōrepa p'uuru jirit'erada ichi-it'ee.

³ Māpai Tachi Ak'ōrepa māgaji:

—Mia omé pēiit'eeda aji, chi-īapata p'aru jī p'anik'a p'ani. Māirāpa jaradait'ee mia jarapi bik'a, ma k'āima mil doscientos sesenta wāyaaru misa.

⁴ Māgūirā omé olivo būrik'a p'ani māik'aapa lámpara bipatak'a p'ani; Tachi Waibia, chi na p'ek'au eujā ooda k'īrapite p'ani.

⁵ Apidaapa ma omé jiriruta pirā miapidait'ee, t'īpitau uchua bi āchi it'aideepa paapeeit'ee āra k'īra unuamaa iru p'anapataarā. Māgā piudait'ee jōmaweda āra miapi k'inia p'anirā.

⁶ Tachi Ak'ōrepa ne-inaa k'īra t'ādoō āramaa oopiji. Mapa ārapa pajā jia pik'adai k'oi chenaamerā, Tachi Ak'ōrepa jarapidak'a jara p'ani misa. Ma awara ārapa k'iniadak'āri, pania tachi waa papidai māik'aapa eperāarā miapidai.

⁷ Mamīda jara apudak'āri jōmaweda Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bada jarapiit'ee āramaa, nemisia uchiat'ee ma uria nāpia bideepa māik'aapa āra ome chōo jiriit'ee. Māgāpa āra p'oyait'ee māik'aapa peek'ooit'ee.

⁸ Āra k'ap'ia piuda calle jāde baip'aneadait'ee p'uuru waibia Jerusalende; āchi waibia kurusode peedap'edaa p'uurude. Māgā p'uuru ichiaba Sodoma maa-e pirā Egipto apata.

⁹ Mama p'aneadait'ee k'āima ōpee ap'eda esa-auk'a. Mama p'anide eperāarā eujā k'īra t'ādoodepema, p'uurudepema, pedee k'īra t'ādoō pedeeapataarā māik'aapa ēreerā k'īra t'ādoorāpa āra k'ap'ia piuda ak'idait'ee māik'aapa jaradait'ee āra ianaadamerā.

¹⁰ Na p'ek'au eujādepemaarāpa āra piuda ūridak'āri, o-īa p'aneadait'ee māik'aapa regalo tee para bait'ee o-īapa, ma Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā omeerāpa āra miapidap'edaa perā.

¹¹ Mamīda k'āima ōpee ap'eda esa-auk'a wāyaap'eda, Tachi Ak'ōrepa ma omé chok'ai p'anapiji. Māgā āra p'irabaidachida. Jōmaweda māga unudak'āri, p'eradachida.

¹² Māpai ma omé ūrijida it'ariipa golpe pedeeru:

—jT'aa chēti!

Aramāgá it'aa wājida jījarade, āra k'īra unuamaa iru p'anadap'edaarā taide.

¹³ Aramata awērachai golpe wēre nībeeji. Ma p'uuru pidaarā diezdepema chaa aba jōdachi; mǎgá eperāarā siete mil k'iniidachida. Chi p'aneedap'edaarā p'erarutapa āchia ne-inaa k'achia oopata oo amaa k'inia p'aneejida. Mapa jarajida Tachi Ak'ōre it'ari baparimaa, iruta wāara jōmaarā k'āyaara waibiara bi.

¹⁴ Ma ne-inaa k'achia aba eerepema aupaji. Mamīda omé eerepema taarā-e pait'ee.

Trompeta seis eerepema chaada

¹⁵ Māpai ángel seis eerepema ichi trompeta chaak'āri, it'ariipa mia golpe pedee ūriji. Chok'araarāpa jara p'anajida:

—'Írā wāara na p'ek'au eujādepemaarā Tachi Ak'ōre jua ek'ari p'ani mǎik'aapa Tachi Waibia Jesucristo jua ek'ari p'ani. Tachi Ak'ōre ichita jōmaarā rey bapariit'ee.' (Ex 15.18; Dn 2.44)

¹⁶ Māpai ma chonaarā poro waibiarā veinticuatro su-ak'i p'ani āchi rey su-ak'i beeparide Tachi Ak'ōre k'írapite bedabaidachida irumaa it'aa t'ídait'ee.

¹⁷ Mǎgapachida:

—Tachi Ak'ōre Waibia, pita ichita bapari mǎik'aapa ichita bapachi. Gracias jara p'ani pīmaa.

¡Pita jōmaarā k'āyaara waibiara bairā, jōmaarā rey paru!

¹⁸ Na p'ek'au eujādepema p'uuru pidaarā t'āri k'achia p'anapachida pi ome.

Írā jōdee, pi k'írau bait'ee āra ome.

Írapí pia ak'íit'ee piudap'edaarāpa oopatap'edaa mǎik'aapa jarait'ee pia wa k'achia pi k'írapite.

Írā teeit'ee ne-inaa pia jōmaweda pia k'ísia iru bidepema teeit'ee pi mimiapataarāmaa, chi pi pedee jarapatap'edaarāmaa; pichideerā jōmaarāmaa mǎik'aapa pi waaweep-ataarā jōmaarāmaa, ek'ariara beerāmaa, waibiara beerāmaa paara.

Ichiaba írapí eujāde ne-inaa k'achia oopatap'edaarāmaa pia k'achia ooit'ee.

Juanpa Tachi Ak'ōre it'aripema te waibiade unuda

¹⁹ Māpai Tachi Ak'ōre it'aripema te waibia ewadachi mǎik'aapa ma edajāde mia unuji baaltek'a bi Tachi Ak'ōrepa ūraa Moisemaa p'āpida ome. Mǎga nīde pa tau p'orep'orepari unuji mǎik'aapa pa jīwaa nībaji. Ichiaba paraaji awērachai mǎik'aapa hieló k'oi tauk'a baaji.

12

Juanpa wēra je ome unuda

¹ Māpai mia ne-inaa awaraa waide unuk'aa pada unuji. Pajāde unuji wēra ak'ōrejūru urua nībik'a jí bi. Bainí baji atane íri. Poro jīra lucero docedee ooda jí baji.

² Mǎgí wēra biak'oo baji. Bi p'íra baji chi warra ewaa t'oit'ee bada perā. Mapa bia nībaji.

³ Māpai ne-inaa awaraa waide unuk'aa pada padachi pajāde. Unuji je choma. P'oree baji mǎik'aapa poro siete iru baji. Ma chaachaa poro jīra jí baji. Ichiaba cachó diez iru baji.

⁴ Mǎgí jepa ichi tru wirawiraarupa pajāde nībí lucero perā esa-auk'a baaijiji eujādee. Mǎgí bainí banaji ma wēra k'írapite mǎik'aapa nimaa beeji iru warra t'omerā, ma warra chai k'ó atapēiit'ee pada perā.

⁵ Māpai ma wērapa imik'íra warra t'oji. Ma warrapa reyk'a na eujādepemaarā ichi jua ek'ari iru bapariit'ee. Reypa tuma hierrodee juade iru bipa ooparik'a, mǎga pik'a irua ooit'ee. Mǎgí je choma mama baji mīda, ma warra chai p'oyaa k'o-e paji, Tachi Ak'ōrepa āyaa atepida perā ichi baparimaa ichi rey su-ak'i beeparide.

⁶ Jōdee ma wēra mirudachi eperāarā mak'íara wēe jēra bīmaa; Tachi Ak'ōrepa k'ísia iru badamaa. Mama angeleerāpa nek'opijida mǎik'aapa pia ak'i p'anajida k'āima mil doscientos sesenta.

⁷ Māpai it'ari jura paraaji. Angeleerā poro waibia Miguel awaraa angeleerā ome chōo jirijida mǎgí je choma bi ome. Māpai jepa ichideerā p'e atap'eda, chōojida.

⁸ Mamīda ma je choma bi eerepemaarā chooda-e paji. Angeleerāpa āra it'ariipa jērek'oojida.

⁹ Mǎgá bat'at'aajida ma je choma bi na p'ek'au eujādee. Mǎgí je choma chonaarāwedapema taama; Netuara Poro Waibia maa-e pirā Satanás apata. Mǎgí pata na p'ek'au eujādepemaarā k'úraperi. Mǎgí bat'at'aajida na p'ek'au eujādee ichideerā ome.

¹⁰ Māpai mia ūriji Tachi Ak'ōredeerā it'ariipa golpe pedee p'ani:

—Írapí Tachi Ak'ōrepa k'achia p'oyajiji mǎik'aapa aupaji tachi o k'achiadeepa k'aripa atada atuanaadamerā.

Írapí jōmaarā rey beeji mǎik'aapa ichia pēida, Cristo jua ek'ari jōmaweda p'aneejida.

Mǎga bi jēret'aadap'edaa perā ma iniateeparipa tachi ípemaarā Cristo k'aurepa.

Māgí ìi-ee tachi imiateepachi Tachi Ak'õre k'ṛapite.

¹¹ Mamīda tachi ipemaarāpata iru p'oyaapachida Cristopa ichi waa bat'ada perā āra pari.

Ichiaba iru p'oyaapachida Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee awaraarāmaa jaradap'edaa perā.

Eperāarāpa āra peedait'ee pak'āri, waaweedak'aa paji piudait'ee ma jaradap'edaa k'aurepa.

¹² jō-īa p'anadāma angeleerā, it'ari p'anapata perā!

Mamīda chupiria p'ani parā eujāde p'anapataarā māik'aapa p'usade p'anapataarā Netuara Poro Waibia parā t'āide bapari perā.

Ichi audū k'ṛau bi k'awa bairā taarā-e Tachi Ak'õrepa jōpiit'ee irua ne-inaa k'achia oopari.

¹³ Māgí je choma bipa k'awaa atak'āri ichi na p'ek'au eujāde bi, ichi jeredap'edaamāi, ma wērapa warra t'oda jirīmaa beejī.

¹⁴ Mamīda Tachi Ak'õrepa nejipi tapia isiak'ara omé teeji ma wēramaa, māgá ma je choma badamāiipi t'imí wāabaimerā ichia k'ṛisia iru badamaa; eperāarā mak'iaara wē-emma. Mama nek'opidai māik'aapa pia ak'ī p'anadai año ōpee ap'eda esa-auk'a wāyaaru misa.

¹⁵ Māga unuk'āri, ma je choma bi it'aideepa pania jīchooji to chomadaru, to chomaapa ma wēra to barree ateei jīak'aapa.

¹⁶ Mamīda eujāpa ma wēra k'aripaji. Ewadachi māik'aapa ma to choma je choma bipa jīchooda weedachi ai uriade.

¹⁷ Māga unuk'āri, ma je choma bi audupiaara k'ṛaudachi ma wēra ome. Mapa chōo jirinaji ma wēraadeepa uchiadap'edaarā ome; chi na eujāde at'āri nībīrā ome. Māirāpa oopata Tachi Ak'õre Ūraade jara bik'a māik'aapa ijāapata Jesupa jarateeda ūraade.

¹⁸ Māpai māgí je choma bi bainī banaji p'usa ide.

13

Nemisia p'usa jādeepa uchiada

¹ Māpai mia unuji nemisia uchiaru p'usa jādeepa. Māgipa poro siete iru baji māik'aapa cacho diez. Chi cacho chaa poro jira jī baji. Jōdee chi poro chaa t'ī p'ā baji. Tachi Ak'õre t'ī chok'ara made p'ā jera baji, irua māga unuk'āri, k'ṛaudaimerā. Māgá ma nemisiapa iru oo iru baji.

² Māgí nemisia imamak'a baji. Mamīda chi bīiri oso realdek'a baji. Chi it'ai león it'aik'a baji. Je choma bipa ma nemisia ichi jīak'a papiji, māgipa auk'a oomerā ma jepa ooparik'a māik'aapa je choma bi jua ek'ari p'anīrā auk'a iru bamerā ichi jua ek'ari.

³ Māgí nemisia poro aba supeet'aa baji espadapa, mamīda ichia jipataaji. Mapa na p'ek'au eujādepemaarā jōmaarāpa iru pia unupachida māik'aapa irua oopi bik'a oo k'inia p'anapachida.

⁴ Tachi Ak'õremaa it'aa t'īdai k'āyaara, je choma bimaa it'aa t'īpachida, iru juapa ma nemisiapa ne-inaa k'ṛa t'ādo oopachi perā. Ma awara ma nemisiamaa paara it'aa t'īpachida. Māgapachida:

—¿K'aita nāgí nemisiak'a bima? ¿K'aita chōoima iru ome?

⁵ Tachi Ak'õrepa ma nemisia ichiak'au biji ne-inaa k'achia k'ṛa t'ādo o wāmerā atane cuarenta y dos wāyaaru misa. Māgipa pedee audua pedeeepachi māik'aapa ichi Tachi Ak'õreda a nipapachi.

⁶ Māgá pedee k'achia jara wāpachi Tachi Ak'õre āpīte māik'aapa ichideerā it'ari p'ani āpīte.

⁷ Ma awara Tachi Ak'õrepa māgí ichiak'au bida perā, jura chōo beejī Cristodeerā, chi at'āri na p'ek'au eujāde p'anadap'edaarā ome, āra p'oyaarumaa. Ichiaba māgá ichiak'au bida perā, māgipa ichi jua ek'ari p'e wāji eperāarā ēreerā chaadepema, p'uuru chaadepema, pedee chaadepema māik'aapa eujā chaadepema.

⁸ Jōmaweda t'ī p'ā-ee p'anīrā Oveja Chak'e peedap'edaapa Tachi Ak'õre ome ichita p'anapataadait'eerā t'ī p'ā jera bi libroje it'ari, māirāpa ma nemisiamaa it'aa t'īdait'ee, tachia Tachi Ak'õremaa it'aa t'īpatak'a. Māga p'anadait'ee Tachi Ak'õrepa na eujā ooi naaweda, ai p'ādade āchi t'ī p'ā-ee p'anadap'edaa perā.

⁹ K'īiri ēesaa p'anātī ūridamerā mia jararu:

¹⁰ —Tachi Ak'õrepa k'ṛisia iru bi pirā ma nemisiapa parādepema aba āyaa ateemerā carcelde t'ī nībīt'ee, māga pait'ee.

Jōdee k'ṛisia iru bi pirā māgipa parādepema aba peemerā espadapa, māga pait'ee.

Maperā Cristodeerā choodaipia bi āchi ijāa p'anide māik'aapa Cristode ijāapataadaipia bi, ma k'aurepa piuruta pijida.

Ne-animal k'achia eujādeepa uchiada

¹¹ Ma t'ēpai mia unuji awaraa ne-animal k'achia eujādeepa uchiaru. Cacho omé iru baji Oveja Chak'epa iru baparik'a. Mamīda pedeepachi je choma pedeeparik'a.

¹² Māgipa nemīsia k'īrapite ne-inaa k'īra t'ādoō oopachi irua oo badak'a. Jaraji na p'ek'au eujādepemaarā jōmaarāmaa it'aa t'īpataadamerā ma nemīsiamaa, chi poro aba supeedap'edaa jipada.

¹³ Ichiaba ne-inaa k'īra t'ādoō oopachi eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Eperāarā taide t'īpitaū paara baaijiji pajādeepa na eujāde.

¹⁴ Tachi Ak'ōrepa ichiak'au bida perā, māgeē ne-inaa ooji. Māgā ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa oo bīpa nemīsia k'īrapite, māgīpa na p'ek'au eujāde p'anadap'edaarā jōmaweda k'ūrat'aaji. Ma awara jaraji āchia oodamerā māgī nemīsia espadapa supee p'anadap'edaa chok'ai padaida k'īrak'a.

¹⁵ Tachi Ak'ōrepa māgī ne-animal k'achia ichiak'au bida perā, ma nemīsia k'īrak'a chok'ai pik'a beejī māik'aapa pedeeji. Maap'eda ma k'īrak'a chok'ai pik'a padaidapa peepiji jōmaweda ichi waawee k'iniada-ee p'anadap'edaarā.

¹⁶ Ma awara māgī ne-animal k'achia t'ēe uchiadapa tauchaa bipiji jōmaarā eperāarā jua juaraarede māik'aapa tau būride. Ma tauchaa bijida ek'ariara beerāmaa, waibiara beerāmaa auk'a; p'arat'ara beerāmaa, chupiria beerāmaa auk'a; esclavo-eerāmaa, esclavoorāmaa auk'a.

¹⁷ Ma tauchaa wēe apidaapa ne-inaa neto atada-e pai māik'aapa apidaapa ne-inaa neto pēida-e pai. Ma tauchaa ma nemīsia t'ī maa-e pirā ichi número paji.

¹⁸ K'īsiati mia jararude. Chi k'īsia k'awaa beerāpa k'awaa atadai ma nemīsia t'ī, ichi número juasiadak'āri. Ma número eperā número: seiscientos sesenta y seis.

14*Ciento cuarenta y cuatro mil ijāapataarā Oveja Chak'e ome*

¹ Māpai mia unuji ma Oveja Chak'e bainī bi Sión ee nok'ode. Ichi ome p'anajida ciento cuarenta y cuatro mil eperāarā. Ichi t'ī māik'aapa chi Ak'ōre t'ī p'ā baji āchi tau būride.

² Māpai it'ariipi ūriji ne-inaa to k'ida chaaree jīwaaparik'a maa-e pirā pa golpe jīwaaparik'a maa-e pirā arpa chaapataarā chok'araarāpa āchi arpa chaa p'anik'a.

³ Ma eperāarā Oveja Chak'e ome p'anadap'edaarāpa k'ari chiwidi k'ari p'anajida Tachi Ak'ōre su-ak'i beepari k'īrapite, ma ne-inaa chok'ai bi k'īmari k'īrapite māik'aapa ma chonaarā poro waibiarā veinticuatro k'īrapite. Awaraarāpa māgī k'ari p'oyaa k'arida-e paji. Jīp'a ma ciento cuarenta y cuatro mil Cristopa na p'ek'au eujādepemaarā o k'achiadeepa k'aripa atada, māirāpapaita māgī k'ari k'awajida.

⁴ Māirā wēraarā ome k'āida-e paji, āchi p'anapata awara bidap'edaa perā Tachi Ak'ōre-it'ee. Mapa āchi wāpata ma Oveja Chak'e wārumaa māik'aapa oopata irua ooparik'a. Cristopa āra na eujādepemaarā o k'achiadeepa k'aripa ataji, awaraarā k'āyaara naapiara primisiak'a p'anadamerā Tachi Ak'ōre-it'ee māik'aapa ichi-it'ee.

⁵ Āchia maarepida seewa jaradak'aa paji, p'ek'au k'achia jōmaweda oo amaadap'edaa perā.

Ángel ōpeerāpa jaradap'edaa

⁶ Māpai mia unuji awaraa ángel it'ari wāabai ni. Māgīpa Tachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida atee baji eperāarāpa irude ijāadamerā. Ma pedee ichita bapari, jō-ee. Ma pedee atee baji jarade na p'ek'au eujādepemaarā jōmaarāmaa; ēreerā chaadepema, p'uuru chaadepema, pedee chaadepema māik'aapa eujā chaadepema.

⁷ Golpe pedeepachi:

—Tachi Ak'ōre waawee p'anapatāati māik'aapa irumaa jarapatāati iru jōmaarā k'āyaara waibiara bi. Ewari paji irua ak'imerā eperāarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia. It'aa t'īpatāati irumaa, iruata ooda perā pajā, na eujā p'usa ome māik'aapa jōmaweda pania poatri uchia bimāi.

⁸ Māpai mia awaraa ángel unuji māgī uchiada t'ēe. Māgīpa jaramaa baji:

—jōdachi, jōdachipi p'uuru waibiara Babilónia! Ma p'uuru k'aurepa eperāarā jōmaarāpa p'ek'au k'achia k'īra t'ādoō oopachida. Eperāpa vino topi bik'a awaraamaa piudaimerā, māga pik'a ma p'uuru pidaarāpa p'ek'au k'achia k'īra t'ādoō oopipachida awaraarāmaa.

⁹ Māpai mia awaraa ángel unuji ma omé uchiadap'edaa t'ēe. Māgīpata golpe pedeeji:

—Eperāarāpa ma nemīsiamaa māik'aapa māgī k'īrak'a bimaa it'aa t'īruta pirā māik'aapa māgīrā tauchaa bipiruta pirā āchi tau būride wa juade,

¹⁰ Tachi Ak'õrepa áchi k'achia ooit'ee. Māgí eperāarāpa Tachi Ak'õre vinota todait'ee. Māgí vino jara k'inia bi iru jīp'a k'irau bait'ee áchi ome; chupiria k'awa-ee. Audú k'irau bait'ee perā, áchi miapiit'ee t'ipitau azufre ome audú wāsia bīpa. Māga ooit'ee ichi angeleerā pia beerā k'irapite māik'aapa ma Oveja Chak'e k'irapite.

¹¹ Irua māgīrā māgá ī-ee miapi bīpa nari jīrak'awaa nībait'ee āstaawa, p'ārik'ua pida. Tachi Ak'õrepa māgīrā māgá miapi iru bait'ee, áchia it'aa t'ipatap'edaa perā ma nemīsiamaa ichi k'irak'a bi ome māik'aapa ichi t'ī tauchaa bīpidap'edaa perā áchi k'ap'iade.

¹² Mapa Tachi Ak'õredeerāpa choodaipia bi áchia oo p'anide iru ūraade jara bik'a māik'aapa áchi Cristode ijāa p'anide.

¹³ Māpai mia ūriji it'ariipa nāga pedeeru:

–P'āji nāgí pedee: “T'āri o-īa p'ani Tachi Waibiadeerā, chi namāik'aapa waa piudait'eerā k'achia beerā juapa.”

Māpai Tachi Ak'õre Jaurepa māgaji:

–Wāarapi. Māirā piudak'āri, waa mimiada-e pait'ee. Ma k'āyaara k'āiwee p'anadait'ee. Tachi Ak'õre o-īa bait'ee āra ome, ārapa ne-inaa pia oopatap'edaa perā Cristo k'ap'ia pari.

Angeleerāpa na p'ek'au eujādepemaarā ewadap'edaa

¹⁴ Māpai mia ak'iji māik'aapa unuji jīarara t'oroo. Ai īri su-ak'i baji Eperā Ak'õre Truadepema. Māgipa poro jira nēedee ooda jī baji. Ichi juade atee wāji nek'o esīri jōree p'ewedee bi.

¹⁵ Māpai unuji awaraa ángel uchía bi Tachi Ak'õre baparimāiipa. Māgipa golpe pedeeji ma jīararade su-ak'i bimaa:

–Ara eperāarāpa net'atau waraa bi ewapatak'a nek'opa, māga pik'a jā p'ek'au eujādepema ijāapataarā p'e atāji. Ewari paji māga oomerā.

¹⁶ Aramāgá ma jīararade su-ak'i bīpa ijāapataarā p'e ataji.

¹⁷ Maap'eda awaraa ángel uchíaji Tachi Ak'õre it'aripema te waibiadeepa. Māgipa nek'o esīri jōree p'ewedee bi ichiaba atee wāji ichi juade.

¹⁸ Māga nide awaraa ángel uchíaji it'aripema altarmāiipa. Māgí ma altardepema t'ipitau jīapari paji. Māgipa golpe pedeeji ma ángel nek'o esīri jōree p'ewedee iru bimaa:

–Eperāarāpa uva waraa bi k'imi t'iap'epatak'a nek'opa, māga pik'a jā p'ek'au eujādepema ijāadadak'aa beerā p'e atāji, ma-it'ee ewari pada perā.

¹⁹ Aramāgá ma nek'o iru badapa na p'ek'au eujādepema ijāadadak'aa beerā p'e ataji uva p'e atapatak'a. Māpai mimiapataarāpa uva p'e bīpatak'a bōgo tapiade piart'idait'ee māik'aapa chi ba atadait'ee, māga pik'a ma angelpa ma ijāadadak'aa beerā peek'ooji.

²⁰ P'uurude taawa māga ook'āri, ma piudap'edaarā waa wee nībeeji trescientos kilometros parumaa; chi nāpia caballo t'ūa it'ia aba parumaa.

15

Ne-inaa k'achia siete p'asait'ee bada

¹ Māpai mia ne-inaa awara waide unuk'aa pada it'ari unuji. P'era pik'a beeeji māga unuk'āri. Unuji angeleerā siete. Ma chaachaa ne-inaa k'achia atee wāji p'asapiit'ee eperāarāmaa. Māgí ne-inaa k'achia siete aupadak'āri, Tachi Ak'õre k'irau bada na p'ek'au eujādepemaarā ome jōit'ee.

² Ichiaba unuji ne-inaa lago bēi-sāa pik'a, vidriodee oodak'a, t'ipitau ome p'oirada. Ai ik'aawa bainī p'anajida chi p'oyaadap'edaarāpa māgí nemīsia, ichi k'irak'a māik'aapa ichi t'ī maa-e pirā número tauchaa bīdaarā eperāarā k'ap'iade. Ma bainī p'anadap'edaarāpa arpa Tachi Ak'õrepa āramaa teeda iru p'anajida.

³ K'arimaa p'anajida Tachi Ak'õre mimiapari Moisepa k'aridak'a māik'aapa Oveja Chak'edeerāpa k'aripatak'a:

–Tachi Ak'õre Waibia, pia jōmaarā k'āyaara ne-inaa piara oopari.

Pita jōmaarā eujādepemaarā Rey.

Pia ne-inaa jōma pia k'isia iru bi māik'aapa ichita wāarata jarapari.

⁴ Tachi Waibia, ¿k'aipa pi waawee-e paima?

¿K'aipa pi t'ī t'o-e paima?

Pi aupai k'achia wēe bapari.

P'uuru pidaarā jōmaweda chedait'ee it'aa t'ide pi k'irapite, pia pia oopari perā k'achia beerā miapik'āri.

⁵ Ma t'ēpai unuji Tachi Ak'õre it'aripema te waibia ewa bi. Ma te edajāde unuji iru baparimāi. Māgimāi chonaarāwedapema Ak'õre te ne-ede ooda edupiarā bi cuarto jīak'aa paji.

⁶ Māpai unuji ma te waibiadeepa angeleerā siete uchía p'ani. Māirā paji ne-inaa k'achia atepapataarā p'asapidait'ee eperāarāmaa. P'aru linodee jī p'anajida. Ma p'aru maarepida t'āu-ee baji. Urua pik'a baji t'o-t'oo bada perā. Ne-inaa k'irride jīpatak'a nēdeee ooda nērabai jī p'anajida āchi t'ūade.

⁷ Māpai unuji ma Tachi Ak'ōre ik'aawa p'ani ne-inaa chok'ai bi k'īmariidepema abaapa vaso nēdeee ooda teeru ma angeleerā chaachaa. Ma vaso chaa ipuru baji Tachi Ak'ōre k'īrau bīpa. jīru ichita bapariipi!

⁸ Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara waibiara bairā, ichi k'īra wāree uchía baji ichi bapariimāiipa ma te ipururumaa. Maapai apida ma tede t'ūdak'aa paji. Māga baji ma angeleerā sieteerāpa ne-inaa k'achia atee p'ani jōruta misa.

16

Tachi Ak'ōrepa k'achia ooda eperāarāmaa vaso wet'aada k'aurepa

¹ Māpai mia ūriji Tachi Ak'ōre it'ari golpe pedeemaa bi. Ma pedee uchijaji ichi it'aripema te waibiadeepa. Māgaji ma angeleerā sieteerāmaa:

—Wāti māik'aapa euja ĩri wet'āati ma vaso siete ipuru p'ani mi k'īrau bīpa. Māgā mia eujaēdepemaarā miapiit'ee.

² Aramāgā ma naapiara āngel wāji māik'aapa ichi vasode iru bada wet'aaji euja ĩri. Māpai eperāarā jōmaweda ma nemisia k'īrak'a bimaa it'aa t'ipatap'edaarā māik'aapa ichi tauchaa iru p'anapatap'edaarā k'ayaadachida ne-inaa k'achiapa aida-idaa bik'a. Māgipa āchi audú mia p'aneepachida, p'ua nībada perā.

³ Māpai araarepema angelpa ichi vaso wet'aaji p'usa jāde. Māpai pania aide nībi eperā pi-uda waak'a padachi. Mapa ne-inaa chok'ai p'anadap'edaarā aide nībi jōmaweda piudachida.

⁴ Māpai ma omé eerepema angelpa ichi vaso wet'aaji to bee ĩri māik'aapa pania poatri uchiapata ĩri. Ma pania jōmaweda tachi waa padachi.

⁵ Maap'eda ūriji āngel awara bida pania jīamerā pedeemaa bi. Māgipa māgaji:

—Tachi Ak'ōre, jōmaarā k'āyaara pia ne-inaa piara oo bi.

Pi ichita bapari māik'aapa ichita bapachi.

⁶ Pia pia ooji māgā pania waa papik'āri, jāgī eperāarāpa pichideerā waa māik'aapa pi pedee jarapataarā waa bat'apidap'edaa perā, āra pee atapidak'āri.

Maperāpi jāgīrāmaa waa topimaa bi.

Māgī todaipia bi jāgeerāpa.

⁷ Ichiaba mia ūriji āngel pedee uchía bi altardeepa:

—Wārapī, Tachi Ak'ōre Waibia.

Pia pia oo bi, māga ook'āri k'achia beerāmaa.

⁸ Māpai ma ōpee eerepema angelpa ichi vaso wet'aaji ak'ōrejīrumaa, ak'ōrejīrupa eperāarā paak'oomerā t'ipitaupa paaparik'a.

⁹ Māgā eperāarā jōmaweda mia p'aneepachida ma paada p'uapa. Mamīda āchia ne-inaa k'achia oopata oo amaa k'iniada-e paji māik'aapa Tachi Ak'ōre waawee k'iniada-e paji. Ma k'āyaara ik'achia jarapachida Tachi Ak'ōremaa, irua ma k'achia āchīmaa pēida perā.

¹⁰ Māpai ma k'īmari eerepema angelpa ichi vaso wet'aaji māgī nemisia su-ak'i beepari ĩri. Māpai ma nemisia trua, na p'ek'au euja jōmaweda p'āriude beeji. Eperāarā aide p'anadap'edaarāpa āchi k'īrame k'aak'oopachida, p'ua chooda-e p'anadap'edaa perā.

¹¹ Māgā mia p'anapachida mīda, oo amaa k'iniada-e paji āchia ne-inaa k'achia oopata. Ma k'āyaara ik'achia jarapachida Tachi Ak'ōre it'aripemamaa, āchi p'ua jōnada k'aurepa māik'aapa āchi aida-idaa p'anadap'edaa k'aurepa.

¹² Māpai ma joisomaa eerepema angelpa ichi vaso wet'aaji Éufrates to waibia jāde p'oodaimērā. Māgā reyrā ak'ōrejīru uchiapari eereepa jīp'a chedai.

¹³ Māpai mia unuji jaure k'achia beerā ōpee, baso k'īrak'a bi. Māgīrā uchijajida je choma bi it'aideepa, nemisia it'aideepa māik'aapa ma ne-animal k'achia; chi seewa jarapari it'aideepa.

¹⁴ Māgī jaure k'achia beerā netuaraarā. Māgīrāpa oopachida ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Wāpachida na p'ek'au eujaēdepema reyrāmaa māik'aapa ūraapachida chip'edaidamerā jura chōode Tachi Ak'ōre Waibia ome iru ewari waibia ewate.

¹⁵ Māpai Tachi Waibiapa māgaji:

—jūrīti! Parā atu bide mi cheit'ee nechiapari cheparik'a. Tachi Ak'ōrepa k'īra jīp'a nipapataarā pia ak'iit'ee. Māirā k'īra nejasiada-e pait'ee atu bide mi chek'āri.

¹⁶ Ma reyrā jaure k'achia beerāpa ūraadap'edaa chip'edachida abaamāi, hebreo pedeede t'ījarapachida *Armagedón*.

¹⁷ Māpai ma seis eerepema angelpa ichi vaso wet'aaji. Māga nide Tachi Ak'ōre golpe pedee uchijaji ichi it'aripema te waibiadeepa; ichi su-ak'i beeparideepa. Māgaji:

—jǒdachida aji, mia k'ĩsia iru bada k'achia beerā miapiit'ee!

¹⁸ Māga jararude pa baajji, pa jīwaa nībaji māk'aapa awērachaipa na p'ek'au eujā golpe wēret'aaji. Audú golpe wēreji. Eperāarā na eujāde p'anedak'āriipa awērachai apida ma k'āyaara golpeera wēre-e paji.

¹⁹ Māgā golpe wērek'āri, chi p'uuru waibia t'oodachi t'ooma ōpeede. Apema p'uuru na p'ek'au eujāde p'ani jǒdachida. Tachi Ak'ōrepa k'awaji ma p'uuru waibia Babilōnia pidaarāpa oopatap'edaa. Audú k'īrau bada perā āchi ome, māgí p'uuru miapiji.

²⁰ Ma awara ma wēre nībide jǒmaweda isla ee ome wēpadachida.

²¹ Māga nide it'ariipa hielō k'oi tau tapia bik'a baai cheji eperāarā ĩri. Ma chaachaa cuarenta kilos waa paji. Māga bak'āri, eperāarāpa ik'achia jarajida Tachi Ak'ōremaa ma hielō tau tapia k'aurepa, audú golpe tee bada perā.

17

Tachi Ak'ōrepa wēra t'āri k'achia-idaa bi k'achia ooda

¹ Ma angeleerā sieteerāpa vaso iru p'anadap'edaa, mairādepema aba mimaa cheji māk'aapa māgaji:

—Chéji. Mia ak'ipiit'eeda aji, sāga Tachi Ak'ōrepa k'achia ooit'ee wēra jǒmaarāpa k'awa p'ani. Māgí prostitutak'a bi su-ak'i baparík'api bi to k'ait'ak'ait'aa jēra bīmāi.

² Na p'ek'au eujādepema reyrāpa p'ek'au oopachida, araa padak'āri māgí wēra ome. Ma awara na p'ek'au eujādepemaarāpa ooi awaa p'anapachida ne-inaa k'achia k'īra t'ādoō ichia oodak'a.

³ Maap'eda ma k'āimok'araa pik'a bide Tachi Ak'ōre Jaurepa unupida mimaa, ma angelpa mi ateeji eujā eperāarā mak'iara wēe jēra bidee. Mama bide unuji ma prostitutak'a bi su-ak'i bi nemisia p'oree bi ĩri. Māgí nemisia k'ap'ia jōma ĩri Tachi Ak'ōre t'ī p'ā jēra baji, oo iru bait'ee. Māgí nemisiapa poro siete māk'aapa cacho diez iru baji.

⁴ Māgí wērapa p'aru p'up'uchia p'oree ome jī baji. Ichiaba nēe, māu pi-ia māk'aapa perla jī baji. Ichi juade iru baji copa nēdeee ooda. Māgí ipuru baji ne-inaa k'achia k'īra t'ādoopa; ne-inaa jǒmaweda Tachi Ak'ōrepa unuamaa iru bi.

⁵ Ichi tau bīride nāgí t'ī p'ā baji:

P'uuru Waibia Babilōnia,

Prostitutaarā

Māk'aapa Ne-inaa K'achia K'īra T'ādoō

Oopataarā Nawe Apata.

Eperā apidaapa k'awada-e ma t'ī k'āata jara k'inia bi. Tachi Ak'ōrepapaita k'awa bi.

⁶ Mía unuji māgí wēra piu pik'a bi. Eperā it'uapa piudaik'āri, o-īadaiparik'a, māga pik'a māgí wēra o-īadachi Tachi Ak'ōredeerā, Cristode ijāa p'anadap'edaarā peepida perā.

Māgā ak'īmaa bide mi p'era pik'a beejji.

⁷ Māpai ma angelpa mimaa māgaji:

—¿Sāap'eda pi p'era pik'a nībima? aji. Mía jarait'ee ne-inaa pia waide k'awa-e bi. Jarait'ee k'āata jara k'inia bi māgí wēra māk'aapa ichi su-ak'i bi ĩri nemisia; māgí poro siete, cacho diez iru bi.

⁸ Ma nemisia pia unuda naaweda chok'ai bapachi mīda, ĩrā wē-e. Mamīda na ewari uchiait'ee ma uria nāpia bideepa, wāi naaweda Tachi Ak'ōrepa jǒt'aait'eemaa. Na p'ek'au eujādepemaarā, chi Tachi Ak'ōrepa na eujā ooi naaweda t'ī p'ā-ee beerā Tachi Ak'ōre ome ichita p'anapataadait'eerā t'ī p'ā jēra bi librode it'ari, mairāpa ak'itrua para bait'ee māgí nemisia unudak'āri. Māgí bapachi mīda, ĩrā wē-e. Mamīda waya cheit'ee.

⁹ Mía nāgí pedee jararu k'ĩsia k'awaa beerā-it'ee, aide k'ĩsia p'anadamerā māk'aapa k'awaadamerā wāara k'āata jara k'inia bi. Ma nemisia poro siete jara k'inia bi ee siete. Mamāk'aapa ma wērapa eperāarā ak'ipari. Ichiaba ma poro chaachaa jara k'inia bi rey aba.

¹⁰ Ma reyrā sietedepema joisomaa piujida. ĩrā abaapa eperāarā iru bi ichi jua ek'ari. Chi apema waide uchia-e. Mamīda māgí t'ēepema rey uchiak'āri, taarā-epai eperāarā iru bapariit'ee ichi jua ek'ari.

¹¹ Māgí nemisia chok'ai bada mamīda ĩrā wē-e ma reyrā siete t'ēe uchiait'ee, ai eerepe-mak'a. Mamīda wāara māgí ma sietedepema uchiada pait'ee. Waya eperāarā iru bapariit'ee ichi jua ek'ari. Māgita wāit'ee Tachi Ak'ōrepa jǒt'aait'eemaa.

¹² Māgí cacho diez pia unuda jara k'inia bi reyrā diez waide uchiada-e p'ani. Mamīda ma nemisia uchiak'āri, taarā-e ma reyrā ichi ome eperāarā iru p'anadait'ee āchi jua ek'ari.

¹³ Ma reyrā diez auk'a k'ĩsiadait'ee māk'aapa ma nemisia eere t'udait'ee.

¹⁴ Jura chōonadait'ee ma Oveja Chak'e ome. Mamīda irua āchi jōmaweda p'oyaaait'ee. Iru eere p'anadait'eeda aji, eperāarā Tachi Ak'ōrepa jirida irude ijāapataadamerā, chi jirit'eradaarā choopatap'edaa perā Cristode ijāa p'anide. Iru Rey jōmaarā rey māik'aapa iru Poro Waibia jōmaarā poro waibia.

¹⁵ Ma angelpa ichiaba māgaji:

—Ma to chok'ara k'ait'ak'ait'aa bimāi, māgí prostitutak'a bi su-ak'ik' pik'a bimāi, jara k'inia bida aji, eujādepemaarā, p'uuru pidaarā, ēreerā k'īra t'ādoō māik'aapa pedee k'īra t'ādoō pedeepataarā.

¹⁶ Ma reyrā diez pia unuda māgí nemīsia ome, māgí prostitutak'a bi k'īra unuamaa iru p'anedait'ee. Mapa āchia jāri atadait'ee jōmaweda ma wērapa ne-inaa iru bi, āk'adaa pik'a beemerā. Maap'eda iru paa jōdait'ee.

¹⁷ Tachi Ak'ōrépata ma k'īsia biji āchi t'āride māga oodamerā, ichia naaweda k'īsia iru badak'a. Ichiaba ichiata k'īsiapiji māgí reyrāmaa ma nemīsia eere t'ūdamerā ichia jarada jōru misa.

¹⁸ Māgí wēra pia unuda jara k'inia bida aji, p'uuru waibia, ai jua ek'ari na p'ek'au eujādepema reyrā p'anapata.

18

Babilónia p'uuru waibia jōda

¹ Ma t'ēpai mia unuji awaraa ángel it'ariipa baai cheru. Māgí angeleerā poro waibia paji. Mapa ichi baai cherude eujā īdaadachi ichi k'īra wāreepa.

² Māgipa golpe pedeeji:

—jōdachi; jōdachida aji, jā p'uuru waibia Babilónia!

frā māgí p'uuru badamāi jaure k'achia beerā te padachi, netuaraarā aupai mama p'anapata perā.

Mama ichiaba p'anapata ipanaarā k'īra t'ādoō Tachi Ak'ōrepa k'iniak'aa eperāarāpa k'odamerā.

³ Na p'ek'au eujādepemaarā jōmaarāpa māgí wēra vino topachida piudarutamaa.

Pia jarait'eera, ne-inaa k'achia ooi awaa p'aneejida iru k'aurepa.

Ichiaba na p'ek'au eujādepema reyrāpa p'ek'au k'achia k'īra t'ādoō oopachida māgí wēra k'aurepa.

Ma awara na p'ek'au eujādepema net'aa netopataarāpa p'arat'a waibia atapachidada aji, māgí wērapa audú net'aa p'e wāda k'aurepa ichi-it'ee.

⁴ Māpai it'ariipa awaraa ūriji nāga pedeeru:

—Michideerā, uchiadapáde aji ma p'uurudeepa, auk'a oonaadamerā māgí p'uuru pidaarāpa ne-inaa k'achia oopatak'a māik'aapa uchiadapáde aji, jōnaadamerā āchi ome.

⁵ Tachi Ak'ōrepa māgīrā miapiit'ee āchia ne-inaa k'achia oopata k'aurepa, audú ne-inaa k'achia chok'ara oopatap'edaa perā.

⁶ Michi angeleerā, ne-inaa k'achia óoti māgí wēramaa, ichia awaraarāmaa ne-inaa k'achia ooda pari.

Ne-inaa k'achia audú óoti irumaa, ichia ne-inaa k'achia ooda chaa.

Māgá parāpa audupiara k'achia oodait'ee ichimaa, ichia ooda k'āyara awaraarāmaa.

⁷ Ichi audú t'āri p'uapíti māik'aapa miapíti audua pedeeda pari māik'aapa net'aara iru bi pari.

Ichi t'āridepai audua pedee jarapari:

“jMita nama su-ak'ik' bi reinak'a!

Eperāarā jōmaweda mi jua ek'ari p'ani.

Mi t'āri p'ua ba-e p'ētrāak'a.

Mi k'ima wē-e perā, mi chi-ia-eda” aji.

⁸ Ma audua pedee k'aurepa k'āima abaade ichi atu bide nāgee ne-inaa k'achia k'īra t'ādoō p'asait'ee:

Piut'ee, t'āri p'ua bait'ee māik'aapa jarra ooit'ee.

T'ipitaude paat'aadait'ee ichia k'achia oopata k'aurepa.

Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyara waibiara bipata māga oopiit'ee.

⁹ Na p'ek'au eujādepema reyrā, ma p'ek'au k'achia oopatap'edaarā ma wēra ome māik'aapa p'arat'ara atadap'edaarā ichi k'aurepa jarajēedait'ee unudak'āri nari jīrak'awaa nībi ichi paadadeepa.

¹⁰ Ichi māgá jōru misa, ma reyrā t'imí bainī p'anadait'ee, Tachi Ak'ōrepa āchi auk'a miapii jīak'aapa. Māpai jaradait'ee:

“¡Aai, p'uuru waibia Babilónia; p'uuru jōmaarā k'āyara waibiara bi!

Hora abaade, taarā-ee jōpji Tachi Ak'ōrepa.”

¹¹ Na p'ek'au eujādepema netopataarā ichiaba jarajēedait'ee ma p'uuru jōda k'aurepa. Māga oodait'ee waa wē-e pait'ee perā āchi net'aa netodamerā.

¹² Mama netopachida nēe; p'arat'a; māu pi-ia; perla; p'aru linodee māik'aapa sedadee, k'ira p'oree p'up'uchia ome; pak'uru t'ūa; ne-inaa ooda marfildee, pak'uru pi-iadee, broncedee, hierrodee, māu pia marmoldee.

¹³ Ichiaba mama netopachida canela awaraa ne-aliño t'ūa beepari ome; ne-inaa t'ūa beepari eperāarāpa paapata; mirra k'era awaraa k'era ome; vino; aceite; harina nāusaa; trigo tau māik'aapa nāgee ne-animalaarā: p'ak'a, oveja, caballo; carro cabalopa jidiupata māik'aapa esclavoorā, eperāarā paara netopatap'edaa perā.

¹⁴ Ma ne-inaa netopataarāpa jaradait'ee ma p'uuru jōdamaa:

“jírā pia chik'o pi-ia net'aa pi-ia ome wēe bida adait'ee!

Pia net'aara māik'aapa p'arat'ara iru bada atuadachi.

Waa unudak'aa pait'eeda” adait'ee.

¹⁵ Māgí netopataarā, chi p'arat'ara atadap'edaarā ma p'uuru k'aurepa, t'imí bainí p'anadait'ee ma p'uuru jōru misa, Tachi Ak'ōrepa āchi auk'a miapii jīak'aapa. Māpai jarajēedait'ee:

¹⁶ “¡Aai, p'uuru waibia!

Pi wēra jīak'a bapachida adait'ee, p'aru pi-ia linodee ooda jī bi; p'aru p'up'uchia p'oree ome.

¡Nēe jī bapachi māu pi-ia ome, perla ome!

¹⁷ ¡Taarā-e nide jōmaweda pia ne-inaa pi-ia iru bada jōdachida adait'ee!”

‘Ichiaba t'imí p'anedait'ee barco p'erapataarā, chi barcode mimiapataarā māik'aapa mairā ome nipapataarā. Jōmaweda p'anapataarā ne-inaa p'usadeepa ata p'ani k'aurepa t'imūpa jāgí p'uuru jōru unudait'ee.

¹⁸ Nari jīrak'awaa nībi ak'i p'anide golpe pedeedait'ee: “¿Awaraa p'uuru paraajik'ā nāgí p'uuru waibia k'a?”

¹⁹ Jarajēe bi misa, yooro p'ora it'aa bat'adait'ee baaimerā āchi poro ĩri. Māgá ak'ipipata āchi t'āri p'ua p'ani. Māpai golpe pedeedait'ee:

“¡Aai, p'uuru waibia!

Pichia net'aa p'e wāda k'aurepa p'usade nidá barco chipariirā jōmaweda p'arat'ara padachida.

ĩrá, taarā-e weda, pichia iru bada jōmaweda jōdachida adait'ee.

²⁰ O-ĩa p'anéeti angeleerā, Tachi Ak'ōrepa ma p'uuru jōt'aada perā.

Ichiaba o-ĩa p'anéeti parā Tachi Ak'ōredeerā, Cristopa pēida māik'aapa Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā.

Tachi Ak'ōrepa ma p'uuru jōt'aaji, aide p'anadap'edaarāpa parāmaa ne-inaa k'achia oodap'edaa perā.”

²¹ Māpai ángel juataura bīpa māu tapia k'ūrumak'a bi jira ataji māik'aapa bat'at'aaji p'usade. Maap'eda māgaji:

—Jāgá pi baaiit'ee, p'uuru waibia Babilónia.

Pi waa unudak'aa pait'ee.

²² Pichi calle jāde waa ũridak'aa pait'ee arpa chaapata, flauta chaapata wa trompeta chaapata.

Pichi jāde ne-inaa oo k'awaa bee apida unudak'aa pait'ee.

Ūridak'aa pait'ee eperāarāpa k'ūrumade ne-inaa bapata.

²³ Pichi jāde lámpara idaadak'aa pait'ee.

Miak'āipata fiestade pedee o-ĩa ũridak'aa pait'ee.

Ma jōma wēpait'ee, pichi netopataarā waibiara p'anajida mīda awaraa netopataarā k'āyara māik'aapa pia p'uuru pidaarā jōmaweda k'ūrapachi mīda, petau tau net'aa k'awaa bi oo bīpa.

²⁴ Tachi Ak'ōrepa ma p'uuru jōt'aaji, aide eperāarāpa peedap'edaa perā iru pedee jarapataarā, ichideerā māik'aapa awaraarā.

19

Angeleerāpa pedee pia jaradap'edaa

¹ Ma t'ēepai mīa ũriji eperāarā chok'ara it'ari golpe pedeemaa p'anik'a:

—jīt'aa t'ídama Tachi Ak'ōremaa!

¡Iru jōmaarā k'āyara waibiara bi!

Iruata tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerā.

Mapa Tachi Ak'õre aupaita waaweedaipia bi mäik'aapa iru jua ek'ari aupaita p'anapataadaipia bi.

² Irua aupaita wāara jarapari. Irua ne-inaa pia ooji ma prostitutak'a bi jõt'aak'āri.

Māgipa eujādepemaarā k'achiade baaipeji, audú ne-inaa k'achia āchima oopida k'aurepa.

Ma awara Tachi Ak'õredeerā peepachi.

Maperāpi Tachi Ak'õrepa jõt'aajida ajida.

³ Māpai waya golpe pedeejida:

—jTachi Ak'õre jōmaarā k'āyaara waibiara bi!

Māgí wēra paa jōda nari jīrak'awaa nībi ichita k'irāpadait'eeda ajida.

⁴ Ma chonaarā poro waibiarā veinticuatro ma ne-inaa chok'ai bi k'Imari ome bed-abaidachida Tachi Ak'õre, ma su-ak'i beeparide su-ak'i bi k'ŕapite mäik'aapa māgajida:

—jAmén! jTachi Ak'õre jōmaarā k'āyaara waibiara bi!

⁵ Māpai mia ũriji ma su-ak'i beeparideepa pedeeru:

—Parā jōmaarāpa Tachi Ak'õremaa jarapataāti iru jōmaarā k'āyaara waibiara bi.

Parā jōmaarāpa oopata irua oopi bik'a mäik'aapa iru waawepata, ek'ariara beerā, waibiara beerāpa paara māga jaradaipia bi.

Oveja Chak'e miak'āiit'ee bi fiesta

⁶ Māpai waya ũriji ma eperārā chok'ara pedeemaa p'anik'a; to k'ida chaaree jīwaaparik'a maa-e pirā pa golpe jīwaaparik'a:

—jIt'aa t'ídama Tachi Ak'õremaa!

jIru jōmaarā k'āyaara waibiara bi!

Tachi Ak'õre Waibiapa ne-inaa jōmaweda biru ichi jua ek'ari.

⁷ O-ia p'anadāma mäik'aapa iru waaweedāma, Oveja Chak'e miak'āiit'ee fiesta paru perā.

Wēra imik'Īra ome miak'āiparik'a bapariit'ee chi k'ima ome, māga pik'a Cristode ijāapataarā ichita p'anapataadait'ee iru ome.

Āchia miak'āipata p'aru jī p'ani.

⁸ Tachi Ak'õrepa ma p'aru pi-ia teeji āchima jī p'anedamerā iru ome p'anedak'āri.

Māgí p'aru lino nāusaadee k'ada.

T'o-t'oo bi maarepida t'āu-e bairā.

Māgí lino nāusaa jara k'inia bi Tachi Ak'õredeerāpa ne-inaa pia oopatap'edaa irua oopidak'a.

⁹ Māpai ma angelpa mimaa māgaji:

—P'āji nāgí pedee: “O-ia p'ani chi Tachi Ak'õrepa t'í pēida eperārā wādamerā ma Oveja Chak'e miak'āi bi fiestadee.”

Ichiaba māgaji:

—Tachi Ak'õrepata māgí pedee jara bi wāara.

¹⁰ Mia māga ũrik'āri, bedabaidachi ma āngel k'ŕapite irumaa it'aa t'ĭit'ee. Mamīda ichia māgaji:

—jĀga oonāaji! Mi Tachi Ak'õre-it'ee mimiapari pik'a mäik'aapa pi ĩpemaarāk'a; chi awaraarāmaa jarapataarāpa Jesupa ooda eperārā k'aripait'ee. Tachi Ak'õremaa aupaita it'aa t'ĭpáde aji.

Tachi Ak'õre Jaurepata Jesupa ooda jarapi bi iru pedee jarapataarāmaa.

Caballo t'orreo ĩri wāda

¹¹ Māpai mia unuji it'ari ewaraa k'obi. Aide caballo t'orreo unuji. Ma caballo ĩri wā nipada t'ĭjarapata Ichita Oopari Ichia Jara Bik'a mäik'aapa Wāarata Jarapari. Māgí t'ĭ jara p'anik'a ichia ak'ĭpari eperārāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia mäik'aapa chōopari ichi k'Īra unuamaa iru p'anapataarā ome.

¹² Chi tau urua nĭbaji t'ĭpitauk'a. Poro jĭra chok'ara jĭ baji ichi porode. T'ĭ p'ā baji ichi tau biiride. Mamīda apidaapa k'awada-e pai ma t'ĭ k'āata jara k'inia bi. Ichia aupaita k'awa bi.

¹³ Ichi ĩripema p'aru jĭ bada bek'ee baji waapa. Ichi t'ĭjarapata Tachi Ak'õre Pedee.

¹⁴ Angeleerā chok'ara nipajida iru ome soldaorāk'a. Māirā ichiaba wā nipajida caballo t'orreo ĩri. P'aru lino nāusaadee jĭ p'anajida. T'o-t'oo baji, maarepida t'āu-ee bada perā.

¹⁵ Ichi it'aideepa uchua baji espada choma k'Īraichaa weda p'ewedee bi. Māgipa ichia jōpiit'ee na eujādepemaarā chok'ara; iru k'Īra unuamaa iru p'anĭrā. Māirā jōpiit'ee eperāpa nef'aa jōpik'ajik'a pak'uru hierrodee oodapa. Uva piart'ĭpatak'a chi ba bōgo tapiadee wāmerā, māga pik'a ichia ma k'achia beerā biit'ee Tachi Ak'õre juade piuk'oodamerā, iru k'Īra bairā āchi ome.

¹⁶ Ichi ĩripema p'aru mak'ara ĩri jĭ badamāi nāgí t'ĭ p'ā baji:

Rey Jōmaarā Rey mäik'aapa

Poru Waibia Jōmaarā Poro Waibia.

¹⁷ Māpai mia unuji ángel bainĩ bi ak'ōrejīru k'īrapite. Māgipa golpe pedeeji ipanaarā it'ĩ wābaipataarāmaa:

–Chėti; cheepurūti k'odait'ee chik'o waibia Tachi Ak'ōrepa teeru.

¹⁸ Chėti piudap'edaarā chiara k'ode: reyrā chiara; soldaarā poro waibia chiara; eperāarā poro waibia chiara; ichiaba caballo chiara māik'aapa ai ĩri wāpataarā chiara; eperāarā jōmaarā chiara; esclavo-eerāde, esclavoorāde paara, ek'ariirāde, waibia chiara paara.

¹⁹ Māpai unuji māgĩ nemĩsia na p'ek'au eujādepema reyrā ome māik'aapa āchi soldaarā ome. Māgĩrā chip'e p'anajida jura chōnadait'ee ma caballo t'orroo ĩri wā nipada ome māik'aapa iru eere p'anadap'edaarā ome.

²⁰ Mamĩda ichia ma nemĩsia jita ataji ma ne-animal k'achia ome; chi māgĩ nemĩsia k'īrapite oodapa ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Māga oo bīpa ma ne-animal k'achia, chi seewa jaraparipa eperāarā k'ūrāji ma nemĩsia tauchaa bīpidamerā āchi k'ap'iade māik'aapa ma nemĩsia k'īrak'a bīmaa it'aa t'ipataadamerā. Ma caballo t'orroo ĩri wā nipadapa ma nemĩsia ma seewa jarapari ome chok'ai bīta bat'ak'ooji lagok'a t'ipitau azufre ome jērajēraa jira bidee.

²¹ Māgĩrā ome nipadap'edaarā piuk'oojida māgĩ espada uchiadapa ma caballo ĩri wā nipada it'aideepa. Māpai ipanaarāpa māirā k'ap'ia piuda jōmaweda k'o chejida. K'ojida bi jāwaarutamaa.

20*Satanás mil años ĵia bada*

¹ Māpai mia unuji ángel it'ariipa baai cheru. Māgipa ma uria nāpia bidepema llave cadena choma bi ome iru baji ichi juade.

² Ichia jita ataji māgĩ je choma bi; māgĩ chonaarāwedapema taama; Netuara Poro Waibia maa-e pirā Satanás apata. Ma cadenapa māgĩ ĵi nībiji mil años wāyaaru misa.

³ Māpai bat'at'aaji ma uria nāpia bidee. Ĵia nībiji ma llavepa māik'aapa ma uria pia ĵiat'aaji apidaapa ewanaadamerā. Māga ooji ma je choma bīpa na eujādepemaarā waa k'ūranaamerā ma mil años wāyaaru misa. Ai t'ēepai k'ena pēit'ee, mak'iara taarā-eepei.

⁴ Māpai mia unuji rey su-ak'i beepari chok'ara. Tachi Ak'ōrepa jaraji aide su-ak'i p'anadap'edaarāmaa reyrāk'a eperāarā ak'ipataadamerā. Māirā ome unuji eperāarā jau-reerā; chi otau t'iap'edap'edaa awaraarāmaa jaradap'edaa perā Tachi Ak'ōre Ūraa māik'aapa Jesupa ooda eperāarā k'aripait'ee. Māgĩrāpa it'aa t'idak'aa paji ma nemĩsīmaa maa-e pirā ichi k'īrak'a bīmaa. Ichiaba māgĩ tauchaa bīpidak'aa paji āchi tau bīiride wa juade. Māgĩrā chok'ai padaidap'eda, Cristo ome eperāarā ak'ipachida reyrāk'a, ma mil años wāyaaru misa.

⁵ Ma chok'ai padaidaarā naapiara eperāarā p'irabaidap'edaa paji ichita chok'ai p'anapataadamerā. Apemaarā piudap'edaarā p'irabaidait'ee ma mil años jōrumaa.

⁶ O-ia p'an'i Tachi Ak'ōrepa awara bidaarā ichideerā p'anadamerā. Māirāta naapiara chok'ai p'irabaidait'ee ichita p'anapataadait'ee. Atuada-e pait'ee. Ma k'āyaara p'aareerā mimia oodait'ee Tachi Ak'ōre-it'ee māik'aapa Cristo-it'ee. Cristo ome ārapa eperāarā ak'ipataadait'ee reyrāk'a, ma mil años wāyaaru misa.

Satanás p'oyaada

⁷ Ma mil años wāyaap'eda, angelpa Satanás k'ena pēit'ee ichi ĵia badamāiipa.

⁸ Māpai ichi uchiāit'ee na p'ek'au eujā jōmaade, jōmaarā eujādepemaarā k'ūrāde. K'ūrāit'ee Gog māik'aapa Magog, āchi soldaarā chip'edaidamerā jura chōnadait'ee Tachi Ak'ōredeerā ome. Āchi soldaarā audú chok'ara p'anadait'ee, ipu tau nāusaa audú chok'ara paraaparik'a p'usa ide.

⁹ Māgĩrā ĵichooida na eujāde māik'aapa Tachi Ak'ōredeerā wap'irajida; ichia p'uuru k'inia iru bi t'iak'auda edajāde p'anadap'edaarā māik'aapa taawa p'anadap'edaarā paara. Mamĩda māga bi misa, it'ariipa t'ipitau baai cheji āchi ĩri māik'aapa āchi k'inuidachida.

¹⁰ Māpai Tachi Ak'ōrepa Netuara Poro Waibia, chi eperāarā k'ūradapa, bat'apit'aaji ma lagok'a t'ipitau azufre ome jērajēraa jira bidee. Mama ma nemĩsia, ma ne-animal k'achia, chi seewa jarapari ome ichita miapi bapariit'ee, jō-ee.

Rey su-ak'i beepari waibia t'orroo bi

¹¹ Māpai mia unuji rey su-ak'i beepari waibia, t'orroo bi. Aide Tachi Ak'ōre su-ak'i baji. Ichi k'īrapite na eujā māik'aapa pajā wēpadachida. Maarepida unu-e paji ma nībadamāi, wē-e pada perā.

¹² Māpai mia unuji piudap'edaarā; waibiaara beerā, ek'ariara beerā paara. Māirā bainĩ p'anajida ma rey su-ak'i beepari k'īrapite. Māpai angeleerāpa librorā ewat'ijida. Ma

librode ne-inaa jōma eperāarāpa oopatap'edaa p'ā baji. Awaraa libro ichiaba ewat'ijida. Māgide Tachi Ak'ōre ome ichita p'anapataadait'eerā t'ī p'ā jēra baji. Tachi Ak'ōrepa ma piudap'edaarāpa oopatap'edaa p'āda māik'aapa chok'ai p'anīrā t'ī p'āda ak'iji jarait'ee chisāgīrā wāpii ichi truadee māik'aapa chisāgīrā atuapii.

¹³ Ma piudap'edaarā p'usadeepa p'irabai uchijida. Piudap'edaarāmāiipa ichiaba uchijida. Tachi Ak'ōrepa ma piudap'edaarā jōmaarāpa ne-inaa oopatap'edaa ak'iji jarait'ee pia wa k'achia.

¹⁴ Māpai angeleerāpa k'achia beerā jōmaweda māik'aapa piudap'edaarā p'anapatamāi bat'at'aajida ma lagok'a t'ipitau jērajēraa jira bidee. Maadamāiipa apida piuda-e paji. Māgī lagok'a eperāarā piuda t'ēepema apata.

¹⁵ Mamaa ichiaba bat'at'aajida jōmaweda t'ī p'ā-ee beerā ma libro chok'ai p'anīrā t'ī p'ā jēra bide.

21

Pajā chiwidi māik'aapa eujā chiwidi

¹ Māpai mia unuji pajā chiwidi māik'aapa eujā chiwidi, naapema pajā māik'aapa eujā p'usa ome jōdarida perā.

² Unuji p'uuru Tachi Ak'ōrepa ichi-it'ee jirit'erada. Māgī Jerusalén p'uuru chiwidi baai cheji it'ariipa, Tachi Ak'ōre baparimāiipa. Pi-ia baji. Wēra chi-oo pi-ia jiparik'a miak'āiit'ee pak'āri, māga pik'a baji ma p'uuru.

³ Māgā ak'īmaa bide ūriji āngel Ak'ōre su-ak'i beeparideepa golpe pedeeru:
—frā Tachi Ak'ōre bapari eperāarā t'āide. Bapariit'ee eperāarā ome. Ichi p'uuru padait'ee. Tachi Ak'ōre ichi k'ap'ia bapariit'ee āra ome māik'aapa āra Ak'ōre pait'ee.

⁴ Ichia eperāarā tauba jōmaweda wēpapiit'ee. Māirā waa piuda-e pait'ee; waa jarajēda-e pait'ee; waa p'ua sentida-e pait'ee, irua māgeē naawedapema ne-inaa jōmaweda wēpapiit'ee perā.

⁵ Māpai chi su-ak'i bīpa ma rey su-ak'i beeparide māgaji:

—frapi mia ne-inaa jōma chiwidi papiit'ee.

Ichiaba mīmaa māgaji:

—P'āji nāgī pedee, mia wāarata jarapari perā.

Maap'eda māgaji:

⁶ —Oojipi mia k'īsia iru bada. Mita Alfa; nejōmaata naa. Ichiaba mita Omega; nejōmaata t'ēe. Apida opisias nībi pirā, mia pania pari teeit'ee eperāarā chok'ai p'anapipari, māgī pania poatri uchias bidepema. Māgī pania tok'āri, ichita mi ome bapariit'ee.

⁷ K'achia p'oyaaparipa māgī ne-inaa chiwidi jōmaweda iru bait'ee. Ma awara mita iru Ak'ōre pait'ee; jōdee iru mi warra pait'ee.

⁸ Mamāda waawee-idaa beerā mide ijāadait'ee; ijāa amaarutaarā jōmaweda ijāadak'aa beerā ome; k'achia ooi awaa p'anīrā; chīara peepataarā; p'ek'au oopataarā; jaipanaarā petau tau k'awaa beerā ome; ne-inaa juapa ooda k'īrapite it'aa t'ipataarā māik'aapa jōmaweda seewa jarapataarā; māgeerā p'ananadait'ee ma lagok'a t'ipitau azufre ome jērajēraa jira bide māik'aapa t'ēepema piuda apata mama piudait'eeda aji, ichita māgā mi ik'aawaapa t'imī p'anapataadait'ee perā.

Jerusalén p'uuru chiwidi

⁹ Māpai āngel mīmaa cheji. Māgī angeleerā sieteerāpa vaso ne-inaa k'achiapa ipuru iru p'anadap'edaadepema paji. Māgīpa mīmaa māgaji:

—Chéji. Mia ma Oveja Chak'e wēra pīmaa ak'ipiit'eeda aji.

¹⁰ Ma k'āimok'araa pik'a bide Tachi Ak'ōre Jaurepa unupida mīmaa, māgī angelpa mi ateeji ee it'ia bi nok'odee. Mama p'anide ichia mīmaa ak'ipiiji Tachi Ak'ōre p'uuru jirit'erada, Jerusalén, baai cheru it'ariipa, Tachi Ak'ōre baparimāiipa.

¹¹ Ma p'uuru urua nībaji Tachi Ak'ōre k'īra wāreepa. Urua baji māu pi-ia bēi-sāa jaspek'a.

¹² Ma p'uuru t'iak'au nībaji muralla waibia it'ia bīpa. Aide t'ūpata doce paraaji. Ma t'ūpata chaa āngel aba bainī baji. Ichiaba ma t'ūpata chaa Israeldeepa uchidap'edaa ēreerā docedepema t'ī aba p'ā baji.

¹³ Ma muralla i chaa t'ūpata ōpe-ōpee p'anajida. Ak'ōrejīru uchiapari eere t'ūpata ōpee paraaji; norte eere ichiaba; sur eere ichiaba; ak'ōrejīru baaipari eere ichiaba.

¹⁴ Ma p'uuru t'iak'au nībada muralla edupema basa doce iru baji. Ma basa māu pi-iadee ooda paji. Māgī basa chaa īri Oveja Chak'e ome nipapatap'edaarā doce t'īdepema t'ī aba p'ā baji.

¹⁵ Ma ángel mimaa pedee badapa pak'uru nēedee ooda juade atee wāji. Māgipa ma p'uuru chaamaa beejí; chi muralla, chi t'ŭpatamāi paara.

¹⁶ Ma p'uuru kuádría baji. Angelpa māgí pak'urupa chaak'āri, dos mil doscientos kilometros baji. Chi teesoo chi jobía, chi it'ia paara dos mil doscientos kilometros baji.

¹⁷ Ma muralla ichiaba chaaji. Sesenta y cinco metros baji, eperāarāpa chaapatak'a, māgá chaa bada perā ma angelpa.

¹⁸ Ma muralla māu pi-ia jaspedee ooda paji. Chi p'uuru nēedee ooda paji; nēe pi-ia, maarepida nejarra wēe. Bēi-sāa baji vidriok'a.

¹⁹ Ma muralla basadepema māu, māu pi-ia ome p'oirā baji; nāgee māu pi-ia k'īra t'ādoo, chi naapema basa māu pi-ia jaspe ome; araarepema zafiro ome; omé eerepema ágata ome; ōpee eerepema esmeralda ome;

²⁰ k'īmari eerepema ónice ome; joisomaa eerepema cornalina ome; seis eerepema crisólito ome; siete eerepema berilo ome; ocho eerepema topacio ome; nueve eerepema crisoprasa ome; diez eerepema jacinto ome; once eerepema amatista ome.

²¹ Ma murallade t'ŭpata doce perla docedee ooda paji; t'ŭpata chaa perla abaade. Calle jā nēedee ooda paji; nēe pi-ia, maarepida nejarra wēe. Bēi-sāa baji vidriok'a.

²² Mia Tachi Ak'ōre te waibia unu-e paji ma p'uurude, Tachi Ak'ōre Waibia mama bapari perā ma Oveja Chak'e ome. Ārata ma p'uurudepema Ak'ōre te waibiaak'a, āramaa it'ari p'anirāpa mama ichita it'aa t'ŭpataadait'ee perā.

²³ Ma p'uurude p'anirāpa ak'ōrejūru jēra wa atane ĩdaa faltada-e pait'ee, Tachi Ak'ōre k'īra wāreepa jērait'ee perā ma p'uuru ĩri māik'aapa ma Oveja Chak'e ĩdaait'ee perā lamparak'a.

²⁴ Ma p'uuru ĩdaade na eujādepemaarā k'īra t'ādoo nipapataadait'ee māik'aapa na eujādepema reyrāpa āchi net'aa pi-ia aneedait'ee ma p'uurudee, Tachi Ak'ōremaa tee k'inia p'anadairā.

²⁵ Ma murallade t'ŭpata jōmaweda ichita ewa nībait'ee. Jīadak'aa pait'ee; mama p'ārik'ua wē-e pait'ee perā.

²⁶ Na p'ek'au eujādepemaarāpa net'aa pi-ia iru p'ani aneedait'ee māik'aapa Tachi Ak'ōremaa teedait'ee.

²⁷ Mamīda ma p'uurude ne-inaa k'achia apida unuda-e pait'ee. K'achia oopataarā apida māik'aapa seewa jarapataarā apida mama unuda-e pait'ee. Aba unudait'ee Tachi Ak'ōrepa t'ŭ p'āpidaarā Oveja Chak'e librode.

22

¹ Māpai ma angelpa mimaa ak'ipiji to uchía bi Tachi Ak'ōre Oveja Chak'e ome su-ak'i beeparideepa. Aidepema pania maarepida nejarra wēe baji. Bēi-sāa baji vidriok'a. Ma paniapa eperāarā ichita chok'ai p'anapata.

² Māgí to weepachi p'uuru calle jā esajīak'a. To i chaa pak'urura paraaji. Māgipa eperāarā chok'ai p'anapipari. Māgí nejō chauda doce chaupari año abaade. Chi k'irupa eperāarā k'ayaa k'īra t'ādoo jīpapari.

³ Ma p'uurude wē-e pait'ee ne-inaa apida Tachi Ak'ōrepa k'achiade baaipida, naapema eperāarāpa p'ek'au k'achia oodap'edaa k'aurepa. Māga pait'ee Tachi Ak'ōre, Oveja Chak'e ome su-ak'i beepari ma p'uurude bapari perā. Mama ichideerāpa ichita it'aa t'ŭpataadait'ee irumaa.

⁴ Iru k'īra unudait'ee māik'aapa āchi tau būiride iru t'ŭ p'ā iru p'aneedait'ee.

⁵ Mama p'āriu-e pait'ee. Ichideerāpa lámpara ĩdaa wa ak'ōrejūru jēra faltada-e pait'ee, Tachi Ak'ōre Waibia jērapariit'ee perā āchi ĩri. Reyrāk'a ichita p'anapataadait'ee iru ome iru truade.

Taarā-ee Jesucristo waya cheit'ee na eujādee

⁶ Māpai ma angelpa mimaa māgaji:

—Nāgí pedee ijāaipia bi wāara perā. Tachi Waibiaapa ichi Jaure pēiji wāarata jarapimerā ichi pedee jarapataarāmaa. Ichia aupaita pēiji ichi ángel, māgipa ichideerāmaa k'awaapimerā ne-inaa taarā-ee p'asait'ee.

⁷ Jesupa māga bi:

—j'Ūrití! j'Taarā-e mi cheit'ee! O-īa p'ani jōmaweda oopataarā Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapi bik'a na p'ādade.

⁸ Mi, Juanpata unuji māgí ne-inaa jōmaweda angelpa mimaa unupida. Ichiaba miata ūriji ma pedee jōmaweda irua mimaa jarada. Maap'eda mi bedabaidachi ma ángel k'īrapite irumaa it'aa t'ŭit'ee.

⁹ Mamīda ichia māgaji:

—j'Āga oonájajil! Pík'a māik'aapa pi jīpemaarāk'a mi Tachi Ak'ōre-it'ee mimiapari. Parā mimiapata iru-it'ee, jaradak'āri Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapi bik'a māik'aapa jōmaweda ijāapataarā

mimiapata iru-it'ee oodak'āri na pedee p'ādade jara bik'a. Tachi Ak'ōremaa aupaita it'aa t'ipáde aji.

¹⁰ Ichiaba mǎgaji:

—Ne-inaa maarepida oonáaji eperāarāpa k'awaanaadamerā Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapida na p'ādade, taarā-e aide jara bi p'asait'ee perā.

¹¹ Maperā awaraarāmaa ne-inaa k'achia oopataarāpa at'āri mǎga oopataadait'ee mǎik'aapa k'achia ooi awaa p'anapataarā at'āri mǎga p'anapataadait'ee. Jōdee ne-inaa pia oopataarāpa at'āri mǎga oopataadait'ee mǎik'aapa awara bidaarā Tachi Ak'ōre-it'ee at'āri oopataadait'ee irua oopi bik'a.

¹² Jesupa mǎga bi:

—j'Ūrítí! Taarā-e mi cheit'ee ne-inaa mia k'ísia iru bi jōmaarāmaa teede. Ma ne-inaa teeit'ee eperā chaachaa, irua ne-inaa oopata pari na eujāde bak'āri; ne-inaa pia irua oopata pari maa-e pirā ne-inaa k'achia irua oopata pari.

¹³ Mita Alfa; nejōmaata naa. Ichiaba mita Omega; nejōmaata t'ēe.

¹⁴ 'O-īa p'ani chi p'aru t'ōdap'edaarā Oveja Chak'e waade, āchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa wēpamerā. Māirāta k'odait'ee ma pak'uru eperāarā chok'ai p'anapiparidepema mǎik'aapa t'ūdait'ee ma p'uuru chiwidi t'ūpatamāi.

¹⁵ Mamída ma p'uurude unudak'aa pait'ee nǎgee eperāarā: k'achia ooi awaa p'anapataarā; jaipanaarā; petau tau k'awaa beerā; p'ek'au oopataarā; chīara peepataarā; ne-inaa juapa ooda k'īrapite it'aa t'ipataarā mǎik'aapa jōmaweda seewa jarapataarā chīara k'ūrapataarā ome. Mǎgeerāta unuda-e pait'ee ma p'uurude.

¹⁶ Jesupa mǎga bi:

—Mi ángel p'ējiji irua na jōma k'awaapimerā pīmaa, pia jōdee k'awaapimerā mide ijāapataarāmaa, āchi chip'epata chaa. Mi Rey Daviddeepa uchiada. Mi chi idatipododepema lucerok'a bi.

¹⁷ Tachi Ak'ōre Jaure mǎik'aapa Oveja Chak'e wēra; Cristodeerāpa eperāarāmaa jarapata:

—jChéti!

Jōmaarāpa na pedee ūrirutaarā auk'a jaradaipia bi:

—jChéti!

Jōma opisia p'anirā chedaipia bi eperāarā chok'ai p'anapipari pania tode, mǎgá ichita p'anapataadait'ee. Mǎgí pania Tachi Ak'ōrepa pari teepari chi to k'inia p'anirāmaa.

Juanpa ūraada na libro p'ā auparude

¹⁸ Irá mia ūraait'ee chi ūrirutaarāpa Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapida na p'ādade. K'īrak'aupai Tachi Ak'ōre Jaurepa na p'ādade jarapida awara jarateedai. Apidaapa mǎga ooruta pirā, Tachi Ak'ōrepa ma ne-inaa k'achia jarada na p'ādade, mǎga p'asapii āchima.

¹⁹ Ma awara k'īrak'aupai wēpapidai Tachi Ak'ōre Jaurepa jarapida pedee na p'ādade bi. Apidaapa mǎga ooruta pirā Tachi Ak'ōrepa iru bapi-e pait'ee ichi p'uuru chiwidide, na p'ādade jara bi. K'opi-e pait'ee ma eperāarā chok'ai p'anapipari pak'urudepema, ai p'uurude bi.

²⁰ Jesucristo, chi na p'ādade jara bi k'awapidapa mǎgapari:

—Taarā-e mi cheit'eeda aparti.

Mi, Juanpa jara bi:

—jAmén! jChéji, Tachi Waibia Jesús!

²¹ Mía it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristopa parā jōmaweda pia ak'i bapariimerā. Amén.